

A

866,098

~~3, 2, 4, 1,~~

880.8

A58

B

3. 2. 4/11.

68

IMMANUELIS BEKKERI,

PROFESSORIS BEROLINENSIS,

ANECDOTA GRAECA.

VOLUMEN SECUNDUM.

APOLLONII ALEXANDRINI DE CONIUN-
CTIONIBUS ET DE ADVERBIIS LIBRI.
DIONYSII THRACIS GRAMMATICA.
CHOEROBOSCI, DIOMEDIS, MELAMPODIS,
PORPHYRII, STEPHANI IN EAM
SCHOLIA.

BEROLINI, APUD G. REIMERUM. 1816.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΣΤΗΛΕΣΜΩΝ	pag. 477
ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΗΜΑΤΩΝ. . . .	— 527.
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΘΡΑΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ. —	627
ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΓΡΑΜ-	
ΜΑΤΙΚΗΝ.	— 645

Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Ι Ο Υ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΣΤΗΛΕΣΜΩΝ.

Ηλ

Ἡ προκατειλεγμένη σύνταξις περὶ συνδέσμων ὑπὸ
 πλειόνων γραμματικῶν, ἑλλιπεστέρα καθεστῶσα, τοὺς
 συνεχέστερον ἡμῖν ἐν ταῖς σχολικαῖς συγγυμνασίαις συν-
 ιόντας οὐκ ἔπειθε, καθότι οἱ μὲν αὐτὸ μόνον τὰ ὀνό-
 ματα τῶν συνδέσμων κατέλεξαν καὶ τὰς γινομένας με- 5
 ταλήψεις ἐξ αὐτῶν εἰς αὐτούς, τουτέστι τοὺς ἰσοδυνα-
 μούντας ἀλλήλοις, οἱ δὲ περὶ προτάξεως καὶ ὑποτάξεως
 αὐτῶν, παρέντες τὰ ἀναγκαῖοτάτα, λέγω τὰς ἐν αὐτοῖς
 δυνάμεις καὶ σχήματα καὶ ἄλλα πλείστα, ὑπὲρ ὧν ἐρῇ-
 σεται· οἱ δὲ καὶ ὀνόμασιν ἄλλοτρίοις προσχερσάμενοι 10
 ἤπερ τοῖς εἰς γραμματικὴν συντείνουσι, Στωϊκὰς παρει-
 φέρουσι δόξας, ὧν ἡ παράδοσις οὐκ ἄγαν χρειώδης
 πρὸς τὴν εἰς γραμματικὴν συντείνουσαν τεχνολογίαν.
 ἔστι γοῦν πολλή τις καὶ δυσπερίληπτος περὶ τὰς φωνὰς
 τήρησις . . κατορθοῦται πᾶσα διάλεκτος, πᾶς σχηματι- 15
 σμὸς συντείνων εἰς Ἑλληνικὴν παράδοσιν ἀναγνωσμά-
 των, ἥς οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἐπιψαύει ὁ παρὰ τοῖς Στωϊ-
 κοῖς περὶ φωνῆς λόγος. καὶ δῆλον ὥς καὶ ἐπὶ τῶνδε τῶν
 μορίων τὸ αὐτὸ παρακολουθήσει. πάλιν γὰρ ὑποσταλή-
 σεται ὁ περὶ αὐτῶν λόγος ἐν φωνῇ καὶ δηλουμένῳ, ἐν 20
 ᾧ καὶ τὰ ἐμπεπτωκότα σχήματα διὰ τῆς συνούσης
 φράσεως ἐπικριθῆσεται, τὰ τε ἀπλᾶ αὐτῆς καὶ τὰ σύν-
 θετα, προσέτι καὶ τὰ δόξαν ἐσχηκότα συνδέσμων, οὐ
 μὴν ὄντα, τίνα τε αὐτῶν ἐγκλίσεως ἔτυχε καὶ τίνα οὐ.
 καὶ ἔνεκά γε τῶν τοιούτων παραδόσεων ἀναγκαῖως εἰς 25
 σχολικὴν ἀντιβολὴν κατέστημεν, ἐκλεγόμενοι παρ' ἐκά-
 στον τῶν πρὸ ἡμῶν τὸ χρειώδες. πρὸς οἷς καὶ αὐτοὶ τι

ἐπινοήσαντες μετὰ τῆς δεούσης σαφηνείας παραδώσομεν, οὐκ ἐκτὸς γενόμενοι κατὰ τὸ παντελὲς τῆς τῶν Στωϊκῶν δόξης.

ΕΙ ΔΕΟΝΤΩΣ ΑΙ ΚΑΛΟΥΜΕΝΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΙΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΣΤΩΙΚΟΙΣ ΠΡΟΘΕΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ Η ΚΑΤ' ΕΝΙΟΤΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΕΙΔΗ ΜΟΡΙΑ.

Ποσειδώνιος ἐν τῷ περὶ συνδέσμων ἀντιλέγων 10 πρὸς τοὺς φάσκοντας, ὡς οἱ σύνδεσμοι οὐ δηλοῦσι μὲν τι, αὐτὸ δὲ μόνον τὴν φράσιν συνδέουσι, φησὶν ὡς διαφέρει τὸ ἐπιδοῦναι τοῦ ἀποδοῦναι, ὡς τὸ ἀπαιτεῖν τοῦ προσαιτεῖν, καὶ ἄλλας τινὰς τοιαύτας συντάξεις, ἥδη πιστούμενος ὅτι ἐν μέρος λόγου ἢ τε πρόθεσις καὶ ὁ 15 σύνδεσμος. ἐν γοῦν τῇ αὐτῇ πάλιν τῇ ἐναντιότητι τῇ πρὸς ἐκείνους ἀντιρῶσιν ἐκτίθεται τοὺς κατὰ φύσιν συνδέσμους, φάσκων ὡς διὰ τὴν δύναμιν ἵνα φαρμὴν τοπικὴν· ἡ γὰρ φράσις παρηγεῖτο εἰς τὸ καλεῖν σύνδεσμον· ἀλλ' οὐκ ἐτι ἐν τῷ ἵνα εἶδομεν ἄμ- 20 φω. ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν, χρονικὸν ἐπὶ ῥῆμα· ὅφρα πεποίθης, σύνδεσμος αἰτιολογικός. τί οὖν κωλύει καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον τὰ ἴσην δύναμιν ἀναδεδεγμένα συνδέσμοις μόρια καλεῖν συνδέσμους ὁμοφωνοῦντας προθέσεσιν, οὐ μὴν, ὡς ἐδόκει τῷ Ποσειδωνίῳ, καὶ τὰς ἐν 25 τῷ τοιούτῳ δηλουμένῳ συνδέσμοις καλεῖν, ἐπιδοῦναι, ἀποδοῦναι; Οὐ λέληθε δ' ἡμᾶς κακεῖνος ὁ λόγος, ὡς οὐδὲ κατὰ τὸ παντελὲς τοῖς συνδέσμοις ἀνθυπάγονται. εἰ δεινὰ δέδρακας· ἀνθ' ὧν δεινὰ δέδρακας· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἄρθρου παρέμπτωσις. καὶ ἔτι εἰ ἡμέρα 30 ἐστὶ, φῶς ἐστὶ· διὰ τὸ ἡμέραν εἶναι φῶς ἐστὶ· καὶ πάλιν παρeisέδω τὸ ἄρθρον, καὶ ἀντὶ ὁριστικῶν ἀπαρέμματα παρελήφθη. ὅτι δὲ κατὰ πολὺ τὰ μόρια

χωριατέον, καθότι καὶ νῦν οἱ γραμμα

ἡμέρα ἐστίν

κότος ἐστὶ

δέσμον διὰ τί ὁ ἄν ω οὐκ ἐπὶ 5

ν τοῖς προκειμένοις

των, ἐν ᾧ ἐπειδεξάμεν

αι. οὐ γὰρ ἐν τῷ καθόλου τὸ τοιοῦτόν ἐστι

ον τέ ἐστιν εὐρέσθαι, ἐὰν θέλης

κης ἀναγνοῖν ἄν. ὥστε οὔτε περὶ 10

ἐπιφορας διὰ τῶν αὐτῶν τοῦ λόγου

ἢ σύνθετον καταστήσεται. τὸ αὐτὸ ἄρα

ἔσμου ὁ ἐὰν ἐπιξευκτικός ἐδέλχθη γινόμενος

ι οὖν καὶ τῷ ἐπεὶ παρὰκειται ἐπεάν

ἅπαντός τε γὰρ συνθέτου σχήματος . μία ἐστίν 15

ἐὰν καὶ τὰ τῆς φωνῆς ὑπαγορεύῃ καὶ τὰ

εἴπερ οὖν ὁ ἐπεὶ ἔχει καὶ τὴν φωνὴν τοῦ

ἔχει δὲ καὶ τὸ δηλούμενον, ἐν οἷς ἀκολου-

[θίας ἐστὶ] παραστατικός, ἔχει δὲ καὶ δυνάμει τὸν ἐάν,

[συνεστῶ]τα ἐκ τοῦ εἶ καὶ ἄν, ἐν οἷς πάλιν φαμέν 20

πῶς οὐχὶ βλαῖον μὴ οὐχὶ παραδέξασθαι

προκειμένων ἀκδρῶν τὴν δόκησιν;

ΠΕΡΙ ΔΙΑΣΕΤΚΤΙΚΩΝ.

Ἡπορήθη πῶς σύνδεσμοι οἱ προκειμένοι, [μαχομέ]- 25

νην ἔχοντες τὴν ἐξ αὐτῶν δύναμιν τῇ θέσει τοῦ ὀνό-

ματος, [εἶγε] τὸ συνδεῖν τῷ διαξευγνύειν μάχεται. Ἐχε-

ται ἀπολογίας [ἢ π]ροκειμένη ἀπορία, ὥς καὶ ἐπ' ἄλλων

ἔστιν ἐπινοῆσαι [ὅτι] τὰ αὐτὰ ὄντα μαχομένην πολλάκις

ὀνομασίαν ἀνεδέξατο. φαμέν τὸ μάχομαι παθητικόν, 30

καὶ δῆλον ὅτι τῷ τύπῳ τῆς φωνῆς· εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ δη-

λουμένου, δῆλον ὅτι ἐνεργητικόν. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ παι-

δλον οὐδέτερον διὰ τὸν τύπον, ἐπεὶ ἀμφοτέρων ἐστὶ δὲ
 τὰ δηλούμενον· παρατιθέμενος γοῦν τις ἀρσενικὸν καὶ
 θηλυκόν, εἶποι ἂν παρατίθεμαι σοι παιδία. ἀλλὰ
 καὶ τὰ Θῆβαι πληθυντικόν, καὶ μία ἡ ὑποκειμένη πό-
 λις. ἔστι καὶ ἐπ' ἄλλων πλειόνων τὸ τοιοῦτον παραθέ- 5
 σθαι. Οἱ δὲ προκείμενοι σύνδεσμοι· εἰρηνται μὲν σύν-
 δεσμοὶ ἔνεκα τοῦ συνδεῖν τὰς φράσεις, ὥστε τὸ κοινὸν
 τῶν συνδέσμων αὐτοὺς ἀναδεδέχθαι· ἔνεκα δὲ τοῦ ἀπ' αὐ-
 τῶν δηλουμένου διαζευκτικοὶ ὀνομάσθησαν. ὅλης γὰρ τῆς
 φράσεως [συνδεθείσης, τὰ νοούμεναι] πράγματα διαζευγνύ- 10
 ουσιν. [ἔτι δὲ οὐκ] αὐτοτελεῖς τὸ ἡμέρα ἐστὶ καὶ, [ἀλλ']
 ἐξήτει ἑτέραν φράσιν, καὶ ἡμέρα [ἐστὶ καὶ φῶς ἐστὶ].
 τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν . . .
 ἢ νύξ ἐστὶ. καὶ ὥς μὲν σύνδεσμοι κα-
 εῖσιν, ἀπεδείχθη· ὥς δὲ τὸ ἐπιφερόμεν . . . 15
 παρελήφθη μὲν ὑπὸ τῆς συνδέσεως
 ὑπὸ τοῦ δηλουμένου τοῦ ἀπὸ τοῦ συνδ . . .
 γενήσεται ἐκ τοῦ ἢ νύξ ἐστὶν. ὅλον γὰρ ἔνεστι . . .
 νοούμενων πραγμάτων κατὰ τὸ αὐτὸ π . . .
 νεσθαι. ἢ ἐπαγγέλλεται τῶν διαζευκτικῶν . . . 20
 ξιν ἐπαγγέλλεται, τοῦ δ' ὑπολειπομένου ἢ . . .
 ἀναίρεσιν. καὶ ἔστι πάλιν αὐτῶν ἃ μὲν . . .
 τὴν διάζευξιν ἀναδεδεγμένα, ἃ δὲ οὐ . . .
 τὴν διάζευξιν παρεληφότε. τὸ γὰρ λεγόμενον ἢ ἡμέρα
 ἐστὶν ἢ νύξ ἐστὶν ἐν ἀληθείᾳ καθέστηκε διεζευγμέ- 25
 νω· ταῦτα γὰρ τὰ καταστήματα ο[ὐδέποτε] κατὰ ταύ-
 τὸ γενήσεται· τὸ δὲ λεγόμενον ἢ Ἀπολλώνιος παρ-
 εῖται ἢ Τρύφων ὥς πρὸς καιρὸν τὴν διάζευξιν ἐπαγ-
 γέλλεται. τὸ γοῦν πρότερον ὑπόδειγμα, κὰν μὴ [λάβῃ] τὸν
 διαζευκτικὸν σύνδεσμον, πάλιν ἐν διαζεύξει [ἔσται], ἡμέ- 30
 ρα ἐστὶ, νύξ ἐστὶ. τὸ ἕτερον ἀληθές, εἰ φάι . . .
 ἡμέρας οὔσης ἡμέρα ἐστὶ· τὸ δὲ ἕτερον οὐ πάν-

τως, Τρύφων παρέσται, Ἀπολλώνιος οὐ παρέ-
 σται· οὐ διαξεύγνυται γὰρ τὰ τοιαῦτα, ἐὰν μὴ λάβῃ
 τὸν διαξευκτικὸν συνδέσμον. ἐφ' ὧν ἔστι καὶ τοὺς μαχο-
 μένους τοῖς διαξευκτικοῖς συνδέσμοις παραθέσθαι, καὶ
 Ἀπολλώνιος παρέσται καὶ Τρύφων παρέσται. 5
 εἰ Τρύφων παρέσται, καὶ Ἀπολλώνιος παρέ-
 σται. ἐπὶ μέντοι τῶν κατὰ φύσιν διεξευγμένων οὐκέ-
 τι· οὐ γὰρ συστήσεται τὸ καὶ ἡμέρα ἐστὶ καὶ
 νύξ ἐστίν, οὐδὲ τὸ εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νύξ ἐστιν
 ὡ εἰσὶ τινες λόγοι ὑπὸ τῶν συνδέσμων διαξευγνύμενοι, 10
 συμπλεκόμενοι, τινὲς δὲ συναπτόμενοι, τινὲς τε οὐ πάν-
 τως ὑπὸ τῶν συνδέσμων τὸ συναφές ἐπαγγελλόμενοι,
 ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν δηλοῦντες· ἢ καὶ διαξευγνύμενοι
 πάλιν οὐχ ὑπὸ τῶν διαξευκτικῶν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τὴν
 διάξευξιν δηλοῦντες. ἐφ' ὧν οὐκ ἐναλλαγαὶ γενήσονται 15
 . . . ἔστω δὲ ὑποδείγματα. ὁ λέγων τὸ [ἡμέρα ἐστὶ
 δεδήλ]ωκεν ὅτι καὶ φῶς ἐστίν. ἐπὶ τούτου οὐκ[έτι] ἐγ-
 χωρήσει τὸ ἦτοι ἡμέρα ἐστίν ἢ φῶς ἐστίν.
 [καὶ ζῶ καὶ] ἀναπνέω· οὐ γὰρ ἔτι ἐγχωρήσει τὸ [ἦτοι
 ζῶ ἢ ἀνα]πνέω· ἡ συνάφεια γὰρ ἐν τῷ ζῆν τοῦ ἀναπνεῖν 20
 . . . υκτικοῦ, καθὼς προείπομεν δια-
 . . . ναι νύκτα εἶναι τὸ ἔτερον ἀληθεύει. ἐπὶ
 . . . συναπτικὸν οὐ συστήσεται. ἐπεὶ ἅμα τῷ λέγειν
 . . . ἐν δεδήλωται ὅτι οὐ νύξ, τὸ δ' ἐν συναφείᾳ
 . . . ἀκολουθία καθίστασθαι. τὰ μέντοι ὑπολείπο 25
 . . . τα τῶν λόγων, λέγω τὰ μὴ ὑποπίπτοντα
 . . . τον εἶδος, ὑπ' αὐτῶν τῶν συνδέσμων πείσεται
 [τὸ διεξεύχ]θαι ἢ συνῆφθαι. ὥς εἰ τις λέγοι ἢ δια-
 πρα[θέειν ἢ ἄν]διχα πάντα δάσασθαι, καὶ δια-
 πραθέειν [καὶ ἄνδι]χα πάντα δάσασθαι. καὶ ὃν 30
 τρόπον οὐχ οἷον [τε] παντὶ πτωτικῷ ἄρθρον προσνέμειν,
 τῷ δὲ [δυνα]μένῳ ἐπιδέξασθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον οὐχ οἷον
 τέ ἐστι [παντί] λόγῳ πάντα σύνδεσμον συντάττειν. λέγω δὲ

. . . τὸν δι' ἑαυτοῦ ἐπαγγελλόμενον συνάφειαν.
 ἐφ' οὗ γὰρ ὁ διαζευκτικός, ἐκεῖ οὐχ ὁ συναπτικός· καὶ
 ὅπου ὁ συναπτικός, ἐκεῖ οὐκ ὁ διαζευκτικός. καὶ σα-
 φές ἐκ τοῦ προκειμένου, ὡς μάχεται ἢ τε τῶν συναπτι-
 κῶν ἐπαγγελία, καὶ ἔτι τῶν συμπλεκτικῶν, πρὸς τὴν 5
 τῶν διαζευκτικῶν, καθ' ἓνα τρόπον τῶν συμπλεκτικῶν
 ἀδιαφοροῦντων. ὥς γὰρ οἱ διαζευκτικοὶ οὐκ ἐν ἀκολου-
 θίᾳ, οὐδ' οἱ συμπλεκτικοί. εἰ γὰρ ὡς ἀποφαινοίμεθα,
 ἦτοι ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστίν, ἢ καὶ κατὰ ἀνα-
 στροφὴν, ἦτοι νύξ ἐστίν ἢ ἡμέρα ἐστίν, ἀδιαφορεῖ, 10
 ὥς εἰ καὶ Ἀπολλώνιος παρέσται καὶ Τρύφων
 παρέσται, καὶ Τρύφων παρέσται καὶ Ἀπολ-
 λώνιος.

Μηδὲ τὸ πρὸς τῶν Στωϊκῶν λεγόμενον παραλείπω-
 μεν, παρ' οἷς ἐστὶ τις διαφορὰ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν διε- 15
 ζευγμένοις μαχομένου καὶ ἀντικειμένου. καὶ ἦν μαχόμε-
 νον τὸ μὴ δυνάμενον κατὰ τὸ αὐτὸ παραληφθῆναι, ὑπὲρ
 οὗ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις εἴρηται, ἡμέρα ἐστὶν ἢ
 νύξ ἐστίν, ἢ φθέγγομαι ἢ σιγῶ, καὶ ἔτι τὰ τού-
 τοις ὅμοια. ἀντικείμενον δὲ τὸ πλεονάζον ἀποφάσει, 20
 ὅπερ δυνάμει πάλιν μαχόμενον
 ἢ ἡμέρα ἐστὶν ἢ οὐκ ἔστιν ἡμέρα
 γος ἐπλήονασε τῇ ἀποφάσει. ἢ γὰρ φ
 ἢ κἀθ' ἡμᾶι ἢ οὐ κἀθ' ἡμᾶι. καὶ τοῦτ
 τοῦ μαχομένου ἢ τω 25
 ἀντιστατοῦν ἐπιφέρεται
 μὲν γὰρ εἰ οὕτως ἐπηνέχθη
 οὐκ ἔστιν ἡμέρα. δύο δὲ εἰ οὐτ
 ἐστὶν ἡμέρα ἢ ἡμέρα ἐστίν. πλ
 γων ἔχει περισσὴν τὴν ἀπόφασιν 30
 ἡμέρα οὐκ ἔστιν ἢ οὐχ ἡμέρα ἐστίν
 τῶν λόγων μιᾷ ἀποφάσει πλεον
 τήρησις παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς ἀντι[κειμένου καὶ μα]

χομένου. *χρή μέντοι γινώσκειν ο*
τὸ δηλούμενον. ἐν ᾧ γὰρ ἀποφάσκομεν τὸ [ἡμέραν εἶναι],
ἐν τούτῳ καταλείπεται τὸ νύκτα εἶναι. ο
δὲ εἴρηται μαχόμενον ἀπὸ τῶν ἐν μάχῃ
οἷς παρέπεται τὸ μὴ συνεῖναι. φαμὲν γ
τησιν καὶ ἔτι ξυμβασίας τὰς φιλίας
καὶ τὰ κατὰ φύσιν ἢν διαζευκτικά.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΔΙΑΖΕΥΚΤΙΚΩΝ.

10

Ἔστι καὶ τρίτη διαφορὰ τῶν προκειμένων συνδέ-
 σμων, ἡ παραδιαζευκτική, ἐπαγγελίαν [ἔχουσα] τοιαύ-
 την, ἢ τὸ ἐν ἢ καὶ τὸ συνὸν ἢ καὶ τὰ συνόντα
 . θέναι. διαφέρει δὲ τοῦ διαζευκτικοῦ τοῦ ἐν μ[ό-
 νον] ἐπαγγελλομένου. καὶ ἡ γινομένη ἐν αὐτοῖς σύνδεσις 15
 ο[ὕκ αν] δύναιτό ποτε ἀπὸ τῶν μαχομένων παραλη-
 φθῆναι, ἀπὸ δὲ τῶν ἐτέρων λόγων. οἷον τε γὰρ ἐστὶ τὸν
 παραδιαζευκτικὸν καὶ εἰς τὸν καὶ μεταλαμβάνεσθαι, πα-
 ρ[εστῇ]σαμεν δὲ ὡς τὰ φύσει διεζευγμένα οὐ ποτε συμ-
 πλακῆσεται. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα. ὁ ἀποφηνάμενος 20
 οὕτως, ἢ νέος ἢ παλαιός, οὐχὶ τὸ ἕτερον ἀπαγορεύ-
 ει, ὡς νέος μὲν βουλὴν εἰσηγησάσθω, παλαιὸς δὲ μή,
 ἢ παλαιὸς μὲν, νέος δὲ μή, ἀλλὰ τοιοῦτόν τι ἀπαιτεῖ, καὶ
 νέος εἰσηγῆται καὶ παλαιός, παραδέξασθαι. ὥστε ἢ τὰ ἐν
 αἰτεῖ ἢ τὰ δύο. καὶ αἱ ταιαῦται δὲ φρ[άσεις] οὕτως ἔχου- 25
 σιν, ἢ Ἀλκαῖκόν μοι χρῆσον ἢ Σαπφικόν. οὐ γὰρ
 ἐν ἀποφάσει τὰ ἕτερον, ὥσπερ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ ἱατροῦ ἀπα-
 φαινομένου ἢ ῥοφημάτιον δὸς ἢ σευτλίον.

· · · · · γένοιτο, λέγω δὲ ἐπὶ τοῦ προ
 · · · · · τοῦ χρήσαντος, ἐφ' οὗ δὲ ἄγαν 30
 · · · · · αὐταὶ τῶν ἐλέγχων ἐπιγραφαὶ
 · · · · · Ἀχαιοὶ ἢ Πελοποννήσιοι καὶ
 · · · · · οὕτως ἂν ἔχοι, φωνὴ ἐστὶν

. η τὸ ἴδιον αἰσθητὸν ἀκοῆς
 ἐξηγήθη διότι οὐ τακτέοι εἶσιν
 [εἰς τοὺς συμπλε]κτικούς; εἵ γε ἀκάλυτον ἔχουσι τὴν
 [εἰς αὐτοὺς μετά]ληψιν, καὶ νέος παλαιός καὶ παλαιὸς
 ἐστι τοι οἷόν τε δρᾶσαι ἢ παθεῖν 5
 δρᾶσαι. καὶ φησι Τρύφων, ὥς οὐ πάντως
 [τὰ μεταλαμβ]ανόμενα εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος ἐπάγεται. τὸ
 [ἀκολου]θεῖ ῥῆμα μετάληψιν ἔχει τὴν εἰς τὸν εἰ σύνδεσμον.
 [ἀκολουθ]εῖ τῷ ἡμέραν εἶναι τὸ φῶς εἶναι. ἴσον γὰρ
 [τῷ εἰ ἡμέρα ἐστ]ί, φῶς ἐστίν. ἄλλως τε τὸ μὲν συμπλε 10
 [κτικὸν ἐξ] ἀνάγκης πάντα τίθησι, καὶ νέος καὶ πα-
 λαιός. [τὸ δὲ] διαzeugτικὸν οὐκ ἐτι, ἀλλὰ ἢ καὶ τὸ ἐν
 ἑτέρα ἢ καὶ τὰ ἐπιφερόμενα. προσθελήμεν
 [δ' ἂν καὶ] τοῦτο. ὃν τρόπον ὁ καλούμενος παρασυνα-
 [πτικός,] ἔχων καὶ ἐπαγγέλλαν τὴν τοῦ συμπλεκτικοῦ, ἐν οἷς 15
 , ἔχων δὲ καὶ τὴν τοῦ συναπτικοῦ, ἐν οἷς
 ἀκολουθίας ἐστὶ παραστατικός, οὐκ ἀπὸ τῆς δυνάμεως
 τῶν συνδέσμων τὴν ὀνομασίαν εἵληφε, καλούμενος συμ-
 πλεκτικός ἢ συναπτικός, παρὰ δὲ τὸ συνημμένον ληθθεῖς
 παρασυναπτικός ὀνομάσθη, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ 20
 καλούμενοι παραδιαzeugτικοί, ἔχοντες μὲν τοῦ διαzeug-
 κτικοῦ τὸ ἐν παραλαμβάνειν, ἔχοντες δὲ καὶ τοῦ συμ-
 πλεκτικοῦ τὸ καὶ ἐν καὶ τὰ ἑτέρα, πάλιν ἔτυχον τῆς
 ὀνομασίας, κληθέντες παραδιαzeugτικοί.

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς ἐννοίας τῶν προκειμέ- 25
 νων συνδέσμων. ῥητέον δὲ καὶ ὑπὲρ τῆς τάξεως. ὁ ἢ καὶ
 ὁ ἢ διαφέρουσι τοῦ ἦτοι, καθότι οἱ μὲν καὶ προτακτι-
 κοί εἰσι καὶ ὑποτακτικοί,

κτείνας ἢ δόλω ἢ ἀμφιδόν.

ἢ διαπραθέειν ἢ ἀνδιχα-κάντα δάσασθαι. 30
 ὁ δὲ ἦτοι μόνως προτακτικός. οὐ γὰρ ἂν ποτε φῆσαι-
 μεν ἢ ἡμέρα ἐστίν ἦτοι νύξ ἐστι. καὶ ἔτι ὁ μὲν
 ἦτοι ἅπαξ παραλαμβάνεται, οἱ δὲ ἄλλοι ἐπὶ πλείον πα-

ραλαμβάνονται κατὰ τὰς συνδέσεις, ἥτοι Ἀπολλώ-
 νιος παρῆσται ἢ Διονύσιος ἢ Τρύφων. [ὁ δὲ ἢ τοῦ ἢ]
 διαφέρει, ἢ ὁ μὲν συνηθέστερος
 ὁ δὲ ποιητικός, τὴν τῶν προκα
 τάξιν ἔστιν οἰκείως ἐκδέξασθαι 5
 κοὶ καὶ ὅσοι ἀκολουθίαν ἐπαγγέλλονται
 λόγων παραλαμβανόμενοι οὐκ αν
 τάξυτῃ· οἱ δὲ διαζευκτικοὶ οὐκ αν
 εἰ μὴ ἐν μεταξύτῃ τεθεῖεν, ὥς ἐφαμ
 μει τῶν συνδέσμων ἢ θέσις ὠκείωται 10
 συναπτικὸν τὴν συνάφειαν ἐπαγγέλλομεν
 ἠνωμένην τῷ λόγῳ τὴν τάξιν, τὸ δ
 δηλοῦν τὸ ἀσυνύπαρκτον μεσάζεται κ
 τάξιν τῶν λόγων, ὥσαντι ἀπείρογον
 τοῦ ἑτέρου λόγον, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἀρχῇ 15
 τιθέμενοι οἱ διαζευκτικοὶ οὐ ποτε σ
 λόγους ἥτοι ἡμέρα ἐστὶ νύξ ἐστιν, εἰ δὲ σ
 φαινομένηα ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστὶ
 ὁ λόγος συνδέεται. καὶ ἀποβληθεὶς μὲν ὁ ἢ
 τὴν διάξευξιν ἔξει, καθὼ εἰς τὴν οἰκείαν χώραν 20
 ὁ σύνδεσμος· ἀποβληθεὶς δὲ ὁ ἢ, οὐ ποιήσει
 πάλιν μὴ δεόντως ἐτέτακτο ὁ ἥτοι.

Ἔστι [καὶ τρι]τη διαφορὰ τοῦ ἡ συνδέσμου, ἥτις καλεῖ-
 ται διὰ σαφηνική· τοῦ μὲν γὰρ, προτέρου ὑπαρξῆν διασφαεῖ]
 τοῦ δὲ ἐπιφερομένου ἀναλρεσιν, βούλομαι πλαυτεῖν ἢ 25
 πένεσθαι, βούλομαι φιλολογεῖν ἢ σχολάζειν.
 ποιεῖται καὶ μετὰ τοῦ πέρ τὴν σύνταξιν, ἡμέρα ἐστὶν
 ἢ περ νύξ. ἴδιον δὲ ἔχει παρὰ τοὺς προκειμένους συν [δέ-
 σμους] τὸ ἐν ἀρχῇ μὴ παραλαμβάνεσθαι, καθάπερ ἔχ[ου-
 σιν] οἱ τε διαζευκτικοὶ καὶ παραδιαζευκτικοί, ἢ ἡμέρα 30
 ἐστὶν ἢ νύξ ἐστιν. τῷ μέντοι διασαφηνικῷ συνδέσμῳ
 οὐκ ἄλλο τι σύρεσι μόριον ἢ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον. καὶ

ἦν ἡ τοιαύτη ἀφορμὴ ἀποδεικτική, καθότι προείπομεν
ἐν τοῖς κατ' ἀρχήν, τοῦ τὸ μᾶλλον καὶ ἥσσον συνδέσμους
εἶναι, καὶ καθὸ δύναμις ἦν ἀντηρῆ. ἔστι μέντοι καὶ
ὑπὲρ τοῦ ἢ ξήτησις, πότερον εἰς τὰ ἐπιρρήματα κατα-
ταγείη ἢ εἵπερ εἰς τοὺς συνδέσμους, δηλὸν ὥς καὶ τὸ δ
ἀνθυπαγόμενον μόριον, λέγω δὲ τὴν οὐ ἀπόφασιν, εἰς
τοὺς συνδέσμους παραλαμ

ἔστιν ἢ κίξ· πλουτεῖν βούλομαι [ἢ πένεσθαι.]
ἔστι τὸ αὐτὸ οὕτως ἀποφήνασθαι· [πλουτεῖν βούλομαι,
οὐ πένεσθαι· ἡμέρα ἐστίν, οὐχὶ δὲ . . . 10
ἐν ὥς οὔτε ὁ προκατελημμένος σύν[δεσμος ἄλλο]
τι κεκλήσεται ἢ σύνδεσμος, οὐδ' ἢ ἀπο[φ
σει ἢ ἐπιρρήμα. πρῶτον, ὥς καὶ ἄλλοτε . . .
ἀνθυπαγόμενα οὐκ εἰς τὰ αὐτὰ μέρη λόγου [παρα-]
ληητιά [ἐσ]τιν ἐν τῷ καθόλου, εἶγε ἐδείξαμεν ἐν τῷ . . 15
ρήματι τὸ ἄν σύνδεσμον ἀντιπαραλαμβανόμενον . .
πλεονα, ὥστε οὐδὲ κατὰ τοῦτο τῷ ἢ τὸ οὐ . . .
δεύτερον οἱ σύνδεσμοι συσσημαίνουσιν, αὐτόθεν δὲ [ἢ ἀπό-
φ]ασις τὸ δηλούμενον προφανὲς ἔχει. τρίτον [οἱ σύνδεσ-]
μοι κατ' ἰδίαν οὐ ῥητοί, ἐπεὶ πόθεν σύνδεσμοι; τὸν μὲν 20
ἢ σύνδεσμον ἐπαγγελλόμενον· οὐ ῥητὸν κα . . .
ἢ δὲ οὐ ἀπόφασις, τέταρτον τὰ ἐπιρρήματα [παράγα-
τ]αί, οὐχὶ οἱ σύνδεσμοι· τὸ οὐ ἐν τῷ οὐχὶ παράγεται, [τοῦ ἢ οὐχ]
οὕτως ἔχοντος, τὸ δὲ πάντων συνεκτικώτατον· ἢ ἀπό-
φασις· πρὸ ρήματος ἐπιτασσομένη ποιεῖ αὐτο . . . 25
οὐ γράφω, οὐ περιπατῶ. ἦν δὲ τὸ τοιοῦτον ἴδιον . .
ρημάτων. ὃ δὲ ἢ οὐδέποτε τὸ τοιοῦτον ἀπετέλεσε . .
τοῦ δ' ἐτέρου λόγου ἐξ ἀνάγκης παραλαμβανομένου . .
ἔπερ ἦν ἴδιον συνδέσμου, γράφω ἢ περ λέγω, δια-
λέγομαι ἢ περ ἀναγινώσκω. ὅγιως ἄρα ὃ μὲν ἐπιρ- 30
ῥημα κεκλήσεται, ὃ δὲ σύνδεσμος.

Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη διαφορὰ τοῦ συνδέσμου
ἀπὸ τῆς διαzeugτικῆς συνδέσεως μετέβαλεν εἰς τὴν δια-

σαφητικὴν, ὥσει επικριτικὴ γενομένη τῆς διαζεύ-
 ξως. ἐκκείσθωσάν γὰρ αἱ διαφοραί. ἐπαγγέλλεται γὰρ
 τὸ διαζευκτικόν, ἔαν τοῦτο, οὐ τοῦτο· εἰ τοῦτο, μὴ τοῦ-
 το. καὶ ἔτι, ἢ τοῦτο καὶ τὸ συνὸν ἢ συνόντα . . .
 ὅπερ καλεῖται παραδιαζευκτικόν. τὸ δὲ λειπόμενον, τοῦ- 5
 το, οὐ τοῦτο. τέθειται γὰρ τὸ πλουτεῖν βούλομαι
 ἀννηρημένου τοῦ πείεσθαι. καὶ μοι δοκεῖ ἔνεκα τούτου
 σύνδεσμον ἔξωθεν μηκέτι παραδεδέχθαι ὁ τοιοῦτος λό-
 γος, εἰς δὲ ἐπίτασιν τὸ ἐπιτατικὸν ἐπὶ ῥῥημα, λέγω τὸ
 μᾶλλον. ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου ἀναδεξάμενον 10
 τὸν ἢ ἢ τὸν ἦτοι ἀναμφλεκτόν ἐστιν ἢ διαζευκτικὸν ἢ
 παραδιαζευκτικόν, τὸ δὲ μὴ οὕτως ἔχον ἦτοι πάλιν δια-
 ζευκτικόν ἐστιν ἢ καὶ διασαφητικόν, φαίνεται ὅτι διὰ
 τὸ τοιοῦτον ἀμφίβολον [τοῦ τε] διασαφητικῷ καὶ τοῦ
 διαζευκτικῷ [ἐπὶ μὲν τοῦ] 15

[βού]λομ' ἐγὼ λαὸν σάον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι
 [οὐ] διατάζομεν, ὅτι ὁ ἢ νῦν διασαφητικός . . .
 ἐν διαζεύξει γινόμενον γέλοιον· ἐπὶ μ[έντοι τοῦ]

πάντες κ' ἀρησαίαν ἑλαφρότεροι πόδας εἶναι 20
 ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε
 ὁ . . . τὸν ἕτερον νῦν παραδέξασθαι. τὸν δὲ ἕτερον
 . . . δύναται γὰρ διαζευκτικὸς εἰρησθαι τοῦ
 . . . πληροῦντος. εὗξονται ταχεῖς γενέσθαι, ἵνα
 [ἀποφύγωσιν] Ὀδυσσεά, ἢ ἄγαν πλούσιοι, ἵνα πείσῃ 25
 . . . εἴη παραπληρωματικὸς ὁ κέ. φαίνεται ὅ-
 [τι διασαφη]τικός ἐστι. μᾶλλον γὰρ εὗξονται ταχεῖς γενέσθαι
 [ἢ περ] ἄγαν πλούσιοι. ὅπερ καὶ μᾶλλον, καὶ καθόλου
 . . . σύνδεσμος καὶ καθὸ ὑποβάλλει ὁ λόγος
 που 30

Εὐρύμαχ', οὐδ' εἰ μοι πατρώϊα πάντ' ἀπόδοιτε.
 Ἐξῆς ῥητέον περὶ τῶν διαπορητικῶν.

εν. εἴπερ οὖν καὶ ὁ ἦρα μόνως ἂν προτα[κτικός]
ἀπεκόπτο, καὶ πάλιν ἂν κατ' ἀρχὰς παρε[λαμβά]-
νετο. ὅπερ οὐ παρέλπετο· εἰς γὰρ τὸνναντίον ἐχώρησε,
τ[ὸ] ἐν μέσῃ τῇ φράσει παραλαμβάνεσθαι. ἀλλ' οὐδ' ὁ ἐν]
ἀρχῇ ἢ πάλιν ἀποκοπή ἐστι τοῦ ἦρα. φαμὲν γὰρ . . . 5

ἢ δολιχὴ νοῦσος ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·

ἦν γὰρ [ἂν περισ]πῶμενος, εἴγε ἡ βαρεῖα ἀποκοπτομένη τὸν
[αὐτὸν] ἱερῇ τόνοντῳ ὑπολειπομένῳ, δῶμα δῶ. καὶ [ἐνεκά]
γε τούτου τὴν νῶϊ ἀντωνυμίαν, μονοσύλλαβον [εὐρίσκο-
μ]ένην παρ' Ἀττικοῖς ἐν τῷ νῶ, οὐ φαμὲν ἀποκεκόφθαι. 10
· εἴπερ ἀποκοπή ὑφ' ἐτέρου λόγου τὰ τοῦ τόνου [μετ]-
τέθη· οὐ τὴν ἀπόδειξιν ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν ἐξε[θέ-
μ]ην. σαφὲς θὺν ὅτι οὔτε ἡ τοῦ προτακτικοῦ φωνὴ ἀπε-
κόπη τοῦ ἦρα διὰ τὸν τόνον, οὔτε ἡ τοῦ ὑποτακτικοῦ
διὰ τὴν σύνταξιν. Τρύφων δέ φησιν ὡς ὁ διαzeugτικός . . 15
ἢ παραλαμβάνεται εἰς τοὺς διαπορητικούς κατ' ἀρχὰς . .
ὡς ἐπὶ τοῦ

ἢ ἥδη σάφα οἶδεν·

ἢ δολιχὴ νοῦσος ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.

οὐ πάνυ δὲ ἀναγκαῖον. τί γὰρ τὸ κωλύον ἐστὶν ὁμοφω- 20
νεῖν τῷ διαzeugτικῷ τὸν ἢ σύνδεσμον, ὄντα διαπορητι-
κόν, εἴγε καὶ ἐπ' ἄλλων πλειόνων τὸ αὐτὸ παρέπεται;

Μηδ' ἐκεῖνο δὲ παραλείπωμεν, ὡς τινες ὑπέλαβον
τὸν ἄρα σύνδεσμον μὴ εἶναι, εἴγε τοῦ ἰδίου τῶν συνδέ-
σμων ἐκτὸς πίπτει. τὸ ἡμέρα ἐστίν, αὐτοτελές, ἀλλὰ 25
τὸ ἦτοι ἡμέρα ἐστίν οὐκ αὐτοτελές, οὐδὲ τὴν αὐ-
τὴν θέσιν ἐπαγγελλόμενον τῷ ἡμέρα ἐστίν· καὶ ἐπὶ
τῶν ἄλλων τὸ αὐτό· ἐν μέντοι γε τῷ ἡμέρα ἐστίν, λέ-
γω κατ' ἐρώτησιν, οὐδὲν πλεῖον νοεῖται μετὰ τοῦ ἄρα.
εἴτε γὰρ τὸ πρότερον αὐτοτελές, καὶ τὸ μετὰ τοῦ ἄρα· 30
εἴτε ἑλλιπές, πάλιν τὸ αὐτό. ἔτι ὅτε φαμὲν οὔτως ἄρα
ἡμέρα ἐστίν ἢ νύξ, σύνδεσιν ἐποιησάμεθα οὐ διὰ

τοῦ ἄρα, διὰ δὲ τοῦ ἦ. καὶ τοῦτο σαφές ἐστιν ἐκ τοῦ
 τὸν μὲν ἢ ὑποστελλόμενον ἀσύστατον τὸν λόγον καταλι-
 πειν, τὸν δὲ ἄρα μηκέτι. Ἐνεκά γε τοῦ τοιούτου οὐδὲ τὸν
 ἢ σύνδεσμον καταλείψομεν. ἔστι γάρ που τοιαύτη φρά- 5
 σις· ἀναγινώσκεις, οὐκ ἀναγινώσκεις· ἀπέρ-
 χῃ, οὐκ ἀπέρχῃ. ἀλλ' ὡμολογῆμένως λείπεται ἡ
 φράσις τοῦ ἦ.

ῥομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμά, [γαλιδιμ' Ὀδυσσεῦ·]
 εὔρομεν ἐν βησσησι τετυγμῖνα δώρ[ατα]
 λείποντος τοῦ καί. καὶ οὐχὶ παρὰ τὰς ἐλλ[είψεις] οἱ σύν- 10
 δεσμοί. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἄλλῃ λέξις . . . πλε-]
 ονάσαιεν, οὐ παρὰ τοῦτο πλεόν τι ἀναδ. . . .
 εἰσι, λέγω καθόλου ἐπὶ πασῶν λέξεων. τὸν [αὐτὸν δὴ]
 τρόπον ἐν φράσει ἔαν ἐλλείπη ὁ ἄρα, οὐ πάντως . . .
 σύνδεσμος. ἔτι δ' ἦτοι ὡμολόγηται ὅτι σύν[δεσμος δια] 15
 ζευκτικός, καὶ δηλὸν ἐστὶν ὡς μόνος οὐ ποιεῖ [διάζευξιν]
 εἰ μὴ παραλάβοι τὸν ἦ. τὸ αὐτὸ οὖν παρακ[ολογηθεῖ]
 τῷ ἄρα. Ἀλλ' οὐδὲν πλῖον σημαίνει ἐν τῷ ἄρα ἢ [μέρα ἐστίν·]
 ἔνεκα τοῦ τοιούτου οὐδ' ὁ καὶ σύνδεσμος οὐδ' ὁ . . .
 τὸ γὰρ αὐτὸ ἐπαγγέλλεται τὸ καὶ γράφω καὶ γραφ . . . 20
 πολλάκις ἐγκειμένων τινῶν κατὰ τινὰς λέξεις
 παραλαμβάνομεν τοῦ αὐτοῦ δηλουμένου παραστα[τικά]
 μόρια. οἷον ἐν συγκριτικοῖς ἐγκεῖται τὸ μᾶλλον· ἀλλὰ
 φασὲν ταχύτερον μᾶλλον περιπάτει,

ῥήτεροι γὰρ μᾶλλον.

25

καὶ οὐ πάντως ἔνεκα τοῦ τοιούτου ἀποβλητέον τὸ μᾶλ-
 λον ὡς οὐκ ἐπιρῥημα. ἔτι γε μὴν πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ὅτε
 μὲν οὕτως ὑπαντιῶμεν πεπορη . . . ἀποκρινόμενοι τὸ ναί
 ἢ διὰ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ναί πεποῖηκα. καὶ πάλιν οὐκ
 ἀπόβλητον τὸ ναί τῶν ἐπιρρημάτων. καὶ ἐπ' ἄλλων 30
 ἀπείρων ἔστι τὸ τοιούτον παραστήσαι. τί οὖν τὸ ἐμπό-
 διον καὶ τῷ ἄρα συνδέσμῳ τὸ αὐτὸ παρακολουθεῖται;
 Τινὲς δὲ καὶ τῶν φιλοσόφων εἰς ἀναπόλησιν φασὶ τῆς
 ἐρωτή-

ἐρωτήσεως τὸν ἄρα παραλαμβάνεσθαι, καθότι καὶ εἰς
 πλεονά συγκατάθεσιν τὸ ναὶ γέγραφα, καὶ εἰς μᾶλ-
 λὸν ὑπαρξιν τὸν καὶ ἐν τῷ καὶ γράφω. ἔλαθε δὲ αὐ-
 τοὺς, ὅτι καὶ ἐν τῷ ἄρα ἡμέρα καὶ ἔτι τοῖς παρα-
 πλησίοις ἑλλειπτικός ἐστιν ὁ λόγος, ἀπεκδεχομένων ἡμῶν 5
 τὰς συμβολικὰς φωνάς, λέγω τὴν οὐ καὶ τὴν ναί. τὰ
 γὰρ ἐντελῆ ἐστὶ τοιαῦτα, ἡμέρα ἐστὶν ἢ οὐ, ἡμέ-
 ρα ἐστὶν ἢ νύξ. Τρύφων παρεγένετο ἢ οὐ,
 Τρύφων παρεγένετο ἢ Διονύσιος. Προςθεή-
 μεν δ' ἂν καὶ τοῦτο, ὡς καθόλου οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐκ 10
 διαzeugτικῆς φράσεως μετατίθενται εἰς διαπορητικὴν
 ἐρώτησιν διαπορούντων ἡμῶν τι
 καθ' ὅρισμὸν ἐκφερομένους παρα
 ἐρώτησιν φράσις περιπατεῖ Τρύφων
 φω . . . γέγραφας γέγραφας σήμερον γέγρα 15
 . . . [σ]ήμερον γέγραφας. τὰ δέοντα οὖν τούτων τῶν λό-
 γων παραλαμβάνεσθω εἰς διάzeugξιν τῶν μὲν ὠρισμένων
 . . ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστι. σαφὲς γὰρ ὅτι ὁ τὸ τοι-
 οῦτον ἀποφαινόμενος ἐν οἷδεν ἀληθὲς ὄν. οὐχὶ οὖν πάλιν
 [ἐπὶ] τοῦ τοιοῦτου λόγου γενήσεται τις ὑπερώτησις ἡμέρα ἐστι 20
 . . . καὶ δῆλον ὅτι ὁ οὕτω λέγων ἀμφοτέρων ἐστὶ
 . . . αἰτεῖ μέντοι τὸ ἕτερον, καθότι, ὡς ἔφαμεν,
 ὁ διεzeugμένος ἐπαγγέλλεται τὸ ἕτερον. οὐκ ἀπιθά-
 νως δὲ οἶμαι καὶ τὴν τοῦ συνδέσμου φωνὴν μετατεθεῖ-
 σθαι τοῦ [τό]νο[υ,] καθότι καὶ ὅλη ἡ φράσις τὸ αὐτὸ 25
 ἀνεδέξατο, καθότι καὶ ἐκ τοῦ πλεονάσαντος εἰς ἀνμφα-
 νές ἐστιν. ὡς γὰρ [ἐν] τῷ διαzeugτικῷ ἐστὶν ὁ ἡέ, οὐ-
 τως καὶ ἐν τῷ διαπορητικῷ,

ἢ ἐχόντων παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν.

ἀλλὰ καὶ τῆς τάξεως. ὡς γὰρ τὰ διεzeugμένα ἀδιαφορεῖ, 30
 οὕτως καὶ τὰ διηπορημένα, ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστι,
 νύξ ἐστὶν ἢ ἡμέρα ἐστὶν. εἴτε γὰρ κατὰ διαπόρη-
 σιν εἴτε κατὰ διάzeugξιν φαίμεν, ἀδιαφορεῖ. ὁμολόγως

οὖν οἱ κατ' ἀρχὴν τιθέμενοι σύνδεσμοι τῶν προκειμένων λόγων καὶ κατὰ φωνὴν διαλλαγὴν ἔσχον, ὥστε ἐν μὲν διαξυκτικῷ παραλαμβάνεσθαι τὸν ἦτοι, ἐν δὲ διαπορητικῷ τὸν ἄρα, ἦτοι Τρύφων παρέσται ἢ Θέων, ἄρα Τρύφων παραγενήσεται ἢ Θέων, μόνου τοῦ 5 κατ' ἀρχὴν ἢ κοινῶς εἰλημμένου ἐπὶ τε διαξεύξεως ἐπὶ τε διαπορήσεως.

Εἴρηται ὥς τὸ α' τοῦ ἄρα εἰς ἡ μετατίθεται παρὰ ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις, ὑπεσταλμένης τῆς Ἀττικῆς. καὶ πού τινες ἐπὶ τῆςδε τῆς μεταθέσεως ἐπιστοῦντο, ὥς τὸ 10 μακρὸν α' εἰς ἡ μετατίθεται παρ' Ἰωσιν, οὐ τὸ βραχύ, καθότι ὁ ἐν βραχεὶ τῷ α' λεγόμενος ἄρα συλλογιστικός ἐστι καλούμενος ἢ ἐπιφορικός, οὐ μετατίθῃσι. καὶ ἀντέ- λεγε Τρύφων, παρατιθέμενος ἄσει καὶ τὸ βραχὺ α' εἰς ἡ μετατίθεται, ὥς τὸ ἀναιδέλην ἐπιειμένε, διπλάσιον 15 διπλήσιον, τὴν ἀμαιμάκετον Σκύλλην, πέλνῃ δ' οὐ ποτε δῆμον ἐπέρχεται, ὕψι δ' ἀέλλῃ. ἐχρῆν δὲ κακεῖνο παραθέσθαι, ὥς καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ συνδέ- σμου ἡ μετάθεσις γέγονοι. τὸ γὰρ

ἦρά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός 20 οὐκ ἀ[πὸ τοῦ διαπορητικῷ· ἀλλὰ τὸ]

ἦρά νύ μοι ξεῖνος πατρούϊός·

[ἦρά] νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν·

[τοιούτων γάρ] τί φησι, ξένος ἄρα πατρ.

[μεγάλων] ἄρα δώρων ἐπιθυμεῖς. καὶ ἐπ' ἄλλων [πολλῶν. 25

ΜΩΝ.] Συνήθης ἐστὶ ποιηταῖς. καὶ πρὸς τινων

ὥς εἴη σύνθετος ἐκ τοῦ μή καὶ οὖν. πρὸς οὓς ἀντιτίθῃσι Τρύφων καὶ τοῦ δηλουμένου καὶ [τῆς φωνῆς.] ἐκ μὲν οὖν τοῦ δηλουμένου, ὥς ἀσυστατεῖ [ἢ μή ἀπαγο]ρευσις μετὰ συλλογιστικοῦ τοῦ οὖν διαπορητι- 30 κ[όν] ἀποτελέσαι, εἶγε διαφέρει τὸ συλλογίζεσθαι τοῦ διαπορεῖν.] καὶ ἔτι ὥς ὁ οὖν ἐν ὑποτάξει ἐστίν, ὁ δὲ μῶν [προτακτικός.] ἐκ δὲ τῆς φωνῆς, καθὼς ὁ μῶν σύδεσμος τὸ ὕ

[ἐκθλίβει·] οὐ γὰρ οἶόντε εὐρέσθαι τὸ ὑ ἐκθλιβόμενον, προ[σ]λαμ[β]ανόμενον δὲ κατὰ τὰς γινομένας συναλοιφάς . . . δὴ αὐτε - δηῦτε, ὁ αὐτός - αὐτός, ἐμέο αὐτοῦ - [ἐμωυτοῦ·] ἦν ἂν οὖν καὶ μῶν. Καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτόν τινες . . . ὥς διὰ κακοφωνίαν ἐκθλιβεῖν τὸ ὑ. δέον δὲ προ[σ] 5 μὲν τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγον φάναι, ὥς οὐ παρὰ τὸν οὖν ἢ σύνθεσις, ἀλλὰ παρὰ τὸν ὦν, ὄντα καὶ Ἰωνικὸν καὶ Αἰολικὸν καὶ Δωρικόν. ἀλλὰ πῶς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις; ὅτι δυνάμει Ἰωνες. ἀλλ' εἰ καὶ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου ἦν τι παρ' Ἀθηναίοις, οὐ ξένον, ὅπου γε καὶ δα- 10 ρ[όν] φασιν. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ συναλοιφῆς ἔστι τὸ τοιοῦτον παρὰστῆσαι. τὸ θάτερον παρ' αὐτοῖς ἀσύστατον, ἔαν παρὰ τὸ ἕτερον ἢ συνημιμένον, εἴγε ἡ τοιαύτη συνέλευσις εἰς τὴν οὐ δίφθογγον μεθίσταται, τὸ ἐμόν - τοῦμόν, τὸ ἔργον - τοῦργον, τὸ ἔλαιον - τοῦλαιον. πῶς οὖν 15 τὸ ἕτερον οὐ θούτερον; ψυχρὸν τὸ λέγειν, ὅτι ἀπὸ πληθυντικῆς ἐκφορᾶς εἰς ἐνικὴν μετῆλθε. πότε γὰρ πληθυντικὸν ἐνικὸν ἐκανόνισε; καὶ πότε οὐχὶ αἱ παραθέσεις κατὰ τοὺς ἰδίους ἀριθμοὺς τὰς συναλοιφὰς ἀναδέχονται; ἔστι δὲ ἐν ὑποδείγματι τὸ ἔργον - τοῦργον, τὰ 20 ἔργα - τὰργα. καὶ ὥς οὐχ ὑγιὲς τὸ λέγειν τοῦργα ἢ τὰργον, δῆλον ὥς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ταῦτόν παρακολουθήσει, καὶ ἡ ἀπολογία περιστάται εἰς σολοικισμόν. ἄμεινον οὖν παραδέξασθαι Δωρικὴν μετάθεσιν τοῦ εἰ εἰς τὸ α, καὶ ὥς ὁ ἀνὴρ ἀνῆρ, ὁ ἄνθρωπος ἄνθρωπος, 25 οὕτως τὸ ἕτερον θάτερόν ἐστι. καὶ ἀλλ τὸ πεινῆν καὶ διψῆν. καὶ οὐκ ἐπὶ πλεον δεῖ περὶ τούτων παρ[α]θέσθαι . . . τα φωνὴν ὁ μῶν οὕτως. πρὸς δὲ [τὸν ἀπὸ τοῦ δηλου]μένο[ν] λόγον. ἐκείνα ἂν φήσαιμεν. πρῶτον [ὅτι αἰσύνθετοι] τῶν λέξεων οὐ τὸ αὐτὸ ἐπαγγέλλονται ταῖς 30 [ἀπλῶς] ἐκφερομέναις, ἐν τοῖς περὶ σχημάτων εἴρηται . [ἐξ αὐ]τῶν τῶν συνδέσμων πλεῖστα ἔστι παραθέσθαι, [καθὸ] ἐξῆς εἰρήσεται, εἴγε ἄλλο μὲν τὸ καί, ἄλλο δὲ τὸ καίτοι

· · ἄλλ' εἰ καὶ τὸ τοιοῦτον παραθελή [τις], ἔστι κα
 · · αὶ κυρίως τὴν κατάστασιν τοῦ συνδέσμου ὡς βοῦλεται
 · · τ · ὦν τὸ μή οὐ πάντοτε ἐστὶν ἀπαγορευτικόν, ἀλλὰ
 [καὶ] διαπορητικῶς παραλαμβάνεται, μὴ γράψῃ; μὴ λήσεται
 [ἡμᾶς;] ἴσον γάρ ἐστι τῷ ἄρα λήσεται ἡμᾶς. ἀλλὰ μὴν καὶ 5
 [ὁ οὖν] παραπληρωματικός ἐστι. συνέστηκεν οὖν ὁ μὼν ἔκ
 [τε] διαπορητικοῦ τοῦ μή καὶ τοῦ ὦν παραπληρωματικοῦ,
 [καὶ] οὕτως ἐστὶ διαπορητικός. μαρτυρεῖ δὲ συλλογιστικῇ
 [μὲν] ὄντι τῷ οὖν τὸ οὐκοῦν οὐ βαρυνόμενον κατὰ τέ-
 λος, παραπληρωματικῇ δ' ὄντι τὸ βαρυνόμενον. 10

ΚΑΤΑ. Οὗτος πολλάκις ἐν ἴσῳ τῷ καὶ παραλαμ-
 βάνεται. οὐ γὰρ · · · ὦν παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Βα-
 τράχοις τὸ

καῖα πῶς [δυν]ήσομαι

ἀντὶ τοῦ καὶ παραλαμβάνεσθαι. ἴσως μὲν[τοι] ἐκείνο 15
 διαπορητικόν ἐστὶν ἐν Φοινίσσαις Εὐριπίδου.

καῖα σὺν πολλοῖσιν ἤλθες.

Τρύφων μέντοι ἐν τῷ περὶ ἐπιρρήματων ὡς περὶ ἐπιρ-
 ρήματος χρονικοῦ τὸν λόγον ποιεῖται, ἐν ᾧ καὶ ἐξήγησεν,
 εἰ ἔγκειται τὸ εἶτα. ἐν δὲ τῷ περὶ συνδέσμων, ὁμοίως 20
 τοῖς περὶ Ἀπολλώνιον καὶ Κόμανον καὶ σχεδὸν ἅπασι
 σύνδεσμον ἐκδεχόμενος, πάλιν λόγους τινὰς προῦφέρετο
 ἐξεταστικούς τοῦ ἐγκεῖσθαι τὸν καὶ καὶ τὸ εἶτα, καθό-
 τιες ᾤκησαν, καὶ ἦσαν τοιοῦτοι οἱ καιόνες. ὁ καὶ
 σύνδεσμος ἐκθλιψιν τοῦ ἱ καὶ κρᾶσιν τοῦ ᾠ ποιεῖται εἰς 25
 μακρὸν ᾠ, τοῦ ἑ μόνου ἐπιφερομένου. φαίνεται ὅτι καὶ
 τοῦ ἦ καὶ ἐμέ - καμέ, καὶ ἐκείνος - κακεῖνος. ὅτε μέν-
 τοι διάφθογγος ἐπιφέρεται, ἐκθλίβεται τὸ ᾠ καὶ τὸ ἱ, καὶ
 εἶχον - κείχον. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ ὀ. ἐπιφερομένου
 γὰρ μόνου τοῦ ὀ, κρᾶσιν ποιεῖται, καὶ ὁ σός - χῶ σός, 30
 καὶ ὁ οἶνας - χοῖνος, καὶ ὁ φίλος - χῶ φίλος. εἴπερ οὖν
 ἔγκειται τὸ εἶτα, ἦν ἂν κείτα. καὶ ἔτι ἐν τῷ περὶ ἐπιρρή-
 ματων καὶ τὸ δηλούμενόν φησι μάχεσθαι. ὁ μὲν γὰρ

καὶ σύνδεσμος ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν παρα-
 λαμβανομένων ἐστίν — ὅφ' ἓνα γὰρ καιρὸν γραφόντων
 τινῶν φαμέν καὶ Διονύσιος ἔγραφε καὶ Ἀπολ-
 λώνιος —, καὶ δῆλον ὅτι διὰ τοῦτο καὶ ἀθροιστικ[ός]
 ὁ δὲ εἴτα χρό[νου] τομὴν ἐπαγγέλλεται. ὁ γὰρ λέγων Ἀρι- 5
 στι[οφάνης] ἔγραψεν,] εἴτα Ἀπολλώνιος τάξεώς ἐστι
 παραστι[ατικός]. πρὸς]θελήμεν δ' ἂν ὅτι καὶ τοῖς κατὰ
 ἀριθμὸν παραλαμβανομένοις σύνεστιν, Ἀρισταρχος
 πρῶτος ἔγραψε[ν, εἴτα] δεύτερος Ἀριστοφάνης,
 εἴτα τρίτος καὶ τὰ ἐξῆς. εἰ καὶ τὸ δευτέρος τις βα- 10
 σταξίει, μένει τὸ ἐν δευτέρᾳ τάξει νοούμενον, Ἀρι-
 σταρχος πρῶτος ἔγραψεν, εἴτα Διονύσιος. εἰ
 μέντοι τὸν καὶ παραλαμβάνοιμεν, ἀμφο . . . γίνον-
 ται. διὰ τούτων οὖν θεματικὸν τὸν σύνδεσμον [ἐξε]δέ-
 χετο. εἰτὰ φησι χωρὶς εἰ μὴ ἐπεκτέταται ἡ καί, ὥς ὁ 15
 δῆ, ἀποβολῆς γεγομένης τοῦ *τ* καὶ εὐλόγου ἐκτάσεως τοῦ
α̃, καθότι καὶ τὸ κλαίνει κλαίνει. ἦν δ' ἂν τοῦτο πιθα-
 γόν, εἰ πάντοτε ἀντὶ τοῦ καὶ παρελαμβάνετο ὁ *κατα*.
 καὶ φαίνεται ὅτι δι' οὗ ἡτήσατο ὑποστολήν τοῦ *τ*, διὰ
 τούτου οἱ ἀξιοῦντες τὸ εἶτα ἐγκέῃσθαι κατορθοῦσι τὸν 20
κατα. ὥς γὰρ τὸ καὶ ἐμέ - καμέ, οὕτω καὶ τὸ καὶ εἴτα,
 ἐνδεῆσαν τῷ δευτέρῳ *τ*, ὑποσυνήλπται ἐν τῷ *κατα*.

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΩΝ.

Πρὸ τῆς καταλογῆς τῶν αἰτιολογικῶν ἐπιστατίον 25
 μορίῳ τῷ ΕΚΗΤΙ, τί ποτ' ἂν εἴη μέρος λόγου. καὶ δῆλον.
 ὅτι, εἰ σημαίνει τὸ ἕνεκα, σύνδεσμος ἂν εἴη αἰτιολογι-
 κός, ἰσοδυναμῶν τῷ ἕνεκα καὶ χάριν. εἰ δὲ μὴ δηλοῦ
 μὲν τὸ ἕνεκα, τὸ δὲ ἐκοντηδόν, ἔκητι σοῦ ὥς εἰ ἐκόν-
 τος, δῆλον ὥς ἐπὶ ῥῆμα. Ἀλλὰ φησιν ὁ Τρύφων, ὥς 30
 ἀδύνατον ἂν εἴη σύνδεσμον αὐτὰ ἐκδέξασθαι, καθὼ οὐ
 ποτε οἱ σύνδεσμοι τὴν *α̃* στέρησιν ἀναδέχονται, ἔστι δὲ
 τὸ ἀέκητι ἐν στέρησει τοῦ ἔκητι. πρὸςθελήμεν δ' ἂν τῷ

λόγῳ καὶ τοῦτο, ὥς εὐλόγως οὐδὲ ἡ ἄ στήρησις παρα-
 κείσεται τοῖς συνδέσμοις, ἐπεὶ πάντοτε ἐν συνθέσει ἔστί,
 καὶ ἔστιν ἀνατρεπτική τοῦ πρὸς ὃ συντίθεται. εἴπερ
 οὖν τὸ τοιοῦτον παρείπετο, καὶ ἡ δύναμις τῶν συνδέ- 5
 σμων ἀνῆρετο, καὶ δῆλον ὡς οὐ σύνδεσμοι. ἔτι εἴπερ
 τὸ ἔκῃτι σύνδεσμος αἰτιολογικός, δῆλον ὡς οὐ τὸ ἀέκη-
 τι· στήρησις γὰρ τῆς αἰτιολογίας. ἀλλὰ πάλιν ἦν ἐκεῖνο
 ἀδύνατον τὸ μὴ εἰς ταῦτόν εἶδος παραλαμβάνεσθαι τὸ
 ἐν στερήσει παραλαμβάνόμενον μέρος λόγου, φυλάτ-
 τον τὴν αὐτὴν κατάληξιν καὶ τὸ αὐτὸ δηλούμενον, 10
 αὐτὸ μόνον τῆς στερήσεως περιττευούσης. ὃν γὰρ τρόπον
 [τὸ ἐκὼν τῷ] ἀέκων ταῦτόν, οὕτω καὶ τὸ ἀέκῃτι ταῦ-
 [τόν ἔστί] τῷ ἔκῃτι· οὐδενὶ γὰρ διαφέρει, ὡς ἔφαμεν,
 [εἰ μὴ τῇ στερήσει]. εἴρηται δὲ ὅτι ἀδύνατον τὸ ἀέκῃτι σύνδε-
 σμον εἶναι· ἄλλο γον' ἄρα καὶ τὸ ἔκῃτι σύνδεσμον εἶναι. πρὸς- 15
 [θελόμεν] δ' ἂν καὶ τοῦτο, ὡς ἐν τοῖς συνδέσμοις ἡ οὐ ἀπό-
 [φασις ὅτε] πρόσκεισιν ἐν παραθέσει, οὐ τὸν σύνδεσμον ἀναι-
 [ρεῖ μόνον], τὴν δὲ ὅλην φράσιν. φημὶ δὲ τοῦτο, καθὼς ἡ οὐ
 ἀπό[φρασις], ἀναιρουσά τινα μέρη λόγου, καὶ εἰς τὴν ἄ
 μεταλαμβάνεται στήρησιν, οὐ φίλος - ἄφίλος, οὐ σέβω - 20
 ἀσεβῶ, οὐχ οἶόν τε δ' ἔστιν εὐρεῖν, καθότι προείπομεν,
 ἐν στερήσει ποτὲ σύνδεσμον παραλαμβάνόμενον. τὸ ὅλον
 οὖν ἀναιρεῖ ἢ ἀπόφασις, οὐχὶ τὸν σύνδεσμον. φαίνεται οὖν
 ὅτι καὶ ἐν τῷ ἔκῃτι κατὰ τὸ αὐτὸ προσελιγύθει ἢ οὐ ἀπό-
 φασις, οὐχ ἔκῃτι Ἀπολλωνίου, ὁμοίως τῷ οὐχ ἕνεκα Ἀπολ- 25
 λωνίου, οὐ χάριν Ἀπολλωνίου, οὐχ ὅτι ἔγραψα. Ἀλλ' οὐδὲ
 ἐπὶ ῥῆμα, φησὶν ὁ Τρύφων, πάννυ ἀκριβῶς καὶ τῷ σχη-
 ματισμῷ προσελθὼν καὶ τῇ τάσει. εἰ γὰρ παρὰ τὸ ἐκὼν
 τὸ ἐπὶ ῥῆμα ἐγένετο, καὶ ὡξύνετο, εἶγε τὰ ἐν παραγωγῇ,
 καὶ μακρῷ τῷ ἰ χρῆται καὶ βραχεῖ, ὁξύνεται, Ἑλληνι- 30
 στί, ἀμογητί, πανοικί. πῶς οὖν βαρύνεται τὸ ἔκῃτι;
 ἔτι οὐδέποτε ἐπὶ ῥῆμα σὺν στερήσει ἀποτελεῖται. τὰ
 γὰρ ὄντα παρασύνθετά ἐστι. τῷ ἀσέμνως τὸ ἄσεμνος

παράκειται, τῷ ἄψευδῶς τὸ ἄψευδής, τῷ ἀκλαυτῷ τὸ
 ἀκλαυτος, τῷ ἀθεωρητῷ τὸ ἀθεώρητος. σαφῶς παραδίδο-
 ται ὁ τοιοῦτος λόγος ἐν τῷ περὶ ἐπιρρήμάτων. ὥστε καὶ
 κατὰ τοῦτο ἄσυστάτον τὸ ἀέκητι, κἂν ἐπίρρημα καθε- 5
 στήκη τὸ ἔκητι. Ἔδει τὸν Τρύφωνα καὶ τὴν φωνὴν κα-
 ταστῆσαι τοῦ ἔκητι, εἰ ὅλως δύναται τῇ ἐκῶν παρακεί-
 σθαι. καὶ φησιν ὅτι, καθὸ ἡλογήθη ἡ φωνή, δύναται
 ἐπίρρημα καθίστασθαι, ἡλογημένον ἐν τῇ τάσει, καθό-
 τι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φωνῇ. ἔδει δὲ καὶ περὶ τῆς ᾱ στερή-
 σεως λόγον τινὰ ποιήσασθαι, ἐπεὶ τοῖς γε ἐπίρρημα κα- 10
 θεστὸς ἀκατάστατον γενήσεται καὶ ἐν τάσει ἀνακόλου-
 θον πρὸς τὴν ἐκῶν, ἄλογον ἔχον τὴν σύνθεσιν. καὶ οὐδὲν
 κωλύσει ἕνεκα τούτου τὸ αὐτὸ ἀμάρτημα μετατιθεῖναι
 ἐπὶ τὸν σύνδεσμον, κἂν σύνδεσμος κατασταλῇ τὸ ἀέκητι.
 Ῥητίον οὖν ὑπὲρ τοῦ σχηματισμοῦ 15
 πολλάκις ἀποτελεῖται ἀπλᾶ καὶ δη
 θος ὑπαρτᾶ τῇ καλουμένῃ ἀφαιρέσει
 ἐπὶ τῶν ἀπλῶν σχημάτων τὸ λειπομεν
 ταῦ ὅλου δηλουμένου ἐστὶ παραστατικὸν τοῦ
 τὸ λειπόμενον ἀπλοῦν δηλώσει τοῦ ὅλου τὴν συν 20
 δηλουμένου, ἐπεὶ τὸ ἀφηρημένον ἐν λεκτῷ καθιστ
 ἐκ] κείσθω δὲ ὑποδείγματα. τὸ ἡγορέη διαφέρει τοῦ [ἀνδρῶν],
 ἢ τὸ μὲν ἐξ ἀπλοῦ ἐγένετο τοῦ ἀνδρός, τὸ δὲ ἐκ συνθ[του τοῦ]
 εὐήνωρ. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως τὸ κατ' ἀρχὴν ᾱ εἰς ἡ μετ[έπεσεν],
 οὐδὲ μὴν τὸ ἡ εἰς τὸ ω, εἰ μὴ παρέποιτο σύνθεσις . . . 25
 ἀντήνωρ καὶ ἀγαπήνωρ, Ἑλπήνωρ. ἦν οὖν καὶ τὸ εὐήνωρ, [ἀφ'
 οὔ] κτητικὴ παραγωγὴ ἐπιπτεν εὐηνόρεια ὡς Ἑκτόρεια κ . .
 ρεια καὶ πρακτόρεια εὐηνόρεια καὶ ἔτι Ἰωνικῶς εὐηνορ[έη],
 ὡς Ἑκτορέη. ὁμολόγως οὖν ἐν ἀφαιρέσει τοῦ εὐ τὸ ἡγορ[έη],
 καὶ οὐκ ἀσυνήθως τοῦ εὐ παρ' αὐτῷ λείποντος. οὕτω 30
 γὰρ ἔχει τὸ

δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι,

τοῖς εὖ πεπονημένοις. εἰς τὸν τοιοῦτον λόγον καὶ ἄλλα
 πλεῖστα ἔστι παραθέσθαι. τὸ γὰρ φρονεῖν ἢ ψευδὴς ἢ
 σαφὴς οὐκ ἄλλως ἢ καταστ[αίη], εἰ μὴ δοθεῖη ὅτι
 δευτέρα εἶη τῶν καλουμένων συνθέτων. καὶ τὸ
 ἀλλ' ἄνα μηκέτι κείσο,

5

καὶ τὸ

πάρα δ' ἀνὴρ

εἰς τὸ αὐτὸ συναχθήσεται.

γείτονες ἧδ' ἔται,

ἀστυγείτονες, ἔτι δὲ καὶ τὸ

10

ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι,

προπύλῳ. ἦν οὖν τι ῥῆμα τὸ ἀεκάζω, ἔνθεν τὸ

πόλλ' ἀεκαζομένη.

ὃ παρέκειτο ἐπιρῥήμα τὸ ἀεκαστί, ὡς ἰάζω ἱαστί, αἰο-
 λίζω αἰολιστί, δωρίζω δωριστί. τοῦτο ἐν ἐνδείᾳ τοῦ σ 15
 καὶ Ἰωνικῇ μεταθέσει τοῦ α̅ εἰς ἦ, καθότι καὶ τὸ δι-
 πλάσιον διπλήσιον, ἀποτελεῖ τὸ ἀέκητι, πάνυ εὐλόγως
 τοῦ τόνου ἀναβιβασθέντος, καὶ καθότι ἔνδεια πολλάκις
 τοῦ σ ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου ἀποτελεῖ, οὐτασμένοι -
 οὐτάμενοι, συνεληλασμένοι - συνεληλάμενοι, δεσποστής - 20
 δεσπότης, ἐργαστής - ἐργάτης, καὶ καθότι τὰ πάθη
 τοῖς τύποις συνεκτρέχει. ἴσως γὰρ καὶ τὰ προκείμενα
 τῶν λέξεων ἕνεκα τῶν τύπων μετετίθει τοὺς τόκους
 παρατίθεσθαι. καὶ ἐπὶ τοῦ οὖν προ

κα ἀμφοτέρω τὴν βαρύτητα παρα 25

τὰ εἰς τ̅ λήγοντα ἐπιρῥήματα δξύνεται τότε ὅτε

ν χαρᾶκτῆρα ἀναδέδεκται, ῥηματικὰ μὲν ὄντα

συστελλομένου τοῦ τ̅, ὀνοματικὰ δὲ διὰ μακροῦ τοῦ ι̅

τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι. τοῦ μὲν προτέρου αἰολιστί, ἱαστί.

[τοῦ δὲ] δευτέρου ἀκόνητος - ἀκονητί, παμμαχί, πανθοινί. 30

ἔχον τὸ ἀέκητι διὰ τὰ προειρημένα πάθη

εἰς βαρύτητα ὁμοίως τῷ Ἰφι καὶ αὐθι. ὡς οὖν ἔφαμεν

ἔτις α̅ στερήσεως καὶ τὸ ἔκητι ἐγεγόνει.

Οἱ αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι καὶ ἀκολουθίας εἰσι πάλιν δεκτικοὶ καὶ . . . ξεως, ὥς καὶ σχεδὸν τοῖς παρασυναπτικοῖς οἱ αὐτοί . . . τοιοῦτον γὰρ ἐστὶ τὸ νοούμενον ἐν τοῖς παρασυναπτικοῖς· εἰ τὸ πρότερον ἀληθές, καὶ τὸ δεύτερον· τὸ δεύτερον, ὅτι καὶ τὸ πρῶτον. 5 [τὸν γο]ῦν ἐπεὶ σύνδεσμόν τινες ἀδιαφόρως ἔταξαν καὶ εἰς τοὺς αἰτιολογικοὺς, [ὥς τ]ῶν παρασυνήμμένων καὶ αἰτιολογικῶν ταὐτὸ δηλούντων . . . οὐ μέντοι καὶ τινὲς φασιν ὥς οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι . . . ἀπὸ τοῦ δηλουμένου τὴν ὀνομασίαν ἔσχον, οἱ δὲ συναπτι- 10 κοὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς, ἐπεὶ κατὰ συνάφειαν τὸ ἐπιφερόμενον αἰτοῦσι. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς ἐννοίας τῶν αἰτιολογικῶν.

ἜΤΙ. Τὸ προκείμενον μόριον διαφορὰς ἔχει τέσσαρας, δύο συνδεσμικάς καὶ δύο πτωτικές, καθὼς καὶ 15 Τρύφων παρέθετο. Σύνδεσμος μὲν οὖν ἐστὶν αἰτιολογικὸς οὗτος, ὅτι ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστίν· ὅτι περιπατῶ, κινουμαι· ὅτι ἡ παιδεύτησας, δαρήση. καὶ ἦν πάλιν τὸ τοιοῦτον ἐκ τοῦ συνδέσμου ἡτιολογούμενον, τὰ δὲ δύο τὰ πρότερα αὐτόθεν πάλιν εἶχε τὴν 20 ἐπιφορὰν ἀληθῆ, ἐπεὶ οὐ πάντως ὅτι ἀνέγνως τιμηθήσῃ· οὐ γὰρ πάντως σύνεστι τῷ ἀναγνῶναι τὸ τιμηθῆναι. Φησὶ Τρύφων τὸν ὅτι σύνδεσμον καὶ πτωτικοῖς καὶ ἀπτώτοις συντάσσεσθαι· ὅτι ὁ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν· ὅτι περιπατῶ, κινουμαι. τὸ δὲ ἀληθές 25 τῇδε ἔχει. ὅτι σύνδεσμος μόνως φέρεται ἐπὶ τὰ ὀριστικά τῶν ῥημάτων, ὥστε τὰ συντασσόμενα πτωτικά ἢ ἄλλα τινὰ ἐν ὑπερβατῷ λαμβάνεσθαι. ὅτι καλῶς ἀναγινώσκω· τὸ γὰρ ἀκολουθοῦν ἐστὶν ὅτι ἀναγινώσκω καλῶς· ὅτι ἔστιν ἥλιος ὑπὲρ γῆν. μετὰ γοῦν μό- 30 νου ὀριστικοῦ καὶ αὐτοτελὲς γίνεται, μετὰ δὲ ἄλλου τοῦτο ἀδύνατον, εἰ μὴ ἐπενεχθῇ ῥῆμα πάλιν ὀριστι-

κόν. οὐκ ἄγνοω δέ, ὅτι παρὰ Ἀττικοῖς καὶ εὐκτικῶς
 συντάσσεται, ἤκουσα ὅτι φιλοπονοῦσθαι καὶ
 ἡσθην. καὶ δῆλον ὅτι αἱ τοιαῦται γραφαὶ ἀνθυπαλλά-
 γας ἀνεδέξαντο τῶν ὀριστικῶν ὡς [πρὸς τὰ εὐκτικά, εἶγε]
 τὸ δηλούμενον ὀριστικόν, ἤκουσα ὅτι φ[ιλοπονεῖς,] 5
 ὡς εἰ καὶ ἐπὶ τῆς Ὀμηρικῆς συνηθείας ἀπ[αρέμματος]
 παραλαμβάνοιτο δηλοῦσα, πρόσταξιν. [ἔ]τε [δὲ ὅ ὅτι]
 σύνδεσμος ἑτέραν ἔχει σημασίαν, λέγω δὲ
 ἐν τοῖς τοιούτοις· ὅτι μὲν τὸ μέλι γλυκύ ἐστι, προ-
 φ[ανές·] διότι δέ, ἄγνοω· ὅτι μὲν ὁ δεῖνα ἔβλαψέ 10
 με, δῆλ[ον, διότι δέ,] ἄγνοω. Καὶ αἱ μὲν συνδεσμικαὶ
 διαφοραὶ αὐταί· αἱ δὲ [πτωτικαί, ὡς ἔφαμεν, δύο, ἢ τε
 ἐν ἐνὶ μέρει λόγου, καὶ ἢ καὶ ἐν δυοῖ. τοῖς κατὰ πῦσιν
 προοιστοῖς παρὰ[κείνται] ἀναφορικὰ κατὰ πρόσθεσιν τοῦ
 ὁ, ποῖος ὁποῖος, πόσος ὁπόσος. ὅτι γὰρ οὐχὶ ἐν προσθέ- 15
 σει ἄρθρου τοῦ ὁ] ἀποτελεῖται, ἐντελῶς εἴρηται ἐν τοῖς
 περὶ σχημ[άτων]. ὁπόσοι γοῦν φάμεν καὶ ὁπόσαι, καὶ
 ὁποῖοι καὶ ὁπ[οῖαι], ἐνὸς ὄντος ἁπλοῦ τοῦ ὁποῖος. καὶ
 τῷ οὖν τίς παράκειται τὸ ὅτις, ἀφ' οὗ τὸ
 ἥδ' ὅτινας μινύθῃσιν. 20

ὁ ποιήσεται οὐδέτερον ὅτι, ὡς ὁποῖον καὶ ὁπόσον. ἔστι
 δὲ ἕτερόν τι τὸ ὅτι ἐν δυοῖ μέρεσι λόγου οὕτως ἔχοντο
 τὸ τί. καὶ δῆλον ἐκ τῆς δισσησῆς κλίσεως, οὗ τινός,

ὃ [τινὶ] μὴ βλός ἔνδον,
 ὄντινα. ἔνθεν αὖ πάλιν τὸ 25
 οὗς τινας αὖ μεθιέντας.

ἔνθεν πάλιν θηλυκὸν ἦτις, καὶ δῆλον ὡς οὐδέτερον τὸ
 ὅ τι, ἐν δυοῖ μέρεσι λόγου καθεστηκός, καθότι καὶ τὸ
 ὅ τις καὶ τὸ ἦ τις.

ΟΥΝΕΚΑ. Διαφέρει τοῦ προκείμενου συνδέσμου, 30
 καθὸ ποιητικ[ώτερος], καὶ καθότι τὰς αὐτὰς ἀμφιβο-
 λίας οὐκ ἔχει, ἐπεὶ ἕνεκά γε τοῦ δηλούμενου οὐ διαφέ-
 ρει· μεταλαμβάνεται γοῦν εἰς τὸν ὅτι, πάλιν ὁμοίως

ἐπὶ τὰ ὀριστικά ῥήματα φερόμενος, ὥς εἰ καὶ ἄλλοι
 ποιητικοὶ εἰς τοὺς συνήθεις, ὁ αὐτὰρ εἰς τὸν δέ, ὁ ἡμῖν,
 ὁ ἥδ' εἰς τὸν καλ. ἔχει δὲ καὶ ὁ προκείμενος σύνδε-
 σμος πάλιν ἀμφιβολίαν, πότερον εἰς ἐστὶν ἀπλοῦς ἢ ἐν
 παραθέσει, ἔχει τὸ οὐ, οὐ ἕνεκα - οὐνεκα. οὐκ εὐλογον 5
 ἐπὶ τούτου σύνθεσιν παραδέξασθαι, καθὼς τὸ οὐ, εἴτε
 καὶ ἄρθρον ἐστὶν εἴτε ἀντωνυμία, οὐκ ἂν συντεθείη, ὥς
 ἐντελῶς ἀπεδείξαμεν ἐν τῷ περὶ σχημάτων. Καὶ εἰς
 μὲν ἐπίδειξιν τοῦ τὴν φωνὴν μίαν ἀπλὴν καθεστάναι
 παραλαμβάνοιτο ἂν ὅδε ὁ λόγος. τῶν μορίων τούτων 10
 τὰ ἐν ἀνταποδόσει τοῦ τ πάντα ἀπλᾶ καθεισίστηται, ἕως
 τέως, ἡμος τῆμος, ὅφρα τόφρα. εἴπερ οὖν οὐνεκά ἐστι καὶ
 . . . ἀποδιδόμενον γινώριμον ἅπλῳ τὸ προκείμενον
 . . . λλει καὶ φράσιν ὑπαγορεύει ποτε τὸ οὐνεκα
 . . . δυοὶ μέρεσι λόγου, εἴγε ἐξ ἀπλῶν πλεονα μέρη 15
 . . . ἀπλοῦν τὸ Αἰακίδης, δηλοῦν Αἰακοῦ υἱόν. ἀλλὰ
 . . . κτητικά πάλιν ἀπλᾶ ὄντα εἰς δύο ὀνόματα
 [ἀναλύε]ται, καὶ τὰ συγκριτικά εἰς ὄνομα καὶ τὸ μᾶλλον
 . . . ἄλλο τι τῶν ἀφ' ὧν παρῆνται. σύνθετοί τε φωναὶ
 [ἀπλοῦν] ἔχουσι τὸ δηλούμενον. Ἀλλὰ πρὸς γε τὰ εἰρημένα αὖ 20
 . . . τις ἂν ὥς τὰ ἀνταποδοτικά εἰς ἁ λήγοντα ἐπέ-
 κ[τασιν] ἀναδέχ[εται], τηνίκα τηνικαῦτα, τόσα τοσαῦτα,
 τοῖα τοιαῦτα. καὶ παρὰ τὸ οὐνεκα τοῦνεκα παρελείπετο
 . . . ἡ αὐτὴ ἐπέκτασις. καὶ ἴσως τὸ τοιοῦτον οὐκ ἄγαν
 . . . ον, ἐπεὶ καὶ τὸ τόφρα ὃν ἀνταποδοτικὸν οὐκ ἀνα- 25
 [δέδεκ]ται τῇ ἐπέκτασιν. διὸ καὶ ὁ Τρύφων ἐν κανόνι
 προσετίθει, ὅτε μὴ μακρᾷ παρεδρεῖνται· ἀλλ' ἦν πάλιν
 [τὸ τ]οῖα εἰς τὸ τοιαῦτα ἐπεκτεινόμενον. τὰ ἐν ἀπλοῖς
 πλεονα δηλοῦντα οὐκ ἔχει ἐγκειμένας τὰς φωνὰς τῶν
 δηλουμένων. τὸ Αἰακίδης, δηλοῦν καὶ τὸν υἱόν, οὐκ ἔχει 30
 τὴν υἱὸς φωνήν· τὸ γοργότερος, δηλοῦν καὶ τὸ μᾶλλον,
 οὐκ ἔχει ἐγκείμενον τὸ μᾶλλον· ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ
 τῶν ὁμοίων. ὅτε μέντοι ταῖς φωναῖς καὶ τὰ δηλούμενα

συνομολογεῖ, τηνικαῦτα δεῖ παραδέχεσθαι τὸν σχηματισμὸν σύνθετον, ὥς ἔχει τὸ φιλόανθρωπος, φιλοπλάτων, αὐτάρεσκος. πολὺ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχήματος ἔστι τὸν λόγον παραδέξασθαι, ἐπεὶ παρὰ θέσιν τῶν λέξεων ὑπαγορεύει, καθὼς πρόκειται. Ῥητέων οὖν, 5 ὥς ὅτι τὸ οὔνεκα, ἴσην δύναμιν ἔχον τῷ ὅτι,

οὔνεκα τὸν Χρῦσιν,

οὔνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρί,

ἄπλοῦν καταστήσεται· ἐν παραθέσει τε δύο μερῶν λόγον, ὅτε δηλοῖ τὸ οὐ ἔνεκα· ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ὅτι ἐν κα- 10 θειστήκει καὶ δύο, πάρεσχηματισμένον τῷ ὅστις. ἐκκελσθαι δὲ καὶ ὑποδείγματα·

οὔνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα θοῇ σὺν νηϊ μελαίνῃ·

ἢ δ' Ἄτη σθεναρὴ τε καὶ ἄρτιπος, οὔνεκα πάσας·

ἀλλ' ἐκεῖνο δόξει παραλείφθαι, τὸ τὰ ἐν ἀνταποδόσει 15 ἐν ἀπλοῖς καθίστασθαι. οὐκ ἔχει δὲ τῇδε τὸ τοὔνεκα· καθ' ἕκαστον γὰρ ἡ παρὰ θέσις ἐγένετο τῶν μορίων, ὥς τε παρὰ μὲν τὸ οὐ οὔνεκα γίνεσθαι, παρὰ δὲ τὸ τοὔνεκά· καὶ τὰ τοῦ τόνου δὲ ἐπιλελύσθω. ἡνίκα γὰρ περισπωμένη καὶ ὀξεῖα σύνεισι, λείπονται δὲ δύο συλ- 20 λαβαί, πάντως καὶ ὁ τόνος εἰς ὀξεῖαν μεθίσταται, ᾧ Ἄπολλον Ὡπολλον ὧ ἄνασ]

σα ὦνασσα. προσέθηκα

λειπομένης διὰ τὸ ὦναξ. τ

ρατον τοῦ ἔνεκα τοὔνεκα συμ 25

ἔτι εἰς ἀπόδειξιν τοῦ λόγου καὶ τὸ αἶσιν

καὶ ἐν γένους παραλλαγῇ καὶ ἀριθμ

στεναχίζων τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες τῶν ἐν συ

λιν ὁδὸν ἴσως φησὶν ὁ Τρύφων τὸ τ προ

τωπερσιητ' ἔνεκεν πένθος ἀπομοσσε 30

τοῦ Καλλιμάχου ὑπολαβόντος αὐτοῦ καὶ τ

καὶ τὸ τοὔνεκα οὕτως ἔχειν. καὶ οὐκ ἔστιν ε

ματος ἢ αὐτῇ ἀπολογία. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ

ξασθαι τοῦνεκεν, ἐπεὶ οὐδέποτε τὰ ἄρθρα τῆς ἐκθλίψεως παραδέχεται.

"ΕΝΕΚΕΝ. Ποιητικώτερον μετὰ τοῦ τ λέγεται, καθότι καὶ τὸ κ [οὗτος] ὁ σύνδεσμος πάντοτε ἐπὶ γενικὴν πτωτικοῦ φέρ[εται,] 5 ἔνεκα ἐμοῦ, ἔνεκα αὐτοῦ, ἔνεκα Ἀπολλωνίου. [ἐπαι-] νετία γοῦν τὰ παρὰ τῷ ποιητῇ, εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, εἵνεκα Νηλῆος κούρης, εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός. 10

εἶγε πάλιν καὶ παρατετηρημένως τὸ οὔνεκα ἐπὶ ῥήμα φέρεται,

οὔνεκα τὸν Χρυσὴν ἠτίμασεν.

ἀλλὰ κἂν δύο μέρη λόγου καθεστήκη τὸ οὔνεκα, ἔχει πρόκειμένην τὴν τοῦ γενικῆν. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ οὔ- 15 νεκα. ἐπίμειπτοι οὖν οἱ τὰς συντάξεις παρασυγχέοντες, ὧν ἐστὶ Καλλίμαχος·

οὐδ' ἔνεκ' Εὐρυνόμη Τιτηνιαίς,

εἵνεκεν οὐχ ἐν ἄεισμα.

φέρεται γὰρ ὁ σύνδεσμος ἐπὶ τὸ ἦνυσα, καὶ δεῖον τῷ 20 οὔνεκα καταχρήσασθαι.

ΓΑΡ. Τὴν αὐτὴν σύνταξιν ποιεῖ τὸ [μόριον] τῷ ὅτι, δύναμιν τε τὴν αὐτήν. ἔχει δὲ παραλλαγὰς τὸ μὴ ζητεῖσθαι πόσα μέρη λόγου, τὸ ἐν ἀρχῇ μὴ παραλαμβάνεσθαι τῶν λόγων, ἐν ὑποτάξει δέ. διὸ καὶ 25 κατ' ἀρχὴν τιθέμεν[α] τὰ αἰτία μετὰ τῶν προτακτικῶν συνδέσμων εἰς δευτέραν τάξιν μεθίστησι, καὶ οὕτως ἀληθεύει ὁ λόγος. ἔστω δὲ ὑποδείγματα· ὅτι ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστίν. εἰ ἀφέλοιμεν τὸν ὅτι καὶ προσθέλη- μεν τὸν γάρ, ψευδὴς ὁ λόγος γίνεται, καθὸ τοῦ αἰτίου 30 ἄλλοτριούται. οἱ γὰρ αἰτιώδεις σύνδεσμοι μετὰ τῶν αἰτίων θέλουσι παραλαμβάνεσθαι. τὸ ἡμέρα ἐστίν αἰτιόν ἐστι τοῦ φῶς εἶναι· ὅτι ἡμέρα ἐστὶ, φῶς

ἔστι. φῶς γάρ ἐστιν· ὥς προεῖπον, ψευδὴς ὁ λό-
 γος. εἰ δὲ τὸ αἷτιον πρὸς τῷ συνδέσμῳ γένοιτο, ἀλη-
 θεύσει καὶ ὁ λόγος· φῶς ἐστίν, ἡμέρα γάρ ἐστιν.
 [ὅτι μ]ὲν οὖν τοὺς πρώτους λόγους ἐν συντάξει ὁ γὰρ δευ-
 τέρους ἀποτελεῖ, ἐδείχθη. Ἀλλὰ μὴν καὶ συνήθως ὁ ποιητὴς 5
 [ἄρ]κτικῷ αὐτῷ προσχρήται. καὶ οὐ τοῦτο τεκμήριον
 τοῦ τὸν λόγον ἀποδοκιμάζεσθαι, εἴγε καὶ τὰ τοι-
 αῦτα Ἀριστάρχος παρεώσατο ὡς ἀνατεθειμένα Ὀμηρικῇ
 σινηθείᾳ, καθότι καὶ ἐπ' ἄλλων πλείστων ιδιόασαντά τι-
 νά ἐστι παρ' αὐτῷ. καὶ ἄλλον ὅτι ἐν τῷ 10

Ἀτρεΐδῃ νῦν γὰρ σε ἄναξ ἐθελούσιν
 ὑπερβεβίβασται ἢ φράσις. δέον γὰρ οὕτως ἐκδεξασθαι·
 οἱ Ἕλληνες [νῦν] οὐκ ἐκτελέσουσί σοι τὰ τῆς ὑποσχέ-
 σεως· θέλουσι γὰρ ἐλέγχιστόν σε ποιῆσαι. ἴσως δὲ κακέι-
 νος οὕτως ἔχει· 15

ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
 εἰς Ἄϊδος δ' οὐ πῶ τις ἀφίκετο·

ὦ Κίρκη, εἰς Ἄϊδος δὲ οὐ πῶ τις ἀφίκετο· τίς γὰρ ταύ-
 την ὁδὸν ἡγεμονεύσει; Τρύφων μίντοι φησὶν ἐπὶ τοῦ
 τοιούτου συνδέσμου ἀντιπαρεilhφθαι, τὸν γὰρ ἀντὶ τοῦ 20
 δέ καὶ τὸν δέ ἀντὶ τοῦ γάρ· τίς δὲ ταύτην τὴν ὁδὸν
 ἡγεμονεύσει; εἰς Ἄϊδος γὰρ οὐ πῶ τις ἀφίκετο. καὶ οὐκ
 ἔστιν ἀσύνηδες τὸν δέ εἰς τὸν γάρ μεταλαμβάνεσθαι.

βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ·

αἰτία γάρ ἐστι τοῦ ἀναπαλῆναι τὸν ἵππον. 25

θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐγράφετ', αὐτίκα
 δ' ἔγνω

Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὸν δέ οἱ ὅσσε θάανθεν·
 ἔν' οὕτως τὸ καταπληκτικὸν τῆς θεοῦ μηνύσει. ἀλλὰ δύ-
 νатаι ὁ γὰρ πλεονάζειν ἐπὶ τῆς ἀνταποδόσεως, Τρύφων, 30
 ὁμοίως τῷ

τίς γὰρ ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἥς τε μέγας τε
 καὶ ἐπὶ τοῦ

αἱ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι·

αἱ γὰρ δὴ οὕτως εἶη.

καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν τοιούτων οὐ δόξει μάχεσθαι ἢ σύντα-
ξις, τοῦ γὰρ κατ' ἀρχὴν τιθεμένου.

Ἔτι ὁ γὰρ διαφέρει τῶν ἄλλων αἰτιωδῶν, καθὼς 5
σχεδὸν ἅπανσι συντάσσεται. ὅτι γὰρ παρεγένου· ἔνε-
κα γὰρ τούτου ἦλθες. καὶ δὴλον ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι
σύνδεσμοι χάραν ἔχον τὴν προτακτικὴν, καὶ οὐδεὶς τῷ
ἐτέρῳ ἐδύνατο ὑποτετάχθαι, οὔτε ὁ ἔνεκα τῷ οὔνεκα,
οὔτε ὁ οὔνεκα τῷ ἔνεκα, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων τὸ αὐ- 10
τό· ὁ μὲντοι γὰρ, τῷ δέοντι τόπῳ προσχρώμενος τῷ
ὑποτακτικῷ, ἀκωλύτως ἐν ὑποτάξει παραλαμβάνεται.
Ὁ μὲν οὖν Τρύφων φησὶν ὥς ἐκ τῶν δύο συνδέσμων ἐν
καθίσταται τὸ αἰτιολογούμενον, ἔνεκα γὰρ τούτου
ἦλθες ὥς εἵνεκα τούτου ἦλυθας· ὅτι γὰρ παρεγένου· 15
καὶ ἐπὶ τῶν παραπλησίων τὸ αὐτό· τινὲς μὲντοι ἐπιπλοκὴν
ἐξεδέξαντο τῶν αἰτιωδῶν συνδέσμων, ὥστε ἐξ αἰτίου αἴτιον·
ἐν τὸ αἰτιολογούμενον ἔνεκα γὰρ τούτου ἦλθες κα
· · νουσί τε οὕτως τῷ μὲν ἦλυθες τὸν γὰρ συντάσσον-
τες, τῷ δὲ τούτου τὸν ἔνεκα, ἦλθες γὰρ ἔνεκα τούτου· 20
ὅτι γὰρ ἦλθες μέμφομαι σε, μέμφομαι γὰρ σε ὅτι
ἦλθες . . . ὁ Τρύφωνος δ' ἂν λόγος συνηγορηθεῖη, καθὼς
πολλοὶ καὶ ἄλλοι σύνδεσμοι ἰσοδυναμοῦντες παράλληλοι
τίθενται, καὶ οὐ μόνοι σύνδεσμοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλα μέρη
λόγου. οὐκ ἐκείνο μὲντοι παραδεξόμεθα, ἐφ' οὗ φη- 25
σὶ τὸν μὲν γὰρ ἓνα εἶναι σύνδεσμον, ἰσοδυναμοῦν-
τα τῷ δέ, ἐν ὑποδείγματι τοιούτῳ· ἐγὼ μὲν, καὶ
Διονύσιος ἐδειπνοῦμεν, σὺ μὲν γὰρ οὐ πα-
ρεγένου. οὔτε γὰρ φησιν ὁ μὲν δεόντως
οὔτε ὁ γὰρ ἐπ' αἰτίας τινὲς παραλαμβάνεται. εἰς οὖν 30
ἐστὶν ἀντὶ τοῦ δέ, καὶ ὁ τύπος τῆς φωνῆς καὶ ἔτι ὁ το-
νος αἰτιῶς εἰσε τοῦ μὴ δοκεῖν τὸν μὲν καὶ γὰρ ἓνα εἶναι,
ὥς ἐπὶ τοῦ αὐτὰρ ἐν ὑπολάβοιτό τις τὸν αὐτὸν καὶ τὸν τὰρ α

.. δὲ τὸν τόνον, καθὼς ὁ γὰρ ἀσυνέγκλιτος ὢν ἐπάγει ἐπ' αὐτο
 .. τὴν ὀξεϊαν, Ζεὺς γάρ. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ μὲν γάρ.
 ἢ μὲν γὰρ φωνὴ παρειαδύεται ἄλογος, εἶγε τὰ εἰς ῥ λή-
 γοντα μετὰ βραχέας μόρια βαρύνοντά ἐστι, καὶ διὰ
 τοῦτο τοῦ πατὴρ ἢ κλητικὴ ἐβαρύνθη ἐν τῷ πάτερ καὶ 5
 τοῖς παραπλήσις· καὶ οὐκ ἄλογος ἢ ἀνάγνωσις Πτο-
 λεμαίου τοῦ ἀναλογητικοῦ, ἐν τῷ

αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν

βαρύνοντος τὸ τέλος. καθὼς γὰρ πρόθεσις ἢ ὑπέρ, οὐκέτι
 δύναται ἀντικειῖσθαι, ὡπερ ἐστὶ τὸ τέλος ὅξυ πάντοτε. 10
 δευτέρον καὶ οὐ παρά τινι παρελκόμενον ἢ εἰς ἓν μέ-
 ρος λόγου. τρίτον ὡς καὶ ἐκ παραθέσεων τινων συνδέ-
 σμων ἄλλαι δυνάμεις συνδεσμικαὶ ἀποτελοῦνται. ὁ γοῦν
 μὲν, προσλαβὼν τὸν τοί, ἴσην δύναμιν ἀποτελεῖ πάλιν
 τῷ δέ. ἀλλὰ καὶ ὁ καί, ἔτι προσλαβὼν τὸν τοί καὶ ἔτι 15
 τὸν μήν, ἄλλην δύναμιν ἐπαγγέλλεται. πολλάκις τε δύο
 ἢ καὶ πλείονα μέρη λόγου ἐνὸς ἐπαγγέλλεται σημασίαν.
 τὸ γοῦν εἰς οἶκον τὸ αὐτὸ τῷ οἴκαδε, καὶ ἄλλα ἄπαρκα.
 οὐδὲν οὖν κωλύει καὶ τὸν μὲν γάρ δύναμιν ἐνὸς συνδέ-
 σμου ἐπαγγέλλεσθαι. τί γάρ, εἰ καὶ οὕτω τις ἐκδεξαίτο, 20
 τὸν γὰρ πλεονάζοντα, τὸν τε μὲν οὐκ ἀσυνήθως ἀντὶ
 τοῦ μήν παρελκῆσθαι;

οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀτομαι·

οὐ μὲν γὰρ φιλότῃ γ' ἐκεῦθ' ἄνθρωποι.

τοσαῦτα περὶ τοῦ γάρ.

25

ΔΙΟΤΙ. Ἐπὶ τούτου ἐπέστησάν τινες, εἰ μετὰ τῆς
 διὰ προθέσεως σύγκειται ὁ ὅτι σύνδεσμος ἢ τὸ ὅτι
 πτῆτικόν, καὶ δῆλον ὅτι ἢ ἀπλοῦν ἢ ἐν παραθέσει τοῦ
 ὁ. καὶ εἴη ἂν συνηγορία τῆς τοῦ συνδέσμου ἥδε. τὸ αὐ-
 τὸ δηλοῖ τῷ ὅτι καὶ διότι, σύνταξίν τε τὴν αὐτὴν ἔχει, 30
 ὅτι περιπατῶ, κινουμαι· διότι περιπατῶ, κι-
 νοῦμαι. ἀλλὰ πρὸς γε ταῦτα ῥητέον· οὐδέποτε ἢ διὰ
 πρόθεσις, αἰτιώδης παραλαμβανομένη, ἐν συνθέσει ἐστὶ.

δεῖ

δεῖ δὲ νοεῖν ὅτι τὸ διότι ἔν ἐστι μέρος λόγου, καθὸ
 ἐπεδείξαμεν τὰς προθέσεις ἐν ἀπώτοις ἐνοῦσθαι. ἔτι ἡ
 διὰ πρόθεσις, αἰτιώδης παραλαμβανομένη, ἐπ' αἰτιατι-
 κὴν φέρεται, δι' Ἀπολλώνιον, διὰ σέ. φέρε γὰρ οὕτως
 εἰπεῖν διὰ σοῦ, καὶ οὐκέτι αἰτιώδης ἡ διὰ. ἔνθεν φα- 5
 μὲν αἰτιατικῆς τὸ τό εἶναι ἐν τῷ διὰ τὸ ἡμέραν εἶ-
 ναι φῶς ἐστίν. ὃ δὲ ὅτι σύνδεσμος πτωσὶν οὐκ ἀνα-
 δέχεται. ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο ἀληθές ἐστιν, ὡς ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 φέρεται τὸ διότι καὶ ὅτι. ὃ μὲν γὰρ λείπει τῷ ἀνταπο-
 δοτικῷ, ὃ δὲ οὐ. τὸ γὰρ οὕτω λεγόμενον, διότι ἡμέ- 10
 ρα ἐστὶ, φῶς ἐστὶ λείπει τῷ διὰ τοῦτο· τὸ δὲ ὅτι
 ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστὶν αὐτοτελές. ὅτι περιπατῶ,
 κινεῶμαι· οὐ γὰρ δὴ γε τοιοῦτόν ἐστι, διότι περι-
 πατῶ, διὰ τοῦτο κινεῶμαι. φησὶ δὲ καὶ ὁ Τρύ-
 φων, ὡς τοῖς τοιούτοις μορίοις, πτωτικοῖς οὖσιν, ἅντα 15
 ποδίδοται τὰ τοιαῦτα, ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις ὅς τις πε-
 ριπατεῖ, οὗτος κινεῖται· ὅτι περιπατεῖ, τοῦτο
 κινεῖται. καὶ δῆλον ὅτι τὸ διότι, ἔχον τὴν αὐτὴν ἀντα-
 πόδοσιν, ἔχει ἐγκείμενον πτωτικὸν τὸ ὅτι, σαφές ποιοῦν
 καὶ τοῦ πνεύματος, καθὸ μέση ἡ δασεῖα, ὑπαγορεύου- 20
 σα τὴν διὰ πρόθεσιν ἐν τῇ παραθέσει. οὐ γὰρ δὴ γε
 καὶ αὐτὸ μόριόν ἐστι τῶν ἡμαρτημένων, ὁμοίως τῷ
 εὐαδεν, εὐοῖ. δεῖ δὲ νοεῖν ἐπὶ τῆς συντάξεως, ὅτι πτω-
 τικὸν καθεστηκὸς τὸ διότι τρία μέρη λόγου δηλοῖ
 ἐν παραθέσει, τὴν τε πρόθεσιν, ἣν ἔφαμεν πάντο- 25
 τε ἐν παραθέσει εἶναι αἰτιωδῶς παραλαμβανομένην,
 καὶ τὸ ὅ καὶ τὸ τί, καὶ ἐν πτώσεσι δὲ αἰτιατικάις,
 ἐφ' αἷ καὶ φέρεται ἡ πρόθεσις. τούτων δὲ ἀποδείξεις
 ἡ τῶν ἑτερογενῶν παρείδυσις, δι' ὃν [τινα, δι' ἣν
 τινα, καὶ ἐπὶ πληθυντικῶν δι' οὓς τινας, [δι' αἷ τι 30
 νας. τὸ γὰρ ἐπ' οὐδετέρου ἐλελήθει ἡμᾶς, καθὸ ἐν
 ὁμόφωνίᾳ παραλαμβάνεται . . . κλί-
 σεως ἐπὶ τε εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς καὶ ἐπὶ . . .

κλητικῆς. Τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι προσχρηστέον . . .
 [ἐπὶ] τοῦ διότι καὶ ἔτι τοῦ καθότι. καὶ γὰρ ἡ κατὰ
 ἐν ἴσῳ παρα]λαμβάνεται τῇ διά, ὥς ἔφαμεν κατὰ
 ταύτην τὴν πρόφασιν ἐν ἴσῳ τῷ διὰ ταύτην τὴν
 πρόφασιν· κατὰ τοῦτο ἐλήλυθα, διὰ τοῦτο ἐλήλυ- 5
 θα. οὕτως ἔχει καὶ ἡ εἰς καὶ ἡ πρὸς· πρὸς τί λυπῇ;
 διὰ τί λυπῇ; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα, διὰ τοῦτο ἐλήλυθα.

"ΙΝΑ. Διαφορὰς ἔχει τὸ μόριον τρεῖς, συνδεσμικὰς
 μὲν δύο καὶ ἐπιρρήματικὴν μίαν, τόπου δηλωτικὴν. συγ-
 δεσμικὸν μὲν οὖν καθεστηκὸς τὰ συντασσόμενα ῥήματα 10
 μετατίθῃσιν εἰς τὰ καλούμενα ὑποτακτικά, καθότι καὶ ὁ
 ἐάν ἐπιzeugnetικός, ἵνα γράψω, ἵνα γράψῃς, ἵνα γρά-
 ψῃ· ἐπιρρήματικῶς δὲ φυλάσσει τὴν ὀριστικὴν κλίσιν,

ἵνα τ' ἔτραφεν ἡδ' ἐγένοντο·

ἐνθ' ἵνα ἐς κακόν ἐστιν.

15

καὶ τοῦτό γε διόλει, ὥς συνήθως μὲν ἔστι σύνδεσμος
 καθεστηκῶς, ποιητικῶς δὲ ἐπὶ ῥῆμα. ἔχει δὲ καὶ τὰς
 συνδεσμικὰς διαφορὰς δύο οὐσας, μίαν μὲν αἰτιολογικὴν,
 ἑτέραν δὲ ἀποτελεστικὴν. ἐν γὰρ αἰτία τοῦ ἀναγνῶναι φα-
 μεν οὕτως, ἵνα ἀναγνῶ ἐτιμήθῃ, ἵνα λοιδορήσω 20
 ἐπεπλήχθῃ· οὐκέτι δὲ τὸ αὐτὸ παρέπεται ἐν τοῖς
 τοιούτοις, δὲς ἵνα γράψω, ἵνα γράψῃς, ἵνα γρά-
 ψῃ. Θέων διακινεῖ ἵνα ὑγιάνῃ, φιλοπονεῖ ἵνα
 ἐνάρετος γένηται. σαφές γὰρ ὅτι εἰς ἀποτελεστικόν
 τι παραλαμβάνεται ἐπὶ τῶν τοιούτων ὁ ἵνα. 25

"ΟΠΩΣ. Καὶ τόδε τὸ μόριον σύνδεσμος καθέστη-
 κε, ταυτὰ δηλῶν τῷ ἵνα· πάλιν γὰρ τὸ ἵνα ὑγιάνῃ
 ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ ὅπως ὑγιάνῃ,

ἵν' ἀθανάτοισι φαινοί.

οὐκέτι μέντοι, ἐπὶ ῥῆμα ὄν, τὸ αὐτὸ δηλοῖ· τὸ μὲν γὰρ 30
 ἵνα τοπικόν, τὸ δὲ ὅπως ἐν ἀναφορᾷ τοῦ πῶς. ὄν γὰρ
 τρόπον παρὰ τὸ ὅτε γίνεται τὸ πότε καὶ ἔτι ὁπότε, οἷος
 ποῖος ὁποῖος, ἡνίκα πηνίκα ὁπηνίκα, τὸν αὐτὸν δὴ

τρόπον καὶ παρὰ τὸ ὥς ἐστὶ τὸ πῶς καὶ ὅπως. πολλάκι
 γοῦν τὰ δῖχα τοῦ τ ἰσοδυναμοῦντα τοῖς διὰ τοῦ δ πα-
 ραγομένοις, οἷος ἦν Τρύφων, τοιοῦτος ἦν καὶ
 Διονύσιος· ὁπόσος ἦν ὄχλος ἐν τῷ θεάτρῳ,
 τοσοῦτος καὶ τῇ ἀγορᾷ. τοιοῦτον οὖν ἐστὶ τὸ 5
 κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀπολχεται·

ἀντὶ γὰρ τοῦ ὥς.

᾽ΟΦΡΑ. Πάλιν τὸ προκείμενον μόριον, σύνδεσμος
 καθεστηκός, ἰσοδυναμεῖ τῷ ἵνα καὶ ὅπως, οὐκέτι μὲν-
 τοι ἐπὶ ῥῆμα ὄν, ὅμοιον χρονικῷ [τῷ] ἕως] παραλαμ- 10
 βανόμενον,

᾽οφρα μὲν ἡὼς ἦν·

ἐν ἴσῳ γὰρ ἐστὶ τῷ ἕως. καὶ οἶμαι γε, ὥς ἐπὶ ῥῆμα κα-
 θεστηκός καὶ ἀνταπόδοσιν ἐπιδέχεται ἐν τῷ

τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλ' ἤπτετο. 15

ἕνεκα τούτου καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ μεταφραζόμενον, λέγω δὲ
 τὸ ἕως. ἄς δὲ εἶπομεν, καὶ συνδεσμικὸν παραλαμβάνε-
 ται, ἰσοδυναμοῦν τῷ ἵνα καὶ τῷ ὅπως, ὅθ' οὕτως συν-
 τάσσεται,

᾽οφρα πεπολθης.

20

δῆλον γὰρ ὥς ἕνεκα τῆς ἰσοδυναμίας τοῦ ἵνα, πάλιν τὰ
 συνόντα ῥήματα ὑποτακτικὰ ἀποτελοῦνται. Σησημειώ-
 σθω δὲ ὅτι μόνον τῶν εἰς α ληγόντων ἀνταποδοτικῶν
 ἀνεπέκτατόν ἐστιν· ἰδοὺ γὰρ τὸ τηνίκα τηνικαῦτα φέγε-
 ται, τόσα τσαῦτα, τοῖα τοιαῦτα. ἴσως δὲ ὅτι οὐ τὴν 25
 αὐτὴν ἔχει ἐξαριθμῆσιν, εἶγε τῷ μὲν τηνίκα καὶ τοῖς
 ὁμοίοις παράκειται πηνίκα ὀπηνίκα, τῷ δὲ τόφρα οὐκέ-
 τι. ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ συνωνυμοῦν αὐτῷ, τὸ ἕως.

Μηδὲ ἐκεῖνο δὲ παραλείπεόν, ὥς ὁ ἵνα καὶ οἱ
 ἰσοδυναμοῦντες σύνδεσμοι παρὰ τὸ διάφορον τῆς συντά- 30
 ξεως, λέγω τὸ ἀποτελεστικὸν καὶ αἰτιολογικόν, καὶ δια-
 φόρους ἔξουσιν τοὺς συνταπσομένους χρόνους, ὥστε τὸν
 μὲν ἀποτελεστικὸν καὶ μέλλουσι συντάσσεσθαι, τὸν δὲ

αἰτιολογικὸν λεγόμενον παρηχημένοις· τὰ γὰρ γεγονότα αἰτιολογεῖται· ὁ γοῦν λέγων ἵνα γράψω ταῦτά μοι ἐγένετο, ὁμολογεῖ τὸ ἤδη γεγραφέναι, ὥστε ἐνήργησεν ἤδη τὸ ἔγραψα καὶ αἵτιαν κατ' αὐτοῦ ἐπήγαγε· τὸ μέντοι οὕτω λεγόμενον δὲς ἵνα γράψω οὐπω γέγονε, τὸ δὲ μὴ γεγονὸς μέλλοντός ἐστιν ἀποτελεστικόν· μέλλοντι ἄρα συντάσσεται χωρὶς εἰ μὴ οὕτω νοήσαιμεν, δὲς ἵνα ἐν τελειώσει γένηται τὸ γράψαι. ὅπερ οἶμαι βέλτιον. καὶ γὰρ ὁ ἀπὸ τῶν φωνῶν κανὼν ὁμολογεῖ τὸν ἀόριστον, τουτίστι τὸν παρηχημένον, εἶγε κερῶ μὲν ὁ μέλλων, ἔκειρα δὲ ὁ ἀόριστος, καὶ οὐ φάμεν δὲς ἵνα κερῶ ἀλλ' ἵνα κέρω. καὶ ὁ Δωριεὺς τοὺς μέλλοντας περισπῶν, οὐκέτι ἐπὶ τῆςδε τῆς συντάξεως περιέσπασεν· ἦσαν γὰρ αἱ φωναὶ οὐ μέλλοντος, ἀλλὰ ἀορίστου. πλείστας ἔχω ἐκθέσθαι εἰς τὸν τοιοῦτον λόγον παραθέσεις, ἅς ἐν τοῖς περὶ ὑποτακτικῶν παραθήσομαι, ἐν οἷς καὶ τὴν διαφορὰν ἐκθήσομαι τῆς καταληξέως τῶν ὑποτακτικῶν, καὶ ὥς εἰς μίαν κατάληξιν πάντα συνέωσται, λέγω τὴν εἰς ᾧ. ἔνθεν γὰρ καὶ ἡ ὑπόληψις τοῦ ἵνα γράψω, ὅτι καὶ μέλλοντος.

Ἰδιὸν τι παρηκολούθησε τοῖς συνεμπесоῦσι συνδέσμοις αἰτιωδέσιν ἐπιρρῆμασι χρονικοῖς ἢ τοπικοῖς συνεμπι. . . ἡ ἀπόδειξις. καὶ οὐκ ἀπλόησαν ἕνεκα τούτου καὶ [τὸν ἐπεὶ], αἰτιωδῶς παραλαμβάνόμενον, ἔχειν χρονικὸν παρὰ[κείμενον] ἐπιρρῆμα,

ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠΰκόμοιο, 25

ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν.

ἔστι δὲ καὶ τοῦ βίου τοια[ῦτα] τεκμήρασθαι. ὁ δεῖνα ἀγαθός ἐστιν, ὅπου γε φιλεῖ τοὺς ἀγαθοὺς· ἴσον γὰρ τῷ ἐπεὶ φιλεῖ τοὺς ἀγαθοὺς, ἢ ὅτι φιλεῖ τοὺς ἀγαθοὺς. ὁ τε ἀπέδωκε τὴν παραθήκην, ὁπότε γε φιλοπ. . . Οὐ μὴν ἐκεῖνό γε ἀληθές, ὥς τὰ μὲν μονοσύλλαβα τῶν ἐπιρρῆμάτων, συνεμπύπτοντα συνδέσμοις, παρὰλλαγὴν ἴσχει τόνου, τῶν μὴ οὕτως ἐχόντων τὸν αὐτὸν

τόνον τηρούντων. τὸ γὰρ ποῦ περισπῶμεν, ἄλλ' οὐκέτι
ἐν τῷ

Ὅδυσσῆος δέ που εὐνή
παραπληρωματικῶ· καὶ τὸ νῦν, ἄλλ' οὐκέτι ἐν τῷ καὶ
νὺ κεν· τὸ μέντοι ὅπως καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ὡς πρό- 5
κειται, ταῦτά εἰσιν ἐν ἐπιρρήμασι καὶ συνδέσμοις. Ἔστι
δὲ εἰπεῖν, ὡς τὸ μὲν νῦν οὐδ' ὅλως ὁμοφωνεῖ, εἶγε πάν-
τοτε μὲν τὸ ἐπιρῆμα διὰ δύο, ὃ δὲ σύνδεσμος οὐ πάν-
τως· καὶ εἰ τοῦτο, οὐ πάντως ὁμοφωνεῖ. ἀλλ' οὐδὲ τὸ
ποῦ σύνδεσμός ἐστι παραπληρωματικός· οὐ γὰρ δὴ γε 10
τὰ πλεονάσαντα μόρια ἐν λόγῳ σύνδεσμοι παραπληρω-
ματικοί. ἰδοὺ γὰρ καὶ ἄλλα ἐπιρρήματα παρέρκει, καὶ
οὐ πάντως σύνδεσμοι· ἐπὶ μὲν τοῦ βίου ὅστις θέλει
ὑπαγέτω, καὶ ἔτι παρὰ τῷ ποιητῇ

ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινῇ, 15
εἰ δ' ἄγε νῦν φίλε Φοῖβε,
οὐ σύ γ' ἔπειτα

Τυδέος ἔκγονός ἐσσι,
σοὶ δ' οὐπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσι.
κατὰ τοῦτο οὖν πλεοναζέτω καὶ τὸ 20
νῦν εἰ τί που ἔστι, τίθειό μοι
καὶ

Ὅδυσσῆος δέ που εὐνή,
καὶ ὅσα ἐστὶ τοιαῦτα. ἀλλ' εἰ καὶ σύνδεσμός ἐστι τὸ
ποῦ, ἰδοὺ ὁμόφωνον ἐπιρρήματι ἐν τῷ 25
εἰ που ἐσαθρήσειεν.

ὄνπερ γὰρ τρόπον τοῖς ἄλλοις πύσμασι παράκεινται
ἀόριστοι προφοραί, τὸ πλέον ἐν χρόνοις δυσὶν ἐγκλιτικαὶ
καθεστῶσαι, πῶς ἤλθεν; ἤλθε πως· τίς ἔγραψεν;
ἔγραψέ τις· πότε ἤλθεν; ἤλθε ποτε· τὸν αὐτὸν 30
τρόπον καὶ τὸ ποῦ παρακείσεται ἐγκλιτικὸν ἀόριστον
τῷ ποῦ.

ΧΑΡΙΝ. Δοκεῖ ἰσοδυναμεῖν συνδέσῳ τῷ ἔνεκα,

χάριν Ἀπολλωνίου - ἔνεκα Ἀπολλωνίου. φησὶ δὲ καὶ ὁ Τρύφων, ὡς ἔνεκα τούτου τὸ μὲν ὄνομα καὶ χάριτα λέγεται καὶ χάριν, τὸ δὲ εἰς τοιαύτην σύνταξιν παραληφθὲν ὡς ἀντὶ συνδέσμου καθ' ἓνα σχηματισμὸν παραλαμβάνεται, ὅπερ παρείπετο συνδέσμοις. Ἔτι μὲν 5 τοι φησὶν ὁ Τρύφων, ὡς παρὰ [Εὐριπίδῃ] καὶ ἔτι ἄλλοις ποιηταῖς ὀνομαστικῆς συντάξεως ἔτυχεν. ἐν μὲν γὰρ Κρήσσαις

ἐγὼ χάριν σὴν παῖδας οὐ κατακτενῶ,
καὶ ἐν Αὐγῇ.

10

καὶ βουδυτεῖν γὰρ ἤξιους ἐμὴν χάριν.
τὰ γὰρ κτητικαῖς ἀντωνυμίαις συντασσόμενα ὀνόματα ἐστὶ, τῆς αὐτῆς πτώσεως τυχόντα καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, ἐμὸν αὐλόν, ἐμὴν οἰκίαν, ἐμὴν χάριν. . . . ἐμοῦ οἷόν τέ ἐστι παραθέσθαι τὸ ἔνεκα, ἔνεκα ἐμοῦ, 15 ἐπὶ δὲ τοῦ χάριν ἐμὴν οὐκέτι, ἔνεκα ἐμὴν. τὸ τοιοῦτον δὲ φαμεν εἰς ἀπόδειξιν τοῦ τὸ χάριν ὄνομα εἶναι κατὰ τὰς τοιαύτας συντάξεις. οὐδὲν μέντοι κωλύει καὶ τὸ ἔθιμον ἐκδέξασθαι ὄνομα, λιπούσης προθέσεως τῆς εἰς, ὥστε οὕτως ἀκούειν, χάριν Ἀπολλωνίου εἰς χάριν 20 Ἀπολλωνίου, εἶγε καὶ τὸ ἐμὴν χάριν ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ εἰς ἐμὴν χάριν. καὶ φαίνεται ὅτι ἡ ὕφεσις τῆς προθέσεως προῆξε τὸ χάριν ἰσοδυναμεῖν τῷ ἔνεκα. πάννυ δὲ ἐστὶ κακείνου ἀπόδειξις. ἡ τοιαύτη σύνταξις ἐπὶ γενικὴν ἡγύρεται, χάριν Θέωνος, χάριν Δίωνος, ἐφ' οὗ 25 ἔφαμεν λείπειν τὴν εἰς. τοιοῦτον δὲ ἐστὶ καὶ τὸ ἐμὴν χάριν, εἶγε πᾶσα κτητικὴ ἀντωνυμία γενικῆς ἐστὶ πτώσεως ἀντωνυμία, τοῦ ἐπιφορομένου κτήματος ἀδιάφορον ἔχοντος τὴν ἐπιφορὰν τῆς πτώσεως. τοίτου οὖν τῇδε ἔχοντος, πάλιν τὸ ἐμὴν χάριν ἢ σὴν χάριν 30 ἴσόν ἐστὶ τῷ χάριν μου, ὡς εἰ ἐμὴν δούλην - δούλην μου, ἐμὴν οἰκίαν - οἰκίαν μου.

Τοσαῦτα περὶ τῶν αἰτιολογικῶν.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ.

Παρά τοῖς πλείστοις ἐστὶ πρόληψις, ὥς οἱ καλού-
μενοι παραπληρωματικοὶ σημασίαν τινὰ οὐ ποιοῦνται.
ὁ γοῦν Τρύφων ἐν τῷ ὕρῳ βουλόμενος καὶ αὐτοὺς ἐμ- 5
περιλαβεῖν, φησὶ καὶ τὸ κεχηνὸς τῆς ἐρμηνείας
ἔστιν ὅπου παραπληρῶν, ἀπέκασε δὲ καὶ αὐτὸν
ταῖς καλουμέναις στοιβαῖς. ὃν γάρ φησι τρόπον εἰς τὰς
συνθέσεις τῶν ἀμφορέων εὐχρηστεῖ ἢ τῶν στοιβῶν πα-
ρένθεσις ὑπὲρ τοῦ μὴ καταδραυέσθαι τοὺς ἀμφορεῖς, 10
τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ὑπὲρ τοῦ τὰ τῆς φράσεως μὴ τρα-
χύνεσθαι ἥδε ἢ σύνταξις τῶν μορίων παραλαμβάνεται.

Ἔτι δὲ καὶ τινὲς φασιν οὐ δεόντως αὐτοὺς συνδέ-
σμιους εἰρῆσθαι, εἶγε συνδέσεως λόγων οὐκ εἰσὶν αἷτιοι.
Καὶ φησι Χαιρήμων ὁ Στωϊκός, ὥς κατὰ τι εἶησαν ἂν 15
σύνδεσμοι. σύγδεσμον γάρ φησι καλεῖσθαι καὶ αὐτὴν τὴν
φωνήν [καὶ τὸ ἐξ αὐ]τῆς δηλούμενον, ὃ λόγῳ καὶ τὰ
ἡμέτερα σχήματα. φαμέν τι πατρωνυμικὸν καὶ τὸ ἐν
χαρακτῆρι πατρωνυμικὸν καὶ ἐν δηλουμένῳ, καὶ ἔτι τὰ
κτητικά, καὶ ἄλλα πλεῖστα τοιαῦτα. ὥς οὖν τὸ τύπῳ 20
πατρωνυμικῷ προσκεχρημένον, οὐ μὴν δηλουμένῳ, πα-
τρωνυμικὸν καλεῖται, ὥς περ τὰ τύπῳ ἄρσενικά, οὐ μὴν
δηλουμένῳ, ἄρσενικά καλεῖται, οὕτω καὶ ἂν τύπῳ ἢ ὁ
παραπληρωματικὸς κεχορηγημένος σύνδεσμικῷ, μὴ μὴν
δηλουμένῳ, εἰρήσεται σύνδεσμος. ἀμέλει αὐτοὶ οἱ σύν- 25
δεσμοὶ πλεονάσαντες οὐδὲν συνδέουσι καὶ σύνδεσμοὶ κα-
λοῦνται. οὐδὲν οὖν κωλύει, καθότι καὶ ὁ Φιλόπονος
ἀπεφάνητο, συνδέσμιους καλεῖσθαι τοὺς παραπληρωμα-
τικούς. καὶ τοῦτό φησι δεδοκώς, ὅτι οὐδὲν συνδεσμικὸν
δηλοῦσιν. 30

Ἄ δὲ καὶ Τρύφων παρέθετο, ἐκδήσομαι. Φησὶν
ἥτοι συλλαβαὶ εἰσὶν ἢ λέξεις. καὶ αἱ μὲν συλλαβαὶ τι-
νων λέξεων εἰσὶ μέρη, καὶ ἥτοι τελικαὶ ἢ ἀρκτικά. καὶ

τελικαὶ μὲν λέγει δὴ, βούλομαι δὴ, ἀρκτικά δὲ
 ἐγὼ δὴ βούλομαι, ἐγὼ δὴ λέγω. ἦν δὲ ἐν ἀμφοτέ-
 ροις ἀσύστατον. Οὐ γὰρ ἔστι τις συλλαβὴ παντὸς μέ-
 ρους λόγου ληκτική, γενήσεται δὲ ἐν τῷ Ἀπολλώνιος
 δὴ, ἐγὼ δὴ, βούλομαι δὴ· καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων 5
 τὸ αὐτό. ἀλλ' εἰ καὶ προστιθεμένη ἕξωθεν ἔστιν ἐν πα-
 ραγωγῇ συλλαβή, πάλιν τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα ἀρκέσει·
 ἐκάστη γὰρ τῶν παραγομένων λέξεων δεκτική ἐστιν ἰδίας
 συλλαβῆς, ὡς τῶν τρίτων τὸ σι, λέγησιν, ἔχῃσι,
 παμφάλῃσιν· ἡ τῶν δευτέρων εἰς θα, λέγῃσθα 10
 φέρῃσθα, καὶ ἐπὶ τῶν πρώτων τὸ μι,

τάων ἦν κ' ἐθέλωμι,

οὐδ' ἂν ἔωμι·

καὶ οὐχ οἷον τ' ἔστιν εἰπεῖν λέγωσι οὐδὲ λέγωθα. καὶ
 ἐπὶ τῶν ὁμοίων τὸ αὐτό, λέγω δὲ πάλιν ἐπὶ τοῦ τοιός- 15
 δε, μὴ κατὰ παντὸς ὀνόματος ἐφικνεῖσθαι τὸ δε· ἢ ὅτε
 οὕτως φασί, τοῖος τοιοῦτος. πῶς οὖν πάλιν τὸ δὴ ἔστιν
 ἐν τῷ λέγω δὴ, λέγεις δὴ, λέγει δὴ; σαφὲς οὖν ὅτι
 τὸ τοιοῦτον μᾶλλον λέξεως ἢ περ συλλαβῆς, εἶγε καὶ ἐν
 ἐπιρρήμασι καὶ συνδέσμοις τὸ τοιοῦτον ἔστιν εὐρέσθαι. 20
 Ἀλλ' οὐδέ ἀρκτικόν ἐστι συλλαβῆς. πάλιν γὰρ πῶς
 πάσης λέξεως ἡ αὕτη συλλαβὴ ἀρκτική; πῶς τε [ἐπὶ τοῦ]
 ἐγὼ δὴ λέγω ἡ τῶν παραχρημένων κλίσις οὐκ ἐγένετο
 κατὰ τὴν δὴ συλλαβὴν; τὸ τοιοῦτον γὰρ παρέπεται ρή-
 μασιν. οὐ γὰρ δὴ γε οἱ παραπληρωματικοὶ σύνδεσμοι 25
 προθέσεις εἰσὶν, ἵνα συντεθέντες προτακτικοὶ γίνων-
 ται, καθότι τὸ καταβαίνω καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτω μὲν
 οὖν συνάγει ὁ Τρύφων ὡς, οὐ συλλαβαί, ᾧ καὶ συνηγο-
 ρήσωμεν, ἵτι τινὰ προσθέντες. συνάγει οὖν ὅτι λέξεις,
 παραλείπων τὸ ἀναγκαιότατον. ἐν γὰρ δὴ τῇ προτάσει 30
 φησὶ τοῦ λόγου, εἰ λέξεις, ὀφείλουσί τι δηλοῦν. Ὅπερ αὐ-
 τοὶ ἀναπληρώσωμεν. οἷς δὲ λόγοις ἐχρήσατο εἰς τὸ λέξεις
 εἶναι, πάλιν ἐκθετέον. Σαφὲς μὲν οὖν ὅτι, ἐν οἷς οὐ

σύλλαβαί, ἐν τούτῳ λέξεις. ἰδίον τε λέξεων τὸ μεταλαμ-
 βάσθαι εἰς ὁμοιοσήμεους, βροτός - ἄνθρωπος, αὐ-
 τάρ - δέ· τοιούτοι, δὲ καὶ οἱ προκείμενοι σύνδεσμοι
 νύ - δὴ - ῥά. πᾶν μόριον ἐγκλιτικὸν λέξις ἐστίν, ἥλ-
 θε τις, ἄνθρωπός εἰμι· πάμπολλοι δὲ εἰσιν οἱ πα- 5
 ραπληρωματικοὶ ἐν ἐγκλίσει, ὥς ὁ γέ, ὁ ῥά, ὁ θήν, ὁ νύ.
 δύο λέξεων. ἡ τριῶν οὐσῶν ἀκώλυτον τὸ ἐπάλληλον τῆς
 ὀξείας· καὶ κατὰ τοῦτο οὖν λέξεις τὰ προκείμενα μό-
 ρια· ἰδοὺ γὰρ ἐν τῷ

ἢ νύ σέ που δέος ἔσχει

19

καθ' ἐν ἑκάστον μέρος λόγου ἡ ὀξεῖα ἀνέστη. Τῆς μὲν
 οὖν φωνῆς κανόνες οἶδε εἰσὶ· τοῦ δὲ δηλουμένου, ὅπερ
 καὶ μᾶλλον ἀναγκαῖον ἦν, παραυτέτορ. οὐκ εἴ τι μέρος
 λόγου κατὰ τινα λόγον παρέλκεται, τοῦτο οὐχὶ πάντως
 λέξις, ἐπεὶ οἷόν τ' ἐστὶν εἰς τὸ τοιούτον παραθέσθαι 15
 πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου ἐν τισι συντάξεσι, μάλιστα ὑπὸ
 ποιητικῆς ἀδείας, πλεονάζοντα. πόσων γὰρ ἔχει χώραν τὸ
 πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος,
 λέγω τὸ κατὰ τὸ λευκώλενος; ἀλλ' ὥσως πρὸς τὸ τοιοῦ-
 τον ἐκείνο εἰρήσεται· ἀλλ' ἐν ἑτέροις τὰ παρέλκοντα δη- 20
 λοῦσέ τι, ἐπεὶ πάλιν οὐ παρέλκει τὸ

λευκώλενος Ἥρη.

δεδεῖξεται οὖν ὥς οὐ πάντοτε πλεονάζουσιν οἱ παραπλη-
 ρωματικοί, ἀλλὰ καὶ ποτε τόπον ἔσχουσιν τὸν σημαίνον-
 τά τι. ἔστιν ὑποδείγματα παρέλκοντος μὲν τοῦ γέ 25

οὗτός γ' Ἀτρεΐδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων·

καὶ ἐν συνδέσμῳ ἄρ' ἄγε ἡμέρα ἐστὶ; καὶ ἐν τῷ σύ γε,

μὴ σύ γ' ἀνευθεν ἔμεϊο λιλαίεσθαι,

καὶ μὲν ταί γε· οὐ μὴν ἔτι ἐν τῷ καλῶς γε· ἐπιτέ-
 τатаι γὰρ ἡ ἐκπληξίς. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ 30

τοῦτό γέ μοι χάρισαι,

τοῦτό γέ μοι λάλησον ἔμφασις ἱκανὴ μειότητος
 καὶ τοῦ μηδὲν ἄλλο ἀποφαινομένου. καὶ παντὶ γε

προὔπτον, ὡς διαφέρει τὸ τοῦτο εἰπέ τοῦ τοῦτ' ἔγε
 εἰπέ. πῶς οὖν ἔτι οὐδὲν π. ροῦσιν οἱ παραπληρω-
 ματικοί; Ἔτι ὁ δὲ σύνδεσμος ὅπως παραλαμβάνεται
 καὶ ἐπὶ ποίᾳ δυνάμει, ἐκτεθείμεθα. ἀλλὰ προσλαβὼν τὸν
 γέ ἄλλο τι ἐπηγγέλματο. οὐ γὰρ ὡς ἐν τῷ ἄρ' ἔγε ἡμέ- 5
 ρα; παρέλλκετο ὁ γέ καὶ ἐν τῷ δέ γε. καλούμενον γοῦν
 ἔστιν εὑρεσθαι παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τὸν δέ γε ὄντα
 προσληπτικόν. τοὺς γὰρ ἀπὸ συναφῆς λόγους εἰς σχημα-
 τισμὸν μετιόντας ἢ τοιαύτη σύνταξις ἢ τῶν συνδέσμων
 ὑπάγει, εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστίν. ἡμέρα δέ γε 10
 ἐστίν. καὶ ἐπεὶ ἐν προσλήψει ἐγένετο ὁ λόγος, προσλη-
 πτικοὶ οἱ τοιοῦτοι σύνδεσμοι. Τὸ δ' αὐτὸ συμβέβηκε
 καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ ἀλλὰ μὴν. πάλιν γὰρ ὁ μὴν
 παραπληρωματικός, συνὼν τῷ ἀλλὰ; τὴν αὐτὴν πρόσλη-
 ψιν ἀποτελεῖ, ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστὶ, καὶ σχεδὸν 15
 ἀμφοτέρων τῶν συντάξεων μίᾳ δυνάμει. ἐκ γὰρ τῶν
 αὐτῶν εἰσίν. ὁ γὰρ δὲ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀλλὰ — καὶ τοῦτο
 ἐδείχθη — ὅς προσλαβὼν παραπληρωματικὸν τὸν γέ προσ-
 ληπτικός ἐγένετο. καὶ πάλιν ὁ ἀλλὰ, παραπληρωματικὸν
 προσλαβὼν τὸν μὴν, τὸ αὐτὸ ἐγένετο. πολλάκις δὲ καὶ ὁ 20
 γὰρ προσέρχεται τῷ ἀλλὰ, ἀλλὰ γὰρ ἡμέρα ἐστὶ.
 καὶ εἰ ὁ γὰρ σύνδεσμος, καὶ ὁ μὴν καὶ ὁ γέ σύνδεσμοι.
 Ἔτι ὁ πέρ παραίλει ἐν τῷ εἵπερ ἡμέρα ἐστὶ — καὶ
 διότι, εἴρηται — ἀλλ' οὐκέτι ἐν τῷ καίπερ ἀγαθὸς
 ὢν. ὑπεναντίωσιν γὰρ ἐδήλωσεν ὁ καί, καὶ δῆλον ὅτι 25
 διὰ τὸν πέρ, ὅπου γε καὶ κατ' ἰδίαν ὁ πέρ ἐναντιωμα-
 τικός ἐστι μετ' ἀντιθέσεως,

ἀγαθός περ ὢν,

σώφρων περ ὢν. τὸ γὰρ ἐναντίον τῷ

τοῦτό γε μοι χάρισαι

ἀπειργάσατο. Ἄς ἔχει δυνάμεις ὁ καί, εἵπομεν. ἀλλὰ 30
 προσλαβὼν τὸν μὴν ἀποδεικτικὸς γίνεται, πάλιν ὑπαγο-
 μένης ἐναντιώσεως, οὐ βλέπω, καὶ μὴν ἡμέρα

ἔστιν· ἐψεύσατο, καὶ μὴν ἀγαθός ἐστι. πῶς γὰρ ἂν τις ἐπὶ τῶν τοιούτων συντάξεων παρέλκειν φαίη τοὺς ἀνδέσμοις; ἔνεκα τούτου τὸ

ἀγαθός περ ἑόν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ

εἰς τὸν δὴ μεταλαμβάνεται, ὅτι μὴ κυρίως τὸ δηλούμε- 5
νον αὐτοῦ ἀπαιτεῖ ὁ λόγος. Ὁ ἢ διαzeugτικός ἐπηύξη-
ται διὰ τοῦ τοί, ὅσον ἐν τῷ ἦτοι. ἀλλ' οὐκέτι ἐν τῷ
μέντοι οὐδὲ ἐν τῷ καίτοι. πάλιν γὰρ διαφέρει τὸ καί-
τοι παρητήσατό με τοῦ καὶ παρητήσατό με.
Ὁ τε μέντοι οὐχ ὁ αὐτὸς τῷ μέν, τῷ δὲ δέ. ἐφ' οὗ πάλιν 10
καὶ ὁ γέ πλεονάζει ἐν τῷ μέν τοί γε. Ἔτι ὁ δὴ ὡς μὲν
παρέλκει, παντὶ προὔπτον· ὡς δὲ καὶ πολλάκις μετάβα-
σιν λόγου ποιεῖται, σαφές ἐκ τῶν τοιούτων

οἱ μὲν δὴ παρ' ὅχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες
καὶ τῶν παραπλησίων νοοῦμεν γὰρ λόγου ἔκλειψιν καὶ ἀρχὴν 15
ἑτέρου, ὡς εἰ καὶ ἐν περιγραφῇ κατελεμπάνετο ὁμοίως τῷ

ὡς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον,

ὡς ὁ μὲν ἔνδ' ἠράτο.

Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τοῖς καλουμένοις πρὸς ἡμῶν μὲν, συλ-
λογιστικοῖς, πρὸς δὲ τῶν Στωϊκῶν ἐπιφορικοῖς ἔστι πα- 20
ραδέξασθαι τὴν σημασίαν αὐτῶν. τὸν τολνυν ἐκ δύο πα-
ραπληρωματικῶν συνεστῶτα, καὶ ἔτι μετὰ τοῦ γάρ ἐν
τῷ τοιγάρτοι, καὶ μετὰ τοῦ οὖν τοιγαροῦν. δύναμιν γὰρ
ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι ἴσῃ τῷ ἄρα συστελλομένῳ κατὰ τὸ
α. καὶ εἴρηνται μὲν ἐπιφορικοί, καθὸ ἐπιφέρονται τοῖς
λελημματισμένοις, ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἄρα 25
ἐστὶ, τοιγαροῦν φῶς ἐστὶ, φῶς τολνυν ἐστὶ.
συλλογιστικοὶ δέ, καθότι ἐπὶ τισιν ἀποδείξεσιν, ἐπισυλ-
λογιζόμενοι τὸ συναγόμενον, προσχρώμεθα τοῖς συνδέ-
σμοις τοῖςδε, ἔχεις μου πέντε δραχμάς, ἔχεις δὲ
καὶ τρεῖς, ἔχεις ἄρα ὀκτὼ δραχμάς, ἔχεις τοί- 30
νυν ὀκτὼ δραχμάς. [Ἀπειρος] ἢ καθ' ἕνα ἕκαστον σύν-
δεσμον ἀπόδειξις εἰς τὸ ὅτι καὶ δηλοῦσὶ τι οἱ παραπλη-

ρωματικοί. ἀλλ' ἐπεὶ πλείονες μὲν εἰσι ταῖς φωναῖς, τοῖς δὲ δηλουμένοις ἐλάττονες, ἄρκετὴ ἡ ἐξ ἐνὸς ἐκάστου ἰσοδυναμοῦντος ἀπόδειξις. περισσὸν γὰρ τὸν ῥά παραλαμβάνειν τοῦ δὴ ἀποδειχθέντος, ἢ τὸν θῆν ἢ τὸν νύ, ἐπεὶ τὸ αὐτὸ τὸ

5

ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε

τῷ

οἱ μὲν δὴ παρ' ὅχρεσσι

καὶ τῷ . . . Ταῦτα μὲν ὡς δηλοῦσιν οἱ παραπληρωματικοί.

Κἀκεῖνο δὲ ὑποθησόμεθα, δι' ἣν αἰτίαν ἀπὸ τοῦ 10 πλεονάσματος τὴν ὀνομασίαν ἔσχον. δίδοται γὰρ ὅτι σύνδεσμοι καὶ δηλοῦσί τι, τὸ δὲ πλεῖον αἰ ἐπικρατεῖ τοῦ ἐλάττονος. καὶ περισσὸν εἰς τοῦτο παρατίθεται, χωρὶς εἰ μὴ ἐπ' αὐτῶν τῶν συνδέσμων. ἀπειράκις οἱ συμπλεκτικοὶ συμπλέκουσιν, ἵνα ἅπαξ [καὶ] αὐτοὶ πλεονάσωσι. καὶ ἕνεκα τούτου ἐπεκράτησε τὸ καλεῖσθαι αὐτοὺς συμπλεκτικούς. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων, εἰ καὶ πού εὐρεθεῖεν πλεονάζοντες. ἔνθεν αἱ δέουσαι ὀνομασῆαι ἔμενον. οἱ μὲντοι παραπληρωματικοὶ σύνδεσμοι καλούμενοι, τὸ πλεόν πλεονάσαντες ἥπερ δηλοῦν- 20 τες, κατὰ τὴν ἐναντίαν παράθεσιν τοῦ συνδέσμου ἀπὸ τοῦ πλεονάσαντος τὴν ὀνομασίαν ἔσχον. οὕτως γοῦν ἐπλεόναζον, ὥστε καὶ τοὺς πλείστους λαθεῖν τὸ δηλούμενον τὸ ἐξ αὐτῶν. ἦν δὲ καὶ ὁ πλεονασμὸς αὐτῶν χρειώδης ἄγαν. ἡ τε γὰρ ἀνὰ χεῖρα ὁμίλια καὶ αἱ συντάξεις 25 αἱ ἀρχαῖαι καὶ πᾶσα ποιητικὴ γραφὴ τρέπεται ἐπὶ τὴν εὐφωνίαν, καὶ διὰ τοῦτο εὐχρηστὰ τὰ προκείμενα μόρια, καθότι περ, ὡς πρόκειται, ἀπέλκασον αὐτά τινες τῇ προσκειμένῃ στοιβῇ τοῖς ἀμφορεῦσι. καὶ ὡς ἐπὶ στοιχείων οἷόν τέ ἐστιν ἀναγκαῖον εὐρεῖσθαι πλεονασμόν, ἐν ᾧ πάντως τὸ στοιχεῖον οὐ στοιχεῖον, καθό 30 ἐπλεόναξε· πάλιν γὰρ παρελαμβάνετο εἰς δήλωσιν τινος. — καὶ ἐκκείσθω ὑπόδειγμα τὸ ἐπὶ τοῦ ν, ὃ μάλιστα πάμ-

πολλόν ἐστιν ἐν τῷ πλεονασμῷ, ἕνεκα εὐφωνίας παρα-
 λαμβανόμενον ἐπὶ παντός βραχυκαταλήκτου ῥήματος,
 ἔλεγεν, ἔλαβεν, καὶ ἐπὶ δοτικῶν τῶν εἰς τὴν ληγουσῶν,
 παῖσιν, χρῆ[μα]σιν· οὐ μὴν ἐν τῷ λέγει καὶ λέγειν. νῦν
 γὰρ ἐν λεκτῷ προσήει· ἐκ γὰρ ὀριστικοῦ ἀπαρέμφατον 5
 ἀκούομεν· — τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἐδείχθη καὶ τὰ προ-
 κείμενα μόρια ὅτε μὲν ἕνεκα δηλουμένου παραλαμβα-
 νόμενα, ἅπερ ἦν καὶ σπανιώτατα, ὅτε δὲ ἕνεκα εὐφω-
 νίας, ὅπερ πλέον καθιεστήκει. καὶ ὡς ἔφαμεν, ἕνεκα
 τούτου ἐπεκράτησεν ἡ ὀνομασία. Προςθεῖν δ' ἂν καὶ 10
 τοῦτο, ὡς οὐδὲ ἀπὸ τοῦ δηλουμένου δυνατόν ἦν τὴν ὀνο-
 μασίαν θέσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τῶν συνδέσμων ἐν
 πλείοσιν ὄντες φωναῖς ἐν ἐπηγγέλλοντο, τὸ συμπλέκειν
 οἱ συμπλεκτικοί, τὸ δὲ διαζευγνύειν οἱ διαζευκτικοί, τὸ
 δὲ διαπορεῖν οἱ διαπορητικοί, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων 15
 τὸ αὐτό. οἱ μέντοι παραπληρωματικοί οὐχ' ἐν ἐπηγγέλ-
 λοντο κατὰ τὸ δηλούμενον, εἶγε ὁ μὲν δὴ περιγραφὴν
 τίνα ἐδήλου, ὁ δὲ πέρ' ἐναντιότητά τίνα μετ' αὐξήσεως,
 καὶ ἔτι ὁ γέ μειδιτητα ἢ ἐπίτασιν θαυμασμοῦ. καὶ εἰ
 διάφοροι κατὰ τὸ δηλούμενον, πῶς ἦν δυνατόν μίαν 20
 ὀνομασίαν ἀπὸ τοῦ δηλουμένου χωρῆσαι; οὔτε γὰρ πε-
 ριγραφικοί, ἐπεὶ οὐ πάντες, οὔτε ἐναντιωματικοί, ὡς
 πρόκειται. ὕγιως ἄρα ἀπὸ τοῦ πεπλεονακότος σχήματος
 . . . κοινῶς κατὰ πάντων ἡ ὀνομασία ἐτέθη. Καὶ
 μοι δοκεῖ παραπλήσιόν τι ἀναδεδεῖσθαι τῷ καλουμένῳ 25
 παρωνύμῳ ὀνόματι. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα εἰδικά, ἔχοντα ἐν
 τὸ δηλούμενον, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τοῦ
 δηλουμένου, τὰ πατρωνυμικά ἀπὸ τοῦ τὸν πατέρα δη-
 λοῦν, τὰ κτητικά τὰ ὑπὸ τὴν κτῆσιν πεπτωκότα, καὶ
 ἔτι τὰ συγκριτικά καὶ τὰ ὑπόλοιπα. καὶ ἐπεὶ τὰ καλού- 30
 μενα παρωνύμα ἐν πλείστοις σηματομένοισι κατερίνετο,
 πάλιν εἰς μίαν ὀνομασίαν μετετίθετο, λέγω τὴν κοινῶς
 πᾶσιν ἀκολουθήσασαν, καθὼς πάντα παρεγγεμένα ἦν. ἕν-

θεν ἀπὸ τῆς φωνῆς ἣ θείσις τοῦ ὀνόματος. Καὶ το-
σαῦτα μὲν τὰ περὶ ἐννοίας τῆς τῶν παραπληρωματικῶν.
ἑτέον ἐξῆς ἐπὶ τὰς φωνάς.

Ποιητικὸν ὄντα τὸν ΑΤ καὶ ἔτι τὸν ΤΑΡ θεματι-
κοὺς ἂν παραδεξαίμεθα. τινὲς γάρ φασι τὸν αὐτὰρ σύν- 5
δεσμον ἀποκοπέντα μὲν εἶναι αὐτῷ, ἀφαιρεθέντα δὲ τάρ.
ἦν δὲ τὸ τοιοῦτον οὐκ ἀληθές. τί γάρ οὐχὶ ὁ αὐτὰρ
τοῦτ' ἀνεδέχετο, ἐντελέστερος ὢν; ἀλλ' εἰ οὐ καθολικὰ
τὰ πάθη, ἐκείνῳ γε συνελέγξει τὸν λόγον. Ὡς πάθη τῶν
φωνῶν ἐστίν, οὐ τῶν σημασινομένων. τὸ δὲ δηλούμενον 10
μὲν ἔχει τὸ δῶμα, οὐ μὲν λεγόμενον. τῆς γὰρ λεγομέ-
της φωνῆς ἦν τὸ πάθος. καὶ ἔτι τὸ λῶ ἀσηρημένον ἐκ
τοῦ θέλω, ἣ καὶ τὸ βῆ ἐκ τοῦ ἔβη, πάλιν τὸ αὐτὸ ἔχει
δηλούμενον. ἔστι γοῦν καὶ ἐπὶ μᾶς λέξεως τὸ αὐτὸ πα-
ραστήσαι. τὸ ἄβαλε ἐντελές ἐστι, καὶ σαφές ἐκ τῆς ἐκ- 15
τάσεως τοῦ α. καὶ ἀφαιρεθὲν γὰρ τὸ αὐτὸ δηλοῖ,

βάλε δῆ, βάλε κήρυλος εἶην.

ἀλλὰ μὲν καὶ ἀποκοπὴν τὸ α.

ὅπερ πάλιν μάλιστα τεκμήριόν ἐστι τοῦ τὸ ἄβαλε μὴ
πεπλεονακέναι τῷ α. οὐ γὰρ εἰς τὸν πλεονασμὸν καταν- 20
τῶσιν αἰεὶ αἱ ἀποκοπαί, οὐδ' οἱ πλεονασμοὶ τὸ δηλούμε-
νον ἔχουσιν, ἐπεὶ οὐκέτι πλεονασμοί. τὸ γοῦν ἀλαλητός
οὐ διὰ τοῦ κατ' ἀρχὴν α τὸ λαλητός ποτε δηλώσει, οὐδὲ
ἄλλο τι τῶν οὕτως πεπλεονακόντων. εἴπερ οὖν ὁ αὐτὰρ
σύνδεσμός ἐστι συμπλεκτικός, καὶ ὁ τάρ συμπλεκτικός 25
γενήσεται καὶ ὁ αὐτῷ. εἰ δὲ παραπληρωματικός ὁ αὐτῷ καὶ
ὁ τάρ, τμήμα ὄντες τοῦ αὐτάρ, καὶ ὁ αὐτὰρ παραπλη-
ρωματικός. ἐπὶ γοῦν τοῦ ἄρα οὐκ ἔστιν ἀντικρυς οὕτως
ἀπώσασθαι τὸν λόγον, καθὼς οὐ μόνον ἐπιφορικός π[α-
ραλαμβάνεται,] ἀλλ' ἀπειράκεις καὶ παραπληρωματικός, 30

ὥς ἄρα μὲν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε,

καὶ

τὸν δ' ἄρα [πάντες] λαοὶ ἐπερχόμενον.

φρασί γὰρ καὶ ἐπὶ τούτων τὸν μὲν ῥά ἀφαιρεθῆναι τοῦ
 α̅, τὸν δὲ ἄρ ἀποκοπῆναι. καὶ ἦν ἡ ἀποκοπὴ νομικὴ,
 εἰς ἡμίφωνον καταντῶσα. καὶ πάνυ γε [πιθανόν] παρα-
 δέξασθαι τὴν τοῦ ρ̅ μονὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν συν[δέ-
 σμων] αὕτη γὰρ ἦν διακριτικὴ τῆς ἀφαιρέσεως καὶ τῆς
 ἀποκοπῆς, ἐπεὶ, εἰ συκαπεκέκοπτο τὸ ρ̅ ἢ συναφῆρητο, 5
 ἄδηλον τὸ πάθος.

Η. Ἐν ἀρχῇ τιθέμενος περισπᾶται, ἐν δὲ ὑποτάξει
 ἐγκλίνεται,

ἢ μεγάλ' ἐβρόντησας,
 μεγάλα δὲ ἐβρόντησας.

10

τιῇ δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων.

ἐν ἴσῳ γὰρ ἔστι τῷ τί δή. φησὶν ὁ Τρύφων τὸν λόγον
 ψευδῇ εἶναι, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἐπ' ἄλλων μερῶν λόγου τὸ
 τοιοῦτον ἐπιδείξαι. τὰ γὰρ οὕτω καὶ 15

ἐγκλιτικά ἔστι μόρια, καὶ οὐ πάντως τῷ δηλουμένῳ
 παρήλλεκται, ὡς ἔχει τὰ ἀντωνυμικά, ἐμοῦ ἤρπα-
 σεν, ἤρπασέ μου· σοῦ ἤρπασεν, ἤρπασέ σου.
 προσθέτημεν δ' ἂν καὶ τὰ πύσματα οὕτω λεγόμενα
 ποῦ ἀπῆλθες; ἀπῆλθές που· πῶς ἀπῆλθες; 20
 ἀπῆλθές πως. παρείπετο οὖν καὶ τῷ ἢ ταυτόν. τῷ
 αὐτῷ λόγῳ πλέον ἐπεμέμφετο τοὺς ἐγκλίνοντας μὲν
 κατ' ἀρχὴν τὸ ὡς, ἐν δὲ μέσῃ τῇ φράσει περισπῶντας,

ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἐρῶύσατο.

πάλιν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὅτι μὴ τῶν ἐγκλιτικῶν τὸ ὡς, καὶ 25
 ὡς τὸ ἐναντίον ἀνεδέξατο, ὅπου γε τὰ μὲν μεσαζόμενα
 ἀποβάλλει τὴν περισπωμένην, τὰ δὲ ἐν ἀρχῇ παραλαμ-
 βανόμενα, εἰ ἐπιδέχοιτο τὴν περισπωμένην, πάντως τὴν
 αὐτὴν παραλαμβάνει, ὡς ἔχει ποῦ ἀπῆλθεν; ἀπῆλ-
 θέ που, καὶ τὰ ἄνω προκειμένα. κακῆϊνο δὲ προσθή- 30
 σομεν, ὡς καὶ ὁ ἰσοδυναμῶν αὐτῷ δή, καὶ ὑπὸ ποιητι-
 κῆς ἀδείας ἐν ἀρχῇ παραλαμβάνηται, οὐ μετατίθεται τοῦ
 τόνου,

δὴ τότε μητιόωντο ·

τὸ γὰρ αὐτὸ τῷ τότε δὴ· ῥῆν οὖν φησὶ πλεονασμὸς τοῦ
 ἦ ἐν τῷ τῆ, ὡς λόγῳ καὶ τὸ λεγόμεν, φεροίη πλεονάζουσα
 τῷ ἦ, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ ἐγὼν τὸ ἐγώνη παρὰ Ταραντί- 5
 νοις, καὶ ἐν μέσῃ λέξει τὸ πολεμήϊα, πολίτης, μυθιή-
 της, καὶ ἐν ἀρχῇ τὸ ἡβαιόν. καὶ ἦν συγκαταθέσθαι τὰν-
 δρῆ, εἰ μὴ τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἀναφορικῶς παραλαμβάνόμε-
 ρον, λέγω τὸ ὅτι, πρὸς πάντων συμφώνως ἀνεγνώσθη ἐν
 ὁξείᾳ τάσει τοῦ ο. ὅπερ οὐκ ἂν παρείπετο, εἰ ἐν μέρος
 λόγου ἦν τὸ τῆ. 10

Καὶ περὶ ἐκείνου δὲ διαληπτέον, εἰ ἐν τῷ

ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου [Ὀδυσῆος

τοῖς τε παραπλησίοις πλεονασμὸς ἔστι τοῦ ἦ, καθὼς τι-
 σιν ἔδοξεν, οἷς καὶ παρείπετο τὸ ἐγκλίγειν τὴν συλλα-
 βήν, ὡς λόγῳ καὶ ὁ μὲν ἐν τῷ ἡμὲν πλεονάσας τῷ ἦ, καὶ 15
 ὁ δὲ ἐν τῷ· ἡδέ καὶ ἔτι ἰδέ,

ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμησιν.

Ἔστιν εἰπεῖν, ὡς ἐπὶ τῶν προκειμένων συνδέσμων ἡ
 γραφὴ τοῦ ἦ ἢ τοῦ ἔ οὐχ ὑπηγόρευε συνδεσμικὴν θέσιν
 παράλληλον. οὔτε γὰρ ποτε ὁ ἦ σύνδεσμος συμπλεκτι- 20
 κός, οὔτε τὸ ἔ. ἐνθεν οὖν συλλαβαί, καὶ εἰ συλλαβαί,
 πλεονασμοί. ἔφαμεν δὲ καὶ ἐν τῷ περὶ αὐτῶν, ὡς οὐκ
 ἄλογος ἐγένετο ὁ πλεονασμός. ἐπὶ μίντοι τοῦ

ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος

ὑπὴντα καὶ γραφὴν συνδεσμικὴν τοῦ παραπληρωματικοῦ 25
 καὶ ἀνάλογος θέσις, ὡς εἰ καὶ κατ' ἰδίαν ἐλέγετο.

ἦ μάλα δὴ τέθνηκεν.

ἀλλὰ μὴν τὸ ἐπάλληλον ὁμοίον καθεστηκὸς τῷ

ἦτοι μὲν Μενέλαος,

ὅτι γὰρ παρεγένετο, 30

καὶ τε χαλιφρονέοντα.

Οὐδὲ ἐκεῖνο δὲ ὑγιές, καθότι τινὲς πάλιν ὑπέλαβον, ἔνα
 εἶναι τὸν δὴ καὶ τὸν ἦ, ὡς εἰ καὶ τὸ μίαν ἀφαιρεθέντος
 τοῦ

τοῦ μ ἐν τῷ ἰα, ἢ τὸ γαῖα ἐν τῷ αἰα. πρῶτον τί μᾶλλον ὁ ἦ πεπλεόνακε τῷ δ; ἀλλ' ἴσως τις φήσῃ ταῦτα καὶ πλεονάζειν καὶ λείπειν σύμφωνα, ὅπου γέ φαμεν τὴν ἰωκάς διωκάς εἶναι, καὶ τὴν ἄχερδον ἄχερον εὔσαν, καὶ παρὰ τὸ ὕω ὕδωρ. καὶ ἔνεκα τούτου οὔτε ὁ δὴ οὔτε ὁ 5 ἦ. ἐκεῖνό τε σαφέστατόν ἐστιν, ὡς τὰ ἀφαιρεθέντα συμφώνου ἢ καὶ προσλαβόντα σύμφωναν τύπου μὴ ἀντικείμενου ὁμότονά ἐστιν. οὔτε οὖν ὁ δὴ ἢ ἐγένετο, οὔτε κατὰ πρόσθεσιν τοῦ δ ὁ ἦ δὴ, καθὼς ὁ μὲν περισπᾶται, ὁ δὲ ὀξύνεται. φησὶ δὲ καὶ ὁ Τρύφων ὡς τὰ ἐν πάθει γι- 10 νόμενα οὐδέποτε παράλληλα τίθεται τοῖς ὁλοκληροῖς, γαῖα αἰα, μία ἰα, σὺς ὕς. καὶ κατὰ τοῦτο οὖν τὸ

ἦ δὴ πολλὸν ἀποικομένου Ὀδυσῆος οὐκ ἐν ἐπαλληλότητι ἔχει ἓνα σύνδεσμον τὰν δὴ μόνως ἐπεκτείνεται ἐν τῷ δῆτα. 15

ΘΗΝ, ΡΑ, ΝΥ, ΠΟΤ. Εἴρηται ὡς ἰσοδυναμοῦσι τῷ δὴ, καὶ ὡς μᾶλλον ποιητικοί. τῆς μέντοι συντάξεως διαφορὰν ἔχουσιν. ὁ μὲν γὰρ δὴ καὶ ἦ καὶ αὐ συνεγκλιτικοί, ὁ δὲ θὴν καὶ νύ καὶ ῥά ἐγκλιτικοί. εἴρηται δὲ καὶ περὶ τοῦ ποῦ ὡς οὐκ εἴη σύνδεσμος, ἐπίρρημα δὲ παρέλκον. 20

ΠΕΡ. Εἴρηται καὶ ὑπὲρ τούτου, ὡς ἐναντιωματικός ἐστι. διὸ καὶ τοῦτο προστιθέασι καὶ τὸ ἔμψης καὶ τὸ ὅμως. κατ' ἴσην γὰρ δύναμιν τὰ μόρια λαμβάνεται, ποιητικὸν μέντοι τὸ ἔμψης καὶ σύνηδες τὸ ὅμως. λαμβάνεται μέντοι τὸ ἔμψης καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοίως, ὡς ἐπὶ τοῦ 25

ἔμψης μοι τοιχοὶ μεγάρων καλάι τε μεσόδμοι
ἔμψης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκει' αὐτμή.

ΟΥΚΟΤΝ. Ὁ οὐκοῦν καλεῖται πρὸς ἐνίων ἐπιλογιστικός, πρὸς [δ' ἐτέρων] ἀνακεφαλαιωτικός, [καθ'] ἐπὶ τοῦ τέλους ἔχων τὴν [περισπωμένην] οὐ μακρὰν πέπτωκε 30 τῶν καλογμένων συλλογιστικῶν. ἔστι γε ἐπ' αὐτοῦ τοῦτο τηρεῖται, ὡς ὅτε μὲν ἔχει τὴν οὐ ἀπόφασιν ἐγκειμένην καὶ κατὰ τὸ δηλούμενον, παραπληρωματικῶς κίχρηται τῷ

οὖν· ὅτε δὲ τὸ οὖν ἔχει καὶ ἐν δηλουμένῳ, οὐκ ἔχει τὴν
 οὐ ἀποφασιν ἔχει. παρηγοῦντο . . . ε τὴν επικρατείαν
 τοῦ ἐπιρρήματος καὶ ἡ βαρεῖα κατὰ τέλος πίπτει· ἀπει-
 ράκεις γὰρ τίθεται ἀντὶ τῆς οὐ ἀποφάσεως. παρὰ δὲ τὴν
 τοῦ συνδέσμου ἐπὶ τέλους ἴσχει τὸν δέοντα τόνον τοῦ 5
 συνδέσμου. καὶ ἕνεκά γε τοῦ τοιοῦτου σημειώσασαίτο ἄν-
 τις τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν. τὰ γὰρ μέρη τοῦ λόγου, ἔάν
 τε δηλοῦ ἔάν τε καὶ παρέλκη, τοῦ αὐτοῦ τόνου ἐστὶ
 παρακατατικά. εἴπερ οὖν παρέλκεται ὁ οὖν σύνδεσμος με-
 τὰ τῆς οὐ ἀποφάσεως παραλαμβάνόμενος, οὐ δεόντως τὸν 10
 τόνον μετατίθησι. ταύτη γοῦν καὶ ἡ μὴ ἀπαγόρευσις,
 [συν]ταττομένη τῷ οὖν καὶ δηλοῦσα ἀπαγόρευσιν, οὐδὲν
 ἐξαλλάσσει τοῦ τόνου. φάμιν γὰρ οὕτως, μὴ οὖν παρέ-
 σται; καὶ ἐν προστάξει, μὴ οὖν γράφει, μὴ οὖν δια-
 λέγου. καὶ τὸ τοιοῦτον πάλιν πρὸς τινων βαρύνεται. 15
 δῆλον δὲ ὡς εἰς ταῦτο περιστήσεται τὰ [τοῦ] τόνου. ῥη-
 τέον οὖν ὡς παράλογοι αἱ τοιαῦται προφοραί. δισσὺς
 οὖν ἐστὶν ὁ οὖν, περισπώμενος μὲν ἐν συλλογιστικῇ ἐκ-
 φορᾷ, ὀξύνομος δὲ ὅτε ἐστὶ παραπληρωματικός, καὶ
 δῆλον ὅτι καὶ τῶν ἐγκλιτικῶν, ἵνα καὶ ὁ τόνος τῆς ἀπο- 20
 φάσεως. καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρα συνδέσμου, ὁμοιογράφου κα-
 θεστῶτος, τὸ δισσὺν [ἐστὶν] ἀναδ-ξασθαι τοῦ τόνου. ὅτε
 γὰρ ἐστὶν ἀπορηματικός ἢ κατ' ἐρώτησιν παραλαμβάνο-
 μένος, τότε καὶ ἐν ἐκτάσει ἐστὶ τὸ ᾱ. ὅτε μέντοι ἐπιφο-
 ρητικός ἢ παραπληρωματικός, βραχὺ ἔχει τὸ ᾱ. 25

Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Ι Ο Τ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ.

Πάση λέξει παρέπονται δύο λόγοι, ὃ τε περὶ τῆς ἐννοίας καὶ ὃ περὶ τοῦ σχήματος τῆς φωνῆς. ὅθεν καὶ ἡ τῶν ἐπιρρήμάτων διέξοδος εἰς τοὺς προκειμένους λόγους ὑποσταλήσεται. καὶ πρότερόν γε τὸν περὶ τῆς ἐννόιας λόγον ποιήσομαι.

5

Ἔστιν οὖν ἐπιρῥημα μὲν λέξις ἄκλιτος, κατηγορούσα τῶν ἐν τοῖς ῥήμασιν ἐγκλίσεων καθόλου ἢ μερικῶς, ὧν ἄνευ οὐ κατακλείσει διάνοιαν.

Ὅτι μὲν οὖν ἐνὶ σχηματισμῷ κέχρηται, προϋπτόν ἐστιν, ἀποδείξεως παρεπομένης τοιαύτης. Ἡ τῶν ὀνομάτων σύνταξις πρὸς τὰ ῥήματα παρίστησι διάθεσιν ἐγγινομένην τοῖς πτωτικοῖς, ἕσθ' ὅτε καὶ τῶν πλαγίων πτώσεων συμπαραλαμβανομένων, ἐφ' ἃς καὶ συντείνει ἡ διάβασις ἢ ἀπὸ τῆς ἐνεργείας. οἷον Τρύφων περιπατεῖ. ἡ διάθεσις ἢ ἐκ τοῦ περιπατεῖ ἐπὶ τὸν Τρύφωνα συντείνει. Τρύφων τύπτει Διονύσιον. ἡ ἐκ τοῦ Τρύφωνος διάβασις ἐνεργητικὴ διαβιβάζεται ἐπὶ τὸν Διονύσιον. καὶ ἐπὶ παθητικῆς διαθέσεως, ὑπὸ Τρύφωνος τύπτεται Διονύσιος. Τὰ δὲ οὖν πτωτικὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν πρὸς τὰ ὀνόματα μὴ ἀναδεξάμενα, ἐπικείμενα δὲ τοῖς ῥήμασιν, ἅπερ πρὸς ἕτερα πτωτικὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν ἐποιοῦντο, ἐκαλεῖτο οὐκ ἐτι πτωτικά, ἀλλ' ἐπιρῥήματα, διὰ τὸ σύνταξιν ἐπιρρήμάτων ἀναδέξασθαι. οἷον ὃ μὲν λέγων οὕτως ταχὺ περιπατεῖ κατηγορεῖ τάχα τινὸς πτωτικοῦ ταχέος, ὥς εἰ μαιράκιον περιπατεῖ. καὶ εἰ οὕτως τις εἴποι, τὸ ταχὺ περιπατεῖ μαιράκιον. τὸ τῆνικαῦτα γὰρ τὸ ταχύ ἐπὶ-

10

15

20

25

κεῖται τῷ μειράκιον, καὶ ἔτι καλεῖται ὄνομα ἐπιθετι-
κόν, καὶ διὰ τοῦτο συγκλίνεται τῷ μεिरακίῳ, τοῦ τα-
χέως μεिरακίου, τῷ ταχεῖ μεिरακίῳ. ἤνλικα μέν-
τοι οὐ κατηγορεῖ ὀνόματος, τοῦ δὲ συντασσομένου ῥή-
ματος, ὥς ἐν τῷ ταχὺ περιπατεῖ μειράκιον· ἴσον 5
γὰρ ἐστὶ τῷ ταχέως περιπατεῖ τὸ μειράκιον· καὶ
καθ' ἓνα σχηματισμὸν ἐκφέρεται, ταχὺ περιπατοῦν-
τος τοῦ μεिरακίου, ταχὺ περιπατοῦντι τῷ μει-
ρακίῳ. Διὰ τοῦ τοιούτου ὑποδείγματος δεῖ τοὺς δια-
κρίνοντας τὰς τοιαύτας συνεμπώσεις τῷδε τῷ λόγῳ κε- 10
χρησθαι. ἀποδείξεις οὖν ἱκανὴ τοῦ καθ' ἓνα σχηματι-
σμὸν ἐκφέρεσθαι τὰ ἐπιρρήματα, ὅπου γὰρ καὶ τὰ πτω-
τικά, σύνταξιν ἐπιρρηματικὴν ἀναδεξάμενα, καθ' ἓνα
σχηματισμὸν ἐξηνήχθη·

Ὡς δὲ καὶ κατηγορεῖ τῶν ἐν τοῖς ῥήμασιν ἐγκλί- 15
σεων, σαφεῖς πάλιν καὶ διὰ τοῦ προκειμένου λόγου, ἐν
οἷς πάντα τὰ πτωτικά ἐπιθετικά, κατηγοροῦντα οὐ τῶν
ὀνομάτων, τῶν δὲ ῥημάτων, ἐπιρρήματα ἐγένετο, καὶ
τὴν τούτων ἀκλισίαν ἀνεδέχετο. καὶ ὃν τρόπον ἔστι μὲν
ὄνομα κύριον ἢ προσηγορικὸν ἐπινοῆσαι μὴ ἀπαιτοῦν 20
ἐπιθετικὸν ὄνομα, ἐπιθετικὸν δὲ ὄνομα πάντως ἀπαιτοῦν
ὃ ἐπίκειται, ἐξηρημένων τῶν ἰδίᾳ τεταγμένων, λέγω τοῦ
τερπικέραυνος, ἐννοσάλγαιος, τὸν αὐτὸν αἰετὸς ἔστιν
ἐπινοῆσαι ῥῆμα μὲν δίχα ἐπιρρήματος συγκλειῖον λόγον,
ἐπιρῥημα δὲ οὐ μὴ δίχα ῥήματος ἢ μετοχῆς, ἢ τις δυ- 25
νάμει ἰδίωμα ἔχει τὸ τοῦ ῥήματος. καὶ οὐ τοῦτό φημι,
ὅτι αἱ μετοχαὶ ἀπαρτίζουσι διάνοιαν, ἀλλ' ὅτι τὰ ἐπιρ-
ρήματα καὶ ἐπὶ μετοχὰς φέρεται. Ἐντελέστερον μέντοι δε-
δεξέται ἐν τῷ περὶ συντάξεως, ὥς τὰ μὲν θεματικώτερα
[μέρη] τοῦ λόγου ὀνόματά ἐστι καὶ ῥήματα, τὰ δ' ὑπό- 30
λοιπα τῶν μερῶν τοῦ λόγου ὡς πρὸς τὴν τούτων εὐκρη-
σίαν ἀνάγεται, τὰ μὲν ἄρθρα πρὸς τὰ πτωτικά ἢ ὡς
πτωτικά, τὰ δὲ ἐπιρρήματα πρὸς τὰ ῥήματα, αἱ τε προ-

θέσεις πρὸς ἀμφοτέρω· διὸ καὶ μόνα ἀναστροφῆς τόνου ἔτυχον, καὶ τῇδε δύνανται συντάσσασθαι, λέγω ὀνόμασι, καὶ τῇδε, λέγω ῥήμασιν. εἰρήσεται δὲ καὶ πότε αὐτῶν-
 μίαι ἀντ' ὀνομάτων παραλαμβάνονται, τίνες τε ἐν τῷ
 καθόλου σύνδεσμοι συνδέουσιν ὄνομα καὶ ῥημα, καὶ τί- 5
 νες εἰσι μερικοί.

Οὐ μόνον δὲ ῥητοῖς οὖσι τοῖς ῥήμασι κατὰ τὴν
 σύνταξιν τοῦ λόγου τὸ ἐπιῤῥημα προσφέρεται, ἀλλὰ καὶ
 σιγωμένοις, εἶγε καὶ αἱ ἐπιφωνήσεις οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ
 ἐπιῤῥήματα τῶν ῥημάτων ἐπιγινομένων, καθὼς τοῖς εὖ 10
 ἀναγινώσκουσι τὸ κάλλιστα ἐπιφωνοῦμεν καὶ τοῖς εὖ
 διατιθεῖσιν ἡμῖν τὸ ἥδιστα, καὶ τοῖς ἀκριβοῦσι τὰς ἰδίας
 πράξεις καὶ τέχνας τὸ καλῶς ἐπιφωνοῦμεν. Ἀλλ' ἐκεί-
 νό τις εἶποι ὅν, ὡς κατὰ τὸν τοιοῦτον λόγον περιγεγραφε-
 ται τοῦ κα[τὰ τὰ ἐπιῤῥήματα μερισμοῦ τὸ οἴμοι καὶ τὰ 15
 τοιαῦτα τῶν ἐπιῤῥημάτων, λέγω τὰ σχελιαστικά καὶ
 εὐαστικά. Πρὸς ὃν ἔστι φάναι, ὡς τάχα μὲν καταχρη-
 στικώτερον τὰ τοιαῦτα ἐπιῤῥήματα εἰρήσεται, ὥς λόγῳ
 καὶ αἱ μονογράμματοι συλλαβαί, οὐκ οὕσαι συλλήψεις
 στοιχείων. μή ποτε δὲ καὶ αὐτὰ δυνάμει ἀπὸ διαθέσεως 20
 ῥηματικῆς ἀνάγονται· οἱ γὰρ σχετιάζοντες πεπόνθασι,
 τὸ δὲ παθεῖν πίστιν τινὰ τῶν ἐκ πράγματος δηλοῦ. πα-
 ρὸν δὲ καὶ ἐξ ὑποδείγματος πιστώσασθαι τὸν λόγον.
 πάλιν τὸ Τρύφων ἀναγινώσκει ποιεῖ λόγον, οὐ μὴν
 τὸ Τρύφων καλῶς, εἰ μὴ προσθεῖναι τὸ ῥημα. ὥ 25
 λόγῳ καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τὸ κατὰ ἀρσενικὴν προσφορὰν
 ὁ πάλιν οὐ ποιεῖ λόγον ἐν τῷ ὃ ἀναγινώσκει, εἰ μὴ
 προσλάβοι ὄνομα ἐφ' ὃ φέρεται, τὸ ὃ Τρύφων ἀναγι-
 νώσκει. διὸ καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικαῖς ἄρθροις κοινὸν
 λαμβάνεται τὸ προκείμενον ὄνομα, κατὰ ἀναφορὰν πα- 30
 ριστάμενον, ἐπεὶ παρεπόμενόν ἐστι τοῖς ὑποτακτικαῖς
 τῶν ἄρθρων μετὰ ῥήματος ἀποτελεῖν διάνοιαν, ἀνθρῶ-
 πος παρεγένετο ὥς ἐλάλησα, κοινου παραλαμβα-

νομένου τοῦ ἀνθρώπου. εἰ γὰρ μὴ προτεθείη ὄνομα τοῦ
 τοιούτου ἄρθρου, οὐδ' ἂν ἔτι τὸ ἄρθρον ὡς ἄρθρον
 ἀκούοιτο, ὥς δὲ ἀόριστον μόριον, εἰ τῇδε ἀποφαινόμε-
 θα, ὅς μεθύει, βλάπτεται. ἴσον γὰρ ἐστὶ τῷ εἴ-
 τις μεθύει, βλάπτεται. τὸν τοιούτον λόγον ἀκριβέ- 5
 στερον ἐν τῷ περὶ συντάξεως ἐκτεθείμεθα. Καὶ τὸ κα-
 ταφατικὸν δέ, ἰδία λεγόμενον, πάλιν πρὸς ἀπαρτισμὸν
 τοῦ ῥήματος τοῦ λεγομένου παραλαμβάνεται· πρὸς γὰρ
 τὴν ἔγγραφας φωνὴν φαμὲν ναί ἢ οὐ. Ἐτι φαμὲν οὐ-
 τως, καλῶς ὁ ἀνθρώπος γράφει, καὶ ἔστι κατάλ- 10
 ληλος ὁ λόγος· ἕκαστον γὰρ τῶν μορίων συμφέρεται τῷ
 ἰδίῳ συντάγματι. ἀλλ' ὁπνίκα τὸ ἄρθρον ἐμπεριλαμ-
 βάνει τὸ ἐπίρρημα, οὐκέτι τὸ κατάλληλον σώζεται, ὁ
 καλῶς ἀνθρώπος γράφει, διὰ τὸ τῆς οἰκειότητος
 ἀπεσπᾶσθαι τὸ μόριον· μεταξὺ γὰρ γινόμενον τὸ ἐπίρρη- 15
 μα δύο πτωτικῶν, λέγω τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ ὀνόματος,
 οὐκ ἔχει τὴν καταλληλότητα τὴν ἐπὶ τὸ ῥήμα, ὥσανεὶ
 ὑπὸ τοῦ γένους συνεχόμενον. καὶ ἔνθεν οὔτε ἐπὶ τὸ ὄνο-
 μα δύναται ἐνεχθῆναι, ὅτι ἀλλοτρία ἢ σύνταξις, οὔτε
 ἐπὶ τὸ ῥήμα, καθὼς προειρήκαμεν, συνεχόμενον ὑπὸ 20
 τοῦ γένους. μεταξὺ οὖν τούτων οὐκ ἄλλο τι πέπτωκε[ν ἢ
 μόνη ἢ μετοχή.] δυναμένη καὶ τὸ γένος μηνῦσαι καὶ τὸ
 π . . . ὅπερ ἐπιζητεῖ τὸ ἐπίρρημα. καὶ ἐπὶ γε
 πάλιν τῆς τοιαύτης συντάξεως οὐ γίνεται τὸ κατάλλη-
 λον ἄλλου τοῦ ἐπιφερομένου ἢ μόνης μετοχῆς, μεθ' ἧς 25
 πάλιν καὶ ῥήμα συγγενήσεται ὑπὲρ τοῦ συγκλεισθῆναι
 τὸν λόγον. ἐφ' ὃ οὐκέτι τὸ προειρημένον ἐπίρρημα ἐπιφέ-
 ρεται. διὸ καὶ προείπομεν, ὡς καὶ ἐπὶ μετοχᾶς φέρεται
 τὰ ἐπίρρηματα. τὸ δὲ ὑπόδειγμα τοῦ λόγου τοιούτον
 ἐστίν, ὁ καλῶς ἀνθρώπος γράψας ἐτιμήθη. πάλιν 30
 ἢ τοιαύτη σύνταξις διὰ πολλῶν παραθέσεων ἐν τῷ
 περὶ συντάξεως ἀποδίδεται. Καὶ τσαῦτα μὲν περὶ τοῦ
 ὅτι κατηγορεῖ τῶν ῥημάτων τὸ ἐπίρρημα.

Φαμὲν δὲ ἢ καθολικῶς συνεῖναι τοῖς ῥήμασι τὰ
 ἐπιρρήματα ἢ μερικῶς, ἐπεὶ τινὰ μὲν σύννοιστά ἐστι, ση-
 μασίας οὐκ ἀντικειμένης, ἀπάσαις ταῖς ἐγκλίσεσιν, ἅπα-
 σι τοῖς προσώποις, ὡς ἔνεκα ὑποδείγματος τὸ καλῶς ἐστι
 παραλαμβάνειν, τὸ οὕτως, ἄλλα πόμπολλα, τῆς φράσεως, 5
 ὡς ἔφαμεν, οὐκ ἀντιπιπτούσης, καθότι πάλιν καὶ ἐπὶ
 τῶν ὀνομάτων οἷόν τε ἐστι παραδέξασθαι τινὰ τῶν ἐπι-
 θετικῶν δυνάμενα συντείνειν ἐπὶ πάντα τὰ ὀνόματα, τι-
 νὰ δὲ πάλιν μερικωτέραν ἔχει τὴν σύνταξιν. τὸ τε γὰρ
 μέλας ἢ λευκός ἐπὶ πᾶν σῶμα δύναται συντείνειν, οὐ 10
 μὴν τὸ λόγιος ἢ συνετός, ὅτι μὴ ἐπὶ τῶν δυνάμενων
 ἀναδέξασθαι σύνεσιν ἢ λόγον, ἀπερ' ἂν εἴη λογικὰ ζῶα.
 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τινὰ τῶν ἐπιρρημάτων εἰργε-
 ται τῆς συντάξεως ἔνεκα τοῦ σημαινομένου. τὸ ἄγε παρα-
 κλειυστικὸν οὐ τετάσσεται σὺν ὀριστικῇ προσφορᾷ, ἀλλ' οὐ, 15
 δὲ εὐκτικῇ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἢ μόνῃ τῇ προστακτικῇ, οὕτως
 ὥστε καὶ τὰ ἀμφίβολα τῶν ῥημάτων τῇ ιδιότητι τῆς
 συντάξεως ἀπολύεσθαι τῆς ἀμφιβολίας διὰ τῆς ιδίας
 αὐτοῦ παραθέσεως. τὸ λέγετε ὀριστικόν, ἀλλ' οὐ τὸ ἄγε
 λέγετε, ἄγε τύπτεσθε. τὰ χρονικὰ ἐπιρρήματα συμ- 20
 φωνοῦσαν τοῖς τοῦ ῥήματος χρόνοις ποιεῖται σύνταξιν.
 οἷον τὸ ἐχθὲς παρωχημένῳ συντετάσσεται, ἐχθὲς ἔγρα-
 φον, ἐχθὲς ἔγραψα. τὸ γὰρ αὔριον ἀντικείμενον τῷ
 παρωχημένῳ, οὐ συντετάσσεται ἢ πάλιν τοῖς ὁμολογοῦσι τὰ
 [μὴ] παρωχῆσθαι, αὔριον γράφω, αὔριον γράψω, 25
 αὔριον ἀναγινώσκω. τὰ μέντοι οὐ διορίζοντα τὸν
 χρόνον, κοινὴν δὲ παράτασιν δηλοῦντα τοῦ παντὸς χρό-
 νου, συμπαραλαμβάνεται κατὰ πάντα χρόνον, ὡς ἔχει τὸ
 νῦν ἐφρόνησα, νῦν φρονῶ, νῦν φρονήσω· ἡδη
 ἔγραψα, ἡδη γράφω, ἡδη γράψω. ὁ αὐτὸς λόγος 30
 συντείνεται ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων. Ἔστιν οὖν πάντα
 τὰ συγκεχυμένα κατὰ χρόνον ἔν τε μετοχαῖς ἔν τε ῥή-
 μασι διὰ τῆς τούτων παραθέσεως ἀπαλλάξαι τῆς ἀμφι-

βολίας. τὸ λέγων μετάληψις ἐστὶν ἐνεστώτος καὶ παρατα-
 τικοῦ, τὸ λέγειν ἀπαρέμμετον. ἀλλ' ἡνίκα μὲν φάμεν
 ἐχθὲς λέγων Δίῳ ἤμαρτεν ἢ ἐχθὲς Δίῳ λέ-
 γων ἐτιμήθη, τὸ τηνικαῦτα τὸ λέγων μόνον παρατα-
 τικοῦ ἐστίν. ὁ αὖτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ λέγειν· τὸ γὰρ 5
 μέλλω λέγειν αὐριον παράτασιν οὐ δηλοῖσει, τὸν δὲ
 ἐνεστώτα χρόνον, ὃς συντάσσεται τῷ αὐριον, αὐριον
 λέγει Τρύφων. πάλιν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐπὶ τὰ ὅμοια
 διηκίτω. Ἡ οὐ ἀπόφασις, μαχομένη τῇ ναὶ καταστά-
 σει, τὰ ἐν καταστάσει ῥήματα ἀναιρεῖ, ἅπερ ἐστὶν ὀρι- 10
 στικά, ἔχοντα ἐν αὐτοῖς τὴν κατάφασιν, ἀνθ' ἧς καὶ
 πολλάκις παραλαμβάνεται, οὐ γράφω, οὐ ποιῶ· ἡ δὲ
 μὴ ἀπαγόρευσις τὸ ἐν προστάξει πάλιν καταφατικὸν
 ἀναιρεῖ, γράφε-μὴ γράφε, λέγε-μὴ λέγε. ἔστι δὲ ὅπου
 καὶ τὸ μὴ, παραλαμβάνομενον οὐ μόνον κατὰ ἀπαγό- 15
 ρευσιν ἀλλὰ καὶ κατὰ διαπόρησιν, τοῖς κατ' ἐρώτησιν
 προοιστοῖς συντάσσεται, μὴ ἔγραψας; μὴ ἐλάλησας;
 Καὶ ἐν παρεχόμενων δὲ διαφοραῖς πάλιν τὰ ἐπὶ παρω-
 χημένου χρόνου ἐπιρρήματα παραλαμβάνόμενα οὐχ οἶοντα
 διήκειν ἐπὶ ἐνεστώτος, ὡς ἐπὶ τοῦ πάλαι ἐστὶν ἐπινοῆσαι 20
 ἢ πρῶην. οἶόν τε μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ ὑπερσυντελικοῦ τοῦτο φά-
 και, πάλαι ἐγεγράφειν, πάλαι ἠρυστήκειν, οὐ μὴν
 ἔτι ἐπὶ τοῦ παρακειμένου, ἐπεὶ τὸ ἅμα νοήματι ἡνυσμένον δι'
 αὐτοῦ νοεῖται, τὸ δὲ πάλαι ἡνυσμένης πράξεώς ἐστι παρα-
 στατικόν. ὁ γοῦν καλούμενος ἄοριστος, προσλαβὼν τὸ πά- 25
 λαι, ὑπερσυντελικὸς μᾶλλον ἀκούεται. ἐμπεριέχει γὰρ τὸ
 παρωχημένον τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελικοῦ,
 ὡς γε καὶ ἐπὶ ὀνόματος ἐστὶν ἐπινοῆσαι κοινότητα ἀρσε-
 νικοῦ καὶ θηλυκοῦ. ἔνθεν καὶ τῆς ὀνομασίας ἔτυχε, κα-
 τὰ ἀπόφασιν εἰρημένος τοῦ μὴ ὀρίζειν τὸν παρωχημέ- 30
 νον. διὸ καὶ κατὰ ἀπόφασιν τῶν προειρημένων δύο χρό-
 νων ἐθεματίσθη. ὃ λόγῳ καὶ τὸ σώφρων τὸ ὁ προσλα-
 βὼν νοεῖται μόνως ἀρσενικόν. Εἰς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν

τοῦ προκειμένου λόγου πλεῖστα ἔστι παραθέσθαι, ἀπό-
 χρη μέντοι εἰς ἀφορμὴν τὰ προκατειλεγμένα τοῦ δια-
 κρῖναι καὶ τὰ ὑπόλοιπα.

Ἔτι δὲ κακῆϊνο δεῖ προσθεῖναι, ὥς οὐδὲ κατὰ πᾶν
 πρόσωπον σύνεστι τὰ ἐπιρρήματα, ὥς ἔχει τὸ ὦμοι, περὶ 5
 οὗ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς εἰρήσεται, εἰ, ὥς ἔνιοι ὑπετόπησαν,
 ἔχει συγκειμένην τὴν μοῖ ἀντωνυμίαν.

Μηδὲ ἐκείνὸ γε παραλελείφθω, τί δὴ ποτε . . καὶ ἐν
 ὑποτάξει ἐστὶ τὰ ἐπιρρήματα τοῦ ῥήματος καὶ ἐν προ-
 τάξει, ἀπὸ τοῦ προτετάχθαι τὴν ὀνομασίαν ἔλαβε; Πρὸς 10
 ὃ ἔστιν ὑπαντῆσαι ὅτι ὁμοίον ἐστὶ τῷ καὶ τὴν αὐτὸς
 ἀντωνυμίαν ἐπιταγματικὴν καλεῖν. ἐπιτάσσεται μὲν,

αὐτὸς ἐκῶν οἱ δῶκα

καὶ

αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται.

15

ὑποτάσσεται δὲ οὕτως,

σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω.

καὶ ὁμοίως ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ἀρχὴν συντάξεως ἐπι-
 ταγματικὴ ὠνόμασται. οὐδὲν οὖν κωλύει καὶ τὸ ἐπιρ-
 ρῆμα τῇδε ἐσχηματίζεσθαι. Προςθεῖναι δ' ἂν κακῆϊνο, 20
 ὥς ψευδὴς ὑπόληψις ἐστὶ τοῦ καὶ τὸ ἐπιρρῆμα ὑποτάσ-
 σεσθαι. τὸ γὰρ δέον ἐστὶν ἢ πρόταξις, καὶ τὸ ὑποτετα-
 γμένον δυνάμει ἐστὶν ὑπερβατόν· ἀλλὰ τὸ σύνηδες τοῦ
 λόγου ὥς ἐν ἴσῳ τὴν σύνταξιν ἐποιήσατο. καὶ τὸ τοιοῦτον
 ἐν τῷ περὶ συντάξεως ἀκριβέστερον εἰρήσεται, εἰς μέντοι 25
 κατάστασιν βραχεῖαν τινα ἀπόδειξιν ληπτέον. εἰπομεν
 αὐτὰ δυνάμει ἐπιθετικὰ εἶναι τῶν ῥημάτων. ᾧ λόγῳ
 οὖν καὶ τὰ ἐπιθετικὰ τῶν ὀνομάτων προηγῆσθαι θέλει
 τῶν οἷς ἐπικείται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὰ ἐπιρρή-
 ματα προηγῆσθαι θέλει τῶν ῥημάτων. Ἀλλ' ὥσως τις 30
 φήσειε διάλληλον τὸ τοιοῦτον. τί γάρ ἐστι μᾶλλον ξαν-
 θὸς Ἀτρεΐδης ἢ Ἀτρεΐδης ξανθός; Πρὸς ὃν ἐστὶ
 φάναι, ὅτι καὶ τὸ τοιοῦτον ὑπερβατόν. καὶ σαφές μὲν

ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως, νεφεληγερέτα Ζεὺς, γλαυ-
κῶπις Ἀθήνη, ποδαρκὴς δῖος Ἀχιλλεύς· ἀλλὰ
καὶ δι' ἀποδείξεως ἔστι τὸ τοιοῦτον παραστήσαι. ἰδοὺ
γὰρ τὸ ἄρθρον, ὅτε μὲν μόνον ἐστὶ τὸ ὄνομα ἢ τὸ προση-
γορικὸν ἢ τὸ κύριον, ἀκωλύτως πρόσεισιν, ὁ ἄνθρωπος 5
διαλέγεται, ὁ ἵππος τρέχει· ὁπνύεα μέντοι τὸ ἐπι-
θετικὸν σύνεστιν, οὐκέτι πρόσεισιν. οὐ γὰρ φήσομεν ὁ ἄν-
θρωπος [σεμνὸς διαλέγεται, ὁ ἵππος] λευκὸς
τρέχει. εἰ δὲ ἀποκατασταίῃ εἰς τὸν δέοντα τόπον ἡ τοῦ
ἐπιθετικοῦ σύνταξις, τὸ τηνικαῦτα ὁ λόγος καθίσταται, 10
ὁ σεμνὸς ἄνθρωπος διαλέγεται, ὁ λευκὸς ἵππος
τρέχει· ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιρρήματων, εἰ καὶ μὴ δι'
ἄρθρου ἢ τινος τοιούτου ἔστιν ἀποδείξαι, ἀλλ' οὖν γε
ἐκ τῆς κατὰ πεῦσιν ἐπιρρηματικῆς συντάξεως. διόμενοι
γὰρ τῶν πράξεων φάμεν οὕτως, πῶς ἔγραψας; οὐκ 15
ἀπ' ἀπάλιν ἔγραψας πῶς; καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ ποῦ ἀπ' ἡλ-
θες; [οὐ μὴν] ἀπ' ἡλθες ποῦ; Εἰ δέ τις εἴποι· ἀλλ' ἰδοὺ
κατὰ τὴν ἀόριστον προφορὰν ὑποτάσσεται τὰ ἐπιρρήμα-
τα, ἔγραψέ πως, ἀπ' ἡλθέ που, ἴστω ὅτι διὰ φυσικώτε-
ρον λόγον τὸ τοιοῦτον ὑπερεβιβάσθῃ. τὰ γὰρ ἀοριστούμενα 20
ἐγκλιτικά ἐστι, τὰ δὲ ἐγκλιτικά, ἵνα ἐγκλινόμενα γένη-
ται, ὑποτακτικά ἐστίν. ἐπεκράτησεν ἄρα ἡ φωνή, ἐγκλι-
τικὴ γενομένη, τῆς ἐπιρρηματικῆς συντάξεως.

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς ἐννόας τοῦ ἐπιρρήματος.
Ἐπεὶ δὲ καὶ τινα ἐν ἀμφιβόλῳ καθίστηκε τοῦ εἰς τὰ 25
ἐπιρρήματα παρὰ λαμβάνεσθαι ἢ μὴ· ἀκολουθῶς καὶ
περὶ τούτων σκεπτέον.

Οὐ φασι τὸ ΟΙΜΟΙ ἢ ΩΜΟΙ ἔν εἶναι, ἐκ δὲ ἄν-
τωνυμικοῦ τοῦ μοί καὶ τοῦ οἷ ἢ ὦ συντάσσεσθαι, πει-
ρώμενοι πρῶτον μὲν ἐκ τῆς φωνῆς, ὡς ἔστιν εἰς μοῖ πε- 30
ρατούμενον, καὶ καθότι διακρίνει πρόσωπον τὸ πρῶτον,
ὑπὲρ ἴδιον ἀντωνυμιῶν, εἶγε, φασί, τὸ μὲν ἐπιρρήμα,
μένον κατ' ἓνα σχηματισμόν, κατὰ παντὸς προσώπου δέει-

σι, τὸ δὲ ἐν διακρίσει προσώπου πρώτου ἢ ἐν ῥήμασιν ἔστιν ἢ ἐν ἀντωνυμίαις· καὶ εἰ μὴ ῥημα τὸ ὅμοι, σαφές ὅτι ἀντωνυμία. πρὸς οἷς, ὅτι καὶ, ὡς ἔφαμεν, τὸ πλήρες τῆς φωνῆς ἀκούουσιν. ὦ ἐμοί, ὡς ἔχει παρὰ Παρθενίῳ
 ὦ ἐμὲ τὴν τὰ περισσά·

5

καὶ ἐπὶ μεμπτον ἡγοῦνται τὸ ὅμοι ἐγὼ, προβιβάζονται τε λέγοντες καὶ ἐν τρίτῳ εἶναι τὸ ὅμοιολ. Ἄλλ' ἔστι πρὸς τοὺς τοὺς λόγους φάναι. διότι μὲν οὖν τὰ ἐπιρῥήματα ταῦτα οὐ μέτεσι κατὰ πᾶν πρόσωπον, σαφές γενήσεται, καθὸ τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιφθεγμάτων, ἐξ αὐτοπαθείας ἀναπεμ- 10 πόμενα, τὴν περὶ τὸν λέγοντα μόνον πείσιν ἀφηγεῖται, καὶ ἔνθεν οὐκ ἐπικοινωνεῖ δευτέροις καὶ τρίτοις. ἔφαμεν δέ, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ ῥημα φέρεται. καὶ τὸ τοιοῦτον πάλιν ἐπελίετο, ὡς πᾶν πάθος γίνεται ἐκ τινος διαθέσεως, ἴδιον δὲ τῶν ῥημάτων διάθεσις, καὶ ἦν κατὰ τοῦτό γε πά- 15 λιν ἐπιρῥημα τὸ ὅμοι, ἐπεὶ διάθεσιν τὴν ἐκ ῥήματος ἀναπεμπομένην εἶχε. καὶ ὡς μὲν οὐ δέισι κατὰ πᾶν πρόσωπον, σαφές. Οὐδέποτε ἀντωνυμίαι διπλασιάζονται, τὰ δὲ σχετλιαστικά τῶν ἐπιρῥημάτων· τοῦ γὰρ πάθους ἐπι- μένοντος ἐπεκτείνεται, αἶ αἶ αἶ, οἶ οἶ οἶ. ἐπὶ μὲν οὖν 20 θρήνου αἰαί, οἶοι. τοιοῦτον δὲ ἔστι καὶ τὸ οἶ μοί μοι. Ἡ οἱ δίφθογγος μακρά ἔστιν ἐν ἀπτώτοις, ὡς ἐπεδείχθη ἐν τῷ περὶ χρόνων, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιρῥημα μὲν τὸ ὅμοι ὃν παροξύνεται, ὄνομα δὲ προπερισπᾶται. εἴπερ ἄρα δύο μέρη λόγου τὸ ὅμοι ἦν, καὶ πάντως ἢ τοῦ ὦ περισπω- 25 μένη ἐσώζετο, εἶγε ἀμετάθετοι αἱ περισπώμεναι, καὶ ἐγκλιτικὸν ἐπιφέρειται καὶ ἀνέγκλιτον. ὡς ἂν οὖν ἡνωμένου τοῦ σχήματος ἢ ὀξεῖα πρὸ τέλους ἔστιν ἐν τῷ ὅμοι. Πῶς δ' οὐχὶ καὶ γελοῖον ἐν τῷ ὅμοιολ ἐκ τρίτου ἀντωνυμικοῦ παρακεῖσθαι; πῶς πάλιν δεδιπλασιάσται; 30 ποῦ ἢ δασεῖα τῆς ἀντωνυμίας, ἢ ποῦ ἢ περισπωμένη; ἥνικα γὰρ οὐκ ἐγκλίνεται, περισπᾶται. καθάπερ οὖν τῷ πόποι τὸ παπαὶ παρακείται καὶ τῷ ὄτοτοί τὸ ἀταταί,

οὕτως καὶ τῷ ὡοίῳ τὸ ὡαίαι, ὅπερ συναλειφθὲν καὶ ἐν
 βαρεῖα τάσει γινόμενον παρ' Αἰολεῦσιν ἐστὶν ᾠαί· διότι
 καὶ τὸ Γ πρόσκειται, κράσεως γενομένης καὶ προσλήψεως.
 Οὐδέποτε ἀπ' ἀντωνυμιῶν τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἢ δεύτε- 5
 ρον ῥήματα παράγεται — προστίθεικα δὲ δεύτερα, ἐπεὶ
 καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ τρίτου παραγόμενον σύναρθρόν ἐστι
 καὶ ταύτῃ ἄλογον, λέγω τὸ σφετερίζω. — ἀπὸ μέντοι
 ἐπιρῥημάτων, ὡς παρὰ τὸ αἰαὶ τὸ αἰάσω καὶ λίαν λιά-
 σω. τάχα δὲ καὶ παρὰ τὸ οἰοί τὸ οἶσω ἐστὶ, καὶ καθ' ἐτέ-
 ραν παραγωγὴν καὶ διαίρεσιν τῆς διφθόγγου τὸ οἶσω 10
 οἶσω. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τὸ οἶμοι οἰμώξειν, ὅπερ ἴδιον
 ἐπιρῥημάτων.

Καὶ τὸ ΧΡΗ δὲ καὶ τὸ ΔΕΙ ἀκριβοῦς ἐπιστάσεως
 δέεται, ἐπεὶ τὸ πλεον γὰρ πρὸς ἀπάντων ὑπελήφθη ἐπιρῥή-
 ματα. Καὶ ἔστι γὰρ ἀφορμὴ πλείστη ὑπὲρ τοῦ κατατάσ- 15
 σεσθαι αὐτὰ εἰς τὸν τῶν ἐπιρῥημάτων ἀριθμόν. Ἐκ μὲν
 οὖν συντάξεως γένοιτο ἂν ἐπιρῥήματα τῇδε, ὅτι ἐπίκει-
 ται τὰ ἐπιρῥήματα τοῖς ῥήμασιν, ὡς ἐν τοῖς προκειμένοις
 ἀπεδείξαμεν, καὶ ὅτι μετὰ πτωτικῆς συντάξεως καὶ τῶν συ-
 νόντων ῥημάτων λόγον ἀποτελεῖ, πῇ μὲν προτασσόμενον κατὰ 20
 παράθεσιν, πῇ δὲ ὑποτασσόμενον, ὁρθῶς μεταμέλει
 Διονυσίῳ, [μεταμέλει ὁρθῶς Διονυσίῳ] καλῶς
 ἀναγινώσκει Δίῳ, ἀναγινώσκει καλῶς Δίων.
 τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ προκείμενα ἐν συντάξει τῇ κατὰ τὰ
 ἀπαρέμφατα, Ἀπολλώνιον χρὴ γράφειν, Διονύ- 25
 σιον χρὴ περιπατεῖν, Διονύσιον δεῖ διαλέγε-
 σθαι. καὶ μερικώτερόν γε, καθότι καὶ τὸ ἄγε ἐπιρῥημα
 τοῖς προστακτικοῖς καὶ τὸ εἶθε τοῖς εὐκτικοῖς. Ἔτι τὰ ἐν
 προσώποις ἀντωνυμικοῖς [καθ' ἓνα] σχηματισμὸν ἐκφε-
 ρόμενα κατὰ τὰ τρία πρόσωπα, ἐπιρῥήματά ἐστίν. ἡ γὰρ 30
 ἐν ῥήμασι σύνταξις μετὰ ἀπαρεμφάτου συσχηματίζει κα-
 τὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ ἔτι τὸ τρίτον, βούλο-
 μαι ἐγὼ γράφειν, βούλη σὺ γράφειν, βούλι-

ται ἐκεῖνος γράφειν· θέλω ἐγὼ διαλέγεσθαι,
 θέλεις σὺ διαλέγεσθαι, θέλει ἐκεῖνος διαλέ-
 γεσθαι· μέλω ἐγὼ Σωκράτει, μέλεις σὺ Σω-
 κράτει, μέλει ἐκεῖνος Σωκράτει· τύπτομαι
 ἐγὼ ὑπὸ Διογένους, τύπτησὺ ὑπὸ Διογένους, τύ- 5
 πτεται ἐκεῖνος ὑπὸ Διογένους. τὰ δὲ ἐπιψήματα
 καθ' ἕνα σχηματισμὸν, ἑλληνιστὶ λέγω ἐγὼ, ἑλλη-
 νιστὶ λέγεις σὺ, ἑλληνιστὶ λέγει ἐκεῖνος. καὶ εἰ
 καθ' ἕνα τὸν σχηματισμὸν ἤδη φάμεν ἐμὲ δεῖ γρά-
 φειν, σὲ δεῖ γράφειν, ἐκεῖνον δεῖ γράφειν· 10
 ἐμὲ χρὴ γράφειν, σὲ χρὴ γράφειν, ἐκεῖνον χρὴ
 γράφειν, σαφές ὅτι καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην ἔννοιαν
 ἐπιψήματά ἐστιν. Ἐτι ἐγκλίσεις διάφοροι κατὰ τὸ αὐτὸ
 οὐ παραλαμβάνονται, ὅτε μὴ τὰ ῥήματα προαιρετικά
 ἐστιν, οἷς παρακολουθεῖ τὰ μετὰ ἀπαρεμφάτων συντάσ- 15
 σεσθαι, βούλομαι γράφειν, θέλω ἀναγινώσκειν,
 βούλομαι φιλολογεῖν. ἄλλη γὰρ ἔννοια ῥημάτων
 οὐκ εὐπαράδεκτος· οὐ γάρ φάμεν γράφω τύπτεσθαι
 ἢ τι τῶν οὕτως λεγομένων. τὰ δὲ οὖν προκείμενα εἰ μὲν
 ῥήματά ἐστιν, ὀφείλει προαιρετικά εἶναι· εἰ δὲ οὐ προ- 20
 αιρετικά, οὐ ῥήματα, σιτασσύμενα ἀπαρεμφάτοις.

Ὅτι δὲ ῥήματά ἐστι τὰ προκείμενα μόρια, σαφές
 ἐντεῦθεν. Πᾶν ἀπαρέμφατον ὄνομά ἐστι πράγματος,
 καὶ εἰ ἔστιν εἰπεῖν, αὐτὸ τὸ γενικώτατον ῥῆμα τὸ πα-
 ρουφιστάμενον, τὸ οὐκ ἐγγινόμενον ἐν προσώποις, τουτέ- 25
 στιν ὃ δηλοῖ τὸ ἀπαρέμφατον. ὅθεν καὶ κατὰ τοὺς δέον-
 τας λόγους ἄρθρου ἐστὶ προσδεκτικά, ἐπεὶ ἅπαρ παρυ-
 φίσταται ὀνοματικῇ κατηγορίᾳ τοῦ πράγματος. κα-
 κεῖνο δὲ ἔστιν ἀληθές, ὥς τὰ ῥήματα θέλει συντάσσε-
 σθαι τοῖς πτωτικοῖς ἢ ὥς πτωτικοῖς. καὶ δὲ τὰ προκελ- 30
 μενα τῶν μορίων, ῥήματα καθεστῶτα, σύνταξιν ποιεῖ-
 ται τὴν εἰς τὰ ἀπαρέμφατα ὥς πτωτικά, ὅτε λέγομεν
 οὕτως, δεῖ περικυβεῖν· σημαίνει γὰρ τὸ τοιοῦτον,

λείπει ὁ περίπατος. διὸ καὶ δοκεῖ μοι διὰ τοῦτο
 ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεσθαι ὁ σχηματισμός. ὅσα γὰρ
 ἐπ' εὐθείας νοεῖται μετὰ ῥήματος τοῦ συνόντος, ταῦτα
 τὴν ἐννεργειαν μετατίθηναι ἐπὶ τὴν αἰτιατικὴν. τύπτει
 Διονύσιος Ἀπολλώνιον. ἔστι γὰρ ἡ διάθεσις ἀπὸ 5
 τοῦ τύπτειν ἐπ' αἰτιατικὴν μετιούσα τὴν Ἀπολλώνιον.
 καὶ ἐν δοτικῇ δέ ποτε ὁ σχηματισμός γένηται ἢ γενικῇ,
 πάλιν ἔστιν ἐπινοῆσαι τὴν κατ' αἰτιατικὴν ἔσωθέν τινα
 δρᾶσιν γινομένην, ὡς ἔχει τὸ Διονύσιος τέμνει
 Ἀπολλώνιον· τοιοῦτον γὰρ τί ἐστι, τέμνει τι εἰς πε- 10
 ριπόλιν, σιν Ἀπολλωνίου. καὶ ἡ διάθεσις οὖν ἢ τοῦ
 δεῖ ἑλλειπτικὴ μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου εὐθεία συντασσο-
 μένη, μέτεισιν ἐπὶ τὴν αἰτιατικὴν, δεῖ γράφειν Ἀπολ-
 λώνιον, ἵνα ἢ τι τοιοῦτον, λείπει τὸ πρᾶγμα τὸ
 ἐκ τοῦ γράφειν Ἀπολλώνιον. ὅπερ ὁ βίος ὡς ἐπι- 15
 τατικὸν μάλλον ἀνεδέξατο, ὅπερ οὐκ ἦν, ἀλλὰ ἔλλειψις
 τοῦ πράγματος, ὃ καὶ δέον ἦν ποιεῖν· καὶ ἐντεῦθεν ἢ
 δόκησις τῆς ἐπιτάσεως. ἔστι γοῦν καὶ τὸ ῥῆμα ὅτε φθά-
 νει ποτὲ ἐπὶ τὴν εὐθείαν τοῦ ὀνόματος, καὶ τὸ τῆνικαῦ-
 τα καταλαβέσθαι τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς οὐκ ἔστιν εὐ- 20
 θείας, ἀντιμετελημμένον δὲ εἰς αἰτιατικὴν. καὶ δι' ἐτέ-
 ρου δὲ ἐποδείγματος σαφὲς γινέσθω. ἀπολείπει
 Ἀπολλώνιος τὸν περίπατον. ἀλλὰ καὶ ὁ περίπα-
 τος ἐν τῇ ῥήματι γινόμενος αἰτιατικὴν μεταποιεῖ τὴν
 Ἀπολλώνιον, ὡς εἰ καὶ αὐτὸ τὸ δεῖ ἀντιμεταλάβοι 25
 ἀντὶ τοῦ λείπειν, δεῖ Ἀπολλώνιος τὸν περίπατον,
 ὡς εἰ καὶ ἔλεγεν οὕτως, δέεται τοῦ περιπάτου
 Ἀπολλώνιος, καὶ ἀνάπαλιν. ἔστιν οὖν ὅτε μὲν ἐν εὐ-
 θεία τὸ ἀπαρέμφατον, τὸ συνὸν πτωτικὸν πάλιν ἐν αἰτια-
 τικῇ οὕτως, ἢ ἀνάπαλιν, δεῖ Ἀπολλώνιος τὸ γρά- 30
 φειν, ἐν οἷς αἰτιατικῆς γίνεται τὸ γράφειν. ὁ αὐτὸς
 λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ χρή, συνωνυμοῦντος τῷ δεῖ.

Ἀλλὰ πῶς ἄκλιτον, εἰ ῥῆμα; πῶς οὐ συσχηματίζε-
 ται

ται τοῖς προσώποις; Ὅτι ἡ γιγομένη αὐτοῦ σύνταξις οὐκ
 ἐπὶ τὰ πρόσωπά ἐστιν, ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς ᾧ ἀπαρέμφατον,
 ὃ ἐστὶ μονοπρόσωπον, καὶ ἔνθεν μονοσηματίστον τὸ
 ἐμὲ δεῖ γράφειν. τὸ γὰρ δεῖ ἐπὶ τὸ γράφειν φέρεται,
 ὅπερ οὐ προσώπου ἐστὶ δεκτικόν. καὶ ἔνθεν, συντείνον εἰς 5
 αὐτό, τὸ γράφειν καὶ τὸν ἕνα σχηματισμὸν ἀναδίδεται.
 Πρόδηλον δὲ γινέσθω καὶ ἐκ ῥήματος τοῦ λείπει. οὐ
 γὰρ ἐστὶν ὅστις ὀλλγον διστάσειεν, ὅτι τὸ λείπει ῥήμά
 ἐστὶ καὶ οὐ παρὰ τοῦτο οἷχι ῥήμα γενήσεται, ἔαν μο-
 νοσηματίστον γένηται μετὰ τῆς τοῦ ἀπαρεμφάτου συν- 10
 τάξεως. ἔχει γὰρ τῆδε τὰ τῆς συντάξεως, λείπει ἐμὲ
 τὸ γράφειν, λείπει σὲ τὸ γράφειν, λείπει ἐκεῖ-
 νον τὸ γράφειν. καὶ ἐπεὶ οὐκίτι μεταπεποιήται πρὸς
 τὸ πρῶτον ἢ δεύτερον ἢ τρίτον, οἷχι πάντως οὐ ῥήμα.
 πάλιν γὰρ καθ' ἕνα σχηματισμὸν ἐστὶ διὰ τὴν σύνταξιν 15
 τὴν τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅπερ τρίτον ὃν ἀμέριστον ἦν κα-
 τὰ τὴν προσωποποιίαν. καὶ σαφές, ὅτι κατὰ τὴν τοιαύ-
 την σύνταξιν καὶ τὸ γράφειν ὁρθῆς ἐστὶ πτώσεως διὰ τὸ
 λείπει. Καὶ ὥς μὲν καθ' ἕνα σχηματισμὸν ἐκφέρεται τὸ
 χρή καὶ δεῖ, ἐν διαφοροῖς προσώποις ἐγγινόμενον, ἀπεδείχθη. 20
 Ἐφαμεν δὲ καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα συνηθέστερον πρὸς
 τὰς ἐγκλίσεις ἐπάγεσθαι, τὸ ἄγε καὶ τὸ εἶδε καὶ κατὰ
 τὸ τοιοῦτον τὸ χρή καὶ τὸ δεῖ ὑπελαμβάνοντο ἐπιῤῥήμα-
 τα. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀπεδείχθη, ἐν οἷς ψυχικῆς παρεμφά-
 σεως ἦν ἐμφατικὰ τὰ ἀπαρέμφατα, οὐδὲ ῥήματα ἐγκλίσεως 25
 μεμοιραμένα, ὀνόματα δὲ τῶν πραγμάτων. τοῖς δὲ ὀνόμα-
 σι μᾶλλον τὰ ῥήματα σύνοιστά ἐστίν, ὥς ἐν ταῖς ἐγκλίσεσι
 τῶν ῥημάτων τὰ ἐπιῤῥήματα. τὸ δὲ λέγοι καὶ λέγε ἐγκλί-
 σεις ῥημάτων εἰσὶ, καὶ διὰ τοῦτο αἰ. εἰοικῦναι ἐπιῤῥήμα-
 τικαὶ συντάξεις συμφέρονται. καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην 30
 ἄρα σύνταξιν δέδεικται, ὅτι μᾶλλον ῥήματά ἐστὶ, συν-
 τασσόμενα ὡς ὀνόμασι. ταύτη γὰρ καὶ τὰ προαιρετικὰ
 τῶν ῥημάτων συντάσσεται τοῖς ἀπαρεμφάτοις, καθ' ὃ

προαίρεσιν δηλοῦντα ἔλλειοιπε τῷ πράγματι. τὸ γὰρ θέλω καὶ τὰ ὅμοια ῥήματά ἐστιν ἔλλείποντα πράγματι, ὅθεν τὸ λείπον τοῦ πράγματος κατὰ τὴν ἰδίαν ὀνομασίαν συντασσόμενον, ἀπαρεμφάτω πάλιν προφορᾷ συντάσσεται, θέλω γράφειν, προαιρουμαι ἀναγι- 3 νώσκειν, ὡς προαιρουμαι τὴν ἀνάγνωσιν. καὶ σαφές ἐστι πάλιν, ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο δείκνυται τὰ ἀπαρέμφατα ὀνοματικῆς ἐχόμενα συντάξεως, τῷ λείποντι πράγματι τὴν ὀνομασίαν προσδιδόντα, βούλομαι γράφειν, καὶ μετὰ ἄρθρου, προηρούμην τὸ φιλολυγεῖν ἢ περ 10 τὸ ῥαθυμεῖν. τὴν τοιαύτην σύνταξιν ἀκριβέστερον ἐκ τῷ περὶ συντάξεως ἀποδώσομεν. Καὶ κατὰ τοῦτο ἄρα ἐδέχθη, ὡς οὐκ ἐπιῤῥηματικῆς συντάξεως ἔχεται τὰ προκείμενα, ῥηματικῆς δέ.

Ἴδιον ῥημάτων ἐστὶ τὸ ἐν παρρημίῃ προφορᾷ, εἰ 15 ἀπὸ συμφώνων ἄρχοιτο, τὸ ἔ. προσλαμβάνειν ἔξωθεν. καὶ οὐκ ἄλλῳ τῷ μέρει λόγου τοῦτο παρεπόμενόν ἐστι. πῶς οὖν καὶ κατ' ὀλίγον τις διατάσσει τὸ δεῖ ὅτι ῥημά ἐστι, καὶ οὕτως ὥστε τὸ συγκεχυμένον τῶν χρόνων διαστέλλειν; ἐνεστῶτος γὰρ χρόνου γενήσεται τὸ δεῖ γρά- 20 φειν, λέγω τὸ γράφειν· παρατατικοῦ δὲ τὸ ἔδει γράφειν, προσλαβὼν ἔξωθεν τὸ ἔ, ὕπερ ἴδιον ῥήματος, ὡς εἰ καὶ τὸ θέλω γράφειν εἴη ἐνεστῶτος διὰ τὸ θέλω, παρατατικοῦ δὲ ἐν τῷ ἔθελον γράφειν. τὸ δὲ αὐτὸ παρεπόμενόν ἐστι καὶ τῷ χρή. 25

Καὶ κατὰ τὸ λῆγον δὲ ῥημά ἐστι τὸ δεῖ, εἶγε αἱ τοιαῦται προφοραὶ ἐν συναιρέσει εἰσὶ, πνέει πνεῖ, χέει χεῖ, ῥέει ῥεῖ. καὶ οὕτως δέει καὶ δεῖ καὶ ἔδει. οὐδὲ γὰρ ἐστὶν ἐπινοῆσαι ἐπιῤῥημα εἰς εἰ λῆγον ἐν περισπασμῷ, κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος, διὰ τὸ παρὰ Δωριεῦσι 30 πεῖ γὰρ ἁ ἄσφαλτος καὶ εἰ τὰ τῶν χοιραγχᾶν. τὸ μὲν γὰρ σὺν τῷ ὃ λεγόμενον πάλιν ἐτέρας ἐννοίας ἐστὶ, λέγω τὸ δεῖν, ἐκ μετοχικοῦ τοῦ δέον συννηρημένον

Ἀττικώτερον, καθὼ καὶ τὸ πλεον πλεῖν φασίν. Ἡ μέν-
 τοι χρή φωνή τῇδε πάλιν καταστήσεται. τὸ δὲ καὶ τὸ
 χρέω συνωνυμεῖ, οὐκ ἀγνοοῦντός μου ὅτι καὶ τὸ δέω
 πλεονα σημαίνει καὶ τὸ χρέω· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἐν-
 δεῖν σημαίνει τὸ χρέω. σαφές ἐκ τοῦ παρακειμένου. οὐ- 5
 δετέρου, λέγω τοῦ χρέος, ὡς καὶ ἐν τῷ ἔπω ἔπος παρά-
 κειται. καὶ ἐξ ὑπομνήσεως τὸ τοιοῦτον δεῖ παραλαβεῖν,
 ὅτι παραγωγὴ τίς ἐστίν ἡ τοῦ χρήμι, ἧς τὸ τρίτον πρόσ-
 ωπόν ἐστι χρήσι, καθότι καὶ παρὰ τὸ φημί φησί. καὶ
 ὃν τρόπον παρὰ Ἀνακρέοντι τὸ φησὶν ἀποκοπὴν φη· ἐγέ- 10
 νετο, σὲ γὰρ φη ταργήλιος, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
 τὸ χρήσι χρή ἐγένετο ἀποκοπὴν. ὅπερ ἐπιμέμπτον ἐν τῇ
 κατὰ τὸν παρατατικὸν προφορᾷ κατὰ τάσιν, ἐχρῆν, ὅτι
 καὶ σὺν τῷ ὦ λέγεται ἐχρῆν. καὶ πάλιν οὐ κατὰ τὴν ἐτί-
 ραν παράθεσιν, καθότι καὶ τὸ ἦν ἐν τρίτῳ ἐνοεῖτο. καὶ τὸ 15
 σωτὸν δὲ ἀπαρέμφατον χρήναι ἐπιμαρτυρεῖ τῷ σχηματισμῷ.

Ἐχομένως σκεπτέον περὶ τοῦ ἙΚΗΤΙ, περὶ οὗ καὶ
 ἐν τῷ περὶ συνδέσμων ἐξεθέμεθα, πότερον αὐτὸ κατα-
 ριθμητέον εἰς τοὺς αἰτιολογικοὺς συνδέσμους, ὡς ἴσῃν ἔχον
 δύναμιν τῷ ἔνεκα, ὡς γε ἔστι σημειώσασθαι ἐκ τῆς ἐπὶ αὐτὸ 20
 φερομένης συντάξεως, ἔκ η τι σέθεν, ὡς ἔχει καὶ τὸ ἔνε-
 κα σοῦ, καθότι καὶ ὁ σύνδεσμος ἐπὶ γενικὴν φέρεται καὶ
 τοιοῦτόν τι σημαίνει, ἐκόντος σοῦ, ὡς ἐθέλοντος σου. ᾧ
 παράκειται τὸ ἐθέλοντι, καθότι καὶ ἄλλοις τὰ τοιαῦτα
 παράκειται, ἀθεωρητι, ἀκλαυτι. ἐκτελέστερον μὲν 25
 οὖν, ὡς εἵπομεν, ἡκριβώθη ὁ περὶ αὐτοῦ λόγος ἐν τῷ
 περὶ συνδέσμων· καὶ νῦν δὲ δι' ὀλίγων ἀποδεικνέον, ὡς
 μᾶλλον ἔχεται τοῦ μερισμοῦ τῶν ἐπιρῶρημάτων. Ὅτι οἱ
 σύνδεσμοι τὰς ἀποφατικὰς φωνὰς ἢ τὰς στερητικὰς οὐ
 δύνανται ἀναδέχεσθαι, δῆλον ἐντεῦθεν. ἐπὶ καταφάσει 30
 τινῶν τὰ τοιαῦτα μόρια παραλαμβάνεται εἰς ἀναίρεσιν
 τῆς καταφάσεως. οἱ δὲ σύνδεσμοι οὐποτε κατ' ἰδίαν ση-
 μαίνουσιν τι, συνδέουσι δὲ τοὺς λόγους, ἐξετάζοντες καὶ

οὕτως ἐπισυνδέοντες καὶ ἐνοῦντες. οὐκ ἔνδεκτον οὖν, τὸν
 ἔκῃτι σύνδεσμον ὄντα . . . πει στερήσεως γεγενῆσθαι
 ἐν τῷ αἰκῃτι. οὔτε γὰρ ὁ ἕνεκα τὸ τοιοῦτόν ποτε ἀνδέξα-
 το, οὔτε ἄλλος τις τῶν προκειμένων. ἔστιν οὖν καὶ οὕ-
 τως γάναι. εἰ ὅλως κατὰ ἀπόφασιν τὴν τῶν συνδεομέ- 5
 νων παραλαμβάνοιτο, συνόντων καὶ συνδέσμων, οὐκ ἐν
 στερήσει τὸ τοιοῦτόν ποτε γενήσεται, ἐν δὲ παραθέσει
 τῆς οὐ ἀποφάσεως, ὅτι φιλῶ σε παραγίνομαι, οὐχ
 ὅτι φιλῶ σε παραγίνομαι. ἔγραψεν Ἀπολλώ-
 νιος, οὐ μὴν ἔγραψεν Ἀπολλώνιος, ἀνέγνω δέ· 10
 ἕνεκα σοῦ παρεγενόμην, οὐχ ἕνεκα σοῦ παρεγε-
 νόμην· εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, σαφές ὅτι καὶ τὸ ἔκῃτι μόνον ἂν
 τὴν οὐ ἀπόφασιν ἀνδέχεται ἐν τῷ οὐχ ἔκῃτι, οὐχὶ καὶ
 στήρησιν. ἔστι δὲ ἐπινοῆσαι ἐν ἐπιρρήμασι καὶ παράθεσιν
 τῆς οὐ ἀποφάσεως καὶ σύνθεσιν τῆς αἰ στερήσεως, οὐ 15
 φιλως - ἀφίλως, οὐ σεμκῶς - ἀσεμκῶς. τῇδε ἂν ἔχοι καὶ τὸ
 αἰκῃτι.

Ἄλλ' ὥσως καὶ τὸ τοιοῦτον ἔχοι ἂν πάλιν ἐπίστασιν,
 ὥς οὐ τὰ ἐν στερήσει τῶν ἐπιρρήμάτων γινόμενα ἰδίᾳ
 ἐγένετο, ἐν μεταλήψει δὲ ἔστι συνθέτων· τὸ γὰρ ἀφίλως 20
 παρὰ τὸ ἀφίλος, καὶ τὸ ἀσεμκῶς παρὰ τὸ ἀσεμκος. ἔνθεν
 καὶ μένει ὁ τόνος ἐν τῷ ἀψευδῶς καὶ ἀσαφῶς, εἴγε
 καὶ τὸ ἀψευδής καὶ ἀσαφής συνέμεινε κατὰ τάσιν.

Τρύφων γησι καὶ διὰ τὸ ἀκατάστατον τοῦ τόνου
 μὴ ἔχεσθαι αὐτὸ τοῦ κατὰ τὰ ἐπιρρήματα μερισμοῦ. τὰ 25
 γὰρ τοιαῦτά γησιν, ὀξύνεσθαι, ἀναιμωτί, ἀκονιτί,
 ἀδακρυτί, καὶ ἢ σὺν τῷ σ, ἐλληνιστί, δωριστί,
 αἰολιστί. Πάνυ δὲ ἀπόβλητος ὁ λόγος. οὐ γὰρ τὰ πα-
 ρὰ πνεύματα ἢ τόνον ἢ τι τῶν παρεπομένων ταῖς φῶ-
 ναῖς ἐκφερόμενα περιγράφεται τοῦ δέοντος μερισμοῦ. 30
 οὐ γὰρ ἐπὶ μὴ δέοντως τὸ πούς ὀξύνεται, οὐκ ὄνομα
 ἢ ὅτι τὸ ἀπαξ βάρυνεται καὶ πέριξ, τῶν ἄλλων ὀξυνομέ-
 νων, οὐκ ἐπιρρήματα. πρὸς οἷς καὶ δεδειξεται, ὅτι κατὰ
 τὸν τόνον ἀνάλογόν ἐστι.

Καταστατίον οὖν τὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆδε. ἀπὸ
 ῥήματος τοῦ ἀεκάω, ᾧ συνήθως Ὅμηρος κέχρηται,
 πόλλ' ἀεκαζομένη,

ἔπιπτεν ἐπιῤῥήμα τὸ ἀεκαστί, καθότι τῷ ἰάω παράκει-
 ται τὸ ἰαστί, ἑλληνίζω ἑλληνιστί. καὶ ἡ μὲν δολόκληρος 5
 προφορὰ τοιαύτη. ἐνδεήσαντος δὲ τοῦ τ, καὶ Ἰωνικώ-
 τερον μετατεθέντος τοῦ αἰ εἰς ἦ, καθότι καὶ τὸ διπλά-
 σιον διπλήσιον, ἀναγκαίως καὶ τὰ τοῦ τόνου συναντι-
 βάζετο, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἄλλα μόρια, ἐνδεήσαντα τοῦ
 σ, ἀντιβίβαζε τὸν τόνον, δεσποστής-δεσπότης, ἐργαστής-ἐρ- 10
 γάτης, οὐτασμένοι - οὐτάμενοι, συνελήασμένοι - συνελ-
 λάμενοι. αἴτιον γὰρ τὸ σ τῆς δξύτητος ἐγένετο, ἐπεὶ τοῖς
 ἀπὸ ῥημάτων παραχθεῖσιν ἐπιῤῥήμασι καὶ ὀξυνομένοις
 σύνεστι τὸ σ, δωρίζω - δωριστί, αἰολίζω - αἰολιστί. τὸ
 δὴ οὖν αἴτιον τῆς δξύτητος σ ἐν πάθει ὑπεσιλλετο, καὶ 15
 ἐπεὶ οὐκέτι ὁμοιον ἐγένετο τοῖς προκειμένοις, εἰς τὸν κοι-
 νὸν τῶν ἄλλων ἐπιῤῥημάτων τόνον μετῆι, ἅπερ ἐβαρύν-
 νετο, ὡς τὸ ὕψι, ἴφι, αὖθι. τὸ τοιοῦτον ἐντελέστατα ἐπι-
 δεδείχεται, ὡς πᾶν σχῆμα λέξεως, τὴν ὁμοιότητα τῶν προ-
 κειμένων μορίων ἀποβαλὼν ἐν πάθει, εἰς τὸν τόνον μετα- 20
 βάλλεται τὸν δυνάμενον τὴν ὁμοιότητα τοῦ πάθους ἀνα-
 δέξασθαι. ὡς γε ἔστιν ἐκ τῶν προκειμένων μορίων ἐκ-
 θέσθαι. τὰ εἰς στης ῥηματικά, ὅτε ἐστὶν ὑπὲρ δύο συλ-
 λαβάς, δξύνεται, εἰλαπιναστής, λιθαστής, θεριστής. ἡ
 δὲ διὰ μόνου τοῦ τῆς ἐκφερόμενα μετὰ βραχείας τῆς πα- 25
 ρεδρευούσης βαρύνεται, οἰκέτης, ἀρότης, ἐλάτης. ἐνθεν οὐ
 συμμένει ἡ ὀξεῖα ἐπὶ τοῦ ἐργάτης ἢ τοῦ ἐργαστής, ἀλλ'
 ἅπαξ ἂν ἀποβάλλῃ τὸ σ, ὁμοιον γενόμενον τῷ ἐλάτης
 καὶ ἀρότης, σὺν ἐκείνοις καὶ βαρύνεται. Καὶ ὡς μὲν
 παρῆται κατὰ λόγον τῶν ἐπιῤῥημάτων, σαφὲς ἐγένετο. 30

Καταστατίον δὲ καὶ πῶς τὸ ἔκκλι ἐγένετο. δόκησιν
 μὲν ἔχει προϋπάρχουσαν τοῦ ἀέκκλι, καθὸ τὰ ἀπλᾶ
 προϋφέστηκε τῶν συνθέτων. ἀλλ' ἔστι γὰρ ἀποδείξαι πᾶμ-

πολλά ἀπλᾶ ἀπὸ συνθέτων γεγονότα, ὥς ἔστι γε ἐπινοῇ-
σαι καὶ ἐκ τῶν κατὰ σύμπηξιν σωμάτων ἀποβολὰς τι-
νων μερῶν, ἀπλότητος μὲν ἐχομένας, δηλούσας δὲ τὴν
ποτὶ γενομένην αὐτοῖς σύμπηξιν, ὥς εἰ κλινιδίου πούς ἢ
τι τοιοῦτον μερικόν. τὸ ὑπόδειγμα ἐπὶ πολλὰ συντείνει. 5
ἔστιν οὖν τις τρόπος καὶ τοιοῦτος ἐν λέξεσιν, ὅς δοκεῖ
μὲν ἀπλοῦς εἶναι, ὑπόμνησιν δὲ ἔχει τοῦ ἐκπεπωκέναι
ἐκ συνθέτου λέξεως. καὶ ἕνεκά γε ὑποδείγματος ἐν πού
καὶ δεύτερον παραληπτέον. Τὸ ἡγορέα, ἀπλοῦν νοοῦμε-
νον, ἀπάντοτε, οὐ καταστήσεται. πόθεν γάρ; παρὰ τὸ 10
ἀνὴρ ἢ τὴν ἀνέρος γενικήν, ἢ τὴν συγκεκριμένην ἀνδρός,
τὸ ἡγορέα συστήσεται ἢ ἀνερία, ὥς αἰθίρος αἰθερία.
τῆς δὲ ἀνδρός, ὥς καὶ ἔστιν, ἢ ἀνδρία. ἀλλὰ καὶ τὰ
τοῦ λόγου τηδε ἔχει. τὸ ἀνὴρ συντιθέμενον τὸ αἰ εἰς ἢ
μεταβάλλει, τὸ δὲ ἢ εἰς ὦ. ἀνήθ - ἀντήνωρ, ἀγαπήνωρ, 15
εὐήνωρ, Ἐλεφήνωρ. φαμὲν δὲ καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ Νι-
κάνωρ, Εὐφράνωρ Δωρικά. ἦν οὖν καὶ τὸ

εὐήνορα οἶνον,

ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ εὐήνορία καὶ εὐήνορέα, καὶ ἐλλείπει
τῆς εὐ διφθόγγου, ἡγορέα. καὶ γὰρ σαφές, ὅτι τὸ 20

δόμοις ἐνι ποιητοῖσιν

ἐν ἐλλείψει ἐστὶ τοῦ εὐ. ἔστι γὰρ [ἐν τοῖς εὐ], πεποιημένοις.
καὶ τὸ

κρητῆρα τετυγμένον

σημαίνει τὸν εὐ τετυγμένον. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἔστιν,
ἅπερ ἀπλῶς μὲν λέγεται, συνθέτως δὲ νοεῖται. 25

ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε

ἀντὶ τοῦ ἀπέρχεσθε, καὶ

πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι

ἀντὶ τοῦ ἐπέχουσαι, καὶ τὸ

οἱ σφιν γείτονες ἦσαν

ἀντὶ τοῦ ἀστυγείτονες. καὶ ἀνάπαλιν παρὰ προθέσεις 30
ἐλλείποντα ἔήματα,

πάρα δ' ἀνὴρ, ὅς καταθήσει.

ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε.

Ἄλλ' οὐδὲ τὸ φρονῶ πάλιν ῥῆμα συστήσεται. παρὰ γὰρ τὸ φρήν καὶ τὴν τούτου γενικὴν φρενὸς ἀποτελεῖτό τι φρενῶ, καθὼ καὶ παρὰ τὴν ἐνός φωνήν ἐνῶ που γίνεται. οὐ δὴ οὖν ἔστι θαρῆσαι, ὥς κατὰ πάθος τὸ εἰς 5 τὸ ὁ μετετέθη ἐν τῷ φρονῶ. οὐ γὰρ ἦν ἡ αὐτὴ ἔννοια, εἴγε τὰ πάθη οὐ τῶν λεκτῶν, τῶν δὲ φωνῶν. ἄλλως τε τὸ μετατίθεσθαι τὸ εἰς τὸ ὁ ἐν βαρυτόνοις ῥήμασιν ἔστι, φέρω φορῶ, πέρθω πορθῶ, νέμω νομῶ. ἔχει οὖν τὰ τῆς καταστάσεως τῆδε. τὸ φρήν πάλιν συντιθέμενον 10 τὸ ἦ εἰς τὸ ὦ μεταβάλλει, φρήν - ἄφρων, σώφρων. ἐγένετο δὲ πάμπολλα πάλιν τοιαῦτα ῥήματα ὀνοματικά, ὥς παρὰ τὴν εὐδαίμονος γενικὴν γίνεται τὸ εὐδαιμονῶ, παρὰ τε τὴν ἀγνώμονος τὸ ἀγνωμονῶ. παρὰ τὴν ἄφρων οὖν εὐθεΐαν ἐγένετο ἀφρονῶ, κατὰ στέρησιν τοῦ φρονεῖν. 15 ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν στερήσει παραλαμβάνόμενα καὶ ἐν καταφάσει παραλαμβάνεται, ἀφαιρουμένης τῆς στερήσεως, τὸ φρονῶ ἐγένετο εἰς κατάφασιν τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἀφρονεῖν. Εἰ δέ τις καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐπιστήσῃ, καὶ τὸ ἀψευδὲς καὶ ἔτι τὸ ἀσαφὲς πρότερον ἢ εὐροὶ τοῦ ψευ- 20 δὲ καὶ σαφὲς. ἀλλὰ φήσῃ τις ὅτι, εἴπερ δολήμεν παρὰ τὸ ψευδῶ καὶ σαφῶ τὰ ὀνόματα ἐγένετο, τὰ δὲ ἐν ὁρῇ προφθεῖα καὶ ἐν κλίσει τῇ διὰ τοῦ εὐς ἐκ ῥημάτων ἀναγόμενα κατὰ σύνθεσιν παραλαμβάνεται. παρὰ τὸ σεβῶ εὐσεβής, παρὰ τὸ πῆσσω πρωταπαγής, καὶ ἴσως παρὰ τὸ ψεύδομαι ἦν τι 25 ἀψευδής, καὶ εἰς κατάφασιν πάλιν τοῦ ψεύδεσθαι ψευδὲς ἐγένετο. Τούτων οὖν τῆδε ἔχόντων, προὔπαρχοντος ῥήματος τοῦ ἀεκάξω, προὔπαρχει τὸ ἐπιῤῥῆμα τὸ ἀεκα-στί, ἀφ' οὗ τὸ πεπονθὸς τὸ ἀέκητι. καὶ . . . σιγήθως πάλιν ἐκ συνθέτων ἀπλᾶ ἐγένετο, καὶ μάλιστα ἐν λείψει τῆς 30 ᾱ στερήσεως, πιστούμεθα ὅτι καὶ ἐκ παρασυνθέτου τοῦ ἀέκητι ἀπλοῦν κατελαμβάνετο τὸ ἔκητι. οὐκ ἄρα ἀπορον τὸ σχῆμα, δόκησιν ἔχον συνθέσεως ἐκ τοῦ ἀέκητι.

Ἐξῆς ἦντιόν καὶ περὶ τοῦ ΤΠΟΔΡΑ, περὶ [οὔ Τρύφων]
 ἐν τῷ περὶ ἐπιρρήμάτων φησίν, ὡς οὐ δεόντως . . .
 ἀνεδέδεκτο. τὴν γὰρ ἀποβολὴν φησι φυλακτικὴν εἶναι
 τοῦ τόνου. τὸ ἀναξ, ἀποβαλὼν τὸ ξ, φυλάσσεται κ[ατὰ
 τὴν] αὐτὴν τάσιν, 5

Ζεῦ ἄνα Διωδωναίε.

καὶ κατὰ κλητικὴν τὸ γύναιξ, ἐν τῷ ᾧ γύναι· ἔτι τὸ γά-
 λαξ, ἀφ' οὗ γενικὴ ἢ γάλακτος, ὅτε γίνεται πάλιν γάλα.
 ὅθεν εἰ καὶ τὸ ὑποδράξ ἐν ὀξείᾳ τάσει ἐστὶ, σαφές ὅτι
 καὶ τὸ ἐν ἀποβολῇ τοῦ ξ πάλιν τὸν ἐπὶ τὸν τόνον φυ- το
 λάξει. Τὸ τοιοῦτόν τινες ἐπιλύονται, φάμενοι μὴ ἐν
 ἀποβολῇ τοῦ ξ τὸ ὑπόδρα γεγενῆσθαι, συνδέσμων δὲ
 παραπληρωματικῶν ἐν ὑποστολῇ τοῦ ἥ παράθεσις, τοῦ
 ἐτελοῦς ὄντος ὑπὸ δὴ ῥα ἰδῶν. οὐδὲ γὰρ πιθανόν, πα-
 ρακειμένου τοῦ ἰδῶν, τὸ ὑποδράξ παραλαμβάνειν· ἐν γὰρ 15
 τῷ ὑποδράξ ἔγκειται τὸ ὑπιδῶν. ὥστε κατ' αὐτοὺς μη-
 δ' ἐπιρρῆμα εἶναι τὸ ὑπόδρα, παράθεσιν δὲ προθέσεως καὶ
 παραπληρωματικῶν συνδέσμων, ὥστε τὴν ὑπὸ τῷ ἰδῶν
 συντάσσεσθαι, καὶ εἶναι τὸ ἐξῆς ὑπιδῶν, τοῦ ῥά καὶ
 τοῦ δὴ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐχόντων δύναμιν. Ἀλλ' ἔστι 20
 γε πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς λόγους φάναι. Καὶ πρὸς μὲν
 τὸν πρότερον, ὡς οὐκ ἔστιν ἀληθές, ὡς τὰ ἐν ὑποστολῇ
 τῶν συμφώνων, ἵνα μὴ μερικώτερόν τις ἐπὶ τοῦ ξ δια-
 λάβοι, πάντοτε φυλακτικὰ ἐστὶ τοῦ τόνου, εἰ μὴ ὁ τύ-
 πος ὁ ὑπολειπόμενος παραδέχοιτο τὸν τόνον. τὸ πολλά- 25
 κίς ἢ δεκάκις ἢ τὰ τοιαῦτα ἐν ἀποβολῇ τοῦ σ οὐ κωλύε-
 ται μένειν κατὰ τὸν αὐτὸν τόνον, εἴγε ἄπειρα τὰ εἰς
 τὴν λήγοντα ἐπιρρῆματα κατὰ βαρεῖαν τάσιν, τὰ τε ὀξυ-
 νόμενα ἐν τῇ τηρήσει ἔστι κατὰ τὴν ὀξύτητα, περὶ ὧν
 ἐκτεθείμεθα καὶ ἐν τῷ περὶ τοῦ ἔκκητι. τούτῳ γὰρ τῷ 30
 λόγῳ καὶ τὸ χωρὶς, ἀποβαλὼν τὸ σ, οὐκ ἐφύλαξε τὴν
 ἐπὶ τοῦ τέλους ὀξείαν, ἀνεβίβαξε δέ, οὐχ ὑποπίπτον τῇ
 ὀξύτητι τῶν εἰς τὴν λήγοντων ἐπιρρῆμάτων, ἐν τῷ

χωρι διατμήγουσιν.

ἔφαμεν δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ἔκῃτι εὐλόγως ἀναβεβιβακέναι τὸν
τόνον. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ οὕτως, ἡνίκα ἀποβάλλεται τὸ
σ ἐν τῷ οὕτω, οὐκ εἴργεται τῆς βαρύτητος τῆς κατὰ τὰ εἰς
ᾧς, ἐπεὶ πάμπολλα τὰ ἐν βαρεῖα τάσει. καὶ ἐπ' ὀνομά- 5
των δὲ ἔστι τὸ αὐτὸ παραστήσαι, καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν
λόγον, εἴγε, ὡς ἔφαμεν, τὸ συνεληλασμένοι, ἐνδεῆσαν του
σ, ἀναγκαίως ἀνεβίβαξε τὸν τόνον, τὸ δεσπότης, τὸ ἐρ-
γάτης. τὸ γε μὴν συγγέας . . . εἰν τὸν αὐτὸν τό-
νον. ἀναγκαίως δὲ καὶ τὸ ἀναξ, [ἀποβαλὼν] τὸ ξ, τὸν 10
αὐτὸν τόνον φυλάσσει. πολλὰ γὰρ αἱ εἰς α [βαρυνόμενον]
κλητικαὶ τῶν ἀρσενικῶν, Ὁρέστα, Θυέστα. καὶ αὐτὸ δὲ
[τὸ τοῦ ἀναξ] πάθος ἀνάλογον, ἐν οἷς τῆς μὲν εὐθείας
τὸ ξ οὐκ ἀφείλετο, κλητικῆς δὲ τῆς δυναμένης καὶ εἰς
α λῆξαι, ὡς ἀνάπαλιν [οἱ] κείως [εἰ] τοῦ γάλαξ τὸ ξ ἀπέ- 15
βαλλεν, ἀνέφικτος οὔσα τῆς εἰς ξ καταλήξεως, ἐπεὶ οὐ-
δὲν οὐδέτερον εἰς διπλοῦν λήγει. ἀπειρος ἢ εἰς τὸ τοιοῦ-
τον παράθεσις. ὅθεν χωρητέον καὶ ἐπὶ τὸν προκείμενον
λόγον. Τὸ δὴ ὑπόδρα δύναται μὲν καὶ κατὰ φύσιν εἰς
α λῆγειν, δύναται δὲ καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ξ ἐξενεχθὲν 20
τάσιν ἀνάλογον ἀναδεδέχθαι. ἐντελὲς μὲν οὖν ἐστὶν ἐν
τῇ ληγούσῃ, εἰ τῇδε εἴη ἐσχηματισμένον. τὸ δρῶ σημαί-
νει καὶ τὸ ὄρῳ, ὅς οὐ καὶ τὸ δρωπάζειν, καὶ τὸ δραπέτης
ὃ ἐπιβλέπων τοὺς δεσπότας. καὶ σαφὲς ὅτι ἐγένετο ἐπὶ ῥ-
ῥημα εἰς α περατούμενον, ὅμοιον τῷ ἀντῷ ἄντα, ἡρεμῷ 25
ἡρέμα. ἀφ' οὗ σύνθετον τὸ ὑπόδρα. δύναται δὲ καὶ πα-
ρὰ τὸ ὄρῳ εἶναι τὸ ἀκόλουθον ὄρα, καθότι εἵπομεν καὶ
τὸ ἀντῷ ἄντα παρακεῖσθαι, σιγῷ σίγα. ὃ δὴ πλεονάσαν
τῷ δ, ἐγένετο ὑπόδρα, καθότι καὶ ἐν τῷ μίγα τὸ μίγδα,
ὃ δὴ πάλιν παρέκειτο ῥήματι τῷ μίγω. τῆς συνα- 30
λοιφῆς Ἰωνικωτέρας γενομένης, καθότι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπη-
λιώτης. Ἀλλ' εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποδράξ εἴη, ὅπερ πάλιν
τῷ δέρκω παράκειται, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς δεδείξεται, δύναται-

το ἄν, καθὼς ἐπεδείξαμεν, καὶ ἐν ἀποβολῇ τοῦ ξ γενόμενον βαρεῖαν τάσιν ἀκαδέξασθαι. πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἀνέφικτον τὸ πάθος, ἐπεὶ οἶόντε καὶ εἰς ᾧ λήγειν ἐπιρρήματα. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ὁξυνόμενα ὑπαπτεῖ λόγοις τοιούτοις, συνέχουσι τὴν ὁξύτητα τοῦ ᾧ, καθὼς ἐν τοῖς ἐξῆς εἰρήσεται, ὥς τὰ μὲν εἰς δᾶ παρακείμενα τοῖς εἰς δὸν ὁξύνεται, τὰ τε ὁμοφωνοῦντα ὀνομαστικῇ πληθυντικῇ οὐδέτερα, καὶ ὥς τινα τῶν εἰς θᾶ· τὰ γὰρ μὴ οὕτως ἔχοντα ἐν βαρεῖα τάσει εἰσίν, ὥς περ τὸ αἴψα, τὸ τάχα, ῥίμφα, ὄσρα· δῆλον ὥς καὶ τὸ ὑπόδρα, οὐ πίπτον ὑπὸ τὸν λόγον τῶν ὁξυνόμενων, τὸν τῶν βαρυτόνων ἐπιρρήμάτων τόνον ἀναδίδεται. πρόκειται αὕτη ἡ ἀπόδειξις ἐν τε τῷ περὶ τοῦ ἀίκτητι καὶ τῶν κατείλεγμένων κατὰ τὰς αἰτίας τῶν συμφώνων καὶ ἀναβιβάζοντων τὸν τόνον.

Πρὸς δὲ τοὺς φαιμένους μηδὲ ὅλως αὐτὸ ἐπιρρήμα εἶναι, σύνδεσμον δὲ παραπληρωματικόν, ἔστιν ἀποφήσασθαι ὥς πρῶτον μὲν βιάζονται συγκοπὰς συνδέσμων παραδεχόμενοι, ὅπερ οὐκ ἂν ἔχοιεν ἐπιδείξαι. καθόλου γὰρ πᾶν πάθος ἐξ ὁμοίου πάθους κατορθοῦται. ὁ γὰρ λέγων περὶ συγκοπῆς τῆς ἐν ὀνόμασι, συγκοπὴν ἐπιδείξει καὶ ἐν ἑτέροις ὀνόμασι καὶ ἐν ἐπιρρήμασιν ῥήμασι. παρὰ γοῦν Αἰολεῦσι συνεχέστερον μὲν αἱ προθέσεις συγκόπτονται, οἱ δὲ σύνδεσμοι οὐκ εὐθελίζονται μὲν εἰς συγκοπὰς, εἰς δὲ συναλοιφάς. ὅ τι δὲ ἐστὶ τὸ ἐμπodίζον τὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν ἐν παραλλήλοις κεῖσθαι, ὅπου γε καὶ ἄλλα πλείστα ἐστὶ ἐν παραλληλότητι κείμενα, ὥς τὸ

ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε,
καὶ ἐν ἀντωνυμίαις
καὶ δέ μιν αὐτόν,
καὶ ἐν συνδέσμοις
καὶ τε χαλιφρονίοντα,

ἦτοι μὲν Μενέλαος,
καὶ ἐν προθέσει
ἀμφὶ περὶ κρήνην,
προπροκυλινδόμενοι.
καὶ ἐν σιωθῇ πολλὰκις ἀπλᾶ ἐπιφέρεται τὰ αὐτά, 5
οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν,
κατὰ μεγαλήτορα θυμόν.

καὶ σαφές ὅτι τοῖς τοιούτοις ὑποπέπτωκε τὸ ὑπόδρα ἰδῶν.
πρὸς οἷς ὑπάρχει ἡ αὐτὴ σύνταξις τοῦ ὑπιδῶν τὸ ὑπό-
δρα, ὡς ἀμφοτέρων τῶν ῥημάτων τὸ αὐτὸ δηλούντων. 10
Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τοῦ ὑπόδρα, ὡς εἴη ἐπιρ-
ῥημα.

Ὅτι δὲ καὶ τὸ ΠΤΞ καὶ τὸ ΛΑΞ καὶ τὰ τούτοις
ὅμοια σχήματα οὐ πάντως διὰ τὴν μετάληψιν τὴν εἰς
τὸ πύγμῃ, καθότι τινὲς ᾤθησαν, ὀνόματα ἂν εἴη, σα- 15
φές ἐκ τοῦ ἐπὶ ῥῆμα φέρεσθαι πάντοτε τὰς φωνάς, κα-
θότι καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἐπιρρήμάτων, καὶ ἐκ τῆς παρε-
πομένης ἀκλισίας ἐπὶ τὰς πτώσεις καὶ τοὺς ἀριθμούς,
ὅπερ παρεπόμενον ἦν, ὡς πρόκειται, τῷ ἐπιρρήματι. καὶ
γὰρ ἂν τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὰ ῥήματα φέρονται, ἀλλ' οὐ 20
κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν οὐδὲ καθ' ἓνα σχηματισμόν.
ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο θαρσύνει τ.ς φάναι, ὡς καὶ ἄλλα ὀνό-
ματα ἀκλισία ἂν εἴη, καὶ οὐ παρὰ τοῦτο ἐπιρρήματα,
εἴη τῆς ἀκλισίας ἐκείνων λόγον ἔστιν εὐρέσθαι, λέγω
τοῦ πέντε ἢ ἕξ καὶ τῶν τοιούτων, [ἢ κα]ὶ τῶν στοιχεί- 25
ων, ὡς κατὰ τὸ δέον ἐκτεθείμεθα· οὐκ ἔστι μέντοι ἐπι-
νοῆσαι ὄνομά τι ἐς διπλοῦν λήγον, ὃ οὐ πάντως κλι-
σεως ἔτυχε. καὶ ἔνεκα κλίσεως καὶ συντάξεως τὸ μὲν
πτύξ ὄνομά ἐστιν, ἐπεὶ καὶ πτυχός καὶ πτύχες· τὸ δὲ
πύξ ἐπιρῥημα καὶ τὸ λάξ, συντασσόμενα τοῖς ῥήμασι 30
καὶ οὐκ ἔχοντα τὴν ἄλλην σύνταξιν ἢ τὴν ῥηματικὴν.

Ἀκολούθως δευληπτέον καὶ περὶ ἐπικρίσεως τοῦ πέν-
τε καὶ τῶν τοιούτων, μὴ ἄρα καὶ αὐτὰ διὰ τὴν παρε-

πομένην ἀκλισίαν ἐπιρρήματα ὑπολάβη τις ἀριθμοῦ δη-
λωτικά εἶναι. Διότι μὲν οὖν, ὀνόματα ὄντα, ἀκλιτὰ
ἐστίν, ἐντελέστερον μὲν εἴρηται ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν,
ἐνθα καὶ ἐπεδείκνυμεν, καθ' ὃν λόγον αἱ ἀντωνυμίαι
ἀκλιτοί, ὥς ἔνεκά γε τῶν παρεπομένων φωνῶν. ἦν δὲ τὰ 5
συνεκτικὰ τῶν λόγων, ὥς τὰ διὰ μιᾶς φωνῆς τριγένειαν
ὑπαγορεύοντα οὐκ ἐφικτὰ εἰς κλίσεις. καὶ ἔνεκά γε τού-
του τὸ μὲν τρεῖς καὶ τέσσαρες καὶ εἴ τις τοιοῦτος ἀρι-
θμὸς μοναδικὸς κατὰ τριγένειαν ἐκκλινετο, τὰ δὲ πέντε
καὶ τὰ ὅμοια οὐκ ἐτι. ἄλλως τε καὶ οἱ κανόνες τῶν ὀνο- 10
μάτων ἀρχὴν ἔχουσι τὴν θέσιν τῆς λέξεως, ὅτε φαμὲν
τὰ εἰς ω λήγοντα ἢ εἰς $\upsilon\varsigma$ ἢ εἰς $\alpha\varsigma$, ἢ ὅτε φαμὲν τὰ
πληθυντικά εἰς $\alpha\iota$ λήγειν ἢ εἰς $\epsilon\varsigma$ ἢ εἰς $\omicron\iota$, ἐφ' ὧν τὸ
δέον παρελαμβάνετο κατὰ τὰς κλίσεις. τὸ δὲ πέντε καὶ
ἕξ οὐκ ἔχεται ἀρχῆς κανονικῆς· ποῖον γὰρ πληθυντικὸν 15
εἰς $\epsilon\varsigma$ λήγει; ποῖον δὲ πληθυντικὸν εἰς τ λήγει; καὶ τὸ
τοιοῦτον ἐντελέστερον ἐπιδειχθήσεται ἐν ἑτέροις. ἐνθεν
οὖν ὑπεχώρησαν οἱ κανόνες, οὐ δυνάμενοι κατὰ τῶν ἰδίων
παραλαμβάνεσθαι λημμάτων. φαμὲν γὰρ τοῖς προκειμέ-
νοις, ὅτι ἑτέρα μὲν σύνταξις ἐστίν ἢ τῶν ἐπιρρήμάτων 20
πρὸς τὰ ῥήματα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν πτωτικῶν ὥς πρὸς τὰ ῥή-
ματα. τῇδε οὖν τούτων ἐχόντων, φαμὲν οὕτως, πεντάκις
παρεγένετο, τετράκις παρεγένετο, οὐ μὴν οὕτως,
πέντε παρεγένετο, ὅπερ εἰ μὴ ὀνοματικὸν εἶη, καὶ
καθ' ἓνα σχηματισμὸν εἶχε τὸ πέντε ὥς πρὸς τὴν τῶν 25
ῥημάτων σύνταξιν. φαμὲν δὲ τὰ πέντε παρεγένοντο,
συμπληρουμένου τοῦ ῥήματος ὥς πρὸς τὸ ὄνομα, ὥς εἰ
καὶ ἄνθρωποι παρεγένοντο.

Τὸ ὈΦΕΛΙΟΝ οἱ μὲν κατὰ συνεκδρομὴν ῥήματός
φρασι κεκλίσθαι πὰρὰ τῷ ποιητῇ εἰς πρόσωπα, εἶγε καὶ 30
τὸ δεύτερον ὄφελος καὶ τὸ τρίτον ὄφειλον· οἱ δὲ ἐκ ῥή-
ματος ὑποσυνγεκρόφθαι τοῦ ὤφειλον, διὸ καὶ τὴν τῷ
ἀπαρεμφάτου σύνταξιν ἐν παραλλήλότητι αὐτοῦ τίθησι

τῷ εἴθε, αἶθ' ὦφ Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ τὸ
 ΔΕΥΡΟ, ὁμοίως ὄν ἐπιρῶρημα, ἐχόμενον δὲ ὡς προστα-
 κτικῆς ἐννόας, κατὰ συνεκδρομὴν πάλιν ὡς ἀριθμὸν
 ἀνεδέξατο ἐν τῷ

δεῦτε, φίλοι· τὸν ξεῦτον ἐρώμεθα.

5

ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ἄγε ἄγετε.

Τὰ εἰς ὧν λήγοντα, ὀνόματα μὲν ὄντα, παρασχη-
 ματισμὸν ἔχει ἥτοι ἐν κοινότητι ὡς ὁ σώφρων - ἡ σώ-
 φρων, ὁ γέλτων - ἡ γέλτων, ἢ ἐν καταλήξει τῇ εἰς νᾶ,
 Λάκων Λάκαινα, δράκων δράκαινα· οἷς μέντοι παρά- 10
 κείται θηλυκὰ εἰς ᾧ λήγοντα, τούτοις παρέπεται τὸ εἶ-
 ναι μετοχάς, λέγων λέγουσα, φρονῶν φρονοῦσα. καὶ διὰ
 τούτου γε τοῦ λόγου δείκνυται, ὅτι τὸ κρείων μετοχή,
 ἐκ τοῦ

κρείουσα γυναικῶν.

15

ὁμολόγως οὖν τὸ ἈΚΕΩΝ μετοχή· ἰδοὺ γὰρ παρ᾿ αὐ-
 ται θηλυκόν,

ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο.

Ἔστι δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὡς ταῖς μετοχαῖς πο-
 λὺ πρότερον προϋφέστηκε ῥήματα, φέρω φέρων, φρο- 20
 νῶ φρονῶν. εἴλερ οὖν τὸ ἀκέων μετοχή, σαφὲς ὅτι καὶ
 ῥῆμα προϋποστήσεται τὸ ἀκέω. ἀλλ' οὐδεμὶα ὑπόμνησις
 τοῦ ῥήματος. ἀλλ' ἀσύστατον τὸ ῥῆμα· βαρυνόμενα γὰρ
 οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τῷ ἑ παραδρευό-
 μενα, δισύλλαβα μέντοι, πλέω, ῥέω, κέω, ἢ τὰ παρ' Ἰωσφ 25
 διηρημένα, φιλέω, νοέω. εἰ δὲ μὴ τὸ τοιοῦτον μὴ παρί-
 πεται, οὐ μετοχή τὸ ἀκέων· οὐ γὰρ ἔχει ῥῆμα. Τὸ δὲ
 μεῖζον· τὰ πτωτικὰ συμμετασχηματίζεται τοῖς ἀριθμοῖς,
 τὰ δὲ ἐπιρῶρημα κατ' ἓνα σχηματισμὸν ἐκφέρεται. τοῦ
 μὲν προτέρου, ἄνθρωποι ὄντες διαλέγεσθε, ἄδον- 30
 τες ὑμνεῖτε, διαχεόμενοι ἄδετε· τοῦ δὲ δευτέ-
 ρου, κρύβδην ἄδετε, βασρυδὸν παραγίνεσθε·
 εἴπερ οὖν καὶ τὸ ἀκέων μετοχή, σαφὲς ὅτι πρὸς μὲν τὸ

ἐνικόν· καθ' ἐνικὴν σύνταξιν παραληφθήσεται, ἀκέων εὐφραίνου, πρὸς δὲ τὸ πληθυντικὸν κατὰ πληθυντικὴν, ἀκέοντες εὐφραίνεσθε, ὡς ἡσυχάζων εὐφραίνου, ἡσυχάζοντες εὐφραίνεσθε. ὅπερ οὐ παρείπετο ἐν τῷ.

5

ἀκέων δαίνυσθε.

ἐν ἰσῳ γὰρ ἐστὶ τῷ ἡσυχῇ δαίνυσθε ἢ ἡσυχῶς δαίνυσθε. κατὰ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον ἐπιρῥηματικῆς ἔχει καὶ συντάξεως μᾶλλον ἢ περ μετοχικῆς. Περὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ ἐκεῖνο ἐστὶ φάναι, ὡς ὁ τύπος ὡς 10 μετοχικὸς γενόμενος τοῦ ἐπιρῥήματος, κατὰ συνεκδρομὴν ἔσχε θηλυκὸν παρασχηματισμόν, ὃ λόγῳ καὶ τὸ ἀγε, ἐπιρῥημα ὄν, τῇ συνεκδρομῇ τοῦ ἐπιρῥήματος ἔσχε παρακείμενον τὸ ἀγετέ, ὡς καὶ

δεῦτε, φίλοι· τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα.

15

καὶ ὡς ἔφαμεν ἐν τῷ ὠφελον πρὸς ἐνίων κατὰ συνεκδρομὴν γεγονέναι. ἑήματος ἐν τῷ ὀφελος ὡς εἰ μὴ τὸ ὠφείλεν ὑποσυγκέκοπται. ἐν μέντοι ἐνίοις ἐκδόσεσιν ἦν θηλυκὸν τὸ ἀέκουσα,

ἀλλ' ἀέκουσα κάθηστο.

20

οὕτως δὲ καὶ παράκειται τῷ ἀκὴν, μετατεθέντος τοῦ ἦ εἰς ὦ καὶ πλεονάσαντος τοῦ ε, ὡς ἔφαμεν, τόνου ἐγ-γενομένου μετοχικοῦ διὰ τὸν τύπον, καθότινες ᾤθησαν καὶ τὸ χρεὴν χρεῶν. τὴν εἰς τούτο ἀκριβῆ παραθέσιν ἐντελέστερον ἐν τῷ περὶ μετοχῶν ἐκδησόμεθα.

25

Καὶ περὶ τοῦ ἸΑΝΕΩΙ δὲ διαφορά τις κατὰ τὸν μερισμόν εἰσήγετο πρὸς ἐνίων, ὡς εἶη μᾶλλον ὄνομα πληθυντικόν, Ἰατικῶς κεκλιμένον, ὃ λόγῳ καὶ τὸ ε προσκείμενον. ἔχει δὲ τὰ τῆς καταστάσεως τῆδε. ἰά· ἐστὶν ἡ φωνή, καὶ ἴσως ἀπὸ τοῦ ἰέναι ἐπὶ πᾶσαν ἀκοήν. ἦν δὲ 30 τὰ εἰς ἁ λήγοντα θηλυκὰ ὀνόματα μεταπίπτοντα καὶ εἰς ὁς μετὰ τὰς συνθέσεις, σκιά ἄσκιος, ὥρα ἄωρος, μουσα ἄμουσος, ἡμέρα ἐφήμερος, πείρα πολῦπειρος. κατὰ

στερήσιν οὖν τὴν διὰ τοῦ α ἐγένετο ἄνιος· σύνεστι δὲ
ἐπ' ἐνίων στερηάσεων τὸ η , ὡς ἐπὶ τοῦ ἀναίσχυντος, ἀναι-
δής. καὶ εἰς εὐθετισμὸν Ἀττικῆς ἐπεκτάσεως μετάθεσις
ἐγένετο τοῦ τ εἰς τὸ ϵ , καθάπερ καὶ οἱ ἀγχιμαχοὶ ἀγ-
χέμαχοι καὶ ἡ Σικυῶν Σεκυῶν παρὰ Σικυωνίοις. καὶ 5
εἰ τὸ ἀκριβὲς τοῦ λόγου τις ἐπιζητήσκειν, ἐπὶ τούτων
ἀπάντων μετάθεσιν τοῦ τ εἰς τὸ ϵ εὐρήσει, μάντεος,
ὄφρεος· καὶ γὰρ αὐτὰ εἰς τοῦτο μετατίθεται ὑπὲρ Ἀτι-
κῆς ἐπεκτάσεως. ἀφ' οὗ πληθυντικὴ ἐκφορὰ Ἀττικὴ
ἄνεω. Ἔστι καὶ οὕτως φάναι. παρὰ ῥήματα ἀποτελεῖ- 10
ται ὀνόματα εἰς $\sigma\varsigma$ λήγοντα, τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχοντα
τὴν ὀξεΐαν, φύω νεόφυτος, μυκῶ ἐρίμυκος, αὐδῶ ἀναυ-
δος. οὕτω καὶ παρὰ τὸ αὔω ἄναυτος, καὶ ἑλλείπει τοῦ
 η ἄταος. ἀφ' οὗ τὸ Ἀττικὸν ἄνεως, ὡς Μενέλαος Μενέ-
λεως. Ὅτι μὲν οὖν δύναται ὄνομα πληθυντικὸν εἶναι, 15
σαφὲς ἐντεῦθεν. ἀλλὰ δῆλον, ὡς καὶ Ἀριστάρχῳ καὶ
τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀριστάρχου σχολῆς συνηρέσκετο μὴ μάλ-
λον ὄνομα ἐκδέχεσθαι, ὡς ἐπὶ ῥήματι δὲ ἐκ τοῦ καθ' ἑνα
σχηματισμὸν ἐκφέρεσθαι καὶ ἐπὶ ἐνικῆς σχέσεως καὶ
ἐπὶ πληθυντικῆς παραλαμβάνετο, ὅπερ οὐ παρείπετο 20
ὀνόμασι. καὶ γένους μὴ εἶναι διακριτικόν. ἔστι δὲ πού
καὶ ἐπὶ ἐνικῆς ἐκφορᾶς τὸ τοιοῦτον,

ἡ δ' ἄνεω δὴν ἦστο.

καὶ σαφὲς ὅτι, εἰ δοθείη ἡ γραφή σὺν τῷ ϵ , δοθείη ἂν
καὶ τὸ ὄνομα εἶναι τὸ ἄνεως· εἰ δὲ μηδεμίαν ἀπόδειξιν 25
ἔστι τῆς τοῦ σ προσθέσεως, ὁμολόγως, ὡς πρόκειται,
ἔστιν ἐπὶ ῥήματι. ἔστι μέντοι γε ἐπικρῖναι τὸ σχῆμα τῷ
τοῦ ὀνόματος μερισμῷ, ἐπεὶ ἀντικείμεται, ὡς ἀκριβεστε-
ρον ἐν τοῖς ἐξῆς δεδειξεται, τὸ μὴ εἰς ω περατοῦσθαι
τὰ ἀπὸ τριγενῶν ὀνομάτων, ἀπὸ δὲ μονογενῶν. οὐ γὰρ 30
δὴ γε τῷ φίλος παράκειται ἐπὶ ῥήματι εἰς ω περατού-
μενον, εἰς δὲ $\omega\varsigma$, καὶ . . . καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις
τῷ μέντοι τόνος, μονογενεῖ ὄντι, παράκειται τὸ τόνος.

εἴπερ οὖν καὶ τὸ ἄνεψ, ἐκ κοινοῦ γεγονὸς τοῦ ἄναος ἢ ἄγιος, ἐπιθετικῶς παραλαμβανόμενον παράκειται ἐπὶ ῥήμά τι, σαφὲς ὅτι οὐκ εἰς ᾧ περατούμεισιν, εἰς δὲ ᾧ. δεδείξεται ἄρ, ὡς ἔφην, καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, ὡς αὐ τοῖς τοιούτοις πάλιν τριγενέσιν οὔσι παράκειται ἐπὶ ῥήμα εἰς 5 ᾧ περατούμενον, ἀνώτερος ἀνωτέρω, ἐσώτερος ἐσωτέρω.

ΛΕΓΓΕΤΑΙ ΔΙΑΛΥΣΙΣ, ΔΙΕΡΜΗΝΕΤΟΙΣΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΙΣ
ΣΑ ΤΑ ΤΩΝ ΦΩΝΩΝ ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΡΡΗΜΑ-
ΤΩΝ. Η ΓΑΡ ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΑΓΓΛΩΝ 10
ΔΙΕΛΕΧΘΗ.

Ἐχομένως σκεπτέον καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς φωναῖς σχημάτων. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα καὶ πρωτότυπά ἐστι καὶ παραγωγὰ. καὶ τὰ τούτων παραγωγὰ ἃ μὲν ἀπὸ 15 ἐπιρρημάτων, ὡς παρὰ τὸ ἄνω ἀνωτέρω, ἢ παρὰ ὀνόματα, ὡς παρὰ τὸ βότρυν βοτρυνδόν, ἢ παρὰ ῥήματα, ὡς παρὰ τὸ κλέπτω κλέβδην, ἢ παρὰ ἀντωνυμίαν, ὡς παρὰ τὸ ἐκεῖνος ἐκείνως, οὗτος οὕτως, αὐτός αὐτόθεν, ἢ παρὰ μετοχάς, ὡς παρὰ τὸ ἐπιστάμετος ἐπισταμένως καὶ ἔρῳ- 20 μένος ἔρῳμένως, ἢ παρὰ προθέσεις, ὡς ἔξ ἔξω καὶ παρὰ τὸ ἐν ἔνδον. ὡς ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ τὰς τοῦ ὀνόματος παραγωγὰς ἢ καὶ ῥήματος παρὰ τὰς αὐτὰς ἰδέας τῶν λέξεων παραγομένης, εἶγε ἀπὸ μὲν ὀνόματος ὄνομα, ὡς λίθος λίθινος, ἢ καὶ ῥήμα, ὡς παρὰ τὴν εὐδαίμονος εὐδαι- 25 μονῶ, ἢ καὶ παρ' ἐπιρρήμα, ὅψέ ὀψίζω, αἰαί αἰάξω, καὶ παρὰ προθέσιν, ὑπέρ ὑπέρτερος, πρό πρότερος, πάλιν καὶ τῆς τῶν ῥημάτων παραγωγῆς, ὡς πρόκειται, εἰς ταῦτα παραγομένης.

Ἐχθές ἢ χθές ῥητέον. Τρύφων φησὶν ἐν τῷ πε- 30 ρὶ ἐπιρρημάτων τὸ ἐχθές ἐντελέστερον εἶναι τοῦ χθές Ἀττικοῦ, παρατιθέμενος τὴν ἐν τοῖς μονοσυλλάβοις ἐπιρρήμασιν ἀναλογίαν, ὡς εἴη ἐν μακραῖς συλλαβαῖς ἐκά-

στοτε,

στοτε, ναί, μή, ποῦ, πῶς, οὐ, καὶ τὰ τοιαῦτα, μηχανό-
 μενα διὰ τοῦ διπλοῦ, γνύξ, πύξ. πιστοῦται δὲ καὶ ἐν-
 τεῦθεν μὴ ἐντελῆ εἶναι τὸ τε δίς καὶ τρίς, ἐκ δὲ τοῦ
 δυάκισ καὶ τριάκισ συγκεκόφθαι, ἐπειδὴ τὰ εἰς ὃ λήγον-
 τα μετὰ βραχείας ἐκφορᾶς ἐστὶν ὑπὲρ μίαν συλλαβήν, 5
 εἰκός, ἐγγύς, ἐντός, ἄλῃς, ἄχρῃς, πάρος· ἐξ οὗ πάλιν συν-
 ἦγε τὸ ἐχθές ἀναλογώτερον. ἀφηρῆσθαι δὲ πρὸς τῆς
 Ἀττικῆς χρήσεως τὸ εἶ. Οὐ γὰρ πάντῃ ἐκεῖνο ὕγιες, τὸ
 τὰ εἰς ἐς λήγοντα φάναι. ἡμάτια, σχές, σπές, ἔς, οἷς
 συνενεχθήσεται καὶ τὸ χθές, εἰ ἦν ἐντελής. ἀλλ' οὗτός γε 10
 ὁ λόγος οὐ συστήσει οὐδὲ τὴν ἐς πρόθεσιν οὐδὲ τὴν εἰς,
 ἐπεὶ ἀμφοτέροις τοῖς ἡμάσι σύνεστι ἡηματική κατάλη-
 ξις. καὶ γὰρ τὸ εἰς,

αἵματός εἰς ἀγαθοῖο,

καὶ τὸ εἰς ἐς ὅμοιον τῷ θές. τὴν τοιαύτην οὖν παρά- 15
 θεσιν εἰς κατόρθωσιν λέξεων παραιτητέον, ἐπεὶ πολλὰ
 μέρη λόγου, διάφορα ὄντα, ἔσθ' ὅτε ταῖς λέξεσι συνοι-
 κειοῦνται. Ἀμεινον οὖν ἐκεῖνον τὸν λόγον παραθέ[σθαι,]
 ὥς τὸ πλεονάζον εἰ ὑπελείπεται λέξεσι ταῖς ἀπὸ φωνήεντος
 ἀρχομέναις, ὥστε τὸ ἀφαιρούμενον λείπειν ἐθέλει λέξιν 20
 ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένην. ἔχει δὲ τὰ ὑποδείγματα τῆδε.
 τὸ ἔειπα πλεονάζει τῷ εἶ, τὸ ἔειπεν ἀρχομένου τοῦ εἶ ἀπὸ
 φωνήεντος, τὸ ἐώρων, καὶ εἰ μὴ διαίρεσις τοῦ ἦδε τὸ
 ἔαδεν, ἀπὸ ἔ τοῦ

ἄδε δ' Ἐκτορι μῦθος·

25

ἔηκεν, ἔεις. τῷ δὲ ἐτέρου ἔφη φῆ, ἔβη βῆ, ἐθέλω θέλω,
 οἱ ἐρυτῆρες ψυτῆρες· ἔνιοι δὲ καὶ τὴν χεῖρα παρὰ τὸ
 ἔχειν φασὶν ἐσχηματίζουσαν. τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ δείκνυ-
 ται καὶ ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν, ὥς οὐ πλεονάζει τὸ εἶ
 ἐν τῷ ἐκεῖνος, τοῦναντίον δὲ λείπει ἢ κείνος φωνὴ τῷ 30
 εἶ. ἔνθα καὶ περὶ τοῦ πνεύματος ἐντελέστερον δείκνυται.
 κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον πάλιν ἐντελέστερον τὸ ἐχθές
 τοῦ χθές. συνάδει δὲ καὶ ἡ τοῦ ἐτύμου προφορά, εἴγε

N n

παρὰ τὸ ἐκτὸς τοῦ χρόνου πεπτωκίναί· τὸ κατάστημα ἐσχημάτιται, τῶν ψιλῶν ἀντιστοιχῶν εἰς τὰ δασία μεταπεσόντων, καθὼς ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἔχθους· τὸ γὰρ ἀπόβλητον καὶ ἐκτὸς ἡμῶν τοιοῦτον.

Ἐχομένως σκεπτέον περὶ τοῦ ΕΤΤΕ καὶ ἤντε, κα- 5
θὼς τινες ἐπεχείρησαν τὸ

εὐτ' ὄρεος κορυφῇσι

διὰ τοῦ εἰ καὶ τοῦ υἱ γράφειν, τοῦ κατὰ φύσιν σχήματος ἀπαιτοῦντος τὴν διὰ τοῦ ἥ καὶ υἱ γραφὴν. ἐγένοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆδε. ἡ μὲν ἤντε κατὰ τὸ ἀκριβὲς τὸ λόγου ὡς 10 οὐδεμία λέξις ἐστὶν ἀπλῇ, ἀλλ' οὐδὲ σύνθετος, ἐν παραθέσει δὲ τοῦ τέ συνδέσμου, νῦν παραπληρωματικοῦ καθεστῶτος. τό γε μὴν εὐτε ἐν ἀπλοῦν ἐστί, γενόμενον οὕτως χρονικὸν ἐπιζῆγμα καὶ ἀναφορικὸν ἦν τὸ ὅτε, ὃ δὴ πλεονασμῷ τοῦ υἱ, κατὰ μετάρθεσιν τοῦ οἰ εἰς τὸ εἰ, εὐ- 15 τε ἐγένετο, καθότι τὸ υἱ ἐπεντιθέμενον ψιλοῦ πνεύματος αἷτιον γίνεται, ὡς περ ἔχει τὸ ἔκκλητος

εὐκκλητος φορέοι.

τό τε εὐνις παρὰ τὴν ἐνός παρωνόμασται. τῆδε εἶχε καὶ τὸ προκειμενον ἐπιζῆγμα. Τούτῃς εἰς ὡς περατουμένοις ἐπιζ- 20 ῆμασι συνυπάρχει ἐπιζῆγματα εἰς αἰ λήγοντα, ὁξύτονα ἢ καὶ ἔτι βαρύτερα, περὶ ὧν τοῦ τόνου κατὰ τὸ ἐξῆς εἰρήσεται. οἷον τῷ πυκνῶς παράκειται τὸ πυκνά, ὅπερ καὶ ὁμοφωνεῖ πληθυντικῇ ἐκφορᾷ οὐδετέρᾳ, τῷ καλῶς τὸ καλὰ, τῷ καλλιστῶς τὸ κάλλιστα, σαφῶς σάφα, 25 ταχέως τάχα. καὶ δὴ τῷ ὡς παρακρίσεται τὸ ἄ, τὴν αὐτὴν ἔχον σημασίαν τῷ ὡς, καὶ σχεδὸν τὴν αὐτὴν σύνταξιν. ὃν γὰρ τρόπον κατὰ πλεονασμὸν τῆς κατὰ προθέσεως λέγομεν καθὼς, οὕτω καὶ καθά. ἀλλὰ μὴν καὶ

ὥστε λέων ἔχῃ

φραμέν· τῆδε ἔχει καὶ τὸ

ἄτε παρθένος.

ὅτι γὰρ πάλιν ἐν δυοὶ μέρεσι λόγου, σαφὲς καὶ ἐκ τῆς

μεταλήψεως καὶ τοῦ πνεύματος, εἶγε τὸ α πρὸ τοῦ τ
 καὶ ἢν μέρος λόγου ψιλοῦται, ἀτιν, ἀτην, ἀτηρός. οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦτο τὸ α ἀποτελεῖται τι ἕτερον
 τὸ ἦ, κατὰ μετάληψιν τοῦ α εἰς τὸ η . πάλιν γὰρ τῆς
 αὐτῆς συιταξέως ἐχόμενόν ἐστι τὸ

5

ἢτε ξείνων θέμις ἐστίν,

καὶ δίχα τοῦ τέ συνδέσμου

ἢ θέμις ἐστίν,

ἐν ἴσῳ τῷ ὡς θέμις ἐστίν. καὶ οὕτως φαμὲν τοῖς εἰς
 ω ς λήγουσιν ἐπιρρήμασι συννπαρχειν τινὰ εἰς η λήγον- 10
 τα, συντονούμενα τούτοις, οὐδαμῶς οὐδαμῇ, πάντως πάν-
 τη, ἄλλως ἄλλη, διχῶς διχῇ. ὁξυνομένῳ ἄρα τῷ ὡς [συν]-
 ξυνθῆσεται τὸ ἦ, ὅπερ, ὡς ἔφαμεν, ἐν τῷ

ἢ θέμις ἐστίν.

τοῦτο ἐν πλεονασμῷ τοῦ $\bar{\upsilon}$ ἦντε, πάλιν ἀναγκαίως τοῦ 15
 η ψιλοθέντος, καὶ ὃν εἵπομεν λόγον καὶ περὶ τοῦ εὐ-
 τε. καὶ σαφές ὅτι ὁ ἐγγενόμενος πλεονασμὸς ὡς ἔνωσιν
 τοῦ σχηματισμοῦ ἀπετελεῖ. ἔσθ' ὅτε γὰρ τὰ ἐπισυμβαί-
 νοντα πάθη . . . [ἔνω]σιν τῶν μορίων ἀπετελεῖ, ὅτε καὶ
 τὸ τ ποτε ὑπὸ συγκοπὴν πεσόντα ἦνεται ἐν τῷ 20

τίπτε σὺ δὴ δεῖδοικας.

τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ δοκεῖ καὶ τὸ ἦντε ὡς ἠνῶσθαι.
 Ἀλλὰ καὶ κεῖνο ἐπιλυθῆσεται, τί δήποτε τὸ μὲν ἦντε καὶ
 ἦντε λέγεται ἐν τρισὶ συλλαβαῖς,

ἦντε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει,

25

πάλιν ἀναγκαίως τοῦ η ψιλούμενου διὰ τὸ προηγῆσθαι
 φωνήεντος· οὐ μὴν ἔτι τὸ εὐτε. πρὸς δ' ἔστι φάναι, ὡς
 ἔνεκα μὲν τῆς τοῦ $\bar{\upsilon}$ ἐπενθέσεως ἀναγκαία ἡ δυσύλλαβος
 προφορά. τὸ γὰρ $\bar{\upsilon}$ καὶ τὸ τ πλεονάζοντα μετὰ φωνήεν- 30
 τος εἰς μίαν συλλαβὴν συνδεῖ, ἔαδεν εὐαδεν, ἔκηλος εὐκη-
 λος, καὶ παρὰ Αἰολεῦσι ναός ναυός, καὶ παρ' Ἰωσῆ νόσος
 νοῦσος, καὶ ἐπὶ τοῦ ἔρια εἶρια, ἔως εἴως. ἀναγκαίως
 οὖν καὶ τὸ ἦντε ἀπὸ τοῦ ἦτε τὰς ἴσας συλλαβάς τηρεῖ.

τῆς δὲ διαστάσεως ἀφορμή ἐστίν ἡδε. οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι [τὸ ἦ] καὶ τὸ ὕ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ὅτι μὴ ἐν κλίσει ῥήματος, ἀλλῶ ἠϋλουν, αἰχῶ ἠϋχουν. ἀναγκαῖα ἄρα ἡ διαστάσις τοῦ ἠϋτε. ἔνθεν γοῦν φαμὶν ἕνεκα μὲν μεταλήψεως τοῦ αᾶ εἰς ἡ κατωρθῶσθαι τὸ γρηϋς, ἕνεκα δὲ τοῦ τὴν τοιαύτην συλλαβὴν μὴ εὐρίσκεσθαι διαστατικώτερόν φαμεν τὸ

γρηϋς ἀπηραιη

ὅτι γὰρ ἐκ μονοσυλλάβου διήρηται, προϋπτον, διδάσκει δὲ καὶ ἡ γενική, δισυλλαβήσασα ἐν τῷ

10

γρηὸς ὀδυσρομένης.

ἡ γὰρ εἰς ἧς εὐθεία δισύλλαβος γενικὴν τρισύλλαβον ἀποτελεῖ, καθάπερ ἡ γένυς τῆς γένυος. ἀποτελεῖ δὲ δισύλλαβον γενικὴν τὴν γρηὸς. ὅπερ παρείπετο ταῖς μονοσυλλάβοις εὐθείαις. ἀπειράκις δὲ ἐδείχθη, ὅτι οὐ πρὸς τὰ παθη αἱ κλίσεις ἀπαρτίζονται, πρὸς δὲ τὰ ὀλόκληρα. Βραχεῖα δὲ ἀφορμή ἐστὶ τοῦ καὶ τὸ εὐτε παραλαμβάνεσθαι ἀντὶ τοῦ ἠϋτε. ὃν γὰρ τρόπον τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτε,

Ἐκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας,

κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον οὐδὲν κωλύει καὶ τὸ εὖ- 20
τ' ὄρεος, σημαῖνον τὸ ὅτε, παρεῖ-ἤφθαι ἀντὶ τοῦ ὡς.

Τρύφων γησὶν ὡς τὰ εἰς αᾶ λήγοντα ἐπιζέηματα βραχυκατάληκτά ἐστιν. οὐ γεγράφεται ἄρα τὸ ἸΔΙΔΑ καὶ ΔΗΜΟΣΙΑ σὺν τῷ ἑ. Ἔστι δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτον ὑπαντιῆσαι, ὡς οὐ κατὰ τινά νόμον τὰ ἐπιζέηματα πάντως εἰς 25
βραχὺ θέλει λήγειν. τί γὰρ ἐμποδὼν τοῦ καὶ εἰς μακρὴν λήγειν καὶ εἰς βραχεῖαν; καὶ γὰρ τινὰ βραχυκατάληκτά ἐστιν, ὡς τὸ τῆλε καὶ ὀψέ, καὶ μακροκατάληκτα, ὡς τὸ ἔσω καὶ ἔξω. καὶ τῷ ἑ βραχεῖ, ὡς ἑλληνιστί, ἰαστί, ἀλλὰ καὶ εἰς μακρὸν τὸ ἑ, ἀκονίτι, ἀναιμωτί. 30
οὐκ ἄρα ἀπόδειξις τοῦ ὅτι τὸ ἰδία σὺν τῷ ἑ φῶ. γεγράφεται τὸ τάλλα εἰς βραχὺ αᾶ λήγειν. καὶ γὰρ ἐπ' ὀνομάτων ἐνὸν τὸ τοιοῦτον εὐρέσθαι. μούσα φαμεν, ἀλλὰ καὶ

Ἀθηνᾶ καὶ σοφίᾳ. Ῥητέον οὖν ἐτέρῳ λόγῳ καὶ περὶ γραφῆς
 τῆς διὰ τοῦ Ἦ. ἢ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων σύμπτωσις εἰς τὰ
 ἐπιρρήματα, καθ' οὓς λόγους ἐδεξάμεν ἐν ἀρχαῖς, πάν-
 τως μετὰ τῶν παρεπομένων ἔχει καὶ τὰς γραφὰς συνυ-
 παρχούσας, καθάπερ τὸ ἀτρεκές, συνεμπεσὸν ὀνόματι, 5
 καὶ γραφὴν καὶ τόνον ἀπηνέγκατο, τὸ καλόν, τὸ θοῦν,
 τὸ χάλ्लιστα, τὸ πυκνά· σχεδὸν ἐπὶ πάντων ὃ λόγος συμ-
 φωνεῖ, περὶ ὧν καὶ κατὰ τὸ ἐξῆς εἰρήσεται. ἔστιν οὖν
 τι δημόσιος, ὃ παράκειται θηλυκὸν τὸ δημοσία, οὐ σύν-
 ταξις ἐπιρρηματικὴ ἐγίγνετο, δημοσία ἀπήχθη, ὥς 10
 εἰ δημοσίως τις ἀπήχθη. καὶ τοῦτο εἰ μὲν ἀπὸ τῆς εὐ-
 θείας τὴν σύνταξιν ἀνεδίξατο, δίχα τοῦ Ἦ γεγράφεται·
 εἰ δὲ παρὰ τὴν δοτικὴν, σὺν τῷ Ἦ. εἰς ἐπίκρισιν οὖν
 τοῦ τοιούτου παραληπτέον λόγον ἀποδεικνύντα, πότερα
 παρὰ δοτικὰς ἢ εὐθείας τὰ τοιαῦτα. τὸ τοιοῦτον γὰρ 15
 παρέπεται οὐ μόνον τοῖς εἰς ᾧ λήγουσιν ὀνόμασιν, ἀλλὰ
 καὶ τοῖς εἰς ἣ λήγουσι μορλοῖς θηλυκοῖς. ἔστι τι ὄνομα
 οὐδαμός, ὃ παράκειται ἐπιρρήματι τὸ οὐδαμῶς καὶ οὐδαμό-
 θεν, ὃ ἀπὸ θηλυκοῦ πάλιν σχήματος ἐπιρρήματι παράκει-
 ται τὸ οὐδαμῇ. καὶ εἰ μὲν ἀπὸ τῆς εὐθείας, ἐν ὅξει τόνῳ 20
 καὶ δίχα τοῦ Ἦ· εἰ δὲ οὐκ ὅξυς ὁ τόνος, ὃ δὲ περισπώμενος,
 ὅς ἐστιν ἐν δοτικῇ, ὁμολόγως καὶ τόδε σὺν τῷ Ἦ γεγράφεται,
 καθότι πάλιν συντονούμενον τῷ θηλυκῷ παράκειται καὶ
 τὸ ἄλλῃ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως ἐπιδειξαι. παρὰ ἀντωνυμικὸν
 τὸ αὕτη γίνεται ἐπιρρηματικὴ τις προφορά, ἣν οὐ φραμεν 25
 οὕτως, αὕτη ἄγωμεν, ταύτη δέ. καὶ προσηνὲς ὥς ἡ
 πρόσθεσις τοῦ Ἦ τὴν δοτικὴν ὁμολογεῖ, ὃ λόγῳ καὶ τὸ
 τῇδε ἄγωμεν. Δέδεικται ἄρα ὅτι παρὰ δοτικὰς αἱ
 τοιαῦται ἐπιρρηματικαὶ προφοραί· εἰ δὲ παρὰ δοτικὰς,
 δῆλον ὥς καὶ γεγράφεται σὺν τῷ Ἦ. καὶ εἰ τοῦτο, καὶ τὸ ἰδίᾳ 30
 ἄρα καὶ δημοσία παρὰ δοτικὰς, καὶ οὕτως τὰ ἐπιρρήματα
 γεγράφεται σὺν τῷ Ἦ, οὐχ ὥς φησι Τρύφων διὰ τὸ μακρόν ᾧ.
 Τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ἐπιρρήματα ἢ ὀξύνεται, ὥς δη-

θά, καναχηδά, πυκνά, ἢ βαρύνεται, ὡς τάχα, λίγα, ἄν-
 τα, πρῶτα. τὰ πρωτότυπα μόνως βαρύνεται, ἀλῖφα, αὐ-
 τικά, ὄφρα, ῥίψα, μάλα. μίσμα, καὶ ἥσα παρ' ἐνε-
 στῶτας τῶν ῥημάτων ἀποτελεῖται, ἡρεμῶ ἡρέμα, μίσγου
 μίσγα, ἀντῶ ἄντα, μινύθω μίνυθα καὶ μετὰ περισσοῦ 5
 τοῦ ν μίνυνθα, ῥέω ῥέα· τὰ γὰρ εὐχερῶς γινόμενα ῥύσει
 ῥοικε. καὶ σαφές ὅτι τὸ

ῥέα μὲν γὰρ βριάει

ὁλόκληρον γέγονε, τὸ δὲ ῥεῖα ἐν πλεονασμῷ ἐστὶ τοῦ ε. σι-
 γῇ σίγα, ἀτρεμῶ ἀτρέμα. παραιτητέον οὖν τοὺς ἡ- 10
 ξιωκότας ὁξύνειν τὸ

μίγδα ἄλλοισι θεοῖσιν,

ἐπεὶ τὰ εἰς δα φασὶ λήγοντα ἐπιρῥήματα ὁξύνεται, ἄς
 ἔχει τὸ

καναχηδὰ ῥέοντες

15

καὶ τὸ χανδά. ἔστι γὰρ πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὡς
 ἰδοῦ τινὰ εἰς δα λήγοντα καὶ βαρύτονά ἐστιν, ὡς τὸ
 ληκίνδα, οὐτρακίνδα, ὀνόματα παιδιῶν. ὡς καὶ τὰ ὁξυνό-
 μενα συνυπάρχει τοῖς εἰς δον περατουμένοις, καναχηδὸν
 καναχηδά, αὐτοσχεδὸν αὐτοσχεδά, χανδὸν χανδά· τῷ 20
 μέντοι μίγδα οὐ παράκειται ὁ τοιοῦτος σχηματισμός.
 ἦν οὖν ἐν πλεονασμῷ τοῦ δ, καθὼς καὶ ἡ ἄχερδος πλεο-
 νάζει καὶ ὁ δαίδαλος τῷ δ, παρὰ τὸ δαίω. καὶ ἐν ἐπιρῥή-
 ματι δὲ τῷ ὑπόδρα δύναται πλεονασμός εἶναι τοῦ δ. εἰ
 γὰρ μὴ παραδεξαίμεθα ὅτι ἔνδειά ἐστὶ τοῦ ξ, δύναιτο 25
 ἂν παρὰ τὸ ὄρω ἀποτελεῖσθαι τι ὄρα καὶ ὑπόδρα μετὰ
 περισσοῦ τοῦ δ, ὅπερ οὐ πάντως ἐπιζητήσῃ τὸ φ· καὶ
 γὰρ ἄλλα ἔστι τινά, ἃ οὐ μετέβαλε κατὰ συναλοιφήν τὸ π
 εἰς φ, ὡς ἥλιος-ἀπηλιώτης, ὡς τὸ

ἐπ' Ἡφαίστοιο θύρησιν,

30

ὡς

ἐπίστιόν ἐστιν ἐκάστω.

ἐν τοῖς προκειμένοις εἴρηται ἱκανῶς περὶ τοῦ ὑπόδρα.

τούτω γὰρ τῷ λόγῳ καὶ τὸ ληκίνδα ἐν βαρεῖ τόνῳ ἐστίν, οὐ συννύπαρχον τῷ εἰς δὸν λήγοντι ἐπιρῥήματι.

Βαρύνεται καὶ ὅσα οὐκ ἐν ὁμοφωνίᾳ γίνεται πληθυντικῇ οὐδετέρων ὀνομάτων. παρὰ τὸ ταχύς ἐστιν ὄνομα πληθυντικὸν ταχεία, ἀφ' οὗ ἐπιρῥήμα οὐχ ὁμοφώνον 5 τὸ τάχα. λιγύς λιγία λίγα. κρατύς κρατία κράτα καὶ κάρτα. ὠκύς ὠκία ὠκα. Διὸ καὶ σημειωτέον παρὰ τὸ θαμύς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ θαμίες καὶ πληθυντικὸν τὸ θαμεία, ὡς τὸ θ . . ταχεία τάχα. ὅπερ πάλιν διελίγεται καὶ ἐκ τοῦ ἅμα, εἶγε δύναται ἐν ἐνδείᾳ εἶναι τοῦ θ· 10 τὸ γὰρ πυκνῶς γινόμενον ὑφ' ἑνὸς καιρὸν γίνεται. Τρύφων μέντοι τούναντίον φησὶν, ὡς τὸ ἅμα ἐπλεόνασε τῷ θ, τῇ αὐτῇ ἐτυμολογίᾳ ἀρκούμενος. ἐπιστούμεθα δὲ τὸ θαμία ἐντελέστερον διὰ τῆς τοῦ ὀνόματος παραθέσεως.

Βαρύνεται καὶ ὅσα ἐν ὁμοφωνίᾳ καθίστηκε πληθυν- 15 τικῶν βαρυτόνων ὀνομάτων. ἡδύτατος, καὶ πληθυντικὸν ἡδύτατα, ἀλλὰ καὶ ἐπιρῥηματικῶς τὸ ἡδύτατα. ὁρθῶς ἔχει τὸ κάλλιστα, ἔσχατα, ἡδίστα, πρῶτα.

Βαρύνεται καὶ ὅσα ἐκ μεταλήψεως ἐστὶ τῶν εἰς θεν, ὅπερ ἐστὶ παρ' Αἰολεῦσι καὶ Δωριεῦσι, περὶ ὧν 20 καὶ τῆς μεταλήψεως ἐντελῶς ἐκτεθείμεθα. οὐ γὰρ ἐκτικτὴ πᾶσα μετάθεσις τῶν εἰς θεν ληγόντων τοπικῶν εἰς τὸ α. οὐ γὰρ τὸ οὐρανόθεν οὐρανόθα φασὶν, οὐδὲ τὸ ἄλλοθεν ἄλλοθα, τὸ δὲ ἔμπροσθεν ἔμπροσθα, ἔνερθεν ἔνερθα, ὅπισθεν ὅπισθα.

25

ὁ δ' ἐξυπίσθα κασταθεῖς.

πρόσθε πρόσθα· καὶ παρ' Ἀλκμᾶνι οὕτω δεκτέον τὴν συναλοιφήν,

πρόσθ' Ἀπόλλωνος Λυκῆω.

Σαφές ἐστὶν ὅτι καὶ τὸ ΕΝΘΑ τῆδε ἔχει, εἶγε τὰ μὴ 30 οὕτως ἔχοντα τῶν εἰς θα ληγόντων ὀξύνεται, δηθά οἱ παρακείμενον εἰς θεν, τριχθά μέντοι καὶ τετραχθά. ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς σημασίας ὧδε ἔχει. τὰ παρὰ πρόθεσιν πα-

ραγόμενα τῶν εἰς θεν ληγόντων κοινῇ χρῆται ση-
 μασία κατὰ τὴν τοπικὴν ἐκγοράν, εἶγε τὰ μὲν αἶλλα τὴν
 ἐκ τόπου σχέσιν σημαίνει, λέγω τὸ οἴκοθεν, οὐρανόθεν,
 ἃ δὲ ἔχει τὰς τρεῖς διαστάσεις. ὥς γὰρ καὶ ἐπ' ὀνομάτων
 ἔστι κοινότητά γένους παραδέξασθαι, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν 5
 προκειμένων ἐπιρῶνμάτων κοινότητά τὴν τόπων ἔστιν ἐπι-
 δέξασθαι. [καὶ] καθάπερ ἔστιν ἐπινοῆσαι τῇ παραθέσει τῶν
 ἄρθρων διαστελλόμενα τὰ κοινά, οὕτω καὶ τῇ παραθέ-
 σει τῶν προθέσεων τὰ προκείμενα διαστέλλεται. φαι-
 γὰρ ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν-εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ἐκ 10
 τοῦ ὑπερθεν - εἰς τὸ ὑπερθεν, τῶν ἄλλων ἐπιρῶν-
 μάτων τὸ τοιοῦτον οὐκ ἀναδεχομένων. καὶ δὴ παρὰ τὴν
 ἐν πρόθεσιν ἦν τι ἐπιρῶνμα ἔνθεν, ὃ δὴ ὠφείλει τρεῖς
 ἔχειν διαστάσεις τοπικάς. καὶ ἐπειδὴ ἄπαξ Δωρικώτε-
 ρον τὸ ἔνθεν εἰς τὸ α μετετίθετο, καὶ ἦν κοινότερον 15
 διαλαμβανόμενον τὸ ἔνθεν, ἐμερίζετο μὲν τῇ συνεκδρο-
 μῇ τῶν εἰς θεν ληγόντων τὸ ἔνθεν εἰς τὴν ἐκ τοῦ τόπου
 σχέσιν, εἶχε δὲ τὰς ὑπολοίπους δύο σημασίας ἐγκειμέ-
 νας ἐν τῷ ἔνθα. διὰ τοῦτο τὸ ἔνθα καὶ εἰς τὸν τόπον
 σημαίνει καὶ ἐν τόπῳ,

20

ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται,

ἔνθα κατεπλέομεν.

δέδεικται ἄρα ἀναλόγως βαρυνόμενον τὸ ἔνθα.

Βαρύνεται καὶ ὅσα ἀντιμεταλαμβάνεται ἐτέροις
 ἐπιρῶνμασι, σχεδὸν ὑπὸ τὸν λόγον τῶν πρωτοτύπων πα- 25
 ραλαμβανόμενα. τῷ ἔμπης παράκειται τὸ ἔμπα,

ἔμπα γε μὴν ἴδι δεῦρο.

ὅτι γὰρ καὶ σύνδεσμός ἐστιν ἐναντιωματικὸς τὸ ἔμπης
 καὶ ἐπιρῶνμα, δεικνύται ἐν τῷ περὶ συνδέσμων. ὃ λό-
 γῳ καὶ ἄλλα συνεμπίπτει ἐν συνδέσμοις καὶ ἐπιρῶνμασι. 30
 τὸ ὅφρα σύνδεσμος, ἀλλὰ καὶ ἐπιρῶνμα. οὕτως ἔχει καὶ
 τὸ ὅπως. καὶ τὸ ἵνα δὲ τοπικὸν ἐπιρῶνμά ἐστιν,

ἵνα τ' ἔτραφεν ἡδ' ἐγένοντο,

καὶ σύνδεσμος αἰτιολογικός, καὶ ἔτι ἀποτελεσματικός.
καὶ τῷ μάλα δὲ τὸ μάλλον ἀντιπαράκειται. ἴσως δὲ καὶ
τὸ ἦκα, τὴν αὐτὴν ἔχον ἀντιμετάληψιν, ἐν ὑπερβατῷ
ἔστι τοῦ φωνήεντος, ἀναγκαίως τοῦ $\bar{\nu}$ ἀποστάντος, κα-
φότι καὶ ἐπὶ τοῦ πρόσθεν πρόσθα, ἔνερθεν ἔνερθα. 5

Τῇ αὐτῇ ἀκολουθίᾳ σκεπτέον καὶ περὶ τοῦ ΟΥΔΑ-
ΜΑ. Ὁξύνεται τὰ εἰς $\bar{\alpha}$ λήγοντα ἐπιρῥήματα, ὡς πρόκει-
ται, εἰς $\bar{\theta}\alpha$ λήγοντα, οὐκ ἐκ μεταθέσεως ὄντα τοῦ $\bar{\theta}\epsilon\nu$.
ὀξύνεται καὶ τὰ ἐν ὁμοφωνίᾳ οὐδέτερα πληθυντικά. πα-
ρὰ τὸ πυκνός πληθυντικὴ προφορὰ γίνεται οὐδέτερα 10
πυκνά, ὧς σύνεστι πάλιν ὁμόφωνον ἐπιρῥημα τὸ πυκνά.
οὕτως ἔχει καὶ τὸ δεξιὰ καὶ ἀριστερά, σημαίνοντα τὸ
δεξιῶς καὶ ἀριστερῶς. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ καλὰ, ὃ δι
ἐνός μὲν $\bar{\lambda}$ γράφεται κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος, παρὰ Δωριεῦ-
σι δὲ δι' ἑτέρου $\bar{\lambda}$, καὶ οὐχ, ὡς ἔνιοι ὑπέλαβον, κατ' Αἰο- 15
λῖδα διάλεκτον· ἐβαρύνετο γὰρ ἂν, πρὸς οἷς οὐδὲ τὸ κα-
λός Αἰολεῖς ἐν διπλασιασμῷ τοῦ $\bar{\lambda}$ προφέρονται. πίστις
δὲ τοῦ τὴν συνέμπτωσιν τοῦ τόνου ἐπικρατεῖν τῶν προ-
κειμένων ἐπιρῥημάτων τὸ βαρυνθῆναι τὸ πυκνά ἐνδεῇ-
σαν τῷ $\bar{\nu}$, καθὼς ἐξέκλινε τὴν ὁμοφωνίαν. Καὶ οὐ δεῖ 20
ἀπορεῖν, διὰ τί παρὰ τὸ σαφῶς τὸ σάφα ἐβαρύνθη,
παρὰ δὲ τὸ καλῶς οὐκέτι τὸ καλὰ· ὃ μὲν γὰρ τῇ ὁμό-
φωνίᾳ ἐκρατεῖτο τῇ πρὸς τὸ καλῶς, ὃ δὲ οὐ τῇδε εἶχε.
καὶ τὸ οὐδαμά δέ, παρακείμενον τῷ οὐδαμῶς, ἔχοιτο ἂν τοῦ
κατὰ τὸ τέλος ὀξέος τόνου λόγῳ [τοιῶδε.] οὐκ ἔστιν ὅμοι- 25
ον τὸ σαφῶς τῷ οὐδαμῶς, ἵνα ὁμ[οιον] τῷ σάφα τὸ οὐδαμά
κατὰ τάσιν καθίστηται. παράκειται μὲν γὰρ τὸ σαφῶς
τῷ σαφῆς, οὗ τὸ οὐδέτερον πληθυντικὸν οὐκ ἔχει συνέμ-
πτωσιν ἐν τῷ σάφα· τὸ μέντοι οὐδαμῶς παράκειται τῷ
οὐδαμός. πίστις δὲ τὸ τὰ εἰς $\bar{\theta}\epsilon\nu$ λήγοντα ἐπιρῥήματα 30
καὶ τῷ $\bar{o}$ παρεδρευόμενα ἢ ἀπ' εὐθειῶν τῶν εἰς $\bar{o}\varsigma$ λη-
γουσῶν παρῆχθαι ἢ γενικῶν τῶν εἰς $\bar{o}\varsigma$, Λεσβόθεν, οὐ-

ρανόθεν, Διόθεν. ἔστιν οὖν καὶ τὸ ἀμόθεν, καὶ ἔτι τὸ
οὐδαμόθεν ἀπὸ τοῦ οὐδαμός. ὁμολόγως οὖν τὸ μὲν οὐ-
δαμῶς περισπᾶται. καὶ ἔτι παρὰ Ἐπίκουρον τὸ ἀμῶς
γέ πως, σημαίνων κατὰ τινα τρόπον, ἀπὸ ὀξυτόνου τοῦ
ἀμός. ἐπεὶ καὶ πόθεν περισπᾶτο [τὸ] ἀμῶς, εἰ μὴ παρέκει- 5
το ὀξεῖα τάσις, καθὼ καὶ τῷ καλῶς τὸ καλός παράκει-
ται; τοῖς δὲ τοιούτοις συμπαράκειται ἐπιρρήματα ὀξυ-
νόμενα, εἰς $\bar{\alpha}$ λήγοντα, πυκνός πυκνῶς πυκνά, καλός
καλῶς καλά. ὑγιής ἄρα ἡ τάσις κατὰ τὴν ὀξεῖαν ἐν τῷ
οὐδαμά. 10

Ἐξῆς ρητέον ἐστὶ καὶ περὶ τοῦ ῬΑ. Ἀλκμάν.

τίς ἄν, τίς ποκα ῥά

ἄλλω νόον ἀνδρὸς ἐπίσποι;

ὅπερ ἐν πάθει προφανεῖ ἐστίν· ἡ γὰρ μακρότης τοῦ $\bar{\alpha}$
ἀλλοτρία τῆς προλελεγμένης καταλήξεως. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο 15
ἔστι φάναι, ὅτι διὰ μονοσυλλαβίαν ἐξετείνετο τὸ $\bar{\alpha}$, εἴ-
γε καὶ ἕτερον ἔστιν ἐπινοῆσαι βραχυκατάληκτον μονο-
σύλλαβον, τὸ ἄ, παρακείμενον τῷ ὡς, ὁμοφωνοῦν τε
πληθυντικῇ προφορᾷ τῇ παρὰ τὸ ὅς, ἄ, ὡς πυκνός πυ-
κνά· ὑπὲρ οὗ κατὰ τὸ προκείμενον εἴρηται, ἐν ᾧ διει- 20
λήφραμεν καὶ περὶ τοῦ ἦτε καὶ πεσατε. οὐδὲ μὴν
ἐκεῖνο ἔστι παραδέξασθαι, ὡς ὁμαίικ ἐστι τῷ ἰδίᾳ καὶ
δημοσίᾳ, καθὼ [οὐ] συνεμπίπτει ὀνόματι, καθάπερ καὶ τὰ
προκείμενα. ἔστι γε μὴν περὶ τῆς γραφῆς ἐπιστῆσαι, εἰ
καὶ σὺν τῷ $\bar{\epsilon}$ γεγράφεται τὸ ῥά· οὐδὲ γὰρ ἡ τῶν ἀν- 25
τιγράφων παράδοσις ἐξωμάλιστο. ἀφορμὴ μὲν οὖν
ἐγένετο τοῦ δίχα τοῦ $\bar{\epsilon}$ γράφεσθαι τὸ προκείμενον
ἐπιρρήμα ἢ τοῦ ῥέα συναλοιγῇ, τοῦ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ εἰς μακρὸν
 $\bar{\alpha}$ συνηρημένων. ἦν οὐ παραδεξαίμεθ' ἄν, κατὰ πρῶτον
μὲν λόγον, καθότι οὐ περισπᾶται, καὶ καθὼς εἵπομεν, 30
ὅτι καὶ πρόσθεσις ἐστὶ τοῦ $\bar{\epsilon}$ · κατὰ δὲ δεύτερον διαπο-
ρήσειέ τις, πόῃ λόγῳ Αἰολεῖς τὸ β προσέθηκαν. μήποτε
οὖν γραπτέον σὺν τῷ $\bar{\epsilon}$, τῆς καταστάσεως οὕτως ἐχού-

σης. ὃν τρόπον τῷ ὀπισθεν τὸ ὀπισθίδιος παράκειται,
 ἔμπροσθεν ἐμπροσθίδιος, μαψίδιος, αἰδίδιος, οὕτως παρὰ
 τὸ ῥέα ἦν τι ῥεῖδιος, ὃ παρὰ τοῖς Ἰωσιν ἐγένετο ῥηῖδιος,
 ἄφ' οὗ καὶ ἐπὶ ῥήμα ῥηῖδως ὡς μαψιδίως. ἀφ' οὗ ἔπι-
 πτεν, ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἦ εἰς τὸ α, ῥαῖδιος καὶ ῥαῖ- 5
 δίως, ἀφ' οὗ κατὰ συναιρέσιν τὸ ῥαδίως, καθὰ καὶ ἐν
 ὀνόμασι τὸ ῥαῖδιος καὶ ῥαδῖος, καὶ Λαῖος καὶ Λαῖος. καὶ
 ὃν τρόπον ἦν τι πάλιν ὄνομα τὸ λῆος, ἀφ' οὗ λαῖος καὶ
 λαῖον καὶ λαῖα καὶ ἐν συναιρέσει πάλιν τοῦ α λαῖα, τίς 10
 μοι τὰ λαῖα ἐκτίλλει, Σώφρων, καὶ σὺν τῷ ι γρά-
 φεται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸ προκείμενον σχῆμα
 ἦν τὸ αὐτὸ παθος ἀναδεδεγμένον, ἀφ' οὗ τὸ κατὰ ἀπο-
 κοπὴν ῥά ἐγένετο, καθὸ καὶ τὸ βριθύως μὲν ἐντελές,
 παρακείμενον τῷ βριθύς, καὶ ἐν ἀποκοπῇ βρί. ὅτι γὰρ
 καὶ δύο συλλαβῶν ἀποκοπαὶ γίνονται, ἐν τῷ περὶ πα- 15
 θῶν εἰδείχθη. τό τε γὰρ πρόπαρ οὕτως ἔχει, 'καὶ τὸ μά-
 καρ, πηδα, καὶ τὸ ὑμέν παρὰ Καλλιμάχῳ. Καὶ τοῦτω
 γε τῷ λόγῳ καὶ τὰ τοῦ τόνου εὐκατάστατα γίνεται, καὶ
 ἔτι τὰ τῆς γραφῆς, καὶ ἔτι τὸ ἡπορημένον πρὸς τῶν
 Αἰολέων. μὴ γὰρ ἄλλοτε Αἰολεῖς προστίθενται τὸ β τῷ 20
 ρ, εἰ μὴ τὸ δ ἐπιφέροιτο κατὰ τὴν ἐξῆς συλλαβὴν, ἢ τὸ
 συγγενὲς ζ, ἢ τὸ συμπαθέστερον τ. ἅπαξ γὰρ τοῦ κ ἐπι-
 φερομένου ἢ πρόσθεσις ἐγένετο, διὰ τοῦτο βρόδον φασὶ
 καὶ βρίζα καὶ βρυτῆρες, οὐ μὴν τὸ ῥεῖω ἔτι βρέω φασίν,
 οὐδὲ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. πρόδηλον οὖν ὡς ὁμόλογος 25
 ἢ τε ἀποκοπή — οὐ γὰρ ἡ πρόσθεσις παρέλιπετο, εἰ μὴ
 δυνάμει ἐπεφέρετο τὸ δ, εἴγε καὶ ἀποκοπαὶ ὑπομνήσεις
 ἔχουσι τῶν ἀποκεκορμένων συλλαβῶν — οὐδὲν τε ἐμπό-
 διον ἐπιγινομένου τοῦ βραιδίως τὴν ἀποκοπὴν γενέσθαι
 δεύτερον. Διὰ τῶν προκατειλημμένων λόγων καταλάβοιτο 30
 ἂν τις, ὅτι οὐδὲ τὸ α, σημαῖνον εὐχὴν ἐν τῷ ἀπα . . . οὐκ
 ἔστιν ὁλόκληρον. ὡς γὰρ ἔφαμεν, οὐκ ἔστιν ἐν μα[κρῷ
 τῷ α] τὰ εἰς α λήγοντα ἐπιρρήματα. ἰδοὺ γὰρ καὶ τὸ

ἃ . . . ἐν μονοσυλλαβίᾳ ἐφύλαξε τὴν βραχύτητα, λεγόμε[νον] ὅτε μὲν μετὰ συνδέσμου,

ἄτε παρθένος,

ὅτε δὲ μετὰ προθέσεως, καθά, καθάπερ, καθότι καὶ τὸ ἰσοδυναμοῦν,

5

ὥστε λέων ἐχάρη,

καθώς. ἔστιν οὖν ἐν ἀποκοπῇ τοῦ βάλε. ὅτι δὲ καὶ δύο συλλαβῶν ἀποκοπὴ γίνεται, ἐντελῶς ἐν τῷ περὶ παθῶν παρεστήσαμεν. ἐντεῦθεν γὰρ ἂν καὶ τεκμήραιτό τις, ὡς οὐδ' ἐντελής ἐστι τὸ βάλε,

10

βάλε δῆ, βάλε κηρύλος εἶην,

καθώς τινὲς ᾤκησαν, ὅπερ ἐπλεόνασεν ἐν τῷ ἄβαλε, καθὼ οὐδέποτε πλεονασμὸς λέξεως λείπεται εἰς τὸ δηλούμενον τῆς λέξεως. οὐδὲ γὰρ τοῦ ἀσταφίς εἰς τὸ αῖ ποτὲ μεταληφθὲν σημαίνει τὸ τοιοῦτον, οὐδὲ τῷ ἔειπε τῷ ε. 15 τὰ μέντοι ἐντέλῃ ὄντα, καὶ ἀποκοπιόμενα καὶ ἀφαιρούμενα, φυλάσσει τὸ δηλούμενον. τῶν γὰρ φωνῶν τὰ πάθη, καὶ οὐ τῶν σημαινομένων. ἀποκοπὴν τὸ δῶ σημαίνει τὸ δῶμα· ἀφαιρεθὲν τὸ ἐθέλω τοῦ ε, τὸ αὐτὸ σημαίνει τὸ θέλω, καὶ ἔτι προσαφαιρεθὲν ἐν τῷ λῶ. ὁ λό- 20 γος καθολικός, χωρὶς εἰ μὴ ὑπ' ἀμφισβολίαν πέσοι, δι' ἣν καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λέξεων ἀπολύεται διὰ τῶν συμφορομένων. τὸ ἄρα ἄλφα ἀπεκόπη διὰ τὸ ἐν αὐτῷ δηλούμενον, καὶ τὸ βάλε ἀφαίρεισιν διὰ τὸ ἐν λεκτῷ καταλιμπάνεσθαι τὸ α.

25

Τὰ εἰς ἂν λήγοντα ἐπιρροήματα ἐν μακρῷ ἐστὶ τῷ α, τάσει δὲ βαρεία, ὡς ἔχει τὸ λίαν, ἄγαν, πέραν. δεδίζεται γὰρ τὸ ὅταν, ὅτι δύο μέρη λόγου ἐστίν, ἕκ τε τοῦ ὅτε ἐπιρροήματος καὶ τοῦ ἂν συνδέσμου, ἐν ᾧ δεδίζεται, πότε καὶ ἀνταποδοτικῷ χρῆται ὁ ποιητής τῷ 30 τότε, καὶ πότε ἔγκειται ὁ ἂν σύνδεσμος, λέγω ἐν παραπληρωματικῷ, καὶ πότε οὐ. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ πάμπαν ἄλογον ἂν εἶη διὰ τὴν συστολὴν τοῦ α· ἅπαντα γὰρ τὰ ἐξ

ὀνομάτων μεταλαμβανόμενα εἰς ἐπιρῶματικὴν σύνταξιν, τὴν φωνὴν τοῦ ὀνόματος φυλάσσει, ὡς ἔχει τὸ εὐρύ, τὸ ἀτρεκές, τὸ πυκνά, τὸ καλά, τὸ ἰδ.α, τὸ δημοσία, ἄλλα πάμπολλα. ὦ λόγω οὐδὲ τὸ πρόπαν ὠλιγώρηται ἢ σύμπαν· πάλιν γὰρ ἀπὸ ὀνοματικῆς συντάξεως εἰς ἐπιρῶματικὴν ἐχώρησεν. ἔτι τὸ πᾶν μονοσύλλαβον μὲν ὄν ἐν ἐκτάσει τοῦ $\bar{\alpha}$ ἐστίν, ὑπὲρ μίαν δὲ συλλαβὴν καθεστηκός, εἴτε καὶ κατὰ σύνθεσιν εἴτε καὶ . . . εἰαν τοῦ ἐλλείποντος $\bar{\alpha}$ ἐν συστολῇ, σύμπαν, πρόπαν, ἅπαν· ὅπερ ἀνεδέδεκτο καὶ τὸ ἐπίρρημα ἐν τῷ πάμπαν. 5 10

Ὁ αὐτὸς λόγος παρακολουθήσει, ὡς ἕνεκά γε τοῦ τόνου, καὶ ἐπὶ τοῦ $\mathcal{N}TAN$, τὴν μὲν μακρότητα τοῦ $\bar{\alpha}$ φυλάξαν, οὐ μὴν τὴν τάσιν. καὶ κατ' ἄλλον δὲ λόγον ἐπιυτάσεως ἔτυχε, καθὼ διτονεῖ. γεγενῆσθαι δὲ οἱ μὲν παρ' ἐταιρικὴν ἐκφώνησιν, ὡς Αἰδύμος ἔφη, καὶ παρα- 15 λάμβάνει αὐτὸ παρὰ τὸ ἔτης μετὰ μορίου τοῦ $\bar{\omega}$ κλητικῶν. Πρὸς ὃν φησι Τρύων, ὡς τὰ τῆς κλητικῆς οὐ κατὰσταίη· βραχὺ γὰρ καὶ βαρὺ τὸ $\bar{\alpha}$ ἀπαιτεῖ, ὥςπερ καὶ τῷ δώτης τὸ δῶτα παράκειται, θύτης θῦτα. αὐτὸς γε μὴν φησιν, ὡς τὸ $\bar{\omega}$ μόριον ἐπεκταθὲν διὰ τοῦ $\tau\alpha$ 20 ἐποιεῖτο καὶ κλητικὸν ἐπίφθεγμα, καθότι καὶ τῷ δῆ τὸ δῆτα παρέκειτο· καὶ διὰ τὴν ἀντέμφασιν τὴν πρὸς τὰ ὦτα τὸ $\bar{\nu}$ προσεληλύθει. Δῆλον δὲ ὅτι οὐδὲ αὐτὸς κατέστησεν οὔτε περὶ χρόνου οὔτε περὶ τόνου· οὐ γὰρ περὶ συστέλλομένου τοῦ ὦταν ἢ ζήτησις, περὶ δὲ τοῦ [ἐκ-] 25 τείνοντος τὸ $\bar{\alpha}$ καὶ περὶ τοῦ διτονοῦντος. πῶς δὲ οὐ γελοῖον αἰτεῖσθαι διὰ τὰς συνεμπτώσεις προσθέσεις συμφώνων ἢ ἀφαιρέσεις, ὅτε σχεδὸν πᾶσα λέξις ὑπὸ ἀμφίβολον πίπτει, καὶ οὐ πάντως διὰ τὰς συνούσας ἀμφιβολίας δεῖ προσνέμειν ἢ ἀφαιρεῖν σύμφωνα ἢ φωνήεντα. οὐδὲ γὰρ 30 αἰτησάμενος τὸ μὴ διδόμενον, κατέστησε τὸ ἐπίρρημα. Ἐνιοὶ μὲν οὖν ἀξιοῦσι τὸ ὦτᾶν Δωρικώτερον εἶναι γενικῆς πληθυντικῆς, νοουμένης ἐπὶ τῶν συνήθων, ὡς εἰ τις

εἵποι ὦ τῶν ἐταίρων, ὦ τῶν φίλων, λειπούσης τῆς φρά-
σεως. ἀλλ' οὐδὲ τὸ τοιοῦτον εὐπαράδεκτον· οὐ γὰρ πι-
θανὸν ἐκ λειπούσης ἡράσεως λέξιν καθίστασθαι. ἐπεὶ τοι
δοξεῖ των προκατελειμμένων ὑγιειντέρα ἢδε ἢ κατάστα-
σις εἶναι. ἔστιν οὖν παρώνυμα εἰς ἁν λήγοντα, ἔσθ' ὅτε 5
καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου παραλαμβάνόμενα,
καθότι ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ κατὰ πλείστα τῶν παρωνύ-
μων, ὡς ἐργάτης ἐργατίνης, ἄπειρος ἀπείρων, ἀνάγκη
ἀναγκαῖα, ἀμυξία. ἔστιν οὖν τι μέγιστος, καὶ παρὰ
τοῦτο τῷ μεγιστάν, ἔξυός τε καὶ ξυαν. ἔφαμεν δὲ ἐν 10
ἑτέροις, ὅτι καὶ παρὰ τὸ νέος νεᾶν τι ἦν, ἀφ' οὗ τὸ
νεανίσκος καὶ νεανίας. καὶ παρὰ τὸ ἔτης οὖν γενήσεται
τι ἑτᾶν, οὗ τὸ κλητικὸν ὁμόφωνον. καὶ ὡς ἀπὸ κλητι-
κῆς πολλάκις ἐπιρρήματικαὶ συντάξεις γίνονται, ὡς
Δάματερ, Ἡρακλῆς, τάλαν, οὕτως καὶ τὸ ὦ ἑτᾶν . 15
αιον παραπεμπομένων ἡμῶν καὶ τὸν ὄξυν τόνον ἀντὶ
περισπωμένου μεταλαβεῖν. καὶ τὰ παρ' Αἰολεῦσι δὲ ἐκ
τῶν εἰς δῖν ληγόντων μετατιθέντα τὸ ἦ εἰς τὸ ᾠ, πά-
λιν ἔστι βαρύτονα, ὡς ἔχει τὸ κλῖβδαν καὶ σύδαν. καὶ
ἐπεὶ τὸ δῖν ὄξύτονον ἦν διὰ μονοσυλλαβίαν, καὶ τὸ Δω- 20
ρικὸν ὄξύτονον, τὸ δάν. καὶ ἐπεὶ οἱ πλεονασμοὶ τὸν αὐ-
τὸν τόνον τηροῦσι, σαφές ὅτι καὶ τὸ δάν πλεονάσαν τῷ
ὦ οὐκ ἀντέκειτο.

Τὰ εἰς ᾠς λήγοντα ὀξύνονται, ἰδιαιτέρον μὲν παρὰ
τὸν ἄνδρα παραχρῆν τὸ ἀνδρακάς. οὕτως ἔχει καὶ τὸ 25
ἐντυπᾶς, ἐκάς, ἀνεκάς, ἅπερ Ἀττικοὶ οὐ δεόντως ἀνα-
βιβάζουσιν, ὡς καὶ ἐν ἑτέροις ἐπιρρήμασι, χάριέν φασι
καὶ ἄληθες, καθὼς δείκνυμεν καὶ ἐπὶ τοῦ σφόδρα. ση-
μειωτέον οὖν τὸ πέλας. τὸ γὰρ

ἀτρέμας, ὅφρ' εὐδήσι μένος

30

δύναται ἐκ καταλήξεως τῆς εἰς ᾠ προσειληφέναι τὸ σ.
ὡς γὰρ τῷ ἡρεμῷ τὸ ἡρέμα παράκειται, τῷ σιγῷ τὸ
σῖγα, ἀντῷ ἅντα, ἀτρεμῷ ἀτρέμα καὶ ἀτρέμας,

καθ' ὃν λόγον ἔστι πολλάκις καὶ ἐν ἐνδείᾳ τοῦ σ ἐν ἐπιρρήμασιν, εἶγε ἀδιάφορον καὶ τὸ πολλάκις καὶ πολ-
λίκι, τουτάκις τουτάκι.

Τὰ εἰς ι λήγοντα ἐπιρρήματα, παραγωγὰ ὄντα, ὀξύ-
νεται. Καὶ ἀπὸ ὀνομάτων μὲν παρὰ γόμενα, ταῖς τούτων 5
γενικαῖς ἰσοσυλλαβεῖ, καὶ ἔστιν ἐν ἐκτάσει τοῦ ι. παρὰ
τὴν ἀθεώρητος καὶ τὴν ἀθεωρήτου τὸ ἀθεωρητί, ἀκονιτί,
ἀμογητί, ἀκλαυτί, πανθοινί. καὶ σαφές ὅτι τὸ ἐν ἐκτά-
σει τοῦ ι ἀμνηντί ἀναλογώτερον. ὅτι γὰρ τὰ τοιαῦτα
διὰ τοῦ ι, σαφές μὲν καὶ ἐκ τῶν διαλέκτων, σαφές δὲ 10
καὶ ἐκ τῆς παραδόσεως καὶ ἔτι τῆς παρεπομένης
ἔσθ' ὅτε συστολῆς, ὅπερ ἴδιον τῶν διχρόνων· τὸ γοῦν
Ἀρχιλόχειον συνεστάλη,

ἀμισθὶ γάρ σε πάμπαν οὐ διάξομεν.

Πάνν γελοῖόν ἐστι τὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν ἀπαιτεῖν 15
ἐν τε τοῖς ἐπιρρήμασι καὶ τοῖς ὀνόμασιν· εἰ γὰρ ἀθεώ-
ρητον τὸ οὐ τεθεωρημένον, πῶς τὸ ἀθεωρητί σημαίνει
τὸ μὴ θεωρησάι; καὶ πῶς, εἰ ἀκλαυτον τὸ μὴ κεκλαυ-
σμένον, πῶς τὸ ἀκλαυτί τὸ μὴ κλαῦσαι σημαίνει; ἔστι
γὰρ καὶ ἐν ἄλλοις μέρεσι λόγου πάμπολλα, οἷς ἢ τοιαύτη 20
διαφορά. ἀπὸ παρακειμένων παθητικῶν ἐνεργητικὰ ὀνόμα-
τα γίνεται· παρὰ γὰρ τὸ ἔψαλται τὸ ψάλτης, λέλυται λύ-
της, κεκάθαρται καθαρτής. παρὰ τὴν ἔξ πρόθεσιν, ση-
μαίνουσιν τὸ ἐκ τόπου, [τὸ ἔξω] ἐπὶ ρῆμα καὶ τὸ ἐν
τόπῳ καὶ εἰς τόπον δηλοῖ. παρὰ τὴν πρὸς πρόθεσιν, 25
πλησιασμὸν σημαίνουσιν — προσελθεῖν γὰρ φάμεν τὸ
ἐγγιον ἐλθεῖν — πρόσω ἐστὶν ἐπὶ ρῆμα, οὐ σημαῖνον τὴν
πλησιότητα. παρ' ἐνεργητικὸν τὸ τέμνω παθητικὸν γίνε-
ται τὸ τόμος, ἐν βαρεῖα τάσει· οὐ γὰρ πιθανόν ἐστι
παρὰ τὸ τέμνομαι, ἐπεὶ οὐκ ἀναλογεῖ ἡ φωνή. ἔστι 30
πάμπολλα εἰς τὸ τοιοῦτον ἐπιδείξαι.

Τὰ μέντοι διὰ τοῦ στί ἐκφερόμενα ἄμεινον ἡγητέον
ἀπὸ ῥημάτων παρῆχθαι, ἢ καὶ συνυπάρχειν τὰ ῥήματα,

καὶ ταῦτα πάντα εἰς ζῷ περατούμενα. καὶ καθὼς ἀπὸ
 μιᾶς συζυγίας τῶν ῥημάτων μία σχεδὸν καὶ ἡ συζυγία
 τῶν ἐπιρῥημάτων. εὐλογόν τε καὶ τὸ διηλλαγμένον τοῦ
 ἐπιρῥηματος συνδιηλλάχθαι τῷ πρωτοτύπῳ. οὐ γὰρ πι-
 θαιὸν παρὰ τὸ Ἑλλην τὸ ἑλληνιστί, μᾶλλον δὲ παρὰ τὸ 5
 ἑλληνίζω· παρὰ γοῦν τὸ Θραξ πάλιν, διάφορον κατὰ
 τὴν κατάληξιν ὄν, οὐκ ἂν τὸ αὐτὸ παρακολουθήσειε,
 θρακιστί, παρὰ δὲ τὸ θρακίζω, τῆς αὐτῆς πάλιν ἐχό-
 μένον συζυγίας. οὕτως ἔχει παρὰ τὸ δωρῖζω δωριστί καὶ
 αἰολιστί, βαρβोरιστί, μηδιστί, συριστί, σχυδιστί. καὶ 10
 ἐπεὶ ἅπαξ τὸ ἰάζω συνεκόπη ἐκ τοῦ ἰωνίζω, ἦν καὶ τὸ
 συνὸν ἐπιρῥημα συμμετεκληγὸς τοῦ πάθους, ἰαστί. καὶ
 σαφές ὅτι πάλιν τὸ ἰωνιστί τῷ ἰωνίζω παρέκειτο. Τού-
 τοις δὴ ἐπιστήσας ὁ Τρύφων ἐξήτει περὶ τοῦ μεγαλω-
 στί, ἰρωστί παρὰ Ἀνακρέοντι, καὶ ἔτι τοῦ παρὰ Ἀθη- 15
 ναίοις νεωστί, ὅπερ οὐκ ἀπιθάνως τῇ παρὰ Ἀθηναίοις
 συνήθει ἐπεκτάσει ἐξέτεινε τὸ ἰ. ἔδει γάρ φησι παρὰ
 τὸ μεγαλίζω μεγαλιστί, νεανίζω νεανιστί· καὶ δήλον ὅτι
 καὶ τὸ ἰρωστί παρὰ τι τῶν εἰς ζῷ ληγόντων ῥημάτων.
 Πρὸς ὃν ἔστι φάναι, ὅτι πολλάκις καὶ ἐκ διαφόρων με- 20
 ρῶν λόγῳ αἱ αὐταὶ παραγωγαὶ γίνονται. παρὰ ῥῆμα τὸ
 αἰτῶ γίνεται τὸ αἰτίζω, καὶ παρ' ὄνομα τὸ βάμβαρος
 τὸ βαρβαρίζω. ἔστι δὲ ὅτε καὶ παρ' ἐπιρῥήματα, ὡς
 αἰαὶ αἰάζω. οὐδὲν οὖν κωλύει καὶ τὰ προκατεἰλημμένα
 τὰ μὲν παρὰ ῥῆμα εἶναι, τὰ δὲ ὡς ἡλογημένα ἀπὸ ἐπιρ- 25
 ῥημάτων παρῆχθαι τῶν εἰς ὡς περατουμένων, ὥστε ἐν
 προςθέσει τοῦ τι ἀποτελεῖσθαι, μεγάλως μεγαλωστί, νέως
 νεωστί, ἱερῶς ἱερωστί.

Ἐδείξαμεν ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἀέκητι, ὡς τὰ μὴ ὑπο-
 πίπτοντα ὑπὸ τόνδε τὸν λόγον πίπτει ὑπὸ βαρεῖαν τά- 30
 σιν, αὐθι, ἱφι. διὰ τοῦτο εὐμαρῶς τὰ τοιαῦτα καὶ
 τ . . . πολλάκις, τετράκις. τὸ δὲ δις καὶ τὸ τρίς
 οὐκέτι ἐπ . . . εἰς ὀξεῖαν προάγεσθαι. ἕνεκα τούτου

μοι

μοι δοκεῖ καὶ τὸ χωρὶς, ἀποβαλὼν τὸ σ οὐ δεόντως, ἀνα-
λόγως βεβαρύνθαι ἐν τῷ

χωρὶ διατμήγουσιν.

ἀναλογώτερά τε τὰ τοιαῦτα εἶη ἐν βαρεῖα τάσει, ἥχι,
ναίχι, τοῦ οὐχὶ ὀξυνομένου,

5

οὐχὶ μεθίει.

τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ τινες ἀνέγνωσαν τὸ

πρωτὶ δ' ὑπ' ἡολή

ἐν βαρεῖα τάσει. ἀνάλογος γὰρ καὶ ἡ παρ' Αἰολεῦσι βα-
ρεῖα τάσις, λέγω δὲ τοῦ

10

ὄψι γὰρ ἄρξατο,

ἂψ οὐ τὸ ὀψιμαθῆς. οὐ γὰρ ὕγιης ἡ τοῦ ὀψέ τάσις, ὡς
δεδεύξεται ἐν τῷ περὶ τῶν εἰς τ ληγόντων ἐπιρῶνμάτων.

Βαρύνεται καὶ ὅσα συνυπάρχει τοῖς εἰς θ ἐν λήγουσιν
ἐπιρῶμασιν, οἰκοθεν οἰκοθι, οὐρανόθεν οὐρανόθι, αὐτό- 15

θεν αὐτόθι, πόθεν πόθι, ἀγχόθεν ἀγχόθι. ἅπερ φυλάσσει

τὸ θ , συνόντος τοῦ θ κατὰ τὴν παρεδρεύουσαν ἢ τοῦ σύ-

νεργους ω , ὡς ἐτέρωθι, ἐκατέρωθι. τὰ γὰρ μὴ τῇδε ἔχοντα

πάλιν μὲν βαρύνεται, ἀντί γε μὴν τοῦ θ τὸ σ παρα-

λαμβάνεται, Ἀθήνηθεν Ἀθήνησιν, Θήβηθεν Θήβησιν, 20

Πιτάνηθεν Πιτάνησιν. Διὸ καὶ σημειώσασαίτο ἂν τις τὸ

ΚΕΙΘΙ. ἀλλ' ἦν γε ὑπὲρ τούτου γάναι, ὡς τὰ πεπονθότα

οὐ τῷ ἐγγινομένῳ πάθει τὸ ἀκόλουθον ἀποτελεῖ, τῇ δὲ

τοῦ ὁλοκληρίου προφορᾷ, ὡς ἐπ' ὀνομάτων τὰ συνηρημέ-

να κατὰ τὰς εὐθείας οὐ τῷ συνηρημένῳ κατὰ τὰς κλί- 25

σεις ἀκολουθεῖ, τῷ δὲ ὁλοκληροτέρῳ. ὡς ἐν διαλέκτοις τὸ

χαρίης καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ τῇ λέξει τῶν εἰς $\eta\varsigma$ ληγόν-

των ἡκολούθησεν, τῇ δὲ πρωτοτύπῳ προφορᾷ. ὡς ἐν

πρωτοτύποις πλεονασμοῖς, ἥνικα τὸ β σύνεστι τῷ θ

παρ' Αἰολεῦσι συνεχέστερον ἐπιφερομένου τοῦ δ ἢ τοῦ 30

τ καὶ ἔτι τοῦ κ , καὶ ἔνεκα τούτου τὸ $\rho\acute{\alpha}$ τὸ β προς-

ελάμβανεν, οὐ τῷ πάθει ἀρκούμενον τοῦ σχήματος,

τῷ δὲ ἐντελεῖ ῥαδίως. τὸ τοιοῦτον ἐπ' ἄλλων ἀπείρων

ἔστι παραστῆσαι. καὶ δὴ καὶ τὸ κεῖθι οὐκ ἔχει φύσει τὴν παρεδρεύουσαν διὰ τοῦ η , διὰ δὲ τοῦ $\nu\omicron$. ὡς γὰρ παρὰ τὴν τούτου τουτόθεν τι γίνεται καὶ παρὰ τὴν αὐτοῦ αὐτόθεν, οὕτως καὶ παρὰ τὴν ἐκείνου ἐκεινόθεν. ἔφαμεν δὲ τὸ δ αἴτιον γίνεσθαι τῆς μονῆς τοῦ θ , καὶ 5 εἰ οὐκ ἐπικρατεῖ τὰ πάθη, ἀναγκαῖα ἡ μονὴ τοῦ θ .

Ὅμοιως καὶ τὰ διὰ τοῦ $\overline{\pi\iota}$ παραγόμενα βαρέως ἔχεται τάσεως, λέγω περὶ τοῦ ἥφι βίηφι, οὐρανόφι, ἄπερ ἔσθ' ὅτε καὶ αὖν τῷ ν λέγεται, πασσαλόφιν, ἀριστερόφιν, δεξιόφιν . . . ἔτι ἄλλα πλείστα μόρια τοιαῦ- 10 τὰ ἔστι, καὶ Αἰολικαὶ ἀντωνυμίαι, ἄμμι - ἄμμιν, τὰ τρίτα πρόσωπα, ἔχουσι - ἔχουσιν, λέγουσι - λέγουσιν, αἱ δοτικαὶ πληθυντικαί, παισί καὶ παισίν.

Τὰ δὴ προκείμενα παρὰ πᾶσιν ὑπελήπται ὡς ἐπιρ-
ρήματα εἶη, ὧν ἔστι καὶ Τρύφων. διὸ καὶ αὐτοὶ φα- 15
μεν, ὡς ἔνεκα τῆς παραγωγῆς εἶναι τὴν βαρεῖαν· ὡς
ἔνεκα δὲ τῆς ἀκριβοῦς παραδόσεως, μήποτε παραγωγὰί
εἰσι κατὰ τοῦ αὐτοῦ δὴ δηλουμένου παραλαμβάνόμεναι.
Φησὶν οὖν ὁ Τρύφων τὸ τηνικαῦτα αὐτὰ παράγεσθαι
εἰς τὴν ταυτότητα, ἐπὰν ἡ φωνὴ ἡ τοῦ πρωτοτύπου ὁ- 20
λόκληρος καθευτήκη, ὡς ἐν τῷ ἥφι βίηφι· εἰ δὲ μὴ τῇ-
δε ἔχει, τὸ τηνικαῦτα ἐπιρρήματικῆς ἔχεσθαι συντάξεως
τὰ μόρια, ὡς ἐπὶ τοῦ χαλκόφι χαλκός. ἰδοὺ γὰρ φησιν
αἱ παραχθεῖσαι γενικαὶ ἔχουσι τὸν ἀριθμὸν εὐδιάκριτον,
ἡ καλοῖο, ἡ Ἀτρεῖδαιο· τὸ δὲ φησι κατ' ὅρεςφι τί 25
μᾶλλον κατ' ὅρους ἢ κατ' ὀρῶν; ἴδιον δὲ τὸ μὴ διακρί-
νειν ἀριθμὸν ἐν συντάξει ἐπιρρήματος. κατὰ δὴ ταύτην
τὴν ἔννοιαν ἀπεφαίνετο τὰ τοιαῦτα ἐπιρρήματα εἶναι.
Ἔστι μέντοι, ἀναλαβόντα τὸν λόγον, ἐκείνο φάναι, ὡς
πρῶτον παρὰ Σικωνίοις ἐν γενικῇ ἀπειράκις παραλαμ- 30
βάνεται· καὶ ὡς τὸ ἀπὸ χαλκόφι τὴν ἀπὸ χαλκοῦ γενι-
κὴν σημαίνει, οὐχὶ χαλκῶν, οὕτω καὶ τὸ κατ' ὅρεςφιν
οὐκ ἄλλο τι σημαίνει ἢ τὴν κατ' ὅρους. πρὸς τε τὸν

ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγον, ὥς πάνυ ἐστὶ βίαιον τὸ διὰ τῆς
 μονῆς τῆς τῶν πρωτοτύπων φωνῶν παραδείξασθαι τὴν
 ταυτότητα τοῦ πρωτοτύπου, διὰ δὲ τῆς ἐλλείψεως παρί-
 δεξασθαι ἐπιρροηματικὴν παραγωγὴν. καὶ γὰρ κατὰ τὸ
 ἐναντίον φωναὶ μένουσαι ἐν συντάξει ἐπιρροήματα γί- 5
 νοῦνται, ὡς τὰ ὀνομαστικά ἅπαντα οὐδεμιᾶς παραφθορᾶς
 γινομένης ἐν ταῖς φωναῖς — τὰ δὲ ὑποδείγματα πρόκει-
 ται, ἅπειρα ὄντα — καὶ αἱ φωναὶ παραχθεῖσαι καὶ
 παραφθαρεῖσαι τὰ τέλη μένουσιν ἐν ταῖς ἐννοαῖς τῶν
 πρωτοτύπων. οὐ γὰρ ἐπεὶ τὸ χαλκόφιν ἀπέβαλε τὸ $\bar{\upsilon}$ κα- 10
 τὰ τὴν παραγωγὴν, παρὰ τοῦτο οὐ γενικὴ, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ
 ἐμεῦ, ἀποβαλὼν τὸ $\bar{\upsilon}$ ἐν τῷ ἐμέθεν, οὐκ ἀντωνυμία.
 οὐκ ἄρα πάντως παρὰ τὰς ἀποβολὰς τῶν στοιχείων ὁ
 μερισμός, παρὰ δὲ τὰς γινομένας συντάξεις, ὡς γε καὶ
 ἐντελῶς παραστήσομεν περὶ τῶν εἰς $\bar{\theta}\epsilon\bar{\nu}$ ληγόντων ἐπιρ- 15
 ρημάτων, τίνα τε ὄντως ἐστὶν ἐπιρροήματα, καὶ τίνα αὐ-
 τὸ μόνον παραγωγὴν κέχρηται τῇ διὰ τοῦ $\bar{\theta}\epsilon\bar{\nu}$, φυλάσσει
 δὲ τὴν τῶν πρωτοτύπων ἐννοιαν. Ἐτι ἡ γινομένη πα-
 ραγωγὴ ἐν ἐπιρροήμασι κατὰ μιᾶς ἐστὶ συντάξεως, ὡς ἡ
 διὰ τοῦ $\bar{\theta}\iota$ ἐν συντάξει ἐστὶ τῇ κατὰ δοτικὴν, οἴκοθι ἐν 20
 οἴκῳ, Ἀβυδόθι ἐν Ἀβύδῳ, ἢ τε διὰ τοῦ $\bar{\delta}\epsilon$ ἐν συντάξει
 τῇ κατ' αἰτιατικὴν, οἴκαδε εἰς οἶκον, ἀγρόνδε εἰς ἀγρόν,
 καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος. ἡ δὲ προκειμένη πα-
 ραγωγὴ οὐκ ἔχει τῇδε, ὡς οὐκ ἂν ἐπιρροηματικὴ γινομέ-
 νη. καὶ γὰρ κατὰ γενικὴν ἐστίν, ὡς τὸ χαλκόφιν καὶ 25
 πασσαλόφιν, καὶ ἐν δοτικῇ, ὡς φρήτρηφι, καὶ ἐν αἰτια-
 τικῇ, δεξιόφιν, ἀριστερόφιν. καὶ κατὰ τοῦτο ἄρα τὰ
 προκείμενα μόρια οὐκ ἔχεται ἐπιρροηματικῆς παραγωγῆς.
 ἐστὶ δὲ καὶ παρὰ Ἀλκμᾶνι καὶ κατὰ κλητικῆς τὸ οὐρά-
 νιαφιν, τῶν τοιούτων πλεονασμῶν οὐ κρατούντων τὰς 30
 πτώσεις. καὶ γὰρ τὸ τοιόςδε καὶ τὸ τοιούδε καὶ τοιῷδε,
 παραγωγῆς ἐχόμενα τῆς διὰ τοῦ $\bar{\delta}\epsilon$. ὡς εἰ πάλιν ἦν
 ἐπιρροηματικὴ παραγωγὴ, κατὰ μίαν πτῶσιν ἦν. Προα-

λὲς δὲ καὶ τὸ λαβεῖν ὅτι ἐν τῷ ἡγί βήησιν διόκληρος ἡ
 παραγωγή. εἰ γὰρ αὐτὴ ἡ παραγωγή στοιχείου γίνεται
 ἀφαιρετική, ὡς ἐπὶ γενικῆς τοῦ $\bar{\omega}$, πασσαλόφι καὶ χαλ-
 κόφι, ὡς ἐπ' αἰτιατικῆς τοῦ $\bar{\nu}$, δεξιὸν δεξιόφι, ἀρι-
 στέον ἀριστερόφι, δοθήσεται ὅτι καὶ κατὰ τὸν λόγον 5
 τῆς δοτικῆς ὑφίστασι τὸ $\bar{\epsilon}$, καὶ τὰ τῆς ὀρθογραφίας οὐ-
 τως καταστήσεται διχα τοῦ $\bar{\epsilon}$ γραφόμενα. καὶ σαφές ὅτι.
 τὰ προκείμενα, ἀκουόμενα ἔχοντα στοιχεῖα, πρόδηλον
 ἔσχε καὶ τὴν ἀφαίρεσιν· τὰ δὲ ἐν τῇ δοτικῇ οὐκ ἐξεφώ-
 νει τὸ $\bar{\epsilon}$ · σαφές γοῦν ὅτι, καὶ ἐλλείψῃ τὸ $\bar{\epsilon}$, οὐ πρόδη- 10
 λον ἔξει τὴν ὑποστολήν.

Τὰ εἰς $\bar{\omega}$ λήγοντα βαρύνεται, ἔσω, κύκλω, τόνω,
 πόρῳ, πρόσω, ἐκαστάτω, ἀνωτέρω, ἀνωτάτω, περαι-
 τέρω. ὥστε ἕνεκα τούτου σημειοῦσθαι τὸ **ΕΠΙΣΧΕΡΩ** καὶ
ΊΩ. Ἀλλ' ἴσως ἡ μὲν προκατελεγμένη τῶν εἰς $\bar{\omega}$ βαρεῖα 15
 τάσις ἔχει τὴν ὁμοειδίαν συμφῶν τοῦ τόνου· ἦν γὰρ
 ἅπαντα ἐν παραγωγῇ, ὡς εἰ καὶ τις οὕτως εἴποι· τὰ
 εἰς $\bar{\omega}$ λήγοντα ἐπιρρήματα παραγωγὰ ἐν βαρεῖα τάσει
 ἔστί. καὶ εἰ μὲν ἀπὸ προθέσεων γέγονεν, ἰσοσυλλαβούν-
 τα μὲν ταῖς προθέσεσιν, εἰ καὶ δισύλλαβοι εἴη αἱ προ- 20
 θέσεις· περισσοσυλλαβούντα δέ, εἰ ἀπὸ μονοσυλλάβων
 προθέσεων εἴη ἡ παραγωγή. διότι δὲ τὸ τοιοῦτον παρ-
 εῖται, ἐν ἄλλῳ τόπῳ καθολικώτερον εἰρήσεται. τὰ δὲ
 ὑποδείγματα ἐκκείσθω· παρὰ τὴν ἀνά ἄνω, κατὰ κάτω,
 πρὸ πρόσω, ἔς-ἔσω. τό τε τόνω καὶ κύκλω πρὸς ὁμοφῶ- 25
 νίαν τὴν ἀπὸ τοῦ τόνου καὶ κύκλου ἐν δοτικῇ πτώσει. ἦν
 οὖν καὶ ταῦτα ἐκ προκειμένου γεγονότα. ἀλλὰ μὴν καὶ
 τὸ ἐκαστάτω καὶ ἐκαστέρω ἦν ἐν συγκριτικῇ παραγωγῇ.
 τὰ γοῦν προκατελεγμένα δέδεικται ὡς εἴη παραγωγὰ.
 ἦν οὖν τὰ προκείμενα, λέγω τὸ ἐπισχερὼ καὶ ἰώ, οὐκ 30
 ἐνεχόμενα τῇ δοτικῇ παραγωγῇ, καὶ ἕνεκα τούτου οὐδὲ
 τῇ ταυτοῦται τῆς τάσεως ἐχοήσαντο. ὅτι δὲ καὶ ἐν παρα-
 γωγῇ τινὰ γινόμενα διαλλάσσει κατὰ τὴν τάσιν τῶν

πρωτοτύπων ἢ τῶν μὴ κατὰ τὸ αὐτὸ γενομένων, ἐδε-
 ξαμεν περὶ τῶν εἰς τ' ληγόντων ἐπιρρήμάτων, εἴγε ἂ μιν
 αὐτῶν πάλιν ὀξύνεται, ἂ δὲ βαρύνεται ἐν διαστολῇ τῇ
 δεούσῃ· οὐ γὰρ τὸ νόσφι καὶ τὸ ἴρι ὁμοίως ἐρῶνται
 τῷ ἑλληνιστί. καὶ εἰ δ' ὀδοῦται τὸ παρελλογιζόμενον τοῦ εἰ- 5
 δους ἐν διαφόρῳ τόνῳ, σαφὲς ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τοῦ τοιούτου
 βίαιον καὶ τὸ ἐπισχερῶ ὀξύνεσθαι καὶ τὸ ἰῶ, ἐν παρὰ-
 λαγῇ καθεστῶτα τοῦ πρόσω καὶ τόνῳ καὶ τῶν ὁμοίων.

Ἔτι τὰ εἰς ὦ λήγοντα ἐπιρρήματα παροξύνεται, κα-
 θὼς ἔχει τὰ προκατειλεγμένα, πρόσω, ἔσω, κάτω, ἐγγυ- 10
 τέρω. σαφὲς οὖν ὅτι, καθὼς προεέλπομεν, εἰ ἐπιρρήμα
 τὸ ἌΝΕΩΙ, σεσημειώσεται. καὶ εἰ παρεστήσαμεν ὡς τὰ
 συνεμπλέποντα ὀνομαστικῇ πῶσει ἐπιρρήματα, τὴν τάσιν
 τῶν ὀνομάτων φυλάσσει, σαφὲς ὅτι προπαροξυνόμενον
 ἔνεκα τοῦ τόνου κατώρθωται. ἐδεκνυτο γὰρ τὸ προκεί- 15
 μενον, ὡς ἀπὸ Ἀττικῆς γραφῆς τῆς ἄνεως ἐσχημάτιστο
 ἦν δὲ τὸ παρὰ Ἀττικοῖς ἄνεως τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχον
 τὴν ὀξεῖαν. ὅθεν εὐλόγως τὰ μὲν ἄλλα βαρυνόμενα τὴν
 ὀξεῖαν πρὸ τέλους ἔχει, αὐτὴ δὲ δυναμένης τῆς ὀξεῖας τρίτης
 ἀπὸ τέλους πίπτειν. 20

Ἔτι τὰ εἰς ὦ λήγοντα ἐπιρρήματα βραχεῖα κέχρη-
 ται τῇ παρεδρεούσῃ, ὡς ἔχει τὸ ἑκαστέρω καὶ τὸ τόνῳ,
 ἄνω. καὶ οὐκ ἀντίκειται τὸ εἶσω· δέδεικται γὰρ καὶ ἡ
 ἔς πρόθεσις ὁλοκληροτέρα καὶ τῇ ἔσω. Τὸ ἄρα ΠΟΡΡΩ
 ἐκτέταται ὡς Ἀττικώτερον, καθὼ καὶ τὸ προπέρουσι προ- 25
 πέρουσιν φασι, καὶ ὅτι μᾶλλον μηκυντικοὶ εἰσι κατὰ τὰ
 φωνήεντα. περισσοσυλλάβου πάσης γενικῆς κατάληξις
 ἐστὶ βραχεῖα, ἀλλὰ Ἀθηναῖοι πόλειός φασι καὶ τὰ τού-
 τοις ὅμοια. κτητικῶν τῶν εἰς ὡς ληγόντων ἡ παρεδρεύ-
 ουσσα βραχεῖα ἐστίν, ἀλλὰ κεραιμεικός φασι καὶ βοεικός. 30
 τὸ ᾱ πρὸ τῶν δύο ἰλ συστέλλεται, σκάλλω, θάλλω, σθαλ-
 λω, ἄλλος, μαλλός, φάλλος· ἐδέλχθη καὶ κατὰ τοῦτο τὸ
 μᾶλλον Ἀττικόν. ἄπειρος ἢ εἰς τὸ τοιοῦτο παρὰθεσις.

Ἄλλως τε, ὃν τρόπον παρὰ τὴν τόνω δοτικὴν τὸ ὁμόφωνον γίνεται ἐπιρῶμα τόνω, οὕτως καὶ παρὰ τὴν πόρῳ δοτικὴν τὸ ἀκόλουθον ἐγένετο πόρῳ. ἴσως δὲ καὶ ὁ πλεονασμὸς τῆς διαλέκτου, διὰ καὶ ὁ πυρῶδας· τῇ γὰρ πυρὸς γενικῇ παρωνόμασται. καὶ ὁ πυρῶς τῇδε ἔχει. 5
 Οὐκ ἄγνοω δὲ ὥς ἔτι παρὰ πρόθεσιν τὴν πρὸς φασί γεγενῆσθαι, ὥστε ἐν ὑπερβατῶ τοῦ ρ γεγενῆσθαι πόρσω, καὶ μεταθέσει τοῦ σ εἰς τὸ ρ πόρῳ. οὐκ ἀήθως δὲ καὶ τὸ ᾱ εἰς τὸ ρ μεταπίπτει, ὥς ἡ μυρσίγη μυρρίνη, θαρσεῖν θαρρῆιν. 19

Ἔτι καὶ τὸ ΟΥΤΩ εἰ κατὰ φύσιν εἰς ᾧ λήγει, ἔνεκα τοῦ χρόνου τοῦ παρεδρεύοντος σεσημειώσεται· ὅθεν διακριτίον, πότερον ἐν προσθέσει ἐστὶ τοῦ σ τὸ οὕτως ἢ ἐν ἀφαίρεσει τοῦ σ [τὸ οὕτω]. Οὐδὲν τῶν εἰς ᾧ ληγόντων ἐπιρῶματων τὸ σ ποτὲ προσλαμβάνει, ἀπειράκις μέντοι τὰ εἰς 15
 σ ἰήγοντα βαρύνοντα ἐπιρῶματα τὸ σ ἀποβάλλει· δεύτερον ἄρα ἐστὶ τὸ οὕτω τοῦ οὕτως. Τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ἐπιρῶματα δέικνυται ἢ ἀπὸ ὀνομάτων τῶν οὐ τριγενῶν ἐσχηματισμένα ἢ ἀπὸ προθέσεων, ὥς ἔχει τὸ τόνω, κύκλω, κάτω καὶ τὰ ὅμοια· τὰ δὲ εἰς ᾧσ περατούμενα πάντως 20
 ἀπὸ τριγενῶν πτωτικῶν, κούφως, φίλως, μέσως, ταχίως, εὐσεβῶς, καλῶς, ἔστι δὲ γε τὰ οὗτος οὐ μοναδικόν, τριγενὲς δέ, σαφὲς οὖν ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο τὸ οὕτως ἐντελέστερον. Ἰσως τις οἴησεται τὸ παράδειγμα ἔρχεσθαι πολλοῖς ἀντικειμένοις, πρόληψιν ἔχων τοῦ ὅτι παρὰ τὸ 25
 ἐγγύτατος [τὸ] ἐγγυτάτω ἐγένετο, παρὰ τε τὸ ἐσώτατος τὸ ἐσωιάτω, καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν τοιούτων ὑπερθετικῶν. ὅπερ ἔχρην καὶ τὸν Τρύφωνα, ἀποφαινόμενον τὸν προκείμενον κανόνα, περὶ τῶν δοκούντων ὥς ἀντικειμένων ἀπολογησασθαι, τὰ δὲ οὖν προκείμενα ἐπιρῶματα οὐ 30
 παρὰ τὰ προκείμενα ὑπερθετικά ὀνόματα ἐσχηματίζονται, ἣν δὲ ὑπερθετιμμένα ἐξ ἐπιρῶμάτων συγκριτικῶν, τὰ δὲ τῆς ἀποδείξεως ἔχει τῇδε. εἴπερ παρὰ τὸ ἐγγύτατος καὶ

ἀνώτατος τὸ ἐγγυτάτω ἦν καὶ ἀνωτάτω, δῆλον ὡς
 καὶ παρὰ πάντα τὰ ὑπερθετικά τὸ τοιοῦτον ἂν παρεί-
 πετο, ὥστε ἀπὸ τοῦ γοργότατος φάναι ἡμᾶς τὸ γοργο-
 τάτω, ταχύτατος ταχυτάτω, ἡδύτατος ἡδυτάτω, γραμ-
 ματικώτατος γραμματικωτάτω. ἀλλ' οὐχ ὡς ἔστι τὰ 5
 τοιαῦτα ἐπιρρήματα, παντὶ προὔπτον. εἴπερ οὖν τὰ
 προκείμενα ἐπιρρήματα παρ' ὄνομα ἐγεγόνει, ἄπορον
 ἂν τὸ τοιοῦτον ἦν, παρὰ τί ἢ κακία τῶν τοιούτων ἐπιρ-
 ρημάτων, γενομένη ἐν Ἑλληνισμοῦ παραδοχῇ, λέγω ἢ
 τοῦ ἀνωτάτω ἢ κατωτάτω, τὰ ἐπιρρήματα οὐχ ἅπαντα 10
 μὲν τὴν σύγκρισιν ἀναδέχεται, ὅτι μὴ μόνον τὰ ἀναδε-
 χόμενα εἴη τοπικά, ἅπερ ἀπὸ πρωτοτύπων πάλιν ἐπιρρή-
 μάτων ἐστί, ποιεῖται δὲ διττὴν τὴν ἐπίτασιν, εἰς μὲν
 ὄνομα, ἥνικα φάμεν παρὰ τὸ ἐγγύς ἐγγύτερος, παρὰ
 τε τὸ ἄφαρ ἀφάρτερος, ἔσω ἐσώτερος, ἄνω ἀνωτε- 15
 ρος, ἅπερ οὐκ ἐπίτασιν πεποίηται τῶν τόπων ἢ τῶν
 μετεκληφόντων προσώπων τῆς τοπικῆς σχέσεως· ποιεῖ-
 ται δὲ καὶ τοπικὴν ἐπίτασιν, ἅπερ αὐτὴν τὴν τοπι-
 κὴν σχέσιν ἀφηγεῖται, ἐγγύς ἐγγυτέρω, ἔσω ἐσωτέρω,
 ἐκὰς ἐκαστέρω. ὥστε διαφέρειν τὰ ἀπὸ ὀνομάτων 20
 συγκρινόμενα τῶν ἀπὸ ἐπιρρημάτων, τῷ τὰ μὲν ἀπὸ
 ὀνομάτων εἰς μόνον ὀνόματα συγκρίνεσθαι, κοῖλος κοι-
 λότερος, ταχύς ταχύτερος, τὰ δὲ ἀπὸ ἐπιρρημάτων
 καὶ εἰς ὀνόματος καὶ εἰς ἐπιρρήματος ἐπίτασιν, ὡς πρό-
 κειται. τοῖς δὲ οὖν συγκριτικοῖς τῶν ἐπιρρημάτων παρε- 25
 πόμενόν ἐστι τὸ ὑπερελθῆσθαι, ὡς πρόδηλον καὶ τῆς
 καταλήξεως, καθὼς καὶ ἐπ' ὀνοματικῆς συγκρίσεως ἢ
 αὐτὴ πάλιν κατάληξις ἐγγίνεται, γοργότερος γοργότα-
 τος, ταχύτερος ταχύτατος, καὶ πάλιν παρὰ τὸ ἀνω-
 τέρω τὸ ἀνωτάτω· σαφές οὖν, ὅτι συννύαρχοντα ταῖς 30
 συγκριτικαῖς ἐκφοραῖς τῶν ἐπιρρημάτων ὁμολογεῖ τὴν
 ἀπ' αὐτῶν ἐπίτασιν. οὐ γάρ ἐστιν εὐμαρὴς ἢ εἰς ὦ κα-
 τάληξις τῶν ὑπερθετικῶν, εἰ μὴ πρότερον ἢ συγκριτικῇ

γένοιτο κατάληξις. ἐπεὶ γὰρ οὐ φραμεν βραδιπέρω, οὐδὲ
 βραδυτάτω· οὐδὲ γὰρ τὸ προκείμενον ἦν ἐπιρρήμα. τῷ
 ἑγγύς παρὰκειται καὶ ἑγγύτερος καὶ ἑγγύτερω, καὶ συνυ-
 πάχει τὸ ἑγγυτάτω. ἀπεδείχθη οὖν, ὡς οὐ παρὰ τὸ ἐγ-
 γύτατος ἢ ἀνώτατος ἢ ἀνωτάτω καὶ τὰ τούτοις ὅμοια 5
 ἐγένετο. ἔστι γε μὴν ἀπὸ ὀνομάτων συγκριτικῶν ἐπιρρή-
 ματικὴν κατάληξις συνεμπίπτουσα. ἐπὶ μὲν οὖν συγκρί-
 σεως ἐνικῶ οὐδετέρω, ἐπὶ δὲ ὑπερθέσεως πληθυντικῶ
 οὐδετέρω· ταχύς ταχύτερον, ἀλλὰ καὶ ἐπιρρήμα τα-
 χύτερον· καὶ πληθυντικὸν ταχύτατα, ἀλλὰ καὶ τα- 10
 χύτατα. οὕτως ἔχει καὶ τὸ κάλλιστα καὶ ἥδιστα.
 ἔστι μὲν οὖν παρὰ μὲν ὄνομα τὸ ἑγγύτερος ἐπιρρήμά τι
 συγκριτικὸν ὀνοματικὸν τὸ ἑγγύτερον, οὐ ὑπερθετικὸν
 τὸ ἑγγύτατα· καὶ ἔτι παρὰ τὸ ἀνώτερος ἐπιρρήμά τι
 τὸ ἀνώτερον, οὐ ὑπερθετικὸν τὸ ἀνώτατα· ὡς μὲν- 15
 τοι πρόκειται, παρὰ τὸ ἀνωτέρω ὁμοιοκατάληκτον πε-
 σεῖται τὸ ἀνωτάτω, ὥστε διαφέρειν τὸ ἀνωτάτω τοῦ
 ἀνώτατα, ἢ τὸ μὲν ὀνοματικὸν ἔστιν ἐπιρρήμα, τὸ δὲ
 ἐπιρρήματικόν.

Καὶ τὸ ἌΦΝΩ δέ, ἐν πάθει γινόμενον καὶ οὐ προ- 20
 φανῶς ἐπιδεξάμενον τὴν προκειμένην ὀνοματικὴν τριγέ-
 νειαν, συνεξήλθε τοῖς εἰς ὦ λήγουσιν ἐπιρρήμασιν. ἔστι
 μὲν γὰρ αὐτοῦ τούτου προκείμενον ὄνομα ἄφανής, καὶ ἔτι
 τὸ ἀφανῶς, ἢ δὲ συγκοπὴ ὄφνω, πάλιν καὶ τοῦ τόνου
 εὐλόγως ἀναβιβασθέντος, ἢ ἀπεδείχθη τὰ εἰς ὦ λήγον- 25
 τα ἐπιρρήματα, μοναδικὰ ὄντα λέγω, κατὰ βαρεῖαν τά-
 σιν. ὅτι δὲ ἔσθ' ὅτε πάθος ἐγγινόμενον ἀμαυροῦ τὰς
 ιδιότητας τὸ δεόντως πως σχηματίζεσθαι, ἐντελῶς ἐν
 τοῖς περὶ παθῶν ἐδείχθη.

Τὰ εἰς ὡς λήγοντα ἐπιρρήματα κοινολεκτούμενα 30
 δυσὶ τόνοις ὑποπίπτει. ἢ γὰρ βαρύνεται, ὡς κούφως,
 φαύλως, μετρίως, ἢ περιέσπασται, ὡς τὸ σεμνῶς
 καὶ εὐσεβῶς. καὶ ἔτι παρὰ Ἀωριεῦσιν ἔνια ὀξύνεται,

ὥστε κατ' ἔγκλισιν ἀνεγνώσθη ἡ ῥα κάλως ἀποκαθά-
 ρασα ἐξελεπύρωσεν· περὶ ὧν καὶ κατὰ τὸ ἐξῆς εἰρή-
 σεται. ὑπέλαβον ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἔθος τὸ ὨΣ Δωρικόν ἐστι,
 περὶ οὗ ἐν εὐτάκτῳ εἰρήσεται ἐν τῷ περὶ τῶν διεψευ-
 σμένων τόνων. καὶ νῦν δὲ κεφαλαιωδέστερον ἔστι περὶ 5
 αὐτοῦ ἐκθέσθαι, ὡς ἀνήκοντα τόνον ἀνεδέξατο. τὰ προ-
 κείμενα τῶν ἐπιρῶντων, ἰδίας παραγωγῆς οὐ τυχόν-
 τα. οὐδὲ τὸν ἴδιον τόνον ἔχει, ἀναμένει δὲ τὸν πτωτικὸν
 τόνον, ὅς ἐστιν ἀπὸ γενικῆς πληθυντικῆς. καὶ ἔνεκα τού-
 του ἢ περισπᾶται ἢ βαρύνεται, καθὸ πᾶσα γενικὴ πλη- 10
 θυντικὴ ἤτοι περισπᾶται ἢ βαρύνεται. ἅμα καὶ συνα-
 ποδεικτέον, ὡς παράγεται τὰ ἐπιρῶντα· καὶ συνηγο-
 ρητέον, τῷ προκειμένῳ μορίῳ, ὅτι δεόντως ὠξύνθη. Ἐκ-
 κεῖται μὲν οὖν πρῶτος λόγος, ὅτι διὰ τοῦτο ἢ περισπᾶ-
 ται ἢ βαρύνεται, διὰ τὸν παρεπόμενον τόνον τῇ γενικῇ 15
 πληθυντικῇ, καὶ συνυπάρχειν· γὰρ θέλει τῇ γενικῇ πλη-
 θυντικῇ. τὸ μέγας ἐτερόκλητον ἔχει τὸ μέγαλον, καὶ
 τὸ ἐπιρῶντα οὐ παρὰ τὴν μέγας, ὡς παρὰ τὴν μεγά-
 λων. τὸ παντός ὠξύνεται, ἢ δὲ πάντων γενικὴ βαρύνε-
 ται. ἔνθεν καὶ τὸ συνὸν ἐπιρῶντα συμβαρύνεται. καὶ 20
 ὅτι τοῦτο αἷτιον, σαφὲς καὶ ἐκ τοῦ Δωριεῖς συμπερι-
 σπᾶν τὸ ἐπιρῶντα, ἐπεὶ καὶ τὴν γενικὴν παντῶν φασίν.
 οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἄλλως καὶ τηνῶς. τοῦτο γὰρ καὶ
 ἐνίοις ἠπάτησεν ἀποφίνασθαι ὡς τὰ παρ' ἡμῶν βαρύ-
 τονα τῶν ἐπιρῶντων περισπῶσι Δωριεῖς. ὅπερ οὐκ ἦν. 25
 ἀληθές· οὔτε γὰρ τὸ κούφως οὔτε τὸ φίλως οὔτε τὰ
 τοιαῦτα περισπῶσι. διὰ τί οὖν τὸ παντῶς; ὅτι καὶ
 τὴν ποιοῦσαν τὸν τόνον γενικὴν περιεσπάκεισαν. διότι
 δὲ τὴν πάντων γενικὴν περισπῶσι καὶ ἔτι τὴν ἄλλων,
 ἐν ἑτέροις ἐδιδάξαμεν κατὰ τὰς ἀντωνυμικὰς γενικάς. 30
 Ἔτι καὶ τὰ τῆς φωνῆς ἐγγίζει· τοῦ γὰρ ὦ ἅπαξ μετά-
 θεις εἰς τὸ σ γίνεται· καὶ τὰ ἐγγινόμενα πάθη. ἔνεκα
 τίνος τὸ σοφῶς οὐ διαιρεῖται; ὅτι οὐδὲ ἡ σοφῶν γε-

νική. ἔνεκα τίνος τὸ ψευδέως, εὐσεβέως, ἀτρεκέως;
 ἢ ὅτι καὶ [ἡ] εὐσεβέων καὶ ἀτρεκέων. Ἐταράχθησαν ἔτιοι
 καὶ κατὰ τὰ σχήματα τῶν ἐπιβλήματων, ὑπολαμβάνον-
 τες μὴ ἐξομαλίσσθαι τὰ τῆς τάσεως τῶν ἐπιβλήματων,
 εἶγε ἀπὸ τοῦ καλῶς φασὶ παγκάλως καὶ ἀπὸ τοῦ σεμνῶς 5
 ἀσεμνῶς, οὐ μὴν ἀπὸ τοῦ ψευδῶς ἀψεύδως, σαφῶς ἀσα-
 φως ἦν. οὐδὲ γὰρ ἡ σύνθεσις αὐτῶν, τῶν δὲ προεκκειμένων
 πτωτικῶν, οἷς παρείπετο ἀναβιβάζειν μὲν τὸν τόνον, εἰ εἰς
 ὅς λήγοιεν, φυλάσσειν δέ, εἰ εἰς ἧς. καὶ ἐπεὶ καλός -
 πάγκalos - παγκάλων, διὰ τοῦτο παγκάλως, ψευδῆς δὲ 10
 καὶ ἀψευδῆς καὶ ἀψευδῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀψευδῶς καὶ ὁσα-
 φῶς. Δέδεικται ἄρα διὰ πλειόνων, ὅτι οὐκ ἴδιον τόνον ἀνε-
 δέχεται τὰ εἰς ὡς παρηγμένα παρ' ὀνομαστικᾶς ἐκφοράς.
 ὅθεν μοι δοκεῖ καὶ τὸ προκείμενον ἐπιβλήμα εὐδύνεσθαι,
 εἰ ἐλέγχοιτο ἀπὸ γενικῆς περισπωμένης, ἢ ὀφείλειεν ἔπε- 15
 σθαι. οὐ δὴ ἔχει γενικήν· ἡ γὰρ παρεκκειμένη γενική
 τῶν. Καὶ ἴσως ὑπολάβοι τις, ὅτι καὶ τὸ τῶς ἄλο-
 γόν ἐστιν, ὅπερ πάλιν χρή περισπᾶν. ἀλλ' ὡς δευτέρον
 ἐστι τὸ τῶς τοῦ ὥς, παντὶ τῷ δήλογ. οὐ γὰρ τῆς γενι-
 κῆς τὸ τ' ἔχει, τῆς δὲ ἀνταποδόσεως τοῦ [ὥς], ᾧ λόγῳ 20
 καὶ τῷ ἔως τὸ τέως παράκειται καὶ τῷ ἡνίκα τὸ τηνί-
 κα, τῷ τε ὄφρα τὸ τόφρα. μάρτυς ἡ χρῆσις [ἡ] πα-
 ρ' Ἑλλήσι. τίς οὖν αἰτία τοῦ ὀξυνθῆναι τὸ ὥς; τὸ προκει-
 μενον αὐτοῦ μόριον πτωτικὸν ὅς, ἐντεῦθεν γὰρ ἔστιν
 ἐπινοῆσαι, ὡς παρ' εὐθεΐαν παρήχθη, εἶγε αἱ μὲν ἄλ- 25
 λαι τῶν πλαγίων μετὰ τοῦ τ' λέγονται, αἱ δὲ εὐθεΐαι
 μόναι δίχα τοῦ τ'. ὅς γὰρ καὶ τοῦ καὶ τῷ καὶ τόν. λέ-
 γω νῦν τὸ ὅς σημαῖνον τὸ οὗτος, ὡς ἐν τῷ

ὅς ῥα μάλιστα.

οὔτε γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀορίστου μορίου, οὔτε ἀπὸ τῆς συ- 30
 νάρθρου ἀντωνυμίας, οὔτε ἀπὸ τοῦ ὑποτακτικοῦ ἄρ-
 θρου· λέγω δὲ ἀντωνυμικοῦ τοῦ ὅς, διὸ καὶ τὸ ἐπιβ-
 λημα τῆς δειξεώς τε καὶ ἀναφορᾶς ἐστὶ παραστατικόν.

τὰ γαῖν ἑτερόζυγον, λέγω τὸ ἐπεκτεταμένον, πάλιν μεμ-
 ηται τὴν εὐθείαν πῶσιν· πάλιν γὰρ τὸ οὕτως οὐ πα-
 ρὰ γενικὴν οὐδὲ παρὰ δοτικὴν, μόνην δὲ εὐθείαν τὴν
 δίχα τοῦ τ λεγομένην. ἀμφοτέροις γοῦν τὸ πάθος σύνε- 5
 στι, τουτέστιν ἡ ἀποβολὴ τοῦ σ , οὔτω καὶ ὡς $\chi\epsilon\rho\alpha\tilde{\alpha}$ -
 τες γυνή, σημασία τε ἡ αὐτή. Ἀλλ' ἐκεῖνά τις φήσκει
 κατὰ τοῦ γε σεσημειώσεται, ὅτι μὴ ἀπὸ γενικῆς ἐσχη-
 ματίσθη. Πρὸς ὃν ἔστι φάναι, ὅτι καὶ ἄλλαι πάμπολ-
 λοι παραγωγαί, ἀπὸ γενικῶν σχηματίζονται, ἔχουσι τι-
 να παρεκδεδραμηκότα παρὰ τὰς εὐθείας. τὰ κτητικά 10
 τῶν εἰς $\kappa\omicron\varsigma$ ληγόντων παρὰ γενικὰς σχηματίζεται, ποι-
 μενικόν, Ἀτλαντικόν· ἀλλὰ τὸ θηλυκόν παρ' εὐθείαν,
 τὰ πανηγυρικός, παρὰ τὴν ἔρωτος τὸ ἐρωτύλος, ἀλλὰ
 καὶ παρὰ εὐθείαν τὴν ἡδύς τὸ ἡδύλος. οὐδὲν οὖν τὸ
 ἐμποδοῦν τὸ πάντα μὲν τὰ ἐπιρρήματα παρὰ γενικὰς 15
 σχηματίζεσθαι, τό γε μὴν ὥς καὶ τὸ οὕτως παρ' εὐ-
 θείας. Ἦδη ἀπεδείχθη τὰ προκείμενα τῶν ἐπιρρημά-
 των ἰδίῳ μὲν τόνῳ μὴ κεχρημένα, ἀναμένοντα δὲ τὴν
 τάσιν τὴν ἐν πτωτικοῖς. σαφὲς ὅτι, εἰ τὸ ὥς περισπᾶ-
 το, ἡλογεῖτο ἄν, τοῦ ὅς ὀξυνομένου. βλαιοι ἄρα οἱ ὑπο- 20
 λαμβάνοντες αὐτὸ Δωρικόν· καὶ γὰρ τῶν Δωρικῶν
 πρόκειται τινὰ περισπώμενα.

Ἐξυγεῖ τῷ προκειμένῳ μορίῳ ἀνταποδοτικόν μὲν
 τὸ τῶς, πυσματικόν δὲ τὸ πῶς, καὶ ἔτι ἀναφορικόν τὸ
 ὅπως, καθὼ καὶ ἄλλοις ἢ τοιαύτη τάξις παρέπεται, ἥ 25
 τῇ - πῇ - ὅπῃ, οὗ - τοῦ - ποῦ - ὅπου, ἡνίκα - τηνί-
 κα - πηνίκα - ὀπηνίκα. Ἴσως οὖν τις φήσκει τὰ κατὰ
 πένυσιν ὁμοτονεῖν τοῖς κατὰ ἀπόλυσιν. τὸ ποῦ περισπᾶ-
 ται, ἀλλὰ καὶ τὸ οὗ τῆς αὐτῆς τάσεως ἔχεται, ἡνίκα, καὶ
 τὸ πηνίκα, τὸ ἥ περισπᾶται, ἀλλὰ καὶ τὸ πῇ. εἰ δὴ καὶ 30
 τὸ πῶς περισπᾶται, ὁμολογόν ὅτι καὶ τὸ ὥς περισπα-
 σθήσεται. Ἀλλὰ πρὸς γε τὸ τοιοῦτον ἔστι φάναι. τί γὰρ
 μᾶλλον, εἰ τὸ ὥς ἀποδεδείκται εὐλόγως ὀξυνόμενον, οὐχὶ

τὸ πῶς περισπώμενον ἡμαρτῆσθαι ὁμολογήσουσι τοῦ ἀπὸ
 τοῦ τ ἀρχομένου καὶ ὀξείαν προφορὰν, λέγω τοῦ τῶς ;
 Ἔστιν οὖν ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναλαμβάνοντα τὸν λόγον ἐκείνο
 φάναι, ὅτι εὐλόγως καὶ τὸ πῶς περιεσπᾶτο, προαποδε-
 δειγμένου τοῦ ὅτι τὸ ὡς ὀξύνεται. τὰ πύσματα ἢ φύσει 5
 θέλει βαρύνεσθαι ἢ δυνάμει. τὰ γοῦν ὑπὲρ μίαν συλλα-
 βήν, ἔχοντα τόπον τῆς βαρείας, πάντα βαρύνονται· τὰ
 δὲ μονοσύλλαβα, οὐ δυνάμενα ἐκτὸς τῆς ὀξείας γενέ-
 σθαι, δυνάμει ἐβαρύνθη περισπασθέντα. ὅθεν τὸ μὲν
 ὡς, οὐχ ὑποπίπτον πύσματι, τὸν ἴδιον τόνον ἐφύλαξε· τὰ 10
 δὲ πῶς, γενόμενον πύσμα, οὐ διὰ τὴν φωνὴν οὕτω περιε-
 σπασθῆ ὡς διὰ τὴν πεῦσιν τὴν ἐγγενομένην. οὕτως γοῦν
 τὰ ἀπ' αὐτῶν ἀναφορικά, προσλαμβάνοντα τὸ δ, ὡς ἂν
 τῶν τόνων ἐν τοῖς μονοσυλλάβοις κατηνγκασμέων,
 γενόμενα δισύλλαβα δέχεται καὶ τὴν προσφελομένην τὰ- 15
 σιν, ἥνικα γίνεται ὅπου καὶ ὅπη καὶ ὅπως, τῶν ὑπὲρ
 μίαν συλλαβὴν οὐ ταῦτὸν ἀναδεχομένων διὰ τὸ κατὰ
 φύσιν ἔχειν τὸν τόνον, πότε ὁπότε, ποῖος ὁποῖος,
 πηνίκα ὀπηνίκα. ὅθεν δοκεῖ μοι καὶ κατὰ τὴν Δω-
 ρικὴν διάλεκτον τῷ μὲν προκατειλεγμένῳ λόγῳ ὅπως 20
 ἀναγινώσκειν, οὐδ' ὅπως ἄριστα, τῷ μέντοι μᾶλλον
 αὐτοὺς συγκαταβιβάζειν τὰ ἐπιρρήματα ὁπῶς, ὥστε ἀμ-
 φοτέρας τὰς ἀναγνώσεις λόγου ἔχεσθαι. Ὅτι δὲ οὐ συμ-
 παθείας ἔχεται ἡ πεῦσις ὡς πρὸς τὰ δίχα τοῦ τ καὶ
 μετὰ τοῦ τ λεγόμενα, σαφὲς ἐντεῦθεν. ὃν τρόπον συν- 25
 πάχουσιν οἱ ἐνεστώτες τοῖς παρτατικαῖς, καὶ οἱ παρα-
 κείμενοι τοῖς ὑπερσυντελικαῖς, καὶ αἱ γενικαὶ ταῖς δοτι-
 καῖς, καὶ ἄλλα πλείονα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ πύ-
 σματα ὡς πρὸς τὰς ἀναφορικὰς προφοράς, καὶ τὰ δίχα
 τοῦ τ ὡς πρὸς τὰ ἀνταποδοτικά, λέγω [τὰ] μετὰ τοῦ τ. συ- 30
 νυπάρχει γοῦν ἑαυτοῖς καὶ συνεξέρεται. καὶ ἐπεὶ ἅπαξ τὸ
 πότερος διὰ τοῦ π, καὶ τὸ ὁπότερος· καὶ οὐ πάντως
 κατηνγκασταὶ τὸ ὅτερος καὶ τότερος. καὶ ἐπεὶ πάλιν τὸ

ἔως, εὐθὺς καὶ τὸ τέως, καὶ ὄφρα καὶ τόφρα, οὐ πάν-
 τως ἐξηναγκασμένου τοῦ ῥάναι καὶ πῶς καὶ ὁπῶς, καὶ
 πόφρα καὶ ὁπόφρα. οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων μο-
 ρίων οὐ πάντως καταναγκάζεται τὰ ἐξῆς. οὐ γὰρ ἐπὶ
 τὸ ἀναγινώσκω καὶ ἀνεγίνωσκον, εὐθὺς καὶ τὰ ἐξῆς 5
 κλίματα· οὐδὲ ἐπὶ τὸ ὕδωρ ὀρεθῆς καὶ αἰτιατικῆς, εὐ-
 θὺς καὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς. ἔνθεν οὖν καὶ κατὰ συμ-
 πάθειαν καὶ τὸ τῶς τῷ ὥς συνετονώθη, οὐ μὴν τὸ πῶς,
 καθὼς οὔτε πάντως συνυπόχον ὁφείλει εἶναι, καὶ κα-
 θὸ ἐδείξαμεν, ὅτι αἱ πεύσεις κατὰ φύσιν ἐβαρύνοντο. 10

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν παρὰ τὰ πτωτικὰ παρη-
 γμένων. Δοκεῖ δὲ πρωτότυπον εἶναι τὸ ἔως· οὐ γὰρ
 προϋφίστηκέ τι· τὸ τὲ ἀνταποδοτικὸν αὐτοῦ τέως.

Ἡπόρηται δὲ καὶ τὸ ΑΤΤΩΣ πῶς ἐγένετο. οὐ γὰρ
 ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς αὐτὸς ἀντωνυμίας, καθότι τὸ ἐκεί- 15
 νος ὡς πρὸς τὸ ἐκείνως καὶ τὸ οὕτος ὡς πρὸς τὸ οὕτως.
 πρὸς οἷς καὶ τὰ τοῦ τόπου διεκίχχει. Τρύφων περὶ τοῦ
 σημαίνοντος τὸ οὕτως ἐκδέχεται μετάπτωσιν τοῦ ὀ εἰς
 τὸ ᾧ γεγενῆσθαι. ἀλλὰ ἐλείπετο καὶ περὶ τοῦ σημαίνον-
 τος τὸ μάτην διαλαβεῖν. ὅθεν ἢ καὶ αὐτὰ δεκτέραν 20
 ματικόν, ἢ συγκαταθετόν Ἰρακλεΐδῃ, φασὶν ὡς κατὰ
 στέρησιν ἐστὶ τοῦ ᾧ οὕτως, συναλοιφῆς γενομένης τοῦ ᾧ
 καὶ ὀ εἰς ᾧ μακρόν, ὡς τὸ Μενέλαος - Μενέλας, Δο-
 ρύλαος - Δορύλας, Πτερίλαος - Πτερίλας. τὰ γὰρ ἐν
 τῷ δέοντι μὴ γενόμενα ματαίως γίνεται· φασὶν γὰρ τὰ 25
 ἐν τῇ δεούσῃ ποιότητι ποίησον οὕτως.

Ἔστι καὶ ἰδία παραγωγή περὶ τῶν εἰς ᾧως ληγόν-
 των, ἃ μάλιστα παρὰ τὴν τῶν ἀριθμὸν δηλούντων ἄλιν
 ἐπιρροήματων ἀντιπαράθεσιν ἀποτελεῖται, τοῦ τέλους εἰς
 τὸ ᾧως τεπομένου. ἅπερ οὐκέτι ἀναμένει τόνον ἀλλό- 30
 τριόν, ἰδία δὲ περισπᾶται ἅπαντα, τετράκεις - τετραχῶς,
 πεντάκεις - πενταχῶς, πολλάκεις - πολλαχῶς. ἐν ἰσοσυλ-
 λαβίᾳ οὖν ἀντιπαράκειται τοῖς προκειμένοις ἐπιρροήμασι.

Καὶ κατὰ τοῦτο οὖν τις σημειώσαιο τὸ ΔΙΧΩΣ καὶ τρι-
 χῶς, ὅτι πλεονοσυλλαβεῖ τοῦ δὲς καὶ τρις. Ἀλλ' ἴσως
 ἐπεὶ οὐδὲ ὁλόκληρα αὐτὰ τὰ ἐπιρῶήματα, ἐν δὲ σιγγο-
 πῇ, καὶ τὰ παρακείμενα οὐ τῇ σιγγοπῇ ἠκολούθει, τῇ
 δὲ ὁλοκλήρῳ προφορᾷ. Ἀλλ' ἐπεὶ ἐμποδίζει τὸ μὴ συντι- 5
 σοῦσθαι αὐτὰ τῷ δυάκισ καὶ τριάκισ, ἄμεινον ἐκείνο
 φάναι, ὥς πολλάκις τὰ ἀπὸ μονοσυλλάβων λέξεων πα-
 ραγόμενα ἢ καὶ συντιθέμενα φυλακτικά ἐστι τῶν ἰδίων
 φωνηέντων ὑπὲρ τοῦ μὴ παραναλλισκεσθαι εἰς τὰς πα-
 ραγωγὰς αὐτὰς τὰς πρωτοτύπους λέξεις, εἴη καὶ ἡ πρό 10
 πρόθεσις συντιθεμένη οὐκ ἀποβάλλει τὸ ὄ, φωνήεντος
 ἐπιφερομένου, ἢ δὲ ἀπὸ καὶ ὑπὸ καὶ τὸ γήδιον ὑπο-
 κοριζόμενον ἐφύλαξε τὸ ἦ τοῦ γῆ, τοῦ τέλους τῶν τοιού-
 των γενικῶν εἰς τὸ ἴδιον μεταλαμβάνοντός, κυνός -
 κυνίδιον, ἄρκτου ἄρτιδιον, λέγω τῶν μετὰ συμφώνου ἐκ- 15
 φερομένων· καὶ τὸ μνααῖος ἐφύλαξε τὸ α. ἔστι καὶ ἄλ-
 λα πάμπολλα εἰς τὸ τοιοῦτον παραθίσθαι. ἀναγκαῖα
 ἄρα καὶ ἡ μονὴ τοῦ ι ἐν τῷ διχῶς καὶ τριχῶς.

Καὶ περὶ τάσεως δὲ τοῦ ἡσύχως ἢ ἡσυχῶς καὶ τοῦ
 παρακείμετου ἐπιρῶήματος, λέγω τοῦ ἡσύχη ἢ ἡτιυχῇ, 20
 ἦν τις διαφορὰ. Καὶ οἱ μὲν ἠξίωσαν ἀμφοτέρω βαρύ-
 νειν, λέγω τὸ ἡσύχως καὶ ἡσύχη, καθὼς συμβαρύνεται
 τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιρῶημάτων ταῖς συνούσαις γενικαῖς.
 φάμεν κούφως, ὅτι καὶ κούφων, καθὼς πρόκειται·
 εἰ δὲ φάμεν ἡσύχων, δῆλον ὅτι καὶ ἡσύχως. καὶ εἰ 25
 τὰ τοιαῦτα ἔχει τὰ παρακείμενα εἰς ἡ ἐπιρῶήματα τὸν
 αὐτὸν τόνον τηροῦντα, δῆλον ὅτι καὶ ἡσύχη. φάμεν γὰρ
 πάντῃ, ὅτι καὶ πάντως, καὶ ἄλλῃ, ὅτι καὶ ἄλλως,
 ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγε·

οὐδαμῇ δέ, ὅτι καὶ οὐδαμῶς, διχῇ τε καὶ τριχῇ, 30
 ὅτι καὶ διχῶς καὶ τριχῶς. τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ
 Δωριεῖς παντᾶ φασίν, ὅτι καὶ τὸ ἐπιρῶημα παντῶς,
 καὶ ἄλλᾳ, ὅτι καὶ ἄλλως. κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, δεδο-

μένου τοῦ ἡσύχως, συνδοθήσεται καὶ βαρύτονον τὸ ἡσύχη. Ἔστι καὶ ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου λόγου ἐκεῖνο θάναι, ὅτι καὶ ἄλλα μόρια, ὀφείλοντα κατὰ ἀκολουθίαν τινὰ ἢ ὀξύνεσθαι ἢ περισπᾶσθαι, συνεκδρομῇ γραφῆς παρακολουθήσαντα ἀπέφευγε τὸν δέοντα τόνον. παρὰ τὸ ἴσθημι ἐστὶ τὸ ἰστάς καὶ παρὰ τὸ βίβημι τὸ βιβάς, κίχρημι κιχράς, τίθημι τιθείς. ἔδει οὖν καὶ παρὰ τὸ ὄσαμι τὸ ἰσάς εἶναι· ἀλλ' ἐπεὶ ἅπαξ αἱ εἰς $\sigma\alpha\varsigma$ λήγουσαι μετοχαὶ βαρύνονται, τῷ τ παραληγόμεναι, γεμίσας, λεπίσας, λακτίσας, συνεξέδραμε καὶ ἡ ἴσας τοῖς τοιούτοις. οὐδὲν οὖν κωλύει καὶ τὸ ἡσυχῶς περισπᾶν τῇ συνεκδρομῇ τῇ τῶν εἰς $\chi\omega\varsigma$ ληγόντων ἐπιρροήματων, καὶ πάλιν συμπαρακεῖσθαι τὸ ἡσυχῇ συμπεριπωμένως ὡς διχῇ καὶ τριχῇ.

Τὸ παρὰ Μενάνδρῳ ΝΟΥΝΕΧΟΝΤΩΣ δοκεῖ ἀσύστατον εἶναι, καθότι τῶν τοιούτων ἐπιρροήματων προϋφίστηκε καὶ πτωτικόν. τὸ νουνεχῶς ἀναλογώτερον καθέστηκε, καθότι καὶ τὸ νουνεχῆς παράκειται. καθὸ οὖν οὐ δοκεῖ ἐπιρροηματικῶς ἐξηγνέχθαι, σεσημειώσθω· ἐπεὶ τοί γε πολλάκις σχήματά τινα ἐκ διεστῶτων εἰς ἐνόητα παραλαμβάνεται, παρὰ δύο διεστῶτα τὸ Ἄρειος πάγος Ἀρεοπαγίτης, παρὰ τὸ τὸ αὐτὸ ἐν που ἀποτελεῖται τὸ ταυτότης, παρὰ τὸ νέα πόλις ἐν τὸ νεαπολίτης. συσταλή ἂν οὖν καὶ παρὰ τὸ νοῦν ἔχων τὸ νουνεχόντως κατὰ τὸν τοιούτον λόγον, οὐ μὴν, ὡς προείπομεν, κατὰ σύστασιν τῶν προκειμένων ἐπιρροήματων.

Τοσαῦτα περὶ τῶν εἰς ὡς ληγόντων ἐπιρροήματων.

Τὰ εἰς οὐ λήγοντα ἐπιρροήματα, εἴαν τε παρ' ὀνόματα ἢ ἐσχηματισμένα, εἴαν τε παρ' ἄλλο μέρος λόγου, περισπᾶται. τῷ ὕψος παράκειται τὸ

ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ὥρμισαν·

τῷ τῆλε τὸ τηλοῦ — ὅποτε ἐδύνατο καὶ τῷ τέλος παρα-

κῆσθαι, ὥστε τὸ μὲν ἐντελὲς εἶναι τελοῦ, εἴτα κατ' ἐπέ-
κτασιν τήλου· τὰ γὰρ ἐπὶ τέλους συντείνοντα μεγαθύνε-
ται — τῷ ἄλλῃ τὸ ἀρχοῦ· τῇ αὐτῷ ἀντωνυμία τὸ αὐ-
τοῦ. ἔνθεν καὶ δοκεῖ τὰ τῆς παραθέσεως ἀμφίβολα γλ-
νέσθαι, ὅτι καὶ ἡ γενικὴ συνεμπίπτει. τὸ γοῦν

5

ὁρθοαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν

αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν

ἦτοι ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν ἔπεσαν, ἢ τοπικὴν
σχέσιν σημαίνει· καὶ τὸ

αὐτοῦ καὶ κριοῦο θωώταται εἰσι κέλευθοι

10

ἦτοι τοῦ κριοῦ καὶ τοῦ σκωρπιοῦ θωώταται αἱ κέλευθοι
εἰσιν, ἢ τοπικῶς πάλιν τὸ ἐπὶ ῥῆμα κεῖται. Ὅθεν ἀνα-
λογώτερον δοκεῖ εἶναι τὸ ποῦ τοῦ ὅπου. ἔχοι δ' ἂν καὶ
τὸ ὅπου ἀναλογίαν, καθὼ τὰ ἐν περισπασμῶ λεγόμενα
μονοσύλλαβα, προσλαμβάνοντα τὸ ὁ κατὰ ἀναφορικὴν 15
ἔννοιαν, βαρύνεται. τὸ πῶς ὅπως λέγεται καὶ τὸ πῇ
ὅπῃ· καὶ τὸ ποῦ ἄρα ὅπου εἴρηται.

Ὅμοιως καὶ τὰ εἰς οἱ λήγοντα παραγωγὰ περισπᾶ-
ται, παρ' οἷα μέρη λόγου ἂν ἢ παρηγμένα, Μεγαροῖ, 20
Ἰσθμοῖ, καὶ παρὰ ἐπὶ ῥῆμα τὸ ἐνταῦθα ἐνταυθοῖ.
σεσημειώσεται οὖν τὸ οἴκοι οὐ μόνον τῇ τοιαύτῃ τά-
σει, ἀλλὰ καὶ ἔτι ἐν τῷ οἴκοθεν, ὡς δεδιξεται ἐν τῷ
περὶ τῶν εἰς θέν. καὶ ἔνεκα τοῦ τύπου καὶ τὸ πόποι,
ὦ πόποι· καὶ γὰρ τὰ πρωτότυπα θέλει ὅπως δῃποτε πε-
ρισπᾶσθαι, ὡς ἔχει τὸ οἰμοίμοι καὶ τὸ ὁτοτοῖ καὶ τὸ 25
οἰοιοῖ. Φαίνεται ὅτι καὶ τὸ εὐδοῖ κατὰ τοῦτο σεσημειώ-
σεται. τὸ γὰρ παρὰ τοῖς περὶ τὸν Ἀλκαῖον μέσσοι δη-
λον ὅτι κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον ἀνὰ λόγον βαρυνθεῖν
ἂν. οὐ γὰρ ἐστὶν ἑλληνικῆς τῇ ἐν προθέσει, συστελλομέ-
νου τοῦ ὦ εἰς τὸ ὁ, ὡς τινες ὑπενόησαν, ἐν μέσσοι 30
ἀλλ' ὃν τρόπον παρὰ τὸ οἶκος τὸ οἴκοι ἐγένετο, σημαί-
νον τὸ ἐν οἴκῳ, παρὰ τε τὸ Πυθῶ τὸ Πυθοῖ, καὶ πα-
ρὰ τὸ Μέγαρον τὸ Μεγαροῖ, σημαίνον τὸ ἐν Μεγάροις,

τὸ

τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ παρὰ τὸ μέσος τὸ μέσσοι ἐγένε-
το, σημαῖνον τὸ ἐν μέσῳ. ὅπερ ἔφην κατὰ τὸ Αἰολικὸν
ἔθος βαρύνεσθαι.

Τὰ εἰς δὲ λήγοντα τοπικὰ ἐπιρρήματα, ἐν ἐνὶ μέ-
ρει λόγου καθεστῶτα, καὶ προπαροξύνεται καὶ τῷ $\bar{\alpha}$ πα- 5
ρεδρεύεται, ὡς ἔχει τὸ οἴκαδε, ἄλαδε. ἐν τόνῳ οὖν
σεσημειώσεται τὸ ἘΝΘΑΔΕ. ἢ τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιρρή-
μάτων παράκειται ὀνόμασι, τὸ ἐνθάδε δὲ οὐδὲ τῇδε ἔχει.
τὰ προκειμένα τῶν ἐπιρρημάτων οὐδέποτε ἀποβολῇ τοῦ
δε σχέσιν τοπικὴν ἀποτελεῖ· πῶς οὖν παρὰ τὸ ἐνθάδε τὸ 10
ἐνθα σχέσιν τοπικὴν σημαίνει;

• ἐνθα κατεπλέομεν.

Πρόσκειται δὲ ἐν ἐνὶ μέρει λόγου, ἐπεὶ καὶ ἔστιν ἐκ συν-
τάξεως τῆς κατ' αἰτιατικὴν καὶ συνδέσμου τοῦ δὲ πάλιν
ἢ εἰς τόπον σχέσις, ὡς ἔχει τὸ Οὐλύμπόνδε καὶ ἀγρόν- 15
δε καὶ οἰκόνδε. διὸ οὐδὲ κατὰ τὸ τοιοῦτον ὁμοίων
ἔστι τὸ ἐνθάδε, ὅτι οὔτε ἔγκειται αἰτιατικῇ, οὔτε ὁ τόπος
τοῦ πρωτοτύπου διαφυλάσσεται, καθάπερ ἐπὶ τῶν προκει-
μένων. τὸ γὰρ οἶκον προπερισπᾶται, καὶ πάλιν ἐν τῇ
προσθέσει τοῦ δὲ μένει ὁ αὐτὸς τόπος, οἰκόνδε, μετὰ 20
τοῦ καὶ τὴν ὀξεῖαν ἐπὶ τέλους εἶναι. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ
τοῦ Ὀλυμπον καὶ Οὐλυμπόνδε. διὸ καὶ δοκεῖ τὸ

ἄλαδ' ἐλκομενάων

ἀμφίβολον εἶναι, δυνάμενον καὶ τῇ παραγωγῇ κεχρη-
σθαι τοῦ οἴκαδε, δυνάμενον καὶ ἐν αἰτιατικῇ εἶναι τοῦ 25
ἄλα καὶ προσθέσει τοῦ δέ, ἔφ' οὗ καὶ δύο τόνοι ἐπιτε-
θῇσονται, ἄλα δέ. σαφεῖς οὖν ὅτι οὐδὲ κατὰ τοῦτον τὸν
λόγον τὸ ἐνθάδε ὑποπίπτει τῷ λόγῳ, πάλιν τοῦ τόνου
καταβιβαζομένου. Μὴ ποτ' οὖν τῇδε ἐσχηματίσθῃ.
ἔστι καὶ ἑτέρα παραγωγή ἢ διὰ τοῦ δε, ἢ τις οὐχ ἔνεκα 30
σχέσεως τοπικῆς παραλαμβάνεται, αὐτὸ δὲ μόνον κατὰ
παραγωγὴν, τῆς σημασίας πάντοτε μενούσης τῆς αὐτῆς
καὶ φωνῆς τῆς ὁλοκλήρου τῆς κατὰ τὸ πρωτότυπον,

ἐφ' ἧς καὶ ὁ τόνος ἐφέλκεται πρὸ τοῦ τέλους, ὥσπερ ἔχει
 παρὰ τὸ τοῖος τὸ τοιόσδε, τόσος τοσόςδε, καὶ ἐν
 ἐπιρρήμασι τὸ τῆμος τημόςδε, τηνίκα τηνικάδε.
 εἶπερ οὖν ἴδιον τῆσδε τῆς παραγωγῆς τὸ ἐν ἀποβολῇ τοῦ
 δε τὴν αὐτὴν ἔχειν σημασίαν τοῖς πρωτοτύποις, καὶ τὴν 5
 ὁξεῖαν ἐφέλκεσθαι πρὸ τοῦ τέλους, δῆλον ὡς καὶ τὸ ἐν-
 θάδε τῆσδε τῆς παραγωγῆς ἂν εἴη, ἐπεὶ τὰ προκεί-
 μενά δύο παρεπόμενά ἐστιν ἐν τῷ ἐνθάδε. κατὰ τοῦτό
 γέ τοι μόνον σεσημειώσεται, καθὼς ἡ τοιαύτη παραγω-
 γὴ οὐχ οἰαίσεδέποτε λέξεσι πρόσεισιν, ἀλλὰ μορίοις ἀν- 10
 ταποδοτικοῖς τοῖς ἀπὸ τοῦ τ ἀρχομένοις, ὡς ἔχει τὸ το-
 σόςδε καὶ τὸ τοιόσδε. οὐδὲ γὰρ τὰ ἄλλα σύζυγα, μὴ
 ἔχοντα τὸ τ, τῆς παραγωγῆς τυγχάνει, λέγω τὸ ἥμος,
 ἡνίκα, εἰ μὴ γένοιτο τῆμος καὶ τηνίκα. οὐ παρεί-
 πετο οὖν τῷ ἐνθάδε τὸ τοιοῦτον· κατὰ τοῦτο ἄρα σε- 15
 σημειώσεται.

Τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι χρήσαιτό ἂν τις καὶ ἐπὶ
 τοῦ ἐνθεν καὶ ἘΝΘΕΝΔΕ· οὐδὲν γὰρ τῶν εἰς θεν λη-
 γόντων ἐπιρρήματων ἔξωθεν παραγωγὴν ἴσχει τὴν διὰ
 τοῦ δε. φαίνεται δὲ ὅτι οὐδὲ δύο λέξεις εἰσὶν ἡμαρτημέ- 20
 ναι, ἀλλὰ μία, εἴγε καὶ τὸ ἐνθεν Δωρικώτερον ἀπεδεί-
 χθη γενόμενον ἔνθα, καθὼς ἐπεδείξαμεν καὶ περὶ τοῦ
 πρόσθεν πρόσθα, ὑπερθεν ὑπερθα.

Ἐχοι δ' ἂν ἐπίστασιν καὶ τὸ ΞΔΕ, συνήθως μὲν τὴν
 εἰς τόπον σχέσιν δηλοῦν, ἐν δὲ τοῖς Ὀμηρικοῖς, ὡς Ἀρι- 25
 στάρχῳ δοκεῖ ἐν τῷ καθόλου μὴ τοπικῆς ἔχεσθαι σχέ-
 σεως, τῆς δὲ κατὰ ποιότητα. καὶ σαφές ἐστιν, ὅτι τῇ
 μὲν παραγωγῇ τῇ διὰ τοῦ δε οὐκ ἀπιθάνως τὸ σύνηδες
 τοπικὸν ἐξεδέξατο ἐπὶρρημα, οὐ μὴν καὶ τὰ τῆς παρα-
 γωγῆς ὁμολογεῖ, καθὼς ἐδείχθη ὡς ἡ τοπικὴ παραγωγὴ 30
 τὴν διὰ τοῦ α γραφὴν ἔχει πρὸ τοῦ τέλους, ἀπὸ τε ὀνο-
 μάτων παρήγετο, τὸ δὲ οὐ τῇδε εἶχεν. Ἄλλ' ἦν καὶ ἐτέ-
 ρα σύνταξις ἐν αἰτιατικῇ πάλιν ὀνομάτων καὶ προσθήκη

τοῦ δε, ὡς ἔχει τὸ οἷόνδε καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ὅπερ
 πάλιν οὐ τῇδε εἶχε τὸ προκείμενον ἐπιρῥημα, οὔτε κατὰ
 γραφὴν, οὔτε κατὰ τάσιν. διὸ καὶ ἔνεκα τῶν τοιούτων
 μᾶλλον ἂν τις παραδέξαιτο τὸ τόδε ἐπὶ τοπικῶν ἐπιρ-
 ρημάτων,

5

πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσάμενος τόδ' ἰκάνω.
 δύναται γὰρ ἐγκείσθαι αἰτιατικῆς ἄρθρον κατ' οὐδε-
 τέραν προφοράν. Σαφὲς οὖν ὅτι ἔχοιτο ἂν λόγου τοῦ
 κατὰ παραγωγὴν τὴν δε συλλαβὴν προσλαβὼν κατὰ τὸ
 αὐτὸ σημαινόμενον, ὡς ἔχει παρὰ τὸ τῆμος τὸ τημός- 10
 δε, τὴν αὐτὴν ἔχον σημασίαν τῷ πρωτοτύπῳ, τὴνίκα
 τὴνικᾶδε. σημαίνοντος οὖν τοῦ ὡς ἐπιρῥήματος τὸ οὐ-
 τως, εἴη ἂν ἡ προκειμένη παραγωγὴ κατὰ τὸ αὐτὸ δη-
 λούμενον ἐν τῷ ὧδε, ἀναγκαίως προπερισπωμένη, ἐπεὶ
 ἡ φύσει μακρὰ ἐν τῇ τοιαύτῃ παραγωγῇ περισπωμένην 15
 ἀναδέχεται, τοιοῦδε, τοιῷδε.

Ὅμοίως δ' ἂν ἔχοιτο καὶ τὸ τοιοῦτον ἐπιστάσεως.
 ὀκοκλήρους γὰρ τὰς τῶν πρωτοτύπων φωνὰς ἥδε ἡ πα-
 ραγωγὴ φυλάσσει, τοῖος τοιόςδε, τηλίκος τηλικόςδε,
 τῆμος τημόςδε· χρῆν οὖν καὶ παρὰ τὸ ὡς ὧςδε. Ἀλλὰ 20
 τοῦτο μὲν δύναται ἀπολογίας ἔχεισθαι, τῇ μὲν ἀπὸ Δω-
 ρικοῦ δυνάμενον ἐσχηματίζεσθαι τοῦ ὦ, ὅπερ ἀντὶ τοῦ ὡς
 παραλαμβάνουσι, τῇ δὲ ἀπὸ τοῦ πτωτικοῦ τοῦ προϋ-
 φεστῶτος κατ' ἔλλειψιν τοῦ σ· καὶ γὰρ παρὰ τὸ ὅς ὠφει-
 λεν ὅςδε εἶναι, ὅπερ ἐγένετο ὅδε. ἀλλὰ καὶ τοῦτο συνή- 25
 θως ἀποβάλλει τὸ σ· τὸ γὰρ αὐτὸ σημαίνει ἔσθ' ὅτε τὸ
 ὁ καὶ τὸ ὅς,

ὁ γὰρ ἦλθε θοάς·

ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθεν.

Ἔχοιτο δ' ἂν ἔτι καὶ ἐπιστάσεως τοιαύτης, κα- 30
 θῶς εἵπομεν ὅτι ἡ διὰ τοῦ δε παραγωγὴ πολὺ πρό-
 τερον τὴν ἀνταπόδοσιν τὴν διὰ τοῦ τ παραλαμβάνει.
 οὐ γὰρ παρὰ τὸ οἶος τὸ τοιόςδε, οὔδε παρὰ τὸ

ἡνίκα τῆνικάδε. Καὶ πάλιν ὑπὲρ τούτου ἔστι φάναι, ὅτι ἔλλειψίς ἐστι τοῦ τ ἐπὶ τῶν προκειμένων μορίων, ὡς δείκνυται καὶ ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν, ὡς καὶ ἡ οὗτος ἀντωνυμία, παραχθείσα ἀπὸ τοῦ ὅς, λείπει τῷ τ , ἀποδεικνυμένου τοῦ τοκούτου καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, τούτου, τούτου, καὶ οὐδετέρου τοῦ τοῦτο, καὶ διὰ Δωρικοῦ τοῦ τοῦτοι. ὅπερ καὶ διὰ τοῦ ἀρθρικοῦ δείκνυται καὶ διὰ τοῦ ἀντωνυμικοῦ· τὸ γὰρ οἱ τοί φασι Δωριεῖς, καὶ τὸ αἰ τάλ, ταῦται ταὶ θύραι μᾶτερ. λέγω δὲ ὅτε κατὰ προτακτικὴν θέσιν ἐστὶ τὸ ἄρ- 10 θρον· ἐπεὶ ὅτε γε καθ' ὑπόταξιν ἐστὶ, τὸ τ οὐ πάντως προστίθεται, ἐπεὶ φυσικὴ ἐστὶν ἡ ἀπόστασις τοῦ τ , οὐκ ἐν πάθει γενομένη. ὅθεν οὐδ' ἐπιμεμπτον ταὶ γυναῖκες αἰ τὰν θεὸν φαντι ἐξελᾶν· ἐτέτακτο γὰρ οὐ κατὰ πρόταξιν, ἀλλὰ καθ' ὑπόταξιν. 15

Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ τοῦ ΟΙΚΟΝΔΕ. Τὰ μὲν οὖν προκατελεγμένα ἐπιρῶρήματα, τύπου ἰδίου ἐχόμενα, τὴν εἰς τόπον σχέσιν ἐσῆμαινε, παραγωγῆς τηγχάνοντα τῆς διὰ τοῦ δε· τὰ μέντοι τοιαῦτα, οἰκόνδε, ἀγρόνδε, Οὐλυμπόνδε, σύνταξιν ἔχει ἐπιρῶρηματικὴν, οὐ μὴν με- 20 ρισμὸν τὸν κατὰ τὰ ἐπιρῶρήματα. καὶ γὰρ τὸ ἐξ οἴκου ἔχει τὴν ἐκ τόπου σημασίαν, οὐ μὴν ἐστὶν ἐπιρῶρημα, μέρη δὲ δύο λόγου, τὴν ἐκ τόπου σχέσιν παριστάντα, καθὸ συνεχέστερον αἱ προθέσεις, μετὰ καὶ ἄλλων πλειόνων σημαινομένων, καὶ παρεμφατικά εἰσι τόπου. ὁ αὖ- 25 τὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν οἴκῳ· οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστι τῷ οἴκοθι. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν ἐπιρῶρήματος, δηλοῦντος τὸ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, οὐ ταῦτόν παράγεται. Ἐπενόησαν δ' ἔνιοι, ὡς ἐν εἰς μέρος λόγου τὸ οἰκόνδε, ἐκ λόγων τοιούτων, ὅτι κατὰ μίαν σχέσιν ἐκφέρονται, ὅπερ ἴδιον 30 ἐπιρῶρημάτων· ὅτε εἰ ὀνόματα ἦν τὸ οἰκόνδε, οὐκ ἂν ἐνεποδίζετο μετασχηματίζεσθαι εἰς πτώσεις καὶ ἀριθμούς, ὅπερ παρείπετο ὀνόμασιν. οἱ συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι εἰς

συμπλοκὴν παραλαμβάνονται, καὶ οὐ παρὰ τοὺς ἀριθ-
 μούς ἢ τὰς πτώσεις ἐμπόδιοι καθεστᾶσιν· ἐκάστης γὰρ
 πτώσεως καὶ παντὸς ἀριθμοῦ δεκτικοί εἰσιν. εἰ γὰρ λέ-
 γοι τις ἀνθρώπους μὲν ἐθεασάμην, ἄλλα δὲ ζῶα
 οὐ, ἢ ἄνθρωπος μὲν ἦν, ὅπως δὲ ἀφανῆς ἐγένε- 5
 το οὐκ ἐπίσταμαι· ἀδιαφόρως γὰρ ἔχουσι, καθ' οἷαν
 δῆποτε ἂν ὦσι πτώσιν, συμπλέκειν καὶ παραλαμβάνε-
 σθαι. ὅπερ ἐπὶ τοῦ οἰκόνδε καὶ Οὐλυμπόνδε οὐκ
 ἔστιν ἐπινοῆσαι· οὔτε γὰρ σύνθεσις οὔτε μετὰπτωσίς τις
 εἰς ἀριθμὸν ἢ πτώσιν ἔνεστιν. Ἐτι τὰ ὀνόματα, προσλαμ- 10
 βάνοντα ἄρθρα, φυλάσσει τὴν ἰδίαν σύνταξιν λόγον τε
 τὸν αὐτόν, δίχα τοῦ πλεονι ἀναφορᾷ κεχρησθαι, ἄν-
 θρωπος δὲ παραγενόμενος, ὁ ἄνθρωπος δὲ πα-
 ραγενόμενος· ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. οὐ
 μὴν ταυτόν ἐστιν ἐν τῷ οἰκόνδε καὶ τὸν οἰκόνδε 15
 οἰκόνδε γὰρ ἐλεύσομαι, οὐ μὴν τὸν οἰκόνδε ἐλεύ-
 σομαι. Τοῖς τοιούτοις λόγοις ἐπανεχόντες φασιν ἠνώ-
 σθαι τὰ τοιαῦτα εἰς ἐπιρῥηματικὴν παραγωγὴν. καὶ πάλιν
 ἀντελόντο τῶν τονικῶν παραγγελμάτων, καὶ οὕτως
 ἐπηπόρου ἐπὶ τῶν ὀχημάτων. Ἐστὶ δὲ πρὸς ἕν ἕκαστον 20
 τῶν προκειμένων ὑπαντῆσαι, καὶ ὡς πρόκειται, δεῖξομεν
 ὅτι ἐστὶν ἐπιρῥηματικὴ σύνταξις, οὐ μὴν ἐπιρῥηματικαὶ
 φωναί. Τὰ μὲν οὖν ἐκ τῆς τάσεως προφωνῇ. πῶς γὰρ τρί-
 τη ἀπὸ τέλους [ῆ] περισπωμένη; πῶς τετάρτη ἀπὸ τέλους
 ἢ ὀξεῖα; λέγω ἐν τῷ οἰκόνδε, Οὐλυμπόνδε. πρὸς 25
 οἷς καὶ αἱ φωναὶ κλινόμεναι ὁλόκληροί εἰσι κατ' αἰτια-
 κὴν πτώσιν. ἀλλ' οὐ τοῦτο φημι συνεκτικὸν τοῦ δύο μέ-
 ρη λόγου εἶναι, ἐπεὶ καὶ τοῖς κατ' ἀρχὴν ἐδείξαμεν τὰς
 ὀνομαστικὰς πτώσεις εἰς σύνταξιν ἐπιρῥηματικὴν τιθεμέ-
 νας καὶ ἐπιρῥήματα καλουμένας. διαφέρει τὸ οἰκοθεν 30
 τοῦ ἐξ οἴκου, ἢ ὁ μὲν ἐν μέρος λόγου, τὸ δὲ δύο, ἐκ προ-
 θέσεως καὶ ὀνόματος, καὶ τὸ οἰκοθε τοῦ ἐν οἴκῳ, καὶ
 τὸ οἰκαδε τοῦ εἰς οἶκον. καὶ ὅ γ' λόγῳ τὸ εἰς οἶκον

δύο μέρη λόγου, οὕτως καὶ τὸ οἰκόνδε, ἐγκειμένου τοῦ
 δὲ συνδέσμου. Ἰδιόν ἐστι τοῦ δὲ συνδέσμου ἐπάγειν ἐς
 αὐτὸν τὴν ὀξεϊαν· τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ οἰκόνδε, ὡς εἰ καὶ
 τὸ Ζεὺς δέ. ἢ διὰ τοῦ δὲ παραγωγῇ, οὐκ οὔσα συνδε-
 σμική, ἀποφεύγει τὴν τοῦ συνδέσμου σύνταξιν, παροξυ- 5
 νομένη μὲν ἐν τῷ τοσόςδε, προπαροξυνομένη δὲ ἐν τῷ
 οἰκαδε, καθὰ καὶ ἡ διὰ τοῦ γέ παραγωγῇ εἰς τὸ ἐναν-
 τλον μεθίσταται τῆς συντάξεως τοῦ γέ συνδέσμου. ἔστι
 γὰρ ἐγκλιτικός ὁ γέ, τὴν πρὸ αὐτοῦ ὀξύνων, καὶ διὰ τοῦτο
 [τὸ] ἔγωγε καὶ ἔμοιγε παρὰ Ἀττικοῖς τρίτην ἀπὸ τέ- 10
 λους ἔχει τὴν ὀξεϊαν, ἵνα διὰ τοῦ τόνου φύγῃ τὸ ἀμφί-
 βολον τοῦ γέ συνδέσμου. Ἀλλὰ πῶς τοπικὴ σχίσαις ἐστὶν
 ἐκ συνδέσμου τοῦ δέ; Ὅτι καὶ προθετικῇ παραθέσει συν-
 δεσμική δύναμις ἐγγίνεται, διὰ τὸ ἡμέραν εἶναι φῶς
 ἐστὶ, διὰ Διονύσιον παρεγένετο Ἀπολλώνιος, 15
 ἐκ τῆς ῥαθυμίας αἱ κακίαι γίνονται, ὡς εἰ ἔνε-
 κα τῆς ῥαθυμίας. τί οὖν βίαιον τὸ καὶ σύνδεσμον προ-
 θετικὴν δύναμιν ἀποτελέσαι; πρὸς οἷς οὐδὲ πάντοτε
 συμπλέκει ὁ δὲ σύνδεσμος, παραλαμβάνεται δὲ καὶ
 κατ' ἔμφασιν, οὐδὲ ἐλάλησέ μοι, 20
 οὐδ' ἐλεαίρεις

παῦδά τε.

τάχα δὲ καὶ εὐλόγως οὕτως ἀνθυπήχθη ἀντὶ τοπικῆς
 σημασίας. τὸ δὲ συνεκτικώτατον, ὅτι ἐμιμήσατο τοπι-
 κὴν παραγωγὴν, λέγω τὴν οἰκαδε, ἄγραδε· καὶ ἐν- 25
 τεῦθεν, οὐ συνδέων ἐν τῷ οἰκόνδε, ἠκρύετο τοπικῶς.
 Προσθεθείη δ' ἂν ἔτι καὶ τοῦτο. εἴπερ τὸ μέρος τοῦ
 λόγου ἀνθυπήλλακται, σαφὲς ὅτι καὶ ὁ τόνος, λέγω ὁ
 κατὰ τὴν ἀρχήν. τοῦτο δὲ φημι, ἐπεὶ οὔτε ὁ καὶ σύν-
 δεσμος ἐδύνατο κατ' ἀρχὴν λαμβάνεσθαι, οὔτε ἄλλος τις 30
 τῶν προτακτικῶν. ἀλλ' οὐδὲ τῶν ὑποτακτικῶν, ὅτι μὴ
 μόνος αὐτὸς ὁ δέ, ὡς ἔφην, μιμούμενος τὴν τοπικὴν πα-
 ραγωγὴν, μετάβασιν τε τοῦ πράγματος σημαίνων. διὸ

καὶ στιγμῆς αἰτιός ἐστι καὶ αὐτοτελείας παραστατικός·
 στιγμή γὰρ πᾶσα σημεῖον αὐτοτελείας. ὃ τέ οὐκ ἐδύνα-
 το παραλαμβάνεσθαι, ἐπεὶ οὐκ αὐτοτελείαν ἀπαιτῶν ἕτε-
 ρον λόγον ἀπῆτει ἐπὶ τοῦ οὔτε τιμῷ σε οὔτε λαλῷ
 σοι, κατὰ τούτους. δὴ τοὺς τρόπους οἶμαι ἀναγκαίως 5
 τὸν δὲ σύνδεσμον παραληφθῆναι. Ἀλλὰ πῶς τὸ ὄνομα
 οὐ κλίνεται τὸ μετὰ τοῦ δέ; Ὅτι ἐκάστη πτώσει κατὰ
 παράθεσιν προσιοῦσα ἢ πρόθεσις ἴδιον ἔχει σημαίνόμε-
 γον. διαφέρει γοῦν τὸ δι' Ἀπολλωνίου τοῦ δι' Ἰπολ-
 λώνιον, ἢ τὸ μὲν αἰτιολογικὸν ἀκούεται, ὃ δὲ τοιοῦτόν 10
 τι, γινώσκοντος Ἀπολλωνίου. ἦν οὖν τοπικὴ σχέσις ἐν τῷ
 οἴκῳνδε, ἢ τις αἰτιατικὴν πῶσιν ἀπαιτεῖ· ὅθεν οὐ κλ-
 νεται, ἵνα μὴ τὸ σημαίνόμενον φθαρῇ. Διὰ τί ἄρθρον
 οὐ προσλαμβάνει; Ὅτι τὰ πτωτικά, τοπικὴν σχέσιν ση-
 μαίνοντα ἐκ προθέσεως, οὐ δύνανται παράθεσιν ἄρθρου 15
 παραδέξασθαι, εἰ μὴ προστεθείη ἢ πρόθεσις. οὐ φαιμεν
 τῆς Λέσβου παρεγενόμην, οὕτως δέ, ἐκ τῆς Λέ-
 σβου παρεγενόμην· καὶ ἔτι οὐ φαιμεν τῷ οἴκῳ μέ-
 γει με, ἐν δὲ τῷ οἴκῳ μέγει με. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές,
 σαφές ὅτι δεῖ πρότερον ἐπικαλύψαι τὸ ἄρθρον τὴν πρό- 20
 θεσιν, εἰτα οὕτως ἐγγενέσθαι τὴν σχέσιν. τούτου δὲ μὴ
 γενομένου, οὐδὲ τὸ ἄρθρον προσελεύσεται. Τοσαῦτα πε-
 ρὶ τῶν προκειμένων σχημάτων.

Τὰ εἰς ὅς λήγοντα ἐπιρρήματά ἐστι μὲν σπάνια,
 ὀξύνεται δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐντός, ἐκτός, εἰκός. 25
 Τὸ πάρος σημειωτέον. Τὸ γὰρ τῆμος τῇ πρὸς τὴν, πεῦ-
 σιν βαρεῖα ἐκφορᾷ ἀναγκαίως ἀπέβαλε τὴν ὀξείαν, ἐπεὶ
 ὁμοτονεῖ τὰ πύσματα τοῖς ἀνταποδοτικοῖς, τοῖος - ποῖος,
 τόσος - πόσος, τηλίκος - πηλίκος. ἀνάγκη δὲ πάν-
 τως τὰ τοιαῦτα μόρια βαρύνειν καὶ τὰ τούτοις σύζυγα, 30
 λέγω ὀπηλίκος, ὀπόσος. ἀναγκαίως οὖν τὸ τῆμος
 ἐβαρύνθη, καθὼ καὶ τὸ ἦμος καὶ τὸ ὀπῆμος. ὥ λό-
 γῳ καὶ τὰ εἰς ὧν λήγοντα ἀπάντοτε μὲν περισπᾶται,

τηλοῦ, ἀγχοῦ, αὐτοῦ, τὸ δὲ ὅπου διὰ τὴν ἀναφο-
ρικὴν πάλιν προφορὰν ἐβαρύνθη. φαίνεται δὲ ὅτι τὸ
ποῦ διὰ μονοσυλλαβίαν ἀναγκαίως συνεξήλθε τῷ τηλοῦ
καὶ ἀγχοῦ.

Ἔνιοι τὸ ἘΝΑΓΧΟΣ ἐβάρυναν, οἰόμενοι τὴν ἐπισυμ- 5
βαίνουσαν σύνθεσιν αἰτίαν εἶναι τῆς βαρύτητος. Πρὸς
ὃ ἔστι θάνατος, ὅτι πρῶτον ἢ ἐκ συνθέσεως προφορὰ πο-
λὺ πρότερον οἶδε τὴν ἐν ἀπλότητι· οὐ λέγεται δὲ καὶ ἰδίαν
τὸ ἀγχός. πρὸς οἷς οὐδὲ ἔχουσιν ἀντικρυς ἐπιστῆσαι τοι-
αύτην σύνθεσιν ἐπιρρήμάτων. δεύτερον τῇ συνεκδρομῇ 10
τῶν ὀξύτόνων ὀφείλει ὀξύνεσθαι. Ἔχει δὲ καὶ ὁ σχη-
ματισμὸς τῇδε. ὃν τρόπον καὶ ἐπ' ὀνομάτων μετα-
πλασμοὶ γίνονται, καθάπερ τὸ ἐρυσάρματα, τὸ λῖτα, τὸ
παρὰ Σαπφοῖ αὐα, τὸ πυργοκέρατα παρὰ Βακχυλίδη,
δυνατὸν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῇδε γεγενῆσθαι τὸν 15
σχηματισμόν. παρὰ τὸ ἀγχοῦ δύναται γεγενῆσθαι τὸ
ἀγχός, προσλαβὼν τὴν ἐν πρόθεσιν κατὰ παρολκὴν, ὥς
ἔχει τὸ ἐναλίγκιος, ἐναντίος, ἐνέπειν. αἱ δὲ τοιαῦ-
ται τῶν προθέσεων παρελκόμεναι, καθάπερ πλεονάσματα
οὔσαι, οὔτε τάσιν οὔτε ἄλλο τι τῶν παρεπομένων ἐναλ- 20
λάσσουσι. καὶ γὰρ τὸ ἐναντίος οὐκ ἀνεβίβαζε τὸν τό-
νον, ὀφείλον. εἴπερ οὖν σύνθετον, τί οὐ συμμεταβάλλει
τὸ γένος; ὅπερ ἴδιον συνθέσεως. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ
τοῦ ἐναλίγκιος. καὶ τὸ ἐνέπω ἐκλήθη ὡς ἀπλοῦν, ἡνε-
πον. τούτων οὖν τῇδε ἐχόντων, παρελκομένης τῆς ἐν 25
προθέσεως ἐν τῷ ἐναγχός, περισσὸν ἀφιστάνειν τὸν κα-
τὰ τὸ τέλος τόνον, ὅπου γε, ὡς ἔφημεν, τῷ τύπῳ, καὶ εἰ
ἦν σύνθετον, ἐχρῆν ὀξύτονεῖν. Οὕτως ἔχει καὶ τὸ συνε-
χέστερον λεγόμενον παρ' Ἰωσι κηγχός, ὃ ἐν δυσὶ μίρε-
σι λόγου, [ἐξ] Ἰωνικοῦ τε τοῦ κῆ ἀντὶ τοῦ πῆ, καὶ τοῦ 30
μεταπεπλασμένου, λέγω τοῦ ἀγχός, ἴσως συναληθιμμέ-
νου τοῦ ᾱ εἰς τὸ ἦ.

Αἱ διὰ τοῦ θέν παραχθῆναι λέξεις τοπικαὶ ἐπιρ-

ρηματικῶς τὴν ἐκ τόπου σχέσιν σημαίνουσιν. εἶπον δὲ
 παραχθεῖσαι τοπικῶς, ἐπεὶ καὶ ἕνια τὴν αὐτὴν ἔχει ση-
 μασίαν τοῖς πρωτοτύποις, ὡς δεδεῖξεται. καὶ διὰ τοῦτο
 διαφέρει τὸ δίχα τοῦ διχόθεν, ἢ τὸ μὲν δίχα εἰς δύο
 ἐστί, τὸ δὲ διχόθεν ἐκ δύο, καθάπερ καὶ ἐπ' ἄλλων πα- 5
 ραγωγῶν μετὰ τοῦ παράγεσθαι τὰς φωνὰς καὶ τὰ δη-
 λούμενα συμμεταπίπτει. καὶ παράγεται μὲν ἡ φωνή, οὐ
 μὴν τὰ σημαινόμενον, ὡς ἐπ' ὀνομάτων ἔχει τὸ
 ἀναγκάλη γὰρ ἐπείγει

καὶ

10

παρθενικῇ εἰκυῖα,
 καὶ τὸ Αἰτωλός - Αἰτώλιος, κάπρος - κάπριος,
 ἄπειρος - ἀπείρων, καὶ τὸ
 πρμπῆες ἀγανολί,

καὶ τὸ

15

Ἀιδωνῇ προΐαψεν,
 καὶ ἐπὶ ῥημάτων ἀρδεύειν, ἀρχεύειν, καὶ ἐπ' ἄλλων
 πλειόνων, καὶ ἐπὶ ἐπιρῥημάτων τηνίκα τηνικαῦτα,
 τῆμος τημοῦτος, τύσος τοσόςδε. τὴν αὐτὴν δὲ τρό-
 πον καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης παραγωγῆς ἔσθ' ὅτε τοπι- 20
 κῇ μὲν ἔκφορὰ δηλαῦται, λέγω ἐκ τύπου, ἔσθ' ὅτε τὸ
 αὐτὸ τῷ πρωτοτύπῳ σημαινόμενῳ μένει, Ὅθεν πρὶν ἢ
 τῶν κατὰ μέρος ἀρξασθαι, διαληπτέον πρότερον περὶ
 τῶν ἀπ' ἀντωνυμιῶν παραγομένων, λέγω τοῦ ἙΜΕΘΕΝ,
 σέθεν, ἐθεν. Ὅτι μὲν γὰρ αἱ φωναὶ ὅμοιαι κατὰ τὴν 25
 παραγωγὴν τοῖς ἄλλοις ἐπιρῥηματικοῖς, σαφὲς ἐκ τούτου.
 παρὰ τὴν Λέσβου γενικὴν τὸ ὕ ἀποτέθλιπται ἐν τῷ
 Λεσβόθεν, ὡς καὶ παρὰ τὴν οὐρανοῦ οὐρανόθεν,
 καὶ παρ' ἐπιρῥημα τὸ τηλοῦ τηλόθεν· καὶ δὴ παρ' ἀν-
 τωνυμίαν τὴν ἐμεῦ ἦν τὸ ἐμέθεν, σεῦ σέθεν. ἐντεῦθεν 30
 γὰρ καὶ ὁμόλογον, ὅτι οὐχ ἡ ἐμοῦ ἐστὶ παραχθεῖσα Ἀτ-
 τική, ἀλλ' Ἰωνική ἢ Δωρική ἐμεῦ. Τὰ μὲν οὖν τῆς φω-
 νῆς τῇδε ἔχει, ὡς ὁμοίως παρήχθη· τὰ δὲ τοῦ σημαινο-

μένου πρὸς ἐνίων οὕτω καθίστατο, ὥς οὐκ εἴη ἐπιρρήματα τὰ προκείμενα. καθότι φασί, τὰ ἐπιρρήματα οὐκ ἔστι προσώπων διασταλτικά, ἔστι δὲ τοῦτο ἐμέθεν καὶ σέθεν προσώπων παραστατικόν. Καὶ ὥς ἕνεκα τοῦ τοιούτου οὐκ ἀπελύθη τὸ ζητούμενον. δύναται γὰρ κατὰ 5 προσώπων ἡ παραγωγή τοῦ ἐπιρρήματος ἐγγεγενῆσθαι, καθὼ καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου παρὰ τὴν αὐτοῦ τὸ αὐτόθεν ἐγένετο, καὶ παρὰ τὴν τοῦτου τὸ τουτέθεν, — ἀφ' οὗ καὶ τὸ Λαφρικὸν τουτῶ, καθότι καὶ τῷ πόθεν 10 παράκειται τὸ πῶ, — παρὰ τὴν αὐτόθεν αὐτῶ. οὐδὲν οὖν ἐμποδοῦν ἔστι παρὰ τὴν ἐμεῦ γεγενῆσθαι τὸ ἐμέθεν, παρὰ τε τὴν σεῦ τὸ σέθεν, καὶ ἔτι παρὰ τὴν εὐ τὸ ἔθεν. Χρὴ οὖν ἀποδείξει τῇδε χρῆσθαι. καθάπερ καὶ ἐπ' ὀνομάτων ἔσθ' ὅτε παραγωγαὶ γίνονται κατὰ τῶν 15 αὐτῶν σημαينوμένων, ὥς τὸ ἀναγκάλη καὶ τὸ

εὐναίαις ἐβάλλοντο

καὶ τὸ ἀπείρων καὶ τὸ πομπῆες καὶ τὸ Ἀδωνεύς καὶ ἄλλα πλείστα, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἔστι καὶ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῆς διὰ τοῦ θεν εὐρέσθαι. οὕτω γὰρ καὶ τὰ 20 Ὀμηρικὰ ἐπιλυθήσεται, τὸ

ἄσχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,

οὐ σημαῖνον τὸ ἐκ τόπου, τὸ δὲ αὐτὸ τῷ πρωτοτύπῳ, τῷ 25 σχεδὸν ἦλθεν· οὐ γὰρ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τόπου, ἐπεὶ ἀνέφικτον τὸ τοιοῦτον. οὕτως γὰρ ἔχει καὶ τὸ

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθεν.

ἐν ἴσῳ γὰρ ἔστι τῷ ἐγγύς ἦλθεν. οὕτως ἔχει καὶ τὸ 30 Ἰδηθεν μεδέων.

οὐ γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἢ Ἰδης μεδέων· πιθανὸν γὰρ τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς πλησιοχώρους τὸν Ἰδαῖον Αἰα ἐπικαλεῖσθαι. τοῦ τοιούτου σχηματισμοῦ τινὲς ἄπειροι ὄντες 35 ὑπέλαβον αὐτοῖς ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἐξ Ἰδης παραγεγόνον καὶ βασιλεύσαντα, λέγω τῆς κατὰ Κρήτην. οἶμαι δὲ ὅτι, εἰ κατάπυκνος εἰς τὸν τοιοῦτον σχηματισμὸν ἔστι,

καὶ τὸ ἐξ οὐρανόθεν ἀπολογίαν ἔξει, ἀφορμὴν δεδω-
 κός τις τοῦ κακοῦν τὰς φράσεις. ἐπεὶ γὰρ οὐχ ὕγιες τὸ
 λέγειν ἐξ οἴκοθεν, φασὶν ὡς καὶ Ὅμηρος εἴη κεχηρμέ-
 νος τῷ ἐξ οὐρανόθεν, εἰ οὐκ ἄπειρός ἐστι τοιαύτης
 παραγωγῆς [κατὰ] τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου, τοῦ οὐρα- 5
 νόθεν παρ' αὐτῷ σημαίνοντος τὸ οὐρανοῦ, ὡς καὶ τὸ Ἰδη-
 θεν τὸ Ἰδης· καὶ οὕτως ἢ ἐξ πρόθεσις ἔξει χώραν. ἢ
 αὐτῇ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τῶν οὕτως εἰρημένων παρ' αὐτοῦ.
 Αἱ δὲ παρηγμένα ἀντωνυμιαὶ σύνταξιν μὲν ἐπιρρήμα-
 τικὴν οὐδέποτε ἀναδέχονται, ὅσας δὲ συντάξεις ἀναδέ- 10
 χονται αἱ γενικαί, ταύτας ἀναδέχονται. ἀδύνατον τοῖς
 τοιούτοις ἐπιρρήμασι προσελθεῖν τινὰ ἄλλην πρόθεσιν.
 οὐ γάρ τις ἐρεῖ ἀπὸ Λεσβόθεν ἢ πρὸς Λεσβόθεν,
 ἐν γενικῇ δὲ ἀπὸ Λέσβου, καὶ ὅσας ἄλλας ἐπιδέχον-
 ται προθέσεις αἱ γενικαί. ἀπεδέδεικτο οὖν, ὅτι πολ- 15
 λάκις κατὰ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου αἱ παραγωγαὶ λαμ-
 βανονται, καὶ ἦσαν τῆδε ἀντωνυμιαὶ παρηγμένα. καὶ σα-
 φές ἐκ τῶν συντασσομένων προθέσεων,

ἀπὸ ἔθεν ἦκε χαμᾶζε,

• ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα,

20

πρὸ ἔθεν κλονέοντα φάλαγγας.

ταύτη δὲ τῇ συντάξει εἰς τὸν λόγον τῶν ἀντωνυμιῶν κα-
 тариθμηθῆναι χρή.

Τὰ προκείμενα ἐπιρρήματα παράγεται ἢ παρ' ὄνο-
 μα, ὡς τὸ Διόθεν, Ἀβυδόθεν, ἢ παρ' ἐπιρῆμα, ὡς 25
 τὸ κάτωθεν, ἄνωθεν, ἢ παρὰ πρόθεσιν, πρὸςθεν,
 ἐνθεν, ὑπερθεν. πρόκειται γὰρ ὡς καὶ ἀπ' ἀντωνυ-
 μιῶν. καὶ ἀπ' ὀνομάτων ἢ ἐπιρρημάτων ἢ τῶν ἔτι πα-
 ρακειμένων στοιχείου ἀποβολῇ τοῦ κατὰ τὸ τέλος πα-
 ράγεται, ἀπὸ μὲν ἀντωνυμιῶν ἐμεῦ - ἐμέθεν, αὐτοῦ - 30
 αὐτόθεν, καὶ ἀπὸ ὀνομάτων Λέσβου - Λεσβόθεν,
 παντός - πάντοθεν, καὶ ἐπιρρημάτων τηλοῦ - τηλό-
 θεν. εἰ μέντοι ἔν εἴη τὸ φωνῆεν τὸ κατὰ τὸ τέλος, οὐ

τῇδε ἔχει ὁ λόγος· φυλάσσεται γάρ, ὡς ἐπὶ τοῦ κάτω -
 κάτωθεν, ἔσω - ἔσωθεν. ἀναγκαίως τὰ παρὰ τὰς
 προθέσεις φυλάσσει τὰ τέλη, ὡς ἔχει τὸ πρόσθεν, ὕπερ-
 θεν. Ἐπιστατέον οὖν τῷ ΧΑΜΑΙΘΕΝ καὶ ἔτι τῷ πα- 5
 ρὰ Ἀττικοῖς χαμαῖθεν. καὶ ἔχει ἂν συνηγορίαν ἐν τῇ
 αἰ διφθόγγῳ τήνδε. τὰ μακρᾶ παρεδρευόμενα ἀποβολῇ
 τοῦ $\theta\epsilon\bar{n}$ ποιεῖ τὸ ἐπιρῥήμα τὸ πρωτότυπον, κάτωθεν -
 κάτω, πρόσωθεν - πρόσω· προσκείσθω τῷ λόγῳ, ὅτε
 ἀπὸ ἐπιρῥήματος ἐσχημάτισται. εἴπερ οὖν μακρᾶ παρε-
 δρεύεται τὸ χαμαῖθεν, ὀρθῶς ἀποβολῇ τοῦ $\theta\epsilon\bar{n}$ ἐποίησε 10
 τὴν χαμαί φωνήν. ἀλλὰ πρόσκειται, ὅτι οὐδέποτε δι-
 φθογγος φυλάσσεται· διδὲ σημειούμεθα τὸ ἐκείθεν, περὶ
 οὗ κατὰ τὸ ἐξῆς εἰρήσεται. τὸ οὖν πρὸς Ἀττικῶν πάλιν
 λεγόμενον ἀναλογώτερον καθέστηκεν. ὥστε ἕνεκα μὲν τῆς
 μακρότητος ἡ διφθογγος μένουσα ἀναλογωτέρα καθέ- 15
 στηκεν, ἕνεκα δὲ τοῦ τὸ δεύτερον φωνῆν ἀποβάλλεσθαι,
 τὸ Ἀττικόν. καὶ μὴ ποτε ὄντως ἀναλογώτερον καθέστηκεν.
 τὰ ἐκ διφθόγγου γινόμενα τὸ ληκτικὸν φωνῆν [βραχὺ]
 καταλιμπάνει, τηλοῦ τηλόθεν, αὐτοῦ αὐτόθεν, οἴκου οἴκο-
 θεν. σαφές οὖν, ὅτι δεῖ καὶ παρὰ τὸ χαμαῖθεν χαμάθεν 20
 ἐν βραχεὶ τῷ α. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀληθές ἐστιν, ὡς Ἀθηναῖοι
 ἑκτατικοὶ εἰσι τῶν φωνηέντων. καὶ ἔτι ἐκεῖνο ἀληθές
 ἐστιν, ὡς αἰεὶ ἡ ὑποστολὴ τοῦ ι , δευτερεύοντος τοῦ φω-
 νήεντος, ἑκτασιν ποιεῖται τοῦ α. οὕτως ἔχει καὶ τὸ

ἰθαγενέσσιν ἐτίμα

25

παρὰ τὸ ἰθαινω. οὕτως ἔχει καὶ τὸ αἰεῖ· τὸ γὰρ ἀναλο-
 γώτερον ἐν μακρῷ τῷ α. οὕτως ἔχει καὶ τὸ κλώω παρὰ
 Ἀττικοῖς καὶ τὸ φανῶ καὶ τὸ ῥανῶ, κατὰ τι παρὰ λόγον
 ὄντα, ὅτι μακρᾶ παρεδρεύεται· ἔχει [δὲ] ἀπολογίαν, κα-
 θὸ ἡ τοῦ ι ὑποστολὴ ἑκτασιν τῷ α παρῆχει. κατὰ τοῦ- 30
 τον ἄρα τὸν τρόπον παρὰ τὸ χαμαὶ τὸ χαμαῖθεν ἀναγ-
 καίως ἐξέτεινε τὸ α. καὶ περὶ τοῦ τετραμμένου δὲ κατὰ
 τὸ ἐξῆς εἰρήσεται, λέγω τοῦ χαμόθεν. Καὶ τὸ ἐκείθεν

δέ, οὐ φύσει ἔχον τὴν εἰ διφθογγον παραλήγουσαν, ἀναγκάως ἐφύλαξε τὴν ποσότητα τῶν φωνηέντων. παρὰ γὰρ τὴν ἐντελῆ φωνὴν τὴν ἐκεῖνος καὶ τὴν ἐκείνου τὸ ἀκόλουθον ἦν ἐκεινόθεν, τὸ δὲ κατὰ συγκοπὴν ἐκεῖθεν. ταῖς δὲ ληγούσαις τῶν διφθογγῶν κατὰ τὰ πρωτότυπα τὸ 5 τοιοῦτον παρακαλουθεῖ, ὡς πρόκειται ἐπὶ τοῦ χαμα-θεν, τηλόθεν, ἀγχόθεν· τὸ γὰρ ἐκεῖθεν οὐ τῇδε ἔχει.

Τὰ εἰς θεν λήγοντα ἐπιρρήματα παραλήγεται φωνήεντι, ᾧ καὶ τὸ τέλος τῆς γενικῆς τοῦ ὀνόματος· εἰ δὲ 10 καὶ ἀπὸ ἐπιρρήματος εἴη, πάλιν τῷ αὐτῷ παραλήγεται, δι' οὗ τὸ λήγον τοῦ πρωτοτύπου· εἰ δὲ διφθογγος εἴη, καθὼς πρόκειται, ἀποπίπτει τὸ ἐν τῷ τέλει φωνῆεν, ἀρχῆς - ἀρχῆθεν, θύρας - θύραθεν, τηλοῦ - τηλόθεν, οὐρανοῦ - οὐρανόθεν, θήβης - θήβηθεν, Λυκίας - Λυκίαθεν, ἀγορῆς - 15 ἀγορῆθεν, ἀγχοῦ - ἀγχόθεν, ποῦ - πόθεν. πῶς οὖν παρὰ τὸ ἀμφοτέρου καὶ ἑκατέρου [καὶ ἐτέρου] οὐ μένει τὸ ο ἐν τῷ ΑΜΦΟΤΕΡΩΘΕΝ, ἑκατέρωθεν, ἐτέρωθεν; Φησὶν οὖν ὁ Τρύφων ἰδιαιτέρον ὡς τὰ διὰ τοῦ τερος πρωτότυπα διὰ τοῦ ω παράγεται κατὰ τὰ ἐπιρρήματα. Μή ποτε 20 δὲ βίαιον ἔστιν, ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ ζητουμένου ἡ ἀπόλυσις ἔστι. μή ποτ' οὖν, εἰ δέδοται καὶ ἀπὸ ἐπιρρημάτων παράγεσθαι τὴν προκειμένην παραγωγὴν, ἐγγύς - ἐγγύ-θεν, ἐκάς - ἐκάθεν, ἀποπίπτοντος τοῦ σ, ἀλλὰ καὶ λήγοντος τοῦ φωνήεντος, ἄνω - ἄνωθεν, κάτω - κάτωθεν, 25 δοθήσεται καὶ ἀπὸ ἐπιρρήματος τοῦ ἑκατέρως, ἀμφοτέρως, ἐτέρως τὴν παραγωγὴν γεγενῆσθαι.

Ἔτι ἐπηπόρει, πῶς γέγονοι τὸ ΓΕΙΟΘΕΝ, παραδεχόμενος ὡς ἀνάλογον τὸ γῆθεν· παρὰ γὰρ τὴν γῆς γενικὴν, ὡς ἀρχῆς - ἀρχῆθεν. καὶ ἔτι περὶ τοῦ ΔΕΚΕΛΕΙΟΘΕΝ· ἐν 30 οἷς ἔλεγε μὴ παρὰ τὸ Δεκέλεια παρῆχθαι, παρὰ δὲ τὸν μετεिल्φότα τοῦ δήμου Δεκέλεια, ὥστε παρὰ γενικὴν τὴν Δεκελέος Δεκελεόθεν εἶναι, καὶ μετὰ περισσοῦ τοῦ ε

Δεκελειόθεν. Ἀμεινον δὲ καὶ οὕτως ὑπὲρ τούτων φά-
 ναι, ὡς οὐκ ἄσυνήθως τὸ α ἔσθ' ὅτε μεταπίπτει εἰς τὸ
 δ κατὰ σύνθεσιν καὶ παραγωγὴν, θάλασσα - θαλασσο-
 μάχος, σφαῖρα - σφαιρμάχος, τραγῳδία - τραγωδιο-
 γραφος, χίμαιρα - χιμαιροφύλαξ, καὶ ἐπὶ τέλους, ἀθά- 5
 λασσος, εὐμουσος. καὶ εἰ τοῦτο, οὐ βίαιον ἐν τῇ τοιαύ-
 τη παραγωγῇ τὸ α εἰς τὸ δ μετατίθεσθαι, ὥστε γεγε-
 νῆσθαι παρ' ἐντελέστερον τὸ γαῖα τὸ γαιόθεν καὶ γειό-
 θεν, καὶ παρὰ τὸ Δεκέλεια, τὸν δῆμον τοῦ σημαινομί-
 νου δηλοῦντος, τὸ Δεκελειόθεν. ἰδοὺ γὰρ καὶ παρὰ τὸ 10
 ῥίξα - ῥιζόθεν, ἐσχάρα - ἐσχαρόθεν, Μῆθυμνα - Μη-
 θυμνόθεν, Μήγαρα - Μεγαρόθεν. Οὐ βίαιον δὲ καὶ
 τὸ χαμόθεν κατὰ τὸ σύνηδες, τοῦ σχήματος ἀπαιτοῦν-
 τος τὸ χαμᾶθεν. Καὶ ἐπεὶ, ὡς πρόκειται, ἐν τῷ πρω-
 τοτύπῳ, εἴαν τε μόνον ἦ, εἴαν τε σὺν ἐτέρῳ φωνήεντι, 15
 φυλάσσεται, Διός - Διόθεν, παντός - πάκτοθεν, τηλοῦ-
 τηλόθεν, καὶ παρὰ τὴν ἡπείρου γενικὴν τὸ ἡπειρόθεν,
 οὐ μὴν ὑγιῶς ἔχον τὸ ἈΠΕΙΡΗΘΕΝ. ἔστι πρὸς τοῦτο φά-
 ναι, ὡς πλείστη μετάθεσις ἐστὶ τοῦ δ εἰς τὸ η κατὰ τὴν
 Ἰάδα διάλεκτον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος. 20
 παρὰ τὴν βάλανον βαλανηφόρος· παρὰ τὸ κάλαθος κα-
 λαθοποιός, ἀλλὰ καὶ καλαθηφόρος· παρὰ τὸ ἔλαφος ἐλα-
 φοντόνος Ἀρτεμις, ἀλλὰ καὶ ἐλαφηβόλος· στεφανοποιός,
 ἀλλὰ καὶ στεφαινηφόρος. Ἵωνες δὲ καὶ τοὺς ὀρκιοτό-
 μους ὀρκινηφόρους φασί, καὶ τοὺς αἱμοπότας αἰμηπότας. 25
 τοῦ τοιοῦτον λόγου εἶχετο καὶ τὸ κοτήεις· ὡς γὰρ πα-
 ρὰ τὸ ἄνεμος ἀνεμόεις, ψόλος ψολόεις, οὕτως καὶ ὁ κό-
 τος κοτόεις καὶ κοτήεις. παρὰ γοῦν τὸ θύος πάλιν ἔστιν
 ὅτε μὲν διὰ τοῦ δ λεγόμενον,

θυόεν νέφος,

ὅτε δὲ διὰ τοῦ η ,

βωμός τε θυήεις.

εἰς τὸν τοιοῦτον λόγον πάμπολλα ἔστιν ἐκθέσθαι. οὐδὲν

ὅν κωλύει ποτὲ μὲν αὐτὸν φάναι ἡπειρόθεν, ποτὲ δὲ ἀπειρόθεν, ποτὲ δὲ ἀπειρόθεν.

Ἔνια καὶ ὑπὸ πάθος πίπτει, καθὼς ἐκτεθείμεθα καὶ περὶ τοῦ κείθεν. Τῆς γὰρ τοιαύτης συγκοπῆς ἔχεται καὶ τὸ ὕπισθεν· ὥς γὰρ ἄνω - ἄνωθεν, ἔσω - ἔσω- 5
θεν, οὕτως ὀπίσω - ὀπίσωθεν. ὃ δὴ ἔσθ' ὅτε καὶ μετὰ τοῦ σ συγκόπεται. ὅτε γίνεται ὀπιθεν. Καὶ τὸ ἜΝΕΡ-
ΘΕΝ δὲ δύο πάθῃ ἀνεδέξατο, συγκοπὴν καὶ ἀφαιρέσιν.
ἦν γάρ τι ὄνομα τὸ ἔνερον, ἀφ' οὗ τὸ ἐντελὲς ἐπιρῶμα ἐνερόθεν, ἀφ' οὗ κατὰ συγκοπὴν ἔνερθεν, τάχα τῆς ὀξεί- 10
ας εὐλόγως ὑπερτεθείσης κατὰ τὸ ἀρχον μέρος, ἐπεὶ τὰ παραληγόμενα τῶν ἐπιρῶμάτων τῷ ὀ, ὥς δεδειξεται, κατὰφορὰ ἔστιν ἐπὶ τὸ παροξύνεσθαι, τῶν ἄλλω φωνήεντι παρεδρευομένων οὐ τῇδε ἐχόντων. σαφὲς οὖν, ὅτι καὶ ἐν ἀφαιρέσει ἐστὶ τὸ

15

νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλαιο.

τροπικώτερον μέντοι ἢ λέξις τίθεται ἐπὶ παντός τοῦ κέ-
τωθεν, ὃ λόγῳ καὶ ἄριστος μὲν ἐστὶν ὁ ἐν πολέμῳ ἰσχυ-
ρός, τροπικώτερον δὲ καὶ ἐπὶ παντός τοῦ προσήκοντος·
τῇ γοῦν κυριολογίᾳ μαρτυρεῖ τὸ παρώνυμον ἀριστεύς. 20

Ἐφαμεν ὥς τὰ δύο φωνήεντα ἀποβάλλει τὸ δεύτε-
ρον φωνῆεν. οὐχὶ οὖν δόξει τὸ ἌΝΕΤΘΕΝ σεσημειῶσθαι;
Πρὸς ὃ φήσομεν, ὅτι οὐ τῆςδε τῆς παραγωγῆς ἔχεται,
τῆς δὲ διὰ τοῦ $\overline{\theta\epsilon}$, ἢ τις καὶ τὴν δίφθογγον φυλάσσει,
εἶθε, αἶθε. ἦν οὖν καὶ παρὰ τὸ ἄνευ ἄνευθε. καὶ σα- 25
φές ἐστιν ἐκ τοῦ ἀπάντοτε τὸ σημαινόμενον φυλάσσειν
τὴν $\overline{\theta\epsilon}$ συλλαβὴν. ἢ γοῦν κατάληξις ἢ διὰ τοῦ $\overline{\theta\epsilon\eta\eta\eta}$ οὐ-
δέποτε τὸ $\overline{\nu}$ ἀποβάλλει· τὸ γὰρ Λεσβόθεν οὐκ ἐτι Λε-
σβόθε, οὐδὲ ἄλλο τι τῶν τοιούτων· ἐν δὲ τῷ

ἄνευθε δὲ σε μέγα νῶϊν

30

ἢ $\overline{\theta\epsilon}$ συλλαβὴ ἐστίν. Ἀλλὰ πῶς ποτὲ ἔχει τὸ $\overline{\nu}$; Ὡς λό-
γῳ καὶ τὸ ἔλεγεν καὶ τὸ ἔφερει, οὐ λήγοντα εἰς $\overline{\nu}$, προς-
λαμβάνοντα δὲ τὸ $\overline{\nu}$ διὰ τὴν τοῦ $\overline{\epsilon}$ κατάληξιν. ὃ λόγῳ

καὶ ὁ κέ σύνδεσμος κέν ἔσθ' ὅτε λέγεται παρὰ Δω-
ριεῦσι.

Τὰ τῷ ὁ παρεδρευόμενα παρὰ Δωριεῦσι τῶν ἐπιρ-
ρήμάτων ἀπειράκις ἐν ἀποκόπῃ γίνεται τοῦ $\bar{\theta}$ ἐν καὶ ἐν
μεταθέσει τοῦ ὁ εἰς $\bar{\omega}$, καθὼς προείπομεν, αὐτόθεν - 5
αὐτῷ, αὐτῷ ὁρῆς Φύσκα, τουτόθεν - τουτῷ, τουτῷ
θάμεθα. τῇδε εἶχε καὶ τὸ πόθεν λεγόμενον οὕτως, πῶ
πῶ τις ὄνον ὠνασεῖται; Καὶ τὸ πάμαλα δὲ παρὰ
Ἀττικοῖς ἐν παρολκῇ τοῦ μάλα οὕτως ἐγένετο, καθάπερ
καὶ τὸ

10

ἡ μάλα δὴ τέθνηκεν.

ἡ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ· ὡς ρεῖα κυβιστᾶ.

τοῦ δὲ πόθεν συνεχέστερον καὶ οὕτως λεγομένου ἔγρα-
ψας ποθεν ὅπερ κατὰ τὴν τοιαύτην σημασίαν ἰδὲ πώ-
μαλα ἐστι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς κατὰ τὸ πλείστον.

15

Τὰ συμφώνῃ παρεδρευόμενα τῶν εἰς $\bar{\theta}$ ἐν ληρόντων
ἐπιρρήμάτων παρὰ Δωριεῦσι καὶ Αἰολεῦσι ἀμείβει τὸ $\bar{\epsilon}$
εἰς τὸ $\bar{\alpha}$, καὶ κατ' ἐπακολούθησιν τὸ $\bar{\nu}$ ἀποβάλλει, κα-
θάπερ καὶ ἐπ' ἄλλων παθῶν τὸ τοιοῦτον εὐρέσθαι
ἔστι. τὸ ἦδειν παρ' Ἰωσι λεγόμενον ἦδεα, πεποιήκειν - 20
ἐπεποιήκεα, καὶ πάντα τὰ τούτοις ὅμοια· καὶ ἐπ' αἰτια-
τικῆς Ξέρξεα, Πολυδέκτεα, Γύγεα· καὶ ἐπὶ συνδέσμου
τοῦ ἔνεκεν ἔνεκα, καὶ ἔτι τοῦ κέν καὶ κά. ὥςπερ πάλιν
εἰ τὸ $\bar{\alpha}$ εἰς τὸ $\bar{\epsilon}$ μεταπίσσι, τὸ τηνικαῦτα πρόσσει τὸ $\bar{\nu}$
παρ' Αἰολεῦσι· τὸ λεγόμεθα λεγόμεθεν καὶ πάντα τὰ 25
τοιαῦτα τῶν ρημάτων ἐστι διὰ τὰ μεθιστανόμενα ὡς
ἔφαμεν, κατὰ τὸ πλείστον, πρόσθεν - πρόσθα, ἔνερθεν -
ἔνερθα, ὀπισθεν - ὀπισθα,

ὁ δ' ἐξῦπισθα κασταθεῖς,
ἔνθεν - ἔνθα. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ἐπιρρήμασιν, ὡς ἐν τοῖς 30
ἐξῆς δεδίδεται, τὸ $\bar{\epsilon}$ εἰς τὸ $\bar{\alpha}$ μεταπίπτει παρὰ ταῖς
προκειμέναις διαλέκτοις.

Παρελπίτω τοῖς προκειμένοις ἐπιρρήμασιν εἰ μὲν
ἀπὸ

ἀπὸ ὀνομάτων εἰεν καὶ μὴ τῷ ὃ παρεδρεύετο, τάσις ἡ αὐτή, [ἡ] ἦν κατὰ τὸ τέλος τῆς γενικῆς. τὸ ἀρχῆς περισπᾶται· τῆδε ἔχει καὶ τὸ ἀρχῆθεν. ὁμοίως καὶ Ἰωνικὸν τὸ ἀγορῆς· τῆδε ἔχει καὶ τὸ ἀγορῆθεν. βαρύνεται τὸ Θήβης· τῆδε ἔχει καὶ τὸ Θήβηθεν. ἀλλὰ καὶ τὸ Ἀθήνης - 5 Ἀθήνηθεν, σιπύης - σιπύηθεν,

ἐκ δ' ἄρτους σιπύηθεν.

πάλιν τοῦ γῆς περισπωμένου τὸ γῆθεν συμπερισπᾶται. καὶν διὰ τοῦ ᾱ, Λυκίας - Λυκίαθεν. Ἐπὶ μέντοι τῶν τῷ ὃ παρεδρευομένων οὐ ταῦτον παρέπεται· σχεδὸν γὰρ 10 ἅπαντα ὀφείλει παροξύνεσθαι. παρὰ βαρυνομένην γὰρ γενικὴν τὴν Λέσβου τὸ Λεσβόθεν παροξύνεται· τῆδε ἔχει καὶ παρὰ τὴν Κύπρον τὸ Κυπρόθεν, Ἀβυδόθεν, οὐρανόθεν, Διόθεν, αὐτόθεν, σχεδόθεν. ἁπάντων τῷ λόγῳ· τούτω ὑποπιπτόντων ἰδιαίτερον ἐβαρύνθη τὸ οἰκο- 15 θεν καὶ ἄλλοθεν — ἔνιοι μὲν γὰρ τὸ παντός πάντοθεν· καὶ παρῶξυναν —· καὶ παρ' ἐπιρρήμα δὲ τὸ ἐκτός τὸ ἔκτοθεν καὶ ἔνδον ἔνδοθεν. καὶ εἰ ἔστιν εἰπεῖν ὥς οὐκ ἄλλο τι ἐθέλει παροξύνεσθαι, ὃ μὴ τῷ ὃ παρεδρεύεται. καὶ γὰρ ὀξυνομένου τοῦ ἐκάς, τὸ ἑκάθεν προπαροξύνε- 20 ται, καὶ ἅπαντα τὰ τῷ ὦ παρεδρευόμενα, ἄνω - ἄνωθεν, κάτω - κάτωθεν, τῆδε ἔχει καὶ τὸ ἐκατέρωθεν, ἀμφοτέρωθεν, ἐτέρωθεν. πάλιν δὲ παρὰ τὸ ἐγγύς παροξυνόμενον τὸ ἐγγύθεν. οὐκ ἔστιν ἀφορμὴ οὐδεμία τῶν προπαροξυνθέντων. ἴσως γὰρ τὸ ἄλλοθεν ἡδύνατο ἔχειν ἀπο- 25 λογίαν διὰ τὴν βαρύτητα τῆς γενικῆς, καὶ τάχα τὸ οἰκοθεν· οὐ μὴν ἐπὶ τῆς παντός γενικῆς ὀξυνομένης τὸ πάντοθεν, ἢ ἐπιρρήματος τοῦ ἐκτός ὀξυνομένου τὸ ἔκτοθεν, ὅπου γε καὶ αἱ βαρυνόμεναι γενικαὶ παρωξυτονήθησαν κατὰ παραγωγήν, Κύπρου - Κυπρόθεν, Ἀβύδου- 30 Ἀβυδόθεν.

Παράκειται τοῖς εἰς ὅθεν λήγουσι τὰ ἐν τόπῳ, τοῦ τέλους εἰς τὸ ἰ μεταλαμβανομένου, παρεπομένης τῆς τά-

σεως τῆς αὐτῆς καὶ μονῆς μὲν μετὰ τοῦ Θ, εἰ τὸ $\bar{\sigma}$ προ-
 κείμενον εἴη· τὰ γὰρ μὴ οὕτως ἔχοντα καὶ τὸ Θ εἰς τὸ
 $\bar{\sigma}$ μεταλαμβάνει. τοῦ μὲν οὖν προτέρου οἰκοθεν - οἰκο-
 θι, ἔνδοθεν - ἔνδοθι, Ἀβυδόθεν - Ἀβυδόθι, οὐρανόθεν-
 οὐρανόθι, τηλόθεν - τηλόθι, αὐτόθεν - αὐτόθι καὶ ἐν 5
 συγκοπῇ αὖθι, ὑπόθεν - ὑπόθι, ἀφ' οὗ πάλιν τὸ κατὰ
 συγκοπὴν ὕψι. καὶ ὥσως καὶ παρὰ τὸ ἀγχοῦ ἦν τὸ ἀγ-
 χόθεν καὶ ἀγχοθι, καὶ πάλιν κατὰ συγκοπὴν ἀγχι. σα-
 φές δὲ ὅτι καὶ τὸ κεῖθι πάλιν τὸ αὐτὸ πάθος ἀνεδέδε-
 κτο τῷ κεῖθεν, τῆς συγκοπῆς συνούσης τῆς παρὰ τὸ ἐκει- 10
 νόθι. τὰ μὲν οὖν γεγονότα τῇδε ἐγγόνει· οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγ-
 κης παρεπόμενόν ἐστι τοῖς εἰς $\bar{\theta}\epsilon\bar{\nu}$ τὸ τοιοῦτον· οὔτε
 γὰρ τῷ ἔνθεν παράκειται οὔτε ἄλλοις πλείοσι τοιούτοις.
 τοῦ γε μὴν ἑτέρου ὑποδείγματα ἐστὶ τοιαῦτα, Θήβηθεν -
 Θήβησιν, Ἀθήνηθεν - Ἀθήνησιν, θύρηνθεν - θύρηνσι. 15
 Τὰ διὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$ ἐκφερόμενα ἐπιρρήματα — λέγω δὲ τὰ
 προκείμενα κατὰ παραγωγὴν τοῦ $\bar{\theta}\epsilon$ · καὶ τὰ τοιαῦτα
 δὲ λέγω, τὰ διὰ τοῦ $\bar{\tau}\epsilon$, ἄλλοτε, τότε, ὑπὲρ ὧν καὶ κα-
 τὰ τὸ ἐξῆς εἰρήσεται, καὶ ἔτι τὰ διὰ τοῦ $\bar{\sigma}\epsilon$, κυκλόσε,
 πάντοσε, πόσε, καὶ ἔτι τὰ διὰ τοῦ $\bar{\delta}\epsilon$, οἰκαδε, καὶ ἔτι 20
 τὰ τούτοις ὅμοια — οὐ τρέπει πάντοτε τὸ $\bar{\epsilon}$ εἰς τὸ $\bar{\alpha}$
 παρ' Αἰολεῦσιν καὶ Δωριεῦσιν, ἀλλὰ τρέψαντά ἐστίν ἢ
 διὰ τοῦ $\bar{\theta}\epsilon$ ἐκφερόμενα ἢ διὰ τοῦ $\bar{\tau}\epsilon$, καὶ σχεδὸν μίᾳ ἦν
 ἀπολογία· πνεύματι γὰρ διαφέρει τὸ $\bar{\tau}$ τοῦ Θ. τὰ γὰρ
 μὴ τῇδε ἔχοντα τὸ $\bar{\epsilon}$ φυλάσσει· εἴρηται μὲν οὖν περὶ 25
 τῶν εἰς $\bar{\theta}\epsilon\bar{\nu}$, λέγω περὶ τοῦ ὑπισθα καὶ ὑπερθα καὶ
 τῶν τοιούτων· ἐστὶ δὲ καὶ ὑποδείγματα τῶν τοῦ $\bar{\tau}\epsilon$
 τὸ πότε - πότα, ὅτε - ὅτα, ἐτέρωτε - ἐτέρωτα, ἄλλο-
 τε - ἄλλοτα. διαφέρει δὲ πάλιν τὰ Αἰολικά τοῦ Δωρι-
 κοῦ, ἢ τὸ μὲν Δωρικὸν τὸ $\bar{\tau}$ εἰς $\bar{\kappa}$ μεταλαμβάνει, ὅτε 30
 τὸ πότε πόκα ἐστί, τὸ ἄλλοτε ἄλλοκα, ὅτε - ὅκα, καὶ
 μετὰ περισσοῦ τοῦ $\bar{\kappa}$, ὅκκα δὲ γυνή. οὐ μὲν ἐπὶ τοῦ
 κυκλόσε ἢ ἔραζε ἢ τῶν προκατειλεγμένων.

Τὰ εἰς $\overline{\text{ου}}$ λήγοντα ἐπιρῶήματα περισπᾶται, ἔστι δὲ παραγωγά. παρὰ τὸ ὕψος ἢ τὸ ὑψοῦ, παρὰ τὸ τῆλε τὸ τηλοῦ — [ὅ] δύναται καὶ τῷ τέλος παρακεῖσθαι, γενόμενης ἐκτάσεως τοῦ $\bar{\epsilon}$ εἰς τὸ η , τελοῦ — τηλοῦ· τὰ γὰρ ἐπὶ τέλους δικνούμενα μεγεθύνεται — καὶ παρὰ γενικὴν τὴν 5 αὐτοῦ ὁμωφωτόν τι ἐκπίπτει ἐπιρῶήμα τὸ αὐτοῦ. δύναται καὶ τῷ ἄγχι παρακεῖσθαι τὸ ἄγχοῦ. ἦν δὲ καὶ τὸ οὐ παρὰ πτωτικὸν τὸ ὅς, ἀφ' οὗ ἀνταποδοτικὸν τὸ τοῦ, πειστικὸν δὲ τὸ ποῦ. καὶ ἐπεὶ τὰ μονοσύλλαβα τῶν πειστικῶν, προσθέσει τοῦ $\bar{\delta}$ ἀοριστούμενα, βαρύνεται, οὐκ 10 ἔν εἴη παράλογον τὸ ὅπου κατὰ τάσιν. τῇδε ἔχει καὶ τὸ οὐδαμοῦ, παρακειμενον τῷ οὐδαμός· ἔστι καὶ συνύπαρξις τῶν εἰς $\bar{\tau\epsilon}$ ληγόντων ἐπιρῶήματων. παρὰ τὴν ἄλλος φωνὴν πάλιν τὸ ἄλλοτε, παρὰ $\tau\epsilon$ τὴν παντός τὸ πάντοτε, καὶ παρὰ τὸ οὐ τὸ ὅτε, ποῦ πότε, ὅπου ὁπότε. τῇδε 15 ἔχει καὶ παρὰ τὸ ἕτερος τὸ ἐτέρωτε ἢ παρ' ἐπιρῶήμα τὸ ἐτέρωθε, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρ' Αἰολεῦσιν ἐτέρωτα· πρόκειται γὰρ, ὅτι τὸ τοιοῦτον $\bar{\epsilon}$ εἰς $\bar{\alpha}$ τρέπουσιν Αἰολεῖς καὶ Δωριεῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τὸ πότα. σαφές ὅτι καὶ παρὰ τὸ νέος τὸ μὲν κοινὸν ἦν νέοτε, κατ' Ἀττικὴν δὲ 20 ἐπέκτασιν νέωτα, Αἰολικώτερον τοῦ $\bar{\epsilon}$ εἰς $\bar{\alpha}$ τραπέντος, καὶ τὸ ἐνίοτε δὲ παρὰ τὸ ἐνιος ἢ ἐνιοί· ἔστιν.

Καὶ τὰ διὰ τοῦ $\bar{\sigma\epsilon}$ παραγόμενα εἰς τόπον. παρὰ τὸ οἶκος οἶκοσε, ἄλλος ἄλλοσε, παντός πάντοσε, παρὰ $\tau\epsilon$ 25 πάλιν τὸ ποῦ τὸ

πόσε φεύγετε;

κύκλος κυκλόσε. Χρὴ δὲ νοεῖν, ὅτι πάλιν οἱ αὐτοὶ τόνοι παρέπονται τοῖς προκατελεγμένοις τῶν εἰς $\bar{\theta\epsilon\eta}$ καὶ τῶν εἰς $\bar{\theta\iota}$. ἄλλοθεν ἄλλοθι, εὐθέως καὶ ἄλλοσε· καὶ 30 ἐπεὶ πάντοθεν καὶ πάντοθι,

πάντοσε δαιδάλλων·

καὶ ἐπεὶ κύκλόθεν κυκλόθι, εὐθέως καὶ τὸ κυκλόσε, ἀγχοσε, τηλόσε.

Τὰ διὰ τοῦ $\xi\epsilon$ παραγόμενα ἔχει τὸ α παρεδρευόμενον ἐν βραχεῖ χρόνῳ, Ἀφιδνα Ἀφιδναζε, ἔρα ἔραζε, θύρα θύραζε. σημειωτέον οὖν τὸ χαμαῖς· καὶ δῆλον ὅτι τῆς Ἀττικῆς [ἐκ]τάσεώς ἐστι, καθὼ καὶ τὸ χαμαῖθεν.

Εἵπομεν ὡς τὰ διὰ τοῦ $\phi\iota$ παραγόμενα αὐτὸ μόνον 5 τῆς παραγωγῆς ἔχεται τῆς διὰ τοῦ $\phi\iota$, καθὼ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶ τὰ διὰ τοῦ $\delta\epsilon$ παραγόμενα, τοσόςδε, τοιόςδε, ἄπερ τοῦ αὐτοῦ μέρους λόγου ἔχεται, καθὼ καὶ πλεῖστα τῶν εἰς $\theta\epsilon\bar{\nu}$ ληγόντων, ὡς ἡ ἐμέθεν ἀντωνυμία καὶ αἱ σύζυγοι. ἔχεται μέντοι καὶ ἑτέρα ἐπιϋψηματικῆς ἐν- 10 νοίας. ὡς γὰρ παρὰ τὴν ἰνóφιν φωνὴν τὸ $\iota\phi\iota$ συνεκόπη, σημαῖνον τὸ ἰσχυρῶς. τὸ μέντοι νόσφι πρὸς ἐνίων οὕτως ἀπεδίδото, ὡς τὸ $\gamma\omega$ [ἔσθ'] ὅτε στερητικόν ἐστι, καθὼ καὶ τὸ νόσος ἐν στερήσει τοῦ σοεῖν· ἦν δὲ καὶ παρὰ τὸ ἔπεσθαι, κατὰ στέρησιν τοῦ $\nu\omega$, ἐσχηματισμένον τὸ νόσφιν, 15 ὅπερ ἐναντίον σημαίνει τῷ συνέπεσθαι. Σαφές δὲ ὅτι καὶ Σέλευκος καὶ οἱ πλείστοι ὑγιῶς ἐφίστων τῷ

οὐρανόθι πρό.

ἡ γὰρ εἰς $\theta\iota$ παραγωγή τὸ ἐν τόπῳ σημαίνει. ὅπερ τι- 20 κῆς μετέγραψαν τὸ οὐρανόθεν, ἵνα τὸ ἐκ τόπου δηλωθῇ. ἀλλὰ πάλιν ἐδόκει καὶ τὸ πρὸ ἀντικεῖσθαι· ἐπεὶ γὰρ τὸ οὐρανόθεν τὸ ἐξ οὐρανοῦ σημαίνει, οὐ συνίσταται δὲ τὸ πρὸ ἐξ οὐρανοῦ, σαφές ὅτι παραπεμπτέον καὶ τὴν διὰ τοῦ $\theta\epsilon\bar{\nu}$ γραφήν. χωρὶς εἰ μὴ ἐκεῖνό τις εἴποι, ὡς ἔσθ' ὅτε ταῖς γενικαῖς μόνον ἡ παραγωγή ἰσοδυνα- 25 μεῖ, οὐ δηλουμένης τῆς ἐκ προθέσεως, ὡς τὸ

Ἰδῆθεν μεδέων,

ὡς ἡ ἐμέθεν ἀντωνυμία, ὡς τὸ

Αἶας δ' ἐγγύθεν ἦλθε.

καὶ τὸ οὐρανόθεν προσλαμβάνει τὴν ἕξ πρόθεσιν, ἕξ 30 οὐρανόθεν, ὡς αὖ τοῦ $\theta\epsilon\bar{\nu}$ νῦν οὐ λεκτικῶς προσεληλυθότος, ἐν δὲ μόνον παραγωγῇ, καθὼς προαπεδόθη. τῇδε οὖν ἔχει καὶ τὸ οὐρανόθι πρό. εὐμαρέστερον μέντοι τὴν

διὰ τοῦ $\overline{\phi\iota}$ παραγωγὴν παραδέχεσθαι, ἢ τις συνήθως καὶ ἐπὶ γενικῆς παραλαμβάνεται. ἢ παραλαμβανομένη ποικίλλας ἔχει τὰς προθέσεις προσιούσας, ἐκ πασσαλόφιν, ἀπὸ χαλκόφιν. διὸ καὶ ἐν παραγωγῇ μόνον κατὰ τὰς ἀρχὰς τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιρρήματων παρελαμβάνομεν. τῇδε οὖν ἔχει καὶ τὸ οὐρανόφιν πρῶ.

Τὰ εἰς $\overline{\omega}$ λήγοντα ἐπιρρήματα σημαίνει καὶ τὸ ἐν τόπῳ καὶ τὸ εἰς τόπον. τὴν γὰρ διὰ τοῦ $\overline{\theta\epsilon\iota\iota}$ παραγωγὴν ἔχει ἐκ τόπου, λέγω δὲ ὅτε μάλιστα ἀπὸ προθέσεως, ἐσχημάτισται. ἰσοσυλλαβεῖ μὲν μάλιστα ταῖς προθέσεσιν, ἐὰν ὦσι δισύλλαβοι, μιᾷ δὲ πλεονάζει, εἰ εἴεν μονοσύλλαβοι, λήξει τῇ εἰς $\overline{\sigma}$ ἢ φύσει ἢ δυνάμει. τοῦ μὲν προτέρου ἀνά ἄνω, κατὰ κάτω· τοῦ δὲ δευτέρου πρὸς πρῶτον καὶ εἰς εἶσω. δυνάμει καὶ ἡ $\overline{\xi\zeta}$ εἰς $\overline{\sigma}$ λήγει· οὕτως ἔχει τὸ $\overline{\xi\zeta\omega}$. φανερὸν οὖν ἄνω μένει $\overline{\Delta\iota\omega\iota\iota}$, ἄνω ἀπέρχεται $\overline{\text{Ἀπολλώνιος}}$. $\overline{\xi\zeta\omega}$ μένει, $\overline{\xi\zeta\omega}$ ἀπέρχεται. Τὰ εἰς $\overline{\theta\epsilon}$ τούτων ἐκ τόπου ἐστίν, $\overline{\xi\zeta\omega\theta\epsilon\iota\iota}$ παραγίνεται. Ποῖα οὖν ἀπολογία ἐν τῷ

καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμη;

χορὴν γὰρ, φασίν, ἔνδον· προαπόδεδειγμένου τοῦ ὅτι δύο τοπικὰς σχέσεις σημαίνει τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιρρημάτων. ἐγὼ γε μὴν ὑπολαμβάνω, ὥς μᾶλλον τὸ ἔνδον ἀλογώτερον καθέστηκεν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο τι τῶν εἰς $\overline{\delta\omicron\iota\iota}$ ληγόντων ἐπιρρημάτων τοπικόν ἐστι, ποιότητος δὲ παραστατικόν. ἀπειρότερον οὖν ἀναστρέφοντες τῶν τοιούτων σημασιῶν καὶ ἐπιμέμφονται τὸ

εἶσω δόρπον ἐκόσμη.

ὥς προείπομεν, τὰ εἰς $\overline{\delta\omicron\iota\iota}$ λήγοντα ἐπιρρήματα ἀεὶ ποιότητός ἐστι παραστατικά, ἀγγελῆδόν, ταυρηδόν, σκηνηδόν, βοτρυδόν, ἱλαδόν, συναχαδόν· ἣν οὖν τὸ ἔνδον κατὰ ταῦτο σημειούμενον. ἀλλὰ καὶ ὀξύνεται ἅπαντα, καθὼς κατέλλεται· καὶ ἔνεκα τούτου σημειωτέον πάλιν τὸ ἔνδον. — τὸ γὰρ ἔμπεδον οὐκ ἔχεται τῆς παραγωγῆς τῆς

διὰ τοῦ δον, ἀλλ' ἔστιν ἐν συμπτώσει ὀνομαστικῇ σύνταξις ἐπιρρήματικὴ παραλαμβανόμενον καὶ ὡς ἔχει τὸ καλόν, αὐτὸ μὲν καλὸν ἀτέμνειν,

καὶ τὸ

νέον ἐρχομένων,

5

καὶ ἄλλα πάμπολλα, συννυπάρχοντα οὐδετέρᾳ θέσει ὀνομάτων. ἦν γὰρ παρὰ τὸ ὄνομα τὸ πῆδον ἀρσενικὸν ὄνομα ἀποτελούμενον ἔμπедος, καὶ ἔχον τρίτην ἀπὸ τέλους τὴν ὀξεύαν, καθὸ καὶ τοῖς πλείστοις τῶν τοιούτων ὀνομάτων παρεπόμενόν ἐστι, τέκνον εἴτεκνος, βλίφαρον καλ- 10 λιβλίφαρος, ξύλον ἄξυλος. ἦν οὖν καὶ παρὰ τὸ πῆδον τὸ ἔμπεδος, ἀφ' οὗ οὐδέτερον τὸ ἔμπεδον, κατὰ ἐπιρρήματικὴν σύνταξιν εἰλημμένον. — Ἔστιν οὖν ὑπὲρ τῆς τάσεως τοῦ ἔνδον ἐκεῖνο φάναι, ὡς ἔστι τινὰ ὑπεξαιρούμενα τῆς τάσεως, ὅτι ἃ μὲν ποιότητος, ὃ δὲ τόπου 15 δηλωτικὰν ἔστι· καὶ ἃ μὲν ὑπὲρ δύο συλλαβάς, ὃ δὲ δι-σύλλαβον· καὶ ἃ μόνον ἀπὸ προθέσεως ἐσχημάτιζται. ἦν δὲ καὶ τὸ περίξ ἀλόγως μὲν βαρυνόμενον, ἔχον δὲ πάλιν ἀπολογίαν τὴν ἐκκειμένην πρόθεσιν. Τινὲς μάλιστα τὰ ἐντελέστερον ἐξεδέξαντο τὸ ἔνδοι εἶναι, ὅπερ ἐν χρή- 20 σει Συρακουσίοις καὶ Αἰολεῦσιν ἔστι, γενόμενον ἐκ συγκοπῆς τοῦ ἐνδόθι, καθότι καὶ παρέκειτο τῷ ἀγχόθι τὸ ἀγχι, τῷ ὑψάθι τὸ ὑψι· ἀφ' οὗ ἐκ μεταλήψεως τοῦ εἰς τὸ ν ἔνδον ἐγεγόνει, καθότι καὶ τῷ αἰί παράκειται τὸ αἰέν· ἔνθεν ἐβαρύνετο εὐλόγως, καὶ τοπικὸν ἦν. Οὐκ 25 ἀγνωῶ μέντοι γε, ὅτι τινὲς τὸ

ἔνδοι πειράζουσα

περιέσπασαν· τῷ λόγῳ τῶν εἰς οἱ ληγόντων ἐπιρρήματων, ὅπερ, ὡς προείρηται, ἐχόμενον τοῦ πάθους ἀναγκαιῶς βαρύνεται. τῇδε γὰρ ἔχει καὶ τὸ ἐπιρῥῆμα πα- 30 ρ' Αἰολεῦσι τὸ μέσοι,

γαίλας καὶ νιφάεντος ὠράνω μέσοι·

τῇδε ἔχει καὶ ἀπὸ τοῦ τηλόθι τὸ τηλοῖ,

Ἔτι τὰ προκείμενα τῶν εἰς δὸν ληγόντων, ἀπὸ ὀνό-
 ματος εἰς ἐπιρρήματα παρηγμένα, ἢ τῷ ἡ παρεδρεύεται
 ἢ τῷ ᾧ, σκηνηδόν, ἀγεληδόν, ταυρηδόν, πανθυμαδόν,
 κατωμαδόν, ἐσημειοῦτο πρὸς Τρύφωνος τὸ βοτρυδόν, ὅπερ
 διὰ τὴν φυλάσσουσαν γενικὴν τὸ ὕ ἐδύνατο ἂν ἔχειν 5
 ἀναλογίαν. σχηματίζεται καὶ ἀπὸ μετοχῶν, ὡς τὸ ἐθε-
 λουτηδόν καὶ ἐκοντηδόν. σπανιάκεις ἀπὸ τῶν εἰς ξ λη-
 γόντων, ὡς τὸ κλιμακηδόν, δονακηδόν. καὶ ἔτι ἀπὸ ἐπιρ-
 ρημάτων· τοῦ λάθρα τὸ λαθρηδόν, χωρὶς εἰ μὴ ὀνόματι
 τῷ λαθραῖος παράκειται, ὥστε τὸ ἐντελὲς εἶναι λα- 10
 θραιηδόν, καὶ ἐν συγκοπῇ λαθρηδόν. καὶ παρὰ ῥῆμα
 σχηματίζεται, ἐκ μὲν βαρυτόνου τοῦ βρύχω τὸ βρυχη-
 δόν· καὶ ἴσως τῷ κρυφῷ περιπωμένῳ παράκειται τὸ
 κρυφηδόν, τῷ πελάζῳ καὶ ἐμπελάζῳ παράκειται τὸ
 ἐμπελαδόν, τῷ σχέθῳ σχεδόν, τῷ κρίνῳ κριδόν καὶ δια- 15
 κριδόν, φαίνῳ φανδόν καὶ ἀναφανδόν, χάλινῳ χανδόν.
 μένει δὲ τὸ ν ἐπὶ τοῦ χανδόν καὶ ἀναφανδόν, καθὼ καὶ
 ἐν παρακειμένῳ τῷ πέφαγκα καὶ κέχαγκα, οὐ μὴν ἐν
 τῷ κέκρικα ἢ κέκλικα, ἀφ' οὗ τὸ κριδόν καὶ διακριδόν,
 κλίνῳ κλιδόν καὶ παρακλιδόν. καὶ φαίνεται ὅτι τῷ μὲν 20
 βαίνῳ οὐ παράκειται τὸ ἐμβαδόν, μᾶλλον δὲ τῷ βῶ ἢ
 βίβημι, ὡς τῷ ἰστῷ ἵστημι τὸ σταδόν.

Τὰ εἰς δὴν ἐν βαρεία τάσει ἑστί, καὶ παράγεται
 καὶ ἀπὸ ὀνομάτων, ὡς τῷ λόγος τὸ λογάδην παράκειται,
 μόνος μονάδην, τρόχος τροχάδην, σπόρος σποράδην. ἢ παρὰ 25
 ῥῆμα, διὰ τοῦ δ καὶ τοῦ συγγενοῦς β παραλαμβανομέ-
 νου ἐν πρώτῃ συζυγίᾳ, κλέπτω κλέβδην, κρύπτω κρύβδην,
 γράφω γράβδην, ὅπτω ὄβδην καὶ ἐσόβδην, καὶ παρὰ τοὺς
 εἰς ξω λήγοντας μέλλοντας διὰ τοῦ γδ, πλέξω πλέγδην,
 μίξω μίγδην, νύξω νύγδην. καὶ παρὰ τὴν πέμπτῃν δὲ 30
 συζυγίαν, αἶρω ἄρδην, φύρω φύρδην. καὶ παρὰ τὸ σύω
 δὲ τὸ σύδην· ὅπερ ἐσχημάτιστο, ἐκ μεταθέσεως τοῦ ε

εἰς τὸ ὕ, πᾶρά τὸ σέω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ σόον, καθότι καὶ τῷ ῥέω τὸ ῥύω παράκειται, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ῥυτόν καὶ ὀλόκληρον εἰς ὃν λήγον ῥυδόν· καὶ παρὰ τῷ χύω τὸ χύδην· σεσημειώται τὸ βύξην, καὶ διὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ὕ, καὶ διὰ τὴν μονὴν τοῦ ζ. καὶ παρὰ ῥῆμα δὲ τὸ ῥῶ, 5 ἀφ' οὗ τὸ ῥητόν καὶ ἄῤῥητον, παράκειται τὸ ῥήδην, καθὼ καὶ τῷ τμήγω τὸ τμήδην. φαίνεται ὅτι καὶ τῷ ἥδω τὸ ἥδην παράκειται καὶ ἄδην. καὶ παρὰ τὰ εἰς μι λήγοντα ἔστιν εὐρέσθαι, βίβημι βάδην, ἵημι αἰδην καὶ ἀνέδην. ἔδει οὖν καὶ παρὰ τὸ πρίαμι τὸ πριάδην ἐπιῤῥῆ- 10 ματικῆς ἐχόμενον συντάξεως.

Ὅτι πρωτότυπὸν ἐστὶ τῶν εἰς ὡς ληγόντων τὸ ἔως, δῆλον, οὐ μὴν τὸ ἰσοδυναμοῦν εἰσό, καθὼ καὶ ἐν τόνῳ καὶ ἐν πνεύματι ἐπιστάσεως ἐδέετο. ἐν πνεύματι μὲν οὖν, ὡς ἀδύνατόν ἐστι τὴν ἐν φωνήεντι δασείαν ἐπὶ τέλους 15 εὐρέσθαι, ἐν τόνῳ δέ, καθὼ οὐδεμία λέξις εἰς ὃ λήγουσα τότου ἔχεται τοῦ ὀξείος, καὶ ἔνεκά γε τούτου τὸ αὐτὸ ἐσημειοῦτο, περὶ οὗ εἴρηται [ἐν τῷ] περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν. ὅτι μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἐσημειοῦτο ἔνεκα τοῦ ἐπὶ τέλους πνεύματος, εἴρηται καὶ ἐν τῷ περὶ δασείας καὶ ψιλῆς· 20 οὐ μὴν τὸ προκείμενον μόριον ὀφείλει καὶ περισπᾶσθαι καὶ γραφῆσθαι σὺν τῷ ι. ἀλλ' οὔτε περισπᾶται, οὔτε σὺν τῷ ι γραφεται, μετάληψιν δὲ ἔχει εἰς δύο μέρη λόγου κατ' αἰτιολογικὴν ἔννοιαν. καὶ ἄπορόν γε, πότερον ἐπιῤῥῆμά ἐστιν αἰτίας παραστατικόν, ἢ σύνδεσμος αἰ- 25 τιώδης. ἢ σύνταξις αἰτιολογική, ὡς εἰ καὶ ἐπ' ὀνόματος καὶ τῆς διὰ προθέσεως, λέγω δὲ ἐπ' ὀνόματος τοῦ κατ' αἰτιατικὴν νοουμένου, ἐφ' ἧς καὶ μάλιστα ἡ αἰτιολογικὴ φράσις γίνεται. τὸ γὰρ φάναι δι' Ἀριστάρχου ἢ δι' Ἀλεξανδρείας δῆλον ὡς σημαίνει ἐπὶ μὲν τῶν ἐμ- 30 ψύχων τὸ γινώσκοντος Ἀριστάρχου, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν τοπικῶν τὴν δι' αὐτῶν γινομένην πορείαν, δι' Ἀλεξανδρείας, διὰ τοῦ Ἑλλῆς πάντου· τὸ γὰρ ἐπ' αἰτιατικῆς παραλαμ-

βατόμενον αἰτιολογικὴν ὑπαγορεύει φράσιν, δι' Ἀλέξαν-
δρον, δι' Ἀρίσταρχον, διὰ τὴν πόλιν, διὰ τὴν
Λέσβον, διὰ τὴν Ἰλίον. ὅθεν δοκεῖ μοι καὶ τότε τὸ
μόριον ταύτης ἔχασθαι τῆς συντάξεως. ὥς μὲν οὖν οὐ δύ-
ναιτο δοτικῆς εἶναι πτώσεως, προφανὲς ἐκ τοῦ σημαινο- 5
μένου· δοτικὴ γὰρ οὐδέποτε αἰτιολογικὴν φράσιν παρί-
στησι, καθὼς ἔφαμεν, μαρτυρούσης καὶ τῆς παραδόσεως
καὶ κατὰ τάσιν καὶ κατὰ γραφὴν. ὅτι δὲ οὐδὲ αἰτιολογι-
κὸς σύνδεσμος, προϋπτον. οὐ γὰρ δὴ γε ἀντιμεταλήψεις
εἰσὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς αἰτιολογικοῖς συνδέσμοις, λέγω τῷ 10
ὅτι ἢ γὰρ ἢ ἔνεκα ἢ τινι τῶν τοιούτων. Ῥητέον οὖν
ὥς ἐθιμώτερον οἱ ποιηταὶ ἐλλείπουσι προθέσεις, ὥς
ἐπὶ τοῦ

ἔθυσσε μάχη πεδίοιο,
ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε,
πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι,

15

καὶ

τίσις ἔρχεται Ἀτρεΐδαο.

καὶ ἐπὶ γε μάλιστα τοῦ προκειμένου μορίου. οὐ γὰρ ἂν
ἄλλως αἰτιολογικὴν φράσιν ὑπέφαινε, εἰ μὴ ἔλιπε τῇ 20
διὰ, ἀεὶ σημαινούσῃ καὶ αἰτιολογικὸν σύνδεσμον, ὥς ἔφα-
μεν, ἐπ' αἰτιατικῆς πτώσεως. Ἀλλ' ἐκεῖνό τίς φησι· ποῦ
οὖν ἡ αἰτιολογικὴ πτῶσις; Πρὸς ὃν φαίμεν, ὥς ἀνεπί-
κτατός ἐστιν ἐν τῷ

τὸ καὶ οὔτι πολὺν χρόνον.

25

ὅθεν δοκεῖ καὶ τὰ τῆς τάσεως συμμεμενηκέναι κατ' ὀξεί-
αν τάσιν, καὶ τὰ τῆς γραφῆς. τὸ λείπον οὖν ἡ μετάλη-
ψις ἀπέλαβε, λέγω τὴν διὰ πρόθεσιν. ἀεὶ γὰρ τὰ με-
ταλαμβάνόμενα πρὸς ποιητῶν ἀνάγεται εἰς σαφήνειαν
καὶ συνήθη προφοράν. καὶ γὰρ μεταλαμβάνόμενον τὸ 30

ἔθυσσε μάχη πεδίοιο

ἀπαραλαμβάνει τὴν διὰ καὶ τὸ λείπον τῆς προθέσεως, ῥῆ-
μα λέγω

ἀλλ' ἄνα εἰ μέμονάς γε

εἰς ὑπελῆ προφορὰν τοῦ ἀνάστηθι. Οὐκ ἀήθως δὲ καὶ τὸ ὑποιακτικὸν πάντως ἐπιζητήσῃ τὴν διά, οὐ δυνάμενον ἐν ἀρχῇ παραλαμβάνεσθαι, τό γε μὴν προτακτικόν, ἡθισμένον καὶ ἀρχὰς λόγων παραλαμβάνεσθαι, οὐκ ἀή- 5
θη ἔσχε τὴν κατ' ἀρχὰς θέσιν.

Εἴπερ τὸ ἌΝΤΙΚΡΤΣ βαρύνεται, τί δὴ ποτε οὐχὶ καὶ τὸ κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ, καθὼ καὶ ἐπ' ἄλλων ἔστιν ἐπινοῆσαι, παλλάκι, ἐπτάκι, τουτάκι; Ἡ καθὼ τὰ εἰς ὤ λήγοντα ἐπιρρήματα ἐθέλει ὀξύνεσθαι, ὥς ἔχει τὰ μετα- 10
ξύ καὶ τὸ εὐρύ· τὰ γὰρ ἔϋ ἴσως ἀπὸ διαιρέσεώς ἐστι τοῦ εὐ, ἥ καὶ τόχα παράλογον ἔχει τὴν τάσιν, ὥς δε-
δεξεται. Ἔστι καὶ τῇδε ἀποφήνασθαι, ὥς μᾶλλον κα-
τωρθώτο τὸ ἀντικρύ, τῆς ὑγιούς τάσεως ὑπόμνησις κα-
θεστικός, τὸ δὲ ἄντικρυς ἡλόγηται βαρυνόμενον, εἴγε τὰ 15
τοιαῦτα τῶν ἐπιρρημάτων ὀξύνεται, ἰθύς, ἐγγύς· καὶ
ἐνεκα τούτου παράλογον τὸ ἄντικρυς.

Τοῖς εἰς ὤς λήγουσιν ὀξύτονοις παράκειται εἰς ὤ λήγοντα, ὁμόφωνα οὐδετέροις, ἐπιρρήματα, ὥς τὸ
εὐρὺ ῥέει

20

παρὰ τὸ εὐρύς, ὥς τὰ ταχύ ἦλθεν παρὰ τὸ ταχύς, καὶ τῷ οὖν εὐς ὥφειλε παρακείσθαι ὀξύτονον τὸ εὐ, ὅπερ συ-
ναιρεθὲν ἀναγκαιῶς περιεσπάσθη διὰ τὴν ἐν αὐ-
τῷ δίφθογγον· προλήψει μέντοι τοῦ διηροῦσθαι τὴν ἐν
ἐβάρυναν τὸ ἐπιρρῆμα,

25

Τὰ τοπικὰ τῶν ἐπιρρημάτων τρεῖς ἔχει διαστάσεις, τὴν ἐν τόπῳ, τὴν εἰς τόπον, τὴν ἐκ τόπου, καὶ δῆλον ὅτι
ἀρχικιώτερά ἐστι τὰ ἐν τόπῳ· τὰ γὰρ ἐκ τόπου πολὺ
πρότερον ὁμολογεῖ τὰ ἐν τόπῳ εἶναι, καὶ ἔτι τὸ εἰς τό-
πον τὸ ἐκ τόπου τὴν μετάβασιν ποιῆσθαι. ἤδη δὲ καὶ 30
[ἐκ] τῶν φωνῶν σαφὲς τρῦτο γενήσεται. τὸ γὰρ ποῦ ση-
μαίνει τὸ ἐν τόπῳ· ἀφ' οὗ γίνεται τοπικὰν εἰς τόπον
παραγωγὸν πῶς καὶ ἔτι τὸ πόδι, καὶ ἐκ τόπου τὸ πό-

θεν, παρά τε τὸ ὕψος ὑψαῦ γίνεται, ἀφ' οὗ τὰ ὑψό-
θεν καὶ ὑπόδι.

Ὅν τρόπον ἐν τῷ παρεπομένῳ γένηι τοῖς ὀνόμασιν
ἔστι μοναδικὰ κατὰ ἀρρῆνικὴν προσοράν, καὶ ἔτι κατὰ
θηλυκὴν καὶ αὐδετέραν, μονογενῇ καλούμενα, καὶ ὡς 15
ἔστι τινα τριγενῇ, ἐν' ἐκάστη φωνῇ λεγόμενα, καλὸς κα-
λὴ καλόν, ἐπικοινωνοῦντά τε τῷ ἀρρῆνικῷ γένηι καὶ θη-
λυκῷ, ὁ ψευδὴς καὶ ἡ ψευδὴς καὶ τὸ ψευδές, ἕνιά τε ἐν
δυσὶ γένεσι νοεῖται γὰρ ἀρρῆνικὰ καὶ θηλυκὰ, ὡς ἵππος
καὶ τὰ παραπλήσια, τοῦτον τὸν τρόπον ἔστιν εὐρέσθαι 10
καὶ τὴν τῶν τοπικῶν ἐπιρρήμάτων σχέσιν οὐ μόνον μο-
ναδικὴν εὔσαν, ὥστε μὴ καὶ ἐξ ἀκολουθίας ἐγγίνεσθαι
τὰς ὑπολοίπους σχέσεις τῶν τόπων, ὥσπερ, ἐπὶ τοῦ πῇ
ἐπιρρήματος καὶ ἄλλων ὧν παρεθέμεθα ἢ ἐξ ἀκολου-
θου προφορᾶς τὴν τρισσὴν διάστασιν ποιεῖσθαι ὥσπερ 15
τὰ τριγενῇ, ὡς παρὰ τὴν οἴκου ἀποτελεῖται τὸ οἴκοθεν
οἴκοθεν οἴκαδε, καὶ τοῦ ἐπιρρήματος κατὰ τὸ δέον τὴν
ἀκόλουθον φωνὴν ἀπενεγκαμένου. ἔστιν ἂ καὶ ἐπικοινων-
εῖ, κατὰ τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα σημασίαν ἔχοντα τὴν
εἰς τόπον καὶ ἐν τόπῳ, οὐ μὴν τὴν ἐκ τόπου, ὡς τὸ 20
ἄνω καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑπὲρ ὧν εἰρήσεται, σπάνια μὴν
ἔστι τὰ διὰ μιᾶς φωνῆς τὴν τρισσὴν τῶν τοπικῶν ἐπι-
δεχόμενα διάστασιν, ὡς ἔχει τὰ πρόσθεν καὶ εἴ τι τοιοῦ-
τον. καὶ ἔτι τὸ προειρημένον τοπικὸν ἐπιρρήμα συνεκ-
δρομῇ τῶν φωνῶν κατὰ τινὰ προσπάθειαν τῶν ἐν τόπῳ 25
ἐπιρρήμάτων καὶ εἰς τόπον, καθὼς τὸ τοιοῦτον καὶ ἐπ' ἄλ-
λων μερῶν λόγου δέκνυται, ἐν πτώσεσι μὲν εὐθείας πρὸς
αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν, γενικῆς τε πρὸς δοτικὴν, καὶ
διὰ τοῦτο πάμπολλος ἡ συμμονὴ τῶν πτώσεων καὶ συ-
νέμπτωσις, δυτικῶν ἀπάντοτε συμπιπτόντων, αὐδετέρων τε 30
κατ' εὐθείαν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν, καὶ ἐπὶ τῶν
πλείστων ἀρρῆνικῶν κατ' εὐθείαν καὶ κλητικὴν, ὥστε καὶ
μέχρι σχημάτων ἀνάγεσθαι τὴν συμπάθειαν, ὡς

ἥλιος ὅς πάντ' ἐφορᾷς

καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, καὶ ἐπὶ πληθυντικῶν ἀπάντων·
 ἔν τε ἐρήμασιν ἐνεστώτων πρὸς παρατατικούς καὶ παρα-
 κειμένων πρὸς υπερσυντελικούς. καὶ περισσὸν τὸ νῦν
 τούτων ἀπάντων παρὰ θεσιν ποιῆσθαι. ἐντεῦθεν οὖν καὶ 5
 τὰ προκειμένα ἐπιρῥήματα διὰ τὴν προκειμένην συμπά-
 θειαν συντρέχει, καθ' ἕνα σχηματισμὸν παραλαμβάνό-
 μενα, τῆς χρήσεως ἕσθ' ὅτε καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς διαστολὴν
 διασυσχυνούσης. τὸ γὰρ ποῦ ἀπ' ἡλθεν ἢ ποῦ μένει
 ἐν ἔμεινε κατὰ τὰς δύο διαστάσεις τῶν τόπων, τοῦ ποιη- 10
 τικοῦ ἔθνους τὸ πλέον διαστελλαντος,

ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἑκτορα;

κατὰ τὴν ἐν τόπῳ σχέσιν, κατὰ δὲ τὴν εἰς τόπον

πῇ ἔβη Ἀνδρομάχῃ;

ἐπ' ἐκείνου τοῦ σημαινομένου

15

πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ δὲ καὶ
 αὐτάς;

ἀντὶ τοῦ εἰς τίνα τόπον.

Τὰ εἰς δὲ λήγοντα ἐπιρῥήματα τὴν εἰς τόπον σχέ-
 σιν σημαίνει, οἴκαδε, ἄγραδε, ἄλαδε, καὶ ἐκ συντάξεως 20
 αἰτιατικῆς πτώσεως καὶ τοῦ δὲ συνδέσμου ἀποτελεῖται,
 σχεδὸν μέμημα καθεστὸς τῆς προκειμένης παραγωγῆς,
 οἰκόνδε, Οὐλυμπόνδε. διὰ ταύτην τὴν ἀφορμὴν καὶ τὸ
 ὧδε ἀπηνέγκατο τὴν εἰς τόπον σχέσιν, ὧδε ἡλθεν ὁ δεῖ-
 να, καὶ τὴν ἐν τόπῳ κατὰ τὴν προκειμένην συμπάθειαν 25
 τὴν εἰς τόπον καὶ ἐν τόπῳ, ὧδε σὲ μένω. Ἴσως δόξει
 τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος ἀντικεῖσθαι τῇ προειρημένῃ συντά-
 ξει τοῦ τοπικοῦ ἐπιρῥήματος, ὥς παρ' αὐτῷ οὐ τοπικόν
 ἐστι, ποιότητος δὲ παραστατικόν, καὶ ἰσοδυναμοῦν τῷ
 οὕτως· περὶ οὗ ἐξ ἐπικρίσεως ἐντελῶς εἶπομεν ἐν τῷ πε- 30
 ρὶ ἐπιρῥημάτων, ὥς εἴη μὲν ἡ δέουσα αὐτοῦ προφορὰ
 σημαίνουσα τὸ οὕτως, ἡ δὲ προκειμένη πολλὴ παράθεσις
 ἐπὶ τῶν τοπικῶν ἐπιρῥημάτων ἀπηνέγκατο καὶ τὸ προ-

κείμενον μόριον εἰς τὴν τοπικὴν σχέσιν. ἤδη μέντοι ἔνια,
 ἅπερ καὶ σπανιώτατά ἐστιν, ἀνεδέξατο τὴν εἰς δὲ πα-
 ραγωγὴν οὐκ οὖσαν τοπικὴν, κοινὴν δὲ καὶ ἄλλων με-
 ρῶν λόγου, οὐδὲν πλέον σημαίνουσιν τοῦ ἀπ' οὗ πα-
 ρήχθη, εἶγε τοῖς οὕτως ἐπεκτεταμένοις παρεπόμενόν ἐστιν 5
 ἐν ἀνταποδοτικῷ μορίῳ καταγίνεσθαι διὰ τοῦ τ, τοσός-
 δε, τοιῦςδε, τηλικόςδε. οἷς ὅμοιον παρὰ τὸ ἡνίκα καὶ
 τηνίκα τὸ τηνικάδε, ἡμος τῆμος τημόςδε. πρόσκειται δὲ
 τὸ τοιοῦτον. χρὴ μέντοι νοεῖν, ὡς τὰ ἐπεκτεταμένα ἔξει
 τὴν ἀνταπόδοσιν τοῦ τ, οὐ μὴν τὰ ἀνταποδοθέντα τὴν 10
 ἐπέκτασιν ἔχει. ἰδοὺ γὰρ παρὰ τὸ ὄφρα καὶ τόφρα τὰ
 τῆς ἐπεκτάσεως οὐκ ἐγένετο· καὶ τὸ ἕως καὶ ἔτι τέως·
 ἴσως ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις ἑλλιπῇ ἐστὶ τὰ τοιαῦτα σχήμα-
 τα. παρλείπετο γὰρ τὸ τοιοῦτον τοῖς ἐπεκτεταμένοις, καὶ
 ἐν πύσμασι καταγίνεσθαι· ἃ δὲ ἑλλιπῇ πυσματικῆς ἦν 15
 προφορᾶς. καὶ ἐκ τῆς ἀναστροφῆς δὲ τοῦ λόγου πάλιν
 ἐστὶ τινα ἀντικείμενα, ὡς παρὰ τὸ ὡς τὸ ὦδε οὐκ ἀρ-
 ξάμενον ἀπὸ τοῦ τ, καὶ παρὰ τὸ ἐνθα τὸ ἐνθάδε. ὅτι
 γὰρ οὐκ ἔστι τῆς τοπικῆς παραγωγῆς, σαφές ἐντεῦθεν.
 τὰ τοπικὰ παραχθέντα μετὰ τοῦ σημαυνομένου καὶ τρῶ- 20
 την ἀπὸ τέλους ἔχει τὴν ὀξεῖαν, ἄγραδε, οἰκαδε· τοῦτο
 δὲ οὐχ οὕτως ἔχει. τὰ τοπικὰ παραχθέντα ἀποβολῇ τοῦ
 δε οὐκ ἀπολιμπάνει λέξιν σημαίνουσάν τι, χωρὶς εἰ μὴ
 ἐκ παραγωγῆς μὲν μὴ εἶη, ἐκ δὲ συντάξεως τοῦ δὲ συν-
 δέσμου καὶ πτώσεως αἰτιατικῆς, ὡς τὸ Οὐλυμπόνδε καὶ 25
 τὰ ὅμοια· καὶ διὰ τοῦτο ἀμφίβολον τὸ ἄλαδε. ὅπερ πά-
 λιν τῷ ἐνθάδε οὐ παρακολουθεῖ. εἴπερ οὖν τὸ ἐνθα
 καταλιμπάνεται ὑποστελλομένου τοῦ δε, ἴδιον δὲ ἐστι
 τοῦτο τῶν διὰ τοῦ δε ἐπεκτεταμένων, τὸ πάλιν ἀποβολῇ
 τοῦ δε τὸ αὐτὸ σημαίνειν, ὡς γε ἔχει τὸ τηνικάδε καὶ 30
 τηνίκα, τημόςδε καὶ τῆμος, ὦδε ὦ, ὃ δὲ Δωρικόν ἐστιν,
 ὥτε χερνῆτις γυνή, καὶ ἐπὶ ὀνομάτων τοιόςδε - τοῖος,
 τοσόςδε - τόσος, τῆς προκειμένης παραγωγῆς καὶ τὸ ἐν-

θάδε. εἴπερ οὖν ἴδιον τὸ τὴν πρὸ τέλους δξύνειν, βρα-
 χεῖαν οὖσαν, τῶν διὰ τοῦ δε παρηγμένων, τημósδε, τη-
 νικάδε, τοιοῦτον ἄρα καὶ τὸ ἐνθάδε. πρόδηλον ὅτι καὶ
 τὸ ἐνθένδε τῆς αὐτῆς παρολκῆς ἐστίν· ἅπερ ὅλως οὐδὲ
 τὴν εἰς τύπον σχέσιν σημαίνει. ἔτι ὃν τρόπον διαφέρει 5
 τὰ τοιαῦτα, καθὸ ὃ μὲν ἐστὶ παρηγμίνον διὰ τοῦ δε,
 ὃ δὲ ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, τὸν ἴδιον ἔχον τόνον καὶ τὸν
 τοῦ δέ,

ὃ δὲ προσεῖπεν ἄνακτα,
 τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὸ ἐνθάδε διοίσει τοῦ 10

ἐνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει·

τὸ μὲν γὰρ παροξυνόμενόν ἐστι, τὸ δὲ προπαροξυνόμε-
 κον ἐν παραθέσει τοῦ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου,

ἐνθα δ' ἔβαιεν

Αἰολὸς Ἱπποτάδης.

15

Μόνως τὰ διὰ τοῦ ξε τὴν εἰς τόπον σχέσιν σημαί-
 νει, ἔραξε, θύραξε, Ἀφίδναξε, Θήβαξε, οὐκ ἀπιθάγως,
 τοῦ ξ καὶ τοῦ δ ἰσοδυναμοῦντος σχεδόν, κλύζω κλύδων,
 κνίζω κνίδη, ἔζω ἔδος.

Τὰ εἰς ὦ λήγοντα ἐπιρρήματα, ἥνικα μὲν ἀπὸ προ- 20
 θέσεως παρῆκται, πάντως ἐστὶ τοπικά, ὥς τὰ ἄνω καὶ
 τὰ ὅμοια· ἥνικα οὐ ἀπ' ὀνομάτων, τὴν τοῦ ὀνόματος σχέ-
 σιν παραλαμβάνει ἐπ' ῥηματικῶς νοουμένην. παρὰ τὸ τέλ-
 νειν ὁ τόνος εἴρηται, ἥς ἔχεται πάλιν ἐννδίας τὸ τόνω· ἐπί-
 τασιν γὰρ ἐνεργήματος σημαίνει. ὁμοίως τὸ ἄνεως σημαί- 25
 νει τὸν ἄφωνον, λέγω ὀνοματικῶς, ἀφ' οὗ πάλιν ἐπιρρή-
 μα πίπτει τῆς αὐτῆς ἐννοίας ἐχόμενον τὸ ἄνεφ καὶ τὸ
 ἀναυδ . . καὶ δῆλον ὅτι τὸ κύκλω οὐ διὰ τῆς πα-
 ραγωγῆς τὴν εἰς τόπον σχέσιν σημαίνει, ἀλλὰ καθὸ καὶ
 τὸ κύκλος κατηγορεῖ σχέσεως τοπικῆς. ὁμοίως καὶ τὸ 30
 πύρρῳ, Ἀττικώτερον ἐκταθίν, παρακείμενον τῷ πδ-
 ρς, πάλιν τοπικῆς ἐννοίας οὔσης. τὰ γε μὴν ἀπὸ προ-
 θέσεως παραχθέντα πάντοτε τοπικὴν σχέσιν ἐπαγγέλλε-

ται, ἵσως ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ προθέσεις, μετὰ καὶ ἄλλων
 σημαينوμένων, τοπικὰς σχέσεις παρεμφαίνουσιν, ἀνα-
 βαίνει, καταβαίνει, καὶ μάλιστα γε ἐπὶ τῆς τῶν ἐπιρρη-
 μάων συνθεσεως, ὅτε καὶ αὐτὰ τὴν ἐν τόπῳ κίνησιν
 σημαίνει· ἐπὶ γὰρ τῶν πτωτικῶν καὶ ἄλλα πάμπολλα ση- 5
 μαίνει, κατὰ Κτησιφῶντος, διὰ Τρύφωνα, περὶ
 ἐμοῦ. ἔστι δὴ τὰ ὑπόλοιπα ταῦτα, ἀνά ἄνω, κατὰ κά-
 τω, πρὸς πρόσω, ἐς ἔσω, ἔξ ἔξω. καὶ ἕκαστον τῶν
 προκειμένων σημαίνει καὶ τὴν εἰς τόπον σχέσιν καὶ τὴν
 ἐν τόπῳ, ἄνω ἔρχομαι - ἄνω μένει. 10

ἅττα, πρόσω φέρε τόξα·

καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ αὐτό. πῶς οὖν ἄλογον καὶ τὸ
 εἶσω δόρπον ἐχόσκει,
 κειμένου τοῦ εἶσω ὁμοίως τοῖς ἄλλοις κατὰ τήνδε τὴν
 σχέσιν; καὶ τὴν ἐν τόπῳ καὶ τὴν εἰς τόπον, 15
 δὲ εὐπετείας τευχέων εἶσω μολεῖν.

Ἀλλὰ φασιν, ὡς ἐχρῆν φάσαι ἔνδον. ὅπερ ἐκ τῶν ἐναν-
 τίων ἵσως ἄλογον, καθὸ πᾶν εἰς δὸν λῆγον ἐπίρρημα
 ποιότητός ἐστι παρεμφατικόν, οὐ τόπον, βουτυδόν, οἰα-
 κηδόν, ἀγγεληδόν, δονακηδόν. πῶς οὖν οὐ γελοῖον τὸ μὲν 20
 ἔχον λόγον παραιτεῖσθαι, τὸ δὲ ἄλογον καὶ κατὰ φω-
 νήν, ὅτι μὴ ὀξύνεται, καὶ κατὰ τὸ δηλούμενον, ὅτι μὴ
 τὸ αὐτὸ τοῖς ὅπασι σημαίνει, ἀναλογώτερον εἰπεῖν;
 Ἔστιν ὑπὲρ τῆς χρήσεως ἐκεῖνα παραθέσθαι, ὡς τὰ
 μὲν ἄλλα τῶν ἐπιρρημάτων, λέγω τὰ παρὰ τὰς προθέ- 25
 σεις ἐσχηματισμένα, οὐκ ἔχοντα ἕτερον τὸ παρακείμενον,
 δηλοῦν τὴν ἐν τόπῳ σχέσιν, ἀνέμενε τὴν δισσὴν χρῆσιν
 τῶν τοπικῶν· τὸ δὲ εἶσω, ἔχον τὸ ἔνδον ἀντιπαρακείμε-
 νον, ἐδόκει ἀλόγως τίθεσθαι σημαῖνον τὴν τοῦ ἔνδον
 σχέσιν. ὅπερ παντὶ μέρει λόγου παρακολουθεῖ τὸ διελέγ- 30
 χεσθαι εἰς ἀκαταλληλότητα, ὅταν ἑτέρα τις χρῆσις ἢ
 κατ' ἰδίαν μόνον σημασίαν. τὸ γράφει οὐκ ἂν ποτε ἐπὶ
 πρώτου προσώπου ἢ δευτέρου τεθείη, ἐπεὶ ἀπομεμέρι-

σται τὸ γράφω καὶ γράφεις εἰς τὰ πρόσωπα· τὸ γράφεις δὲ οὔτε ἐπὶ πρώτῳ οὔτε ἐπὶ τρίτῳ, καθὼ ἀνεμερίσθη τὰ τοιαῦτα. τὰ γε μὴν ἀπαρέμματα, εἰς πρόσωπα οὐ μερισθῆντα, εἰς ἀριθμούς, οὐκέτι ἀκατάλληλα παρὰ τὴν τοῦτον ἀνωμαλίαν ἐστίν. ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτον πάμπολλα παραθεσθαι. 5
ἐξαιρέτως οὖν ἀνεμερίσθην τὸ ἔνδον ἀναγκαίως διελέγχει τὴν δισσὴν χρῆσιν τοῦ εἴσω. Ἀλλὰ φάμεν αὐτὸ ἡκογῆσθαι, ὅπερ εἶχεν ὑπεξαίρεσιν τοῦ μὴ ὅμοιον εἶναι τοῖς εἰς ὄν περατουμένοις, πρώτῳ ὅτι δισύλλαβον, ἔπειτα μόνον ἀπὸ προθέσεως ἐσχημάτισται, τῶν ἄλλων οὐ τῆδε 10 ἔχοντων, ἀλλ' ἐξ ὀνόματος ἢ ῥήματος παρηγημένων. πρόκειται δὲ ὅτι αἱ προθέσεις, παραγόμεναι εἰς ἐπιρρηματικὴν προφορὰν, τόπου σχέσιν ἐπαγγέλλονται. εἰ οὖν μόνον ἀπὸ προθέσεως, μόνον καὶ τοπικὴν σχέσιν σημαίνει, οὐκ ὀξυνόμενον, καθὼ τὸ πλέον πάλιν αἱ προθέσεις ἐν 15 βαρεῖα τάσει ἔχουσι τὰ ἐπιρρήματα παραγόμενα.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ διὰ τοῦ σ ἐκφερόμενα τὴν αὐτὴν σχέσιν τοῖς εἰς δεξιὰς λήγουσι σημαίνει, τὸν αὐτὸν τόνον ἀναδεχόμενα καὶ παράθεσιν τὴν τῶν εἰς δεξιὰς, ἄλλοθεν ἄλλοσε, πόθεν πόσε, πάντοθεν πάντοσε· οὐ τοῦτό μου 20 ἀποφαινομένου, ὡς πάντως τὰ εἰς δεξιὰς λήγοντα ἀντιπαράκειται τοῖς εἰς αὐτὰ, ἀλλ' ὡς τὰ εἰς αὐτὰ τοῖς εἰς δεξιὰς παράκειται, ὧν καὶ τὴν ταυτότητα ἀναδεχονται. οἷς πάλιν σύνεστιν ἢ διὰ τοῦ θι παραγωγῇ, τὴν ἐν τόπῳ σχέσιν ἀπάντοτε δηλοῦσα, πάλιν τῆς αὐτῆς τάσεως συνούσης, 25 γραφῆς τε τῆς διὰ τοῦ θ, εἰ συνελήκαται τὸ πλέον καὶ ἢ διὰ τοῦ ο γραφῇ παρεδρεύουσα· εἰ δὲ μή γε ἢ διὰ τοῦ σσ γραφῇ ἐγγίνεται, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, οὐκ ἐν μονῇ μὲν τοῦ [θ] Ἀθήνη Ἀθήνηθεν Ἀθήνησιν, Θήβη Θίβηθεν Θήβησι, συνόντος δὲ τοῦ ο οὐρανόςθεν οὐρανόθι, 30 Ἀβυδόθεν Ἀβυδόθι, οἰκοθεν οἰκοθι. πρόσκειται δὲ κατὰ τὸ πλέον διὰ τὸ κείθεν καὶ κείθι, ὅπερ ἴσως τοῦ ἐκείνόθι δύναται συγκοπὴ εἶναι· ἀλλὰ καὶ πάλιν διὰ τὸ ἐγγύθεν

θεν καὶ ἐγγύθι. καὶ σαφὲς ὅτι θεόντως ἐν τοῖς πλείστοις
 ἢ τοιαύτη γίνεται ἀπαράδεκτος γραφή, λέγω τὴν οὐρα-
 νόθι πρό. οὐ γὰρ νῦν τὴν ἐν τόπῳ σχέσιν ὁ λόγος ἀπαι-
 τεῖ, ἀλλὰ τὴν ἐν γενικῇ σύνταξιν, πρὸ οὐρανοῦ, εἶγε οὐκ ἐν
 οὐρανῷ ἢ πτησίς ἦν. [χρ]ῆν οὖν οὐρανόφιν ἢ οὐρανόθεν, 5
 οὐ τοῦτό μου ἀποφαινομένου, ὡς τὰ διὰ τοῦ θεν ἐκφε-
 ρόμενα τὴν ἐκ τόπου σχέσιν σημαίνει, ἢ ἐν γενικῇ θέλει
 παραλαμβάνεσθαι, ἢ καθόλου ὅτι ἔστιν ἐν τῇ συντάξει
 ἐπιρρήμα· δεδείξεται γὰρ τὴν ἐκ τόπου σχέσιν δηλοῦν τὸ
 αὐτὸ τοῖς ἀπ' ὧν ἐσχηματίσθη. τὰ γε μὴν εἰς φη λήγον- 10
 τα αὐτὸ μόνον παραγωγῆς δόξαν ἔσχεν ἐπιρρηματικῆς,
 οὐ μὴν ἔστιν ἐπιρρήματα τῇ φύσει, καθάπερ τοῦναντίον
 ὀνόματα πολλάκις τῇ φύσει ὄντα, σύνταξιν ἐπιρρηματι-
 κὴν ἀναδεξάμενα, λέγεται ἐπιρρήματα. ἔχει δὲ τὰ τοῦ
 λόγου οὕτως. πᾶσα παραγωγή ἐπιρρηματικὴ, τοπικὴν 15
 σχέσιν ἀναδεξαμένη, μιᾷ ὑπακούει πτώσει κατὰ τὴν διά-
 λυσιν, οἴκοθι - ἐν οἴκῳ, οἴκοθεν - ἐξ οἴκου, οἴκαδε -
 εἰς οἶκον. χρῆ οὖν καὶ τὰ παρόντα τοῦ λόγου ἔχουσιν
 γενικὴν δέ ἐστι τὸ πασδαλόφι, καὶ δοτικὴν

ὡς φρήτη φρήτηφιν,

20

ἢ αἰτιατικὴ, ὡς

ἐπὶ δεξιόφιν.

καὶ εἰ τοῦτο, δοθήσεται ὡς τὸ ἀναπεμπόμενον ἐν πτώ-
 σεσιν ὀνόματος μᾶλλον σύνταξιν ἀναδέχεται ἢ περ ἐπιρ-
 ρήματος, ὥστε καὶ κλινομένων τῶν πτώσεων τὴν παρα- 25
 γωγὴν γίνεσθαι. ὅπερ οὐκ ἴδιον ἐπιρρημάτων· οὐδὲ γὰρ
 τὸ τοιόσδε καὶ τοσόςδε, τὸ τοῦ ἐπιρρήματος ἀναδεξάμε-
 να κατὰ τὸ τέλος, ἐπιρρήματα ἐκαλέσαμεν διὰ τὸ συ-
 νημμένον τῆς πτώσεως καὶ διὰ τὸ αὐτὸ δηλούμενον. ἔστι
 δὲ καὶ ἐκ παραθέσεως προθετικῆς ἔσθ' ὅτε τοπικὴν σχέ- 30
 σιν σημαίνοντα ἐπιρρήματα δε διὰ τῆς παραγωγῆς μό-
 νον τὴν τοπικὴν σχέσιν δηλοῦν. διὸ καὶ εἰς ταῦτα ἀντι-

Rr.

μεταλαμβάνεται, οἰκοθι - ἐν οἴκῳ· οὐ γὰρ δὴ γε ἐν οἴ-
κοθι τις φαίη. οἰκαδε - εἰς οἶκον, οὐκ εἰς οἰκαδε.
διὼ καὶ τὰ τοιαῦτα κακία, ἐξ οἴκοθεν, παρολκαὶ δὲ
ποιητικαὶ ἐξ οὐρανόθεν· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸ ἐξῆς εἰρή-
σεται, εἰ δὴ τοῦτο, οὐκ ἐπιζήτηματικὴ σύνταξις τὸ ἐκ ὁ
πασσαλόφιν, κατ' ὄρεσφιν, τῶν παραπλησίων. ὅθεν
προκρίνειεν ἂν τις καὶ τὴν τοῦ φι γραφὴν ἐν τῷ οὐρα-
νόθι πρό, ἐπεὶ ἰδίας παραγωγῆς ἔχεται ἢ διὰ τοῦ θεν.

Τὰ εἰς οὐ λήγοντα τὴν ἐν τόπῳ σχέσιν σημαίνει καὶ
μόνως περισπᾶται, ὥς ἔχει τὸ αὐτοῦ. καὶ ἐκεῖνο ἐπιψ- 10.
φηματικόν ἐστιν,

αὐτοῦ καὶ κριοῦ.

ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ.

ἄγχου, τηλοῦ. καὶ ἐντεῦθεν δέκνυνται, ὅτι τὸ ποῦ τὴν ἐν
τόπῳ σχέσιν σημαίνει, καθότι καὶ ἡ Ὀμηρικὴ συνήθεια ὁμο- 15
λογεῖ, καὶ κατὰ τὴν προειρημένην συμπάθειαν τίθεται
καὶ ἐπὶ σχέσεως τῆς εἰς τόπον, ποῦ ἀπέρχῃ; πρόσκει-
ται Δύωρια μὲν τὰ τοιαῦτα μεταποιούμενα, εἰ τὰ τῶν
χοιῶρα γὰρ· πεῖ γὰρ ἃ ἀσφαλτος· αὐτοῦ-αὐτεῖ. τὸ
ὅπου κατὰ τάσιν οὐχ ἡμάρτηται. ἅπαντα γὰρ τὰ ἀορι- 20
στόδη ὑπὸ τοῦτον τὸν τόνον πίπτει. παρὰκείται γὰρ τὰ
διὰ τοῦ θεν παραγόμενα, σημαίνοντα τὴν ἐκ τόπου σχέ-
σιν, ἄγχου - ἄγχόθεν, ὑψοῦ - ὑπόθεν, τηλόθεν, αὐτό-
θεν, ὅθεν. τὸ πόθεν παρὰ τὸ ποῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ πα-
ραγωγή καὶ ἐπ' ὀνομάτων παραγομένη, Ἀθήνηθεν, Θή- 25
βηθεν, ἄρχηθεν, ἀγορῇθεν, οἰκοθεν. περὶ τῆς τούτων τά-
σεως καὶ γραφῆς εἴρηται ἰδίᾳ ἐν τῷ περὶ ἐπιζήτημάτων.
καὶ φαίνεται ὅτι οὐ παρὰ τὸ ἐκάτερος τὸ ἐκατέρωθεν,
παρὰ δὲ τὸ ἐπιζήτημα τὸ ἐκατέρωσε, ἐκατέρωθεν, ἐτέρω-
θεν. καὶ πάλιν παρὰ τὸ ἄνω ἄνωθεν, ἔσω ἔσωθεν, κάτω 30
κάτωθεν. ἔστι καὶ παρὰ ἀντανυμίαν παρηγμένα παρὰ
Δωριεῦσι, τουτόθεν, ὃ δὴ συνήθως ἀποκόπτοιτες τὴν λοι-

πὴν συλλαβὴν ἐκτείνουσιν εἰς τὸ ὦ, τοῦτ' ὁ ἄμεθα,
καθὸ καὶ παρὰ τὸ αὐτόθεν αὐτῷ ὀρθῆς Φύσκα. οὐ-
τως ἔχει καὶ τὸ πῶ τις ὄνον ὠναυεῖται; ὅτι γὰρ τὰ
τοιαῦτα Δώρια ἐπιρῥήματα, σαφὲς ἐκ τοῦ πάμπολλα μὲν
εἶναι ἐπιρῥήματα ἐκ τόπου εἰς θεν, μὴ μὲν τοί γε τοῖς 5
εἰς ὦ λήγουσι τὴν ἐκ τόπου σχέσιν δηλοῦν. ἐκείνου γε
προδήλου καθεστῶτος, ὡς τὰ ἐγγινόμενα πάθη κατὰ τὰς
ἑτεροιάσεις τῶν διαλέκτων τῶν φωνῶν ἐστίν, οὐχὶ τῶν
δηλουμένων. ὅθεν πρὸς τὸ σημαινόμενον τοῦ πόθεν ἔμει-
νε τὸ δηλούμενον ἐν τῷ πῶ καὶ τοῦ αὐτόθεν ἐν τῷ αὐ- 10
τῷ. Ἡ προκειμένη παραγωγὴ κατὰ τοῦ αὐτοῦ δηλουμέ-
νου παραλαμβάνεται, ἥνικα ἀπ' ἀντωνυμιῶν μὲν φάμεν
ἐμεῦ ἐμέθεν, σεῦ σέθεν. τὸ πλεον γὰρ αἱ ἀντωνυμῖαι κα-
τὰ πρόσωπα ἐθέλουσι παράγεσθαι. ἀλλὰ φήσει τις· τί δέ,
εἰ ἐπιρῥηματικά ἐστι σχήματα, ἀπ' ἀντωνυμιῶν γεγονό- 15
τα; Πρὸς ὃν ἔστι φάναι, ὡς σχέσιν τὴν τῶν ἐπιρῥημα-
τῶν ἀποτελοῦσιν, οὐχὶ σύνταξιν τῆς γενικῆς ἐπιρῥημα-
τικῆς, ὡς εἶγε τὰ ὅπωςδὴποτε γεγόμενα ἐπιρῥήματα μιᾶς
ἐννόας ἐστὶ παρεμφατικά, οὐ δεόμενα παραθέσεως προ-
θετικῆς. αἱ μὲντοι γενικαί, ἐχόμεναι συντάξεως τῆς πρὸς 20
τὰς προθέσεις, ταύτας καὶ ἀπολαμβάνουσιν, ἀπὸ Ἀρι-
στάρχου, ἐξ Ἀριστάρχου, ἐξ οἴκου, ἀπ' οἴκου.
ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων. οὐ μὴν ἔστι φάναι ἀπὸ Δη-
λόθεν, οὐδ' ἀπ' οἴκοθεν. ἔτι γε μὴ ἐπὶ τῶν προκει-
μένων ἀνθυπάρχονται αἱ γενικαὶ τῶν ὀνομάτων, ὅπερ ἴδιον 25
ἀντωνυμιῶν. ἀλλὰ καὶ ἐπ' ὀνομάτων· ἀντὶ γὰρ γενικῆς
τῆς Ἰδης φασιν

Ἰδηθεν μεδέων.

οὕτως ἔχει καὶ τὸ

εἰσομαί δ' ἔξ ἄλλοθεν.

30

σαφὲς ἐκ συντάξεως τῆς ἔξ· αὕτη γὰρ ἡ παραγωγὴ ἔχει
ἐγκείμενον τὸ ἔξ. οὕτως ἔχει καὶ τὸ

ἔξ οὐρανόθεν.

Rr 2

καὶ ἐξ ἐκείνων δὲ συμφανές,

Αἴας δ' ἐγγύθεν·

οὐ γὰρ νῦν τὴν ἐκ τόπου σχέσιν βούλεται δηλοῦν, τὴν δὲ εἰς τόπον. οὕτως ἔχει καὶ τὸ

αχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.

5

οὐ γὰρ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τόπου, ὅπερ γέλοιον· τὸ γὰρ μέγιστον ἔξαλμα οὐρανὸς καὶ γῆ. ἐν ἑσθ' οὖν ἐστὶ τῷ σχεδόν. ἐν τῷ περὶ Ἰάδης τὸ τοιοῦτον ἀπεδείξαμεν. Οὐ χρή νοεῖν, ὅτι παρ' ἐπίβλημα τὸ ἐκεῖ τὸ ἐκεῖθεν ἐγένετο ἢ τὸ κεῖθι ἐγένετο ἀπὸ κεῖθι, πρῶτον ὅτι ἐνέμεινεν ἢ διφθογ-10 γος — πρόκειται γὰρ ὡς ἡ τοιαύτη παραγωγή ὑποστολὴν ποιεῖται τοῦ τηλόθεν, ἀγχόθεν —, δεύτερον ὅτι μᾶλλον ἀποκοπή ἐστὶ τοῦ ἐκεινόθι· οὐ γὰρ τοῦ ἐκεῖθεν, ἐπεὶ καὶν τὴν ἐκ τόπου σχέσιν ἐσήμαινεν. ἔστιν οὖν κατ' ἐντέλειαν τὸ ἐκεινόθεν παρὰ τὸ ἐκεῖνος, ἀφ' οὗ κα-15 τὰ συγκοπήν τὸ ἐκεῖθεν, ἐκ.ινόθι καὶ ἐκεῖθι, ἐκεινόσε ὡς κυκλόσε καὶ ἔτι ἐκεῖσε,

κεῖσε δ' ἂν οὐκ ἂν ἐῷμι.

ἀπὸ δὴ τοῦ ἐκεῖθι καὶ ἐκεῖσε χρή νοεῖν ἀποκοπὴν γεγενῆσθαι τὴν ἐκεῖ, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐν τόπῳ σημαίνει, ἐκεῖ 20 μένε, καὶ τὸ εἰς τόπον, ἐκεῖ ἀπέρχομαι· οὐ μὴν τὸ ἐκ τόπου, διὸ οὐδὲ τοῦ ἐκεῖθεν ἀποκοπὴν ἔφαμεν γεγενῆσθαι. πρόκειται γὰρ ὅτι τῶν φωνῶν τὰ πάθη καὶ οὐ τῶν δηλουμένων. τὸ ἦχι τοπικὸν οὐ διὰ τὴν ἐπὶ τέλους παραγωγὴν τὴν εἰς τόπον σχέσιν σημαίνει· ἔστι γὰρ πα-25 ρολκὴ ὁμοία τῷ ναίχι, οὐ καὶ οὐχί. σαφές δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς φωνῆς· ἢ γὰρ φυσικὴ πρόταξις τοῦ ἢ οὐκ ἂν ἰδασύνετο, καθὼ οὐδέποτε τὰ φωνήεντα πρὸ τοῦ χ δασύνεται. ἔτι ὃν τρόπον ἰδίᾳ ἦντόν ἐστι τὸ ναί, οὐ πάντως ἐπιζητοῦν τὸ χί, ὁμοίως τὸ οὐ, τοῦτον τὸν τρό-30 πον καὶ τὸ ἦ, σημαῖνον τὴν εἰς τόπον σχέσιν, ἐντέλεις ἐστι. σαφές ἐκ τῶν ἀνταποδιδομένων, οἷς οὐκέτι παρα-

κολουθεῖ τὸ ἐπεκτείνεσθαι, λέγω τὸ τῇ καὶ πειστικῶς
 τὸ πῇ καὶ ἔτι τὸ ἀοριστωδῶς ὅπῃ, προστιθεμένου τοῦ
 ε, καθὼς καὶ ἡ παράδοσις ὁμολογεῖ, καὶ ὡς μᾶλλον τὰ
 τοιαῦτα συμφέρεται φωνῇ τῇ πρὸς τὰς δοτικάς, ὡς ἔχει
 καὶ τὸ ταύτῃ πορευθῶμεν. τὸ μέντοι πεῖ καὶ εἰ πα- 5
 ρὰ Δωριεῦσι χρὴ νοεῖν, ὅτι οὐ παράκειται τῷ πῇ καὶ
 ἔτι τῷ τῇ ἀνταποδοτικῷ, καθὼς τὴν ἐν τόπῳ σχέσιν δη-
 λοῦντα τῷ ποῦ μᾶλλον καὶ τῷ ὅπου ἀντιπαράκειται. τὸ
 γὰρ εἰ τὰ τῶν χοιραγχαῶν ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ ὅπου, καὶ
 τὸ πεῖ γὰρ ἂ ἀσφαλτος ἐν ἴσῳ τῷ ποῦ. ἄλλως τε τὰ 10
 διὰ τοῦ ἡ ἐκφερόμενα τροπὴν μᾶλλον τὴν διὰ τοῦ α
 παραδέχεται ἢ τὴν διὰ τοῦ εἰ, πάντῃ πάντα, ἄλλη
 ἄλλα.

Δ Ι Ο Ν Τ Σ Ι Ο Τ

ΘΡΑΙΚΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ.

ΠΕΡΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ.

Γραμματική ἐστὶν ἐμπειρία τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ συγγραφεῦσιν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένων. Μέρη δὲ αὐτῆς εἰσὶν ἕξ· πρῶτον ἀνάγνωσις ἐντριβῆς κατὰ προσ-
 ωδίαν, δεύτερον ἐξήγησις κατὰ τοὺς ἐνυπάρχοντας ποιη- 3
 τικοὺς τρόπους, τρίτον γλωσσῶν τε καὶ ἱστοριῶν πρόχει-
 ρος ἀπόδοσις, τέταρτον ἐτυμολογίας εὗρεσις, πέμπτον
 ἀναλογίας ἐκλογισμός, ἕκτον κρίσις ποιημάτων, ἃ δὴ
 κάλλιστόν ἐστι πάντων τῶν ἐν τῇ τέχνῃ.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ.

Ἀνάγνωσις ἐστὶ ποιημάτων ἢ συγγραμμάτων ἀδιά-
 πτωτος προφορά. Ἀναγνωστέον δὲ καθ' ὑπόκρισιν, κα-
 τὰ προσῳδίαν, κατὰ διαστολήν· ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὑποκρι- 15
 σεως τὴν ἀρετήν, ἐκ δὲ τῆς προσῳδίας τὴν τέχνην, ἐκ δὲ
 τῆς διαστολῆς τὸν περιεχόμενον νοῦν ὁρῶμεν· ἵνα τὴν μὲν
 τραγωδίαν ἡρωικῶς ἀναγνῶμεν, τὴν δὲ κωμωδίαν βιωτι-
 κῶς, τὰ δὲ ἐλεγεία λυγρῶς, τὸ δὲ ἔπος ἐντόνως, τὴν δὲ
 λυρικήν ποιήσιν ἐμμελῶς, τοὺς δὲ οἵκτους ὑφειμένως καὶ 20
 γοεφῶς. τὰ γὰρ μὴ παρὰ τὴν τούτων γινόμενα παρατή-
 ρησιν καὶ τὰς τῶν ποιητῶν ἀρετὰς καταρρίπτει καὶ τὰς
 ἕξεις τῶν ἀναγινωσκόντων καταγελάστους παρίστησι.

ΠΕΡΙ ΤΟΝΟΥ.

Τόνος ἐστὶ φωνῆς ἀπήχησις ἐναρμονίου, ἢ κατὰ

ἀνάτασιν ἐν τῇ ὀξείᾳ, ἢ κατὰ ὁμαλισμὸν ἐν τῇ βαρεῖᾳ,
ἢ κατὰ περίκλασιν ἐν τῇ περισπωμ. η.

4.

ΠΕΡΙ ΣΤΙΓΜΗΣ.

5

Στιγμαὶ εἰσι τρεῖς, τελεία, μέση, ὑποστιγμή. καὶ ἡ
μὲν τελεία στιγμή ἐστὶ διανοίας ἀληθισμένης σημεῖον,
μέση δὲ σημεῖον πνεύματος ἕνεκεν παραλαμβάνόμενον,
ὑποστιγμή δὲ διανοίας μηδέπω ἀληθισμένης ἀλλ' ἔτι
ἐνδεούσης σημεῖον.

10

5.

ΤΙΝΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ ΣΤΙΓΜΗ ὑΠΟΣΤΙΓΜΗΣ;

Χρόνῳ· ἐν μὲν γὰρ τῇ στιγμή πολὺ τὸ διάστημα,
ἐν δὲ τῇ ὑποστιγμῇ παντέλως ὀλίγον.

15

6.

ΠΕΡΙ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ῥαψῳδία ἐστὶ μέρος ποιήματος ἐμπεριειληφός τι-
να ὑπόθεσιν. εἰρηται δὲ ῥαψῳδία, οἷονεὶ ῥαβδῳδία τις 20
οὔσα, ἀπὸ τοῦ δαφνίνῃ ῥάβδῳ περιερχομένους ἄδειν τὰ
τοῦ Ὀμήρου ποιήματα.

7.

ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ.

25

Γράμματά ἐστιν εἴκοσι τέσσαρα ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι
τοῦ ω̄. γράμματα δὲ λέγεται διὰ τὸ γραμμαῖς καὶ ξυ-
σμοῖς τυποῦσθαι· γράφαι γὰρ τὸ ξύσαι παρὰ τοῖς πα-
λαιοῖς, ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ

νῦν δὲ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεαι 30
αὐτῶς.

Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται διὰ τὸ ἔχειν στοίχόν
τινα καὶ τάξιν.

Τούτων φωνήεντα μὲν εἰσιν ἐπτά, $\bar{\alpha}$, $\bar{\epsilon}$, $\bar{\eta}$, $\bar{\iota}$, $\bar{\omicron}$, $\bar{\upsilon}$ καὶ $\bar{\omega}$. φωνήεντα δὲ λέγεται, διότι φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀποτελεῖ, ὡς $\bar{\alpha}$, $\bar{\eta}$. Τῶν δὲ φωνηέντων μακρὰ μὲν εἰσι δύο, $\bar{\eta}$ καὶ $\bar{\omega}$, βραχέα δὲ δύο, $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\omicron}$, δίχρονα δὲ τρία, $\bar{\alpha}$, $\bar{\iota}$ καὶ $\bar{\upsilon}$. δίχρονα δὲ λέγεται, ἐπειδὴ ἐκτείνεται 5 καὶ συστέλλεται. Προτακτικὰ φωνήεντα πέντε, $\bar{\alpha}$, $\bar{\epsilon}$, $\bar{\eta}$, $\bar{\omicron}$, $\bar{\omega}$. προτακτικὰ δὲ λέγεται, ὅτι προτασσόμενα τοῦ $\bar{\iota}$ καὶ τοῦ $\bar{\upsilon}$ συλλαβὴν ἀποτελεῖ, $\bar{\alpha}\bar{\iota}$, $\bar{\alpha}\bar{\upsilon}$. ὑποτακτικὰ δὲ δύο, $\bar{\iota}$ καὶ $\bar{\upsilon}$. τὰ $\bar{\upsilon}$ δὲ ἐνίοτε προτακτικόν ἐστι τοῦ $\bar{\iota}$, ὡς ἐν τῷ μυῖα καὶ ἄρπυια, υἱός, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Δι- 10 φθογγοὶ δὲ εἰσιν ἕξ, $\bar{\alpha}\bar{\iota}$, $\bar{\alpha}\bar{\upsilon}$, $\bar{\epsilon}\bar{\iota}$, $\bar{\epsilon}\bar{\upsilon}$, $\bar{\omicron}\bar{\iota}$, $\bar{\omicron}\bar{\upsilon}$.

Σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ ἑπτακαίδεκα, $\bar{\beta}$, $\bar{\gamma}$, $\bar{\delta}$, $\bar{\xi}$, $\bar{\theta}$, $\bar{\kappa}$, $\bar{\lambda}$, $\bar{\mu}$, $\bar{\nu}$, $\bar{\xi}$, $\bar{\pi}$, $\bar{\rho}$, $\bar{\sigma}$, $\bar{\tau}$, $\bar{\phi}$, $\bar{\chi}$, $\bar{\psi}$. σύμφωνα δὲ λέγεται, ὅτι αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ φωνὴν οὐκ ἔχει, συντασσόμε- 1 να δὲ μετὰ τῶν φωνηέντων φωνὴν ἀποτελεῖ. Τούτων ἡμίφωνα μὲν ὀκτώ, $\bar{\xi}$, $\bar{\xi}$, $\bar{\psi}$, $\bar{\lambda}$, $\bar{\mu}$, $\bar{\nu}$, $\bar{\rho}$, $\bar{\sigma}$. ἡμίφωνα δὲ λέγεται, ὅτι παρόσον ἦτον τῶν φωνηέντων εὐφωνα καθέστηκεν ἐν τε τοῖς μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς. ἄφωνα δὲ ἐστὶν ἐννέα, $\bar{\beta}$, $\bar{\gamma}$, $\bar{\delta}$, $\bar{\theta}$, $\bar{\kappa}$, $\bar{\pi}$, $\bar{\tau}$, $\bar{\phi}$, $\bar{\chi}$. ἄφωνα δὲ λέγεται, ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐστὶ κακόφωνα, ὥσπερ ἄφωνον λέγο- 20 μεν τραγῶδον τὸν κακόφωνον. Τούτων ψιλὰ μὲν τρία, $\bar{\kappa}$, $\bar{\pi}$, $\bar{\tau}$, δασέα δὲ τρία, $\bar{\theta}$, $\bar{\phi}$, $\bar{\chi}$, μέσα δὲ τούτων τρία, $\bar{\beta}$, $\bar{\gamma}$, $\bar{\delta}$. μέσα δὲ εἴρηται, ὅτι τῶν μὲν ψιλῶν ἐστὶ δασύτερα, τῶν δὲ δασέων ψιλότερα. καὶ ἐστὶ τὸ μὲν $\bar{\beta}$ μέσον τοῦ $\bar{\pi}$ καὶ τοῦ $\bar{\phi}$, τὸ δὲ $\bar{\gamma}$ μέσον τοῦ $\bar{\kappa}$ καὶ τοῦ $\bar{\chi}$, 25 τὸ δὲ $\bar{\delta}$ μέσον τοῦ $\bar{\tau}$ καὶ τοῦ $\bar{\theta}$. ἀντιστοιχεῖ δὲ τὰ δασέα τοῖς ψιλοῖς, τὸ μὲν $\bar{\phi}$ τῷ $\bar{\pi}$, οὕτως.

ἀλλὰ μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα.
τὸ δὲ $\bar{\chi}$ τῷ $\bar{\kappa}$.

αὐτίχ' ὃ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσ- 30
σεύς.

τὸ δὲ $\bar{\theta}$ τῷ $\bar{\tau}$.

ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο
σιωπῇ.

Ἔτι δὲ τῶν συμφώνων διπλᾶ μὲν ἔστι τρία, ξ, ξ, ψ. δι-
πλᾶ δὲ εἴρηται, ὅτι ἐν ἑκάστον αὐτῶν ἐκ δύο συμφώνων
σύνκειται, τὸ μὲν ξ ἐκ τοῦ σ καὶ δ, τὸ δὲ ξ ἐκ τοῦ π 5
καὶ σ, τὸ δὲ ψ ἐκ τοῦ π καὶ σ. Ἀμετάβολα δὲ τέσσαρα,
λ, μ, ν, ρ. ἀμετάβολά δὲ εἴρηται, ὅτι οὐ μεταβάλλεται
οὔτε ἐν τοῖς μέλλουσι τῶν ῥημάτων οὔτε ἐν ταῖς κλίσεσι
τῶν ὀνομάτων. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ὑγρά καλεῖται. Τελικὰ
ἀρσενικῶν ὀνομάτων ἀνεπεκτάτων κατ' εὐθείαν καὶ ἐνι- 10
κὴν πτώσειν στοιχεῖά ἐστι πέντε, ν, ξ, ρ, σ, ψ, οἷον Δί-
ων, Φοῖνιξ, Νίστωρ, Πάρις, Πέλοψ· θηλυκῶν δὲ ὀκτώ,
α, η, ω, ν, ξ, ρ, σ, ψ, οἷον Μοῦσα, Ἑλένη, Κλειώ, χε-
λιδών, ἑλιξ, μήτηρ, Θέτις, λαῖλαψ· οὐδενέρων δὲ ἕξ, α,
ι, ν, ρ; σ, υ, οἷον ἄρμα, μέλι, δένδρον, ὕδωρ, δέπας, 15
δόρυ· τιτὲς δὲ προστιθέασιν καὶ τὸ ο, οἷον ἐκείνο, τοῦ-
το, ἄλλο. δυνικῶν δὲ τρία, α, ε, ω, οἷον Ἀτρεΐδα, Ἐκτο-
ρε, φίλω. πληθυντικῶν τέσσαρα, ι, ε, α, η, οἷον φίλοι,
Ἐκτορες, βιβλία, βέλη.

8.

20

ΠΕΡΙ ΣΤΛΛΑΒΗΣ.

Συλλαβὴ δὲ ἔστι κυρίως σύλληψις συμφώνου μετὰ
φωνήεντος ἢ φωνήέντων, οἷον Κάρ, βοῦς· καταχρηστι-
κῶς δὲ καὶ ἡ ἐξ ἐνὸς φωνήεντος, οἷον ᾗ, ἦ. 25

9.

ΠΕΡΙ ΜΑΚΡΑΣ ΣΤΛΛΑΒΗΣ.

Μακρὰ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους ὀκτώ, φύ-
σει μὲν τρεῖς, θέσει δὲ πέντε. καὶ φύσει μὲν ἦτοι ὅταν 30
διὰ τῶν μακρῶν στοιχείων ἐκφέρεται, οἷον ἥρως, ἢ ὅταν
ἔχη ἐν τι τῶν διχρόνων κατ' ἑκτασιν παραλαμβάνόμε-
νον, οἷον Ἄρης, ἢ ὅταν ἔχη μίαν τῶν διφθόγγων, οἷον

Ἄλλας. θέσει δὲ ἦτοι ὅταν εἰς δύο σύμφωνα λήγῃ, οἷον
 ἄλλς· ἢ ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρε-
 ται δύο σύμφωνα, οἷον ἀγρός· ἢ ὅταν εἰς ἀπλοῦν σύμ-
 φωνον λήγῃ καὶ τὴν ἐξῆς ἔχῃ ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένην,
 οἷον ἔργον· ἢ ὅταν διπλοῦν σύμφωνα ἐπιφέρηται, οἷον 5
 ἔξω· ἢ ὅταν εἰς διπλοῦν σύμφωνα λήγῃ, οἷον ἄπαξ.

10.

ΠΕΡΙ ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΣΤΑΛΛΑΒΗΣ.

Βραχεῖα συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους δύο, ἦτοι 10
 ὅταν ἔχῃ ἐν τι τῶν φθεσσι βραχέων, οἷον βρέφος, ἢ ὅταν
 ἔχῃ ἐν τι τῶν διχρόνων κατὰ συστολὴν παραλαμβανό-
 μενον, οἷον Ἄρης.

11.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΗΣ ΣΤΑΛΛΑΒΗΣ.

15

Κοινὴ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους τρεῖς, ἦτοι
 ὅταν εἰς φωνήεν μακρὸν λήγῃ καὶ τὴν ἐξῆς ἔχῃ ἀπὸ
 φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον

οὐ τί μοι αἰτλήῃς· θεοὶ νύ μοι αἵτιοι εἰσιν· 20
 ἢ ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται δύο
 σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν δεύτερον ἀμετάβολον, τὸ δὲ ἡγού-
 μενον καθ' ἐν ἁφρονόν ἐστιν, οἷον

Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε
 θυμῷ· 25

ἢ ὅταν βραχεῖα οὖσα καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ
 τὴν ἐξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπτῃς.

12.

ΠΕΡΙ ΛΕΞΕΩΣ.

30

Λέξις ἐστὶ μέρος τοῦ κατὰ σύνταξιν λόγου ἐλά-
 χιστον.

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΥ.

Ἄλογος δέ ἐστι πεζῆς τε καὶ ἐμμέτρου λέξεως σύν-
θεσις διάνοιαν αὐτοτελῇ δηλοῦσα. Τοῦ δὲ λόγου μέρη
ὀκτώ, ὄνομα, ῥῆμα, μετοχή, ἄρθρον, ἀντωνυμία, πρό- 5
θεσις, ἐπιρῥήμα καὶ σύνδεσμος. ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶ-
δος τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται.

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΤΟΣ.

Ὀνομά ἐστι μέρος λόγου πτωτικόν, σῶμα ἢ πρᾶγμα
σημαῖνον, σῶμα μὲν οἷον λίθος, πρᾶγμα δὲ οἷον παι-
δεία, κοινῶς τε καὶ ἰδίως λεγόμενον, κοινῶς μὲν οἷον
ἄνθρωπος, ἵππος, ἰδίως δὲ οἷον Σωκράτης, Πλάτων.
Παρέπεται δὲ τῷ ὀνόματι πέντε, γένη, εἶδη, σχήμα- 15
τα, ἀριθμοί, πτώσεις.

Γένη μὲν οὖν εἰσὶ τρία, ἀρσενικόν, θηλυκόν καὶ
οὐδέτερον. ἔνιοι δὲ προστιθέασι τούτοις καὶ ἕτερα δύο,
κοινόν τε καὶ ἐπίκοινον, κοινόν μὲν οἷον ἄνθρωπος, ἵπ-
πος, ἐπίκοινον δὲ οἷον χελιδάν, αἰετός. 20

Εἶδη δὲ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον. πρωτό-
τυπον μὲν οὖν ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν πρώτην θέσιν λεχθέν,
οἷον γῆ, παράγωγον δὲ τὸ ἀφ' ἑτέρου τὴν γένεσιν ἐσχη-
κός, οἷον γαιήϊος. Εἶδη δὲ παραγῶγων εἰσὶν ἑπτὰ, πα-
τρωνυμικόν, κτητικόν, συγκριτικόν, ὑποκοριστικόν, παρώ- 25
νυμον, ὑπερθετικόν καὶ ῥηματικόν. Πατρωνυμικὸν μὲν
οὖν ἐστὶ κυρίως τὸ ἀπὸ πατρὸς ἐσχηματισμένον, κατα-
χρηστικῶς δὲ καὶ ἀπὸ προγόνων, οἷον Πηλείδης ὁ Ἴλι-
λεὺς καὶ Αἰακίδης. τύποι δὲ πατρωνυμικῶν ἀρσενι-
κῶν μὲν τρεῖς, ὁ εἰς δης, ὁ εἰς ων, ὁ εἰς αδιος, οἷον 30
Ἀτρεΐδης, Ἀτρεΐων, καὶ ὁ τῶν Αἰολέων ἴδιος τύπος Ἐρῶ-
διος. Ἐρῶα γὰρ παῖς ὁ Πιπτακός. Θηλυκῶν δὲ ὁμοίως
τύποι εἰσὶ τρεῖς, ὁ εἰς ις, οἷον Πριάμις, ὁ εἰς ας, οἷον

Πελιάς, καὶ ὁ εἰς $\overline{\tau\eta}$, οἷον Ἀδρηστίνῃ. ἀπὸ δὲ μητέρων οὐ σχηματίζει πατρωνυμικὸν εἶδος ὁ Ὅμηρος, ἀλλ' οἱ νεώτεροι. Κτητικὸν δέ ἐστι τὸ ὑπὸ τὴν κτήσιν πεπτωκός, ἐμπεριειλημμένου τοῦ κτήτορος, οἷον Νηλήϊαι ἵπποι, Ἐκτόρεος χιτῶν, Πλατωνικὸν βιβλίον. Συγκριτικὸν δέ 5 ἐστι τὸ τὴν σύγκρισιν ἔχον ἐνὸς πρὸς ἓνα ὁμοιογενῆ, οἷον Ἀχιλλεὺς ἀνδρείότερος Αἴαντος, ἢ ἐνὸς πρὸς πολλοὺς ἑτερογενεῖς, ὡς Ἀχιλλεὺς ἀνδρείότερος τῶν Τρώων. τῶν δὲ συγκριτικῶν τύποι εἰσὶ τρεῖς, ὁ εἰς $\overline{\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma}$, οἷον ὀξύτερος, βραδύτερος, καὶ ὁ εἰς $\overline{\omega\upsilon\varsigma}$ καθαρὸν, οἷον βελτιῶν, καλ- 10 λῶν, καὶ ὁ εἰς $\overline{\sigma\omega\upsilon\varsigma}$, οἷον κρείσσων, ἥσσω. Ὑπερθετικὸν δέ ἐστι τὸ κατ' ἐπίτασιν ἐνὸς πρὸς πολλοὺς παραλαμβάνομενον ἐν συγκρίσει. τύποι δὲ αὐτοῦ εἰσὶ δύο, ὁ εἰς $\overline{\tau\alpha\tau\omicron\varsigma}$, οἷον ὀξύτατος, βραδύτατος, καὶ ὁ εἰς $\overline{\sigma\tau\omicron\varsigma}$, οἷον μέγιστος, ἄριστος. Ὑποκοριστικὸν δέ ἐστι τὸ μειώ- 15 σιν τοῦ πρωτοτύπου δηλοῦν ἀσυγκρίτως, οἷον ἀνθρωπίσκος, λίθαξ, μειρακύλλιον. Παράνυμον δέ ἐστι τὸ παρ' ὄνομα ἢ ὡς ἐξ ὀνόματος ποιηθέν, οἷον Θέων, Τρύφων. Ῥηματικὸν δέ ἐστι τὸ ἀπὸ ῥήματος παριγμένον, οἷον Φιλήμων, Νοήμων. 20

Σχήματα δὲ ὀνομάτων εἰσὶ τρία, ἀπλοῦν, σύνθετον, παρασύνθετον, ἀπλοῦν μὲν οἷον Μίμων, σύνθετον δὲ οἷον Ἀγαμέμνων, παρασύνθετον δὲ οἷον Ἀγαμεμνονίδης, Φιλιππίδης. Τῶν δὲ συνθέτων διαφοραὶ εἰσι τέσσαρες. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσὶν ἐκ δύο τελείων, ὡς χειρίσσοφος, ἃ 25 δὲ ἐκ δύο ἀπολειπόντων, ὡς Σοφοκλῆς, ἃ δὲ ἐξ ἀπολείποντος καὶ τελείου, ὡς Φιλόδημος, ἃ δὲ ἐκ τελείου καὶ ἀπολείποντος, ὡς Περικλῆς.

Ἀριθμοὶ δὲ τρεῖς, ἐνικός, δυϊκός καὶ πληθυντικός, ἐνικός μὲν οἷον Ὅμηρος, δυϊκός δὲ οἷον τῷ Ὀμήρῳ, πλη- 30 θυντικός δὲ οἷον Ὀμηροί. εἰσὶ δὲ τινες ἐνικοὶ χαρακτῆρες καὶ κατὰ πολλῶν λεγόμενοι, οἷον δῆμος, χορός, καὶ

πληθυντικοὶ κατὰ ἐνικῶν τε καὶ δυϊκῶν, ἐνικῶν μὲν ὡς Ἀθῆναι, Θῆβαι, δυϊκῶν δὲ ὡς ἀμφότεροι.

Πτώσεις δὲ εἰσιν ὀνομάτων πέντε, ὀρθή, γενική, δοτική, αἰτιατική καὶ κλητική. Λέγεται δὲ ἡ μὲν ὀρθὴ ὀνομαστική καὶ εὐθεΐα, ἡ δὲ γενικὴ κτητική καὶ πατρι- 5 κή, ἡ δὲ δοτικὴ ἐπισταλτική, ἡ δὲ αἰτιατικὴ κατ' αἰτίαν, ἡ δὲ κλητικὴ προσαγορευτική.

Ἐποπέπτωκε δὲ τῷ ὀνόματι ταῦτα, ἃ καὶ αὐτὰ εἶδη προσαγορεύεται, κύριον, προσηγορικόν, ἐπίθετον, πρὸς 10 τι ἔχον, ὡς πρὸς τι ἔχον, ὁμώνυμον, συνώνυμον, φερώ- νυμον, διώνυμον, ἐπώνυμον, ἐθνικόν, ἐρωτηματικόν, ἀόριστον, ἀναφορικόν, ὃ καὶ ὁμοιωματικόν καὶ δεικτι- κόν καὶ ἀνταποδοτικόν καλεῖται, περιληπτικόν, ἐπιμερι- ζόμενον, περιεκτικόν, πεποιημένον, γενικόν, εἰδικόν, τά- 15 κτικόν, ἀριθμητικόν, μετουσιαστικόν, ἀπολελυμένον.

Κύριον μὲν οὖν ἐστὶ τὸ τὴν ἰδίαν οὐσίαν σημαί- νον, οἷον Ὅμηρος, Σωκράτης. Προσηγορικόν δὲ ἐστὶ τὸ κοινὴν οὐσίαν σημαῖνον, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος. Ἐπί- 20 θετον δὲ ἐστὶ τὸ ἐπὶ κυρίων ἢ προσηγορικῶν ὁμωνύμως τιθέμενον καὶ δηλοῦν ἔπαινον ἢ ψόγον. λαμβάνεται δὲ 20 τριχῶς, ἀπὸ ψυχῆς, ἀπὸ σώματος καὶ ἀπὸ τῶν ἐκτός, ἀπὸ μὲν ψυχῆς ὡς τὸ σώφρων, ἀκόλαστος, ἀπὸ δὲ σώ- ματος ὡς τὸ ταχύς, βραδύς, ἀπὸ δὲ τῶν ἐκτός ὡς τὸ πλούσιος, πένης. Πρὸς τι δὲ ἔχον ἐστὶν ὡς πατήρ, υἱός, φίλος, δεξιός. Ὡς πρὸς τι δὲ ἔχον ἐστὶν ὡς νύξ, ἡμέ- 25 ρα, θάνατος, ζωή. Ὁμώνυμον δὲ ἐστὶν ὄνομα τὸ κατὰ πολλῶν ὁμωνύμως τιθέμενον, οἷον ἐπὶ μὲν κυρίων, ὡς Αἴας ὁ Τελαμώνιος καὶ Αἴας ὁ Οὐλέως, ἐπὶ δὲ προσηγο- ρικῶν, ὡς μῦς θαλάσσιος καὶ μῦς γηγενής. Συνώνυμον δὲ ἐστὶ τὸ ἐν διαφόροις ὀνόμασι τὰ αὐτὸ δηλοῦν, οἷον 30 ἄορ, ξίφος, μάχαιρα, σπάθη, φάσαγον. Φερώνυμον δὲ ἐστὶ τὸ ἀπὸ τινος συμβεβηκότος τεθέν, ὡς Τισαμένος καὶ Μεγαπένθης. Διώνυμον δὲ ἐστὶν ὀνόματα δύο καθ' ἑνὸς 35 κυρίου

κυρίου τεταγμένα, οἷον Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Πάρις, οὐκ ἀναστρέφοντος τοῦ λόγου· οὐ γὰρ εἴ τις Ἀλέξανδρος, οὐ-
 τος καὶ Πάρις. Ἐπώνυμον, δέ ἐστιν, ὃ καὶ διώνυμον
 καλεῖται, τὸ μεθ' ἑτέρου κυρίου καθ' ἐνὸς λεγόμενον,
 ὡς ἐνοσλίχθων ὁ Ποσειδῶν καὶ Φοῖβος ὁ Ἀπόλλων. Ἐθ- 5
 νικὸν δέ ἐστι τὸ ἔθνους δηλωτικόν, ὡς Φρύξ, Γαλάτης.
 Ἐρωτηματικὸν δέ ἐστιν, ὃ καὶ πευστικὸν καλεῖται, τὸ
 κατ' ἐρώτησιν λεγόμενον, οἷον τίς, ποῖος, πόσος, πηλί-
 κος. Ἀόριστον δέ ἐστι τὸ τῷ ἐρωτηματικῷ ἐναντίως τι-
 θέμενον, οἷον ὅστις, ὁποῖος, ὁπόσος, ὁπηλίκος. Ἀναφο- 10
 ρικὸν δέ ἐστιν, ὃ καὶ ὁμοιωματικὸν καὶ δεικτικὸν καὶ
 ἀκταποδοτικὸν καλεῖται, τὸ ὁμοίωσιν σημαῖνον, οἷον το-
 σοῦτος, τηλικούτος, τσιούτος. Περιληπτικὸν δέ ἐστι τὸ
 τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ πλήθος σημαῖνον, οἷον δῆμος, χορός,
 ὄχλος. Ἐπιμεριζόμενον δέ ἐστι τὸ ἐκ δύο ἢ καὶ πλείο- 15
 νων ἐπὶ ἑν ἔχον τὴν ἀναφοράν, οἷον ἕτερος, ἐκάτερος, ἕκα-
 στος. Περιεκτικὸν δέ ἐστι τὸ ἐμφαῖνον τὴν ἑαυτῷ τὸ
 περιεχόμενον, οἷον δαφνῶν, παρθενῶν. Πεποιημένον δέ
 ἐστι τὸ παρὰ τὰς τῶν ἡχῶν ιδιότητας μιμητικῶς εἰρη-
 μένον, οἷον φλοῖσβος, ῥοῖζος, ὀρυμαγδός. Γενικὸν δέ 20
 ἐστι τὸ δυνάμενον εἰς πολλὰ εἶδη διαιρεθῆναι, οἷον ζῶον,
 φυτὸν. Εἰδικὸν δέ ἐστι τὸ ἐκ τοῦ γένους διαιρεθῆναι, οἷον
 βοῦς, ἵππος, ἄμπελος, ἔλαλα. Τακτικὸν δέ ἐστι τὸ τά-
 ξιν δηλοῦν, οἷον πρῶτος, δεύτερος, τρίτος. Ἀριθμητικὸν
 δέ ἐστι τὸ ἀριθμὸν σημαῖνον, οἷον εἷς, δύο, τρεῖς. Με- 25
 τουσιαστικὸν δέ ἐστι τὸ μετέχον οὐσίας τινός, οἷον χρύ-
 σειος, ἀργύρειος. Ἀπολελυμένον δέ ἐστιν ὃ καθ' ἑαυτὸ
 νοεῖται, οἷον θεός, λόγος.

Τοῦ δὲ ὀνόματος διαθέσεις εἰσὶ δύο, ἐνέργεια καὶ
 πάθος, ἐνέργεια μὲν ὡς κριτής ὁ κρίνων, πάθος δὲ ὡς 30
 κριτός ὁ κρίνόμενος.

ΠΕΡΙ ῬΗΜΑΤΟΣ.

Ῥῆμά ἐστι λέξις ἁπλωτος, ἐπιδεκτικὴ χρόνων τε καὶ
 προσώπων καὶ ἀριθμῶν, ἐνέργειαν ἢ πάθος παριστῶσα.
 Παρέπεται δὲ τῷ ῥήματι ὀκτώ, ἐγκλίσεις, διαθέσεις, εἰ- 5
 δη, σχήματα, ἀριθμοί, χρόνοι, πρόσωπα, συζυγίαι. καὶ
 ἐγκλίσεις μὲν εἰσι πέντε, ὀριστική, προστακτική, εὐκτική,
 ὑποτακτική καὶ ἀπαρέμφατος· διαθέσεις δὲ εἰσι τρεῖς,
 ἐνέργεια, πάθος, μεσότης· ἐνέργεια μὲν οἷον τύπτω, πάθος
 δὲ οἷον τύπτομαι, μεσότης δὲ ἡ ποτὲ μὲν ἐνέργειαν ποτὲ δὲ 10
 πάθος παριστῶσα, οἷον πέποιθα, διέφθορα, ἐποίησάμην,
 ἐγραψάμην. εἶδη δὲ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον, πρω-
 τότυπον μὲν οἷον ἄρδω, παράγωγον δὲ οἷον ἀρδεύω. σχή-
 ματα δὲ τρία, ἁπλοῦν, σύνθετον, παρασύνθετον· ἁπλοῦν
 μὲν οἷον φρονῶ, σύνθετον δὲ οἷον καταφρονῶ, παρασύνθετον 15
 δὲ οἷον ἀντιφρονίζω, φιλιππίζω. ἀριθμοὶ δὲ τρεῖς, ἐνικός,
 δυϊκὸς καὶ πληθυντικός· ἐνικός μὲν οἷον τύπτω, δυϊκὸς
 δὲ οἷον τύπτετον, πληθυντικός δὲ οἷον τύπτομεν. πρόσωπα
 δὲ τρία, πρῶτον, δεύτερον, τρίτον· πρῶτον οἷον τύπτω,
 δεύτερον οἷον τύπτεις, τρίτον οἷον τύπτει· πρῶτον μὲν 20
 ἀφ' οὗ ὁ λόγος, δεύτερον δὲ πρὸς ὃν ὁ λόγος, τρίτον δὲ
 περὶ οὗ ὁ λόγος. χρόνοι δὲ τρεῖς, ἐνεστώς, παρεληλυθώς,
 μέλλων. τούτων ὁ παρεληλυθώς ἔχει διαφορὰς τέσσαρας,
 παρατατικόν, παρακείμενον, ὑπερσυντελικόν, ἀόριστον, ὧν
 συγγένειαι εἰσι τρεῖς, ἐνεστώτος πρὸς παρατατικόν, παρα- 25
 κειμένου πρὸς ὑπερσυντελικόν, ἀορίστου πρὸς μέλλοντα.

ΠΕΡΙ ΣΥΖΥΓΙΑΣ.

Συζυγία ἐστὶν ἀκόλουθος ῥημάτων κλίσις. Εἰσὶ δὲ 30
 συζυγίαι βαρυτόνων μὲν ῥημάτων ἕξ, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐκ-
 φέρεται διὰ τοῦ β ἢ φ ἢ π ἢ πτ, οἷον λείβω, γράφω,
 τέρπω, κόπτω· ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ γ ἢ κ ἢ χ ἢ κτ,

οἷον λέγω, πλέκω, τρέχω, τίκτω· ἡ δὲ τρίτη διὰ τοῦ δ ἢ
 θ ἢ τ, οἷον ἄδω, πλήθω, ἀνύτω· ἡ δὲ τετάρτη διὰ τοῦ
 ξ ἢ τῶν δύο σσ, οἷον φράζω, νύσσω, ὀρύσσω· ἡ δὲ πέμ-
 πτη διὰ τῶν τεσσάρων ἀμεταβόλων, λ, μ, ν, ρ, οἷον
 πάλλω, νέμω, κρίνω, σπείρω· ἡ δὲ ἕκτη διὰ καθαροῦ τοῦ
 ω, οἷον ἱππεύω, πλέω, βασιλεύω, ἀκούω. Τινὲς δὲ καὶ
 ἐβδόμην συζυγίαν εἰσάγουσι διὰ τοῦ ξ καὶ ψ, οἷον
 ἑλέξω καὶ ἔψω.

17.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΩΝ.

10

Περισπώμενων δὲ ῥημάτων συζυγίαι τρεῖς, ὧν ἡ
 μὲν πρώτη ἐκφέρεται ἐπὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου
 διὰ τῆς εἰ διφθόγγου, οἷον νοῶ νοεῖς νοεῖ· ἡ δὲ δευτέ-
 ρα διὰ τῆς αῖ διφθόγγου, πρόσγραφομένου μὲν τοῦ ι,
 οὐ συνέκφωνομένου δέ, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾶ· ἡ δὲ τρίτη
 διὰ τῆς οἰ διφθόγγου, οἷον χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ.

18.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ Εἰς ΜΙ.

Τῶν δὲ εἰς μι ληγόντων ῥημάτων συζυγίαι εἰσὶ τέσ- 20
 σαρες, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐκφέρεται ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν
 περισπώμενων, ὥς ἀπὸ τοῦ τιθῶ γέγονε τίθημι· ἡ δὲ
 δευτέρα ἀπὸ τῆς δευτέρας, ὥς ἀπὸ τοῦ ἰσιῶ γέγονεν
 ἴστημι· ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ τῆς τρίτης, ὥς ἀπὸ τοῦ διδῶ
 γέγονε δίδωμι· ἡ δὲ τετάρτη ἀπὸ τῆς ἕκτης τῶν βαρυ- 25
 τόνων, ὥς ἀπὸ τοῦ πηγνύω γέγονε πήγνυμι.

19.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΗΣ.

Μετοχή ἐστι λέξις μετέχουσα τῆς τῶν ῥημάτων καὶ 30
 τῆς τῶν ὀνομάτων ιδιότητος. Παρέπεται δὲ αὐτῇ ταῦτά
 ἃ καὶ τῷ ῥήματι καὶ τῷ ὀνόματι, δῖχα προσώπων τα
 καὶ ἐγκλίσεων.

S: 2

ΠΕΡΙ ΑΡΘΡΩΝ.

Ἄρθρον ἐστὶ μέρος λόγου πτωτικόν, προτασσόμενον καὶ ὑποτασσόμενον τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων. καὶ ὑποτασσόμενον μὲν τὸ ὅς, προτασσόμενον δὲ τὸ ὁ. Παρέ- 5
 πεται δὲ αὐτῷ τρία, γένη, ἀριθμοί, πτώσεις. γένη μὲν οὖν
 εἰσὶν τρία, ὁ ποιητής, ἡποίησις, τὸποίημα. ἀριθμοὶ δὲ
 τρεῖς, ἐνικός, δυϊκὸς καὶ πληθυντικός· ἐνικός μὲν οἶον
 τὸ ὁ - ἡ - τό, δυϊκὸς δὲ τῷ - τᾶ, πληθυντικός δὲ οἱ -
 αἱ - τὰ. πτώσεις δὲ ὁ - τοῦ - τῷ - τόν - ᾧ, ἡ - τῆς - 10
 τῇ - τῇν - ᾧ, τό - τοῦ - τῷ - τό - ᾧ.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΣ.

Ἀντωνυμία δὲ ἐστὶ λέξις ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβα- 15
 νομένη, προσώπων ὠρισμένων δηλωτική. Παρέπεται δὲ
 αὐτῇ ἑξ, πρόσωπα, γένη, ἀριθμοί, πτώσεις, σχήματα καὶ
 εἶδη.

ΠΕΡΙ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ.

Πρόσωπα πρωτοτύπων μὲν ἐγώ - σύ - ἔ, παραγώ-
 γων δὲ ἐμός - σός - ὅς. Γένη πρωτοτύπων διὰ μὲν τῆς
 φωνῆς οὐ διακρίνεται, διὰ δὲ τῆς ἀπ' αὐτῶν δειξεως,
 οἶον ἐγώ· τῶν δὲ παραγῶγων ὁ ἐμός - ἡ ἐμή - τὸ ἐμόν. 25
 Ἀριθμοὶ δὲ πρωτοτύπων ἐνικός μὲν ἐγώ - σύ - ἔ, δυϊκὸς δὲ
 νῶϊ - σφῶϊ, πληθυντικός δὲ ἡμεῖς - ὑμεῖς - σφεῖς· πα-
 ραγῶγων δὲ ἐνικός ἐμός - σός - ὅς, δυϊκὸς ἐμῷ - σῷ - ᾧ, πλη-
 θυντικός ἐμοί - σοί - οἷ. Πτώσεις δὲ πρωτοτύπων μὲν ὄρ-
 θῆς ἐγώ - σύ - ἔ, γενικῆς δὲ ἐμοῦ - σοῦ - οὗ, δοτικῆς δὲ 30
 ἐμοί - σοί - οἷ, αἰτιατικῆς δὲ ἐμέ - σε - ἔ, κλητικῆς δὲ σύ·
 παραγῶγων δὲ ἐμός - σός - ὅς, ἐμοῦ - σοῦ - οὗ, ἐμῷ -
 σῷ - ᾧ, ἐμόν - σόν - ὄν. Σχήματα δὲ δύο, ἀπλοῦν, σύν-

θετον· ἀπλοῦν μὲν ἐμοῦ - σοῦ - οὐ, σύνθετον δὲ ἐμαν-
 τοῦ - σαυτοῦ - ἑαυτοῦ. Εἶδη δὲ δύο, ὅτι αἱ μὲν εἰσι πρω-
 τότυποι, ὥς ἐγώ - σύ - ἔ, αἱ δὲ παράγωγοι, ὥς πᾶσαι αἱ
 κτητικαί, αἱ καὶ διπρόσωποι καλοῦνται. παράγονται δὲ
 οὕτως, ἀπὸ μὲν ἐνικῶν αἱ ἓνα κτήτορα δηλοῦσαι, ὥς 5
 ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ ὁ ἐμός· ἀπὸ δὲ δυϊκῶν αἱ δύο, ὥς ἀπὸ
 τοῦ νῶϊ νῶϊτερος· ἀπὸ δὲ πληθυντικῶν αἱ πολλούς, ὥς
 ἀπὸ τοῦ ἡμεῖς ἡμέτερος. Τῶν δὲ ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν
 εἰσιν ἁσύναρθροι, αἱ δὲ σύναρθροι· ἁσύναρθροι μὲν
 ὄιον ἐγώ, σύναρθροι δὲ ὅιον ὁ ἐμός. 10

23.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ.

Προθέσις ἐστὶ λέξις προτιθεμένη πάντων τῶν τοῦ
 λόγου μερῶν ἔν τε συνθέσει καὶ συντάξει, εἰσι δὲ αἱ 15
 πᾶσαι προθέσεις ὀκτώ καὶ δέκα, ὧν μόνοσύλλαβοι μὲν
 ἕξ, ἔν, εἷς, ἑξ, πρό, πρόσ, σύν, αἱ τινες οὐκ ἀναστρέφον-
 ται, δισύλλαβοι δὲ δύο καὶ δέκα, ἀνά, κατά, διά, μετά,
 παρά, ἀντί, ἐπί, περί, ἑμφί, ἀπό, ὑπό, ὑπέρ.

20

24.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΟΣ.

Ἐπιρρήμα ἐστὶ μέρος λόγου ἄκλιτον, κατὰ ῥήματος
 λεγόμενον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι. Τῶν δὲ ἐπιρρημάτων
 τὰ μὲν ἐστὶν ἀπλᾶ, τὰ δὲ σύνθετα· ἀπλᾶ μὲν ὅσον πά- 25
 λαι, σύνθετα δὲ ὅσον πρόπαλαι. τὰ δὲ χρόνου δηλωτικά,
 ὅσον νῦν, τότε, αὐθις· τούτοις δὲ ὥς εἶδη ὑποτακτέον τὰ
 καιροῦ παραστατικά, ὅσον σήμερον, αὐριον, τόφρα, τέως,
 πηνίκα. τὰ δὲ μεσότητος, ὅσον καλῶς, σοφῶς, δυνατῶς. τὰ
 δὲ ποιότητος, ὅσον πύξ, λάξ, βοτρυνδόν, ἀγελιδόν. τὰ δὲ πο- 30
 σότητος, ὅσον πολλάκις, ὀλιγάκις, μυριάκις. τὰ δὲ ἀρι-
 θμοῦ δηλωτικά, ὅσον δίς, τρίς, τετράκις. τὰ δὲ τοπικά,
 ὅσον ἄνω, κάτω, ὧν σχέσεις εἰσὶ τρεῖς, ἡ ἐν τόπῳ, ἡ εἰς

τόπον, ἢ ἐκ τόπου, οἷον οἴκοι - οἴκαδε - οἴκοθεν. τὰ δὲ
 εὐχῆς σημαντικά, οἷον εἶθε, αἶθε, ἄβαλε. τὰ δὲ σχε-
 τλιαστικά, οἷον παπαί, λού, φεῦ, τὰ δὲ ἀρνήσεως
 ἢ ἀποφάσεως, οἷον οὐ, οὐχί, οὐ δῆτα, οὐδαμῶς. τὰ δὲ
 συγκαταθέσεως, οἷον ναί, ναιχι. τὰ δὲ ἀπαγορεύσεως, 5
 οἷον μή, μή δῆτα, μηδαμῶς. τὰ δὲ παραβολῆς ἢ ὁμοιώ-
 σεως, οἷον ὥς, ὥσπερ, ἥύτε, καθά, καθάπερ. τὰ δὲ
 θαυμαστικά, οἷον βαβαί. τὰ δὲ εἰκασμοῦ, οἷον ἴσως,
 τάχα, τυχόν. τὰ δὲ τάξεως, οἷον ἐξῆς, ἐφεξῆς, χωρίς.
 τὰ δὲ ἀθροίσεως, οἷον ἄρδην, ἅμα, ἥλιθα. τὰ δὲ παρα- 10
 κελεύσεως, οἷον εἶα, ἄγε, φέρε. τὰ δὲ συγκρίσεως, οἷον
 μᾶλλον, ἥτιον. τὰ δὲ ἐρωτήσεως, οἷον πάθεν, ποῦ, πηνίκα,
 πῶς. τὰ δὲ ἐπιτάσεως, οἷον λίαν, σφόδρα, ἄγαν, πάνυ,
 μάλιστα. τὰ δὲ συλλήψεως, οἷον ἅμα, ὁμοῦ, ἄμφω. τὰ
 δὲ ἀπωματικά, οἷον μά, τὰ δὲ κατωματικά, οἷον νή. τὰ 15
 δὲ θετικά, οἷον ἀναγνώστεον, γραπτέον, πλευστέον. τὰ δὲ
 βεβαιώσεως, οἷον δηλαδή. τὰ δὲ θειασμοῦ, οἷον εὐοί,
 εὐάν.

25.

29

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ.

Σύνδεσμός ἐστι λέξις συνδέουσα διάνοιαν μετὰ τά-
 ξεως καὶ τὸ τῆς ἐρμηνείας κεχηγὸς πληροῦσα. Τῶν δὲ
 συνδέσμων οἱ μὲν εἰσι συμπλεκτικοί, οἱ δὲ διαζευκτι-
 κοί, οἱ δὲ συναπτικοί, οἱ δὲ παρασυναπτικοί, οἱ δὲ αἰ- 25
 τιολογικοί, οἱ δὲ ἀπορηματικοί, οἱ δὲ συλλογιστικοί, οἱ
 δὲ παραπληρωματικοί. Καὶ συμπλεκτικοί μὲν εἰσιν
 ὅσοι τὴν ἐρμηνείαν ἐπ' ἀπειρον ἐκφερομένην συνδέου-
 σιν· εἰσι δὲ οὔτε, μὲν, δέ, τέ, καί, ἀλλά, ἡμὲν, ἡδέ,
 ἀτάρ, αὐτάρ, ἥτοι. διαζευκτικοί δὲ εἰσιν ὅσοι τὴν μὲν 30
 φράσιν ἐπισυνδέουσι, ἀπὸ δὲ πράγματος εἰς πρᾶγμα δι-
 ἰστιῶσιν. εἰσι δὲ οὔτε, ἢ, ἥτοι, ἡέ. συναπτικοί δὲ εἰσιν ὅσοι
 ὑπαρξιν μὲν οὐ δηλοῦσι, σημαίνουσι δὲ ἀκολουθίαν· εἰ-

σὶ δὲ οὔδε, εἴ, εἵπερ, εἰδή, εἰδήπερ. παρασυναπτικοὶ δὲ
 εἰσιν ὅσοι μεθ' ὑπάρξεως καὶ τάξιν δηλοῦσιν· εἰσὶ δὲ
 οὔδε, ἐπεί, ἐπείπερ, ἐπειδή, ἐπειδήπερ. αἰτιολογικοὶ δὲ
 εἰσιν ὅσοι ἐπ' ἀποδόσει αἰτίας παραλαμβάνονται· εἰ-
 σὶ δὲ οὔδε, ἵνα, ὅφρα, ὅπως, ἔνεκα, οὐνεκα, ὅτι, διό, 5
 διότι, καθό, καθότι, καθόσον. ἀπορηματικοὶ δὲ εἰσιν
 ὅσοις ἐπαποροῦντες εἰώθαμεν χρῆσθαι· εἰσὶ δὲ οὔδε, ἄρα,
 καῖτα, μῶν. Συλλογιστικοὶ δὲ εἰσιν ὅσοι πρὸς τὰς ἐπι-
 φοράς τε καὶ συλλήψεις τῶν ἀποδείξεων εὖ διάκεινται·
 εἰσὶ δὲ οὔδε, ἄρα, ἀλλά, ἀλλὰ μὴν, τοίνυν, τοιγάρτοι, 10
 τοιγαροῦν. παραπληρωματικοὶ δὲ εἰσιν ὅσοι μέτρου ἢ
 κόσμου ἔνεκεν παραλαμβάνονται· εἰσὶ δὲ οὔδε, δῆ, ῥά,
 νύ, ποῦ, τοί, θήν, ἄρ, δῆτα, πέρ, πώ, μὴν, ἄν, αὖ, οὖν,
 κέν, γέ. Τινὲς δὲ προστιθέασιν καὶ ἐναντιωματικούς, οἷον
 ἔμψης, ὅμως.

Σ Χ Ο Λ Ι Α

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΝ.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΔΙΟΝΤΣΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑ ΠΛΑΤΟΥΣ.

Οἱ περὶ τέχνης ἐθέλοντες διαλαβεῖν τὸ χρήσιμον τοῦ σκοποῦ προδεικνύουσι· τέχνης γὰρ οὐδὲν ἐστὶ χρησιμώτερον. καὶ τοῦτό ἐστιν αὐτόθεν δῆλον. καὶ γὰρ πενίας ἡμᾶς 5 ἀπαλλάττει καὶ τῶν ἐκ ταύτης γενομένων ἀποριῶν, καὶ διαφέροντα τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ἀπεργάζεται πρὸς τὴν τῶν ἀλόγων ζῶων ἀνεπιτήδευτον διαγωγὴν, καὶ λεπτύνει τὸν νοῦν, καὶ τὰς περὶ βιοτῆς φροντίδας ῥυθμίζει. τούτων μάρτυς τῶν λεχθέντων Ἰηπαρχος ὁ κωμικός, διὰ τι- 10 γος τῶν αὐτοῦ κωμῳδιῶν λέγων

πολλῷ γὰρ ἐστὶ κτήμα τιμιώτατον

ἅπασιν ἀνθρώποισιν εἰς τὸ ζῆν τέχνη.

Ἐπεὶ οὖν ταῦτα εἰρήκαμεν περὶ τῆς τέχνης, ἀναγκαῖον εἰπεῖν τὸν ὅρον αὐτῆς, πρῶτον μαθόντας τί ἐστὶν ὅρος, 15 καὶ πόθεν λαμβάνεται ὅρος, καὶ τί ἴδιον ὅρου. εἴπωμεν καὶ τίς ἐστὶν ὅρος ὅρου καὶ τίς ὑγεία, καὶ πῶς λέγεται.

Ἀριστοτέλης οὖν οὕτως ὁρίζεται τὸν ὅρον· ὅρος ἐστὶν ὃ τὸ τί εἶναι δηλῶν. καὶ διὰ μὲν τοῦ εἰπεῖν τὸ τί ἐδήλωσε τὴν οὐσίαν· τὸ γὰρ τί οὐσίας ἐστὶ δηλωτικόν· διὰ 20 δὲ τοῦ εἰπεῖν εἶναι καὶ προθέσθαι ῥήματι παροχρημένον χρόνου ἐδήλωσεν ὅτι προϋπάρχει τὸ ὀριστὸν τοῦ ὅρου. ὃ δὲ Χρύσιππος λέγει ὅτι ὅρος ἐστὶν ἢ τοῦ ἰδίου ἀπόδοσις, τούτεστιν ὃ τὸ ἴδιον ἀποδιδούς. ὃ δὲ Ἀντίπατρος ὁ Στωϊκὸς λέγει· ὅρος ἐστὶ λόγος κατ' ἀνάγκην ἐκφερόμενος, 25 τούτεστι κατ' ἀντιστροφὴν· καὶ γὰρ ὁ ὅρος ἀντιστρέφειν δελεῖ. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ὅρος ἐστὶ λόγος [ἐκ] τῶν καθόλου καὶ κοινῶν ἰδίαν διάνοιαν ἀποτελῶν. ὁριζόμενοι γὰρ τὸν ἄνθρωπον, λέγομεν ὅτι ἄνθρωπός ἐστι ζῷον λογικόν,

θνητόν, νοῦ τε καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. καὶ ἰδοῦ, ἐκ τῶν κα-
 θόλου καὶ κοινῶν ἰδιόν τι ἀπετέλεσε· καὶ γὰρ τὰ μὲν
 ἄλλα κοινὰ εἰσιν, ὡς τὸ ζῶον, τὸ λογικόν, τὸ θνητόν. καὶ
 γὰρ οὐ μόνος ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄγγελοι
 καὶ οἱ δαίμονες. καὶ πάλιν οὐ μόνος ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ θνη- 5
 τόν, ἀλλὰ καὶ οἱ δαίμονες καὶ οἱ λοιποί· θνητοὶ γὰρ αἱ
 μακρόβιοι νύμφαι. τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν
 μόνον τοῦ ἀνθρώπου ἐστίν· αἱ γὰρ μακρόβιοι νύμφαι, οὐ
 διδάσκονται, ἀλλὰ ὥς ἔχουσι τὴν εἰδήσιν. Ἄλλοι δὲ
 φασιν ὅτι ὅρος ἐστὶ λόγος σύντομος, δηλωτικὸς τῆς φύ- 10
 σεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος. λόγος δὲ πρόσκει-
 ται διὰ τὸ ἄνθρωπος. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὴν οὐσίαν
 τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, ἀλλ' οὐκ ἔστι λόγος· ὁ δὲ
 ὅρος λόγος θέλει εἶναι [καὶ] ἐκ πλειόνων λέξεων συγ-
 κεῖσθαι. σύντομος [δὲ] πρόσκειται, [ἐπειδὴ εἰσι λόγοι] 15
 καὶ διηγηματικοί[.] δηλωτικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποκει-
 μένου πράγματος πρόσκειται διὰ τὰ ἀποφθέγματα, οἷον
 διὰ τὸ μηδὲν ἄγαν καὶ γνῶθι σαυτόν. ταῦτα γὰρ καὶ
 λόγοι εἰσὶ καὶ σύντομοι, καὶ ὅμως οὐ δηλοῦσι τὴν φύ-
 σιν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος· ὅθεν οὐδὲ ὅροι εἰσίν. 20

Μαθόντες οὖν τί ἐστὶν ὅρος, εἰπωμεν τίς ὕγεια ὅρου
 καὶ τί τὸ πάθος. Ὑγεία οὖν ἐστὶν ὅρου τὸ ἀντιστρέ-
 φεῖν τὸν ὅρον πρὸς τὸ κεφαλαιῶδες ἡγουν πρὸς τὸ ὀρι-
 στόν. οἶον τί ἐστὶν ἄνθρωπος; ζῶον λογικόν, θνητόν,
 νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. [τί ἐστὶ ζῶον λογικόν, 25
 θνητόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν; ἄνθρωπος.] ἰδοῦ,
 τοῦτό ἐστι τὸ ἀντιστρέφειν. κεφαλαιῶδες δὲ λέγεται τὸ
 ὀριστόν, ἐπειδὴ ὥσπερ τὸ κεφάλαιον τὸ διὰ πλειόνων
 λέξεων λεγόμενον ἐν συν[τό]μῳ παραδίδωσιν, οὕτω καὶ
 ὅλος ὁ ὅρος, λέγω δὴ τὸ ζῶον λογικόν καὶ ἐξῆς, διὰ 30
 μιᾶς λέξεως δηλοῦται, ὁ ἄνθρωπος. Πάλιν ὕγεια ὅρου
 ἐστὶ τὸ σύμμετρον, λέγω δὴ τὸ μήτε ἑλλείπειν μήτε πλεο-
 νάζειν. ἐὰν μὲν ἑλλείπῃ ταῖς λέξεσιν, ἑλλείπει τοῖς πρά-

γῆμασιν. οἷον ἐὰν μὲν εἴπω, ὁ ἄνθρωπος [ἐστὶ] ζῶον λογικόν, θνητόν, νοῦ καὶ ἐπιωτήμης δεκτικόν, γραμματικόν, ἐπλεόνασα μὲν ταῖς λέξεσιν, ἐνέλειψα δὲ τοῖς πράγμασι· μόνον γὰρ τὸν γραμματικόν ἐδήλωσα. ἐὰν δὲ εἴπω ζῶον λογικόν, ἐνέλιπον μὲν ταῖς λέξεσιν, ἐπλεόνασα δὲ τοῖς 5 πράγμασιν· οὐ μόνον γὰρ τὸν ἄνθρωπον εἰσήγαγον, ἀλλὰ καὶ ἄγγελον καὶ δαίμονα.

Ἰνδύονται δὲ ὅρος ἀπὸ μεταφορᾶς ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπὶ τῶν ὁροθεσίῳ. ὥσπερ γὰρ τὰ ὁρόθητα διαχωρίζει τὰ ἀλλότρια ἀπὸ τῶν ἰδίων, καὶ ἐκάστῳ τὸ ἴδιον ἀποδίδωσι, 10 τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ ὅρος χωρίζει τὰ ἀλλότρια ἀπὸ τῶν ἰδίων, καὶ τὰ ἁρμόζοντα τῷ ὁριστῷ παραδίδωσι.

Σχηματίζεται δὲ ὅρος τοῦτον τὸν τρόπον. ὥσπερ ἀπὸ τοῦ σπείρω γέγονε σπόρος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ εἶρω, τὸ συμπλέκω καὶ συνάπτω, γίνεται ὅρος· καὶ γὰρ ὁ ὅρος 15 συμπλέκει καὶ συνάπτει τῷ ὁριστῷ τὰ ἴδια αὐτοῦ. ἐκ τοῦ εἶρω δὲ καὶ ὕρμος, τὸ σημαῖνον τὸν περιτραχήλιον κόσμον· καὶ γὰρ ὁ ἐπιτραχήλιος κόσμος συμπεριέχει κόσμον τι. καὶ ἐκ τούτου καὶ ὕρμος ὁ λιμὴν· περιεκτικὸς γὰρ ἐστὶν ὁ λιμὴν πλῆθους νεῶν. Ἡρωδιανὸς δὲ λέγει ὅτι 20 ἀπὸ τοῦ ὁρῶ τὸ βλέπω γέγονεν ὕρος· καὶ γὰρ ὁ ὕρος εὐόρατα καὶ εὐόπτα ποιεῖ ἡμῖν τὰ ὀριζόμενα. Εὐλόγως δὲ δασύνεται τὸ ὕρος. εἴτε γὰρ ἀπὸ τοῦ εἶρω γίνεται, ὃ ἐστὶ πλέκω, δασύνεται, ἐπειδὴ καὶ τὸ εἶρω αὐτό· εἴτε ἀπὸ τοῦ ὁρῶ, ὡσαύτως. 25

Εἰπώμεν δὲ τὸν ὅρον τῆς τέχνης. Οἱ μὲν Ἐπικούρειοι οὕτως ὀρίζονται τὴν τέχνην· τέχνη ἐστὶ μέθοδος ἐνεργοῦσα τῷ βίῳ τὸ συμφέρον· ἐνεργοῦσα δὲ οἷον ἐργαζομένη. Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης οὕτως· τέχνη ἐστὶν ἕξις 30 ὁδοῦ τοῦ συμφέροντος ποιητική· ἕξις δ' ἐστὶ πρᾶγμα μόνιμον καὶ δυσκατάληπτον. Οἱ δὲ Στωϊκοὶ λέγουσι· τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐμπειρίας συγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ σύ-

στήμα δὲ οἶονεῖ συνάθροισμα· οὕτω γὰρ εἰώθαμεν λέ-
 γειν σύστημα στρατιωτῶν, τουτέστι συνάθροισμα. οὐ γὰρ
 ἔστι τέχνη μονοειδής, ἀλλ' ἐκ διαφόρων πολλῶν συν-
 στανται αἱ τέχναι. οὐ γὰρ ὁ μόνον ξέσσαι εἰδῶς οὗτος
 τέκτων, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τρυπῆσαι καὶ κολλῆσαι καὶ ἀρ- 5
 μόσαι. ἐκ καταλήψεων δὲ οἶονεῖ ἐξ ἐφευρημάτων, ἐκ γνώ-
 σεων, ἐκ θεωρημάτων. ἐκ γὰρ θεωρημάτων ἡ ἰατρική.
 οὐ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ὥς εἰσὶ γέγονασιν αἱ τέχναι, ἀλλὰ
 ἐκατελάβετο ὁ δεῖνα πρὸ πολλοῦ χρόνου, τὸ τρυπᾶν καὶ
 ὁ δεῖνα τὸ ξέειν, καὶ παρέδωκε τοῖς καθ' ἑαυτὸν, καὶ ὁ 10
 δεῖνα τὸ πρίξειν· καὶ οὕτως ἐξ ἑνὸς εἰς ἓνα συμπε-
 ραιούμεναι αἱ τέχναι τὸ τέλειον κατελήφασιν. καὶ ἡ ἰα-
 τρική δὲ οὐκ ἐξ ἑνὸς ἢ δευτέρου θεωρήματος μόνου, ἀλ-
 λὰ καὶ ἐκ πλειόνων συνέστη. οἱ δὲ συστήσάμενοι ταύ-
 τήν· οὐκ ἀμογητὶ συνεστήσαντο, οὐδὲ ἐφάπαξ, ἀλλὰ 15
 πολλῶν ἀνδρῶν πολλὴν συνεισενεγκαμένων σπουδὴν, καὶ
 πολλοὺς πόνοὺς ὑποστάντων, τοῦ μὲν τόδε τὸ θεωρῆμα
 εὐρηκότος καὶ πολλάκις πειράσαντος καὶ μήπω ἀξιώσαν-
 τος αὐτὸ τῇ τέχνῃ προσάψαι, ἄχρις ἂν ἀπὸ τῆς τῶν
 πραγμάτων ἐβεβαιώθῃ μαρτυρίας, καὶ ἑτέρου ὁμοίως 20
 τινὰ εὐρηκότος θεωρήματα, καὶ ἄλλου ἄλλα, κἀνταῦθα
 ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἰδρῶτι πολλῶ ἀθροίσματος γενομέ-
 νου καὶ τὴν τέχνην ἐργασαμένου. μή τις δὲ οἰέσθω ἄθροι-
 σμα μόνον πολλῶν θεωρημάτων τὴν ἰατρικὴν ὑπάρχειν,
 ἀλλὰ καὶ συνέχειαν φυλαττόντων πρὸς ἄλληλα καὶ τάξιν 25
 τινὰ καὶ ἀκολουθίαν, καὶ εἰς ἓν ἅπαντα τέλος ὁρῶντα,
 τὴν ὑγίαν. οὐκοῦν εἰκότως λέξομεν αὐτὴν ἐκ θεωρημά-
 των συνίστασθαι συγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος· ἐν
 γὰρ τέλος αὐτῆς ὑγία. ἀλλὰ καὶ εὐχρηστον τὸ τέλος
 τοσοῦτον, ὥς μήτε τὰς ἄλλας δύνασθαι τὸ οἰκεῖον 30
 τέλος τούτου χωρὶς ἐπιδειξασθαι. τῶν ἐν τῷ βίῳ ἐγγε-
 γυμνασμένων οἶονεῖ δεδοκιμασμένων. ἕως γὰρ νῦν δο-
 κιμαζονται, καὶ λεπτότεραι ἑαυτῶν καὶ ἀκριβέστεραι αἱ

τέχνην προέχονται. ἐγγεγυμνασμένων οὖν ἀντὶ τοῦ ἐξη-
κριβολογημένων. εἴληπται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ μεταφορᾶς
τῶν ἀθλητῶν· οὗτοι γὰρ γυμνώσαντες ἑαυτοὺς εἰς τὸν
κατ' ἀλλήλων ἀγῶνα χωροῦσιν, ὅς ἐστι βάσανος ἀρετῆς.
ἡ ἐγγεγυμνασμένων τουτέστι μεμελετημένων· οὐδὲ γὰρ 5
ἀνιδρωτὶ συνέστησαν αὐτὰ τέχνην. Ἀθηναῖος δὲ τὴν ἐναν-
τιότητα παρέλαβεν. οὗτος δὲ καὶ τὸ καταλήψεων ἀντὶ τοῦ
θεωρημάτων ἐκλάμβάνει. θεωρημα δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ
ἐκ θεοῦ τὴν ὥραν ἔχειν· ὥρα δὲ ἐστὶν ἡ φροντίς. πρὸς
τι τέλος εὐχρηστον, ἐπειδὴ πᾶσα τέχνη ὀνομάζεται ἐκ 10
τοῦ τέλους ἔχειν βιωφελὲς καὶ χρήσιμον. καὶ γὰρ ἡ
γεωργικὴ τὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἀγαθὰ πορίζει, καὶ αἱ λοιπαὶ
πᾶσαι, οἷον χαλκευτικὴ καὶ τεκτονικὴ καὶ ἑξῆς, τὰ πρὸς
ἀσφάλειαν ἐπινοοῦνται. ὥς ἢ γὰρ τέχνη ἢ μὴ ἔχουσα τι τέ-
λος χρεῖωδες καὶ ὠφελίμον οὐ τέχνη ἀλλὰ κακοτεχνία 15
ὀνομάζεται. κυβευτικὴ γοῦν, καίτοι λεπτομερὲς οὖσα
καὶ ἀκριβής, οὐκ ἂν λεχθεῖν τέχνη, ὅτι πολλοὺς τῶν
ιδίῳ ἐστέρησε, καὶ τὸ τέλος ἐπιβλαβὲς τοῖς κεκτημένοις
ἔχει. καὶ ἡ γοητευτικὴ, καθὼς τὸ τέλος οὐκ εὐχρηστον ἔχει,
καὶ αὐτὴ κακοτεχνία ὀνομάζεται. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὡς- 20
περ τῆς ἰατρικῆς τέλος ἐστὶν ἡ ὑγεία καὶ τῆς ῥητορικῆς
τὸ πείθειν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῆς γραμματικῆς τὸ
τέλος ὁ ἑλληνισμός.

Ἐπὶ δὲ τινὰ τῇ καθόλου τέχνῃ παράκειται, τεχνοει-
δές, ἡμιτέχνιον, μικροτεχνία, ψευδοτεχνία, κακοτεχνία, 25
ματαιοτεχνία, ἀτεχνία. Καὶ τεχνοειδές μὲν ἐστὶν ἀλόγου
ζώου δύναμις φυσικὴ μιμουμένη τέχνην, ὥς ἡ τῶν με-
λισσῶν πλαστικὴ καὶ τῶν χελιδόνων οἰκοδομή. Ἡμιτέ-
χνιον δὲ ἐστὶν ἡ ἐξ ὀλίγων θεωρημάτων συνεστηκυῖα τέ-
χνη, ὥς ἡ ξυστικὴ καὶ ἡ ἀπονυχιστικὴ. Μικροτεχνία 30
ἐστὶν ἥς τὸ ἀποτέλεσμα βραχύτατόν ἐστιν, ὥς Ἐπιμω-
κίδου τοῦ Ἀθηναίου καὶ Καλλικράτους τοῦ Λακεδαιμο-
νίου· οὗτοι γὰρ ἐποίησαν σιδηροῦν ἄρμα ὑπὸ μύλας ἐλ-

κόμενον καὶ τῷ πτερῷ τῆς μυίας καλυπτόμενον. Ψευδοτεχνία δὲ ἐστὶ βραχεῖα τέχνη, μέλζονος ὑποδουμένη τέχνης ἔργον, ὥσπερ οἱ φαρμακοπῶλαι ἤγουν οἱ μυρεψοί· οὔτοι γὰρ λέγουσιν ἑαυτοὺς ἰατρούς. Κακοτεχνία δ' ἐστὶν ἕξις εὐρημένη ἐπὶ κακῇ τῷ βίῳ, ὥσπερ ἡ τῶν 5 δηλητηρίων καὶ ἡ τῶν τυμβωρύχων. Ματαιοτεχνία δὲ ἡ σχοινοβατική — ἤγουν ὁ ἐν τῇ σχολῇ περιπάτος — καὶ ὥσπερ ὁ κοντοπαλίκτης. Ἀτεχνία δὲ ἐστὶν ἀμάρτημα τῷ τεχνίτῃ γεγόμενον.

Φασὶ δὲ τῶν τεχνῶν διαφορὰς τέσσαρας εἶναι. λέ- 10 γουσι γὰρ ὅτι τῶν τεχνῶν αἱ μὲν εἰσι ποιητικά, αἱ δὲ θεωρητικά, αἱ δὲ πρακτικά, αἱ δὲ μικτά. Καὶ ποιητικὴ μὲν ἐστὶν ἡ ὕλην τινὰ λαβοῦσα κατασκευάζει ἐν τέχνῳ, ὥσπερ ἡ χαλκευτική καὶ ἡ σκυτοτομική καὶ ἡ τεκτονική. Πρακτικὴ δὲ ἐστὶν ἡ δι' ὀργάνων κατα- 15 πραττομένη τινά, ὥσπερ ἡ στρατιωτική, ἡ τις μηχαναῖς τε καὶ ὀργάνοις τοὺς ἐναντίους καταγωνίζεται. Θεωρητικὴ δὲ ἐστὶν ἡ τὰ πράγματα θεωροῦσα διὰ λιτῆς θεωρίας, ὥσπερ ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ φιλοσοφία. Ἰστέον δὲ ὅτι θεωρία ἐστὶν, ἥνκα τις θεωρεῖ μόνον καὶ οὐ- 20 δὲν λέγει, ὥς ἔστιν ὁ ἀστρονόμος θεωρεῖ μόνον τὰ ἄστρα. Μικτὴ δὲ ἐστὶν ἡ ἐκ τούτων τῶν προειρημένων συγκειμένη, ὥς ἡ ἱατρική· τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς περὶ τοὺς λόγους ἐστὶ καταγιγόμενον ἐν θεωρίᾳ καὶ . . . , τὸ δὲ χειρουργικὸν ἐστὶ καὶ πρακτικόν. . . . καὶ γὰρ τὸ μὲν 25 διορθωτικὸν καὶ ἡ ὀρθογραφία τοῦ ποιητικοῦ εἰσὶν, ἡ δὲ θεωρία τῶν μερῶν τοῦ λόγου τοῦ θεωρητικοῦ εἰσὶ.

Λούκιος δὲ ὁ Ταρῤῥαῖος λέγει ὅτι τῆς τέχνης εἶδη τέσσαρα, ἀποτελεσματικόν, πρακτικόν, ὀργανικόν, θεωρηματικόν. Καὶ ἀποτελεσματικά μὲν εἰσι τέχνη, ὅσαι εἰς 30 συντέλειαν ἦσαν καὶ τὸ συμφέρον ἀπαρτίζουν καὶ συμπραττίνουσι πᾶν τὸ κατασκευαζόμενον τὸ ἐξ ἑνὸς ἢ καὶ πλειόνων, ἐξ ἑνὸς μὲν, ὥσπερ ἡ τεκτονική καὶ ἡ χαλκευ-
τική.

τική· καὶ γὰρ ἡ τεκτονική ἐξ ἑνὸς μέρους κατασκευάζεται,
 ἐκ τῶν ξύλων, καὶ ἡ χαλκευτική ἐξ ἑνός, τοῦ χαλκοῦ· ἐκ
 πλειόνων δέ, ὥσπερ ἡ οἰκοδομική ἐκ πλειόνων κατασκευά-
 ζεται, ἐξ ἀσβέστου καὶ λίθων, καὶ ἡ ὑφαντική· ἐρίου καὶ
 διαφόρων ὑφασμάτων. αἱ δὲ τοιαῦται κριτὴν ἔχουσι τὸν 5
 χρόνον· ἐφ' ὅσον γὰρ ἂν ὁ χρόνος διατηρῇ αὐτάς, ἐπὶ
 τοσοῦτον μένουσι. Πρακτικαὶ δὲ εἰσιν αἱ τινες κατὰ
 πράξεως κίνησιν γίνονται. τούτων δὲ τάξεις εἰσὶ πέντε,
 αὐτοκίνητος, ἀντίπαλος, στοχαστική, μεθοδική, ὑπουρ-
 γηματική. καὶ αὐτοκίνητος μὲν ἐστὶν ἡ ἐξ αὐτοῦ τοῦ 10
 ἀνθρώπου καθ' ἑαυτὸν κινουμένου συνεστῶσα, ὥσπερ ἡ
 ὀρχηστική· ταῦτα ὁ ἄνθρωπος κινούμενος συνίστησιν.
 ἀντίπαλος δὲ ἐστὶν ἡ πρὸς ἕτερον ἀντιτεταγμένη, ἥτοι
 ἄνοπλον ἢ ἔνοπλον, ἄνοπλον μὲν οἷον παλαιστική καὶ
 παγκρατιαστική, ἔνοπλον δὲ οἷον ὀπλομαχία καὶ πυκτι- 15
 κή· καὶ γὰρ οἱ πύκται βύρσας ἐπιτιθέασιν ταῖς χερσὶν
 αὐτῶν, καὶ οὕτω γυμνάζονται. στοχαστική δὲ ἐστὶν ἡ
 κατὰ στοχασμὸν ὠρισμένον γινομένη, ὥσπερ ἡ ῥητορική
 καὶ ἡ ἀκοντιστική. μεθοδική ἐστὶν ἡ μεθόδῳ τινὶ πρα-
 τομένη, ὥσπερ ἡ κυνηγετική καὶ ἡ ἀλιευτική· αὗται γὰρ 20
 διὰ μεθόδου τινὸς γίνονται. ὑπουργηματική δὲ ἐστὶν ἡ
 μεθ' ὑπουργίας ἐτέρων δρωμένη, ὥσπερ ἡ ἡνιοχευτική
 καὶ ἡ κυβερνητική· αὗται γὰρ μεθ' ὑπουργίας ἐτέρων
 γίνονται, καὶ ἡ μὲν ἡνιοχευτική διὰ τῶν ἵππων καὶ τῶν
 χαλιπῶν γίνεται, ἡ δὲ κυβερνητική διὰ τοῦ πηδαλλίου. 25
 πᾶσαι γὰρ αἱ πρακτικαὶ τέχναι κριτὴν ἔχουσι τὸν τῆς
 πράξεως καὶ ἐνεργείας μόνον καιρὸν· καὶ γὰρ τῷ και-
 ρῷ, ἐν ᾧ καὶ γίνονται, ἐν αὐτῷ καὶ εἰσὶν. Ὀργανικαὶ
 δὲ εἰσιν ὅσαι δι' ὀργάνων συνεστήκασιν. τούτων δὲ εἶδη
 τρία, ἐμπνευστικόν, ἀπτικὸν καὶ τὸ συναμφότερον. καὶ 30
 ἐμπνευστικὸν μὲν ὥσπερ ἡ συριστική· ἐμπνέουσι γὰρ ἐν
 τῇ σύριγγι καὶ ἐν τῇ σάλπιγγι, καὶ οὕτω συρίζουσι καὶ
 σαλπίζουσιν. ἀπτικὸν δὲ ἐστὶν ὥσπερ ἡ καθαριστική·

καὶ γὰρ ἀπτόμενος τῇ χειρὶ ποιεῖ τὴν κιθάραν τὸ μέ-
 λος ἀφιέναι. τὸ συναμφοτέρων δὲ ὡς αὐλητική· καὶ γὰρ
 ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἐμπνεῖ καὶ ἄπτεται τῇ χειρὶ, καὶ οὐ-
 τως αὐτῷ αὐτῷ. αὐταὶ δὲ αἱ τέχναι κριτὴν ἔχουσι τῆς ἐνε-
 ρείας μόνον τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ γίνονται. Θεωρητικά δὲ 5
 εἰσι τέχναι ὅσαι δι' ἐννοίας καὶ δι' ἐνθυμήσεως καὶ
 διὰ λόγου ἀκολουθητικοῦ θεωροῦνται, ὥς περ ἡ γεωμε-
 τρία καὶ ἡ ἀστρονομία. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν τεχνῶν ἀπα-
 σῶν ἡ γνῶσις ἐπιστήμη καλεῖται, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ὁ
 ποιητής, ἐπὶ μὲν ἀποτελεσματικῆς 10

... ὅς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πολλὰ
 τεύχειν·

καὶ ἐπὶ τῆς πρακτικῆς,

οἷδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἷδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
 ἀξάλην· 15

οἷδα δ' ἐπαῖξαι μόθον ἵππων ὠκείων·

οἷδα δ' ἐνὶ σταδίῳ δητῷ μέλπεσθαι Ἀρηῃ·

ἐπὶ δὲ τῆς ὁργανικῆς,

ἢ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·

ἐπὶ δὲ τῆς θεωρητικῆς, 20

... ἀγορῇ δέ ἐ παῦροι Ἀχαιῶν
 νίκων.

Ἔτι δὲ τῶν τεχνῶν αἱ μὲν εἰσι βάνανσοι, αἱ δὲ ἐγκύ-
 κλιοι. Καὶ βάνανσοι μὲν, αἱ καὶ χειρωνακτικαὶ λέγον-
 ται, ὥς περ ἡ χαλκευτική καὶ ἡ τεκτονική. χειρωνακτι- 25
 καὶ δὲ καλοῦνται, ἐπεὶ δὴ χειρῶνακτας καλοῦσι τοὺς ταῖς
 οἰκείαις χερσὶν ἐργαζομένους, οἷον ἐλκεύοντες. ὁμοίως
 δὲ βάνανσοι αἱ διὰ πυρὸς τὴν ἐργασίαν ποιούμεναι,
 ὥς περ ἡ χαλκευτική. καταχρηστικῶς δὲ καὶ πάσας τὰς
 διὰ χειρὸς τὴν ἐργασίαν ποιούμενας, οἷον ἐλκεύοντες καὶ 30
 οἰκοδομικὴν. γίνεται δὲ ἡ λέξις παρὰ τὸ φῶ τὸ φαίνω,
 ἐξ οὗ φαύνω, καὶ ἀποβολῇ τοῦ φ αὖνω. ἐκ τούτου αὖ-
 νός καὶ βαυνός, ὅπερ κοινῶς μὲν ὀξύνεται, Ἀττικῶς δὲ

βαρύνεται· σημαίνει δὲ τὴν κάμνον, ὡς παρὰ τῷ Ἑρα-
τοσθένει

μέσον δ' ἐξαύσατο βαυνόν,
ἤγουν ὑψηλόν. καὶ ὡς παρὰ τὸ ἵππος ἵππασος καὶ παρὰ
τὸ χόρτος χόρτασος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ βαυνός βαύνα- 5
σος καὶ καθ' ὑπερβιβασμὸν βάνανσος. Ἑγκύκλιοι δὲ εἰ-
σιν, ὥς ἔνιοι λογικὰς καλοῦσιν, οἷον ἀστρονομία, γεω-
μετρία, μουσική, φιλοσοφία, ἱατρική, γραμματική, ῥη-
τορική. ἐγκυκλίους δὲ αὐτὰς καλοῦσιν, ὅτι τὸν τεχνίτην
[δεῖ] διὰ πασῶν αὐτῶν ὁδεύσαντα, τὸ χρειῶδες ἀφ' ἐκά- 10
στης εἰς τὴν ἑαυτοῦ εἰσάγειν.

Ἄλλοι δὲ ἄλλας παραδιδόασι διαφορὰς τέσσαρας τῆς
τέχνης. ἔστι γὰρ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ καὶ ποιητικὴ
καὶ ἐκ τούτων μικτή. Καὶ θεωρητικὴ μὲν ἔστιν ἡ τῇ
θῆα παραδιδόμενη μόνῃ, ὥσπερ ἡ ἀστρονομία. Πρα- 15
κτικὴ δὲ ἔστιν ἡ τις ὀργάνων ἐν [τῇ] πράξει δέχεται, οἷον
κρίων καὶ τῶν τοιούτων μηχανημάτων, ὥσπερ ἡ στρα-
τηγική. πρακτικαὶ εἰσιν ὅσαι μέχρι τοῦ γίνεσθαι ὁρῶν-
ται, ὥσπερ ἡ αὐλητικὴ καὶ ἡ ὀρχηστική· αὗται γὰρ
ἐφ' ὅσον χρόνον πράττονται, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ὁρῶνται. 20
μετὰ γὰρ τὴν πρᾶξιν οὐχ ὑπάρχουσιν. Ποιητικαὶ δὲ
εἰσιν ὅσαι ὕλην ἀδιατύπωτον λαμβάνουσιν, ποιοῦσί τι
πρὸς μνήμην τοῦ δημιουργήσαντος, ὥσπερ ἡ χαλκευτική·
αὕτη γὰρ λαβοῦσα χαλκόν, ἀποτελεῖ εἶδος πρὸς μνήμην
τοῦ δημιουργήσαντος. Μικτὴ δὲ ἔστιν ὥσπερ ἡ ἱατρική. 25
αὕτη γὰρ καὶ λόγῳ κέχρηται, ἥνίκα εἴπῃ τραφῆτω
τόδε τι, καὶ πράξει, ἥνίκα φλεβοτομήσῃ.

Ἔστιν οὖν ἐπιστήμη, τέχνη, ἐμπειρία, πείρα. καὶ ἐπι-
στήμη μὲν ἔστιν ἕξις ἀμετάπτωτος λογική, ὥσπερ ἀστρο-
νομία καὶ γεωμετρία. ἀμετάπτωτος δὲ οἷον ἄπταιστος. 30
τί δὲ ἔστι τέχνη, ἐμάθομεν ἀνωτέρω. ἐμπειρία δὲ ἔστιν
ἡ τῶν ὡσαύτως ἐχόντων πραγμάτων τήρησις τε καὶ μνή-
μη, ὡς ἐπὶ τῶν ἐμπειρικῶν ἱατρῶν. πείρα δὲ ἔστιν ἡ

ἐφ' ἑνὸς καὶ δευτέρου δοκιμαζομένη, ὡς ὅταν λέγωμεν
τὸν πλεύσαντα ἅπαξ ἢ δις πείραν εἰληγέναι τοῦ πλεῖν.
Ἡ μὲν οὖν πείρα εἰς ἐμπειρίαν προκόπτει, ἡ δὲ ἐμπει-
ρία εἰς τέχνην, ἡ δὲ τέχνη εἰς ἐπιστήμην, ἡ δὲ ἐπιστή-
μη εἰς τὴν καθόλου τέχνην· ἐπεὶ γὰρ τῶν τεχνῶν αἱ μὲν 5
εἰσι θεωρητικά, αἱ δὲ πρακτικά, αἱ δὲ ποιητικά, αἱ
δὲ μικτά, θεωρητικὴ δὲ ἐστὶν ἡ καθόλου σοφία, δῆλον
ὅτι ὑπὸ τὴν καθόλου τέχνην ἀνάγεται.

Ἰστίον δὲ ὅτι περὶ πᾶσαν τέχνην ὁκτώ τινα θεωρεῖ- 10
ται· εἰσὶ δὲ ταῦτα αἷτιον, ἀρχή, ἔννοια, ὕλη, μέρη, ἔρ-
γα, ὄργανα, τέλος. ἐπεὶ οὖν τέχνη ἐστὶν ἡ γραμματικὴ,
δῆλον ὅτι καὶ αὕτη ταῦτα τὰ ὁκτὼ ἔχει θεωρούμεκα
περὶ αὐτήν.

Αἷτιον οὖν ἐστὶ τῆς γραμματικῆς ἡ ἀσάφεια. καὶ 15
γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἐντυγχάνοντες ποιήμασι καὶ πεζοῖς συγ-
γράμμασι, τὴν ἀρχαίαν καὶ ἀπεξεσμένην φωνὴν οὐκ
ἀποσώζοντες, ἐπεζήτησαν τέχνην τὴν σαφηνίσαι ταύτην
δυναμένην. καὶ πολὺ πλέον ἐπεζήτησαν τὴν γραμματικὴν
ἐν τοῖς ποιήμασι, γλώσσαις τε καὶ λέξεσι ξέναις χρω- 20
μένη καὶ παραποιούσα καὶ ἐξιστοροῦσα πολλὰ σχήματι,
συντάξεσιν, ἐννोधμασι. Τάχα δὲ οὐχ ἡ ἀσάφεια [αἷτία]
τῆς γραμματικῆς, ἀλλ' ἡ σαφήνεια· ὥς περ γὰρ οἱ νοσή-
σαντες κατ' ἐπιζήτησιν ὑγείας εὗρον τὴν ἰατρικὴν, οὕτω
καὶ οἱ περιπεσόντες γραφαῖς ἀσαφεῖς σαφηνείας χάριν 25
τὴν γραμματικὴν ἐπειρόησαν. ὥστε δυνάμει ταυτὸν εἶναι
καὶ τὸ τέλος καὶ τὸ αἷτιον τῆς γραμματικῆς. καὶ γὰρ
τὸ τέλος αὐτῆς ἐστὶ τὸ διὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ τὰ ἀσαφῆ
σάφηνισαι· ἀλλὰ καὶ αἷτιον αὐτῆς ἡ σαφήνεια. Παρά
τισι δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀρχὴ λέγεται. Ἀριστοτέλης δὲ τὸ 30
αἷτιον λέγει τετραχῶς νοεῖσθαι, ὅθεν, ἐξ οὗ, δι' ὅ, καθ' ὅ.
καὶ ὅθεν μὲν ἐστὶ τὸ ποιητικὸν αἷτιον, οἷον ὡς ὅταν
λέγωμεν αἷτιον εἶναι τὸν θεὸν τοῦ κόσμου· ὑπὸ τοῦ

θεοῦ γὰρ γέγονεν ὁ κόσμος. καὶ πάλιν ὅτε λέγομεν αἷ-
τιον τοῦ ἀγάλματος τοῦ Διὸς τὸν Φειδίαν· ὑπὸ τούτου
γὰρ γέγονεν. ἔξ οὗ ἐστὶ τὸ ὑλικόν, ὡς ὅταν λέγωμεν ὅτι
ἐκ τοῦ ἐλέφαντος καὶ τοῦ χρυσοῦ ἐγένετο τὸ ἄγαλμα τοῦ
Διός. καθ' ὃ δὲ ἐστὶ τὸ εἰδικόν· κατὰ γὰρ τὸ εἶδος χα- 5
ρακτηρίζονται τὰ πράγματα, οἷον ὡς ὅταν λέγωμεν ὅτι
εἶδος τι ἐνενόησε περιθεῖναι τῇ ὕλῃ ὁ Φειδίας, καὶ οὕτως
ἐποίησε τὸ ἄγαλμα τοῦ Διός. τὸ δὲ δι' ὃ τελικὸν αἷτιον,
τουτέστι τὸ ἀποτέλεσμα καὶ δημιούργημα . οἷον . διὰ
τουτέστιν ἐφ' ᾧ σκοπὸν . . 10

Ἡ δὲ ἀρχὴ λέγεται μὲν καὶ ὁσαυχὼς τὸ αἷτιον, λέ-
γεται δὲ καὶ ἡ ἐκ τοῦ μέρους ἢ μόριον, καθό φαιμεν χρο-
νου ἀρχὴν καὶ βιβλίου ἀρχὴν. οὕτως οὖν καὶ τῆς γραμ-
ματικῆς ἀρχὴν νομίζουσι τὴν περὶ τὰς λέξεις θεωρίαν
πρώτην γεγονέναι ταύτη. γεγενῆσθαι τινα περὶ τὴν τά- 15
ξιν ἀσαφῆ καὶ τὰ περὶ τὴν διάνοιαν. τριῶν γὰρ ὄντων
περὶ ἃ ἡ ἀσάφεια θεωρεῖται, λέξεως, συντάξεως, δια-
νοίας, προηλθεν ἡ περὶ τὰς λέξεις θεωρία εὐλόγως, ἐπει-
δὴ ἡ λέξις ἀπλῆ ἐστίν, ἡ δὲ σύνταξις σύνθετος· ἀπὸ
γὰρ πλείονων λέξεων σύγκειται. τὰ δὲ ἀπλᾶ προτερεύου- 20
σι τῶν συνθέτων. καὶ γὰρ τὸ σοφός, ἀπλοῦν ὑπάρχον,
προτερεύει τοῦ φιλόσοφος, συνθέτου ὑπάρχοντος. ἡ δὲ
σύνταξις προτίτεται τῆς σημασίας, ἐπειδὴ διὰ τῆς συν-
τάξεως καὶ τῆς συνθήκης τῶν λέξεων τίκεται ἡ τῆς
σημασίας σαφήνεια. 25

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν ἔννοιαν. Δεῖ εἰδέναι ὅτι
ἔννοιαν λέγουσι τὸν ὅρον, ἐπειδὴ ἐννοηματικοῖς ὅροις
κέρχρηται οἱ φιλόσοφοι ἢ γοῦν ὑπογραφικοῖς, ἢ ἐπειδὴ
λεγόντων ἡμῶν τὸν ὅρον ἀνατρέπει ἡ ἔννοια ἡ ἡμετέρα
ἐπὶ τὸ ὀριστόν. καὶ γὰρ ἐὰν εἰπωμεν ζῶον λογικόν 30
νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ εὐθέως ἀνα-
τρέπει ἡ ἡμετέρα ἔννοια εἰς τὸ ἄνθρωπος. δεόν οὖν ζη-
τῆσαι τὴν ἔννοιαν τῆς γραμματικῆς ἢ γοῦν τὸν ὅρον.

ἀλλ' ἐπειδὴ λόγος ὁ λέγων σαφηνίζειν ἀνάγκη τὴν ὁμω-
 νυμίαν, δεῖ γινώσκειν καὶ τὴν ὁμωνυμίαν, καὶ οὕτως
 ὀρίζεσθαι ἐκεῖνο, περὶ οὗ ὁ σκοπὸς ἔχει διαλαβεῖν. πε-
 ρὶ γραμματικῆς οὖν βουλόμενοι διαλαβεῖν, εἰπώμεν πο-
 σαχῶς λέγεται ἡ γραμματικὴ, καὶ εἰδ' οὕτως τὸν ὅρον 5
 αὐτῆς διαλέξμεν. Διχῶς οὖν λέγεται παρὰ τοῖς ἀρ-
 χαίοις, γραμματικὴ μικρὰ καὶ γραμματικὴ μεγάλη. καὶ
 μικρὰ μὲν ἐστὶν ἥς ἔργον τοὺς χαρακτῆρας τῶν γραμ-
 μάτων εἰδέναι καὶ τὰς συλλήψεις αὐτῶν. τοὺς μετιόν-
 τας ταύτην νῦν διδασκάλους καλοῦσι, καὶ ἔστιν αὕτη 10
 τέχνη περὶ τοῦ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν τὴν ἔγγραφον
 φωνήν. μεγάλην δὲ γραμματικὴν λέγουσι τὴν κατὰ γινο-
 μένην περὶ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ποιητῶν, ἣν τινα οὕτως
 ὀρίζουσι· γραμματικὴ ἔστι τέχνη θεωρητικὴ τῶν παρὰ
 ποιηταῖς τε καὶ λογεῦσι. λογεῖς δὲ λέγουσι τοὺς ἱστορι- 15
 κούς καὶ φιλοσόφους καὶ ἱατροὺς καὶ ὅσους ἐν τῷ χορῷ
 τῶν λόγων τιθέναι δίκαιον. καὶ γὰρ φιλοσόφου ὄντος
 τοῦ θεωρήματος, ἡ μὲν ἀφήγησις καὶ ἡ σύνταξις τῷ
 γραμματικῷ ἀρμόζει, τὸ δὲ ζήτημα αὐτὸ τῷ φιλοσόφῳ.
 πρόεισιν οὖν ἡ γραμματικὴ μέχρι τούτων. 20

"Τῇ δὲ γραμματικῇ ἐστὶν ὁ γενικὸς λόγος [·λόγος δὲ]
 λέξεων σύνθεσις, διάνοιαν αὐτοτελῇ κατὰ σύμμετρον περι-
 γραφὴν ἀπαρτίζουσα. περιγραφὴν δέ, ἵνα μὴ μακροαπόδοτος
 ὁ λόγος καὶ ἀσύμμετρος ᾖ. τοῦ δὲ γενικοῦ λόγου ὁ μὲν ἐστὶ
 πεζός, ὁ δὲ ποιητικὸς. ἐπισκέπτεται δὲ ὁ γραμματικὸς 25
 τὰ τοῦ λόγου μέρη καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς, οἷον
 προφοράν, σημασίαν καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατὰ γίγεται δὲ
 ἡ διαλεκτικὴ καὶ ἡ ῥητορικὴ περὶ τὸν γενικὸν λόγον, ἀλ-
 λά διαφέρουσι τοῖς τέλεσι. τῆς μὲν γὰρ διαλεκτικῆς τὰ
 ληθές, τῆς δὲ ῥητορικῆς τὸ πείθειν, τῆς δὲ γραμματικῆς 30
 τέλος ἐστὶν ἡ κατάληψις τοῦ λόγου, τουτέστι τὸ διδά-
 σκειν τί σημαίνει καὶ πῶς σημαίνει, οἷον διὰ πόλων με-
 ρῶν ὁ λόγος δηλοῦται.

Μέρη δὲ τῆς γραμματικῆς εἰσὶ τέσσαρα, ἀναγνω-
στικόν, διορθωτικόν, ἐξηγητικόν, κριτικόν. ἢ λέγεται ὁ
γενικὸς λόγος, καὶ ποιεῖ τὸ ἀναγνωστικόν· ἢ γράφεται,
καὶ ποιεῖ τὸ διορθωτικόν· ἢ δηλοῦται, καὶ ποιεῖ τὸ ἐξη-
γητικόν· ἢ ζητοῦμεν πῶς δηλοῦται, καὶ ποιοῦμεν τὸ κρι- 5
τικόν· κρίνοντας γὰρ γινώσκουμεν πῶς δηλοῦται. πρῶτον
γὰρ ἀναγινώσκει τὸ παιδίον, καὶ οὕτως [διορθοῦται] ὁ διδά-
σκαλος, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξηγεῖται, καὶ μετὰ ταῦτα κρίνει.

Ἔργα δὲ τῆς γραμματικῆς . . . γάρτοι
τὴν γραμματικὴν φυλαττομένην πᾶσαν ἱστορίαν ἔγνω- 10
μεν, τὰ τε τοῖς σοφοῖς θεωρήματα καὶ τὰ προσαχθέντα
τοῖς πολιτικοῖς· καὶ πᾶν ὅτι οὖν τὸ γνωστὸν ἀνθρώπῳ γι-
νόμενον ἢ θεωρούμενον διδασκόμεθα δι' αὐτῆς. *)

Ἦρα δὴ λοιπὸν ἄψασθαι ἡμᾶς τῆς περὶ ὅρων διδα- 15
σκαλλας. χρήσιμοι γὰρ οἱ ὅροι πρὸς τὰς καταλήψεις εἰ-
σι τῶν τεχνῶν. ἅπαντα γὰρ ἡ λογικὴ θεωρία τὴν σύστα-
σιν ἔχει ἔκ τε ὅρων καὶ διαιρέσεων. κατὰ γὰρ τὸν Πλά-
τωνα δεινοῦ τὴν τέχνην ἀνδρός ἐστι τὰ τε πολλὰ ἐν ποιῇ-

*) Πόσα θεωρούμενα περὶ τὴν γραμματικὴν; Ὅκτω, αἴτιον, 20
ἀρχή, ἔννοια, ὕλη, μέρη, ὄργανα, ἔργα καὶ τέλος. αἴτιον [μὲν ὅτι]
κατὰ πᾶσαν λέξιν αἴτιον ὁράται καὶ αἰτιατόν. ἀρχὴ δὲ ὅτι ἀρ-
χὴν ἔχει τὰ στοιχεῖα. ἔννοιαν δὲ λέγει τὸν σκοπὸν· σκοπὸς γὰρ
ὁράται καὶ περὶ τὴν γραμματικὴν, ὥσπερ καὶ περὶ τὴν διαλεκτι-
κὴν καὶ τὰς λοιπὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας. ὕλην δὲ ἔχει πᾶσαν 25
Ἑλληνίδα φωνήν. μέρη δὲ λέγει ἢ ὅτι πᾶσα Ἑλληνικὴ φωνὴ εἰς
ὀκτὼ μέρη διαιρεῖται, ἢ ὅτι τῆς γραμματικῆς μέρη κυρίως τέσ-
σαρα, διορθωτικόν, ἀναγνωστικόν, ἐξηγητικόν, κριτικόν. ὄργανα δὲ
εἰσι τέσσαρα τὰ περὶ τὴν γραμματικὴν ὄντα, γλωσσηματικόν, με-
τρικόν, τεχνικόν, ἱστορικόν. ἔργον τὸ τὸν ἑμμετρον καὶ πεζὸν λό- 30
γον τεχνᾶσθαι. τέλος τὸ μὴ ἁμαρτάνειν μήτε περὶ μίαν λέξιν μή-
τε περὶ πλείονας· τὸ γὰρ περὶ μίαν ἁμαρτάνειν βαρβαρισμός ἐστι,
τὸ δὲ περὶ πλείονας σολοικισμός. σολοικισμός δὲ ἐστὶν ὁ τοῦ σώου
λόγου αἰκισμός, ἢ γονὺν ὕβρις ὀλοκλήρου λόγου.

σαι καὶ τὸ ἐν πολλὰ. τούτων δὲ τὸ μὲν ὀρισμοῦ, τὸ δὲ διαιρέσεων. καὶ γὰρ ὁ ὀρισμὸς τὰ πολλὰ ἐν ποιεῖ, ὡς ἐπὶ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ἡ δὲ διαίρεσις τὸ ἐν πολλὰ. καὶ γὰρ λαβόντες τὴν οὐσίαν, διαιροῦμεν αὐτὴν εἰς πολλὰ· λέγομεν γὰρ ὅτι ἡ οὐσία διαιρεῖται εἰς σῶμα 5 καὶ ἀσώματον, καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως.

Ὅροις δεῖ κεχερῆσθαι ἥπερ ὑπογραφαῖς. καὶ γὰρ οἱ ὅροι τιμιώτεροί εἰσι τῶν ὑπογραφῶν, ὥσπερ αἱ ζωγραφίαι τιμιώτεραί εἰσι τῶν σκιαγραφιῶν. καὶ γὰρ αἱ μὲν ζωγραφίαι λαμπρότερον καὶ διανυγέστερον τὸν γραφέν- 10 τα δεικνύουσιν, αἱ δὲ σκιαγραφίαι ἀμυδρότερον τὸ γραφέν παριστῶσιν, ὥστε καὶ νομίζειν ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰνδρὸν εἶναι τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνδρός, ὅτι δυνάμεθα ἐπάνω τῆς σκιαγραφίας οὐ μόνον ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ζωγραφῆσαι, οὐ τινός ἐστιν ἡ σκιαγραφία, ἀλλὰ καὶ ἕκα- 15 στον ἄνθρωπον. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ ὅροι, τῶν καθολικῶν ὄντες, κρείττους εἰσὶ τῶν ὑπογραφῶν, αἱ τινες τοῖς μερικοῖς ἀρμόζουσι. καὶ γὰρ βουλόμενός τις ὑπογραφῇ χρῆσασθαι αὐτὸ μόνον ὑπογράφει εἰ τύχοι λεγόντων Σωκράτης ἐστὶν υἱὸς Σωφρονίσκου, φιλόσο- 20 φος, προκοίλιος, κολοβός, σιμός· ὁ δὲ βουλόμενος ὅρῳ χρῆσασθαι οὐχ ἕνα μόνον ὀρίζεται ἄνθρωπον, ἀλλὰ πάντα ἄνθρωπον. τὸ γὰρ ζῶον λογικὸν καὶ τὰ ἐξῆς οὐ μόνῳ Σωκράτει ἀρμόζει, ἀλλὰ καὶ ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ. καὶ Ἐπίκουρος δέ, αἱ ὑπογραφαῖς κεχερημένοις, δη- 25 λῶν ὅτι τιμιώτεροι οἱ ὅροι, ὅροις ἀντὶ ὑπογραφῶν ἐν τῇ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως πραγματεία [ἐχρήσατο]. διαιρῶν γὰρ τὸ πᾶν εἰς τε ἄτομον καὶ κενόν, ὅροις ἐχρήσατο, λέγων ὅτι ἄτομόν ἐστι σῶμα στερεόν, ἀμέτοχον κενοῦ παρεμπλοκῆς· κενόν ἐστι φύσις ἀναφής, τουτέστιν ἀψη- 30 λάφης.

Ἰστίον δὲ ὅτι οἱ ὅροι τῶν καθόλου καὶ αἱ μερόντων εἰσὶν, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ ἰδεῶν,

ἃ πρὸς τὰς Πλάτωνος ἰδέας ἐστὶν αὐτῷ πεποιημένα. τὰ
 μὲν μερικὰ πάντα μεταβάλλουσι καὶ οὐδέποτε ὡσαύτως
 ἔχουσι, τὰ δὲ καθόλου ἄτρεπτα καὶ αἰδιά εἰσιν· ἃ δὲ
 συλλαβὴν ὁ τεχνικός ὀρίζειται. οἷον περιπεσῶν λευκοῖς
 πλείοσι, τουτέστι χιόνι καὶ γύψῳ καὶ γάλακτι καὶ τοῖς 5
 παραπλησίοις, ἐνενόησέ τι λευκὸν ἀπάντων τούτων διη-
 κον καὶ μένον ἀεὶ, καὶ τοῦτο ὥριστο, λέγων ὅτι λευκὸν
 ἐστὶ χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως, τουτέστιν ἀσφαλῶς δια-
 κρίναι τὰ ὁρώμενα παρασκευάζον. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν
 ἄνθρωπον ὀριζόμενος, οὐ Πλάτωνα μόνον, οὐ τὸν Πυ- 10
 θαγόραν, οὐ Δημόκριτον ὥριστο, ἀλλὰ πάντα ἄνθρω-
 πον. χρὴ δὲ σκοπεῖν τὸν ὀρίζεσθαι μέλλοντα, τί ἐστὶν
 ἐκάστῳ τῶν καθόλου ἴδιον. οἷον τῷ ἀνθρώπῳ ἴδιόν
 ἐστὶ τὸ ἐξωῶσθαι, τουτέστι τὸ ζῶον εἶναι, τὸ θνητόν,
 τὸ λογικόν· κατὰ ταῦτα τοίνυν ὥρισαντο, εἰπόντες ἄν- 15
 θρωπός ἐστι ζῶον λογικόν, θνητόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης
 δεκτικόν. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὅρος ἐστὶν
 ὁ τὸ τί εἶναι δηλῶν, τουτέστιν ὁ δηλῶν τί ὤφειλεν εἶ-
 ναι ἐκάστῳ. καὶ τῇ γραμματικῇ ἴδιόν ἐστι τὸ τέχνην
 αὐτὴν εἶναι τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ λογεῦσιν. 20

Ἐπεὶ δὲ οἱ ὅροι μόνου τοῦ ὀριστοῦ εἰσὶ, καὶ ἀντι-
 στρέφειν θέλουσι, καὶ τὴν οὐσίαν δηλοῦσι — τοῦτο γὰρ
 ἴδιον τῶν ὅρων —, ληπτέον αὐτοῦ πρώτον μὲν τὰ γένη,
 ἔπειτα τὰς διαφοράς. ὁ γὰρ ὅρος ἐκ γένους καὶ συστατι-
 κῶν διαφορῶν θέλει συγκεῖσθαι, ἐκ γένους μὲν, ἐπεὶ τὸ 25
 γένος τὴν οὐσίαν τοῦ ὀριστοῦ σημαίνει, ἐκ συστατικῶν
 [δέ] διαφορῶν, ἐπειδὴ αἱ συστατικαὶ διαφοραὶ συνιστῶ-
 σι τὸ ὀριστόν. καὶ γὰρ τὸ μὲν ζῶον δηλοῖ τὴν οὐσίαν
 τοῦ ὀριστοῦ, τουτέστι τοῦ ἀνθρώπου· αἱ δὲ συστατικαὶ
 διαφοραί, τουτέστι τὸ λογικόν, θνητόν, συνιστᾷσι τὸν 30
 ἄνθρωπον. ἔστι δὲ γένος μὲν τὸ κατὰ πλείονων ἀνομοί-
 ων τοῖς εἶδεσιν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον, οἷον φυ-
 τόν. τοῦτο γὰρ κατὰ πλείονων ἀνομοίων φέρεται, κατὰ

ἀμπέλου, κατὰ συκῆς, κατὰ ἐλαίας, ἃ τινὰ πλεονά εἰσι·
καὶ ἀνόμοια· καὶ κατηγορεῖται ἐν τῷ τί ἐστι, τουτέστι
κατ' αὐτῶν ἀγορεύεται καὶ φέρεται. ἐὰν γὰρ εἴπω τί
ἐστὶν ἐλαία; ἀνάγκη τὸ γένος ὀνομάσαι, καὶ εἰπεῖν ὅτι
φυτόν. εἶδη δὲ εἰσι τὰ ἐμπεριεχόμενα τοῖς γένεσι καὶ δη- 5
λοῦντα τὴν ἰδίαν οὐσίαν, οἷον ἀνθρώπου, ἵππου, λέων.
ταῦτα γὰρ ἐκ γένους ἐμπεριέχονται, λέγω δὲ ἐκ τοῦ ζώ-
ου, καὶ τὴν οὐσίαν δηλοῦσιν. ὁ γὰρ λέων δηλοῖ τὴν ἰδίαν
οὐσίαν, τί ἐστι, διὰ τῆς προσηγορίας. διαφορὰ δὲ ἐστὶν
ἢ οὐσίαν καὶ ποιότητα ἀπ' ἀλλήλων διαχωρίζουσα, οἷον 10
τὸ θνητόν, τὸ ἀθάνατον, καὶ πάλιν τὸ λογικόν καὶ τὸ
ἄλογον. αὗται δὲ καὶ φυσικαὶ ποιότητες λέγονται, ὅτι
ἀχώριστοί εἰσι καὶ ἐκ φύσεως πᾶσιν ἴσως ὑπάρχουσι· καὶ
γὰρ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἴσως θνητοί εἰσι, καὶ πάντες
ἴσως λογικοί εἰσιν. ὅταν δὲ εἴπωμεν, ὅτι τῶν ἀνθρώπων 15
οἱ μὲν εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρβαροι, συμβεβηκυίας δη-
λοῦμεν ποιότητας, ἐπειδὴ οὐ φύσει καὶ οὐ πᾶσιν ἴσως
ἀρμόζουσι τὰ τούτων ἡθῆ· καὶ γὰρ ἡθῆσι καὶ διαλέκτῳ
καὶ ἀγωγαῖς διαφέρουσιν Ἕλληνες βαρβάρων. γινώσκειν
δὲ χρὴ ὅτι τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν εἰσι Δωριεῖς, οἱ δ' Αἰο- 20
λεῖς, οἱ δ' Ἴωνες, οἱ δὲ Ἀττικοί. συμβεβηκυίας δὲ διὰ
τούτων δηλοῦμεν ποιότητας. καὶ γὰρ καὶ οὗτοι τρόποις
καὶ ἡθῆσι διαφέρουσιν ἀλλήλων. δοκεῖ γὰρ τὸ Δωριον
ἀνδρωδέστερόν τε εἶναι τοῖς βίοις, καὶ μεγαλοπρεπὲς
τοῖς φθόγγοις τῶν ὀνομάτων καὶ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ. 25
τὸ Ἴωνικόν δὲ ἐν πᾶσι τούτοις ἀνειμένον· χαῦνοι γὰρ
οἱ Ἴωνες. τὸ δὲ Ἀττικόν εἰς τε δλαίταν καὶ φωνῆς ἐπι-
τέχνησιν αἰεὶ διαφέρει. τὸ δὲ Αἰολικόν τῷ τ' αὐστηρῷ
τῆς διαίτης καὶ τῷ τῆς φωνῆς ἀρχαιοτρόπῳ. διὰ τοῦτο
καὶ τὴν βαρύτητα τῶν τόνων καὶ τὴν ψιλότητα τοῦ πνεύ- 30
ματος ἐξηλώκασι. *)

*) Τοῦτο δὲ οὐκ ἐστὶ πιθανόν. τί γὰρ ἡ βθεῖα τάσις καὶ

Ἰδιον δὲ λέγεται τὸ μόνῳ τινὶ ὑπάρχον, ὡς ἰδιον
 ἡλίου τὸ φωτίζειν, ζώου τὸ αἰσθάνεσθαι, ψυχῆς δὲ τὸ
 αὐτοκίνητον.

Ὁφείλομεν δὲ γένη ἐν τῷ ὅρῳ τιθέναι τὰ ἐγγυτά-
 τω, οὐ τὰ πορρωτάτω. ὀφείλει γὰρ ὁ τὴν ἀνθρωπὸν ὀρίζων 5
 [μὴ] λέγειν, ὅτι ἀνθρωπὸς ἐστὶν ὁ πρὸς λογικὴν θνητὴ καὶ
 τὰ ἑξῆς, ἐπειδὴ τὸ οὐσία ἀπέχει, καὶ γένος τοῦ ἀνθρώ-
 που ἐστὶ· διὰ μέσου [γὰρ] τοῦ ζώου ἐστὶ γένος τοῦ ἀνθρώ-
 που ἢ οὐσία, δέον τὸν ὀριζόμενον τῷ ἐγγυτάτῳ γένει κε-
 χοῖσθαι, λέγω δὴ τῷ ζώῳ. ὅθεν ὁ Χαῖρις οὐκ ὀρθῶς 10
 ὥριστο τὴν γραμματικὴν, λέγων γραμματικὴ ἐστὶν ἕξις
 ἀπὸ τέχνης καὶ ἱστορίας διαγνωστικὴ τῶν παρ' Ἑλλήσι
 λεκτῶν, καὶ γὰρ ἀπέχοντι γένει ἐχρήσατο· διὰ μέσου γὰρ
 τῆς τέχνης ἐστὶν ἡ ἕξις τῆς γραμματικῆς γένος. τῆς μὲν
 γένος ἐστὶν ἡ καθόλου τέχνη, τῆς δὲ τέχνης ἡ ἕξις, ὡς 15
 δηλοῖ καὶ ὁ Ζήνων, λέγων τέχνη ἐστὶν ἕξις ὁδοποιητικὴ,
 τούτῃστι δὲ ὁδοῦ καὶ μεθόδου ποιουσά τι.

Γένη δεῖ τιθέναι ἐν τῷ ὅρῳ τὰ ὑπὸ πάντων ὁμο-

τὸ ψιλὸν πνεῦμα πρὸς τὸ αὐστηρὸν τῶν τρόπων αὐτῶν; ἀλλὰ 20
 διὰ τοῦτο βαρυντικοὶ εἰσι καὶ ψιλωτικοὶ οἱ Αἰολεῖς, ἐπειδὴ τοῖς
 ἀσθενεστέροις χαίρουσι. καὶ γὰρ τὸ φθίρω φθιρῶ λέγουσι καὶ
 τὸ σπείρω σπείρῳ· τὸ δὲ θέσει μακρὸν ἀσθενέστερον τοῦ φύσει
 μακροῦ. εἰκότως οὖν καὶ τῇ βαρεῖα τάσει καὶ τῷ ψιλῷ πνεύματι
 κέχρηται. καὶ γὰρ ἡ βαρεῖα τάσις ἀσθενεστέρα ἐστὶ τῆς ὀξεῖας 25
 τάσεως. ἡ γὰρ βαρεῖα οὐκ ἐστὶ κύριος τόνος λέξεως, ἀλλὰ συλλα-
 βῆς· ἡ δὲ ὀξεῖα κύριος ἐστὶ τόνος. κύριοι γὰρ τόνοι τῶν λέξεων
 δύο εἰσὶν, ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ περισπομένη. καὶ δηλόν, εἶγε ἐν τῇ συλλαβῇ,
 ἐν ᾗ ἐστὶν ὁ κύριος τόνος τῶν λέξεων, οὐχ εὐρίσκομεν βαρεῖαν, ἀλ-
 λ' ἡ ὀξεῖαν ἢ περισπομένην. ὅσον δὲ λέξις συλλαβῆς ἀνδρείότε- 30
 ρον, τοσοῦτον καὶ ἡ ὀξεῖα τῆς βαρεῖας ἰσχυροτέρα. καὶ ἡ ψιλὴ δὲ
 τῆς δασείας ἀσθενεστέρα, εἶγε δασεὺς μὲν πνεύματος ἐπιφερομένου
 τρέπεται τὸ ψιλὸν εἰς τὸ δασὺ ἀντίστοιχον, ὥς δὴ ἀσθενέστερον
 ὄν, ὡς ἀμφὶ αὐτόν - ἀμφ' αὐτόν, ἀμφὶ ἀγαθόν - ἀμφ' ἀγαθόν.

λογούμενα, οὐχ ὥςπερ ὁ Ξενοκράτης ὀριζόμενος εἶπε, ψυχὴ ἐστὶν ἀριθμὸς αὐτὸς ἑαυτὸν κινῶν· οὐκ ἔστι γὰρ δῆλον, εἰ γένος ψυχῆς ὁ ἀριθμὸς. ἀλλ' οὐδὲ τὴν γραμμα-
 τικὴν ὀριστεὶν ἐμπειρίαν [τῶν] παρὰ ποιηταῖς τε καὶ
 συγγραφεῦσιν. οὐ γάρ ἐστιν ἡ ἐμπειρία τῆς γραμματι- 5
 κῆς γένος· ἄτεχνον γάρ τι καὶ ἄλογον οὐσα ἡ ἐμπειρία.
 δηλοῖ Πλάτων ἐν τῷ Γόργια· τέχνην γὰρ αὐτὴν οὐ
 φημι, ἀλλ' ἐμπειρίαν, ὅτι οὐκ ἔχει λόγον οὐ-
 δένα ἢ γουν αἰτίαν, ᾧ προσφέρει, ἀ προσφέρειν,
 ὁποῖα τὴν φύσιν ἐστίν. 10

Ἰστέον δὲ ὅτι οὔτε τῶν ἀνωτάτω γενῶν εἰσὶν ὅροι
 ἀλλ' ὑπογραφαί, οὔτε τῶν αὐτόμων, ἐπειδὴ ὁ ὅρος ἐκ γέ-
 νους καὶ συστατικῶν διαφορῶν θέλει συγκεῖσθαι· οἷον
 τί ἐστι ζῶον; οὐσία ἔμψυχος, αἰσθητική. ἰδοὺ, τὸ μὲν
 οὐσία γένος ἐστί, τὸ δὲ ἔμψυχος, αἰσθητική συστατι- 15
 καὶ διαφοραί. εὐλόγως τῶν ἀνωτάτω γενῶν οὐκ ἔστιν
 ὅρος. Ἀλλ' οὐδὲ τῶν αὐτόμων, ἐπειδὴ ὁ ὅρος ἐκ γένους καὶ
 συστατικῶν διαφορῶν θέλει συγκεῖσθαι, διαφορὰ δὲ ἐστι
 τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ ὁποι-
 ὄν τί ἐστι κατηγορούμενον ἢ γουν φερόμενον, κατ' ἀγ- 20
 γέλου καὶ κατὰ δαίμονος καὶ ἀνθρώπου, καὶ ἄλλη φύ-
 σις ἀγγέλου καὶ ἄλλη δαίμονος. κατηγορεῖται γάρ, του-
 τέστι φέρεται κατ' αὐτῆς ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστιν. ἐρωτώ-
 μενοι γάρ τί ἐστιν ἄνθρωπος; τὸ γένος ἀποκρινόμεθα,
 λέγοντες ζῶον. ἐρωτώμενοι δὲ ποῖόν τί ἐστι; τὰς συστα- 25
 τικὰς διαφορὰς ἀποκρινόμεθα, λέγοντες λογικόν, θνητόν,
 νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. ἐπειδὴ οὖν ὁ ὅρος ἐκ γέ-
 νους καὶ συστατικῶν διαφορῶν θέλει συγκεῖσθαι, δια-
 φορὰ δὲ ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶ-
 δει ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστιν κατηγορούμενον, τὰ δὲ αἰτομα 30
 οὐ διαφέρουσιν ἀλλήλων τῷ εἶδει — ἐν γὰρ τὸ εἶδος καὶ
 μία φύσις Σωκράτους καὶ Πλάτωνος καὶ Ἀλκιβιάδου·
 πάντες γὰρ ἄνθρωποι εἰσιν· — εὐλόγως ἐν τῷ ὅρῳ τῶν

αἰτόμων εἶρηται συστατική διαφορά. συστατικῆς δὲ διαφο-
 ρᾶς μὴ οὐσης, οὐδὲ ὅρος γίνεται, [εἴγε] ἄνευ γένους καὶ
 συστατικῆς διαφορᾶς ὅρος οὐ συνίσταται. εἰ γὰρ καὶ δύ-
 ναμαι τὸν Σωκράτην ὀρίσασθαι ὅτι Σωκράτης ἐστὶ ζῶον
 λογικὸν καὶ ἐξῆς, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔστι τοῦ Σωκράτους οὐ- 5
 τος ὁ ὅρος, ἀλλὰ καθόλου παντός ἀνθρώπου. πᾶς γὰρ
 ὅρος ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν θέλει συγκεί-
 σθαι, ἐκ γένους μὲν ἐπειδὴ τὸ γένος τὴν οὐσίαν τοῦ ὀρι-
 στοῦ δηλοῖ· τὸ γὰρ ζῶον τὴν οὐσίαν τοῦ ὀριζομένου πα-
 ρίστησιν· ἐκ συστατικῶν δὲ διαφορῶν σύγκειται, ἐπει- 10
 δὴ αὐταὶ συνιστᾶσι τὸ ὀριστὸν ἥγουν τὸν ἀνθρώπον.
 ἔστιν οὖν τῆς γραμματικῆς γένος ἡ τέχνη.

Ἰστέον δὲ ὅτι διαφοραὶ ἐκεῖναι ὥφειλον τεθῆναι ἐν
 τῷ ὅρῳ, αἵ τινες καὶ ἀντιδιήρηται ἀλλήλαις καὶ ὑπὸ τὸ
 αὐτὸ γένος ἀνάγονται, τουτέστιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν διαίρε- 15
 σιν εἰσιν. οἷον τοῦ ζώου διαιρέσεις εἰσὶ πλείους κατὰ
 τὰς διαφοράς· τὰ μὲν γὰρ λέγεται θνητά, τὰ δὲ ἀθά-
 νατα, καὶ πάλιν τὰ μὲν λογικά, τὰ δὲ ἄλογα. ἐκ τούτων
 οὖν τῶν ἀντιδιαιρουμένων ἀλλήλαις καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ
 γένος ἀναγομένων δεῖ τιθέναι ἐν τῷ ὅρῳ τοῦ ἀνθρώ- 20
 που. οὕτως οὖν καὶ τὴν γραμματικὴν εἰπώμεν τέχνην
 θεωρητικὴν, καὶ διὰ μὲν τοῦ εἰπεῖν τέχνην δηλοῦμεν τὸ
 γένος αὐτῆς· γένος δὲ αὐτῆς ἡ τέχνη· διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν
 θεωρητικὴν δηλοῦμεν τὴν συστατικὴν διαφοράν. αὕτη
 δὲ ἡ συστατικὴ διαφορά ἀντιδιήρηται ἐτέραις τισί, καὶ 25
 ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ἀνάγεται. καὶ γὰρ τοῦ αὐτοῦ γένους
 ἔστιν ἡ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ καὶ ἀποτελεστικὴ, καὶ
 ἀντιδιήρηται ἀλλήλαις. διαφέρει δὲ ἡ πρακτικὴ τῆς
 ἀποτελεστικῆς, ὅτι ἡ μὲν πρακτικὴ ἐν τῷ πράττεσθαι
 ἔχει τὴν ὑπαρξιν· μετὰ γὰρ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔστιν, ὥς 30
 ἡ ὀρχηστικὴ ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι ἔστι καὶ ὑπάρχει· ἐὰν γὰρ
 παύσῃται ὁ ὀρχούμενος, σὺν αὐτῷ καὶ τὰ τῆς ὑπάρξεως
 ἀποπαύεται, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι ἡ ὀρχησις· ἡ δὲ ἀποτε-

λεστική μετὰ τὸ πρᾶγμα ἔχει τὰ ἀποτελούμενα· θεωρού-
μενα, ὡς ἐπὶ τῆς χαλκευτικῆς· μετὰ γὰρ τὸ ἀποτελέσαι
τὸν χαλκία τὴν ξέστιν θεωροῦμεν τὸ ἀποτελούμενον, λέ-
γω δὴ τὴν ξέστιν. Ὅριστέον οὖν τὴν γραμματικὴν οὐ-
τως· γραμματικὴ ἐστὶ τέχνη θεωρητικὴ [τῶν] παρὰ ποι- 5
ηταῖς τε καὶ λογεῦσι· λογεῖς δὲ οἱ πεζολόγοι.

Ἰστέον δὲ ὅτι [φύσει μὲν] πρότερά ἐστι τὰ στοιχεῖα
καὶ ἀρχαὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οὗ τινὸς τὸν ὅρον
ποιούμεθα· πρὸς δὲ ἡμᾶς πρῶτά εἰσι τὰ συγκρίματα ἡγουν
αἱ συνελύσεις αἱ ἐκ τούτων ἀποτελούμεναι, τουτέστιν 10
αἱ συλλαβαί, αἱ λέξεις· ἐκ γὰρ τῶν στοιχείων γίνονται
αἱ λέξεις· καὶ πάλιν φύσει πρῶτά εἰσι τὰ γένη τῶν εἰ-
δῶν καὶ τὰ εἶδη τῶν καθ' ἕκαστα, οἷον ὁ καθόλου ἄν-
θρωπος τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων· πρὸς ἡμᾶς δὲ πρῶ-
τά εἰσι τὰ καθ' ἕκαστα τῶν εἰδῶν καὶ τὰ εἶδη τῶν γε- 15
νῶν. εὐλόγως δέ· τὰ μὲν γὰρ ἀποτελέσματα αἰσθητὰ εἰ-
σιν, αἱ δὲ ἀρχαὶ καὶ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ γένη νοητὰ εἰ-
σι· γνωριμώτερα δὲ ἡμῖν τὰ αἰσθητὰ διὰ τὸ ἀεὶ συν-
διαιτᾶσθαι ἡμῖν. αἰσθησις μὲν γὰρ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνέ-
φυ, νοῦς δέ, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων, ἀγαπητὸν ὅτι καὶ 20
πρὸς γῆρας ἀφίκοιτο· καὶ πάλιν πρότερα μὲν φύσει στι-
γμὴ ἐστὶ γραμμῆς καὶ γραμμὴ ἐπιφανείας καὶ ἐπιφά-
νεια αἰσθήσεως, ἐγγυτέρω δὲ τῆς αἰσθήσεως ἡ ἐπιφά-
νεια, καὶ μετ' ἐκείνην ἡ γραμμὴ, καὶ μετὰ τὴν γραμ-
μὴν ἡ στιγμή· Ὀπηνίκα μὲν οὖν ἐπιστήμονικῶς παρὰ- 25
δῶμεν, διὰ τῶν φύσει πρώτων ὀριοῦμεθα, οἷον ἄνθρω-
πός ἐστι ζῶον λογικὸν καὶ τὰ ἐξῆς· πρότερα γὰρ τῇ
φύσει τὰ γένη τῶν εἰδῶν. ὅτε δὲ τὰ φύσει πρότερα μὴ
δύναται τις καταλαβεῖν, τότε διὰ τῶν εὐχερεστέρων καὶ
γινωσκομένων δεῖ ποιεῖν τοὺς ὅρους, οἷον ἐπίπεδον στε- 30
ρεοῦ πέρας· ταῦτα γὰρ ἐγγυτέρω ταῖς αἰσθήσεσιν εἰσιν.
ἐπὶ μέντοι τῆς γραμματικῆς τὸ φύσει πρῶτον ὀρθῶς

ἐτάξαμεν ἐν τῷ ὅρῳ ἡγουν τὸ τέχνη, ἐπειδὴ πάντες ἐπίστανται ὅτε ἡ γραμματικὴ τέχνη ἐστίν.

Δεῖ δὲ ἐξετάζειν, εἰ ἔστιν ἐν τῷ ὅρῳ λέξεις ὁμόνυμος ἢ οὐ. οἷον ἡ αἰσθησις διττὴ ἐστίν, ἢ τε κατ' ἐνέργειαν καὶ ἡ κατὰ δύναμιν. καὶ ἡ κατ' ἐνέργειαν μὲν, 5 ὅτε ἀγρυπνοῦντες ἐνεργοῦμεν κατὰ τὰς αἰσθήσεις, ἡ κατὰ δύναμιν δέ, ὅτε φαρμὴν καὶ τὸν ὑπνώσαντα ἔχειν αἰσθῆσιν· δυνάμει γὰρ αἰσθάνεται, οὐκ ἐνεργεία. οὐ δεῖ εἰπεῖν αἰσθησίς ἐστιν ἀντίληψις αἰσθητοῦ. τὸ γὰρ ἐν μόνον τῶν σημαινομένων ὀριοῦμεθα, λέγω δὴ 10 τὸ ἐν ἐνεργείᾳ, οὐ τὸ δυνάμει ἡγουν τὸ κοιμώμενον· καὶ γὰρ ὁ κοιμώμενος αἰσθῆσιν ἔχει, οὐ μίντοι ἐνεργεῖ κατ' αὐτήν. καὶ πάλιν τὸν ἔρωτα οἱ μὲν Ἐπικούρειοι φασιν εἶναι σύντονον ἀφροδίσλων ὄρεξιν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐπιβουλήν φιλοποίας νέων κορῶν διὰ κάλλος ἐμ- 15 φαινομένην· διπλοῦς δὲ ὁ ἔρως ἐστίν, ὁ μὲν ψυχῆς, ὁ δὲ σώματος. Καὶ ἡ γραμματικὴ δὲ κατὰ τὸ παλαιὸν ἐν δύο σημαινομένοις ἦν· τὴν μὲν γὰρ μικρὰν ἐκάλουν, ἢ τις ἦν τέχνη περὶ τοῦ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν τὴν ἐγγράμματον φωνήν, τοὺς τε χαρακτῆρας τῶν γραμμάτων 20 εἰδέναι καὶ τὰς συλλήψεις αὐτῶν ἡγουν τὰς συλλαβάς· τὴν δὲ μεγάλην ἐκάλουν τὴν ἐπὶ τοὺς ποιητὰς θεωρίαν, ἣν τινα νῦν ἐξηγούνται οἱ γραμματικοί, καὶ ἔστιν αὕτη τέχνη θεωρητικὴ τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ λογεῦσιν.

Δεῖ δὲ τὸν ὅρον ἔμφασιν παρέχειν καὶ τῶν συστολ- 25 χων ἡγουν τῶν συγγενῶν, οἷον ὁ ὀρθῶς ὀρεζόμενος τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν ἐπιστήμονα ὀρίζεται τρόπον τινά. τῇ δὲ γραμματικῇ ἐναντίον καὶ ἀντικείμενον οὐδέν ἐστιν. ἔμφασιν δὲ παρέχει ὁ ὅρος τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συστολίου καὶ συγγενοῦς αὐτῆς, λέγω δὴ τοῦ γραμματικοῦ. 30 ἡ γὰρ γραμματικὴ τέχνη θεωρητικὴ τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ λογεῦσι· δῆλον οὖν ὅτι γραμματικὸς ἐστίν ὁ τούτων θεωρητικός.

Ἔτι δὲ τὸν ὄρον καὶ τοῖς μὴ πάνυ λογίοις δηλοῦν, τίνος ἐστὶν ὁ ὄρος; οὐχ ὥσπερ οἱ Στωϊκοὶ ὀριζόμενοι τὸν ἥλιον λέγουσιν, ὅτι ἥλιός ἐστιν ἀναμμα νοερόν θαλασσίων ὑδάτων. καὶ γὰρ οὗτος οὐκ ἔστι πᾶσι πρόδηλος, ὅτι τοῦ ἡλίου ἐστίν, ὁ ὄρος. δύναμαι γὰρ καὶ ἐγώ 5 ἀντλήσαι ὕδωρ, καὶ ταῦτα μὴ ὦν ἥλιος. ἀλλ' οὐκ ἔστι τὸ παρ' ἐμοῦ ἀναμμα νοερόν, ἀλλ' αἰσθητόν. ὥστε οὐκ ὀρθῶς ὠρίσατο Τυραννίων τὴν γραμματικὴν, εἰπὼν γραμματικὴ ἐστὶ θεωρία μιμήσεως. οὐ μόνον γὰρ περὶ μίμησιν καταγίνεται, ἀλλὰ καὶ περὶ λέξεις μὴ ἔχουσας μίμησιν. 10

Δεῖ δὲ τὸν ὄρον καὶ ἀντιστρέφειν. ἀντιστρέφει οὖν ὁ τῆς γραμματικῆς ὄρος, καὶ εἴ τι γραμματικὴ. τοῦτο τέχνη ἐστὶ θεωρητικὴ τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ λογεῦσι. καὶ εἴ τι τέχνη θεωρητικὴ καὶ τὰ ἐξῆς, τοῦτο γραμματικὴ ἐστίν. 15

Ἰστέον δὲ ὅτι καθόλου μὲν εἰσιν ὅσα ἀπὸ τῶν ἐν μέρει συνάπτομεν τῷ λογισμῷ, οἷον θεωροῦντες πολλοὺς ἵππους, λογιζόμεθα ὅτι ἔστι [τις] περιέχων πάντα ἵππον καθόλου ἵππος, καὶ πάλιν θεωροῦντες πολλοὺς ἀνθρώπους, 20 λογιζόμεθα ὅτι ἔστι τις καθόλου ἄνθρωπος. ἴδιον δὲ καλεῖται τὸ μόνῳ τινὶ ὑπάρχον καὶ ἀντιστρέφον πρὸς ἑαυτό, οἷον ἄνθρωπός ἐστι τὸ δεκτικὸν ἐπιστήμης τοῦτο ἄνθρωπός ἐστιν. Τοῦ δὲ ἴδιον τὸ μὲν ἐστὶ πρὸς ἕτερον, τὸ δὲ καθ' ἑαυτό. καὶ πρὸς ἕτερον μὲν ἴδιόν ἐστι τὸ 25 ἀπὸ τινῶν χωρίζον, ὥσπερ τὸ ἴδιον τῆς ἐπιστήμης. τοῦτο γὰρ χωρίζει τὴν ἐπιστήμην ἐκ τῆς τέχνης. καθ' ἑαυτό δέ, ὃ καὶ κυρίως ἴδιον καλεῖται, τὸ χωρίζον ἀπὸ πάντων τῶν ὑποκειμένων, ὡς ὅταν εἰπῶμεν ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ψυχὴν δεκτικὴν ἐπιστήμης ἔχειν. χωρίζει γὰρ τοῦτο 30 τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ πάντων τῶν ζώων. μόνος γὰρ ὁ ἄνθρωπος δεκτικός ἐστιν ἐπιστήμης. τὸ δὲ λέγειν ὅτι ἀνθρώπου ἔστιν ἴδιον τὸ ψυχὴν ἔχειν οὐ χωρίζει τὸν ἄνθρωπον

θρῶπον, εἰ μὴ ἀπὸ τῶν αἰσύχων· ἀπὸ γὰρ ἵππου καὶ
κυνὸς οὐ χωρίζει τὸν ἄνθρωπον, ἐπεὶ καὶ ταῦτα τῆς ψυ-
χῆς εἰσι δεκτικά.

Ἰστέον δὲ ὅτι χρήσιμέυει ἡ γραμματικὴ εἰς τε τὴν 5
φύσιν τῶν στοιχείων τῆς ἐγγραμμάτου φωνῆς, διδάσκει
τε πῶς ἡρθρωταὶ τῶν φθόγγων ἕκαστος, καὶ τίς αὐτοῖς
ἡ πρὸς ἀλλήλους κοινωνία τῶν τε φωνηέντων καὶ τῶν
συμφώνων, τίνες τε ἐν συλλήψει ἔν τε ἐκτάσει καὶ
βραχύτητι. διδάσκει δὲ καὶ τὰ ἰδιώματα τῶν διαλέκτων, 10
λέγω δὴ τῆς τε Ἰάδος καὶ Δωρίδος. καὶ πρὸς τῷ βίῳ δὲ
τὸ τέλος αὐτῆς χορήσιμον, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἐπιστήμας
συνεργόν. ἀναγκαῖον γὰρ ἡγεῖται πᾶς παιδεύεσθαι γράμ-
ματα, ὧν χωρὶς οὔτε ἰδία πράξεις οὔτε πολιτικὴ δύνα-
ται στήναι. καὶ μουσικὴν μὲν τις ἀγνοῶν ἢ ἀστρονομίαν 15
ἢ τινα τῶν ἄλλων λογικῶν τεχνῶν, οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο,
ὥς ἂν οὐ βλαπτόμενος εἰς τὰς χρεῖας τοῦ βίου· ἐὰν δὲ
γραμματῶν τις εὐρεθῇ ἐστερημένος, ἀμαθὴς ὑπάρχει.
ὁθεν οὐδὲ τοὺς οἰκέτας οἱ χαρίεντες ἀπεστέρουσιν τῆς
τοιαύτης παιδείσεως, ἵνα τοῖς γράμμασιν ἡμεροῖντο καὶ 20
πρὸς τὰς τοῦ βίου χρεῖας εἰεν πεπαιδευμένοι. τίς δὲ
ἰατρός ἢ φιλόσοφος ἢ τῶν ἄλλων τινὸς ἀγωνιστῆς οὐ
τὰ κατὰ λέξιν καὶ ἱστορίαν ζητούμενα πρὸς τοῦ γραμ-
ματικῷ ἀξιοῖ μαθάνειν; Ἐχει δὲ ἡ γραμματικὴ καὶ
ψυχαγωγίαν ἐμμελῆ, διδάσκουσα κάλλος ποιημάτων, 25
ἱστορίαις τε καὶ μύθοις κατὰδουσα. φιλόμυθος δὲ ὁ
ἄνθρωπος, καὶ πρὸς ἐκάστου βίου διάθεσιν χαίρει ταῖς
ἀφηγήσεσιν, ὁ μὲν πολεμικὸς παρατάξει πεζαῖς καὶ
ναυτικαῖς, ὁ δὲ εἰρηνικὸς ὑποθήκαις καὶ παραινήσεσιν,
Ὀλυμπικῶν τε καὶ ἀγώνων ἀκροάσει καὶ μουσικῶν. 30
πρωτοπαῖ γὰρ καὶ διδασκαλαὶ καὶ ἀποτροπαὶ καὶ ὑπο-
θήκαι πόθεν οὕτω καλαὶ καὶ πολύτροποι πλὴν παρὰ
ποιητῶν, οὓς διασώζει καὶ συνίστησι γραμματικὴ; πό-

θεν δ' ἂν τις ἀρύσαιτο μᾶλλον μαθήματα σπουδαῖα καὶ πολιτεύματα πλὴν παρὰ ποιητῶν; τίς δὲ καὶ ἄμεινον δικαιώματα πόλεων καὶ ἐθνῶν ἀνευρεῖν δύναται, καὶ διοικῆσαι κτήσεις καὶ ἀκρίβειαν, γραμματικά μὴδ' ὡς ἐπιστάμενος;

Τέτταρα δὲ εἶδη τεχνῶν εἰσὶ. τὰς μὲν γὰρ θεωρητικὰς καλοῦσι, τὰς δὲ πρακτικάς, τὰς δὲ ἀποτελεστικάς, τὰς δὲ περιποιητικάς. Καὶ θεωρητικὰς μὲν, ὧν τέλος ἐν θεωρίᾳ ἢ ἐν λόγῳ, ὡς ἐπὶ ἀστρονομίας καὶ ἀριθμητικῆς. 10 τῆς μὲν γὰρ ἰδιὸν ἐστὶ τὸ θεωρῆσαι τὰς ὑποστάσεις καὶ περιφορὰς τῶν ἀστρων, τῆς δὲ τὸ θεωρῆσαι τὴν τῶν ἀριθμῶν διαίρεσιν καὶ σύνθεσιν. Πρακτικάς δέ, ἅς τις μετὰ τὴν πρᾶξιν οὐχ ὀρῶμεν ὑφισταμένας, ὡς ἐπὶ καθαριστικῆς καὶ ὀρχηστικῆς· μετὰ γὰρ τὸ παύσασθαι 15 τὸν καθαρωδὸν καὶ τὸν ὀρχηστὴν τοῦ ὀρχεῖσθαι καὶ κιθαρίζειν, οὐκέτι πρᾶξις ὑπολείπεται. Ἀποτελεστικάς δὲ λέγουσιν, ὧν τινῶν τὰ ἀποτελέσματα μετὰ τὴν πρᾶξιν ὀρῶνται, ὡς ἐπὶ τῆς ἀνδριαντοποιίας καὶ οἰκοδομικῆς. μετὰ γὰρ τὸ ἀποτελέσαι τὸν ἀνδριαντοποιὸν τὸν ἄν- 20 δριάντα καὶ τὸν οἰκοδόμον τὸ κτίσμα, μένει ὁ ἀνδριὰς καὶ τὸ κτισθέν. Περιποιητικάς δὲ καλοῦσι τὰς περιποίησιν δηλούσας, ὡς ἐπὶ τῆς ἀλειτουργικῆς καὶ τῆς θηρευτικῆς.

Τέλος δὲ τῶν τεχνῶν ἐστὶν ἐφ' ᾧ πάντα νεύει τὰ 25 θεωρήματα καὶ ὃ ζητοῦμεν αὐτῆς ἔσχατον. τὸ δὲ αὐτὸ δυνάμει καὶ αἰτιὸν ἐστίν. οἷον φοβηθέντες οἱ ἄνθρωποι ναυαγίαν, ἐξεύρον πόθω τῆς εὐπλοίας κυβερνητικῆν, ἥς τὸ τέλος τὸ εὐπλοεῖν. τοῦτο δὲ τὸ εὐπλοεῖν καὶ τέλος ἐστὶ τῆς κυβερνητικῆς καὶ αἰτιὸν· διὰ γὰρ τὸ εὐπλοεῖν 30 ἐπενεόθη ἡ κυβερνητικὴ. καὶ πάλιν τὰς νόσους βουλόμενοι φυγεῖν, ἔρωτι ὑγείας τὴν ἰατρικὴν συνεστήσαντο, ἥς τὸ τέλος ὑγιάζειν. τοῦτο δὲ τὸ ὑγιάζειν καὶ τέλος ἐστὶ

τῆς ἱατρικῆς καὶ αἰτίον· διὰ γὰρ τὴν ὑγίαν ἐπενοήθη
ἡ ἱατρική.

Ἐπεὶ οὖν ἡ γραμματικὴ διὰ τοῦ γλωσσηματικοῦ καὶ
μετρικοῦ καὶ τεχνικοῦ θεωρεῖται, καὶ διδάσκει τὴν ἀνά- 5
γνωσιν καὶ τὴν ἐξηγήσιν καὶ τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν κρί-
σιν, τούτου χάριν πρόκειται θεωρητικὴ τῶν παρὰ ποιη-
ταῖς τε καὶ λογεῦσιν. εἰ ἄρα δὲ ἡ γραμματικὴ μικτὴ
ἐστὶ — καὶ γὰρ καὶ θεωρία κέχρηται, ἥνικα καταλέγει
κατόνας, καὶ πράξει, ἥνικα ποιεῖ τόνους καὶ στιγμάς —, 10
πῶς ὀρίζομεν αὐτὴν θεωρητικὴν καὶ οὐ μικτήν; Καὶ
λέγομεν ὅτι ἡ γραμματικὴ οὐκ ἔστι πρακτικὴ, ἀλλὰ μό-
νον θεωρητικὴ, ὁ μὲντοι γραμματικὸς ἐστὶν ὁ πρακτι-
κός. οὐ γὰρ ἡ γραμματικὴ ποιεῖ τοὺς τύπους τῶν τόνων
καὶ τὰς στιγμάς, ἀλλὰ θεωρεῖ μόνον καὶ διδάσκει αὐ- 15
τούς· ὁ γραμματικὸς δὲ ἐξ αὐτῆς λαμβάνων τὰς ἀφορ-
μάς, ἀποτελεῖ καὶ τόνους καὶ στιγμάς καὶ πνεύματα.

Εἰπόντες οὖν τί ἐστὶ γραμματικὴ, ἔλθωμεν καὶ ζη-
τήσωμεν τὰ ἑπτὰ κεφάλαια, λέγω δὴ τὸν σκοπὸν, τὸ
χρήσιμον, τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς, τὸ γνήσιον, τὴν 20
εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσιν, τὴν τάξιν καὶ τὸ ὑπὸ τί
ἀνάγεται τὸ προκείμεον βιβλίον. Σκοπὸν δὲ ζητοῦμεν,
ἵνα τὴν ὁρμὴν τοῦ συγγραψαμένου καταλάβωμεν. ἔστι
δὲ σκοπὸς προκατάληψις ψυχῆς προτυπούσης τὸ προτε-
θέν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοξοτῶν τῶν πρότερον μὲν στο- 25
χαζομένων τὸν τόπον, εἰδ' οὕτως τὸ βέλος ἐπιπεμπόν-
των. σκοπὸν οὖν ἔχει ὁ Διονύσιος ὡς ἐν εἰσαγωγῇ πα-
ραδοῦναι πάντα τὰ τῆς γραμματικῆς θεωρήματα. Τὸ
δὲ χρήσιμον τοῦ παρόντος συγγράμματος ὁ σκοπὸς φανε-
ροῖ. εἰς ὅσα γὰρ χρησιμεύει τὰ ἐν τῷ παρόντι συγγράμ- 30
ματι λεγόμενα, τουτέστι τὰ μέρη τοῦ λόγου καὶ ἡ στιγμή
καὶ τὰ μέτρα, εἰς τσαῦτα χρησιμεύει τὸ παρὸν [σύγ]γραμ-
μα, τὴν διδασκαλίαν ἡμῖν τούτων μνηστυόμενον. Ἐπι-

γραφὴν δὲ ζητοῦμεν, ἵνα εὐρόντες τυχὸν περὶ ὀνομάτων, μὴ ζητῶμεν περὶ ἐπιρῶρημάτων. αἰτία δὲ ταύτη ζητεῖται τῆς ἐπιγραφῆς. ἐπιγέγραπται οὖν τὸ παρὸν σύγγραμμα περὶ γραμματικῆς, ἔπειδὴ πάντα τὰ ἀρμόζοντα τῇ γραμματικῇ ἐν αὐτῷ παραδίδωσι. Ζητοῦμεν δὲ καὶ τὸν συγγραφέα, ἵνα τὸ ἀξιόπιστον ἢ μὴ τοῦ συγγραψάμενου καταλάβωμεν. τοῦτο δὲ διὰ τὰ ψευδεπίγραφα τῶν βιβλίων, ὡς ἔχει ἡ ἀσπίς Ἡσιόδου· ἐτέρου γὰρ ἐστίν, ἐπιγραφῇ δὲ καὶ ὀνόματι ἐχρήσατο τῆς Ἡσιόδου, ἵνα τῇ ἀξιόπιστῃ τοῦ ποιητοῦ ἀξία κριθῇ ἀναγνώσεως. 5
 10 λουσιν οὖν τινὲς μὴ εἶναι γνήσιον τοῦ Θρακῆς τὸ παρὸν σύγγραμμα, ἐπιχειροῦντες οὕτως, ὅτι οἱ τεχνικοὶ μέμνηται Διονυσίου τοῦ Θρακῆς, καὶ λέγουσιν ὅτι διεχώριζε τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος καὶ συνῆπτε τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν. *) ἄρα οὖν οὐκ ἔστι Διο-
 15 νυσίου τοῦ Θρακῆς τὸ παρὸν σύγγραμμα. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι ἄλλος ἦν ἐκεῖνος, Διονύσιος ὁ Θραξ, καὶ ἄλλος ὁ ποιήσας τὸ παρὸν σύγγραμμα, ἐκεῖνος μὲν μαθητῆς Ἀριστάρχου, οὗτος δὲ ὁ τοῦ πηροῦ. Περὶ δὲ τῆς εἰς

20

*) Ὁ δὲ παρὼν τεχνικός τὴν προσηγορίαν καὶ τὸ ὄνομα ἐν μέ-
 ρος λόγου οἶδεν ἐν οἷς φησὶν „ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶδος τῷ ὀνό-
 ματι ὑποβέβληται”· καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν δύο μέ-
 ρη γινώσκει, καὶ οὐχὶ ἓν. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὡς ἐκεῖνος ὁ Διονύσιος
 25 ἄλλος ἦν. ἐκεῖνος μὲν γὰρ μαθητῆς ἦν Ἀριστάρχου, ὃς καὶ τὸν ἱαν-
 τοῦ διδάσκαλον ζωγραφήσας ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ τὴν τραγωδίαν ἐξω-
 γράφησε διὰ τὸ ἀποστηθίζειν αὐτὸν πᾶσαν τὴν τραγωδίαν· οὗτος δὲ
 ἔστιν ὁ λεγόμενος ὁ τοῦ Πηροῦ. ἐλέγετο δὲ καὶ οὗτος Θραξ, ἢ διὰ τὸ
 30 τραχὺ ὥσως τῆς φωνῆς, ἢ διότι καὶ τῇ ἀληθείᾳ Θραξ ἦν· εἰκὸς δὲ
 καὶ κατὰ πλάνην κληθῆναι αὐτὸν Θρακα. ὅτι δὲ ἄλλος ἐστὶν ἐκεῖνος 30
 καὶ ἄλλος οὗτος, δηλοῖ καὶ ὁ παρ’ ἀμφοτέρων ὀρισμὸς τοῦ ῥήματος.
 οὗτος μὲν γὰρ τὸ ῥῆμα ὀρίζεται „ῥῆμά ἐστι λέξις ἄπτωτος, ἐπιδε-
 κτική χρόνων τε καὶ προσώπων καὶ ὑριθμῶν, ἐνεργειαν. ἢ πάθος
 παριστάσα”· ὁ δὲ Διονύσιος, ὡς φησὶν Ἀπολλώνιος ἐν τῷ ῥηματικῷ,
 οὕτως ὀρίζεται· ῥῆμά ἐστι λέξις κατηγόρημα σημαίνουσα.

τὰ κεφάλαια διαιρέσεως ἰστέον ὅτι μονόβιβλόν ἐστι τὸ παρὸν σύγγραμμα. Περὶ δὲ τῆς τάξεως ἰστέον ὅτι πρὸ ἄλλων μὲν ἀναγινώσκεται, ὥς ἐν εἰσαγωγῇ παρέχον τὰ τῆς γραμματικῆς θεωρήματα, μετὰ δὲ ὅλα τὰ τεχνικὰ συγγράμματα πράττεται, ἐπειδὴ ἀνακεφαλαιώσις ἐστι 5 τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς τεχνικοῖς συγγράμμασι. διαλαμβάνει γὰρ καὶ περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου ὥς ἐν συντόμῳ, καὶ περὶ τῶν μέτρων καὶ περὶ στιγμῆς. ἵνα οὖν εἰς ὑπόμνησιν ἔλθωμεν τῶν ἐν πλάτει ἀναγνωσθέντων, τούτου χάριν τὸ παρὸν σύγγραμμα μετὰ πάντα τὰ τεχνικὰ 10 πράττεται. Ἀνάγεται δὲ τὸ κείμενον βιβλίον ὑπὸ τεχνικὸν ὄργανον. πᾶσα γὰρ ψυχικὴ διδασκαλία ὑπὸ τεχνικὸν ὄργανον ἀνάγεται. *)

Ταῦτα, ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς τέχνης Διονυσίου.

15

*) Τὸ δὲ παρὸν σύγγραμμα πρὸ πάντων ἀναγινώσκεται ὥς ἐν εἰσαγωγῇ τάξει περιέχον πάντα τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου. καὶ ἐστὶ περὶ στοιχείων καὶ συλλαβῶν διδάσκων, καὶ λέγων ἃ πρὸ παντὸς ἄλλου δεόν ἀναγινώσκεισθαι. Ἐπιγέγραπται γὰρ τὸ παρὸν σύγγραμμα κατὰ μὲν τινὰς περὶ γραμματικῆς, κατὰ δὲ ἑτέρους περὶ 20 κριτικῆς τέχνης· κριτικὴ δὲ λέγεται ἡ τέχνη ἐκ τοῦ καλλίστου μέρους· „ἐκτον” γὰρ ἐστὶ „κρίσις ποιημάτων, ἥ δὴ κάλλιστόν ἐστι πάντων τῶν ἐν τῇ τέχνῃ.” κριτικὴ λέγεται, ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἐξέτασιν τῆς ποσότητος τῶν μερῶν τοῦ λόγου. Διαιρεῖται δὲ εἰς τε τὴν τοῦ ἀναγνωστικοῦ διδασκαλίαν καὶ εἰς 25 τὴν περὶ ῥαφιδίας, ἔτι εἰς τὴν τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου παρὰ τοῖς.

Τεσσάρων δ' ὄντων διδασκαλικῶν τρόπων, διαιρετικοῦ, ὁριστικοῦ, ἀποδεικτικοῦ καὶ ἀναλυτικοῦ, τῷ διαιρετικῷ χρῆται μόνῃ καὶ τῷ ὁριστικῷ. πάντα τε γὰρ τὰ μέρη τοῦ λόγου ὀρίζεται, καὶ ἐν 30 ἑκάστῳ αὐτῶν διαιρεῖ, τὸ μὲν ὄνομα εἰς κύριον καὶ προσηγορικόν καὶ ἐπίθετον καὶ τὰ λοιπά, τὸ δὲ ῥῆμα εἰς ὁριστικόν, εἰς προστακτικόν καὶ τᾶλλα.

Ἀνάγεται δὲ τὸ παρὸν βιβλίον ὑπὸ τὸ λογικὸν ὄργανον. πᾶσα γὰρ τεχνικὴ διδασκαλία ὑπὸ λογικὸν ὄργανον ἀνάγεται.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΙΔΙΩΝ.

Προσώδιαι εἰσι δέκα, ὀξεῖα, βαρεῖα, περισπωμένη, μακρά, βραχεῖα, δασεῖα, ψιλή, ἀπόστροφος, ὕφην καὶ ὑποδιαστολή. τούτων εἰσι σημεῖα τάδε· ὀξεῖ· ὅλον 5
 Ζεὺς, βαρεῖα ὅλον Πάν, περισπωμένη ὅλον πῦρ, βρα-
 χεῖα ὅλον γὰρ, μακρά ὅλον Δημήτριος, δασεῖα ὅλον
 Ἡρα, ψιλή ὅλον ἄρτος, ἀπόστροφος ὅλον ἔφατ', ὕφην
 ὡς πασι μέλουσα, ὑποδιαστολή,

Ἄλλα δ' οὐκ ἔχε, κήδυμος ὕπνος.

19

Διαιροῦνται δὲ αἱ προσώδιαι εἰς τέσσαρα, εἰς τό-
 νους, εἰς χρόνους, εἰς πνεύματα καὶ εἰς πάθη.

Τόνοι μὲν οὖν εἰσι τρεῖς, ὀξύς, βαρύς, περισπώ-
 μενος· χρόνοι δὲ δύο, μακρὸς καὶ βραχύς· πνεύματα δὲ
 δύο, δασὺ καὶ ψιλόν· πάθη τρία, ἀπόστροφος, ὕφην καὶ 15
 ὑποδιαστολή.

Ἡ ὀξεῖα τόπους ἔχει τρεῖς, ὀξύτονον, παροξύτονον
 καὶ προπαροξύτονον. τὸ δὲ παροξύτονον καὶ βαρύτονον
 λέγεται. τὸ δὲ προπαροξύτονον καὶ αὐτὸ βαρύτονον παρα-
 τέλευτον· λέγεται. καὶ ὀξύτονον μὲν ὄνομα καλεῖται τὸ 20
 ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν, ὅλον καλός, σοφός· παροξύ-
 τονον δὲ τὸ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖ-
 αν, ὅλον Ἰωάννης, Πέτρος· προπαροξύτονον δὲ τὸ πρὸ
 δύο συλλαβῶν τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν, ὅλον Γρηγό-
 ριος, Θεόδωρος.

25

Ἡ περισπωμένη τόπους ἔχει δύο, περισπώμενον καὶ
 προπερισπώμενον. καὶ περισπώμενον μὲν τὸ ἐπὶ τέλους
 ἔχον τὴν περισπωμένην, ὅλον Θωμᾶς, Λουκᾶς, παπᾶς·
 προπερισπώμενον δὲ τὸ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους
 ἔχον τὴν περισπωμένην, ὅλον κῆπος, δῆμος.

30

Ἡ γὰρ βαρεῖα συλλαβικὸς τόνος ἐστὶ, τουτέστιν εἰς
 τὴν συλλαβὴν τὴν μὴ ἔχουσαν τὸν κύριον τόνον ἐπὶ τέ-
 λους ἐτίθετο. ἀλλ' ἵνα μὴ καταχαράσσωνται τὰ βιβλία,

τοῦτο νῦν οὐ γίνεται, ἀλλ' εἰς τὸν τόπον τῆς ὀξείας ἐν τῇ συνεπέᾳ τίθεται. ὅλον ἄνθρωπος καλός. ἰδοὺ γὰρ εἰς τὸ λος ἐνταῦθα ἐτέθη ἡ ὀξεῖα, ὅτι ἐπὶ τέλους εὐρέθη. ἐὰν δὲ εἴπῃς καλὸς ἄνθρωπος, ἰδοὺ ὧδε εἰς τὸ λδς ἐτέθη ἡ βαρεῖα, ὅτι μετὰ ταῦτα εὐρέθη [τὸ] 5 ἄνθρωπος.

Περὶ δὲ τῆς μακρᾶς καὶ τῆς βραχείας οὐκ ἔστι νῦν πολλὴ χρεία.

Ἡ δὲ δασεῖα τίθεται εἰς γράμμα φωνῆεν δασυνόμενον, ὅλον ἡμέρα, ὦρα, καὶ εἰς τὰ ὅμοια. Ἡ δὲ ψι- 10 λὴ ὁμοίως εἰς γράμμα φωνῆεν ψιλούμενον, ὅλον ἄσεβής, ἀδύναμος, ὄνομα, καὶ εἰς τὰ ὅμοια. φωνήεντα δὲ γράμματα ἔστιν ἐπτά, α, ε, η, ι, ο, υ, ω.

Ἡ δὲ ἀπόστροφος τίθεται, ὅταν διὰ τὴν καλλιφωνίαν κουφίζηται τὸ ἐν φωνῆεν γράμμα, ὅπηνίκα δύο 15 φωνήεντά εἰσιν ἐν μιᾷ λέξει, ὅλον οὐχ' οὕτως οἱ ἄσεβεις. ἡρμόζε γὰρ οὐχὶ οὕτως, ἀλλὰ διὰ τὴν καλλιφωνίαν ἐκουφίσθη τὸ ι, καὶ ἀντ' αὐτοῦ εἰσῆλθεν ἡ ἀπόστροφος. οὕτω καὶ τὰ ὅμοια.

Ἡ δὲ ὑφέν τίθεται, ὅταν δύο λέξεις ἐν τῷ ᾧμα 20 ὀφελῶσι λέγεσθαι, ὅλον φιλόθεος, ἀρχιστράτηγος, καὶ τὰ ὅμοια.

Ἡ δὲ διαστολὴ τίθεται, ὅταν διαστεῖλαι καὶ διαχωρῖσαι ὀφελωμέν τινα λέξιν, ὅλον ἔστιν, ἄξιος. μεταξὺ τοῦ ν καὶ τοῦ α εἰσῆλθεν ἡ διαστολή, ἵνα μὴ ὁ 25 ἀναγινώσκων ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἔστιν ἄξιος εἴπῃ ἔστι Νάξιος, τουτέστιν ἀπὸ τῆς νήσου Νάξου ἢ Ναξίας. οὕτως καὶ τὰ ὅμοια.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΩΝ ΚΑΙ ΔΑΛΩΣ.

30

Περὶ γραμματικῆς γράφειν προδέμενοι ἀκωρῆς γραφήσεσθαι ὑπειλήφμεν, τοῦ προτιθέντος ἀφόμενοι, προοιμίους ἐπιτεταγμένοις καὶ ἀνοικείοις τῇ παρούσῃ

πραγματεία κατασκευαῖς τὴν γραφὴν ἐπιχρῶνόμενοι, ὥς τινες ποιεῖν πολλάκις εἰώθασιν ἐπιδείξεως ἕνεκα. Ἰστέον τοίνυν ὡς ὁ Θράξ Διονύσιος, ὁ περὶ τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ λόγου διδάξας ἡμᾶς, καὶ ἔτι πρὸ τούτων περὶ στοιχείου καὶ συλλαβῆς καὶ λέξεως, οὐκ ἀπὸ τῆς 5 προσφθίας ἤρξατο, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὄρου τῆς γραμματικῆς· τὰ δὲ περὶ προσφθίας ἕτερός τις, τούτου μεταγενέστερος, διὰ τοὺς ἄρτι τῆς γραμματικῆς ἀρχομένους ἀναγκαιῶς ἐδίδαξε. δεῖ οὖν ἡμᾶς μὴ ἀπὸ τῆς τοῦ Διονυσίου τεχνολογίας τῆς ἐξηγήσεως ἄρξασθαι, ἀλλ' ἀπὸ τῆς προς- 10 φθίας· καὶ πρῶτον μὲν ἐκθεμένους τὸν ὄρον τῆς προσφθίας, διασαφῆσαι τοῦτον, εἶτα καὶ περὶ πάντων εἰπεῖν εἰς ἃ διαιρεῖται, τόνων τε καὶ χρόνων καὶ πνευμάτων, ἔτι δὲ καὶ παθῶν· μετὰ ταῦτα δὲ περὶ τέχνης καὶ τῶν ἐξῆς ὅλων.

15

Ὁρῶνται οὖν τὴν προσφθίαν οὕτως· προσφθία ἐστὶ ποιά τάσις ἐγγραμμάτου φωνῆς ὑγιούς, κατὰ τὸ ἀπαγγελτικὸν τῆς λέξεως ἐκφερομένη μετὰ τινος τῶν συνεζευγμένων περὶ μίαν συλλαβήν, ἥτοι κατὰ συνήθειαν διαλέκτου ὁμολογουμένης, ἥτοι κατὰ τὸν ἀναλογικὸν ὄρον 20 καὶ λόγον. Τοῦτον δὲ τὸν ὄρον Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ καθόλου προσφθιῶν ὥρλισατο.

Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ ὁρίσμοι ἀπὸ γένους καὶ διαφορῶν συνεστήκασιν. Κἀνταῦθα γοῦν τὸ μὲν τάσις ἀντὶ γένους ἐστὶ — καὶ γὰρ καθολικόν τί ἐστὶν ἡ τάσις, καὶ κατὰ 25 πλειόνων φέρεται· λέγεται γὰρ καὶ ἐπὶ χειρὸς καὶ ποδὸς καὶ ἄλλων μερῶν τε καὶ μορίων τοῦ σώματος, καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν — τὸ δὲ ποιά καὶ τὰ λοιπὰ διαφοραί.

Ἡ προσφθία οὖν, φησί, τάσις ἐστὶ φωνῆς ποιά, ἥγουν ποιότητά τινα ἔχουσα ἥχου· ἡ γὰρ ἐπιτεταμένη 30 ἐστίν, ἡ ἀνειμένη, ἡ μέση.

Ἐπειδὴ δὲ διττὴ ἐστὶν ἡ φωνή — ἡ γὰρ ἑναρθρὸς ἐστὶν ἥγουν ἐγγράμματος, ὡς ἡ ἐκ διανοίας ἀνθρωπίνης

προβαλλομένη, ἢ ἀναρθρος, τουτέστι μὴ δυναμένη γρα-
 φῆναι, ὡς ἡ τῶν ἀλόγων ζώων καὶ ὁ ἦχος ὁ ἀπὸ σιδή-
 ρου ἢ ξύλου ἢ τινος τοιούτου γινόμενος· ἔστι δὲ καὶ
 τούτων ἑκατέρα διττή· ἡ γὰρ σημαντική ἐστὶν ἢ ἀσήμαν-
 τος· καὶ ἀναρθρος μὲν σημαντική ὡς ἡ τοῦ κυνὸς ὕλα- 5
 κή (σημαίνει γὰρ παρουσίαν τινὸς ἐπιδημήσαντος), ἀνα-
 ρθος δὲ ἀσήμαντος ὡς ὁ ἐκ λίθων ἦχος γινόμενος, ἔναρ-
 ρθος δὲ ἀσήμαντος ὡς τὸ σκινδαιφός (τοῦτο γὰρ ἀσήμαν-
 τὸν ἐστίν, ἐπεὶ οὐ τίθεται κατὰ πράγματος· οὐδὲ γὰρ
 ἔστι τι λεγόμενον σκινδαιφός), ἔναρθρος δὲ σημαντική 10
 ὡς ὕδωρ, θάλασσα καὶ ὅσαι κατὰ πραγμάτων φωναὶ
 τίθενται — ἐπεὶ οὖν καὶ ἀναρθροὶ εἰσι φωναὶ τάσιν
 ἔχουσαι, ὡς αἱ ἀπὸ σιδήρων καὶ ξύλων, ἅς καὶ κυρίως
 οὐκ ἂν εἴποιμεν φωνάς, διὰ τοῦτο προσέθηκεν „ἐγγραμ-
 μάτου.” Πάλιν δὲ ἐπεὶ, ὡς εἰρήκαμεν, εἰσὶ μὲν ἐγγράμ- 15
 ματοι φωναί, οὐ δηλοῦσι δέ τι, τοῦτου χάριν εἶπεν „ὑγι-
 οῦς” ἡγουν σημαίνουσης τι. Ἐν πολλοῖς δὲ βιβλίοις
 εὐρίσκεται καὶ „ὑγιής,” ἵνα πρὸς τὴν τάσιν ἀναφέρε-
 ται· ἡ γὰρ πεποιωμένη, φησί, τάσις οὐχ ὡς ἔτυχεν ὀφεί-
 λει ἐκφέρεσθαι, ἀλλὰ πάντως ὑγιῶς καὶ ὀρθῶς. Ὅθεν 20
 σαφέστερον δηλῶν τίς ἐστὶν ὑγιῆς τάσις, ἐπήγαγε „κα-
 τὰ τὸ ἀπαγγελτικὸν τῆς λέξεως ἐκφερομένη.” ἐκείνη γὰρ
 ἐστὶ τάσις ὀρθή, ἢ τις κατὰ ἀπαγγελίαν ἥτοι σημασίαν
 τῆς λέξεως ἐκφέρεται. οἷον τὸ ΑΓΝΩΣ εἰ μὲν σημαίνει
 τὸν καθαρόν, ὀξύνεται· εἰ δὲ σημαίνει τὴν βοτάνην, 25
 παροξύνεται· πάλιν τὸ ΑΡΓΟΣ εἰ μὲν σημαίνει τὸν ῥά-
 θυμον, ὀξύνεται· εἰ δὲ βαρύνεται, σημαίνει ὄνομα τό-
 που καὶ κυνὸς καὶ ἀνδρός· πρέπει οὖν, φησί, τὴν ποῖαν
 τάσιν τὴν ἐγγράμματον τὴν σημαίνουσάν τι, ὡς ἡ ση-
 μασία τῆς λέξεως ἀπαιτεῖ, ἐκφέρεσθαι. Τὸ δὲ „μετά 30
 τινος τῶν συνεξευγμένων περὶ μίαν συλλαβήν” τοῦτο δη-
 λοῖ, ὅτι οὔτε χρόνος χωρὶς τόνου εὐρίσκεται, οὔτε τόνος
 χωρὶς χρόνου· ἀλλ’ οὐδὲ πνεῦμα πάλιν αὐτὸ καθ’ ἑαυτὸ

ἐκφέρεται τούτων ἄτερ, ὅσον ἥλιος. Ἰδοὺ γὰρ καὶ χρό-
 νος μακρὸς τὸ ἦ, καὶ μετὰ δασείας ἐξηγήνεται, καὶ
 ἐπάνω τῆς μακρᾶς ἐτέθη ἡ ὀξεῖα, εἰ γοῦν καὶ χωρὶς
 πνεύματος τόνος εὐρίσκεται, ὡς Πέτρος, ἀλλ' οὐ χρό-
 νου. ὥσπερ οὐδὲ χρόνος ἄνευ τόνου. ὡς γὰρ ἐροῦμεν 5
 προϊόντες, οὐκ ἦν συλλαβὴ ἢ μὴ ἐπιδεχομένη τόνον κα-
 τὰ τοὺς παλαιούς τῶν γραμματικῶν. „Συνεξευγμένα”
 οὖν ὀνομάζει τοὺς τε τόνους καὶ τοὺς χρόνους, ἔτι γε
 μὴν καὶ τὰ πνεύματα, ὅτι ταῦτα πάντα καὶ τὸν τῆς
 προσωδίας ὄρον ἐπιδέχονται καὶ προσωδαί καλοῦνται. 10
 Τὸ δὲ „ἦτοι κατὰ συνήθειαν διαλέκτου ὁμολογουμένης,
 ἦτοι κατὰ τὸν ἀναλογητικὸν ὄρον” εἰπὼν, τοὺς τρόπους
 διδάσκει, καθ' οὓς αἱ προσωδαί ἐκφέρονται. ἡ γὰρ φησι
 κατὰ διάλεκτον προάγονται, ἡ κατὰ ἀναλογίαν καὶ κα-
 νόνα. ὅσον τὸ μὲν ὁμοῖος κατὰ ἀναλογίαν ἐκφέρεται, 15
 διότι τὰ διὰ τοῦ ὁμοῖος ἅπαντα προπερισπώμενα, ἑτεροῖος,
 γελοῖος, ἄλλοιος. διὰ τοῦτο καὶ Ὅμηρος, τῇ ἀναλογίᾳ χρη-
 σάμενος, ὡς αἰεὶ φησι τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς
 τὸν ὁμοῖον. οἱ δὲ Ἀττικοὶ ὁμοῖος λέγουσι. πάλιν ἡ-
 μεῖς μὲν ἀναλόγως τρόπαιον λέγομεν ὡς σπῆλαιον, σύλαι- 20
 ον· ὁ δὲ Θουκυδίδης τροπαῖον Ἀττικῶς. καὶ τὸ Ἀχιλλεύς δὲ
 καὶ Πηλεὺς καὶ τὰ ὅμοια ἡμεῖς μὲν ὀξύνομεν, οἱ δὲ Αἰο-
 λεῖς βαρύνουσιν, οὕτω καὶ τὸ εἰρκτὴ οἱ μὲν Ἀττικοὶ δασύ-
 νουσιν, ἡμεῖς δὲ ψιλοῦμεν. καὶ τὸ Ἀπόλλων ἡμεῖς μὲν ἀνα-
 λόγως συστέλλομεν, οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἐκτείνουσιν, ὡς τὸ 25
 Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἡῦχοςμος τέκε Λητώ.

Ἰστίον δὲ ὅτι οὐ τοὺς τόνους μόνον ὥριστο, καὶ
 τούτους προσωδίας ἐκάλεσεν, ὡς τισιν ἔδοξε, πλανηθεῖ-
 σιν ἐκ τοῦ εἰπεῖν ποιά τάσις, ἀλλὰ καὶ τοὺς χρόνους
 καὶ τὰ πνεύματα. καὶ γὰρ καὶ οἱ χρόνοι τάσιν ἔχουσι, 30
 καθὸ ὁ μὲν ἐκτείνεται, ὁ δὲ συστέλλεται· καὶ τὰ πνεύ-
 ματα δέ, ἐπεὶ τὸ μὲν ἐκ τοῦ θώρακος πρόεισιν ἐπιτετα-
 μένως, τὸ δὲ ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων συνεσταλμένως.

Ἀλλὰ γὰρ ἐπεὶ τὸν τῆς προσωδίας ὄρον ὡς οἷόν τε
ἐξηγησάμεθα, φέρε δὴ καὶ εἰς πόσα διαιρεῖται ἡ προσ-
ωδία εἰπώμεν. Διαιρεῖται τούτων ἡ προσωδία, φησὶν,
εἰς τέσσαρα, εἰς τόνους, εἰς χρόνους, εἰς πνεύματα καὶ
εἰς πάθη.

5

Ζητητέον, κατὰ ποῖον τρόπον τῆς διαιρέσεως διαι-
ρεῖται ἡ προσωδία εἰς τέσσαρα. ὀκταχῶς γὰρ γίνεται ἡ
διαίρεσις. Ἐστὶ γὰρ καὶ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη, ὡς τὸ
ζῶον εἰς ἄνθρωπον καὶ ἵππον, ἢ τὸ φυτὸν εἰς ἐλαίαν
καὶ ἄμπελον. Καὶ ἀπὸ εἶδους εἰς ἄτομα, ὡς ὁ ἄνθρω- 10
πος εἰς τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους, εἰς Σωκράτην καὶ
Πλάτωνα. Καὶ ἀπὸ ὅλου εἰς μέρη, καὶ αὕτη διχῶς· ἢ
γὰρ εἰς ὁμοιομερῆ γίνεται ἡ διαίρεσις, ἢ εἰς ἀνομοιο-
μερῆ. καὶ εἰς ὁμοιομερῆ μὲν τέμνεται τὸ ὅλον, ὅταν καὶ
τοῦ ὀνόματος τοῦ ὅλου καὶ ἀλλήλων μετέχωσι τὰ μέρη 15
καὶ τοῦ ὀρισμοῦ. οἷον ὁ μέγας λίθος τέμνεται εἰς μι-
κρὰ λιθίδια, ἃ τίνα ἔχει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ὅλου λίθου
καὶ ἀλλήλων τὸν ὀρισμόν. καὶ πάλιν ὅταν τὴν φλέβα
τέμῃς εἰς μικρὰς φλέβας· καὶ γὰρ ἐκάστη-τούτων ὁμο-
νύμως τῷ ὅλῳ φλέψ λέγεται. εἰς ἀνομοιομερῆ δέ, ὡς 20
ὅταν τὴν κεφαλὴν διέλωμεν εἰς ὦτα, ῥίνα, ὀφθαλμούς.
ταῦτα γὰρ οὔτε τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως λέγομεν (οὔτε γὰρ τὰ
ὦτα λέγονται κεφαλὴ, οὔτε ἡ ῥίς, οὔτε οἱ ὀφθαλμοί),
οὔτε δὲ ἀλλήλοις ὁμωνύμως λέγονται (οὔτε γὰρ τὸ οὖς
λέγεται ῥίς, οὔτε ἡ ῥίς ὀφθαλμός). Ἀπὸ ὁμωνύμου δὲ 25
φωνῆς εἰς διάφορα σημαίνόμενα, ὡς ἡ κύων φωνὴ διαι-
ρεῖται εἰς τε τὸν θαλάττιον κύνα καὶ τὸν χερσαῖον καὶ
τὸν ἀστρῶν. Ἀπὸ οὐσίας δὲ εἰς συμβεβηκότα, ὡς ὅταν
εἰπώμεν ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν λευκοί, οἱ δὲ μέλα-
νες· ἐνταῦθα γὰρ εἰς τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ἃ τίνα 30
συμβεβηκότα εἰσὶν, ἐγένετο ἡ διαίρεσις. Ἀπὸ συμβεβη-
κότος δὲ εἰς οὐσίας, ὡς ὅταν εἰπώμεν ὡς ὅτι τοῦ λευ-
κοῦ σὺ μὲν ἐστὶ χιών, τὸ δὲ ψιμύθιον, τὸ δὲ κύκνος·

ἀπὸ γὰρ τοῦ λευκοῦ, ὃ πέρ ἐστι συμβεβηκός, ἐγένετο ἡ
 διαίρεσις εἰς χιόνα καὶ κύκνον καὶ ψιμύθιον, ἃ τινα οὐ-
 σίαι εἰσίν. Ἀπὸ συμβεβηκότος δὲ εἰς συμβεβηκότα, ὡς
 ὅταν εἴπωμεν ὅτι τῶν λευκῶν τὰ μὲν ἐστι θερμά, τὰ δὲ
 ψυχρά, καὶ θερμὰ μὲν ὡς ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, ψυχρά δὲ 5
 ὡς ἐπὶ τῆς χιόνος· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ λευκοῦ,
 ὃ πέρ ἐστι συμβεβηκός, ἐγένετο ἡ διαίρεσις εἰς θερμὸν
 καὶ ψυχρόν, ἃ τινα καὶ αὐτὰ συμβεβηκότα εἰσίν.
 Ἀφ' ἑνὸς δὲ καὶ πρὸς ἓν, ὡς ὅταν ἀπὸ τῆς ἱατρικῆς
 εἴπωμεν ἱατρικὸν βιβλῖον, ἱατρικὸν φάρμακον, ὑγιεινὴ 10
 ἔμπλαστρος· πρὸς ἓν γὰρ πρᾶγμα, τὴν ὑγίειαν, ἀφο-
 ρῶντες ὀνομάζομεν αὐτά.

Ὅκταχῶς οὖν γινομένης τῆς διαιρέσεως, ζητητέον,
 κατὰ ποῖον τρόπον γίνεται τῆς προσφθίας ἢ διαίρεσις
 ἢ εἰς τόνους, εἰς χρόνους καὶ τὰ λδιπά. 15

Τινὲς μὲν οὖν λέγουσιν, ὅτι ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς
 ἐστὶν ἡ διαίρεσις εἰς διάφορα σημαινόμενα. Οὐ καλῶς
 δὲ λέγουσι, διότι ἐπὶ τῶν ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διά-
 φορα σημαινόμενα διαιρουμένων οὐχ εὐρίσκεται τι κοι-
 νόν, οὗ τὸν ὀρισμὸν ἐπιδέχονται πάντα. οἷον ὁ ἀστρῆος 20
 κύων οὐκ ἐπιδέχεται τοῦ ζώου τὸν ὀρισμὸν. ἐνταῦθα
 δὲ καὶ οἱ χρόνοι καὶ τὰ πνεύματα καὶ οἱ τόνοι ἐπιδέ-
 χονται τὸν ὀρισμὸν τῆς προσφθίας, πλὴν τῶν παθῶν,
 ἃ τινα οὐδὲ προσφθίαι εἰσίν, ὡς προϋόντες δεύομεν.

Ἄλλοι δὲ πάλιν φασὶν ὅτι ἀπὸ ὅλου γέγονεν εἰς 25
 μέρη ὁμοιομερῇ ἢ διαίρεσις, ἐπεὶ καὶ τὸν ὀρισμὸν τοῦ
 ὅλου ἐπιδέχονται καὶ τὸ ὄνομα. καὶ γὰρ προσφθίαι κα-
 λοῦνται καὶ οἱ τόνοι καὶ οἱ χρόνοι καὶ τὰ πνεύματα,
 καὶ τῆς προσφθίας τὸν ὀρισμὸν ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ καὶ
 οὗτοι οὐ πιθανῶς λέγουσι. διὰ τί; ὅτι πάντα τὰ ἀπὸ ὅλων 30
 εἰς μέρη ὁμοιομερῇ διαιρούμενα οὐ μόνον τοῦ ὅλου τὸν
 ὀρισμὸν καὶ τὸ ὄνομα ἐπιδέχονται, ἀλλὰ καὶ ἀλλήλων.
 ἐνταῦθα δὲ οἱ τόνοι οὐ καλοῦνται χρόνοι, οὐδὲ οἱ χρό-

νοι· τόνοι· οὐδὲ τὸν ὀρισμὸν ἀλλήλων ἐπιδέχονται.
 Ἄλλ' οὐδὲ εἰς ἀνομοιομερῇ μέρη ἐστὶν ἡ διαίρεσις, διότι
 τὰ ἀνομοιομερῇ οὔτε ἀλλήλοις οὔτε τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως
 λέγονται, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὀρισμὸν ἐπιδέχονται τοῦ ὅλου·
 οἷον ἡ χεὶρ οὐκ ἂν κληθῇ ἀνθρωπος, οὐδὲ τὸν ὀρι- 5
 σμὸν τοῦ ἀνθρώπου δέξεται.

Ἔτι δὲ οὐδὲ ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεῖται ἡ προσωδία
 εἰς τόνους καὶ τὰ λοιπὰ. εἰ γὰρ καὶ τὸν ὀρισμὸν ἐπιδέ-
 χονται καὶ τὸ ὄνομα τῆς προσωδίας οἱ τόνοι τε καὶ οἱ
 χρόνοι καὶ τὰ πνεύματα, ὥσπερ τὰ εἶδη τοῦ γένους, 10
 ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ εἶδη ὁλόκληρόν τι ἀποτελοῦσιν — οἷον ὁ
 ἐπιστάμενός ἐν μόνον εἶδος τῆς ῥητορικῆς, τουτέστι τὸ
 δικανικὸν ἢ καὶ τὸ συμβουλευτικὸν ἢ τὸ πανηγυρικόν,
 τέλειος ῥήτωρ ἐστίν, ὡς ὁ Γοργίας τὸ δικανικὸν μόνον
 εἰδώς, ὡς λέγουσιν —, ἐνταῦθα δὲ ὁ ἐπιστάμενος τοὺς 15
 τόνους μόνους ἀκριβῶς, οὐχὶ καὶ τοὺς χρόνους καὶ τὰ
 πνεύματα, οὐκ ἔστι τέλειος γραμματικός, εὐδηλον ὅτι
 οὐδὲ ἀπὸ γένους ἐστὶν ἡ διαίρεσις ἐνταῦθα εἰς εἶδη.

Ἠλέγχθησαν οὖν οἱ τρεῖς τρόποι οὗτοι τῆς διαιρέ-
 σεως μὴ ἐφαρμόζοντες ἐνταυθοῖ. οἱ γὰρ λοιποὶ πέντε 20
 τρόποι τῆς διαιρέσεως πάντῃ ἀπάδουσιν, ἄλλως τε οὐ-
 δὲ εἰς κυρίως τρόποι διαιρετικοί.

Οὐ δύναται γὰρ ἀπὸ εἰδῶν εἰς ἄτομα γίνεσθαι
 διαίρεσις, ἐπειδὴ τὰ ἄτομα ἄπειρά εἰσι. καὶ γὰρ οἱ κα-
 τὰ μέρος ἄνθρωποι ἄπειροί εἰσι καὶ ἀπερλήπτοι, ἄπει- 25
 ροὶ δὲ ὄντες καὶ ἀπερλήπτοι οὐ δύνανται διαιρέσει κα-
 θυπαβληθῆναι. ἐν ὅσῳ γὰρ θέλει τις διαιρέσει τοὺς ἐν
 τῇδε τῇ πόλει ἀνθρώπους καθυποβάλλειν, οἱ μὲν γεν-
 νῶνται, οἱ δὲ φθείρονται, καὶ οὐδέποτε τοῦ τέλους ἐφι-
 κνεῖται. 30

Ἄλλ' οὔτε δὲ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς οὐσίαν γίνεται
 διαίρεσις· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι τοῦ λευκοῦ τὸ μὲν ἐστὶ κύ-
 κνος, τὸ δὲ ψιμύθιον, τὸ δὲ χιών, οὐκ ἔστι διαίρεσις

συμβεβηκότος εἰς οὐσίας. οὐδὲ γὰρ τὸ λευκὸν τὸ καθ' αὐτὸ θεωρούμενον διεῖλον, ἀλλὰ τὸ σῶμα τὸ λευκόν, ὃ πέρ ἐστιν οὐσία. οὐδὲ γὰρ δύναμαι τὴν λευκότητα διελείν εἰς ψιμύθιον καὶ κύκρον καὶ χιόνα, ἐπειδὴ ἡ λευκότης συμβεβηκός ἐστι, ταῦτα δὲ οὐσίαι εἰσίν, οὐ δύναται δὲ τὸ συμβεβηκός εἰς οὐσίας διαιρεῖσθαι. καὶ γὰρ τὸ διαιρούμενον εἰς ὅμοια θέλει διαιρεῖσθαι, οὐκ εἰς ἀνόμοια. οἷον τὸ ζῶον εἰς ζῶα διαιρεῖται, οὐ μὴν εἰς μὴ ζῶα· καὶ τὸ λογικὸν εἰς λογικά, οὐ μὴν εἰς ἄλογα· καὶ τὸ θνητὸν εἰς θνητά, οὐ μὴν εἰς ἀθάνατα. πῶς οὖν τὸ συμβεβηκός εἰς οὐσίας δύναται διαιρεῖσθαι;

Ἄλλ' οὔτε δὲ ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα γίνεται διαίρεσις. τὸ γὰρ λέγειν ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσι λευκοί, οἱ δὲ μέλανες, οὐκ ἔστι διαίρεσις ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα, ἀλλ' ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας ἐχούσας συμβεβηκότα. εἰς γὰρ ἀνθρώπους μέλανας καὶ λευκοὺς ἐγένετο ἡ διαίρεσις, οἱ τινες οὐσίαι εἰσίν.

Ἄλλ' οὔτε δὲ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα γίνεται διαίρεσις. ἡ γὰρ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη γίνεται ἡ διαίρεσις, ὡς ὅταν εἰπώμεν ὅτι τὸ χροῶμα διαιρεῖται εἰς λευκὸν καὶ μέλαν· τὸ δὲ τοιοῦτον ἀνάγεται ὑπὸ τὸν διαιρετικὸν τρόπον τὸν ἀπὸ γένους εἰς εἶδη. ἡ ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας, καὶ οὐκέτι ὡς ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα γίνεται ἡ διαίρεσις. τὸ γὰρ λέγειν ὅτι τῶν λευκῶν τὰ μὲν θερμά εἰσι, τὰ δὲ ψυχρά, ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας διαίρεσις ἐστι· τὸ γὰρ σῶμα τὸ λευκόν, ὅπερ οὐσία ἐστὶ, διεῖλον εἰς σῶμα θερμὸν καὶ ψυχρόν, καὶ αὐτὰ δὲ οὐσίαι εἰσίν. οὐδὲ γὰρ δυνατόν τὸ λευκὸν καθ' αὐτὸ θεωρούμενον, ἡγουν τὴν λευκότητα, διελείν εἰς σῶμα θερμὸν καὶ ψυχρόν, ἐπειδὴ τὸ λευκὸν καθ' αὐτὸ θεωρούμενον οὔτε θερμόν ἐστιν οὔτε ψυχρόν.

Ἄλλ' οὔτε δὲ τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν ἐστὶ διαίρεσις, ἀλλ' ἀπαρίθμησις. τὰ γὰρ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν

ἀόριστα καὶ ἀπερίληπτά εἰσι. δυνατόν γὰρ εἰπεῖν ἰατρικὸν βιβλίον, ἰατρικὴ διαίτα, ἰατρικὴ ἐμπλαστρος, ἰατρικὸς οἶκος, ἰατρικὸν ἔλαιον καὶ ἄλλα ἄπειρα· καὶ πάλιν ὑγιεινὸς οἶκος, ὑγιεινὴ διαίτα, ὑγιεινὸν βιβλίον. ἄπειρα δὲ καὶ ἀπερίληπτα ὄντα πῶς δύνανται διαιρέσει καθυ- 5 ποβληθῆναι;

Ἦστε οὖν κυρίως τρεῖς τρόποι εἰς ἄ μόνον διαιρητικοί, ὁ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη, ὁ ἀπὸ ὅλων εἰς μέρη, ὁ ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαίνόμενα.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ὑπ' οὐδεμίαν διαίρεσιν 10 ἀναγομένης τῆς προσωδίας, λέγει ὁ Φιλόπονος, ὃς καὶ περὶ τῆς προσωδίας διαλαμβάνει ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ὡς οὐκ ἔστιν αὕτη διαίρεσις ἀλλ' ὑποδιαίρεσις. διαίρεσις γὰρ ἔστι τῆς γραμματικῆς, ὡς ὅλου εἰς μέρη, εἰς ταῦτα τὰ τέσσαρα, τὸ ἀναγνώστικόν, τὸ ἐξηγητικόν, τὸ διορθωτι- 15 κόν, τὸ κριτικόν. πάλιν τὸ ἀναγνώστικόν ὑποδιαίρεῖται εἰς ὑπόκρισιν, εἰς προσωδίαν καὶ διαστολήν, ὡς αὐτὸς ὁ Διονύσιος διδάσκει, λέγων „ἀναγνώστεον δὲ καθ' ὑπόκρισιν, κατὰ προσωδίαν, κατὰ διαστολήν.” ἡ δὲ προσωδία πάλιν ὑποδιαίρεῖται εἰς τόνους, εἰς χρόνους, εἰς 20 πνεύματα, εἰς πάθη.

Χρὴ δὲ γινώσκειν ὅτι τὰ πάθη οὐκ εἰσι κυρίως προσωδαί, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. πρῶτον μὲν γὰρ αἱ ἑπτὰ προσωδαί ἐπάνω φωνηέντων τίθενται, τῶν δὲ τριῶν 25 τούτων ἡ μὲν μία, ἡ ἀπόστροφος, ἐπάνω συμφώνου τίθεται, ὅλον ἐπ' ἐμοῦ καὶ οἷχ' οὕτως· ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τοῦ π καὶ τοῦ χ ἔτεθη ἡ ἀπόστροφος· ἡ δὲ ὑφ' ἐν καὶ ἡ ὑποδιαστολή ὑποκάτω τίθεται, ὅλον φιλόθεος, Διομήδης, καὶ πάλιν ἔστιν, οὗς. εἴτα τὰ μὲν τρία ταῦτα ὅν ἐγένοντο ἀπὸ στοιχείων, αἱ δὲ ἑπτὰ προσωδαί ἀπὸ στοι- 30 χείων τὴν γένεσιν ἔχουσιν· ἡ μὲν γὰρ ὀξεῖα καὶ βαρεῖα ἀπὸ τοῦ Α στοιχείου, ἡ δὲ περισπωμένη καὶ ἡ μακροῖα καὶ ἡ βραχεῖα ἀπὸ τοῦ Θ, ἡ δὲ δασεῖα καὶ ἡ ψιλὴ

ἀπὸ τοῦ Η. ἔτι οὐδὲ ὁ ὅρος τῆς προσωδίας ἐφαρμόζε-
 τοῖς πάθεσι. Πῶς οὖν καλρῦνται προσωδαί τὰ πάθη;
 Ὀμωνύμως λέγονται, καὶ οὐ συνωνύμως. ὁμώνυμα γὰρ
 λέγονται ἐκεῖνα, ὧν τὸ ὄνομα μόνον κοινόν ἐστιν, ὁ δὲ
 ὁρισμὸς διάφορος, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ὁ ζῶν καὶ ὁ γε- 5
 γραμμένος· τὸ μὲν γὰρ ὄνομα τοῦ ζῶντος ἔχει ὁ ἐπὶ τοῦ
 τοίχου γραφεὶς ἄνθρωπος, οὐ μέντοι καὶ ζῶν ἐστι λο-
 γικόν, θνητόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. ἐπεὶ γοῦν
 πρὸς τὰ πάθη ἄδονται αἱ φωναί, ἤγουν κατὰ τὰ πάθη,
 διὰ τοῦτο καλοῦνται προσωδαί, ὅσον τί φημι; οὐ λέγω 10
 οὐχὶ οὕτως, ἀλλὰ βλέπων τὴν ἀπόστροφον λέγω
 οὐχ' οὕτως· καὶ πάλιν τὸ χειρίσοφος οὐ λέγω χει-
 ρὶ σοφός, ἀλλ' ὁρῶν τὴν ὑφὲν ἀναγινώσκω χειρίσοφος.
 ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ ἔστιν, ἄξιος πέλθει με ἢ ὑπο-
 διαστολὴ ἄξιος ἀναγινώσκειν καὶ μὴ Νάξιος. Ὡστε 15
 κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν μόνον λέγονται τὰ πάθη προσ-
 ωδαί, οὐχὶ κατὰ τὸν ὅρον. διὰ γὰρ τὸ πρὸς αὐτὰς ἄδε-
 σθαι τὰς φωνὰς εἰρηγται καὶ αὐτὰ προσωδαί.

„Τόνοι μὲν οὖν εἰσὶ τρεῖς, ὀξύς, βαρὺς, περισπώμε-
 νος.” Τῆς προσωδίας ὑποδιαίρειεις εἰσὶ τέσσαρες. πάλιν 20
 ἕκαστον τῶν τεσσάρων ὑποδιαίρειται, οἱ μὲν τόνοι καὶ
 τὰ πάθη εἰς τρία, τὰ δὲ πνεύματα καὶ οἱ χρόνοι εἰς δύο.

„Τόνος οὖν ἐστὶν ἐπίτασις ἢ ἀνεσις ἢ μεσότης συλ-
 λαβῶν, εὐφωνίαν ἔχουσα.” τὸ μὲν οὖν ἐπίτασις ἐτέθη
 ἐν τῷ ὁρισμῷ διὰ τὴν ὀξείαν, τὸ δὲ ἀνεσις διὰ τὴν βα- 25
 ρείαν, τὸ δὲ μεσότης διὰ τὴν περισπωμένην.

„Καὶ ἔστι πάλιν ἡ μὲν ὀξεῖα ποιότης συλλαβῆς ἐπι-
 τεταμένον ἔχουσα φθόγγον, ἡ δὲ βαρεῖα ποιότης συλλα-
 βῆς ἀνειμένον ἔχουσα φθόγγον, ἡ δὲ περισπωμένη ποιό-
 της συλλαβῆς συνημμένον ἢ κεκλασμένον ἔχουσα φθόγ- 30
 γον”. εἶπε δὲ συνημμένον τὸν μετέχοντα καὶ ὀξείας καὶ
 βαρείας, κεκλασμένον δὲ τὸν ἀπὸ τοῦ ὀξέος ἐπὶ τὸ βα-
 ρὺν ῥέποντα.

Ἔστιν

Ἔστιν οὖν ἐπὶ τῶν τριῶν τόνων τὸ μὲν ποιότης συλ-
λαβῆς ἀντὶ γένους, τὰ δὲ λοιπὰ ἀντὶ διαφορῶν ἰδίων.
ἀρκεῖν γὰρ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ μίαν διαφοράν,
τὴν τῷ ὀριστῷ μόνῳ ἀρμόζουσαν. οἷον τί φημι; ἐὰν
εἴπῃ τις ἄνθρωπός ἐστι ζῶον τοῦ καὶ ἐπιστή- 5
μης δεκτικόν, ἀρκούντως ὥρῳατο. διὰ τί; ὅτι ἡ δια-
φορὰ αὕτη, τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, ἐν μόνῳ
ἀρμόζει τῷ ἀνθρώπῳ.

Ὁ δὲ Κοϊντιλιανὸς Ἀριστείδης, ἐν τῷ περὶ μου-
σικῆς πρώτῳ, δύο εἶναι φησιν εἶδη τάσεως, ἅνεσιν τε 10
καὶ ἐπίτασιν. καὶ ἅνεσιν μὲν εἶναι λέγει, ἥνικα ἂν ἀπὸ
ὀξύτερου τόνου ἐπὶ βαρύτερον ἢ φωνὴ χωρῇ, ἐπίτασιν
δὲ, ὅταν ἐκ βαρύτερου μεταβαλῇ πρὸς ὀξύτερον. ἐκ δὴ
τούτων τὰ γινόμενα τὸ μὲν βαρύτονον, τὸ δὲ ὀξύτονον
προσαγορεύομεν. γίνεται δὲ ἡ μὲν βαρύτης κάτωθεν ἀνα- 15
φερομένου τοῦ πνεύματος, ἡ δ' ὀξύτης ἐπιπολῆς προῖε-
μένου, ὥς οἱ μουσικοὶ φασιν.

„Ἡ ὀξεῖα τόπους ἔχει τρεῖς, ὀξύτονον, παροξύτονον
καὶ προπαροξύτονον.” Τὴν ὀξεῖαν φησι τίθεσθαι ἐπὶ
τριῶν συλλαβῶν, ἐπὶ τῆς τελευταίας, ἐπὶ τῆς παρατελεύ- 20
του καὶ ἐπὶ τῆς πρὸ δύο συλλαβῶν. καὶ ὅταν μὲν τιθῇ-
ται ἐπὶ τέλους, τότε λέγομεν ὀξύνεσθαι τὴν λέξιν. ὅταν
δὲ ἐπὶ τῆς πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους, παροξύτονον
ἅμα λέγομεν τὴν λέξιν καὶ βαρύτονον, παροξύτονον μὲν
ὅτι ἐπὶ τῆς παραληγούσης τίθεται ἡ ὀξεῖα, βαρύτονον 25
δὲ ὅτι ἐπὶ τέλους τίθεται ἡ βαρεῖα. ὥσπερ γὰρ ὀξύτο-
νον λέγομεν τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν, οὕτω καὶ βα-
ρύτονον τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν βαρεῖαν. καὶ γὰρ μετὰ
τὴν ὀξεῖαν τὴν πρὸ τοῦ τέλους τιθεμένην ἐτίθετο ἡ βα-
ρεῖα. οἷον τὸ Αἰῶς καλεῖται καὶ παροξύτονον καὶ βαρύ- 30
τονον, παροξύτονον μὲν διότι πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ
τέλους τίθεται ἡ ὀξεῖα, βαρύτονον δὲ διότι ἐπὶ τέλους
τίθεται ἡ βαρεῖα. Εἰ δὲ πρὸ δύο συλλαβῶν τοῦ τέλους

τεθείη ἡ ὀξεῖα, τότε ἡ λέξις λέγεται καὶ προπαροξυστό-
 νος καὶ βαρύτονος παρατέλευτος, προπαροξυστόνος μὲν
 διότι ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης ἐδέξατο τὸν τόνον, πα-
 ρατέλευτος δὲ βαρύτονος διότι οὐ μόνον εἰς τὴν τελευ- 5
 ταιαν συλλαβὴν ἐτίθη ἡ βαρεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πα-
 ρατελευταίαν, οἷον Θεόδωρος. οὐ μόνον γὰρ ἐνταῦθα τὸ
 ρος ἔσχε τὴν βαρεῖαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ᾧ, ὡς προϋόντες δι-
 δάσκωμεν. διὰ τοῦτο καὶ ἡ τοιαύτη λέξις βαρύτονος πα-
 ρατέλευτος ἐκαλεῖτο, ὡς ἐπὶ τῆς παραληγούσης κειμένης
 τῆς βαρείας. Οὗτοι μὲν οὖν εἰσὶν οἱ τρεῖς τῆς ὀξείας 10
 τόποι.

Ἀπορήσειε δ' ἂν τις, διὰ τί μὴ ἔστι τάσις πρὸ τρι-
 ῶν συλλαβῶν. Λέγομεν οὖν πρῶτον, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν
 ἐκταθῆναι τὴν φωνὴν πέραν τοῦ τοιούτου μέτρου, ἥτοι
 πρὸ τριῶν συλλαβῶν ὀξυνθῆναι. ἔπειτα οὐδὲ λέξις Ἑλ- 15
 ληνικὴ θεματικὴ ἀπλῇ πρωτότυπος ὑπερβαίνει ποτὲ τὴν
 τρισυλλαβίαν. καὶ Ἑλληνικὴ μὲν εἴρηται διὰ τὰ Ἑβραϊ-
 κά, οἷον Ἰωάννης. θεματικὴ δὲ διὰ τὸ ἐφίλησα. ἀπλῇ
 δὲ διὰ τὸ Μενέλαος, Θεόδωρος. πρωτότυπος δὲ διὰ τὸ
 Γεώργιος. ἀπὸ γὰρ τοῦ γεωργῶ παράγεται. μηδέποτε οὖν 20
 τετρασυλλάβου λέξεως εὐρισκομένης τοιαύτης, πῶς ἔμελ-
 λε γενέσθαι τάσις πρὸ τριῶν συλλαβῶν;

Ζητεῖται δὲ καὶ τοῦτο, διὰ τί μακρᾶς οὔσης ἐπὶ
 τέλους οὐ δύναται προπαροξυνθῆναι λέξις. Ἡ ὅτι ἡ μα- 25
 κρὰ φορτίου τάξιν ἔχει καὶ βάρους. ὁ γὰρ τοι τῆς μα-
 κρᾶς φθόγγος δυσκίνητός τις ἐστίν, ὃ δὲ τῆς βραχείας
 εὐσταλής. ὥπερ οὖν οἱ τὰ φορτία ἐν τοῖς ποσὶ περιελ-
 μενοι οὐ δύνανται ταθῆναι εἰς δρόμον, εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ
 ὤμου βαστάζουσιν τι δύνανται τρέχειν, οὕτω καὶ ἡ φω-
 νὴ οὐ δύναται ταθῆναι ἐπὶ πολὺ, τῆς μακρᾶς κειμένης 30
 ἐπὶ τέλους. εἰ δὲ ἐν ἄλλῃ συλλαβῇ κεῖται, τότε προπαρο-
 ξύνεται.

Ἡ περισπωμένη τόπους ἔχει δύο, περισπώμενον

καὶ προπερισπώμενον.” Δύο τόπους φησὶν εἶναι τῆς
 περισπωμένης· ζητητέον δέ, διὰ τί μὴ καὶ αὐτῆς τρεῖς
 εἰσὶ τόποι, ὥσπερ καὶ τῆς ὀξείας. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι
 τούτου χάριν οὐ δύναται ἡ περισπωμένη πρὸ δύο συλ-
 λαβῶν τεθῆναι, ἐπειδὴ ἀπὸ κράσεώς ἐστιν ὀξείας καὶ 5
 βαρείας· ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα συνελθούσαι ἀπε-
 τέλεσαν τὴν περισπωμένην. ἐπεὶ οὖν οὐχ εὐρίσκεται, ἡ
 ὀξεῖα πρὸ τριῶν, τούτου χάριν οὐδὲ αὐτὴ πρὸ δύο. οἷον
 Γεώργιος. εἰ καδ' ὑπόθεσιν ἐτίθετο εἰς τὸ ὦρ ἡ περι-
 σπωμένη, ἔμφασις ἂν ἦν ὅτι καὶ πρὸ τριῶν συλλαβῶν 10
 τίθεται ἡ ὀξεῖα. εἰ γὰρ καὶ μὴ πᾶσα λέξις [ἡ] ἔχουσα τὴν
 περισπωμένην ἀπὸ κράσεώς ἐστιν, ἀλλ' οὖν αὐτὴ ἡ πε-
 ρισπωμένη δύναμιν ἔχει ὀξείας καὶ βαρείας, ὥστε εἰ
 ἐτίθετο πρὸ δύο, δυνάμει πάλιν ἠύρισκετο ἡ ὀξεῖα πρὸ
 τριῶν. 15

Ἰστέον δὲ ὅτι σύνθετον λέγουσι τὴν περισπωμένην,
 ἐπειδὴ ἡ συλλαβὴ ἡ ἔχουσα αὐτὴν πολλάκις διάλυσιν
 πάσχει, οἷον πυλῶν πυλάων, Ἑρμῆς Ἑρμῆς, Θαλῆς
 Θαλῆς. Κακῶς δὲ λέγουσι, πρῶτον μὲν ὅτι κατὰ τοῦτον
 τὸν λόγον ὀφείλει καὶ ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα σύνθετος 20
 καλεῖσθαι, ἐπειδὴ πολλάκις καὶ τούτων ἐν συλλαβαῖς
 οὐσῶν γίνεται διαίρεσις, οἷον Ἀτρείδου Ἀτρείδεω, Πη-
 λειδῆς Πηλεΐδης, χρηῖζω χρηῖζω· δευτέρον δὲ ὅτι οὐ πᾶ-
 σα συλλαβὴ ἔχουσα περισπωμένην διάλυσιν πάσχει. ἰδοὺ
 γὰρ τὸ κερῶ καὶ τὸ τιλῶ οὐ πάσχει διάλυσιν. Ἔστιν 25
 οὖν εἰπεῖν ὅτι διὰ τοῦτο ἡ περισπωμένη σύνθετος λέ-
 γεται, ἐπειδὴ ἐκ δύο τόνων ἀνύκεται, ἐξ ὀξείας καὶ
 βαρείας, ἣ διότι αἰετὶ ἐπάνω φύσει μακρᾶς τίθεται, ἣ τις
 σύνθετος χρόνος λέγεται· πᾶσα γὰρ φύσει μακρὰ ἀντὶ
 δύο χρόνων παραλαμβάνεται. ὅθεν καὶ τὸ λέων τριχρο- 30
 νον λέγομεν, τὴν βραχεῖαν ἀντὶ τοῦ ἐνὸς χρόνου παρα-
 λαμβάνοντες, καὶ τὴν μακρὰν ἀντὶ δύο.

Ζητητέον δέ, διὰ τί μὴ καὶ ἐπὶ βραχείας τίθεται ἡ

περισπωμένη. Ῥητέον οὖν ὅτι ἐκ δύο τόνων ἡ περισπωμένη σύγκειται. πῶς οὖν ἡ βραχεῖα, ἀσθενὴς οὖσα, ἤνεγκεν ἅν τὴν τῶν δύο τόνων δύναμιν;

Προσηκόν δέ ἐστι καὶ τοῦτο ζητῆσαι, πῶς μακρὰ μὲν πρὸ μακρᾶς οὐ περισπᾶται, μακρὰ δὲ πρὸ βραχείας 5 περισπᾶται. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι, ὥσπερ ἂν τις ἐφ' ὀμαλοῦ πεδίου σταθεὶς καὶ τὸ τόξον τείνας, κατ' εὐθεῖαν καὶ ἰσότητα τὸ βέλος ἀφίησιν, ἐὰν δὲ ἀπὸ ἀνωμάλου καὶ ὑψηλοῦ μέλλῃ τὸν ὁριστὸν ἀφιέναι ἐπὶ τὰ χθαρμαλώτερα, περικεκλασμένην καὶ τὴν τάσιν ποιεῖται καὶ οἷον 10 ὁρῶσαν ἐπὶ τὸ κάταντες, οὕτω καὶ ὅταν μὲν ἀπὸ μακρᾶς μακρὰ συλλαβὴ διαδέχεται, ἐν ὀμαλότητι οὔσης τῆς φωνῆς, καὶ ἡ τάσις ταύτης κατ' εὐθεῖαν γίνεται· ἐὰν δὲ μετὰ μακρὰν βραχεῖα ἔπῃται συλλαβὴ, ἀνωμάλου τῆς φωνῆς εὐρισκομένης καὶ οἷον ἐπὶ τὸ ταπεινότε- 15 ρον νευούσης, καὶ ὁ ταύτης φθόγγος περικεκλασμένος εὐρίσκεται.

„Ἡ γὰρ βαρεῖα συλλαβικὸς τόνος ἐστὶ, τουτέστιν εἰς τὴν συλλαβὴν τὴν μὴ ἔχουσαν τὸν κύριον τόνον ἐπιτίθεται.” Ἐξηγούμενος ὁ περὶ τῶν προσωδιῶν τὸν λόγον 20 ποιούμενος, διὰ τί ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συλλαβικὸς τόνος ἡ βαρεῖα, φησὶν ὅτι ἐπὶ πάσης συλλαβῆς τῆς μὴ ἐχούσης τὴν ὀξεῖαν ἐτίθετο. ἦν γὰρ κανὼν ὁ λέγων ὅτι πᾶσα συλλαβὴ, χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον, τὴν βαρεῖαν ἐπιδέχεται. οἷον Θεόδωρος. τὸ 25 $\overline{\theta\epsilon}$ καὶ τὸ $\overline{\delta\omega}$ καὶ τὸ $\overline{\rho\omicron\varsigma}$ βαρεῖαν ἐδέχοντο· τὸ γὰρ $\overline{\theta}$ τὸν κύριον τόνον εἶχε. κύριος δὲ τόνος καλεῖται ἡ ὀξεῖα, ὅτι ἐπιτείνει τὴν φωνήν. καὶ πόθεν δῆλον; ὅτι πᾶσαι αἱ ἄλλαι συλλαβαί, αἱ μὴ ἔχουσαι τὴν ὀξεῖαν, ἄνασιν ἔχουσιν. 30

Εἶτα τὴν αἰτίαν ἀποδιδούς, δι' ἣν οὕτως τίθεται νῦν ἐπὶ πάσης συλλαβῆς ἡ βαρεῖα, φησὶν „ἵνα μὴ καταχαράσσωνται τὰ βιβλία, τοῦτο νῦν οὐ γίνεται.” ἐπιλαμ-

βάνονται δὲ πολλοὶ τοῦ τεχνικοῦ, καὶ φασιν ὅτι οὐκ
 εὐλόγα δοκεῖ λέγειν. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν λόγον καὶ ὁ
 εὐρὼν ἐσφαλμένον βιβλίον οὐκ ὀφείλει τοῦτο διορθοῦ-
 σθαι καὶ ξέειν τὰ κακῶς γραφέντα, ἀλλ' ἔαν' ἀδιόρθω-
 τον, ἵνα μὴ τὸ βιβλίον ἀκαλλές τε ὁρῶτο καὶ τινα τρό- 5
 πον ἀμυχὰς ξεσμάτων ἐπιφερόμενον. Τί οὖν ἔστιν εἰ-
 πεῖν; ὅτι ὡς περ ὁμολογουμένως ὄντος τοῦ η μακροῦ καὶ
 τοῦ ω , οὐ τίθεται ἐπάνω αὐτῶν τὸ σημεῖον τῆς μα-
 κρᾶς, οὔτε μὴν ἐπάνω τοῦ ϵ καὶ τοῦ $\omicron$ τὸ σημεῖον τῆς
 βραχείας — καὶ χωρὶς γὰρ σημείων ὁμολόγηται ὅτι 10
 μακρά εἰσι τὸ η καὶ τὸ ω , καὶ τὸ ϵ καὶ τὸ $\omicron$ ὅτι βρα-
 χέα —, τίθεμεν δὲ ταῦτα ἐπὶ τῶν διχρόνων, ἐπὶ μὲν
 τοῦ ἰσχυρότατος τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς, ἐπὶ δὲ τοῦ
 ὀχυρώτατος τὸ σημεῖον τῆς βραχείας, διότι ἄδηλόν ἐστι
 χωρὶς τῆς ἐπιθέσεως τῶν σημείων εἴτε μακρόν ἐστιν εἴτε 15
 βραχὺ τὸ $\bar{\upsilon}$, οὕτω καὶ ὁμολογουμένου. ὄντος ὅτι πᾶσα
 συλλαβὴ ἄνεσιν ἔχει καὶ βαρεῖαν ἐπιδέχεται χωρὶς τῆς
 συλλαβῆς τῆς ἐπιδεχομένης τὸν κύριον τόνον, παρεῖται
 τοῦτο, τὸ ἐπάνω κεῖσθαι φημι τὴν βαρεῖαν τῶν λοιπῶν
 συλλαβῶν.

20

„Ἄρ' οὖν,” φησὶν, „ἐκλείψει παντελῶς ἡ βαρεῖα;
 ἀλλ' οὐκ ἐτι φημι τοῦτο, ἀλλ' εἰς τὸν τόπον τῆς
 ὀξείας τὸν τελευταῖον ἐν τῇ συνεπέᾳ τίθεται.” δεῖ γὰρ
 τοῦτο προσθεῖναι, ἵν' οὕτως ἀναγινώσκωμεν „ἀλλ' εἰς τὸν
 τόπον τῆς ὀξείας τὸν τελευταῖον ἐν τῇ συνεπέᾳ τίθε- 25
 ται.” ἐπειδὴ γὰρ τρεῖς εἰσι τόποι τῆς ὀξείας, ὁ ἐπὶ τῆς
 ληγούσης, ὃς τελευταῖος καλεῖται, ὁ ἐπὶ τῆς παραληγού-
 σης, ὃν παρατέλετον καλοῦσι, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς προπαρα-
 ληγούσης, ὃν καλοῦσι προπαρατέλετον, οὐχ ἁπλῶς τί-
 θεται ἡ βαρεῖα εἰς τὸν τόπον τῆς ὀξείας, ἀλλ' εἰς ἐκεῖ- 30
 νον μόνον τὸν ἐπὶ τῆς ληγούσης εὐρισκόμενον, καὶ ταῦ-
 τα ὅτε οὐδὲ ἡ ἔννοια ἀναπαύεται, ἀλλ' ἔστι συνέπεια,
 ἥτοι μετὰ τὴν ὀξύτονον λέξιν εὐρίσκεται καὶ ἑτέρα λέ-

ξίς, οἷον ὥς ἐπὶ παραδείγματος ἔαν εἴπῃς ὁ δεῖνα κα-
λὸς ἄνθρωπος, ἰδὼν εἰς τὸ $\bar{\lambda}\omicron\varsigma$ ἐτέθη ἡ βαρεῖα, ὅτι
μετὰ τὸ καλὸς ἐρρήθη τὸ ἄνθρωπος. ἔαν δὲ εἴπῃς οὗ-
τος ἄνθρωπος καλός, εἰς τὸ $\bar{\lambda}\omicron\varsigma$ πεσεῖται ἡ ὀξεῖα,
ὅτι οὐκ ἔστι συνέπεια, ἡγουν οὐχ εὐρίσκεται μετὰ τὸ 5
καλὸς ἐτέρα λέξις, συνέπεια γάρ ἐστιν ἡ συναρμογὴ τῶν
λέξεων καὶ συνεκφώνησις. οὐκ ἔστιν οὖν ἐν συνεπείᾳ τὸ
ὁ δεῖνα ἄνθρωπος καλός, ὅτι ἐπὶ τέλους εὐρέθη καὶ
οὐκ ἔσχε μεθ' ἑαυτὸ ἐτέραν τινὰ λέξιν. ἰστέον δὲ ὅτι
κυρίως συνέπεια τὸ ὅλον λέγεται ἔπος, διὰ τὸ ἀκολου- 10
θίαν τινὰ καὶ τάξιν ἔχειν καὶ μέτρον, λέγεται δὲ καὶ
καταχρηστικῶς συνέπεια, ὅταν μετὰ λέξεις τινὰς εὐρί-
σκηται καὶ ἐτέρα λέξις.

Ζητήσῃς δ' ἂν τις, διὰ τί μὴ ἐπὶ τέλους τῆς ὀξυ-
τόνου λέξεως εὐρίσκομένης τίθεται ἡ βαρεῖα. "Ἔστιν οὖν 15
εἰπεῖν ὅτι ἡ στιγμή καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῆς φωνῆς οὐκ ἔα
βαρεῖαν τεθῆναι, ἀλλὰ κρουστικωτέραν, ἣν οὕτως εἶπω,
τὴν λέξιν ἀπεργαζομένη ὀξύνεσθαι ταύτην βιάζεται. οὐ
γάρ ἐστιν ἐτέρα λέξις ἐπαγομένη, ἵνα συγκαλύψῃ τὸν
ἦχον τῆς ὀξεύας. διὰ τοῦτο καὶ ὀξύνεται τὸ καλός ἐπὶ 20
τέλους εὐρισκόμενον, ἅτε μὴ ὑπὸ τινος ἐπιπροσθουόντος
εἰργόμενον, ἀλλ' οἷον ἐλεύθερόν που τυγχάνον καὶ
ἄνετον.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι εὐρίσκεται καὶ συνέπειας οὐ-
σης λέξις ὀξύτονος μὴ ἐπιδεχομένη βαρεῖαν, ἀλλὰ φυ- 25
λάττουσα καὶ οὕτως τὴν ὀξεῖαν, οἷον καλός ἐστιν
ἄνθρωπος. τίνας χάριν; ὅτι ἐγκλίνεται ἡγουν μετατί-
θεται ἡ ὀξεῖα τοῦ ἔστιν ἐπὶ τὸ καλός. περὶ δὲ ἐγκλί-
σεως καὶ ἐγκλιτικοῦ σὺν θεῷ διαλάβωμεν διεξοδικώτερον
ὑστερον, ἐν τῇ περὶ ἀντωνυμιῶν διδασκαλίᾳ γενόμενοι. 30
"Ἐδὲ οὖν τὸν διδάσκαλον εἰπεῖν περὶ προσωδίας οὕτως·
„ἀλλ' εἰς τὸν τόπον τῆς ὀξεύας τὸν τελευταῖον ἐν τῇ συ-
νεπείᾳ τίθεται, εἰ μὴ που ἐγκλιτικὴ λέξις ἐπάγῃται."

„Περὶ μὲν τῆς μακρᾶς καὶ τῆς βραχείας οὐκ ἔστι
 νῦν πολλὴ χρεία.” Πληρώσας τὸν περὶ τῶν τόνων λό-
 γον, περὶ τῶν χρόνων διδάσκειν ἄρχεται. καὶ φησιν ὡς
 οὐκ ἔστι νῦν πολλὴ χρεία περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. χρεία μὲν
 γὰρ ἔστι καὶ περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ἀλλὰ νῦν, φησὶν, οὐκ 5
 ἔστι καιρός, λέξεται δὲ ὅτε περὶ τῶν βραχείων φωνηέντων
 καὶ τῶν μακρῶν ἐροῦμεν. Ἄλλοι δὲ τὴν ἐρμηνείαν ταύ-
 την οὐ πρόσθεκάμενοι, φασὶν ὡς οὐ περὶ τῶν μηκυνο-
 μένων ἢ συστελλομένων φωνηέντων ὁ λόγος τῷ τεχνικῷ,
 ἀλλὰ περὶ τῶν σημείων τῶν τιθεμένων ἐπάνω τῶν συ- 10
 στελλομένων φωνηέντων καὶ ἐκτεινομένων. δῆλον οὖν
 ἔστιν ὅτι ἐπὶ τῆς μηκυνομένης λέξεως τίθεται ἡ κεφαλαί-
 ᾱ, ἢ τίς ἐστι σημεῖον τῆς μακρᾶς, ὡς ἐπὶ τοῦ ἰφθιμότα-
 τος καὶ ἰσχυρότατος· ἐπὶ δὲ τῆς συστελλομένης, ὡς ἐπὶ
 τοῦ ὀχθρότατος, τὸ σημεῖον τῆς βραχείας τὸ ὕ, τῆς κε- 15
 ραίας χωρὶς· τὸ γὰρ ὕ στοιχεῖον κεφαλαίαν ἔχει ἐπὶ τὰ κά-
 τω. διὰ γοῦν τὸ εἶναι πρόδηλον τίθεσθαι ταῦτα τὰ σημεία
 ἐπὶ τῶν βραχυνομένων καὶ ἐκτεινομένων φωνηέντων, ἐά-
 σθω ταῦτα· οὐ γάρ ἐστι νῦν χρεία λέγειν περὶ αὐτῶν.

Διὰ τί δὲ ἡ κεφαλαία σημεῖον ἔστι τῆς μακρᾶς, ζητή- 20
 σειεν ἂν τις. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι ἡ κεφαλαία εὐθεΐα ἐστὶ
 πεπερασμένη, τὴν δὲ πεπερασμένην εὐθεΐαν ἔστι κατὰ
 τοὺς γεωμέτρας ἐπ’ ἀπειρον κατὰ τὸ συνεχὲς ἐκβάλλειν
 ἐπ’ εὐθείας, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἔκτασις. διὰ
 τοῦτό ἐστι καὶ σημεῖον μακρᾶς ἡ τοιαύτη εὐθεΐα. Τὸ 25
 δὲ ὕ συστολῆς ἔστι πάλιν σημεῖον, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τὸ ὕ
 τὰ χεῖλη συστέλλει κατὰ τὴν ἐκφώνησιν. φησὶ γὰρ Διο-
 νύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἐν τῷ περὶ στοιχείων καὶ συλ-
 λαβῶν λόγῳ, ὅτι περὶ αὐτὰ τὰ χεῖλη συστολῆς γενομένης
 ἀξιολόγου, πνίγεται καὶ στενὸς ἐκπίπτει ὁ ἦχος. 30

Ὅριζόνται δὲ τὴν μὲν μακρὰν οὕτως· μακρά ἐστι
 σημείωσις μηκυνομένου φωνήεντος, οἷον

Ἀπόλλωνι ἄνακτι

καὶ πάλιν

ἀνειψιῶν καταμένοιο.

τὸ γὰρ ψι ἐκτίεται, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει καὶ τὸν χαρα-
κτηρὰ τῆς μακροῦς. Βραχεῖα δὲ ἐστὶ σημείωσις συστέλ-
λομένου φωνήεντος καὶ βραχυνομένου, οἷον

5

Ἄρες Ἄρες βροτολοιγέ.

τὸ γὰρ δεύτερον Ἄρες συνεσταλμένον ἔσχε καὶ τὸν τύ-
πον τῆς βραχείας.

Ἀπορήσεις δ' ἂν τις, διὰ τί μή, ὥσπερ δύο τόνοι συ-
νελθόντες ἀπετέλεσαν τόνον, οὕτω καὶ δύο χρόνοι συ- 10
νελθόντες ἀπετέλεσαν χρόνον ἕτερον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν
ὅτι τὰ στοιχεῖα ἢ μονόχρονά εἰσιν ἢ δίχρονα, οὐδέποτε
δὲ ὑπερβαλῶνσι τοὺς δύο χρόνους. εἰ δὲ συνῆλθον ἢ
μακρὰ καὶ ἢ βραχεῖα, καὶ ἀπετέλεσαν ἕτερον χρόνον,
ἔμελλε τρίχρονος εἶναι χρόνος, καὶ εἰς οὐδέν εἶχε συν- 15
τελεῖν, ὅπου γε τὰ στοιχεῖα οὐχ ὑπερβαλῶνιν θέλουσι τοὺς
δύο χρόνους.

„Ἡ δὲ δασεῖα τίθεται εἰς γράμμα φωνῆεν δασυνόμε-
νον, οἷον ἡμέρα, ὥρα καὶ τὰ ὅμοια· ἢ δὲ ψιλὴ εἰς γράμμα
φωνῆεν ψιλούμενον, οἷον ἄσεβής.“ Τὸ μὲν ποῖα δεῖ δασύ- 20
νεσθαι φωνήεντα καὶ ποῖα ψιλοῦσθαι, πλείστης πραγμα-
τείας δεόμενον, παρίησιν· ἄλλως τε καὶ πρὸς εἰσαγωγικούς
ποιούμενος τὸν λόγον, τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν ἑώρα
πολύ τι τῆς παρουσίας χρείας ἀπάδουσιν. τοῦτο δὲ φησι μό-
νον, ὅτι τὸ σημεῖον τῆς δασείας, ἦτοι τὸ διχοτόμημα τοῦ *Η* 25
τὸ ἐπὶ τὰ ἔξω ἀπεστραμμένον, τίθεται ἐπάνω φωνήεντος
δασυνόμενου, ἥγουν ἐκ τοῦ θώρακος μετὰ πολλῆς τῆς ὀρ-
μῆς ἐκπεμπομένου· τὸ δὲ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ στοιχείου διχο-
τόμημα, τὸ ἐπὶ τὰ ἔσω ἐστραμμένον, ἐπάνω φωνήεντος
ψιλούμενου, ἦτοι ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων προφερομένου. 30
Εἰσι γὰρ ἢ μὲν ψιλὴ ποιότης συλλαβῆς, καθ' ἣν ἄκροις
τοῖς χεῖλεσι τὸ πνεῦμα προφέρεται, οἷον *Αἴας*· ἢ δὲ δα-
σεῖα ποιότης συλλαβῆς, καθ' ἣν ἀθρόον ἐκ βάθους χει-

λέων τὸ πνεῦμα ἐκφέρεται, ὅσον ἥλιος. Τότε δὲ τίθεται εἰς γράμμα φωνῆν, ὥσπερ ἡ ψιλὴ εἰς φωνῆν ψιλούμενον, ὅτε τὸ φωνῆν ἀρκτικόν ἐστι τῆς λέξεως. οὐ γὰρ ἀπλῶς τὰ φωνήεντα ἢ ψιλοῦνται ἢ δασύνονται, ἀλλ' ὅτε κατ' ἀρχὰς τῶν λέξεων τίθενται. ὥστε οὕτως ὤφειλεν εἰπεῖν, ἡ δὲ δασεῖα τίθεται εἰς γράμμα φωνῆν δασυνόμενον ἀρκτικόν, ὥσπερ καὶ ἡ ψιλὴ εἰς γράμμα φωνῆν ψιλούμενον ἀρκτικόν." 5

Ἰατέον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ συμφώνου τίθεται ἐνὸς μόνου τοῦ ρ ἡ δασεῖα καὶ ἡ ψιλὴ. ἐπὶ μὲν τοῦ ῥώμη καὶ ῥέω 10 τίθεται ἡ δασεῖα, ἐπὶ δὲ τοῦ ῥάρος, ὃ σημαίνει τὸ βρέφος κατὰ τοὺς Αἰολεῖς, ἡ ψιλὴ. Καὶ διὰ τί τὸ ῥάρος ψιλοῦται; ὅτι ἡ Αἰολικὴ γλῶττα τὸ ψιλοῦν τὰ στοιχεῖα φιλεῖ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕ πάσης λέξεως ἄρχον πάντες μὲν δασύνουσιν, οἱ δὲ Αἰολεῖς ψιλοῦσιν. αὐτίκα τὰ ὕρχας, 15 Αἰολικὸν ὄν, ψιλοῦται· σημαίνει δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ τείχους ἀναρρίχῃσιν. Τοῦτο δὲ τὸ ρ οὐ μόνον κατ' ἀρχὰς καὶ ψιλοῦται καὶ δασύνεται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ μέσον, ὅσον τὸ ἑρῥαπτον· τὸ μὲν πρῶτον ψιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται. ὥσαύτως καὶ τὰ ὅμοια. οἱ δὲ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ τὸ μὲν μετὰ ψιλοῦ εὐρισκόμενον ρ ἐψίλουν, τὸ δὲ μετὰ δασέος ἐδάσυνον· ὅσον τὸ Ἀτρεὺς καὶ κἀπρὸς ἐψίλουν, τὸ δὲ χρόνος, ἀφρός, θρόνος ἐδάσυνον. 20

Διὰ τί δὲ τὸ ρ ἐκ πάντων τῶν συμφώνων μόνον καὶ ψιλοῦται καὶ δασύνεται; Ὅτι φωνήεντος δύναμιν 25 ἔχει, καὶ τοῦτο ἐλέγχεται ἐκ πολλῶν κανόνων, *) οὐς

*) Οἱ τινὲς εἰσιν οὔτοι. Τὰ εἰς α̃ λήγοντα θηλυκὰ, συνεισταλέμενον ἔχοντα τὸ α̃, εἰὰ μὲν ἔχωσι πρὸ τοῦ α̃ σύμφωνον, τρέπουσι τὸ α̃ εἰς ἡ ἐν τῇ γενικῇ, ὅσον μοῦσα· μούσης, δόξα· δόξης, δίψα· δίψης· εἰὰ δὲ φωνῆν ἔχωσι πρὸ τοῦ α̃, φυλάττουσι τὸ α̃ ἐν τῇ γενικῇ, ὅσον . . . σφαῖρα· σφαίρας, σάτειρα· σαιτέρας, γενέτιρα· γενετίρας· δηλὸν οὖν ὅτι οὐκ ἔστι σύμφωνον τὸ ρ, ἀλλὰ φωνῆν, ὡς τὸ ἴδιον τῶν φωνηέντων ἀποτελοῦν. εἰ γὰρ ἦν σύμφωνον, οὐκ ὤφειλε

ἐροῦμεν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις, ὅτε περὶ στοιχείων δια-
λαμβάνομεν.

Ζητεῖται δέ, διὰ τί μὴ ἀπὸ δύο πνευμάτων γίνεται
πνεῦμα. Φαμὲν οὖν ὅτι ἐπεὶ ἡ μὲν δασεῖα ἐκ τοῦ θώ-

5

τὸ αὖ φυλαχθῆναι ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλὰ τραπῆναι εἰς ἡ. Καὶ ἐξ
ἄλλου δὲ κανόνος δείκνυται τὸ ῥ φωνῆεν ὑπάρχον. τὰ εἰς ὅς λή-
γοντα ἀρσενικά, ποιοῦντα κατ' ἰδίαν θηλυκόν, τουτέστι μὴ ὄντα
κοινὰ τῷ γένει, διὰ τὸ ὁ φιλόσοφος καὶ ἡ φιλόσοφος, εἰ μὲν
ἔχουσι πρὸ τοῦ ὁ φωνῆεν, εἰς αὖ ποιοῦσι τὸ θηλυκόν, οἷον Βυ- 10
ζάντιος Βυζαντία, Ῥόδιος Ῥοδία, ἀλλότριος ἀλλοτρία· εἰ δὲ σύμ-
φωνον ἔχουσι πρὸ τοῦ ὁ, εἰς ἡ ποιοῦσι τὸ θηλυκόν, οἷον σοφός
σοφή.... δῆλον οὖν ὅτι τὸ ῥ οὐκ ἔστι σύμφωνον, ἀλλὰ φωνῆεν. εἰ
γὰρ ἦν σύμφωνον, εἰς ἡ ὄφριλε ποιῆσαι τὸ θηλυκόν, οὐκ εἰς αὖ.
Δείκνυται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Αἰολίδος διαλέκτου τὸ ῥ φωνῆεν. εἰώ- 15
θασι γὰρ οἱ Αἰολεῖς φωνήεντος ἐπιφερομένου προστιθέναι τὸ υῖ,
ὡς ἐπὶ τοῦ εὐαδε. καὶ πάλιν τὸ ἡώς ἄως λεγόντων, τῶν Δωριέων,
οἱ Αἰολεῖς λέγουσιν αὐώς, τὸ υῖ προστιθέντες. καὶ πάλιν [τὸ] ἄτην
αὐάτην λέγουσιν οἱ Αἰολεῖς. συμφώνου δὲ ἐπιφερομένου οὐδέποτε
προστιθέασι τὸ υῖ οἱ Αἰολεῖς· τὸ γὰρ νόσος νούσος καὶ Ὀλυμπος 20
Οὐλυμπος ποιητικά εἰσι καὶ οὐκ Αἰολικά. τοῦ δὲ ῥ ἐπιφερομένου
πολλάκις προστιθέασιν οἱ Αἰολεῖς, οἷον αὐρηκτος. δῆλον οὖν ὅτι
φωνῆεν ἔστι καὶ οὐ σύμφωνον τὸ ῥ.

Δείξομεν δὲ πάλιν, ὅτι τὸ ῥ σύμφωνόν ἐστι καὶ οὐ φωνῆεν.
Πῶς δέ; Ὅτι πᾶν φωνῆεν καθ' ἑαυτὸ φωνὴν ἀποτελεῖν, τὸ ῥ οὐ 25
δύναται καθ' ἑαυτὸ φωνὴν ἀποτελεῖν· μετὰ γὰρ τοῦ ω ἐκφωνεῖ-
ται. δῆλον οὖν ὅτι οὐκ ἔστι φωνῆεν ἀλλὰ σύμφωνον. Ἄλλως τε
οὐδέποτε ἐν μιᾷ συλλαβῇ τρία φωνήεντα εὐρίσκονται, ἀλλ' ἢ ὅλως
δύο φωνήεντα, ὡς ἐπὶ τῶν διφθόγγων, οἷον· εὐχος, οἶκος, αὐλός.
εἴαν οὖν εἵπομεν τὸ ῥ φωνῆεν εἶναι, εὐρεθῆσονται ἐν τῷ ῥεῖνα ἡ 30
ῥοῦς τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ· ὅπερ ἀδύνατον. Ἐτι δὲ οὐ-
δὲν ὄνομα ἀρσενικὸν εἰς φωνῆεν λήγει, οἷον Αἴας, Πλάτων, Φοῖνιξ·
τὸ γὰρ ἐπὶ πότα καὶ μητιέτα Ζεὺς καὶ τὰ τοιαῦτα ποιητικά· κατὰ
μεταπλασμὸν γεγόμενα· καὶ τὸ τοιόσδε καὶ τοιοντοσί ἐπικτεταμένα.
πῶς οὖν τὸ ῥ δύναται φωνῆεν εἶναι, ὅπου τὸ ῥήτωρ καὶ τὸ Νέ- 35
στωρ καὶ τὰ τοιαῦτα εἰς ῥ λήγουσιν; εὐρεθῆσεται γὰρ ἀρσενικὸν
ὄνομα εἰς φωνῆεν λήγον· ὅπερ ἀδύνατον. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

ρακος ἐκπέμπεται, ἡ δὲ ψιλὴ ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων, — πολὺ γὰρ τὸ μέσον ἐστὶν ἀμφοτέρων — ὁλόγως οὐ δύναται συναφθῆναι ἀλλήλαις· πῶς γὰρ τὸ ἐκ τοῦ θώρακος ἐξερχόμενον συναφθῆναι δύναται τῷ ἐκπεμπομένῳ ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων;

5

„Φωνήεντα δὲ γράμματά εἰσιν ἑπτὰ, α , ϵ , η , ι , $\omicron$, υ , ω .” Ἐπειδὴ γραμμάτων φωνήεντων ἐμνήσθη, εἰπὼν „ἡ δὲ δασεῖα τίθεται εἰς γράμμα φωνῆεν δασυνόμενον” καὶ πάλιν „ἡ δὲ ψιλὴ εἰς γράμμα φωνῆεν ψιλούμενον,” πρὸς εἰσαγωγικούς δὲ τὸν λόγον ἐποιεῖτο καὶ 10 μῆπω εἰδότας τί ἐστὶ φωνῆεν, διὰ τοῦτο ἀπαριθμεῖται τὰῦτα, τίνα τε καὶ πόσα εἰσὶ διδάσκων. ἡμεῖς δὲ τῇ περὶ στοιχείων λόγῳ τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν τηρήσαντες, ἐπὶ τὰ ἐξῆς τοῦ λόγου χωρήσωμεν.

„Ἡ δὲ ἀπόστροφος τίθεται, ὅταν διὰ τὴν καλλιφωνίαν 15 κουφίζηται τὸ ἐν φωνῆεν γράμμα, ὁπνῆκα δύο φωνήεντά εἰσιν ἐν μιᾷ λέξει, οἷον οὐχ’ οὕτως οἱ ἄσβεῖς” καὶ τὰ ἐξῆς ἕως τοῦ „εἰςῆλθεν ἄνωθεν ἡ ἀπόστροφος.” Ἐντεῦθεν περὶ παθῶν ἡμᾶς ἄρχεται διδάσκειν. ἔστι δὲ πάθος φωνῆς πεπονθυίας σημεῖον, τὰ 20 ἠνωμένα καὶ διηρημένα διακρίνον.

Τὸ μὲν οὖν „φωνῆς πεπονθυίας σημεῖον” κοινὸν τῶν τριῶν, καὶ γὰρ ἡ ἀπόστροφος ἐπὶ πεπονθυίας ἐκθλιψιν λέξεως τίθεται, καὶ ἡ ὑφέν ἐπὶ λέξεως ὡσαύτως ἀποκοπὴν συμφώνου παθούσης, οἷον φιλόδημος· καὶ ἡ 25 ὑποδιαστολὴ δὲ πεπονθυίας καὶ αὐτὴ διάστασιν λέξεως σημεῖόν ἐστιν, οἷον ἐπὶ τοῦ ἔστιν, ἄξιος· διακεχώρισται γὰρ ἀπὸ τοῦ ἄξιος τὸ ἔστιν. Τὸ δὲ „ἠνωμένα διακρίνον” διὰ τὴν ὑφέν ἐτέθη. ἵνα γὰρ μὴ τὸ Μενεκράτους δύο μέρη λόγου ἀναγνῶς, ἐτέθη ἡ ὑφέν, διάγνωσιν πα- 30 ρέχουσα ὅτι ἠνωμένη ἐστὶν ἡ λέξις. καὶ ἡ ἀπόστροφος δὲ σημεῖόν ἐστι τῆς τῶν ἠνωμένων διακρίσεως. τὸ γὰρ οὐχ’ οὕτως, ἔχον ἐπὶ τοῦ χ τὴν ἀπόστροφον, ἐνοῖ τὸ χ

μετὰ τοῦ ου, καὶ τὸ κατ' ἐμοῦ, ἔχον τὴν ἀπόστροφον ἐπὶ τοῦ τ, ἐνῶς τὸ τ μετὰ τοῦ ε. κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι ὅταν ὡς λέξεις δύο, πάθῃ δὲ ἡ πρώτη ἐκθλιψιν, τὸ πρὸ τῆς ἀποστροφῆς σύμφωνον τῷ ἐπιφερομένῳ φωνήεντι συνάπτεται. Τὸ δὲ „διακρίνον τὰ διηρημένα” διὰ τὴν ὑποδιαστολὴν ἐστὶ τεθειμένον· αὕτη γὰρ μόνη διαιρεῖ τὰ δοκοῦντα ἡνωσθαι.

Τίθεται δὲ ἡ ἀπόστροφος ἐπάνω τοῦ ἔσχατου γραμματος τῆς πρώτης λέξεως, οἷον τὸ οὗτ' ἐγώ· δύο λέξεις εἰσὶ, καὶ ἐκθλιβέντος τοῦ ε ἐτέθη ἄνωθεν τοῦ τ, ὅ ἐστιν ἔσχατον σύμφωνον τῆς πρώτης λέξεως, ἡ ἀπόστροφος, ἥ τις πάθος μὲν λέγεται γενικῶς ὀνόματι διὰ τὸ ἐν ταῖς παθητικαῖς λέξεσι τίθεσθαι, ὥσπερ καὶ ἡ ὑφὲν καὶ ἡ ὑποδιαστολή, ἀπόστροφος δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεως· ἐπὶ γὰρ τὰ ἔσω νεύει, καὶ ἐπὶ τὰς λέξεις τὰς ἀποστρε- 15 φόμενας τίθεται. Ὁρίζονται δὲ τὴν ἀποστροφον οὕτως· ἀπόστροφος σημεῖόν ἐστιν ἐκθλίψεως φωνήεντος ἢ φωνηέντων, φωνήεντος μὲν,

ὡς ἔφατ' εὐχόμενος·

ἐν γὰρ φωνῇ ἐξεβλήθη, τὸ ο· φωνηέντων δέ, οἷον 20

βούλομ' ἐγὼ λαὸν σὸον ἔμμεναι·

καὶ γὰρ ἡ αἰ δίφθογγος ἐνταῦθα ἐκθλιψιν πέπονθεν.

Ἐκθλίβονται δὲ τέσσαρα μόνα φωνήεντα, τὸ α,

ἀλλ' ἔχον ὥστε τάλαντα·

τὸ ε,

25

αὐτοὺς δ' ἐλλώρια·

τὸ ι, ὡς τὸ

ᾧ δέ σφ' ἐγκέφαλος χάμαδις ῥέει·

τὸ ο, ὡς τὸ

ἔξετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν·

30

καὶ ταῦτα μὲν μόνα παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι καὶ περὶ τῇ λέξει λογογραφοῦσιν ἐκθλίβονται, παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς καὶ ἡ αἰ δίφθογγος καὶ τὸ ι μετὰ τοῦ ν,

ὅσοι θεοὶ εἰς ἔν Ὀλύμπῳ.

τοῦτο δὲ γίνεται παρ' αὐτοῖς διὰ τὸ μέτρον· Ἐπινε-
νοῆσθαι δὲ φασὶ τὴν ἀπόστροφον διὰ τὴν εὐφωνίαν. ἵνα
γὰρ μὴ γένηται σύγκρουσις φωνηέντων, διὰ τοῦτο φησι
τὸ ἐν φωνῇεν γράμμα ἐκθλίβεται. 5

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ καλῶς οὐδ' ὑγιῶς ἔχει τὰ περὶ τῆς
ἐκθλίψεως ἐνταῦθα τῷ τεχνικῷ ῥηθέντα. ὀφείλει γὰρ
εἰπεῖν, ὀπηνίκα δύο τινῶν λέξεων ἢ μὲν λήγει εἰς φω-
νήην, ἢ δὲ ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος· ὁ δὲ ὀπηνίκα φησὶ
δύο φωνηέντά εἰσιν ἐν μᾶζ λέξει. οὐ γὰρ ἔστι μία λέξις 10
ἀλλὰ δύο τὸ οὐχ' οὕτως· τὸ μὲν γὰρ οὐχὶ ἐπὶ ῥῥημά ἐστιν
ἀρνήσεως, τὸ δὲ οὕτως ἐπὶ ῥῥημα μὲν καὶ αὐτό, ἀλλὰ
παρὰ βολῆς ἢ ὁμοιώσε.

Ζητητέον δὲ ἔτι, διὰ τί, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅταν διὰ τὴν
καλλιφωνίαν ἐκθλίβηται τὸ ἐν φωνῇεν γράμμα, εἶπεν 15
ὅταν διὰ τὴν καλλιφωνίαν κουφίζηται. τίνας χάριν κουφε-
σμόν τὴν ἀπόστροφον ἐκάλεσεν; Ὅτι βαρεῖα τρόπον τι-
νὰ γίνεται ἢ ἐκφώνησις καὶ φορτικὴ ἐκ τῆς τῶν φωνη-
έντων συγκρούσεως — διὰ τοῦτο καὶ χασμῶδες τὸ τοιοῦ-
τον καλεῖται πάθος —, κούφη δὲ γίνεται καὶ ὥσαντι 20
εὐκίνητός ἐστιν ἢ φωνή, ὅταν ἐκθλιβῇ τὸ ἐν φωνῇεν
γράμμα.

Ἐπεὶ δὲ ἐκθλίψεως ἐμνήσθημεν, δεῖ γινώσκειν ὅτι
ἢ μὲν συναλοιφὴ γένος ἐστίν, ἔχει δ' [εἶδη] ἑπτὰ, τρία
μὲν ἀπλᾶ, τέσσαρα δὲ σύνθετα. καὶ τὰ μὲν ἀπλᾶ εἰσι 25
ταῦτα, ἐκθλίψις, κηᾶσις, συναίρεσις. Καὶ ἐκθλίψις
μὲν ἐστίν, ἥνίκα εὐρεθῇ λέξις εἰς φωνῇεν ἢ φωνήεντα
καταλήγουσα, τῆς ἐπιφερομένης λέξεως ἀπὸ φωνήεντος ἢ
ἀπὸ φωνηέντων ἀρχομένης. τότε γὰρ [διὰ] τὸ χασμῶδες
καὶ κεχηῶδες ἐκθλίβεται τὸ τέλος τῆς προηγουμένης 30
λέξεως. καὶ ἥνίκα [μὲν] ὥσων ἐν παραθέσει, δέχονται
ἀπόστροφον, οἷον κατὰ ἐμοῦ — κατ' ἐμοῦ· ἥνίκα δὲ ὥσιν
ἐν συνθέσει, οὐ δέχονται ἀπόστροφον, οἷον κατὰ ἔγρα-

φον - κατέγραφον, κατὰ ἔξην - κατέξην. ταῦτα μὲν πε-
 ρὶ τῆς ἐκθλίψεως. Διαφέρει δὲ συναίρεσις κρᾶσεως κα-
 τὰ τούτους τοὺς τρόπους. ἡ συναίρεσις περὶ τὸ ι καὶ
 τὸ $\bar{\upsilon}$ καταγίνεται, προηγουμένου προτακτικοῦ φωνήεν-
 τος, οἷον παῖς παῖς, αὖω αὖω, Δημοσθέενι Δημοσθέ- 5
 νει. διαστέλλεται δὲ τὸ συνηρημένον ἀπὸ τοῦ ἐντελοῦς ἐκ
 τοῦ μὴ περιστίζεσθαι τὸ ι καὶ τὸ $\bar{\upsilon}$ ἐν τῇ συναίρεσει.
 δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὸ ι καὶ τὸ $\bar{\upsilon}$ δεῖ περιστίζειν, ἥνι-
 κα προηγῆται προτακτικὸν φωνῆεν κατα διάστασιν.
 ἐπεὶ ὅταν προηγῇται ὑποτακτικὸν φωνῆεν, οὐ δεῖ περι- 10
 στίζειν αὐτά, οἷον ἰαχή, ἰωή. ἡ δὲ κρᾶσις περὶ πάντα
 τὰ φωνήεντα καταγίνεται, οἷον Δημοσθένεος Δημόσθέ-
 νους, ἱέραξ ἱραξ, τὸ ἐμόν - τοῦμόν. καὶ ἥνικα μὲν γβ-
 νηται κρᾶσις ἐν ἁρμογῇ δύο λέξεων, τίθεται κορωνίς,
 οἷον νόος νοῦς. ἄλλως τε δὲ ἡ συναίρεσις φυλακτικὴ ἐστὶ 15
 τῶν αὐτῶν φωνηέντων, οἷον παῖς παῖς· ἡ δὲ κρᾶσις
 πάντως ἀλλοίωσιν ἀπεργάζεται, οἷον Δημοσθένεος Δημο-
 σθένους. Ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ ἀπλᾶ εἶδη τῆς συναλδιφῆς.

Τὰ δὲ σύνθετα ταῦτα, ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις,
 ἔκθλιψις καὶ συναίρεσις, κρᾶσις καὶ συναίρεσις, ἔκθλι- 20
 ψις καὶ κρᾶσις καὶ συναίρεσις. Καὶ ἔκθλιψις μὲν καὶ
 κρᾶσις ἐστίν, ὡς ἐπὶ τοῦ καὶ ἐγώ - καὶ γώ· ἐκθλίβεται
 γὰρ τὸ ι τοῦ καὶ συνδέσμου, καὶ κινᾶται τὸ α καὶ $\bar{\epsilon}$
 εἰς α μακρόν. ἔκθλιψις δὲ καὶ συναίρεσις, ὡς τὸ ἐμοί
 ὑποδύνει - ἐμοῦποδύνει· ἐκθλίβεται γὰρ τὸ ι τῆς 25
 ἐμοί ἀντωνυμίας, συναίρεται δὲ τὸ $\bar{o}$ καὶ $\bar{\upsilon}$ εἰς τὴν $\bar{o}\bar{\upsilon}$
 δίφθογγον. κρᾶσις δὲ καὶ συναίρεσις, ὡς ἐπὶ τοῦ ὁ αἰ-
 πόλος - ὤπόλος· κινᾶται γὰρ τὸ $\bar{o}$ καὶ α εἰς $\bar{\omega}$, καὶ
 συναίρεται τὸ $\bar{\omega}$ καὶ τὸ ι εἰς τὴν $\bar{\omega}$ δίφθογγον. ἔκθλι-
 ψις δὲ κρᾶσις καὶ συναίρεσις, ὡς ἐπὶ τοῦ οἱ αἰπόλοι - 30
 ᾠπόλοι· ἐκθλίβεται γὰρ τὸ ι τοῦ οἱ ᾠθρου, καὶ κιν-
 νᾶται τὸ $\bar{o}$ καὶ α εἰς $\bar{\omega}$, καὶ συναίρεται τὸ $\bar{\omega}$ καὶ ι εἰς
 τὴν $\bar{\omega}$ δίφθογγον.

„Ἡ δὲ ὑφέν τίθεται, ὅταν δύο λέξεις ἅμα ὀφεί-
 λωσι λέγεσθαι.” Οἱ παλαιοὶ τὴν ὑφέν οὕτως ὥρισαντο·
 ὑφέν ἐστὶ σημεῖον συναφείας συνθέτων λέξεων, ἢ ση-
 μεῖον ἐνώσεως δύο λέξεων, οἷον νικῶλαος· διὰ τοῦτο γὰρ
 καὶ ὠνόμασται ὑφέν, ὡς ἐροῦσα τὰς λέξεις καὶ ὑφ' ἐν 5.
 ποιοῦσα ἀναγινώσκεισθαι. τίθεται δὲ ὑποκάτω τῶν δύο
 λέξεων, ἐπὶ τῆς προτέρας λέξεως τοῦ ἐσχάτου γραμμα-
 τὸς ἔχουσα τὴν ἀρχήν, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας τοῦ ἀρκτι-
 κοῦ ἔχουσα τὸ τέλος τοῦ σχήματος. διαφέρει δὲ ἡ δια-
 στολὴ τῆς ὑφέν, ὅτι τῆς ὑφέν συναπτοῦσης τὰ δοκοῦντα 10
 διαιρεῖσθαι, αὕτη πάλιν τὰ δοκοῦντα ἠγνώσθαι διαιρεῖ,
 οἷον ἡλθε, νῆπιος.

Εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι αἱ σύνθετοι λέξεις ἀπὸ τῶν
 τεσσάρων γίνονται πτώσεων. αὗται δὲ αἱ πτώσεις ἢ κα-
 τὰ τὸ τέλος συντίθενται, οἷον Περικλῆς· ἢ κατὰ τὴν 15
 ἀρχούσαν, οἷον φιλομαθής· ἢ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ κα-
 τὰ τὸ τέλος, οἷον φιλόδημος. Κατὰ μὲν οὖν τὸ τέλος
 οὐ πᾶσα πῶσις συντίθεται, ἀλλ' ἡ εὐθεία μόνη, οἷον
 Ἰλάτων - φιλοπλάτων, Ἑλλήν - φιλελλήν, καὶ γενική·
 γενική δὲ οὐ πᾶσα, ἀλλὰ μόνη ἡ εἰς $\overline{\alpha\varsigma}$ λήγουσα καὶ ἡ 20
 εἰς $\overline{\eta\varsigma}$ καὶ ἡ εἰς $\overline{\omicron\varsigma}$, οἷον φαρέτρα φαρέτρας - [ὁ] εὐφαρέ-
 τρας, τέχνη τέχνης - ὁ κλυτοτέχνης, γράμμα γράμμα-
 τος - ὁ φιλογράμματος· καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπεὶ γὰρ
 αὗται αἱ γενικαὶ ἔχουσι κατάληξιν ἀρμόζουσαν εὐθεία —
 ἡ γὰρ εἰς $\overline{\alpha\varsigma}$ κατάληξις καὶ ἡ εἰς $\overline{\eta\varsigma}$ καὶ ἡ εἰς $\overline{\omicron\varsigma}$ καὶ 25
 τῆς εὐθείας εἰσὶν, οἷον σοφός, Πέρσης, κοχλίας —, πᾶ-
 σα δὲ σύνθεσις ἀναδρομὴν πάσχει εἰς τὴν εὐθείαν, οἷον
 γράμμα γράμματος - ὁ φιλογράμματος, εἰκότως αὗται
 αἱ γενικαὶ συντίθενται κατὰ τὸ τέλος· ἡ γὰρ εἰς $\overline{\omicron\upsilon}$ λή-
 γουσα γενική οὐ δύναται συντεθῆναι κατὰ τὸ τέλος, 30
 ἐπεὶ οὐκ ἔχει κατάληξιν ἀρμόζουσαν εὐθεία· οὐκ ἔχο-
 μεν γὰρ εὐθείαν εἰς $\overline{\omicron\upsilon}$ δίφθογγον λήγουσαν· διὰ τοῦτο
 γὰρ οὔτε ἐκ δοτικῆς οὔτε ἐξ αἰτιατικῆς κατὰ τὸ τέλος γί-

νεται σύνθεσις, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι κατάληξιν ἀρμόζου-
σαν εὐθεία. τὸ γὰρ $\bar{\iota}$ καὶ τὸ $\bar{\alpha}$ καὶ τὸ $\bar{\eta}$ καὶ τὸ $\bar{\omega}$,
οἷον Αἴαντι, κοχλίᾳ, Πέρσῃ, Μενελάῳ, καταλήξεις εἰσὶ
τῆς δοτικῆς, ἃ τίνα οὐκ εἰσὶ καταλήξεις τῆς εὐθείας τοῦ
ἄρσενικοῦ γένους· καὶ τὸ $\bar{\alpha}$ καὶ τὸ $\bar{\eta}$ καὶ τὸ $\bar{\omega}$, τῆς 5
αἰτιατικῆς ὄντα καταλήξεις, οἷον Αἴαντα, εὐγενῇ, βοῦν,
οὐκ εἰσὶ τῆς εὐθείας. εἰ δέ τις λέγει ὅτι ἡ αὐτὴ αἰτια-
τικὴ κατάληξιν ἔχει ἀρμόζουσαν τῇ εὐθείᾳ — τὸ γὰρ $\bar{\eta}$,
οἷον Πέρσῃ, καὶ τὸ $\bar{\alpha}$, οἷον κοχλίαν, καὶ τῆς εὐθείας
ἐστίν, οἷον Παιῖν, Ἀλκμάν, φιλέλλην —, ἴστω ὥς ἐπει- 10
δὴ πλείους εἰσὶν αἱ καταλήξεις τῆς αἰτιατικῆς, αὐ μὴ
εἰσὶ καὶ τῆς εὐθείας τῶν ἄρσενικῶν, διὰ τοῦτο οὐ γίνε-
ται σύνθεσις ἐκ τῆς αἰτιατικῆς. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ
τῶν συντιθεμένων κατὰ τὸ τέλος.

Κατὰ δὲ τὸ ἄρχον συντίθεται καὶ ἡ εὐθεία, οἷον 15
Ἀστυάναξ, καὶ ἡ γενικὴ, οἷον Ἑλλήσποντος, καὶ δοτικὴ,
οἷον Ἀρηΐφιλος, καὶ αἰτιατικὴ, οἷον θουνεχής.

Κλητικὴ δὲ οὐδέποτε συντίθεται διὰ τοιαύτην αἰ-
τίαν. Ἡ κλητικὴ καὶ αὐτοτελής ἐστι, καὶ δευτέρου προς-
ώπου ἐστὶ, καὶ πρὸς τινά ἐστι, καὶ τὸ ἐπιφερόμενον 20
πάντως ἢ ὁμοιόπτωτον ἀπαιτεῖ, οἷον

Ἀτρεΐδῃ κύδιστε·

ἀμφότεραι γὰρ κλητικαὶ εἰσιν· ἢ ἐὰν μὴ ὁμοιόπτωτον
εὐρεθῇ τὸ ἐπιφερόμενον, γενικὴ εὐρίσκεται, γενικὴ δὲ ἢ
κτητικὴ ἢ συγκριτικὴ. καὶ κτητικὴ μὲν οἷον 25

ἄναξ ἀνδρῶν,

συγκριτικὴ δὲ οἷον

ὑπατε κρείοντων.

ἢ δὲ εὐθεία οὔτε αὐτοτελής ἐστίν, οὔτε πρὸς τινά
ἐστι (περὶ γὰρ τινός ἐστιν), οὔτε δευτέρου προς- 30
ώπου ἐστὶ (τρίτου γὰρ προσώπου ἐστίν), οὔτε πάν-
τως τὸ ἐπιφερόμενον ὁμοιόπτωτον ἀπαιτεῖ ἀλλ' ὁμο-
μοιόπτωτον, οἷον Σωκράτης Πλάτωνα τύπτει,
Ἄλ-

Ἀλκιβιάδης Δημοσθένει διαλέγεται. εἰ συνε-
 τίθετο οὖν ἡ κλητικὴ, ἠναγκάζετο ἀναδρομὴν ποιήσα-
 σθαι εἰς τὴν εὐθείαν, καθὼ αἱ συνθέσεις ἀναδρομὴν
 ποιοῦνται εἰς τὴν εὐθείαν, οἷον γράμμα γράμματος - ὃ
 φιλογράμματος καὶ βούς βοός - πολύβοος. ἀναδρομὴν 5
 δὲ ποιοῦσα εἰς τὴν εὐθείαν, καθὼ μὲν εὐθεία ἐγένετο,
 ἠναγκάζετο μὴ εἶναι αὐτοτελής, μὴ εἶναι πρὸς τινα, μὴ
 εἶναι δευτέρου προσώπου, μὴ ἔχειν τὸ ἐπιφερόμενον πάν-
 τως ὁμοιόπρωτον· καθὼ δὲ ἀπὸ κλητικῆς συνετέθη, αἱ
 δὲ συνθέσεις θέλουσι φυλάττειν λείψανόν τι τοῦ ἀπλοῦ 10
 — οἷον τὸ φιλάνθρωπος, ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ δὴ συνετεθὲν
 τοῦ ἀνθρώπου, ἐφύλαξέ τι λείψανον τὸ ἀνθρώπου —,
 ἀναγκάζεται καὶ αὐτοτελής εἶναι καὶ πρὸς τινα καὶ δευ-
 τέρου προσώπου, καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔχειν ἢ ὁμοιόπρω-
 τον ἢ γενικὴν, γενικὴν δὲ ἢ κτητικὴν ἢ συγκριτικὴν. 15
 ἐπειδὴ δὲ οὐ δύναται κατὰ ταῦτόν καὶ αὐτοτελής εἶναι
 καὶ μὴ αὐτοτελής, καὶ πρὸς τινα καὶ περὶ τίνος, καὶ
 δευτέρου προσώπου καὶ τρίτου, καὶ τὸ ἐπιφερόμενον μὴ
 ἔχειν πάντως ὁμοιόπρωτον καὶ ἔχειν τὸ ἐπιφερόμενον ἢ
 πάντως ὁμοιόπρωτον ἢ γενικὴν κτητικὴν ἢ συγκριτικὴν, 20
 τούτου χάριν οὐ συντίθεται.

Γίνονται δὲ αἱ συνθέσεις ἢ τῶν δύο λέξεων οὐσῶν
 ἰδίᾳ ῥητῶν, ἢ τῆς μὲν μιᾶς ἰδίᾳ ῥητῆς, τῆς δὲ ἑτέρας
 ἰδίᾳ νοητῆς. καὶ τὰς δύο μὲν λέξεις ἰδίᾳ ῥητὰς ἔχει ἢ
 σύνθεσις αὕτη, φιλόδημος, ἀρχιστράτηγος· λέγεται γὰρ 25
 καὶ τὸ φίλος ἰδίᾳ καὶ τὸ δῆμος, καὶ τὸ ἀρχή καὶ τὸ
 στρατηγός. τὴν δὲ μίαν ῥητὴν καὶ τὴν μίαν νοητὴν
 τὸ ζάκοτος καὶ τὸ ἄλογος καὶ τὸ ἐρίτιμος καὶ τὰ ὅμοια.
 τούτων γὰρ αἱ πρότεραι λέξεις οὐδέποτε κατ' ἰδίαν ῥη-
 ται, ἀλλὰ καθ' αὐτὰς νοοῦμεναι καὶ σημαίνουσιν τι· καὶ 30
 γὰρ τὸ μὲν ζα καὶ τὸ ἐρί ἐπίτασιν, τὸ δὲ ᾱ τὸ ὁμοῦ.

Καὶ ἔστιν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ σύνθεσις ἐκ δύο
 λέξεων, γίνεται δὲ καὶ ἐκ τριῶν, ὥς τὸ δυσαριστοτό-

κεια, παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς καὶ ἐκ πλειόνων, ὥς παρὰ Ἀριστοφάνει σφραγιδονυχάρογοκόμεται οἱ φιλόσοφοι διὰ τὸ ἄργοι διατελεῖν καὶ κομῆται εἶναι, ἔτι καὶ σφραγίδας ἐν τοῖς δακτυλίοις φορεῖν. καὶ παρ' Εὐπόλιδι ἀμφιπολεμοποιηδισίτρατος.

5

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ τέλους ἀρχομένων συνθέτων μάλιστα χρὴ τιθέναι τὴν ὑφέν, ἐπειδὴ διαφορεῖσθαι συμβαίνει τὰ τοιαῦτα. περὶ τὸν γὰρ ὁμαι ἐπιτιθέναι τοῖς ἐξ ἀπολείποντος, ὥσπερ καὶ τοῖς παρασυνθέτοις, ἃ πέρ ἐστιν ὡς εἰπεῖν ἀπλᾶ· παράγεσθαι γὰρ ἀρξάμενα γενέ- 10 σεως ἐτέρας ἐπιλαμβάνεται. οἷον Φιλιππίδης· οὐ χρὴ τιθέναι τὴν ὑφέν, διότι παρασύνθετόν ἐστι. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς ἐπεκτάσεσι καὶ ταῖς ἀχωρίστοις συντάξεσι νοεῖσθω, Πάλληνάδε, Μέγαράδε, δηλαδή, τοίνυν, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν. οὕτω δὲ ὁμαι ἔχειν καὶ τὸ οὐδεὶς ἐκ 15 τριῶν μερῶν λόγου χωρὶς ἀποστροφῆς καὶ ὑποδιαστολῆς.

Ἐποτακτέον δὲ τῇ ὑφέν καὶ τὰ ἐν συναλοιγῇ λεγόμενα, οἷον ἀγῶ, καὶ τὰ ἐν δύο λέξεσι συνημμένην διάνοιαν ἐπαγγελλόμενα, οἷον

τοξότα λωβήτηρ.

20

ἐν γὰρ νοεῖται διὰ τῶν δύο, ἀντὶ τοῦ διὰ τῶν τόξων λωβώμενε καὶ βλαπτόμενε. καὶ

πύκα ποιητοῖο,

ἐπιμελῶς κατεσκευασμένου. καὶ

πυλάρταο κρατεροῖο.

25

μία γὰρ ἐκ τῶν δύο λέξεων ἐστιν ἡ διάνοια, καὶ βούλεται λέγειν τοῦ τὰς πύλας ἐπαρτῶντος ἰαχυρῶς. καὶ

ἄγριον αἰχμητήν.

μίαν γὰρ πάλιν διάνοιαν ληπτέον ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἀμφοτέρων· θέλει γὰρ λέγειν ἄγριον ἐν τῷ αἰχμάζειν, ὅ 30 ἐστι μάχεσθαι.

Διαστολὴ δὲ ἐστίν, ὅταν διαστεῖλαι καὶ διαχωρίσαι.

ὀφειλωμέν τινας λέξεις ἀπ' ἀλλήλων, οἷον ἔστιν, ἄξιος.
 διαστολή μὲν ἐστὶ διάστασις γραμμάτος περὶ τὴν σύν-
 ταξιν ἀμφιβαλλομένου. περὶ δὲ τῶν διαστολῶν ἐν τῷ
 περὶ ἀναγνώσεως ἐροῦμεν πλατύτερον, ὅταν διεξερχώμε-
 θα τοὺς τρόπους, καθ' οὓς δεῖ ἀναγινώσκειν. πλὴν τοῦ- 5
 το πρὸς τὸ παρὸν ἱστέον ὡς τῶν διαστολῶν αἱ μὲν εἰσι
 βελτιοῦσαι τὴν διάνοιαν, ὡς τὸ

ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν.

οὐ γὰρ Μίση ἀλλὰ Τεμέση πόλις Ἰταλλας ἱστορεῖται.
 αἱ δὲ μὴδὲ λυποῦσαι, ὡς ἐν τῷ 10

λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον.

δύναται γὰρ θεοῖς, εἰτα ἰδέ· αἱ δὲ ἐπὶ τὸ χεῖρον, ὡς τὸ
 εἰς Ἰθάκην γε νέεσθαι.

τινὲς γὰρ τὸ γενέεσθαι ἀντὶ τοῦ γενέσθαι φασίν, ὡς τὸ
 κρανέεσθαι καὶ κτανέεσθαι. καὶ εἵχετο λόγου τὸ γενέε- 15
 σθαι, εἰ καὶ ἡ διάνοια ἐπὶ τῇ λέξει ταύτῃ ἀκόλουθος
 ἦν. ὁρᾶται δὲ ἡ ὑποδιαστολή ἐν παραθέσει, ἥ τις ἐστὶ
 λέξεων παρὰλληλος σύνταξις κατὰ τὸν ὑπάρχοντα ἐκά-
 στῳ λόγον.

20

ΓΕΛΩΓΙΟΤ ΤΟΤ ΧΟΙΡΟΒΟΣΚΟΤ

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΛΙΔΙΩΝ.

Ἰστέον ὅτι τριχῶς λέγεται ἡ προσωδία. καὶ [γὰρ] ἡ
 παρὰ τοῖς μουσικοῖς, τούτέστι τὸ στόμα καὶ ἡ ἐκφώνη- 25
 σις τῶν αὐλῶν, λέγεται προσωδία· καὶ ἡ ἐν τῇ ἐκφωνή-
 σει γινομένη, τούτέστιν ἐν τῷ παροξύνεσθαι λέξιν ἢ
 ὀξύνεσθαι ἢ περισπᾶσθαι· καὶ αὐτὸς ὁ χαρακτήρ τῶν
 τόνων καὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν πνευμάτων, οἷον ὀξεῖα,
 βαρεῖα, περισπωμένη· ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 30

Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ταῖς προσωδαῖς τρεῖς ἐστὶν εἶδη.
 ἔστι γὰρ τόνος, χρόνος, πνεῦμα. καὶ τόνοι μὲν εἰσι τρεῖς,
 ὀξεῖα, βαρεῖα, περισπωμένη· χρόνοι δύο, μακρὰ καὶ

Υ γ 2

βραχεΐα· πνεύματα δύο, δασεΐα καὶ ψιλή. ἐπὶ τὰ οὖν εἰ-
σίν, ὡς δέδεικται, αἱ προσωδίαί.

Καὶ ἰστίον ὅτι ἡ μὲν ὀξεΐα ταύτης τῆς προσηγορίας
ἐτύγχανεν ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δρομέων τῶν ὀξέως
τρέχόντων. ὥσπερ γὰρ τοὺς δρομεῖς τοὺς ὀξέως τρέχοντας 5
ὁρῶμεν ἐπὶ τὰ ἄνω φερομένους καὶ γινομένους, τὸν αὐ-
τὸν τρόπον καὶ ἡ ὀξεΐα ἐπὶ τὰ ἄνω νεύει. Ἡ δὲ βαρεΐα
ταύτης τῆς προσηγορίας ἐτύγχανεν ἀπὸ τῆς μεταφορᾶς
τῶν βασταζόντων φορτίον. ὥσπερ γὰρ οἱ βασταζόντες
φορτίον τῷ βάρει συγκλονούμενοι κάτω νεύουσι, τὸν αὐ- 10
τὸν τρόπον καὶ ἡ βαρεΐα κάτω νεύει. Ἡ περισπωμένη
ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας, ἐπεὶ δὲ ὅμοια τῷ σχήματι
περικεκλασμένη ῥάβδῳ, ἔχουσα τὰς δύο ἀρχὰς νευούσας
πρὸς ἀλλήλας. περισπωμένη οὖν λέγεται οἷον ἐπερικλω-
μένη, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν περισπωμένων ἐν πράγματι. 15
καὶ γὰρ οὗτοι ἀπὸ τοῦ πόνου δοκοῦσι περικεκλάσθαι.
τοιαύτη οὖν καὶ ἡ περισπωμένη τῷ σχήματι. Ἡ δὲ μα-
κρὰ καὶ ἡ βραχεΐα τοιαύτης προσηγορίας ἔτυχον ἢ ἐκ
τῆς θέσεως, καθὼς ἡ μὲν μακρὰ πολὺ διάστημα κρατεῖ,
ἡ δὲ βραχεΐα ὀλίγον· ἢ ἐκ τοῦ χρόνου, καθὼς ἡ μὲν μα- 20
κρὰ δύο χρόνους ἔχει, ἡ δὲ βραχεΐα ἕνα. Ἡ δὲ δασεΐα
οὕτως ὠνόμασται παρὰ τὸ δα ἐπιτατικὸν μόριον καὶ τὸ
σεύω τὸ σημαῖνον τὸ ὀρμῶ, οἷον ἐκ τῆς πάνυ ὀρμῶσα καὶ
ἀθρόφῳ τῷ πνεύματι προφερομένη· καὶ γὰρ δοκεῖ ἐκ τοῦ
θώρακος ἐκπέμπεσθαι. Ἡ δὲ ψιλή οὕτω προσηγορεύθη πα- 25
ρὰ τὸ ἀσθενῆ αὐτὴν εἶναι. οὕτω καὶ ψιλὸν στρατιώτην
εἰώθαμεν καλεῖν τὸν γυμνὸν καὶ ἀοπλον καὶ ἀσθενῆ.
ὅτι δὲ ἡ ψιλή ἀσθενής ἐστι, δῆλον, εἶγε δασυνομένου
φωνήεντος ἐπιφερομένου τρέπεται τὸ προηγούμενον ψι-
λὸν εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ δασύ, οἷον κατὰ ἡμῶν - 30
καθ' ἡμῶν· τὰ δὲ δασεΐα ψιλουμένου φωνήεντος ἐπιφε-
ρομένου, αἵτε δὴ ἰσχυρότερα ὄντα, οὐ τρέπονται, οἷον
ἀμφὶ ἀγαθόν - ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα. δεῖ προσ-

θεῖναι χωρὶς εἰ μὴ κατὰ διάλεκτον τραπῇ. πολλάκις γὰρ αἱ διάλεκτοι ψιλουμένοι φωνήεντος ἐπιφερομένου τρέπουσιν τὸ δασύ, ὡς ἔχουσιν καὶ τὸ ἀμφὶ πρόθεσις· ἐκ τούτου γίνεται ἀμφέχεσθαι, καὶ Διολικῶς ἀμπέχεσθαι.

Ἔνιοι δὲ τὰ καλούμενα πάθη προστιθέασιν ταῖς 5 προσφθάλαις, ἃ πᾶσι ἐστὶν ἀπόστροφος, ὑφέν, ὑποδιαστολή. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα οὐ καλοῦσιν κυρίως προσφθάλαις, ἐπεὶ αἱ προσφθάλαι περὶ τὰ φωνήεντα θέλουσι καταγίνεσθαι — καὶ γὰρ οἱ τόνοι καὶ οἱ χρόνοι καὶ τὰ πνεύματα ἐπάνω φωνήεντων τίθενται· μόνον τὸ ρ ἐκ τῶν 10 συμφώνων πέφυκε καὶ δασεῖαν δέχεσθαι καὶ ψιλήν —, ἢ δὲ ἀπόστροφος καὶ ἢ ὑφέν καὶ ἢ ὑποδιαστολή καὶ ἐπὶ συμφώνων τίθενται, ἢ μὲν ἀπόστροφος ὡς ἐπὶ τοῦ καθ' ἡμῶν, ἢ δὲ ὑφέν ὡς ἐπὶ τοῦ Διόσκορος, ἢ δὲ ὑποδιαστολή ὡς ἐπὶ τοῦ Διδος, κοῦρος. τούτου οὖν χάριν οὐ λέγονται κυρίως προσφθάλαι ἢ ἀπόστροφος καὶ ἢ 15 ὑφέν καὶ ἢ ὑποδιαστολή.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπόστροφος μὲν ὠνομάσθη ἢ ἐκ τῆς θέσεως, ἐπεὶ ἐπὶ τὰ ἔσω ἐστραμμένη ἐστίν· ἐπὶ τὰ ἔσω γὰρ νεύει· ἢ ὅτι ἐν ταῖς λέξεσι τίθεται ταῖς ἀποστροφόμεναις τὴν ἄλλεπαλληλίαν τῶν φωνήεντων, ὡς κατὰ ἡμῶν — καθ' ἡμῶν. ὑφέν δὲ ὠνομάσθη, ἐπεὶ ἐννοεῖ τὰς λέξεις ὑφ' ἑν, ἥγουν ἅμα ποιεῖ αὐτὰς ἀναγινώσκεσθαι, ὡς Διόσκορος. ἢ δὲ ὑποδιαστολή ὠνομάσθη, ἐπεὶ διαστέλλει καὶ διαχωρίζει τὰς λέξεις ἀπ' ἀλλήλων. 25

Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπλοῖ μὲν τόνοι εἰσὶ δύο, ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα, σύνθετος δὲ τόνος εἷς. Καὶ λέγουσιν οἱ τινες ὅτι διὰ τοῦτο ἡ περισπωμένη σύνθετος λέγεται, ἐπεὶ πολλάκις ἡ συλλαβὴ ἢ ἔχουσα τὴν περισπωμένην διάλυσιν πάσχει, ὡς πρῶν — πρῶων, μουσῶν — μουσῶων. 30 Κακῶς δὲ λέγουσιν, πρῶτον μὲν ὅτι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ὠφελε καὶ ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα σύνθετος τόνος καλεῖσθαι, ἐπεὶ πολλάκις καὶ τούτων ἐν συλλαβαῖς

οὐσῶν γίνεται διάλυσις, ὡς οἷον Ἀτρείδου Ἀτρείδew, φίλου φίλοιo, χρηζῶ χρηζῶ. δεύτερον δὲ οὐ πᾶσα συλλαβὴ ἔχουσα περισπωμένην διάλυσιν πάσχει· ἰδοὺ γὰρ τὸ κερῶ καὶ τιλῶ καὶ βρανῶ οὐ πάσχουσι διάλυσιν. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι διὰ τοῦτο ἡ περισπωμένη σύνθετος λέγεται, 5 ἐπειδὴ ἅει ἐπάνω φύσει μακρᾶς τίθεται, ἢ τις σύνθετος χρόνος ἐστίν· ἐκ δύο γὰρ χρόνων σύγκειται.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ τί, ὥς περ ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα συνερχόμεναι ἀποτελοῦσι τόνον ἕτερον, λέγω δὴ τὴν περισπωμένην, διὰ τί μὴ καὶ ἡ βαρεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα 10 συνερχόμεναι ἀποτελοῦσιν ἕτερον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι προσῳδία κυρίως ἐπτά εἰσιν, ἥγουν ἡ ὀξεῖα, ἡ βαρεῖα, περισπωμένη, δασεῖα, ψιλῇ, μακρά, βραχεῖα· ἡ γὰρ ἀπόστροφος καὶ ἡ ὑφὲν καὶ ἡ ὑποδιαστολή οὐκ εἰσὶ κυρίως προσῳδαί. τούτων οὕτως ἐχόντων αἱ προσῳδαί, 15 συναπτόμεναι ἀλλήλαις, τύπον ἀποτελοῦσι στοιχείου, ὡς οἷον ἡ μακρὰ συναπτομένη τῇ βραχεῖα τύπον τοῦ $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ ἀποτελεῖ, ὡς οἷον $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ · πάλιν ἡ δασεῖα συναπτομένη τῇ ψιλῇ τύπον τοῦ $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ ἀποτελεῖ, ὡς οἷον $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ · πάλιν ἡ ὀξεῖα συναπτομένη τῇ βαρεῖα τὸν τύπον τοῦ $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ ἀποτελεῖ, ὡς οἷον $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$. ἐπεὶ 20 οὖν ἡ βαρεῖα συναπτομένη τῇ ὀξεῖα οὐκ ἀποτελεῖ τύπον στοιχείου. — τὸ γὰρ $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ κεράλιον ἔχει ἐπὶ τὰ κάτω νεύουσαν —, τούτου χάριν ὥς οὐκ ἀποτελοῦσα ἡ βαρεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα τύπον στοιχείου, ἕτερον τόνον οὐκ ἀποτελοῦσιν.

25

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ τί, ὥς περ ἀπὸ δύο τόνων γίνεται ἕτερος τόνος, τουτέστιν ἀπὸ ὀξεῖας καὶ βαρεῖας ἡ περισπωμένη, διὰ τί μὴ καὶ ἀπὸ δύο πνευματιῶν γίνεται ἕτερον πνεῦμα, ὡς οἷον ἀπὸ δασείας καὶ ψιλῆς. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν [ὅτι] ἡ δασεῖα ἀπὸ τοῦ θώρακος 30 ἐκπέμπεται, ὅθεν καὶ δασεῖα λέγεται· ἔστι γὰρ παρὰ τὸ $\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$ ἐπιτατικόν καὶ σεύω τὸ σημαῖνον τὸ πᾶν ὁρμῶ, οἷον ἐπὶ τὸ πᾶν καὶ ἡ ἐκ βάθους ὁρμῶσα. ἡ δὲ ψιλῇ ἐκ

τῶν ἄκρων τῶν χειλέων ἐξέρχεται, ὅθεν καὶ ψιλὴ λέγεται, οἷον εἴ ἢ ἐν τοῖς ἄκροις οὔσα. ὅθεν καὶ ψέλλια εἰώθαμεν λέγειν τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς ἄκροις τῶν χειρῶν. καὶ ἐκ τούτου οὐ δύνανται συναφθῆναι καὶ ποιῆσαι ἕτερον πνεῦμα. πῶς γὰρ τὸ ἐκ τοῦ θώρακος ἐκπεμπόμενον δύναται συναφθῆναι τῷ ἐκπεμπόμενῳ ἐκ τῶν ἄκρων τῶν χειλέων; θώρακος γὰρ καὶ χειλέων πολὺ τὸ μέσον ἐστίν.

Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, διὰ τί, ὥς περ ἀπὸ τῶν δύο τόνων γίνεται ἕτερος τόνος, οἷον ἀπὸ ὀξεύας καὶ βαρείας γίνεται ἡ περισπωμένη, διὰ τί μὴ ἀπὸ μακρᾶς καὶ βραχείας γίνεται ἕτερος χρόνος. Καὶ λέγομεν ὅτι τὰ στοιχεῖα ἢ μονόχρονα εἰσιν, οἷον ε καὶ ο, ἢ δίχρονα, οἷον η καὶ ω· οὐδέποτε δὲ ὑπερβαίνουνσι τοὺς δύο χρόνους. εἰ συνῇθον οὖν ἡ μακρὰ καὶ ἡ βραχεῖα, καὶ ἀπετέλεσαν ἕτερον χρόνον, ἥμελλε τρίχρονος εἶναι χρόνος· καὶ γὰρ ἡ βραχεῖα ἓνα χρόνον ἔχει καὶ ἡ μακρὰ δύο· καὶ εἰς οὐδὲν εἶχε λυσιτελεῖν, ὅπου γε τὰ στοιχεῖα οὐχ ὑπερβαίνουνσι τοὺς δύο χρόνους.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ὀξεύα ἢ ἐν τῷ τέλει τίθεται ἢ πρὸ μιᾶς τοῦ τέλους ἢ πρὸ δύο, οἷον σοφός, φιλόσοφος, ἄνθρωπος· πρὸ τριῶν δὲ οὐδέποτε. ἡ περισπωμένη ἢ ἐν τῷ τέλει τίθεται, ὥς ἐπὶ τοῦ Ἑρμῆς, Ἱηρακλῆς, ἢ πρὸ μιᾶς τοῦ τέλους, ὥς ἐπὶ τοῦ οἴκος, κῆπος· πρὸ δύο δὲ οὐκέτι. οὐδέποτε ἐπάνω βραχείας τίθεται περισπωμένη, οὔτε ἐπάνω θέσει μακρᾶς, ἀλλ' ἐπάνω μόνον τῶν φύσει μακρῶν, οἷον Ἑρμῆς, δῆμος.

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσα λέξις ὀξύτονος ἐν τῇ συνεπείᾳ, ἥγουν ἐν τῇ φράσει, κοιμίζεται τὴν ὀξεῖαν εἰς βαρεῖαν, χωρὶς τοῦ τίς, οἷον

Ζεὺς δ' ἐπελ οὖν Τρωάς τε, καλὸς ἄνθρωπος ἦλθεν, σοφὸς ἄνθρωπος παρεγένετο. πρόσκειται χωρὶς τοῦ τίς, ἐπειδὴ τοῦτο φυλάττει τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;

Δεῖ δὲ ἐν τῷ κανόνι προσθεῖναι χωρὶς εἰ μὴ ἐπιφέροιτο στιγμή ἢ ἐγκλιτικόν. ἐὰν γὰρ ἐπιφέρηται στιγμή ἢ ἐγκλιτικόν, οὐ κοιμίζεται ἡ ὀξεῖα εἰς βαρεῖαν, οἷον

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς 5

Ἀχιλλεύς.

τὸ γὰρ Ἀχιλλεύς οὐ κοιμίζει τὴν ὀξεῖαν εἰς βαρεῖαν, ἐπειδὴ ἔχει ἐπιφερομένην τὴν στιγμήν. καὶ πάλιν ἐν τῷ

Ζεὺς τε καταχθόνιος

τὸ Ζεὺς οὐ κοιμίζει τὴν ὀξεῖαν εἰς βαρεῖαν, ἐπειδὴ ἔχει 10 ἐπιφερόμενον ἐγκλιτικόν, λέγω δὴ τὸν τέ σύνδεσμον.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον εὐγενέος εὐγενοῦς, παῖς παῖς, Δημοσθενέων Δημοσθενῶν. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ ἡ βαρεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα εἰς ὀξεῖαν συναιροῦνται, ἐὰν μὴ 15 τονικὸν κωλύσῃ παράγγελμα, οἷον ζωός ζωός, ἱσταώς ἱστώς, Κισῆς Κισῆς. πρόσκειται „εἰ μὴ τονικὸν κωλύσει παράγγελμα” διὰ τὸ ἀδελφιδέος ἀδελφιδοῦς, θυγατριδέος θυγατρίδοῦς· ταῦτα γὰρ δι' ἕτερον λόγον περισπάσθη, τὸν λέγοντα ὅτι τὰ εἰς οὐς ὀνόματα ἀπλᾶ μὲν 20 ὄντα περισπῶνται, οἷον βοῦς, πλοῦς, ῥοῦς, νοῦς, πλὴν τοῦ πούς καὶ ὁδοῦς· σύνθετα δὲ ὄντα βαρύνονται, οἷον σύννους, εὐπλους.

Ἰστίον δὲ ὅτι ἡ ὀξεῖα καὶ αἱ δύο βαρεῖαι εἰς ὀξεῖαν καὶ βαρεῖαν συνέρχονται, οἷον Δημοσθένεος Δημο- 25 σθένους, τεῖχεα τείχη, βέλεα βέλη. τὸ γὰρ χάλκεος καὶ χρύσεος καὶ ἀργύρεος καὶ σιδήρεος, γινόμενα χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς, ἑτέρῳ λόγῳ περισπῶνται, οἷον τῷ λόγῳ τῶν εἰς οὐς ἀπλῶν, ὡς τὸ πλακοῦς, Σιμοῦς, ἀδελφιδοῦς, θυγατρίδοῦς. ἐν οἷς οὖν τὸ 30 χαλκοῦς, σιδηροῦς, χρυσοῦς, ἀργυροῦς ἀπλᾶ εἰσὶ, καὶ εὐλόγως περισπῶνται.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΣ.

Προσώδιαι λέγονται οἱ τόνοι καὶ οἱ χρόνοι καὶ τὰ πνεύ-
 ματα καὶ τὰ πάθη, ὅτι λεγομένων τῶν ᾠδῶν ἦτοι τῶν λέ-
 ξων συνεκφωνοῦνται αὗται· αὗται γὰρ καθ' αὐτάς, μὴ 5
 λαληθείσης λέξεως, οὐκ ἔχουσι φύσιν τυποῦσθαι. προσ-
 ῳδιαὶ οὖν ἦτοι συνῳδιαί, τῆς πρὸς ἀντὶ τῆς σύν προθέσεως
 λαμβανομένης. ἢ προσῳδίας εἴπῃς ταύτας ὡς τυπούμενας
 πρὸς τὰς ᾠδὰς, τῆς πρὸς ἐπὶ σημαινούσης. εἰ μὴ γὰρ
 προὔποθῇσομεν τὴν λέξιν, πῶς ἂν τὴν ἐπικειμένην αὐ- 10
 τῇ προσῳδίαν τυπώσομεν; πρῶτον λέγεται τὸ ἅγιος, καὶ
 οὕτω τυποῦται ἢ ἐν τῷ $\bar{\alpha}$ δασεῖα καὶ ὀξεῖα. πρῶτον τῷ
 ᾠδῇ τὸ ἀγαθός εἴτε τὸ ἀγαθώτατος, καὶ οὕτω τυποῦ-
 ται ἢ ἐν τῷ $\bar{\alpha}$ ψιλῇ καὶ ἢ ἐν τῷ $\gamma\alpha$ βραχεῖα καὶ ἢ ἐν
 τῷ $\theta\omega$ ὀξεῖα.

15

Ῥιδαὶ λέγονται αἱ λέξεις ἐντεῦθεν. τὰ φωνήεντα
 ἀπὸ τῶν στοιχείων εἰσὶ τὰς φωνὰς ἀποτελοῦντα. τῶν δὲ
 φωνηέντων πρῶτον μὲν τὸ $\bar{\alpha}$, τελευταῖον δὲ τὸ $\bar{\upsilon}$. τὸ γὰρ
 $\bar{\omega}$ τὸ μέγα συντεθειμένον ἐστὶν ἐκ δύο $\bar{\upsilon}\bar{\upsilon}$ ἢ ἐκ δύο $\bar{o}\bar{o}$.
 διὰ γοῦν τοῦ $\bar{\alpha}$, τοῦ πρώτου γράμματος, καὶ τοῦ $\bar{\upsilon}$, ση- 20
 νεδοχικῶς καὶ τῶν ἄλλων φωνηέντων λαμβανομένων,
 ὥφειλε δηλοῦσθαι τὰ πράγματα. ἐπεὶ δὲ ἀδύνατον ἦν
 ταῦτα λαληθῆναι ἄλλως ἢ διὰ φωνῆς, αὐδὴ ἐκλήθη ἢ
 φωνή, συναιρεθέντος τοῦ αὐ, ἦτοι ἢ συνδέουσα τὰ γράμ-
 ματα τὰ δηλωτικὰ τῶν πραγμάτων. ἦν οὖν τὸ ἀρχαϊκῶ- 25
 τέρον αὐδὴ, ὅθεν τὸ αἰοιδὴ, ἐπειδὴ οἱ μεταγενέστεροι καὶ διὰ
 ῥήματος ἐτύπωσαν τοῦ αἰείδω τὸ λέγω. ἐντεῦθεν γέγονε
 τὸ αἰοιδὴ ἢ φωνή, κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα· τὰ
 ἔχοντα τὸ $\bar{\epsilon}$ ἐγκείμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν ἔχουσι τὸ $\bar{o}$ ἀν-
 τίπαρακείμενον ἐν τοῖς ὀνόμασι. κραθέντων δὲ τοῦ $\bar{\alpha}$ καὶ 30
 τοῦ $\bar{o}$ ᾠδὴ ἐξεφωνήθη. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ αἱ φωναὶ
 ᾠδαὶ λέγονται, ἡγουν αἱ δέουσαι τὰ φωνήεντα, δι' ὧν αἱ
 ἐκφωνήσεις γίνονται.

Δέκα εἰσὶν αἱ προσῳδαί, καὶ οὐ πλείους ἢ εἰλάσ-
 σους, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ τελειότατον. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἑνὸς
 μέχρι τοῦ δέκα ἀριθμοῦντες, ὥσπερ ἐξ ἄλλης ἀρχῆς
 τοῦ δέκα τοὺς ἄλλους λέγομεν ἀριθμούς. διὰ τοῦτο καὶ
 δέκα λέγεται, τρόπον Ἰωνικῷ, δέχα τι ὄν· ἡ γὰρ δεκάς 5
 δεχὰς ἂν κοινοτέρως ῥηθεῖη, ὅτι τοὺς πρὸ αὐτῆς ῥη-
 θέντας ἀριθμούς μεθ' ἑαυτὴν λεγομένους δέχεται καὶ
 συναλείπει αὐτοῖς. Καὶ ἡ εἰκάς γὰρ διπλῇ ἐστὶ δεκάς,
 εἰκάς δεχὰς λεγομένη, ἥτοι μετὰ τὴν δεκάδα καὶ τοὺς μο-
 ναδικούς ἀριθμούς ἑτέρα δεκάς, πόρῳ τοσοῦτον ἀπέχουσα 10
 τῆς πρώτης δεκάδος, ὅσον ἐκείνη τῆς μονάδος. ὥφειλεν
 οὖν λέγεσθαι ἡ εἰκάς ἰεκάς. Ἐπεὶ δὲ ἦν ἀναγκαῖον συναλ-
 ρεῖν γενέσθαι περιέχουσαν ὅλον τὸ ἐπὶ ῥῶμα καὶ τὸν
 ἀριθμόν, τὸ ι δὲ καὶ ϵ εἰς ι μακρὸν κιρνᾶται καὶ οὐκ
 εἰς ι δίφθογγον, γέγονεν ὑπερβιβασμός, καὶ προετέθη 15
 τὸ ϵ τοῦ ἑκάς τοῦ ι τοῦ σημαίνοντος τὸν ἀριθμὸν τὸν
 δέκα· καὶ οὕτω γέγονεν εἰκάς ἥτοι διπλῇ δεκάς. ὥσπερ
 καὶ τὰ τριάκοντα τριπλῇ δεκάς, ἥτοι τρία κοντά, διὰ τὸ
 κοντοῦ σχῆμα ἔχειν τὸ ι τὸ δηλωτικὸν τοῦ δέκα. κα-
 θεξῆς δὲ τὸν τρόπον τοῦτον καὶ τὸν τεσσαράκοντα εἴ- 20
 ποῖς καὶ τὸν πεντήκοντα καὶ τοὺς λοιπούς. Καὶ οὕτω
 τὸν δέκα δέχα εἵποῖς κοινοτέρως, ὡς δεκτικὸν τῶν ἄλλων
 ἔν τε ἀπλότητι καὶ διπλοσσιασμῷ καὶ πολυπλασιασμῷ.
 Τὸ δὲ ἑκατόν οὕτως ἐτυμολογοῦσιν· τὸ ἑκάς τοῦ δέκα
 ὄν τοσοῦτον, ὅσον τὸ δέκα τοῦ ἑνός· ἢ τὸ ἑκατι καὶ 25
 ἕνεκεν τοῦ δέκα ὄν, ἑκατιόν καὶ ἑκατόν. διὰ γὰρ τὸ
 πολλαπλασιάσαι ἐκείνο ἐπενοήθη. καὶ ἔστι τὸ μὲν ἑκα-
 τὸν ἕνεκά του· ἕνεκα γὰρ ἐστὶ τοῦ δέκα· τὸ δὲ δέκα,
 οὗ ἕνεκα· δι' αὐτὸ γὰρ ἐτέθη τὸ ἑκατόν. Οὕτως οὖν ὁ
 δέκα ἀριθμὸς τέλειος, καὶ διὰ τοῦτο δέκα αἱ προσῳδαί. *) 30

*) Διὰ τί εἰσι δέκα προσῳδαί; Κατὰ μὲν τοὺς φιλοσόφους

ἑπτὰ γὰρ ἦσαν τὸ πρῶτον, διότι καὶ φωνήεντα ἑπτὰ εἰ-
 σιν· ἐπενοήθησαν δὲ τὰ πάθη, καὶ προσετέθησαν ταύ-
 ταις, διὰ τὸ τέλειον τοῦ ἀριθμοῦ, ἵν' ἐντεῦθεν τὸ τέ-
 λειον καὶ ἐπωφελὲς διαγινώσκειτο τοῦ μαθήματος τῶν
 προσωδιῶν. τέλεια γὰρ λέγονται τὰ τέλος καὶ ἀποτελε- 5
 σμα ἔχοντα. Ἀποτέλεσμα δὲ τῶν προσωδιῶν πάνυ χρη-
 σιμώτατον καὶ ἀναγκαιότατον τὸ τυποῦσθαι δι' αὐτῶν
 τὰ σημαινόμενα ἥτοι τὰ πράγματα. ἰδοὺ γὰρ διὰ τοῦ
 ὅρος τοῦ δασυνομένου ἄλλο δηλοῦται, ὁ λόγος, καὶ διὰ
 τοῦ ὅρος τοῦ ψιλουμένου ἕτερον, ὁ πετρώδης καὶ τῆς 10
 γῆς πολὺ ἀπέχων λόφος. καὶ διὰ τοῦ ἄγνος τοῦ ψιλου-
 μένου καὶ παροξυνομένου δηλοῦται φυτὸν ἄκαρπον, διὰ
 δὲ τοῦ ἄγνός τοῦ δασυνομένου ὁ καθαρός καὶ ἄρῦπος
 καὶ ἀμίαντος.

Ἄλλως τὲ δὲ καὶ κατὰ μέθοδον αἱ προσωδίαί δέκα 15
 εἰσίν. ἡ γραμμὴ γὰρ ἄλλως καὶ ἄλλως τυπουμένη, καὶ
 τόποις ἄλλοτε ἄλλοις τιθεμένη, τὰς δέκα προσωδίας
 ἀποτελεῖ. τυπωθεῖσα γὰρ πρὸς τὸ ὀξύ, τὴν ὀξεῖαν ποιεῖ·
 πρὸς δὲ τὰ κατωφερές καὶ βαρὺ τραπέισα, τὴν βα-
 ρεῖαν· καμφθεῖσα δὲ τόξου δίκην, τὴν περισπωμένην. 20
 τυπωθεῖσα δὲ πρὸς τὸ ὀρθότατον, καὶ στιγμὴν ἔμπρο-
 σθε λαβοῦσα, τὴν δασεῖαν ποιεῖ. ἡ αὐτή, δηλαδὴ πρὸς
 τὸ ὀρθότατον τυπωθεῖσα, καὶ κατόπιν τὴν στιγμὴν δε-
 ξαμένη, ψιλὴ γίνεται. πλαγίως δὲ τυπωθεῖσα, τὴν μα-
 κρὰν ποιεῖ. καὶ καμφθεῖσα ἐναντίως τῇ περισπωμένη, 25
 βραχεῖα γίνεται. πάλιν καμφθεῖσα πρὸς τὸ κατόπιν,
 ἀπόστροφός ἐστι, τὴν ἄνωθεν τῆς φωνῆς θέσιν ἔχουσα.
 καὶ τῷ αὐτῷ τύπῳ τὴν κάτωθεν τῆς φωνῆς θέσιν ἔχου-

30

κατὰ τὰς δέκα αἰσθήσεις τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς, οἷον ὄρασιν,
 ὄσφρησιν, γέυσιν, ἀκοήν καὶ ἀφήν, νοῦν, λόγον, δόξαν, φαντασίαν
 καὶ αἰσθησιν· κατὰ δὲ τοὺς γραμματικούς, ἐπιθετὴ καὶ ὁ δέκα
 ἀριθμὸς τέλειός ἐστι.

σα, ὑποδιαστολή καλεῖται. ὑφὲν δὲ λέγεται κατὰ τὴν βρα-
χεῖαν τυπωθεῖσα, ὑποκάτω δὲ τῆς φωνῆς τιθεμένη, τῆς
βραχείας τὸν ἄνω τόπον ἐχούσης. Δέκα οὖν εἰσὶ παρὰ
τὸ μὴ ἄλλως δύνασθαι τὴν τοιαύτην γραμμὴν ἢ τυποῦ-
σθαι ἢ τόπῳ τίθεσθαι.

5

Οἱ δὲ λέγοντες ἀπὸ κεραιῶν τινῶν τὰς προσωδίας
γίνεσθαι, αἱ τινες ἐκ στοιχείων τινῶν τομῆς προβαίνου-
σιν, οὐκ ἰσχυρῶς λέγουσι. τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πάντα
τὰ στοιχεῖα ὤφειλε τμηθῆναι καὶ προσωδίας ποιῆσθαι,
καὶ οὐ μόνον τὸ Α καὶ τὸ Η καὶ τὸ Ο καὶ τὸ Ε. φασὶν 10
ὅτι τὸ Α κοπτόμενον ποιεῖ ὀξεῖαν καὶ βαρεῖαν, τὸ δὲ Η
δασεῖαν καὶ ψιλήν, τὸ Ε μακρὰν καὶ βραχεῖαν· τὸ δὲ
Ο τετραχῇ κοπτόμενον τὴν περισπωμένην, τὴν ἀπόστρο-
φον, τὴν ὑφὲν καὶ τὴν ὑποδιαστολὴν ποιεῖ. τοιαῦτά φη-
σιν οὕτω περιττὰ καὶ ἀμέθοδα ταῦτ' ἄρα, καὶ οὐ πρὸς- 15
ἐκτέον αὐτοῖς.

Εἰς πόσα διαιροῦνται αἱ δέκα προσωδία; Εἰς
τέσσαρα. Καὶ διὰ τί εἰς τέσσαρα, καὶ οὐκ εἰς πλείονα
ἢ ἐλάσσονα; Ὅτι, φησὶν, ὁ σχηματισμὸς τῶν τεσσάρων
στοιχείων, τοῦ α, β, γ, δ, ἀριθμούμενος τὸν δέκα ἀπο- 20
τελεῖ. ὅτι γοῦν τέσσαρα τὰ γράμματα καὶ ὅτι ἀριθμού-
μενα τὸν δέκατον ἀποτελοῦσι οἱ κεθότα ὁ δέκα εἰς τέσ-
σαρα διήρηται, καὶ οὐκ εἰς ἐλάσσονα ἢ πλείονα. *)

Οὕτω δὲ καλοῦνται παρὰ τὸ πρὸς αὐτὰς τείνεσθαι
τὰς φωνάς. ἢ δὲ τάσις ἢ πρὸς τὸ δξύ ἐστίν ἢ πρὸς τὸ 25

*) Διαιροῦνται δὲ αἱ δέκα προσωδία εἰς τέσσαρα, διότι καὶ
ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς γεννητικός ἐστι τοῦ δέκα· τέσσαρες γὰρ καὶ
δὺς τρεῖς ἀποτελοῦνται δέκα. ἢ κατὰ μίμησιν τῶν τεσσάρων στοι- 30
χείων, πυρός, ὕδατος, αἵρος καὶ γῆς, ξηροῦ, ὑγροῦ, ψυχροῦ καὶ
θερμοῦ, ὧν συντεθέντων ἀπετελείσθη τὰ ἐν ἡμῖν στοιχεῖα. ἔστι δὲ
καὶ πῦρ Πυθαγορείοις ὁ ἀριθμὸς ὁ τέσσαρα τίμιος, ὃν καὶ ὀρ-
κίον τίθενται.

βαρὺ ἢ πρὸς περίκλασιν τοῦ χρόνου τῆς καθ' ἡμᾶς λα-
χόντες τὸ ὄνομα. ὥσπερ γὰρ ὁ χρόνος τῷ μὲν τῶν ἀν-
θρώπων τείνεται, τῷ δὲ συστέλλεται, οὕτω δὲ καὶ αἱ
προσώδαι αὐταὶ ἐπὶ τοῖς [δι]χρόνοις ποιοῦσιν. ὅτε γὰρ τὰ
δύοχρονα ἐκτείνονται, ἡ μακρὰ τούτοις ἐπιτίθεται, ὅτε δὲ δ
συστέλλονται, ἡ βραχεῖα.

Ἐπειδὴ τῇ φωνῇ πνεῦμα ἐξέρχεται ἐπόμενον τοῖς
φωνήεσιν, ὅτε ἀπὸ φωνήεντος ἡ φωνὴ ἄρχεται, ἡ δασύ-
νεται ἡ ψιλοῦται. καὶ ἐπεὶ τὸ πνεῦμα ἡ ἀπὸ τοῦ θώ-
ρακος ἐξέρχεται ἢ ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων, δύο τὰ πνεύ- 10
ματὰ εἰσι, τὸ μὲν ἐκ τοῦ θώρακος ἐξερχόμενον δασύ,
τὸ δὲ ἐκ τῶν χειλέων ψιλόν. ἔλαβε δὲ ταῦτα τὰ ὀνόμα-
τα ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀνემιαίων πνευμάτων, ἃ πνέοντα
ἐν ὅρεσι δάσει μὲν ὕλης προσκρούοντα, μέγαν ἦχον ἀπο-
τελοῦσιν, ὑποψιθυρίζουσι δὲ ἐν ταῖς ψιλοτέροις ὅρεσιν 15
ῥῆγουν ἀδένδροις ἢ ὀλιγοδένδροις.

Πᾶθη δὲ λέγονται παρ' ὅσον ἐν ταῖς παθαινούσαις
τῶν λέξεων τίθενται, ἡ μὲν ἀπόστροφος ἐπ' ἐκθλίψει
φωνήεντος, ἡ ὑφ' ἐπὶ συνθέσει δύο λέξεων μίαν ἀπο-
τελουσῶν, ἡ ὑποδιαστολὴ ἐπὶ διαιρέσει καὶ τομῇ τοῦ 20
λόγου.

Σημειῶσαι ἐπὶ τῶν πνευμάτων τῶν τῆς δασείας καὶ
τῆς ψιλῆς, ὅτι οἱ μουσικοὶ ταῦτα ἐφεῦρον, καὶ πρὸς
τάς ἐκφωνήσεις ἐτίθουσιν τοῖς φωνήεσι. καὶ εἰ μὲν ἡ
φωνὴ εἴη τραχεῖα καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ θώρακος ἐξερχομέ- 25
νη, ἐὰν ἀπὸ φωνήεντος ἤρχετο, ἐδάσυναν· εἰ δὲ λιγυρά
τις καὶ χαλαρὰ καὶ ὑφειμένη, ψιλὴν ἐτίθουσιν περὶ τὸ
φωνήεν. ἐπειδὴ δὲ ὕστερον οἱ λόγοι τῶν μουσικῶν ἦσαν
δυσκατάληπτοι, ἐξ ἐμπειρίας καὶ οὗτοι τεχνωθέντες ἡμῖν
παρεδόθησαν, [καὶ] κατὰ τὴν παρατήρησιν καὶ παράδο- 30
σιν τῶν πρὸ ἡμῶν καὶ τοὺς ἐκείνων κανόνας τὰ πνεύμα-
τα τιθέαμεν τοῖς φωνήεσι.

Καὶ διὰ τί τρεῖς; Ὅτι οὐκ ἔγχωρεῖ πλείους, παρὰ

τὸ μὴ εἶναι τάσιν πρὸ τριῶν συλλαβῶν. Ὁξύτονον ὄνομα καλεῖται τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν· παροξύτονον τὸ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν· προπαροξύτονον, τὸ καὶ βαρύτονον, τὸ πρὸ δύο συλλαβῶν τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν. βαρύτονον δὲ λέγεται 5 διὰ τὸ πᾶσαν λέξιν μὴ ἔχουσαν ἐπὶ τέλους τὴν ὀξεῖαν βαρύνειν τοὺς παλαιούς, ἡγούν τιθέναι βαρεῖαν ἐπὶ τέλους, ὡς ἂν ἐγκλινομένου μέρους λόγου τῷ λόγῳ προστιθεμένου ἢ βαρεῖα εἰς ὀξεῖαν ἀνίσταται. καλεῖται δὲ οὕτω πᾶρά τὸ τὴν συλλαβὴν τὴν μέσσην τῆς ὀξεῖας καὶ 10 τῆς βαρεῖας μὴδένα τύπον ἐπιδέχουσαι, οἷον νικόλαος. ἰδοὺ γὰρ εἰς τὸ $\overline{\kappa\omicron}$ μὲν ὀξεῖα, εἰς τὸ $\overline{\omicron\varsigma}$ δὲ βαρεῖα· ἡ δὲ μέση συλλαβὴ ἢ $\overline{\lambda\alpha}$ τόνον οὐκ ἐπιδέχεται, ὥσπερ καὶ ἡ ὀπισθεν, ἢ $\overline{\nu\iota}$.

Διὰ τί δύο; Ὅτι πρὸ δύο συλλαβῶν περισπωμένη 15 οὐ τίθεται. Ἰστέον δὲ καθόλου ὅτι ἡ περισπωμένη ἐν λέξει συναιρεθείσῃ τίθεται. ἰδοὺ γὰρ τὸ κῆπος οὐκ ἀπὸ τοῦ κάπος, ὡς τινες λέγουσιν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τειχέειν, ἥτοι διαχεῖν καὶ ἡδονὴν ἐμποιεῖν, χέεπος, καὶ συναιρέσει τῶν δύο $\overline{\tau\epsilon\epsilon}$, καὶ τροπῇ τοῦ δασείος εἰς τὸ ἀντιστοι- 20 χοῦν αὐτῷ ψιλόν, κῆπος. ὡσαύτως καὶ τὸ δῆμος ἀπὸ τοῦ δέω τὸ δεσμεύω, δέεμος καὶ δῆμος· καὶ δεῖμος ὁ φόβος ἀπὸ τοῦ δέω τὸ φοβοῦμαι, δειμος καὶ δεῖμος. ὥσπερ καὶ τὸ Δημᾶς κύριον ἀπὸ τοῦ Δημέας, Νομᾶς καὶ τὰ ὅμοια. 25

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, τῇ μὴ ἐχούσῃ τὸν κύριον τόνον, τὸ παλαιὸν ἐπὶ τέλους ἐτίθετο· νῦν δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς ὀξεῖας ἐν τῇ συνεπέᾳ τίθεται. εἰ μὲν γὰρ εἰποῖς εἴρηται λόγος σοφός, ὀξεῖαν εἰς τὸ $\overline{\varphi\omicron\varsigma}$ θήσεις· εἰ δ' ἀναστρέψας εἰποῖς σοφὸς εἴρηται λόγος, 30 βαρεῖαν εἰς τὸ $\overline{\varphi\omicron\varsigma}$ θήσεις. ἔδοξε δὲ οὕτω τοῖς νεωτέροις τῶν γραμματικῶν, ὥστε μήτε τὰ βιβλία καταχαράσσεσθαι ταῖς καθ' ἑκάστην συλλαβὴν βαρεῖαις, μήτε

μὴν βαρεῖαν παντελῶς τοῦ τυποῦσθαι ἀποπεσεῖν παρὰ τὸ μηδ' ὅλως ὀπουδήποτε τίθεσθαι.

„Περὶ δὲ τῆς μακρᾶς καὶ τῆς βραχείας οὐκ ἔστι νῦν πολλὴ χρεῖα.” Ἡ μακρὰ καὶ ἡ βραχεῖα τίθεται ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις ἢ οὖν διχρόνοις. οὔτε γὰρ ἐν τοῖς μα- 5 κροῖς στοιχείοις, τῷ η καὶ τῷ ω , ἡ μακρὰ τίθεται, οὔτε ἐν τοῖς βραχείαι, τῷ ϵ καὶ τῷ $\omicron$, ἡ βραχεῖα· δηλα γὰρ τὰ μακρὰ καὶ τὰ βραχεῖα αὐτόθεν εἰσὶ. λοιπὸν ἐν τοῖς διχρόνοις τίθενται, ἡ μακρὰ μὲν ἐν τοῖς ἀμφιβό- 10 λοις ὡς μακροῖς, ἡ δὲ βραχεῖα ἐν τοῖς ὁμοίως βραχείαι. νῦν δὲ καὶ τοῦ ἐν τοῖς διχρόνοις τίθεται ταύτας ἀμελοῦσι πάντες σχεδόν. διὰ τοῦτο εἶπεν „οὐκ ἔστι νῦν πολλὴ χρεῖα.”

Τὸ παλαιόν, ὡς καὶ ἄνωθεν εἰπομέν, κατὰ λόγους μουσικοῦς καὶ ἡ δασεῖα καὶ ἡ ψιλὴ τοῖς φωνήσιν ἐπε- 15 τίθεντο. ἐπεὶ δὲ ἡ μουσικὴ ὀλίγοις ἔμελε, τινὲς τῶν γραμματικῶν ἐξ ἐμπειρίας κανόνας ἐποιήσαντο, κατὰ τὰς εὐρημένας παραδόσεις λέξιν ἐκάστην μεταχειρισά- 20 μενοι, καὶ τὰ ἐν ταῖς λέξεσι φωνήεντα ἀκριβοσάμενοι, πότε καὶ ὅποσα δασύνονται, καὶ ὅποσα ψιλοῦνται, καὶ ἔστι τεχνολόγημα περὶ τούτων, πότε τὸ α πρὸ τοῦ β καὶ πρὸ τοῦ γ καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων δασύνεται ἢ 25 ψιλοῦται· ὁμοίως καὶ τὸ ϵ καὶ τὰ λοιπὰ φωνήεντα πρὸ τῶν αὐτῶν στοιχείων πότε δασύνονται καὶ πότε ψιλοῦνται. διὰ τοῦτο νῦν στενῶς εἶπεν „ἡ δὲ δασεῖα τίθεται 25 εἰς γράμμα φωνῆεν δασυνόμενον καὶ ἡ ψιλὴ εἰς γράμμα φωνῆεν ψιλούμενον.”

Ἡμεῖρα, διὰ τί δασύνεται; τὸ η πρὸ τοῦ μ , εἰ μὴ ἐκ κλίσεως εἴη, ἢ Ἰωνικῶς κατὰ τὴν προσθήκην τε- 30 θείη, ἢ ἐτέρῳ κανόνι κωλύεται, δασύνεται, ὅσον ἡμέρα, ἡμέρος, ἡμερὶς ἢ ἄμπελος, ἡμῖν, ἡμᾶς καὶ τὰ ὅμοια. „εἰ μὴ ἐκ κλίσεως εἴη” εἶπε διὰ τὸ ἡμέλλον, ὅπερ τοῦ ϵ τὴν ψιλὴν ἔχει, ἡμβροτες, ἡμυνε καὶ τὰ ὅμοια· τὰ τοιαῦτα

γὰρ τῶν ἐνεστώτων τὰ πνεύματα ἔχει. „ἢ Ἰωνικῶς κατὰ
 προσθήκην τεθείη” εἶπε διὰ τὸ μὺν ἡμῶν τὸ ἐπικλίνω,
 ὅπερ φιλοῦται, ὡς δῆλον ἀπὸ τῆς χρήσεως,

ἐπὶ τ’ ἡμῶν ἀσταχύεσσιν.

„ἢ ἐτέρῳ κανόνι κωλύεται” εἶπε διὰ τὸ ἦμος καὶ ἡμαρ. 5
 ἐν τούτοις γὰρ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων· τὸ ἢ ἐν τροχαϊκῇ
 λέξει φιλοῦται, ἡμαρ, ἦμος, ἡπαρ, ἡδος, πλὴν τοῦ ἥλος·
 ὥφειλε γὰρ τρισυλλάβως λέγεσθαι ἥλος· καὶ διὰ τὸ
 ἡμιν Αἰολικόν· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι οἱ Αἰο-
 λεῖς ἐν ταῖς ἰδίαις λέξεσι τὴν δασεῖαν ὅλως ἀγνοοῦσιν. 10

[Ἰβρα.] εἰς τὸ ῶ δασεῖαν. διὰ τί; τὸ ῶ πρὸ τοῦ ρ,
 ἐπιφερομένης μακρᾶς, δασύνεται, ὦρα, ὠραῖος, εἰ μὴ ἐκ
 κλίσεως εἶη, ἥς γὰρ φωνῇ ἐν τῷ ἐνεστώτι φιλοῦται,
 οἷον ὀρειβατῶ ὀρειβάτουν.

Ἀσεβής. εἰς τὸ ᾱ ψιλὴν. διὰ τί; τὸ στερητικὸν ᾱ 15
 φιλοῦται καθόλου, τὸ δὲ ἀθροιστικὸν δασύνεται. ὅθεν
 καὶ τὸ ἄλυσις καὶ τὸ ἄδης· δασύνονται· οὐ γὰρ στερη-
 τικά εἰσιν, ἀλλ’ ἀθροιστικά. τὸ γὰρ ἄλυσις πολύλυσις
 ἐστὶ, καὶ τὸ ἄδης ὁ ὁμοῦ δεσμῶν καὶ συνέχων πάντας.
 τινὲς δὲ ἐπὶ τοῦ ἄδης τοιοῦτον ἀποδιδόασιν λόγον, οὕτω 20
 λέγοντες ὅτι, ἐὰν ἡ δασεῖα ἐκ τοῦ θώρακος ἐξέρχεται,
 εἰκότως δασύνεται· τί γὰρ ἄδου θωράκωδέστερον;

Ὄνομα. εἰς τὸ ο ψιλὴν. διὰ τί; τὸ ο πρὸ τοῦ ν ψι-
 λοῦται, ὄνυξ, ὄναρ, ὄνομα. ἄλλως τε πᾶν φωνῇ ἐν, ταῖς
 λέξεσιν ἔξωθεν προστιθέμενον, φιλοῦται, νόμα ὄνομα, 25
 δύνη ὀδύνη, στάχυς ἄσταχυς. τὸ ὁπότε καὶ ὁπηνίκα οὐ
 λυμαίνονται τῷ κανόνι. ἄλλη σημασία τοῦ πότε καὶ ἄλ-
 λη τοῦ ὁπότε· τὸ μὲν γὰρ πότε ἐπὶ ἀπορίας λαμβάνε-
 ται, οἷον πότε γέγονε τόδε; πότε γενήσεται; τὸ
 δὲ ὁπότε ἐπὶ ἐγνωσμένων πραγμάτων, οἷον ὁπότε ἐγέ- 30
 νετο τόδε, ὁπότε γενήσεται. ὁμοίως καὶ τὸ πηνί-
 κα ἐπὶ ἀπορίας, πηνίκα πέπρακται τόδε; πηνί-
 καπραχθήσεται; τὸ δὲ ὁπηνίκα ἐπὶ τῶν δῆλων,
 ὁ πη-

ὀπηνίκα πέπρακται τόδε, ἀντὶ τοῦ τότε. ὁμοίως καὶ τὸ ὁποῖος, ὁπόσος, ὀπηλίκος τοῦ ποῖος, πόσος, πηλίκος διαφέρουσι. διὰ τοῦτο τὰ μὲν λέγονται ἐπιρρήματα ἀναφορικά. — ἀναφέρουσι γὰρ πρὸς τὰ ἐγνωσμένα. εἰ γάρ τις ἀπορῶν ἔροιτο, πόσον ἂν συνάξωμεν σὺ- 5 τὸν ἐκ τῆς ἀρούρης; ὁπόσοθ, εἶπη τις, κατὰ τὸν παρωχημένον καιρὸν συνηγάγομεν. καὶ ποῖον τὴν ποιότητα; ὁποῖον καὶ τότε — τὰ δὲ ἀπορητικά, ποῖος, πόσος, πηλίκος. ἀμφοτέρω γάρ, καὶ τὸ πόσος καὶ τὸ ὁπόσος, ἀρχαί εἰσιν, ἡ μὲν δηλοῦσα ἀπορίαν, 10 ἡ δὲ γνῶσιν, ὥστε οὐκ ἔξωθεν τὸ ὁ ἐπέρχεται, ἀλλὰ κυρίως λέγεται, ἐπεὶ σημασίαν ἔχει ἰδίαν.

... ὅταν διὰ τὴν καλλιφωνίαν κουφίζηται, δύο φωνηέντων συμπεσόντων συνθέτω λέξει, τὸ ἐν φωνῇεν, ὡς ἐντεῦθεν εἶη δῆλον ὅτι τὸ φωνῇεν ἐξεβλήθη καὶ ἀπεστρά- 15 φη διὰ τὴν τῆς φωνῆς ὠραιότητα. χάσκει γὰρ ὁ λόγος ἐν ταῖς τῶν φωνηέντων συγκρούσεσι, καὶ δοκεῖ ἀηδὴς τις καὶ ἀκαλλώπιστος.

Τὰ πνεύματά φησι διὰ τρόπον ἐπενοήθησαν ἐπιτίθεσθαι ταῖς ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομέναις λέξεσιν, ὧν εἰ- 20 πείν μέλλομεν. ἑπτὰ φησὶν εἶναι φωνήεντα κατὰ μίμησιν τῶν ἑπτὰ πλανητῶν, τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, ὧν τὰ ὀνόματα Ζεὺς, Ἄρης, Ἥλιος, Ἑρμῆς, Σελήνη, Ἀφροδίτη καὶ ὁ Κρόνος. οὗτοι γὰρ μόνοι τῶν ἀστέρων κινούνται, καὶ τὰ δώδεκα περιέχονται ζώδια, καὶ ταῦτα 25 ἄλλοτε ἄλλους οἴκους ἔχουσιν. ὅταν μὲν οὖν οἱ ἀστέρες οὗτοι ἔξω τῶν οἴκων θέοντες προσβάλλουσι ταῖς ἡμέταις ὄψεσι, κόμην τινὰ δοκοῦσιν ἔχειν. ἐν τοῖς οἴκοις δὲ εἰσελθόντες χωρὶς τῆς κόμης ὁρῶνται. ἐπεὶ οὖν καὶ τὰ φωνήεντα ἐντεῦθεν ἐμεθοδεύθησαν, ὅτε μὲν εἰσιν 30 ἔξω τῶν οἴκων αὐτῶν, ἦτοι τῶν συμφώνων, ἐν ταῖς λέξεσι λεγόμενα, τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ καλούμενα, πνεύματα, τὴν δασεῖαν καὶ τὴν ψιλὴν, ὡς κόμην ἐπιφέρον-

ται· ὅτε δὲ ὑπὸ συμφώνων γίνονται, ταῦτα οὐκ ἔχουσιν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἔτι – οὐκίτι. καὶ οὕτως ἔοικεν ὅτι ἔγραφον οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὰς ἄλλας τῶν λέξεων, αἷς συνέβαι-
 νεν ἐν ταῖς συνθήκαις τοῖς φωνήεσιν ἐπέρχεσθαι σύμ-
 φωνα. τοῦ λόγου δὲ ἀγνοηθέντος, οὐκ ἐπὶ πᾶσι τὰ νῦν 5
 οὕτως, ἀλλ' ἐν τισὶ γίνεται. καὶ τὸ οὐκίτι μὲν καὶ τὸ
 οὐκοῦν καὶ τὸ οὐχήκιστα καὶ τὰ πολλὰ τοιαῦτα χωρὶς
 πνευμάτων εὐρήσεις· τὸ δὲ οὐκ ἔστιν, οὐκ ἄξιος, οὐκ
 ἐγὼ καὶ ἀπλῶς τὰ πλείονα μετὰ τῶν οἰκείων πνευμάτων
 γράφονται. καὶ τῇ μακροῇ συνηθείᾳ οὐ δυνάμεθα ἀντι- 10
 τάξασθαι· ὁφθαλμοῖς γὰρ καὶ πράξει πεφύκασιν συντί-
 θεσθαι ἄνθρωποι μᾶλλον ἢ λόγῳ καὶ ἀκοῇ.

Εἵποι δ' ἂν τις· οὐχ ἡ ψιλὴ ἐστὶν αὕτη, ἀλλ' ἡ ἀπό-
 στροφος ἀντὶ τοῦ ι. οὐκί ἄξιος γὰρ ὤφειλεν, οὐκί ἐγὼ, οὐκί
 ἔστιν· ἐπεὶ δὲ κουφίζεται τὸ ι, ἀντ' αὐτοῦ τίθεται ἡ 15
 ἀπόστροφος. Ἀκούσει δὲ ὅτι τὰς τῶν διαλέκτων φωνάς,
 ὅσας οἱ Ἕλληνες οὐχ ὡς ἰδίαις ἐδέξαντο, οὐδὲ τῷ κανο-
 νίῳ ὑπέθεσαν. ἡ οὐκί δὲ λέξις Ἰωνικὴ ἐστίν, ὅθεν οὐδὲ
 φροντιστέον ἐν ταῖς συνθέσεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ κ ἐνταῦ-
 θα προσληπτέον ὡς ἐφελκυστικόν· δύο γὰρ τῶν συμφώ- 20
 νων ἐφελκυστικά, τὸ ν καὶ τὸ κ. εὐδὴλον οὖν ὅτι ἐφελ-
 κυστικοῦ προστιθεμένου τὸ πνεῦμα ἀποβάλλεται, ὅτι καὶ
 πᾶν φωνῆεν, σύμφωνον προσλαβόν, τὸ ξαυτοῦ πνεῦμα
 ἀποβάλλει, οἷον ἤμος τῆμος· ἀάξιος οὖν, καὶ μετὰ τοῦ
 ἐφελκυστικοῦ ἀνάξιος. ὁμοίως καὶ τὸ οὐκ ἄξιος, ἐπειδὴ 25
 ἐφελκυστικὸν τὸ κ, τὴν ψιλὴν οὐκ ὤφειλεν ἔχειν. οὔτε
 δὲ τὴν τοῦ κί ἀπόστροφον ὤφειλεν ἔχειν, ἐπεὶ, ὡς εἴ-
 πομεν, ἡ οὐκί λέξις Ἰωνικὴ ἐστίν, οὐ κοινή, ὥστε τῇ
 συνηθείᾳ ἐπόμενοι τὸ οὐκ ἐγὼ καὶ τὰ τοιαῦτα ψιλοῦ-
 μεν· ἐν δὲ τῷ παρ' αὐτά καὶ κατ' αὐτά μόνῃ ὤφειλεν 30
 ἀπόστροφος τίθεσθαι. ἡ γὰρ παρ' ἀντιθέσεις καὶ ἡ κατ'
 μονοσύλλαβοι καὶ ἡ ἂν, καὶ ἀπλῶς πᾶσαι μονοσυλλάβως
 λεγόμεναι χωρὶς τῆς περὶ, καὶ αὐτῆς δὲ δισυλλάβως λεγο-

μένης, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῷ πέρ συνδέσμῳ, Ἰωνικαί εἰ-
 σι, κοινὰ δὲ γεγόνاسι ταῖς προσθήκαις τῶν φωνήεντων.
 οἱ Ἰῶνες γὰρ πύφθεσαν καὶ κάτθεσαν καὶ ἀνθεσαν λέ-
 γουσιν, ἡμεῖς δὲ παρέθεσαν καὶ κατέθεσαν καὶ ἀνέθε-
 σαν. διὸ ἐν τῷ παρ' αὐτὰ καὶ κατ' αὐτὰ καὶ τοῖς ὁμοί- 5
 οῖς ἀπόστροφος μόνη τίθεσθαι ὤφειλε διὰ τὴν τοῦ φω-
 νήεντος ἔκθλιψιν. τὸ γὰρ πνεῦμα ἀπώλετο τῇ τοῦ συμ-
 φώνου πρὸς τὸ φωνῆεν συνθέσει, παρὰ τὸν λόγον, ὅτι τὰ
 φωνήεντα ἀναλογεῖ τοῖς πλανήταις, τὰ δὲ σύμφωνα τοῖς
 οἰκοῖς. ἀλλ' ἡ συνήθεια οὐδὲ τοῦτο ἐφύλαξεν. 10

τῆς βραχείας ἔχουσα τὸ σχῆμα, κατὰ
 τοῦτο μόνον διαφέρουσα, καθότι ἐκείνη μὲν ἀνωθεν
 τῆς λέξεως τίθεται, αὕτη δὲ κάτωθεν. ὕφεν δὲ λεγομένη,
 ὅτι ἐνοῖ τὰς λέξεις τὰς καθ' ἑαυτὰς σημαίνουσας ἄλ-
 λο, οἷον εὐνους. καθ' αὐτὸ γὰρ σημαίνει τὸ εὖ τὸ κα- 15
 λῶς καὶ ὁ νοῦς τὸ λογιστικόν, ἡ δὲ σύνθεσις ἄλλην ἔχει
 σημασίαν· εὐνους γὰρ ἐστίν ὁ πρὸς τινα φιλικῶς δια-
 κείμενος, καὶ τοῦ νοὸς ἔχων εὖ καὶ καλῶς πρὸς ἐκείνον.
 Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ ἀπλαῖ τῶν λέξεων καθολικωτέρας ἔχουσι
 τὰς σημασίας, ἀπλῶς λεγόμεναι παρὸ συντιθέμεναι. ἰδοὺ 20
 γὰρ τὸ εὖ τὸ καθόλου καλὸν σημαίνει, καὶ τὸ νοῦς τὸν
 καθόλου νοῦν· ὁμοῦ δὲ συντεθεῖσαι αἱ δύο αὗται λέξεις
 τὸ φίλον σημαίνουσιν, ὃ πέρ ἐστίν ὄνομα μερικώτατον.

Διαστολὴ γὰρ λέγεται ἡ διαίρεσις τῶν λέξεων· δια-
 στέλλειν γὰρ λέγεται τὸ διαχωρίζειν. ὑποδιαστολὴ δὲ ἐστίν. 25
 ἡ προσῳδία ἡ τιθεμένη ὑπὸ τὴν διαστολήν, οἷον ἔστιν,
 ἄξιος, ἵνα μὴ συνημμένως ἀναγνοὺς ἀμφιβόλῃαν τῷ
 ἀκούοντι ἐμποιήσῃ, τοῦ ᾧ πῇ μὲν δοκοῦντος τέλος εἶναι
 τοῦ ἔστι, πῇ δὲ ὑπολαμβάνομένου ἀρχὴ τοῦ Νάξιος.
 Εἰ δέ τις εἴποι ὅτι ἀρκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ φωνήεντος εἰς 30
 δι' ἄνθρωπον τοῦ ἔστιν ἄξιος, ἀκούσεται ὅτι ἀρκεῖ μὲν,
 ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀναγιγνώσκοντα, οὐ μέντοι γε δὴ συμβάλλ-
 λεται τῷ ἀκούοντι. ὁ γὰρ ἀκούων οὐχ ὁρᾷ τὸ πνεῦμα

τοῦ ἄξιου. καὶ λοιπὸν εἰ κατὰ συνάφειαν ἀναγνωσθῇ τὸ ἔστιν ἄξιον, ἐμποδίσαι αὐτῷ πνεύματος τὸ ἀμετάβολον· εἰ δὲ μεθ' ὑποδιαστολῆς ἀναγνωσθῇ τὸ ἄξιον, δέξεται ἀπαρεμπόδιστον τε καὶ ἀναμφίβολον.

ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ.

Ἐπειδήπερ τῷ τεχνικῷ περὶ γραμματικῆς ἡμᾶς πρόκειται διδάσσειν, ἣ δὲ γραμματικὴ τέχνη ἐστὶ, διέξεισι πρῶτον περὶ τέχνης, τί τί ἐστὶ τέχνη ὀριζόμενος, καὶ 10 πόσα ταύτης τὰ εἶδη διεξιών. ἀλλὰ γὰρ πᾶσα ἐπειδὴ τεχνικὴ διδασκαλία ἐξ ὅρου καὶ παρεπομένων θέλει λαμβάνεσθαι, ἔλθωμεν καὶ εἰπώμεν, τί ἐστὶν ὅρος. μὴδ' ὅπως δὲ μέμφεως ἄξιοι φανησόμεθα, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν πάλιν εἰπώμεν, διὸ καὶ τρεῖς τὰ καλὰ λέγειν ἐπαινετέον τοῖς 15 γε νοῦν ἔχουσιν.

Ὅρος οὖν ἐστὶν ὁ τὸ ὅν τι εἶναι δηλῶν, ἡγουν ὁ πάντα τὰ ὄντα δηλῶν τί ἐστὶ. τὸ γὰρ τί εἶναι ἀντὶ τοῦ τί ἐστὶ παραλαμβάνεται, καὶ ἔστιν Ἀττικόν τὸ σχῆμα. ἢ λόγος ἐκ τῶν καθόλου καὶ κοινῶν ἰδιόν τι ἀποτελῶν, οἷον ἄν- 20 θρωπός ἐστὶ ζῶον λογικόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. ἰδού, οὗτος ὁ ὅρος ἐκ τῶν καθόλου καὶ κοινῶν ἰδιόν τι ἀπετέλεσε, τουτέστι τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐκ μὲν τῶν καθόλου ἐστὶ τὸ ζῶον — τοῦτο γὰρ καθολικόν ἐστὶ· φέρεται γὰρ κατὰ τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵπ- 25 που καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν —, ἐκ δὲ τῶν κοινῶν τὸ λογικόν καὶ τὸ θνητόν· οὐ μόνον γὰρ οἱ ἄνθρωποι εἰσὶ λογι- κοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄγγελοι καὶ δαίμονες καὶ νύμφαι τινὲς μακραίωνες· αὗται γὰρ ἔτι ζῶσι καὶ εἰσὶ ζῶα λογικὰ καὶ θνητά. ἀλλ' οὐκ εἰσὶ καὶ ἐπιστήμης δεκτικά· οὐ γὰρ 30 μανθάνουσιν, ἀλλ' οἴκοθεν τὴν γνῶσιν ἔχουσι, καὶ φύσει πᾶσαν ἐπιστήμην κέκτηνται. τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν μόνου τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ἰδιόν· μόνος

γὰρ ὁ ἄνθρωπος πέφυκε νοῦ καὶ ἐπιστήμης εἶναι δεκτικός· καὶ γὰρ μανθάνει τὴν κατ' ἐνέργειαν γνώσιν. Ὁρίζονται δ' ἄλλοι τὸν ὅρον οὕτως· ὅρος ἐστὶ λόγος σύντομος, δηλωτικός τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος. καὶ λόγος μὲν πρόσκειται διὰ τὸ ὄνομα. δηλοῦ γὰρ τὴν φύ- 5 σιν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος· ἐὰν γὰρ εἴπω ἄνθρωπος, ἐδήλωσα τὴν φύσιν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος· ἀλλ' οὐκ ἔστι λόγος. σύντομος δὲ πρόσκειται, ἐπειδὴ εἰσι λόγοι διηγηματικοί, ἡγουν ἐν πλάτει θεωρούμενοι, ὥς ὁ κατὰ Μειδίου λόγος Δημοσθένους· ὁ δὲ ὅρος 10 σύντομος θέλει εἶναι. πρόσκειται δηλωτικός τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος διὰ τὰ ἀποφθέγματα, τὸ μὴ δὲν ἄγαν, τὸ γνῶθι σαυτόν· οὗτοι γὰρ καὶ λόγοι εἰσὶ καὶ σύντομοι, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὅροι, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ δηλωτικοί τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος. Ταῦ- 15 τα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν τέχνην τινὲς μὲν οὕτως ὥρϊσαντο, μέθοδος ἐνεργοῦσα τῷ βίῳ τὸ συμφέρον· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης, ἔξις ὁδοῦ, τοῦ συμφέροντος ποιητική· ἔξις δὲ ἐστὶ πρᾶγμα μόνιμον καὶ δυσκατάληπτον. ὁ δὲ τεχνικός 20 οὕτως· τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐγκαταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ. *) καὶ ἐστὶ

*) Ἰστέον ὅτι οἱ Στωϊκοὶ οὕτως ὁρίζονται τὴν τέχνην· τέχνη 25 ἐστὶ σύστημα περὶ ψυχὴν γινόμενον ἐγκαταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ. Σύστημα μὲν σημαίνει τὸ ἄθροισμα, ἐγκαταλήψεων δὲ τὸ ἐξεφευρέσεων, ἐγγεγυμνασμένων δὲ τὸ δεδοκιμασμένων· τὸ δὲ πρὸς τι τέλος πρὸς ἀόριστον τέλος. τὸ γὰρ τί σημαίνει τέσσαρα, ἀόριστόν τι πρᾶγμα, 30 καὶ ὠρισμένον, καὶ τὸ ἐνιαῖον, καὶ πρὸς διορισμόν. ἀλλὰ καὶ τὸ τέλος δηλοῦ ἔξ, τὴν πρόσδοον, τὸ ἀξίωμα, τὸ δαπάνημα, τὴν ἐσροτήν, τὸ πεπληρωμένον ἔργον καὶ τὸ δημόσιον. ἀλλὰ καὶ ὁ βίος σημαίνει πέντε, τὸν πλοῦτον, τὴν ἐκάστου κοινὴν ζωὴν, τὸ ἐκάστου ἐπιτηδεῖμα καὶ τὸν ἐπιτηδεῖον χρόνον εἰς μάθησιν. ὁ οὖν λέγει,

τὸ μὲν σύστημα ἀντὶ γένους· καὶ γὰρ ἐπὶ δήμου λαμβάνεται, καὶ σημαίνει τὸ ἄθροισμα, καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν· τὰ δὲ λοιπὰ συστατικαὶ διαφοραί. τὸ δὲ ἐγκαταλήψεων ἀντὶ τοῦ ἐνθυμημάτων καὶ ἐφευρημάτων τέθεται. 5
ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ πείραν ἔχων πλήθος μὲν ἔχει ἐφευρημάτων, οὐ μὴν ἡκριβωμένων καὶ δεδοκιμασμένων πολλάκις, διὰ τοῦτο τέθεται τὸ ἐγγεγυμνασμένων, ἵνα διαστέλληται ἡ τέχνη ἀπὸ τῆς πείρας. τὸ δὲ πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ εἴρηται διὰ τὴν ματαιοτεχνίαν καὶ κακοτεχνίαν, περὶ ὧν ἐν τῇ προθεωρίᾳ εἰρήκαμεν. 10

Τῆς δὲ καθόλου τέχνης διαφοραὶ εἰσι τέσσαρες, θεωρητικὴ, πρακτικὴ, ποιητικὴ, μικτή, ἵνα καὶ πάλιν περὶ αὐτῶν εἴπωμεν, καὶ θεωρητικαὶ μὲν ὅσαι λόγῳ μόνῳ παραδίδονται, καθάπερ ἀστρονομία· ὁ γὰρ ἀστρονόμος λόγῳ μόνῳ παραδίδωσι τὸν ἥλιον σήμερον, εἰ τύ- 15
χοι, ἐν τῷ ὕδροχόῳ. πρακτικαὶ δέ, ὅσαι δὲ ὀργάνων ἐνεργοῦσιν, ὡς ἡ στρατηγικὴ, ἐν γὰρ ταῖς παρατάξεσι δέονται κριῶν καὶ ἄλλων τῶν πρὸς τειχομαχίαν πεποιημένων, ἢ ὅσαι μέχρι τοῦ γενέσθαι ὀρῶνται τέχναι, ὡς ἡ αὐλητικὴ, ἡ ὀρχηστικὴ· ἐφ' ὅσον γὰρ οὗτοι ἐνεργοῦσιν, 20
ὀρῶνται καὶ γνωρίζονται ὄντες αὐληταὶ καὶ ὀρχησταί. ποιητικαὶ τέχναι λέγονται, ὅσαι ὕλην λαβοῦσαι ἀδιατύπωτον, ἐποίησάν τι εἰς μνήμην τοῦ δημιουργήσαντος, οἷον ἀνδριαντοπλαστικὴ· χαλκὸν γὰρ καὶ ὕλην λαβοῦσα ἀδιατύπωτον, ἐχάραξεν. αἱ δ' ἐκ τούτων μικταί, αἱ θεω- 25
ρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ καὶ ποιητικοῦ μετέχουσιν, οἷον ἡ λατρικὴ. κοινωνεῖ γὰρ τῷ θεωρητικῷ, ὅταν διατάττηται τοῖς νοσοῦσι δίαίτᾳ τινα· τῷ δὲ πρακτικῷ, ὅταν σμῆλην λαβοῦσα διορθοῖτό τι τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῶν

τοιούτων ἔστιν· τέχνη ἔστιν ἄθροισμα ἐφευρέσεων δεδοκιμασμένων πρὸς ἀόριστον τέλος, χρησιμωτάτη πρὸς τὴν ἑκάστου τῶν ὄντων ζωὴν.

ἀσθενούντων· πάλιν δὲ τῷ ποιητικῷ, ὅταν τῇ ὕλῃ τῶν βο-
 τανῶν χρησαμένη, ἀποτελέσῃ φάρμακον. ἥς ἀδελφή ἐστὶν
 ἡ γραμματική, περὶ ἧς τὰ νῦν πρόκειται λέγειν. καὶ αὐ-
 τὴ γὰρ τοῦ μίκτου ἐστὶν εἶδος. ὅταν [μὲν γὰρ] κανόνες
 ἀποδίδωσι τοῖς νέοις, κοινωνεῖ τῷ θεωρητικῷ· ὅταν δὲ 5
 κάλαμον λαβοῦσα στίλῃ καὶ ὀρθοῦται τὰς μὴ εὖ ἐχούσας
 τῶν λέξεων, τῷ πρακτικῷ· τῷ δὲ ποιητικῷ, ὅταν τὴν ὕλην
 τῶν διαλελυμένων λέξεων τέχνη καὶ μέτρῳ συναρμόσῃ καὶ
 τέλειον στίχον ἀπεργάσῃται. Τὰ δὲ παρεπόμενα τῇ
 καθόλου τέχνῃ ἐν τῇ προθεωρίᾳ εἰρήκαμεν. οὐκοῦν εἴ- 10
 πωμεν περὶ γραμματικῆς, καὶ πρῶτον τὸν βίον τοῦ τε-
 χνικοῦ διεξέλθωμεν.

Ἰστέον δὲ ὅτι Διονύσιος ὁ Θράξ, ὁ τὴν τέχνην συγγρα-
 ψάμενος, τὸ μὲν γένος ἦν Βυζάντιος, ἐκαλεῖτο δὲ Θράξ, τῷ
 μείζονι κοσμούμενος τῆς χώρας ὀνόματι. ἐγένετο δὲ ἄγαν 15
 σπουδαῖος καὶ φιλομαθής, ὥστε πάντας ὑπερβαλίσθαι
 τοὺς κατ' αὐτόν. σφόδρα δὲ κατορθώσας τὴν τέχνην τὴν
 γραμματικὴν, οὐ μόνος ἔχειν ἠθέλησε τῆς γνώσεως τὴν
 ἀπόλαυσιν, οὐδὲ μέχρι τῆς οἰκείας ψυχῆς ἔστυσε τὴν ὠφέ-
 λειαν, ἀλλὰ φιλόανθρωπος ὢν καὶ ἄφθονος κατ' ὑπερβο- 20
 λήν, ἐσπούδασεν εὐεργέτης γενέσθαι τῶν σπευδόκτων, θε-
 μέλιον τοῖς νέοις εἰσαγωγικὴν συγγραψάμενος τέχνην, πᾶ-
 σάν τε αὐτὴν δυσκολίας ἐκτὸς ποιησάμενος, ἵνα μὴ τῇ αὐ-
 τῆς δυσκολίᾳ φευκτέα νομίζεται, ποθεινὴ δὲ μᾶλλον ὑπάρ-
 χῃ τοῖς ἐντυχάνουσι. πεποίηκε δὲ αὐτὴν πολλῇ χρησάμενος 25
 ἀκολουθίᾳ καὶ τάξει. καὶ πρῶτον μὲν ὀρίζειται, τί ἐστὶ
 γραμματική, ἐπεὶ καὶ περὶ αὐτῆς λέγειν προέθετο· ἔπει-
 τα διεξέρχεται περὶ τῆς ἀναγνώσεως. καταλαμβάνεται δὲ
 αὕτη διὰ τε τῶν τόνων καὶ τῶν στιγμῶν. πρόεισι λοι-
 πὸν καὶ ἐπὶ τὰς συλλαβάς, αἱ τινες καὶ αὐταὶ ἐκ τῶν 30
 στοιχείων συνίστανται. εἶτα καὶ περὶ αὐτῶν διεξελθὼν,
 πόσα τέ ἐστὶ καὶ ποσαχῶς διαιρεῖται, μετέρχεται διδα-
 σκαλικῶς καὶ ἐπὶ τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου, δι' ὧν ἡ πᾶ-

σα καταλαμβάνεται τέχνη, μετὰ πολλῆς σαφηνείας ἐκασ-
του τὸν ὅρον ἐκθέμενος, καὶ ὥς ἔδει ταῦτα συντόμως
μαθεῖν. ἔστι γὰρ πρέπον ἐν ταῖς εἰσαγωγαῖς τὰ δύσκο-
λα καὶ τὰ ὑπερβαίνοντα τὴν δύναμιν τῶν εἰσαγομένων
σιωπᾶν καὶ καταλιμπάνειν, ἵνα οὕτω κατ' ὀλίγον οἱ τῆς 5
τέχνης ἀπτόμενοι τὰ ὁδηγοῦντα πρὸς τοὺς κανόνας μα-
θάνωσιν. Ἀλλὰ γὰρ ἐπεὶ περὶ τοῦ τεχνικοῦ ταῦτα διε-
ξήλθομεν, φέρε δὴ καὶ ἐνταῦθα τὰ εἰωθότα πανταχοῦ
ζητεῖσθαι τοῖς ἐξηγηταῖς ὅκτῳ κεφάλαια θεωρήσωμεν.

Ἰστέον οὖν ὅτι σκόπον ἔχει ὁ Διονύσιος ὡς ἐν εἰς- 10
αγωγή παραδοῦναι πάντα τῆς γραμματικῆς τὰ θεωρή-
ματα, μάλιστα δὲ τὰ ὅκτῳ μέρη τοῦ λόγου. Τὸ δὲ χρή-
σιμον τοῦ παρόντος συγγράμματος ὁ σκοπὸς φανεροῖ.
οἶμαι δὲ ὅτι οὐ μόνον τὸ χρήσιμον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖόν
ἔστι τὸ παιδεύεσθαι γράμματα, ὧν χωρὶς οὔτε ἴδιαι τά- 15
ξεις οὔτε πολιτικαὶ δύνανται συστήναι. εἰ γοῦν τὰ γράμ-
ματα ἀναγκασιότατά εἰσι, περὶ δὲ γραμμάτων ἡ γραμ-
ματικὴ διαλαμβάνεται, τῶν ἀναγκαιοτάτων ἄρα τῷ βίῳ
καὶ χρησιμωτάτων τὸ τῆς γραμματικῆς καθέστηκε μά-
θημα. μάθοι δ' ἂν τις ἐντεῦθεν ἀκριβέστερον. μουσικὴν 20
μὲν γὰρ τις ἀγνοῶν ἢ ἀστρονομίαν ἢ τινα τῶν ἄλλων λο-
γικῶν τεχνῶν, οὐκ ἂν αἰσχύνουτο, ὥς ἂν οὐ μεγάλα πρὸς
τὰς χρεῖας τοῦ βίου βλαπτόμενος· ἐὰν δὲ γραμμάτων τις
ἐστερημένος εὐρεθῇ, ἀμαθὴς ὑπάρχει. ὅθεν οὐδὲ τοὺς
οἰκέτας ἀπεστέρουν οἱ χαρίεντες τῆς τοιαύτης παιδεί- 25
σεως. ὁ γοῦν παρὰ τῷ Θεοφίλῳ τῷ κωμικῷ θεράπων ἐν
τοῖς Ἀποδήμοις λέγει·

καίτοι τί φημι καὶ τί δρᾶν βουλεύομαι;
προδοὺς ἀπιέναι τὸν ἀγαπητὸν δεσπότην,
τὸν τροφέα, τὸν σωτήρα, δι' ὃν εἶδον νόμους 30
Ἕλληνας, ἔμαθον γράμματα, ἐμνήσθην θεοῖς.

ὥσπερ γὰρ τῶν ἱερῶν μεταδιδόασιν τοῖς οἰκέταις καὶ τῶν
νόμων, οὕτω μαθήσεως γραμμάτων μεταδιδόασιν αὐτοῖς,

ἵνα τοῖς γράμμασιν ἡμεροῦντο καὶ πρὸς τὰς τοῦ βίου
 χρήσεις ὥσι πεπαιδευμένοι. Ἐχέει δὲ ἡ γραμματικὴ καὶ
 ψυχαγωγίαν ἐμμελῆ, διδάσκουσα κάλλος ποιημάτων,
 ἱστορίαις τε καὶ μύθοις καταδουσα· φιλόμυθος δὲ ὁ
 ἄνθρωπος. καὶ ἀπλῶς πρὸς ἐκάστου βίον συντελεῖ. ὁ 5
 μὲν γὰρ πολεμικὸς παρατάξει χαίρει ταῖς πεζαῖς τε
 καὶ ναυτικαῖς, ὁ δὲ εἰρηνικὸς ὑποθήκαις καὶ παραινέσε-
 σιν, ἱππικῶν τε ἀγώνων ἀκροάσεται καὶ μουσικῶν. Αὐσι-
 τελεῖ δὲ καὶ τῷ ἑλληνισμῷ, ὀρθότητά διδάσκουσα λέ-
 ξων καθ' ἐκάστην διάλεκτον. οὗ κάλλιον οὐδὲν ἔστι τῷ 10
 γένει τῶν ἀνθρώπων. τὸν γὰρ δοθέντα πρὸς τοῦ θεοῦ
 λόγον θεϊότερον ὥς ἀληθῶς ἐποίησεν, ἐπανορθοῦσα πᾶν
 τὸ ἄτακτον καὶ πλημμελές. Προτροπαὶ δὲ καὶ διδασκα-
 λαι καὶ ἀποτροπαὶ καὶ νουθεσίαι πόθεν οὕτω καλὰι
 καὶ πολύτροποι πλήν παρὰ ποιητῶν, οὓς διασώζει καὶ 15
 συνίστησι γραμματικὴ; πόθεν δ' ἂν τις ἀρύσαιτο μαθή-
 ματα μᾶλλον σπουδαῖα καὶ πολιτεύματα; τίς δὲ ἄμεινον
 δικαιώματα πόλεων καὶ ἐθνῶν εὐρεῖν δύναται, καὶ διοι-
 κῆσαι κτίσεις κατ' ἀκρίβειαν, γράμματα μηδαμῶς ἐπι-
 στάμενος; ὅθεν οὐκ ἀπο σκοποῦ καὶ Ἐρατοσθένους ἔφη, 20
 ὅτι γραμματικὴ ἔστιν ἕξις παντελὴς ἐν γράμμασι, γράμ-
 ματα κελῶν τὰ συγγράμματα. ὅτι δὲ γράμματα τὰ συγ-
 γράμματα, δηλοῖ ὁ Καλλιμάχος, εἰπὼν

Ὅμηρίον δὲ καλεῖμαι

γράμμα,

25

ἀντὶ τοῦ σύγγραμματος. καὶ πάλιν παρὰ τῷ αὐτῷ περὶ Κλε-
 ομβρότου·

εἶπας ἦλιν χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακιώτης.

ἦλατ' ἀφ' ὑψηλοῦ τείχεος εἰς Αἶδην,

ἄξιον οὔτι παθὼν θανάτου κακόν, ἀλλὰ Πλά- 30
 τωτος

ἐν τῷ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

πρὸς τοῦτο δὲ εἶπεν Ὀλυμπιόδωρος ὁ φιλόσοφος·

εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδρασεν ἐρωτῇ,
 ἥδη λυγρὸν ἔλυσσα βίου πολυκηδέα δεσμόν·
 τουτέστιν εἰ μὴ ὠφελήθην ἐκ Πλάτωνος τρόπον εὐζωίας,
 προέκρινα ἂν μὴ εἶναι ἢ κακὸς εἶναι.

5

Τῶν δὲ τεχνῶν διαφοραὶ εἰσι δύο. Δύο μὲν οὗτος
 εἶπε διὰ τὸ φιλοσύντομον, τρεῖς δὲ ὅμως εἰσὶ, λογικαί,
 πρακτικαί, μικταί. καὶ λογικαὶ μὲν λέγονται ὅσαι λόγῳ
 μόνῳ κατορθοῦνται, ὡς ἀστρονομία καὶ γεωμετρία·
 πρακτικαὶ δέ, ὅσαι πράξει, ὡς ἡ τεκτονικὴ καὶ ἡ σκυ- 10
 τοτομική· μικταὶ δέ, ὅσαι μετέχουσι λόγου καὶ πράξεως,
 ὡς ἡ γραμματικὴ καὶ ἰατρικὴ.

Κατὰ πόσους τρόπους διαφέρει τέχνη ἐπιστήμης;
 Κατὰ δύο, κατὰ τὸ καθολικώτερον καὶ μερικώτερον, καὶ
 πταιστὸν καὶ ἄπταιστον, τῷ δὲ μερικῷ τὸ πταιστόν. 15
 ἐπιστήμη δὲ ἐστὶν ἕξις ἀμετάπτωτος, ἐν ψυχῇ ἐπιγινο-
 μένη, λογικὴ, ὡς ἀστρονομία καὶ μουσικὴ. προετιθέασι
 δὲ τὸ περὶ ψυχὴν, χωρίζοντες αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἄλλων συ-
 [στημά]των, οἷον ἐστρατιωτικῶν, πολιτικῶν καὶ τῶν
 τοιούτων, ἃ τίνα οὐ περὶ ψυχὴν γίνονται, ἀλλὰ περὶ τρό- 20
 πον τινά.

Ἐπεὶ τὰ εἰωθότα ζητεῖσθαι κεφάλαια τοῖς ἐξηγη-
 ταῖς προειρήκαμεν καὶ τὴν τέχνην ἀξίως ὠρισάμεθα,
 φέρε εἰπώμεν καὶ τί ἐστὶ τέχνη καὶ ἐμπειρία καὶ πείρα, 25
 ἵνα καὶ ταῦτα μαθόντες ἐν τούτων τὴν γραμματι-
 κὴν οἰκειώσωμεν. Ἐπιστήμη τοίνυν ἐστὶν ἕξις ἀμετάπτωτος
 ἥγουσιν ἄπταιστος, λογικὴ ἥγουσιν διὰ λόγου θεωρουμένη,
 ὡς ἀστρονομία καὶ γεωμετρία. ἐμπειρία δὲ ἡ τῶν ὡς-
 αὐτῶς ἐχόντων πραγμάτων τήρησις τε καὶ μνήμη μερική, 30
 ὡς εἰ τις ἀνὴρ ἰδιώτης τραυμάτι τινι βοτάνην προσαγα-
 γών, καὶ τυχαίως τὸ πάθος ἰασάμενος, ἔκτοτε κατὰ τῶν
 ὁμοίων τραυμάτων τῇ τοιαύτῃ βοτάνῃ χρῆσαιτο, μὴ λό-

γον τῆς θεραπείας ἀποδιδούς. διὸ καὶ τοὺς ἰατροὺς τοὺς
 εἰδότας μὲν ἐκ τῆς συνεχοῦς τριβῆς ἐμπειρικοὺς καλοῦμεν.
 πεῖρα δέ ἐστιν ἡ ἀπαξ τινὸς πράγματος δοκιμασία ἄλογος,
 ὡς ὅταν τις ἀπαξ ἢ δις που πλεύσας εἴπῃ πεῖραν ἔλα-
 βον τοῦ πλεῖν. Ἐπεὶ οὖν τῶν τεσσάρων τὴν διάφο- 5
 ρὰν μεμαθήκαμεν, φημὶ δὲ τῆς τέχνης, τῆς ἐπιστήμης,
 τῆς ἐμπειρίας, τῆς πείρας, σκεψώμεθα ποῖα μᾶλλον οἰ-
 κειώσωμεν τὴν γραμματικὴν. καὶ ὅτι μὲν οὐκ ἔστιν ἐπι-
 στήμη, ἔστι δὴλον· οὐ γὰρ ἀπταιστος, ἀλλ' ἐν πολλοῖς
 ἀτελής· εὐρίσκεται ἐκ τοῦ πολλά μὴ κατορθοῦν, ἀλλ' ἐν 10
 τοῖς σεσημειωμένοις ἔαν. ὅτι δὲ οὐδὲ ἐμπειρία κατὰ
 Διονύσιον, φανερόν· οὐ γὰρ ἀμοιρεῖ λόγου τοῦ κυροῦν-
 τος αὐτήν. εἰ δ' οὐκ ἐμπειρία, πολλῶ μᾶλλον οὐδὲ πεῖ-
 ρα. τέχνην τοίνυν αὐτὴν ὑποληπτεόν. συνέστηκε γὰρ ἐκ
 διαφόρων μεθόδων καὶ καταλήψεων ἡκριβωμένων ἐν 15
 τέχνῃ καὶ ἱστορίᾳ· τὸ δὲ τέλος ἔχει βιωφελές· ποιημά-
 των γὰρ μήτηρ ἐστίν, ἐξ ὧν μεγίστη τῷ βίῳ συμβουλὴ
 καὶ ἀσφάλεια καὶ τῶν δικαίων ἀπόλαυσις. ὅτι γὰρ συμ-
 βουλευεῖν οἶδε τὸ χρεῖῶδες ἢ ποιητικὴ, ἄκουε καὶ Ὀμή-
 ρου λέγοντος·

20

παρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης, Τροίηνδε κίων, εἰρῦσθαι ἄκοιτιν.

ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδθησε δαμῆναι,
 δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
 κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι. 25

τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.
 τοῦτο δὲ καὶ Σόλων εἰδώς, ὡς ἐμψυχότεραί εἰσι μᾶλλον
 αἱ τῶν παραινέσεων ἔμμετροι, καὶ τῇ χάριτι τοῦ ῥυθμοῦ
 ψυχαγωγοῦσι τὸν ἀκροατὴν, ἐμμέτρως παρήνεσεν. ὁμοίως
 καὶ ὁ Ἡσίοδος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν σοφῶν. ἄλλως τε 30
 καὶ τὸν ἑλληνισμὸν ἀκριβοῖ, πάσῃ λογικῇ μεθόδῳ περ-
 σπούδαστον ὄντα, προσωδιῶν καὶ χρόνων, ἔτι δὲ καὶ ῥη-
 ματικῶν κινήσεων ἔνθεν. πρῆσβευε . . . τῶν ἄλλων τε-

χνῶν, ὧν ἡ ἄγνοια πολλὰ τοὺς ἀμετόχους ἔβλαψε· καὶ γὰρ Ἡγέλοχος ὁ τῆς τραγωδίας ὑποκριτής, οὐκ ἂν τοσοῦτον ὠφλήκει παρ' Ἀθηναίους τὸν γέλωτα, εἰ τὴν ἐν τῷ ἄμβωνι ἀπόστροφον ἐγνώκει. Ξενοκράτην δὲ τὸν φιλοσοφόν λέγουσι, βουλομένου τινὸς ἀγραμματικεύτου φιλοσοφεῖν, εἰπεῖν ἅπιθι· λαβὰς γὰρ οὐδὲ ὧτα ἔχεις· ἀλλ' εἴ μοι ἐρεῖς ὡς πολλοὶ δίχα γραμματικῆς ἐφιλοσόφησαν, ὡς Σίμων ὁ σκυτεὺς παρὰ Σωκράτει καὶ Κλειτόμαχος ὁ βάρβαρος, πόσῃ μᾶλλον ἀμείνους ἦσαν, φαίην ἂν, εἰ μετειλήφεισαν καὶ γραμματικῆς; εὐρήσομεν ὡς μόνον οὐ τέχνη τεχνῶν ἡ γραμματικῇ.

Ἰννομάσθη δὲ γραμματικῇ παρὰ τὸ γράμμα, ὃ δηλοῦν πολλά, τοὺς τῶν στοιχείων τύπους, τὰ τῶν σοφῶν ἀπομνημονεύματα, καὶ τὸ ἐπίγραμμα, καὶ τὸ πόημα.

Ὅμηρειον δὲ καλεῦμαι

15

γράμμα,

ὁ Καλλιμάχος· καὶ ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς ποτὲ μὲν τὸ πόημα καλεῖ γράμμα, ποτὲ δὲ τὸ καταλογάδην σύγγραμμα, ὡς ἐκεῖ.

Κρεωφύλου πόνυς εἰμί, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον δεξαμένου· κλαίω δ' Εὐρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν, καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν. Ὅμηρειον δὲ καλεῦμαι γράμμα Κρεωφύλου.

ἅπὸ τοῦδε τοίνυν, τοῦ δηλοῦντος τὸ πόημα, ὠνομάσθη γραμματικός, ὡς πρᾶγμα πράγματος πραγματικός, ὃ πολλῶν ποιημάτων ἐπιστήμων.

Ὅρῳσονται δὲ τὴν γραμματικὴν οὕτως· γραμματικῇ ἐστὶν ἕξις θεωρητικὴ τε καὶ καταληπτικὴ τῶν κατὰ πλεῖστον παρὰ ποιηταῖς τε καὶ συγγραφεῦσι λεγομένων, δι' ἧς ἐκάστην λέξιν τῷ οἰκείῳ κόσμῳ ἀποδιδόντες εὐκατάληπτον ἐξ ἀπείρου κατασκευάζουσι.

Μέρη δὲ αὐτῆς τέσσαρα, ἀναγνωστικόν, ἐξηγητικόν, διορθωτικόν καὶ κριτικόν. ὄργανα τέσσαρα, γλωσσημα-

τικόν, ἱστορικόν, τεχνικόν, μετρικόν. πολλή δέ ἐστίν ἡ διαφορὰ μέρους καὶ ὀργάνου καὶ εἶδους. εἶδος γάρ ἐστιν ὃ διήρηται μὲν ἐκ τοῦ γένους, αὐτοτελές δέ ἐστι καὶ μηδενὸς εἰς συμπλήρωσιν δεόμενον, οἷον εἰ λέγοιμεν γένος τὸ φυτόν, εἶδος δὲ τὴν ἐλαίαν, καὶ γένος τὴν τέχνην, εἶδος δὲ τὴν γραμματικὴν. τὸ δὲ μέρος ἀτελές καὶ ἀπόσπασμα ἑνὸς μόνου, ὡς λέγομεν πρύμναν· μόνῃς γὰρ νηὸς καὶ στέλεχος· μόνου γὰρ φυτοῦ. καὶ τὸ μὲν εἶδος ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸ γένος· εἴ τι γὰρ ἐλαία, τοῦτο καὶ φυτόν, καὶ εἴ τι ἵππος, τοῦτο καὶ ζῶον· τό γε μὴν μέρος οὐχ οὕτως ἔχει· οὔτε γὰρ ὅλον τί ἐστιν, ὡς τὸ εἶδος, οὔτε ἐν ἑαυτῷ περιέχει τὸ ὅλον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ μέρους. τὸ δὲ ὄργανον διαφόροις ὑποπίπτει τέχναις, ὡς τρύπανον, σκέπαρον καὶ τὰ τοιαῦτα. ὑποπίπτουσι γὰρ τῇ τε λεπτοουργικῇ καὶ ναυπηγικῇ καὶ ἄλλαις τισὶ τῶν τεχνῶν.

Διττὴ δέ ἐστιν ἡ γραμματικὴ. ἡ μὲν γὰρ περὶ τοῦς χαρακτῆρας καὶ τὰς τῶν στοιχείων ἐκφωνήσεις καταγίνεται, ἣ τις καὶ γραμματικὴ λέγεται παλαιά, οὐσα καὶ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, σχεδὸν δὲ καὶ ἅμα τῇ φύσει προελθούσα· ἡ δὲ περὶ τὸν ἑλληνισμόν, ἣ τις καὶ νεωτέρα ἐστίν, ἀρξαμένη μὲν ἀπὸ Θεογένους, τελεσθεῖσα δὲ παρὰ τῶν Περὶπατητικῶν παρ' Ἐξιφάνους τε καὶ Ἀριστοτέλους. καὶ τῆς μὲν τέλος τὸ εὖ ἀναγινώσκειν, τῆς δὲ τὸ εὖ γράφειν.

ἡ γραμματικὴ ἄλογός ἐστιν; οὐ, ἀλλ' ἐνταῦθα καταχρηστικῶς εἶπεν ἀντὶ τοῦ γινώσις.

Ἐμπειρίαν εἰπὼν ἐξεφύλισε τὴν τέχνην. ἐμπειρία γὰρ ἐστὶν ἡ ἄλογος τριβή, ὡς καὶ ἐμπειρικοὺς λέγομεν 5
 ἱατροὺς τοὺς ἄνευ λόγου τὰς θεραπείας τοῖς πάσχουσιν
 προσάγοντας. ὅτι μὲν γὰρ θεραπεύειν οἷον τέ ἐστι τὸ
 φάρμακον πρὸς τὸ ἔλκος, ἐπίστανται· εἰ δέ τις ἔροιτο
 τίς ἐνεκα πρὸς τόδε τὸ πάθος ἐπιτηδεύει ἔχει, ἀπο-
 ροῦσιν. ἡ δὲ γραμματικὴ πάντα μετὰ λόγου καὶ τῆς 10
 δεούσης ἀναλογίας κανονίζει. πῶς οὖν ὁ τεχνικὸς εἴρη-
 κεν ἐμπειρία; ἄρα ἄγνωστος ὢν τοῦ καλῶς ἔχοντός; φα-
 μὲν ὅτι οὐ, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς εἰσαγομέ-
 νους γράφειν, δεῖ δὲ τὰς εἰσαγωγικὰς τέχνας ἀπέχεσθαι
 τῶν δυσχερῶν προβλημάτων, τῶν δ' εὐλήπτων ἀντέχε- 15
 σθαι, εἰδὼς ὅτι καὶ ἡ ἐμπειρία πολλαχῶς παρὰ τοῖς ἀρ-
 χαλοῖς φράζεται· ἔστι γὰρ ἡ ἄλογος τριβή καὶ ἡ λογικὴ
 γινώσις, ἔστι δὲ καὶ ἡ ἀκριβὴς μάθησις. ἀπλούστερον δὲ
 τὸν λόγον ἐποιήσατο ὡς πρὸς εἰσαγομένους, σημαίνων
 ἀπὸ ἐμπειρίας τὴν γινώσιν. ὥστε ἡ γραμματικὴ γινώσις 20
 ἐστὶ. τίνων; ὧν παρατίθησιν αὐτός.

Πολλοὶ τῷ Διονυσίῳ ψόγον προσάπτουσι, λέγοντες
 κακῶς αὐτὸν εἰρηκέναι τὴν γραμματικὴν ἐμπειρίαν —
 οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἐμπειρία ἀλλ' ἡ ἀλόγου τέχνης κα- 25
 τέρθωσις, ὥσπερ πείρα ἡ ἀπαξ δοκιμασία τινὸς ἀλόγου
 τριβῆς· ἡ δὲ γραμματικὴ οὐκ ἄλογός ἐστι τέχνη, ἀλλὰ
 μικτή —, ἀγνοοῦντές ὅτι, ἐπεὶ μικτὴ ἐστὶν ἡ γραμματι-
 κή, λογικὴ τὴ καὶ πρακτικὴ, διὰ τοῦ ἐμπειρία τὸ πρα-
 κτικὸν αὐτῆς μέρος ἀφορίζεται. Τί μὴ ἀπὸ τοῦ κρείτ- 30
 τονος ὀρισάμενος τὸ χεῖρον διέλαβε; κρεῖττον γὰρ ἐστὶ
 τὸ λογικὸν τοῦ πρακτικοῦ. Πρὸς οὓς φαμεν, ὅτι κα-
 κῶς, ὧ οὔτοι, φατέ, ἀγνοοῦντές ὅτι πάντα τοῦ εἶναι
 ἐφίε-

ἐφίεται. εἰ δὲ διωρίσατο τὸ κρεῖττον, ἐλάνθανεν ἄρα τὸ χεῖρον ὥς μὴ ὄν. διὰ τοῦτο τὸ χεῖρον ὀρισάμενος, τὸ κρεῖττον διέλαβεν. ἔνθεν καὶ ἡμίονος ἀπὸ τοῦ χείρονος ὠνομάσθη, οὐχ ἡμίλλπος, ἵνα μὴ λάθῃ τὸ χεῖρον ὄν. Τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ἐμπειρία ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ση- 5 μαινομένων λαμβάνεται, ἐπὶ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ. λέγουσι γὰρ ὅτι ἐμπειρία ἐστὶν ἡ ἄλογος τριβὴ καὶ ἡ λογικὴ γνῶσις, ἀγνοοῦντες ὅτι τὸ προκατάρχειν αἷτιον τῆς λέξεως, τὸ πείρα, οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἀλλ' ἢ τὴν ἀποδοκιμασίαν ἀλόγου τέχνης, ὥς εἵπομεν. παρὰ γὰρ τὸ 10 πείρα, ἐν μετασχηματισμῷ καὶ συνδέσει τῆς ἐν προθέσεως, ἐγένετο ἐμπειρος, καὶ τὸ θηλυκὸν ἐμπειρία.

„Τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ συγγραφεῦσι.“ Οὐκ ἔστι ποιητῆς ὁ μέτρω μόνῳ χρώμενος· οὐδὲ γὰρ ἔμπεδοκλῆς ὁ τὰ φυσικὰ γράψας, οὐδ' οἱ περὶ ἀστρολογίας 15 εἰπόντες, οὐδὲ ὁ Πύθιος ἐμμέτρως χρησιμῶδων. χρή γὰρ εἰδέναι ὅτι ταῦτα χαρακτηρίζει ποιητὴν, μέτρον, πλάσμα, ἱστορίαν, ποιά λέξεις. οὐδὲ γὰρ συγγραφεὺς λέγεται ὁ καταλογάδην εἰρηκῶς, ἀλλ' εἰδικῶς συγγραφεὺς ἐκεῖνος ὀνομάζεται ὁ τὰ ἐπὶ τῶν αὐτοῦ καιρῶν γεγονότα 20 συγγραψάμενος, ὥς Θουκυδίδης, ῥήτωρ δὲ ὁ περὶ τὰ πολιτικά.

Ποιηταὶ λέγονται οἱ τὰ ἔμμετρα γράψαντες, συγγραφεῖς δὲ οἱ τὰ ἐφ' ἑαυτῶν γενόμενα συγγραψάμενοι, κα- 25 ταχρηστικῶς δὲ καὶ πάντες οἱ περὶ φράσει κεχρημένοι.

Οὐκ ἔστι μόνον παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι χρειώδης ἡ γραμματικὴ, ἀλλὰ καὶ παρὰ ῥήτορι καὶ ἱστοριογράφοις. τέσσαρα γὰρ εἰσι ταῦτα, ἀλλήλοις ἀντι- 30 παρακείμενα· ἐξ ἑκατέρας δὲ ἀντιθέσεως ἐν εἰπῶν, καὶ τὸ ἕτερον παρεδήλωσεν. ἀντίκειται τῇ μὲν ποιητικῇ ἡ

A a a

ἱστοριογραφική· ἡ μὲν γὰρ ποιητικὴ τέχνη, ἡ δὲ ἱστοριο-
 γραφικὴ οὐ τέχνη· τὸ δὲ τέχνη καὶ οὐ τέχνη ἀντίθεσις.
 ὡσαύτως καὶ ἡ ῥητορικὴ ἀντίκειται τῇ συγγραφικῇ· ἡ
 μὲν ῥητορικὴ τέχνη ἐστίν, ἡ δὲ συγγραφικὴ οὐ τέχνη
 ἐστίν. συγγραφεὺς δὲ καὶ ὁ ῥήτωρ καὶ ἱστοριογράφος ταύτῃ 5
 διαφέρουσι. συγγραφεὺς μὲν γὰρ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτοῦ γενόμε-
 να συγγραψάμενος, ὡς Θουκυδίδης ὁ Ἀθηναῖος τὸν Πε-
 λοποννησιακὸν πόλεμον συνέγραψεν, ἐπὶ αὐτοῦ γεγονότα·
 ἱστοριογράφος ὁ τὰ πρὸ αὐτοῦ πάντα γράφων, ὡς Ἡρό-
 दोτος· ῥήτωρ ὁ περὶ τὰ πολιτικὰ ἡσχολημένος, ὡς Ἀθη- 10
 μισθένης καὶ οἱ κατ' αὐτόν. ποιητὴς δὲ κεκόσμηται τοῖς
 τέσσαρσι τούτοις, μέτρῳ, μύθῳ, ἱστορίᾳ καὶ ποιᾷ λέ-
 ξει, καὶ πᾶν ποίημα μὴ μετέχον τῶν τεσσάρων τούτων
 οὐκ ἔστι ποίημα. ἀμελεῖ τὸν Ἐμπεδοκλέα καὶ Τυρταῖον
 οὐ καλοῦσι ποιητάς, εἰ καὶ μέτρῳ ἐχρήσαντο, διὰ τὸ μὴ 15
 χρῆσασθαι αὐτοὺς τοῖς τῶν ποιητικῶν χαρακτηριστι-
 κοῖς.

„Ὡς ἐπὶ πολὺ” ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἔως ἐνταῦθα
 ἐστὶν [ὁ] ὅρος τῆς γραμματικῆς. εἰπόμεν οὖν αὐτόν· γνῶ-
 σις τῶν παρὰ τοῖς ἔμμετρα καὶ ἄμμετρα γράψασιν ὡς 20
 ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκομένων. Διὰ τί δὲ εἶπεν „ὡς ἐπὶ τὸ
 πλεῖστον”; ἐπειδὴ τινες λέξεις ἅπαξ πού ἢ δις εἰρημέναι
 εἰσὶν, ὥς οὐ πᾶσα ἀνάγκη εἰδέναι τὸν γραμματικόν,
 οἷον οἱ γρῖφοι. τί δὲ εἰσιν οἱ γρῖφοι; τὰ ζητήματα ἦτοι
 τὰ νοήματα. ἢ ὡς ἔν τισιν εὐρίσκομεν τὸ δέρμα τοῦ 25
 ἄρνος κληθὲν σκέπαρον, ἢ ἐκ πρώτης ἀκοῆς νομί-
 σειεν ἂν τις εἰρημέναι τὸ τεκτονικὸν ἐργαλεῖον. πάλιν
 ἔν τισιν ἱστοριογράφοις τὸ δόρυ εὐρίσκομεν λεχθὲν βα-
 λάντιον, τῆς συνηθείας ἡμᾶς εἰς ἄλλο φερούσης· ὁ δὲ διὰ
 τὸ βαλεῖν κατεναντίον οὕτως αὐτὸ ἐκάλεσε. καὶ τὸν Τη- 30
 λέμαχον Μακροπόλεμον ἐν τοῖς στίχοις τούτοις·

Οὐτινος εὐνάτειρα, Μακροπολέμοιό τε μάτρη
 μαίας ἀντιπάτροιο θοὸν τέκες ἰδυνηῖρα,

καὶ τὰ ἐξῆς. ἥ ὥς ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Δωσιάδου ἡ γυνὴ
εἴρηται στήτη, ἐπειδὴ τινες τὸ παρ' Ὀμήρου

διαστήτην ἐρίσαντες

οὕτως ἐξηγήσαντο, διὰ τὴν γυναῖκα. σύριγξ δὲ καὶ βωμός
ποιήματα τινὰ ἐστὶ ... μέτρων τὸ σχῆμα καὶ τὴν διατύ- 5
πωσιν τῆς ἐπωνυμίας ἔχοντα. τὰ οὖν τοιαῦτα ζητήματα
εἰ μὲν ἐπίσταται ὁ γραμματικός, ἐπαινετός ἐστίν· εἰ δὲ
μὴ γε, οὐκ ἐστὶ μέμψεως ἄξιος.

Τουτέστι τῶν ὑπὸ πολλῶν ἀρχαίων διὰ μνήμης ἀξίως 10
ἐνεχθέντων. λείπει δὲ τὸ λέξεων, ἵνα ἡ τοιοῦτον [τὸ]
ὅλον σημαίνον· χρειώδης ἐστὶν ἡ γραμματικὴ, ἐμ-
πειρία οὕσα τῶν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένων λέξεων παρὰ
τε τοῖς ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι.

„Μέρη δὲ αὐτῆς ἔξ.“ Τί δὴ ποτε τῆς γραμματικῆς 15
μέρη λέγομεν, τῆς δὲ ῥητορικῆς εἶδη; καὶ τίτι διαφέρει
μέρος εἶδους καὶ ὀργάνου; Εἶδος μὲν γὰρ τέλειόν ἐστιν,
ὡς λέγομεν εἶδος ζώου ὁ ἄνθρωπος· μέρος δὲ ἐστὶν
ὃ μεθ' ἐτέρων συναγωγῆς τέλειόν τι ἀπεργάζεται· ὄργα-
νον δὲ τὸ καὶ ἐτέραις τέχναις πεποιημένον, ἀντιπεπον- 20
θὸς τῷ μέρει. τὸ γὰρ μέρος αὐτῷ μόνῳ πεποιῆται, οὗ
ἐστὶ μέρος, οἷον ὀφθαλμὸς ἐκεῖνῳ μόνῳ πεποιῆται, οὗ
ἐστὶ μέρος· τὸ δὲ ὄργανον καὶ ἐτέροις ἀρμόζει, οἷον τὸ
σμιλλον οὐκ ἐφ' ἐνὶ ἔργῳ χρήσιμον, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ἔρ-
γοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ γραμματικὴ εἶδη οὐκ ἔχει. οὐ 25
γὰρ τὸ ἀναγνωστικὸν ἢ τὸ ἐξηγητικὸν τέλειον ἀποτελεῖ
γραμματικόν, ὥς περ τὸ συμβουλευτικὸν ῥήτορα τέλειον.
Διὰ τί δὲ τῶν ἐξ τούτων μὴ ὄντων μόνως μερῶν, ἀλλὰ καὶ
ὀργάνων, τὰ πάντα μέρη ἐκάλεσεν; Καὶ λέγομεν ὅτι
πρὸς εἰσαγομένους οὐκ ἀκριβολογεῖται. Ἰστέον δὲ ὅτι [μέρη 30
μὲν] ἐστὶ τῆς γραμματικῆς τὸ ἀναγνωστικὸν μετὰ τῆς
δεούσης προσωδίας, καὶ τὸ ἐξηγητικόν, ὡς φησιν αὐτός,
κατὰ τοὺς ἐνυπάρχοντας ποιητικούς τρόπους, τουτέστι

τοὺς ἐγκειμένους τρόπους· ὅργανα δὲ τὰ λοιπά. καὶ [γὰρ]
ταῖς ἄλλαις τέχναις ταῦτα ἀρμόζει, οἷον τὸ γλωσσημα-
τικὸν καὶ ῥήτορι καὶ ἱατροῖς.

Τὸ πάλαι μέρη τῆς γραμματικῆς ἦν τέσσαρα, καὶ 5
εἰσι ταῦτα, διορθωτικόν, ἀναγνωστικόν, ἐξηγητικόν, κρι-
τικόν. καὶ τέσσαρα τὸ πάλαι παρεδίδουσιν τοῖς νέοις ἔχειν
τὴν γραμματικὴν. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ ἀρξασθαι ἀναγινώσκειν
ὁ διορθωτὴς λαμβάνων τὸ βιβλίον διορθοῦται αὐτό, ἵνα
μὴ ἐπταισμένον αὐτὸ ἀναγνοῦς ὁ νέος εἰς κακὴν ἔξιν 10
ἐμπέσῃ. μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν ὁ νέος τὸ βιβλίον διορ-
θωθέν, ἀπῆι πρὸς τὸν ἀναγνωστικὸν τὸν ὀφελοντα αὐ-
τὸν διδάσκειν ὡς δεῖ ἀναγινώσκειν κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ
διορθωτοῦ. τρίτον ἀπῆι πρὸς τὸν ἐξηγητικὸν τὸν ὀφεί-
λοντα παραδιδόναι αὐτῷ τὴν ἐγκειμένην ἐρμηνείαν. τέ- 15
ταρτον ἀπῆι πρὸς τὸν κριτικόν, ὅς δοκεῖ μὲν μηδὲν
συνεισάγειν τῷ νέῳ, τῶν προλαβόντων δ' ἦν ὑπέρτερος.
ἀνάγκη γὰρ εἶχεν ὁ κριτικὸς εἰδέναι τὰ τοῦ διορθωτι-
κοῦ καὶ ἀναγνωστικοῦ καὶ ἐξηγητικοῦ, οὐκ ἐκείνοι δὲ
τὰ τοῦ κριτικοῦ. ὥσπερ γὰρ ὁ πολιτικὸς κριτής, ὃ πέρ 20
ἐστὶ δικαστής, οὐ γίνεται εἰ μὴ πρῶτον ἀναγνῶ νόμους,
ἔπειτα συνηγορήσῃ ἐπὶ πλείονα χρόνον, οὕτω καὶ ἐν τῇ
γραμματικῇ ὁ κριτικὸς, εἰ μὴ τὰ τῶν προειρημένων
ἀκριβῶς ἠπίστατο, οὐκ ἡδύνατο εἶναι κριτής. οὗτος οὖν
ὁ κριτικὸς τὴν τῶν ποιητῶν καλῶς ἢ φαύλως, ἢ ἐν δέον- 25
τι ἢ ἐν μὴ δέοντι, ἢ εὐκαίρως ἢ ἀκαίρως λεχθεῖσαν ἔν-
νοιαν παρεδίδου τῷ νέῳ, καὶ τὴν τούτων αἰτίαν ἐδίδα-
σκειν. ὥσπερ παρὰ τῷ ποιητῇ τὸν στίχον τοῦτον δεῖ ὀβε-
λίζειν, τουτέστιν ἐκβάλλειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, μὴ ὄντα
ἄξιον τοῦ ποιητοῦ,

30

ἄξω ἐλῶν· ὁ δὲ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι·
πρόκειται γοῦν

ἐγὼ δὲ κεν αὐτὸς ἴλωμαι·

καὶ ὅτι εὐήθες τὸ προσκείμενον

ὃ δὲ κεν νεχολώσεται·

πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλε χολᾶσθαι; πάλιν ἀλλαχοῦ
μέλποντες Ἐκάεργον.

δεῖ τὸν στίχον τοῦτον ὀβελίζειν. μένοντος γὰρ αὐτοῦ γλ- 5
νεται ἄκυρος δισσολογία· προειρηται γὰρ

οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο.

καὶ πολλαχοῦ δεῖ τοὺς στίχους ὀβελίζειν.

τῇ δ' ἄρα δίφρον ἐλοῦσα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη·
οὐκ ἂν γὰρ ἂ ποιητὴς τὴν θεὸν εἰσέγαγεν ὑπηρετοῦσαν 10
τῇ γυναικί, καὶ τοιαύτην εὐτελῇ ὑπηρεσίαν, εἰ μὴ ἄρα
εἴποι τις ὅτι μορφῇ τῆς γραφῆς τὰ προσήκοντα ἐπετή-
δευε. πάλιν ἀλλαχοῦ

ἔχθιστος δὲ μοι ἔσσι διοτρεφέων βασιλῆων·

τὸν ἐξῆς δεῖ ἔξωθεν ἀστερίσκῳ σημειώσασθαι, ὡς ἐν- 15
ταῦθα μὲν οὐκ ὀρθῶς κειμένου τοῦ στίχου, ἀλλαχοῦ δὲ
ἐπιτηδείως, οὐκ ἂν γὰρ ἂ Ἀγαμέμνων στρατηγὸν διὰ
τοῦτο ἐβδελύττετο ὡς φιλοῦντα τοὺς πολέμους· τί γὰρ
τούτου ἐπιτηδειότερον ἔργον τῷ στρατηγῷ ἢ πόλεμος;
Τὰ γοῦν τοιαῦτα ὁ κριτικός, ὡς εἴρηται, παρεδίδου 20
τῷ νέῳ.

Ἐὰν οὖν τὸ πάλαι τέσσαρα μέρη ἦν τῆς γραμματι-
κῆς, πῶς νῦν ἔξ αὐτὰ φησιν ὁ Διονύσιος; Τὸ ἐν ἐξ
αὐτῶν ἐτμήθη εἰς τρία, καὶ τὰ μὲν ἄλλα τρία γεγόνασιν
ἔξ. τὸ ποῖον ἐτμήθη εἰς τρία; τὸ διορθωτικόν. εἰς ποῖα 25
ἐτμήθη; εἰς τὸ νῦν τρίτον, τέταρτον, πέμπτον.

„Πρῶτον μὲν ἀνάγνωσις ἐντριβῆς κατὰ προσφθίαν.”

Ἀμελήσαντες τοῦ διορθοῦσθαι τὰ βιβλία ἐξ ἀρχῆς, ἐπὶ
τὴν ἀνάγνωσιν τρέπονται. διό φησι καὶ πρῶτόν εἶναι
τῆς γραμματικῆς τὴν ἀνάγνωσιν. „ἐντριβῆς” συνήθης 30
καὶ τετριμμένη, ὡς ἐπὶ ὁδοῦ δημοσίας καὶ δεδοκιμασμέ-
νης. „κατὰ τέχνην” τούτεστι κατὰ τόνους, κατὰ χρόνους,

κατὰ πνεύματα, κατὰ πάθη. Ἔστι οὖν ἀνάγνωσις ἡ συν-
τετριμμένη ἢ συνήθης καὶ δεδοκιμασμένη προφορὰ τῶν
ἀναγινωσκομένων κατὰ τέχνην. ἡ γοῦν παρὰ τέχνην οὐκ
ἀνάγνωσις, ἀλλ' ἀγνώσις.

5

Πρῶτόν φησι τὴν ἀνάγνωσιν ἀναγκαῖον· πρῶτον γὰρ
φοιτῶντες εἰς γραμματικούς, τὸ εὖ ἀναγινώσκειν μαν-
θάνομεν. „ἐντριβής” δὲ ἡ τετριμμένη καὶ ἐκ παλαιῶν δι-
δασκάλων παραδεδομένη ἀνάγνωσις.

„Δεύτερον ἐξηγήσις κατὰ τοὺς ἐνυπάρχοντας.” Με- 10
τὰ τὸ διδαχθῆναι τὸν εἰσαγόμενον τὸ καλῶς ἀναγινώ-
σκειν, ἀναγκαῖον ἐκλέγεσθαι καὶ τῆς καλῶς ἀναγνώ-
σθεως λέξεως τὴν σημασίαν, ἥ τις ἐστὶν ἡ ἐξηγήσις,
εἰς τὸ ἐξῆς ἡμᾶς ἄγουσα τοῦ νοῦ.

15

„Ἐνυπάρχοντας” τοὺς ὄντας καὶ ἐγκειμένους. „ποιητι-
κοὺς” τοὺς μάλιστα ποιηταῖς ἀρμόζοντας. „τρόπους” τοὺς
τρέποντας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσδοκωμένου εἰς ἀπροσδόκη-
τον, οἷόν τι; ὥς τὸ

κορυφὴ ὄρεος μέγαλοιο.

20

ὁ γὰρ ἀκούσας τὸ κορυφὴ, ὑπονοεῖται περὶ τινος ἐμφύ-
χου εἰρησθαι· ὁ δὲ ὑποφέρει ὄρεος, καὶ ἔτρεψε τὸν
ἀκούσαντα, ὥς εἴρηται, ἀπὸ τοῦ προσδοκωμένου εἰς
ἀπροσδόκητον, ἀπὸ ἐμφύχου εἰς ἄψυχον. ὁμοίως καὶ τὸ

πάντες δ' ἐσσελοντο πόδες πολυπίδακος Ἰδης.

25

λεχθὲν γὰρ τὸ πόδες ἔννοιαν παρέσχε τῷ ἀκούσαντι ἐμφύ-
χου ἐπιφορᾶς· ὁ δὲ τὴν Ἰδὴν τὸ ὄρος ἐπιφέρει. καὶ κα-
λεῖται οὗτος ὁ τρόπος μεταφορὰ· μεταφέρει γὰρ τὰ τῶν
ἐμφύχων ἐπὶ τὰ ἄψυχα. Ἀνακεφαλαιώσωμεν οὖν. τί ἐστὶ
τὸ [δεύτερον] μέρος τῆς γραμματικῆς; τὸ ἐξηγεῖσθαι κατὰ 30
τοὺς ὄντας καὶ ἐγκειμένους τρόπους, καὶ μάλιστα ποιη-
ταῖς ἀρμόζοντας. διὰ τί δὲ εἵπομεν μάλιστα; ἐπειδὴ ἐν
ποῦ ἢ δευτέρῳ ἐξ αὐτῶν, φημὶ δὲ τῶν τρόπων, κέχρη-

ται οἱ ῥήτορες. ποῖω; ὡς τῇ εἰρωνείᾳ. τί δέ ἐστιν εἰρωνεία; ὅταν ἐπιγελῶν τις, ἀντὶ τοῦ δεῖξαι φανερώς ὅτι ψέγει αὐτόν, δοκῇ τοῖς λόγοις ἐπαανεῖν, ὥσπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ φάμεν πολλάκις πρὸς ἐχθρόν, καλὲ ἄνθρωπε, παῦσαί. ὥσπερ καὶ ὁ ποιητὴς εἰσάγει τὸν Ὀδρυσέα μετὰ τὸ φονευθῆναι καταγελώμενον ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως. ταύτῃ τῇ εἰρωνείᾳ κέχρηται οἱ ῥήτορες· ἄλλοις δὲ τρόποις οὐκ ἐφικτὸν αὐτοῖς κεχρῆσθαι, εἰ μὴ προτάξωσι κατὰ τὴν ποίησιν, καθ' Ὁμηρον. εἰσὶ δὲ τρόποι πολλοί, καὶ οἱ μὲν φασιν αὐτοὺς εἶναι ὀκτωκαίδεκα, οἱ δὲ εἴκοσι τέσσαρας, οἱ δὲ εἴκοσιν ὀκτώ, οἱ δὲ τριάκοντα δύο. οἱ αὐτοὶ δὲ εἰσιν· οἱ γὰρ δυσχερέστατοι αὐτῶν τέμνονται εἰς πλεονας, ὥσπερ τὸ διορθωτικὸν ἐτμήθη εἰς τρία.

„Τρίτον γλωσσῶν τε καὶ ἱστοριῶν πρόχ. ἀπόδ.” 15
 Πρῶτον μανθάνει ὁ εἰσαγόμενος, ὅτι μῆνιν βαρυτόνως δεῖ ἀναγινώσκειν· διδαχθεὶς δὲ καὶ τοῦτο ἀναγνούς, ἀπαιτεῖ τὴν ἐξήγησιν· μαθὼν δὲ ὅτι ὀργὴν ἐπίμονον σημαίνει, ἀπαιτεῖ τὴν διάλεκτον, τίνες δὲ λέγουσι μῆνιν τὴν ὀργήν, καὶ ἀκούει ὅτι οἱ Ἴωνες. „πρόχειρος” δὲ ἀντὶ τοῦ ἔτοιμος. „ἀπόδοσις” ἢ ἀπολογία. Δεῖ οὖν τὸν γραμμακόν, φησὶν, ἐρωτώμενον ἢ περὶ σημασίας ἢ περὶ γλώττης ἢ ἱστορίας προχείρως ἀποδιδόναι τὴν αἰτίαν.

„Γλωσσῶν” τῶν γλωσσηματικῶν λέξεων ἢ τῶν διαλέκτων. διάλεκτοι δὲ εἰσι πέντε, Ἰάς, Ἀτθίς, Δωρίς, Αἰολίς, κοινή, ἣ πάντες χρῶνται. γλωσσηματικαὶ δὲ λέξεις εἰσὶν αἱ ἐπιχωριάζουσαι, τουτέστιν αἱ καθ' ἑκάστην χώραν ἢ πόλιν ἰδιαί τινες λέξεις. „ἱστοριῶν” δὲ τῶν διηγημάτων. „πρόχειρος” ἔτοιμος. „ἀπόδοσις” κρίσις. Τί τρίτον 30 οὖν μέρος τῆς γραμματικῆς ἐστὶ; τῶν γλωσσηματικῶν λέξεων καὶ τῶν διηγημάτων ἢ ἔτοιμος ἀπόκρισις. ἰδοὺ τοῦτο τὸ ἐν μέρος ἐστὶ τοῦ διορθωτικοῦ.

„Τέταρτον ἐτυμολογίας εὐρεσις.” Μετὰ τὸ γινῶναι ἡμᾶς τὴν ἱστορίαν, ἀναγκαιῶς τρέχουμεν εἰς τὴν ἐτυμολογίαν. ἐτυμολογία δὲ ἐστὶν ἀνάπτυξις λέξεως κατὰ τὸ δυνατόν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἔτυμον, ὃ ἐστὶν ἀληθές καὶ πιθανόν.

5

Ἐτυμολογία ἐστὶν ἀνάπτυξις τῶν λέξεων, δι' ἧς τὸ ἀληθές σαφηνίζεται. ἔτυμον γὰρ λέγεται τὸ ἀληθές, τῆς τυ συλλαβῆς διὰ τοῦ $\bar{\upsilon}$ μόνου γραφομένης, καὶ οὐ διὰ τῆς $\bar{o}$ διφθόγγου. ἐτυμολογία ὡς ἂν εἴ τις εἴποι ἀληθι- 10 νολογία. οὐ γὰρ ὡς ἔτυχεν ἐξ ἀρχῆς αἱ Ἑλληνικαὶ λέξεις ἐπετέθησαν ἐκάστῳ πράγματι, ἀλλὰ διὰ τὸν τὸν νοῦν ἀναπτύσσοντας ἐξευρίσκουσιν, χάριν τίνος τόδε τι καὶ πῶς δὲ λέγεται. τέταρτον οὖν μέρος τῆς γραμματικῆς ἐστίν. ὡς εἴ τις ἔροιτό με, βλέφαρον διὰ τί εἴρηται, τρέψας τὸ 15 $\bar{\varphi}$ εἰς τὸ $\bar{\pi}$, καὶ διαστείλας τὴν λέξιν, εὔρον ὅτι διὰ τρυτο λέγεται βλέφαρον, διότι αἰρομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἄνω βλέπομεν, οἷον βλεπέαρον, ἄρον καὶ βλέπεις. ἢ μὴδὲ τρέψας τι, διαστείλας δὲ μόνον τὴν λέξιν, εὔρον ὅτι ὡσανεὶ φᾶρος, ὅπερ περιβόλαιόν ἐστι τοῦ βλέμματος. πά- 20 λιν εἴ τις ἔροιτό με, γλῶσσα διὰ τί λέγεται, τρέψας τὸ $\bar{\lambda}$ εἰς τὸ $\bar{\nu}$ καὶ τὸ δεύτερον $\bar{\sigma}$ εἰς τὸ $\bar{\tau}$, φημί οὕτως, ἢ γνωστὰ ἐν τῷ $\bar{\nu}\bar{\varphi}$ τοῖς ἀκούουσι ποιοῦσα τὰ λεγόμενα. οὐ γὰρ δι' ἑτέρου μέρους σωματικοῦ γινώσκουμεν τὴν ἐκάστου ἔννοιαν. πάλιν εἴ τις ἔροιτό με, ὀδόντες διὰ τί 25 λέγονται, τρέψας τὸ $\bar{\sigma}$ εἰς τὸ $\bar{\tau}$, εὔρον ὡσανεὶ οἱ ἔδοντες, τουτέστιν οἱ ἐσθίοντες. δι' αὐτῶν γὰρ ἐσθίουμεν. καὶ τοῦτο δὲ νῦν τέταρτον μέρος τῆς γραμματικῆς, ἄλλο δ' ἐν μέρος ἐστὶ τοῦ διορθωτικοῦ.

„Πέμπτον ἀναλογίας ἐκλογισμός.” Μαθὼν ὁ εἰσαγόμενος τὰ προειρημένα, καὶ ἔμφρων γενόμενος, ἄρχεται καὶ περὶ τέχνην καταγίνεσθαι, καὶ πυνθᾶνεσθαι τί δὴ ποτε μῆνιν λέγομεν καὶ οὐχὶ μήνιδα. ἀναλογία δὲ ἐστὶ

λόγος ἀποδεικτικὸς καὶ ὁμοίου παράθεσιν τῆς ἐν ἑκά-
στῳ μέρει λόγου φυσικῆς ἀκολουθίας. εἴρηται ἀναλογία ἡ
τὸν λόγον τὸν αὐτὸν συλλέγουσα καὶ τὰς λέξεις, καὶ
ἰδίῳ κανόνι ἀπονέμουσα.

5

Λέγεται ἡ τῶν ὁμοίων παράθεσις. „ἐκλογισμὸς” ἡ ἀκρι-
βεια. τὸ οὖν πέμπτον μέρος ἐστὶν ἡ ἀκριβὴς τῶν ὁμοί-
ων παράθεσις, δι’ ἧς συνίστανται οἱ κανόνες τῶν γραμ-
ματικῶν. ὥσπερ ὅτε ζητοῦμεν, τίνας ἔνεκεν ὁ Ὅμηρος τοῦ
Ὁμήρου καὶ ὁ φίλος τοῦ φίλου, τὸ δὲ βέλος τοῦ βέλους. 10
ἀκριβῶς δὲ ζητήσας εὗρον εἶναι τὸν κανόνα τοιοῦτον, ὅτι
πάντα τὰ εἰς $\overline{\sigma\varsigma}$ ἄρσενικά καὶ θηλυκὰ εἰς $\overline{\sigma\upsilon}$ ποιεῖ τὴν
γενικὴν, Ἀλέξανδρος Ἀλεξάνδρου, καλὸς καλοῦ, παρθένος
παρθένου, ἄμπελος ἀμπέλου, Σάμος Σάμου. τὰ δὲ οὐ-
δέτερα εἰς $\overline{\sigma\varsigma}$ λήγοντα μετὰ τοῦ $\overline{\sigma}$ ποιεῖ τὴν γενικὴν, 15
μέρος μέρους, ὄξος ὄξους, ὄρος ὄρους. οὕτως οὖν καὶ
βέλος βέλους. ἐπὶ πάντων οὖν τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν
δημάτων καὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἀκριβῶς ζητοῦντες,
καὶ τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις παρατιθέμενοι, τοὺς κανό-
νας ἀσφαλῶς ἀποφαινόμεθα. τοῦτό ἐστι τὸ πέμπτον με- 20
ρος τῆς γραμματικῆς. ἰδοὺ συμπληρῶται τὸ διορθωτι-
κόν. ὥς προεῖρηται γὰρ ἄνω, τμηθὲν εἰς τρεῖς εἰς τὰ
νῦν τρίτον, τέταρτον, πέμπτον.

„Ἐκτον κρίσις ποιημάτων.” Ὅταν γὰρ τις, ἀκριβῶς
μαθὼν τὸ κατὰ προσφθίαν ἀναγινώσκειν, καὶ τοὺς ποιη- 25
τικούς τρόπους καὶ τὴν γλῶτταν, τὴν ἱστορίαν, τὴν ἐτυ-
μολογίαν διδαχθῇ, ἱκανὸς ἐστὶν ὁ τοιοῦτος κρίνειν. κρί-
νει δὲ τὰ ποιήματα οὐχ ὅτι καλὰ ἐστὶν ἢ κακὰ. ποιη-
τοῦ γὰρ ἂν εἴη τὸ τοιοῦτον· ἀλλ’ ἐπειδὴ πᾶν μέτρον ὑπὸ
τὴν τέχνην ἐστίν, ἀνάγκη τὸν γραμματικὸν ταῦτα πάν- 30
τα διακρίνειν, εἰ τοῦ αὐτοῦ ἐστὶ ποιητοῦ.

„Κρίσις ποιημάτων” τὸ κρίνειν τὰ ἐμμέτρως γε-

γραμμένα, τούτέστι τὰ ποιήματα, εἴτε δεόντως εἴτε μὴ
δεόντως, εἴτε καλῶς εἴτε φαύλως κείται ἐν τῷδε τῷ
τόπῳ ἢ τῷδε, καὶ τὰς τούτων ιδέας εἰδέναι καὶ ἀποφαί-
νεσθαι. εἰ γὰρ μὴ προοῖδέ τις τὰ προλεχθέντα μέρη τῆς
γραμματικῆς, τὸ ἔργον τοῦ κριτικοῦ ποιεῖν οὐ δύναται. 5

„Ὁ δὲ κάλλ. ἐστὶ π. τ. ἐν τ. τ.“ κάλλιστον εἶπα
τοῦτο τὸ μέρος οὐχ ὅτι τὰ ἄλλα ἀσθενέστερά ἐστιν·
ἀλλ' ἐπειδὴ συμπέρασμα ἦν τῆς πάσης τέχνης· τὸ κριτι-
κόν, καὶ τρόπον τινὰ στέφανος, διὰ τοῦτο κάλλιστον.

10

§ 2.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ.

„Ἀνάγνωσις ἐστὶ ποιημάτων ἢ συγγραμμάτων ἀδιά-
πτωτος προφορά.“ Πᾶς ὅρος ἀπὸ γένους καὶ εἵδους 15
καὶ διαφορᾶς συνίσταται, καὶ πάλιν πᾶς ὅρος ἀπ' εὐ-
θείας ἄρχεται. οἷον ὁ τοῦ ἀνθρώπου ὅρος, ἔστι ζῶον
λογικὸν θνητόν. ἰδοὺ τὸ ζῶον γένος ἐστίν, εἶδος τὸ логи-
κόν, θνητόν δὲ διαφορά· καὶ πάλιν τὸ ζῶον εὐθείας
πτώσειώς ἐστιν. ἐπὶ δὲ τοῦ προτεθέντος ὅρου, ἔαν ἀνα- 20
στρέψωμεν τὸν ὅρον, εὐρίσκομεν ὑγιῶς ἔχοντα, ἡγουν
ἀνάγνωσις ἐστὶ προφορά ἀδιάπτωτος ποιημάτων ἢ συγ-
γραμμάτων. ἰδοὺ γὰρ ἀπ' εὐθείας ἤρξατο, ἀπὸ γένους
καὶ εἵδους καὶ διαφορᾶς. προφορά γοῦν ἐστὶν ἡ ἐκφώ-
νησις, ἢ ἐστὶ γένος· εἶδος δὲ [τὸ] ποιημάτων ἢ συγγραμ- 25
μάτων· τὸ δὲ ἀδιάπτωτος διαφορά. Μόνης δὲ τῆς ἀνα-
γνώσεως τὸν λόγον ποιησάμενος, οὐκέτι περὶ τῶν ἄλλων
μερῶν διεξέρχεται. σκοπὸς γὰρ αὐτῷ πρὸς εἰσαγομένους
γράφειν, δεῖ δὲ τοὺς εἰσαγομένους δυσχερῶν ἀπέχεσθαι
διδασμάτων. ἐπεὶ οὖν ὁ τῆς ἐξηγήσεως καὶ τῶν ἄλλων 30
μερῶν λόγος ποικίλος τις ἦν καὶ πολλῆς ἀκριβείας δεό-
μενος, ἀναγκάως παρήκειν ὁ τεχνικός, περὶ μόνης δὲ τῆς
ἀναγνώσεως ποιεῖται τὸν λόγον.

Τὸ ἀναγινώσκειν δοκίμως, τὸ δὲ δοκίμως ἀναγινώσκειν πάντως ἐκ τριβῆς καὶ ἐπιμονῆς πολλῆς γίνεται. ἐνδέχεται οὖν τὸν γραμματικὸν οὕτως ἀναγινώσκειν καὶ ὅσοις μὴ ἐντετύχῃ συγγράμμασιν, ὥς περ ἐκεῖνα οἷς πολλάκις ἐντετύχῃ. δεῖ γὰρ οὕτως προδιοικονομεῖν ἑαυτὸν καὶ ἐθίζειν ἐν οἷς 5 ἐγχειρίζεται, ὥς ἐκ τούτων καὶ παρατυχόντα δοκεῖν πολλάκις ἀνεγνωσμένα. Ἀναγινώσκειν δὲ „κατὰ προσῳδίαν“, ἥτοι καθ' ὃν ἔχει τόνον ἢ λέξεις, ὥς μὴ ἀναγνῶναι τὸ ὅρος ὁρός καὶ τὸ ἄγνός ὁ καθαρὸς ἄγνος, κἀντεῦθεν εἰς πλάνην ἀγαγεῖν τὸν ἀκροατὴν, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅρος, τυχὸν ὁ Τμηττός 10 ἢ τὸ Τηῦγετον ἢ τι ἄλλο, ὁρὸν νοῆσαι ἤγουν τὸ ὑδατῶδες τοῦ γάλακτος, καὶ πάλιν ἀντὶ τοῦ ἄγνός ὁ καθαρὸς τὸ φυτὸν ὑπολαβεῖν λέγεσθαι τὸν ἄγνον· ἄγνος γάρ ἐστι φυτὸν ἄγονον καὶ ἄκαρπον.

Στεφάνου. Ἀναγνῶται τὸ ἀναπεῖσαι, ὥς παρ' Ἰωσιν. 15 Ἡρόδοτος γοῦν φησὶν· τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνω ἐπὶ γῆν τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον, ἀντὶ τοῦ ἀνέπεισεν. ἀνάγνωσις οὖν ἢ ἀνάπεισις· ἀναπείδονται γὰρ οἱ κακῶς ἀναγινώσκοντες. ἢ περιττή ἐστιν ἡ ἀνά πρό- 20 θεσις· γνῶσις γάρ ἐστιν ἡ ἀνάγνωσις.

Τί ἀνάγνωσις ἐστι; „ποιημάτων ἢ συγγραμμάτων ἀδιάπτωτος προφορά“, ποιημάτων τῶν ἐμμέτρως γεγραμμένων, συγγραμμάτων τῶν ἀμέτρως γεγραμμένων. „ἀδιάπτωτος“ 25 ἀδιάπταιστος. „προφορά“ προένεξις. ὅρος τῆς ἀναγνώσεως ἐστὶν οὗτος· τῶν ἐμμέτρως καὶ ἀμέτρως γεγραμμένων ἢ ἄπταιστος προένεξις καλλίστη ἐστὶν ἀνάγνωσις. Μετὰ δὲ τὸν ὅρον τῆς ἀναγνώσεως λοιπὸν θίλει ἡμᾶς διδάξαι, τίνα παραφυλαττόμενοι ἢ πόσα τὴν ἀρίστην ἀνά- 30 γνωσιν ποιησόμεθα.

„Ἀναγνωστέον“ δὲ δεῖ ἀναγινώσκειν. „καθ' ὑπόκρισιν“ κατὰ μέμῃσιν.

Ἡ ὑπόκρισις ἐστὶν ἀρμόζουσα τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις
ἐν τε λόγῳ καὶ σχήματι. οὐ μόνον γὰρ δεῖ μιμεῖσθαι
τῷ λόγῳ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν σωμάτων κι-
νήσεις κατὰ τὸ ἀπαιτοῦν, ὡς ἐν τῷ Ὁρέσῃ τοῦ Μενε-
λάου μηδὲν εἰρηκότος αὐτοῦ ἀποκρίνεται, λέγων 5
οὐ χρήματ' εἶπον.

δηλοῦται γὰρ ἐκ τούτου, ὡς οὐ λόγῳ γεγένηται ἡ ὑπό-
κρισις, ἀλλὰ μόνῳ τῷ σχήματι, τοῦ Μενελάου τὰς χεῖρας
ἀνατείναντος, καὶ τρόπον τινὰ μετασχηματιζομένου ὡς
οὐδὲν εἰληφότος. Καθ' ὑπόκρισιν οὖν, τούτέστι κατὰ μι- 10
μησιν τῶν προσώπων.

„Κατὰ προσῳδίαν” κατὰ τέχνην, τούτέστι κατὰ
τόνους, χρόνους, πνεύματα, πάθη.

Κατὰ προσῳδίαν δέ, τούτέστι κατὰ τόνον. προσῳδία γάρ 15
ἐστὶ σημεῖον τῶν λέξεων τοῖς φωνήσιν ἐπόμενον. κατὰ
προσῳδίαν οὖν, τούτέστι κατὰ τὸν ὀρθὸν τόνον.

„Κατὰ διαστολήν” κατὰ στιγμήν.

Κατὰ διαστολήν δέ, τούτέστι κατὰ χωρισμὸν τῶν δια-
νοιῶν. διαστολή γάρ ἐστὶ σημεῖον λέξεων ὁμοῦ γεγραμ- 20
μένων, μὴ ὁμοῦ δὲ νοουμένων. διαστολήν δὲ ἐκάλεσε τὴν
στιγμὴν ἐκ τοῦ διαστέλλειν λέξεις ἀπὸ λέξεων καὶ ση-
μαινόμενον ἀπὸ σημαινομένου.

Ταῦτα τὰ τρία δεῖ παραφυλάττειν τὸν θέλοντα ἀναγι- 25
νώσκειν καλῶς, κατὰ μίμησιν, τέχνην, στιγμήν. τί δὲ
ἔξ ἐκάστων τούτων ὠφελούμεθα; αὐτὸς ἐπιφέρει.

„Ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὑποκρίσεως τὴν ἀρετὴν.” Ἐν τοῖς
μετὰ τοῦτο ἐπιφέρει τὸ ὀρώμεν τὸ ἐνταῦθα λείπον-
κατὰ κοινοῦ γὰρ ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων τὸ ὀρώμεν δεῖ 30
δέξασθαι. Τίλος δὲ τὴν ἀρετὴν ὀρώμεν; τῶν ἀναγινω-
σκομένων. ἐκ τῆς μιμήσεως γὰρ ἐνάρετα δέκνυνται τὰ
ἀναγνωσκόμενα. δεῖ γὰρ τὰ μὲν ἡρωϊκὰ συντόνῳ τῇ φωνῇ

ἀναγινώσκειν καὶ μὴ ἐκλελυμένη, τὰ δὲ βιωτικά, τουτέστι τὰ κωμικά, ὡς ἐν τῷ βίῳ, τουτέστι μιμουμένους γυναικας νέας ἢ γραῖδας, ἢ ὀργιζομένους, ἢ ὅσα πρέπει τοῖς ἐναγομένοις προσώποις παρὰ Μενάνδρῳ ἢ Ἀριστοφάνει ἢ τοῖς ἄλλοις κωμικοῖς.

5

„Ἐκ δὲ τῆς προσφθίας τὴν τέχνην.” Καὶ ἐνταῦθα κατὰ κοινού, ὡς προεῖρηται, τὸ ὁρῶμεν δεῖ ἐκδέξασθαι. Τίνος δὲ τὴν τέχνην ὁρῶμεν; τοῦ ἀναγινώσκοντος. ἐκ τοῦ γὰρ παραφυλάττεσθαι τόνους, χρόνους, πνεύματα, πάθῃ ἐν τῷ ἀναγινώσκειν τὴν τέχνην ὁρῶμεν τοῦ ἀναγινώσκοντος.

„Ἐκ δὲ τῆς διαστολῆς τὸν περιεχόμενον νοῦν ὁρῶμεν.” Ἀπόδεδωκεν ἐνταῦθα τὸ ὁρῶμεν, ὅπερ προεῖρήκαμεν ἐπὶ τῶν δύο λείπειν τῶν προκειμένων. διαστολὴ δὲ λέγεται ἡ στιγμή ἢ διαστελλούσα καὶ διαχωρίζουσα ἢ λέξεις ἀπὸ τῶν ἐπι- 15 φερομένων λέξεων ἢ στοιχεῖα ἀπὸ τῶν στοιχείων. „τὸν περιεχόμενον νοῦν ὁρῶμεν.” τὸν ἄντα καὶ ἐγκείμενον νοῦν ἐν τοῖς ἀναγινωσκομένοις. διὰ τῆς στιγμῆς, ὡς ἐπὶ παραδείγματος εἰπὼν τὸ ἔστινάξιος, [ἐὰν] μὴ τὸ ν̄ μεταξὺ τοῦ ἔστιν ἄξιος διαστείλας καὶ διαχωρίσας· προσνείμῃ ἢ τῷ 20 ἔστιν ἢ τῷ ἄξιος, οὐ ποιεῖ [σαφές] τὸ λεγόμενον τοῖς ἀκούουσι. δύο γὰρ τινα νοεῖται· ἢ τὸ ἄξιος ἐστὶ τοῦ δεινὰς ὁ δεινὰς, ἢ ἀπὸ τῆς νήσου ἐστὶ τῆς Νάξου. ὡς προεῖρηται οὖν, ἢ τὸ ν̄ προσνείμας τῇ δευτέρᾳ λέξει, καὶ εἰς τὸ ἰ τῆς προτέρας λέξεως ὑποστίξας τί διαστελεῖ. ἢ τὸ ν̄ 25 προσνείμας τῇ προτέρᾳ λέξει, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ν̄ ὑποστίξας τί ποτε διαστελεῖ, καὶ τὴν δευτέραν λέξιν ἀπὸ τοῦ ᾱ προφερόμενος σαφές ποιήσει τὸ λεγόμενον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἔστινοῦς· ἢ ὅτι νοῦς ἐστίν, ἢ οὐς ἐστίν.

30

Εἰπὼν τὰ τρία τὰ διδάσκοντα ἡμᾶς καλῶς ἀναγινώσκειν, ὑπόκρισιν, τέχνην, στιγμήν, διαλαμβάνει πρῶτον περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς ὑποκρίσεως, καὶ φησιν „ἵνα

τὴν τραγωδίαν ἡρωϊκῶς ἀναγνώμεν." Τραγωδία λέγεται τὰ τῶν τραγικῶν ποιήματα, ὡς τὰ τοῦ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους καὶ Αἰσχύλου καὶ τῶν τοιούτων. γέγονασι δὲ οὗτοι ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν Ἀθηναίων. τραγικοὶ δὲ ὄντες, καὶ θείοντες ὠφελεῖν κοινῇ τοὺς τῆς 5 πόλεως, λαμβάνοντες τινὰς ἀρχαίας ἱστορίας τῶν ἡρώων, ἐχούσας πάθῃ τινά, ἔσθ' ὅτε καὶ θανάτους καὶ θρήνους, ἐν θεάτρῳ ταῦτα ἐπεδείκνυντο τοῖς ὁρῶσι καὶ ἀκούουσιν, ἐνδεικνύμενοι παραφυλάττεσθαι τὸ ἁμαρτάνειν. εἰ γὰρ οἱ τηλικούτοι ἥρωες τοιαῦτα ἔπασχα, 10 δηλονότι ἁμαρτήσαντες, πόσῳ μᾶλλον ἡμεῖς καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς ἁμαρτήσαντες πεισόμεθα; δεῖ οὖν, ὡς προεῖρηται, ὡς οἷόν τε βλῶν ἀναμάρτητον καὶ φιλοσοφῆτατον μεταδιδόναι. ἐπ' ὠφελείᾳ οὖν τῶν πολιτῶν ἢ τῶν τραγικῶν ποιήσεις εἰσέηγετο. ἐπιδεικνύμενοι δὲ τῶν ἡρώων 15 ὥσανεὶ τὰ αὐτῶν πρόσωπα, πρῶτον μὲν ἐπελέγοντο ἄνδρας τοὺς μέλλονα φωνὴν ἔχοντας, δεύτερον δὲ βουλόμενοι καὶ τὰ σώματα δεικνύειν ἡρωϊκά, ἐμβαδάς ἐφόρουν καὶ ἱμάτια ποδήρη. Ταύτην οὖν τὴν τραγωδίαν φησὶ δεῖν ὁ τεχνικὸς ἡρωϊκῶς ἀναγινώσκειν, τουτέστι 20 μεγάλη τῇ φωνῇ.

Ἡ δὲ ἐτυμολογία τῆς τραγωδίας ἐστὶν αὕτη. ἢ ὅτι τράγον ἐλάβανον ἔπαθλον οἱ νικῶντες, οἷονεὶ ἢ ἐπὶ τράγῳ ᾠδὴ· ἢ ὅτι τοῦ γ τρεπομένου εἰς χ, νοεῖται τραχωδία ἢ τραχεῖα ᾠδὴ· τραχύτερον γὰρ καὶ φευκταῖον καὶ δύς- 25 βατον τὸ τῶν θρήνων εἶδος τοῦ γελοιοποιεῖν. ἢ οἷονεὶ τετραγωνοῦσα· οἱ γὰρ χορευταὶ αὐτῶν ἐν τετραγώνῳ σχήματι ἱστάμενοι τὰ τῶν τραγικῶν ἐπεδείκνυντο. ἦσαν δὲ τῶν μὲν τραγικῶν χορευταὶ δέκα τέσσαρες, τῶν δὲ κωμικῶν εἴκοσι τέσσαρες. ἕκαστος οὖν ὁ ποιητὴς τραγικὸς καὶ κωμικὸς εἶχε τούτους προεγκριμένους τὰ ἱαυ- 30 τοῦ καὶ τρεφομένους ἀπὸ τοῦ δημοσίου.

Τραγωδίαποίησις ἐστίν. εἴρηται δὲ τραγωδία παρὰ τὸ τραχὺς καὶ τὸ ᾠδὴ, ἐκ μεταφορᾶς τῆς τῶν τράγων φωνῆς· ἐκεῖνοι γὰρ τραχεῖαν ᾠδὴν ᾄδουσιν. ἡ τραγωδία ἐστὶ ποίημα ἐπιτάφιον, ὅπερ οἱ τότε ποιοῦντες ἀντὶ μισθοῦ τράγον ἑλάμβανον· καὶ ἑκαλεῖτο τραγωδία. „Ἡρωῶ- 5 κῶς” δέ, τουτέστιν ἀξιοπλίστως, μετὰ πολλῆς σεμνότητος καὶ ὄγκου. δεῖ γὰρ ἡμᾶς, τραγικὰ προφερομένους, κατὰ πάντα τρόπον μιμῆσθαι τοὺς ἥρωας καὶ μεγέθει σώματος καὶ λόγῳ ὑπερβολῇ.

„Τὴν δὲ κωμωδίαν βιωτικῶς.” Κωμωδία ἐστίν ἡ 10 ἐν μέσῳ λαοῦ κατηγορία ἥγουσιν δημοσίουσις. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κώμη καὶ τὸ ᾠδὴ, ἔστι δὲ εἶδος ποιήματος ἐν κώμαις κατὰ τὸν βίον ἀδόμενον. διὰ τοῦτο καὶ „βιωτικῶς” λέγεται, τουτέστιν ἡλαρῶς, ὥς ἂν εὖξαιτό τις βιῶναι, ἀντὶ τοῦ ἐν ἡδονῇ καὶ γέλωτι. δεῖ οὖν τῷ τὴν κωμωδίαν 15 ὑποκειμένῳ μετὰ γέλωτος καὶ πολλῆς ἀστεϊότητος καὶ ἡλαροῦ τοῦ προσώπου προσφέρεσθαι. ἡ βιωτικῶς κατὰ μίμησιν τοῦ βίου, ἵνα, ἂν μὲν ὑπόκειται γέροντος, μιμησώμεθα τὴν φωνὴν τοῦ γέροντος· εἰ δὲ γυνή, μιμησώμεθα τὴν φωνὴν τῆς γυναικὸς. Διαφέρει δὲ κωμωδία 20 τραγωδίας, ὅτι ἡ τραγωδία ἱστορίαν ἔχει καὶ ἐπαγγελίαν πράξεων γεγομένων, ἡ δὲ κωμωδία πλάσματα περιέχει βιωτικῶν πραγμάτων.

Κωμωδία λέγεται τὰ τῶν κωμικῶν ποιήματα, ὥς τὰ 25 Μενάνδρου καὶ Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐφευρέθη δὲ ἡ κωμωδία, ὥς φασιν, ἐκ τινος τοιαύτης αἰτίας. βλαπτόμενοί τινες γεωργοὶ παρὰ τῶν πολιτῶν τῶν ἐν Ἀθήνῃσι, καὶ θέλοντες ἐλέγχειν αὐτοὺς, κατήεσαν ἐν τῇ πόλει, καὶ παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ καθεύ- 30 δειν περιμόντες περὶ τὰς ἀγυῖας ἔλεγον ἀνωνυμῶς τὰς βλάβας, ὥς ἔπασχον ὑπὸ αὐτῶν. ἵνα δὲ σαφέστερον εἴ-

πωμεν, τοιαῦτά τινα ἐβόων, ἐνταῦθα μένει τις τὰ-
 δε καὶ τὰδε τισὶ ποιῶν τῶν γεωργῶν, καὶ οὐ
 μετρίας βλάβας ἐπιφέρων αὐτοῖς. ὥστε τοὺς γει-
 νῶντας ἀκούοντας ἡμέρας γινομένης πρὸς ἀλλήλους λέ-
 γειν, ἅτινα νύκτωρ παρὰ τῶν γεωργῶν ἤκουσαν. ἐπονεί- 5
 διαστον δὲ ἦν τῷ ἀδικοῦντι τόδε, ἐμφανιζόμενον τοῖς τῆς πό-
 λεως, [ὥστε] αἰδεῖσθαι καὶ παύεσθαι τῆς τοιαύτης ἀδι-
 κίας. τοῦτοις πολλάκις παρακολουθήσαντες ἄλλοι πολλοὺς
 τῶν ἀδικούντων ἀνέστειλαν. ὅθεν τοῖς τῆς πόλεως ἔδοξεν
 ἐπ' ἀγαθῷ γεγονέναι τὸ ἐγχείρημα τῶν κωμικῶν, καὶ 10
 ἀναζητήσαντες αὐτοὺς ἠνάγκασαν καὶ ἐπὶ θεάτρῳ τοῦ-
 το ποιεῖν οἱ. δὲ αἰδούμενοι, μᾶλλον δε φοβούμενοι, τρυ-
 γιὰ περιχρίοντες αὐτῶν τὰς ὄψεις, οὕτως εἰσέησαν. καὶ
 ἔτι μᾶλλον ἐλεγχομένων τῶν ἀδικούντων ἐπὶ θεάτρῳ,
 ἀνοχὴ τῶν ἀδικιῶν ἐγένετο, τῆς αἰδοῦς ἔτι συνοικουσης 15
 τοῖς ἀνδράσιν. ἔδοξεν οὖν τοῖς τῆς πόλεως τὸ ἐγχείρημα
 καλὸν ὑπάρχειν, καὶ λογίους ἄνδρας αὐτὸ μετιέναι.
 πρῶτον οὖν Σουδαρίων τις τῆς ἐμέτρου κωμωδίας ἀρ-
 χηγὸς ἐγένετο, οὗ τὰ μὲν δράματα λήθη κατενεμήθη,
 δύο δὲ ἦ τρεῖς ἱάμβοι τοῦ πρώτου δράματος ἐπὶ μνή- 20
 μη φέρονται. εἰς δὲ οὗτοι·

ἀκούετε, λεῶς· Σουδαρίων λέγει τὰδε,
 υἱὸς Φιλίνου, Μεγαρόθεν, Τριποδίσκιος.
 κακὸν γυναῖκες· ἀλλ' ὅμως, ὧ δημόται,
 οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ.

25

ἀρχὴν οὖν δεξαμένου τοῦ πράγματος, πολλοὶ γεγόνασι κω-
 μῳδοί, ἐλέγχοντες τοὺς κακῶς βιοῦντας καὶ τοὺς ταῖς
 ἀδικίαις χαίροντας, ἀναστέλλοντες τὰς ἀκαίρους καὶ ἀδί-
 κους αὐτῶν πράξεις, καὶ ὠφελοῦντες κοινῇ τὴν πολιτείαν
 τῶν Ἀθηναίων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μὲν παράνομον ἐπὶ τὰ 30
 χερεῖονα νικᾷ, τὸ δὲ καλὸν ταχέως ἀφίπταται τῆς τῶν
 ἀνθρώπων πολιτείας, οὐ μετὰ πολὺν χρόνον οἱ ἄρχοντες
 Ἀθηναῖοι ἤρξαντο κωλύειν τοὺς κωμικοὺς τοῦ μὴ φα-
 νερώς

νερώς οὕτω καὶ ὀνομαστὶ ἐλέγχειν τοὺς ἀδικοῦντας· αὐ-
τοὶ γὰρ θέλοντες ἀδικεῖν καὶ μὴ ἐλέγχεσθαι, τούτου χά-
ριν ἐπέτιμων αὐτοῖς. ὅθεν ὥσπερ αἰνιγματωδῶς καὶ οὐ
φανερῶς ἐλέγχονται ὑπὸ τῶν κωμικῶν. Ἐτι δὲ ἐπὶ τὸ
πλεῖον προϋούσης καὶ επικρατούσης τῆς κακίας, ἐκω- 5
λύθησαν τοῦ αἰνιγματωδῶς ἐλέγχειν καὶ ὑβρίζειν τοὺς
κρατοῦντας καὶ ἄρχοντας τῆς πόλεως. Διὸ καὶ τρεῖς δια-
φορὰς ἔδοξεν ἔχειν ἡ κωμῳδία. καὶ ἡ μὲν καλεῖται πα-
λαιά, ἡ ἐξ ἀρχῆς φανερώς ἐλέγχουσα, ἡ δὲ μέση καὶ
αἰνιγματώδης, ἡ δὲ νέα μὴδ' ὅλως τοῦτο ποιούσα πλὴν 15
ἐπὶ δούλων ἢ ξένων. καὶ τῆς μὲν παλαιᾶς πολλοὶ γεγό-
νασιν, ἐπίσημος δὲ Κρατῖνος ὁ καὶ πραττόμενος· μετέ-
σχον δὲ τινος χρόνου τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας Εὐπολὶς τε
καὶ Ἀριστοφάνης. τῆς δὲ μέσης καὶ αὐτῆς μὲν πολλοὶ
γεγόνασιν, ἐπίσημος δὲ Πλάτων τις, οὐχ ὁ φιλόσοφος, 10
ἀλλ' ἑτέρος τις. ὁμοίως καὶ κείνου τὰ δράματα οὐ φαίνε-
ται. τῆς δὲ νέας ὁμοίως πολλοὶ γεγόνασιν, ἐπίσημος δὲ
ὁ Μένανδρος, ὃς ἄστρον ἐστὶ τῆς νέας κωμῳδίας, ὥς
μεμαθήκαμεν.

Εἴρηται δὲ κωμῳδία οἷονεὶ ἐπὶ τῷ κώματι ᾧδῃ· καὶ 20
γὰρ περὶ τὸν καιρὸν τοῦ ὕπνου ἐφευρέθη· κῶμα γὰρ ὁ
ὕπνος. ἢ ἡ τῶν κωμητῶν ᾧδῃ· κῶμαι γὰρ λέγονται οἱ
μείζονες ἄγροι.

Ταύτην οὖν τὴν κωμῳδίαν δεῖ βιωτικῶς ἀναγινώ-
σκειν, τουτέστιν ὡς ἐν τῷ βίῳ, μιμουμένους τὸ παρεια- 25
γόμενον πρόσωπον, καὶ τὴν ἐκείνου σχέσιν ἀναματτομένους.

„Τὰ δὲ ἐλεγεία λιγυρῶς.” Ἐλεγείον ἑμμετρός ἐστι
στίχος, ἐλλείπων ἐνὶ ποδὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ στίχου, εἰς δύο
πενθημιμερεῖς τεμνόμενος, οἷον

νηῖδες·οἱ μούσης οὐκ ἐγένοντο φίλοι· 30
οὗ τὸ μὲν πρῶτον τμήμα ἀδιαφόρως καὶ σπονδεῖον καὶ
δάκτυλον ἐπιδέχεται· τῆς δὲ μετὰ τοὺς δύο πόδας πε-
ριτενουούσης συλλαβῆς, καὶ τὴν πενθημιμερίδα τομήν

ἀποτερματιζούσης, πάντως μακρᾶς οὔσης φύσει ἢ θέσει, τὸ δεύτερον τμήμα τοὺς μὲν δύο πόδας πάντως δακτύλους θέλει ἔχειν, τὴν δὲ τελευταίαν συλλαβὴν ἀδιάφορον τῷ λόγῳ τῶν μετρικῶν μεμαθήκαμεν· παντὸς γὰρ μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταία συλλαβή. Τούτῳ οὖν 5 τῷ τρόπῳ πολλοὶ ποιηταὶ τινα γεγραφήκασιν, ἃ τινα ἐπικαλεῖται ἐπικήδεια· πρὸς γὰρ παραμυθίαν τῶν συγγενῶν τοῦ τετελευτηκότος, τῶν καλῶν τούτου μνημονεύοντες, καὶ τῶν συγγενῶν τούτου καὶ φίλων τῇ παραινέσει τὴν λύπην ἀνέστελλον. διὸ καὶ καλεῖται ἔλεγεια, οἰο- 10 νεὶ ἔλεεῖα, τοῦ γ' ἐκθλιβομένου, παρὰ τὸ ἔλεειν τὸν τετελευτηκότα· ἢ εὐλεγεία, παρὰ τὸ εὖ λέγειν τὸν ἀποβιώσαντα. Ταῦτα οὖν τὰ ἔλεγεια πῶς δεῖ ἀναγινώσκειν; „λιγυρῶς,” τουτέστιν ὀξυφώνως. ἢ γὰρ λύπη τῇ παρατροπῇ τῆς φωνῆς ἐκ τοῦ κλαυθμοῦ ὀξυτέρα παρεισάγει. 15

Ἐλεγείον ἐστιν εἶδος μέτρου ἐκ δύο πενθημιμερῶν τεμνόμετον, παρὰ τὸ ἔλεος, ὃ δηλοῖ τὸν θρήνον. τοῦτο ἄλλιν παρὰ τὸ ἔ λέγειν, ὡς περ ἔλεοντες τοὺς ἀποιοχομένους τοῦτο ἐφεῦρον τὸ μέτρον. ἢ ἔλεγείον ἐστὶ θρήνος ἐπιτάφιος, 20 οἷονεῖ ἔλεεῖον τι ὄν, τοῦ γ' ἐκθλιβομένου, παρὰ τὸ ἔλεειν τὸν τετελευτηκότα. ἢ εὐλογεῖον, παρὰ τὸ εὖ λέγειν τὸν ἀποβιώσαντα. Ἐπειδὴ οἱ τεθνήκότες ἔλλειψιν τινα ἔχουσιν ἡγουν τοῦ ζῆν, τούτου χάριν καὶ τὰ ἔλεγεια, ὡς ἐπὶ τοῖς τεθνήκοσι λεγόμενα, ἔλλείπουν ποδὶ πρὸς τὸν δακτυ- 25 λικὸν στίχον. Ἰστίον δὲ ὅτι ἔλεγειον ἐλεγείας διαφέρει. ἔλεγειον γὰρ ἐστίν, ὅταν εἷς στίχος ὑπάρχη καὶ πεντάμετρος, ἐλεγεία δέ, ὅταν ὅλον τὸ ποίημα ἀμοιβαῖα ἔχη τὰ μέτρα, ἑξάμετρον καὶ πεντάμετρον.

„Λιγυρῶς” δὲ οἷον ὀξείως ἀναγινώσκειν ἡμᾶς δεῖ τὰ 30 ἔλεγεια, ὡς ἂν συμπεπληγμένους καὶ ἐκπεπληγμένους τῷ πλήθει τῶν κακῶν. ἢ λιγυρῶς ἡγουν γλυκερῶς· λιγύς ὁ γλυκύς.

„Τὸ δὲ ἔπος εὐτόνως.” Ἐπος τί λέγεται; Πᾶς στίχος ἰαμβικός τε καὶ τροχαϊκός καὶ ἀναπαιστικός καὶ δακτυλικός καὶ οἴῳδῃποτε ποδὶ μετρούμενος· κατ’ ἐξοχὴν δέ, τουτέστι κατὰ τιμὴν καὶ ὑπεροχὴν, τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον ἐκάλεσεν. ὕπερ διδάσκει ἡμᾶς εὐτόνως ἀναγινώσκειν, 5 τουτέστι συντόνῳ τῇ φωνῇ καὶ μὴ ἐκλελυμένη, ὥς καὶ ἡρώων ἀνδρῶν περιέχον ἱστορίαν.

Ἐπος κυρίως ὃ ἑμμετρος λόγος λέγεται, καταχρηστικῶς δὲ καὶ πᾶς λόγος· νῦν δὲ πάντα λόγον λέγει. ἢ 10 ἔπος τὸ ἐξάμετρον. ἐκείνη ἢ πόλῃσις ἔπος λέγεται, ὅταν τὸ σωματίον ὅλον ἐκ τοῦ ἐξαμέτρου στίχου συγκέηται, τὸ δὲ εἰπεῖν „εὐτόνως” οὐ λέγει κατὰ τόνον, ἀλλ’ εὐτόνως τουτέστι μετὰ δυνάμεως· τάσις γάρ ἐστιν ἡ δύναμις. ἐπεὶ πέρα τινες ἀναγινώσκοντες μαλθακύνουσιν ἑαυτῶν 15 τὰς φωνάς· οὐ δεῖ δὲ μαλθακῇ τῇ φωνῇ ἡρώων πράξεις προσάγεσθαι. Ἐπος δὲ παρὰ τὸ ἔπεσθαι τῷ μέτρῳ, ὅλου τοῦ σωματίου ἐξ ἡρωϊκοῦ συγκεκλιμένον.

„Τὴν δὲ λυρικήν πόλῃσιν ἑμμελῶς.” Ἔστι τινὰ ποιήματα, ἃ οὐ μόνον ἑμμέτρως γέγραπται, ἀλλὰ καὶ 20 μετὰ μέλους *) ἐσκέπτοντο, ἃ καὶ διπλοῦν κάματον παρῆχε τοῖς σκεπτομένοις, τὸ μέτρον σπουδάζουσι διασώζειν καὶ τῶν μελῶν ἐπινοεῖν τὴν εὐρεσιν. ταῦτα οὖν τὰ ποιήματα καλεῖται λυρικά, ὥς ὑπὸ λύραν ἐσκευασμένα καὶ μετὰ λύρας ἐπιδεικνύμενα. γεγόνاسι λυρικοὶ καὶ οἱ 25 πραττόμενοι ἐννέα, ὧν τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Ἀνακρέων, Ἀλκιμάν, Βακχυλίδης, Ἴβυκος, Πίνδαρος, Σιτηχορος, Σιμωνίδης, Σαπφώ, καὶ δεκάτῃ Κόρινθα. Ταύ-

*) Διὸ οὐδ’ ὁ στίχος κείται ἐν τῇ στοιχῇσι τέλειος, ἀλλὰ μέ- 30 χρι τοῦ ἀπηχήματος τῆς λύρας στίζει τὴν ὁρμὴν, ὥς ὁρᾷς τὰ τοῦ Πινδάρου συγκεκριμένως ἐκφερόμενα.

την οὖν τὴν λυρικὴν ποιήσιν δεῖ μετὰ μέλους ἀναγινώ-
σκειν, εἰ καὶ μὴ παρελάβομεν μηδὲ ἀπομεμνήμεθα τὰ
ἐκείνων μέλη.

Ποίησις ἐστὶ λυρική. εἴρηται δὲ λυρική ἀπὸ τοῦ ἀξιο- 5
πίστου ὄργανου. οὐ μόνον γὰρ πρὸς λύραν ἐλέγετο, ἀλλὰ
καὶ πρὸς αὐλὸν καὶ βάρβιτον, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πρὸς
πᾶν ὄργανον μουσικόν· ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν ἀπάντων τὸ
ἀξιοπιστότατον ὄργανον ἡ λύρα ἐστίν, ἀπὸ ταύτης ὠνο-
μάσθη. Εἴρηται δὲ λύρα, λύτρα τις οὖσα. φασὶ γὰρ 10
ὅτι ποτὲ Ἑρμῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ ἀναστρεφόμενος, εὔρε χε-
λώνην, καὶ διακόψας ἐποίησε κοιλίαν λύρας. ἡνίκα δὲ
τοῦ Ἥλλου βοῦς κλέψαι ἡβουλήθη, καὶ διὰ τὸ μαντικὸν
τοῦ θεοῦ οὐ δεδύνητο, ἀνελήφθη. εἰδὼς δὲ καὶ τοῦ θεοῦ
τὸ μουσικόν, δέδωκεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν λύραν λύτρον, 15
καὶ ἡλευθερώθη τοῦ ἐγκλήματος.

„Τοὺς δὲ οἴκτους ὑφειμένως καὶ γοερῶς.” Πάλιν
εἰσι τινὰ ποιήματα, ἃ ἐγκειμένου τοῦ λευράνου ἔλεγον
θρηνοῦντες αὐτοί. διδάσκει ἡμᾶς καὶ Ὅμηρος τοῦτο, λέ-
γων ἐπὶ τὸ λεύπανον τοῦ Ἑκτορος, ἔνθα φησὶ 20
παρὰ δ' εἶσαν ᾠοιδούς·

θρήνων ἑξαρχούς, οἳ τε στονόεσσαν ᾠοιδήν.
ταῦτα οὖν τὰ ποιήματα οἴκτοι καλοῦνται καὶ θρήνοι,
καὶ δεῖ αὐτὰ κεχαλασμένη τῇ φωνῇ καὶ θρηνώδει ἀνα-
γινώσκειν. 25

Εἶδος μὲν ποιήσεως ὁ οἴκτος οὐκ ἔστιν, εὗρίσκεται δὲ
ἐν παντὶ εἶδει ποιήσεως, παρὰ λυρικοῖς, παρ' ἐλεγείο-
γράφοις, ὁμοίως καὶ παρὰ τοῖς τὰ ἔπη γράφουσιν, ὥς
καὶ παρ' Ὁμήρῳ Ἀνδρομάχῃ λέγει ἐλεεινολογουμένη πρὸς 30
Ἑκτορα,

δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος,
καὶ πάλιν

ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὦλεο.

λέγει οὖν τοὺς οἰκτους προφέρεισθαι „ὑφειμένως καὶ γοερῶς,” τουτέστι συνεσταλμένως, ταπεινῶς καὶ μετὰ πένθους, οἰκτρῶς, θρηνητικῶς. δεῖ γὰρ τὸν ἀναγινώσκοντα τὸν οἶκτον τοιοῦτον φαίνεσθαι, ὥς ἐλεεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀκουόντων.

„Τὰ γὰρ μὴ παρὰ τὴν τούτων γινόμενα παρατήρησιν καὶ τὰς ἔξεις.” Ἡ παρὰ πρόθεσις σημαίνει καὶ ἐγγύτητα, σημαίνει καὶ χωρισμόν, ὥς ἂν εἴποι τις ἐπὶ χωρισμοῦ πάντες συνήχθημεν ἐν τῇ διατριβῇ παρὰ τόν- 10 δε ἀντὶ τοῦ ἐκτὸς τοῦδε, καὶ πάλιν ἐπὶ πλησιασμοῦ πάντες συνήχθημεν παρὰ τόνδε, τουτέστιν ἐγγὺς τοῦδε. ἐνταῦθα οὖν τὴν παρὰ πρόθεσιν ἐπὶ πλησιασμοῦ εἶρηκε. „τὰ γὰρ μὴ παρὰ τὴν τούτων” φησί, τουτέστι τὰ μὴ πλησίον τούτων καὶ κατὰ τὴν αὐτῶν ῥῆσιν προ- 15 φερόμενα. „καταρρέπτει” δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξουθενεῖ. „ἔξεις” δὲ τὰς μνήμας λέγει. καλῶς εἶπε „καταγελάστους παρίστησιν.” ἀρκεῖ γὰρ τοῖς ἀπαιδεύτοις, ἀλόγως προφερομένοις τὰ μαθήματα, πρὸς τιμωρίαν ὃ παρὰ τῶν ἀνθρώπων κατ' αὐτῶν γινόμενος γέλως. 20

„Παρατήρησιν” παραφυλακὴν. εἰρηκῶς ὁ Διονύσιος ἐκάστου τῶν ποιημάτων τὴν διαφορὰν τῆς ὑποκρίσεως, ἐπιφέρει ταῦτα ὅτι, ἐὰν μὴ παραφυλάττωνται ταῦτα, ὥς προεῖρηται, „καὶ τὰς τῶν ποιημάτων ἀρετὰς ἀπορρέπτει,” τουτέστιν εὐτελίζει, ἐξαφανίζει, εἰς ἔδαφος καταβάλλει καὶ τὰ ἐνάρετα ποιήματα. ἢ οὕτως, τῶν σκεψαμένων ἀνδρῶν τὸν ἐνάρετον κάματον καταβάλλει εἰς ἔδαφος. „καὶ τὰς ἔξεις τῶν ἀναγινωσκόντων” ἔξεις τὰς σχέσεις, τὰς μαθήσεις, τὰς διδασκάς, 30 τουτέστιν ὧν τινῶν μετέσχον καὶ ἀντελάβοντο τῇ μαθήσει. „καταγελάστους” ἀξίας γέλωτος, ἀποβλήτους, ἀδοκίμους. „παρίστησι” δείκνυσιν τὰς μαθήσεις καὶ δι-

δοχὰς τῶν ἀναγινώσκοντων ἀξίας καταγέλωτος. ὅθεν
ἐκάστου ποιήματος τὴν ὑπόκρισιν παραφυλάττει, ἵνα
καὶ τῶν σκεψαμένων ἀνδρῶν ἡ ἀρετὴ διαφανῇται καὶ
ἡ τέχνη τοῦ ἀναγινώσκοντος.

5

§ 3.

ΠΕΡΙ ΤΟΝΟΥ.

„Τόνος ἐστὶν ἀπήχησις φωνῆς ἐναρμονίου” Ἐκεῖνα 10
μόνα πειρᾶται παραβάλλειν ὁ τεχνικός, ὅσα τοῖς εἰσαγο-
μένοις ὠφελεῖν δύναται. ἐπεὶ οὖν οἱ εἰσαγόμενοι πρῶτον
ἀναγνώσει ἐντυγχάνουσιν, ἀναγκαῖον ᾤθηται περὶ ταύτης
διαλαβεῖν, περισπούδαστον δὲ ἡγήσατο καὶ περὶ τῶν
παρεπομένων τῇ ἀναγνώσει ἀφηγήσασθαι. ἔστι δὲ ταῦτα 15
τόνος καὶ στιγμή καὶ διαστολή. καίτοι ἀκόλουθον ἦν
μετὰ τὸν περὶ ἀναγνώσεως λόγον εἰπεῖν τὸν περὶ ἐξηγή-
σεως· δεύτερον γὰρ μέρος ἡ ἐξήγησις. λέγει δὲ τὸν τόνον
εἶναι ἀπήχησιν τῆς ἐναρμονίου φωνῆς ἡγουν τῆς ἐνάρ-
θρου, τουτέστι τῆς ἀνθρωπίνης· μόνη γὰρ ἡ τοῦ ἀνθρώ- 20
που φωνὴ ἔναρθρος. ὅθεν καὶ φῶς ὁ ἄνθρωπος, ὥς εἶναι
αὐτὴν φωτεινοειδήτινά, τὴν φωτίζουσαν καὶ σαφηνίζουσαν
τὰ ἐντὸς τοῦ νοῦ. ἄθεν καὶ ἐναρμόνιος ἐστὶ, τουτέστιν ἔναρ-
θρος, ἡ ἀπὸ δianoίας ἐκπεμπομένη καὶ εἰς διάνοιαν ἀνερ-
χομένη, ἢ καὶ διεξοδικὴ καλεῖται. διεξοδικὴν δὲ καλοῦμεν 25
τὴν ἐγγράμματον. τῶν γὰρ φωνῶν διαφοραὶ δύο, ἐγγράμ-
ματος καὶ ἀγράμματος· ἐγγράμματος μὲν, ἧς ὁ νοῦς
εἰσακούων διεξείσι τὰ στοιχεῖα, ἀγράμματος δέ, ὥς οἱ
ψόφοι. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλα ἐστὶ ζῶα τὴν ἐναρμόνιον φῶ-
νὴν ἀπομιμούμενα, καὶ φθέγγεται ὥς δοκεῖν ἀνθρώπου 30
ἀκοῦειν, ἄρα καὶ κέλων εἵπομεν ἐναρμόνιον εἶναι τὴν
φωνήν; φάμεν οὐ· μιμεῖται γὰρ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φῶ-
νὴν, οὐκ ἀπὸ διανοίας δὲ ἐκπέμπεται. Πᾶσα οὖν φῶ-

νὴ ἐκπεμπομένη μετὰ δυνάμεως ἐκπέμπεται. αὕτη οὖν ἡ δύναμις κατὰ τὸν τεχνικὸν τόνος λέγεται. ἀνάγκη οὖν πᾶσαν συλλαβὴν, ἥ τις συντείνει εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου φωνήν, τόνον ἴδιον ἔχειν.

Μελάμπος. Τὴν ὑπόκρισιν ἡμῖν διασαφήσας, περὶ τοῦ 5 τόνου διαλαμβάνει, ὅς ἐστιν ἀναγκαιότατος τῶν προσφιδιῶν καὶ φανερός ἔλεγχος τῆς τοῦ ἀναγινώσκοντος διδασχῆς. Τί οὖν ἐστὶ τόνος; φησὶν ἀπήχησις τουτέστιν ἤχος. τίνος; φωνῆς. οἰαςδήποτε; οὐ, ἀλλὰ τῆς ἐναρμονίου. τί δέ ἐστιν ἐναρμόνιος φωνή; ἡ συγκειμένη ἐξ ὀξείας καὶ 10 βαρείας καὶ περισπωμένης, οἷα ἐστὶν ἡ τοῦ ἀνθρώπου φωνή καὶ πᾶσα ἡ μιμουμένη αὐτήν, ὅσον κιθάρα ὄργανον, σύριγξ; καὶ ὅσα τοιαῦτα. τοῦτο δὲ καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει.

„Κατὰ ἀνάτασιν ἐν τῇ ὀξείᾳ, ἢ κατὰ ὁμαλισμὸν ἐν τῇ βαρείᾳ, ἢ κατὰ περίκλασιν ἐν τῇ περισπωμένῃ.” 15 Ἀμύχανόν ἐστι φωνὴν δίχα τάσεως ἀποτελεσθῆναι. εἰ γὰρ φωνή ἐστὶν ἀπὸ πεπληγμένος, δεῖ δὲ τὴν πληξιν μετὰ τάσεως γίνεσθαι, οὐκ ἂν εἴη φωνὴ δίχα τόνου. πᾶσα τοίνυν συλλαβὴ τόνῳ κέχρηται. Τῶν δὲ τόνων οἱ μὲν εἰσιν ὀξεῖς, οἱ δὲ βαρεῖς. ὁ γὰρ περισπώμενος 20 σύνθετός ἐστιν ἐξ ἀμφοῖν. ὅσαι τοίνυν τῶν συλλαβῶν τὸν ὀξὺν ἔχουσι τόνον, τρόπον τινὰ ταῖς [ἄλλαις] συλλαβαῖς ἐπισκιάζουσαι, τὸν ἐν αὐταῖς βαρύν τε καὶ ὁμαλὸν τόνον οὐκ ἐῷσιν ἐξακούεσθαι. ὅμως γε μὴν οἱ γραμματικοί, τῷ τέλει προσέχοντες τῶν λέξεων, ὥσπερ ὀξύτονα καλοῦ- 25 σι τὰ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς τὴν ὀξείαν ἔχοντα, οὕτω καὶ βαρύτονα τὰ ἐπὶ τοῦ τέλους ἔχοντα τὴν βαρεῖαν.

„Ἡ κατὰ ἀνάτασιν ἐν τῇ ὀξείᾳ.” Ἀνάτασις φωνῆς ὁ ὀρθὸς τόνος ἐστίν, ὅθεν καὶ τὸ σημεῖον αὐτοῦ τὴν ἐπὶ 30 τὰ ἄνω φερόν ἔχει καὶ γὰρ ἀποκάτω ἀρχόμενοι τὸ σχῆμα προφέρομεν τὴν χεῖρα ὀξύτερος ἐπὶ τὰ ἄνω μέρος. ὀξεῖα δὲ εἴρηται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δρομέων τῶν εὐκι-

νήτων καὶ ὀξείως τρεχόντων· οὗτοι γὰρ καὶ ὀξεῖς εἰσὶ,
 καὶ ἐπὶ τὰ ἄνω νεύουσιν. „Ἡ κατὰ ὀμαλισμὸν ἐν τῇ βα-
 ρείᾳ” Ὀμαλισμὸς λέγεται ἡ κατένεξις καὶ ὁ κοιμισμός.
 ὁ γὰρ βαρὺς τόνος τὴν ἐναντίαν φορὰν ἔχει τοῦ λε- 5
 χθέντος ὀξέος τόνου. διὸ καὶ τὸ σημεῖον αὐτοῦ τὴν ἐπὶ
 τὰ κάτω φορὰν ἔχει. καὶ ἡ φωνὴ δὲ τοῦ ἀνθρώπου,
 ἀπὸ ὀξεῖας κοιμιζομένη, τουτέστι καταφερομένη, εἰς βα-
 ρεῖαν καταντᾷ. Καὶ ἄλλως. Ὀμαλισμὸς ἀντὶ τοῦ κατένε-
 ξις καὶ κολίμυσις, οἷα ἡ τῆς βαρείας προένεξις. αὕτη γὰρ
 μετὰ ὀμαλότητος τίθεται, ἢ τις εἴρηται ἐκ μεταφορᾶς τῶν 10
 τὰ φορτῖα βασταζόντων. ὥσπερ γὰρ οἱ βασιτάζοντες ταῦ-
 τα, τῷ βάρει συνωθοῦμενοι, κάτω νεύουσι καὶ ὀμαλω-
 τέραν, τουτέστι χθαμαλωτέραν, τὴν βάδισιν ἀναγκάζονται
 ποιεῖσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ βαρεῖα κάτω νεύει.
 „Ἡ κατὰ περίκλασιν ἐν τῇ περισπ.” Περίκλασις φωνῆς λέ- 15
 γεται ἡ ἐν πῶ αὐτῷ ἀνένεξις καὶ κατένεξις, μὴ ἐπιμέ-
 νουσης τῆς φωνῆς ἐν τῇ ἀνατάσει ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀνατα-
 θῆναι καὶ καταφερομένης. ὅθεν τὸ σημεῖον τοῦ τόνου τοῦ-
 του ἅμα ἄνεισι καὶ κᾶτεισι. καὶ παρὰ μὲν τοῖς γραμ-
 ματικοῖς καλεῖται περισπωμένη, παρὰ δὲ τοῖς μουσικοῖς 20
 μέση. Οὗτος οὖν ὁ τόνος δοκεῖ σύνθετος εἶναι, ὥσπερ
 καὶ τὸ σημεῖον ἐλέγχει, συγκείμενον ἐξ ὀξεῖας καὶ βαρεί-
 ας. διὸ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον ἐπὶ τῶν συλλαβῶν ἐκείνων
 τίθεται [τῶν] ποτὲ μὲν διαιρουμένων εἰς συλλαβὰς δύο
 καὶ τῆς μὲν προτέρας ἐχούσης τὴν ὀξεῖαν, τῆς δὲ δευτέ- 25
 ρας τὴν βαρεῖαν, ὕστερον δὲ συνελθουσῶν εἰς μίαν συλ-
 λαβήν. καὶ τῇ συνελεύσει τῶν συλλαβῶν ἐξ ἀνάγκης καὶ
 οἱ τόνοι συνῆλθον οἱ ἐπικείμενοι αὐταῖς, φημὶ δὲ ὁ ὀξύς
 καὶ ὁ βαρὺς, καὶ ἀπετέλεσαν τὸν προκείμενον τόνον τὸν
 περισπώμενον, [ὄντα,] ὡς προειρήκαμεν, σύνθετον. ὡς ἐπὶ 30
 παραδείγματος — δεῖ γὰρ πιστώσασθαι τὸν λόγον τῇ τῶν
 ὁμοίων παραθέσει, ὡς ἔχει ἡ ἀναλογία — ὁ Σοφοκλῆς.
 ἡ κλε συλλαβὴ ἔχει τὴν ὀξεῖαν, ἡ ἡς τὴν βαρεῖαν· ἐμᾶ-

θομεν γὰρ ὅτι πᾶς τόπος τῆς βαρείας, πλὴν ὅπου κεῖ-
 ται ἡ ὀξεῖα ἢ ἡ περισπώμενη. συνελθουσῶν οὖν τῆς
 κλε καὶ τῆς ης εἰς μίαν συλλαβὴν τὴν κλης, συνεισηλ-
 θον οἱ τόνοι ὀξύς τε καὶ βαρύς, καὶ ἀπετέλεσαν τὴν
 περισπώμενην. Ἡρακλῆς Ἡρακλῆς, Ξενοφάων Ξενοφῶν, 5
 Δημοφάων Δημοφῶν, Ἑρμίας Ἑρμῆς, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Ἡ περισπώμενη ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας. ἔοι-
 κε γὰρ τῷ σχήματι περικεκλασμένη ῥάβδῳ, ἐχούσῃ δύο
 ἀρχὰς νενούσας εἰς ἀλλήλας. Εἴρηται δὲ οὕτως ἐκ μετα-
 φορᾶς τῶν περισπώμενων ἐν πράγμασι· καὶ γὰρ οὔτοι 19
 ὑπὸ τῆς ἀθυμίας δακνόμενοι δοκοῦσι περικλαῖσθαι.

Εἰς τὸ αὐτὸ Πορφυρίου. Τῶν τόνων γνήσιοι μὲν εἰσι
 δύο, ὃ τε ὀξύς καὶ ὁ περισπώμενος. ἀλλ' ὁ μὲν κατ' ἀπα-
 θοῦς λέξεως τίθεται, ὁ δὲ κατὰ πεπονθυίας, ὁ περισπώ- 15
 μένος, καὶ ἔστι σύνθετος ἐκ τῆς ὀξείας καὶ βαρείας
 συντεθειμένης εἰς τὸν περισπώμενον. καὶ οὐκ ἂν εὗροι
 τις πεπονθυῖαν λέξιν μὴ ἐκ τῆς ὀξείας καὶ τῆς βαρείας
 συντεθειμένην εἰς τὸν περισπώμενον. ὁ δὲ ἕτερος τόνος
 νωθῆς καὶ βραδύς, ὡς ἔστι γνωρίζειν καὶ ἀπὸ τῶν σχη- 20
 μάτων. ὁ μὲν γάρ, ἅτε δὴ λεπτὸς καὶ ἐλαφρὸς ὢν, ἀνω-
 φρερὴς ἔστιν· ὃν τρόπον ἐπὶ τῶν στοιχείων, ὅσα μὲν ἔστι
 βαρυτάτα, κάτω νένευκεν, ὡς ἡ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ, ὅσα
 δὲ κορυφώτατα, τὴν ἄνω φορὰν διώκει, ὡς ὁ ἀήρ καὶ τὸ
 πῦρ. οὕτως οὖν καὶ ὁ ὀξύς τόνος, ἐλαφρὸς ὢν, ἀνωτρέ- 25
 χει καὶ ἄνω νένευκεν· ὁ δὲ βαρύς, ἀπαξ νωχελῆς ὢν,
 κατὰ μικρὸν βαδίζειν δυνάμενος κάτω νένευκεν, ἐκ με-
 ταφορᾶς τῶν τὰ ἄχθῃ ἐπιφερομένων. οὔτοι γὰρ πιεζό-
 μενοι κάτω νένουσι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ τεχνικὸς ὀμα-
 λισμόν φησιν. ὀμαλισμός δὲ τὸ βραδὺ καὶ χθαμαλόν. ὁ 30
 δὲ περισπώμενος σύνθετός ἔστιν, ἐκ τε ὀξείας καὶ βα-
 ρείας συναιρούμενος.

ΠΕΡΙ ΣΤΙΓΜΗΣ.

Μελάμποδος. „Στιγμαί εἰσι τρεῖς, τελεία, μέση, ὑπο- 5
στιγμή.” Περὶ τοῦ ἀναγκαιοτάτου τῶν προσφιδίων, του-
τέστι περὶ τόνου, διδάξας ἡμᾶς ὡς ἐν συντόμῳ, περὶ
τῶν στιγμῶν, τουτέστι περὶ τῆς διαστολῆς, διαλαμβάνει,
καὶ φησι στιγμὰς εἶναι τρεῖς, τελείαν, μέσην, ὑποστι-
γμήν. καὶ κατὰ μὲν τὸν Διονύσιον, ὡς ἐκ τῷ φανερωῖ, 10
τρεῖς εἰσὶ στιγμαί — τοῦτο δὲ φημι, ἐπειδὴ ὑποκατιῶν
τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν, τὴν μέσην, ἀπόβλητον δεικνυσι —
κατὰ δὲ τίνα μεταγενέστερον τεχνικόν, φημι δὲ τὸν Νι-
κάγορα, ὁπῶ εἰσι στιγμαί, ὧν τὰ ὀνόματα τέως μάθω-
μεν, τελεία, ὑποτελεία, πρώτη ἄνω, δευτέρα ἄνω, τρι- 15
τη ἄνω, ὑποστιγμή ἐνυπόκριτος, ὑποστιγμή ἀνυπόκριτος,
ὑποδιαστολή.

„Ἡ μὲν τελεία στιγμή ἐστὶ διανοίας ἀπηρητισμένης ση-
μεῖον.” διαβολας, νοῦ, ἐννοίας. ἀπηρητισμένης πεπληρωμένης.
σημεῖον σύμβολον. ὡς ἂν τις εἴποι ἀπελθὼν πρὸς τὸν 20
φίλον ἠρίστησα, ἀπελθὼν εἰς τὸ βαλανεῖον
ἐλουσάμην, ἀριστησας ἐκαθεύδησα. καθ’ ἕκα-
στον γὰρ τῶν τοιούτων λόγων, ὅσας ὥρας θέλω, σιωπῶ,
καὶ οὐκ ἀναγκάζει με ὁ ἀκούσας ἐπαγαγεῖν τινὰ ἕτερον
λόγον. ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ στιγμῇ, φημι δὲ τῇ ὑποστιγμῇ — 25
οὕτω γὰρ αὐτὴν καλεῖ ὁ Διονύσιος —, ἔχομεν μαθεῖν πα-
ρ’ αὐτοῦ ὅτι οὔτε ὅσον θέλω σιωπῶ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀκούων
ἀναγκάζει με ἐπαγαγεῖν τινὰ ἕτερον λόγον. „Μέση δὲ ση-
μεῖον πνεύματος ἐνεκεν παραλαμβανόμενον.” Τὴν μέσην
στιγμήν φησιν εἶναι σύμβολον τιθέμενον ἐνεκεν τοῦ ἀνα- 30
πνεῦσαι ἡμᾶς. τουτέστιν ὅταν πολὺλέξις ἐστὶν ὁ λόγος,
καὶ μὴ δυνάμεθα ἀπνευστὶ αὐτὸν εἰπεῖν, ἔνθα ἀναγκά-
ζει ἡμᾶς τὸ πνεῦμα, ἐκεῖ αἰωπήσαντες ἐλάχιστον διὰ

τὰ ἀναλαβεῖν ἕτερον πνεῦμα, τίθεμεν αὐτήν. ἐκ τούτου δὲ ἐλέγχεται μὴ οὔσα ἀληθῆς στιγμή. οὐ γὰρ πάντες οἱ ἄνθρωποι ὁμοίως ἐπαρκοῦμεν ἐν τῷ ἀναγινώσκειν τοὺς πολυλέξεις λόγους, ὅλ' ὁ μὲν ἔσθ' ὅτε ἐπαρκεῖ δέκα πέντε λέξεις ἀπνευστὶ εἰπεῖν, ἕτερος δὲ δυοκαίδεκα, ἄλλος δὲ πλείονας ἢ ἐλάσσονας. καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι στιγμής, τὸ καθ' ἓνα ἄνθρωπον ἀμείβεσθαι τὸν τόπον, ἀλλὰ τὸ ἔχειν τινὰ ὀρισμένην θέσιν. οὐκ ὡς ἄπειρος δὲ ὑπάρχων ὁ Διονύσιος τούτων εἴρηκεν αὐτήν στιγμήν, ἀλλ' ὡς ἐτέρων τινῶν νομιζόντων αὐτήν εἶναι στιγμήν. ὅθεν τῆς μὲν προλεχθείσης στιγμής καὶ τῆς μελλούσης ἐπιφέρεισθαι τὴν διαφορὰν εἶπε, ταύτης δὲ οὐδὲ ἐμνήσθη. „Υποστιγμὴ δὲ διανοίας μηδέπω ἀπηρτισμένης, ἀλλ' ἔτι ἐνδεούσης σημείον.” Ἦν ἐκάλεσεν ὑποτελεῖαν ὁ Νικάνωρ, ὡς εἰρήκαμεν, ταύτην Διονύσιος ὑποστιγμὴν καλεῖ, μᾶλλον δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὴν ὑπὸ τοῦ Διονυσίου κληθεῖσαν ὑποστιγμὴν ὁ Νικάνωρ ὑποτελεῖαν καλεῖ. μεταγενέστερος γὰρ Διονυσίου ὁ Νικάνωρ. Τί οὖν ἐστὶν ὑποστιγμὴ ἢτοι ὑποτελεῖα; ἐννοίας οὐδέπω ἀπηρτισμένης ἥγουν πεπληρωμένης, ἀλλ' ἔτι ἄλλειπούσης σύμβολον, ὥσπερ ἐὰν εἶπω ὃν θέλω, τοῦτο μόνον εἰρηκῶς οὐ δύναμαι ὅσον θέλω σιωπῆσαι, ἀλλ' ὁ ἀκούων ἀναγκάζει ἐπαγαγεῖν τὸ λεῖπον. ἐνταῦθα οὖν πρὸ τῆς ἐπιφορᾶς τοῦ λείποντος τίθεται ἡ ὑποστιγμὴ.

25

Στεφάνου. Σκοπὸν ἔχων ὁ τεχνικός εἰσαγωγικὴν γράφειν τέχνην, ἀποφεύγει τῶν τόνων τὰ δυσχερῆ, τουτέστι τὸ πνεῦμα, τὸν χρόνον καὶ τὰ πάθη. ἐπεὶ γὰρ ὁ περὶ τούτων λόγος πολὺς ἦν καὶ πολλῶν θεωρημάτων δέχμενος, ἦν δὲ αὕτη ἡ διδασκαλία πρὸς παῖδας, ἀναγκαιῶς καὶ αὐτὸς παύειν. ἵνα δὲ μὴ παντελῶς ἀνοήτους καταλείπη, ὡς πέρ τις καλὸς τροφεὺς ἐκ παντὸς ἐδέσματος λαβὼν μεταδίδωσι παιδί τρεφομένῳ [ὑπ'] αὐτῷ, οὕτως οὗτος παντὸς τεχνικοῦ διδάγματος τὰ λεπτομερῆ συνάγων ἐντίθηναι ἡμῖν,

30

καὶ μεταβαίνει πάλιν εἰς τὴν στιγμὴν· σύμφωρος γὰρ
 ἔστι καὶ αὕτη τῇ ἀναγνώσει τῆς γραμματικῆς. καὶ λέ-
 γει ταύτας εἶναι τρεῖς, τελείαν, μέσσην καὶ ὑποστιγμὴν.
 ἡ τοίνυν στιγμή αὕτη ἔστι τῇ διαστολῇ συνόμοιος, καὶ
 οὐκ ἔστι διαφορά, εἰ μὴ ἐν τούτῳ ὅτι ἡ μὲν στιγμή 5
 ἐπινενόηται ἕνεκα τοῦ πνεύματος, ἡ δὲ διαστολή μετὰ
 τοῦ ἀναπαύειν ἡμῖν τὴν πνοήν, καὶ διαστέλλει τὰς δια-
 στολάς ἀπ' ἀλλήλων.

Οὗ τρεῖς εἰσὶ στιγμαί, ἀλλὰ τόποι τρεῖς. ἔστι δὲ ἐν τε- 10
 λείᾳ, ὅτι τῆς περιόδου τέλειον καὶ ἀπηρτισμένον ἔστι
 τὸ ἐνθύμημα, οἷον

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 καὶ πάλιν

εἰς οἶωνός ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. 15
 ἰδοὺ αὕτη περίοδος τέλεια. τίθεται δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ
 γράμματος. Ἡ δὲ μέση, ὅταν μέσως πῶς ἔχη ὁ νοῦς,
 οἷον

Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠῦκομος τέκε Λητώ.
 ἐν γὰρ τῷ ἄνακτι τὴν μέσσην τίθεμεν. Ὑποστιγμὴ δέ, 20
 ὅταν ἡ τι παρηρητημένον τοῦ νοῦ καὶ μὴ δεχόμενον ὑπέρ-
 θεσιν, ἀλλὰ ταχείας ἐπιφορᾶς δεόμενον, οἷον
 αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφίεις
 βάλλεν·

ἐν γὰρ τῷ ἐφίεις τίθεμεν τὴν ὑποστιγμὴν. τίθεται δὲ ἡ 25
 μὲν μέση ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γράμματος, ἡ δὲ ὑποστιγμὴ
 μεθ' ὑποκρίσεως κατωτάτῳ τοῦ γράμματος.

Ἄλλοι δὲ λέγουσι στιγμὰς τέσσαρας, τελείαν, ἡ τις
 ἐν τῷ τέλει τῶν περιόδων τίθεται· ἀτελῇ, ἡ τις ἐν τῷ
 τέλει τῶν περικοπῶν τίθεται· ὑποστιγμὴν μεθ' ὑποκρί- 30
 σεως, ἡ τις ἐν ταῖς συναπτικαῖς τε καὶ ἀναφορικαῖς τῶν
 φράσεων τίθεται, οἷον

εἰ δέ κεν Ἑκτορι μῶνος ἔων καὶ Τρωσὶ μά-
 χωμαι

αἰδεσθεῖς, μή πως με περιστήσῃ ἕνα πολλοί

καὶ

• ὄφρα μὲν ἥλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πῖπτε δὲ
λαός.

5

ἢ δὲ ἀνυπόκριτος στιγμή μετὰ τὰς ἐν ἡδαι ἢ πάδει
κλητικὰς, οἶον

Τυδεΐδῃ, μήτ' ἄρ με μάλ' αἶνεε, μή τέ τι νείκει

καὶ

ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὦλεο.

10

Ἔστι δ' ἐπὶ ταύταις ἡ καλουμένη ἐγκοπὴ, ἣ τις ἐν συν-
αλειφομέναις καταγίνεται λέξεσιν, οἶον

ὥς ἔφαθ'· Ἐκτὼρ δ' αὐτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον
ἀκούσας

καὶ

15

δαίνυσθ'· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμη-
λεν.

Ὁ δὲ Νικάνωρ ὀκτώ φησιν εἶναι στιγμάς.

Περὶ τῆς τελείας στιγμῆς πρῶτον διαλαμβάνει ὁ Δι- 20
όνυσιος. ὁ δὲ νοῦς οὗτος· ἡ τελεία στιγμή σημεῖον
ἔστι διανοίας τελείας καὶ πεπερασμένης καὶ τετελεσμέ-
νης. διαλλάσσει δὲ στιγμή διαστολῆς. ἡ μὲν γὰρ στιγμή
τὰ πνεύματα διίστησιν, ἡ δὲ ἅμα τοῖς πνεύμασι καὶ τὰς
διανοίας. καὶ ἡ μὲν μέση σημεῖον μεσοῦσης διανοίας, 25
μήτε λῖαν οὔσης πρὸς τὸ τέλος, μήτε κρεμαμένης, οἶον
αἰδεῖσθαι θ' ἱερῇα.

ἡ δὲ ὑποστιγμὴ κρεμαμένης τῆς διανοίας καὶ πρὸς συμ-
πλήρωσιν ὀλίγου δεομένης. διὸ καὶ καταβιβάζοντες ἐμ-
φαντικώτατα τὴν φωνήν, ζητητικὴν αὐτὴν κατασκευά- 30
ζουσι τῶν ἐξῆς, οἶον

Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

ΤΙΝΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ ΣΤΙΓΜΗ ὙΠΟΣΤΙΓΜΗΣ.

„Τίνι διαφέρει στιγμή ὑποστιγμῆς;” Ἰδού, τῶν δύο μέμνηται τῆς διαφορᾶς, τὴν μέσσην παρωσάμενος. Τίνι οὖν διαφέρει στιγμή ὑποστιγμῆς; χρόνῳ. τίνος χρόνῳ; τῆς σιωπῆς. πῶς; αὐτὸς ἐπιφέρει. „ἐν μὲν γὰρ τῇ στιγμῇ πολὺ τὸ διάστημα” τῆς σιωπῆς — ἐν τῇ τελείᾳ γὰρ στιγμῇ ὅσον θέλω σιωπῶ — „ἐν δὲ τῇ ὑποστιγμῇ ὀλίγον” πάνυ ὀλίγον τὸ διάστημα τῆς σιωπῆς. ἐν γὰρ τῇ ὑποτελείᾳ ἦτοι ὑποστιγμῇ οὐχ ὅσον θέλω σιωπῶ, ἀναγκασζόμενος, ὥς εἴρηται, ἐπαγαγεῖν τὸ λείπον.

Τῷ χρόνῳ φησὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων. χρόνῳ δὲ εἶπεν οὐ τῷ καιρῷ, ἀλλὰ τῷ διαστήματι τῆς φωνῆς. μετὰ γὰρ τὴν τελείαν ἔξεστί μοι καὶ μετὰ μίαν ὥραν καὶ μετὰ δύο καὶ μετὰ τρεῖς τὸν ἐξῆς ἐπαγαγεῖν στίχον, ἐν δὲ τῇ ὑποστιγμῇ οὐδ' ὅλως ἀναμένειν, ἀλλ' εὐθέως ἐπαγαγεῖν. ὥστε οὖν τῷ χρόνῳ διαφέρουσιν ἀλλήλων ἢ τε στιγμή καὶ ἢ ὑποστιγμή.

20

Ζητοῦσι δέ, τί δὴ ποιε τῆς τελείας καὶ τῆς ὑποστιγμῆς σύγκρισιν ὃ τεχνικὸς ποιεῖται, τῆς δὲ μέσης οὐκέτι. Καί φασιν ὅτι τὰ ἄκρα ἀεὶ ποτε ἐναντία ἐστί, καὶ ἐκ τούτου ἐναντίως ἔχειν πρὸς ἀλλήλα δεῖται συγκρίσεως, ἣ δὲ μέση οὐδ' ὅλως· δῆλη γὰρ ἐστίν, ὥς οὕσα τῶν πρὸς τι ἐχόντων. τὰ γὰρ μέσα τῶν πρὸς τί ἐστίν ἀεὶ. ὥσπερ οὖν τὸ ψυχρὸν τῷ θερμῷ ἐναντίον καὶ τὸ πικρὸν τῷ πάνυ γλυκεῖ, οὕτω καὶ ἡ στιγμή τῇ ὑποστιγμῇ. καὶ ταῦτα μὲν ὃ ὑπομνηματίζων. Ἐγὼ δὲ νομίζω ὅτι τὰ πάντη διεστῶτα οὐ συγκρίνεται. ἀμέλει τὸ πικρὸν οὐκ ἂν τις συγκρίνειε τῷ γλυκεῖ, οὐδὲ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ. οὐκ-

οὖν οὐδὲ στιγμήν τελείαν ὑποστιγμῇ· ἄκρα γὰρ καὶ διε-
 στῶτα. τὰ δὲ ποσῶς κοινωνοῦντα ἡγουν πλησιάζοντα,
 ταῦτα ἐπιδέχονται ἂν τὴν σύγκρισιν, οἷον ὁ ταχύτερος
 λέγεται οὐ πρὸς τὸν μῆδ' ὅλως ταχύ, ἀλλὰ πρὸς ταχὺν
 μὲν, ἔλαττον δέ. ἡ δὲ μέση τῇ διαστολῇ πλησιάζουσα, 5
 καθότι ἑκατέρα ἐπ' ἀτελοῦς ἐννόας τίθεται, εἰκότως
 συγκριθῆσεται. ἰστίον δὲ ὅτι μετὰ τὴν ἐν ὑποκρίσει ὑπο-
 στιγμήν ἡ τελεία ἐπενεχθῆσεται.

Ἵνα δὲ μὴ δόξῃ τις ἡμᾶς ἀγνοεῖν καὶ τὴν τοῦ λεχθέντος 10
 Νικάνορος διατύπωσιν περὶ τῶν στιγμῶν, ὧν τὰ ὀνόμα-
 τα ἤδη ἡμῖν προεῖρηται, δεῖ ὡς ἐν συντόμῳ ἐνταῦθα μνη-
 σθῆναι τῆς τε θέσεως αὐτῶν καὶ τῆς διαφορᾶς τῆς τῷ
 Νικάνορι εἰρημένης· ὡς δεῖ πρώτας ἀκοὰς τῶν παίδων
 ἀκοῦσαι τε καὶ μὴ παντελῶς ἀμνήτους εἶναι. Ἡ μὲν 15
 οὖν τελεία στιγμή τίθεται ἐν τῷ μέσῳ τόπῳ τῆς τελευ-
 ταιᾶς γραμμῆς τοῦ στοιχείου τοῦ τελευταίου ἐν τοῖς ἀσυν-
 δέτοις λόγοις. ἐπὶ τοῦ

μάντι κακῶν, οὐ πῶ ποτέ μοι τὸ κρηγῦον εἶπες
 εἰς τὸ εἶπες, τουτέστιν εἰς τὸ τελευταῖον αὐτοῦ γράμμα, 20
 ἡ τελεία τίθεται, τοῦ ἐφεξῆς λόγου ἀσυνδέτου ὄντος. Ἡ
 δὲ ὑποτελεία ὀλίγον ὑποκάτω τοῦ μέσου τόπου τοῦ
 στοιχείου τοῦ ἐσχάτου, ὅτε ἐπιφέρεται ὁ δὲ ἢ ἄλλος τις
 σύνδεσμος τῶν ἰσοδυναμούντων τῷ δέ, λέγω δὲ τὸν γάρ,
 τὸν ἀλλά, τὸν αὐτάρ, ὡς ἐπὶ τοῦ

25

ἡρώων· αὐτοὺς δὲ ἐλώρια
 εἰς τὸ ν τοῦ ἡρώων ἡ ὑποτελεία τίθεται διὰ τὸ ἐπιφέ-
 ρεσθαι τὸν δέ. οὕτω γὰρ δοκεῖ τῷ ἡμετέρῳ γραμματικῷ,
 φημὶ δὲ τῷ Ἀπολλωνίῳ, καὶ μάλα εὖ, ὡς γέ μοι δοκεῖ·
 ἐν δὲ τούτῳ παρεωρακέναι Νικάνορα, τὴν μὲν ἐν τῷ 30
 χρόνῳ τῆς σιωπῆς διαφορὰν ὀρισάμενον τῶν πρώτων
 δύο στιγμῶν, φημὶ δὲ τῆς τελείας καὶ ὑποτελείας, τὴν
 δὲ θέσιν καὶ τὸν τόπον τὸν αὐτὸν ταῖς δύο ἀπονέμοντα.

οὐ δεῖ τοῦν τὴν τελείαν καὶ ὑποτελείαν ἐν μέσῳ στίχου
τιθέναι, ὥς γέ φησι Νικάνωρ, ἐπεὶ ποῖα διαφορὰ ἔσται
αὐτῶν; ἀλλὰ τὴν μὲν τελείαν ἐν τῷ μέσῳ, τὴν δὲ ὑπο-
τελείαν ὑποκάτω ὀλίγον τοῦ μέσου τόπου τοῦ τελευ-
ταίου στοιχείου. Ἡ δὲ πρώτη ἄνω τίθεται ἐπάνω τῆς 5
τελευταίας γραμμῆς τοῦ τελευταίου στοιχείου, ὅτε πρό-
κειται ὁ μὲν ἢ ὁ ἢ τὸ οὐ, ἐπιφέρεται δὲ ὁ δέ ἢ ὁ
ἢ ἢ ὁ ἄλλά, ὡς ἐπὶ τοῦ

αἰδεσθην μὲν ἀνήνασθαι

εἰς τὸ τελευταῖον $\bar{\iota}$ τοῦ ἀνήνασθαι ἢ πρώτη ἄνω τίθε- 10
ται διὰ τὸ ἐπιφέρεσθαι τὸν δέ, τοῦ μὲν προκειμένου.
Ἡ δὲ δευτέρα ἄνω τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπάνω τῆς τελευ-
ταίας γραμμῆς τοῦ ἐσχάτου στοιχείου, περιέχεται δὲ
ὑπὸ διπλῆς ἔξωθεν, ὅτε ἐπιφέρεται ὁ καί, ὡς ἐπὶ τοῦ

καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο

15

εἰς τὸ $\bar{o}$ τοῦ καθέζετο τίθεται ἢ δευτέρα ἄνω, τοῦ καὶ
ἐπιφερομένου. Ἡ δὲ τρίτη ἄνω τίθεται μὲν καὶ αὐτὴ
ἐπάνω τῆς τελευταίας γραμμῆς τοῦ τελευταίου στοι-
χείου, περιέχεται δὲ ὑπὸ διπλῆς ἔξωθεν, ὅτε ἐπιφέρεται
ὁ τέ, ὡς ἐπὶ τοῦ

20

Κίλλαν τε ζαθέην

εἰς τὸ $\bar{\nu}$ τοῦ ζαθέην τίθεται ἢ τρίτη ἄνω, ἐπιφερομέ-
του τοῦ τέ συνδέσμου. Ἡ δὲ ὑποστιγμὴ ἢ ἐνυπόκριτος
τίθεται ὑποκάτω μὲν τῆς τελευταίας γραμμῆς τοῦ τε-
λευταίου στοιχείου, ὀλίγον δὲ ἔξωτέρω ἐκ πλαγίου νεύ- 25
ουσα, ἐν ταῖς ὀρθαῖς περιόδοις, τουτέστιν ὅτε πρόκει-
ται τὸ ὄφρα ἢ τὸ ἦμος ἢ τὸ ὅτε ἢ τὸ ἕως ἢ τὸ ὅπου,
ἐπιφέρεται δὲ τὸ τῷφρα, τὸ τῆμος, τὸ τότε, τὸ τέως, τὸ
ἐκεῖ καὶ τὰ ὅμοια, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς

30

εἰς τὸ $\bar{\sigma}$ τοῦ ἠώς τίθεται ἢ ἐνυπόκριτος, ἐπιφερομένου
τοῦ τότε. Ἡ δὲ ὑποστιγμὴ ἢ ἀνυπόκριτος τίθεται καὶ
αὐτὴ ὑποκάτω τοῦ τελευταίου γράμματος ὑπὸ τὴν ἐσχά-

την

την καὶ κατωτάτω γραμμὴν τοῦ στοιχείου, ἐν δὲ ταῖς
μεταξὺ πρὸ τῆς ἀνταποδόσεως τῶν ὀρθῶν περιόδων ἀνα-
φωνουμέναις ἑτέραις περιόδοις, ὡς ἐπὶ τοῦ

ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνρσος
ἀπέστη

5

οὔρεος ἐν βήσσης.

ἐνταῦθα τίθεται ἡ ἀνυπόκριτος, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ γυνῖα
καὶ εἰς τὸ ἀνεχώρησε· μεταξὺ γὰρ τῆς ἀνταποδόσεως
ἑτέραι περιόδοι ἐνετέθησαν· εἰς δὲ τὸ παρεῖα ἡ ἐνυπό-
κριτος· εὐθὺς γὰρ ἐπιφέρεται ἡ ἀνταπόδοσις. Ἡ δὲ 10
ὑποδιαστολή κατὰ πάντα τῶν προλαβουσῶν στιγμῶν
ἐνῆλλακται, ὡς καὶ αὐτῷ τῷ στίγματι μὴ εἶναι νυγμῇ
τις ὡς αἱ ἄλλαι, ἀλλὰ τύπον ἔχειν τοῦ ὀξείος τόνου. τί-
θεται δὲ καὶ αὐτὴ ὑποκάτω τοῦ τελευταίου γράμματος
τῆς ἐσχάτης γραμμῆς, ὡς ὀξεῖα δέ τις, ὡς προεῖρηται, 15
ἐν ταῖς ἀντεστραμμέναις περιόδοις, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ.

ἐνταῦθα τίθεται ἡ ὑποδιαστολή· ἐπιφέρεται γὰρ τὸ εἰ
σφῶϊν, καὶ ποιεῖ ἀντεστραμμένην τὴν περίοδον. ἡ γὰρ
ὀρθὴ περίοδος ἦν

20

εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοῖατο,

ἢ κεν γηθῆσαι Πρίαμος.

§ 6.

ΠΕΡΙ 'ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

25

„Ραψῳδία ἐστὶ μέρος ποιήματος ἐμπεριειληφὸς τινα
ὑπόθεσιν.” Ἐπειδὴ οἱ ἀρχόμενοι ἀναγινώσκειν παῖδες
πρὸ πάντων τῶν βιβλίων ἄπτονται τῶν Ὀμηρικῶν, τὰ δὲ
Ὀμηρικὰ ποιήματα τέμνεται εἰς ῥαψῳδίας, βούλεται δι- 30
δάξαι τοὺς παῖδας αὐτὸ τοῦτο, τί ἐστὶ ῥαψῳδία, καὶ
φησι τὸν ἕρον τοῦτον. ποῖημα μὲν ἐστὶ τὸ ὅλον βιβλίον,
ὡς ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσσεια, τὰ δὲ τμήματα αὐτῶν ῥα-

C c c

ψωδίαι καλοῦνται. καλῶς οὖν εἶπε μέρος εἶναι τοῦ ὅλου ποιήματος ἐκάστην ῥαψωδίαν. ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ μέρος περιέχει τινὰ εἰδικὴν ὑπόθεσιν μὴ ἐμφερομένην ἐν τοῖς ἄλλοις μέρεσιν, ὡς τὸ μὲν *A* περιέχει τὴν μάχην Ἀχιλλέως καὶ Ἀγαμέμνονος, τὸ *B* τὸν ὄνειρον τὸν πεμφθέν- 5 τα ὑπὸ τοῦ Διὸς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸ *Γ* τὴν μομομαχίαν Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου, καὶ τὰ ἐξῆς. ἕκαστον τούτων ἐμπεριελήφθη, τουτέστι περιέχει, εἰδικὴν τινα ὑπόθεσιν, ὃ μέρος ἐστὶ τοῦ ὅλου ποιήματος.

Βούλεται λοιπὸν ἐτυμολογήσαι, τίνας ἕνεκεν εἴρη- 10 ται ῥαψωδία, καὶ φησιν ὅτι οἶονεῖ ῥαβδωδία τις οὖσα, τουτέστιν ἢ ἐπὶ ῥάβδῳ ᾧδῃ. οἱ γὰρ μεθ' Ὅμηρον τὰ αὐτοῦ ποιήματα περιερχόμενοι ἦδον, ῥάβδον δαφνίνην κατέχοντες, σύμβολον Ἀπολλωνιακόν. ἢ οὖν ἀπὸ τῆς ῥάβδου καὶ τῆς ᾧδῆς ἐτυμολογεῖται ἡ ῥαψωδία, ἢ ἀπὸ 15 τοῦ ῥάπτειν, ὃ πέρ ἐστι τὰ διεστῶτα καὶ διακεχωρισμένα εἰς ἓν συνάπτοντα ὑγιάζειν. ἔστι γὰρ τι ῥῆμα ῥῶ, καὶ σημαίνει τὸ ὑγιάζω, ἔνθεν φαμέν καὶ τὸ ἔρῳσο-ἀντὶ τοῦ ὑγίαινε, καὶ ῥῶσιν τὴν ὑγίειαν. ἀπὸ τοῦ ῥῶ οὖν τούτου γίνεται παράγωγον ῥῆμα τὸ ῥάπτω, ὅθεν 20 καὶ ὥς νῦν ῥάπτας φαμέν τοὺς τὰ διεστῶτα καὶ διεῤ-ῥηγμένα ἱμάτια εἰς ἓν συνάγοντας καὶ ὑγίης τι ἓν ἀποτελοῦντας. ἀπὸ τοῦ ῥάπτω οὖν τούτου ὁ μέλλων γίνεται ῥάψω, ἀφ' οὗ παράγωγον ῥαψωδία. οἱ γὰρ μεθ' Ὅμηρον, ὡς προείρηται, περιερχόμενοι καὶ ᾄδοντες 25 τὰ αὐτοῦ, οὐκ ἐφεξῆς, ὡς νῦν κεῖνται οἱ στίχοι, οὕτως ἔλεγον ἀκολουθῶς ἐπιδεικνύμενοι, ἀλλ' ἐντεῦθεν κάκει-θεν, λόγοι χάριν ἀπὸ τοῦδε τοῦ σελιδίου ἓνα στίχον καὶ ἀφ' ἐτέρου σελιδίου ἓνα καὶ ἀπ' ἄλλου ἄλλον λαβόντες, καὶ οὕτω συνάγοντες τοὺς διεστῶτας στίχους εἰς ἓν, τοὺς 30 ἀρμόζοντας τῷ πράγματι, λόγου χάριν εἰς γάμους, εἰς ἄρχοντας, εἰς γενεθλίους ἢ ἄλλο τι προκείμενον, οὕτως ἐπεδείκνυντο. διὰ τοῦτ' οὖν καὶ αὐτὸς ὁ Διονύσιος εἶπε

τάς δύο ἐτυμολογίας, ἥ ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν, τουτέστι τὰ διεστῶτα συνάγειν, ἥ ἀπὸ τοῦ ῥάβδον κρατοῦντας ἐπιδείκνυσθαι.

Ἀναγκαῖον δὲ μετὰ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς ῥαψωδίας μνησθῆναι καὶ κέλινου, ὅτι ἐν τινὶ χρόνῳ τὰ Ὀμήρου ποιήματα παρεφθάρησαν ἢ ὑπὸ πυρὸς ἢ ὑπὸ σεισμοῦ, ἢ ὑπὸ ὑδάτων ἐπιφορᾶς, καὶ ἄλλων ἄλλως τῶν βιβλίων διασκεδασθέντων καὶ φθαρέντων ὥστερον εὐρέθη ὁ μὲν ἔχων τυχὸν ἑκατὸν στίχους Ὀμηρικόν, ὁ δὲ χιλίους, ἄλλος διακοσίους, ἄλλος ὅσους ἂν ἔτυχε. καὶ ἔμελλε λήθῃ 10 παραδίδοσθαι ἢ τοιαύτη ποιήσις. ἀλλὰ Πεισίστρατός τις Ἀθηναίων στρατηγός, θέλων καὶ ἑαυτῷ δόξαν περιποιήσασθαι καὶ τὰ τοῦ Ὀμήρου ἀνανεῶσαι, τοιοῦτόν τι ἐβουλεύσατο. ἐκήρυξεν ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι τὸν ἔχοντα Ὀμηρικούς στίχους ἀγαγεῖν πρὸς αὐτόν, ἐπὶ μισθῷ ὥρι- 15 σμένῳ κατ' ἑκάστον στίχον. πάντες οὖν οἱ ἔχοντες ἀπέφερον, καὶ ἐλάμβανον ἀδιαστρόφως τὸν ὀρισθέντα μισθόν. οὐκ ἀπέδωκε δὲ οὐδὲ τὸν φέροντα οὐς ἤδη προεβλήφει παρ' ἐτέρου στίχους, ἀλλὰ καὶ κέλινῳ τὸν αὐτὸν ἐδίδου μισθόν. ἐνίοτε γὰρ ἐν αὐτοῖς ἕνα ἢ δύο στίχους εὖ- 20 ρισκε περιττούς, ἐνίοτε δὲ καὶ πλείους. ὅθεν τις ἔσθ' ὅτε καὶ ἰδίους παρῆκε φέρει, τοὺς νῦν ὀβελιζομένους. καὶ μετὰ τὸ πάντα συναγαγεῖν, παρεκάλεσεν ἐβδομήκοντα δύο γραμματικούς, συνθεῖναι τὰ τοῦ Ὀμήρου ἑκάστον κατ' ἰδίαν, ὅπως ἂν δόξῃ τῷ συντιθέντι καλῶς ἔχειν, ἐπὶ 25 μισθῷ πρέποντι λογικοῖς ἀνδράσι καὶ κριταῖς ποιημάτων, ἐκάστῳ δεδοκὸς ὅπαντας τοὺς στίχους κατ' ἰδίαν, ὅσους ἦν συναγαγόν. καὶ μετὰ τὸ ἑκάστον συνθεῖναι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, εἰς ἓν συνήγαγε πάντας τοὺς προλεχθέντας γραμματικούς, ὁφείλοντας ἐπιδεῖξαι αὐτῷ 30 ἑκάστον τὴν ἰδίαν σύνθεσιν, παρόντων ὁμοῦ πάντων. οὗτοι οὖν ἀκροασάμενοι οὐ πρὸς ἔριν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀληθεῖς καὶ πᾶν τὸ τῇ τέχνῃ ἀρμόζον, ἔκριναν πάντες

κοινῇ καὶ ὁμοφώνως, κρατῆσαι τὴν σύνθεσιν τε καὶ διόρθωσιν Ἀριστάρχου καὶ Ζηνοδότου. καὶ πάλιν ἔκριναν τῶν δύο συνθέσεων τε καὶ διορθώσεων βελτίονα τὴν Ἀριστάρχου. ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν συναγαγόντων τοὺς Ὀμηρικούς στίχους πρὸς τὸν Πεισίστρατον διὰ τὸ πλείονα 5 να μισθὸν λαβεῖν καὶ ἰδίους στίχους, ὡς καὶ προεῖρηται, σκεψάμενοι προσέθηκαν, καὶ ἤδη ἐν συνηθείᾳ ἐγένοντο τοῖς ἀναγνώσκουσιν, οὐκ ἔλαθε τοῦτο τοὺς κριτάς, ἀλλὰ διὰ μὲν τὴν συνηθειαν καὶ πρόληψιν ἀπῆκαν αὐτοὺς κεῖσθαι, ὀβελισκοὺς δὲ ἐκάστω τῶν ἀδοκίμων καὶ 10 ἄλλοτρίων καὶ ἀναξίων τοῦ ποιητοῦ στίχων παρὰ τιθέμενοι, τοῦτο αὐτὸ ἐνεδείξαντο ὡς ἀνάξιοι εἶσι τοῦ Ὀμήρου. Φέρεται δὲ ἐπὶ γράμμα εἰς τὸν Πεισίστρατον σπουδάσαντα συναγαγεῖν τὰ Ὀμήρου τοιοῦτον.

τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ἐξεδίωξε 15

δῆμος Ἀθηναίων, καὶ τρίς ἐπηγάγετο, τὸν μέγαν ἐν βουλῇ Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὀμηρον ἤθροισα, σποράδην τὸ πρὶν αἰεδόμενον.

ἡμέτερος γὰρ κείνος ὁ χρύσεος ἦν πολιίτης, εἵπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἀπωκίσαμεν. 20

„Ραιψωδία ἐστὶ μέρος ποιήματος.“ Ποιήσεως ἐχρῆν εἰπεῖν, οὐ ποιήματος· πόησις γὰρ ἢ πᾶσα Ἰλιάς, πόημα δὲ ἐκάστη ραιψωδία. διαφέρει δὲ πόημα καὶ πόησις καὶ ποιητικὴ καὶ ποιητής. ποιητικὴ μὲν γὰρ ἐστὶν ἢ 25 ἔξις, ποιητής ὁ μετέχων ποιητικῆς, πόημα ὁ στίχος καὶ σύνταγμα τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ἀρχὴν καὶ τέλος ἔχον, ὁποῖόν ἐστι τὸ Κ τῆς Ἰλιάδος, ἢ νυκτεγεργσία καλουμένη. πόησις ἐστὶν ἢ τις ἀρχὴν μὲν οὐκ ἔχει ἐν τοῖς πρότερον, τὸ δὲ νόημα ἐν τοῖς ἐχομένοις ἀποτελεῖ. πόημα δὲ φρά- 30 σις ἑμμετρος καὶ εὐρυθμος, ἀρχαιοτέρα καὶ σεμνοτέρα τῆς λογικῆς συντάξεως, κατὰ τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων ἢ ὡς ὑποκειμένων τιθεμένη, ὑποκειμένων μὲν θείων

τε καὶ ἀνθρωπίνων, ὥς ὑποκειμένων δὲ Σκύλλης, Χι-
μαίρας καὶ τῶν ὁμοίων.

Πορφυρίου. Ὁ ἐμπεριεχόμενος νοῦς ἐν τῇ ὑπογραφῇ
τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ὅτι ῥαψωδία ἐστὶ μέρος ποι- 5
ήματος, ποίημα δὲ ἢ Ἰλιάς καὶ ἕτερον ποίημα ἢ
Ὀδύσσεια· τὸ δὲ συναμφοτέρον λέγεται ποίησις. ἐκά-
στη δὲ τῶν ῥαψωδιῶν οἰκεῖαν ὑπόθεσιν ἔχει. Ὡνόμα-
σται δὲ ἀπὸ τοῦ ῥάψω μέλλοντος καὶ τοῦ ᾧδῆ· συνέρ-
ραπτον γὰρ τοὺς κατάλληλον διάνοιαν ἀπαρτίζοντας 10
στίχους Ὀμηρικούς, καὶ ἔψαλλον τὸ ἐφαρμόζον μέλος
πρὸς τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτήν. κατεῖχον δὲ καὶ κλά-
δους δαφνῶν οἱ Ὀμηρίδαι ἐν ταῖς χερσίν, ὅτε τοὺς Ὀμη-
ρικούς στίχους ἐν τῇ τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτῇ ἔψαλλον.
Διὰ τί τοιαύτην ῥάβδον κατέχοντες, τὰ Ὀμηρικὰ ἤδον; 15
Διὰ τὸ αἰεθαλῆς τῆς ποιήσεως, ἐπεὶ καὶ ἡ τέχνη αἰεθα-
λῆς ἐστὶ, οὐδέποτε φυλλοροοῦσα, καὶ ὅτι τοῦ Ὀμήρου ἡ
ποίησις καὶ μαντικῆς ἐπέχει, οἱ δὲ μάντιες δάφνην ἐστέ-
φαντο, τοῦ Ἀπόλλωνος κατὰ τὴν ἱστορίαν Δάφνης τινὸς
κόρης ἐρασθέντος, διώκοντος δὲ καὶ μὴ καταλαβόντος, 20
στεφανωθέντος δὲ ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτῆς, ἐπεὶ ἀπεδεν-
δρώθῃ παρὰ τῆς γῆς διασχούσης καὶ ταύτην λαβούσης
ὥς μητρός, καὶ ἀνταποδούσης ἀντὶ γυναικὸς τὸ φυτόν.
Ποῦ δὲ φαίνεται ὁ ποιητὴς μαντευσάμενος; Καὶ ἐν ἄλ-
λοις μὲν πολλοῖς, πλὴν καὶ ἐν τούτοις. φησὶ γὰρ πρὸς- 25
ᾧψ τοῦ Ποσειδῶνος διὰ τὸν Αἰνείαν, ὅτι

νῦν δὴ Αἰνείας βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,

καὶ παῖδες παίδων, τοὶ κεν μετόπισθεν ἔσονται.
ὅτι δὲ ἀλήθειαν ἐμαντεύσατο, δηλοῦσι τὰ πράγματα. ἔξ
Αἰνείου γὰρ ἡ Ῥωμαϊκὴ ἀρχή, καὶ Αἰνειάδαι οἱ βασιλεῖς. 30

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. ἐντεῦθεν δὲ τῆς γραμμα-
τικῆς ὅτι περὶ στοιχείου μὲν ἐπιγράφεται, ἀρχεται δὲ ἐκ
τοῦ „γράμματά εἰσιν εἴκοσι τέσσαρα.“

ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Διδάξας ἡμᾶς ὁ Διονύσιος περὶ προσφθιῶν τέχνης 5
καὶ γραμματικῆς καὶ ἀναγνώσεως καὶ τῶν ἐφεξῆς τοὺς
λόγους, ἄρχεται λοιπὸν καὶ περὶ τῶν τῆς γραμματικῆς
ἀρχῶν, τό τε ποσὸν καὶ τὴν τούτων διάκρισιν ποιούμε-
νος. δέον δὲ εἰπεῖν, τί ἐστὶ στοιχεῖον. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀδύ-
νατόν ἐστιν εἰπεῖν τι, εἰ μὴ διαστελῶμεν τὸ τοῦ στοι- 10
χείου ὄνομα — ὁμώνυμον γάρ —, δέον εἰπεῖν ποσαχῶς
τὸ στοιχεῖον λέγουσι· λέγουσι τοίνυν αὐτὸ διχῶς, τὰ τε
ἀφ' ἑαυτῶν ἀρχόμενα γράμματα, καὶ τὰ ἐξ ὧν σύγκει-
ται τὰ σώματα. στοιχεῖον δὲ ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ ἀμερὴς
τοῦ ἀνθρώπου φωνή, ἡ φωνὴ ἐγγράμματος ἀμερῆς, ἡ 15
φωνῆς Ἑλληνικῆς φθόγγος ἐλάχιστος.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῆς φωνῆς τῶν στοιχείων συνίσταν-
ται, στοιχεῖον δὲ ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ ἀμερὴς τοῦ ἀν-
θρώπου φωνή, ἀναγκαῖον ἡμᾶς πρῶτον περὶ φωνῆς 20
διαλαβεῖν, καὶ ὁ τεχνικός οὐδὲν εἶπε περὶ αὐτῶν. καὶ
οἱ μὲν τῶν παλαιῶν λέγουσι τὴν φωνὴν σῶμα, οἱ δὲ
ἀσώματον. οἱ γὰρ λέγοντες [ὅτι] ἀῆρ πεπληγμένος, σῶμα
αὐτὴν νοοῦσι· σῶμα γὰρ ὁ ἀῆρ, ἐν ὑπάρχων τῶν τεσσά-
ρων στοιχείων· οἱ δὲ λέγοντες ἀσώματον οὐ φασὶ τὴν φω- 25
νὴν [ὅτι] ἀῆρ πεπληγμένος, ἀλλὰ πληγὴ ἀέρος ἥτοι ἴδιον
αἰσθητὸν ὁμοῦς· ὁ πέρ ἐστι καὶ μᾶλλον ἀληθές. καὶ δῆ-
λον ἐκ μεθόδου τοιαύτης. Τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἐν
τῷ γίνεσθαι ἔχει τὸ εἶναι, καθάπερ ἡ αὐλητικὴ καὶ ὀρ-
χηστική. ταῦτα γὰρ ἐνεργούμενα μὲν εἰσὶ, γεγονότα δὲ 30
οὐκ εἰσὶν· ἅμα γὰρ τῷ παύσασθαι τὴν ἐνέργειαν φθεί-
ρεται καὶ τὸ γινόμενον. τὰ δὲ ἐν τῷ γεγονέναι ἔχει τὸ
εἶναι, ὥςπερ ἡ ἀνδριαντοποιητικὴ καὶ τεκτονική. ταῦ-

τα μὲν ἐν τῷ γίνεσθαι οὐκ ἔχουσι τὴν ὑπαρξιν, καθὼς οὐπὼ ἀποτελεσμα ἔχουσι· μετὰ δὲ τὸ γενέσθαι ἔχουσι καὶ τὸ εἶναι, τότε τοῦ ἀποτελέσματος ὄντος. Ἄρ' οὖν ἡ φωνὴ ἐν τῷ λέγεσθαι ἔχει τὴν ὑπαρξιν, μετὰ δὲ ταῦτα οὐχ ὑφίσταται, καὶ δῆλον, ὅτι οὐκ ἔστι σῶμα, ἀλλ' ἀσώ- 5 ματον.

Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν φωνῶν αἱ μὲν εἰσιν ἄναρθροι καὶ ἐγγράμματοι, ὡς αἱ ἡμέτεραι· αἱ δὲ ἀναρθροι καὶ ἀγράμματοι, ὡς ὁ ἥχος τοῦ πυρὸς καὶ ὁ κτύπος τοῦ λίθου ἢ τοῦ ξύλου· αἱ δὲ ἀναρθροι μὲν, ἐγγράμματοι δέ, 10 οἷον αἱ μιμήσεις τῶν ἀλόγων ζώων, ὡς τὸ βρεκεκὲξ καὶ τὸ κοῦ, ἡ φωνὴ τοῦ χοίρου — αὕτη γὰρ ἡ φωνὴ ἀναρθρος μὲν, καθὼς οὐκ ἴσμεν τί σημαίνει, ἐγγράμματος δέ, καθὼς δύναται γραφῆναι — αἱ δὲ ἄναρθροι μὲν, ἀγράμ- 15 ματοι δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ συρισμοῦ, αὕτη γὰρ ἡ φωνὴ ἄναρ- 15 θρος μὲν, καθὼς ἴσμεν τί σημαίνει, οἷον

ῥόλῃσης δ' ἄρα πιφάσκων Διομήδεϊ δῖω,
ἀγράμματος δέ ἐστι, καθὼς οὐ δύναται γραφῆναι.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ φωνὴ κυρίως λέγεται ἐπὶ τῶν ἀν- 20 θρώπων, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ

οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στό-
ματ' εἴην,

φωνή τ' ἄρρηκτος·

καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐφ' ἑτέρων λέγεται φωνή, ὡς ἐπὶ 25 σάλπιγγος εἶπεν Ὀμηρος

ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ.

Σχηματίζεται δὲ ἡ φωνὴ παρὰ τὸ φῶς τὸ φαίνω, κατὰ πρόεληψιν συλλαβῆς τῆς νῆς γινομένη φῶς φωνή· φαίνει γὰρ καὶ λαμπρῶς δηλοῖ τὰ ἐνθυμήματα. ἢ ὅτι φωτονοή τις ἐστίν· αὕτη γὰρ τὰ τοῦ νοῦς ἐνθυμήματα 30 εἰς φῶς ἐξαγει.

Ὅρίζεται δὲ ἡ φωνὴ οὕτως· φωνή ἐστὶ πνεῦμά τι, ἀπὸ συστήματος ἰδίου καὶ αἵματος ἀναφερόμενον ἕως

τῆς γλώττης, ὑφ' ἧς τυπτόμενον διαρθροῦται καὶ νοη-
τὸν ταῖς πλησίον ἀκοαῖς παραδίδοται.

„Γράμματά ἐστι κδ.“ Περὶ στοιχείου ἐπιγράψας, οὐ
στοιχεῖα εἶπεν εἴκοσι τέσσαρα, ἀλλὰ γράμματα εἴκοσι τέ- 5
σσαρα. διὰ τῆς ἵνα δείξῃ ὅτι ἄμφω τὰ ὀνόματα τῷ πράγμα-
τι ἀρμόζει. οἱ δέ φασιν, ὅτε μὲν γράφονται, λέγονται
γράμματα· ὅτε δὲ ἀναγινώσκονται, λέγονται στοιχεῖα.

Οὐχ ὑγιᾶς δὲ ἐνταῦθα ὁ τεχνικός, περὶ στοιχείου λόγον 10
διδάσκειν ἡμᾶς προθέμενος, τὰ γράμματα εἰσηγάτατο·
εἰπὼν γὰρ „περὶ στοιχείου“ τὰ γράμματα ὀρίζεται. Λέ-
γομεν οὖν ὅτι καὶ ἐνταῦθα σκοπὸν ἔχει εἰσαγωγικὴν τέ-
χνην γράφειν· δεῖ δὲ τὸν οὕτω συγγραφόμενον τῶν γλα-
φυρωτέρων ἀφίστασθαι. ἐπεὶ οὖν ὁ περὶ στοιχείου λόγος 15
πολὺς ἦν καὶ φιλοσοφίας γέμων, παρήκεν αὐτόν, μετέρ-
χεται δὲ ἐπὶ τὰ γράμματα, εἰδὼς ὅτι καὶ αὐτὰ στοιχεῖα
ἐστίν, ὁπόταν δύνανται τὴν ἐγγράμματον φωνὴν ἀποτε-
λεῖν. στοιχεῖα γὰρ φάμεν εἶναι κοσμικὰ τέσσαρα, πῦρ,
ἀέρα, ὕδωρ καὶ γῆν· καὶ ὃν τρόπον ταῦτα, καταλλήλως 20
πλεκόμενα, τὰ ἡμέτερα σώματα ὑγιᾶ τε καὶ τέλεια κα-
θίστησιν, οὕτω καὶ τὰ στοιχεῖα ὁμωνύμως ἐκάλεσεν. ὅτε
γὰρ κατὰ τάξιν καὶ δεόντως γράφεται, τότε τὴν ἐναρ-
μόνιον φωνὴν ἀποτελεῖ. στοιχεῖον γὰρ ἢ ἀπὸ τῶν γραμ-
μάτων καὶ λέξεων ἀποτελουμένη ἐκφώνησις, 25

Μελάμποδος. Ἀπορίαν τινὰ εὐθέως καὶ ζήτησιν ἔχει ἡ
ἐπιγραφή, τίος ἔνεκεν, ἐπιγράψας „περὶ στοιχείου“, οὐκ
ἐπήγαγε στοιχεῖόν ἐστιν, [καθὼς] εἰπὼν ἀνωτέρω „πε- 30
ρὶ ἀναγνώσεως“ ἐπιφέρει ἀνὰ γνώσας ἐστι, „περὶ τόνου“
τόνος ἐστὶ, καὶ ἐφεξῆς ὁμοίως. ἐνταῦθα, δέ, ἐπιγρά-
ψας „περὶ στοιχείου“, οὐκ ἐπήγαγε στοιχεῖόν ἐστιν,
ἀλλὰ γράμματά ἐστι, ταύτην οὖν τὴν ζήτησιν σὺν

θεῶ εἰσόμεθα. Ἐπειδὴ τοῖς γραμματικοῖς ἀναγκαῖον
 ἐστὶ καὶ αὐτῶν τῶν γραμμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν εὐ-
 ρεσιν ζητεῖν, τούτου χάριν θέλει ἡμᾶς ὡς εἰδὼς ἐπιατῆ-
 σαι. ἀναγκαῖον οὖν ἡμᾶς ἐστὶ πρῶτον γινῶναι τὸν ὅρον
 τοῦ στοιχείου, εἰ καὶ μὴ αὐτὸς ἐξέθετο. Τί οὖν ἐστὶ 5
 στοιχεῖον; ἢ ἐκφωνήσις. ἑτέρως, τί ἐστὶ στοιχεῖον; ἢ
 πρώτη καὶ ἀμερὴς τοῦ ἀνθρώπου φωνή· ἕκαστον μὲν
 γὰρ τῶν στοιχείων οὐ δύναται μερισθῆναι, ἡ δὲ συλλαβὴ
 μερίζεται εἰς δύο στοιχεῖα ἢ τρία ἢ καὶ εἰς πλεονα·
 αὐτὸ δὲ τὸ ἐν στοιχεῖον, ὡς προείρηται, ἀμερές ἐστὶ. καὶ 10
 ἄλλως, στοιχεῖον ἐστὶν ἐξ οὗ ἐλαχίστου συνίσταται τι
 ἐν συνθέσει καὶ εἰς ὃ ἐλάχιστον ἀναλύεται. ἀπὸ γὰρ ἐκ-
 στού στοιχείου, ὡς ἔφη ὁ ὅρος, ἐλαχίστου συνίστανται αἱ
 συλλαβαί, καὶ ἀπὸ τῶν συλλαβῶν αἱ λέξεις, ἀπὸ τῶν
 λέξεων οἱ λόγοι, ἀπὸ τῶν λόγων τὰ ποιήματα τε καὶ τὰ 15
 συγγράμματα. καὶ πάλιν τὰ ποιήματα καὶ τὰ συγγράμ-
 ματα ἀναλύονται εἰς λόγους, καὶ οἱ λόγοι εἰς λέξεις, καὶ
 αἱ λέξεις εἰς συλλαβάς, καὶ αἱ συλλαβαί εἰς στοιχεῖα,
 καὶ οὐκ ἐτι περαιτέρω· οὐ γὰρ δύναται τὸ στοιχεῖον εἰς
 μικρότερόν τι ἑαυτοῦ ἀναλυθῆναι. τοῦτο οὖν ἐστίν, ὃ 20
 ἔφη ὁ ὅρος, καὶ εἰς ὃ ἐλάχιστον ἀναλύεται. Τούτῳ οὖν
 τῷ στοιχείῳ, τουτέστι τῇ ἐκφωνήσει, παρέπιται τρία,
 χαρακτηρ μὲν, ὡς τριγωνον σχῆμα ἢ ἡμικύκλιον ἢ στρογ-
 γύλον, καὶ τὰ ἐξῆς· ὄνομα δέ, ὡς τὸ ἄλφα ἢ βῆτα καὶ
 τὰ λοιπά. καὶ τὴν μὲν οὖν ἐκφωνήσιν τῶν στοιχείων ἡ 25
 φύσις τοῖς ἀνθρώποις ἐξ ἀρχῆς ἐδωρήσατο· ταῦτα δὲ τὰ
 τρία, ἃ προειρήκαμεν παρεπόμενα τῷ στοιχείῳ, ἀνθρώ-
 πων ἐστὶν ἐφευρέσεις. διὸ καὶ παρ' ἡμῖν μὲν οἱ χαρακτη-
 ρες τῶν στοιχείων τοιοῦδε τινές εἰσιν, οὓς ἐδιδάχθημεν,
 ὡς προῖων ὁ λόγος δηλώσει· παρὰ δὲ Πέρσαις ἕτεροι, 30
 παρὰ δὲ Σύροις ἄλλοι, παρὰ δὲ ἄλλοις ἕθνεσιν ἄλλοι.
 ἐφευρέθη οὖν ἑκάστη ἐκφωνήσει τοιαύδε τις εἰκὼν ἥτοι
 χαρακτηρ, καὶ μετὰ τοὺς χαρακτηῖρας ἐφευρέθη καὶ

ἐπετέθη αὐτοῖς τὰ ὀνόματα, ὥστε ἔχειν τῶν στοιχείων
 ἕκαστον τοιόνδε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ ὄνομα τῇ ἐκφω-
 νήσει. διὸ καὶ κατανοήσαντί μοι τάς τε ἐκφωνήσεις αὐ-
 τῶν καὶ τὰ ὀνόματα, ὡς παράδοξόν τι ἐφάνη παρηκο-
 λουθηκέναι τοῖς γράμμασιν ἐκ πάντων, φημὶ τῷ $\bar{\upsilon}$ καὶ 5
 τῷ $\bar{\omega}$, τῇ τε τοῦ ὀνόματος αὐτῶν συνελεύσει καὶ τῆς ἐκ-
 φωνήσεως· τούτων γὰρ μόνων μᾶλλον τὸ ὄνομα ὁμοφώ-
 νως τῇ ἐκφωνήσει καὶ τὴν ἐκφώνησιν ὁμοφώνως τῷ ὀνό-
 ματι φθεγγόμεθα. τὴν δὲ αἰτίαν τούτων φιλοσόφοις
 ἀνατίθεμαι. Μετὰ δὲ τὰ ὀνόματα ἐνομοθετήθη παρὰ 10
 τῶν ἀρχαίων τινὰ μὲν εἶναι μακρά, τινὰ δὲ βραχέα, τι-
 νὰ δὲ σύμφωνα, τινὰ δὲ φωνήεντα. καὶ οὐδὲ ἀλόγως οὐ-
 δὲ ὡς ἔτυχεν ἐνομοθετήθη, ἀλλ' ἕκαστον ἔχεται τινος
 λόγου καὶ αἰτίας πρεπούσης. Τινὲς δὲ φασὶ τοὺς χα-
 ρακτῆρας τῶν στοιχείων τοὺς παρ' ἡμῖν ὑπὸ Ἑρμοῦ ἐν 15
 φοίνικος φύλλῳ γεγραμμένους καταπεμφθῆναι τοῖς ἀν-
 θρώποις, διὸ καὶ φοινικικὰ λέγεται τὰ γράμματα. οἱ δέ,
 ὅτι Φοινίκων ἐστὶν εὐρεσις. οἱ δέ, ὅτι ὁ παιδαγωγὸς τοῦ
 Ἀχιλλέως Φοῖνιξ εὗρεν αὐτά. Λοιπὸν δεῖ νῦν τὴν ζήτη-
 σιν τὴν προλεχθεῖσαν ἡμᾶς γνῶναι, φημὶ δὲ τὴν ἐξ ἀρ- 20
 χῆς, τίνος ἕνεκεν, εἰπὼν λοιπὸν „περὶ στοιχείου,” οὐκ ἐπὶ
 γὰρ στοιχεῖον ἀλλὰ γράμματα. καὶ ἔστι μὲν εἰπεῖν, ὡς
 καὶ αὐτὸς μετ' ὀλίγον ἐρεῖ, ἐπειδὴ ταῦτόν ἐστι στοιχεῖον
 καὶ γράμμα· φησὶ γὰρ ὑποκατιῶν ὁ τεχνικός „τὰ δὲ αὐ-
 τὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται.” τὸ δὲ ἀληθές, ὅτι στοιχεῖον 25
 μὲν ἐστὶν ἡ ἐκφώνησις, γράμματα δὲ αἱ εἰκόνες καὶ οἱ
 χαρακτῆρες. καὶ χαρακτῆρες μὲν εἰσιν εἴκοσι τέσσαρες,
 ἐκφωνήσεις δὲ πολλῶ πλείους. οἱ γὰρ παλαιοὶ ἄλλως ἐξ-
 εφώνουν τὸ α τὸ μακρὸν καὶ ἄλλως τὸ βραχύ, καὶ ἄλ-
 λως τὸ δασύ καὶ ἄλλως τὸ ψιλόν, ἐνὶ δὲ χαρακτῆρι ἀπε- 30
 τυπῶντο τὸ πνεῦμα. ἵνα οὖν πλέον τι γνῶμεν,
 ὅτι τὸ α ἔχει ἐκφωνήσεις ἑ. Πῶς;

Α μακρὸν δασὺ ὀξυνόμενον,
 ᾱ μακρὸν δασὺ βαρυνόμενον,
 ᾱ μακρὸν δασὺ περισπώμενον·

ἰδοὺ τρεῖς διαφοραὶ ἐκφωνήσεων. πάλιν,

ᾱ μακρὸν ψιλὸν ὀξυνόμενον,
 ᾱ μακρὸν ψιλὸν βαρυνόμενον,
 ᾱ μακρὸν ψιλὸν περισπώμενον·

5

ἰδοὺ ἄλλαι τρεῖς διαφοραί.

ᾱ βραχὺ δασὺ ὀξυνόμενον,
 ᾱ βραχὺ δασὺ βαρυνόμενον,
 ᾱ βραχὺ ψιλὸν ὀξυνόμενον,
 ᾱ βραχὺ ψιλὸν βαρυνόμενον·

10

ἰδοὺ ἄλλαι τέσσαρες διαφοραί.

Καὶ ἐπὶ τοῦ ῑ δὲ ὁμοίως·

ῑ μακρὸν δασὺ ὀξυνόμενον,
 ῑ μακρὸν δασὺ βαρυνόμενον,
 ῑ μακρὸν δασὺ περισπώμενον,
 ῑ μακρὸν ψιλὸν ὀξυνόμενον,
 ῑ μακρὸν ψιλὸν βαρυνόμενον,
 ῑ μακρὸν ψιλὸν περισπώμενον,
 ῑ βραχὺ δασὺ ὀξυνόμενον,
 ῑ βραχὺ δασὺ βαρυνόμενον,
 ῑ βραχὺ ψιλὸν ὀξυνόμενον,
 ῑ βραχὺ ψιλὸν βαρυνόμενον·

15

20

(περισπωμένων δὲ μνήμην ἐπὶ τῶν βραχέων οὐ πεποίη- 25
 μαι· οὐ γὰρ οἶόν τε ἄλφα βραχὺ καὶ ἰῶτα βραχὺ ἢ ἔτε-
 ρον τοιοῦτον περισπᾶσθαι. ἐπάνω γὰρ βραχείας περι-
 σπωμένη οὐ τίθεται, εἴγε ἢ μὲν βραχεῖα μονόχρονός
 ἐστι καὶ ἀρκεῖ εἰπεῖν βραχεῖα, ἢ δὲ περισπωμένη σύν-
 θετός ἐστι τόνος ἐξ ὀξείας καὶ βαρείας, καὶ αἰεὶ ἐπάνω 30
 μακρᾶς τίθεται, καὶ οὐ μόνον ἐπάνω μακρᾶς, ἀλλ' ὥς ἐπὶ
 τὸ πλείστον καὶ ἐπὶ συνθέτου συλλαβῆς. τί δὲ ἐστι συν-
 θέτου; τῆς πότῃ μὲν [ἐν] δύο συλλαβαῖς ἐκφωνουμένης,

ποτέ δὲ ἐν μιᾷ, ὥς ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους Ἡρακλῆς καὶ τῶν ὁμοίων, ὥς προεῖρηται ἡμῖν.) ἰδοὺ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰωτα δέκα διαφοραί. Οἱ οὖν παλαιοὶ οὐχ ὁμοίως τὰ μακρὰ καὶ τὰ βραχέα ξεφώνουν, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν μακρῶν δι- 5 πλάσιον ὥραν, ὥς ἂν τις εἴπῃ, ἐν τῇ ἐκφωνήσῃ ἐπέ- μενον, ἐπὶ δὲ τῶν βραχέων ἐλάττω ὥραν, τουτέστι τὸ ἥμισυ τῆς ἐπὶ τῇ μακρᾷ ἐκφωνήσῃ ὥρας, καὶ ὥσανεὶ πα- ραιτρέχοντες αὐτὰ ξεφώνουν, ὥστε ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας εἰδέναι ἐκάστης συλλαβῆς, μακρᾶς καὶ βραχείας, τὴν διαφοράν. καὶ ἄλλως τὰ δασέα ξεφώνουν καὶ ἄλλως τὰ ἰο 10 ψιλὰ, πῇ μὲν μετὰ πολλοῦ πνεύματος, πῇ δὲ μετὰ ελα- χίστου.

Ἐπὶ τοῦ υἱ εἰσὶν ἐκφωνήσεις πέντε,

υἱ μακρὸν δασὺ ὀξυνόμενον,

υἱ μακρὸν δασὺ βαρυνόμενον,

υἱ μακρὸν δασὺ περισπώμενον·

15

ἰδοὺ τρεῖς διαφοραί. καὶ πάλιν

υἱ βραχὺ δασὺ ὀξυνόμενον,

υἱ βραχὺ δασὺ βαρυνόμενον.

ἰδοὺ πέντε διαφοραί. τὸ γὰρ υἱ βραχὺ οὐδέποτε περι- 20 σπᾶται. Πάλιν ἐπὶ τοῦ ἥ καὶ τοῦ ῶ εὐρίσκομεν δάδε- κα διαφοράς, ἕξ ἐπὶ τοῦ ἥ καὶ ἕξ ἐπὶ τοῦ ῶ. Πῶς;

ἥ δασὺ ὀξυνόμενον,

ῶ δασὺ ὀξυνόμενον,

ἥ δασὺ βαρυνόμενον,

ῶ δασὺ βαρυνόμενον,

ἥ δασὺ περισπώμενον,

ῶ δασὺ περισπώμενον,

25

ἥ ψιλὸν ὀξυνόμενον,

ῶ ψιλὸν ὀξυνόμενον,

ἥ ψιλὸν βαρυνόμενον,

ῶ ψιλὸν βαρυνόμενον,

ἥ ψιλὸν περισπώμενον,

ῶ ψιλὸν περισπώμενον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ εἱ καὶ τοῦ ὀ ὅκτις διαφορὰς εὐρίσκομεν·

εἱ δασὺ ὀξυνόμενον,

ὀ δασὺ ὀξυνόμενον,

30

εἱ δασὺ βαρυνόμενον,

ὀ δασὺ βαρυνόμενον,

εἱ ψιλὸν ὀξυνόμενον,

ὀ ψιλὸν ὀξυνόμενον,

εἱ ψιλὸν βαρυνόμενον,

ὀ ψιλὸν βαρυνόμενον.

Ἰδού ἐπὶ τῶν φωνηέντων ἀνεφάνησαν τεσσαράκοντα πέντε διαφοραὶ ἐκφωνήσεων.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἑπτακαίδεκα συμφώνων εἴκοσι μίαν εὐρίσκομεν διαφοράν. ποτὲ γὰρ μηκύνει τὰ πρὸ ἑαυτῶν φωνήεντα, ὡς δύο συμφώνων δύναμιν ἔχοντα καὶ ὡσανεὶ 5 ἰσοδυναμοῦντα τῷ ξ ἢ τῷ ζ ἢ τῷ ψ, ἀρχόμενα μέντοι λέξεως, ὡς μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα· ποτὲ δὲ οὐ μηκύνει, ἀλλὰ τοῖς συμφώνοις τοῖς ἄλλοις, τοῖς ἀπὸ ἡμιχρονίου δύναμιν ἔχουσιν, ὅμοια καθέστηκεν. ἄλλως οὖν ἐξεφω- νοῦντο, ὡς εἰρηται, τὰ μηκύνοντα, καὶ ἄλλως τὰ μὴ 10 μηκύνοντα, τὰ δὲ ἐπιλοιπα τῶν συμφώνων δεκατρία σύμφωνα πρὸς μίαν ἔχει ἐκφωνήσιν. Ἰδού εἴκοσι μία διαφορὰ ἐπὶ τῶν συμφώνων ἐφάνη, ἐπὶ δὲ τῶν φωνηέντων τεσσαράκοντα πέντε, ὡς πάσας γίνεσθαι ἐξήκοντα ἐξ 15 διαφορὰς ἐκφωνήσεων. τὸ γὰρ εὐρισκόμενον παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι δίγαμμα οὐκ ἔστι γράμμα — ἔχει δὲ τύπον τόνδε F — ὃ προστιθέασιν οἱ Αἰολεῖς ἐκάστη λέξει [τῇ] παρ' ἡμῖν δασυνομένη, αὐτοὶ ψιλοῦντες πᾶσαν λέξιν. σύμβολον οὖν παρ' αὐτοῖς ἐστίν, ἐκφωνήσεις ἔχον τῆς οἰ καὶ οῦ δι- φθόγγου. ὅθεν δέκνυται μὴ ὄν γράμμα μηδὲ συγκατα- 20 ριζομούμενον τοῖς γράμμασιν· οὐ γὰρ ἐν πάσαις ταῖς Ἑλληνικαῖς διαλέκτοις εὐρίσκεται, ὡς τὰ ἄλλα γράμμα- τα, οὔτε ἀφ' ἑαυτοῦ ἀρχεται ἐν τῷ ἐκφωνεῖσθαι, ὡς τὰ ἄλλα. *)

25

*) Ἐπειδὴ δὲ τινες τὸ παρὰ Βοιωτοῖς καὶ Αἰολεῦσι λεγόμε- νον δίγαμμα, ὃ τυποῦται οὕτως F, βούλονται τοῖς στοιχείοις κα- τατάσσειν, ἔλθωμεν καὶ εἰπώμεν τοὺς λόγους, δι' οὓς βούλονται αὐτὸ κατατάσσειν τοῖς στοιχείοις, καὶ τότε δεῖξομεν ὅτι οὐκ ἔστι 30 στοιχεῖον. Φασὶ μὲν ὅτι παντὶ στοιχείῳ ἔπεται τὸ ἔχειν χαρα- κτῆρα καὶ ὄνομα, δι' οὗ ὀνομάζεται, ὡς φαμεν τοῦτο καλεῖται α ἢ η ἢ ω. εἰ οὖν ἄρα καὶ τὸ δίγαμμα χαρακτηρὰ ἔχει καὶ ὄνο- μα, δῆλον ὅτι στοιχεῖόν ἐστιν. Εἰπόντες οὖν πῶς λέγεται αὐτὸ

Ἰδοὺ τοσαῦται διαφοραὶ ἐκφωνήσεων. ὥστε τοῦτο ἐπιστάμενος ὁ Διονύσιος, ἐπιγράψας „περὶ στοιχείου,” οὐκ ἐπήγαγεν ὅτι στοιχεῖόν ἐστιν, ἀλλὰ γράμματα.

στοιχεῖον, ἔλθωμεν καὶ δείξωμεν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸ στοιχεῖον. Ἰστέον οὖν ὅτι πᾶν στοιχεῖον ἀφ' ἑαυτοῦ ἄρχεται, τὸ α ἀπὸ τοῦ α , τὸ β ἀπὸ τοῦ β , καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως. τὸ δὲ δίγαμμα οὐχ οὕτως ἔχει. οὐκ ἄρα οὖν ἐστὶ στοιχεῖον. Ἄλλως δὲ πάντα τὰ στοιχεῖα κατὰ πᾶσαν ἔστιν εὐρίσκεισθαι διάλεκτον, τὸ δὲ δίγαμμα οὐ, ἀλλὰ παρὰ μόνοις τοῖς Βοιωτοῖς καὶ τοῖς Λάκωσι καὶ τοῖς Αἰολεῦσιν. οὐκ ἄρα στοιχεῖον. Τὰ δὲ στοιχεῖα ἢ φωνήεντά ἐστιν ἢ σύμφωνα. [καὶ τὰ μὲν σύμφωνα] εὐρίσκονται μετὰ ἐτέρου συμφώνου ἢ ἐν συλλήφει ἢ ἐν διαστάσει, οἷον θνήσκω, ἔλκω. εἰ ἄρα οὖν τὸ F οὐ δύναται παντελῶς συμφώνοις, ἀλλὰ φωνήεσσι αἰ, οἷον Φοῦλενα, δῆλον ὅτι οὐκ ἔστι συμφώνον. ἀλλ' οὐδὲ φωνήεν δύναται εἶναι. καὶ γὰρ τοῖς φωνήεσι παρέπεται τὸ δασύνεσθαι καὶ φιλοῦσθαι, τὸ δὲ F οὐδέποτε δασύνεται, ἀλλὰ μόνον φιλοῦται. οὐκ ἄρα ἐστὶ φωνήεν. Ἄλλως δὲ καὶ τὰ προτακτικὰ φωνήεντα οὐχ ὑποτάσσονται φωνήεσιν, οἷον τὸ α καὶ ϵ καὶ τὰ ἄλλα, προτακτικὰ ὄντα, οὐκ εὐρίσκονται ἐτέροις ὑποτατιόμενα φωνήεσιν. εἰ ἄρα οὖν τὸ F εἰπωμεν φωνήεν, εὐρεθήσεται ἐν τῷ $\Gamma\alpha\nu\alpha\zeta$ καὶ $\Gamma\epsilon\lambda\epsilon\eta$ τὸ α καὶ ϵ , τὰ προτακτικὰ, ὑποτατιόμενα φωνήεσιν, ὃ πέρ ἐστιν ἄτοπον. . . . τρία οὖν φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ὃ πέρ ἐστιν ἀδύνατον. εἰ ἄρα οὖν, ὡς δέδεικται, οὔτε συμφώνον δύναται εἶναι οὔτε φωνήεν, δῆλον ὅτι οὐκ ἔστι στοιχεῖον τὸ F. Ἐτι πᾶς χαρακτήρ στοιχείων σημαίνει ἀριθμόν. καὶ γὰρ τὸ α σημαίνει ἕνα ἀριθμόν, καὶ τὸ β δύο, καὶ ἐξῆς. εἰ ἄρα οὖν ὁ χαρακτήρ τοῦ F οὐ σημαίνει ἀριθμόν, δῆλον ὅτι οὐκ ἔστι στοιχεῖον.

Ἐπειδὴ δὲ τινες τὴν δασείαν, ἢ τις τυποῦται οὕτως, οὐκ ᾔκνησαν στοιχεῖον λέγειν, φέρε πρότερον τοὺς λόγους εἰπωμεν, οἷς τινὲς ἐπεφειδόμενοι λέγουσι τὴν δασείαν στοιχεῖον εἶναι, καὶ τότε δείξωμεν ὅτι οὐκ ἔστι στοιχεῖον. Πᾶν στοιχεῖον ἔχει τινὰ ἐκφώνησιν. τοιαύτη δὲ ἐστὶ καὶ ἡ δασεία, προσγινομένη καὶ φθόγγον ἴδιον ἀποτελοῦσα, στοιχεῖον ἄρα ἡ δασεία. Ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔστι στοιχεῖον ἡ δασεία. καὶ γὰρ πάντα τὰ στοιχεῖα ἢ φωνήεντα ἢ σύμφωνα. εἰ ἄρα δείξωμεν τὴν δασείαν, ὅτι οὔτε φωνήεντος δύναται ἔχει οὔτε συμφώνου, δῆλον ὅτι οὐκ ἔστι στοιχεῖον. Καὶ γὰρ

Εἴκοσι τέσσαρα λέγουσιν αὐτὰ εἶναι κατὰ μέμνησιν τῶν
εἴκοσι τεσσάρων ὥρων τῆς νυχθημέρου.

Ζητεῖται, τίνος ἕνεκεν εἶπεν εἴκοσι τέσσαρα, εἶγε
γράμματά ἐστιν, ὥς καὶ αὐτὸς λέγει, παρὰ τὸ γράφε- 5
σθαι καὶ καταξέεσθαι. οὐκοῦν γράμματα καὶ τὰ ση-

φωνήεντος μὲν δύναμιν οὐκ ἔχει, ἐπειδὴ τὰ φωνήεντα καὶ δασυ-
νονται καὶ φιλοῦνται, ὅπερ οὐ παρακολουθεῖ τῇ δασείᾳ. οὐκ ἄρα
οὖν φωνῆεν ἐστίν. ἄλλως τε καὶ εἰ ἦν φωνῆεν ἡ δασεῖα, ἔδει τὸ 10
δασυνόμενον εἶ καὶ τὸ ὁ τὸ δασυνόμενον μείζονι χρόνῳ κεκρησθαι
τοῦ φιλουμένου, εἶγε τὰ ἐκ δύο φωνηέντων καταγιγνώμενα μείζονα
τῶν βραχέων εἰσίν. οὐδέποτε τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ πα-
ραλαμβάνονται· εἰ ἄρα οὖν εἵπωμεν τὴν δασεῖαν φωνῆεν, εὐρεθή-
σονται τῷ εἶμα καὶ αἶμα τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ὅπερ 15
ἀδύνατον. ἔτι τὰ φωνήεντα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δύνανται παραλαμ-
βάνεσθαι, ἡ δὲ δασεῖα οὐ· οὐκ ἄρα φωνῆεν ἐστίν. Ἀλλ' οὐδὲ
σύμφωνον δύναται εἶναι. καὶ γὰρ τοῖς δασεῖσι συμφώνοις οἱ Διο-
λεῖς κέχρηται συνεχῶς, οἷον

ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα,

20

οὐχ εἶρον· τῇ δὲ δασεῖα οὐ κέχρηται· φιλωταὶ γάρ εἰσιν. οὐκ
ἄρα ἐστὶ σύμφωνον ἡ δασεῖα. ἄλλως τε καὶ τὰ ἀπὸ συμφώνων ἀρ-
χόμενα ῥήματα τὸ εἰ προσλαμβάνουσι κατὰ τὸν παρατατικόν, οἷον
τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον· εἰ ἄρα οὖν ἡ δασεῖα σύμφωνον,
ἄφειλον τὰ δασυνόμενα, φημί δὴ τὸ εὐρίσκω καὶ τὸ εὐδω, τὸ εἰ 25
προσλαμβάνειν κατὰ τὸν παρατατικόν, ὅπερ οὐκ ἐστίν. ἔτι τὰ
σύμφωνα ἐν τῇ ἀρχούσῃ καὶ τῷ μέσῳ καὶ ἐν τῷ τέλει εὐρίσκονται,
οἷον Πλάτων, ἡ δὲ δασεῖα οὐχ οὕτως ἔχει· φίλαρχος γάρ ἐστίν.
οὐκ ἄρα οὖν σύμφωνον. Δῆλον οὖν ὡς οὔτε σύμφωνον οὔτε φω-
νῆεν ὑπάρχουσα ἡ δασεῖα οὐκ ἐστὶ στοιχεῖον.

30

Δίον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὸ ὁ, τὸ προτιθέμενον παρὰ Βοιω-
τοῖς τοῦ υ, δύναμιν ἔχει στοιχείου. Καὶ ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔχει
δύναμιν στοιχείου, ἀλλὰ φθόγγος μόνον ἐστίν. ὅτι γὰρ οὐκ ἔχει
δύναμιν στοιχείου, δῆλον, εἶγε προσερχομένου τοῦ υ τὸν αὐτὸν 35
χρόνον φυλάττει. καὶ γὰρ ὥςπερ τὸ κύνης συνεσταλμένον ἔχει τὸ
υ, οὕτω καὶ τὸ κοῦνης συνεσταλμένην ἔχει τὴν κου συλλαβήν.

μεία καὶ οἱ ἀριθμοὶ καὶ πάνθ' ὅσα διὰ τοῦ ξέεσθαι, ὥστε εἶναι ἄπειρα τὰ γράμματα. Λέγομεν οὖν ὅτι ἐκείνα ἀριθμεῖται καὶ λέγει εἶναι εἴκοσι τέσσαρα τὰ παρ' Ἑλλήσι μόνῃ γνωριζόμενα, ἐπεὶ ἔστι πλείω, ὥς τὰ Ἀρμενίων καὶ τὰ Αἰγυπτίων.

5

Δεῖ δὲ προειδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι πάλαι οὐκ ἦν τὰ εἴκοσι τέσσαρα γράμματα, ἀλλὰ ἐκκαίδεκα· οὐκ ἦν δὲ τὰ τρία τὰ λεγόμενα διπλά, ξ, ξ, ψ, τὰ τρία δασεία, θ, φ, χ, τὰ δύο μακρά, η καὶ ω. ὅταν οὖν ἤθελον γράψαι 10 ἔχουσαν ἐκφώνησιν τοῦ η λέξιν, ἔγραφον τὸ ε, καὶ ἐπάνω τοῦ ε τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς· ὅταν δὲ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ω, ἔγραφον τὸ δ, καὶ ἐπάνω τοῦ δ, ὥς προείρηται ἐπὶ τοῦ ε, τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς. ὅταν δὲ ἤθελον συγγράψαι λέξιν ἔχουσαν τὴν τοῦ ξ ἐκφώνησιν, ἔγρα- 15 φον τὸ σ καὶ τὸ δ ἀντὶ τοῦ ξ, ὥς περ καὶ νῦν εὐρίσκομεν παρὰ τοῖς Λωριεῦσιν· ἀντὶ δὲ τοῦ ξ κ καὶ σ, ἀντὶ δὲ τοῦ ψ π καὶ σ. πάλιν ἂν ἤθελον γράψαι λέξιν ἔχουσαν τὴν ἐκφώνησιν τοῦ θ, ἔγραφον ἀντὶ τοῦ θ τὸ τ, καὶ πρὸς τοῦτο ἐτίθεσαν τὸ παρ' αὐτοῖς σημεῖον τῆς δα- 20 σείας, ἐνδεικνύμενοι ὅτι τοῦτο οὐκ ἔστι τ ἀλλὰ θ τῇ ἐκφωνήσει. ἀντὶ δὲ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ φ ἔγραφον τὸ π, προστιθέντες, ὥς προείρηται, τὸ παρ' αὐτοῖς σημεῖον τῆς δασείας. ἀντὶ δὲ τῆς τοῦ χ ἐκφωνήσεως τὸ κ ἔγραφον, τὸ σημεῖον τῆς δασείας προστιθέντες. [ἦν δὲ] τὸ 25 παλαιὸν σύμβολον τῆς δασείας τὸ παρ' ἡμῖν νῦν Η. διότι [ὅτε] ἐφευρέθη τὰ ὀκτώ γράμματα, ὧν τὸ ἓν ἐστὶ καὶ τὸ Η, ἡ τότε δασεῖα ἐτμήθη εἰς δύο κατὰ κάθετον· καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτῆς μέρος τῆς δασείας ἐστὶ τὸ σημεῖον, τὸ δὲ δεύτερον τῆς ψιλῆς. ἐφευρε δὲ τὰ ὀκτώ 30 ταῦτα γράμματα εἰς τῶν λυρικῶν, Σιμωνίδης.

Ἰστέον δὲ ὅτι βαρβάρων μὲν εἰσιν εὐρέματα τὰ ἐκκαίδεκα

δεκα γράμματα ταῦτα, $\bar{\alpha}$, $\bar{\beta}$, $\bar{\gamma}$, $\bar{\delta}$, $\bar{\epsilon}$, $\bar{\iota}$, $\bar{\kappa}$, $\bar{\lambda}$, $\bar{\mu}$, $\bar{\nu}$, $\bar{\sigma}$, $\bar{\pi}$, $\bar{\rho}$, $\bar{\varsigma}$, $\bar{\tau}$, $\bar{\upsilon}$. Σιμωνίδου δὲ τοῦ Κείου εὗρεμα τὰ δύο μακρά, τὸ $\bar{\eta}$ καὶ τὸ $\bar{\omega}$, καὶ τὰ δύο διπλά, τὸ $\bar{\xi}$ καὶ τὸ $\bar{\psi}$.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων ἄκλιτά εἰσιν, 5
ὥς μὲν φασί τινες, ὅτι βαρβάρων ἐστὶν εὐρήματα.
πρὸς οὓς ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν πολλὰ τῶν βαρ-
βάρων κλίνονται, ὥς τὸ Ξέρξης καὶ Δαρεῖος· εἶτα ὅτε
ἄτοπόν ἐστι τὸ θεμέλιον τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου βαρ-
βάρων εὐρήματα λέγειν· τρίτον δὲ εἰ, διότι βαρβάρων 10
ἐστὶν εὐρήματα, διὰ τοῦτο ἄκλιτά εἰσιν, ὥφειλον ἐκείνα
στοιχεῖα ἄκλιτα εἶναι μόνα, ἅπερ λέγει βαρβάρους εὐρεῖν
— φημὶ δὴ $\bar{\alpha}$, $\bar{\beta}$, [$\bar{\gamma}$,] $\bar{\delta}$, [$\bar{\epsilon}$,] $\bar{\iota}$, $\bar{\kappa}$, $\bar{\lambda}$, $\bar{\mu}$, $\bar{\nu}$, $\bar{\sigma}$, $\bar{\pi}$, $\bar{\rho}$, $\bar{\varsigma}$, $\bar{\tau}$,
 $\bar{\upsilon}$ —, τὰ δὲ ἄλλα ὀκτώ τὰ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εὐρεθέν-
τα ὥφειλον κλίνεσθαι, φημὶ δὴ τὰ δύο μακρά, τὸ $\bar{\eta}$ 15
καὶ τὸ $\bar{\omega}$, καὶ τρία διπλά, $\bar{\xi}$, $\bar{\xi}$, $\bar{\psi}$, καὶ τρία δασέα,
 $\bar{\theta}$, $\bar{\phi}$, $\bar{\chi}$. κακῶς οὖν λέγει. ἀλλὰ κρεῖττόν ἐστιν εἰπεῖν,
ὅτι διὰ τοῦτο τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων ἄκλιτά ἐστιν,
ἣ ἐπειδὴ ἀρχαὶ εἰσιν, αἱ δὲ ἀρχαὶ θέλουσιν ἀπλαῖ τε
εἶναι καὶ ἀποκίλοι ὥσπερ ἡνίκα διαλέκτου οἱ δὲ θεμέ- 20
λιοι ἀμεταθέτως θέλουσιν ἔχειν· ἢ διὰ τὰ ἀρτιμαθῆ τῶν
παιδων οὐ κλίνονται, ἵνα μὴ πολλὰ γινόμενα δυσκατά-
ληπτα αὐτοῖς γίνωνται· παρὰ Δημοκρίτῳ δὲ κλίνονται·
λέγεται γὰρ τὸ δέλτατος καὶ θήτατος. Ταῦτα μὲν ἐν
τούτοις.

25

Περὶ τῆς τῶν γραμμάτων εὐρέσεως διαφόρως οἱ ἱστορι-
κοὶ ἰστόρησαν· οἱ μὲν γὰρ Προμηθεῖα λέγουσι τούτων
εὐρετὴν, ἄλλοι δὲ Φοίνικα τὸν τοῦ Ἀχιλλέως παιδαγω-
γόν, ἄλλοι δὲ τὸν Μιλήσιον Κάδμον, ἄλλοι δὲ τὴν Ἀθη- 30
ναῖν, ἄλλοι δὲ ἐξ οὐρανοῦ ἐρρίφθαι τοῖς ἀνθρώποις πρὸς
ὠφέλειαν. Εὐφρονται δὲ οὐχ ὑφ' ἐνὸς ἅπαντα· ὕστερον

Ddd

γὰρ ἐπενοήθησαν τὰ δασεία καὶ τὰ διπλᾶ. πρὶν γὰρ ταῦ-
τα ἐπινοηθῆναι, τοῖς ἐναντιοῖς ἐχρῶντο, οἷον εἰ ἡθέ-
λησαν χ ποιῆσαι, ἐποίουν π καὶ ϵ . εἰ δὲ θ , ἐποίουν $\tau\epsilon$.
εἰ δὲ ϕ , πάλιν ὁμοίως π καὶ δασείαν, ὡς νῦν Ῥωμαῖοι.
καὶ τὰ διπλᾶ δέ, ἐξ ὧν σύγκειται. ἄλλοι δὲ λέγουσιν 5
ὅτι καὶ τὰ μακρὰ τελευταῖον ἐπενοήθησαν, τῶν βραχέων
τὸ πρότερον μετὰ μακρᾶς προστιθεμένης ἀναπληρούντων
τὴν τάξιν. ἐποίουν γὰρ ἀντὶ τοῦ ω $\circ$ καὶ ἄνω μακράν,
καὶ ἀντὶ τοῦ η ϵ καὶ ἄνωθεν μακράν. Τινὲς δὲ φοινί-
κεια ἐκάλεσαν τὰ γράμματα, παρὰ τὸ τῆς φωνῆς εἰκόνα 10
εἶναι τὰ γράμματα. *)

*) Φοινίκεια δὲ τὰ γράμματα ἐλέγοντο, ὥς φησιν Ἐφορος ὁ Κυ-
μαῖος καὶ Ἡρόδοτος, ἐπεὶ Φοινίκες εὗρον αὐτά. Εὐφρόνιος δέ, 15
ὅτι μίλλω τὸ πρότερον ἐγράφετο, ἣ ἐστὶ χρῆμά τι φοινίκιον. Ἐτε-
ωνεύς καὶ Μένανδρος, ἐπεὶ ἐν πετάλῃς φοινικοῖς ἐγράφοντο· ἣ
ὅπερ κρείττον ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι φοινίσσεται ὑπὲρ αὐτῶν ὁ νοῦς ἥτοι
λαμπρόνεται. Ἄνδρων δὲ καὶ Μενεκράτης ὁ Ὀλύνθιδος ἀπὸ Φοι-
νίκης τῆς Ἀκταίονος θυγατρὸς. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ τοῦ Ἀρχιβίου, 20
ἐπεὶ οἱ ἀντίγραφοι ἀπὸ φοινίκος ξύλων εἶχον καὶ μετὰ αὐτοῦ
ἔγραφον. Δούρις δὲ ὁ Σάμιος ὁ ἱστορικός, ἐν ὁγδόῃ τῶν Μακε-
δονικῶν, ἀπὸ Φοινίκος τοῦ Ἀχιλλέως τροφῶ. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ
Ῥόδιος ἀπὸ Φοινίκος τοῦ Προνώπου καὶ Εὐρώπης, εὐρόντος αὐτὰ
ἐν Κρήτῃ, ὃν ἀπέκτεινε Ῥαδάμανθους φθορήσας. εὐρηγνται δὲ τῶν 25
λοιπῶν τῶν χαρακτήρων, τουτέστι τῶν ὀκτώ, οἷον τῶν δύο μακρῶν
καὶ τῶν τριῶν διπλῶν καὶ τριῶν δασέων, δηλοῦντες Σιμωνίδης μὲν ὁ
Κεῖος τῶν δύο μακρῶν καὶ τοῦ ξ καὶ τοῦ ψ , Παλαμήδης δὲ τῶν
δασέων καὶ τοῦ ζ , ἣ ὥς φασὶ τινες, Ἐπίχαρμος ὁ Συρακούσιος.

Καλοῦνται δὲ τὰ στοιχεῖα φοινίκεια, ἐπεὶ ὁ Κάδμος, Φοῖνιξ ὢν, 30
εἰς Ἑλλάδας ταῦτα μετένεγκεν. ἣ ὡς φωνίκεα τινα ὄντα ἥτοι φω-
νῆς ἐγγράμματου δυνάμεις καὶ εἰκόνες, τοῦ ω μεταβληθέντος εἰς
τὴν $\circ$ διφθογγὸν κατὰ τὴν Βοιωτῶν διάλεκτον, ὡς τὸ ἀγκῶνη
ἀγκοῖνη· τὴν γὰρ ἀγκάλην, ἣ τις ἐκ τοῦ ἀγκῶνος ἀγκῶνη λέγεται,
ἀγκοῖνην οἱ Βοιωτοὶ λέγουσιν. οὕτως οὖν καὶ φωνίκεα φοινίκεα,

Τῶν στοιχείων εὐρετὴν ἄλλοι τε καὶ Ἐφορος ἐν δευτέρῳ
 Κάδμον φασί. τῆς δὲ Φοινίκων εὐρέσεως πρὸς ἡμᾶς
 διόσκορον γεγενῆσθαι, ὡς καὶ Ἡρόδοτος ἐν ταῖς ἱστο-
 ρίαις καὶ Ἀριστοτέλης λέγει· φασί γὰρ ὅτι Φοινῖκες μὲν
 εὐρὸν τὰ στοιχεῖα, Κάδμος δὲ ἤγαγεν αὐτὰ εἰς τὴν Ἑλ- 5
 λάδα. Πυθόδωρος δὲ ὡς ἐν τῷ περὶ στοιχείων ἀφι-
 λησὼς ὁ Δῆμος ἐν τῷ περὶ χρόνων πρὸ Κάδμου Δαναδὸν
 μετακομίσαι αὐτὰ φασιν. ἐπιμαρτυροῦσι τούτοις καὶ οἱ
 Μιλησιακοὶ συγγραφεῖς, Ἀναξίμανδρος καὶ Διονύσιος
 καὶ Ἐκαταῖος, οὓς καὶ Ἀπολλύδωρος ἐν νεῶν καταλόγῳ 10
 παρατίθεται. ἔτιοι δὲ Μουσαῖων εὐρετὴν λέγουσι τὸν
 Μητίωνος καὶ Στερόπης, κατ' Ὀρφέα γενόμενον. Ἀντι-
 κλέιδης δὲ ὁ Ἀθηναῖος Αἰγυπτίοις τὴν εὐρεσιν ἀνατίθη-
 σι. Δοσιπύδης δὲ ἐν Κρήτῃ φησὶν εὐρεθῆναι αὐτά. Αἰ-
 σχύλος δὲ Προμηθεῖα φησὶν εὐρηκέναι ἐν τῷ ὁμωνύμῳ 15
 δράματι. Στησίχορος δὲ ἐν δευτέρῳ Ὀρεστείας τὸν Πα-
 λαμήδην φησὶν εὐρηκέναι, Μνασέας δὲ Ἑομῆν, ἄλλοι δὲ
 ἄλλον. Πιθανὸν δὲ κατὰ τόπον εὐρετὰς γεγενῆσθαι.
 διὸ καὶ ἄλλοι παρ' ἄλλοις εἰσι χαρακτῆρες τῶν στοιχεί-
 ων. οἷς δὲ νυνὶ χρώμεθα, εἰσὶν Ἴωνικοί, εἰςενέγκαντος 20
 Ἀρχέλου παρὰ Θηβαίοις ψήφισμα τοὺς γραμματιστάς
 ἡγρὸν τοὺς διδασκάλους παιδεύειν τὴν Ἴωνικὴν γραμματι-
 κὴν ἡγρὸν τὰ γράμματα. Διέταξε δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα γρά-
 φεσθαι ὡς γράφομεν νῦν Προναπίδης ὁ Ἀθηναῖος. τῶν
 γὰρ ἀρχαίων οἱ μὲν σφυριδὸν ἔγραφον, οἱ δὲ πλινθ- 25

κατὰ τὸ εἶδος τὸ παράγωγον τὸ λεγόμενον κτητικὸν σχηματιζόμε-
 να. Ἡ φοινίκεια, ἐπεὶ διὰ μίλλτου, ὃ πῆρ ἐστὶ χρῶμα φοινικοῦν,
 πρότερον ἔγραφετο· ἢ ὅτι πρότερον ἐν πετάλοις φοινικείοις ἔγρα- 30
 φετο· ἢ ὅτι ἐν πυρώδει κηρῷ ἐτυπύντο· ἢ ὃ πῆρ ἐστὶ κρεῖττον,
 ὅτι φοινίσσεται ὑπὸ αὐτῶν ὁ νοῦς ἡγρὸν λαμπρύνεται. Τινὲς δὲ
 λέγουσι κατὰ ἱστορίαν, ὅτι ἀπὸ Φοινίκης τῆς Ἀκταίονος θυγατρὸς.
 ἔλλατο ἀπὸ Φοινίκης [τοῦ] Προνόπου καὶ Εὐρόπης.

δόν, οἱ δὲ βουστροφηδόν, οἱ δὲ κιονηδόν, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἐξῆς ἔχομεν μαθεῖν. ἔγραφον δὲ αὐτὰ καὶ διασχιδόν ἤρουν στιχηδόν, ἢ γραφῇ καὶ ἡμεῖς νῦν χρώμεθα. διασχιδόν δὲ λέγεται τὰ στιχηδόν γεγραμμένα παρὰ τὸ ἔχειν διεσχισμένους καὶ διακεχωρισμένους τοὺς στίχους 5 ἀπ' ἀλλήλων. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ οὐκ ἄλλοις χαρακτηῖται χρώμεθα τῶν στοιχείων, ἀλλὰ τοῖς Ἰωνικοῖς, ὡς μὲν Ἀσκληπιάδης ὁ Σμυρναῖος λέγει, διὰ τὸ κάλλος καὶ ὅτι πλεῖστα τῶν συγγραμμάτων τούτοις ἐγγράπτο τοῖς χαρακτηῖται. ὡς δὲ Διόδωρος καὶ Ἀπίων ἐν τῷ περὶ τῶν 10 στοιχείων, ὅτι πλεῖστοι συγγραφεῖς καὶ οἱ ποιηταὶ ἀπὸ τῆς Ἰωνίας τούτοις τοῖς τύποις ἐχρήσαντο. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Μεσσηνῖος ἐν τῷ περὶ ἀρχαίων γραμμάτων φησὶ τινὰς λέγειν, ὅτι Πυθαγόρας αὐτῶν τοῦ κάλλους ἐπεμελήθη, ἐκ τῆς κατὰ γεωμετρικὴν γραμμῆς ῥυθμίσεως αὐτὰ 15 γωνίας καὶ περιφερεῖας καὶ εὐθείας.

Ὅσοι τὴν τῶν γραμμάτων εὐρεσιν Σισύφῳ ἢ Παλαμῇ-
 δει ἢ Φοίνικι ἢ Προμηθεΐ ἐφάπτονται, ἢ ἐν Φοίνικι τό-
 πῳ Ἐφέσου πεπτωκέναι φασίν, ἢ παρ' Αἰγυπτίοις εὐρη- 20
 κέναι Θεόθεν ὡς ἐρμηνεύουσι· καὶ γὰρ ἡ φύσις ἡνίκα
 ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον, ἐχαρίσατο αὐτῷ τοιαύτην
 ἐπιτηδειότητα, ὥστε τεχνήσασθαι ταῦτα τὰ στοιχεῖα.
 Δείκνυνται δὲ ταῦτα καὶ πρὸ τῶν Ἑλλήνων ὄντα, ὡς δῆλον
 ἐκ τῶν Βελλεροφόντου. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής.

25

γράψας ἐν πίνακι πτυκτῇ θυμοφθόρα πολλά.
 ὁ δὲ Βελλεροφόντης πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου· ἦν γὰρ
 πάππος τοῦ Γλαύκου τοῦ ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ ὄν-
 τος. ἀλλὰ καὶ ἐν Πυθοῖ ἦν λέβης ἐπιγεγραμμένος

Ἀμφιτρούων μὲ ἀνέθηκε λαβὼν ἀπὸ Τηλεβοάων. 30
 καὶ ἐν Πάφῳ τῇ νήσῳ.

Ἰκεανῶ θυγατὴρ καὶ Τηθύος εἰμι Νύχεια
 κρήνη· Τηλεβοαὶ γὰρ με τόδ' ὠνόμασαν.

νύμφαις μὲν προχέτω λουτρόν, θνητοῖς δ' ὑγι-
είην,

θῆκε δέ με Πτερύκας, υἱὸς Ἐνυαλλοῦ.

μετὰ δὲ τὸν ἐπὶ Λευκαλλῶνος κατακλυσμόν οὐδεὶς τῶν
παρὰλειφθέντων Ἑλλήνων ἐφύλαξε τὴν μνήμην πλὴν τῶν 5
Πελασγῶν τῶν ἀφ' Ἑλλάδος εἰς βαρβάρους πλανηθέν-
των, οὓς καὶ ὁ ποιητὴς καλεῖ, φάσκων ἔθνος Παφλα-
γονίας.

καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες διότι τε Πελασγοί·
παρ' ὧν μαθόντες πρῶτοι Φοίνικες εἰς Ἑλλήνας ἤγαγον, 10
ἦγοντές τε βαρβάρων ὄντες καὶ συνεχεῖς ἐμπορίας ποι-
οῦντες. ὅθεν καὶ φοινίκεια κτητικῶς ὀνομάζονται. *)

*) Φασὶ δὲ τινες ὅτι ἕως τῶν Τρωϊκῶν οὐκ ἐγινώσκοντο γράμ- 15
ματα. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ μὴ σωθῆναι ποίημά τι τῶν κατὰ τοὺς
Ὀμηρικῶν χρόνους, εἰ καὶ ἱστοροῦσι τινες ποιητὰς προγεγενῆσθαι
Ὀμήρου, Μουσαῖον τε καὶ Ὀρφέα καὶ Λίνον, ἀλλ' ὅμως οὐδὲν εἰς
τὰ μέτρα ταῦτα διασωθῆναι συμβέβηκε πρὸ τῆς Ὀμήρου ποιη-
σεως· ἀλλ' οὐδὲ πρεσβύτερον ἄλλο τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεύς 20
σῶζεσθαι ποίημα. Ἀλλ' ἐρεῖ τις· πῶς; ἐπεὶ γράμματα σῶζονται
νομιζόμενα πρεσβύτερα Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς. Καὶ φάμεν ὅτι
τὰ μὲν τούτων ἐφευρισμένους ἔχουσι τοὺς χρόνους, τὰ δὲ νεωτέρων
τινῶν ἐχόντων ὁμωνυμίας τῶν παλαιῶν τὰς ἐπιγραφὰς ἔχουσι. καὶ
οἱ ἥρωες δὲ ἀγράμματοί τινες ἦσαν, καὶ σημείοις καὶ συμβάλοις 25
πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ κατὰ τὸν βίον ἀναστροφῇ χρώμενοι ἐδήλουν
ἀλλήλοις ἃ ἤθελον· ἐν πίναξιν δὲ καὶ ἐν σκλίαιν ἔγραφον διὰ ζω-
γράφου τινα καὶ διατύπωσιν τῶν πραγμάτων ὧν ἐβούλοντο.
Ἀλλ' ἐρεῖ τις ὅτι ἄτοπόν ἐστι λέγειν ἀπαιδευτοὺς καὶ ἀγράμματοὺς
τοὺς ἀρίστους τοῦ ἀνθρωπείου γένους. Καὶ φάμεν ὡς οὐκ ἔστιν 30
ἀπαιδευσίας τεκμήριον τὸ εἶναι τινα ἀγράμματον· καὶ γὰρ ὁ φι-
λόσοφος Πλάτων ἐν Φαῖδρῳ διαβάλλει τὴν εὐρεσιν τῶν γραμμάτων
ὡς ἐπὶ λύμῃ παιδείας γεγενῆσαν. ζώῃ γὰρ φωνῇ τὴν φιλοσοφίαν
παῖδι ἐπαιδεύοντο.

Τῶν στοιχείων ὁ Κάδμος εὐρετής ἐστιν, ὡς φησιν Ἐφο-
 ρος καὶ Ἀριστοτέλης· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι Φοινίκων
 εἰσὶν εὐρήματα, Κάδμος δὲ ταῦτα διεπύρρμευσεν εἰς τὴν
 Ἑλλάδα, Πυθόδωρος δὲ φησι· καὶ πρὸ Κάδμου ὁ Δα-
 ναὸς ἐκείθεν (ἦτοι ἀπὸ Φοινίκης) αὐτὰ μετεκόμισε. 5
 ἔνιοι δὲ Μουσαῖον εὐρετὴν λέγουσι τῶν στοιχείων, τὸν
 Μητίλορος καὶ Στερόπης, γενόμενον κατὰ τοὺς καιροὺς
 τοῦ Ὀρφέως. Ἀντικλείδης δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις τὴν εὐρε-
 σιν ἀνατίθησιν, Αἰσχύλος δὲ Προμηθεῖα φησὶν εὐρη-
 κίνας αὐτά. Δωτιάδης δὲ ἐν Κρήτῃ λέγει εὐρεθῆναι 10
 αὐτά, Στησίχορος δὲ Παλαμῆδην εὐρετὴν αὐτῶν ποιεῖ-
 ται, ᾧ συμφωνεῖ καὶ Εὐριπίδης. Μνασείας δὲ κατὰ παν-
 τα τόπον εὐρετὰς γεγενῆσθαι τῶν στοιχείων. οἷς δὲ ἡμεῖς
 χρώμεθα νῦν, εἰσὶν Ἰωνικά, διὰ τὸ ἀρχαιοτέραν εἶναι
 τὴν Ἰάδα τῶν ἄλλων διαλέκτων, καὶ αὐτὴν πρώτην τῶν 15
 ἄλλων τοὺς Ἑλληνικοὺς εὐρεῖν τύπους. Διέταξε δὲ τὰ
 στοιχεῖα γράφεσθαι, ὡς γράφομεν νῦν, Προναπίδης ὁ
 Ἀθηναῖος, τὸ γὰρ ἀρχαῖον οἱ μὲν σφυριδὸν ἔγραφον,
 ἦτοι δίχην σφυριδὸς ἀπὸ πλάτους ἀρχομένης καὶ εἰς
 στενὸν πάνυ ληγούσης. τὸ δὲ σφυριδὸν σχῆμα ἐξάστιχόν 20
 ἐστὶ, γράφεται δὲ οὕτως·

κύριος εἶπε πρὸς με·

νόος μου εἴ σύ·

ἐγὼ σήμερον

γ ε γ ε -

γ ν η -

κά σε.

25

εἰ δὲ πλινθηδόν, ἦται τετραγώνως· μέσον γὰρ σχήματος 50
 τετραγώνου ταῦτα διέγραφον. τὸ δὲ τετράγωνον τὸ κα-
 τὰ πλίνθον οὐκ ἰσοπλευρον. τὰς μὲν γὰρ δύο πλευρὰς
 τὰς ἐπαλλήλας ἴσας ἔχει, καὶ πάλιν τὰς παραλλήλας
 ἴσας, πλὴν οὐκ ἰσομήκεις ταῖς ἐπαλλήλοις· αἱ μὲν γὰρ

ἐπάλληλοι μικραί, αἱ δὲ παράλληλοι μακραί. γράφεται
δὲ οὕτω τὸ πλινθηδόν.

κύριος εἶπε πρὸς
με· υἱός μου εἰ σύ·
ἐγὼ σήμερον
γεγέννηκα
σε· αἴτησαι
παρ' ἐμοῦ καὶ
δώσω σοι ἔ.

8

10

οἱ δὲ βουστροφηδόν, ἤγουν ἐναλλήλως καὶ κατὰ τὰς αὐ-
λακας, αἳ τινες ἐνέχονται ἀλλήλαις, καὶ οὐδέν ἐστι μέ-
σον αὐτῶν τὸ διάσχημα, μόνου τοῦ φαινομένου γραφή-
ματος τοῦ διαγνωρίζοντος ἑκατέραν αὐλακα, γράφεται 15
δὲ οὕτω τὸ βουστροφηδόν.

κύριος εἶπε πρὸς
ἐμὲ· υἱὸς μου εἰ σὺ
σήμερον γεγέννηκά σε·
αἴτησέ μου καὶ
δώσω σοι ἔ.

20

οἱ δὲ κιονηδόν, δίκην κίονος ἤτοι παραλλήλως κατὰ
γραμμὴν· καὶ γὰρ διαμεμερισμένως ἔγραφον. γράφεται 25
δὲ οὕτω τὸ κιονηδόν.

ξ	γ	η	α	κ
γ	ε	σ	ι	λ
ὦ	ν	α	δ	η
σ	ν	ι	ὦ	ρ
ή	η	π	σ	ο
μ	κ	α	ω	ν
ε	ά	ρ	σ	ο
ρ	σ	ε	ο	μ
ο	ε	μ	ι	ι
ν	α	ο	τ	α
γ	ι	υ	η	ν
ε	τ	κ	ν	

5

10

οἱ δὲ διασχιδὸν ἤγουν στιχηδόν, ὥς γράφομεν ἡμεῖς νῦν. λέγεται δὲ διασχιδὸν παρὰ τὸ διεσχισμένους καὶ διαχωρισμένους τοὺς στίχους ἀπ' ἀλλήλων εἶναι.

15

„Ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι τοῦ ω̄.” Διὰ τί δὲ ᾱ καὶ ω̄ γράφει μόνα, μηδὲν τῶν ἄλλων ὀνομάσας; Εἰδὼς ὅτι προεπαιδεύθη παρὰ τῷ γραμματιστῇ τὴν τούτων ἐξαρίθμῳσιν ἀφῆκεν.

20

Ἀρχὴ δὲ ἐστὶ στοιχείων τὸ ᾱ, διότι ἀφ' ἑαυτοῦ ἄρχεται καὶ εἰς αὐτὸ λήγει, τὰ δὲ λοιπὰ στοιχεῖα ἀφ' ἑαυτῶν μὲν ἄρχονται, εἰς ἑαυτὰ δὲ οὐ καταλήγει. Καὶ τέλος δὲ στοιχείων τὸ ω̄, διότι καὶ αὐτό, μονοσύλλαβον ὄν, τρὶς 25 ποὺ τινὰ ἀφ' ἑαυτοῦ ἄρχεται καὶ εἰς ἑαυτὸ καταλήγει.

„Γράμματα δὲ λέγεται.” Τὴν δὲ ἐτυμολογίαν, τίς χάριν εἶρηται γράμματα, αὐτὸς εἶρηκε Διονύσιος, ἐπειδὴ ἐντυπούμενα ξυσμὸν τινα ἀποτελεῖ, μάλιστα ἐν 30 τοῖς πτυχίοις, ὑποκειμένου κηροῦ· δῆλον γὰρ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐπενόηθη τὰ γράμματα ἐντυποῦσθαι, ἵνα, ὥς τὸ μέλι, πρῶτιστον βρῶμά ἐστὶ τοῖς βρέφεισιν, οὕτω καὶ τὸ

παραλειπόμενον ἐκ τοῦ μέλιτος τῆς λογικῆς ἐντενξείως τε καὶ μαθήσεως ὑποδεκτικὸν εἶη τοῖς παισίν. ἐπειδὴ οὖν ξυσμὸν τινα ἀποτελεῖ ἐντυπούμενα, τὸ δὲ ἐπιξῆσαι γράψαι ἐλέγετο, τούτου χάριν γράμματα ἐλέγετο. *)

5

Γράμματα λέγεται παρὰ τὸ γλάπτεισθαι, ὃ ἔστι κοιλαίνεσθαι· γέγονε γὰρ γράμματα κατὰ μετάθεσιν τοῦ λ εἰς ρ. ἢ παρ' ὅσον ἐκ τῶν παρὰ ταῖς γεωμέτραις λεγόμενων γραμμῶν ἐσχημάτισται· καὶ γὰρ ὁ Πυθαγόρας, ὡς φασι, τοῦ κάλλους αὐτῶν ἐπεμελήθη.

10

Ζητοῦσι τινες, διὰ τί τὸ γράμμα διὰ δύο $\mu\mu$ γράφεται καὶ οὐ δι' ἑνός, ὥςπερ τὸ θέμα καὶ βῆμα καὶ ποῖημα. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἐκ τοῦ πρώτου προσώπου τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου σχηματίζονται, οἷον ἀπὸ τοῦ ποιῆ- 15
μαί ποῖημα, νενόημαί νόημα, τετέλεσμαι τέλεσμα, γέγλυμμαι γλύμμα, ἔστεμμαι στέμμα. εἰ οὖν τὸ γίγραμμαι διὰ δύο $\mu\mu$ γράφεται, εὐλόγως καὶ τὸ γράμμα διὰ δύο $\mu\mu$ γράφεται.

„Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται.” Ἴδου νῦν ἐμφαίνει, τίλος ἔνεκεν, εἰπὼν „περὶ στοιχείου,” ἐπήγαγε γράμματά ἐστιν, ὡς τοῦ αὐτοῦ ὄντος γράμματος καὶ στοιχείου. Καὶ ἐτυμολογεῖ αὐτὰ ἀπὸ τοῦ στείχω, ὃ ἔστι μετὰ τάξεως πορεύομαι· οὐ γὰρ ἀτάκτως καὶ ὡς ἔτυχεν ἐπιπέπλεκται ἀλλήλοις τὰ στοιχεῖα. τὰ γὰρ 25
φθάσαντά τινων προταγῆναι ἐν ἐπιπλοκῇ — [ἐπιπλοκῇ] δέ ἐστιν [ἡ] ἐν μιᾷ συλλαβῇ ἐκφώνησις — οὐκέτι καὶ ὑποτάσσεται, ὡς ἐν τῷ κλέος τὸ κ τοῦ λ προετάγη ἐν μιᾷ

*) Ἐνθεν καὶ γράβδus ἡ διεσχισμένη λαμπάς, καὶ γραῦς ἡ κατεξυσμένη τὸ σῶμα διὰ γῆρας, καὶ ζωγράφος ὁ τῇ γραφίδι κα- 30
ταξίων.

συλλαβῇ, καὶ οὐδέποτε εὐρήσεις τὸ $\bar{\lambda}$ τοῦ $\bar{\pi}$ προταττό-
μενον ἐν μιᾷ συλλαβῇ, καὶ τὸ $\bar{\pi}$ τοῦ $\bar{\rho}$, ὡς ἐν τῷ πρῶ-
τος· τὸ δὲ $\bar{\rho}$ τοῦ $\bar{\pi}$ οὐδέποτε. τό τε $\bar{\sigma}$ τοῦ $\bar{\vartheta}$, ὡς ἐν τῷ
σθένος· τὸ δὲ $\bar{\vartheta}$ τοῦ $\bar{\sigma}$ οὐδέποτε. καὶ τὰ ὅμοια. Ἡμεῖς
δὲ καὶ ἄλλην ἐτυμολογίαν προτίθεμεν· φάμεν γὰρ αὐτὰ 5
εἰρησθαι ἀπὸ τοῦ τεῖχος, προσθέσει καὶ τροπῇ τοῦ $\bar{\epsilon}$
εἰς τὸ $\bar{\omicron}$, στοιχος, καὶ ἐν παραγωγῇ στοιχείον. Καὶ εἴ-
ποι ὅν τις ὅτι Ποίαν ἔχει ὁμοιότητα ἢ μετασυσίαν τεῖ-
χος πρὸς τὸ στοιχείον; Καὶ φάμεν ὅτι πάνυ. ὥσπερ γὰρ
τεῖχος φυλακὴ ἐστὶ καὶ ἀσφάλεια τῶν ἐν τῇ πόλει, οὐ- 10
τω καὶ τὰ στοιχεῖα φυλακὴ εἰσι τῶν παλαιῶν πραγμά-
των· δι' αὐτῶν γὰρ ἡμῖν τοῖς μεταγενεστέροις ἐφυλάχθη
καὶ ἐν γνώσει ἐγένετο. Εἰποι δ' ἂν τις αὖ τὰ στοιχεῖα
εἰρησθαι καὶ κατὰ μέμνησιν τῶν τεσσάρων στοιχείων,
πυρός, ὕδατος, αἴρος, γῆς· ὥσπερ γὰρ ἐκ τούτων τῶν 15
τεσσάρων στοιχείων σύγκειται πάντα καὶ ἐν ὑποστάσει
εἰσι τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, οὕτω καὶ ἐκ τῶν εἴκοσι τεσσάρων
στοιχείων σύγκειται καὶ ἐν ὑποστάσει ἐστὶ πᾶς λόγος
καὶ πᾶν σύγγραμμα καὶ πᾶν βιβλίον.

Λέγεται δὲ τὸ στοιχείον ἢ παρὰ τὰ στέλχαι τὰ πορεύο- 20
μαι, ἢ ἀπὸ τοῦ στοιχου τοῦ σημαίνοντος τὴν τάξιν, ἢ
ἀπὸ Στοιχου τινός, Ἀθηναίου γηγενοῦς, εὐράντος αὐτά,
ὡς Πίνδαρός φησι, σχηματίζεται δὲ παρὰ τὸ στοιχος
στοιχείον.

Στεφάνου. Στοιχείον εἴρηται, ὡς μὲν Πίνδαρος ὁ
γραμματικὸς, ἀπὸ Στοιχου τινός, ἐνός τῶν αὐτοχθόνων
Ἀθηναίων· ὡς δὲ ἔνοι, ἀπὸ τοῦ δι' αὐτῶν τοὺς ἀρι- 30
θμοὺς τυποῦσθαι· στοιχος γὰρ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὁ
ἀριθμὸς· τοιγαροῦν Σικανῶνιοι κατὰ φυλὰς ἑαυτοὺς τά-
ξαντες καὶ ἀριθμήσαντες, Διὸς Στοιχείως ἱερὸν ἰδρύ-
σαντο. ἄλλοι παρὰ τὸ στιχηδὸν γράφεσθαι στιχείον,

καὶ πλεονασμῷ τοῦ ὁ στοιχείων. οἱ δὲ παρὰ τὸ τοίχος τοιχεῖον, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ στοιχείων· ἐν γὰρ τοίχοις ἐγράφοντο πρότερον, ὥς που καὶ ὁ Καλλίμαχος λέγων μαρτυρεῖ

αὐτὸς ὁ Μῶμος

5

ἔγραφεν ἐν τοίχοις· ὁ Κρόνος ἐστὶ καλός, οἱ δὲ παρὰ τὸ στέλχαι στοιχεῖον τὸ ὥς ἐκ τάξεως φωνήν ἤγουν ἐμφάνησιν ἀποτελοῦν· στοῖχος γὰρ ἡ τάξις.

Τὸ στοιχεῖον παρὰ τὸ στοῖχος· τοῦτο παρὰ τὸ στέλχαι τὸ 10 ἐν τάξει πορεύομαι. τὰ γὰρ ἔχοντα τὸ ὁ ἐγκείμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν ἔχουσι τὸ ε. Τὸ δὲ στοιχεῖον οὐχ ὑποκοριστικῶς διὰ τοῦ ε γράφεται, ἀλλ' ὥσαντι περιεκτικῶς διὰ διφθόγγου, ὥς τὸ εωρακεῖον, τὸ ἀγγεῖον, τὸ βαλαγεῖον. *)

15

*) Τὰ καλούμενα περιεκτικὰ ὀνόματα ἀπὸ τῶν περιχομένων ἐν αὐτοῖς πραγμάτων οὕτως ἐκλήθησαν. τύποι δὲ τούτων δύο εἰσίν, ὁ εἰς ὧν ἀρσενικῶς, καὶ οὐδετέρως διὰ τοῦ εἰον, ἀρσενικῶς μὲν 20 οἷον δαφνῶν, παρθενῶν, λουτρῶν· οὐδετέρως δὲ οἷον κουρεῖον, μουσεῖον, βαλαγεῖον. ἐπειδὴ τινὰ τῶν ὀνομάτων τοὺς τύπους μὲν τὰς τοὺς ἔχουσι, ὅμως δὲ περιεκτικὰ οὐκ εἰσὶ διὰ τὸ μὴ ἐκ τῶν περιχομένων ἀντίσταςθαι, ὥς περιεκτικὰ ταῦτα λέγονται ἢτοι εἰκότα περιεκτικοῖς· τὴ [γὰρ] ὥς ἐνταῦθα τὸ ὁμοίως δηλοῖ. καὶ ὥς περ 25 τὰ ὥς πρὸς τι διαφέρουσι [τῶν πρὸς τι], ἔστι δ' ἄπῃ καὶ κοινωνοῦσι [αὐτοῖς, οὕτω καὶ τὰ ὥς περιεκτικὰ καὶ κοινωνοῦσι] τοῖς περιεκτικοῖς καὶ διαφέρουσιν αὐτῶν, καὶ κοινωνοῦσι μὲν τοῖς τύποις, διαφέρουσι δὲ τῷ μὴ ἀπὸ τῶν περιχομένων συντεθεῖσθαι. Καθὰ δὴ καὶ τὰ ὥς πρὸς τι κοινωνοῦσι μὲν τοῖς πρὸς τι, ὅτι τῷ 30 ἐν τὸ ἔτερον δοκεῖ συνημαρῆσθαι, ὥς τῷ θανάτῳ ἢ ζωῇ καὶ τῇ ζωῇ ὁ θάνατος, καὶ τῇ νυκτὶ ἢ ἡμέρᾳ ἢ τῇ ἡμέρᾳ ἢ νύξ· διαφέρουσι δὲ ὅτι οὐ συναναίρουσιν ἄλληλα, καθάπερ τὰ πρὸς τι. ἔπεται γὰρ τοῖς πρὸς τι καὶ τὸ ἐν τῷ ἑτέρῳ συνημαρῆσθαι καὶ τὸ συναναίρεῖσθαι. ὡν τὰ ἐν ἔχοντα τὰ ὥς πρὸς τι, τοῦ ἑτέρου 35 λείπονται, οἷον τὰ ὥς πρὸς τι ὥς πατήρ - υἱός. τοῦ πατὴρ ὀνό-

Ἰδοῦ, παρακατιῶν ὁ τεχνικός εἶπεν αὐτὰ στοιχεῖα, ἐπει-
δὴ τὰ αὐτὰ τοῖς στοιχείοις ἐργάζονται, τουτέστι φωνήν·

ματος λεγομένου συνεξακούεται καὶ ὁ υἱός, καὶ πάλιν τοῦ υἱός, 5
λεγομένου συνεξακούεται καὶ ὁ πατήρ· ἀναιρουμένου δὲ τοῦ πα-
τὴρ ὀνόματος καὶ τὸ υἱός ὄνομα συναναιρεῖται, ὥςπερ καὶ τῶν
υἱός ἀναιρουμένου συναναιρεῖται καὶ τὸ ὄνομα ὁ πατήρ. οὐ μὲν τοί-
γε ἐπὶ τῶν ὡς πρὸς τι ἄμφω παρεπόμενά εἰσι, καὶ τὸ [συν]εξακού-
εσθαι καὶ τὰ συναναιρεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ μὲν συνεξακούεσθαι ἔπεται, 10
τὸ δὲ συναναιρεῖσθαι λείπει. οἷον τῇ ζωῇ συνεξακούεται ὁ θάνα-
τος, οὐ μὲν τοί γε συναναιρεῖ ἡ ζωὴ τὸν θάνατον, ἀλλὰ μᾶλλον
ἀναιρεῖται ἡ ζωὴ ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ ὁ θάνατος ὑπὸ τῆς ζωῆς.
καὶ πάλιν τῇ ἡμέρᾳ συνεξακούεται ἡ νύξ καὶ τῇ νυκτὶ ἡ ἡμέρα,
οὐ μὲν τοί γε συναναιρεῖται τῇ νυκτὶ ἡ ἡμέρα ἢ τῇ ἡμέρᾳ ἡ νύξ,
ἀλλὰ μάλιστα ἑκάτερον τὸ ἕτερον ἀναιρεῖ· νυκτὸς γὰρ συνισταμέ- 15
νης ἡμέρα οὐκ ἔστι. Διὰ ταῦτα τοίνυν τὸ ὥς, προστεθειμένον
τοῖς ὡς περιεκτικοῖς, καὶ τὴν κοινωνίαν δείκνυσιν καὶ τὴν διαφα-
ρὰν δηλοῖ. οἷον ὡς περιεκτικὸν ὄνομά ἐστιν ἄρσενικόν ὁ πυλῶν -
τοῦ πυλῶνος, ἔχων τὸν τύπον τοῦ θαρῶνος θαρῶνος περιεκτικοῦ,
οὐ μὲν τοί γε ἐκ τῶν περιεχομένων συνίσταται· αὐτὸ γὰρ πυλῶν 20
πύλας περιέχει ὡς θαρῶν θάρνας, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἐστὶν ὁ πυλῶν
αἱ πύλαι. καὶ πάλιν τὸ θωρακεῖον καὶ τὸ ἀγγεῖον καὶ τὸ μεγαλεῖον,
τὰ οὐδέτερά ὡς περιεκτικά, τοὺς τύπους μὲν ἔχουσι τῶν περιεκτι-
κῶν, τοῦ κουρεῖον, σεμνεῖον, ἀμνεῖον, μουσεῖον, οὐ μὴν δὲ ἀπὸ τῶν
περιεχομένων συντετέθησαν, ἀλλὰ τὸ μὲν θωρακεῖον τὰ τεῖχος λέ- 25
γεται κατὰ ἀναλογίαν τοῦ θώρακος· ὡς γὰρ ὁ θώραξ, τὰ ὄπλον,
σκέπη τις καὶ παραφυλακὴ τοῦ σώματος ἐστίν, οὕτω δὴ καὶ τὸ
θωρακεῖον, τὸ τεῖχος, καὶ σκέπη καὶ φυλακὴ τῆς πόλεως γέγονε.
καὶ τὸ ἀγγεῖον οὐχ ὅτι ἄγγη περιέχει, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄγ- 30
γος καὶ ἀγγεῖον λέγεται, ἐκ τοῦ ἄγγος ἄγγεος ἐτυμολογουμενον, ἀγ-
γεῖον καὶ συναφρῆσει ἀγγεῖον. τὸ δὲ ἄγγος ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ ἄγω
ἄγειν [τὸ] ἔγγειον καὶ ἐν τῷ βάθει τῆς γῆς τυγχάνον ὕδωρ, ἀνα-
γος, καὶ ἐν συγκοπῇ ἄγγος, καὶ τροπῇ τοῦ ὦ εἰς γ' ἄγγος, διὰ τὴν
ἐπέλευσιν τοῦ γ'. (μάλιστα δ' ὦν εἶποις τὸ ἀγγεῖον διὰ τῆς εἰ δι- 35
φθόγγου, ἀπὸ τῆς ἐτυμολογίας τοῦτο συνάξας, διὰ τὸ ἄνω ἄγειν
τὸ ἐν τῷ βάθει τῆς γῆς κείμενον ὕδωρ ἀναγεῖον, καὶ ἐν συγκοπῇ
ἀγγεῖον, ὡς ἵνα φυλάξῃ λείψανα τῶν λέξεων, ἀφ' ὧν συντετέθη,
ἦτοι τὸ μὲν ἀτ τοῦ ἄνω, τὸ δὲ γεῖον τοῦ ἐκ τοῦ γέα, φυλαττομέ-

καὶ διὰ τοῦτο λέγει αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα, διὰ τὸ ἔχειν αὐτὰ τάξιν πρὸς ἄλληλα. τότε γὰρ καὶ στοιχεῖά ἐστιν.

νου τοῦ εἴ πρώτου πονεῖν τῷ γέει διὰ τῆς τοῦ γειον γραφῆς. τὸ γὰρ ἄγγος ἄγγος ἄγγειον ἄγγειον ὥς ἂν ἀνῃρησθῇ διὰ τοῦ τείχος τείχεος 5
τειχεῖον τειχίον καὶ ἔρκος ἔρκος ἔρκιον.) ὁμοίως καὶ τὸ μεγαλεῖον, τὸ ὡς περιεκτικόν, τύπον μὲν ἔχει τοῦ κουρεῖον καὶ τῶν ὁμοίων, ἃ 10
τινα περιεκτικὰ εἰσιν, οὐ μὴν καὶ ἀπὸ τῶν περιεχομένων συνέστηκε· μεγαλεῖον γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέγα λίαν ἐστίν, ἥτοι τὸ ὑπέμεγα. ὥς περ γὰρ τὸ πτοιαλέον, δειμαλέον, θαρβυλέον, γηραλέον, οὕτως 10
ἄφειλε καὶ τὸ μεγαλέον· εὐρηται δὲ μεγαλεῖον τῇ προςθήκῃ τοῦ εἴ, ὡς τέλειον τέλειον. τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ὀνομάτων, ἃ τινα διὰ τοῦ λίαν τυποῦνται, ἐπέκτασιν δηλοῦσι τῶν πρώτου τύπων, οἷον πτοιαλέος ὁ λίαν φοβούμενος, καὶ δειμαλέος ὁμοίως, καὶ γηραλέος· οὕτω δὲ καὶ μεγαλεῖον τὸ πᾶμμεγα καὶ λίαν μέγα. Διὰ 15
τοῦτο δὲ τὸ νωλεμέως ἐπιρρόημα τὴν διὰ τοῦ εἴ γραφὴν ἔχει· νω-
μελέως γὰρ ἄφειλε λέγεσθαι, τρόπῳ δὲ ποιητικῷ τῇ μεταθέσει τῶν στοιχείων νωλεμέως λέγεται. μετετέθη γὰρ τὰ στοιχεῖα, τὸ λ 20
εἰς τὴν τοῦ μ τάξιν καὶ τὸ μ εἰς τὴν τοῦ λ, ὡς τὸ χιτώνιον τι-
χώνιον, ὃ δὲ κιθώνιον Ἰωνικῶς λέγεται, κατὰ τροπὴν τοῦ χ εἰς π καὶ 20
τοῦ τ εἰς θ. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ ἔρημος· ἥρημος γὰρ ἄφειλε, καὶ κατὰ μεταθέσιν τῶν στοιχείων, τοῦ εἴ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἥ καὶ τοῦ ἥ εἰς τὸν τόπον τοῦ εἴ, ἔρημος. τὸ δὲ νηλεμέως σημαίνει τὸ ἀδιαλείπτως, πάντως δὲ ἐτιμολογεῖται παρὰ τὸ νῶ στερετι-
κὸν μόριον καὶ τὸ μέλλω τὸ βραδύνω ἥτοι νωλεμέως ἀδιαλείπτως, 25
τουτέστι χωρὶς μελλήσεως καὶ βραδυτήτος. εὐδήλον ὅρα ἐστίν, ὅτι τὸ νωλεμέως νωμελέως ἄφειλε τῷ ποιητικῷ τρόπῳ, τῇ μεταθέσει τῶν στοιχείων, τῇ συνηθείᾳ μάλιστα παραδίδεται, τοῦ νωμελέως τῇ ἀχρηστίᾳ κατακρυβέντος.

Ὅσα δὲ διὰ τοῦ ἰων παροξύτονα, διὰ τοῦ εἴ γραφόμενα, οὔτε 30
περιεκτικὰ εἰσιν οὔτε ὡς περιεκτικὰ, ἀλλ' ὑποκοριστικὰ. Ὡν ὑπο-
κοριστικῶν τὰ μὲν παροξύνονται, γίνονται δὲ ἀπὸ πρώτου τύπων ἐτέρων, καὶ δοκοῦσι μὲν τὰ πρωτότυπα μειζόνος εἶναι τινος οὐ-
σίας, τὰ δὲ ὑποκοριστικὰ ἐλάσσονος, εἰ καὶ πολλάκις τὰ πρωτότυ-
πα ἀχρηστεύουσιν. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν παροξύτονα, οἷον τύμβος τυμ- 35
βιον ὁ τάφος, τύβος τυβιον, κρᾶμβη κρᾶμβιον, σάγος σαγίον, σιλέγ-
γος καὶ σιλεγγίς καὶ σιλεγγίον — λέγεται δὲ καὶ τὸ κένιον καὶ ἡ
ἐξίστρα τῆς κεφαλῆς —, παῖς παιδός παιδίον, δᾶς δαδός δαδίον, ἔρ-

ὅταν δὲ μὴ κατὰ τάξιν γράφονται, γράμματα λέγονται, οὐκέτι στοιχεῖα, οἷον πρὸς. ἰδοῦ, καταλλήλως καὶ κατὰ τάξιν γέγραπται· διὰ τοῦτο καὶ στοιχεῖα λέγεται· ἀποτελοῦσι γὰρ ὡς στοιχεῖα τὴν πρὸς. ἐὰν δὲ ἐναλλαξ γρά-

κος ἐρκλον, ἀσκός ἀσκλον, [σάρξ] σαρκός σαρκλον, βίβλος βιβλίον, σκά- 5
μνος σκαμνίον, ἀμνός τὸ σταμνίον τῆς θυσίας ἀμνίον καὶ στάμνος
σταμνίον, θάμνος θαμνίον, ἀρνός ἀρνίον, πυξίς πυξίον, κήπος κη-
πίον, σάρπη σαρκίον, θῆρ θηρός θηρίον, χώρος χωρίον, μήρος
μηρίον, κηρός κηρίον, ἡρίον τὸ μνημεῖον ἀπὸ τοῦ ἥρος τοῦ τάφου,
ὅπερ ἄχρηστον, ὡς τὸ τύμβος τυμβίον, χρυσός χρυσίον καὶ κισσός 10
κισσίον τὰ ἐν ταῖς βίβλοις τιθέμενα σημεῖα, σίτος σιτίον, πύξις
πυκτίον, σπάρτος σπαρτίον τὸ σχοινίον. ἀπτρίον [οὔ] τὸ πρωτότυ-
πον τὸ ἀπτρὸς ἄχρηστον, ἔστι δὲ καὶ θηλυκὸν ἄπτρα ἢ τοῦ λύχνου
θρυαλλίς. ψιξ ψυχός ψυχίον. τὰ δὲ προπαροξύτονα, οἷον κάκαβος
κακαβίον, κάραβος καράβιον, ὄροβος εἶδος βοτάνης ὀρόβιον, λόγος 15
λόγιον, λύγος τὸ βεργίον λύγιον, κάδδος κάδδιον, λαμπάς λαμπά-
δος λαμπάδιον, ῥόα καὶ ῥοῖα καὶ ῥοῖδιον, ὄνος ὀνίδιον, σφυρίς σφυ-
ρίδος σφυρίδιον, λεκανίς λεκανίδος λεκανίδιον, τράπεζα τραπέζιον,
ὄριζα ὀρίζιον, τοπαῖον ὁ λίθος ἀπὸ [τοῦ] τόπαζα λίθος, παρα- 20
μυθία παραμύθιον, λήκυθος τὸ ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον ληκύθιον, πα-
λάθη ἢ βοτάνη παλάθιον, ὄρμαθος ὀρμάθιον, πέλεκυς πελέκιον,
μυρμήκιον, ναρθήκιον, ὄστρακος ὀστράκιον, ἐποίκιον καὶ ἐνοίκιον
ὧν τὰ πρωτότυπα ἄχρηστα, μείραξ μείρακος μειράκιον, αὐλάξ αὐ-
λακος αὐλάκιον, εἰδῶλον εἰδῶλιον, τρίβολος τριβόλιον ὁμφαλός ὁμ- 25
φῶλιον, τρίφυλλος τριφύλλιον, ἄμπελος ἀμπέλιον, κέραμος κεράμιον 25
καὶ κεραμὶς κεραμίδος κεραμίδιον· κεράμιον δὲ ἄγγος τὸ κεραμε-
οῦν. κάλαμος καλάμιον. κεράννος κεράννιον πῦρ. σκηπῆν ὀκη-
πάνιον, βοτάνη βοτάνιον, θρόνος θρόνιον, τόπος τόπιον. ὁπός
ὁ χυμός ὀπιον τῆς ὀπώρας. ἀνθρώπος ἀνθρώπιον. λέπος λέπιον ὁ
φλοιός, ὄρος ὁ ὀρισμός ὄριον. ἄργυρος ἀργύριον, μέρος μορίον, 30
νεοσὺς νεόσσιον καὶ νεότιον καὶ νόσσιον, παλάτιον, ὀσπήτιον, ὧν
τὰ πρωτότυπα ἄχρηστα. χρυσός χρυσαφίον. ἄμφιον, οὗ τὸ πρωτό-
τυπον ἄχρηστον. ῥάμφος ῥάμφιον. λόφος λοφία λόφιον, τὸ κάλλιπτον
τοῦ ἀλέκτορος. τροχός τροχίον. μαλάχη ἢ βοτάνη μαλάχιον.

ψω ρός, γράμματα μὲν λέγεται, οὐκίτι δὲ στοιχεῖα,
διὰ τὸ μὴ κατὰ τάξιν αὐτὰ εἶναι.

Διαφέρει δὲ στοιχεῖον γράμματος κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον καὶ
ἐπ' ἑλαττόν. πᾶσα γὰρ γραμμὴ γράμμα ἐστίν, οὐ πάν- 5
τως δὲ στοιχεῖον. ἀλλ' οὐδὲ πᾶν στοιχεῖον γράμμα, ἀλ-
λὰ μόνα τὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς στοιχεῖά εἰσι καὶ
γράμματα· τὰ δὲ ἐξ ὧν σύγκειται τὰ σώματα, στοιχεῖα
μὲν λέγεται, γράμματα δὲ οὐ.

10

Παρέπεται δὲ τῷ στοιχείῳ τέσσαρα, ὄνομα, σχῆμα, χα-
ρακτήρ, δύναμις. ὄνομα μὲν, ἐπειδὴ ἕκαστον ὀνομάζεται
α, β καὶ τὰ ἐξῆς· σχῆμα δέ, ὅτι ἕκαστον αὐτῶν ἴδιον ἔχει
σχῆμα· χαρακτήρ δέ, ὅτι ἕκαστον χαρακτηρίζεται οἰκείαις
ιδιότησιν, ὡς ὁ ὑποκείμενος ἕκάστου τύπος, οἷον τοῦ μὲν 15
Α̅ τρεῖς εἰσὶ γραμμαί, τοῦ δὲ Γ̅ δύο πλάγιοι, τοῦ δὲ Ε̅
δύο καὶ μία μικρά· δύναμις δὲ ἡ ἐξ αὐτῶν ἀποτελου-
μένη. εἰκότως οὖν ὁμωνύμως τοῖς κοσμικοῖς στοιχείοις
ὠνόμασεν αὐτὰ ὁ τεχνικός.

20

„Τούτων φωνήεντα μὲν εἰσιν ἑπτὰ.” Τὰ γράμμα-
τα διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς φωνήεντα καὶ εἰς σύμφωνα.
καὶ φωνήεντα μὲν, ὡς φησι καὶ αὐτός, ἑπτὰ, ἃ καὶ
εὐλόγως λέγεται φωνήεντα, ὡς μὴ χρῆζοντα συνάρσεως
ἐτέρου τινός εἰς τὸ ἐκφωνηθῆναι· τὰ δὲ λοιπὰ ἑπτακαί- 25
δεκα σύμφωνα εἰσι.

Διαίρεσιν ποιεῖται ὁ τεχνικός. διαίρεσις δὲ ἐστίν ἡ πρώτη
τομὴ τῶν μηδέποτε τετμημένων. Καὶ λέγει „φωνήεντά ἐστιν
ἑπτὰ.” Καὶ τί δὴ ποτε ὁ τεχνικός τῶν φωνηέντων τὸν 30
ἀριθμὸν μέχρι τοῦ ἑπτὰ ὀρίζει; Καὶ φαμεν ὅτι ἰσα-
ρίθμως τῶν χορδῶν τῆς λύρας τοῦ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν,
ἢ κατὰ μέμνησιν τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῶν πλανητῶν τοῦ

οὐρανοῦ. πλανῆται δὲ εἰσιν ἑπτά, Κρόνος, Ζεὺς, Ἑρμῆς, Ἄρης, Ἥλιος, Ἀφροδίτη καὶ Σελήνη. ταῦτα γὰρ τὰ φωνήεντα τοῖς πλανήταις ἀνάκεινται· καὶ τὸ μὲν α φασὶ τῇ Σελήνῃ ἀνακεῖσθαι, τὸ δὲ ϵ τῷ Ἑρμῇ, τὸ δὲ η τῇ Ἀφροδίτῃ, τὸ δὲ ι [τῷ] Ἠλίῳ, τὸ δὲ $\omicron$ τῷ Ἄρει, τὸ δὲ υ 5 τῷ Διὶ, τὸ δὲ ω τῷ Κρόνῳ. λέγονται δὲ πλανῆται, διότι πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ὄντων ἀκινήτων οὗτοι μόνοι κινουῦνται καὶ περιπλανῶνται καὶ περιφέρονται, ἐναντίαν πρὸς τὴν τοῦ πόλου ποιούμενοι κίνησιν.

„Φωνήεντα δὲ λέγεται, ὅτι φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀπο- 10 τελεῖ.” Ἄρα τὰ σύμφωνα φωνὴν οὐκ ἔχουσι; Δεκτέον μὲν, ὅτι ἔχουσι φωνὴν κακεῖνα, ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ἐκφωνηθῆναι οὐ δύνανται, ὥστε ταῦτα μὲν καθ' ἑαυτῶν ἐκφωνεῖται καὶ φωνὴν ἔχει, ἐκεῖνα δὲ χωρὶς τῆς τούτων συμφωνίας ὀνομασθῆναι οὐ δύναται. δικαί- 15 ως οὖν φωνήεντα εἴρηται, εἴγε αὐτὰ ἐστὶν αἷτια πάσης φωνῆς. Καὶ ἐπεὶ φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀποτελεῖ, διὰ τί ἐπενοήθησαν τὰ σύμφωνα; Ὅτι τὰ φωνήεντα τῇ ψυχῇ εἰκόασι, τὰ δὲ σύμφωνα τῷ σώματι· καὶ ὥσπερ ἡ ψυχὴ χωρὶς τοῦ σώματος οὐ δύναται εἶναι, ἀλλὰ δεῖται 20 τοῦ σώματος εἰς τὸ ἀποτελεῖσθαι τὴν σύστασιν τοῦ ζώου, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ φωνήεντα, εἰ καὶ καθ' ἑαυτὰ δύναται παραλαμβάνεσθαι καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἐκφωνεῖσθαι, δέονται τῆς τῶν συμφώνων συντάξεως εἰς τὸ ἀποτελεῖσθαι τὴν ἐγγράμματον φωνήν. 25

„Τῶν δὲ φων. μακρὰ μὲν ἐστὶ δύο, ἡ καὶ ω , βραχέα δὲ δύο, ϵ καὶ $\omicron$, δίχρονα τρία, α , ι , υ .” Διελὼν τὰ εἴκοσι τέσσαρα γράμματα εἰς φωνήεντα καὶ σύμφωνα, ἐκάστη διαρέσει ὑποδιαίρεσεις ἐπιφέρει. καὶ πρώτην ὑποδιαίρεσιν ταύτην φησὶ τῶν φωνήεντων, καὶ ὑποδιαί- 30 ρεῖ αὐτὰ εἰς μακρὰ καὶ εἰς βραχέα.

Αὕτη ἐστὶν ἐπιδιαίρεσις· ἐπιδιαίρεσις δὲ ἐστίν, ὅτε τῶν ἡδη

ἤδη διαιρεθέντων διαίρεσιν ἑτέραν ποιησώμεθα. καὶ λέ-
γει τῶν φωνηέντων τὴν ἐπιδιαίρεσιν τέμνεσθαι εἰς τρία,
εἰς τε μακρὰ καὶ βραχέα καὶ δίχρονα. μακρὰ δὲ εἶπε
τὸ ἦ καὶ τὸ ὦ, οὐχ ὅτι μεγάλας γραμμαῖς κέχρηται
— δύναται γὰρ τὰ βραχέα μεγάλας ταῖς γραμμαῖς 5
γράφεσθαι —, ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν πρὸς τί εἰσι, καὶ κοί-
νεται τὰ μακρὰ ὡς πρὸς τὰ βραχέα. καὶ ἔστι ταῦτα
εἰρημένα κατὰ μουσικὸν λόγον· τὸ γὰρ μακρὸν καὶ βρα-
χὺ κατὰ χρόνον λέγει καὶ διάστημα τῆς φωνῆς. πολλὰ-
κις γὰρ αὐτὰ εἰς ἑαυτὰ ἀναλύεται καὶ συγκρίνεται. ἀνα- 10
λύεται γοῦν τὸ ἦ εἰς δύο ἐε, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ

δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔχουαν·

καὶ συναιρεῖται πάλιν τὰ δύο ἐε εἰς τὸ ἦ, ὡς τὸ ἦδε
ἤδη.

„Μακρὰ μὲν εἰσι δύο, ἦ καὶ ὦ.” Μακρὰ δὲ λέγεται 15
ταῦτα ὡς παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐν διπλασίονι χρόνῳ τῶν
βραχείων ἐκφωνούμενα.

Αἰεὶ δὲ τὸ ἦ μὲν ἐκφωνοῦντα μηκύνειν τὸ στόμα ὡς ἐπὶ
τὰ ὦτα ἐκατέρωθεν, τὸ δὲ ὦ ἐκφωνοῦντα μηκύνειν τὰ 20
χεῖλη ὡς ἐπὶ τὴν ῥίνα καὶ τὸν πύγωνα· διὸ καὶ ἐνομο-
θετήθη μακρὰ εἶναι, ὡς μηκύνοντα τὴν ἐπιφάνειαν τῶν
φωνητικῶν ὀργάνων ὑπὲρ τὰ ἄλλα φωνήεντα.

Καὶ τὰ δύο μὲν παρὰ πᾶσιν ἐν ἰσότητι δοκεῖ εἶναι
ἕνεκεν τῆς μακρᾶς· ζητησάντων δὲ τινῶν, ποῖόν ἐστι 25
τῶν δύο μακρότερον, εὐρέθη τὸ ἦ. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ὦ
προπαροξύνονται λέξεις τινές, ὡς ἐπὶ [τοῦ] μάντεων καὶ
φύσεων καὶ τῶν ὁμοίων, ἐπὶ δὲ τοῦ ἦ οὐδέποτε. Ἀλλ' ἔρεῖ
τις ὅτι οἱ Ἀττικοὶ τοῦτο ἐτόλμησαν. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
φαμὲν πρὸς αὐτόν, ὅτι οἱ Ἀττικοί, οἱ τολμήσαντες ἐπὶ 30
τοῦ ὦ, εἰ εὗρον τὸ ἦ ἴσον τοῦ ὦ ἢ ἔλασσον, εἶχον καὶ
ἐπ' αὐτοῦ τολμήσαι προπαροξύνειν· μὴ τολμήσαντες δὲ
ἀνδείξαντο εὐρηκέναι τὸ ἦ τοῦ ὦ μείζον.

Εεε

Τῶν δύο μακρῶν ποῖόν ἐστι μακρότερον; Τὸ η . Ποῖω λόγῳ; Ὅτι ἐν τέλει λέξεως εὐρισκόμενον οὐ δίδωσι τρι-
την ἀπὸ τέλους ἀναπέμφθηναί τὴν ὀξεῖαν, ὅτι κατὰ φύσιν
ἐστὶ μακρόν. τὸ δὲ ω ἔστιν ὅτε [προ]παροξύνεται· οὐκ
ἄρα ἐστὶ κατὰ φύσιν μακρόν, ὥσπερ τὸ η . Λέγουσι δὲ πρὸς 5
ταῦτα, ὅτι Ἀττικῷ λόγῳ [προ]παροξύνεται τὸ ω . ἡμεῖς δὲ
φάμεν ὅτι οἱ Ἀττικοί, ἅτε δὴ ὄντες σοφοί, αἰτίαν τινὰ
τὸ ω ἀκριβῶς ἐπιστάμενοι, διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὸ φύσει
μακρόν, τούτου χάριν αὐτὸ [προ]παροξύνουσιν· ἐπεὶ καὶ
τὸ η , εἴγε ἔυρον ἀξιόλογον αἰτίαν, μὴ εἶναι κατὰ φύσιν 10
μακρόν, ὥσαύτως τοῦτο συνέστυλλον.

„Βραχεία δύο, ϵ καὶ σ .” Δηλονότι οἱ παλαιοὶ ταῦ-
τα παρατρέχοντες ἐφθέγγοντο, καὶ οὐ τοσαύτην ἄραν,
ὅσην ἐπὶ τοῦ η καὶ τοῦ ω , ἐποιοῦν ἐν τῇ ἐκφωνεῖν, ἀλλ’ 15
λὰ τὸ ἡμισυ μέρος.

Καὶ ἐπὶ τούτων δέ, τῶν βραχείων φημί, ὅ τε Ἡρω-
διανὸς καὶ ὁ τούτου πατήρ Ἀπολλώνιος ἐξήτησαν, τί τί-
νος ἐστὶ βραχύτερον. Καὶ ὁ μὲν Ἀπολλωνίος φησὶ τὸ σ
εἶναι βραχύτερον τοῦ ϵ , ἀποδείξει τοιαύτην χρώμενος. 20
λέγει γὰρ ὅτι τὸ τ ἐκατέρω αὐτῶν προσθεὶς ποιήσεις
δηλονότι δύο διαφθόγγους, καὶ ἡ μὲν ἐστὶ μείζων ἢ τὸ ϵ
ἔχουσα, ἡ δὲ ἐλάσσων ἢ τὸ σ ἔχουσα, ὥς εἶναι αὐ-
τὴν καὶ βραχεῖαν ἐν τοῖς τόνοις, ὥς ἐν τῷ Ὅμηρῳ, Πηλε-
μοι, καὶ τὰ ὅμοια. Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸ ϵ μᾶλλον λέ- 25
γει βραχύτερον, ἀποδεικνύς οὕτως. φησὶ γὰρ πρὸς τὸν
πατέρα, ὅτι οὐ δεῖ τῇ παραθέσει τοῦ τ ἐξετάζειν ἐκε-
νων τὴν δύναμιν, ἀλλὰ κατ’ ἰδίαν ἄνευ τινὸς παραθέ-
σεως καὶ μάλιστα τῆς τοῦ τ · τοῦτο γὰρ συγγένειάν τινα
ἔχει πρὸς τὸ ϵ . καὶ δείκνυσιν ἐκ τοῦ τὴν ἐκφώνησιν 30
τοῦ τ εἶναι ὄνομα τοῦ ϵ γράμματος. τῷ συγγενεῖ οὖν
προσθεδὲν μεγάλην τινὰ καὶ δυναμικωτάτην διαφθογγον
ἀπετέλεσεν· τὸ δὲ σ , προσελθόντος τοῦ ϕ οὐκ ἔχει συγ-

γένειαν, οὐκ ἐνεδείξατο ὅλην τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν. ὥς
ἐπὶ παραδείγματος ἀνθρωπίου, ἵνα μᾶλλον καὶ σαφῶς
αὐτὸ νοήσωμεν, εἴ τις ἀδελφὸν αὐτοῦ θεάσασαί τε χρεῖαν
ἔχοντα βοηθείας, ὅλη τῇ ψυχῇ ὑπερασπίζει αὐτοῦ καὶ
συμπράττει καὶ ὑπερμαχεῖ· ἀλλ' οὖν οὐχ ὅλη ψυχῇ ὑπὲρ
ξένου τοῦτο ποιήσει, ἐξ οὗ καὶ ἀδρανευτέρα ἢ τῶν ἀμφο- 5
τέρων δύναμις πρὸς τοὺς ἐξ ἐναντίας ὤφθη. οὕτως καὶ ἐπὶ
τοῦ εἰ νόησον, ὅτι οὐχ ὁμοίως ἐπεδείξατο τὴν ἑαυτοῦ
δύναμιν ὥς ἐπὶ τοῦ εἰ τοῦ συγγενοῦς. Διὰ τοιούτων λό-
γων ὁ Ἡρωδιανὸς ἀποστρέψας τὴν τοῦ πατρὸς δόξαν, 10
ἐπιφέρει τοιαύτην δικαιολογίαν, δεικνὺς τὸ εἰ βραχύτερον
ἐλεγχόμενον ὑπὸ τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων. φησὶ δὲ
ἀληθέστατον κανόνα τοιοῦτον, ὅτι πᾶσα κλητικὴ τῆς
ιδίας εὐθείας ἢ ἴση ἐστὶν ἢ ἐλάττω, μελίων δὲ οὐδέπο-
ποτε. ἢ γὰρ φυλάσσει τὸ τῆς τελευταίας συλλαβῆς φωνή 15
νῆεν, καὶ δῆλον ὅτι ἴση ἐστίν, ὥς ἀπὸ τοῦ [ὁ] Ξενοφῶν -
ὦ Ξενοφῶν, ἢ καλή - ὦ καλή, τὸ παιδίον - ὦ παιδίον·
ἢ ἐὰν μὲν τρέπη, οὔτε εἰς ἴσον οὔτε εἰς μεῖζον τρέπει
αὐτό, ἀλλὰ πάντως εἰς ἐλάττω· ὁ Ὁρέστης - ὦ Ὁρέστη·
τὸ α τοῦ ἠ βραχύτερον· ὁ Μίμων - ὦ Μίμων· ἐπὶ 20
μὲν τῆς εὐθείας τὸ ω, ἐπὶ δὲ τῆς κλητικῆς τὸ ο. ὁ
Ἀπόλλων - ὦ Ἀπόλλων· ὁ Ἀριστοφάνης - ὦ Ἀριστοφάνης·
ἐπὶ τοῦ Ὁμηρος οὖν καὶ ἐπὶ πάντων τῶν εἰς ὅς φυλάτ-
τει τὸ ο ἢ κλητικῇ, ἢ ἐὰν τρέπη αὐτό, ὥστερ καὶ
τρέπει, πάντως εἰς βραχύτερον τοῦ ο. ἐπειδὴ οὖν εἰς 25
τρέπει, δῆλον ὅτι βραχύτερόν ἐστι τοῦ ο, οἷον ὁ Ὁμηρος -
ὦ Ὁμηρε. *)

*) Ἀλλὰ καὶ γενικαὶ αἱ ἐνικαὶ μελίων τείλη ἔχουσι τῶν πλη- 30
θυντικῶν εὐθείων, οἷον Ῥοδίου Ῥόδιοι, λιθίας λίθιναι· εἴπερ οὖν
ἐξελέξατο ἡ γενικὴ τὸ ο, ἢ δὲ πληθυντικὴ εὐθεῖα τὸ ε, ὥς ἐπὶ
τοῦ Αἰαντος Αἰαντες, δῆλον ὡς ἐλάττω καὶ συνεσταλμένον ἐστὶ
τὸ ε τοῦ ο.

Πάλιν τῶν δύο βραχύτερον βραχύτερον μὲν κατὰ
 Ἀπολλώνιον τὸ $\bar{o}$. φησι γὰρ ὅτι τὸ $\bar{\epsilon}$ καὶ τὸ $\bar{o}$, εἰ
 προσθήσεις ἐν ἑκατέρῳ αὐτῶν τὸ $\bar{\iota}$, ποιήσεις δηλονότι
 δύο διφθογγους, καὶ ἡ μὲν ἐστὶ μακροτέρα ἢ τὸ $\bar{\epsilon}$ ἔχου- 5
 σα, . . . ἐν τέλει γὰρ λέξεως εὐρισκομένη ἢ οἱ διφθογ-
 γος διηνεκῶς συστήλλεται, ἡ δὲ $\bar{\epsilon}\iota$ οὐδέποτε. Πρὸς ὅν
 φησιν Ἡρωδιανός, ὅτι ὥσπερ οὐ δεῖ τῇ παραθέσει τοῦ
 $\bar{\iota}$ τὴν τοῦ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{o}$ δύναμιν ἐξετάζεσθαι, ἀλλ' ἰδίᾳ ἑκα-
 στον αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος πρὸς αὐτόν. Ὡ τέκνον,
 τίς λόγος; Καὶ φησιν ὅτι πᾶν στοιχεῖον ἀφ' ἑαυτοῦ 10
 ἄρχεται, τὸ δὲ $\bar{\iota}$ οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀλλὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$, ὥστε συγ-
 γενὲς αὐτῷ ἐστί. τὸ δὲ συγγενές, τὸ ἴδιον προσλαμβά-
 νον, μεγαλικωτάτην τιὰ διφθογγον ἀποτελεῖ. πρὸς δ'
 οὐκ ἔχει συγγένειαν, προσλαμβάνον, τὸ $\bar{o}$, οὐχ οὕτως
 ἐπιβοηθεῖται, ὥστε μεγάλην ἀποτελέσαι διφθογγον. διὰ 15
 τοῦτο οὐ δεῖ τῇ παραθέσει τοῦ $\bar{\iota}$ ταῦτα ἐξετάζεσθαι.
 Καὶ λοιπὸν ἀποδείκνυσιν Ἡρωδιανός τὸ $\bar{o}$ βραχύτερον
 αὐτῶν, λέγων ὅτι πᾶσα κλητικὴ ἢ τὸν ἴσον χρόνον
 θάλει ἔχειν τῆς ἰδίας εὐθείας ἢ ἐλάττωτα, οὐδέποτε δὲ
 μέζοντα. ἐπεὶ δὲ εὐράσκεται τὸ τῆς εὐθείας τελικὸν φων- 20
 κῆεν, ὅς ἐν τῇ κύριος, τρεπόμενον ἐπὶ τῆς κλητικῆς εἰς
 $\bar{\epsilon}$, βραχύτερον ἄρα ἐστὶ τὸ $\bar{\epsilon}$ τοῦ $\bar{o}$. Καὶ πότε ἰσοχρο-
 νεῖ ἡ κλητικὴ τῇ εὐθείᾳ, καὶ πότε βραχύτερον ἔχει χρό-
 νον; Ἡνίκα μὲν ἡ εὐθεῖα οὐ μεταβάλλει τὸ φωνῆεν
 αὐτῆς, ἰσοχρονεῖ τῇ κλητικῇ. ἡνίκα δὲ μεταβάλλει, 25
 ἐλάττωτα ἔχει χρόνον.

„Δίχρονα τρία, $\bar{a}$, $\bar{\iota}$, $\bar{u}$.” Ἔδει ἀμφίβολα καλέσαι
 ταῦτα τῶν Διονύσιον. ἀμφιβάλλεται γάρ, πότερον μακρὰ
 ἢ βραχεῖα· οὐ μέντοι δίχρονα. τὸ γὰρ δίχρονον οὐδὲν 30
 ἄλλο δηλοῖ ἀλλ' ἢ ὅτι δύο χρόνους ἔχει. ταῦτα δὲ οὐδέ-
 ποτε δύο χρόνους ἔχει, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἓνα, ποτὲ δὲ δύο.

Ταῦτά τινες· καὶ ἄλλοις ὀνόμασι καλέσαν, ἀμφιβαλλόμενα· ποτὲ γὰρ μακρά ἐστι, ποτὲ δὲ βραχεία· τινὲς δὲ ὑγρά, ὡς εὐόλισθα ἐπὶ τε τὸν τῆς μακρᾶς χρόνον καὶ τῆς βραχείας· ἄλλοι δὲ δίσημα, ὡς ἐπιδέχόμενα δύο σημεῖα, ποτὲ τῆς μακρᾶς καὶ ποτὲ τῆς βραχείας· τινὲς δὲ τρίχρονα· οὐ γὰρ ὁμοῦ ἐπιδέχεται τὰς τρεῖς χρόνους, 5 ἐπεὶ ἔμελλεν ὑπὲρ τὸ ἥ καὶ ὦ μακρότερα εἶναι. οἱ δὲ ὠνόμασαν αὐτὰ δίχρονα, ὅπερ καὶ ἐπικράτησε· ποτὲ γὰρ τὸν χρόνον τῆς μακρᾶς, ποτὲ δὲ τῆς βραχείας ἐπιδέχονται· ὅπερ καὶ αὐτὸς φησι, διὰ τοῦτο εἰρησθαι δίχρονα, 10 ἐπεὶ ἐκτείνεται καὶ συστίλλεται· καὶ κοινά.

„Προτακτικὰ φωνήεντα πέντε.” Δευτέρα ὑποδιαίρεσις τῶν φωνηέντων ἐστὶν αὕτη, εἰς προτακτικὰ καὶ ὑποτακτικά· καὶ προτακτικὰ μὲν ἐστὶ τῶν ἑπτὰ πέντε, ᾱ, ῆ, ἦ, ὦ, 15 ὠ· ὑποτακτικὰ δὲ δύο, ἱ καὶ ὕ· καὶ φανερόν ἐστι, τίνας ἕνεκεν λέγεται τὰ μὲν προτακτικά, τὰ δὲ ὑποτακτικά, ὡς αὐτὸς φησι· τούτων γὰρ τῶν πέντε προτασσομένων τῶν δύο ὑποτασσομένων, ἱ καὶ ὕ, αἱ διφθόγγαι ἀποτελοῦνται.

Εἰπὼν προτακτικά, οὐ διέστειλεν ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ παρεπέμ- 20 ψατο, ἀπλούστερον διαλεγόμενος· πρὸς εἰσαγομένους γὰρ γράφει· ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν προτακτικὰ φωνήεντα φωνηέντων· πρὸς γὰρ ἄλληλα συγκρίνονται τὰ φωνήεντα, ὅτι ἀλλήλων εἰσὶ προτακτικά καὶ ὑποτακτικά.

„Υποτακτικά δύο, ἱ, ὕ.” Τί οὖν; ἐν τῷ ἴσθημι, ὑφαίνω 25 οὐκ εἰσὶ καὶ ταῦτα προτακτικά, καὶ τὸ ᾱ δὲ καὶ τὸ ὠ οὐχ ὑποτέτακται, ὁ αἰὶ, ὁ ἔλω; Ῥητέον δὲ ὅτι προτακτικά εἰσιν οὐ τῶν λέξεων, ἀλλὰ τῶν διφθόγγων· τὸ γὰρ ἱ καὶ ὕ οὐδέποτε προηγείται ἐν διφθόγγῳ, ἀλλ' ὑποτέτακται.

Υποτακτικά δὲ γίνονται ταῦτα τὰ δύο τῶν πέντε. 30 τῇδε γὰρ συμβήσεται καὶ τὰς διφθόγγους ἀποτελεσθῆναι, ἐπὰν τὰ ὑποτακτικά τὰ δύο καὶ τὰ πέντε προτακτικά συμπλακῶσιν ἀλλήλοις.

„Καὶ τὸ $\bar{u}$ δὲ ἐνλοτε" καὶ τὰ ἐξῆς. Τὸ ἐνλοτε ὡς
 τινῶν δόξαν ἔχόντων μὴ εἶναι δίφθογγον τοῦ υἱός καὶ τοῦ
 μυῖα τὸ $\bar{u}$ καὶ $\bar{t}$, ἀλλὰ διηρημένως ἐκφωνεῖσθαι. ὅθεν
 τινὲς καὶ περιστίζουσιν αὐτοῦ τὸ $\bar{t}$, ὡς τῆς στιγμῆς χω-
 ρισμὸν ἐμφαινούσης. καὶ αὐτὸς μὲν τὴν ἀπόδειξιν, τὴν 5
 παριστάσαν ἀκριβῶς εἶναι δίφθογγον τὸ τε υἱός καὶ τὰ
 ὅμοια, οὐ λέγει· ἡμᾶ· [δὲ δέϊ] διασαφῆσαι καὶ πα-
 ραστῆσαι αὐτήν, ἀλλ' ὡς ἐν ὑπομνήματι ἢ πρὸς εἰσαγο-
 μένους γράφοντας. ἔστιν οὖν αὕτη. Τῆς ὀξείας μεμα-
 θήκαμεν τρεῖς εἶναι τόπους, τὸν τε ἐπὶ τῆς τελευταίας 10
 συλλαβῆς καὶ τὸν παρατέλευτον καὶ τὸν πρὸ δύο συλ-
 λαβῶν. καὶ περαιτέρω τούτων οὐ δέδωκεν ἡμῖν ἡ φύσις,
 οὐδὲ ἔὰν ἐθελήσωμεν, ἐπαρκεῖ τὸ πνεῦμα· ὥστε πρὸ
 τριῶν συλλαβῶν, τουτέστι τετάρτην ἀπὸ τέλους, ὀξεῖαν
 ἐπὶ τινῶν λέξεων ποιῆσαι ἡμᾶς ἀδύνατον. εἰ τοῦτο δὲ 15
 ἀληθές, ὥσπερ καὶ ἔστιν, ὡς ἐπὶ τοῦ βαΐουλος καὶ ἄρ-
 πυια καὶ αἶθυια καὶ τῶν τοιούτων εἰ ἡ $\theta\bar{u}$ συλλαβή,
 τύπον ἔχουσα διηρημένον καὶ κεχωρισμένον τὸ $\bar{u}$ καὶ τὸ
 $\bar{t}$, ὡς τὰ αἶθυια ὅσαι τε ἄλλαι λέξεις εἰσὶ κατ' ἰδίαν ἐν
 δισυλλάβῳ τύπῳ, πῶς ἐπὶ τῆς $\alpha\bar{i}$ συλλαβῆς τὴν ὀξεῖαν 20
 βάλλομεν, τριῶν μετὰ τὴν $\alpha\bar{i}$ συλλαβήν, ὡς φασιν ἐκεί-
 νοι, συλλαβῶν οὐσῶν, τῆς $\theta\bar{u}$ καὶ τῆς $\bar{t}$ καὶ τῆς $\bar{a}$;
 ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς ἄρπυια, πῶς ἐπὶ τῆς $\alpha\bar{r}$ συλλαβῆς
 βάλλομεν τὴν ὀξεῖαν, τριῶν, ὡς φασιν, ὑπολειπομένων
 συλλαβῶν, τῆς $\pi\bar{u}$ καὶ τῆς $\bar{t}$ καὶ τῆς $\bar{a}$; ἐκ φυσικῆς οὖν 25
 ἀνάγκης, τῆς λεγούσης μηδέποτε πρὸ τριῶν συλλαβῶν
 κῆσθαι ὀξεῖαν, τὸ $\bar{u}$ καὶ τὸ $\bar{t}$ εἶναι δίφθογγον, τουτέ-
 στι μίαν συλλαβήν, δέδεικται.

Γινώσκειν δεῖ, ὅτι τὸ $\bar{u}$ ποτὲ μὲν προτακτικόν ἐστι,
 ποτὲ δὲ ὑποτακτικόν, ὡς εἶναι ἔξ μὲν προτακτικά, ἐν δὲ 30
 μόνον ὑποτακτικόν.

„Δίφθογγοι δὲ εἰσιν ἔξ, $\alpha\bar{i}$, $\alpha\bar{u}$, $\epsilon\bar{i}$, $\epsilon\bar{u}$, $\omicron\bar{i}$, $\omicron\bar{u}$." Εἰ-

ὅς δ' ἂν τεχνικὸς ὅτι ἐκ τῆς κράσεως τῶν προτακτικῶν καὶ ὑποτακτικῶν αἱ δίφθογγοι ἀποτελοῦνται, δεύτερον ἐπάγει αὐτάς.

Λαίπει τὸ εὐφωνοί· οὐ γὰρ μόνοι εἰσὶν ἕξ.

5

Δίφθογγοι λέγονται, ἐπειδὴ ἐκ δύο φθόγγων συνίστανται· φθόγγοι δὲ καλοῦνται κατὰ μουσικὸν λόγον τὰ γράμματα, καὶ οὐ μόνον εἰσὶν ἕξ δίφθογγοι, ἀλλ' ἔνδεκα, ὧν αἱ μὲν ἕξ εἰσιν εὐφωνοί, ὥς καὶ αὐτός φησιν, αἱ δὲ τρεῖς κακόφωνοι, ἡ $\pi\upsilon$, ὥς ἐν τῷ $\eta\upsilon\delta\alpha$, ἡ $\omega\upsilon$, ὥς ἐν 10 τῷ $\omega\upsilon\tau\acute{o}s$, ἡ $\overline{\omega\iota}$, ὥς ἐν τῷ $\nu\acute{i}\acute{o}s$ · αἱ δὲ τρεῖς ἄφωνοι, τὸ $\overline{\omega}$ καὶ τὸ $\overline{\iota}$, ὥς ἐν τῷ Ὀμήρῳ, ὑποδόμουν, ὑποχόει· τὸ η καὶ τὸ $\overline{\iota}$, ὥς ἐν τῷ τῇ Ἑλένῃ, λησιῆς, ἐπήνηουν· $\overline{\alpha}$ μακρὸν καὶ $\overline{\iota}$, ὥς ἐν τῷ ἄδης, Θράξ, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

15

Τῷ ἀληθεῖ λόγῳ ἔνδεκά εἰσιν. ἀλλ' ἐπειδὴ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς εἰσαγομένους γράφειν, ἀπλούστερον εἶπεν ἕξ, εἰδὼς ὅτι δυσχερὴς ἦν ἡ τῶν ἄλλων παραδόσις, [αἱ γέ] χρήσει μόνῃ καὶ ἱστορίᾳ καὶ θεωρήμασι τεχνικοῖς 20 παραδίδονται. ἔστι γὰρ τὸ $\overline{\omega}$ μετὰ τοῦ $\overline{\iota}$, ὥς παρὰ τῷ ποιητῇ

εὐτέ μιν ὦντο ἀνὴρ·

καὶ τὸ η μετὰ τοῦ $\overline{\iota}$, οἷον ἀπὸ τοῦ αἰτῶ ὁ παρατατικός ἦτουν· πάλιν τὸ $\overline{\omega}$ καὶ τὸ $\overline{\iota}$, ὥς τῷ ξένῳ· τὸ η 25 καὶ $\overline{\iota}$, ὥς ἐν τῷ $\eta\upsilon\lambda\omicron\upsilon\omicron\nu$ · καὶ τὸ $\overline{\iota}$ μετὰ τοῦ $\overline{\iota}$, ὥς ἐπὶ τοῦ $\nu\acute{i}\acute{o}s$.

Τὴν δὲ τρίτην ὑποδιαίρειν τῶν φωνηέντων παρεσιώπησεν· ἔστι δὲ αὕτη εἰς ἀμετάβολα καὶ μεταβολικά. καὶ 30 ἀμετάβολα μὲν τέσσαρα, ἡ καὶ $\overline{\omega}$, $\overline{\iota}$ καὶ $\overline{\iota}$, [ᾶ] ἐν ταῖς κλίσει τῶν ῥημάτων ἀμετάβολα μένει, οἷον ἡγεμονεύω

ἡγεμόνευσαν, ὠρονομῶ ὠρονόμουν, ὕμνω ὕμνουν, ἱππεύω ἱππευον· μεταβολικὰ δὲ τριῶ, αἰ, εἰ, οἰ, οἶον ἀρχομαι ἡρχόμην, οἰκῶ ὤκουν, ἐλέγχω ἤλεγχον. Ἰδού, τρεῖς ὑποδισαιρέσεις ἐδείξαμεν. καὶ ἐν τοῖς συμφώνοις τοσαύτας, μᾶλλον δὲ καὶ μίαν περιττήν, ἣν ἐν τοῖς φωνήσεσιν 5 ἐδρεῖν ἀδύνατον.

Πάλιν τῶν διφθόγγων αἱ μὲν εἰσι κατ' ἐπικράτειαν, ὥς ἐπὶ τῆς εἰ διφθόγγου καὶ τῆς ἦ καὶ τῆς ῶ καὶ τῆς αἰ, τῆς ἐχούσης τὸ εἰ ἀνεκφώνητον. ἐπὶ τούτων ὁ φθόγγος τοῦ ἐνὸς φωνήεντος ἐπικρατεῖ καὶ αὐτὸς ἐξακούε- 10 ται, οἶον Νεῖλος, τῇ Ἑλένη, τῷ καλῷ, τῇ Μηδείᾳ, καὶ τὸ Θράξ. αἱ δὲ κατὰ κράσιν, οὔτε κατὰ διέξοδον εἰκότως, ὥς στερηθεῖσαι τοῦ ιδιώματος τῶν διφθόγγων, ἔσπερηθησαν καὶ τοῦ χρόνου τοῦ παρεπομένου ταῖς διφθόγγοις, καὶ τούτου χάριν αὐταὶ μόνον ἐκ τῶν διφθόγγων 15 τῷ τονικῷ παραγγέλματι ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνονται καὶ πρὸς ἓνα ἡμῖσιν χρόνον ἔχουσαι.

Πάλιν αἱ δίφθογγοι αἱ τρεῖς μετατρέπουσιν εἰς τὸν παρατατικόν, αἱ δὲ ἄλλαι ἄτρεπταί εἰσι. φημὶ δὲ ἡ αἰ δίφθογγος· τρέπει γὰρ τὸ αἰ εἰς ἦ, οἶον αἰσχύνομαι 20 ἡσχυνόμεν, αἰδοῦμαι ἡδούμην, αἰτῶ ἦτουν, καὶ ἡ αὐ δίφθογγος τρέπει καὶ αὐτὴ τὸ αἰ εἰς ἦ, οἶον αὐλῶ ἡύλουν, αὐχῶ ἡύχουν. καὶ ἡ οἰ δίφθογγος τρέπει τὸ οἰ εἰς ῶ, οἶον οἰχομαι ὤχόμεν, οἶγω ὤγον, οἰκῶ ὤκουν, οἰκοδομῶ ὤκοδόμουν, ταύτη δὲ ἡ οἰ δίφθογγος διαφορεῖται, 25 καὶ ποτὲ μὲν φυλάττει ἐν τῷ παρατατικῷ καὶ ἐν τῷ ἐνεστώτι, ὥς τὸ οἶνοχοῶ οἶνοχόουν, οἶωνίζομαι οἶωνίζομην, οἶκουρῶ οἶκούρου. . . Πάλιν τὸ οὐρῶ οὐρουν, οὐριοδρομῶ οὐριοδρόμουν, εἰργα εἰργον, εἰκονίζω εἰκονίζον, εἰκάξω εἰκάξον, οἱ δὲ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ ἦ καὶ τοῦ ι, 30 οἶον ἡκαξον. καὶ τὸ εὐφραίνομαι εὐφραϊνόμεν οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ ἦ φασὶν ἡφραινόμεν.

„Σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ δεκά ἐπτά.” Καλῶς προς-

έθηκε τὰ λοιπά. τῶν γὰρ ἐπτὰ πρὸς ἀναπλήρωσιν εἴκοσι
τεσσάρων τὰ ἐπιλοιπά ἐστι δέκα ἐπτὰ.

Διφθόγγων τῶν πέντε, ἐπτὰ δὲ φωνηέντων ἀφαιρεθέντων
ἐκ τῶν εἴκοσι τεσσάρων, δῆλον ὅτι ἐπτακαίδεκα καταλίμ- 5
πάνουσι. Τίνος δὲ ἕνεκεν εἴρηται σύμφωνα; Αὐτὸς ἐπιφε-
ρει, „ὅτι αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ φωνὴν οὐκ ἔχει.” λείπεται
τὸ τελείαν φωνήν, ἐπεὶ μικρὰν ἔχει, ἐπεὶ εἰ μὴδ' ὅλως
εἴχε τινα φωνήν, οὐκ ἂν ἐναλλαγὴ ἐγένετο φωνῆς ἐν τῷ
ἐκφωνεῖσθαι καὶ αὐτὰ τὰ φωνήεντα καὶ πάλιν μετὰ 10
συμφώνων, ἀλλ' ὡς τὸ α ἐκφωνούμενον ἔχει φωνήν,
τὴν αὐτὴν ἂν εἴχε καὶ μετὰ τοῦ β ἢ γ ἐκφωνούμενον.
νῦν δὲ οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν. δῆλον οὖν ἐκ τούτου, ὡς τοῦ
β ἢ γ πρόσθεσις, ἐναλλαγὴν ποιήσασα τῆς φωνῆς, συνή-
γαγέ τινα μετρίαν φωνήν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων συμ- 15
φώνων, ἵνα μὴ ἀκαίρως πολυλογώμεν.

Σύμφωνα δὲ εἴρηται παρὰ τὸ συμφωνεῖν. ἡ γὰρ σύν
πρόσθεσις δυάδος κατηγορεῖ. ἄλλο γάρ ἐστι πράττειν
καὶ ἄλλο τὸ συμπράττειν. ὁρίζεται δὲ ὁ τεχνικός με- 20
κλῆσθαι αὐτὰ οὕτως διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀφ' ἑαυτῶν φω-
νήν, συμφωνεῖν δὲ τῇ τῶν φωνηέντων εὐφωνίᾳ.

„Τούτων ἡμίφωνα μὲν ὀκτώ.” Ἡρξάτο λέγειν τὰς
ὑποδιαίρέσεις τῶν συμφώνων, καὶ φησι πρώτην τὴν τοῦ
εἶναι ἡμίφωνα καὶ ἄφωνα. ἐπειδὴ γὰρ ἐπάνω εἰρήκαμεν, 25
ὅτι ὅσας ἔχει ὑποδιαίρέσεις τὰ φωνήεντα, τοσαύτας καὶ
τὰ σύμφωνα, τρεῖς δὲ ἔχει ἐκεῖνα. διαιρεῖ δὲ ταύτην εἰς
ἡμίφωνα καὶ ἄφωνα. οὐ γὰρ ἠδύναντο τὰ φωνήεντα οὕτω
διαιρεῖσθαι εἰς ἡμίφωνα, αὐτόθεν τελείαν φωνὴν ἔχοντα.

30

Διαιρεῖ τὰ σύμφωνα εἰς ἡμίφωνα καὶ ἄφωνα. Ἡμί-
φωνα δὲ λέγονται κατὰ τί; Οὐχ ὡς ἔτυχε. τὸ γὰρ ἡμι
σημαίνει καὶ τὸ ἡμισυ, σημαίνει δὲ καὶ τὸ παρ' ὅλ-

γον, ὡς ἂν εἴποι τις εἴκοσι στίχους ἔχων, ἡμιτελής ἐστὶ τὸ βιβλίον. καὶ ἐνταῦθα οὖν οὐ τὸν ἐξ ἰσομοιρίας ὀρίζει ὀρισμόν, ἀλλὰ τὸν παρ' ὀλίγον. καὶ εὗρίσκεται τὼν πρὸς τι. τουτέστιν ἡμίφωνα τὰ παρ' ὀλίγον φωνήεντα. καὶ εὗρίσκεται μέσα φωνηέντων τε καὶ ἀφώνων 5 πρὸς σύγκρισιν λαμβανόμενα καὶ συγκρινόμενα πρὸς τὰ φωνήεντα εὗρίσκεται ἀσθενέστερα, πρὸς δὲ τὰ ἄφωνα φωνήεντα. ὡς καὶ αὐτὸς ὁ τεχνικὸς πείθει λέγων παρ' ὀλίγον εὐφωνα ἐστὶν ὡς τὰ φωνήεντα, „ὅτι παρόσον ἦτον τῶν φωνηέντων εὐφωνα καθαστήκασιν.” ἀντὶ τοῦ 10 παρ' ὀλίγον. διὰ τοῦτο πᾶσα λέξις Ἑλληνὶς ἢ εἰς φωνήεν λήγει ἢ εἰς ἡμίφωνον.

Δήλον ὅτι ἡμίφωνα ἐλέχθη ὡς ἡμῖς φωνῆς ἔχοντα, ὅθεν ἐπιφέρει καὶ αὐτός, ὅτι ὅσον ἐλάττωά εἰσι τῶν 15 φωνηέντων ἐν τῇ ἐκφωνήσει τῶν τελείων φωνῆν ἔχόντων, . . . εὐφωνα ἐστὶ τῶν ἄλλων ἐννέα στοιχείων τῶν καλουμένων ἀφώνων, „ἐν τε τοῖς στιγμαῖς καὶ σιγμοῖς.” ἐν τῷ θέλειν ἡμᾶς ἐκφωνεῖν ἄνευ τῶν φωνηέντων κατ' ἰδίαν ταῦτα τὰ προλεχθέντα ὡς τὰ ἡμίφωνα, τε- 20 λείαν μὲν φωνῆν οὐ δυνάμεθα ἀφιέναι, μυγμὸν δὲ τινα ἢ συριγμὸν, ὃ πέρ ἐστιν ἀρχὴ φωνῆς ἥτοι ἡμῖς φωνῆς, ἐκβάλλομεν, τὸ σ ἢ ξ ἢ τὸ μ ἢ τι τούτων θέλοντες ἐκφωνεῖν. ἐπὶ γὰρ τοῦ ρ σχεδὸν καὶ τελείαν φωνῆν ἐκβάλλομεν, ὅθεν καὶ παρὰ τισιν ἔδοξεν εἶναι φω- 25 νήεν. *)

*) Ἐπεὶ δὲ τινες τὸ [ρ] σύμφωνον φωνῆς θέλουσι λέγειν, εἰπόμεν πῶς λέγουσιν αὐτὸ φωνῆν εἶναι, καὶ τότε δειξόμεν αὐτὸ 30 σύμφωνον. Φασὶν ὅτι τοῖς φωνῆσι παρέπεται τὸ δασύνεσθαι καὶ φιλοῦσθαι, οὐ μὴν τοῖς συμφώνοις· εἰ ἄρα τὸ ρ καὶ δασύνεται καὶ φιλοῦται, δῆλον ὅτι φωνῆς ἐστὶν. Ἄλλως τε δὲ τὰ διὰ τοῦ α μακροῦ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν μέλλοντα τῆς δευτέρας συζυγίας

Μυγμοὶ δὲ εἰσιν οἱ διὰ τῶν μυκτήρων ἤχοι, οἷον
 μυγμῶ τε στοναχῇ τε,
 αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ.

τῶν περισπωμένων, ὅτε μὴ Λωρικό ἐστι, κατὰ τὸν ἐνεστώτα ἔχου-
 σι πρὸ τοῦ ὦ φωνῆεν, οἷον ἀνιάσω ἀνιῶ, κοπιάσω κοπιῶ, ἐρυνθιά- 5
 σω ἐρυνθιῶ· ἐπεὶ οὖν καὶ τὸ φυνάσω καὶ τὸ περάσω καὶ τὸ δρά-
 σω, οὐ Λωρικά ὄντα ἀλλὰ κοινά, μακροῦ τῷ ᾧ κέχρηται, παραλή-
 γεται δὲ τῷ ῥ, δῆλον· ὅτι φωνῆεν ἐστὶ καὶ ὃδ σύμφωνον. πρόκει-
 ται ὅτε μὴ ὡς Λωρικά, διὰ τὸ πειάσω, διψάσω· ταῦτα γὰρ μα-
 κρὸν ἔχουσι τὸ ᾧ, καὶ ὅμως [κατὰ] τὸν ἐνεστώτα οὐκ ἔχουσι πρὸ 10
 τοῦ ὦ φωνῆεν. ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ πεινήσω καὶ
 διψήσω κατὰ τροπὴν Λωρικὴν τοῦ ἦ εἰς ᾧ μακρὸν γέγονεν. Ἐτι τὰ
 βραχυκατάληκτα τῶν εἰς ᾧ ληγόντων θηλυκῶν τοιῆ μὲν φυλάσ-
 σουσι τὸ ᾧ κατὰ τὴν γενικὴν, ὅτε φωνῆσι παραλήγεται, οἷον
 Μῆδεα Μηδείας, Ἀντιόχεια Ἀντιοχείας· ποτὲ δὲ τρέπουσιν αὐτὰ 15
 εἰς τὸ ῥ, ὅτε σύμφωνον ἔχει, οἷον θάλασσα θαλάσσης, ἄμαξι ἀμά-
 ξης. εἰ ἄρα οὖν τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ῥ φυλάττουσιν αὐτὸ ἐπὶ
 γενικῆς καὶ οὐ τρέπουσιν, οἷον σφαῖρα σφαίρας, μάχαιρα μαχαί-
 ρας, δῆλον ὅτι φωνῆεν καὶ οὐ σύμφωνον. Ἐτι δὲ τὰ ὑπὸ ἐνός
 ἀπλοῦ συμφώνου ἀρχόμενα ἀναδιπλασιάζουσι τὸν παρακείμενον, 20
 οἷον τύπτω τέτυφα, θύω τέθυκα, φιλῶ πεφίληκα· τὰ δὲ ἀπὸ φων-
 ηέντος ἀρχόμενα οὐκ ἀναδιπλασιάζουσι τὸν παρακείμενον, οἷον
 ἐρευνῶ ἠρευνήκα, ἐλεῶ ἠλέηκα. εἰ ἄρα οὖν τὰ ἀπὸ τοῦ ῥ ἀρχόμε-
 να οὐκ ἀναδιπλασιάζουσι τὸν παρακείμενον, οἷον ῥάπτω ῥῥάφα,
 ῥυπῶ ῥῥύπωκα, δῆλον ὅτι οὐκ ἐστὶ τὸ ῥ σύμφωνον ἀλλὰ φωνῆεν. 25

Ἔστι δ' εἰπεῖν ὅτι σύμφωνόν ἐστι τὸ ῥ καὶ οὐ φωνῆεν. οὐδὲν
 γὰρ ὄνομα ἀρσενικὸν εἰς φωνῆεν λήγει, οἷον Πλάτων, Φοῖνιξ, Αἴας·
 πῶς οὖν τὸ ῥ φωνῆεν, ὅπου τὰ ῥήτωρ καὶ πατήρ καὶ τὰ τοιαῦτα
 εἰς ῥ λήγει; ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε φωνῆεν τοῦ αὐτοῦ φωνήεντος
 προτάσσεται καὶ ὑποτάσσεται· πῶς οὖν τὸ ῥ τοῦ ἦ καὶ προτασ- 30
 σόμενον καὶ ὑποτασσόμενον ἐν τῷ ἦρ καὶ Ἀρης δύναται εἶναι
 φωνῆεν; ἔτι τὰ εἰς ὦ λήγοντα ῥήματα οὐδέποτε διὰ δύο φωνηέν-
 των ἐκφέρονται κατὰ τὴν λήγουσαν συλλαβὴν· εἰ ἄρα οὖν τὸ ῥ
 εἴπωμεν εἶναι φωνῆεν, εὐρεθήσονται κατὰ τὴν τελευταίαν συλλα-
 βὴν τοῦ κείρω, φθείρω δύο φωνήεντα, ὅπερ ἄτοπον. ἔτι τρία φων- 35
 ηέντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ οὐ παραλαμβάνονται· εἰ ἄρα οὖν εἴπωμεν

σιγμοὶ δὲ εἰσιν οἱ ἐξ ἄκρας τῆς ὑπερφίας συριγμοί, ὡς τὸ σίξ' ὀφθαλμός. ἀπὸ μέρους δὲ τὸ πᾶν ἐδήλωσεν. ἀλλὰ καὶ ῥάξουσιν ὡς τὸ ρ, καὶ συρισμοὺς ἀποτελοῦσιν, ὡς τὸ σ, ξ, ψ. Καὶ ἄλλως. Μυγμός λέγεται ὁ τοῦ μ ἦχος, οἷον συμμένειν· ὁ δὲ τοῦ ν μυγμός, οἷον συννεύ- 5 εῖν· ὁ δὲ τοῦ ξ, Ξ, ψ καὶ σ σιγμός, οἷον συρίζω, ξίω, ψηλαφῶ, σείω· ὁ δὲ τοῦ ρ ῥοῖζος, οἷον συρράπτω.

„Ἄφωνα δὲ ἐστὶν ἐννέα.“ Τὸ α σημαίνει τέσσα-
ρα, στέρησιν, ἐπίτασιν, ὁμοῦ, κακόν. στέρησιν, ὡς ὅταν 10
εἴπωμεν ὁ λίθος οὗτος ἄψυχός ἐστι· δηλὸν γὰρ
ὅτι ἐστέρηται τῆς ψυχῆς. ἐπίτασιν δέ, ὡς ἐν ἀξύλῳ
ὑλῇ ἀντὶ τοῦ ἐν πολυξύλῳ. ὁμοῦ, ὡς ἐν τῷ ἄλοχος ἢ
ὁμόλογος, ἀκόλουθος ὁ ὁμοκέλευθος. κακόν, ὡς ὁ
δεῖνα ἄμορφός ἐστιν ἀντὶ τοῦ κακόμορφος· οὐ γὰρ 15
ἐστέρηται τῆς ὁποιασδήποτε μορφῆς ὁ δεῖνα. ὁ τραγω-
δὸς . . . φωνὴν μὴ ἔχων. Καὶ ἐνταῦθα ἄφωνα λέγεται
ὡς κακόφωνα, καὶ οὐχ ὡς τελείως φωνῆς ἐστερημένα· ὡς
γὰρ προεῖρηται, εἰ μὴ τὸ β καὶ τὸ γ καὶ τὰ ἐξῆς, εἰ
μηδ' ὅλως τὴν τυχοῦσαν εἶχε φωνὴν μετὰ τοῦ α ἢ μετὰ 20
τῶν ἄλλων φωνηέντων τῶν συμπλεκόμενων, οὐκ ἂν ἐνήλ-
λασσε τὴν ἐκείνων ἐκφώνησιν. ἐπεὶ δὲ ἐναλλάσσει, καὶ

τὰ ῥ φωνῆς, εὐρεθήσονται ἐν τῷ ῥοῦς καὶ ἐν τῷ ῥεῦμα τρία φω- 25
νηέντα. ἔτι αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ παραλαμβάνόμενα τὰ φωνήεντα φω-
νὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀποτελοῦσιν· εἰ ἄρα οὖν αὐτὸ καθ' ἑαυτοῦ παρα-
λαμβάνόμενον φωνὴν οὐκ ἀποτελεῖ, δηλὸν ὅτι οὐκ ἐστὶ φωνήεν
ἀλλὰ σύμφωνον. ἔτι πᾶς παρακείμενος ἀπαθής — λέγω δὲ ἀπα-
θής διὰ τὸ ἰσώρεα — ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμενος [τὸν ἐνεστώτα ἔχει 30
ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενον], οἷον ἐφθάρκα φθίρω, ἔσταλκα στέλλω,
ἐψήφωκα ψηφῶ, ἔσπαρκα σπείρω· εἰ ἄρα οὖν τὸ ἐρρύπωκα καὶ
ἐρρύφα ἀπὸ τοῦ ε ἀρχονται, δηλὸν ὅτι τὸ ῥυπῶ καὶ τὸ ῥάπτω
ἐπὶ συμφώνου ἀρχεται. ἄρα οὖν τὸ ρ σύμφωνον.

αὐτὰ δῆλον ὅτι μετρίαν τινὰ συνήγαγον φωνὴν ἐν τῇ συλλαμβάνεσθαι καὶ συμπλέκεσθαι αὐτοῖς.

Τὸ $\bar{\alpha}$ ἐνταῦθα πολλὰ σημαίνει, τὴν παντελῇ στέρησιν, ὡς ἂν εἴποιμεν ἄποινα ἢ ἀφανής ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων· τὸ ὁμοῦ, ὡς τὸ ἄλοχος ἢ ὁμόλοχος· τὸ ὀπίσω, ὡς ἀκόλουθος ὀπισθοκόλουθος· ὀπίσω γὰρ τὴν ὁδὸν ποιεῖται, ἐπόμενος τῷ δεσπότη. σημαίνει καὶ τὸ κακὸν ὡς ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄμορφος γυνή, οὐχ ὅτι παντελῶς ἐστερήθη μορφῆς, ἀλλ' ἔχουσα κακὴν ἔχει. ὡς καὶ ὁ κα- 10 κῶς τραγωιδῶν οὐ παντελῶς τῆς φωνῆς ἐστέρηται, ἀλλ' ἔχων κακὴν ἔχει.

„Τούτων ψιλὰ μὲν ἐστὶ τρία.” Τὰ ἄφωνα πάλιν ὑποδιαίρει εἰς ψιλὰ καὶ δασέα καὶ μέσα. ψιλὰ μὲν ἐστὶ 15 τὸ $\bar{\kappa}$ καὶ $\bar{\pi}$ καὶ $\bar{\epsilon}$. ψιλὰ δὲ λέγονται τὰ ὀλίγῳ πνεύματι ἐκφωνούμενα, δασέα δὲ τὰ πολλῷ, μέσα δὲ τὰ μήτε πολλῷ μήτε ὀλίγῳ, ἀλλὰ τῶν μὲν ὀλίγον πνεῦμα ἔχόντων ὑπερβεβηκότα τῷ πνεύματι, τουτέστι πλείονι ἐκφωνούμενα, τῶν δὲ πολὺ ὑποβεβηκότα τῷ πνεύματι, τουτέστιν 20 ἔλαττον πνεῦμα ἔχοντα.

„Μέσα δὲ τούτων τρία, β , γ , δ .” Μέσα δὲ αὐτὰ εἴρηται πρὸς σύγκρισιν. Τίνων δὲ μέσα ἐστὶ; Διήλουν ὅτι τῶν προειρημένων. ὥσπερ δὲ περὶ τῶν προτακτικῶν 25 διαλεγόμενος ἀδιάστολον καὶ ἀφόριστον ἀφῆκεν, ὡς πρὸς εἰσαγομένους διαλεγόμενος, οὕτω καὶ ἐνταῦθα. ἡμεῖς δὲ ἀναπτύξαντες διασαφῶμεν. Καὶ λέγομεν τὰ μέσα εἰρησθαι ὡς τὰ δασέα καὶ τὰ ψιλὰ. καὶ ὡς εἴ τις σύγκρισιν ποιούμενος θερμωτάτου καὶ ψυχροτάτου, μέ- 30 σον τι καλέσει ὡς πρὸς σύγκρισιν ἀμφοτέρων τῶν ἀκροτήτων — συγκρινόμενον γὰρ πρὸς τὸ θερμὸν ψυχρὸν ἂν νομισθῇ, πρὸς δὲ τὸ ψυχρὸν θερμὸν —, τοῦτον

τὸν τρόπον τὰ μέσα πρὸς μὲν τὰ δασέα φιλά ἐστι, πρὸς δὲ τὰ φιλὰ δασέα. δασέα δὲ λέγονται τὰ μεγάλας καὶ μετὰ πολλοῦ τοῦ πνεύματος σενόμενα.

„Καὶ ἔστι τὸ μὲν β καὶ ἐξῆς. Οὐχ ὡς ἔτυχεν οἶον 5
 δῆποτε τῶν μέσων ἐστὶν οἰουδῆποτε δασέος ἢ φιλοῦ μέ-
 σον, ἀλλὰ διακεκριμένως τόδε τι τῶν μέσων τοῦδε καὶ
 τοῦδε ἐστὶ μέσον καὶ οὐχ ἑτέρων, διὰ τινὰ φυσικὴν καὶ
 ἀναγκαίαν αἰτίαν, ἣν εὐκαιρον νῦν εἰπεῖν. Φωνητικὰ ὄρ-
 γατα τρία εἰσὶν, ἡ γλῶσσα, οἱ ὀδόντες, τὰ χεῖλη. Τοῖς 10
 μὲν οὖν ἄκροις χεῖλεσι πιλουμένοις ἐκφωνεῖται (τὸ π),
 ὥστε σχεδὸν μηδὲ ὀλίγον τι πνεῦμα παρεκβαίνειν· ἀνοι-
 γομένων δὲ τῶν χειλέων πάνυ, καὶ πνεύματος πολλοῦ
 ἐξιόντος, ἐκφωνεῖται τὸ ϕ . τὸ δὲ β , ἐκφωνούμενον ὁμοί-
 ως τοῖς ἄκροις τῶν χειλέων, τουτέστι περὶ τὸν αὐτὸν τό- 15
 πον τοῖς προλεχθεῖσι τῶν φωνητικῶν ὀργάνων, οὔτε πά-
 νυ ἀνοίγει τὰ χεῖλη ὡς τὸ ϕ , οὔτε πάνυ πιλεῖ ὡς τὸ π ,
 ἀλλὰ μέσην τινὰ διεξοδὸν τῷ ἀνεύματι πεφεισμένως δι-
 δωσιν. ἐξ ἀνάγκης οὖν τὸ β μέσον ἐστὶ τοῦ ϕ καὶ π
 καὶ οὐχ ἑτέρων, ὡς περὶ τὸν αὐτὸν ἐκείνοις, λέγω δὲ τῷ 20
 π καὶ ϕ , ἐκφωνούμενον τόπον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ γ
 μέσον ἐστὶ τοῦ κ καὶ χ , διότι καὶ αὐτὸ περὶ τὸν αὐτὸν
 ἐκείνοις, ὧν ἐστὶ μέσον, ἐκφωνεῖται. τὸ μὲν κ , τῆς γλώσ-
 σης [ἐν] τῇ ἐκφωνήσει προσπιλουμένης τῷ οὐρανίσκῳ, καὶ
 κυρτουμένης, καὶ μὴ συγχωρούσης σχεδὸν μηδ' ὅπως τὸ 25
 τυχὸν πνεῦμα ἐξελθεῖν, ἐκφωνεῖται· τὸ δὲ χ τῇ αὐτῇ ἐκ-
 φωνήσει, τῆς γλώττης μὴ προσπιλουμένης μηδ' ὅπως συ-
 ναπτομένης τῷ οὐρανίσκῳ, ἀλλὰ συγχωρούσης πολὺ
 πνεῦμα ἐξελθεῖν, ἐκφωνεῖται. ὁμοίως τῇ αὐτῇ ἐκφωνή-
 σει τῆς γλώττης τὸ γ ἐκφωνεῖται, μήτε πάνυ προσπιλου- 30
 μένης τῷ οὐρανίσκῳ ὡς ἐπὶ τοῦ κ , μήτε πολὺ ἀνοιγο-
 γομένης ὡς ἐπὶ τοῦ χ , ἀλλὰ μέσην τινὰ διεξοδὸν τῷ
 πνεύματι παρεχούσης. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ δ μέσον ἐστὶ

τοῦ θ καὶ τοῦ τ καὶ οὐχ ἑτέρων, ὡς καὶ αὐτὸ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὃν μέλλω σοι λέγειν, ἐκείνοις ἐκφωνούμενον. τὸ γὰρ τ , τῆς ἄκρας τῆς γλώττης προσπιλουμένης τοῖς ὀδοῦσι, καὶ μὴ συγχωρούσης σχεδὸν μηδὲ τὸ τυχὸν πνεῦμα ἐξελθεῖν, ἐκφωνεῖται· τὸ δὲ θ , ἀποχωρούσης τῆς δ γλώσσης τῶν ὀδόντων, καὶ παρεχούσης ἔξοδον τῷ πολλῷ πνεύματι, ἐκφωνεῖται. τὸ δὲ δ μήτε πᾶν προσπιλουμένης τῆς ἄκρας τῆς γλώσσης τοῖς ὀδοῦσι, μήτε πολὺ ἀποχωρούσης, ἀλλ' ὡς εἶποι τις καὶ ἐφαπτομένης, οὕτως ἐκφωνεῖται. Διὰ ταύτας οὖν τὰς φυσικὰς αἰτίας οὐ τὰ τυχόντα τῶν [τυχόντων] μέσα ἀλλὰ διακεκριμένα.

Ἔστι δὲ καὶ τεχνικὴ αἰτία, ἀποδεικνύουσα ὅτι συγγενῇ ἐστὶ τὰ μέσα τῶν δασέων καὶ τῶν ψιλῶν. πάντα γὰρ τὰ εἰς ψ λήγοντα διὰ τούτων ποιεῖ τὰς γενικάς, οἷον Πέλοψ, Πέλοπος, Αἴψ, Αἰβός, κίνυψ, κίνυφος. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ξ ληγόντων, οἷον φοίνιξ, φοίνικος, τέτις, τέτιγος, θρέξ, τριχός. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τριῶν πάντα τὰ εἰς σ λήγοντα διὰ τούτων ποιεῖ τὰς γενικάς, χάρις, χάριτος, Πάρις, Πάριδος, ὄρνις, ὄρνιθος.

20

„Ἀντιστοιχεῖ τὰ δασέα τοῖς ψιλοῖς,” τούτέστιν ἰσοστοιχεῖ. πολλάκις γὰρ εἰς τὸν τόπον τῶν ψιλῶν τὰ δασέα τίθεται, ἀλλ' οὐχ οἰαδήποτε οἰωνδήποτε, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν αὐτὸν τόπον τῶν φωνητικῶν ὁργάνων ἐκφωνούμενα. διὰ πολλάκις εἰς τὸν τόπον τοῦ π τὸ ϕ τίθεται, ὅταν ἐπιφερομένης λέξεως δασυνομένης μὴ τολμᾷ τὸ ψιλὸν ὑποστῆναι τὴν τοῦ δασέος ἐπιφορὰν. κατ' οὐδὲν γὰρ διαφέρει τὸ π τοῦ ϕ , εἰ μὴ ὅτι μετὰ πολλοῦ πνεύματος ἐκφωνεῖται· ἀλλ' ὡς ἔλασσον τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος [τὴν] τοῦ μείζονος πνεύματος ἐπιφορὰν ὑποστέλλεται ὡς ἐπὶ ἀνθρώπου ἐλάσσονος μετασχηματίζεται, μείζονος ἐπερχομένου. ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ κ τὸ χ τίθεται ἐπερχομένης δασείας, καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ τ τὸ θ .

τὰ δὲ παραδείγματα αὐτῶν ὁ τεχνικὸς τίθησι καὶ ἐπὶ τοῦ π καὶ ἐπὶ τοῦ κ καὶ ἐπὶ τοῦ τ .

Δι' ἣν αἰτίαν ὁ τεχνικὸς εἰρηκῶς „ἀντιστοιχεῖ τὰ δασέα τοῖς ψιλοῖς,” ἐπήνεγκε τὸ ψιλὸν πρῶτον εἰπὼν „τὸ μὲν π τῷ ϕ ;” Λέγομεν οὖν ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τὴν ἰσοδυναμίαν αὐτῶν ἐξήγησεν εἰπεῖν, παρακατιῶν δὲ οὐ προέταξε τὸ δασύ, ἐπειδὴ οὔτε εὐρίσκεται δασὺ εἰς ψιλὸν τρεπόμενον. οὐκ ἀκαίρως δὲ οὔτε τῆς ἰσοδυναμίας αὐτῶν προέταξεν, ἀλλ' ἵνα μὴ ταραττώμεθα, εὐρίσκοντες τὰ δασέα ἀντὶ τῶν ψιλῶν τιθέμενα. τὰ μέσα δὲ πρὸς μὲν τὰ δασέα ψιλὰ ἔστι, πρὸς δὲ τὰ ψιλὰ δασέα, ὥς καὶ αὐτὸς παρακατιῶν λέγει.

Τούτων δὲ τὴν δύναμιν ἀκριβέστερον δυνήθει τις καταλαβεῖν ἐνίοτε ἀπὸ τῆς τῶν ῥημάτων κινήσεως καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων κλίσεως. οἱ γὰρ μέσοι τῶν χρόνων καὶ οἱ δεύτεροι ἀόριστοι τούτοις κέχρηται τοῖς στοιχείοις, οἷον λείβω λείλοιβα, πλήσσω πέπληγα, φράζω πέφραδα. πάλιν τὰ κλινόμενα, ἐπειδὴ εἰς τὸ μέσον τῆς κλίσεως γίνονται· τὰ γὰρ εἰς διπλοῦν διὰ τὰς ἰδίας συζυγίας π , ϕ , β . οὕτως οὖν καὶ ἰσοστοιχεῖν ἀλλήλοις τὰ δασέα καὶ τὰ ψιλὰ φησι. ψιλὸν δὲ λέγεται τὸ ἄκρον. ἐντεῦθεν καὶ ψέλια λέγονται τὰ ἐκ' ἄκρων τῶν χειρῶν τιθέμενα κόσμα. τὰ οὖν δι' ἄκρου μόνης τῆς γλώττης προφερόμενα σύμφωνα, ταῦτα λέγεται ψιλὰ. ἰδού, τὸ κ προφέρομαι οὕτω δι' ἄκρου μόνου τῆς γλώττης, μηδεὶν πνεύματος παραπεμπομένου.

Ἐξήγεται δέ, ὥςπερ τὰ δασέα ἀντὶ ψιλῶν λαμβάνεται, ἄρα καὶ τὰ ψιλὰ ἀντὶ δασέων. Καὶ λεκτέον ὅτι ἐκεῖνα σαθρὰ ἔστι καὶ οὐχ οἷα τὰ πέρα αὐτῶν τένευσθαι, πόσῳ μᾶλλον τῶν μειζόνων, οἷον

ὥς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες.

ὥς

ὥς ἔφαιτο ἦν τὸ τέλειον. ἀπόστροφος ἐγένετο διὰ τὸν συγκρουσμόν, καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἐδασύνετο οἱ. πᾶν γὰρ ἄρθρον ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον δασύνεται. ἀνάγκη οὖν πρὸς τὰ ἐπιφερόμενα μεταβληθῆναι τὰ σύμφωνα, κανόνος κελεύοντος ὅτι δασέα δασέων ἡρεῖται. καὶ ψι- 5
λὰ ψιλῶν. ὥστε ἐξ ἀνάγκης τὸ τ εἰς τὸ θ μεταβληθῆ-
ναι, ὁμοίως καὶ ταῦτα αὐτὰ τὰ μαρτύρια.

ἀλλὰ μοι εἴφ' ὅποι ἔσχες ἰὼν εὐεργεῖα νῆα.

Ὅτι δὲ τὰ ψιλὰ οὐ δύνανται ἀνθυπουργῆσαι τῶν δασέ-
ων, ἰδοὺ εὐρίσκομεν

10

ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί.

τὸ θ συναλοιφὴν ἔχει, τὸ α δὲ ψιλοῦται, καὶ ἐνταῦθα τεχνικοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος. πᾶν φωνήεν πρὸ δύο συμ-
φώνων τῶν αὐτῶν ψιλοῦσθαι θελεῖ, εἰ μὴ ἄρα ἦν ἐκ
πλεογασμοῦ τὸ ἐν. καὶ οὐκέτι μεταβολὴν ἐποιησάμεθα ἰθ
τοῦ θ εἰς τ, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ταυτότητος ἔμεινε. τούτου δὲ
αἴτιον, ὃ πρὸ μικροῦ εἰπομεν, ὅτι τὰ ψιλὰ ἀσθενῆ ἐστὶν
οὐδὲ ὑπὲρ ἑαυτῶν τείνεσθαι δυνάμενα.

„Ἐτι δὲ τῶν συμφώνων.“ [Τῆς δευτέρας ὑποδιαίρε-
σεως τῶν συμφώνων μέμνηται] τῆς οὔσης πρώτης ἐν τοῖς 20
φωνήεσιν. ὥστε γὰρ τῶν φωνηέντων τὰ μὲν ἐστὶ μακρὰ,
τὰ δὲ βραχέα, τὰ δὲ δίχρονα, οὕτω καὶ τῶν συμφώνων
τὰ μὲν ἐστὶ μακρὰ [ἥγουν], ὥς φησὶν αὐτός, διπλᾶ, ξ, ξ;
ψ, τὰ δὲ δίχρονα, λ, μ, ν, ρ, τὰ δὲ ἐπιλοιπα βραχέα.
καὶ ὥστε ἐπὶ τῶν φωνηέντων τὸ ἦ δύναμιν δύο 25
συμφώνων βραχέων τῶν ἐχόντων ἀπὸ ἡμιχρονίου, ἔθεν
καὶ ἐν τῷ μέτρῳ ἀντὶ ἐπιφοῶς δύο συμφώνων παρ-
λαμβάνεται ἓνα ἐχόντων χρόνον. ἐντεῦθεν καὶ διπλᾶ αὐ-
τὰ φησιν, ὥς διπλασίαν δύναμιν ἔχοντα τῶν ἄλλων. τῶν
γὰρ ἐπτακαίδεκα συμφώνων τὰ μὲν δέκα ἀπὸ ἡμιχρο- 30
νίου ἔχει, ὥς εἰσόμεθα ἐν τῷ περὶ κοινῆς συλλαβῆς, ταῦ-
τα δὲ [α] τρία, ξ, ξ, ψ, αἰεὶ ἀπὸ ἐνὸς χρόνου ἔχει. Οὐχ
ὥς οὖν ἐκ δύο συμφώνων συγκείμενα διπλᾶ εἴρηται;

FFF

ἀλλ' ὥς δύο συμφώνων δύναμιν ἔχοντα. εἰ γὰρ τοῦτο ἀληθές ὑπολαμβάνομεν, ὅτι ἕκαστον αὐτῶν εἰς δύο σύμφωνα δύναται διαιρεῖσθαι, ἀναιροῦμεν αὐτὰ τοῦ εἶναι στοιχεῖα, μαθόντες εἶναι στοιχεῖον τὴν πρώτην καὶ ἀμερῇ τοῦ ἀνθρώπου φωνήν. πῶς οὖν δύναται καὶ ἀμερές 5 εἶναι καὶ διαιρεῖσθαι; μᾶλλον οὖν τοῦτο ἀληθές ἐστίν, ὅτι διπλᾶ διὰ τοῦτο εἴρηται, διὰ τὸ διπλασίονα δύναμιν ἔχειν· λεχθεῖη δὲ μακρὰ σύμφωνα. εἰ δὲ συνεμπίπτει [τῇ] τοῦ π καὶ σ φωνῇ ἢ τοῦ ξ φωνῇ, καὶ τῇ τοῦ π καὶ σ ἢ τοῦ ψ , καὶ τῇ τοῦ σ καὶ δ ἢ τοῦ ξ , οὐ παρὰ 10 τοῦτο λεκτέον αὐτὰ ἐξ ἐκείνων συγκεῖσθαι, ἵνα μή, ὥς προεῖρηται, ὁ ὅρος τοῦ στοιχείου εὐρεθῇ ψευδής ἐπὶ τούτων μόνων, ὁ λέγων εἶναι ἀμερῇ ταῦτα τὰ στοιχεῖα. καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων γὰρ πολλάκις οἱ μὲν συνεμπίπτουσι τῇ ὁμοιότητι, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι αὐτοὶ εἰσιν, οἷς εἰκότασιν. 15

Δευτέρα διαίρεσις τῶν συμφώνων παρὰ δύναμιν, ὅτι [ἀπλᾶ, ὅτι] διπλᾶ, ὅτι ὑγρά. τὰ διπλᾶ τοῖς μακροῖς, τὰ ἀπλᾶ τοῖς βραχείσι, τὰ ὑγρά τοῖς διχρόνοις εἰκάσσονται. Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, τίνας ἔνεκα εἰπὼν διπλοῦν συντίθεσθαι, μικρὸν ὅστε- 20 ρόν φησι συγκεῖσθαι ἐκ δύο συμφώνων. τὰ γὰρ σύνθετα εἰς ἐκεῖνα ἀναλύονται, ἐξ ὧν καὶ τὴν σύνθεσιν ἔχει, ὥς περ τὸ ἀρτήφιλος [εἰς τὸ Ἄρης καὶ τὸ φίλος] καὶ τὸ μεγάλθυμος εἰς τὸ μέγα καὶ τὸ θυμός· ταῦτα δὲ οὐχ ὁρῶμεν ἀναλυόμενα. ἀλλὰ πρότερον μὲν διὰ τῶν δύο γράφεσθαι 25 σύνθετα εἰκότως εἴρηκε, διπλᾶ δὲ διὰ τὸ ἔχειν δύο στοιχείων δύναμιν. ἐντεῦθεν καὶ τινες ἐμέμψαντο λέγοντες τὰ στοιχεῖα διπλᾶ λέγειν· λέγομεν δὲ ὅτι καὶ τὰ στοιχεῖα διπλᾶ. ἔστι δὲ διπλᾶ ἔσθ' ὅτε δι' ἀνάγκην· ἐχρήσατο γὰρ αὐτοῖς ὁ ποιητής ὡς ἀπλοῖς·

30

οἱ δὲ Ζάκυνθον ἔναιον
καὶ τὸ

ἄστν Ζελεῖης.

Ὅτι δὲ καὶ διὰ δύο στοιχείων τὸ παλαιὸν ἐγράφοντο, διδάσκουσιν αἱ διάλεκτοι· τὸ γὰρ ξίφος σκίφος ἐκάλουν, καὶ τὸ ψέλιον σπέλιον, καὶ τὸν ζυγὸν σδυγόν· καὶ ἐπὶ τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων· λέγομεν γὰρ πολλάκις τὰς πληθυντικὰς δοτικὰς ἀπὸ τῆς ἐνικῆς γινεσθαι κατ' ἐπένδεσιν τοῦ σ· ἰδοὺ γοῦν κήρυκι κήρυκσι, Πέλοπι Πέλοπσιν· ὥστε ὁρᾶται ὁ τεχνικὸς μετὰ πάσης ἐπιστήμης προσαγόμενος τοὺς εἰσαγομένους· *)

Ἰστίον ὅτι τινὲς τὰ διπλᾶ λέγουσι σύνθετα εἶναι, λέγοντες· τὰ ἐκ διαφόρων συνεσιῶτα σύνθετά ἐστιν, οἷον Ἀγαμέμνων, Μενέλαος· ἄρα οὖν καὶ ἕκαστον τούτων τῶν διπλῶν ἐκ δύο συμφώνων σύγκειται, τὸ μὲν ξ ἐκ τοῦ σ καὶ δ, τὸ δὲ ξ ἐκ τοῦ κ καὶ σ, τὸ δὲ ψ ἐκ τοῦ π καὶ σ· δηλὸν οὖν ὅτι σύνθετά εἰσι· Πρὸς οὗς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐ δύναται ταῦτα εἶναι σύνθετα, ἐπειδὴ στοιχεῖα

*) Εἰ γὰρ δῶμεν ἀληθῆ ὄντα τὸν λόγον τὸν φάσκοντα πρὸ τῆς εὐρέσεως αὐτῶν διὰ δύο συμφώνων ἀποτελεῖσθαι τὰς φωνὰς τούτων, ἐξ ὧν καὶ συνεστήκασιν, ἔδει σύνθετα ὀνομαζέσθαι καὶ οὐ διπλᾶ, ὥς περ καὶ τὰ ἐκ δύο λέξεων συγκείμενα ὀνόματα σύνθετα καλοῦμεν ὡς τὸ φιλοκτίστης καὶ ῥήματα οἷον φιλιππῶ· λέγουσι δὲ τινες ὅτι οὐ δυνατόν ἐστιν ἐκ δύο συμφώνων τὰ διπλᾶ συγκείσθαι, ὅτι οὐδέποτε συλλαβὴ εἰς τρία σύμφωνα λήγει, ὅπου γε καὶ ὑπανίως εἰς δύο· εἰ δῶμεν τοίνυν, φασί, τοῦτο, εὐρεθήσεται τὸ σφίγξ εἰς τρία σύμφωνα λήγον, ὅπερ ἀδύνατον· καὶ ἔτι φασὶν ὅτι οὐδὲν ἄφωνον προηγέται τοῦ σ κατὰ σύλληψιν· πῶς οὖν δυνηθήσεται τὸ κ, ἄφωνον ὢν, προηγέσθαι τοῦ σ, ἵνα τὸ ξ ἀποτελέσῃ, ὁμοίως καὶ τὸ π τοῦ σ, ἵνα τὸ ψ ἀποτελέσῃ; καὶ ἔτι λέγουσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ δύο συμφώνων τὰ διπλᾶ, ἐπειδὴ ὁ Ὅμηρος τὸ β οὐ κατ' ἐπέκτασιν λαμβάνει, οἷον οἳ τὴ Ζάκυνθον ἔναιον καὶ ἄστν Ζελεῖης· ἄλλως τε εἰ καὶ συγχωροῦμεν αὐτὰ δύναμιν ἔχειν δύο συμφώνων, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς κατὰ τὴν προφορὰν τοῦ ζυγός σδυγός γράφουσι καὶ κατὰ τὴν προφορὰν τοῦ ξίφος σκίφος καὶ κατὰ τὴν προφορὰν τοῦ ψέλιον σπέλιον, ἀλλ' ὅμως οὐ δεῖ τὰ κατὰ διάλεκτον ἰδιάζοντα εἰς κοινὸν παραλαμβάνειν.

εἰσι, τὰ δὲ στοιχεῖα ἀπλᾶ θέλουσιν εἶναι καὶ ἀποκυλίσ-
 στοιχεῖον γὰρ ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ ἀμερὴς τοῦ ἀνθρώπου
 φωνή. ἄλλως τε καὶ διπλᾶ λέγεται καὶ οὐ σύνθετα· διαφέ-
 ρει [δὲ] διπλοῦν, συνθέτου, καθὸ σύνθετον μὲν ἐστὶ τὸ ἐκ
 διαφόρων συνεσθηκός, ὅσον Ἀγαμέμνων, διπλοῦν δὲ λέγε- 5
 ται τὸ δυνάμενον εἰς ἑαυτὸ διπλωθῆναι, ὥσπερ τὸ ἱμά-
 τιον εἰς ἑαυτὸ διπλούμενον. Κρεῖττον λέγειν ὅτι οὐκ ἐκ
 δύο συμφώνων σύγκειται, ἀλλὰ δύο συμφώνων ἔχουσι
 δύναμιν καὶ ἐκφώνησιν.

10

„Ἀμετάβολα τέσσαρα.” Τῆς τρίτης ὑποδιαίρεσεως
 τῶν συμφώνων μέμνηται, τῆς καὶ ἐν τοῖς φωνήσεσιν οὐ-
 σης· ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν φωνηέντων τὰ μὲν ἐστὶν ἀμε-
 τάβολα, ὡς ἀπεδείξαμεν, τὰ δὲ μεταβολικά, οὕτω καὶ ἐπὶ
 τῶν συμφώνων τὰ μὲν τέσσαρα ταῦτά ἐστιν ἀμετάβολα, 15
 τὰ δὲ ἄλλα μεταβολικά. Ἀμετάβολα δὲ εἴρηται, ὡς
 καὶ αὐτὸς φησιν, ὅτι οὐ μεταβάλλει ἐν τοῖς μέλλουσι
 τῶν ρημάτων οὐδὲ ἐν ταῖς κλίσεσι τῶν ὀνομάτων. καὶ
 γὰρ ἐν τοῖς ἐνεστώσι τῶν ρημάτων ἐὰν εὐρεθῇ ἓν τι τού-
 των τῶν τεσσάρων, γινώσκεται καὶ ἐν τοῖς μέλλουσιν, ὡς 20
 ἐπὶ τοῦ πάλῳ παλῷ καὶ νέμω νεμῶ· καὶ ἐν ταῖς εὐ-
 θείαις τῶν ὀνομάτων ἐὰν ἓν τούτων εὐρεθῇ ληκτικόν,
 εὐρίσκεται καὶ ἐπὶ τῶν γενικῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ Νέστωρ
 Νέστορος καὶ Μέμνων Μέμνονος. τὸ γὰρ ῥ καὶ μ οὐχ
 εὐρίσκεται ληκτικὸν ὀνομάτων.

25

Εἶπεν ἡμῖν περὶ τῶν τριῶν διπλῶν καὶ περὶ τῶν τεσ-
 σάρων ἀμεταβόλων. τὰ δὲ πάντα ἡμίφωνα εἴρηκεν εἶναι
 ὀκτώ, ὥστε ζητεῖσθαι τὸ ὅ, διὰ τί μηδὲν περὶ τούτου
 εἴρηκε. φάμεν ὅτι ἐν ταῖς κλίσεσι τῶν ὀνομάτων ὥρισταί 30
 καὶ κοινόν ἐστὶ τῶν τριῶν γενῶν.

„Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ὕγρα καλεῖται.” Ὅτι αὐτὰ ἐκάλεσεν
 ὁ τεχνικὸς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ποιότητα. τοῖς γὰρ τρα-

χέσι συνευρισκόμενα, τουτέστιν ἀφώνοις καὶ πολλάκις συμ-
μετρίαν δυναμένοις ποιεῖν, ὑγρά ὄντα τὴν ἡμῶν ἀκοήν πα-
ρασκευάζει διὰ τούτων, καὶ κοινὴν ἀπεργάζονται, ἐπὰν
εὐρεθῶσιν ἀφῶνον καὶ ἀμετάβολον, οὐκ ἀναστρέφοντος
τοῦ λόγου. οὐ γὰρ ἰσχύει ἀναστρέφειν προηγουμένου 5
ταῦ ἀφῶνον, ἀμεταβόλου δὲ δευτέρου ὄντος, ὅσον [τοῦ]
ἱατροῦς ἢ ἁ κοινή ἐστίν, ἢ δὲ τοῦ ἄρτος οὐκέτι.

Στεφάνου. Ὑγρά τουτέστιν ὀλισθηρά. συμπλεκόμενα γὰρ
τοῖς ἀφῶνοις κοινὴν ἀποτελεῖ συλλαβὴν. ἢ ὅτι ἀμετάβο- 10
λά ἐστίν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὑγρῶν χρωμάτων, ἃ δυσ-
εξάλειπτα τυγχάνει, τῶν ξηρῶν εὐαπονίπτων ὄντων. *)
καὶ τὸ Γ δὲ καὶ τὸ ὕ ἀμετάβολά τέ εἰσι καὶ δίχρονα.
ἔστι δὲ διττὴ ἡ δύναμις, ὥς ἥλιος τὰ σώματα ξηραίνειν
τε καὶ διαλύειν πέφυκε. 15

Τοῦτο αἰνιγμά ἐστι τῆς ὑπόδιαίρέσεως ἧς εἵπομεν, εἰς
μακρά, εἰς βραχεία καὶ εἰς δίχρονα. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς
φωνήεσι τὰ δίχρονα ἕτεροι καὶ ὑγρά ἐκάλεσαν, ὥς εὐό-
λισθα ἐπὶ τε [τὸν] τῆς μακροῦς χρόνον καὶ τῆς βραχείας, 20
οὕτω καὶ ταῦτα ὑγρά καλεῖται, ὥς ποτὲ μὲν παρὰ τῷ
ποιητῇ ἀντὶ δύο συμφώνων κείμενα, ποτὲ δὲ ἀνθ' ἑνός.
Εἶπε δ' ἂν τις καὶ δι' ἄλλην αἰτίαν ὑγρά αὐτὰ καλεῖσθαι,
διὰ τὸ τὴν ἐκφώνησιν αὐτῶν λείαν καὶ ὁμαλὴν εἶναι
καὶ τῷ ὄντι εὐόλισθον οὕτως, ὥς καὶ μετ' ἄλλου συμ- 25

*) Καλοῦνται — ὑγρά, ὅτι καὶ τῶν χρωμάτων, ἅσα μὲν ἐστὶν
ὑγρά, οὐκ εὐμετάπτωτα τυγχάνουσιν· ὅσα δὲ μὴ εἰσὶν ὑγρά, εὐεξά-
λειπτα. καὶ διὰ τὴν ἀφέλειαν τῆς φωνῆς οὕτω καλοῦνται· οὐ γὰρ
ὅν τρόπον τὰ ἄλλα σύμφωνα ἐπ' ἀλλήλα κείμενα κατὰ τὸν λόγον 30
τῶν μέτρων τραχύνουσι τὴν ἀκοήν, δεικνύοντα τὴν αἰτίαν τῶν μέ-
τρων, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εἰσὶ καὶ τὰ ἀμετάβολα, ἀλλὰ τῇ
λειότητι τῆς φωνῆς διαλανθάνουσι τὴν ἀκοήν.

φώνου προηγουμένου ἐν ἐπιπλοκῇ ὄντα μὴ πάντως τὴν προηγησαμένην βραχεΐαν μακρὰν ποιεῖ, ὡς ἐπὶ τοῦ Πά-τροκλε καὶ τῶν ὁμοίων.

Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὅτι τῆς τετάρτης ὑποδια-ρέσεως αὐκ ἐμνήσθη, ὡς δυσχερεστέρας οὔσης τῆς τε- 5 τάρτης ἐν τοῖς συμφώνοις, τρίτης δὲ ἐν τοῖς φωνήσεσι, τῆς διαιρούσης τὰ σύμφωνα εἰς ὑποτακτικά καὶ προτακτικά. τινὰ γὰρ τῶν συμφώνων τινῶν μὲν προτακτι-κά ἐστι, τινῶν δὲ ὑποτακτικά, ὡς εὐθέως τοῦ μὲν $\bar{\rho}$ τὸ $\bar{\beta}$ ἐστὶ προτακτικόν, ὡς ἐν τῷ βρέφος, οὐδέποτε δὲ τὸ $\bar{\rho}$ 10 τοῦ $\bar{\beta}$ εὐρίσκεται προτασσόμενον. ὡς ἔφαμεν γάρ, τὰ φθάσαντά τινων προταγῆναι οὐδέποτε καὶ ὑποτάσσον-ται ἐν ἐπιπλοκῇ. οὕτως οὖν ἕκαστον τῶν συμφώνων, εἰς πειραθῇ τις, εὐρίσκει ὅτι τινῶν μὲν προτακτικόν ἐστιν ἔσθ' ὅτε, ἄλλων δὲ ὑποτακτικόν. διὰ αὖν τὴν τοιαύ- 15 τὴν δυσχερείαν παρεσιώπησε ταύτην τὴν διαίρεσιν.

„Τελικά ἄρσενικῶν ὀνομάτων.” Χρεῖα δὲ ἐστὶ προσθεῖναι τινὰ καὶ εἰπεῖν οὕτως· τελικά ἄρσενικῶν ὀνομάτων ἀνεπεκτάτων κοινῶν κατ' εὐθείαν καὶ γενι-κὴν πῶσιν στοιχεῖά ἐστι πέντε. πρόσκειται ἄρσενικῶν 20 διὰ τὰ θηλυκὰ καὶ οὐδέτερα· ὀνομάτων δὲ διὰ τὰ ἄλ-λα μέρη τοῦ λόγου, ὅλον διὰ τὰς μετοχὰς καὶ τὰς ἀν-τωνυμίας· ἀνεπεκτάτων δὲ διὰ τὸ τοιόσδε καὶ τοιου-τοσί καὶ τηλικουτοσί — ταῦτα γὰρ ἐπέκτασιν ἀνεδέξαν-το διὰ τοῦ $\delta\epsilon$ καὶ τοῦ ι —. κοινῶν δὲ πρόσκειται διὰ τὰ 25 βάρβαρα, ὅλον διὰ τὰ Ἀδάμ, Ἰωσήφ, Δανιήλ· ταῦτα γάρ ἐστι βάρβαρα. ἔτι κοινῶν πρόσκειται διὰ τὸ ἱππό-τα ἀντὶ τοῦ ἱππότης καὶ μητίετα ἀντὶ τοῦ μητιέτης καὶ γεφεληγερέτα ἀντὶ τοῦ γεφεληγερέτης. ἔτι κοινῶν πρόσκειται διὰ τὰ κατὰ διάλεκτον· οἱ γὰρ Αἰολεῖς πολ- 30 λάκις εἰς α ποιοῦσι τὰς εὐθείας· ὁ Ἀρχύτα γὰρ φασιν ἀντὶ τοῦ Ἀρχύτης καὶ Ἰβραγῶρα ἀντὶ τοῦ Ἰβραγό-ρης. κατ' εὐθείαν πρόσκειται διὰ τὰς ἄλλας πτώσεις. ἐν-

κῶν πρόκειται διὰ τὰ δυϊκὰ καὶ πληθυντικά. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν τελικὰ ἔστιν ἑπτὰ· $\bar{\alpha}$, $\bar{\eta}$, $\bar{\kappa}$, $\bar{\xi}$, $\bar{\rho}$, $\bar{\sigma}$, $\bar{\psi}$.

„Τινὲς δὲ προστιθέασιν καὶ τὸ $\bar{\theta}$, οἷον ἄλλο, ἐκεῖνον” καὶ φασὶ τὸ $\bar{\theta}$ τελικὸν εἶναι οὐδετέρου ὀνόματος. Οὐκ ἔστι τοῦτο ἀληθές, ἀλλ’ ἀντωνυμία ἔστιν, ὥσπερ καὶ 5 [τὸ] τοῦτο.

Τοῦτα οὐκ ἀρέσκει τῷ τεχνικῷ· ἔστι γὰρ τὸ ἄλλον, ὅθεν καὶ ἐν τῇ συνθέσει λέγεται τὸ ἕξαιλλον καὶ πά-
ραλλον.

10

§ 8.

ΠΕΡΙ ΣΤΛΛΑΒΗΣ.

Πρεπόντως ἡμᾶς διδάξας τὰ στοιχεῖα, βούλεται καὶ περὶ συλλαβῆς διδάξαι τῆς ἕξ αὐτῶν, τῶν στοιχείων, ὥς 15 ἂν εἴποι τις, τικτομένης ἥτοι ὑφισταμένης. καὶ λέγει τῆς συλλαβῆς τὸν ὅρον τοῦτον, δηλοῦντα κυρίως εἶναι συλλαβὴν τὴν συλλαμβάνουσαν σύμφωνα καὶ φωνήεντα. καὶ δοκεῖ ὡς πρὸς εἰσαγομένους [ἦ] ὡς ἐν ὑπομνήματι καλῶς εἰρηκέναι. εἰ δ’ ἀκριβῶς τις ἐπισκέψοιτο τὸν ὅρον, πᾶς λό- 20 γος καὶ πᾶν βιβλίον καὶ πᾶν ποίημα συλλαβὴ ὃν εὗρίσκειται· σύλληψις γὰρ ἔστι φωνηέντων καὶ συμφώνων. δεῖ οὖν τῷ ὅρῳ προσθεῖναι, ὃ καὶ αὐτὸς παρέλιπεν οὐχ ὡς ἀγνοῶν ἀλλ’ ὡς προείρηκα, πρὸς εἰσαγομένους ἢ ὡς ἐν ὑπομνήματι γράφων. ἔστιν οὖν ἐλλείπον τοῦτο, ὃφ’ ἐν πνεῦμα 25 καὶ ἓνα τόνον ἀδιαστάτως ἀγομένη, ὥστε τὸν ὅλον ὅρον τῆς συλλαβῆς εἶναι τοιοῦτον· συλλαβὴ ἔστι κυρίως σύλληψις συμφώνων μετὰ φωνήεντός ἢ φωνηέντων, ὃφ’ ἓνα τόνον καὶ ἐν πνεῦμα ἀδιαστάτως ἀγομένη. τῆς προσθήκης ἰδοὺ ταύτης λεχθείσης ἐξεφύγομεν τὸ πάντα λόγον 30 καὶ πᾶν ποίημα καὶ πᾶν βιβλίον δοκεῖν εἶναι συλλαβὴν· οὐ γὰρ ὃφ’ ἐν πνεῦμα καὶ ἓνα τόνον ἀδιαστάτως λέγεται, εἰ μὴ ἐκάστη συλλαβὴ· τὰς μὲν λέξεις τὰς δυσλ-

λάβους· καὶ τρισυλλάβους ἢ καὶ περαιτέρω ἔστι διελεῖν εἰς συλλαβάς, ἐκάστην δὲ συλλαβὴν οὐκ ἔστι διελεῖν, εἰ μὴ εἰς στοιχεῖα, οὔτινες οὐκ εἰσὶ συλλαβαί. ὥς προεῖρηται οὖν, τῆς προσθήκης ταύτης προσελθούσης τελειός ἐστιν ὁ ὅρος τῆς συλλαβῆς.

5

Καὶ κινδυνεύουσιν αἱ μονογράμματοι συλλαβαί, δηλονότι αἱ δι' ἑνὸς φωνήεντος, καταχρηστικῶς εἰρημέ-
ναι συλλαβαί, μὴ εἶναι συλλαβαί, ὥς αὐτὸς φησιν. Εἴ-
ποιοι δ' ἂν τις ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογούμενος τοιαύτην πι-
θαυολογίαν, ὅτι οὐ δίκαιόν ἐστι τὰ φωνήεντα, τὰ καὶ τοῖς 19
συμφώνοις παρέχοντα ἐκφωνεῖσθαι τελείως, ἐξωσθῆναι
τοῦ ὅρου τῶν συλλαβῶν. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τοῦ ὅρου τῶν
ἀριθμῶν οὐκ ἐκβάλλομεν τὴν μονάδα — ἔστι γὰρ ὁ
ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τοιοῦτος, ἀριθμὸς ἐστὶ σύνθε-
σις μονάδων· εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ὥσπερ ἔστιν, ἡ 15
μονὰς οὐκ εὐρίσκεται οὔσα ἀριθμὸς, ὥς ἀσύνθετος οὔ-
σα. ἀλλ' ἐρεῖ αὐτὴ ἡ μονὰς ὅτι Ἐγὼ ἡ τοῖς ἄλλοις ἀρι-
θμοῖς τὸ εἶναι ἀριθμὸς παρέχουσα, ἐκβληθῆναι ἔχω τοῦ
καλεῖσθαι ἀριθμὸς; ἀδύνατον! — οὕτως οὖν καὶ τὰς
μονογραμμάτους συλλαβὰς οὐ δίκαιον ἐστὶν ἀπωθεῖσθαι 20
τῆς συγγενείας τῶν συλλαβῶν, εἰ καὶ μὴ δοκοῦσιν ἐμπε-
ριέχεσθαι τῷ ὅρῳ τῆς συλλαβῆς.

Ἐμπέπει δὲ στοιχεῖον συλλαβῇ, οἷον α· αὐτὴ δὲ λέξει,
οἷον αὖ· λέξις λόγῳ, ἀπελθε.

25

„Συμφώνου μετὰ φωνήεντος ἢ φωνηέντων.“ Ὅρα
τὴν ἀσθένειαν τῶν συμφώνων, ὅτι, καὶ πολλὰ ὥσι, συλλα-
βὴν πληρῶσαι οὐ δύνανται δίχα τῆς τῶν φωνηέντων βοη-
θείας, τὰ μέντοι φωνήεντα καὶ ἑνὸς μόνον ἔξαρκεῖ.
Γατίον δὲ ὅτι τὸ τέλειον μέγεθος τῆς συλλαβῆς μέχρι 30
καὶ ἐπὶ γραμμάτων, ὥς τὸ στράγγξ, τοῦλάχιστον δὲ καὶ
ἕως ἑνός, οἷον

„Οἷον καὶ βούς.“ Ἐστὶ καὶ λέξις ἐθνική, ἀφ' αὐ

γενική Καρός Κᾶρος. δεῖ οὖν λαμβάνειν τὴν $\overline{\kappa\alpha\rho}$ ἀπὸ τοῦ καρπός, καὶ τὸ $\overline{\beta\omicron\upsilon\varsigma}$ οὐκ ἐπὶ τοῦ ζᾶου, ἀλλὰ συλλαβὴν ἀποκεκομμένην ἀπὸ τοῦ Βούσιρις· αἱ γὰρ συλλαβαὶ καθ' ἑαυτὰς οὐδὲν σημαίνουσιν.

Στεφάνου. Φασὶ τιμὲς οὐ καλῶς [ἐν] εἰσαγωγικῇ τέχνῃ περὶ μέτρων γράψαι τὸν Διονύσιον· τὸ γὰρ περὶ συλλαβῶν περὶ μέτρων ἔστιν. εὖ δὲ πεποίηκεν ὁ τεχνικός, ὡς ἂν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας συνήθειαν ἔχοιεν οἱ παῖδες ποδίζειν τοὺς στίχους.

ΠΕΡΙ ΜΑΚΡΑΣ ΣΥΛΛΑΒΗΣ.

„Μακρὰ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους φύσει μὲν 15
τρεῖς, θέσει δὲ πέντε.” Οὐχ ὡς ἔτυχε περὶ μακρᾶς συλλαβῆς λέγει ὁ τεχνικός τὰς ἐπιεκτάσεις ἢ τὰς συστολάς τῶν συλλαβῶν γίνεσθαι, ἀλλὰ κατὰ παράδοσιν λέγει αὐτὰς γίνεσθαι. τρόπους δὲ τὰς γινομένας διαφορὰς φύσει καὶ θέσει.

„Καὶ φύσει μὲν ἦτοι ὅταν διὰ τῶν μακρῶν στοιχείων ἐκφέρεται, ὅλον ἤρως.” Εἰπὼν φύσει καὶ θέσει, προτάττει τὴν φύσιν· ἐκείνα γὰρ γνήσια ἔστι, καὶ δεῖ τὰ γνήσια προτάττειν τῶν μὴ γνήσιων. καὶ ἔστιν ἡ πρώτη διαφορὰ τῶν ἐκτεταμένων φωνηέντων, ὅταν τὰ μακρὰ στοιχεῖα, τό τε η καὶ ω , εὐρίσκηται. Ἰστέον δὲ 25
ὅτι παρὰ τοῖς μετρικοῖς πᾶσα μακρὰ δίχρονος, παρὰ δὲ τοῖς τεχνικοῖς τρίχρονός τε καὶ τετράχρονος, τρίχρονος μὲν ὡς ἡῦλον, ᾠθουν, τετράχρονος δὲ ὡς Θράξ. ἀλλὰ καὶ ἐνὸς ἡμίσεος χρόνον, ὡς υἱ καὶ αἶ, αἶ. τινες ἐὰν λάβωσι τὸ σ , τέλειαι γίνονται μακροί.

„Ἡ ὅταν ἔχη ἐν τι τῶν διχρόνων κατὰ ἔκτασιν παραλαμβανόμενον, ὅλον Ἄρης.” Δεύτερος τρόπος, ὅταν τὰ δίχρονα ἐκτεταμένα τὴν αὐτὴν ἔχωσι δύναμιν τῷ η καὶ τῷ ω .

„Ἡ ὅταν ἔχη μίαν τῶν διφθόγγων, οἷον *Λίας*.“ Τρί-
τος τρόπος, ὅταν ἔχη τὰς διφθόγγους. Ἀρ' οὖν ἔξεστί μοι
τὰς διφθόγγους καὶ τὰ δίχρονα διὰ παντὸς ἐκτείνειν; Λε-
κτέον ὅτι ἐν τοῖς μετρικοῖς τὰς διφθόγγους ἐκ παντὸς τρό-
που, τὰ δὲ δίχρονα οὐκ εἰκῇ, ἀλλὰ κατὰ τὴν παράδοσιν 5
καὶ χρῆσιν τῶν παλαιῶν. Ἰδοὺ γὰρ τὸ Ἄρες Ἄρες· καὶ μα-
κρὸν καὶ βραχὺ τὸ *ᾱ*· ἔξεστιν οὖν ὁμοίως καὶ ἡμῖν χρῆ-
σασθαι. καὶ τὸ *ι* ὡς μακρὸν καὶ βραχὺ, μακρὸν μὲν
ὡς τὸ

φίλε κασίγνητε,

10

βραχὺ δὲ ὡς τὸ

ἀλλὰ φίλον περ ξόντα.

„Θέσει δὲ ἦτοι ὅταν εἰς δύο σύμφωνα λήγῃ οἷον ἄλς.“
Ὁ πρῶτος τρόπος τῶν θέσει ἐστὶν ὃ εἰς δύο σύμφωνα
λήγων, τουτέστι παυόμενος, ἵνα πρὸ τῶν δύο συμφώνων 15
ἔχη φωνῇεν βραχὺ τὸ ὀφείλον διὰ τῆς συνθέσεως τῶν
συμφώνων τῶν προσφερόντων αὐτῷ ἀπὸ ἡμιχρονίου θέ-
σει μακρὸν γίνεσθαι δύο τε χρόνους ἀναδέξασθαι, αὐ-
τοῦ ἤδη ἔχοντος ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἕνα χρόνον, καὶ ὡς ἂν
τις χαριέντως, κατανοήσας ἐν τῇ συλλαβῇ χάριν ἀντὶ 20
χάριτος τῇ φωνήεντι ὑπὸ τῶν συμφώνων καὶ τοῖς συμ-
φώνοις ὑπὸ τοῦ φωνήεντος, ἀντιδεδωκότων τοῖς μὲν τὴν
ἐκφώνησιν διὰ τοῦ φωνήεντος, τῷ δὲ τὴν μήκυνσιν διὰ
τῶν συμφώνων. Καὶ περὶ τοῦ εἰς δύο σύμφωνα λήγειν
ὀφελόντος καὶ δι' αὐτοῦ μηκύνεσθαι τὸ βραχὺ φωνῇεν 25
ἀρκούντως λέλεχται.

Ζητήτῃε δ' ἂν τις ἐπιμελής εἰς τὰ τοιαῦτα περιέρ-
γως, τίλος ἕνεκα εἰς τρία σύμφωνα οὐδέποτε λήγει συλ-
λαβή, ἀλλὰ πρὸ μὲν ἑνὸς ἢ δύο φωνηέντων εὐρήσεις
τρία σύμφωνα ἐν μιᾷ συλλαβῇ, πρὸ ἑνὸς μὲν ὡς ἐπὶ 30
τοῦ στραβός, πρὸ δύο δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ στρουθός, μετὰ δὲ
φωνῇεν ἐν ἢ δύο σύμφωνα οὐχ εὐρίσκεται τρία λήγον-
τα ἐν μιᾷ συλλαβῇ. Τὴν αἰτίαν οὖν ἐμάθομεν εἶναι

ταύτην, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, φυσικὴν τε καὶ ἀναγκαίαν, τὰ
 φωνήεντα ἔοικεν ἐργάταις, τὰ δὲ αἰμφωνα φαρτίοις, ὡς
 τὰ μὲν αὐτοκίνητα, ὡς ἂν εἴποι τις αὐτόφωνα, τὰ δὲ
 ὡς ἑτεροκίνητα καὶ σὺν ἑτέροις ἐκφωνούμενα, αὐτὰ
 καὶ ἑαυτὰ τοῦ προφορικοῦ οὐ τυγχάνοντα, ὡς οὖν αἱ 5
 ἐργάται ἐπὶ μὲν τῶν ἁμῶν καὶ ἐπὶ τοῦ νῶτον τοῦ ὀπι-
 σθεν πλεῖον φόρτον δύνανται ἐπιφέρεισθαι ἢ περ ἔμπρο-
 σθεν ἐπὶ τῶν χειρῶν, οὕτω καὶ τὰ φωνήεντα ὕπισθεν
 μὲν τρία σύμφωνα φέρειν δύνανται, ἔμπροσθεν δέ, ὡς
 ἂν εἴποι τις ἐπὶ τῶν χειρῶν, τριῶν συμφώνων φόρτον 10
 καὶ βάρος οὐ δύνανται ἀνθέλκειν. Καὶ μὴ εἴπη τις τὸ
 στράγγ, ὡς ὅτι τὰ ξ ἔχον τὰ διπλαῦν δακτεῖ μετὰ ἔν φω-
 νῆεν τρία ἔχειν σύμφωνα. ἀπεδείχθη γὰρ ταῦτα μὴ
 συγκεῖσθαι ἐκ δύο συμφώνων, ἀλλ' εἶναι μακρὰ σύμφωνα.

15

Πολλὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα οὐκ εἰσὶν, ὡς φησιν
 ὁ ὑπομνηματίζων, εἰ μὴ τὸ ἄλς, Τίρυνς, μάκαρς, δά-
 μαρς, [καὶ] ἃ φησι τῷ περὶ ὀρθογραφίας σημειούμενα.
 εἰσὶ δὲ ταῦτα, ζόρξ, στράγγ, λύγξ, σάλλιγγξ, πῶνγξ.

„Ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρειται δύο 20
 σύμφωνα, οἷον ἀγρός.“ Δεύτερός φησι τρόπος, ὅταν ἐνὶ τῶν
 διχρόνων ἢ τῶν φύσει βραχέων ἐπενεχθῇ δύο σύμφωνα·
 τότε γὰρ γίνεται ἀνάγκη μακρὰ, ὅτι ἡ βραχεῖα ἓνα χρό-
 νον ἔχει καὶ ἕκαστον τῶν συμφώνων ἡμιχρόνιον, ὥστε ταῦ-
 τα συνεκρόμενα ἀποτελεῖν δύο χρόνους. ἡ δὲ μακρὰ ἐκ δύο 25
 χρόνων συνίσταται, ὥστε γίνεσθαι θίσει μακράν. βραχεῖ
 δὲ εἶπεν ἢ τῷ ε ἢ τῷ ο, βραχυνομένῳ ἐνὶ τῶν διχρόνων.

„Ἡ ὅταν εἰς ἄπλοῦν σύμφωνον λήγῃ καὶ τὴν
 ἐξῆς ἔχῃ ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένην, οἷον ἔργον.“ Τρί-
 τος οὗτος τρόπος ὁ κατὰ λήξιν καὶ ἐπιφοράν. λήγει δὲ 30
 εἰς ἄπλοῦν σύμφωνον, τῆς ἐξῆς ἀρχομένης ἀπὸ συμ-
 φώνου. ἀπλούτερον δὲ καὶ ἐνταῦθα εἶπε· συμβα-
 νει γὰρ ἐν ταῖς λέξεσι λήγειν μὲν τὴν προτέραν εἰς ἓν

σύμφωνον, τὴν δὲ ἐπιφερομένην μὴ ἀπὸ ἑνὸς μόνου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δύο, ὡς ἐν εἰσαγωγῇ δὲ παρῆκε τοῦτο. Τὶ δὲ διαφέρει οὗτος ὁ τρόπος τοῦ πρὸ αὐτοῦ; "Ὅτι ὁ μὲν τὴν ἐξῆς ἔχει ἀπὸ συμπεπλεγμένων συμφώνων ἀρχομένην, ὁ δὲ προκείμενος ἐν διαστάσει τὰ σύμφωνα, οἷον ἔρμα ἔρμος.

„Ἡ ὅταν διπλοῦν σύμφωνον ἐπιφέρηται, οἷον ἔξω." Τέταρτος οὗτος ὁ τρόπος. δείκνυσαι δὲ πότε ἐπιφέρεται καὶ πότε καταλήγει νόμῳ τῆς ὀρθογραφίας. λέγει δὲ ἐν τῷ ἔξω ἐπιφέρεται μᾶλλον ἢ καταλήγει τὸ ξ. Πόθεν δὴ-¹⁰ λον; Λόγος τεχνικὸς καταναγκάζει· τὰ γὰρ σύμφωνα μεταξὺ δύο φωνηέντων ἐν μιᾷ λέξει τῷ δευτέρῳ ἀκολουθεῖ.

„Ἡ ὅταν εἰς διπλοῦν σύμφωνον λήγῃ, οἷον Ἄραψ." Πέμπτον λέγει εἶναι τρόπον, ὅταν καταλήγῃ εἰς διπλοῦν¹⁵ σύμφωνον.

Ἰστέον δὲ ὅταν οἱ χρόνοι, ὡς ὄντες κυρίως προσω-
δίαί, ἐπάνω φωνηέντων τίθενται, δυνάμει δὲ καὶ εἰς 20
τὰ ἐπτακαίδεκα σύμφωνα. καὶ εἰς μὲν τὰ δύο μακρά,
λέγω δὴ ἥ καὶ ᾠ, μακρὰ τίθεται, καὶ εἰς τὰ δύο βρα-
χεία βραχεῖα· εἰς δὲ τὰ τρία δέχρονά ποτὲ μὲν μακρά,
ποτὲ δὲ βραχεῖα, κατ' ἀναλογίαν· εἰς δὲ τὰ τεσσαρακαί-
δεκα ὡπλᾶ ἡμιβραχεῖα δυνάμει, καὶ εἰς τὰ τρία διπλᾶ²⁵
τέλειαι βραχεῖαι, διὰ τὸ ἐκ δύο συμφώνων συνεστηκέ-
ναι αὐτά. συμπλεκόμενα δὲ τὰ σύμφωνα τοῖς φωνήεσσι
ἀποτελοῦσι τὴν ἐγγράμματον φωνήν. λοιπὸν εἰ τύχοι
φωνῆεν βραχὺ πρὸ δύο συμφώνων, [τῶν δύο συμφώνων
αἱ ἡμιβραχεῖαι] καὶ τοῦ ἑνὸς φωνηέντος ἡ τελεία βρα-³⁰
χεῖα συνελθόντα ἀποτελοῦσι τὴν τελείαν μακράν.

§ 10.

ΠΕΡΙ ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΣΥΛΛΑΒΗΣ.

„Βραχεῖα συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους δύο, ἥτοι 5
ὅταν ἔχη ἐν τι τῶν φύσει βραχείων, οἷον βρέφος.” Τὸ
γὰρ ε̄ καὶ ὁ φύσει βραχεῖα εἰσὶ, καὶ σημαίνει ἐν ἑκα-
στον αὐτῶν ἀπὸ ἐνὸς χρόνου. „ἢ ὅτε ἔχει ἐν τι τῶν
διχρόνων κατὰ συντολήν παραλαμβανόμενον, οἷον Ἄρης.”
Τὸ γὰρ ᾱ τοῦ Ἄρης συστέλλεται καὶ ἐκτείνεται παρὰ τῷ 10
ποιητῇ, καὶ ποτὲ μὲν ἕνα χρόνον σημαίνει, ποτὲ δὲ δύο,
ὥς τὸ

Ἄρες Ἄρες βροτολοιγέ.

Ἡ βραχεῖα συλλαβὴ οὐκ ἔχει πολυτρόπους τὰς μεταβο- 15
λάς, καθάπερ ἡ μακρὰ συλλαβὴ, ἀλλὰ δύο μόνας. ἢ
γὰρ φύσει βραχεῖα ὄντα τὰ φωνήεντα τὰς συλλαβάς
βραχύνει, ἢ βραχυνόμενα τὰ δίχρονα, οὐ χύδην, ἀλλὰ
καθάπερ ἐν τῷ περὶ μακροῦς συλλαβῆς εἰρήκαμεν, τῇ
χρήσει προσέχοντες τῶν ποιητῶν. 20

§ 11.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΗΣ ΣΥΛΛΑΒΗΣ.

Ἡ κοινὴ συλλαβὴ τῶν πρὸς τι ὅν τρόπον γὰρ 25
ἐν τῷ περὶ στοιχείου εἴρηται τὰ μίση εἰρησθαι δασείων
τε καὶ ψιλῶν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὴν κοινήν εἶναι λέ-
γει μακρῶν τε καὶ βραχειῶν. ὥςπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ λε-
γόμεν πολλάκις, ὁρῶντες κτήμα διασφύρων δεσποτῶν, τοῦ-
δε καὶ τοῦδε κοινόν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα κοινὴ συλλαβὴ 30
ἐστίν ἢ δυναμένη ὑπακούειν τῇ μακρᾷ καὶ τῇ βραχείᾳ.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ κοινὴ οὐκ ἀκαίρως ἐπινενόη-
ται τοῖς μετρίκοις· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι περὶ τὴν
τοιαύτην μετριώτεροί εἰσι, καὶ οὐ πάντως εὐποροῦσι λέ-
ξεως ὡς γνήσιος λόγος ἀπαιτεῖ τὴν μακρὰν φύσει καὶ
τὴν βραχεῖαν φύσει, τῶν τινὰ παραμυθούμενοι τὴν 5
κοινὴν εἰργάσαντο, ἵνα μὴ ὡς ἔτυχε τὰς μακράς ἐν κοι-
νῷ λαμβάνοιμεν τὰς βραχείας· μέθοδον οὖν τεχνικὴν
προέθεντο.

„Κοινὴ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τῶν τρεῖς, ἥτοι
ὅταν εἰς φωνῆεν μακρὸν λήγῃ καὶ τὴν ἐξῆς ἔχῃ ἀπὸ φων- 10
νήεντος ἀρχομένην, οἷον

οὐ τί μοι αἰτία ἐσσι.”

Τῇ κοινῇ συλλαβῇ κέχρηται οἱ ποιηταὶ ἐν τοῖς αὐτῶν
ᾠδαῖς. γίνεται δὲ ὁ πρῶτος τρόπος, ὅταν λέξις ἢ μέρος
λόγου λήξῃ εἰς φωνῆεν μακρὸν, ἐμφέρη δὲ ἡ ἐξῆς συλ- 15
λαβὴ ἕτερον φωνῆεν. τότε ἐκείνη ἡ συλλαβὴ βραχεῖα γί-
νεται, καὶ ἔστι μὲν καθ' ἑαυτὴν ἀμφίμακρος, ἐν δὲ τῷ
στίχῳ δάκτυλος.

„Ἡ ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπι-
φέρονται δύο σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν δευτέρον ἀμετά- 20
βολον” καὶ ἐξῆς. Καλῶς εἶπε βραχεῖ ἢ βραχυνομέ-
νῳ. τὸ γὰρ εἰ καὶ τὸ ο βραχεῖα εἴσι, τὸ δὲ α, ι, υ
ἐνίοτε μὲν βραχεῖα, ἐνίοτε δὲ μακρά. βραχυνόμενα οὖν
λέγει τὰ δίχροα. τὸ δὲ „καθ' ἐν ἁφωνόν ἐστιν” ἀντὶ
τοῦ ἐν συλλήψει, τούτεστιν ἐν συμπλοκῇ συμφώνου, ὡς 25
ἔστι τὸ κλε. τοῦτο οὐ δύναται γενέσθαι δύο μέρη λό-
γου, ὡς τὸ ἐκ Δαμειδαίμωνος· διὰ τοῦτο καθ' ἐν ἐστι,
καὶ δύναται καὶ μακρὰ γενέσθαι ἡ συλλαβὴ καὶ βρα-
χεῖα καὶ κοινὴ· ἐν δὲ ἐννέα ἁφωνα, β, γ, δ, κ, π, τ,
θ, φ, χ, καὶ τέσσαρες ἀμετάβολα. λ, μ, ν, ρ· ταῦτα οὖν 30
πρὸς ἄλληλα μινύμενα τριάκοντα δύο σχήματα ποιεῖ.
Αὕτη ἰδὲ ἡ δευτέρα διαφορὰ ἐπαγγέλλεται τὴν τοῦ πα-
λιμβραχείου θεραπείαν, ὅταν ἡ μακρὰ συλλαβὴ ὁμοίως

λήξῃ μὲν εἰς φωνῆεν, ἔτι γε μὴν καὶ εἰς μέρος λόγου.
ἀλλ' ἀπλούστερον εἶπεν ἀντὶ γὰρ τοῦ

πλάχθη ἐπεὶ Τροίης

εἶρηκε

Πατρόκλέ μοι δειλῇ.

5

καὶ ἡ δευτέρα γὰρ κοινή ἐστίν, οὐχ ὥσπερ ἀπαιτεῖ ὁ
λόγος, ἀλλ' ἐτέρῳ λόγῳ ὅτ' οὔτε καρεύει οὔτε μὴν εἰς
μακρὰν λήγει.

„Ἡ ὅτε βραχεῖα οὖσα κατὰπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου
καὶ τὴν ἐξῆς ἔχη ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον

10

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ
ἔμπησ."

Ὁ τρίτος τρόπος τῆς κοινῆς συλλαβῆς οὕτω γίνεται,
οἷον ὅταν βραχεῖα συλλαβὴ τελικὴ λέξεως ἢ μὴ ἐπιφε-
ρομένων ἐκείνων τῶν συμφώνων τῶν τὴν μακρὰν ποιοῦν- 15
των, ἀλλ' ἦτοι ἐνός ἢ μηδενός. πᾶσα γὰρ τελικὴ συλλα-
βὴ ἐκ τῆς ἀναπαύσεως χρόνον παραλαμβάνει, ὥς ἐν τῷ
οἱ δὲ μέγα ἰαχόντες ἐπέδραμον

καὶ

ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχὴ τε φόβος τε

20

καὶ

ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα

καὶ ἐν τῷ

καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον

25

Σημειωτέον δὲ ὡς οὐ καλῶς εἶπεν ὁ τεχνικὸς ἐν τούτῳ
τῷ τρόπῳ „καὶ τὴν ἐξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομέ-
νην." καὶ γὰρ ἡ ἐξῆς ἀρχῆται ἀπὸ συμφώνου, λήγη δὲ
ἡ πρώτη εἰς φωνῆεν, πάλιν κοινήν ποιεῖ, οἷον τὸ
περι καλὰ ῥέξα,

30

ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροται

Ἡ τρίτη διάφορα τὸν λογιῶν θεραπεύει καὶ ὧδε πάλ-

λιν, ὅταν βραχεῖά ἐστι κατὰ τὴν ἀρχήν, λήξῃ μέντοι εἰς μέρος λόγου, τῆς δευτέρας ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος, οὕτως ἢ κοινὴ γίνεται.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι γνήσιοι μὲν πόδες τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου δάκτυλός ἐστι καὶ ἐν τοῖς δυσυλλάβοις σπονδεῖος· οἱ δὲ κοινῶς λαμβανόμενοι ἀμφίμακρος, παλιμβακχεῖος, χορεῖος. τούτων ὁ μὲν ἀμφίμακρος κατὰ τὴν τρίτην συλλαβὴν καὶ κατὰ τὸν τρίτον τρόπον τῆς κοινῆς συλλαβῆς.

Διὰ τί δὲ τρεῖς τρόποι εἰσὶ τῆς κοινῆς συλλαβῆς, καὶ οὐ πλείους; Καὶ λεκτέον ὅτι πᾶσα συλλαβὴ ἦτοι μακρὰ ἐστὶν ἢ βραχεῖα. καὶ ἴσμεν ὅτι ἢ μακρὰ διχῶς γίνεται, ἢ φύσει ἢ θέσει, ἢ δὲ βραχεῖα μονότροπός ἐστιν. ἕκαστος οὖν ὁ τρόπος τῇ κοινῇ παρεχώρησεν, ὁ μὲν φύσει ἐν τῷ

οὗ τί μὲν αἰτία ἐστί;

ὁ δὲ θέσει ἐν τῷ

Πάτροκλέ μοι δειλῇ,

καὶ ὁ βραχὺς ἐν τῷ

μέγα ἰάχοντες ἐπιδράμον.

„Κοινὴ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους τρεῖς.“ [Τρεῖς] αὐτὸς φησὶ τρόπους εἶναι τῆς κοινῆς συλλαβῆς, ὡς πρὸς εἰσαγομένους ἢ ὡς ἐν ὑπομνήματι γράφων· εἰσὶ δὲ πλείους, οὓς δεῖ ἡμᾶς διεξιλεῖν. Εἰσὶ τοίνυν δυοκαίδεκα τρόποι, δύο μὲν οἱ τὴν μακρὰν εἰς βραχεῖαν καταφέροντες, οἱ δὲ δέκα οἱ τὴν βραχεῖαν εἰς μακρὰν ἀναφέροντες. ὧν φημὶ δέκα, αὐτὸς τὸν ἕνα παρέθετο ἐν τῷ τέλει τῆς κοινῆς συλλαβῆς.

Ἔστι τοίνυν τῶν δύο τρόπων τῶν τὴν μακρὰν εἰς βραχεῖαν καταφερόντων πρῶτος ὁ διὰ τῶν φωνηέντων, ἐν καὶ αὐτὸς φησιν, „ἦτοι ὅταν εἰς φωνῆεν καταλήγῃ μα-

μακρόν." Τρεῖς θέλει παραφυλακὰς ἔχειν ὁ πρῶτος τρό-
πος ὁ τὴν μακρὰν εἰς βραχεῖαν καταφέρων, τὸ εἰς μέ-
ρος λόγου καταλήγειν, ὅπερ παρέλιπεν ὁ τεχνικός, καὶ
τὸ εἰς φωνῆν ὁμοίως λήγειν, καὶ τὸ τὴν ἐπιφερομένην
λέξιν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχεσθαι, ὥς

5

οὐ τί μοι αἰτία ἐστίν,

ὅπερ αὐτὸς παρέθετο. ἔληξε γὰρ εἰς μέρος λόγου· ἡ γὰρ
μοῖ συλλαβὴ τέλειον μέρος λόγου ἀντιωνυμία ἐστίν. ὁμοί-
ως δὲ καὶ εἰς φωνῆν λήγει, τὸ *ι*, καὶ τὴν ἐπιφερομένην
ἀπὸ [φωνήεντος] τοῦ *αι* [ἔχει ἀρχομένην]. ταῦτα οὖν 10
τὰ τρία ἐκάστη μακρὰ ἔχουσα εἰς βραχεῖαν καταφέρε-
ται, ὅταν χρεῖαν σχῇ ὁ σκεπτόμενος ἀντὶ βραχείας αὐ-
τῇ χρῆσθαι. ὅθεν καὶ κοινὴ λέγεται, δυναμένη καὶ τὸν
χρόνον τῆς μακροῦς ὑποδέξασθαι πρὸς τὴν χρεῖαν τοῦ
σκεπτομένου, ὥς προεῖρηται ἡμῖν.

15

Δεύτερος τρόπος τοίνυν τῆς κοινῆς συλλαβῆς οὗτός
ἐστίν ὁ τῶν συμφώνων, ὁ τὴν μακρὰν εἰς βραχεῖαν κα-
ταφέρων. ὅταν οὖν ἐνὶ τῶν βραχέων ἢ ἐνὶ τῶν διχρόνων
εὐστελλομένῳ, ὅπερ ἔφη βραχυνομένῳ, ἐπιφέρηται δύο
σύμφωνα ἐκ τῆς ἐπερχομένης συλλαβῆς, οὐχ οἰαδήποτε 20
σύμφωνα, ἀλλ' ἵνα τὸ μὲν πρότερον αὐτῶν, ὅπερ ἔφη ὁ
τεχνικός ἡγούμενον, ἄφωνόν ἐστι, τὸ δὲ δεύτερον ἀμε-
τάβολον ὑπάρχει, ἐν ἐπιπλοκῇ, ὅπερ ἔφη ὁ Διονύσιος
καθ' ἓν, τότε τὴν τοιαύτην συλλαβὴν ἔξεστι τῷ σκεπτο-
μένῳ ἀντὶ βραχείας παραδέξασθαι. διὸ καὶ κοινὴ λέγε- 25
ται συλλαβή, χρόνον ἔχουσα καὶ μακροῦς καὶ βραχείας
πρὸς τὴν χρεῖαν τοῦ σκεπτομένου, ὥς τὸ Πάτροκλε, ὁ
παρέθετο αὐτός. ἡ γὰρ κλε συλλαβή, ἔχουσα προηγού-
μενον ἄφωνον καὶ δεύτερον ἀμετάβολον ἐν ἐπιπλοκῇ,
δύναται τὸ πρὸ αὐτῆς *ο*, τὸ τῆς *τρο* συλλαβῆς, μακρόν 30
ποιεῖν καὶ οὐ ποιεῖν, ὥς βούλεται ὁ σκεπτόμενος. ὁμοί-
ως καὶ ἡ *τρο* τὸ πρὸ αὐτῆς *αι* καὶ μακρὰν ποιεῖ καὶ οὐ
ποιεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἄφωνον καὶ ἀμετάβολον ἐν ἐπιπλοκῇ.

Ggg

Ἰδού, οἱ δύο τρόποι ἐπληρώθησαν οἱ τὴν μακρὰν εἰς βραχεῖαν καταφέροντες.

Τῶν δὲ τὴν βραχεῖαν εἰς μακρὰν καταφερόντων δέκα τρόπων ὄντων παρὰ τῷ ποιητῇ, ἓνα φησὶν ὁ τεχνικός, καὶ αὐτὸν ὀλίγον τι ἐλλείποντα τοῦ τελείου. 5

Ἡ ὅταν βραχεῖα οὕσα καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἐξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην. Ἀλείπει τὸ πολὺ φωνήεντος· οὐ γὰρ οἰουδὴποτε φωνήεντος ἐπιφερομένης ἀρχομένου λέξεως, τὴν πρὸ αὐτοῦ βραχεῖαν, εἰς μέρος λόγου καταλήγουσαν, μακρὰν ἀποτελεῖ. Ποῖον 10 οὖν φωνῆεν τοῦτο ἀποτελεῖ; Τὸ ι. ἰδού καὶ [ὀ] αὐτὸς παρέθετο παράδειγμα, διὰ τῆς ἐπιφορᾶς τοῦ ι ἔδειξε τὴν βραχεῖαν μηκυνομένην, ὥς τὸ

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἱαχῇ.

τῆς θεν συλλαβῆς εἰς μέρος λόγου καταληγούσης καὶ 15 βραχεῖας οὕσης, ἐπερχόμενον τὸ ι, καὶ οὐκ ἕτερον φωνῆεν, ἀρχόμενον λέξεως τῆς ἐπιφερομένης, ἐμήκυνε τὴν πρὸ αὐτοῦ βραχεῖαν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ

οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες.

τὴν γα συλλαβὴν ἢ ἐπιφορὰ τοῦ ι, ἀρχουσα λέξεως, 20 ἐμήκυνε.

Δεύτερος τρόπος ὁ διὰ τῆς ὀξεῖας τὴν βραχεῖαν εἰς μακρὰν ἀναφέρον. Αὕτη οὖν ἡ ὀξεῖα, ἐπικειμένη τινὶ τῶν βραχείων ἢ τινὶ διχρόνῳ συσσελλομένῳ, μηκύνει αὐ- 25 τήν, ὥς ἐπὶ τοῦ

Τρώες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

ἰδού, ὁ τελευταῖος ποὺς πυρρίχιος μὲν ὑπάρχει, διὸ καὶ δοκεῖ προσάπτειν τῷ στίχῳ παῖδος τὸ λεγόμενον μελουρον· ἐπειδὴ δὲ τὴν ὀξεῖαν ἔχει ἐπικειμένην ἐπὶ τοῦ ὀ, 30 ἀντὶ τροχαίου παρελλήπται, τῆς ὀξεῖας μηκυνούσης τὸ ὀ. καὶ σὺν ἀκρίτως· δοκεῖ γὰρ ἡ ὀξεῖα, ἀνατεινομένη τῇ τε φωνῇ καὶ αὐτῇ τῇ θέσει καὶ διατυπώσει τοῦ χα-

ρακτῆρος τοῦ ἑαυτῆς, τὴν βραχείαν ἀνακαλεῖσθαι καὶ ἀνάγειν εἰς ὑπερέραν τάξιν. ὅθεν καὶ οἱ μουσικοὶ ἐπὶ τῶν συλλαβῶν τῶν ἔχουσῶν τὰς ὀξείας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐμβραδύνουσι τοῖς κρούσμασι· προεληφται δὲ ἡμῖν ὡς οἱ παλαιοὶ τὴν μακρὰν ἐν διπλασίονι χρόνῳ τῆς βραχείας ἐξεφώνουν. Ἡ ὀξεῖα οὖν τριαύτην ἔχει φύσιν καὶ δύναμιν, ὡς μὴ μόνον ἐπικειμένη ἐπάνω βραχείας μνηκύνει αὐτήν, ἀλλὰ καὶ προκειμένη καὶ μετακειμένη δύνασθαι τῇ βραχείᾳ χρόνον χαριεῖσθαι, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἢ ναύτησι τέρας ἢ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν. 10

τοῦ γὰρ τέρας ἡ ρας συλλαβή, βραχεῖα οὕσα, διὰ τῆς προκειμένης ὀξείας ἐμνηκύνθη τῆς ἐπικειμένης τῇ τε συλλαβῇ· καὶ δοκαῖ ὁ στίχος πάθος ἔχειν τὸ λεγόμενον λαγαρόν, ἀλλ' ἀπαθῆς ὡς οἷόν τε γέγονε διὰ τῆς ἐπικειμένης ὀξείας. Μετακειμένη δὲ ὡς 15

αἰαῖα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν ὤσατο χειρὶ. τῆς ἀπὸ βραχείας ὕψους, ἡ ὀξεῖα τῆς ἔθεν ἐμῆκυνεν, ὅθεν καὶ αὐτὸς ὁ στίχος, δοκῶν κατὰ τὸν πόδα τοῦτον πάθος ἔχειν τὸ λεγόμενον λαγαρόν, ἀπαθῆς ὡς οἷόν τε γέγονε διὰ τῆς ἐπιφορᾶς τῆς ὀξείας. ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέ- 20 ρου παθὸς μὴ ἐσχηκώς μηδεμίαν βοήθειαν, ἔμεινε τὸ προλεχθὲν πάθος τὸ λαγαρόν· τοῦ γὰρ παρειπών τὸ α οὐδεμιᾶς ἐκ τῶν δέκα τρόπων ἔτυχε βοηθείας τῶν ἀναφερόντων τὴν βραχείαν εἰς μακρὰν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἔθεν ἐπιφερομένης ὀξείας ἐμνηκύνθη, δηλοῦν ὅτι παρὰ τῷ ποιε- 25 τῇ, φημὶ δὲ τῷ Ὀμήρῳ, [ὦ] καὶ ἔξεστι τοῖς δέκα τρόποις κεχρησθῆαι ταῖς ἀναφέροναι τὴν βραχείαν εἰς μακρὰν. ἡμῖν δὲ ἐκ τῶν δέκα τρόπων ἐνὶ μόγῳ ἔξεστι κεχρησθῆαι, ὃν μετ' ὀλίγον ἐροῦμεν. 30

Τρίτος τρόπος ὁ διὰ τῆς περισπωμένης. Ἀὕτη τοῖ- 30 νυν ἡ περισπωμένη προκειμένη τῆς βραχείας καὶ μετακειμένη — οὐ γὰρ δυνάμεθα εἰπεῖν ἐπικειμένη τῇ βραχείᾳ· ἀδύνατον γὰρ ἐπάνω βραχείας εὐρεῖν περισπωμέ-

νην, ἐκ δύο τόνων συγκειμένης καὶ ἡχοῦσης λαβεῖν δύο χρόνους ἔχουσαν φύσει, οὐ θέσει (οἱ γὰρ τόνοι, ὥς φύσει ὄντες, καὶ τὰς φύσει μακρὰς, ἴσασι καὶ οὐχὶ τὰς διὰ συμφώνων θέσεως μακρὰς γινομένης), τῆς δὲ βραχείας ἓνα χρόνον ἔχουσης καὶ μὴ δυναμένης ὑποδέξασθαι τῶν δύο χρόνων τὴν τονικὴν δύναμιν — αὕτη τοίνυν ἡ περισπωμένη τῇ πρὸ αὐτῆς βραχείᾳ ἢ τῇ μετ' αὐτὴν δύνανται χαρίζεται τίνα καὶ ἱσὺ βραχείας εἰς μακρὰν ἀναφέρει παρὰ τῷ ποιητῇ, ὥς προείρηται. καὶ τῇ μὲν πρὸ αὐτῆς, ὥς ἐπὶ τοῦ 10

πάντῃ ἐποικομένη, πρὶν αὐτὴ ἐν χερσὶ γυναικῶν τοῦ γὰρ πρὶν τὸ εὖ συσσελλόμενον ἐμῆκύνθη διὰ τῆς συναιρέσεως τῆς ἀπὸ δύο φύσει χορῶν· ἀλλὰ καὶ δοκοῦν προσάπτειν τῷ στίχῳ πάθος τὸ λεγόμενον λαγαρόν, διὰ τῆς ἐπιφερομένης ὥς οἷόν τε ἐμῆκύνθη περισπωμένης. 15 τῇ δὲ μετ' αὐτήν, ὥς ἐπὶ τοῦ

οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην καὶ νῆπιον υἱόν· πάλιν γὰρ ἐν τῷ οἰκῆας τὸ εὖ συσσελλόμενον διὰ τῆς προκειμένης περισπωμένης ἐμῆκύνεται.

Τέταρτος τρόπος ὁ διὰ τῆς δασείας. Αὕτη τοίνυν 20 ἡ δασεῖα ἐπικειμένη καὶ μετακειμένη καὶ προκειμένη τὴν βραχείαν εἰς μακρὰν ἀνάγει, ἐπικειμένη μὲν ὥς ἐπὶ τοῦ

ἕως ὃ ταυθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα· προκεφάλου γὰρ ὅτος τοῦ στίχου τούτου τὸ μὲν εὖ τὸ ἐν 25 ἀρχῇ οὐ μετρεῖται, τὸ δὲ ὥς ὁ ἀντὶ σπονδείου παραλαμβάνεται, τῆς δευτέρας συλλαβῆς τὸ ὁ μόνον ἔχουσης καὶ μὴ ἐπιφερομένων δύο συμφώνων. ἀλλὰ δασεῖα ἐπικειμένη ἐμῆκυνεν αὐτὸ τῷ πνεύματι καὶ τῇ διαστάσει τῶν φωνητικῶν ὁργάνων τῶν μᾶλλον διατεινομένων ἐν 30 τῇ προφορᾷ τοῦ πλεονος πνεύματος. Προκειμένη δὲ ὥς ἐπὶ τοῦ

ἔλπομαι ἐκτελέσθαι, ἵνα μὴ ῥέξωμεν ἑδῶ·

τοῦ γὰρ ἵνα τὴν $\overline{\nu\alpha}$ συλλαβὴν, βραχεῖαν οὖσαν, ἡ δασεῖα
 τῷ $\mu\epsilon\lambda\iota$ ἔπιχειμένη, τοῦ δὲ α προκειμένη, ἐμήκυνεν.
 ἀλλ' εἴποι τις ὅτι τὰ μ ἐπιφερόμενον ἐμήκυνε τὴν $\overline{\nu\alpha}$
 συλλαβὴν, βραχεῖαν οὖσαν. ἀλλ' ἐπὶ πασῶν τῶν βραχεῶν
 τῶν ἀναφερομένων εἰς μακρὰς διὰ τούτων τῶν βοη- 5
 θημάτων τοῦτο δεῖ σκοπεῖν, ὅταν λέγῃ τις [λέξιν] βρα-
 χεῖαν ἔχουσαν συλλαβὴν, ἣν χρεῖαν ἔχει ὁ ποιητὴς εἰς
 μακρὰν ἀνάγειν διὰ τῆς δασείας ἢ τῆς ὀξεύας ἢ τῆς πε-
 ρισπωμένης. [εἰ] ἐν ἑαυτῇ ἔχει ἡ λέξις τὸ ὀφείλον βοη-
 θῆσαι τῇ βραχεῖᾳ, τῷ ἰδίῳ κέχρηται μᾶλλον βοηθήμα- 10
 τι ἢ περ τῷ ξένῳ. εἰ μὴ εἴποι τις ὅτι, ὥσπερ σύμφωνα τὰ
 ἐπιφερόμενα τῇ προκειμένη βραχεῖᾳ διὰ τῆς αὐτῶν ἐπι-
 φορᾶς χρόνον χαρίζονται, οὕτω καὶ ἡ ἐπιφερομένη ἐπὶ
 τούτων βοήθεια μᾶλλον ἐστὶ δραστηκωτέρα. Ἐπιφερο-
 μένη ἡ δασεῖα μῆκύνει τὴν πρὸ αὐτῆς βραχεῖαν, ὥς 15
 ἐπὶ τοῦ

αἱ κε κακὸς ὥς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
 τὸ γὰρ κακὸς τὴν $\overline{\kappa\omicron\varsigma}$ συλλαβὴν βραχεῖαν ἔχον, ἡ δα-
 σεῖα ἐπιφερομένη τοῦ ὥς ἐμήκυνε.

Πέμπτος τρόπος ὁ διὰ τῆς στιγμῆς. Αὕτη τοίνυν 20
 ἡ στιγμή καὶ ἡ τυχοῦσα μὲν ὥς ἐπὶ τοῦ

μή μ ἀπογυιῶσης μένεος, ἀλλῆς τε λάθωμαι.
 ἐνταῦθα γὰρ τὸ $\overline{\omicron\varsigma}$ ἐμήκυνεν ἡ πασῶν τῶν στιγμῶν
 ἐλάττων, ἡ ὑποδιαστολή. μάλιστα δὲ ἡ τελεῖα τῇ πρὸ
 αὐτῆς βραχεῖᾳ δύναμιν χαρίζεται, καὶ ἀντὶ μακρᾶς αὐ- 25
 τῆς παραλαμβάνομεν παρὰ τῷ ποιητῇ. καὶ οὐκ ἀκαί-
 ρως· τῇ γὰρ σιωπῇ τῆς στιγμῆς χρόνον ἡμῶν ἐκδιδούσης
 δοκεῖ μῆκύνεσθαι ἡ βραχεῖα, ὥς ἐπὶ τοῦ

καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὐχεσθαι ἀνάγει.
 τοῦ γὰρ πόσιας ἡ $\alpha\varsigma$, βραχεῖα οὖσα, διὰ τῆς ὑποτε- 30
 λείας στιγμῆς μῆκύνεται· ὥς [γὰρ] ἐμάθομεν ἐπὶ τῆς
 στιγμῆς, τοῦ δὲ ἐπιφερομένου καὶ μὴ προκειμένου τοῦ
 μὲν ἡ ὑποτελεῖα τίθεται.

Ἐκτος ὁ διὰ τῶν ἀμεταβάλων. Ταῦτα τοίνυν τὰ ἀμετάβολα ἀρχόμενα λέξεως τὴν πρὸ αὐτῆς βραχεΐαν μακρὰν ποιεῖ, καὶ μάλιστα τὸ ρ, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἀλλὰ μέγα ῥέξας·

τὸ γὰρ ρ τοῦ ῥέξας τὴν πρὸ αὐτοῦ γὰ συλλαβὴν, βρα- 5
χεΐαν οὔσαν, ἐμήκυνεν. εἰ δέ τις εἰποι, μεμνημένος τοῦ προλεχθέντος ἡμῖν λόγου, ὅτι οὐχ ἡ ἐπιφορὰ τοῦ ρ ἐμή-
κυνε τὸ α, ἀλλ' ἡ προκειμένη τοῦ γὰ ὀξεΐα, ἣ τε λέξις
ἔχουσα ἰδίαν ἐπικουρίαν ξινής οὐ δέεται, ὡς προείρηται,
οὐ καλῶς ἐρεῖ, διὸ ἐφ' ἑτέρον στίχον ζητήσας εὔροι διὰ 10
τῆς τοῦ ρ καὶ μόνου βοηθείας μηχανομένην βραχεΐαν,
ὡς ἐπὶ τοῦ

ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσιν·

ἐνταῦθα γὰρ ἡ δὲ διὰ τοῦ ρ μηκύνεται μόνου. Διὰ
τί δὲ ἔφην μάλιστα τὸ ρ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀμεταβάλων 15
μηκύνειν τὴν πρὸ αὐτοῦ βραχεΐαν; Ἐπειδὴ οὐ μόνον
τῷ ποιητῇ ἔξεστι τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ ἡμῖν τοῖς με-
ταγενεστέροις, καὶ τούτῳ μόνῳ τῷ τρόπῳ ἐκ τῶν δέκα
τρόπων ἔξεστι καὶ ἡμῖν κεχρῆσθαι, καὶ οὐχ ὅλων ἀλλὰ
τῇ τοῦ ρ ἐπιφορᾷ μόνον μηκύνειν τὴν βραχεΐαν, τῷ δὲ 20
ποιητῇ καὶ τῇ τῶν ἄλλων, τοῦ μὲν λ, ὡς ἐπὶ τοῦ

ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι·

τοῦ δὲ μ,

θυμὸν ἀπὸ μελέων δύναι δόμον·

τοῦ δὲ ν, ὡς ἐπὶ τοῦ

25

ἀλλ' ὕδατι γίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα.

Οἱ ἄλλοι τέσσαρες τρόποι διὰ τοῦ δ, π, σ, τ ἀπο-
τελοῦνται· ἕκαστον γὰρ τούτων ἀρχὸν λέξεως παρὰ τῷ
ποιητῇ τὴν πρὸ αὐτοῦ βραχεΐαν μηκύνει, ὅταν χρειά γέ-
νηται. καὶ οὐκ ἀκαίρως· ἐπειδὴ γὰρ ἐν τισὶ λέξεσιν 30
ἔχουσαις ἕκαστον τούτων, φημι δὲ τὸ δ, π, σ, τ, ἀπο-
τελοῦνται [διπλασιασμοί] καὶ ἔξεστι τῷ ποιητῇ καὶ ἡμῖν
διὰ τὸ μέτρον διπλασιάζειν αὐτά, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔδεισεν,

ἔδδειςαι δ' ὁ γέρων,
καὶ ὥς ἐπὶ τοῦ
ὀππότε δὴ καὶ ἐμοί,
καὶ ὥς ἐπὶ τοῦ ποσὶ,
ποσὶ [δ' ὑπὸ λιπαροῖσι],
καὶ ἐπὶ ταῦ ὅτι

5

ὅτι κεν εἴπω,
τούτου χάριν καὶ ἐνὸς ὑπάρχοντος αὐτῶν, ἀρχομένου λέ-
ξεως, φυσικὴν συνήθειαν ἔχόντων αὐτῶν ἐν τισι διπλα-
σιαῖσθαι, ὥς προεῖρηται, ἐκείνῳ τῷ διπλασιασμῷ νῦν
πεχρήμεθα ὥς δυναμένῳ τὴν βραχεῖαν εἰς μακρὰν ἀνα-
γαγεῖν. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ δ, ὥς ἐπὶ τοῦ

κεῖσθ'· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε·
ἐπὶ τοῦ π δέ, ὥς ἐπὶ τοῦ

ὦ υἱὲ Πετεῶο, διωτρεφέος βασιλῆος·

15

ἐπὶ δὲ τοῦ σ, ὥς ἐπὶ τοῦ

Ἀρτέμιδι σε ἔγωγε εἶσκω

καὶ

οἶδα ὅτι σὺ μὲν ἐσθλός

καὶ

20

ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συμφεοῖσιν ἐέργνυ·

ἐπὶ δὲ τοῦ τ, ὥς ἐπὶ τοῦ

μήτε σύγ' Ἄρρηα τά γε δαίδιθι, μή τέ τιν' ἄλλον·

[καί]

στῇ δ' ἄρ' ὑπ' Αἰαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.

25

Ἰδοὺ τοὺς δέκα τρόπους ἐπληρώσαμεν τοὺς τὴν βρα-
χεῖαν εἰς μακρὰν ἀναφέροντας.

Ἔστι δὲ ἐν τοῖς κοινῇς μέτροις καὶ ἡ καλουμένη συν-
εκφώνησις, ἡ καὶ συνῆψις λέγεται, ὅταν γὰρ φωνηέν-
των ἐπάλληλος γένηται ἡ προφορά, τότε γίνεται ἡ συν-
ῆψις εἰς μίαν συλλαβὴν. Διαφέρει δὲ συναλοιφῆς. ἡ
μὲν γὰρ γραμμάτων ἐστὶ κλοπή, ἡ δὲ χρόνων· καὶ ἡ μὲν

30

συναλοιφή, ὡς λέγεται, φαίνεται, ἡ δὲ οὐ. Τρόποι δὲ
συνεκφωνήσεως τέσσαρες, ἢ δύο μακρῶν εἰς μίαν,

ἢ οὐχ ἄλλῃς ὅτι γυναικάς.

δευτέρα ἡ βραχείας καὶ μακρᾶς, ὡς τὸ

ὁρόων ἐπὶ οἶνοπα πόντων.

ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν,

χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.

τρίτη ἡ μακρᾶς καὶ βραχείας,

θώρακα ῥῆξε δηῖων ἀμφὶ στήθεσφιν.

ἡ τετάρτη δύο βραχειῶν εἰς μίαν βραχείαν, σπανίως 10
δί, οἶον

σεῖων μέλιν Πηλιάδα.

ἔστι γὰρ Ἰωνικὸν ἀπὸ μελίζονος. Πολλάκις δὲ συνεκφω-
νηαῖς μὴ νοηθεῖσα μέτρον ἀμείβει. τὸ γὰρ

ἢ οὐχ ἄλλῃς ὅτι γυναικάς.

ἑναπαιστικόν ἐστίν.

§ 12.

ΠΕΡΙ ΛΕΞΕΩΣ.

„Λέξις ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον.“ Διεξελθὼν ὁ τε- 20
χνικὸς περὶ τοῦ στοιχείου καὶ περὶ τῶν συλλαβῶν, λοι-
πὸν παραβάλλει εἰς τὸν περὶ τῆς λέξεως λόγον. εἰκότως.
καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν στοιχείων συλλαβαί, ἀπὸ δὲ συλλαβῶν
αἱ λέξεις, ἀπὸ δὲ λέξεων διάνοιαι, ἀπὸ δὲ διανοιῶν ὁ
τέλειος λόγος, ὥστε οὖν κατὰ τάξιν τοὺς εἰσαγομένους 25
παιδεύει. καὶ φησὶ λέξις ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον
τοῦ κατὰ σύνταξιν λόγου. Κακῶς δὲ ὥρλοστο· ταῦ-
τὸν γὰρ καὶ τὸ στοιχεῖον. ἀλλ' ἔδει εἰπεῖν μέρος ἐλάχιστον
διανοίας. Καὶ λέγομεν ὅτι, ὡς ἐν εἰσαγωγῇ τὰ ποικίλα
ἐκφεύγει· τῷ γὰρ εἰσαγομένῳ ζητήματα μυρία ὑπήντα 30
περὶ διακρίσεως καὶ συντάξεως λόγου καὶ διανοίας.

Τῷ ὅρῳ τούτῳ λείπει τι. εἰ γὰρ ὡς τέλειον αὐτὸν

λάβοιμεν, εὐρίσκεται καὶ ἐν γράμμα καὶ μία συλλαβὴ λέξις οὕσα· μέρος γάρ ἐστιν ἐλάχιστον τοῦ λόγου καὶ ἐκάστη συλλαβὴ καὶ ἕκαστον γράμμα. καὶ οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν ὅτι ἀγνοῶν ὁ τεχνικὸς ἑλλιπῶς ἔφη τὸν ὄρον, ἀλλ' ὡς πολλάκις εἴρηται, ὡς πρὸς εἰσαγομένους 8 ἦτοι ἐν ὑπομνήματι γράφων τινὰ παρεσιώπησε. Τί δὲ ἑλλιπές; Τοῦτο, νοητὸν τι σημαῖνον. εἰπώμεν οὖν ἄνωθεν τὸν ὄρον μετὰ τῆς προσθήκης αὐτοῦ, καὶ εὐρίσκομεν αὐτὸν ἀνελλιπῆ καὶ τέλειον. τί ἐστι λέξις; μέρος ἐλάχιστον τοῦ κατὰ σύνταξιν λόγου, νοητὸν τι σημαῖνον. 10 ἰδοὺ ἡ προσθήκη αὕτη οὐκ ἐτι ἐνδίδωσιν οὐδὲ συγχωρεῖ ὑπονοεῖν τὴν συλλαβὴν· οὐ γὰρ νοητὸν τι σημαίνει, ὑπεξαίρουμένων τῶν μονογράμμάτων καὶ μονοσυλλάβων λέξεων. ἐκεῖναι γὰρ οὐ διὰ τὸ μονογράμματα εἶναι ἢ μονοσύλλαβα νοητὸν τι σημαίνουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν ταῖς 15 λέξεσι κατατετάχθαι.

„Τοῦ κατὰ σύνταξιν λόγου.” Τοῦ ἐντελοῦς κατὰ σύνταξιν ἢ καὶ πρεπούσης τάξει προφερομένου λόγου.

Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ ἔξω ἔξις, οὕτως ἀπὸ τοῦ λέξω λέξις· λέγω δὲ οὐ [τὸ] εἰκῇ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σημαίνοντος τὸ ση- 20 μαινόμενον· ἴδιον γὰρ λέξεως σημαντικὸν ἔχειν, συλλαβῆς δὲ ἴδιον τὸ μὴδὲν σημαίνειν. τὰ δὲ λέγω σημαίνειν τρία, τὸ ἀπαγγέλλω, τὸ ἀριθμῶ, τὸ ἐπιλέγομαι· λέξις οὖν ἡ σημασίας ἀπαγγελτική, ἢ ἡ πρὸς σύνταξιν λόγου καταριθμουμένη, ἢ ἡν πᾶς συνεκλέγεται μᾶλλον τῆς 25 ἀσήμεου φωνῆς.

Διαφέρει δὲ σύνταξις συνθέσεως, σύνταξις μὲν ἐστὶ λέξεων παράθεσις ὁμοῦ μὲν γεγραμμένων, μὴ ὁμοῦ δὲ νοουμένων· σύνθεσις δὲ μιᾶς ἢ δύο ἢ τριῶν λέξεων ἔνωσις ὑφ' ἑνα τόνον καὶ ὑφ' ἑν πνεῦμα. *) Τὴν δὲ σύν- 30

*) Ἐνωσις ἐστὶ διαιστώτων πραγμάτων κοινωνικὴ συνδρομή· ἔνωσις δὲ εἴρηται διὰ τὸ εἰς ἑν συνωθεῖσθαι τὰ πράγματα· κατὰ δὲ τρόπους δέκα λέγεται ἡ ἔνωσις. α' κατ' οὐσίαν. β' κα-

ταξιν ἐνταῦθα τὴν πεζὴν εἶπε ἀράσιν, ἥ τις πεζὴ λέγεται, ὅτι δι' αὐτῆς, ὡς δημοσίας ὁδοῦ, πάντες ὁδεύουσι καὶ ποιηταὶ καὶ πεζολόγοι· πεζὴν γὰρ λέγει τὴν κοινήν· τῇ μέντοι ποι μόνον χρωῖνται ὅσοι τῇ κοινωνίᾳ τῶν νοημάτων τῶν ἐντελῶν ἄκραν ἔνωσιν. ἡ ὀριστέον οὕτως. 5
λέξις ἐστὶ φωνὴ ἐγγράμματος, νοητόν τε ἀποτελοῦσα. ἐγγράμματός δὲ φωνὴ ἐστὶν ἀποτέλεσμα τοῦ ἐν ἡμῖν ἀποτεθῆσανδρισμένου πνεύματος. Εἰ δὲ λέγοις ὡς οἱ παραπληρωματικοὶ σύνδεσμοι λέξεις εἰσὶ καὶ οὐκ ἔχουσι νοητόν, φάμεν ὡς πρῶτον ἔχουσιν, ὡς ὁ γέ μείωσιν, 10
τοῦτ' ἄγε μοι χάρισται,
καὶ ἔμψασιν, καλῶς γε· ὁ πέρ ἐναντίωσιν,
μηδ' οὕτως ἀγαθός περ ἔων

καὶ

ἀνάσχεο κηδομένη περ·

15

παραπληρωματικοὶ δὲ καλοῦνται, ὅτι διάφορα δηλοῦντες τὴν διάνοιαν. εἰ δὲ τινες οὐ σημαίνουσιν, οὐ τῶν ὅλων κρατήσουσιν. ἄλλως τε λέξεως ἴδιον τὸ ἐγκλίνεσθαι· ἐγκλίνεται δὲ ἡ θῆν, ὅλον

οὐ θὴν ἔκτορι πάντα νοήματα,

20

καὶ ὁ κέν, ὅφρα κεν, καὶ ὁ τοί, οὔτοι. Καλῶς δὲ εἶπε „τοῦ κατὰ σύνταξιν λόγου.” πολλαχῶς γὰρ λέ-

θ' ὑπόστασιν. γ' κατὰ σχέσιν. δ' κατὰ παράθεσιν. ε' καθ' ἁρμονίαν. ς' κατὰ κρᾶσιν. ζ' κατὰ φύρσιν. ἡ κατὰ σύγχυσιν. θ' κατὰ σωρείαν. ι' κατὰ συγκαλοφῆν, καὶ κατὰ οὐσίαν μὲν ἔνωσις ἐστὶν ἐπὶ 25 τῶν ὑποστάσεων, τουτέστι τῶν ατόμων· καθ' ὑπόστασιν δὲ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν, ὡς ἐπὶ ψυχῆς καὶ σώματος· κατὰ σχέσιν δὲ ἐπὶ τῶν γνωμῶν, ὡς εἰς ἐν θελήμα· κατὰ παράθεσιν δὲ ὡς ἐπὶ τῶν σκελίδων· καθ' ἁρμονίαν δὲ ἐπὶ τῶν λίδων· κατὰ κρᾶσιν δὲ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν, ῥῖνου καὶ ὕδατος· κατὰ φύρσιν δὲ ἐπὶ τῶν ξηρῶν καὶ ὑγρῶν, ἀλευ- 30 ρου καὶ ὕδατος· κατὰ σύγχυσιν δὲ ἐπὶ τῶν τηκτῶν, κηροῦ καὶ πίσσης· κατὰ σωρείαν δὲ ἐπὶ τῶν ξηρῶν, σίτου καὶ κριθῆς· κατὰ συγκαλοφῆν δὲ ἐπὶ τῶν ἀποσποριζομένων καὶ αὐθις ἀποκαθισταμένων, αἶον λαμπάδος πυρὸς προσερχομένης καὶ πάλιν ἀποκαθισταμένης.

γεται λόγος, σημαίνει γὰρ [τὸν] τῶν ἐξαναλωμάτων, ὃς λέγεται καὶ τραπεζικός, οὐ μέμνηται καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς· τὸν μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, τὸν γεωμετρικόν, 5 οἷον ὃν ἔχει λόγον τὸ ἡμίπηχυ πρὸς τὸν πῆχυ, τοῦτον καὶ τὸ δίπηχυ πρὸς τὸ τετράπηχυ. ἡ φροντίς, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ·

οὔτε λόγον ἡμῶν οὔτ' ἐπιστροφὴν ἔχων.

ὁ ἐκ λημμάτων καὶ ἐπιφορᾶς, οἷον εἰ ἡμέρα ἐστί, 19 [φῶς ἐστί]· τοῦτο λῆμμα, ἐπεὶ ὡς ὁμολογον εἴληπται τὸ ἡμέρας οὔσης φῶς εἶναι, ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστί· φῶς ἄρα ἐστί· τοῦτο ἐπιφορά· τῷ γὰρ προεκλημμένῳ ἐπηνέχθη. ἡ λογικὴ κατασκευή, καθό φασιν τοὺς ἀνθρώπους ἔχειν λόγον, τὰ δὲ ἄλογα μὴ. ἡ δύναμις, ὡς 15 λέγομεν κατὰ φυσικὸν λόγον ὀδοντοφρεῖν τὰ ζῶα καὶ γένεια· φέρειν, οἷον κατὰ φυσικὰς καὶ σπερματικὰς δυνάμεις. ἡ συμπαρακτεινομένη φωνὴ τῷ διανοήματι, οἷον τὸ ἀπελθε· τοῦτο γὰρ καὶ λέξις, ὅτι τετύχηκε νοῦ, καὶ λόγος διὰ τὸ ἐντελὲς τοῦ δηλουμένου. ὁ δηλῶν τὰ αὐτοῦ 20 τέλος, καθό τινος εἰπόντος ἑλλιπῶς φασιν τελείωσον τὸν λόγον. ὁ ἔκτασιν ἔχων πολοῦ ἀπαρτισμοῦ, οἷον καλὸς ἐστὶν ὁ κατὰ Μειδίου λόγος Δημοσθένει. αὐτὸ τὸ βιβλίον, οἷον χρῆσόν μοι τὸν κατ' Ἀνδροτίωνος λόγον. ἡ ὑπόθεσις, 25

ἥδη. λέξω τὸν λόγον τοῦ δράματος.

Ἴνα δὲ μὴ τις ἐπιλάβηται τοῦ τεχνικοῦ, ὅτι μὴ προδιδάξας ἡμᾶς τί ἐστὶ λόγος, ὥσπερ ἐὰν ἐρωτήσας τις ποῦ μένει Πλάτων ἀκούῃ ὅπου μένει Σω- 39 κράτης, μὴ εἰδὼς μηδὲ τὴν Σωκράτους οἰκίαν, διὰ τοῦτο εὐθὺς ἐπιφέρει τὸν ὅρον τοῦ λόγου.

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΥ

„Πεζῆς λέξεως” τῆς καταλογάδην, τουτέστι τῆς μὴ ὑπὸ μέτρον· ἡ γὰρ ἑμμετρος σύνθεσις τῶν λέξεων, τελείας ἔννομος σημαίνουσα, περίοδος καλεῖται. „αὐτοτελῆ” δὲ ἀντὶ τοῦ τελείαν. τί οὖν ἐστὶ λόγος; σύνθεσις λέξεως τῆς καταλογάδην, τελείας ἔννομος σημαίνουσα.

10

Τοῦτο ἐκβάλλει τοὺς ἑμμέτρους. ὁριστέον οὖν οὕτως· σύνθεσις λέξεων, κατάλληλον διάνοιαν ἀπαρτίζουσα. ὁ γὰρ λόγος ἐκ διανοιῶν, αἱ δὲ διάνοιαι ἐκ λέξεων. Δεῖ οὖν προσέχειν καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀκριβὲς τοῦ τεχνικοῦ· πῇ γὰρ σύνταξιν, πῇ δὲ σύνθεσιν, ὅτι ἡ σύνταξις τὸ κα- 15 τὰλληλον μόνον τῶν μερῶν τοῦ λόγου ζητεῖ, ἡ δὲ σύνθεσις τὴν ἔνωσιν. σύνθεσις οὖν τῶν λέξεων ἡ διάνοια. καὶ ἑαυτὴν γὰρ ἡ λέξις, ἔξωθεν δ’ οὐδὲν ἐστίν. ἐκ τῆς διανοίας γὰρ συνίσταται ὁ τέλειος λόγος. δεῖ οὖν ἐνταῦθα νοεῖν λόγον τὸν διεξοδικόν, τὸν συνιστάμενον ἐκ τῶν 20 μερῶν τοῦ λόγου.

„Τοῦ δὲ λόγου μέρη εἰσὶν ὀκτώ, ὄνομα, ῥῆμα, μετοχή, ἄρθρον, ἀντωνυμία, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος.”- Βουλόμενος διδάξαι καὶ τὰ μέρη, ἐξ ὧν συνίσταται ὁ λόγος, ἀπαριθμεῖ τοῦ λόγου εἶναι μέρη ὀκτώ, 25 ὧν ἐκάστου τὸ ὄνομα παραδίδωσιν.

Ἔστι λόγος διὰ μιᾶς λέξεως τελείαν ἔχων ἔννοιαν, ὡς τὸ εἶχομαι, ἐκαθεύδω. ἐκάστη γὰρ τούτων τῶν λέξεων καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοτελῆ ἔννοιαν ἔχει, εἰ καὶ μὴ ἐμπε- 30 ρίχεται τῷ ὄρφ· οὐ γὰρ ἐστὶ σύνθεσις λέξεως, μία οὖσα λέξις. ἀλλ’ ὃν τρόπον εἰρήκαμεν τὴν μονάδα μὴ ἐκβάλλεσθαι τοῦ εἶναι ἀριθμόν, εἰ καὶ μὴ ἐστὶ μονάδων

σύνθεσις, καὶ πάλιν τὴν μονογράμματον συλλαβὴν μὴ ἀπωθεῖσθαι τοῦ εἶναι συλλαβὴν, εἰ καὶ μὴ ἔστι σύλληψις συμφώνου μετὰ φωνήεντος, οὕτω καὶ τὸν ἐκ μιᾶς λέξεως λόγον, διὰ ῥήματος καὶ μόνου συνιστάμενον, ὡς εἰσόμεθα σὺν θεῷ, τοῦ καὶ ἐν τοῖς ἑτέροις τὴν αὐτοτέλειαν παρέχοντος, οὐ δίκαιον μὴ καλεῖσθαι λόγον. 5

Ἔστι δὲ λόγος καὶ διὰ δύο λέξεων, Σωκράτης ἀναγινώσκει. καὶ τῶν δύο τούτων λέξεων ἑκατέρω ἐναλλαγὴν ἔχει· ἡ μὲν γὰρ ὄνομα, ἡ δὲ ῥῆμα. ὁ δὲ διὰ μιᾶς λέξεως αὐτοτελὴς δῆλον ὅτι μίαν ἔχει διαφοράν, 10 ὡς μονόλεκτις ὁπάρχων· αὕτη γὰρ ἡ μία λέξις ῥημά ἐστιν, οὗ τινός, φημὶ δὲ τοῦ ῥήματος, μὴ λεχθέντος λόγος οὐ πεπλήρωται. Καὶ εἶποι ὅτι· καθὼ οὐκ ἔστι λέξεως σύνθεσις, ἐκπέφενγε τὸν ὄρον καὶ οὐκ ἔστι λόγος. Πρὸς ὃν φάμεν ὅτι τὸ ῥῆμα, [τὸ] καὶ τοῖς ἄλλοις 15 λόγοις τὴν αὐτοτέλειαν παρέχον καὶ ποιοῦν αὐτοὺς εἶναι λόγους, οὐ δίκαιον ἐξωθεῖσθαι τοῦ εἶναι λόγον, εἰ καὶ μόνον λέγοιτο. τὴν αὐτοτέλειαν γὰρ μάλιστα ἐπιζητοῦμεν τῷ περαιτοῦσθαι τοὺς λόγους. ὡς οὖν προείρηται καὶ ἐν τῷ περὶ συλλαβῆς, ὅτι καὶ μονογράμματος συλλαβὰς οὐ 20 δεῖ ἐκβάλλειν τοῦ εἶναι συλλαβὰς, εἰ καὶ μὴ συλλαμβάνουσι συμφωνὴν καὶ φωνήεν, ὁμοίως δὲ καὶ μονάδων οὐκ ἐκβάλλομεν τῶν ἀριθμῶν, εἰ καὶ μὴ ἔστι μονάδων σύνθεσις, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὴν μίαν λέξιν, φημὶ δὲ τὸ ῥῆμα, καθὼ αὐτοτελὲς ἔστι, λόγον δικαίως καλέσομεν. 25

Ἔστι λόγος καὶ τριῶν λέξεων, Σωκράτης ἀρίστησας ἐκαθεύδησε, καὶ ἔχει τρεῖς διαφοράς· τὸ μὲν γὰρ ἐστιν ὄνομα, τὸ δὲ μετοχή, τὸ δὲ ῥῆμα. καὶ οὕτως ἐφεξῆς ἐπεκτεινόμενος ὁ λόγος εὐρίσκεται ἔχων 30 ὅκτω διαφοράς. περαιτέρω δὲ τῶν ὅκτω διαφορῶν οὐχ εὐρίσκεται, ἀλλ' εἰ καὶ πλείους σχῆ λέξεις, αἱ πλείους τῶν ὅκτω διαφορῶν συνεμπίπτουσιν ἀλλήλαις, οἷον λόγου χάριν ἡ δύο ὀνόματα ἢ δύο μετοχαὶ ἢ δύο ἐπιρῥή-

ματα ἢ δύο σύνδεσμοι ἢ τι τοιούτων, πλὴν τῶν ῥημάτων. δύο γὰρ ῥήματα αὐτοτελῆ ἐν ἐνὶ λόγῳ οὐχ εὐρίσκονται. Μεταξὺ δὲ λόγου ἐπὴλθέ μοι θαῦμα τοῦ κρατίστου τῶν ποιητῶν, ὅς ἐν πᾶσιν ἀπαράλειπτως θελεῖ τινὶ ἐπιπλοῖα ἐκεκόσμητο. καὶ γὰρ ἔστιν Ὀμηρικὸς στίχος τὰ ὀκτὼ 5 μέρη τοῦ λόγου ἔχων οὗτος:

πρὸς δὲ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον. τὸ μὲν γὰρ πρὸς ἔστι πρόθεσις, τὸ δὲ συνδέσμου, τὸ μὲ ἀντωνυμίας, τὸ τὸν ἄρθρου, τὸ δύστηνον ὀνόματος, τὸ ἔτι ἐπιρρήματος, τὸ φρονέοντα μετοχῆς, τὸ ἐλέησον ῥήματος. 10

Ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶδος τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται. Τινὲς τὴν προσηγορίαν ὄνομα ἠθέλησαν κατ' ἰδίαν τάξαι, ἵνα ἢ ἐν μέρος λόγου. ἀλλ' οὐ καλῶς. σὺ γὰρ ἔξω τοῦ ὅρου ἔστι τοῦ ὀνόματος. διὸ καὶ αὐτὸς ἐνταῦθά φησιν ὅτι ἡ προσηγορία, τουτέστι τὸ προσηγο- 15 ρικὸν ὄνομα, ὑποβέβληται. τῷ ὀνόματι, τουτέστιν ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ ὀνόματος ὑπάρχει, ὡς καὶ ἄλλα εἶδη πολλὰ ἔστιν ὀνομάτων, ὡς εἰσόμεθα σὺν θεῷ.

Οἱ Στωϊκοὶ ὀνόματα μὲν τὰ κύρια ἔλεγον, τὰ δὲ προσηγορικὰ οὐκ ὀνόματα. Καὶ φασιν ὡς διάφορος ἡ 20 κλίσις κυρίων καὶ προσηγορικῶν. Πάρις γὰρ Παρίδος ὅτι κύριον, μάντις δὲ μάντιος ὅτι προσηγορικόν. εἰ δὲ κλίειν προσδεξαίμεθα τοῦ μερισμοῦ κριτήριον, τὸ λείοντος καὶ λέγοντος ὑφ' ἐν τάσσεται μέρος, τὸ δὲ ἥιδος καὶ μάντιως οὐχ ὑφ' ἐν. Ἐτι φασί, ἀπὸ κυρίων προσηγο- 25 ρικά. ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῶν πρωτοτύπων μεριοῦμεν τὰ παράγωγα, τὸ Ἐκτόρεον καὶ αἵχεον διαστυλόμεν, τὸ τε εὐγενέστερος καὶ ἐρῶμειότερος. Ἐτι τὰ κύρια λέγουσι μὴ ἔχειν θηλυκά, τὰ προσηγορικά δέ. ἀλλ' εἰ παρασχηματισμὸς μερίζει τὰς λέξεις, χωρίζεσθω ὁ ἄνθρωπος πα- 30 ρὰ τὸ ὁ χρυσός καὶ ὁ ἄργυρος, καὶ μὴ εἴη τοῦ αὐτοῦ μέρους, ἐπειδὴ ὁ μὲν ἄνθρωπος παρασχηματίζει θηλυκόν, ὁ δὲ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος μοιγενὲς ἔχουσιν ὄνο-

μα. Λεγτίον οὖν, ὡς παντὸς μέρους τὰ ἴδια δεῖ σκοπεῖν καὶ τὰ παρεπόμενα, καὶ οὕτω ποιῆσθαι τὸν μερισμόν. Ἰδίων δέ ἐστι τὸ τῷ ἐνὶ μόνῳ ἀνῆκον, ἐτέρῳ δὲ μὴ ἐπικοινωνοῦν, ὡς ἀνθρώπου τὸ γελαστικόν· παρεπόμενα δὲ λευκὸν ἢ μέλαν, ταχὺ ἢ βραδύ. οὕτω δὲ καὶ ὄνομα- 5 τος ἴδιον μὲν τὸ δηλοῦν τὴν τῶν ὑποκειμένων σωμάτων ἢ πραγμάτων ποιότητα, παρεπόμενον δὲ τὸ κύριον ἢ προσηγορικὸν εἶναι. ὥστε καθὸ ποιότητος δηλοῖ τὸ κύριον, ὄνομά ἐστι, καὶ μὴ εἶη κύριον.

10

§ 14.

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΤΟΣ.

„Ὄνομά ἐστι μέρος λόγου πτωτικόν, σῶμα ἢ πρᾶ- 15 γμα σημαῖνον.“ Ἀκριβεστάτην περὶ τῶν προκατελημμένων διδασκαλίαν ὁ τεχνικός παραδούς, ἐπὶ τὸ κυριώτατον τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας ἐπιτρέχων, καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν τοῦ λόγου μερῶν ποιούμενος, περὶ τοῦ ὀνόματος διαλαμβάνει. ἔγθα καὶ ἀναγκαῖόν ἐστι πρότερον πε- 20 ρὶ τοῦ ἴδιου καὶ φυσικοῦ μέρους ἐκάστου διαλαβεῖν, ἅμα δὲ καὶ τῆς τάξεως.

Τοῦ μὲν ὀνόματος ἴδιον τυγχάνει τὸ οὐσίαν σημαίνειν. ἐστι δὲ οὐσία ἀσφύπακτόν τε καθ' ἑαυτό, μὴ δεόμενον ἐτέρου· εἰς τὸ εἶναι. τῶν δὲ οὐσιῶν αἱ μὲν εἰσιν 25 αἰσθηταί, αἱ δὲ νοηταί. Τοῦ ῥήματος ἴδιον τὸ σημαίνειν πρᾶγμα, ὃ διὰ τῶν ἀνθρώπων καταρθούται ἢ ὡς ἐνεργούντων, ἢ ὡς πασχόντων. Τῆς δὲ μετοχῆς μετουσία· μετουσία δὲ ἐστι κοινωνία δύο πραγμάτων. μεταξὺ δὲ ἐστὶν ἡ μετοχὴ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος, τουτέστι 30 δύο τινῶν. Τοῦ δὲ ἄρθρου ἴδιον τὸ ἀναφορὰν σημαίνειν· ἀναφορὰ δὲ ἐστὶν ἀναπόλησις καὶ ὑπόμνησις προεγνωσμένου ἀπόντος προσώπου. Τῆς δὲ ἄντωνυμίας ὀρίζεται

πρόσωπα, καὶ ἀντὶ κυρίων ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι καὶ μόνον. Τῆς δὲ προθέσεως προτίθεσθαι καὶ προτάττεσθαι ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων [ἢ κατὰ σύνθεσιν] ἢ κατὰ παράθεσιν. Τοῦ δὲ ἐπιρρήματος τὸ ἐπικεῖσθαι τοῖς ῥήμασι, καὶ πρὸς αὐτὰ ποιεῖσθαι τὴν σύνταξιν. Τοῦ δὲ συνδέσμου τὸ συνδεῖν καὶ συμπλέκειν τὴν φράσιν τοῦ λόγου καὶ κοσμεῖν. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἴδια ἐκάστου.

Περὶ δὲ τῆς τάξεως ἄξιον ζητῆσαι; τί δὴ ποτε τῶν ἀπάντων προέταξε τὸ ὄνομα, τοῦ ῥήματος προγενεστέ- 10 ρου ὄντος τῇ φύσει· αἰετὶ γὰρ τὰ πράγματα τῶν οὐσιῶν προγενέστερά εἰσι. καὶ τοῦ μὲν ῥήματος ὅτι δικαίως τὸ ὄνομα [προ]τέτακται, ἀποχρήσει εἰς ἀπολογία, [ὅτι] εἰ καὶ προτέτακται· τῇ φύσει τὸ ῥῆμα, ἀλλ' οὖν γε διὰ τῶν οὐσιῶν τὰ πράγματα. τὸ δὲ καὶ τῶν ἄλλων μερῶν, εὐ- 15 λόγως· κύρια γὰρ καὶ γνησιώτατα μέρη τοῦ λόγου τὰ δύο ταῦτα, τὸ γε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα. ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις συμπλακέντα τέλειον λόγον καὶ ἀνελλιπῇ ἀπεργάζεται, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ, πάντα δὲ τὰ ἄλλα πρὸς τὴν τελείαν σύνταξιν ἐπινερόνται. οὐδὲ γὰρ εἰδικοῖς ὁνό- 20 μασι κέχρηται ἀλλ' ὥς ἀπὸ τῆς χρείας· μετοχὴ γὰρ διὰ τὸ μεταξὺ εἶναι ὀνόματος καὶ ῥήματος, καὶ ἄρθρον διὰ τὸ συναρτᾶσθαι πτωτικοῖς (τουτέστι συνδεσμεῖσθαι), ἀντανυμία δὲ διὰ τὸ ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβάνεσθαι, πρόθεσις δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι τῶν προειρημένων δύο 25 μερῶν λόγου, ὀνόματος καὶ ῥήματος, ἐκίρρημα δὲ διὰ τὸ ἐπὶ ῥήματα φέρεσθαι, σύνδεσμος δὲ ἐπειδὴ συνδεσμεύει.

Εἴρηται δὲ ὄνομα παρὰ τὸ νέμω τὸ μερίζω, τὸ διαμερίζον ἕκαστον ἀπὸ τοῦ ἑτέρου. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπίνῃ 30 ὀνόματι πάντες κοινωτούμεθα, ἐν δὲ τῇ Ὅμηρος ἢ Σωκράτης ἐπιμερίζεται εἰς γνῶσιν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίον.

Ὅρι-

Ὁριζόμενος δὲ τοῦτο ὁ τεχνικός λέγει αὐτὸ μέρος λόγου. ἀλλ' ἐπεὶ κοινωνεῖ ἑτέροις (οὐ μόνον γὰρ τοῦτο μέρος λόγου), διὰ τοῦτο προσέθηκεν ἐν τῷ ὄρφ πτω-
τικόν. ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τοῦτο ἄλλοις τισὶν ἐκοι-
νώνει, λέγω δὴ μετοχῇ καὶ ἄρθρῳ καὶ ἀντωνυμίᾳ (τῶν 5
γὰρ μερῶν τοῦ λόγου τὰ μὲν ἐστὶ πτωτικά, τὰ δὲ ἀπτώ-
τα), διὰ τοῦτο τὸ ἰδιάζον καὶ μόνῳ τῷ ὀνόματι ὑπάρ-
χον προσέθηκε, „σῶμα ἢ πρᾶγμα σημαῖνον,” τουτέστιν
οὐσίαν αἰσθητὴν ἢ νοητὴν.

„Σῶμα μὲν οἷον λίθος, πρᾶγμα δὲ οἷον παιδεῖα.” 10
Σῶμα μὲν ἐστὶ κυρίως τὸ τριχῇ διαστατόν, μήκει, βᾶ-
θει, πλάτει, ὅπερ ὑποπίπτει τῇ ἡμετέρᾳ αἰσθήσει· τὰ
γὰρ σώματα ὁρῶμεν ἢ ψηλαφῶμεν ἢ ἀπογενόμεθα. πρᾶ-
γμα δέ, ὃ μόνῃ διανοίᾳ καὶ θεωρητικῶς λαμβάνεται,
ὥς καὶ αὐτὸς εἶπεν ὁ τεχνικός. ὄνομα τοίνυν ἐστὶ λέξις 15
ἐπὶ σώματι ἢ ἐπὶ πράγματι τεταγμένη.

„Κοινῶς τε καὶ ἰδίως λεγόμενον, κοινῶς μὲν οἷον
ἄνθρωπος, ἵππος, ἰδίως δὲ οἷον Σωκράτης, Πλάτων.”
Τὰ ὀνόματα προφερόμεθα τετραχῶς, κοινῶς, κοινό-
τατα, ἰδίως, ἰδιαιτάτα. κοινῶς μὲν, ὥς ὅταν εἰπωμεν 20
ὄνομα οὗ δύναται ἄρξεν καὶ θῆλυ μεταλαβεῖν, ὥς τὸ
σώφρων καὶ φιλόσοφος· λέγομεν γὰρ καὶ ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ
γυναικός. [κοινότατα δὲ.....] παραλαμβανόμενα, οἷον
ἄνθρωπος, λέων· ἐν γὰρ τῷ εἰπεῖν αὐτὴν τὴν ἀνδρω-
πότητα σημαίνει, ἧς πάντες μετεilhφασιν· καὶ λέων πᾶν 25
τὸ εἶδος τοῦ ζώου, τὸ περιλαμβάνον πάντα λέοντα ἐν
παντὶ τόπῳ εὗρισκόμενον. ἰδίως δὲ τὸ χωρίζον ἐκ τῆς
κοινότητος ἕνα τινά, ὥς Ὅμηρος, Πλάτων. ἰδιαιτάτα δὲ
ὥς τὰ ὀνόματα τῶν ὀνομάτων.

„Παρέπεται δὲ τῷ ὀνόματι πέντε, γένη, εἶδη, σχή- 30
ματα, ἀριθμοί, πτώσεις.” Παρεπόμενον δὲ ἐστὶ συμ-
βεβηκός, ὃ συμβέβηκεν ἀχώριστον ἢ χωριστόν, ἀχώρι-
στον ὥς Αἰθιοπῶν τὸ μέλαν, χωριστόν δὲ ὥς ἐμοὶ τὸ

H h h

καθίστασθαι. τοῦτο δὲ οὐχ ἑνός ἐστι μόνου παρεπόμε-
νον, οἷον τὸ μέλαν Αἰθίοπι, κόρακι, πίσση. οὕτως καὶ
γένος καὶ εἶδος καὶ τὰ λοιπὰ οὐ μόνου τοῦ ὀνόματος.

Πορφυρίου. Παρεπόμενόν ἐστιν ὃ οὐκ ἀπὸ ἀκοποῦ γί- 5
νεται οὐδὲ κατὰ πρόνοιαν τοῦ ποιούντος, ἀλλ' ἐκ τινος
παρεπομένου, ὡς τοῖς ξέουσι τὰ ξύλα συμβαίνει ἐλικοι-
δεῖς ἐπαναστάσεις γίνεσθαι, οὐχὶ ταῦτα τοῦ τέκτονος
ἐπιτηδεύοντος. οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος. οὐ διὰ
τοῦτο ὄνομα γέγνηται, ἵνα ταῦτα αὐτῷ παρέπηται — 10
ἐν γὰρ καὶ μόνον τοῦ ὀνόματος, σῶμα ἢ πρᾶγμα ση-
μαίνειν —, ἅμα [δὲ] τῷ γενέσθαι προσηρημόσθη αὐτῷ.

„Γένη μὲν σὺν ἐστὶ τρία.“ Τινὲς δύο μόνον γένη λέ-
γουσι. παρὰ γὰρ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν οὐκ ἔστιν ἕτερον
γένος· τῶν γὰρ ὄντων τὰ μὲν ἄρρενά ἐστι, τὰ δὲ θήλεα. 15
τὰ δὲ μήτε ἄρρενα μήτε θήλεα αὐδέτερα καλεῖται, ἐκ τῆς
τῶν προειρημένων ἀναιρέσεως ἰδίου ὀνόματος τιθεμένου
τούτοις. δαί γὰρ εἶδέναι ὅτι τὴν διάκρισιν τῶν γενῶν ἢ
γραμματικὴ οὐ κατὰ τὴν ἀλήθειαν ποιεῖ, ἀλλὰ κατὰ τὴν
σύνταξιν τῶν ἄρθρων καὶ τὴν εὐφωνίαν. ἐπεὶ πόλις 20
καθ' ἑαυτὴν αὐτὴ ἄρρεν ἐστὶν οὔτε θῆλυ· διότι γὰρ τῶν
οἰκούντων, τουτέστι θήλεος καὶ ἄρρενος, οὐκ ἂν ἦν οὔτε
θῆλυ οὔτε ἄρρεν.

„Ἐγίοι δὲ προστιθέασι τούτοις ἄλλα δύο, κοινόν τε
καὶ ἐπίκοινον.“ Κοινὸν δὲ ἐστὶν ὃ τὰς μὲν πτώσεις 25
ἔχει τὰς αὐτάς, ὑποτάσσεται δὲ ἄρθροις διαφόροις, ἵπ-
πος, βοῦς, λίθος καὶ τὰ ὅμοια. λέγομεν οὖν ὃ ἵππος καὶ
ἢ ἔππος, ὃ βοῦς καὶ ἢ βοῦς, ὃ λίθος καὶ ἢ λίθος, καὶ
ἐν ἀπάσαις ταῖς πτώσειν ὁμοφωνεῖ, μόνων τῶν ἄρ-
θρων ἀλλασσομένων. Ἐπίκοινον δὲ ἐστὶν, ὃ διὰ μιᾶς 30
λήξεως τὸ ἄρσενικὸν καὶ τὸ θηλυκὸν σημαίνει, τῷ ἑτέρῳ
τῶν ἄρθρων προκατελημμένον, ἥτοι ἄρσενικῷ ἢ θη-
λυκῷ. Ὁ τεχνικὸς δέ, ὅταν μὴ ἀρέσκηται τινὶ ὑφ' ἐτέ-

ρων ειρημένῳ, ἵνα μὴ δοκοῖη κατ' ἄγνοιαν παρὰ λιμπάνειν, παρεμφαίνει διὰ τῆς τινὲς λέξεως ὅτι οὐκ ἄρῃσκειται τῇ δόξῃ.

Κοινόν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ἀρσενικῷ καὶ θηλυκῷ ἄρ- 5
θρῳ καὶ ἀμφοτέροις ἀνῆκον τοῖς χαρακτηῖρσιν, ὡς πα-
τρῶαν οὐσίαν κοινήν ἀδελφῶν φαμέν. Ἐπίκοινον δὲ ἐστὶ
τὸ μὴ τοῖς [δύο] ἄρθροις ἀλλ' ἐνὶ ὑποκείμενον, κατὰ δὲ τὸ
σημαινόμενον ἀνῆκον ἄμφω τοῖς γένεσι. τὸ δὲ ἐπίκοινον
δὲ σημαινόμενῳ μὲν, οὐκ ἄρθρῳ δέ, ὡς ἐπὶ χωρίου τὸν 10
μὲν ἀπολαύοντα ἐξ ἴσου κοινωνεῖν φαμέν, ἐπικοινωνεῖν
δὲ τὸν μέρους τινὸς ἀπολαύοντα, οὐχὶ παντός. τότε δὲ
τὸ ἐπίκαινον ἐν ἐνὶ ἄρθρῳ τὰ δύο ἔχει γένη, ὅταν ὁ
χαρακτήρ ἑνὸς γένους ἐστὶ δεκτικός, οἷον ἡ περιστερὰ,
ὁ αἰτός, ὁ κόραξ, ἡ κερῶνη.

15

Πορφυρίου. Διαφέρει τὸ κοινόν τοῦ ἐπικολού, ὅτι τὸ
μὲν κοινόν καὶ ἑκατέροις τοῖς ἄρθροις χρῆται καὶ... τοῖς
σημαινόμενοις, τὸ δὲ ἐπίκοινον ἑκατέροις τοῖς σημαινο-
μένοις χρῆται, ἐνὶ δὲ ἄρθρῳ. Ὡνομάσθη δὲ τὸ μὲν κοι- 20
νόν, ὅτι κοινόν ἐστὶν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, τὸ δὲ ἐπί-
κοινον διὰ τοῦτο, ὅτι ἐπικοινωνίαν ἔχει δι' ἑνὸς ἄρθρου
πρὸς ἕτερον σημαινόμενον. ὃν τρόπον ἐπικοινωνεῖν ἐν τῷ
βίῳ φαμέν τὸν καθ' ἡμῖς μὲν μέρος κοινωνοῦντα πρά-
γματι, [οὐ] κοινωνοῦντα δὲ κατὰ τὸ ἕτερον.

25

„Εἶδη δὲ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον.“ Τὸ
πρωτότυπον διχῶς νοεῖται, οὗ τῆς γενέσεως οὐδὲν κα-
τῆρξεν ὡς τὸ πᾶν, καὶ ὃ παρῆκται μὲν ἀπὸ τινος, ἐτέ-
ρων δὲ γίνεται ἀρχή, ὡς Θησεύς· ἐστὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ
θήσω, ποιεῖ δὲ τὸ Θησείδης. καὶ ὃ παρέθετο ὁ τεχνικός 30
γῆ, ποιοῦν τὸ γήϊος, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ γῶ ῥήματος,
ὃ ἐστὶ χωρῶ.

Πρωτότυπὸν ἔστιν ὃ τὴν πρώτην θέσιν ἐπαγγέλλεται· τύπος γάρ ἐστιν ὁ χαρακτήρ ἐκάστης φωνῆς. παράγωγος δέ, ὃ ἐξ ὑτέρου τὴν γένεσιν ἔσχε. Δύναται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ πρωτότυπον εἶναι καὶ παράγωγον. ἔστι γὰρ τι γέα, διὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$ γραφόμενον, ὅθεν καὶ γεωμέτρῃ καὶ 5 γεωργός διὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$. τοῦτο συναιρεῖται, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ γέα γῆ, καὶ ἀπὸ τούτου γίνεται τοῦ συναιρεθέντος [τὸ] διὰ τῆς $\alpha\bar{\iota}$ διφθόγγου γραφόμενον γαῖα.

„Εἶδη δὲ παρ. — ῥηματικόν.” Ἐνταῦθα ζήτημα ἀναφύεται, εἰ δυνατόν εἶδη εἰδῶν εἶναι, καὶ διὰ τί τῶν 10 μὲν πρωτοτύπων τὰ εἶδη ἀπεσιώπησε, τῶν δὲ παραγωγῶν ἐκτίθεται. Καὶ λέγομεν ὅτι δυνατόν εἶδη εἰδῶν λέγεσθαι. ὥς γὰρ τοῦ ζώου ὄντος ὑπὸ τὸ εἶδος τῆς οὐρίας..... ἔχει καὶ αὐτὸ ἕτερά εἶδη. Τῶν δὲ πρωτοτύπων ἀπεσιώπησε τὰ εἶδη, ἐπεὶ παρ πολλὰ ἦν. τὰ γὰρ 15 πρωτότυπα αὐτόθετά ἐστι, καὶ ἦν καθ' ἐκάστην φωνὴν ἰδιάζων ὁ χαρακτήρ· τὰ δὲ ἅπειρα καὶ ἄτακτα καὶ ἀσαφῆ. ὅθεν εἰκότως ἐκεῖνα μὲν παρεπέμψατο ὁ τεχνικός, ἐπὶ τὰ παράγωγα δὲ χωρεῖ· εὐαρίθμητα γὰρ καὶ εὐπερίληπτα εἰς διδασκαλίαν εἰσὶ. μέχρι γὰρ ἑπτὰ τὸν ἀρι- 20 θμὸν αὐτῶν εἶναι λέγει.

Τὸ πατέρες πολλὰ σημαίνει. οὐ μόνους γὰρ τοὺς φύσαντας καὶ τοὺς προγόνους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολιούχους καὶ [τοὺς] τῶν πόλεων κτίστας. καὶ τοὺς νομοθέτας δὲ πατέρας λέγομεν εἶναι.

25

„Πατρωνυμικὸν μὲν οὐκ ἔστι φύσει τὸ κυρίως ἀπὸ πατρὸς σχηματιζόμενον,” καὶ δηλοῦν μετὰ τοῦ πρωτοτύπου ὀνόματος καὶ τὸν παῖδα, οἷον Πηλεΐδης ὁ τοῦ Πηλέως υἱός. καταχρηστικῶς μὲν[τοι καὶ] ἀπὸ προγόνων σχηματίζεται, οἷον Αἰακίδης ὁ Ἀχιλλεύς ὁ Αἰακοῦ ἀπό- 30 γονος, καὶ Δαρδανίδης ὁ Πριάμος ὁ Δαρδάνου ἀπόγονος.

Πατρωνυμικόν ἐστὶν ὃ γεγονὸς ἀπὸ κυρίου εἰς τὴν γενικήν τοῦ πρωτοτύπου ἀναλύεται μετὰ τοῦ υἱὸς ἢ ἔγγονος. Προέταξε δὲ τὸ πατρωνυμικόν, ὅτι πάντως ἀπὸ κυρίου γίνεται. διὰ τοῦτο ἀμαρτάνει ὁ Τρύφων τὸ Τελαμωνιάδης ἀπὸ τοῦ Τελαμώνιος λέγων. ἐπλάνησε δὲ αὐτὸν ἴσως τὸ Λαιρτιάδης, παρὰ τὸ Λαίρτιος γεγονός, ὃ πέρ ἐστι κυρίου δύναμιν ἔχον παρὰ τοῖς τραγικοῖς. Χρειαῖδης δὲ τοῦ τύπου τούτου ἐστὶν ἡ συντομία. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν Πηλέως υἱὸν [τὸν] Διὸς ἔγγονον ἢ Αἰακοῦ φημι Πηλεΐδης, Αἰακίδης. ὅθεν οὐδὲ προστίθεται τὸ υἱὸς ἢ τι τοιοῦτον. τὸ γὰρ

Πριαμίδης νόθον υἱόν

ποιητικῶς πλεονάζει, ἢ διὰ τοῦ νόθου προσεῖρηται. τοῖς μέντοι κτητικοῖς πρῶτως ἐπάγεται. πολλὰ γὰρ τὰ κτήματα.

15

„Τύποι — Πιπτακός.“ Ὁ εἰς ὦν παρ' Ἰωσιν, ὃ δὲ εἰς ἀδιος παρ' Αἰολεῦσιν, ὅσον Τινάδιος ὃ Τίνα παῖς καὶ Τρῳάδιος ὃ τοῦ Τρῳα παῖς.

Οὐκ ἀρκεῖ δὲ πρὸς διάγνωσιν πατρωνυμικῶν ὁ τύπος μόνος· χρεῖα γὰρ καὶ παραληγούσης. ἔχει οὖν παραλήξεις δ' ἢ γὰρ τῷ ι παραλήγεται, ἢ τῇ οι διφθόγγῳ, ἢ τῇ ει, ἢ τῷ α, ὅσον Κρονίδης, Πανθολίδης, Πηλεΐδης, Τελαμωνιάδης. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ι καὶ τὸ α μόνον ἐστὶ τὰ παραλήγοντα τούτων κυρίως· αἱ γὰρ δίφθογγοι πάλιν διὰ τούτων ἐκφέρονται. Ὅσα μὲν οὖν ἢ ἐνδεῖ ἢ πλεονάζει τῆς τοῦ πρωτοτύπου γενικῆς, ταῦτα λέγομεν πεπονθότα. εὐθὺς οὖν [Τελάμων] Τελάμωνος· τὸ ἀνάλογον ἦν Τελαμωνίδης· εἰ δὲ ἐπλεόνασε τὸ α, πέπονθε. καὶ πάλιν Δευκαλίων Δευκαλίωνος· τὸ ἀνάλογον ἦν Δευκαλιωνίδης· εἰ δὲ εὐρίσκομεν Δευκαλίδης, δῆλον ὅτι πέπονθεν. 25 30

Παρὰ γενικήν τὴν εἰς ὅς ἢ εἰς οὐς εἰς δης ποιεῖται τὸ πατρωνυμικόν, ἀμοιβῇ τοῦ τέλους, ὅσον Μιερνονίδης,

Πελοπίδης, Αιαντίδης — τὸ γὰρ Αἰαντιάδης πλεονάζει —, Δημοσθένης Δημοσθενίδης, Ἡρακλῆς Ἡρακλείδης καὶ Ἡρακλείδης. τὰ εἰς $\alpha\varsigma$ εἰς $\omicron\upsilon$ καθαρὰ καὶ τὰ εἰς $\alpha\varsigma$ εἰς $\omicron\upsilon$ κλινόμενα, διὰ τοῦ $\alpha\delta\eta\varsigma$ ποιοῦσι τὰ πατρωνυμικά, Ἡλῖος Ἡλιάδης, Δεξιός Δεξιάδης, Βορέας Βορέαδης. καὶ τὰ εἰς $\omicron\upsilon$ [μὴ] καθαρὰ, Ἰππότης Ἰπποτιάδης, Δότης Δοτιάδης, καὶ τὰ εἰς $\alpha\varsigma$ μὴ καθαρὰ, Ὀμηρος Ὀμηρίδης, Πριαμίδης, Τανταλίδης. πᾶν πατρωνυμικὸν εἰς $\delta\eta\varsigma$ τοῦ πρωτοτύπου τῆς γενικῆς μᾶ περιτετέυει συλλαβῇ, Τανταλίδης, Πελοπίδης· ἐὰν δὲ ἰσοσυλλαβῇ, δίφθογ-
 γον ἔχει καὶ κατὰ συναίρεσιν γέγονεν, οἷον Πηλείδης, Μινυίδης, Ἡρώδης. Τὰ δὲ εἰς $\delta\eta\varsigma$ ἀμοιβῇ τοῦ τέλους ποιεῖ τὰ πατρωνυμικά εἰς $\omega\upsilon$, Κρονίδης Κρονίων, Πηλείδης Πηλείων. τὸ δὲ Ὑπεριονίδης Ὑπεριονίων· τὸ ἄρα Ὑπερίων οὐ πατρωνυμικόν. οὕτως δὲ ὁ εἰς $\omega\upsilon$ τύπος
 Ἰωνικός. Τὰ δὲ διὰ τοῦ $\alpha\delta\iota\omicron\varsigma$ Αἰολικά. χρειώδης δὲ Αἰολεύσιν ὁ τύπος καὶ πρὸς χρόνον καὶ πρὸς τόπον· τὰ γὰρ διὰ τοῦ $\alpha\delta\iota\omicron\varsigma$ πρὸς τῷ συστέλλεσθαι καὶ [προ]παρ-
 ρέζεται,

„Θηλ. — Ἀδρηστ.“ Τὰ εἰς $\delta\eta\varsigma$ ἀποβάλλοντα τὴν $\alpha\delta\eta\varsigma$ ποιεῖ θηλυκόν, Τανταλίδης Τανταλῖς, Πηληϊάδης Πηληϊάς, Αἰνείαδης Αἰνεϊάς· καὶ ἔδει ὑπογράφειν Αἰνεϊάδος, οὐκ Αἰνείδος· καὶ τὸ μὲν Χρυσῆς καὶ Νηρηΐς ἀπὸ τοῦ Χρυσεύς, Νηρεύς· βασιλεὺς βασιλῆς, καὶ ἐνδεία τοῦ ἡ βασιλῆς, τὰ δὲ Εὐξαντίας ἀπὸ τοῦ Εὐξάντιος· τὰ δὲ Εὐξαντίδος
 παρὰ Καλλιμάχῳ ὕφεσιν ἔχει τοῦ α . τὸ Ἐλικωνιάς πλεονάζει. Οὕτως ἀπὸ τῶν εἰς $\delta\eta\varsigma$ ἀρσενικῶν σχηματίζουσι τὰ θηλυκὰ πατρωνυμικά οἱ περὶ Ἀπολλώνιον, Ἡρωδιανῶ δὲ τοῦτο οὐ δοκεῖ, φάσκοντι μὴ δύνασθαι τοιοῦτον παρασχηματισμὸν εἶναι διὰ τὴν κατάληξιν, διὰ τὸν
 χρόνον, διὰ τὴν γένεσιν· τὰ γὰρ παρασχηματισμένα ἀρσενικοῖς ἀπὸ τῆς γενικῆς κλονίζονται. ἐκ μὲν μακροκατάληκτου γίνεται μακροκατάληκτα, οἷον φίλον φίλη· καὶ

βραχυκαταλήκτου ὁμοίως, μέλανος μέλαινα· εἰ οὖν Πριαμίδου, πῶς μὴ εἰς ἡ τὸ θηλυκόν; οὐ γὰρ καθαρὸν ἢ τὸ ῥ ἔχον, ὡς τὸ ῥοδιά, φοβερά. πῶς καὶ εἰς ις καὶ βραχύ; πῶς δὲ καὶ τὸ νοητὸν ἔξει; Πριαμὶς γὰρ οὐχ ἡ τοῦ Πριαμίδου, οὐκοῦν ἀπὸ γενικῆς τοῦ πρωτοτύπου καὶ 5 τὸ Πριαμίδης καὶ τὸ Πριαμὶς, καὶ τὸ Θησηΐς ἢ Θησεώς θυγάτηρ.

Ἰστίον δὲ ὅτι ἀπὸ οὐδετέρων οὐ γίνονται τὰ πατρωνυμικά, οἷον Ἀτρεὺς Ἀτρείδης, Λητώ Λητοίδης. κύρια δὲ οὐδέτερα ἐπὶ ἐμφύχων οὐκ εἰσίν. πρόσκειται δὲ 10 ἐπὶ ἐμφύχων διὰ τὰ ἐπὶ πόλεων, οἷον διὰ τὸ Ἴλιον, διὰ τὸ Δάρδανον.

Διὰ τί δὲ τὰ πατρωνυμικά ἀπὸ κυρίων παράγονται καὶ οὐχὶ ἀπὸ προσηγορικῶν; Καὶ φαμέν, ἐπειδὴ καὶ προσηγορικά κοινὴν οὐσίαν σημαίνουν καὶ κατὰ πολ- 15 λῶν τίθεται, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἀρμόζει καὶ Πλάτωνι καὶ Ἀλκιβιάδῃ καὶ Σωκράτει. εἰ ἐγέναντο οὖν ἀπὸ προσηγορικῶν πατρωνυμικά, ἡμελλον κατὰ πολλῶν λαμβάνεσθαι, ὅπερ ἀδύνατον. οἷον εἰ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ἄνθρωπος ἀνθρωπίδης, ἡμελλε σημαίνειν τὸν υἱὸν τῶν ἀν- 20 θρώπων. ἄτοπον δὲ τὸ ἓνα πολλῶν ἀνθρώπων εἶναι υἱόν· τοῦτο γὰρ ἡ φύσις ἀλλότριον ἐκλήρωσατο.

Τὰ πατρωνυμικά ἀπὸ μόνων κυρίων παράγονται, οἷον Ἀτρεὺς Ἀτρείδης. τὸ γὰρ Ἡρώδης ἀπὸ τοῦ ἥρωος προσ- 25 ηγορικοῦ, ὃ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι τῇ σημασίᾳ πατρωνυμικόν, ἀλλὰ τύπου πατρωνυμικοῦ ἐστὶ.

„Ἀπὸ δὲ — νεώτεροι.“ Μόνος ὁ ποιητὴς οὐκ ἐχρήσατο ἀπὸ μητέρων τοῖς πατρωνυμικοῖς. ἄτοπον γὰρ ἡγήσατο, τὰς τῶν ἡρώων πράξεις ἐξηγούμενος, ἀπὸ μη- 30 τέρων παράγειν. οἱ δὲ νεώτεροι ποιηταὶ καὶ τούτοις ἐχρήσαντο.

Εἰ δὲ παρὰ τὸ πατὴρ πατρωνυμικά λέγεται, δῆλον

ὅτι καὶ παρὰ τὸ μητρός μητρωνυμικά. ἀλλὰ τὸ τοῦ ἁφ-
 ρένος τετίμηται, καὶ πατρωνυμικὸν λέγεται, καὶ τε ἀπὸ
 πατρὸς ἢ καὶ τε ἀπὸ μητρός. ὃν γὰρ τρόπον ἀνδριάντα
 φάμεν, καὶ γυναικὸς ἢ, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ πατρω-
 νυμικόν, καὶ ἀπὸ μητρός ἢ.

5

„Κτητικὸν δέ — βιβλίον.” Κτητικόν ἐστίν, ὃ γε-
 γονὸς ἐκ γενικῆς ὀνόματος εἰς αὐτὴν ἀναλύεται μετὰ
 τινος τῶν ὑπὸ τὴν κτήσιν πεπτωκότων. Λέγουσι δέ τι-
 νες ὅτι, εἰ τὸ πατρωνυμικὸν καὶ τὸ κτητικὸν γενικῇ συν- 10
 τάσσεται καὶ ὁμόσημά εἰσι — Πηλείδης γὰρ καὶ Πη-
 λῆϊος ὁ τοῦ Πηλέως —, περιττὸν τὸ γράφαι περὶ κτητι-
 κοῦ. Πρὸς οὓς φάμεν ὅτι, εἰ καὶ μίαν ἔχουσι γένεσιν,
 τὴν γενικὴν, ἀλλ’ οὐχ ἑνὸς εἶδους, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπὸ μό-
 νου κυρίου, τὸ δὲ καὶ ἀπὸ προσηγορικοῦ, ὡς Ἀριστάρ- 15
 χος Ἀριστάρχειος, ἄνθρωπος [ἀνθρώπειος]. ἄλλως τε δὲ
 σὺδὲ ὁμόσημα. τὸ γὰρ πατρωνυμικόν-οὐ δεῖται τοῦ ὑπα-
 κολουμένου, εἰ μὴ σκάζει περὶ τὸ γένος, ὡς

Πριαμίδην νόθον υἱόν,
 καὶ νοούμενον ἔχει μόνον τὸ υἱός ἢ ἔγγονος· τὸ δὲ κτη- 20
 τικὸν δεῖται, καὶ οὐχ ἑνὸς μόνον καὶ δύο, ἀλλὰ καὶ
 πλείονων. ἰδοὺ γοῦν Τελαμώνιον εἰπὼν υἱόν ὁ ποιη-
 τής, ἐδήλωσε τὸ κτήμα διὰ τῆς ἐπαγωγῆς. Εἰ δέ τις
 εἴποι, εἴ ποτε ἀνάγκη τῷ Νεστόρειος ἐπάγειν τὸ οἶκος
 καὶ ἕτερα κτήματα, τί μὴ λέγομεν Νέστορος οἶκος; 25
 ἀλλ’ ἐστίν ὅτε τὰ κτητικὰ καὶ ἓνα καὶ πλείονας ὑπα-
 φαίνουσι κτήτορας, ὡς βασιλείος αὐλή ἢ τοῦ βασιλέως
 καὶ βασιλέων, Πυθαγόρεια δόγματα τὰ Πυθαγόρου καὶ
 τῶν ἀκολουθούντων αὐτοῦ τῇ δόξῃ, ὕειαι τρίχες αἱ τοῦ
 ἑνὸς καὶ πολλῶν. Τινὲς δὲ φασὶ τεθνεώτων τῶν κτη- 30
 τόρων λέγεσθαι τὰ κτητικά. τί οὖν Τελαμώνιος Αἴας καὶ
 Γαιήϊον υἱόν;

Εἶδη δὲ τοῦ κτητικῷ ταῦτα, οἰκιστικόν, μετουσια-

στικόν, συνεκφαντικόν. οἰκτιωτικὸν μὲν [οἶον] Ὀλύμπιος, θαλάσσιος· μετουσιαστικὸν δὲ οἶον ἀργύρεος, χρύσειος· συνεκφαντικὸν δὲ οἶον γραμματικός, γεωμετρικός.

Τύποι δὲ τῶν κτητικῶν δύο. ἢ γὰρ εἰς ὅς καθα-
ρὸν λήγει, οἶον Λάγεις, Ἀρήϊος, πατρῷος· ἢ εἰς κός, 5
οἶον Ὀμηρικός, Βοιωτικός. Ἀμβρων καὶ Φρύνιχος.

„Πλατωνικὸν βιβλίον.” Φασὶ δὲ τινες ὥς οὐ δεῖ
λέγειν Πλατωνικὸν βιβλίον, ἀλλὰ Πλατώνειον· Πλατω-
νικὸν γὰρ βιβλίον λέγεται τὸ περιέχον περὶ Πλάτωνος,
ὥσπερ καὶ Φιλιππικοὶ λόγοι λέγονται οἱ περὶ Φιλίππου 10
ἔχοντες, καὶ Τυρσηνικαὶ ἱστορίαι αἱ περὶ Τυρσηνῶν πε-
ριέχουσαι· ἀμαρτάνουσιν οὖν οἱ λέγοντες [ποίημα] Ὀμη-
ρικόν· Ὀμήρειον γὰρ δεῖ λέγειν· οὐ γὰρ περιέχει περὶ
Ὀμήρου, ἀλλ’ Ὀμήρου ἐστὶ τὸ ποίημα.

„Νηλήϊαι ἵπποι.” Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι οὐ δεῖ 15
λέγειν

Νέστορα δ’ ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι,
ἀλλὰ

Νέστορα δ’ ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊον ἵπποι,
τουτέστι Νέστορα τὸν Νηλήϊον, οὐ μὴν αἱ ἵπποι Νη- 20
λήϊαι. καὶ γὰρ οὐκ ἐδύναντο τοῦ Νηλέως εἶναι αἱ ἵπ-
ποι, ἐπειδὴ περαιτέρω, ὥς φασι, τῶν τριάκοντα ἐτῶν οὐ
δύναται ζῆσαι ἵππος, ὃ δὲ Νέστωρ τῆς τρίτης γενεᾶς
ἦν καὶ ἦν παρελθὼν τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος· πῶς οὖν ἕως
τότε ἠδύναντο εἶναι; 25

Ἀναγκαῖον δὲ εἰδέναι, τί διαφέρουσι τὰ κτητικὰ ὀνό-
ματα τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν.... [ἐπὶ μὲν τῶν ἀντω-
νυμιῶν] δῆλος αἰεὶ ἐστὶν ὁ τῶν κτητόρων ἀριθμός. ὅταν
εἴπω ὅτι ἐμός, οἶδα ὅτι ἕνα κτήτορα ἐδήλωσα· ἐὰν δὲ
εἴπω νωίτερος, οἶδα ὅτι δύο κτήτορας ἐδήλωσα· ἐὰν δὲ 30
εἴπω ἡμέτερος, οἶδα ὅτι πολλοὺς κτήτορας ἐδήλωσα. ἐπὶ
δὲ τῶν ὀνομάτων οὐ πάντως δῆλός ἐστιν ὁ ἀριθμός. ἐπὶ
μὲν γὰρ τῶν κυρίων δῆλος ὁ ἀριθμός· ἐὰν γὰρ εἴπω

Ἀριστάρχειος [δοῦλος], οἶδα ὅτι [ὁ] τοῦ Ἀριστάρχου
 δοῦλός ἐστιν. ἐπὶ δὲ τῶν προσηγορικῶν οὐ δῆλος· ἐὰν γὰρ
 εἴπω ἀνδρώπειος πούς, ἄδηλον εἴτε ὁ τοῦ ἀνθρώπου
 πούς ἐστιν εἴτε ὁ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἄλλως, ἐπὶ
 τῶν ἀντωνυμιῶν οὐ μόνον τὰ ὑπὸ τὴν κτῆσιν πε- 5
 πτωκότα συντάσσομεν, οἷον ἐμὸς δοῦλος, ἐμὸς
 ἀγρός, ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα, ἐμὸς ἀδελ-
 φός, ἐμὸς πατήρ. ταῦτα δὲ οὐχ ὑποπεπτώκασιν· ἐπὶ
 μὲν γὰρ τοῦ ἀδελφοῦ ἰσότης ἐστίν, ἐπὶ δὲ τοῦ πατρὸς
 ἀποχή. τοῖς δὲ κτητικοῖς ὀνόμασι μόνα τὰ ὑπὸ τὴν κτῆ- 10
 σιν πεπτωκότα συντάσσομεν, οἷον Νεστόρειος χι-
 τῶν, Ἀριστάρχειος ἀγρός, ἐπειδὴ ταῦτα οὐχ ὑπο-
 πεπτώκασιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς δύο μόνοις μέρεσι
 λόγου θεωρεῖται τὰ κτητικά, ἐν τοῖς ὀνόμασι καὶ ἀντω-
 νυμiais, οἷον Ἀριστάρχου Ἀριστάρχειος, ἐμοῦ ἐμός. 15

„Συγκριτ. — Τρώων.” Τὰ συγκριτικὰ οὐκ ἐν κυ-
 ροῖς γίνεται, εἰ μὴ ἐν τοῖς προσηγορικοῖς προσώποις, με-
 τεκληφῶσι τοῦ αὐτοῦ πράγματος. εἰ δέ ποτε εὖροις ἐκ ὀνό-
 μασι κυρίοις ἢ ἐν ἀντωνυμiais τὸ τοιοῦτο, παραγωγὴν
 μόνον λέγε καὶ μὴ σύγκρισιν, ὥσπερ ἔστι καὶ παρὰ Ἀρι- 20
 στοφάνει τὸ αὐτότατος καὶ παρὰ Μενάνδρῳ τὸ αἰτιώ-
 τατος. Ὁ τεχνικός δὲ εἶπε τὴν σύγκρισιν λέγεσθαι πρὸς
 ἓνα ὁμόφυλον ἢ ἐνὸς πρὸς ἅπαντας ἑτεροφύλους. ἀλλό-
 φυλοι γὰρ ἦσαν οἱ Τρῶες τῷ Ἀχιλλεῖ, πολλοὺς δὲ Τρῶας
 πρὸς ἓνα Ἕλληνα. φαμὲν ὅτι φιλέλλην ὢν ὁ ποιητής 25
 προσεχαρίσατο, βουλόμενος σεμνῦναι τὸ πᾶν γένος τῶν
 Ἑλλήνων. Οὐκ ἔστι δὲ εἰκὴ ποιεῖσθαι τὴν σύγκρισιν·
 οὔτε γὰρ ζωγράφου καὶ τέκτονος σύγκρισις γίνεται, ἀλ-
 λά δύο τινῶν ἢ καὶ πλειόνων τοῦ αὐτοῦ ἐπιτηδεύματος
 μετεχόντων. 30

„Τῶν δὲ — καλλίων.” Ἀπὸ τοῦ κάλλους γίνεται
 καλλίων, καὶ κυρίως ὁ εὖμορφος καλός.

Ἰδιὸν ἔστι τῶν συγκριτικῶν τὸ ἀναλύεσθαι εἰς εὖ-

θείαν καὶ τὸ μᾶλλον. τί γάρ ἐστιν ὀξύτερος; ὁ μᾶλλον ὀξύς. βραδυτέρος; ὁ μᾶλλον βραδύς.

„Υπερθετ. — ἄριστος.“ Ὑπερθετικὸν δὲ ἐστὶ τὸ ὑπὲρ πάντας ἔχον τὴν ὑπέρθεσιν ἐν ὁμοιογενείᾳ, οἷον ἀνδρείοτατος ὁ Ἀχιλλεὺς πάντων τῶν Ἑλλήνων, 5 σαφώτατος Ὁδυσσεὺς πάντων τῶν ἀνθρώπων. ἐπαγγέλλεται γὰρ [καὶ] τὸ ὑπερθετικὸν σύγκρισιν, ἀλλὰ μεῖζονα· τὸ γὰρ ὑπερβάλλον τῆς συγκρίσεως ἐμφαίνει. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ συγκριτικοῦ ἡ σύγκρισις μετριωτέρα ἐνὸς πρὸς πλείονων, οὐ μὴν πάντων· τὰ δὲ ὑπερθετικὸν 10 ὑπερέχον τῆς συγκρίσεως. τὸ γὰρ ἀνδρείοτερος ἢ πέντε ἢ δέκα· τὸ δὲ ἀνδρείοτατος οὐ μέχρι ἀριθμοῦ ὠρισμένου διατείνει, ἀλλὰ καθόλου πάντων ὁμοῦ ἀνθρώπων καὶ τῶν τὸ αὐτὸ ἐπιτηδεούντων. Ἡ φωνὴ δὲ τῶν συγκριτικῶν τὸ μᾶλλον ἔχει. τί γάρ ἐστι σαφώτερος; ὁ μᾶλλον 15 σοφός. τί δὲ ἐστὶ σαφώτατος; ὁ ἄγαν σοφός. ἔχει οὖν ἡ φωνὴ τοῦ ὑπερθετικοῦ τὸ ἄγαν. ἐντεῦθεν οὐδὲ τὰ ὀνόματα τὰ ἐπιδεχόμενα ἐπίτασιν εἰς σύγκρισιν ὑπέρεχεται, οἷον ἐστὶ τὸ ἐρίτιμος καὶ περικλυτός καὶ ζάθεος καὶ 20 ζάπλουτος.

Τὸ ὑπερθετικὸν διαφέρει τοῦ συγκριτικοῦ, ὅτι ἐκεῖνο μὲν ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, τοῦτα δ' ἐστὶν ἀνεπίτατον· καὶ ὅτι ἐκεῖνο μὲν ἔχει τρεῖς τύπους, τοῦτο δὲ δύο, ἔχει γὰρ τὰ ὑπερθετικὰ καταλήξεις δύο, αἵ τινες τὴν γένεσιν ἔσχον (ἀπὸ) τῶν συγκριτικῶν. ὁ γὰρ εἰς τε 25 ρος ποιεῖ τὸν εἰς τατος, ὁ δὲ εἰς ῶν τὸν εἰς στος, οἷον τάχιστος ἀπὸ τοῦ ταχίων καὶ βραχύτατος ἀπὸ τοῦ βραχύτερος· ἀπὸ γὰρ τοῦ εἰς ῶν οὐκέτι γίνεται.

„Υποκορ. — μειρακ.“ Στεφάνου. Ὁ ὑποκορισμὸς ὄνομά ἐστι μικρότης ἐμφαντικὸν καὶ κόραις ζοικός. 30 λαμβάνεται δὲ ἔνεκεν τοῦ πρόπαντος, ὥς παρ' Ἀλκμᾶνι..... κόραι γὰρ αἱ λέγουσαι· ἢ τοῦ χρειώδους· ἐπ' ἀριὸν μοι χάρισαι· μειῶ γὰρ τὸ ζητούμενον, ἵνα

ἑτοιμότερον πρὸς τὸ δοῦναι ποιήσω τὸν ἔχοντα· ἢ τοῦ γελοίου χάριν, ὥς τὸ Πριαμύλλιον ὁ Πριάμος. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ οὐκ ἂν εὐρεθείη ὑποκοριστικόν· ἡρωϊκὰ γὰρ τὰ παρ' αὐτῷ καὶ ἐπηρμένα. Τὸ τειχίον δὲ καὶ τὸ ἐρκίον οὐχ ὑποκοριστικά· διάφορον γὰρ τὸ δηλούμενον, τεῖχος 5 καὶ ἔρκος ἐπὶ πόλεως, τειχίον καὶ ἐρκίον ἐπὶ ἐπαύλεων. πῶς δὲ μείωσις, ὅπου τὸ μέγα;

παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς.

Οὕτω καὶ τὸ θηρίον·

μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.

10

Καὶ τὸ μηρίον διάφορον· μηρία γὰρ τὰ ἐναγιζόμενα τοῖς θεοῖς, μηροὶ δὲ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα. Οὐδὲ τὸ ὄγκιον· σὺ γὰρ τοῦ ὄγκος μείωσις. Οὐδὲ τὸ ἔχνιον,

ἔχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἢ δὲ κνημίων.

καὶ περὶ αὐτοῦ φησί

15

τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτατον ἔκτεο
τέκμωρ

Αἰγίας.

μάχεται καὶ ὁ τόνος· τὰ γὰρ εἰς ἰὼν ὑποκοριστικά, τρι-
σύλλαβα, ἀρχόμενα ἀπὸ βραχέως [προπαρ]οξύνεται, στό- 20
λιον, πόδιον, χέριον, σάκιον, ὅτε δι' ἐνὸς κάππα· ὅτε δὲ
διὰ δύο, παροξύτονον, σακκίον. κορρίον διὰ δύο ῥῥ παρὰ
Ἀττικοῖς, κόριον δὲ δι' ἐνὸς ῥ παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ. ἐχρῆν
ἄρα ἔχνιον. ἔστι δὲ ῥηματικόν· ὥσπερ οὖν τὸ δέμω δέ-
μνιον καὶ ἀράσω ἀράχνιον, οὕτως ἔκω ἔχνιον, ὑπερθε- 25
σει τοῦ πνεύματος. Καὶ τὸ ἡήϊον πῶς ὑποκοριστικόν
ἐπὶ τῆς τοῦ Ὀδυσσεὺς γειῶς, ἐφ' ἧς ὁ ποιητὴς τὸ μεγα-
κήτεϊ φησι;

Τῶν ὑποκοριστικῶν τύποι εἰσὶν ἕξ, ὧν ὁ μὲν πρῶτος 30
εἰς ὦν, οἷον Βακχυλίδης Βάκχων, Λακεδαιμόνιος Λά-
κων· ὁ δὲ δεύτερος πάλιν εἰς ὦν, παραλήγοντες τοῦ ὠ,
οἷον μωρίων ὁ μωρός· ὁ δὲ τρίτος εἰς ἀξ, ὥς Ῥόδαξ ὁ

Ῥόδιος καὶ πλοῦταξ ὁ πλούσιος· ὁ τέταρτος εἰς ας, ὡς
 Ζηναῖς ὁ Ζηνόδωρος καὶ Μητρῶς ὁ Μητρώδωρος· ὁ δὲ
 πέμπτος εἰς κος, ὡς γραμματίσκος ὁ γραμματεὺς καὶ
 πυργίσκος ὁ πύργος· ὁ ἕκτος εἰς λος, ὡς ναύτιλος ὁ ναύ-
 της καὶ δριμύλος ὁ δριμύς· ὁ δὲ Ὡρός γησιν ὅτι καὶ ὁ 5
 εἰς γ καὶ ὁ εἰς υς καὶ ὁ εἰς ις ὑποκοριστικά, εἰς ν μὲν
 ὅλον..., εἰς υς δὲ καμμῦς, κλαυσῦς, λαρδῦς, ἀπφῦς, διο-
 νῦς· εἰς ις δὲ ὁ κομβίς τοῦ κομβίς. Τῶν δὲ θηλυκῶν τύποι
 τρεῖς, ὁ εἰς ῶ, ὅλον Ῥηῶ Ῥηιπύλη, Εἰδώ Εἰδοθία καὶ
 Ἀφρώ ἢ Ἀφροδίτη· καὶ ὁ εἰς ις, ὅλον λυρίς ἢ λύρα καὶ 10
 θεραπαινίς ἢ θεράπεινα· καὶ ὁ εἰς κη, ὅλον λεκανίσκη
 ἢ λεκάνη καὶ παιδίσκη ἢ παῖς. Τῶν δὲ οὐδετέρων μία
 μὲν ἐστὶν ἡ εἰς ὦν κατάληξις, ἔχει δὲ παραλήξεις ἕξ· ἡ
 [γάρ] τῇ νι συλλαβῇ παραλήγεται, ὡς κανόνιον, ὀψώνιον,
 χελιδόνιον, τρυγόνιον· ἡ τῇ δι, ὡς παιδίον, οὐλαντόν· ἡ 15
 τῇ ρι, ὡς ξυλάριον, δελτάριον, νητάριον· ἡ τῇ ρρι, ὡς
 μελύδριον, λεξύδριον, πολύδριον· ἡ τῇ λι, ὡς μειρακύλ-
 lion· ἡ τῇ φι, ὡς χρυσάφιον, ζωῦφιον, δεινδρύφιον.

Τὸ ὑποκοριστικὸν ἐλάττωσιν τινα σημαίνει· εἴρηται δὲ 20
 παρὰ τοὺς κόρους, τουτέστι τοὺς μικροὺς νέους, ἢ τὰς
 κόρας· τούτους γὰρ πολλάκις ἢ ταύτας ἰποθωπεύοντες
 τοιοῦτοις κεχρημέθα ὀνόμασιν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ νη-
 τάριον· ἢ [ὅταν] τὸν Πρίαμον Πριαμύλλιον εἰπώμεν καὶ
 τὸ μικρὸν παιδίον παιδάριον. Τύπους δὲ ἔχει ἡ φωνὴ 25
 τῶν ὑποκοριστικῶν διαφόρους· γίνονται δὲ [καὶ] ἀπὸ
 τῶν εἰς κος κτητικῶν κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ, πυργί-
 σκος ὁ μικρὸς πύργος, καὶ ἱατρικός, προσθέσει τοῦ σ
 ἱατρίσκος.

„Παρών. — Τρύφων.“ Ἐκαστον τῶν εἰδῶν μίαν 30
 ἔχει σημασίαν, ἕξ ἧς καὶ ὀνομάζεται, τὸ πατρωνυμικὸν
 ὡς δηλοῦν πατέρα, τὸ κτητικὸν κτήσιν, τὸ συγκριτικὸν
 σύγκρισιν, τὸ ὑπερθετικὸν ὑπέρθεισιν, τὸ ὑποκοριστικὸν

ὑποκορισμόν. τὸ παρώνυμον δὲ πολλὰ ἐδήλου, περιεκτικά, ἄμπελος ἄμπελών, ἔθνικά, [Ἀκραγᾶς] Ἀκραγαντίνος, μετουσιαστικά, [δέρμα] δερμάτινος, κύρια, [κράτος] Κρατίνος, κατὰ τοῦ αὐτοῦ, ἐργάτης ἐργατίνης. ἐπεὶ οὖν οὐκ ἠδύνατο ἐξ ἑνὸς τὴν ὀνομασίαν ἔχειν, ἐκ τοῦ 5 παρεπομένου πᾶσιν ἐκλήθη, τοῦ παρωνύμου, οἷόν τι καὶ ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως γέγονεν.

Ζητῆσαι ἄξιον, τίνας ἔνεκα τὴν κοινὴν ὀνομασίαν ἰδὼν τοῦτο ἐποίησατο· τὰ γὰρ πάντα παρώνυμά ἐστιν. Λέ- 10 γομεν ὅτι τὰ μὲν ἄλλα πάντα, εἰ καὶ παρώνυμά ἐστιν, ἀλλ' οὐ γὰρ ἔχει ἕκαστον ὃ διαστέλλεται ἀπὸ τοῦ ἑτέρου, τοῦτο δὲ μόνον αὐτὸ τὸ τῆς παραγωγῆς κέκτηται καὶ οὐδὲν ἄλλο, ὃ διαστάλῃ. καὶ γὰρ τὸ πατρωνυμικὸν παρώνυμόν ἐστι, καθὼς παρήχθη ἀπὸ τοῦ Πηλέως, ἀλ- 15 λ' ἔχει καὶ τὸ διαστέλλον, παῖδα ἢ ἔγγονον. καὶ τὰ ἄλλα πάνθ' οὕτως. τοῦτο δὲ μόνον αὐτὸ τὸ τῆς παραγωγῆς ὁμολογεῖ, ὅτι ἀπὸ ὀνόματος εἰς ὄνομα ὥς ἀπὸ τοῦ θεοῦ [Θείων] καὶ ἀπὸ τῆς τρυφῆς [Τρύφων] καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέος Ἡρακλέων. 20

Ῥηματικόν ἐστίν ὃ γεγονὸς ἀπὸ ῥήματος ἐνέργειαν ἢ πάθος δηλοῖ, οἷον ποιήσω ποιητής ὁ ποιῶν τι, πεποίημαιποίημα τὸ ποιηθέν. πᾶν δὲ ῥηματικὸν ὄνομα, διὰ τοῦ μ̄ λεγόμενον, οἰκειοῦται πρώτῃ παθητικῇ κατὰ τὸ 25 σύμφωνον, διὰ δὲ τοῦ τ τῆς τοῦ τρίτου. οἷον πέπραγμα - πράγμα - πολυπράγμων, πεποίημαι πεποίησαι - ποιητής, πέπρακται - πρακτός, ἤνυσται - ἀνυστός.

Ῥηματικόν ἐστίν ὃ παρῆκται ἀπὸ τοῦ ῥήματος, οἷον 30 ποιῶ ποιητής, γράφω γραφεύς. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι θέλει τὸ ὄνομα μέρος τι φυλάττειν τοῦ ῥήματος, ὥσπερ καὶ τὸ φερόμενον Νοήμων, ἵνα τὴν παραλήγουσαν τοῦ μέλλον-

τος φυλάξῃ καὶ ἐν τῇ παραληγοῦσῃ τοῦ ὀνόματος, καὶ τὸ Φιλήμων ὁμοίως.

Τὰ παρὰ μετοχὴν ἢ ἀντωνυμίαν ἢ πρόθεσιν ἢ ἐπίρρημα καὶ τὰ ὅμοια παρηγμένα ἐστὶν ἀπείρα. ταῦτα δ' ὁμοίως παραγώγοις ἐτάξαμεν.

5

„Σχήματα.” Σχῆμα εἴρηται παρὰ τὴν σχέσιν τὴν πρὸς τὸ σημαινόμενον· ἀπὸ γὰρ τοῦ σχήματος νοοῦμεν τί ἐστὶν ὃ θέλει σημαίνειν ἡ λέξις. ἢ παρὰ τὸ σχῆμα, τουτέστι τὴν θέσιν, ὥσπερ σχῆμα ἀνδριάντος δηλοῖ αὐτὴν τὴν υἱάσιν καὶ τὸν τύπον. Τὸ δὲ παρασύνθετον 10 καλεῖται, ἐπεὶ δὴ ἀπὸ συνθέτου γίνεται, ὡς καὶ αὐτὸς φησιν. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνων Ἀγαμεμνονίδης παρασύνθετον καλεῖται.

„Τῶν δὲ συνθέτων.” Ἐνταῦθα τεχνικὴ τις γίνεται συζυγία. ὅταν γὰρ ὡσι δύο συζυγαὶ καὶ συμπλακῶσιν 15 ἀλλήλαις, ἀποτελοῦσιν ἡμῖν ἑτέρας δύο συζυγίας, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ποσὶν ἐστὶν εὐρέσθαι. δύο δισύλλαβοι πόδες ἀπονδεῖος καὶ πυρρόχιος· ἀλλ' ἐπειδὰν συμπλακῶσιν ἀλλήλοις καὶ σύγκρισιν ποιήσωνται, τίκτουσιν ἡμῖν ἄλλους δύο, τὸν τε τροχαῖον καὶ τὸν ἱαμβον. Τινὲς δὲ 20 τὰ μὲν τέλεια καλοῦσι φθαρτά, τὰ δὲ ἀπολείποντα ἐφθαρμένα.

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ πτώσεις συντίθενται, χηναλώπηξ, Ἑλλήσποκος, νουνεχής· κλητικὴ δὲ οὐκ ἐτι, κα- 25 θὸ πρὸς δευτέρον ἐστὶ πρόσωπον, ἡ δὲ εὐθεία πρὸς τρίτον. τὸ δεύτερον πάρεστι, τὸ τρίτον ἄπεστι. τὸ οὖν παρὸν ἀπόντι πῶς ἐνωθήσεται; τὸ γυναιμανῆς τροπή· γυνομανῆς - γυναμανῆς - γυναιμανῆς. τὸ βακχίβακχος τροπὴν ἔσχε τοῦ ὀ εἰς εἰ.

30

„Ἀριθμ. — πληθ.” Τὸν τρίτον ἀριθμὸν πληθυντικὸν ὀνομάζομεν, ἐπεὶ ὁ τρεῖς ἀριθμὸς ἀρχὴ πλήθους ἐστίν, ὡς καὶ ἐν τῇ παροιμίᾳ τρεῖς πολλοί. διὰ τοῦτο

καὶ οἱ παλαιοί, πολλὰ βουλόμενοι σημαίνειν, τρεῖς λέγουσιν, ὡς καὶ ὁ ποιητής

τρεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις
ἀντὶ τοῦ πολλάκις.

„Εἰσὶ δὲ — λεγόμενοι.” Σημαίνει πολλάκις ἐνικὸν 5 μὲν εἶναι τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὀνόματος, σημαίνειν δὲ πολλά, ὥσπερ ἔστιν εὐρεῖν ἐν τοῖς περιληπτικοῖς ὀνόμασι. τὸ γὰρ χορὸς ὄνομά ἐστιν ἔχον χαρακτῆρα ἐνός (ὥσπερ γὰρ καλός, οὕτω καὶ χορός), ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ σημαίνοντον πληθυντικὸν ἐστιν· οὐ γὰρ ἂν συσταίη 10 χορὸς ἐξ ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου, ἀλλ’ ἐκ πλειόνων. καὶ τὸ δῆμος δὲ τὸ ὅμοιον σημαίνει.

„Καὶ πληθυντικοὶ κατὰ ἐνικῶν τε καὶ δυϊκῶν.” Σημαίνειν δὲ πάλιν φησὶν ἐκ τοῦ ἐναντίου, πληθυντικὸν ἔχειν χαρακτῆρα τὸ ὄνομα, σημαίνεσθαι δὲ ἐξ αὐ- 15 τοῦ ἐναντίως· Θῆβαι γὰρ τύπας πληθυντικός, ἡ δὲ πόλις μία ἐστὶ. τὰ δὲ τοιαῦτα καὶ οἱ ποιηταὶ οὕτω προφέρονται, τὰς μὲν Ἀθήνας εὐρυάγουαν, ὅτι τῇ φωνῇ μὲν πληθυντικὴ ἐστὶ, τῇ δὲ σημαυνομένῳ ἐνικόν. τοιοῦτο δὲ καὶ τὸ Θῆβαι, ὡς καὶ ὁ ποιητής εἶπε πρὸς τὸ σημαίνοντον 20 Θήβην ὑψίπυλον.

καὶ τὸ ἀμφοτέροι δέ, δυϊκὸν ὄν, ὡς αὐτὸς λέγει, πληθυντικὸν χαρακτῆρα ἔχει, σημαίνει δὲ δύο μόνους· καὶ γὰρ οὐδὲ τολμήσει τις ἐπὶ πλήθους τῇ λέξει χρῆσασθαι.

„Πτώσεις — κλητ.” Πτώσεις λέγονται, ἐπειδὴ ἡ 25 φωνὴ ἀπ’ ἄλλου εἰς ἄλλον μεταπίπτει. πτώσεις δὲ ἐστὶ πτωτικῆς λέξεως μετασχηματισμὸς τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἄλλοτε εἰς ἄλλο τρεπομένης.

Ἰστέον δὲ ὡς τῶν σημαυνομένων, οὐ τῶν φωνῶν εἰσὶν αἱ πέντε πτώσεις, ἐπειδὴ τοῦ Ἀτρείδης πλείους τῶν 30 πέντε ἔσονται πτώσεις· Ἀτρείδου γὰρ καὶ Ἀτρείδew καὶ Ἀτρείδau καὶ Ἀτρείδα.

Τῶν

Τῶν δὲ ὀνομάτων τὰ μὲν μονόπτωτα, τὰ δὲ δίπτωτα, τὰ δὲ τριπτωτα, τὰ δὲ τετράπτωτα, τὰ δὲ πεντάπτωτα, τὰ δὲ ἑτερόπτωτα. Τί ἐστι πεντάπτωτον; Τὸ ἔχον πέντε πτώσεις ἡγουν φωνάς, οἷον ὁ Αἴας, τοῦ Αἴαντος, τῷ Αἴαντι, τὸν Αἴαντα, ᾧ Αἴαν. τοῦτο γὰρ πέντε φωνάς 5 ἔχει, μὴ ἔχον διπλὴν τινὰ φωνήν. Τετράπτωτον δὲ τὸ ἔχον φωνάς τέσσαρας, οἷον φοῖνιξ, φοίνικος, φοίνικι, φοίνικα, φοῖνιξ. τοῦτο δὲ τέσσαρας φωνάς ἔχει, τὴν αὐτὴν φωνήν [ἔχον] καὶ ἐπὶ τῆς εὐθείας καὶ ἐπὶ τῆς κλητικῆς. Τί ἐστι τριπτῶνον; Τὸ ἔχον τρεῖς φωνάς, οἷον 10 τὸ βῆμα, τοῦ βήματος, τῷ βήματι, τὸ βῆμα, ᾧ βῆμα. Δίπτωτον δὲ ἐστι τὸ ἔχον δύο πτώσεις, οἷον τὸ χρέος, τοῦ χρέους, τὸ χρέος, ᾧ χρέος. Μονόπτωτα δὲ εἰσιν ὡς τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων. μονόπτωτα δὲ ἐστὶν ὡς τὸ δὸς θηλυκὸν ὄνομα, καὶ σημαίνει τὴν δόσιν, καὶ οἷον ὁ 15 Ἀβραάμ, τοῦ Ἀβραάμ, τῷ Ἀβραάμ, τὸν Ἀβραάμ, ᾧ Ἀβραάμ. Τί διαφέρει τὸ μονόπτωτον τοῦ ἀκλίτου; Τὸ μονόπτωτον ἄρθρα μόνον ἐπιδέχεται ὡς τὸ Ἀβραάμ, ἀκλίτον δὲ ἐστὶ τὸ μήτε ἐνδεχόμενον μήτε ὅλως κλινόμενον, οἷον τὸ οὖς, τὸ δέπας, τὸ δέμας.

20

„Λέγεται δὲ ἡ μὲν ὀρθή.” Ἀπαριθμησάμενος τὰς πτώσεις διδάσκει ἡμᾶς πῶς ἐκάστη λέγεται. Λέγει δὲ τὴν εὐθείαν καὶ ὀνομαστικὴν, καθὸ ὀνομάζειν τινὰ βου-
 λόμενοι ταύτη κεχρήμεθα. εἰ γὰρ τις ἔρωτο περὶ τινος, 25 ὅτι οὗτος πῶς λέγεται; ἐρεῖ τῇ εὐθείᾳ χρησάμενος Πλάτων ἢ Σωκράτης. Πῶς δὲ οἷόν τέ ἐστὶν εὐ-
 θεῖαν καὶ πῶσιν λέγεσθαι; Καὶ φαμεν ὅτι δυνατόν τὴν πῶσιν λέγεσθαι καὶ εὐθεῖαν κατὰ τινὰ λόγον. καθὸ γὰρ πέπτωκεν ἀπὸ τοῦ κοινου εἰς ἰδιότητα, ὀνομάζεται 30 πῶσις· καθὸ δὲ πεσοῦσα ἔμεινε καὶ ἔστη, ὥσπερ ἦν ἐν τῷ γενικῷ, καλοῖτο ἂν ὀρθή, ὡς ἂν εἴπωμεν καὶ περὶ γραφείου, ὥσπερ ἔάν τις λάβῃ γραφεῖον καὶ ἀπῇ εἰς γῆν

καὶ ὀρθὸν στῆ, καθὸ μὲν πέπτωκε τῆς χειρός, δοκεῖ πε-
πτωκέναι, καθὸ δὲ πεσὼν ἔστη, λέγεται ὀρθόν.

Εἰ ὀρθή, πῶς πῶσις; "Ὅτι πέπτωκεν ἐκ τοῦ ἄσω-
μάτου καὶ γενικοῦ εἰς τὸ εἰδικόν. ὀρθή δέ, ὅτι οὐπω 5
ἐκλήθη εἰς πλάγιον, ἢ ὅτι ἐξ αὐτῆς τὰ καλούμενα παρὰ
τοῖς Στωϊκοῖς ὀρθὰ ῥήματα, ἃ εἰσιν ἐνεργητικά, οἷον
Σωκράτης τύπτει. πᾶς γὰρ λόγος, ἔχων αὐτήν, ἐρή-
ρυσται καὶ ὀρθός ἐστι· πλάγιος [δ'] οὐκέτι ποιεῖ τὸν λόγον
ὀρθόν, εἰ μὴ εὐθεῖα φαίνοιτο. Σωκράτους ἀναγι- 10
νώσκοντος ἤκουσα, δηλονότι ἐγώ. Ἀλλὰ καὶ ἡ κλη-
τικὴ συνίστησι λόγον, οἷον ἀναγίνωσκε ἄνθρωπε·
δυνάμει οὖν [καὶ] αὕτη εὐθεῖα. ἀλλ' ὀνομαστικῆς μὲν
ἴδιον τὸ τρίτον πρόσωπον, ἡ δὲ κλητικὴ πρὸς δεύτερον·
οὐκ ἄρα εὐθεῖα.

15

„Ἡ δὲ γενικὴ κτητικὴ τε καὶ πατρικὴ." Τὴν πτώ-
σιν ταύτην εἶπε κτητικὴν καὶ πατρικὴν, καθὸ ἑναγχος
εἴρηται, ὅτι πᾶν κτητικὸν ἢ πατρωνυμικὸν ἀπὸ γενι-
κῆς ἐστὶ καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύεται,

20

„Ἡ δὲ δοτικὴ ἐπισταλτικὴ." Καλῶς οὕτως εἴρη-
ται, ἐπεὶ περ καὶ τοῖς φίλοις ἐπιστέλλοντες ταύτην χρώμε-
θα, ὥς ποτε Κλέων ὁ στρατηγὸς τοῖς Ἀθηναίοις ἐπι-
στέλλων γέγραφε Κλέων Ἀθηναίοις χαίρειν.

„Ἡ δὲ αἰτιατικὴ κατὰ αἰτιατικὴν." Κατὰ αἰτία- 25
σιν ᾗσιν ἦτοι αἰτίαν, ἐπεὶ περ αἰτούμενοι λαβεῖν τι ἢ
αἰτιώμενοι ταύτην προφερόμεθα, ὥς ἂν εἴποις αἰτου-
μαί σε δοῦναί μοι βιβλίον· τὸ γὰρ σέ καὶ τὸ βι-
βλίον αἰτιατικῆς εἰσὶ πτώσεως. καὶ πάλιν αἰτιῶμαι
Ἀριστάρχον.

30

„Ἡ δὲ κλητικὴ προσαγορευτικὴ." Τὴν κλητικὴν
προσαγορευτικὴν εἶπεν, ἐπειδὴ προσκαλούμενοί τινα καὶ
ἀσπαζόμενοι ταύτην πάλιν χρώμεθα, ὥς καὶ ὁ ποιητὴς
λέγει.

χαῖρε, θεά, τοῖςδεσι.

„Υποπέπτωκε — προσαγορεύεται.” Διεξελθὼν δὲ τεχνικὸς τὰ πρῶτα δύο εἶδη, ἐπεὶ ἅπαν ὄνομα ὑπὸ ταῦτα τὰ δύο εἶδη εὐθύνεται — πᾶν γὰρ ὄνομα ἢ πρωτό- 5 τυπὸν ἐστὶν ἢ παράγωγον —, καὶ τὰ τοῦ παραγώγου εἶδη ἐπτα βούλεται διδάξαι καὶ τὰ συμβεβηκότα τῷ ὀνόματι.

„Κύριον μὲν — Σωκρ.” Ἀπαριθμησάμενος τὰ εἶδη ἐπὶ τὴν ἐκάστου διδασκαλίαν ἔρχεται, καὶ λέγει κύριον εἶναι τὸ τὴν ἰδίαν [οὐσίαν] ἐπαγγελλόμενον, τουτέ- 10 στι τὴν ἰδίαν ἐκάστου. τῶν γὰρ οὐσιῶν αἱ μὲν εἰσιν εἰδικαί, αἱ δὲ κοιναί, ὡς Σωκράτης, ἄνθρωπος. ὃν δὲ τρόπον εἰρήκαμεν, ὅτι πᾶν ὄνομα ὑπὸ τὰ δύο εἶδη ἐστὶ τὰ πρῶτα, φημι κύριον καὶ προσηγορικόν, καὶ ἐτέρω συμβαίνει σημαινομένῳ κατέχεσθαι, οἷον ἐπιθέτω καὶ 15 ἐξῆς.

„Προσηγορ — ἵππος.” Τὸ προσηγορικόν τὸ κοινὸν ἐπαγγέλλεται τῆς οὐσίας δηλωτικόν καὶ ἐπὶ κοινοῦ πράγματος τιθέμενον, καὶ οὐκ ἐφ’ ἡμῶν ἔχον τὴν ὀνομασίαν, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος, ἀρετή, παιδία, βοῦς, καὶ τὰ 20 ὅμοια.

Ζητῆσαι. ἄξιον, τί διαφέρει κοινὴ οὐσία ἰδίας οὐσίας. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἐν μὲν τῇ κοινῇ οὐσίᾳ ἅπαν τὸ εἶδος τῷ αὐτῷ ὀνόματι λέγεται. οἷον τὸ ἄνθρωπος κοι- 25 νὴν οὐσίαν δηλοῖ, καὶ οὐ μόνος Σωκράτης λέγεται [ἄνθρωπος], ἀλλὰ καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ ἕκαστος. καὶ πάλιν τὸ ἵππος κοινὴν οὐσίαν σημαίνει, καὶ οὐχ οὗτος ὁ ἵππος λέγεται ἵππος ἢ ἐκείνος, ἀλλὰ πᾶν τὸ τοιοῦτο εἶδος. τὸ δὲ Σωκράτης ἰδίαν οὐσίαν δηλοῖ, καὶ 30 οὐ πᾶς ἄνθρωπος λέγεται Σωκράτης. καὶ πάλιν τὸ Ἀίας ἰδίαν οὐσίαν δηλοῖ, καὶ οὐ πᾶς ἄνθρωπος λέγεται Ἀίας. εἰ δὲ τις εὔροι τὸ Ἀίας μὴ μόνον ἐπὶ ἐνὸς λεγόμενον,

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἑτέρου, μὴ οἰέσθω κοινὴν αὐτὸ οὐσίαν σημαίνειν· οὐ λέγεται γὰρ ἅπαν τὸ εἶδος οὕτως· οὐδὲ γὰρ πᾶς λέγεται· ἀλλ' ὁμώνυμός ἐστιν ἡ φωνή.

„Ἐπίθετον — ψόγον.“ Ἐπίθετον ἐστὶ τὸ δυνάμενον ἐπιτεθῆναι κυρίῳ καὶ προσηγορικῷ. ἐντεῦθεν γὰρ 5 καὶ τρίτῃ τάξει τέτακται. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς παραγώγοις πρῶτον μὲν τέτακται τὸ πατρωνυμικόν, καθὸ ἀπὸ κυρίων ἔχει τὴν γένεσιν, καὶ δεύτερον τὸ κτητικόν, καθότι τοῖς κυρίοις καὶ προσηγορικοῖς συλλαβῇ κέχρηται, καὶ τρίτον τὸ συγκριτικόν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐπίθετον 10 τρίτον τέταχεν ὡς ἐπισυμβαῖνον κυρίῳ καὶ προσηγορικῷ. Δεῖ δὲ ἡμᾶς εἰδέναι ὅτι ἐκείνὸ ἐστὶν ἐπίθετον τὸ παραλαμβανόμενον ψόγου ἢ ἐγκωμίου χάριν, ὡς τὸ ταχὺς ἱππὸς ἢ Λοκρὸς Αἴας. ἔτι γε μὴν ἔστι τινὰ τῶν ἐπιθέτων, ἃ τινὰ οἰκείως εἴληπται καὶ πολλάκις ἀντὶ τοῦ 15 κυρίου παραλαμβάνεται· ὥσπερ γλαυκῶπιν ἔαν εἴπω, τὸ ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, μὴ ἐπαγαγὼν τὸ κύριον ὄνομα αὐτῆς, ἐπίσταμαι τίνα ὀνομάζω, καὶ ἀρκοῦμαι ὁμοίως καὶ Ἐνოსίχθων εἰπὼν, οὐ πάντως δεήσει μοι καὶ τὸ κύριον ἐπαγαγεῖν, εἰ μὴ κατὰ ξῆλον τῶν ποιητῶν· ἐκεῖνοι γὰρ 20 ἀνοικείως τάσσουσιν. ἰδοὺ γὰρ Εὐφορίων ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ ἀρότερου εἶπεν ἐνόςιχθονι, καὶ τὴν ἐλαίαν γλαυκῶπιν.

Στεφάνου. Τὸ ἐπίθετον τοῦτο κατηγορικὸν ὑπ' ἐνίων 25 καλεῖται διὰ τὸ πάντῃ κατηγορεῖν κυρίων ἢ προσηγορικῶν. ὡς γὰρ τὰ ἐπιρρήματα τοῖς ῥήμασι πάντα συναρτᾶται, οὕτω καὶ τὰ ἐπίθετα τοῖς ὀνόμασι. διαφέρει οὖν προσηγορικοῦ ἐπίθετον, ὅτι τὸ μὲν αὐτοτελές, οἷον ἄνθρωπος, τὸ δὲ ἑτέρου δεόμενον ἐπαγωγῆς, οἷον ἀγαθός 30 ὁ δεῖνα. Ὅσα δὲ τῶν ἐπιθέτων τὴν αἰτίαν τοῦ λέγεσθαι ἐξ ἡμῶν ἔχει, ταῦτα ἐπαίνον ἢ ψόγου ὑπάρχει σημαντικά, οἷον ταχὺς, βραδύς· τὰ δὲ μὴ οὕτως ἔχοντα μέ-

σα, οἶον ὑγιῆς, ἀσθενής, πλούσιος, πένης· ταῦτα ἀπὸ
τῶν ἐκτός ἐστι τῆς ψυχῆς συμβαινόντων, ἃ μήτε ἔπαι-
νον μήτε ὑπόγον δηλοῦσιν, ἀλλὰ μακαρίζουσι καὶ ψέ-
γουσι. Λαμβάνεται δὲ τὸ ἐπίδητον παρὰ ποιηταῖς ἀπὸ
τῶν μάλιστα συνεχόντων τρόπων εἴκοσι δύο τούτων· ἀπὸ 5
φύσεως, ἀθανάτων θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων ἀνθρώπων·
ἀπὸ γένους, Πηλείδης Ἀχιλλεύς, Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων·
ἀπὸ εἵδους, γλαυκῶπις Ἀθήνη, βοῶπις πότνια Ἥρη·
ἀπὸ τόπου,

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἔξεκαλεῖτο· 10

ἀπὸ φόρηματος, χρυσόρῥαπς Ἑρμῆς, κορυθαίολος Ἑκ-
τωρ· ἀπὸ ψυχῆς,

ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδῃ, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον·
ἀπὸ ἔξεως, πολύμητις Ὀδυσσεύς, Κρόνος ἀγκυλομήτης·
ἀπὸ δυνάμεως, 15

μοῦρ' ὅλοῃ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
ἀπὸ αἰρέσεως, φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη· ἀπὸ πράξεως,
Ἑρμεία Διὸς νιέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων·
ἀπὸ ἐνεργείας,

Ἄρες Ἄρες, βροτολογέ, μαιφόνε, τειχεσιβλήτα· 20
ἀπὸ πάθους,

ἄνδρες ἀρητάρται, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες·
ἀπὸ συμβεβηκότος,

Αὐλῖδα πετρήεσσαν,
πολύκρημνὸν τ' Ἑταιωνόν· 25

ἀπὸ ἐπιπολάζοντος

ποιήεντ' Ἀλάρτον,
πολυστάφυλόν θ' Ἰστίαϊαν·

ἀπὸ κτήματος,

Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους· 30

ἀπὸ σχήματος, ἀσπίδας εὐκύκλους· κατὰ τὸ ἐστῶς,
κυρτὰ φαλακροῶντα·

κατὰ τὸ κινούμενον... ἀπὸ ἀναλογισμοῦ, λευκαλένος Ἥρη

(δεῖ γὰρ ἀναλογίσασθαι, ὅτι ἄῤῥ λευκὸς λέλεκται διὰ τὸ ἄκρα περιλάμπεισθαι), "Ἡφαιστος ἀμφιγυήεις διὰ τὴν κραιπνὴν τοῦ πυρός· ξανθὴ Δημήτηρ διὰ τὸ περὶ τὴν ὥραν τοῦ θέρους χρῶμα. ἐκ τοῦ ὁμολογουμένου, γάλα λευκὸν καὶ τὸ ὕδωρ, γῆ μέλαινα. ἀπὸ ἰδιωνύμου, ὅταν ἰδίως καὶ μόνως ἐπὶ τινων τίθεται, νεφεληγερέτα Ζεὺς, ἐννοσυχθὼν ὁ Ποσειδῶν. ἀπὸ τοῦ πάσχοντος ἐπὶ τὸ ποι- οῦν, χλωρόν δέος, πῦρ αἰδηλον. πρὸς ἱστορίαν ζώων τε- τραχῶς, κατὰ κίνησιν, ἵπποι ἀεραίποδες, εἰλίποδας βοῦς· κατὰ σχῆμα, ἀγκυλοχεῖλαι ἄετοί, κύκνοι δουλιχόδειροι, 10 τανύγλωσσοι κορῶναι· κατὰ χρῶμα, ἄργυρα μῆλα, χλω- ρῆς ἀηδάν, καὶ κυανανγῆς ἴον· κατὰ συμβεβηκὸς ἰδίω- μα, πλατεῖα τὰ τῶν αἰγῶν αἰπόλια (διεσπαρμέναι γὰρ βάσκονται), σύες χαμαιευνάδες (καθεύδουσι γὰρ πολλοὶ εἰς τὸ κάτω τῆς γῆς ξαυτὰς καλινδοῦσαι), καὶ ἄετος αἰ- 15 θων (οὕτω γὰρ θερμός, ὥς τὰ πτερὰ αὐτοῦ πλησιάζον- τα ἄλλοις πτεροῖς καίειν αὐτά), ἕξαλον αἶγα τὸν ἰκνούμε- νον εἰς τοὺς ἄλλας (ἱστορεῖται [γὰρ] περὶ τὰς τῶν σωμάτων ἕξανθήσεις αἰσὶ κρασθαι). πρὸς ἱστορίαν δὲ φυτῶν, ὥς ἰτέαι ὠλεσίκαρποι· ἱστορεῖται γὰρ ὅτι ἡ πιούσα γυνὴ τὸ 20 τῆς ἰτέας ἄνθος ἀποβάλλει τὸ ἐν τῇ γαστρὶ βρέφος.

„Πρὸς τι δὲ ἔστιν ἔχον, ὥς πατήρ, υἱός, φίλος, δε- ξιός.“ Πρὸς τι ἔχον ἔστι τὸ κατὰ πᾶν πρὸς ἑτέραν σχέσιν νοούμενον, καθ' αὐτὰ δὲ ἀνυπόστατον, οἷον πα- τὴρ, υἱός, ἐταῖρος. ταῦτα σὺν ἑτέροις νοεῖται, οἷον πα- 25 τὴρ τινος, υἱός τινος. Διαφέρει τὸ πρὸς τι τοῦ ὡς πρὸς τι ἔχοντος, ὅτι τὸ μὲν πρὸς τι ἔχον συνιστάμενον συ- νίστησι καὶ παρείσάγει τὸν υἱόν, καὶ πάλιν ἀναιρούμενος ὁ πατήρ συναναιρεῖ καὶ τὸν υἱόν· μὴ γὰρ ὄντος τοῦ πατρὸς ἀνάγκη καὶ τὸν υἱὸν μὴ εἶναι. 30 ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, τὸ δὲ ὡς πρὸς τι τὸ ἐναν- τίον συνιστάμενον ἀναιρεῖ, ἀναιρούμενον δὲ συνίστησιν, ὥς καὶ τὴν ἡμέραν.

„Ὡς πρὸς τι ἔχον δέ ἐστιν ὡς νῦν ἡμέρα, θάνατος ζωή.” Τὸ αὐτὸ ἄς πρὸς τι ἔχον τὴν σχέσιν τ . . . σχέ-
σιν ἔχ . . . ἀλλ’ ἀναιρετικὸν γίνεται τοῦ ἑτέρου. τούτῳ
γὰρ καὶ διαφέρει τοῦ πρὸς τι ἔχοντος τὸ ὡς πρὸς τι
ἔχον, καίπερ δοκοῦν ὁμοίον εἶναι. τὸ μὲν γὰρ πρὸς τι 3
ἔχον καὶ συνενερίζεται καὶ συναπόλλυται, τὸ δὲ ὡς πρὸς
τι ἔχον ἐν τοῦ ἐνὸς ἀναιρετικόν ἐστιν, οἷον ἐπὶ τοῦ πρὸς
τι ἔχοντος· ὠνόμασας πατέρα, συνονομάξεις καὶ υἱόν·
ἀνείλες τὸν υἱόν, συναναιρεῖς καὶ τὸν πατέρα. υἱοῦ γὰρ
μὴ ὄντος πατέρα εἶναι πῶς ἐγχωρεῖ; ἔστι δὲ τοῦτο σα- 10
φέστατα γινῶναι καὶ ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ. ἡνίκα γὰρ
τὸν Ὀδυσσεῖα παρεισάγει ἐπαπειλούμενον τῷ Θερσίτῃ,
διδάσκει τοῦτο,

[μηκέτ’] ἔπειτ’ Ὀδυσῆϊ κάρη ὁμοισιν ἐπέλη.
καὶ ταύτην μὲν τὴν ἄρὰν ἑαυτῷ ἔθετο, τουτέστι μὴ 15
εἶην ἐν τοῖς ζῶσι· τὸν δὲ ἐξῆς στίχον καὶ κατὰ τοῦ
παιδός· ἔφη γὰρ

μηδ’ ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἶην.
τινὲς γὰρ ἐνόμισαν καὶ τοῦτο ἑαυτῷ τεταχέναι, ἵνα τὸ
ῥητὸν εἶη ἀποθάνοιμι καὶ μὴ εἶην πατὴρ Τη- 20
λεμάχου. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὡς πρὸς τι οὐκ ἐτι τοῦτον
ἔχει τὸν τρόπον, ἀλλ’ ὀνομάξεις ἐν, καὶ τὸ ἕτερον ἀναι-
ρεῖς. εἰ γὰρ εἴπῃς νῦν, ἀνήρηται ἡ ἡμέρα, καὶ πῶς εἰ-
πὼν ἀναιρεῖς τὸ σκότος.

„Ὁμών. — γηγενής.” Στεφάνου. Ὁμώνυμόν ἐστι 25
τὸ ἐναντίον τῷ συνωνύμῳ, καὶ λέξις διὰ μιᾶς φωνῆς δύο
ἢ πλείονας διαφορὰς σημαίνουσα, οἷον φοῖνιξ· φοῖνιξ τε
γὰρ καλεῖται ὁ ἀπὸ Φοινίκης καὶ τὸ δένδρον καὶ ὁ
Ἀχιλλέως τροφεύς. καὶ κύων ὁ ἐπίγειος καὶ θαλάσσιος
καὶ οὐράνιος, καὶ τὰ ὅμοια. 30

Ὁμώνυμόν ἐστι τὸ ὅμοιον ὄν, διαφοροῖς δὲ οὐσίαις ὑπο-
κείμενον, διαφέρει δὲ τοῦ συνωνύμου ὡς ὁμόδουλος τοῦ

συνδούλου· ὁμόδουλοι γάρ εἰσιν οἱ μετέχοντες ὁμοίας τύχης δουλικῆς, σύνδουλοι δὲ οἱ σὺν ἀλλήλοις δουλεύοντες.

„Συνώνυμον δέ ἐστι τὸ ἐν διαφόροις ὀνόμασι τὸ αὐτὸ δηλοῦν, οἷον ἄρ, ξίφος, μάχαιρα, φάσαγον, σπά- 5
θη.” Συνώνυμον δέ ἐστιν ὃ διὰ πλείονων ἐν ὑποκει-
μενον σημαίνει, οἷον μέρος, βροτός, ἄνθρωπος· πολλὰ ὀνόματα καθ’ ἑνὸς πράγματος τιθέμενα. τὸ μὲν γὰρ
ξίφος ἐν ἐστὶ, κατ’ αὐτοῦ δὲ πολλὰ ὀνόματα, ὡς ἔγχος,
φάσαγον, κνώδων καὶ ἐγχειρίδιον, καὶ εἴ τι ἕτερον πε- 10
ρὶ τούτου τοῖς ἀρχαίοις εἴρηται· τὰ γὰρ πάντα ἐν μό-
νον σημαίνει, τὸ ξίφος.

Στεφάνου. Συνώνυμόν ἐστι τὸ ἐν πλείοσιν ὀνόμασι μιᾷ οὐσίᾳ ὑποκείμενον, οἷον μέρος, βροτός, ἄνθρωπος, ἅπερ 15
οἱ Περιπατητικοὶ πολυώχυμα λέγουσιν, ὁμώνυμα δὲ τὰ
τὸ αὐτὸ γένος ἔχοντα καὶ τὴν αὐτὴν οὐσίαν. τὸ ἄνθρω-
πος, ἵππος, ἔλαφος ὁμώνυμά φασιν, ἐπεὶ τὰ τρία κα-
τ’ ἀρρένων καὶ ζώων ἐλέχθη.

„Φερών. — Μεγαπ.” Τὸ φερώνυμον δύναμιν ἔχει 20
τοιαύτην. φορὰν καλοῦσιν οἱ φιλόσοφοι τὴν τύχην. τὸ
οὖν ἀπὸ τύχης τινὸς συμβαινούσης ὀνομαζόμενον ὄνομα
λέγεται φερώνυμον, τὸν γὰρ Μενελάου παῖδα Μεγα-
πένθην εἰρησθαι διὰ τὰ τῷ Μενελάῳ συμβεβηκότα·
τῆς γὰρ Ἑλένης ἀρπαγῆς συνέβη τὸν Μενέλαον τὸ 25
τηνικαῦτα αὐτὰς τυχούσας λύπας ἔχειν. καὶ πάλιν
Ὁρέστης, ἐπεὶ τὴν Κλυταιμνήστραν ἐτίσατο, Τισαμε-
νὸν τὸν παῖδα αὐτοῦ ἐκάλεσε. λέγει δὲ καὶ ὁ ποιητὴς
περὶ Ὀδυσσεὺς

πολλοῖσι γὰρ ἔγωγ’ ὀδυσάμενος τόδ’ ἰκάνω· 30

τῷ δ’ Ὀδυσσεὺς ὄνομ’ ἔστιν ἐπώνυμον

ἀντὶ τοῦ φερώνυμον. καὶ τὸ τεθὲν ἐκ γενετῆς, ὕστερον
δὲ τῷ ὀνομασθέντι αἰκείον γενόμενον, οἷον ὡς ἔτυχεν

οἱ γονεῖς τὸν Δημοσθένην ὠνόμασαν, ὕστερον δὲ σθένος εὐρέθη τοῦ δήμου. καὶ Θυέστης δὲ καὶ Πενθεὺς καὶ Μελέαγρος· οὕτω μὲν γὰρ ἐκ γενετῆς ὠνόμαστο, ἀνδρωθέντι δὲ αὐτῷ ἐμέλησε περὶ ἄγρας.

„Διών. — ὁ καὶ Πάρις.“ Διώνυμον δὲ ἔστιν οὗ τὰ δύο ὀνόματα καθ' ἑνὸς τέτακται ἐκ τε τῆς κυρίων ὕλης καὶ τῆς ἐξ ἐπιθέτων μόνῃ συμβάν, ὥς τὸ Φοῦβος Ἀπόλλων καὶ Ἑνοσίχθων ὁ Ποσειδῶν. καὶ τοῦτο ἐν ἀντὶ ἑνὸς παραλαμβανόμενον ἀποπληροῖ τὸν ζητούμενον.

Διώνυμόν ἔστιν ὅταν δύο ὀνόματα τεθῇ τινί, καὶ μετὰ τοῦ κυρίου συμπαραλαμβάνηται ἕτερόν τι ἐπίθετον, ἐκείνῳ [μόνῃ] συμβάν, ὥσπερ Ἀλέξανδρος καὶ Πάρις ὁ αὐτός. διὰ τοῦτο δὲ εἶπον μόνῃ συμβάν· μόνῃ γὰρ τῷ Ἀλεξάνδρῳ 15 συμβέβηκε Πάριν καλεῖσθαι. διὰ τοῦτο καὶ ὁ τεχνικός εἶπεν „οὐκ ἀναστρέφοντος τοῦ λόγου.“ οὐ γὰρ εἴ τις Ἀλέξανδρος κέκληται, πάντως ἤδη καὶ Πάρις ὀνομάζεται. εἴρηται δὲ ἐκείνος Πάρις ἢ διὰ τὸ παρεῖναι ἐν τῇ κρίσει τῶν θεῶν, ὅτε περὶ τοῦ μήλου ἤρισαν αἱ τρεῖς 20 θεαί, Ἥρα, Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη· ἢ διὰ τὸ ἀπὸ πῆρας τὴν τροφήν ἰαχηκέναι· ἐκτεθείς γὰρ ὑπὸ Πριάμου ἀνῆρέθη ὑπὸ τινος βουκόλου, παρ' οὗ καὶ ἀνετράφη ἀπὸ τῆς πῆρας. ὥστε οὖν τοῦτο οὐκ ἂν συμβαίη ἐτέρῳ Ἀλεξάνδρῳ λεγομένῳ.

Στεφάνου. Διώνυμόν ἔστι τὸ μίαν ὀνομασίαν δηλοῦν, Ξάνθος Σκάμανδρος, Πάρις Ἀλέξανδρος. διωνυμίας δὲ τρόποι παρὰ τῷ ποιητῇ τέσσαρες. ἢ γὰρ ὑπ' ἀνδρῶν καὶ 30 γυναικῶν ποιεῖ καλούμενόν τίνα τῷ αὐτῷ ὀνόματι, δίου Ἀρηιδοῦ, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνητήν· ἄνδρες κέκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες· ἢ ἐτέρως τοὺς οἰκείους καλοῦντας, ἐτέρως δὲ τοὺς ἐκτός,

τόν ῥ' "Εκτωρ καλέσκει Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

Ἀστυάνακτα·

ἢ δύο ὀνομάτων ὄντων τὸ μὲν σεμνότερον ἡγουν ἐντιμότερον τοῖς θεοῖς, τὸ δὲ δυσφορώτερον τοῖς ἀνθρώποις 5 περιιάπτει, οἷον

Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον· ἢ μόνον τὸ τῶν θεῶν λέγει, τὸ τῶν ἀνθρώπων ἀποσιωπῶν,

πλαγκτὰς δὴ τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι 10 καὶ

μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί.

„Ἐπών. — Ἀπόλλων.” Ἐπώνυμόν ἐστι τὸ ἐπιθετικοῦ καὶ κυρίου τάξιν ἔχον, καὶ δυνάμενον ἀπὸ τῆς τοῦ συμβεβηκότος δυνάμεως καθ’ αὐτὸ δηλῶσαι τὸ κύριον, 15 οἷον ὑπὲρβεμέτης φανερόν ὅτι ὁ Ζεὺς· γλαυκῶπις ἢ Ἀθηναῖ, καὶ Φοῖβος ὁ Ἀπόλλων, καὶ τὰ ὅμοια.

Στεφάνου. Ἐπώνυμον δὲ ἐστὶ δύο ὀνόματα καθ’ ἑνὸς κυρίου, ὧν τὸ μὲν κύριον, τὸ δ’ ἐπίθετον δύνάμιν ἔχον 20 κυρίου διὰ τὸ ἴδιον εἶναι τοῦδέ τινος, ὥς ἂ παρέθετο, καὶ τὸ γλαυκῶπις καὶ ἐριούνης, εὐρύοπα, νεφεληγερέτα. Διαφέρει οὖν τὸ διώνυμον τοῦ ἐπωνύμου, καθὸ τοῦτο μὲν οὐκ ἀντιστρέφει, ὥς καὶ αὐτὸς φησιν· οὐ γὰρ εἴ τις Ἀλέξανδρος, οὗτος καὶ Πάρις· τὸ δὲ ἐπώνυμον ἀντι- 25 στρέφει· ὁ γὰρ Ποσειδῶν αὐτὸ Ἐνοσίχθων αὐτὸς καὶ Ποσειδῶν, ὁ Ἀπόλλων Φοῖβος καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων, ἢ ἡμέρα ἡριγένεια καὶ ἡριγένεια ἡμέρα.

„Ἐθν. — Γαλ.” Τὸ ἐθνικὸν δεῖ ἀκριβῶς εἰδέναι πόθεν γίνεται δὲ τετραχῆς, ἀπὸ γένους, ἀπὸ χώρας, ἀπὰ 30 πόλεως, ἀπὸ βασιλείας, ἀπὸ γένους μὲν ὥς Ἑλλήν καὶ βάρβαρος, ἀπὸ δὲ χώρας ὥς Θεσσαλός, ἀπὸ δὲ πόλεως ὥς Φθιώτης, ἀπὸ δὲ βασιλείας ὥς Ἀχαιοὺ καὶ Δαναοὺ.

τοῦτο οὖν ἐστὶ τὸ ἔθνος δηλωτικόν, ὡς καὶ αὐτὸς παρέθετο, ὁ Φρίξ, Γαλάτης, ὡς ἐν εἰσαγωγῇ.

„Ἐρωτημ. — πηλίκος.” Διαφέρει τὸ ἐρωτηματικὸν τοῦ πευστικοῦ τῇδε, καθὰ τὸ μὲν ἐρωτηματικὸν σύντομον ἔχει καὶ συμβολικὴν τὴν ἀπόκρισιν — 5
γὰρ ἐρωτήσης τινά, ἢ τὸ ναί λέγει ἢ τὸ οὐ, ἃ πέρ ἐστι συμβολικά — τὸ δὲ πευστικὸν μακρηγορίας δεῖται καὶ διὰ πολλῶν ἀπολογίας, ὡς καὶ παρὰ τῷ Μεγάνδρῳ εὐρίσκομεν

πυθοῦ παρ' αὐτῆς διὰ τίν' αἰτίας 10
ἀντὶ τοῦ ἐρωτήσας ἀκουσον, ἢ δὲ διὰ πολλῶν ἀπόδοσις ἦν καὶ οὐ συμβολικὴ, ὥς περ ἢ τοῦ ἐρωτηματικοῦ. οὕτως καὶ ὁ τεχνικὸς παρατίθεται τὸ τίς, ποῖος, πόσος. ταῦτα γὰρ ὀνόματά ἐστιν ἐρωτήσεις σημαίνοντα. 15

Ἔτι τὰ ἐρωτηματικὰ ἄπειρά εἰσιν· ἐκάστη γὰρ λέξις δύναται προφέρεσθαι ἐρωτηματικῶς. τὰ δὲ πευστικά ὑπὸ ἀριθμὸν ἀνάγονται· ἔξ γάρ εἰσιν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, οἷον τίς, ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποστός, ποδαπός, καὶ τρία 20 κατὰ τὸ σημαίνόμενον ἐν τοῖς ἐπιρρῆμασιν. ἢ γὰρ πράξεώς εἰσι ζητητικά, οἷον

πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης;

ἢ τόπου, οἷον

ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν ἴλipes Ἔκτορα; 25
ἢ χρόνου, οἷον πότε. πρόσκειται κατὰ τὸ σημαίνόμενον, ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν πλείονά εἰσιν, οἷον πῇ, ποῖ, πηνίκα, πότε, ποῦ, πόθεν, πῶς.

Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ μὲν πευστικοῦ ἐννέα λέξεις μόναι εἰσὶ, τέσσαρα [μὲν] ὀνόματα, τίς, ποῖος, πόσος, πηλίκος, 30 πέντε δὲ ἐπιρρῆματα, πῇ, ποῦ, πότε, πηνίκα, πῶς. ἐρωτηματικά δὲ σχεδὸν εἰπεῖν πᾶσαι αἱ λέξεις· δύναται γὰρ πᾶσα λέξις εἶναι ἐρωτηματικὴ, τῆς φωνῆς καὶ τῆς ὑπο-

κρίσεως μόνον καθελκομένης. Καὶ ὅτι τῷ μὲν ἐρωτημα-
τικῷ ἢ τὸ ναί ἢ τὸ οὐ πάντως προσυπακούεται, τῷ δὲ
πενυστικῷ οὐκέτι, ἀλλὰ ἡ οὐσία ἢ ποιότης ἢ τι τοιοῦτον.

Στεφάνου. Διαφέρει πενυστικὸν ἐρωτηματικῶν. τῷ γὰρ 5
ἐρωτήματι ἀποκρίσει τὸ ναί ἢ τὸ οὐ καὶ ἀνάνευσις ἢ ἐπὶ-
νευσις, τῷ δὲ πάντως ἀποκρίσεως δεῖ. καὶ ἡ μὲν ἐρώτησις
ἐπὶ παντὸς μέρους λόγου, ἡ δὲ πεῦσις ἐπ' ὀνομάτων ἢ
ἐπιρρημάτων. ἐρωτῶμεν δὲ μαθεῖν ἐθέλοντες διὰ τοῦ τίς
οὐσίαν, ἄνθρωπος ἢ λέων. τῷ δὲ ποῖος καὶ πότερος πᾶν 10
ἐπίθετον ἐπαχθήσεται, πλὴν τῶν ἐπὶ σωματικοῦ μεγέ-
θους. ποῖος Στέφανος; ὁ ἱατρός. παῖος πύ-
κτης; ὁ ταχύς, ὁ λευκός, ὁ μέγας. τῷ δὲ πόσος
τὸ πολὺς ἢ μικρός· τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ μεγέθους τάττε-
ται, πόσος ὄχλος; πόσος στρατός; τῷ πηλίκος τὰ 15
ἐπὶ μεγέθους, μέγας, βραχύς, παχύς, λεπτός. τῷ δὲ πο-
στός τὰ ἀριθμητικά, δεύτερος, τρίτος. τῷ ποδαπός τὰ
ἐθνικά, Ῥόδιος, Θράξ. ἔσθ' ὅτε καὶ τὰ ποιότητος, λευ-
κός, ξανθός. Σοφοκλῆς ἐν Ὀδυσσεὶ Ἀκανθοπλήγι. τῷ
δὲ ποδαπός ἀντὶ τοῦ ποῖος χρησάμενος ἀκριβολογεῖ, 20
ποδαπὸν τὸ δῶρον ἀμφὶ φαιδίμοις ἔχων
ὧμοις.

Τὰ δὲ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἐρωτηματικά, καταβι-
βάζοντα τὸν τόνον, ἀόριστα γίνεται, οἷον ποῖός, ποστός,
πηλίκός. ἀποβάλλοντα δὲ τὸ κατ' ἀρχὴν σύμφωνον ἀνα- 25
φορικὰ γίνεται, οἷον πόσος ὅσος, ποῖος οἶος, πηλίκος
ἡλίκος. ἃ προσλαμβάνοντα τὸ τ ἀνταποδοτικά γίνονται,
τέσος, τοῖος, τηλίκος. τὰ δὲ διὰ τοῦ τ καὶ παράγεται
διὰ τοῦ ουτος, τοσοῦτος, τηλικούτος. ἔστι δὲ ἡ παραγω-
γὴ κατὰ γένος, κατὰ πτώσιν, κατ' ἀριθμόν. καὶ ἐπέκτα- 30
σις, τοιόσδε, τοσόςδε.

Τὸ δὲ τίς μόριον ὅταν μὲν ὀξυτονῇται, ἐρωτηματικόν

ἔστιν, ἂν δὲ ἐγκλήνηται, ἔσται ἀόριστον ἢ ἀποφαντικόν, ἢ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ κοινόν.

Τὸ τίς ἐρωτηματικόν ἐστὶ καὶ ἀόριστον, ἡλθ' ἐ τίς, δύο
 οὖν τόνων ἐστὶ δεκτικόν. ἀλλ' ἐπεὶ μονοσύλλαβος βραχεΐα 5
 λέξις οὐ δύναται δύο τόνους λαβεῖν, ἓνα λαμβάνει τὸν ὀξὺν
 αἰέ, ἐν δὲ ταῖς πλαγαῖς δέκνυται τὸ διάφορον διὰ τῆς
 ποσότητος τῆς ἐπιδεκτικῆς ἐκατέρου τόνου, [τίνος] τινός,
 [τίνι] τινί, [τίνα] τινά. Τὸ ποδαπός ἓνα τόνον ἔχει τὸν
 ὀξὺν ἐπ' ἐρωτήσεως, ἐπεὶ ὁ χαρακτήρ ὁ διὰ τοῦ δαπος 10
 τοιοῦτος ἦν, ἀλλοδαπός, ἡμεδαπός, παντοδαπός.

„Αόριστον — ὀηλίκος.” Αόριστόν ἐστὶν ὃ μὴ ὀρί-
 ζει· τὸ γὰρ α στερητικόν ἐστὶ. τὸ δὲ ἐρωτηματικόν καὶ
 γνωστὸν καὶ ὠρισμένον. ἐναντίον οὖν τί ἐστὶ τοῦτο τῷ
 ἐρωτηματικῷ. Ἐχει δὲ τὴν γένεσιν τὸ ἀόριστον ἀπὸ τοῦ 15
 ἐρωτηματικοῦ· πᾶν γὰρ ἐρωτηματικόν ὄνομα, ἔξωθεν
 προσλαβὼν πλεονασμόν τινα, γίνεται ἀόριστον. προσλα-
 βόντα γὰρ τὰ ἐρωτηματικά ἔξωθεν τὸ ο, ἀόριστον ἐπαγ-
 γέλλεται, πῶς ὅπως, πῇ ὅπη. Καὶ συντείνει εἰς δύο μέ-
 ρη λόγου, εἰς τε ἐπιρῶμα καὶ ὄνομα. ἐρώτησις γὰρ οὐ 20
 γίνεται, εἰ μὴ δι' ὀνόματος καὶ ἐπιρῶματος.

„Αναφορ. — τοσοῦτος.” Αναφορά ἐστὶν ἀνάμνησις
 προεγνωσμένου προσώπου καὶ ἀπόντος τινός καὶ ἀνα-
 πόλησις. Τοῖς δ' ἄλλοις ὀνόμασιν οὕτως ὠνόμασται,
 ἐπειδὴ ταύτῃ τῇ φωνῇ χρώμεθα καὶ ὁμοιοῦντες, ὅτι οὗ- 25
 τος ὁμοιος τῷδε τῷ μὴ παρόντι, καὶ ἀποδιδόντες, ὥς ἂν
 τις εἴποι τοιοῦτός ἐστιν ἀνδρεῖος οἷός ποτε ὁ
 Ἀχιλλεύς.

Ἀναφορά ἐστὶν ἐγνωσμένου πράγματος ἁναπόλησις, ὥς 30
 ὅταν εἴπω οἷός ἐστιν ὁ δεῖνα, τοιοῦτος ἦν ὁ
 Ἀχιλλεύς. καὶ λοιπὸν ἀναφέρεις σὺ τὸν νοῦν ἐπὶ τὸν
 Ἀχιλλέα ἐκείνον τὸν ἐξ Ὀμηρικῶν ἐπῶν ἢ ἐκ γραφῆς σοῦ

ἐγνωσμένον. Τοῦτο δὲ τὸ ἀναφορικὸν καὶ ἀνταποδοτικὸν καὶ δεικτικὸν καλεῖται ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐννόας.

„Περίληπτ. — ὄχλος.“ Περίληπτικὸν ὄνομα λέγεται, ὅταν ὁ μὲν χαρακτήρ ἐνικὸς ᾗ, ἐμφανηται [δὲ] διὰ τοῦ σημαινόμενου πολὺ τι πλήθος, οἷον στρατός, χορός. 5 Εἴρηται δὲ περίληπτικὸν παρὰ τὸ περιέχειν τὰ ἐξ αὐτοῦ σημαινόμενα, οἷον ὡς ὁ τεχνικός φησι, δῆμος, χορός, ὄχλος. ταῦτα γὰρ ἐνικὸν μὲν ἔχει τὸν τύπον· εἰς ὃς γὰρ λήγει· τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν σημαινόμενον πλήθος ἐστίν· οὐτε γὰρ ἂν δῆμος οὔτε χορός οὔτε ὄχλος ἐξ ἐνός προς- 10 ὧπου συστήνῃ. ἐντεῦθεν οὖν καὶ οἱ ποιηταί, εἰδότες τὴν δύναμιν τῆς λέξεως, πολλάκις πρὸς τὸ σημαινόμενον ὑπαντῶσι, καὶ ῥηματικὸν πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ἐπάγουσιν, οἷον

ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος

15

καὶ

ἢ πληθὺς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.

„Τὸ τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ.“ Ὅτε πληθυντικῶς αὐτὸ λέγομεν, οὐκέτι περίληπτικόν ἐστιν; Ναί, λεκτέον καὶ ὅτε πληθυντικῶς αὐτὸ λέγομεν.... ἀλλ' οὐκ ἔδει αὐτὸν 20 εἰπεῖν τὸ δι' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ πλήθος σημαίνειν. οὐδὲ γὰρ μόνῳ τῷ ἐνικῷ... πλήθος περιλαμβάνομεν. ἰδοὺ γὰρ λέγοντες οἱ δῆμοι, συνεστήκασιν ἐξ ἐκάστης διαιρέσεως τῆς ἐν αὐτῇ [πλήθους] περιλαμβανούσης. καὶ μὴ τις ὑπολαμβάνῃ ξένον εἶναι τὸ λεγόμενον, ἐπειδὴ καὶ ἐν ἐπιμερι- 25 ζομένοις παρὰ βραχὺ τοῦτο ὁρῶμεν. ὡς γὰρ ἐν τῷ ἑκάστος ἐκ τῆς καθ' ἕνα τομῆς ἐπὶ πάντας γίνεται ἡ ἀναφορά, καὶ ἐν τῷ ἑκάστοι ἐκ τῆς . . . ἐπὶ πάντας κατὰ πολλοὺς τετμημένους λέγεται ἡ ἀναφορά, οὕτω καὶ ἐν τῷ δῆμος ἐνικῷ τύπῳ πλήθος περιλαμβάνομεν, καὶ 30 πάλιν ἐν τῷ δῆμοι πολλοὺς δήμους δηλοῦμεν συνηγμένους ἐκ διαιρέσεως ἐκάστης πλήθους σημαίνουσης

„Επιμεριζ. — ἑκάστος.“ Ἐπιμεριζόμενόν ἐστιν ὃ

ποιεῖται ἀπὸ πλήθους προσώπων. εἴρηται δὲ ἐπιμεριζόμενον, ὅτι ἀπομερίζει ἀπὸ τοῦ πλήθους τὸ κατὰληπτόν, ὡς τὸ ἕκαστος καὶ ἑκάτερος. λέγοιτο μὲν γε τὸ ἕκαστος ἐπὶ πλήθους, τὸ δὲ ἑκάτερος ἐπὶ μόνου дуϊκοῦ.

5

Τὸ μὲν ἑκάτερος ἐκ δύο ἐπὶ ἓν ἔχει τὴν ἀναφοράν, οἷον ὡς ὅταν εἴπω ἑκάτερος τῶν φίλων γνήσιός ἐστιν· οὔτοι γὰρ ἐπὶ ἓν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν, λέγω δὴ τὴν γνησιότητα· καὶ πάλιν τὸ ἕκαστος τῶν φίλων ἐλευθέρος ἐστιν· οὔτοι γὰρ ἐπὶ ἓν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν, λέ- 10 γω δὲ τὴν ἐλευθερίαν.

Τὸ ἐπιμεριζόμενον διὰ τὸ ἐκ τῆς κατὰ μέρος διαιρέσεως ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν χωρεῖ, καὶ ὡς περ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν δοκεῖ πως ἔχειν τῷ περιληπτικῷ τὸ ἐπιμεριζόμενον, εἴ- 15 γε ἑκάτερον αὐτῶν ἐπὶ τὸ πάντας δηλοῦν ἀναφέρεται. ἡ δὲ διαφορὰ ἐστὶν αὕτη, ὅτι τὸ μὲν ἐκ τοῦ καθ' ἕκαστον ἐπιμερισμοῦ τὴν πρὸς πάντας ἔμφασιν ἔχει, τὸ δὲ οὐκ ἐξ ἐπιμερισμοῦ τὴν πρὸς πάντας ἔμφασιν ἔχει, ἀλλ' αὐτὸ μόνον τὴν περιληψιν σημαίνει τὸ περιληπτικόν. 20

Καὶ ὁ ὅρος . . . καὶ τὰ ἐπιφερόμενα παραδείγματα πάνυ ἐσφαλμένα ἐστίν. εἰ γὰρ τὰ ἐπιμεριζόμενα ἐκ δύο ἢ καὶ πλείονων ἐπὶ ἓν ἕκαστον ἔχει τὴν ἀναφοράν, ἔδει εἰπεῖν ἕτερος ἢ ἄλλος, ἐπειδὴ ἐκ δύο ἢ . . . καὶ πολ- 25 λῶν ἓνα σημαίνει. ἔστι γοῦν οὕτως ἄμεινον λέγειν· Ἐπιμεριζόμενόν ἐστὶν ὃ ἓνα ἐκ δύο . . . καθ' ἓνα ἢ ἓνα ἐκ πολλῶν ἢ πολλοὺς καθ' ἓνα. οἷον ἓνα. οἷον ἓνα μὲν ἐκ δύο, ὡς τὸ ἕτερος τῶν ὀφθαλμῶν· καθ' ἓνα ὡς τὸ ἑκάτερος τῶν ὀφθαλμῶν· ἓνα ἐκ πολλῶν ὡς τὸ ἄλλος· 30 πολλοὺς τε καθ' ἓνα ὡς τὸ ἕκαστος.

Εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς τινες ἐδόξασαν τὸ ἐπιμεριζόμενον τὴν αὐτὴν ἔννοιάν πως ἔχειν τῷ περιληπτικῷ, ὡς τὸ

ἕκαστος ἐλθέτω, φασίν, ἐνικῶς πολλοὺς περιλαμβάνει δοκεῖ πως τὸ ταῦτόν εἶναι τὸ ἐπιμεριζόμενον καὶ τὸ περιληπτικόν, εἶγε ἕκαστον αὐτῶν ἐπὶ τὸ πολλοὺς δηλοῦν ἀναφίρεται. πρὸς οὓς δεῖ λέγειν· ἀγνοεῖν μοι δοκεῖτε ὡς πολλή ἐστὶν ἡ διαφορὰ ἐπιμεριζομένου καὶ περιληπτικοῦ, 5 οὐκ εἰδότες ὅτι τὸ μὲν ἐκ τοῦ καθ' ἕκαστον ἐπιμερισμοῦ τὴν πρὸς πάντας ἔμφασιν ἔχει, τὸ δὲ οὐκ ἐξ ἐπιμερισμοῦ, ἀλλ' αὐτόθεν περιληψὶν σημαίνει.

„Περιεκτικόν — παρθενών.“ Τοῦ περιεκτικοῦ ἡ φωνὴ γίνεται ἀπὸ τοῦ περιεχομένου, οἷον εἰπεῖν παρθε- 10 νών ὃ παρθένους ἔχων καὶ φοινικῶν ὃ φοίνικας ἔχων. Δόξειε δ' ἂν τισὶ τὸ περιληπτικόν ἐνικῇ φωνῇ πληθυντικὰ περιέχειν, ὅπερ καὶ τὸ περιεκτικόν ἐπαγγέλλεται. ἀλλὰ ρητὸν ὅτι ἔστι τις διαφορὰ ἐν μέσῳ. τὸ μὲν γὰρ περιεκτικόν ἐν αὐτῷ τὴν σύστασιν ἔχει καὶ τοῦ περιέ- 15 χοντος καὶ τοῦ περιεχομένου· κἂν διαλυθῇ τὸ περιεχόμενον, ἔτι συνίσταται τὸ περιεκτικόν· τὸ μέντοι περιληπτικόν· ἄλλο τι σημαίνει αὐτὸ τὸ περιέχον αὐτὸ τὸ περιεχόμενον. οἷον εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ περιεκτικοῦ, παρθενῶν τόπος παρθένων, καὶ δαφνῶν ὁμοίως· καὶ εἰ ἀφέλοις τὰ 20 περιεχόμενα, οὐκ ἀπώλετο τὸ περιεκτικόν, ἐπεὶ δὲ τόπος ἐστίν. εἰ μὴ τις εἴποι ἄλλ' οὐκ ἔστι τοιούτος τόπος. ἐπὶ δὲ τοῦ περιληπτικοῦ οὐκέτι· ὃ γὰρ χορὸς οὐκ ἔστι σύστημα ἢ τόπος χορῶν, οὐδὲ δῆμος ἀπὸ δῆμων, ἀλλ' ἀπὸ ἀνδρῶν.

25

Περιεκτικόν δὲ ἔστι, φασίν, ὄνομα τόπου ἐν ἑαυτῷ ἔχον-
τός τινα περιεχόμενα, ὡς ἀμπελῶν ὃ ἔχων ἀμπέλους καὶ
κοιτῶν ὃ ἔχων κοίτας. Δοκεῖ δὲ τὸ περιεκτικόν καὶ αὐ-
τὸ ταῦτόν εἶναι τῷ περιληπτικῷ· τὸ γὰρ περιέχον τι καὶ 30
περιλαμβάνει, καὶ τὸ περιλαμβάνον ὁμοίως περιέχει,
ὅπερ ἐμφαίνει ποιεῖν τό τε περιεκτικόν καὶ τὸ περιλη-
πτικόν. καὶ ἔστιν ἡ διαφορὰ αὕτη, ὅτι τὸ μὲν περιεκτι-
τὸν

κὸν οὐκ ἄλλο δηλοῖ τὸ περιλαμβάνον καὶ ἄλλο τὸ περι-
λαμβάνομενον, ἀλλὰ φωνὴ μόνον ἐστὶν ἐμφαντικὴ πλῆ-
θους, τὸ δὲ περιεκτικὸν ἄλλο σημαίνει τὸ περιέχον καὶ
ἄλλο τὸ περιεχόμενον· ὁ γὰρ παρθενῶν τόπος ἐστὶ παρ-
θένους περιέχων.

5

„Πεποιημένον — ὀρυγμαδός.“ Πεποιημένον ὄνο-
μά ἐστιν, ὅταν κατὰ μίμησιν ἤχου τινὸς καὶ τῆς ποιό-
τητος τοῦ ὑποκειμένου πράγματος προενεχθῇ, ὥσπερ τὸ
φλοῖσβος κατὰ μίμησιν εἴρηται τῶν κυμάτων· ἐν τῷ τα-
ραύτεσθαι γὰρ τὴν θάλασσαν τοιαύτην ποιότητα φαί- 10
νονται τὰ κύματα· ποιῶντα· καὶ πάλιν τὸ ὀρυγμαδός
ἤχος ἐστὶ πολλοῦ πλήθους ἀνθρώπων ἢ ὄρους. ὁ δὲ ῥοῖ-
ζος πάλιν ἤχος ἐστὶ τοῦ βέλους, διπταμένου καὶ διατέ-
μνοντος τὸν αἶρα καὶ τὴν τοιαύτην ποιότητα ἀποτε-
λοῦντος. Γίνεται δὲ καὶ ἐν ἄλλοις μέρεσι λόγου κατὰ 15
μίμησιν φωνῆς, ὡς τὸ λέγξε βιός καὶ ὡς τὸ σίξ ὀφθαλ-
μός· ἀλλ' ἐν μὲν ἐκείνοις λέγεται ὁ τρόπος ὀνοματοποιία,
ἐνταῦθα δὲ πεποιημένον ὄνομα.

Πεποιημένον ἐστὶ τὸ γεγενημένον παρὰ τὸν ἤχόν τι- 20
νος. οἷον ἐστὶν ἴδιος ποιός τις ἤχος ἵππων ἐν ὄμαλῳ
τε ἄμα καὶ τραχεῖ τόπῳ βαδιζόντων, ὃς πεποιημένως λέ-
γεται κάρκαιρος, ὡς καὶ ὁ ποιητής ἐξ αὐτοῦ φησί
κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσιν

ὀρυμμένων ἄμυδις.

25

ἴδιος ποιός τις ἤχος θαλάσσης κινουμένης, ὃς μιμητι-
κῶς πεποιημένος φλοῖσβος λέγεται, ὡς καὶ ὁ ποιητής
φησι

πολυφλοῖσβοιο θαλάσσης.

πάλιν ἐστὶν ἴδιος ποιός τις ἤχος ἀνδρὸς σὺν θώρακι 30
... καὶ περικεφαλαία πίπτοντος, ὃς μιμητικῶς
πεποιημένος λέγεται δοῦπος, ἐξ οὗ καὶ ὁ ποιητής

δούπησεν δὲ πεσών.

Kkk

πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πεποιημένα ἔστιν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀρκεῖ πρὸς τὴν παροῦσαν διδασκαλίαν τὰ προειρημένα ἡμῖν.

„Γενικὸν — φυτὸν.” Γενικόν ἐστιν ὃ περιέχεται καὶ περιεληπταὶ πολλὰ καὶ ἀνόμοια εἶδη. ἐν μὲν γὰρ τῷ ζῳῳ πολλὰ ἔστιν εἶδη, ἄνθρωπος, ἵππος, βῆρυξ, ἐν δὲ 5 τῷ φυτῷ ἄμπελος, δρῦς, ἐλαία καὶ πάντα τὰ φυόμενα· φυτὸν γὰρ τὸ γένος, καὶ πᾶν φυόμενον ἐπὶ τοῦτο ἀνάγεται.

„Εἰδικόν — ἐλαία.” Εἰδικόν ἐστιν ὃ οὐ περιέχεται οὐδὲ περιεληπταὶ πολλὰ καὶ ἀνόμοια εἶδη, ἀλλ' ἐν 10 τι τῶν προειρημένων δηλοῦται, οἷον ἵππος, ἄμπελος. ὁ μὲν γὰρ ἵππος ζώου εἶδος, ἡ δὲ ἄμπελος φυτοῦ.

Γενικὸν δὲ καλοῦσιν οἱ φιλόσοφοι ὃ δύναται διαίρει-
σιν ἀναδέξασθαι, εἰδικὸν δὲ αὐτὸ τὸ διαιρεθέν, οἷον 15 τὸ ζῶον γενικὸν ἂν εἴποιεν. διὰ τί; διότι διαιροῦσιν αὐτό, λέγοντες τοῦ ζώου τὸ μὲν ἐστὶ θνητόν, τὸ δὲ ἀθάνατον. αὐτὸ δὲ τὸ θνητόν καὶ αὐτὸ τὸ ἀθάνατον εἰδικὸν ἂν εἴποιεν, ὅτι ἐκ τοῦ γένους διήρηται καὶ ἰδίον τι ἀποδίδωκε· τὸ γὰρ θνητόν ἰδίον τί ἐστιν, ὁμοίως καὶ τὸ 20 ἀθάνατον. ἐγὼ δὲ λέγω γενικὸν μὲν εἶναι ἐκεῖνο τὸ γένος ἐμφαῖνον διὰ τὸ ἀποτελεῖν τινὰ ἰδίον τι ἔχοντα, εἰδικὸν ἐκεῖνο ὃ ἰδίον τι λαβὼν ἐκ τοῦ γένους ἔχει. χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὅτι καὶ κεῖνα γενικά ἐστιν ὅσα ἐκ τῶν γενῶν μὲν ἐτμήθησαν, ἐτέρων δὲ εἰδῶν γίνονται γένη, 25 ὥς τὸ θνητόν. τοῦτο γὰρ εἰδικόν ὃν πάλιν διαιρεῖται εἰς λογικόν καὶ ἄλογον. ὁμοίως καὶ τὸ ἄλογον διαιρεῖται εἰς αἶριον καὶ χερσαῖον καὶ ἔνυδρον. ἃ γένη γενῶν καὶ εἶδη εἰδῶν παρὰ τοῖς φιλοσόφοις εὐλόγως προσαγορεύεται.

30

„Τακτικόν — τρίτος.” Τοῦτο σύγκρισιν οὐκ ἀναδέχεται. εἰ δὲ που εὐροιμεν, μόνῃ τῇ φωνῇ λέγομεν ἀναδέχεσθαι τὴν, παραγωγὴν, ὥσπερ τὸ πρῶτιστος, δυνάτα-

τος, δευτερώτατος· τάξιν δὲ μόνον δηλοῖ, ὡς τὸ πρῶτος καὶ τὸ δεύτερος.

„Ἀριθμητ. — τρεῖς.“ Διάκρισιν ποιεῖται τοῦ ἀριθμοῦ. καὶ δοκεῖ μὲν ταῦτόν εἶναι τῷ τακτικῷ, ἐπειδὴ καὶ κεῖνο τρόπον ὡς ἀριθμῶσιν ποιεῖται. ἀλλὰ φάμεν ὅτι 5 διαφέρει τούτῳ, καθὼς τὸ μὲν τάξιν μόνον ἐπαγγέλλεται, περὶ ἀριθμοῦ μηδένα λόγον ποιούμενον, τὸ δὲ ἀριθμητικὸν τὸ ἐναντίον· τὴν ἐξαριθμῶσιν γὰρ ποιεῖται, τῆς τάξεως λόγον μὴ ποιούμενον, ὡς καὶ ὁ τεχνικός, εἰς, δύο, τρεῖς. 10

„Ἀπολελυμένον — λόγος.“ Ἀπολελυμένον ἐστὶν ὃ δύναται καθ' ἑαυτὸ θεωρεῖσθαι, οἷον λόγος. ὥσπερ τὸ ἀπόλυτον. τοῦτο πρὸς ἕτερον οὐ ποιεῖται τὴν σχέσιν, τουτέστι τὴν ἐξάρτησιν. πάντα γὰρ τὰ εἶδη τὰ ὑποπεπωκότες πρὸς τι καὶ κατὰ συζυγίαν ἐῴρηται, τοῦτο δὲ 15 μοναδικόν. διὸ καὶ ὁ τεχνικός ἀπολελυμένον αὐτὸ ἐκάλεσε, δηλονότι τῆς πρὸς ἕτερον σχέσεως. καὶ γὰρ ἀπολελυμένον ἐστὶν ὃ μὴ μεθ' ἑτέρου νοεῖται, ὥσπερ τὸ πρωτότυπον, ἔννοιαν δὲ τινα ἔχον τοῦ ἀφ' ἑτέρου γεγονέναι, οἷον λόγος ἀπὸ τοῦ λέγειν καὶ ἄηρ ἀπὸ τοῦ ἅειν, ὃ ἐστὶ 20 πνεῖν. ὑποτάσσουσι δὲ τῷ πρωτοτύπῳ τὸ ἀπόλυτον.

Ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα τῶν εἰδῶν ἢ σὺν ἑτέροις ἢ ἐξ ἑτέρων νοεῖται, τὸ δὲ θεός, παίδευσις, λόγος, πεπωμένος πρὸς ἕτερον λόγον ἢ σχέσιν οὐκ ἔχει, τούτου χάριν 25 ἀπόλυτα καλοῦνται, ἅτε δὴ καθ' ἑαυτὰ νοούμενα καὶ θεωρούμενα.

„Τοῦ δὲ ὀνόματος διαθέσεις.“ Αἱ τινες μᾶλλον τῷ ῥήματι ἔπονται, καὶ οὐ τῷ ὀνόματι· ἀλλ' ἐπειδὴ ῥηματικά εἰσιν ὀνόματα ἔχοντα καὶ τὰς ἀπὸ τῶν ῥημάτων 30 διαθέσεις, διότι ἐνεργείας ἢ πάθους εἰσὶ σημαντικά, τούτου χάριν τοῦ ὀνόματος εἶπεν εἶναι τὰς διαθέσεις. πλὴν μεμπτέος ἐστὶν οὕτως ἀποφηνάμενος, ὀφείλων μᾶλ-

λον οὕτως εἰπεῖν· ἔστι δὲ ὅτε καὶ διαθέσεις ὀρῶνται ἐν ὀνόμασι; ῥηματικοῖς οὖσιν, οἷον παρὰ τὸ κέκριται γίνε-
ται ὄνομα κριτής. . . . ὧν τὸ μὲν εἰς ἐνέργειαν ἀνα-
λύεται, τὸ δὲ εἰς πάθος.

5

Γνωστόν ὅτι τὸ ὄνομα διαθέσεις οὐκ ἔχει· ἡ γὰρ οὐ-
σία καθ' αὐτὴν οὐσα ἀπαθής ἐστι, τὰ δὲ πάθη ἐκ τοῦ
ἐπισυμβαλόντος τῇ οὐσίᾳ, τουτέστι τοῦ ῥήματος. πῶς
οὖν εἶπεν ὁ τεχνικός τοῦ ὀνόματος διαθέσεις; Ἐροῦμεν
ὅτι πολλάκις εἰσὶ ῥηματικὰ ὀνόματα, ἔχοντα τὴν διάθε- 10
σιν ἀπὸ τῆς ἐννοίας, καὶ ὡς ἀλλαχοῦ εἰρήκαμεν, ὅτι τὰ
ῥήματα, τουτέστι τὰ πράγματα, ἀποτελοῦμεν ἄνθρωποι
ἢ ὡς πάσχοντες ἢ ὡς ἐνεργοῦντες. διὰ τοῦτο καὶ ὁ τε-
χνικός τοῦτο εἶπεν, ὥστε νοεῖν ἡμᾶς τὸ μὲν πάθος τοῦ
ῥήματος, τὸν δὲ τύπον τῆς φωνῆς τοῦ ὀνόματος. κριτής 15
μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ κρίνω, ἀπὸ δὲ τοῦ κρίνομαι κριτός
ἡγουν κατάκριτος.

Εἰ ἄρα καὶ τὰ ὀνόματα ἔχουσι διαθέσεις, διὰ τί [μὴ] λέ-
ξομεν ἔξ παρέπεσθαι τῷ ὀνόματι, οἷον εἶδη, γένη, σχή- 20
ματα, ἀριθμοί, πτώσεις, διαθέσεις; Καὶ φαμεν ὅτι διὰ
τοῦτο τὰς διαθέσεις οὐ συναριθμοῦμεν τοῖς παρεπομέ-
νοισι τῷ ὀνόματι, ἐπειδὴ οὐ πάντα τὰ ὀνόματα σημαί-
νουσιν ἐνέργειαν ἢ πάθος. ἰδοὺ γὰρ τὸ Αἴας καὶ τὸ Πη-
λεύς καὶ τὸ λᾶας καὶ τὸ δρυς καὶ τὸ σοφός οὔτε ἐνέρ- 25
γείαν οὔτε πάθος δηλοῦσι.

§ 15.

ΠΕΡΙ ῬΗΜΑΤΟΣ.

Τὸ ῥῆμα ἀναγκάως μετὰ τὸ ὄνομα κατετάγη. τῇ 30
φύσει μὲν γὰρ πρωτεύει, διὰ δὲ τὸ δίχα τῆς οὐσίας μὴ
φαίνεσθαι συγκεχωρήκαμεν τὸ ὄνομα προτάτεσθαι.

Ἀναγκαίως μετὰ τὸ ὄνομα τὸ ῥῆμα τέτακται. εἰρήκαμεν γὰρ ὅτι τὰ κυριώτατα τῶν μερῶν τοῦ λόγου τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐπειδὴ ταῦτα ὡς περ σῶμα καὶ ψυχὴ ὄντα ποιεῖ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτῶν προῖέναι καὶ φαίνεσθαι. καὶ τὸ μὲν ὄνομα πρεσβεύει, ὅτι κατὰ οὐσίας 5 τίθεται· τὸ δὲ ῥῆμα δευτερεύει, ὅτι κατὰ πραγμάτων. ἀναγκαίως τοίνυν μετὰ τὸ ὄνομα τὸ ῥῆμα τέτακται, καθὼς πρεσβεύει τῶν ἄλλων μερῶν.

Ἐρρηται δὲ ῥῆμα παρὰ τὴν ῥύσιν τὴν εἰς τοὺς χρόνους· 10 μεταπηδᾷ γὰρ ἐπὶ τοὺς χρόνους πάντας καὶ τὰ πρόσωπα, μικρόν τι τῆς φωνῆς παρατρέψαν, δίκην ὕδατος.

„Ῥῆμα — παριστῶσα.“ Μὴ ταραττέτω σε τὸ διάφορον τῆς λέξεως, εἰ ποτὲ μὲν μέρη λόγου καλεῖ, ποτὲ δὲ λέξεις. εἴρηται δὲ λέξεις παρὰ τὸ λέγειν καὶ ἐξ αὐ- 15 τῆς σημαίνεσθαι· ἴδιον γὰρ τῶν μερῶν τοῦ λόγου τὸ λέξεις εἶναι [καὶ] σημαινόμενον ἔχειν. καὶ εἴ ποτε εἴπῃ λέξιν καὶ μέρος λόγου, μὴ ξενοφωνοῦ. ταῦτόν γὰρ μέρος καὶ λέξεις· καὶ εἴ τι λέξεις, τοῦτο μέρος λόγου, διαλλήλως τῆς λέξεως νοουμένης. 20

„Ἀπτωτος“ δὲ εἶπεν, ἵνα προδιαστείλῃ ἀπὸ τῶν πτωτικῶν. εἰδὼς δὲ ὁ τεχνικὸς ὅτι εἰπὼν „ἐπιδεκτικὴ χρόνων,” κατὰ τοῦτο καὶ ἑτέροις συνέπιπτεν — ἔστι γὰρ ἐπιρῥήματα χρονικά —, τέταχε καὶ τὸ „προσώπων.” Ἐπεὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦτο συνέπιπτε τῇ ἀντωνυμίᾳ, ἀναγ- 25 καίως τὸ μόνον τῷ ῥήματι ἐπόμενον προσέθηκε, λέγων „ἐνέργειαν ἢ πάθος παριστῶσα.” τοῦτο γὰρ καὶ μόνον ἴδιον ἐστὶ τοῦ ῥήματος. ὃν τρόπον γὰρ ἀναπτύσσοντες τοῦ ὀνόματος τὸν ὅρον, τὸ κεφαλαιωδέστατον καὶ μόνον παρεπόμενον διεσαφηνίσαμεν, λέγοντες εἶναι σώματος καὶ 30 πράγματος διακριτικόν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, πολλὰ τοῦ ὁδοῦ παραπεμψάμενοι, μόνον ἐροῦμεν τὸ ἰδιαζόντως ὑπὸ ῥῆμα ἀναγόμενον.

Ὁ ὅρος αὐτοῦ παρὰ μὲν Διονυσίῳ ἔπαισται, παρὰ δὲ Ἀπολλωνίῳ εὖ ἔχει. καὶ ἵνα δῆλον γένηται τοῦτο, ἀμφοτέρων τοὺς ὅρους παραθήσομαι, καὶ πρῶτόν γε τοῦ Διονυσίου, περὶ οὗ καὶ νῦν ἡμῖν πρόκειται λέγειν.

„Ῥῆμά ἐστι λέξις ἄπλωτος.“ Καλῶς εἶπε τὸ ἄπλωτος, διαστελλων αὐτὸ ἀπὸ ὀνόματος καὶ μετοχῆς καὶ ἁντωνυμίας καὶ ἄρθρου· ταῦτα γὰρ πτωτικά ἐστι. καλῶς δὲ πάλιν καὶ ἀπὸ τῶν ἀπλώτων αὐτὸ διεχώρισε, συνδέσμου καὶ προθέσεως, εἰπὼν „ἐπιδεκτικὴ χρόνων.“ καὶ ἀπὸ μὲν ἐπιρρήματος πάλιν, προσθεὶς τὸ „προσώπων 10 τε καὶ ἀριθμῶν,“ ἐπειδὴ χρόνων μόνον ἐστὶ δεκτικὸν τὸ ἐπιρῥημα, ὅσον χθές, σήμερον, αὔριον, προσώπων δὲ καὶ ἀριθμῶν οὐδαμῶς. ἀλλὰ ἐν τῷ „ἐνέργειαν ἢ πάθος παριστώσα“ κατακλείσας τὸν ὅρον, οὐ περιέλαβε τὰ ἀπαρέμματα. κακεῖνα μὲν γὰρ χρόνους ἔχει καὶ ἐνέργειαν 15 καὶ πάθος, ἀλλὰ προσώπων καὶ ἀριθμῶν οὐκ εἰσὶ δεκτικά. καὶ ἐν τούτῳ ἔπαισται ὁ ὅρος, ἐν τῷ μὴ περιέχειν καὶ τὰ ἀπαρέμματα.

Καὶ ἐπειδὴ τοῦτο μεμαθήκαμεν, παραλάβωμεν τὰ νῦν καὶ τὸν Ἀπολλωνίου ὅρον ἐντελῶς ἔχοντα. λέγει γὰρ 20 οὕτως· Ῥῆμά ἐστι μέρος λόγου ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς διαφόρων χρόνων δεκτικὸν μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους, προσώπων τε καὶ ἀριθμῶν παραστατικόν, ὅτε καὶ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις δηλοῖ. Ὑγιῶς ἔχει οὗτος ὁ λόγος· κατ' οὐδέν γὰρ οὔτε περισσεύει οὔτε ἐνδεῖ. φησὶ μὲν γὰρ 25 ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς χρόνους διαφόρους τὸ ῥῆμα δηλοῦν διὰ τὰ χρονικά ἐπιρρήματα, ἐπειδὴ κακεῖνα χρόνους δηλοῖ, ὅσον σήμερον, αὔριον, χθές, ἀλλ' οὐκ ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς· χρηὴ γὰρ ἀκριβῶς σκοπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ῥήματος μία καὶ ἡ αὐτὴ ἐστὶ φωνή ἐν μέρει 30 κινουμένη καὶ μετασχηματιζομένη εἰς τε χρόνους καὶ πρόσωπα καὶ ὅσα τῷ ῥήματι παρέπεται, ὅσον γράφω ἔγραφον γέγραφα· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐπιρρήματος οὐχ οὕτως,

ἀλλὰ διάφορος φωνή τὸν διάφορον χρόνον ἐδήλωσε. φη-
 σι δὲ πάλιν προσώπων τε καὶ ἀριθμῶν εἶναι αὐτὸ πα-
 ραστατικόν, καὶ οὐκ αἰεὶ, ἀλλ' ὅτε καὶ τὰς τῆς ψυχῆς
 διαθέσεις δηλοῖ, τουτέστι τὰς τῆς ψυχῆς κινήσεις, ἵνα
 περιλάβῃ καὶ τὰ ἀπαρέμματα· ταῦτα γὰρ ψυχικὴν βού- 5
 λησιν μὴ ἐμφαίνοντα οὔτε προσώπων οὔτε ἀριθμῶν εἰσεῖ
 παραστατικά. καὶ μαρτυροῦσιν οἱ ὑπομνηματισταὶ τῷ
 λόγῳ, τοῦτό γε αὐτὸ λέγοντες, ὡς τούτου χάριν λέγει
 προσώπων τε καὶ ἀριθμῶν παραστατικὸν εἶναι τότε τὸ
 ῥῆμα, ὅτε καὶ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις δηλοῖ, ἵνα καὶ 10
 ἡμεῖς ἀντεισοδιάσωμεν τὰ ἀπαρέμματα, λέγοντες ὅτε
 γὰρ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις οὐ δηλοῖ, οὐδὲ προσώπων
 ἐστὶ διαστατικόν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀπαρεμμάτων. Καὶ ταῦ-
 τα μὲν περὶ ὅρου διειλήφαμεν.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι δισσή ἐστιν ἡ ψυχικὴ διάθεσις. 15
 νοεῖται γοῦν ἡ διάθεσις ἢ δρᾶσις ἢ πείσις, καὶ πάλιν ἡ λό-
 γω ἀρθρουμένη βούλησις τῆς ψυχῆς, ἐν ᾗ ἡ ὀρίζει ὡς δρᾶ-
 σά τι, ἢ προστάττει ὥστε γενέσθαι, ἢ προσεύχεται ἵνα ἐκ
 τοῦ κρείττονός τι αὐτῇ ἀνυσθῇ, ἢ διστάζει, ἢ οὐδὲν τού-
 τῶν ἐμφαίνει, ἀλλὰ μόνον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὀνομάζει· ὃ 20
 ἐδήλου ἐν τῷ ὀρίζειν ἢ πράττειν ἢ εὐχεσθαι, καὶ ποιεῖ
 τὸ ἀπαρέμματον διὰ γὰρ τοι τοῦτο εἴ τι σημαίνει εἴ-
 ρηται. διὰ τί τὸ ἀπαρέμματον οὐ δηλοῖ ψυχικὴν διάθε-
 σιν, ὃ ἐστὶ ψυχῆς βούλησιν; φαμὲν ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ἀπα-
 ρέμματον ὀνομά ἐστι τοῦ πράγματος καὶ αὐτὸ σημαίνει 25
 τὸ πρᾶγμα τὸ μήπω ἔμπεσόν εἰς ψυχὴν, ὅθεν, ἢνίκ' ἂν
 βουληθῶμεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὀνομάσαι καὶ εἰς ψυχὴν
 αὐτὸ ἐνσπεῖρειν, λέγομεν τὸ γράφειν καλὸν ἐστὶ, τὸ
 ἀναγινώσκειν ὡφέλιμον ὑπάρχει, μετὰ τοῦ ἀρθρου
 αὐτὸ προφέροντες ὡς ὄνομα τυγχάνον τοῦ πράγματος. 30
 πᾶν δὲ πρᾶγμα μηδέπω ἔλθον εἰς ψυχὴν τὴν πράττου-
 σαν αὐτό, ἅτε δὴ ἄψυχον ὄν, [οὐδὲ] ψυχικὴν βούλησιν
 ἐμφαίνει. διὰ τοῦτο τοίνυν ψυχικὴν διάθεσιν οὐ δηλοῖ

τὰ ἀπαρέμματα. ἀλλ' οὐδὲ ἀριθμούς ἔχει εὐλόγως, ἐπειδὴ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐστὶ καὶ οὐπω εἰς πρόσωπον ἦλθε· πρόσωπον δὲ μὴ ὄντος οὐδὲ ἀριθμὸς παρέπεσθαι δύναται.

„Παρέπεται — συζυγίαι.” Ἐνταῦθα δὲ πειράται διεξιέναι τὰ παρεπόμενα τῷ ῥήματι, εἰτα ἐφεξῆς ἕκα- 5
στον αὐτῶν σαφηνίζει.

„Ἐγκλίσεις μὲν οὖν — ἀπαρέμφ.” Πέντε φησὶν εἶ-
ναι τὰς ἐγκλίσεις. Ἐγκλισις δὲ ἐστὶ ψυχῆς ἀναπαύσεως
ἐπὶ τι τρεπομένης. προσκλίνεται δὲ ἡ ψυχὴ ἢ ὡς ὀριζομέ-
νη τὰ παρ' αὐτῆς δρώμενα, ὡς ὅταν εἴπῃ τύπτω· ἢ ὡς 10
προστάττουσα, ὡς ὅταν εἴπῃ τύπτε· ἢ ὡς εὐχομένη, ὡς
ὅταν εἴπῃ τύπτοιμι· ἢ ὡς δισταζούσα, ὡς ὅταν εἴπῃ
ἐὰν τύπτω· ἢ ὡς οὐδὲν τούτων δηλοῦσα, μόνον δὲ τὸ
ὄνομα τοῦ πράγματος προβαλλομένη, ὡς ὅταν εἴπῃ τύ-
πτειν. 15

Ἀκριβολογεῖται οὖν ὁ τεχνικός καὶ λέγει ἐγκλίσεις
εἶναι πέντε. ἢ γὰρ ὀριζόμεθα, καὶ καλεῖται [ἢ ἐγκλισις
ὀριστική, ὅλον λέγω, τύπτω· ἢ εὐχόμεθα, καὶ καλεῖ-
ται ἢ] ἐγκλισις εὐκτική, ὅλον λέγοιμι, τύπτοιμι· ἢ
δισταζόμεν, καὶ καλεῖται ἢ ἐγκλισις διστακτική, ὅλον 20
ἐὰν λέγω, ἐὰν τύπτω· ἐὰν πλουτήσω, δίδωμι
σοι πέντε δραχμάς. ἢ δὲ αὐτὴ λέγεται καὶ ὑποτα-
κτική, ὅτι ὑποτάσσεται μορλοῖς τῷ ἵνα καὶ τῷ ὅφρα καὶ
τῷ ὅπως. λέγεται δὲ καὶ αἰτιολογική, ἵνα ἀναγνῶ
Τρύφων, ἐτιμήθῃ, καὶ ἀποτελεστική, δὲ τὸ βί- 25
βλίον ἀναγνῶ, καὶ ἐπηρεμένη· μέλυν γὰρ κατὰ τὴν
φωνὴν τῆς ὀριστικῆς, ποιεῖς — ἐὰν ποιῇς. ἢ δὲ ἀπα-
ρέμματος εἴρηται, ὅτι οὐκ ἐμφαίνει ψυχικὴν διάθεσιν.
ὅθεν οὐδὲ πρόσωπα ἔχει· ἢ γὰρ ψυχικὴ διάθεσις ἀπαι-
τεῖ καὶ πρόσωπα. ἐπεὶ δὲ καὶ πρόσωπα οὐκ ἔσχεν, οὐδὲ 30
ἀριθμόν· περὶ γὰρ τὸ πρόσωπον καὶ ὁ ἀριθμὸς.

„Διαθέσεις — ἐγραψάμην.” Διάθεσις ἐστὶ δίαίτα
ψυχῆς καὶ [δι]οίκησις· καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ γὰρ διαθεῖ-

ναι τὸ οἰκονομῆσαι καὶ διοικῆσαι. δύο οὖν εἶρηκε τοῦ
 ῥήματος διαθέσεις ὑπάρχειν, τὴν τε ἐνέργειαν καὶ τὸ
 πάθος· ἡ γὰρ ἐνεργοῦντές τι ποιούμεν ἢ ὡς πάσχοιτες.
 ἐπειδὴ δὲ κατὰ πάντα ἀκριβὴς οὕσα ἡ γραμματικὴ οὐ-
 δὲν ἀνεξέταστον ἔα, ἀναγκάως καὶ τρίτην μεσότητα κα- 5
 τηριθμήσατο, ἣτις ἐκατέρων τὴν διάθεσιν δηλοῖ, ὡς ἔαν
 τις εἴπῃ ἔτυπα. ἔαν δὲ προσθήσω τὸ ὑπὸ σοῦ, πάθος
 σημαίνει, ὡς τὸ τύπτομαι ὑπὸ σοῦ. Ἐνεργητικὴ μὲν
 οὖν ἐστὶ διάθεσις, δι' ἧς τὰ ἐνεργητικὰ δηλοῦνται, οἷον
 τέμνω, δάλλω· παθητικὴ δὲ ἐστὶ, δι' ἧς τὰ πάθη 10
 σημαίνεται, οἷον τέμνομαι, δάλλομαι· μέση δὲ ἡ
 μήτε ἐνέργειαν μήτε πάθος σημαίνουσα, οἷον ζῶ, πλου-
 τῶ, δύναμαι, βούλομαι. μέση δὲ ἡ πῇ μὲν ἐνέργειαν,
 πῇ δὲ πάθος δηλοῦσα· τὸ γὰρ ἐποιήσαμην δηλοῖ ὅτι
 ἐμαυτῷ ἐποίησά τι, τὸ δὲ ἐποιήθη, ὅτι δι' ἐμοῦ ἐποιήθη. 15

Διαθέσεις δὲ κατὰ τὴν ἀκρίβειαν πέντε εἰσὶν, ἐνέργεια,
 πάθος, οὐδετέρα, μέση, ἐμπεριεκτικὴ. ἐνεργητικὴ μὲν οἷον
 λέγω, φέρω· ἐνέργειαν γὰρ σημαίνει. παθητικὴ δὲ ἡ
 τὴν ἐξ ἑτέρου εἰς αὐτὴν χωροῦσαν διάθεσιν ὁμολογοῦσα, 20
 οἷον γράφομαι, τύπτομαι. οὐδετέρα δὲ, ὡς τὰ τοιαῦ-
 τα, ζῶ, πλουτῶ, πυρέσσω. μέση δὲ ἐστίν, ἧς ὁ τύπος
 καὶ ἐπὶ ἐνέργειαν καὶ πάθος προάγεται, οἷον πέπηγα,
 ἐγραψάμην. ἐμπεριεκτικὴ δὲ ἐστίν ἡ ἀμφοτέρων τῶν
 διαθέσεων ἐπιδεκτικὴ, ὡς ἔχει τὸ βιάζομαι ὑπὸ σοῦ 25
 καὶ τὸ πορεύομαι διὰ σέ. Καὶ ἄλλως, Παθητικόν
 ἐστὶ τὸ ἐναντιὸν τῷ ἐνεργητικῷ, δι' οὗ πάθος τι ἢ πά-
 θει ὁμοίον σημαίνεται, οἷον καράτομος ἡ Γοργόνη ἡ τὸ
 κάρρα τεμνομένη, χαλκότυπος ὡτελλή ἡ ὑπὸ χαλκοῦ
 τυπτομένη.

30

Στεφάνου. Θεῖναι ἐστὶ τὸ ποιῆσαι, ὡς τὸ ἄλλε' ἔθηκεν.
 ὅ ἐστι παρὰ τὸ θῶ, ἀφ' οὗ θός καὶ θεός ὁ πάντων

ποιητής. ὁ δὲ πλεονασμός, ἵνα μὴ μονοσύλλαβον ὄνομα
 βραχὺ ἢ — οὐδὲ γὰρ ἔστιν ἕτερον ἢ τὸ τίς καὶ ἐν —,
 δι' ἀνάγκην, ὥς καὶ ἐπὶ τοῦ κλῶ κλός κύκλος διπλασια-
 σμῶ. γίνεται δὲ θεός καὶ παρὰ τὸ εἶός, ὃ σημαίνει τὸν
 ἀγαθόν, εἰς καὶ θεός. Τὸ ἐπόμενον τοίνυν εἶπεν ὁ τε- 5
 χνικὸς ἀπὸ τοῦ προηγουμένου· προηγῆται γὰρ τὸ ποιεῖν
 τοῦ πάσχειν. διάθεσις οὖν τὸ ποιῆσαι καὶ παθεῖν καὶ
 ἡ μέση δια ἀμφοτέρα ταῦτα ἔχει.

Τρεῖς δὲ εἰσὶν αἱ διαθέσεις, ἐπεὶ καὶ τρία γένη·
 καὶ πέντε ἐγκλίσεις, ἐπειδὴ καὶ πέντε πτώσεις. 10

Ὡς οὖν ἐπὶ τῶν γενῶν τὸ οὐδέτερον οὐκ ἦν φύσει,
 ἀλλὰ πρὸς τῶν γραμματικῶν διὰ τὴν φωνὴν ἐπινενοη-
 μένον, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἡ μὲν ἐνέργεια καὶ
 παθος διάθεσις, ἡ δὲ μέση ἢ ἐκατέρα ἢ οὐδέτερα. ἀνα-
 λογήσει οὖν ἄρῳ τὸ ἐνεργητικόν, θηλεία δὲ τὸ παθη- 15
 τικόν· ἄρῳ γὰρ ἢ ἀνδρείως πως ἐχόντων τὸ δρᾶν,
 θηλειῶν δὲ ἢ θηλυδριωδῶς διακειμένον τὸ ἐμπαθεῖν. ἡ δὲ
 μέση διάθεσις τοῖς οὐδέτεροις εἰκασθήσεται. καὶ τοῖς
 μὲν ἀμφοτέρον ἐπιδεχομένοις γένος ὀνόμασι τὰ ἐκατέραν
 δηλοῦντα διάθεσιν ῥήματα, οἷον τῷ τέκος τὸ βιάζομαι, 20
 τοῖς δὲ μηδὲν τὸ μηδεμίαν διάθεσιν προσείμενον, οἷον τῷ
 βέλος τὸ πλουτῶ.

Λέγεται δὲ ἡ μὲν ἐνεργητικὴ πρὸς τῶν φιλοσόφων
 ὀρθή, ἡ δὲ παθητικὴ ὑπτία, ἐκ τῆς τῶν παλαιόντων με-
 ταφορᾶς. Ἡ ἐνεργητικὴ δὲ πρώτη, ἐπεὶ παθητικόν ἐστι 25
 πρόσωπον τὸ ὁμολογοῦν τὴν εἰς αὐτὸ χωροῦσαν διά-
 θεσιν.

„Εἶδη δὲ — ἀρδεύω.” Καὶ τὸ ῥῆμα δὲ εἶδη ἔχει,
 ὥς καὶ τὸ ὄνομα, καὶ ἐκεῖσε περὶ τούτου ἱκανῶς εἴρηται.

Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι οὐ ψευδῶς εἶδη παρέπεται τοῖς
 ῥήμασι, καθὼς τινες λέγειν ἐπειράθησαν, φάσκοντες τοῖς
 μὲν ὀνόμασιν εὐλόγως εἶδη παρέπεται ἅτε δὴ διάφορον

σημασίαν ποιουμένοις ἐν τε πρωτοτύπῳ καὶ παραγῶγῳ
 φωνῇ, ὡς ἐν τῷ λίθος καὶ λίθινος ὀνόματι· τοῖς δὲ ῥή-
 μασιν οὐ προσηκόντως, εἶγε ἐν αὐτοῖς κατ' οὐδὲν διαφέ-
 ρει τὸ ἄρδω τοῦ ἄρδεύω. οἷς οὐ χρὴ πελθεσθαι. φημὲν
 γὰρ αὐτὰ προσφόρως παρέπεσθαι, ἵνα δι' αὐτῶν τῆς 5
 τῶν ῥημάτων φωνῆς νοῶμεν τὸ διάφορον. εἰ γὰρ καὶ ση-
 μασίαι οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν, ἀλλὰ συζυγίαι καὶ
 κλίσει πολὺ διεστήκασιν, ὡς καὶ τὰ σχήματα, ἐπεὶ οὔτε
 τὴν αὐτὴν κλίσει οὔτε τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ τὰ
 ἀπλά καὶ τὰ σύνθετα. τὸ μὲν γὰρ ὅβω πρώτης συζυ- 10
 γίας τῶν βαρυτόνων εἶναι λέγομεν, τὸ δὲ εὐσεβῶ πρώ-
 τῆς τῶν περισπωμένων· καὶ πάλιν τὸ μὲν φρονῶ ἐν τῷ
 παρατατικῷ ἔξωθεν λαμβάνει τὸ ἑ, οἷον ἐφρόνου, τὸ δὲ
 καταφρονῶ ἔσωθεν· οὐ γὰρ λέγομεν ἐκαταφρόνου, ἀλ-
 λὰ κατεφρόνου.

15

„Σχήματα — φιλιππίζω.“ Στεφάνου. Τὸ καταφρο-
 νῶ σύνθετον, τὸ δὲ εὐφρονῶ παρασύνθετον. φρήν - εὐ-
 φρων - εὐφρονος - εὐφρονῶ παρασύνθετον. φρονῶ ἀ-
 πλοῦν. κατὰ δὲ Φιλόξενον αὐτόθεν ἀπλοῦν. φρέω γάρ
 φησι ῥῆμα δηλωτικὸν τοῦ προῖναι, παρ' ὃ καὶ φρήν ἢ 20
 προῖεμένη ἢ καὶ προπέμπουσα τὰ ὀνόματα, καὶ φρέαρ,
 ἀφ' οὗ προῖεται τὸ ὕδωρ, καὶ ἀφρός, τοῦ ἀ ἐπίτασιν
 δηλοῦντος· τί γὰρ τούτου μᾶλλον εἰς τὸ ἄνω προῖεται;
 τὸ δὲ καταφρονῶ σύνθετον· αἱ γὰρ προθέσεις μετὰ τῶν
 ῥημάτων ἐν συνθέσει εἰσίν.

25

„Ἀριθμοί — τύπτομεν.“ Καὶ περὶ τούτου εἴρηται.

„Πρόσωπα, χρόνοι καὶ συζυγίαι.“ Ταῦτα ἐν τοῖς
 ἰδίῳις τόποις διαιροῦμεν.

„Πρόσωπα — λέγει.“ Τὸ πρόσωπον οὐκ ἔστιν ἴδιον
 ῥήματος, ἀλλ' ἀντωνυμίας. ἡ γὰρ ἀντωνυμία προσώπων 30
 ὀρισμένων ἐστὶ παραστατική ἢ διὰ δειξέως ἢ ἀναφορᾶς,
 ἐγώ, σύ, δεῖξις· ἀναφορά, ἵ, αὐτός, ἐκεῖνος. λέγω

δὲ καὶ λέγεις ὠρισται, λέγει δὲ ἀόριστον· λείπει γὰρ τὸ τίς.

Τοῦτο δὲ ἀντωνυμίας ἴδιον, ὅτι πᾶσα ἀντωνυμία πρὸς-
ωπα ἔχει, οὐ πᾶν δὲ ῥῆμα, ὡς τὰ προστακτικὰ πρῶτον 5
οὐκ ἔχει.

Πρόσωπον δὲ ἐστὶν ἡ τῶν ὑποκειμένων διάστασις,
ὡς ἡ Ὀππίου Μαξίμου διατριβή. ἡ οὕτως· πρόσωπόν
ἐστὶ τὸ μετεληφὸς τῆς τοῦ ῥήματος διαθέσεως. Πρῶ-
τον δὲ ἐστὶ πρόσωπον τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον 10
ἢ μόνου ἢ καὶ σὺν ἄλλοις, λέγω, λεγόμεθον, λέγο-
μεν. δευτέρον ἐστὶ πρὸς ὃν ἡ ἀπότασις ὑπὲρ αὐτοῦ ἢ
μόνου ἢ καὶ σὺν ἄλλοις, ὅσον λέγεις, λέγεσθον, λέ-
γετε. τρίτον ἐστὶν ὃ μήτε ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαίνεται
μήτε πρὸς ὃν ὁ λόγος ἐστίν. Ἀπὸ δὲ πρώτου προσώπου 15
ἀρχόμεθα, ἐπειδὴ τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον ἐκ τοῦ πρώ-
του προφέρονται.

„Χρόνοι — μέλλον.“ Ἀνάγκη ἐστὶ τὸ ῥῆμα χρό-
νους ἔχειν. εἰ γὰρ τὸ ῥῆμα πρᾶγμά ἐστι, τὸ δὲ πρᾶγμα
ἐνέργειαν ἢ πάθος ἐπαγγέλλεται, ἀνάγκη τὸ γινόμενον 20
ἢ κατὰ πάθος ἢ κατ' ἐνέργειαν καὶ χρόνους ἔχειν. Εἰ-
σὶ δὲ τρεῖς, κατὰ δὲ τὸν ἀληθῆ λόγον δύο, ὃ τε παρε-
ληλυθὼς καὶ ὁ μέλλον· τὸ γὰρ πραττόμενον ἢ πέπρα-
κται ἢ μέλλει, οὐδέποτε δὲ ἐνίσταται. καὶ γὰρ οἱ φιλό-
σοφοι δύο ὀρίζονται· φασὶ γάρ, εἰ ὁ πόλος κινούμενος 25
τὸν χρόνον ἀπεργάζεται, ἐν ἀκινήσεια δὲ οὗτος αἰεὶ καὶ
ἐνίσταται οὐδέποτε, οὐκ ἔστιν ἄρα ἐνεστώς. Ἡ δὲ ἐκ
τῆς γραμματικῆς ἀκριβεστάτη κρίσις ὀρίζεται τινα ἀκα-
ριαῖον χρόνον καὶ ὀνομάζει ἐνεστῶτα, ἵνα τὰς κλίσεις
τὰς ῥηματικὰς ἀκολούθως δυνηθῇ μετὰ τῆς ἐχούσης 30
ἀκριβείας παραδιδόναι. ὃν γὰρ τρόπον ἐπὶ τῶν ὀνομά-
των ἀπὸ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς κλίσεως
παραδίδωσι καὶ τῆς ὀρθῆς πτώσεως, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ

ρήματος ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος, φημι τοῦ ἐπινένοημένου, τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ἐπιχειρεῖ, ὡς τρεῖς γίνεσθαι χρόνους.

Στεφάνου. Χρόνος ἐστὶ καιρῶν κύκλος ἥτοι ὠρισμένος ἢ ἀόριστος, ὠρισμένος μὲν ὡς ἐνεστῶς, ἀόριστος δὲ ὡς πα- 5 ρωχημένος. ἢ οὕτως· χρόνος ἐστὶν ἢ τῆς αἰωνίου φύσεως ἐπίνοια. τινὲς δὲ εἶπον ἡμερινὸν καὶ νυκτερινὸν φάντασμα. Οἱ φιλόσοφοι δὲ δύο ἴσασι μόνους, παρωχημένον καὶ μέλλοντα. ἐνεστῶς γάρ φασιν οὐκ ἔστιν, ἐπεὶ αἶψά ὁ χρόνος ἐν κινήσει ἐστίν. εἰ γὰρ ὁ χρόνος ἐστὶ κίνησις 10 οὐρανοῦ, ἄστατος δὲ ὁ οὐρανός, οὐκ ἔστιν ἐνεστῶς. εἰ δὲ χρόνον ὀρίζομεν διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως, ἐν ἀκαριαίῳ νοηθήσεται ὁ ἐνεστῶς, περιέχων τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα. Εἰ δέ τις ζητοῖ, πῶς μὴ ἀπὸ παρωχημένου ἀρχόμεθα, ὡς φύσει προτέρου ὄντος 15 τοῦ ἐνεστῶτος, ἴστω ὡς ὁ ἐνεστῶς τὸ θέμα ἐστὶ τοῦ ρήματος, ἀφ' οὗ πᾶσαι αἱ κινήσεις· διὸ προετάγη. ἄλλως τε καὶ ὁ παρωχημένος ἦν ποτὲ ἐνεστῶς.

„Τούτων ὁ παρεληλυθὼς ἔχει διαφορὰς τέσσαρας, παρατατικόν, παρακείμενον, ὑπερσυντέλικον καὶ ἀόρι- 20 στον.” Παρατατικός ἐστὶ καθ' ὃν ὁ μὲν χρόνος παρῶνται, τὸ δὲ ἔργον μετὰ παρατάσεως πέπρακται, ὅλον ἔτυπτον, ἔπειθον, ἐπαίδευν. ὁ δὲ παρακείμενος νοεῖται ἀπὸ τοῦ παρακεῖσθαι καὶ ἐγγὺς εἶναι τοῦ ἐχestsῶτος τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ· δηλοῖ γὰρ τὸ μὴ πρὸ πολλοῦ τοῦ χρόνου 25 πεπρᾶχθαι τὸ πρᾶγμα· ἢ δὲ δύναμις αὐτοῦ. τῆς συντελείας θεωρεῖται. ὁ δὲ ἀόριστος οὐδὲν ὠρισμένου χρόνου ἐμφαίνει, ὡς οἱ ὑποκείμενοι, ἀλλὰ σὺν μὲν τῷ ἄρτι ταῦτον δύναται τῷ παρακειμένῳ, [ἐτύπα -] ἔτυπα ἄρτι· τῷ δὲ πάλαι ἴσον δύναται τῷ ὑπερσυντέλικῳ, ὅλον ἐτετύ- 30 πειν - [ἔτυπα] πάλαι. Ὁ δὲ μέλλον παρὰ μὲν ἡμῖν νοητέον τύπω, πάλιν, παιδεύσω· παρὰ δὲ τοῖς Ἀπτικοῖς καὶ ἄλλως λέγεται μετ' ἐννοίας καὶ προσηγο-

ρίας τοῦ μετ' ὀλίγον, ὅσον τετύψομαι, πεπείσομαι, πεπαιδεύσομαι.

Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, τίνας ἕνεκα τὸν ἐνεστῶτα οὐ τέμνει οὐδὲ τὸν μέλλοντα. Λέγομεν ὅτι τὸν ἐνεστῶτα τέμειν οὐκ ἡδύνατο, ἐπεὶ περ αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ἐκινδύνευς 5 μηδὲ εἶναι· τὸν μέλλοντα δέ, ὅτι ἀγνοοῦντές ἐσμεν τοῦ μέλλοντος, πῶς οὖν ἐνδέχεται τὸν μηδέπω ἐπιστάντα ἢ γνωσθέντα καταμερίζεσθαι; ὥστε ὁμολογουμένως τὸν ἤδη ἡμῖν προγνωσθέντα διελεῖν ἡδυνήθη.

10

Τέσσαρα εἶναι τμήματα, παρατατικόν, παρακείμενον, ὑπερσυντέλικον, ἀόριστον. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ συγγένειαν αὐτοῖς περιτίθῃσι, λέγων τὸν ἐνεστῶτα συγγενῆ εἶναι τῷ παρατατικῷ καὶ τὸν παρακείμενον τῷ ὑπερσυντελικῷ καὶ τὸν ἀόριστον τῷ μέλλοντι. τούτων κατὰ 15 δύο τρόπους ἔστι καὶ λαβεῖν ἡμᾶς τὴν ἀλήθειαν, κατὰ τὴν φωνὴν καὶ κατὰ τὸ σημαίνόμενον. Κατὰ μὲν φωνὴν ἔστιν ὁ ἐνεστὼς τῷ παρατατικῷ συγγενής, ὅτι μικρὸν τῆς φωνῆς παρατρέψας τοῦ ἐνεστῶτος καὶ προσ- 20 θείς ἢ καὶ μὴ προσθείς αὐτῷ ἀπεργάσῃ τὸν παρατατικόν. ὅσον τύπτω· τὴν τελευταίαν τρέψας εἰς ὄν, καὶ προσθείς ἔξωθεν τὸ ε, ἀποτελεῖς τὸν παρατατικόν. ἢ μὴ προσθείς εἶπον διὰ τὸ τοιοῦτον. ἢ χῶ· καὶ μόνον τὸ τέλος εἰς ὄν μετατρέψας εὐρήσεις τὸν παρατατικόν. Τῇ 25 δὲ οὐσίᾳ πάλιν εἰσὶ συγγενεῖς οὕτως. ὁ ἐνεστὼς τὸ προ- σφάτως πραττόμενον ὑποφαίνει, ὁ δὲ παρατατικός τοῦ πράγματος τὸ μὲν ἔχει ἤδη γεγονός, τὸ δὲ ἔτι γινόμενον, καὶ ἐν τῷ ἔτι γίνεσθαι τῷ ἐνεστῶτι κοινῶναι. Συγγενής δὲ ὁ παρακείμενος τῷ ὑπερσυντελικῷ· μικρὸν γὰρ παρατρέψας τοῦ τέλους, καὶ προσθείς ἢ καὶ μὴ προσ- 30 θείς, ὁμοίως εὐρίσκεις τὸν ὑπερσυντέλικον. Ὅμοίως καὶ ὁ ἀόριστος τῷ μέλλοντι, κατὰ μὲν φωνήν, ὅτι τοῦ αὐτοῦ συμφώνου τὴν χορηγίαν ἔχουσιν· εἰάν γὰρ ἔχη ὁ

μέλλον τὸ Ψ, καὶ ὁ ἀόριστος· εἰ δὲ Ξ, κακῆϊνος ὁμοίως. πάλιν κατὰ φυσικὸν λόγον, ὅτι ἀμφότεροι ἀόριστοι εἰσι. καὶ γὰρ εἰ εἴποις ἔτυψα, οὐχ ὥρισω τὸν καιρόν, πλὴν ὅτι πέπραχας· καὶ πάλιν ἐὰν εἴπῃς τύψω, οὐδὲ οὕτως ἐσήμανας τὸν καιρόν, εἰ μὴ ὅτι μόνον τύψεις· τὸ δὲ 5 πότε οὐ δηλοῖς. ὁ δὲ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος συγγενεῖς εἰσι διὰ τοῦ ὀρίζειν. ὀρίζουσι γὰρ ἀμφότεροι τὸ πότε, ὁ μὲν τῷ ἄρτι, ὁ παρακείμενος, ὁ δὲ τῷ πάλαι, ὁ ὑπερσυντέλικος.

10

Στεφάνου. Τὸν ἐνεστώτα οἱ Στωϊκοὶ ἐνεστώτα παρατατικὸν ὀρίζονται, ὅτι παρατείνεται καὶ εἰς μέλλοντα· ὁ γὰρ λέγων ποιῶ καὶ ὅτι ἐποίησέ τι ἐμφαίνει καὶ ὅτι ποιήσει. τὸν δὲ παρατατικὸν παρ' ἡμῖν παρωχημένον παρατατικόν· ὁ γὰρ λέγων ἐποιοῦν, ὅτι τὸ πλέον ἐποίη- 15 σεν, ἐμφαίνει, οὕτω δὲ πεπλήρωκεν, ἀλλὰ ποιήσει μὲν, ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ· εἰ γὰρ τὸ παρωχημένον πλέον, τὸ λεῖπον ὀλίγον. ὁ καὶ προσληφθὲν ποιήσει τέλειον παρωχηκότα, τὸν γέγραφα, ὃς καλεῖται παρακείμενος διὰ τὸ πλησίον ἔχειν τὴν συντέλειαν τῆς ἐνεργείας. ὁ τοίνυν 20 ἐνεστώς καὶ παρατατικός ὡς ἀτελεῖς ἀμφω συγγενεῖς. διὸ καὶ τοῖς αὐτοῖς συμφώνοις χρῶνται, ὅσον τύπτω - ἐτυπτον. Ὁ δὲ παρακείμενος καλεῖται ἐνεστώς συντέλικός, τούτου δὲ παρωχημένος ὁ ὑπερσυντέλικός. ἐπεὶ οὖν ἕκαστος τελείως παρωχῆται, συγγενεῖς καὶ τοῖς χαρα- 25 κτηριστικοῖς στοιχείοις χρώμενοι τοῖς αὐτοῖς φαίνονται, ὅσον τέτυφα - ἐτετύφειν. ὥσπερ ὁ ἐποιοῦν πλέον ἔχει τοῦ παρωχημένου πρὸς τὸν ποιῶ, οὕτω καὶ ὁ πεποιήκειν πρὸς τὸν πεποίηκα. Ὁ δὲ ἀόριστος κατὰ τὴν ἀόριστιαν τῷ μέλλοντι συγγενής. ὥς γὰρ τοῦ ποιήσω τὸ ποσὸν τοῦ 30 μέλλοντος ἀόριστον, οὕτω τοῦ ἐποίησα τὸ τοῦ παρωχημένου. τοῦ ἄρτι τοίνυν τῷ ἀορίστῳ διδομένου γίνεται παρακείμενος, ὅσον ἐποίησα ἄρτι - πεποίηκα· τοῦ δὲ

πάλαι προσνευομένου ὃ ὑπερσυντέλικός γίνεται, ὅσον ἐποίησα πάλαι, — ἐπεποιήκειν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τοῦτο τὸ πάλαι ἀόριστον, δεῖ αὐτῷ προσνέμειν τὸν διορισμὸν τοῦ ποσοῦ, ὅσον πρὸ δύο ἐτῶν, πρὸ πέντε, πρὸ δέκα, καὶ ἐπαναβεβηκότα. τῷ δὲ μέλλοντι διασάφῃς τοῦ 5 ποσοῦ τῆς μελλήσεως ὃ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς μετ' ὀλίγον μέλλων, ὅσον βεβρώσεται, εὐρήσεται, πεπράξεται. ἀόριστος δὲ ἐκλήθη πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, ὀριζόντων τοῦ χρόνου τμήμα, τοῦ μὲν τὸ ἄρτι συννοούμενον ἔχοντος, οὐ λεγόμενον, τοῦ δὲ 10 ὑπερσυντελικού τὸ πάλαι. Εἰ δέ τις ἀπορήσειε, πῶς ὁ μέλλων, τοῦ μέλλοντος ἀοριστίαν ἔχων, οὐ καλεῖται μέλλον ἀόριστος, ἴστω παρὰ πόδας ἔχων τὴν λύσιν. ὁ ἀόριστος ἐπ' ἀναιρέσει τῶν ὀριζόντων εἴρηται, τοῦ δὲ μέλλοντος ὡς μέλλοντος οὐδὲν ἐτέθειτο· πῶς οὖν τὸ μὴ τε- 15 θὲν ἔμελλεν ἀναιρεῖσθαι διὰ τῆς ἀοριστίας;

§ 16.

Π Ε Ρ Ι Σ Τ Ζ Τ Γ Ι Α Σ.

20

„Συζ. — κλίσις.” Ἡ συζυγία οὐκ ἔστι μέρος λόγου — οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ὁ τεχνικός ἔταξεν αὐτὴν ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου —, ἀλλ' ἔστι τῶν παρεπομένων τῷ ῥήματι. ἐπειδὴ δὲ ὁ περὶ ταύτης λόγος πλεονος ἀκρι- 25 βείας ἐδεῖτο καὶ παραδόσεως, πρὸς εἰσαγομένους διαλεγόμενος ἀναγκαῖον ἠγήσατο ἐν τῷ μέσῳ στήναι τοῦ ῥήματος, φάσκων περὶ συζυγίας, ὥς ἐκ μεταφορᾶς τῶν ὁδοιπορούντων καὶ ἐν ὁδῷ εὐρισκόντων οἴκησιν πρὸς ὀλίγον χρόνον καταλῦσαι, ἕως τῇ ἐξῆς τὴν πορείαν ποιή- 30 σονται. Ὅπερ δὲ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ὁ χαρακτήρ, τοῦτο ἐν τοῖς ῥήμασιν ἡ συζυγία. ἀπὸ γὰρ ταύτης μανθάνομεν καὶ τὴν τοῦ ῥήματος δύναμιν. αὕτη γάρ ἐστι κα- νὼν

νὼν καὶ ἀναλογία τῆς κλίσεως αὐτῶν. Εἴρηται δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, ἃ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγὸν ὄντα ἴσον δρόμον ποιεῖται, ὡς καὶ τούτων ὅσα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀνάγεται συζυγίαν, μίαν ποιεῖται τὴν κλίσην. Ὅρίζονται δὲ αὐτὴν οὕτως· „συζυγία ἐστὶν ἀκόλουθος 5 ῥημάτων κλίσις.” τᾶξαι δὲ συμφώνων ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ θέματος κανονίζεται, ὡς ἐπὶ τῶν βαρυτόνων· ἢ διφθόγῳ ἐν τῷ δευτέρῳ, ὡς ἐπὶ τῶν περισπωμένων· ἢ παραφυλακῇ θεματικοῦ φωνήεντος ἐν παραλήξει παθητικοῦ τύπου, ὡς ἐπὶ τῶν εἰς μι, τιθέω τίθεμαι, ἰστάω ἰστά- 10 μαι, διδῶ δίδομαι, ζευγνύω ζεύγνυμαι.

„Εἰσι — ἔξι.” Αἱ πᾶσαι συζυγίαι εἰσι δεκατρεῖς, ἔξ βαρύτονοι, περισπώμεναι τρεῖς, τῶν εἰς μι τεσσαρες. τὰ βαρύτονα δὲ πρῶτον θετέον, ἐπεὶ τὰ περισπώμενα 15 ἔξ αὐτῶν καὶ τὰ εἰς μι.

Αξιὸν ἐστὶ ζητῆσαι, τίνας ἕνεκα προτελέμεται τὰ βαρύτονα. Καὶ ῥητέον ὅτι γνήσιά ἐστιν. εἰ γάρ τις ἀναλύει τὰ περισπώμενα καὶ ἀναπτύξει τὸ ὑγιὲς τῆς φωνῆς, εὗρίσκει καὶ αὐτὰ βαρύτονα. καὶ τὰ εἰς μι ὁμοίως. 20

„Ἐκφέρεται” οἶονεἰ εἰς φῶς ἔρχεται. ἀπὸ θέματος, φησί, καὶ οἶονεἰ ἀφετηρίας προέρχεται, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀμιλλητηρίων ἵππων.

Ἡ πρώτη, φησί, διὰ τοῦ πρώτου συμφώνου, τοῦ β μέσου καὶ τῶν συγγενῶν, τοῦ π ψιλοῦ καὶ τοῦ φ δασέος. 25 ὁ μέλλων δὲ διὰ τοῦ ψ, [ὅτι καὶ τὰ εἰς ψ λήγοντα] ὀνόματα διὰ τῷ β, π, φ κλίνεται, οἷον Αἰψ Αἰβός, κλῶψ κλωπός, κίνυψ κινύφος.

„Ἡ δὲ δευτ. — τίκτω.” Ἡ δευτέρα διὰ τοῦ δευτέρου συμφώνου, τοῦ γ μέσου, κ ψιλοῦ, καὶ χ δασέος. 30 ὁ μέλλων δὲ διὰ τοῦ ξ, ὅτι καὶ τὰ εἰς ξ περατούμενα διὰ τούτων κλίνεται, κήρυξ κήρυκος, ὄρυξ ὄρυγος, ὄνυξ ὄνυχος.

„Ἡ δὲ τρίτη — ἀνύττω.” Διὰ τοῦ δ, φησὶν, ἢ τρι-

τη, μέσου ὄντος τ ψιλοῦ καὶ θ δασέος. ὁ μέλλων δὲ διὰ τοῦ σ · καθ' ἃ γὰρ τὰ εἰς σ λήγοντα ὀνόματα δι' αὐτῶν τὴν κίνησιν ποιεῖται, ὡς Πάρις Πάριδος, ὄρνις ὄρνιθος, χάρις χάριτος.

„Ἡ δὲ τετ. — ὀρύσσω.” Διὰ τοῦ ξ μὲν ἐκφέρεται αὕτη, ἐπειδὴ τέταρτόν ἐστι σύμφωνον· διὰ δὲ τῶν δύο $\sigma\sigma$ ἐκφέρεται, ἵνα διπλασιασθέντος τοῦ σ , τὴν ἴσην δύναμιν ἔχη τοῦ ξ , διπλοῦ ὄντος.

„Ἡ δὲ πέμπτη — σπείρω.” Διὰ τῶν τεσσάρων ἀμεταβόλων αὕτη ἐκφέρεται, ἐπειδὴ κατελήητο τὸ θ ἐν τῇ τρίτῃ συζυγίᾳ καὶ τὸ κ ἐν τῇ δευτέρᾳ. διὰ τοῦτο προσέλαβε τὸ λ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ λοιπὰ ἀμετάβολα.

„Ἡ δὲ ἕκτη — βασιλεύω.” Διὰ καθαροῦ τοῦ ω ἐξηνέχθη, ἐπειδὴ προκατηναλώθησαν ἐν ταῖς λοιπαῖς συζυγαῖς τὰ σύμφωνα.

„Τινές — ἔψω. Εἰρήκαμεν ὅτι, ἐπὰν μὴ ἀρέσκηται δόξη ὁ τεχνικός, προστίθῃσι τὸ τινές. Διὰ τὴν μὴ ἀρεσκόμενος τάττει καὶ ἐντίθῃσι ζιζάνια; Ἴνα μὴ τοῖς πολλοῖς δοκῇ κατ' ἀγνοίαν παραπέμπεσθαι. Ὅτι δὲ διὰ τοῦ ξ καὶ ψ οὐκ ἔστι συζυγία βαρύτονος, ἐκ τῆς κλίσεως ἔστι διδαχθῆναι. τὰ βαρύτενα ῥήματα κατὰ τὸν μέλλοντα ἰσοσύλλαβά εἰσι τοῖς θέμασιν, ὡς τύπτω τύψω, λέγω λέξω, ᾄδω ᾄσω· τὰ δὲ περισπώμενα πλεονάζει μὲν συλλαβῇ κατὰ τὸν μέλλοντα, νοῶ νοήσω, βοῶ βοήσω, ποιῶ ποιήσω. εἰ οὖν εὗρίσκεται ἀλεξήσω καὶ ἐψήσω καὶ αὐξήσω ὁ μέλλων, ὁμολογουμένως περισπώμενά εἰσιν. ὁ δὲ βαρύτονος τούτων τόνος Ἀττικῶν ἐστίν.

„Περисπωμ. — νοεῖ.” Τὰ περισπώμενα δυνάμει βαρύτενά εἰσιν. οὐκ ἄπορον οὖν, διὰ τὴν τῶν περισπωμέ-

νων αἱ συζυγαὶ οὐ κατὰ τάξιν τῶν φωνηέντων προέρχονται, ὥς αἱ τῶν βαρυτόνων κατὰ τὴν τῶν συμφώνων ἐτυπώθησαν. ἐπεὶ γὰρ πάντων τῶν βαρυτόνων τὸ δεύτερον πρόσωπον τὴν εἰ δίφθογγον εἶχεν, εἰκότως ἐν τῇ 5 πρώτῃ τῶν περισπωμένων ἔλαχεν αὐτὴ. ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ δευτέρα τῶν περισπωμένων ἐργωδεστέρα ἦν καὶ πλείονος τεχνολογίας δεομένη, ἀπλουστέρα δὲ ἡ διὰ τῆς εἰ διφθόγγου. καὶ ὅτι ἡ διὰ τῆς εἰ πλείονας ἔχει φωνάς, παρακειμένων μέσων [καὶ] ἀορίστων, ἡ δευτέρα ἐλάττους, ἡ τρίτη 10 ἔτι ἐσπάνισεν. ὅθεν οὕτως αὐτῶν ἡ τάξις ἐτέθη, καὶ 10 εὐλόγως προετέθη ἡ εἰ δίφθογγος. καὶ γὰρ μεταχθῶσι βαρύτονα ῥήματα εἰς περισπώμενα, εἰς ταύτην μετὰγονται, ῥίπτω - ῥιπτῶ ῥιπτεῖς ῥιπτεῖ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ.

„Τῶν δὲ εἰς μί — περισπωμ.“ Τὰ εἰς μί λήγοντα ῥήματα αἰεὶ ποτε ἐν παραγωγῇ εἰσίν, οὐδέποτε δὲ ἐν πρωτοτύποις. ἔχει δὲ τὴν παραγωγὴν ἢ ἀπὸ τῶν βαρυτόνων τῆς ἑκτῆς ἢ μόνων τῶν περισπωμένων. καὶ λέγει ὁ 20 τεχνικός τὴν μὲν πρώτην ἀπὸ τῆς πρώτης, τὴν δὲ δευτέραν ἀπὸ τῆς δευτέρας, τὴν δὲ τρίτην ἀπὸ τῆς τρίτης, τὴν δὲ τετάρτην ἀποφαίνεται ἐκ τῆς ἑκτῆς τῶν βαρυτόνων ἀποτελεῖσθαι. Καὶ τίνος ἕνεκα αἱ μὲν 25 ἄλλαι ἀπὸ τῶν περισπωμένων, ἡ δὲ τετάρτη ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τῶν βαρυτόνων; Καὶ λέγομεν ὅτι τὰ περισπώμενα τρεῖς μόνας εἶχε τὰς συζυγίας, ὥστε τὰς τρεῖς ἀπὸ τῶν τριῶν γεγενῆσθαι· εἰ γὰρ τέσσαρας εἶχε, καὶ ἡ τετάρτη τῶν εἰς μί ἐκεῖθεν ἐγίνετο. εἴ τις δὲ ἐθέλῃ 30 σειε τῇ ἀκριβεῖ ἐπιβαλεῖν, καὶ τὰς ἄλλας τρεῖς εὐρήσει ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τῶν βαρυτόνων ἀποτελούσας τῶν εἰς μί.

ἔχουσι δὲ τὴν διάκρισιν οὐκ ἀπὸ συμφώνου παρ-
 λήγοντος, ὥςπερ οὐκ συζυγίαι τῶν βαρυτόνων τοῦ πρώ-
 του προσώπου· ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπὸ τῶν δευτέρων πρὸς-
 ὧπων, καθάπερ τὰ περσπώμενα· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἰδια-
 ζούσης κρίσεως τετύχηκεν. ἀπὸ γὰρ τῶν παθητικῶν πρώ- 5
 των προσώπων τοῦ ἐνεστώτος χρόνου τὴν κατάληξιν
 ἔχουσι. φιλεῖ δὲ τὰ εἰς μι λήγοντα ῥήματα τὸ παθητι-
 κὸν πρῶτον πρόσωπον βραχείᾳ παραλήγεσθαι. συστέλλε-
 ται μὲν τῆς πρώτης συζυγίας ἡ παραλήγουσα εἰς τὸ ε,
 ὡς τὰ τίθεμαι, ἡ δευτέρα εἰς βραχὺ τὸ α, ὡς τὸ ἴστα- 10
 μαι, ἡ τρίτη εἰς τὸ ο, οἷον δίδομαι· ἡ τετάρτη τὸ αὐ-
 τὸ δέχρονον φυλάττει.

§ 19.

15

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΗΣ.

„Μετοχή — ιδιότητος.“ Ἀναγκαιώς ἡ μετοχή τὴν
 τάξιν εἴληχεν· εἰ γὰρ ὀνόματος καὶ ῥήματος αὐτὴν φα-
 μεν μετέχειν, δίκαιον καὶ αὐτὴν ταγῆναι μετ' ἐκεῖνα τὰ 20
 μέρη, ὣν δοκεῖ μετέχειν. λέγει δὲ εἶναι λέξιν καὶ αὐτὴν·
 ταυτὸν γὰρ ἔστι λέξις καὶ μέρος.

„Παρέπεται — ἐγκλίσεων.“ Ἐχει γὰρ τοῦ μὲν ὀνό-
 ματος τὸ γένος καὶ τὰς πτώσεις, τοῦ δὲ ῥήματος τοὺς
 χρόνους. ὥστε αὐτὴν δικαίως μετοχὴν ὀνομάζεσθαι. Καὶ 25
 ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις μέρεσι τοῦ λόγου ἔστιν εὐρέσθαι καὶ
 πρωτότυπα καὶ παράγωγα, ἐπὶ μὲν ὀνόματος ὡς τὸ λί-
 θος καὶ λίθινος, ἐπὶ δὲ ῥήματος ὡς τὸ ὄπτός - ὀπτεύω,
 καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μερῶν· ἐν δὲ τῇ μετοχῇ οὐκ ἔστιν εὐ-
 ρεῖν πρωτότυπον. αἶν γὰρ ἐν παραγωγῇ ἐστίν· οὐκ ἔστι 30
 γὰρ εὐρεῖν μετοχὴν μὴ προϋπάρχοντος ῥήματος. Διαφέρει
 δὲ καὶ κατὰ γένος ὀνόματος, καθὸ ἐν μὲν τοῖς ὀνόμασι
 τινὰ ἔστι μονογενῆ, τινὰ δὲ κοινά, τινὰ δὲ καὶ τριγενῆ,

ἢ μέντοι μετοχή τὴν τριγένειαν ἡσπάσατο· [ὅ] τύπτων γὰρ καὶ [ἦ] τύπτουσα καὶ τὸ τύπτον. εἰ γὰρ ἀπὸ ῥημάτων τὴν γένεσιν ἔχει, ῥήματα δὲ τῶν πράγματα ἐπιτρέχει εἰς ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ παῖδια — πᾶν γὰρ πρόσωπον καὶ ἀνὴρ καὶ γυνή καὶ παῖδῖον ποιεῖ τι —, 5 ἔχει οὖν τὴν τριγένειαν χωρὶς ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἡ φύσις ἐναντιοῦται, τοῦτο δὲ ἔφην διὰ τὰ ἐκτρώσας· ταύτης γὰρ τῆς μετοχῆς ἡ φωνὴ κατὰ τοῦ ἀρρέενος οὐ συνίσταται, ἡ φύσις γὰρ ἐναντιοῦται· ἐπὶ ἀρρένων γὰρ τὸ τοιοῦτο πάθος οὐ συμβεβηκε.

10

Παραδέχεται δὲ ἡ μετοχή πάντα τὰ τοῦ ῥήματος χωρὶς [τῶν προσώπων καὶ ἐγκλίσεων. ὅπου γὰρ γένος, ἐκεῖ καὶ πρόσωπον συνίσταται. ἐγκλίσεις δὲ οὐκ ἡδύνατο ἔχειν ἡ μετοχή, ἐπεὶ περ ἀπὸ τῶν ῥημάτων μετενήνεκται ἐπὶ τὴν τῶν ὀνομάτων κατάληξιν. τὰ γὰρ ῥήματα τὸ 15 πρᾶγμα σημαίνουσι, καὶ τὸ πρόσωπον, μετεिल्χὸς τοῦ πράγματος, ἐνταῦθα πτωτικὸν γεγόμενον, μόνην ποιότητα ἐμφαίνει.

Μετοχὴ εἴρηται, ὅτι μετέχει τῶν τοῦ ὀνόματος καὶ ῥή- 20 ματος ἰδιωμάτων. Ῥήματος μὲν οὖν ἔχει χρόνους, ὅλον λέγω λέγων, λέξω λέξων, ἔλεξα λέξας· διαθέσεις, ἐνεργητικὴν μὲν λέγων, παθητικὴν δὲ τυπτόμενος, μέσσην δὲ τυψόμενος· εἶδη, πρωτότυπον ἄνων, ἀπὸ τοῦ ἄνω, παράγωγον δέ, ἀπὸ τοῦ ἀνύω, ἀνύων. σχῆ- 25 μα, ἁπλοῦν λέγων, [σύνθετον καταλέγων], παρασύνθετον φιλιππίζων· ἀπὸ γὰρ συνθέτου τοῦ Φιλίππου γέγονε ῥῆμα τὸ φιλιππίζω· τὰ γὰρ ἀπὸ συνθέτων γινόμενα λέγονται παρασύνθετα. ἀριθμούς, ἐνικὸν τύπτων, δυϊκὸν τύπτοντε, πληθυντικὸν τύπτοντες. συζυγίας 30 ἔχει, πρώτην μὲν ὅλον τύπτων, ἐπεὶ τὸ π ἔχει· δευτέραν λέγων, ἐπεὶ τὸ γ ἔχει· τρίτην δὲ ἄδων, ἐπεὶ τὸ δ ἔχει· τετάρτην φεράζων, διὰ τοῦ ζ, καὶ [πέμπτην]

πάλλων, δι' ἀμεταβόλων· βασιλεύων, ἔκτην. Κα-
λῶς δὲ εἶπε „καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων“ μετέχει γὰρ καὶ
τῶν παρεπομένων τῷ ὀνόματι. γένη γὰρ ἔχει, ὁ νοῶν -
ἡ νοοῦσα - τὸ νοοῦν· εἶδη, ἄρδων πρωτότυπον, καὶ
ἄρδεύων παράγωγον· σχήματα, ἀπλοῦν μὲν φρονῶν, 5
σύνθετον δὲ καταφρονῶν, παρασύνθετον δὲ ἀντι-
γονίζων· ἀριθμούς, οἷον ἀγνοοῦντες· πτώσεις, οἷον
τύπτω καὶ τὰ ἐξῆς.

§ 20.

19

Π Ε Ρ Ι Α Ρ Θ Ρ Ο Υ.

Πρῶτον ὁ τεχνικὸς εἶπε περὶ ὀνόματος, εἶτα περὶ
ῥήματος, εἰδ' οὕτω τρίτον περὶ μετοχῆς ἀναγκαίως, ἐπεὶ
μετέχει τοῦ τῆς ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος. ὅθεν τὸ ἄρ- 15
θρον τέταρτον, ἐπειδὴ συναρτᾶται τῷ ὀνόματι. Προτέ-
τακται δὲ τὸ ἄρθρον τῆς ἀντωνυμίας· ἡ μὲν γὰρ ἀντω-
νυμία ἀντὶ τοῦ ὀνόματος ἐστίν, ὅθεν δικαίως προτετα-
κται τὰ μετὰ τοῦ ὀνόματος· γνησιώτερον γὰρ τὰ μετὰ
τινος τοῦ ἀντὶ τινος. 20

*Εφασάν τινες δεῖν τοῦ ἄρθρου προτετάχθαι τὴν
ἀντωνυμίαν, οἷς οὐ χρὴ πείθεσθαι. ἡ μὲν γὰρ ἀντὶ ὀνό-
ματος παραλαμβάνεται, τὰ δὲ σὺν ὀνόματι τάττεται· καὶ
εὐλογον προκαλεσθαι τὰ μετὰ τινος τῆς ἀντὶ τινος. 25
προτακτέον τοίνυν τὰ σὺν τοῖς ὀνόμασι τῆς ἀντὶ αὐ-
τῶν παραλαμβανομένης, καὶ λεκτέον ἄρθρον αὐτὸ λέγε-
σθαι ἥτοι ἐκ τοῦ συναρτᾶσθαι πτωτικοῖς καὶ μηδέποτε
δίχα αὐτῶν εὐρίσκεισθαι (ἀμέλει ἥνικα ἀπόλλυσι τὴν
πρὸς τὰ πτωτικά συναρτήσιν, ἀντωνυμία γίνεται. 30

ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν·
τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἰς γε·

ἐν τούτοις γὰρ μὴ εὐρὸν ποίω πτωτικῶ συναρτηθῇ, ἀν-
τι ἀντωνυμίας παραλαμβάνεται) ἢ παρὰ τὸ ἀρθροῦν τὰ
κατ' ἀριθμὸν καὶ γένος καὶ πτώσιν ἀλλὰ τὸ ἄρθρον
ἀρθροῦ. ἐὰν προταγῇ τὸ ὁ, εὐρεθήσεται ἄρσενικὸν ὄνομα
ἀριθμοῦ ἐνικοῦ πτώσεως ὀρθῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἡ ἄρθρον 5
προταγῇ αὐτοῦ, εὐρεθήσεται θηλυκὸν ὄνομα ἀριθμοῦ
ἐνικοῦ πτώσεως ὀρθῆς. ἢ παρὰ τὸ ἀρθροῦν κατὰ ἀνα-
φορὰν τὴν προϋποκειμένην γινώσιν ἡμῖν.

Ὅριστέον οὖν αὐτὸ οὕτως· Ἄρθρον ἐστὶ μέρος λό-
γου συναρτῶμενον πτωτικοῖς κατὰ παράθεσιν προτακτι- 10
κῶς ἢ ὑποτακτικῶς μετὰ τῶν συμπαραπομένων τῷ ὀνόματι
εἰς γινώσιν προϋποκειμένην, ὅπερ καλεῖται ἀναφορά.

[Οὐκ] ἐπινενόηται τοῖς τεχνικοῖς, ὥς πέρ τινες νεο-
μίσκασιν, ἕνεκα τῆς τῶν γενῶν διακρίσεως. πολλάκις
γὰρ ὁρῶμεν καὶ αὐτὰ τὰ ἄρθρα ἀναμένοντα τὴν σύν- 15
ταξιν τῶν ὀνομάτων πρὸς τὸ διασαφηνίσαι ἡμῖν,
ποίου ποτὲ γένους ἐστὶ τὸ ζητούμενον. ἰδοὺ γὰρ τὸ τῶν
ἐπὶ γενικῆς ἀρμόττει τοῖς τρισὶ γένεσι, καὶ οὐκ ἔστιν
ἀπὸ μόνου τοῦ ἄρθρου καταλαβεῖν, ποίου γένους ἐστίν,
εἰ μὴ ἐπενεχθὲν τὸ ὄνομα δειξέι ἡμῖν, ποίου γένους 20
ἐστίν. Ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι τὸ ἄρθρον ἐπινενόηται πρὸς
τὸ ἀναφορὰν σημαίνειν. ἀναφορὰ δὲ ἐστὶν ἀναπόλησις
προεγνωσμένου καὶ ἀπόντος προσώπου. ἄλλο γὰρ τί
ἐστὶν εἰπεῖν ἄνθρωπος ἦλθε, καὶ ἄλλο μετὰ τοῦ ἄρ-
θρου. τὸ γὰρ ἄρθρον δευτέραν γινώσιν ἐπαγγέλλεται. ἐὰν 25
γὰρ τίς σοι εἴπῃ ναῦς ἦλθε, δοκεῖς ἀγνοεῖν ποία· ἐὰν
δὲ σὺν τῷ ἄρθρῳ, τρόπον τινὰ ὑπομνησκει τὸ τὴν
προεγνωσμένην ὑπὸ σοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ λέγοντος.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ἄρθρα ἀναφορᾶς ἕνεκεν παρελήφθη 30
τῶν ὀνομάτων, ἢ τίς ἐστι προεγνωσμένου προσώπου ἀνα-
πόλησις· ἢ ὑπεροχῆς, ὥς ὁ ποιητής· ἢ μοναδικῆς
κτίσεως, ὥς ὁ δοῦλός μου· ἢ ἐπὶ προλήψεως, ὥς τὸ

κείνος· δ' αὖ περὶ κῆρι μακάριτατος.

„Μέρος — λόγου” τὸ ἄρθρον· ἐν γὰρ τῶν συμπληρούν-
των εἰς τὴν τελειότητα τοῦ λόγου. „πτωτικόν” δέ, ὅτι ἐν ἔστι
τῶν πτωτικῶν· τῶν γὰρ μερῶν τοῦ λόγου τὰ μὲν πτωτικά
ἔστι, τὰ δὲ ἄπτωτα. ἐνδεῶς δὲ τὸ „προτασσόμενον τῆς κλί- 5
σεως τῶν ὀνομάτων.” οὐ μόνων γὰρ τῶν ὀνομάτων προτάσ-
σεται τὰ ἄρθρα, ἀλλὰ καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν κλίνεσθαι
εἰς πτώσιν δυναμένων· καὶ γὰρ μετοχῶν καὶ ἀντωνυμιῶν
προτάττεται. καὶ ἔστι προτακτικόν μὲν ὁ, ὑποτακτικόν
δὲ ὅς. προτακτικόν μὲν ἔστιν ὃ πρότασσεταί τῇ τοῦ 10
ὑποτακτικοῦ γραφῇ· τὸ δὲ ὑποτακτικόν, ὅπερ ὑποτάσσε-
ται τῷ ὀνόματι, οἷον προτακτικὴν ἔστιν ὁ Ὅμηρος,
ὑποτακτικὴν δὲ Ὅμηρος ὅς ἦν παῖς Μέλητος πο-
ταμοῦ. Αἰεὶ δὲ τὰ ἄρθρα πτωτικοῖς συναρτᾶται, τοῖς
δυναμένοις δεξασθαι τὴν ἀναφοράν. εἰ δὲ ἀπολέσει τὴν 15
πρὸς τὰ πτωτικά συναρτήσιν, ἀντωνυμία γίνεται, ὡς τὸ

ὁ γὰρ ἦλθε,

τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἰς γε.

Δεῖ εἰδέναι ὅτι τὰ μὲν προτακτικὰ καταλλήλως προ-
τίθεται τῶν πτωτικῶν, τὰ δὲ ὑποτακτικὰ ἔσθ' ὅτε καὶ 20
ἐν διαφορᾷ πτώσει, καὶ τοῦ μὲν προτέρου,
ἐθεασίμην τὸν ἄνθρωπον ὃ ὠμίλησα. καὶ διὰ
τῆς; λεχθήσεται ἡ αἰτία ἐν τῷ περὶ αὐτῶν.

Ἔστι δὲ ἡ κλίσις αὐτῷ κατὰ ἀκολουθίαν φωνῆς
καὶ οὐ κατὰ ἀκολουθίαν σημασίας. εἶπον δε τοῦτο 25
ἐπειδὴ θεματικά ὑπ' ἐκείων ὑπελήφθη ὡς αἱ πρωτότυ-
ποι τῶν ἀντωνυμιῶν, λεγόντων κατὰ παῖον λόγον εἶποι
τις τοῦ ὁ γενικήν εἶναι τὸ τοῦ, ὅπου γε πάντα τὰ πτω-
τικά αὐτὰ μόναν κατὰ τέλος θέλει διαλλάττειν καὶ οὐ
κατὰ τὰ ἄρχαν; καὶ τὰ παρεσχηματισμένα τῶν οὐδετέ- 30
ρων συνέρχεται ἐκείνοις ἀφ' ὧν καὶ παρεσχηματίζεται·
ἤρξατο δὲ τὸ οὐδέτερον ἀπὸ τοῦ τ, τοῦ ὁ ἀρσενικοῦ καὶ

ἡ θηλυκαὺ μὴ ἐχόντων τὸ $\bar{\tau}$. ποίας δὲ καὶ ἔχεται ἀκο-
λουθίας τὸ $\bar{\omega}$ κλητικὸν πρὸς τὸ $\bar{o}$, ὅτε καὶ κλητικαὶ θέ-
λουσιν εἶναι ἢ [αἰ] αὐταὶ ταῖς εὐθείαις ἢ ἐλάττονες, τὰ δὲ
ἐκ τῶν ἐναντίων καὶ μεγεθύνεται, πρὸς τῷ καὶ πνεῦμα μα-
χόμενον ἔχειν; Πρὸς οὓς δεῖ λέγειν ὅτι καὶ κατὰ τόγον 3
καὶ πτώσιν καὶ καταγραφὴν ἀκόλουθός ἐστι τὰ ἄρθρα [χω-
ρίς] τοῦ $\bar{\omega}$, περὶ οὗ λεχθήσεται ἰδίᾳ ὥς οὐκ ἔστιν ἄρθρον
ἀλλ' ἐπίρρημα. τὸ γὰρ $\bar{o}$ μόνον τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ $\bar{\tau}$
πέπονθε κατὰ τὴν εὐθείαν, καὶ τὸ θηλυκὸν αὖ τὸ η .
καὶ μαρτυροῦσι τούτων τὰ πληθυντικά ἐντελῶς λεγόμε- 10
να παρὰ Δωριεῦσι τόι καὶ ταί. διελέγχουσι δὲ τοῦτο καὶ
αἱ λοιπαὶ πτώσεις ἀπὸ τοῦ $\bar{\tau}$ ἀρχόμεναι. ὥς περ γὰρ τὸ
καλός ἔχει τὸ δυϊκὸν τῷ καλῷ καὶ τὸ καλή τὰ καλά,
οὕτω καὶ τὸ $\bar{o}$ καὶ τὸ η ἔχει τὰ δυϊκὰ τῷ καὶ τά. ὁμοί-
ως καὶ τὸ πνεῦμα σαφές τοῦτο παρίστησιν, ἐπεὶ οὐ δα- 15
σύνεται ἄρθρον ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον, εἰ μὴ ἀπο-
βολὴν τοῦ $\bar{\tau}$ ποιήσεται. οὐκοῦν ἐν οἷς δασύνεται τὸ $\bar{o}$
καὶ τὸ η καὶ τὰ τούτων πληθυντικά, ἐν τούτοις δείκνυ-
σι τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ $\bar{\tau}$. Πέπονθε τὸ ἀρσενικὸν καὶ
ἀποκοπήν τοῦ $\bar{\sigma}$ κατὰ τὸ τέλος. καὶ ἔστιν ἐντεῦθεν γινῶ- 20
ναι. πᾶν γὰρ πτωτικὸν εἰς $\bar{o}$ λήγον κατὰ τὸ πληθυν-
τικὸν εἰς $\bar{o}$ λήγουσαν ἔχει τὴν ἐνικὴν εὐθείαν. καὶ ἐξ
ἄλλων δὲ πολλῶν κανόνων ἔστι μαθεῖν ὅτι τὸ τός ἦν τὸ
ἀρσενικὸν ἄρθρον κατὰ τὴν ἐνικὴν εὐθείαν καὶ τὸ θη-
λυκὸν αὐτοῦ τὸ τή καὶ τὸ οὐδέτερον τόν, ἐπειδὴ φαμεν 25
τὰ ἀπὸ τῶν εἰς $\bar{o}$ ληγόντων ἀρσενικῶν παρεσχηματι-
σμένα οὐδέτερα τῇ αἰτιατικῇ αὐτῶν ἐμπίπτει, ὁ καλός -
τὸν καλόν - τὸ καλόν, ὁ σοφός - τὸν σοφόν - τὸ σο-
φόν. εἰ τοίνυν ἡ εὐθεῖα τῶν ἀρσενικῶν τός ἦν καὶ ἡ
αἰτιατικὴ τόν, δηλοῦν ὅτι καὶ τὰ οὐδέτερον τόν ἦν κατὰ 30
τὴν ἐνικὴν εὐθείαν. ἀλλ' ἀναγκάως ἐλλείπει τὸ $\bar{\nu}$. ἐπειδὴ
γὰρ ἀντωνυμίαις συνεμπίπτει ἡ φωνὴ τῶν ἄρθρων,

ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας,
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος,
 ὥς ἡ ῥίμφ᾽ ἔθρουσα,
 ἀναγκάως τὸ οὐδέτερον εἰς ὃ ἔληξεν, ἵνα συγемπέσῃ τῇ
 ἐκείνῳ καὶ τοῦτο καὶ αὐτὸ ἀντωνυμία. 5

Καλῶς καὶ εὐλόγως γένη καὶ ἀριθμοὶ καὶ πτώσεις
 τῷ ἄρθρῳ παρέπονται. ἐπεὶ γὰρ τοῖς πτωτικοῖς συνήρ-
 τητο, καὶ τὰ τοῦτοις εἶχε παρεπόμενα, ἵνα καὶ καθὼς
 τὸ ὄνομα γένος ἐπίδεχεται, ὁμοίως καὶ τὸ ἄρθρον ἐπι-
 δεξῆται, ἥνίκα πρὸς αὐτὸ ποιήσῃται τὴν συνάρτησιν καὶ 10
 ὥς ἀριθμὸν καὶ πτώσιν ἐμφαίνει. ὥσπερ τοίνυν τῶν ὀνο-
 μάτων γένη τρία λέγομεν εἶναι, οὕτω καὶ τῶν ἄρθρων
 τὰ ἰσάριθμα γένη καταλέγομεν, φάσκοντες ἀρσενικὸν
 μὲν γένος ὁ, θηλυκὸν δὲ ἡ, οὐδέτερον δὲ τό. καὶ πάλιν
 ὥσπερ τῶν ὀνομάτων ἀριθμοὺς λέγομεν εἶναι τρεῖς, ἐνι- 15
 κός, δυϊκός καὶ πληθυντικός, οὕτω καὶ τῶν ἄρθρων τρεῖς
 φασὲν εἶναι· καὶ ἔστιν ἐνικὸς μὲν ἀρσενικὸς ὁ, δυϊκὸς
 δὲ τῷ, πληθυντικός δὲ οἱ. καὶ ὡσαύτως ἐνικὸς μὲν θη-
 λυκὸς ἡ κ. τ. ἔ.

20

Τὰ γένη ἕξ ἀκριβεῖας κατὰ γραμματικούς οὐ λαμβάνεται,
 ἀλλ' ἐκ τῆς συντάξεως καὶ τῆς εὐφωνίας τῶν ἀνθρώπων
 συνταττόμενα διαφόροις τοῖς ὀνόμασιν. ἐκεῖνο γὰρ ἔστιν
 ἀρσενικόν, ᾧ συντάττεται τὸ ὁ ἄρθρον, ἐκεῖνο δὲ θηλυ-
 κόν, ᾧ συντάττεται τὸ ἡ, καὶ οὐδέτερον τὸ ἔχον τὸ τό. 25

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὀνόματα, ἥτοι πάντα τὰ πτωτικά,
 μετέρχετο εἰς ἀριθμούς, ἀνάγκη καὶ τὸ συνηρημένον
 αὐτοῖς μεταβάλλειν. διὸ καὶ ἀριθμοὶ αὐτῷ παρέπονται.
 Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς πτώσεις μετακλίνεται, καὶ τῶν πτώ-
 σεων μεταλαμβάνει. ἵστέον δὲ ὅτι τῶν ἄρθρων τέσσαρά 30
 ἔστι πτωτικά, πάντως τῆς κλητικῆς μὴ δεχομένης ἄρ-
 θρον. τὸ μὲν γὰρ ἄρθρον μνήμην προεγνωσμένου καὶ
 ἀπόντος προσώπου ποιεῖται, ἡ κλητικὴ δὲ πρὸς δευτέρον

καὶ παρὸν ποιεῖται τὸν λόγον· πῶς οὖν οἷόν τε ἐστὶν ἀπόντος μνημονεύεσθαι ὡς παρόντος καὶ καλεῖν;

„Ω," Πρὸς εἰσαγομένους γράφων ὁ τεχνικὸς καὶ τὸ ᾧ μετὰ τῶν ἄρθρων κατέταξε, μηδὲν περιεργασάμενος. ἐν πολλοῖς δὲ ἐλέγχεται μὴ εἶναι ἄρθρον. ἕκαστον γὰρ τῶν ἄρθρων φανερόν σημαίνει γένος καὶ πρόδηλον ἀριθμόν· τὸ δὲ ᾧ οὔτε ἴδιον ἀριθμόν ἔχει οὔτε γένος φανερόν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τρισὶν ἀριθμοῖς καὶ γενεαῖς ὑποτάσσεται· τὸ γὰρ τῶν ἄρθρων, εἰ καὶ τοῖς τρισὶ γενεαῖς δουλεύει, ἀλλ' οὐ τοῖς τρισὶν ἀριθμοῖς. καὶ ὅτι πᾶν ἄρθρον προτακτικόν ἐστι καὶ ὑποτακτικόν, τὸ δὲ ᾧ προτακτικόν μόνον· οὐκ ἄρα ἄρθρον. καὶ πᾶν ἄρθρον ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον δασύνεται, τὸ δὲ ᾧ ψιλοῦται· οὐκ ἄρα ἄρθρον. καὶ ὅτι τὰ ἄρθρα ἀναφορικά ἐστι καὶ ἀπόντα πρόσωπα σημαίνει, τὸ δὲ ᾧ παρόν· ἐναντίον δὲ τὰ ἀπὸν τῷ παρόντι· οὐκ ἄρα ἄρθρον, καὶ οὐδέποτε πτωτικὸν ᾧ περισπᾶται· οὐκ ἄρα ἄρθρον. καὶ ὅτι οὐδέποτε κλητικὴ μέλῳ ἐστὶ τῆς ἰδίας εὐθελας· ἢ γὰρ ἴση ἢ ἐλάττω, ἴση μὲν, ὁ Λάχης - ᾧ Λάχης, ἥτων δέ, ὁ Μενέλαος - ᾧ Μενέλαε (φασὶ γὰρ ὅτι βραχύτερόν ἐστι τοῦ ἔ τοῦ ο). ἐνταῦθα δὲ μείζον τὸ ᾧ τοῦ ρ· οὐκ ἄρα ἄρθρον. ἔστι τοίνυν ἐπιρῥῆμα κλητικόν. Οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἰ ἐπιρῥῆμα κλητικῇ πτώσει συντάσσεται. καὶ γὰρ τὰ χωριστὰ ἐπιρῥήματα δουλεύει τῇ γενικῇ πτώσει, ὡς ἔχει τὸ ἐκ τὸς τούτου καὶ

νόσφι δεσποίνης

καὶ

ᾧ κεν ἄνευ ἐμέθεν.

ἤδη δὲ καὶ σχετλιαστικὰ ἐπιρῥήματα ταύτῃ τῇ πτώσει συντάσσεται, φεῦ τοῦ κάλλους, καὶ τὰ θαυμαστικά, βαβαὶ τῆς ὥρας. ἔστι δὲ καὶ [ῥ] Διὸς γενικὴ καὶ ἡ Διὶ [δοτικὴ] καὶ ἡ αἰτιατικὴ Δία· ἀποκόπτεται πολλὰκις τὸ ᾧ, καὶ ἄδηλος ἡ ἐξῆς μετὰ τὴν ἀποκοπὴν, πολ-

ας ἐστὶ πτώσεως· Ἀντικοὶ οὖν προσάπτουσι τούτῳ ἐπὶ ῥήμα τὸ μᾶ καὶ τὸ νή, φάσκοντες μὰ Δί καὶ νή Δί, καὶ σημαίνουσιν αἰτιατικὴν πῶσιν. οὐδὲν οὖν θαυμαστόν, εἰ καὶ τὸ ὦ, ἐπὶ ῥήμα ὄν, κλητικῇ δουλεύει πῶσει.

5

§ 21.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΣ.

Εὐλόγως τέτακται μετὰ τὸ ἄρθρον ἡ ἀντωνυμία, 10 εἴγε ἐπεχέρησε καὶ πρὸ τοῦ ἄρθρου ταγῆναι, καθὼς ἐκείνο μὲν ἀναφορὰν μόνον ἐσήμανεν, ἡ δὲ ἀντωνυμία καὶ δεῖξιν καὶ ἀναφορὰν. ἀλλὰ τὴν δευτέραν εἴληχε τάξις τοῦ ἄρθρου, ἐπεὶ προκρίνεσθαι ἔδει τὸ μετὰ τινος τοῦ ἀντί τινος.

15

Ζητοῦνται τινες περὶ τοῦ ὀνόματος, λέγοντες Εἰ ὄνομά ἐστι τὸ ἀπλοῦν, διὰ τί μὴ ἀντονομία τὸ παρασύνθετον λέγεται; Καὶ φάμεν ὅτι τὸ ὄνομα συντιθέμενον τρέπει τὸ μὲν πρῶτον ᾧ εἰς ᾧ, τὰ δὲ δεύτερον ᾧ εἰς ῦ, ὡς ἀνώνυμον, διώνυμον, ἐπώνυμον, φερώνυμον. 20

Ἰστέον δὲ ὅτι ἀντωνυμία μὲν ἔστιν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ αὐτὴ ἡ ὀνομασία, ἀντώνυμον δὲ αὐτὴ ἡ λέξις καὶ ἡ φωνή, ὥς προσηγορία μὲν τὸ πρᾶγμα, προσηγορικὰν δὲ ἡ λέξις.

Καλῶς δὲ ἡ φύσις ἐπενόησε τὴν [μὲν] μετοχὴν τοῖς 25 ῥήμασιν, ἐπειδὴ πέφυκε τὰ ῥήματα συντάττεσθαι ὀνόμασιν, ὡς Πλάτων ἀναγινώσκει· καὶ βουλομένην ἡμῶν κλίνειν τὰ ῥήματα μετὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μὴ δυναμένων λέγειν Πλάτωνος ἀναγινώσκει, εὐθὺς ὑπεισέρχεται χαριζομένη τοῖς ῥήμασι, φυσικῶς πραγμα- 30 τευομένη, ὡς Θέωνος τύπτοντος καὶ Θέωνι ἀναγινώσκοντι· τοῖς δὲ ὀνόμασι τὴν ἀντωνυμίαν, ἐπειδὴ τῶν ῥημάτων ἐχόντων πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον,

καὶ τῶν ὀνομάτων τρίτου ὄντων πρὸςώπου καὶ μὴ συν-
 τασσομένων τοῖς τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ῥήμα-
 σιν, ἀνθυπείσθηθεν ἡ ἀντωνυμία ἔχουσα πρόσωπα καὶ
 πρόσωπα ποιούσα τοῖς ὀνόμασιν. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἀδυνάτου
 τοῦ Θέων ἐποίησα λέγεται ἐγὼ ἐποίησα, καὶ ἀντὶ 5
 τοῦ ἀδυνάτου [τοῦ] Πλάτων ἔγραψας φαμὲν σὺ
 ἔγραψας.

Ζητοῦσιν ὅτι, εἴπερ ἀντωνυμία ἀντὶ ὀνόματος παραλαμ-
 βάνεται, τοῦ ὀνόματος ἤδη προτεταγμένου, τίς ἦν χρεία 10
 τῆς ἀντωνυμίας; Καὶ λέγομεν, εἰ καὶ ἀντὶ ὀνόματος πα-
 ραλαμβάνεται, ἀλλ' ἔχει διαφορὰς τινὰς πρὸς τὸ ὄνομα. τὸ
 μὲν γὰρ ὄνομα τρίτου προσώπου ἐστὶ. καὶ ὅτι τὸ ὄνομα τρί-
 του προσώπου ἐστὶ, φυσικῶς ἔστι μαθεῖν. πρῶτον προσώπῳ
 ἐστὶ τὸ περὶ αὐτοῦ ἀποφαινόμενον, ὡς τὸ τύπτω. καὶ ὅτι 15
 οὐ πρώτου προσώπου ἐστὶν ὄνομα, δῆλον. ὁ γὰρ τεχθεὶς καὶς
 οὐκ ἂν λέξαι περὶ αὐτοῦ, ὅτι Ἀρίσταρχος λεχθεὶς ἦν.
 πάλιν δευτέρον ἐστίν, ὅταν πρὸς τινὰ λόγον ποιούμεθα,
 περὶ αὐτοῦ μνημονεύοντες, οἷον τύπτεις. καὶ ~~οὐ~~ οὐδὲ
 δευτέρου προσώπου ἐστὶ τὸ ὄνομα, προφανές. οὐδὲ γὰρ 20
 πρὸς τὸν λεχθέντα παῖδα ἀποτεινόμενοι τὸν λόγον ποι-
 ούμεθα, ὡς τὸ τύπτει. τοῦ οὖν τρίτου ἐστὶν ὁμολογου-
 μένως τὸ ὄνομα. καὶ γὰρ τοῦ λεχθέντος λόγον ποιούμε-
 νοι, ὅτι Ἀρίσταρχος λεγέσθω ὁ τεχθεὶς. Ὅθεν
 πάλιν προβάλλονται, εἰ τὸ ὄνομα ἐν μέρει τρίτον πρὸς- 25
 ῶπον, ἢ δὲ ἀντωνυμία πρῶτον καὶ δευτέρον, περιττὸν
 κεῖται τῆς ἀντωνυμίας τὸ τρίτον πρόσωπον. Ἀλλὰ λέ-
 γομεν ὅτι, εἰ καὶ τρίτον πρόσωπον ἔχει, ἀλλ' ἔστι τις
 πάλιν διαφορὰ. τὸ μὲν γὰρ ὄνομα ὀνομάζειν μόνον πέ-
 φυκεν, ἢ δὲ ἀντωνυμία μετὰ τοῦ ὀνομάζειν καὶ δεῖξιν 30
 ἐπαγγέλλεται. πολλάκις γὰρ, ἔάν τις καὶ τὸ ὄνομα εἴπῃ,
 ἀόριστον ἑαυτὸ ἐᾷ, ὡς εἰ συμβαίῃ Ἀριστάρχου παρόν-
 τος ἕτερον λέγειν ὅτι Ἀρίσταρχος. καὶ μὴ ἐπιβάλλῃ τὸ

τῆς ἀντωνυμίας, ἀσαφὲς γίνεται. ὥστε ἡ ἀντωνυμία ἀναγκαιῶς παρὰ τῆς φύσεως ἐπινενόηται ἐν τῇ πλοκῇ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

Τὰ δὲ τρίτα καὶ τὰς ὁμωνυμίας διαστέλλει, οἷον Αἴας. 5 ποῖος; οὗτος, ἐκεῖνος.

„Ἀντωνυμία — δηλωτική.” Ἔστι δὲ αὐτῆς ὁ ὅρος οὗτος· ἀντωνυμία ἐστὶ λέξις ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβανομένη, προσώπων ὠρισμένων παραστατικὴ μετὰ κλίσεως τῆς κατὰ πτώσιν καὶ ἀριθμὸν θεματικῆς, ὅποτε 10 μὴ διὰ τῆς φωνῆς γένος παριστάνει.

Ὅρίζεται τὴν ἀντωνυμίαν „λέξιν” καλῶς, τουτέστι μέρος λόγου· ἀδιάφορον γὰρ τοῦτο, ὡς προειρηται. πρὸς εἰσαγομείνους διαλεγόμενος, ἀδιαστόλως „ἀντὶ ὀνόματος” εἴ- 15 ρηκε, δέον εἰπεῖν ἀντὶ μόνου τοῦ κυρίου.

Λέξις ἡ ἀντωνυμία ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβανομένη, ὥσπερ ἡ μετοχή ἀντὶ ῥήματος. ὀνόματος δὲ τοῦ κυρίου φημί. φέρε γὰρ τίνα πυνθάνεσθαι, τίς τοῦτο ἐποίη- 20 σεν; εἰ μὲν ἐπίστασαι τὸ ὄνομα, κέχρησαι τῷ ὀνοματί· εἰ δὲ μὴ, τῇ ἀντωνυμίᾳ κέχρησαι, καὶ ἔρεῖς οὗτος, καὶ ἀντὶ κυρίου τὸ οὗτος παρελήφθη.

Στεφάνου. Εἰληπται ἡ ἀντωνυμία ἀντὶ κυρίων μόνων, 25 οὐ προσηγορικῶν, οὐκ ἐπιδέτων, ἐπεὶ ταῦτα πλατικωτέρας οὐσίας, ὑπάρχοντα ἀπεριόριστα, ἐὰν ἄρθρων χωρὶς ληφθῇ· ἐν δὲ τι πρόσωπον ὁρίζειν ἡ ἀντωνυμία βούλεται.

Ἀντὶ ποίου ὀνόματος παραλαμβάνεται ἡ ἀντωνυμία; 30 Τοῦτο οὐκ ἐδήλωσε. λέγομεν δὲ ἡμεῖς ὅτι ἀντὶ κυρίου ὀνόματος μόνου, ἢ ἢ οὕτως ὁ λόγος· ἀντωνυμία ἐστὶ λέξις ἀντὶ ὀνόματος κυρίου μόνου παραλαμβανομένη,

προσώπων ὠρισμένων δηλωτικὴ ἢ ὡς ἐγνωσμένων καὶ δεδηλωμένων, ὅ ἐστι γνῶσει παραλαμβανομένων. παραλαμβάνεται δὲ τῇ γνῶσει τὸ πρόσωπον ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις, καθὼς ἡ δεῖξιν σημαίνουσιν ἢ ἀναφοράν, πλὴν τῆς αὐτός· αὕτη γὰρ ἀναφορὰν μόνην σημαίνει, παντελῶς 5 τῆς δειξέως ἀμοιροῦσα, συντάσσεται δὲ ταῖς δεικτικαῖς.

„Προσώπων” δὲ φησιν „ὠρισμένων δηλωτικὴ.” τοῦτο γὰρ μόνον ἰδίωμα τῆς ἀντωνυμίας ἐστὶ, τὸ ὀρίζειν, πρὸς ὃν τις λέγει. εἰ δὲ τις λέγοι ὅτι καὶ τὸ ῥῆμα ὀρίζειν 10 πρόσωπα — ὀρίζει γὰρ καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον — οὐδὲν δὲ πλεον ἢ ἀντωνυμία εἰ μὴ μόνον τὸ τρίτον· αἱ γὰρ τὰ πρόσωπα τῶν ἀντωνυμιῶν πάνθ’ ὠρισμένα ἐστίν· ὠρίσται γὰρ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ τίνος τέτακται· φαμὲν ὅτι κατὰ τοῦτο διαφέρει ῥημάτων ἢ ἀντωνυμία, καθὼς τὸ τρίτον ὀρίζει, καὶ πάντως ἴστησιν ἡμῖν τὰ πρόσωπα ἢ δι’ 15 ἀναφορᾶς ἢ διὰ δειξέως, ὅπερ οὐκ ἔλαχε τὸ ῥῆμα. εἰ γὰρ καὶ ὀρίζει, ἀλλ’ οὐ δεικνυσιν οἷον εἰπεῖν ἐπὶ τῆς ἀντωνυμίας, δι’ ἀναφορᾶς μὲν, ὡς ἐπὶ τῆς αὐτός — ἀναφορικὴ γὰρ ἡ αὐτός ἀντωνυμία φύσει —, διὰ δὲ δειξέως, ὡς ἐπὶ τῆς ἐγώ, σύ, οὗτος, ἐκεῖνος καὶ τὰ ὅμοια. 20

„ὠρισμένων.” Ἵνα μὴ τις περαιτέρω τῶν τριῶν νομίσῃ σημαίνεσθαι ἢ τέταρτον ἢ πέμπτον. ὠρισμένα γὰρ τὰ τρία πρόσωπα, πρῶτον, δεύτερον, τρίτον· ἐγώ, σύ, ἔ, ἐμοῦ, σοῦ, οὗ, καὶ ἐκάστης πτώσεως.

„Παρέπεται — εἶδη.” Ἐκ τῶν παρεπομένων τῇ 25 ἀντωνυμίᾳ δῆλόν ἐστιν ὅτι ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβάνεται. πάντως γὰρ, ὅσα παρέπεται ὀνόματι, παρέπεται καὶ αὐτῇ, πλεοναζόντων μόνων τῶν προσώπων διὰ τὸν προειρημένον λόγον, τὸν λέγοντα ὅτι διὰ τοῦτο παρέλήφθη ἡ, ἀντωνυμία, ἵνα ἀναπληρώσῃ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος πρῶτον 30 καὶ δεύτερον πρόσωπον, διότι οὐ δέδοται Θέωνι ἐκ τεχνικοῦ παραγγέλματος λέγειν Θέων τύπτω ἀλλ’ ἐγὼ τύπτω, οὐδὲ Δίῳ τύπτεις ἀλλὰ σὺ τύπτεις, ἐπει-

δὴ τὰ ὀνόματα, καθὼς ἤδη εἰρήκαμεν, τρίτου ἐστὶ πρόσωπον.

§ 22.

ΠΕΡΙ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ.

5

Εἰς δύο διαιρῶν τὰς ἀντωνυμίας, πρωτοτύπους καὶ παραγώγους, ἐκατέραις αὐταῖς ἕκαστον τῶν παρεπομένων ἀποδίδωσι.

10

Ὡςπερ δύο ἀδελφῶν διαιρουμένων πάντα τὰ τῆς οὐσίας εἰς δύο διαρεῖται, [ὥστε] εἰ τύχοι χρυσὸς ὢν ἐν τῇ οὐσίᾳ, καὶ τούτῳ χρυσὸς ἀποδίδεται καὶ τούτῳ, οὕτως εἰς δύο διαιρουμένων τῶν ἀντωνυμιῶν, εἰς τὸ πρωτότυπον καὶ παράγωγον, ἐπειδὴ πρῶτον παρεπόμενόν ἐστι τὰ 15 πρόσωπα, ἀποδοτέον καὶ τῇ πρωτοτύπῳ πρόσωπα καὶ τῇ παραγῳγῇ. Ἔστι τοίγυν τὰ πρόσωπα τῶν μὲν πρωτοτύπων ἀντωνυμιῶν ἐγώ, σύ, ἵ. Καὶ μὴ ἀκούων, ὧ τῶν, πρόσωπα καὶ πτώσεις ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις ταραχθῆς, τοῦτο λογιζόμενος πῶς καὶ πρόσωπα καὶ πτώ- 20 σεις, ὁρῶνται ἐν τῇ αὐτῇ ἀντωνυμίᾳ, τοῦ ὀνόματος μὴ ἔχοντος οὕτως. τοῦτο γὰρ αὐτὸ σαφές σοι γενήσεται. προεῖρηκαμεν ἤδη ὅτι τὸ ὄνομα οὐκ ἠδύνατο οὔτε πρῶτῳ προσώπῳ ῥήματος οὔτε δευτέρῳ συνετάττεσθαι, ἀλλὰ μόνῳ τρίτῳ· καὶ διὰ τοῦτο προῆλθεν ἡ ἀντωνυμία, ἀντὶ ὀνόματος ἀναπληρωῦσα τὴν σύνταξιν, τὴν ὀφείλουσαν γίνεσθαι ἐν τε πρῶτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ τοῦ ῥήματος. ὥστε εἶγε ἠδυνήθη τὸ ὄνομα τοῦτο ποιῆσαι, ἐλέγετο δὴ τὸ ὄνομα πρόσωπα ἔχειν καὶ τῆς ἀντωνυμίας οὐκ ἐγένετο χρεία. ὅλον εἰ ἐφλέτο Θουκυδί- 30 δην λέγειν Θουκυδίδης συνέγραψα, ἐλέγετο ἂν τὸ Θουκυδίδης ὄνομα πρῶτου προσώπου εἶναι, ἐπειδὴ ῥήματι τῇ συνέγραψα συνετάττετο, πρῶτου προσώπου ὄν-
τε.

τι· καὶ πάλιν εἰ δυνατόν ἦν λέγειν Θουκυδίδης συν-
 νέγραψας, ἔλεγτο τὸ Θουκυδίδης ὄνομα δευτέρου
 προσώπου εἶναι, ἐπειδὴ ῥήματι συνιστάττετο δευτέρου
 προσώπου ὄντι. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἀδύνατον, φαιμέν ἀν-
 τι τοῦ Θουκυδίδης συνέγραψα πρώτου προσώπου δ
 τὸ ἐγὼ συνέγραψα [καὶ] ἀντι τοῦ Θουκυδίδης συ-
 νέγραψας δευτέρου προσώπου [τὸ] σὺ συνέγραψας.
 ἔστω τὸνυν ἡ ἐγὼ ἀντωνυμία πρώτου προσώπου καὶ ἡ
 σὺ δευτέρου εὐθείας πτώσεως· ἀντι γὰρ τοῦ Θουκυδίδης
 ὀνόματος ὀρθῆς ὄντος πτώσεως παρελήφθησαν. καὶ γέ- 10
 νους ἦν ἀρσενικοῦ, ἐπειδὴ ἀρσενικὸν ὄνομα παρελάβο-
 μεν. εἰ δὲ εἴη γυνή ἡ λέγουσα ἐγὼ ἔγραψα ἢ πρὸς
 γυναῖκά φαμεν σὺ ἔγραψας, γένους ἂν εἴη θηλυκοῦ
 ἐν τοῖς τρισὶ προσώποις καὶ πτώσεως ὀρθῆς, ἐγὼ, σὺ, ἡ
 ἀντωνυμία ἐνικοῦ ἀριθμοῦ (περὶ γὰρ ἐνός φαμεν) καὶ 15
 σχήματος ἀπλοῦ. καὶ πάλιν εἰ παιδίον εἴη τὸ λέγον
 [ἐγὼ] ἔγραψα ἢ πρὸς παιδίον λέγομεν σὺ ἔγραψας,
 γένους ἂν εἴη οὐδετέρου ἐν τοῖς τρισὶ προσώποις καὶ πτώ-
 σεως ὀρθῆς, ἐγὼ, σὺ, ἡ, ἀντωνυμία ἐνικοῦ ἀριθμοῦ (περὶ
 γὰρ ἐνός φαμεν) καὶ σχήματος ἀπλοῦ (ἀπλὴ γὰρ ὁράται 20
 καὶ μίαν ἔχουσα λέξιν κατὰ [πᾶν] πρόσωπον ἡ ἐγὼ ἀντω-
 νυμία) καὶ εἰδοῖς πρωτοτύπου (πρωτόθετος γὰρ ἐστὶ καὶ
 πρωτοφυῆς, μήπω παραγωγὴν ἐξ ἄλλου εἰς τὸ εἶναι δε-
 ξαμένη). Οὐ μὴν σιωπήσω καὶ τὰς πλαγίας αὐτῆς, ἀκ-
 τωνυμίας τῆς πρωτοτύπου, κατὰ πρόσωπον καὶ πτώσει 25
 καὶ ἀριθμόν· τὸ γὰρ γένος αὐτῆς οὐκ ἐκ τῆς φωνῆς
 ἀλλ' ἐκ τῆς δεξιέως τοῦ λέγοντος διακρίνεται, καὶ τὸ
 σχῆμα ἴσμεν ὅτι ἀπλοῦν ἐστί, καὶ τὸ εἶδος ὅτι πρωτότυ-
 πον. οὐκοῦν ἵτεον ἐπὶ τὴν κλίσιν, ἵνα τοῖς [ἐν]τυγχά-
 νουσι σαφὲς αὕτη γένηται. 30

Πρὸ δὲ τῆς κλίσεως εἰδέναι χρὴ ὅτι τῶν μὲν ὀνο-
 μάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἡ κλίσις καὶ κατὰ ἀκολου-
 θίαν φωνῆς προέρχεται καὶ ἡ ἑτέρα ὑπὸ τῆς ἑτέρας κα-

M m m

νονίζεται, αἱ δὲ πρωτότυποι ἀντωνυμῖαι σημασίᾳ μόνον ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οὐ μέντοι φωνῆς ἀκολουθία· διδὼν καὶ θεματικάς αὐτὰς καλοῦμεν, ὅτι ἐκάστη φωνὴ ἐαυτῇ ἐστὶ θεῖμα καὶ οὐ κανονίζεται [ῆ] ἐτέρα ὑπὸ τῆς ἐτέρας. *)
 Ἐπεὶ τοίνυν διὰ φωνῆς ἀκολουθοῦ οὐκ ἔστιν ἡμῖν δυνα- 5
 τὸν περιγενέσθαι τῆς κλίσεως αὐτῶν, ἀπὸ ὀνομάτων
 ἀντ' αὐτῶν μεταλαμβανομένων ἐπιγινώσκόμεθα τὰς πτώ-
 σεις· ἀντωνυμία γὰρ καλεῖται, ὅτι ἀντὶ ὀνόματος παρα-
 λαμβάνεται. εἰ τοίνυν ἀντὶ τοῦ Πλάτωνα ἀναγινώ-
 σκω εἶπα ἂν Πλάτων ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐγὼ ἀναγινώ- 10
 σκω, ἐναργὲς ὥς ἡ ἐγὼ ἀντωνυμία εὐθείας ἐστὶ πτώ-

*) Μὴ ζητεῖ μηδεμίαν ἀκολουθίαν ἐπὶ πρωτοτύποι ἀντωνυμίας· οὔτε γὰρ πτώσεις πρὸς ἁλώσεις ἔχουσιν ἀνάλογίαν, οὔτε ἀριθμοὶ πρὸς ἀριθμούς. ἐντεῦθεν καὶ τινες αὐτὰ θεματικά εἰρήκασι, καὶ οὕτως αὐτόθεν θεματίζεσθαι. Καὶ ἄλλως. Δι' ἣν αἰτίαν 15
 ἐν φωνῇ τὸ γένος οὐ σημαίνουσιν, εἵπωμεν. δεῖξιν γὰρ ἔχουσιν, ἢ τις ἐρμηνεύει τὸ γένος.

Ζητεῖται διὰ τί τὰ πρῶτα καὶ δευτέρα πρόσωπα τῶν ἀντωνυμιῶν ἀνάλογον οὐ κλίνεται, οἷον ἐγὼ ἐμοῦ, σύ σοῦ, τὰ δὲ τρίτα πρόσωπα κλίνεται, ἐκεῖνος, αὐτός. καὶ φάμεν ὅτι τὰ ὀνόματα, ἐπεὶ δεῖξιν οὐκ 20
 ἔχουσι τὴν δηλοῦσαν αὐτῶν τὸ γένος (πάντως γὰρ τρίτου προσώπου εἰσὶ, τὸ δὲ τρίτον ἄπεισι, τὸ δὲ ἄπὸν ἄδηλον) ἐπεδέξαντο καταλήξεις ἀναλόγους, ἀρσενικὴν τὴν εἰς ὅς καὶ θηλυκὴν τὴν εἰς ἣ καὶ οὐδετέραν τὴν εἰς ὄν. αὐταὶ οὖν αἱ καταλήξεις, ἀνάλογοι οὔσαι, καὶ κλίσιν ἀνάλογον ἔσχον. αἱ γὰρ ἀντωνυμίαι δεῖξιν ἔχου- 25
 σαι καὶ δι' αὐτῆς τὸ γένος ἐμφαίνουσιν οὐκ ἔσχον καταλήξιν. διὸ οὐδὲ ἀνάλογον κλίνονται· αἱ δὲ τοῦ τρίτου, οὔσαι ἀναφορικαὶ καὶ ταύτῃ ἀποῦσαι, ἐξεδέξαντο καταλήξιν κλιτικήν. ἄλλως τε πᾶσα φωνή, τὰ τρία γένη δηλοῦσα, ἀκλιτὸς ἐστίν, οἷον οἱ πέντε καὶ τὰ ὅμοια. ὁμοίως ἄρα καὶ ἡ ἐγὼ καὶ σύ καὶ αἱ παραπλήσιοι. Καὶ 30
 ἄλλως αἱ πρωτότυποι ἀντωνυμίαι θεματικά ἀνακολουθοῦν ἔχουσι τὴν κλίσιν καὶ τὸ γένος ἀπὸ τῆς φωνῆς οὐκ ἐμφαίνουσιν. ἡ ἐγὼ οὐ διαστέλλει φανερόν τὸ γένος· ἐπὶ παντὶ γένους τὸ ἐγὼ. ὅταν μέντοι διακρίνηται τὸ γένος ἀπὸ τῆς φωνῆς, τότε ἀκολουθεῖ καὶ κλίσιν ἀκολουθῶς, ἐμός - ἐμή - ἐμόν, ὡς θερμός - θερμή - θερμόν. 35

θεως πρώτου προσώπου ἀριθμοῦ ἐνικοῦ, ἥς τὸ δεύτερον
καὶ τρίτον πρόσωπον εἶποι ἂν Πλάτων πρὸς τινὰ καὶ
περὶ τινος, τῆς αὐτῆς πτώσεως μενούσης καὶ τοῦ αὐτοῦ
ἀριθμοῦ ὄντος, ὁμοίως τῇ συντεταγμένῳ ὀνόματι, σὺ
[Δίων περιπατεῖς], αὐτὸς Σωκράτης πράττει. 5
ἢ γὰρ αὐτὸς ἀντὶ τῆς ἰ παραλαμβάνεται, ἡλέκτου οὐ-
σης. καὶ εἰ ἀντὶ τοῦ Πλάτωνος [ἀναγινώσκοντος] ἐμοῦ
ἀναγινώσκοντος, δῆλον ὡς γενικῆς πτώσεως ἐστὶ
καὶ πρώτου προσώπου ἢ ἐμοῦ ἀντωνυμία, ἥς τὸ δεύτε-
ρον καὶ τρίτον πρόσωπον δέδοται Πλάτωνι λέγειν πρὸς 10
τινὰ καὶ περὶ τινος, σοὶ Δίῳ περιπατοῦντι, αὐ-
τῷ Σωκράτει πράττοντι. καὶ εἰ ἀντὶ τοῦ Πλάτω-
να ἀναγινώσκοντα δυνατόν Πλάτωνα εἰπεῖν ὑπὲρ
ἑαυτοῦ ἐμὲ ἀναγινώσκοντα, φανερόν [ὡς] ἢ ἐμὲ
ἀντωνυμία αἰτιατικῆς ἐστὶ πτώσεως καὶ πρώτου πρὸς- 15
ώπου, ἥς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον δυνατόν ἐστιν
εἰπεῖν Πλάτωνα πρὸς τινὰ καὶ περὶ τινος, σὲ Δίῳ
περιπατοῦντα, αὐτὸν Σωκράτην πράττοντα.

Ἐπεὶ τοίνυν μεμαθήκαμεν ὅτι σημασία μόνον
ποιοῦνται τὴν κλίσιν αἱ πρωτότυποι ἀντωνυμῖαι, καὶ 20
ὅτι ἀπὸ ὀνομάτων ἀντ' αὐτῶν λαμβανομένων ἐπιγινώ-
σκονται αὐτῶν αἱ πτώσεις, ἔλθωμεν ἐπὶ τὴν κλίσιν αὐ-
τῶν, κλίνοντες αὐτὰς κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμόν καὶ
πτῶσιν οὕτως. Ἀντωνυμία πρωτότυπος . . . δευτέρου πρὸς-
ώπου ὀρθῆς πτώσεως ἐνικοῦ ἀριθμοῦ σὺ Δίῳ περι- 25
πατεῖς. τρίτου προσώπου ὀρθῆς πτώσεως ἐνικοῦ ἀρι-
θμοῦ ἢ Σωκράτης πράττει. πρώτου προσώπου γενικῆς
πτώσεως ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐμοῦ Πλάτωνος ἀναγι-
νώσκοντος.

Διὰ τί δὲ αἱ ἀντωνυμῖαι τὰ πρόσωπα περὶ τὴν ἀρχὴν
κινουσί, οὐ δὲ περὶ τὸ τέλος; Καὶ φάμεν ὅτι πᾶσα
κλίσις περὶ τὸ τέλος γίνεται, καλὸς - καλοῦ, καὶ ἐπὶ ῥη-

μάτων, λέγω - λέγεις. κινούνται δὲ αἱ ἀντωνυμῖαι καὶ κατὰ πρόσωπα καὶ κατὰ πτώσιν. ἀλλ' οὐκ ἡδύναντο ἐκαστέραν πλῖσιν ἐν τέλει ποιήσασθαι, ἵνα μὴ σύγχυσις γένηται. κατεμέρισαν οὖν τῇ μὲν προσώπῳ τὴν ἀρχὴν, τῇ δὲ πτώσει τὸ τέλος, οἰκείως τῇ πτώσει τὸ τέλος δόντες, 5 ὥς ἀντ' ὀνόματος οὔσαι, οὗ ἢ πτωτικῇ κλήσεις ἐν τέλει ἦν. *)

„Παραγώγων δὲ ἐμός σάς ὅς.” Ἀπὸ κοινοῦ πρόσωπα δεῖ προσθεῖναι, ἵν' ἡ παραγώγων δὲ πρόσωπα. πρῶτον δὲ πρόσωπον ἐμός, δεύτερον δὲ πρόσωπον σάς, τρίτον δὲ πρόσωπον ὅς.

„Γέννη — ἐγώ.” Ἰσμεν ὅτι γέννη εἰσὶ τρία, ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον. ἅπερ αἱ πρωτότυποι ἀντωνυμῖαι διὰ μὲν τῆς φωνῆς οὐ διαστελλοῦσι, διὰ δὲ τῆς ὑπ' αὐτῶν δειξίως. ἡ γὰρ δεῖξις συνηγούμενον ἔχει καὶ τὸ γένος. ὅθεν 15 καὶ μοναδικαὶ καλοῦνται, ἐπεὶ διὰ μιᾶς φωνῆς ἡ τριγέννεια παρίσταται. ἡ γὰρ ἐγώ καὶ σύ ἐπὶ παντὸς γένους λέγεται. Ἰστίον δὲ ὡς πᾶσα ἀντωνυμία ἡ δεικτικὴ ἢ ἐστίν ἢ ἀναφορικὴ καὶ δεικτικαὶ εἰσι μόνον αἱ κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον, ὅσαι γένους εἰσὶ παραστατικά 20 ... καὶ δεικτικά καὶ ἀναφορικά, ὡς ἐκεῖνος, ὅδε, οὗτός, ὑποστελλομένης τῆς αὐτός. μόνην γὰρ ἀναφορὰν δηλοῖ. ἡ τις πάλιν δεικτικὴ γίνεταί συντασσόμενη ταῖς δεικτικαῖς ἀντωνυμίαις, ὅσον ἐγὼ αὐτός, σὺ αὐτός, ἐκεῖ-

25

*) Ζητῆσαι δὲ ἄξιον, τίλος ἕνεκα, εἰ τὸ ῥῆμα ἐν προσώποις, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία, διὰ τί τὸ μὲν ῥῆμα ἔσωθεν κλίνει τὰ πρόσωπα, ἡ δὲ ἀντωνυμία ἔσωθεν. Καὶ ζητήσον, ὅτι καὶ μὲν ἀντωνυμία κέκληται. ἔδει οὖν ἐκείνου τὸν χαρακτήρα. ἔχειν, ἀνθ' οὗ λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ κυριώτερῳ τόπῳ εἶναι. ὁ δὲ κυριώτερος τόπος ἐστὶ τὸ τέλος. ὅθεν ἐν μὲν τῷ τέλει τὴν κίνησιν ἔχει, ὡς περ τὸ ὄνομα, ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τὰ πρόσωπα, εἰς τοῦτο ἴδιον αὐτῆς ἐστὶ, καὶ τὰ πρόσωπα ὀρίζεσθαι. 30

νος αὐτός. εἶπον δὲ ὕσαι γένους εἰσὶ παραστατικά, ἐπειδὴ αἱ τοῦ τρίτου προσώπου, ὅτε γένους ἀπαρέμφατοί εἰσι, μόνον ἀναφορικά τυγχάνουσιν, ἢ τε ἱ, οὐ, οἶ, ἔ. ἔστι δὲ καὶ ἐκ πολλῶν κανόνων μαθεῖν ὡς οὐκ ἀκόλουθοί εἰσιν αἱ πρωτότυποι ἀντωνυμῖαι οὔτε κατὰ πρόσωπον καὶ 5 ἀριθμόν. „Τῶν δὲ παραγῶγων.” ἀπὸ κοινοῦ, διὰ τῆς φωνῆς τὰ γένη διακρίνεται, οἷον ὁ ἐμός, ἡ ἐμή, τὸ ἐμόν. ἐφεύσατο οὖν εἰπὼν τίς παραγῶγους σημαίνειν διὰ τῆς φωνῆς τὸ γένος. τῶν γὰρ πρωτοτύπων [οὐ] σημαίνουσιν, πῶς αἱ παραγῶγοι σημαίνουσιν; ἔστι τοίνυν τοῦ κτήματος τὸ 10 ἄρθρον, καὶ οὐ τῆς ἀντωνυμίας. καὶ εὐρήσεις τοῦτο ἁληθές, εἴγε ἀναλύσεις αὐτὴν εἰς γενικήν, ἐξ ἧς καὶ ἐγένετο. εἰ γὰρ εἶποις ὁ δοῦλός μου, δῆλον γενήσεται ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ κτήματός ἐστι καὶ ὅτι δύναται ἀρ- 15 σενικὸν καὶ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον γένος εἰπεῖν ὁ δοῦ- λός μου. καὶ πάλιν εἰ εἶποις κατὰ ἀνάλυσιν ἡ δοῦλή μου, πάντως εὐρεθήσεται τὸ μὲν ἄρθρον τοῦ κτήματος ὄν, ἡ δὲ ἀντωνυμία γένους ἀδιάστολος, διότι μιμοῦνται πᾶσαι αἱ παραχθεῖσαι κατὰ τὸ ἐντὸς πρόσωπον τὰς πρωτοτύπους ἀντωνυμίας. 20

Οὐκ ἔστι, φησὶν, ἀπὸ χαρακτῆρος ἢ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν ἢ οὐδέτερον καταλαβεῖν ἐπὶ τῆς πρωτοτύπου ἀντωνυμίας, ἀλλὰ τὸν ἔλεγχον ἔχειν ἀπὸ τῶν προσώπων τῶν διαλεγομένων. διὰ γὰρ τῆς ὑπ' αὐτῶν δεξιεύσεως φησιν 25 πρωτότυπος δὲ ἀντωνυμία ἐστὶν ἡ ἐγώ.

„Τῶν δὲ — ἐμόν.” Ἐν ταῖς παραγῶγαῖς ἡ ἀντωνυμία, ἐπειδὴ χαρακτῆρα ἔσχεν ὀνομαστικόν, καὶ [τὴν] τῶν ὀνομάτων κίνησιν ἀναδέδεκται.

Ταύτας δὲ τὰς παραγῶγους καὶ κτητικὰς ἔφασάν 30 τινες καὶ διπροσώπους· ἅπαξ γὰρ ὡς κτῆμα σημαίνουσα, καὶ τὸν κτήτορα περιλαμβάνει. καὶ ὡς περ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων τὰ κτητικὰ ἐπαγγέλλεται κτῆσιν, περιλαμβανο-

μένου τοῦ προσώπου τοῦ κτήτορος, οὕτω καὶ ἐν ταῖς παραγώγοις τῶν ἀντωνυμιῶν ἐκάτερα ἔστι θεωρῆσαι, ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος, ἐν δὲ τῷ τέλει τὸ κτήμα, ὃ πέρ ἐστιν ὄνομα. ἐντεῦθεν καὶ ποικίλλας εἰς ἐστὶν ἐν αὐταῖς· ποτὲ γὰρ εὐρήσεις τὸν κτήτορα ἐν- 5 κοῦ ἀριθμοῦ ἢ δυϊκοῦ ἢ πληθυντικοῦ. δεῖ οὖν ἀκριβῶς κατανοεῖν ἐν ταῖς φωναῖς τῶν ἀντωνυμιῶν. ὅταν μὲν οὖν ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἀρχῇται ἀπὸ τοῦ Ἰ, ὅλον ἐμός, ἐμή, τότε ὁ κτήτωρ ἐστὶν ἐνικός· ὅτε δὲ ἀπὸ τοῦ νῶϊ σφῶϊ, ὅλον νῶϊτερος, σφῶϊτερος, τότε ἐστὶ δυϊκός· ὅτε ἀπὸ 10 τοῦ ἡμεῖς ἢ ὑμεῖς, ὅλον ἡμέτερος, ὑμέτερος, τότε πληθυντικός πάλιν ὁ κτήτωρ. τὸ δὲ κτήμα πρὸς τὴν κατάληξιν νοεῖται. ὅλον εἰ μὲν εἰς ὅς καταλήγει, ἐνικόν· εἰ δὲ εἰς ῶ λήγει, δυϊκόν.

15

Ψευδός ἐστι τὰ ἐν ταῖς παραγώγοις διὰ φωνῆς τὸ γένος δηλοῦσθαι. τὸ γὰρ ἄρθρον οὐ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ τοῦ κτήματος. οὐδὲ γὰρ ἐν αὐταῖς τὸ γένος τῆς ἀντωνυμίας, τουτέστι τοῦ κτήτορος, διὰ τῆς φωνῆς ἐρμηνεύεται, ἀλλὰ τὸ τοῦ κτήματος, ὅπερ ἔξωθεν ἐστὶ τῆς ἀντωνυμίας, 20 ἐπεὶ τοί γε καὶ ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ἐρεῖ ὁ ἐμός, καὶ ἄδηλον τὸ γένος τοῦ κτήτορος, ἡ δὲ ἀντωνυμία γενικὴ πτωσίς ἐστιν, ὅτι πᾶν κτητικὸν ἐκ γενικῆς γίνεται καὶ εἰς γενικὴν ἀναλύεται, ὁ οὖν ἐμός παῖς, ἡ ἐμή γυνή, τὸ ἐμὸν παιδίον πρὸς τὰ κτήματα τὰ ἄρθρα. 25 ἀμέλει λέξειεν ἂν ἡ γυνὴ ὁ ἐμός ἀνὴρ. ἄδηλον οὖν καὶ τῶν κτητικῶν τὸ γένος διὰ τῆς φωνῆς.

Ἀπαράδεκτοι ἄρθρων ἀντωνυμίαι αἱ πρωτότυποι, εἶγε αἱ μὲν πρώτην γνώσιν ἐδήλουν, τὰ δὲ δευτέραν, εὐλόγως 30 μέντοι μετὰ τὴν γνώσιν ἐπαχθήσεται, ἐγὼ ὅς ἐείμῃσαί σε. Ἀλλ' οὐδὲ αἱ παράγωγοι δέχονται ἄρθρα· τῶν γὰρ ὑπακουομένων κτημάτων τὰ ἄρθρα. ὅτι δὲ οὐ τῶν ἀντω-

φυμῶν τὰ ἄρθρα, δῆλον ἐκ τοῦ τὴν γυναῖκα λέγειν ὁ ἐμός καὶ τὸν ἄνδρα ἢ ἐμή· ὁ ἡμέτερός τέ φαμεν καὶ οἱ ἡμέτεροι.

„Ἀριθμοὶ — σφεῖς.” Βούλεται δεῖξαι πῶς καὶ ὁ ἀριθμὸς παρέπεται τῇ πρωτοτύπῳ. πλὴν τὰ παραδείγμα- 5
τα οὐ καλῶς εἶπεν. ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν ἐνικός ἐγώ, δυϊ-
κὸς νῶϊ, πληθυντικός ἡμεῖς, ἵνα ἐκάστου ἀριθμοῦ μίαν
φωνὴν λέγων ἀτάραχον στήσῃ τὸν ἀκροατὴν, καὶ μὴ διὰ
τοῦ εἰπεῖν ἐγώ, σύ, ἔ, καὶ πάλιν δυϊκὸς νῶϊ, σφῶϊ, εἰτα
πληθυντικός ἡμεῖς, ὑμεῖς, σφεῖς μᾶλλον πρόσωπα καὶ οὐκ 10
ἀριθμούς παραστήσῃ, ὥς ἐκ τῶν παραδειγμάτων ἔστι
μαθεῖν.

Πῶς τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τρία πρό-
σωπα ἔχοντος ὁ δυϊκὸς δύο μόνα ἔχει; Φαμὲν οὖν ὅτι 15
τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πρωτοτύπων δυϊκῶν ἀντωνυμιῶν
ἐπιλέλοιπεν εἰς ἀντίστασιν ἐμπεσόν. πᾶν γὰρ δυϊκὸν ἐγ-
κλίνεται, ὅσον καὶ σφῶϊν, τίς τὰρ σφῶε. ἔδει οὖν
καὶ τὸ τῆς εὐθείας εἶναι τρίτον σφῶϊ, καὶ ἐγκλίνεσθαι.
ἀλλ' ἕτερος ἐκώλυε λόγος· οὐκ ἔστι γὰρ εὐθεῖα ἀντωνυ- 20
μίας πρωτοτύπων ἐγκλινομένη. ὥστε τοῦ μὲν τρίτου δυϊ-
κοῦ τὴν ἐγκλισιν ἀπαιτοῦντος, τῆς δὲ πτώσεως τῆς ὀρ-
θῆς οὐκ ἀνεχομένης ἐγκλίσεως, εἰκότως ἐπιλέλοιπε τὸ
τρίτον πρόσωπον τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν. εὐρέθη μὲν-
τοι τὸ τρίτον μόνην σημαῖνον αἰτιατικήν (αὕτη γὰρ οὐ 25
παρητέϊτο τὴν ἐγκλισιν) ἐν τῷ
τίς τὰρ σφῶε θεῶν.

Ἡ ὀρθὴ τρίτου προσώπου ἐδιγέρθη διὰ τινὰ εὐλογον αἰ-
τίαν, ἔστι δὲ αὕτη, ὅτι ἡ μὲν εὐθεῖα ὀρθοταγείται, τὸ δὲ 30
τρίτον δυϊκὸν ἐγκλίνεται. πῶς οὖν ἡδύνατο εὐθεῖα κατὰ
τὸ τρίτον δυϊκὸν πρόσωπον ὀρθοτονεῖσθαι καὶ ἐγκλίνε-
σθαι; οὐκοῦν εὐλόγως σεσιώπηται.

„Παραγῶγων — οὔ.” Πάλιν δὲ καὶ ἐνταῦθα τῷ αὐτῷ πταίσματι περιέπεσεν. ἴδει γὰρ εἰπεῖν ἐνικὸς-ἐμός, δυϊκὸς ἐμός, πληθυντικὸς ἐμοί, καὶ μὴ πρόσωπα ἀντὶ ἀριθμοῦ παραστήσαι.

„Πτώσεις — ἱ.” Πάλιν μέμψως ἄξιος ὁ τεχνο- 5
γράφος, ὅτι βουλόμενος πτώσεις πρωτοτύπων ἀντωνυ-
μῶν παραστήσαι, μετὰ τῶν πτώσεων καὶ τὰ πρόσωπα
παρέλαβεν, ἴδει γὰρ οὕτως εἰπεῖν, ὀρθῆς ἐγώ, γενικῆς
ἐμοῦ, δοτικῆς ἐμοί, αἰτιατικῆς ἐμέ, κλητικῆς σύ· ἵνα
πάλιν πάσης πτώσεως μίαν φωνὴν λέγων μὴ ταράξῃ 10
τὸν ἀκροατὴν.

Τοῦ τρίτου προσώπου ἐστὶ τὸ ἱ, καὶ σημαίνει τὸ οὗ-
τος ἢ ἐκεῖνος. καθ’ ἑαυτὸ μὲν κείμενον εὐρέθη οὐδαμοῦ,
ἔοικε δὲ ἀπὸ τῆς τῶν Ἀττικῶν χρήσεως εἰρησθαι παρὰ
τούτῳ τῷ τεχνογράφῳ· ἐκείνοσί γὰρ λέγουσι καὶ οὐτοσί. 15

„Γενικῆς — οὔ.” Ἐπειδὴ ἡ γενικὴ ἔδοξεν ἐπ’ ἐν-
ων ἀμφίβολος εἶναι κατὰ τὴν φωνήν — συνέπεσε γὰρ
ἢ τε πρωτότυπος καὶ παράγωγος —, οὐκ ἀλλαχόθεν τὴν
διάκρισιν ποιησόμεθα ἢ ἐκ τοῦ ποιητοῦ τοῦ προδιαστελ-
λαντος. ἡ μὲν γὰρ ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ οὗ καὶ πρωτοτύπου 20
καὶ παραγῶγου ἐστὶ κατὰ φωνήν· ἀλλὰ τὴν ἐμοῦ γενι-
κὴν, λέγω τὴν πρωτότυπον, ἄλλως πως παράγει ὁ ποιη-
τὴς λέγων, ἥνίκα τὴν Ἑλληνὴν παραιοφέρει λέγουσαν

εἵνεκ’ ἐμείο κυνός,

διὰ τῆς εἰ διφθόγγου, καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον ἴο καὶ 25
εἶο, τὴν δὲ παράγωγον διὰ τῆς οἰ διφθόγγου, ὅταν φῇ
πατρὸς ἐμοῖο πατῆρ.

„Δοτικῆς — ἑ.” Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον δέχνε-
ται, τὸ δὲ τρίτον περισπᾶται. ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς
τὸ ἀνάπαλιν· ἡμῖν μὲν καὶ ὑμῖν, σφίν δὲ δέχνεται. 30

Ζητεῖται δέ, διὰ τί ἡ ἐμοί καὶ σοί δέχνεται, ἡ δὲ οἱ
περισπᾶται· ἴδει γὰρ πάσας περισπᾶσθαι ὡς δοτικάς.

Καὶ φαμεν ὅτι οὐδεμία ἀκολουθία ἐπὶ τῶν πρωτοτύπων ἀνταγωνισμῶν.

„Κλητικῆς δὲ σύ.” Διὰ τί ἡ ἀνταγωνισμὸς ἐπὶ τῶν πρωτοτύπων δεύτερον μόνον πρόσωπον ἔχει κατὰ τὴν κλητικὴν, οὔτε δὲ πρῶτον οὔτε τρίτον; Καὶ ῥητέον· 5 πρῶτον μὲν πρόσωπον αὐτὸ δύναται ἔχειν ἡ κλητικὴ· οὐδεὶς γὰρ ἑαυτὸν καλεῖ. ἀλλ’ οὐδὲ μὴν τρίτον· τὸ γὰρ τρίτον ἀπεισιγ, οὐδεὶς δὲ φρονῶν τὸν ἀπόντα καλεῖ. ἐπειδὴ δὲ ἡ κλητικὴ πρὸς δεύτερον πρόσωπον ποιεῖται τὸν λόγον, ἀναγκαίως δεύτερον πρόσωπον ἔσχηκε. Καὶ ἄλ- 10 λως. Τὰς πτώσεις τῶν πρωτοτύπων ἐπεὶ μὴ δυνατὸν παριστάναι. . . . χορή. ἀντὶ γὰρ Τρύφων λέγω ἐγὼ δὴ οὖν ὡς ὁρθῆς λέγω ἐγὼ καθάπερ καὶ Τρύφωνος λέγω ἐμοῦ, καὶ εἰσὶν ἀμφοτέραι γενικαί. ὁμοίως Τρύφωνι ἐμοί, καὶ Τρύφωνα ἐμέ. κλητικὴν δὲ οὐκ ἐρῶ οὔτε ἐπὶ πρώτου 15 προσώπου, ἐπεὶ οὐδεὶς ἑαυτὸν καλεῖ, οὔτε ἐπὶ τρίτου· οὐδεὶς γὰρ τὸν ἀπόντα καλεῖ. ἡ δὲ σύ τοῦ δευτέρου προσώπου ἐστίν. Εἰ γὰρ δεύτερόν ἐστι πρὸς ὃν ὁ λόγος, καὶ ἡ κλητικὴ πρὸς τὸ παρὸν προσφώνησις, οὐκ ἀτόπως τὸ δεύτερον πρόσωπον ἔσχε κλητικὴν. 20

„Παραγώγων — ἄν.” Ἰστέον ὅτι τὰ παράγωγα ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου κλητικὴν ἔχουσιν· ὁ ἐμός γὰρ ὧ ἐμός ἔφη ὁ ποιητής, Ἀττικῶς κλίνας, ἵνα μὴ συ- 25 γεμπέσῃ τῇ αἰτιατικῇ τοῦ πρωτοτύπου, τῇ ἐμέ, καὶ οἱ ἐμοί, καὶ ὁ ἡμέτερος

ὧ πάτερ ἡμέτερε.

τὰ δὲ δευτέρα κλητικὰς οὐκ ἔχουσιν, ἐπεὶ μὴ δυνατόν ἦν τὴν μίαν προσφώνησιν τῆς κλητικῆς ἀναμερισθῆναι τῷ τε κτή- 30 τορι καὶ τῷ κτήματι κατ’ ἰδίαν ἑκατέρῳ. ὁ τε γὰρ κτήτωρ ἐφελκετο τὴν προσφώνησιν, καθὼς δευτέρου ἦν προσώπου φωνή, δεύτερον δὲ πρὸς ὃν ὁ λόγος· ὁμοίως καὶ τὸ κτήμα, καθὼς κλητικὴ· ἀδύνατον δὲ μίαν κλητικὴν δύο διηρη-

οὐδὲ ἐν τῷ ῥήματι, καθὼς εἰρήκαμεν, ἔχει τὴν διαυτο-
 λὴν πολλάκις. ἔξὸν δὲ ἡμῖν διὰ μιᾶς ἀντωνυμίας καὶ
 ἑνὸς ῥήματος τὰς δύο συντάξεις νοεῖν. τὸ γὰρ ἐχαρί-
 σατό οἱ καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ οὐ πρὸς ἄμφω χωροῦν
 ἐργάζεται τὴν ἀμφιβολίαν. δυνατόν γὰρ εἰπεῖν ἐχαρί- 5
 σατο αὐτῷ ἄλλοπαθῶς καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ αὐτο-
 παθῶς, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ, ... ὥστε κατὰ τοῦτο οὐκ ἀκαί-
 ρως ἔτιχε διαστολῆς τὸ τοιοῦτον, ἵνα πάντως ἐν τῇ ἀν-
 τωνυμίᾳ, ἔαν τὸ ῥῆμα τὴν ἀπὸ τῆς εὐθείας δρᾷσιν ἐποίη
 ἐπὶ τὰς πλαγίους καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου τὴν 10
 διάβασιν ποιῇται, σύνθετον καὶ αὐτοπαθῆ δεχώμεθα
 τὴν ἀντωνυμίαν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμοῦ κτη-
 τικῆς ἀντωνυμίας ἐγένετο [ἡ] ἐμαυτοῦ σύνθετος ἀντωνυμία
 διὰ τίνα γενικὴν αἰτίαν ὀνησόμεθα προσέχοντες εἰ αἱ
 βιωφειεῖς τέχναι τῶν μεγάλων τεχνογράφων Ἡρωδία- 15
 νοῦ καὶ Ἀπολλωνίου καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς κτητι-
 κῆς ἀντωνυμίας πῶς πολλάκις εἰς σύνθετον μεταλαμβάν-
 νεται. νῦν γὰρ ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐπὶ τὴν κλίσιν εἰσεῖν
 συνθέτου ἀντωνυμίας, φάσκοντας εὐθεῖαν μὲν αὐτῆς τὴν ...
 μὴ συνίστασθαι τεχνικῶ τινὶ λόγῳ, τὴν δὲ γενικὴν εἶναι 20
 ἐμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ

Αἱ σύνθετοι κλητικὴν οὐκ ἔχουσιν, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς αὐ-
 τὸς σύγκεινται μὴ ἐχούσης κλητικῆς, ἢ ὅτι αὐτοπαθείας
 οὔσης καὶ ἀνακλάσεως, οὐδεὶς ἑαυτὸν καλεῖ, εἰ μὴ τις 25
 εἴποι, καὶ τί κωλύει ἐπὶ δευτέρου εἶναι κλητικὴν; Αὐτ-
 κὰ δὲ καὶ πληθυντικὰ οὐκ ἔχουσιν αἱ σύνθετοι. πᾶν
 γὰρ δυϊκὸν καὶ πληθυντικὸν ἐκ διαφόρων σύγκειται προς-
 ῶπων, ὅλον νῶϊ - ἐγὼ καὶ σύ, ἡμεῖς - ἐγὼ καὶ ὑμεῖς·
 αἱ δὲ σύνθετοι ἀντωνυμίαι μονοπρόσωποι καὶ αὐτοπα- 30
 θεῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐδέποτε ἀντωνυμία μέρος λόγου
 μεταβάλλουσα συντίθεται, εἰ μὴ μετὰ τῆς αὐτός, ὅλον
 αὐτόσσυτος, αὐτόματος, αὐτοδίδακτος.

„Εἶδη — καλοῦνται.” Παρέπεται καὶ εἶδη ταῖς ἀντωνυμίαις, διότι αἱ μὲν εἰσιν αὐτῶν πρωτόθετοι, ὡς ἡ ἐγώ, σύ, ἔ, αἱ δὲ παράγωγοι, ὅ ἐστιν ἀπὸ τῶν πρωτοτύπων παρηγμέναι, ὅσον ἀπὸ τῆς ἐμοῦ πρωτοτύπου ἡ ἐμός κτητικὴ ἀντωνυμία, ἣ καὶ διπρόσωπος καλεῖται, 5 καθὼς κτητικὴ οὕσα ἐμφαίνει ἐν ἑαυτῇ τὸν τε κτήτορα καὶ τὸ κτῆμα.

„Παράγονται — ἡμέτεροι.” Στεφάνου. Οὕτω γίνονται αἱ παραγωγαί, ἐγώ ἐμοῦ — ἐμός, σύ σοῦ — σός, ἔ οὗ — ὅς· νῶϊν — νῶϊτερος, σφῶϊν — σφῶϊτερος. ἀπὸ τοῦ 10 τρίτου [οὗ] γίνεται, ἐπεὶ ἐγκλιτικόν,

καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν·

ἀπὸ δὲ ἐγκλιτικῶν οὐ γίνεται ποτε πτωτικόν. ἡμεῖς ἡμῶν — ἡμέτερος, σφίν σφέων — σφέτερος. Ἀῖται αἱ κτητικαὶ κλίνονται ὡς τὰ εἰς ᾗς ὀνόματα· ἔσωθεν δὲ ἔχου- 15 σι τὸν κτήτορα ἀκίνητον, καλῶς δὲ εἶπεν „αἱ ἕνα κτήτορα δηλοῦσαι.” ἐν ὅλῃ γὰρ τῇ κλίσει αὐτῶν εἰς ἑστίν ὁ κτήτωρ. ἀλλ’ ἐν μὲν τοῖς ἐνικοῖς ἐν τὸ κτῆμα, ἐν δὲ ταῖς δυνικοῖς δύο, ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς πολλὰ τὰ κτήματα. τὰ γὰρ κτῆμά ἐστι τὸ ἐκ τέλει κινούμενον, ὅπερ 20 ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν μεταβάλλεται εἰς δύο καὶ πολλὰ κτήματα.

Πᾶσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παράγωγοι εἰσι, καὶ παράγονται ἀπὸ τῶν γενικῶν πρωτοτύπων διὰ τὸ τὴν 25 γενικὴν κτητικὴν εἶναι, καὶ δηλοῦσι πρόσωπα δύο, τὸ τε τοῦ κτήτορος καὶ τοῦ κτήματος. ἀλλ’ ἐν μὲν τῷ ἔσω μέρει τῆς λέξεως τὸν κτήτορα παρεμφαίνουσιν, ἐν δὲ τῷ ἔξω τὸ κτῆμα. συμβαίνει τοίνυν κλινομένων τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τοῦ μὲν ἔσωθεν αὐτῶν μέρους, ἐν 30 ᾧ ἦν ὁ κτήτωρ, ἀκινήτου ὄντος, τοῦ δὲ ἔξωθεν, ἐν ᾧ ἦν τὸ κτῆμα, κινουμένου, τὸν μὲν κτήτορα ἐπὶ πάσης πτώσεως καὶ ἀριθμοῦ ἀμεταθέτως ἔχειν, τὸ δὲ κτῆμα ἐν-

τοῖς ἐνικοῖς ἐν εἶναι, ἐν δὲ τοῖς δυϊκοῖς δύο, ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς πολλά.

„Τῶν ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν — σύναρθροι.“ Καλοῦσι τὰς μὲν τινες συνάρθρους πρωτοτύπους καὶ μόνο-
 προσώπους. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, ὅτι αἱ μὲν χωρὶς 5
 ἄρθρου λέγονται, οἷον ἐγώ, αἱ δὲ μετὰ ἄρθρου, οἷον ὁ
 ἐμός· καὶ ὅτι αἱ μὲν κοιναὶ εἰσι τῶν τριῶν γενῶν, αἱ δὲ
 παρασχηματίζονται τοῖς γένεσι· καὶ αἱ μὲν ἐν [πρός-
 ωπον] σημαίνουσιν, αἱ δὲ δύο· καὶ ὅτι αἱ μὲν ὀρθοτο-
 νοῦνται, αἱ δὲ ἐγκλίνονται.

10

Αἱ ἀντωνυμίαι χωρὶς ἄρθρων πᾶσαι προφέρονται· αἱ
 δὲ παράγωγοι δοκοῦσι μὲν ἄρθρον λαμβάνειν, τὸ δὲ
 τοιοῦτον ἄρθρον οὐκ ἔστι τοῦ ἀντωνυμικοῦ προσώπου,
 ἀλλὰ τοῦ συνεπινοουμένου κτήματος. ἐν γὰρ τῇ λέγειν 15
 ὁ ἐμός δοῦλος καὶ πάλιν ἐμός ὁ δοῦλος, ἐπὶ μέν-
 τοι ἄλλου καὶ ἄλλου σημαινόμενου.

Τὸ δόγμα τοῦτο περιτίθω. ἰδοὺ γὰρ αἱ ἀσύναρθροι με-
 τὰ ἄρθρων, οἷον ἐγὼ ὅς ἐπραξα, καὶ αἱ σύναρθροι 20
 ἀνευ ἄρθρων, οἷον ἐμός παῖς.

Οὐκ ὀρθῶς δὲ ποιῶν ὁ τεχνικός ἐκάλεσε τῶν ἀντωνυ-
 μιῶν τὰς μὲν συνάρθρους, τὰς δὲ ἀσύναρθρους. δεῖ γὰρ
 εἰδέναι ὅτι σύναρθροι οὐκ ὀφείλου κληθῆναι διὰ τὸ 25
 ἀπροςδέκτους εἶναι ἄρθρων κατὰ φύσιν· ἐναντίον γὰρ
 τὸ ἄρθρον καὶ ἡ ἀντωνυμία. τὸ μὲν γὰρ ἄρθρον δευ-
 τέραν γνῶσιν καὶ ἀποῦσαν σημαίνει, ἡ δ' ἀντωνυμία
 γνῶσιν ἐπαγγέλλεται καὶ δεῖξιν· πῶς οὖν δύναται προς-
 πλέκεσθαι ταῦτα ἀλλήλοις; ὁμοίως δὲ ἀσύναρθρους οὐκ 30
 ἔχοῦν αὐτὰς καλέσαι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν πρὸς τὸ
 ἄρθρον μετουσίαν.

Ἐφεύσατο τοῦτο εἰπών. οὐ δεῖ γὰρ συνάρθρους καὶ ἀσυνάρθρους καλεῖν ἀντωνυμίας. ἰδοὺ γὰρ αἱ μὲν καλούμεναι σύνταρθροι οὐκ εἰσὶν ἄρθρων δεκτικαὶ καὶ τὰ δευτέρα πρόσωπα, καθὼ οὐ φάμεν ὁ ἐμός, αἱ δὲ καλούμεναι ἀσύνταρθοι δεκτικαὶ εἰσὶν ἄρθρων. Ἀττικοὶ γὰρ τὸν 3
ἐμέ φασιν, ὡς καὶ Κάλλλιμαχος
καὶ μὰ τὸν αὐτὸν-ἐμέ
καὶ

τὸν σὲ Κροτωπιάδην·
καὶ Μένανδρος ἐν ὕδατι 10
τὸν ἐμέ τουτονί.

ὡς αὐτῶν ἐχουσῶν προτακτικὰ ἄρθρα συντάσσεται αὐταῖς καὶ ὑποτακτικά, ἐγὼ ὅς ἐτίμησα, ἐμέ ὃν ἐτίμησας. καὶ ὅτι τοῦτο ἀληθές, δῆλον ἐκ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ κτήματός ἐστι καὶ οὐ τῆς 15
ἀντωνυμίας. ἐν τῷ γὰρ ὁ ἐμός δοῦλος ἀναλύοντες τὴν σύνταξιν εἰς τὴν πρωτότυπον ὁ δοῦλός μου φάμεν, καὶ ἐν τῷ ὁ ἐμός παῖς ἀναλύοντες ὁ παῖς μου φάμεν.

Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι τῶν ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν ὁρ- 20
θὸν τόνον κεκλήρωνται, αἱ δὲ ἐγκλιτικὴν σύνταξιν, τινὲς δὲ ἄμφω. ὀρθοτονοῦνται μὲν ἅπασαι συλλήβδην αἱ ὀνομαστικαὶ αἵ τε τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου . . . παρέστησα, καὶ ὅσαι ἢ τῷ [ἐ] ἐπλεόνασαν κατ' ἀρχὴν ἢ τῷ ἔ, ἔτι ἐξαιρέτως τῆς σέθεν ἐπὶ δευτέρου προσώπου . . . ὅσαι 25
μονοπρόσωποι εἰσι, τὸ γένος διὰ τῆς φωνῆς παριστάσαι.

Καὶ ἐκ τῆς προθέσεως δεικνύται ὅτι καλῶς προτετακται τῶν μερῶν τοῦ λόγου τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα.

εἰ μὴ γὰρ προετάγη τὸ τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, τίνας
 ἂν ἐμελλεν εἶναι ἡ πρόθεσις; προετάγη δὲ τοῦ ἐπιρρή-
 ματος, ὅτι ὀνόματι συντίθεται καὶ παρατίθεται, τὸ δὲ
 ἐπιρῥημα πρὸς ῥῆμα φέρεται, διὸ καὶ οὕτως ὠνομάσθη·
 καὶ γὰρ ὅσον τὸ ὄνομα προκρίνεται τοῦ ῥήματος, το- 5
 σοῦτον καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ σὺν τῷ ῥήματι ἐπιρῥήματος.

Ὅρος τῆς προθέσεως. Πρόθεσις ἐστὶ μέρος λόγου,
 καθ' ἓνα σχηματισμὸν λεγόμενον, προθετικὸν τῶν τοῦ
 λόγου μερῶν ἐν παραθέσει ἢ ἐν συνθέσει, ὅτε μὴ κατὰ
 ἀναστροφὴν ἐκφέρεται. Ὑγιῶς ἔχει οὗτος ὁ ὅρος, ἃ- 10
 πταιστος ὢν. ὁ γὰρ ὅρος Διονυσίου ἔπταισται, ὥς δῆ-
 λον ἐκ τῆς ἐξηγήσεως. ἔχει γὰρ οὕτως. „Πρόθεσις ἐστὶ
 λέξις.” Δεῖπει τὸ ἄκλιτος, ἢ ἡ Πρόθεσις ἐστὶ λέξις
 ἄκλιτος καὶ οἶον ἀκίνητος καὶ μονοσχημάτιστος, ὅπερ ὁ
 ἄνω ὅρος παρέφυλάξατο, εἰπὼν Πρόθεσις ἐστὶ μέρος λό- 15
 γου καθ' ἓνα σχηματισμὸν, ὃ δηλοῖ κατὰ ἄκλιτον φω-
 νήν. τριαύτη γὰρ ὁρᾶται ἡ πρόθεσις καὶ ἐν πτώσει καὶ
 ἐν προσώποις. „[προ]τιθεμένη πάντων τῶν τοῦ λόγου
 μερῶν.” Προσθετίον ὅτε μὴ κατὰ ἀναστροφὴν ἐκφέρε-
 ται. τοῦτο γὰρ παρεφυλάξατο ὁ προαχθεὶς ὅρος, ἢ ἡ 20
 προτιθεμένη πάντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν. καὶ εἴρηται
 ὅτε μὴ ἐκφέρεται, ἐπεὶ τὰ μὲν ἄλλα μοναδικὴν
 ἔχει σύνταξιν, οἶον τὰ ἔχθρα (μόνοις γὰρ ὀνόμασι
 συντάσσονται) [καὶ] τὰ ἐπιρῥήματα (μόνοις γὰρ ῥήμα-
 σι συντάσσονται), ἡ δὲ πρόθεσις διαφόρως ὀνόματι 25
 συντιθεμένη καὶ ῥήματι διὰ τοῦτο ἴδιον ἔσχε πρὸς
 διαφόρους συντάξεις τὸ διτονεῖν. ἡνίκα γὰρ μεσολαβή-
 θῃ ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ ῥῆμα μὲν φερομένη ὀρθοτονηθήσε-
 ται, ἐπ' ὄνομα δὲ ἀναστραφήσεται,

εὗρε δὲ Πατρόκλη περὶ κείμενον,

30

Ἰθάκην κατά κοιρανέοντες,

ἐπεὶ πρὸς τὴν σύνταξιν ὁ τόνος τῶν προθέσεων. ὅτι
 δὲ προτίθεται πάντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν ποτὲ μὲν ἐν
 συνθέ-

συνθέσει ποτὲ δὲ ἐν συντάξει, δῆλον ἐκ τῶν λεχθησομέ-
 νων γενήσεται. ταῖς μὲν γὰρ εὐθείαις τῶν ὀνομάτων κα-
 τὰ σύνθεσιν ἔστι, καὶ ὅταν συντεθῇ ἡ εὐθεία, καὶ αἱ
 ἐξ αὐτῆς πλάγιοι σύνθετοί εἰσιν. ἐὰν γὰρ ἐκ πλαγίων
 εὐρεθῇ καὶ μὴ δυνηθῇ τὴν αὐτὴν σύνταξιν καὶ σημα- 5
 σίαν φυλάξαι ἐν τῇ εὐθείᾳ, τότε κατὰ παράθεσιν συνέ-
 στη τῇ πλαγίῳ. οἷον τί ἐστιν ὃ λέγω; τὸ περιφέρων ἐπειδὴ
 ἐν τῇ εὐθείᾳ συντετέθη, συντίθεται καὶ ἐν ὅλῃ τῇ κλίσει.
 τὸ δὲ [παρὰ] Τρύφωνος καὶ κατὰ Κτησιφώντος καὶ πε-
 ρὶ Διονυσίου, ἐπειδὴ οὐ δυνάμεθα λέγειν παρατρύφων 10
 καὶ κατακτησιφῶν καὶ περιδιονύσιος, οὐκ ἔχει κατὰ
 σύνθεσιν τὴν πρόθεσιν ἀλλὰ κατὰ παράθεσιν. Καὶ ῥή-
 ματι πάντοθεν κατὰ σύνθεσιν ἔστιν, οἷον περιπατῶ, πε-
 ριφέρω. Καὶ ἐν ἐπιρῥήματι πάλιν κατὰ σύνθεσιν ἔστιν,
 οἷον ὑπέρευγε, ὑπέρευ. Καὶ ἐν μετοχαῖς κατὰ σύνθεσιν 15
 εἰσιν, ἐὰν γε ἐν τοῖς ῥήμασιν αὐτῶν κατὰ σύνθεσιν
 ᾤσιν, οἷον ἡ περιπατῶν μετοχὴ κατὰ σύνθεσιν, ἐπεὶ
 καὶ τὸ περιπατῶ· ὁμοίως καὶ τὸ περιφέρων, ἐπειδὴ καὶ
 τὸ περιφέρω. χωρὶς εἰ μὴ ἐν πλαγαῖς πάλιν τῆς μετοχῆς
 παράθεσις γίνηται, ὡς ἔχει τὸ κατὰ ἀναγινώσκον· 20
 τος, κατὰ φιλοσοφοῦντος, παρὰ τῶν ὑποκρι-
 νομένων· ἐν ταύταις γὰρ ταῖς πλαγαῖς παράθεσις
 ἔστι καὶ οὐ σύνθεσις. Τοῖς δὲ ἄρθροις παρατίθενται,
 οἷον καθ' ὃ, δι' ὃ, ἐν ᾧ. Καὶ ταῖς ἀντωνυμίαις αἰ κα-
 τὰ παράθεσιν εἰσι κατὰ τὰς πλαγίους (κατὰ γὰρ τὰς 25
 εὐθείας οὐδὲ ἐν συνθέσει), οἷον περὶ ἐμοῦ, περὶ σοῦ,
 παρ' ἐμοῦ, δι' ἐμέ, διὰ σέ. Ἐν δὲ ὅτε καὶ κατὰ σύν-
 θεσιν παρατίθενται ἐμφάσεως ἕνεκα πλείονος, οἷον πα-
 ρακαταδήκην, ἐξυπανέστη, ὑπερκατέβησαν. Ἐν συνδέσμῳ
 κατὰ σύνθεσιν ἔστιν ἅπαξ, ὡς ἐν τῷ ἐπεὶ· ἡ γὰρ ἐπὶ πρό- 30
 θεσις καὶ ὁ εἰ σύνδεσμος συντεθέντα ἐποίησαν τὸν ἐπεὶ
 σύνδεσμον κατὰ ἔκκλησιν τοῦ ἱ. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀντὶ συν-

δέσμων παραλαμβάνονται, ὥς φάμεν ἐκ ῥαθυμίας
πέπονθας ἀντὶ τοῦ ἔνεκεν ῥαθυμίας πέπονθας.

Πρόθεσις λέγεται παρὰ τὸ προτίθεσθαι ὀνομάτων τε
καὶ ῥημάτων, ὅσον ἐπὶ μὲν ὀνομάτων κατάλογος, 5
ἐπὶ δὲ ῥημάτων καταγράφω, περιγράφω, διακό-
πτω. προτάσσεται δὲ καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου,
ὅσον μετοχῆς, καταβάς, ἀνατλάς, ἀποπλαγχθεὶς·
ἄρθρου, κατὰ τοῦ φίλου, ὑπὲρ τοῦ φίλου· ἀνω-
νυμίας, πρὸς ἐκεῖνον· ἐπιρῥήματος, ὥς τὸ πρόπα- 10
λαι· συνδέσμου, πρὸς δέ. ὃ γὰρ ἐπεὶ παρασυναπτικὸς
ἐκ τοῦ εἰ συνδέσμου καὶ τῆς ἐπὶ προθέσεως σύγκειται.

Προτάσσεται δὲ ἢ ἐν συνθέσει ἢ ἐν παραθέσει, ἐν
συνθέσει μὲν, ἕξοδος, παραγράφω, ἐν παραθέσει δέ,
κατ' Ἀπολλωνίου, κατ' ἐμοῦ, κατὰ τοῦ φίλου. 15
εἰ δὲ παρὰ τάξιν τεθῶσι, τουτέστιν ὑποταγῶσι, καὶ τὸν
τόνον ἀμείβουσι. Συντίθεται δὲ ἡ πρόθεσις ἐν εὐθείαις
καὶ ταῖς αὐτῶν πλαγαῖς. πᾶσα οὖν πρόθεσις μετὰ ῥή-
ματος ἢ μετ' εὐθείας ἐνοῦται, μετὰ δὲ πλαγίων οὐχ ἐνοῦται,
εἰ μὴ πού γε ἐξ εὐθείας ἢ ἡ σύνθεσις. τὸ γὰρ ΚΑΤΑ- 20
ΠΟΛΛΩΝΙΟΥ δύο μέρη λόγου, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι τὸ ΚΑ-
ΤΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ἐν μέρος λόγου οὔτε δὲ λέγεται, τὸ δὲ
κατάλογον ἐν μέρος λόγου, ἐπεὶ καὶ τὸ κατάλογος ἐν.
ὁμοίως δὲ καταβαίνω ἐν μέρος, ἐπεὶ ἔστι μετὰ ῥήματος
λέξις προτιθεμένη. Ἐν δὲ μετοχαῖς τὸ αὐτὸ σχῆμα ἔχουσι 25
τοῖς ῥήμασι, χωρὶς εἰ μὴ πλαγία πάλιν παράθεσις γί-
νεται, ὥς ἔχει παρὰ τὸν ἀναγινώσκοντα, παρὰ
τὸν ὑποκρινόμενον. Ἐν ἀνωνυμiais αἰεὶ ἐν παρα-
θέσει εἰσὶ. Καὶ τοῖς ἄρθροις δὲ παρατίθενται. ἐκωθεῖ-
σαι γὰρ μετὰ τῶν πτωτικῶν ἕξωθεν τὸ ἄρθρον προσλαμ- 30
βάνουσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐν μέρος λόγου ἔστι τὸ τοῦ πα-
ραφέροντος· εἰ δὲ ἕξωθεν τὸ ἄρθρον παρατεθείη, οὐκ
ἔστιν ἐν συνθέσει. Καὶ ἑαυτῶν ἕσθ' ὅτε προτίθενται,

ὑπερκατέβησαν ὁμίλου.

Ἐν παραθέσει συνδέσμων προηγούνται, ὡς ἐν τῷ καθότι. πολλάκις δὲ καὶ ἀντὶ συνδέσμων προθέσεις παραλαμβάνονται, ὡς ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἐκ τῆς ῥαθυμίας οἷον ἕνεκα τῆς ῥαθυμίας.

5

Διὰ δὲ τὸ πρὸ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου θέλειν προτάττεσθαι, διὰ τοῦτο καὶ τινες αὐτὴν πρώτην θέσιν ὠνόμασαν, διὰ τὸ θέλειν τὸν πρῶτον τόπον ἔχειν. διὰ τοῦτο καὶ τὰ ῥήματα ἀπὸ προθέσεως ἀρχόμενα οὐ συγχωρεῖ ἔξωθεν προσλαμβάνειν. τὰ γὰρ τοιαῦτα ῥήματα ἔσωθεν καὶ οὐκ ἔξωθεν ποιεῖται τὴν κλίσιν. οἷον καταβαλὼν. οὐ λέγω ἐκατάβαινον, ἀλλ' ἔσωθεν τὴν κίνησιν ποιῶμαι, τῶν ἄλλων ῥημάτων τῶν ἀπὸ συμφώνων ἀρχομένων ἔξωθεν λαμβανόντων τὸ εἰ. οὕτω φιλαρκτός ἐστιν ἢ πρόθεσις.

15

Πᾶσα δὲ πρόθεσις καθ' ἑαυτὴν οὐδὲν δηλοῖ. σημαίνει δὲ ἢ χρόνον, ὡς τὸ προεῖπον, ἢ ἔμφασιν, οἷον καταφαγεῖν, ἢ πλεονασμόν, οἷον ὑποδμῶς, ἐναλλήγκιος, ἐναντίος, ἐννέπω. Τὸ δὲ

πάρα δ' ἀνήρ

20

καὶ

ἔνι τοι φρένες

καὶ τὰ ὅμοια προθέσεις εἰσι λείπουσαι ῥήματι, ἐπεὶ καὶ τοῦναντίον λείπει ῥήματα προθέσει, οἷον

ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε,

25

πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι.

„Εἶσι — ὑπέρ.” Μονοσυλλάβους λέγει καὶ ἔξ τὸν ἀριθμόν, ἅς τινες οὐδὲ ἀναστρέφονται. δισυλλάβους δὲ δύο καὶ δέκα, ὧν δισυλλάβων μία διαφορεῖται καὶ τὸ αὐτὸ σημαινόμενον ἔχει, ἀμφί, περί. ὥστε τῇ μὲν φωνῇ εἶναι ὀκτωκαίδεκα, τῇ δὲ δυνάμει ἐπτακαίδεκα.

30

Προστιθέναι δεῖ καὶ ἐνταῦθα κατὰ τὸ κοινὸν ἕθος, ἢ ἢ

Nnn 2

οὕτως τοῦτο δὲ εἶπον, ἐπεὶ εὐρίσκομεν ἐγὼ,
παρά, κατὰ, ὑπέρ, ἐνί. δεῖ οὖν ἀναγκαίως προστιθῆναι
κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος.

Ἔστι τῆς προθέσεως τὸ μὲν ἐλάχιστον μέγεθος μονοσύλ- 5
λαβον, τὸ δὲ μέγιστον δισύλλαβον. διὸ καὶ ἐκ δισυσλά-
βων κατὰ συγκοπὰς μονοσύλλαβοι γίνονται, καὶ ἐκ μο-
νοσυλλάβων δισύλλαβοι. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτό ἐστι τὸ προ-
θέσεων, τὸ μέχρι δισυσλλάβων εἶναι τὰς προθέσεις, εἰ
συμβῇ τὰς δισυσλλάβους πλεονάσαι τῷ ἱ, ἐπειδὴ ἐπί- 10
στανται ἑαυτῶν τοὺς ὅρους, ἔσωθεν ποιοῦνται τοὺς πλεο-
νασμοίς. ἡ ὑπέρ γάρ, ἐπὶ πλεονάσῃ τῷ ἱ, ὑπεῖρ γί-
νεται, οὐχ ὑπερί, ὡς ἔχει παρὰ τῷ ποιητῇ,
ὑπεῖρ ἄλλα ἡϊόνας τε.

καὶ ἡ ὑπό, Δωρικώτερον ὑπὶ εἰρημένη, πλεονασμὸν 15
ὑπομένει τοῦ ἱ,

ὑπαὶ πόδα νείατον Ἰδης.

καὶ ἡ κατὰ καταί,

καταίβατός ἐστι κέλευθος.

καὶ ἡ παρά παραί.

20

Πᾶσα δὲ πρόθεσις μεγεθυνομένη ἔξωθεν μεγεθύνεται,
ὡς ἡ κατὰ γίνεται καταί καὶ ἡ παρά παραί, μόνη δὲ
ἡ ὑπέρ ἔσωθεν ἐμεγεθύνθη, ὡς ἐν τῷ ὑπεῖρ ἄλλα. καὶ
τὸ αἴτιον, ἵνα μὴ ὑπερβῇ τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν. 25
πᾶσα γὰρ πρόθεσις ἢ μονοσύλλαβός ἐστιν ἢ δισύλλαβος.

Τοῦτο παρεπόμενον ταῖς προθέσεσι τὸ ἀπὸ μονοσυλλά-
βου σχήματος ἄχρι δισυσλλάβου παραύξασθαι καὶ τὴν
δισύλλαβίαν μὴ ὑπερβαίνειν. καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ὅτε 30
πλεονάζει ἡ ὑπέρ τῷ ἱ, οὐκ ἔξωθεν πλεονάζει, ἵνα μὴ
ἐμπέσῃ τῇ τρισυλλαβίᾳ, ἀλλ' ἔσωθεν, ὡς ἐν τῷ
ὑπεῖρ ἄλλα ἡϊόνας τε.

Καὶ τοῦτο πάλιν αὐταῖς παρέπεται τὸ βραχυκαταλη-
 κτεῖν. ὅθεν φανερόν ὅτι πλεονασμὸς τῆς εἰς καὶ τῆς πα-
 ραί καὶ καταί καὶ ὑπείρ. ἡ γὰρ ἐξ ἀπὸ τῆς ἐκ γέγονεν ὡς
 ἀπὸ τοῦ φρίκη φρίξ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀλήκῃ ἄλλξ, διὰ τὸ
 ἄφωγον εἶναι τὸ κ. Ὅμοιος καὶ τὸ ψιλῶ πνεύματι κε- 5
 χρῆσθαι, ὑποστέλλομένης τῆς ὑπό, διότι τὸ ὕ στοιχεῖον
 ἀρκτικὸν ὃν δασεῖ τῷ πνεύματι κίχρηται. Καὶ τὸ ὄξυ-
 τονεῖσθαι αὐταῖς παρέπεται, εἰ μὴ ἀναστρέφονται. ἔνθεν
 ἡ ὑπερ, ὀφειλουσα βαρύνεσθαι διὰ τὸν χαρακτήρα, ἀλό-
 γως ὠξύνθη· τὰ γὰρ εἰς ῥ βραχυκατάληκτα βαρύνον- 10
 ται, ἄνερ, πάτερ. καὶ ἡ ἀπό καὶ ἡ ὑπό πάλιν παραλό-
 γως ὠξυτονήθη· αἱ γὰρ εἰς ὁ λήγουσαι λέξεις βαρύνον-
 ται, ἐκεῖνο, ἄλλο, τοῦτο, χωρὶς τῆς αὐτό, ἡ τις οὕτως
 ἐτονήθη καὶ ὄξυνεται. διὰ τοῦτο δηλονότι, ἵνα εὐθετοί
 ᾧσι πρὸς τὴν ἀναστροφήν. εἰ μὲν γὰρ ἐβαρύνοντο, πῶς 15
 ἔτι τὴν ἀναστροφήν ἐποιοῦντο; δι' ἣν καὶ οἱ Αἰολεῖς
 ὠξυναν αὐτάς, καὶ ταῦτα βαρυντικοὶ ὄντες. Καὶ τὸ
 διὰ ψιλῶν συμφώνων ἐκφέρεσθαι παρέπεται αὐταῖς, σε-
 σημειωμένης τῆς ἀμφί, ἡ τις καὶ δείκνυσιν ἐν ταῖς συν-
 θέσεσιν ὅτι, βαρέως φέρει τὸ δασὺ σύμφωνον, εἰς ψι- 20
 λὸν μεταβάλλουσα ταῦτο, ὡς τὸ ἀμπέχεσθαι καὶ ἀμ-
 πεχόνη. Ταῦτα πάντα τὰ ἀσθενῆ παρέπεται ταῖς
 προθέσεσι. καὶ τάχα διὰ τοῦτο προτίθενται, ἵν' ὥσπερ
 ὑπο βασιτάζωνται λέξεων διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐ-
 ταῖς ἀσθένειαν.

25

Πᾶσαι δὲ αἱ προθέσεις τόνον ἔχουσι τὸν ὄξυν, χωρὶς εἰ
 μὴ ἀναστρέφονται, καὶ χρόνον τὸν βραχύν, χωρὶς εἰ μὴ
 πλεονάζουεν τῷ ι. καὶ πᾶσα πρόθεσις δυσύλλαβος φιλεῖ
 εἰς δίχρονον λήγειν, μόνη δὲ ἡ ἀπό καὶ ὑπό παράλογος 30
 εἰσιν εἰς τὸ ὁ λήξασαι. φιλοῦσι δὲ καὶ ψιλῶ συμφώνῳ
 τυποῦσθαι· ἡ ἀμφί μόνη διὰ δασέος, ἡ τις ἐν τῇ συν-

θέσει τὸ ψιλὸν ἀπολαμβάνει· ἀμπερόνη [γὰρ] καὶ ἀμπίσων.

„Αἱ τινες οὐκ ἀναστρέφονται.“ Πῶς γὰρ προτιθέμεναι καὶ μονοσύλλαβοι τυγχάνουσαι τοὺς τόνους ὅπσθην φέρειν δύνανται; ἀναστροφῆς γὰρ τοῦτο ἴδιον, τὸ δὲ τὸν οἰκείον ἀναπέμπειν τόνον. καὶ σημειωτέον ὅτι μόνη ἢ σὺν ἀναστροφῇ ἐν μονοσύλλαβοις πέπονθεν, ὥς ἐν τῷ

ἔλθων ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν.
εἰδέναι δὲ χρὴ ὁμοίως ὅτι οὐ δεῖ τὸ σπανίως εἰρημένον ¹⁰
εἰς κοινότητα παραλαμβάνειν.

Αἱ δὲ δισύλλαβοι ἐγκλίνονται μὲν χωρὶς δύο τριχρόνων, τῆς ἀντὶ καὶ ἀμφί, καὶ διχρόνων δύο, τῆς διὰ καὶ ἀνά. ὅθεν ἢ ἐντὶ μετὰ πλεονασμοῦ τοῦ εἰς πάλιν ἀναστρέφεται. ¹⁵
ἢ διὰ δὲ καὶ ἀνά [οὐκ] ἐγκλίνονται, ἵνα μὴ συνεμπίσσωσι τοῖς ὀνόμασιν, ἢ μὲν διὰ τῇ αἰτιατικῇ τῇ Δία, ἢ δὲ ἀνά τῇ κλητικῇ τῇ ἀπὸ τοῦ ἀναξ εἰρημένη Ἰωνικῶς, Ζεῦ ἀνα. Ἰστέον δὲ ὅτι μόναι αἱ δίχρονοι ἀναστρέφονται. οὔτε γὰρ αἱ μονοσύλλαβοι ὥς μονοσύλλαβοι ἔχουσι πῶς τὸν ²⁰
ἴδιον τόνον ἀποτελέσειν, οὔτε μὴν αἱ τρίχρονοι. ἔνθεν καὶ ἢ κατὰ, ὅτε γίνεται καταί, οὐκέτι ἀναστρέφεται, ὥς πλεονασμὸν χρόνου παθοῦσα καὶ γενομένη λοιπὸν τρίχρονος. καὶ ἢ παρὰ παρὰ, καὶ ὁμοίως αἱ ἄλλαι πᾶσαι.

Καθολικῶς δεῖ λέγειν ὅτι αἱ τριχρονοῦσαι τῶν προθέσεων οὐκ ἀναστρέφονται ἢ κατὰ θέσιν ἰδίαν ἢ κατὰ ²⁵
παρείσοδον πάθους, κατὰ θέσιν μὲν ἰδίαν ὥς ἢ ἀντὶ καὶ ἢ ἀμφί, κατὰ παρείσοδον δὲ πάθους ὥς ἢ ὑπεῖρ καὶ παρὰ καὶ καταί. αἱ δὲ διχρονοῦσαι ἀναστροφῇ ³⁰
ὑπομένουσιν, εἰ μὴ συνέμπτωσις κωλύσῃ. οὐ γὰρ ἀναστρέφεται ἢ διὰ, ἵνα μὴ συνεμπίσῃ τῇ αἰτιατικῇ τοῦ δαίμονος· τοῦ

Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·
 οὐδὲ ἡ ἀνά, ἵνα μὴ σημαίνῃ τὸν ἀνακτα, ὡς ἐν τῷ
 Ζεῦ ἀνα Δωδωναίῃ Πελασγικῇ,
 ἢ τὸ ἀνα ῥῆμα,
 ἀλλ' ἀνα, εἰ μέμονάς γε. 5

Χρὴ δὲ εἶδέναι ὅτι ἀντιπεπόνθασιν αἱ μονοσύλλα-
 βοὶ ἀλλήλαις καὶ δισύλλαβοι προθέσεις. ἐπειδὴ γὰρ πᾶ-
 σαι αἱ μονοσύλλαβοι εἰς σύμφωνον κατέληξαν, μία δὲ
 αὐτῶν εἰς φωνῆεν, ἡ πρό, διὰ τοῦτο σχεδὸν εἶπεν αἱ δι-
 σύλλαβοι πᾶσαι εἰς φωνῆεν κατέληξαν, μία δὲ αὐτῶν εἰς 10
 σύμφωνον, ἡ ὑπέρ, ἐξ ἧς τὸ ὑπέρτερον παρήχθη

Ἰστίον δὲ ὅτι αἱ προθέσεις ἀναστροφὴν ὑπομένου-
 σι, καὶ τοῦ ἰδίου πολλάκις ἐξίστανται μερισμοῦ, τουτέ-
 στι τοῦ εἶναι προθέσεις. ἀναστροφὴ δὲ ἐστίν, ὅταν ὁ
 ἐπὶ τέλους τόπος εἰς τὴν πρὸ τέλους ἀναβιβάζεται. συλ- 15
 λαβήν, οἷον ἡ ἀνά πρόθεσις ὅταν γένηται ἀνά, ἀντὶ
 προθέσεως ῥῆμα σημαίνει, οἷον

ἀλλ' ἀνα, εἰ μέμονάς γε·
 σημαίνει γὰρ ἐνταῦθα [τὸ] ἀνάστα. καὶ ἡ ἀπὸ ὅταν γέ-
 νηται ἄπο, ἐπὶ ῥῆμα σημαίνει, οἷον 20
 ἄπο πολέμοιο μένοντες·
 σημαίνει γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἄποθεν.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΟΣ.

Εἰρήκαμεν ὅτι τὸ ἐπὶ ῥῆμα πρὸς ῥῆμα φέρεται·
 διὸ καὶ οὕτως ὠνομάσθη· ἡ δὲ πρόθεσις ὀνόματι συν-
 τίθεται. δεύτερον τὸ ῥῆμα τοῦ ὀνόματος· δεύτερον ἄρα 30
 καὶ τὸ ἐπὶ ῥῆμα τῆς προθέσεως τῆς κατὰ σύνθεσιν καὶ
 παράθεσιν προτιθεμένης τῶν ὀνομάτων.

Ὅριστόν δὲ οὕτως τὸ ἐπὶ ῥῆμα· ἐπὶ ῥῆμά ἐστι λέ-

ξίς ἄκλιτος κατηγοροῦσα τῶν ἐν τοῖς ῥήμασιν ἐγκλίσεων
καθόλου ἢ μερικῶς, ὧν ἄνευ, οὐ κατακλείει διάνοιαν.
ἔχει δὲ ἡ ἔννοια τοῦ ἄρου οὕτως. Ἐπὶ ῥήμα ἔστι
λέξις ἄκλιτος, ὃ ἔστιν ἀκίνητος· οὐδὲ γὰρ κλίσιν ἢ κλί-
νῃσιν ἔχει τὰ ἐπιρρήματα, διότι ἕκαστον ἐπιρῥημα μίαν 5
φωνὴν ἔχει καὶ ἓνα σχηματισμόν. καὶ τοσοῦτον ἄκλιτά
εἰσι τὰ ἐπιρρήματα, ὅτι καὶ τὰ πτωτικὰ ὀνόματα, ἡνί-
κα σύνταξιν ἐπιρρηματικὴν ἀναδέχεται, ἅπτα μένει
ὡς ἐπιρρήματα γενόμενα, οἷον

οὐ μὲν καλὰ χόλον,

10

οὐ μὲν καλῶς οὐδὲ δίκαιον·

ὅς τ' εὐρὺ ῥέει. *)

Κατηγοροῦσα ἀντὶ τοῦ τιθεμένη, ἣν ἡ τὸ ἐξῆς οὕτως,
τιθεμένη κατὰ τῶν ἐν τοῖς ῥήμασιν ἐγκλίσεων, ἐπεὶ καὶ
τὸ ἐπιρῥημα κατηγορημά φασιν οἱ φιλόσοφοι. καὶ ὃ περ 15
ἔστι τὸ ἐπίθετον ὄνομα ἐν τοῖς ὀνόμασι — διότι γὰρ
ἄλλου ὀνόματος οὐ λέγεται, οἷον καλὸς ἄνθρω-
πος —, τοῦτο καὶ τὸ ἐπιρῥημα ἐν τοῖς ῥήμασιν· ἄνευ
γὰρ ῥήματος οὐ συγκλείει διάνοιαν, οἷον καλῶς ποιῶ.
καὶ ὅτι τοῦτο ἀληθές, δηλοῦν ἐντεῦθεν ὅτι εἴ που μὲν 20
ἔστι ῥημα, οὐ πάντως ἐπιρῥημα, οἷον Τρύφων περι-

*) Ἄκλιτον δὲ τὸ ἐπιρῥημα εἶπε πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν κλι-
τικῶν [μερῶν τοῦ λόγου τῶν γὰρ] μερῶν τοῦ λόγου τὰ μὲν κλιτι- 25
κά ἐστι, τὰ δὲ ἄκλιτα. Οὕτω δὲ ἄκλιτόν ἐστι τὸ ἐπιρῥημα, ὅτι καὶ
ἐν τοῖς κλιτικοῖς, εἴαν εἰς τοιαύτην [σύν]ταξιν ἐπενεχθῇ, μονοσχη-
ματίστων γίνεται, οἷον εἰπεῖν ἔστιν ὄνομα τὸ κραιπνόν τριγενές.
τοῦτο κατὰ τὴν οὐδετέραν προφορὰν κατὰ τὴν πληθυντικὴν ἀρι-
θμὸν κραιπνὰ λέγεται. καὶ ἐπὶ μὲν παιδία λέγω [κραιπνά,] τῶν 30
κραιπνῶν παιδίων κλίνεται καὶ τὰς λοιπὰς πτώσεις, εἴαν δὲ τοῦτο
τὸ ἐπιθετικὸν ὄνομα σύνταξιν λάβῃ ἐπιρρηματος, ὡς τὸ
κραιπνὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα διωκόμεν ἡδὲ φέβασθαι,
ἄκλιτον μένει.

πατεῖ· εἴ που δὲ ἐπὶ ῥῆμα, πάντως ῥῆμα, οἷον καλῶς
 Τρύφων γράφει. *) Διὸ ἐξήγησάν τινες πᾶς τὸ φεῖ
 καὶ τὸ οἶμοι οὐκ ἔχουσιν ἐπαγόμενον ῥῆμα. καὶ φαμεν,
 ἐπειδὴ θυνάμει καὶ ταῦτα ἀπὸ διαθέσεως ῥηματικῆς
 ἀνάγονται· οἱ γὰρ θαυμάζοντες ἢ σχετιάζοντες προπε- 5
 πόνθασι δῆλον ὅτι. καὶ ὅτι εἰ μὴ τις εἴποι ἔγραψας,
 οὐκ ἂν εἴποιμι ναί ἢ οὐ. καὶ ὅτι τῷ γραμματικῷ ἐξη-
 γησαμένῳ ἐπιφωνοῦμεν τὸ εὖ, οὔτε δίχα ῥήματος οὐ λέ-
 γεται. **) Πάλιν δὲ ἐξήγησαν, εἰ πρὸ ῥήματος καὶ μετὰ
 ῥήματος τάσσεται, οἷον καλῶς ἔγραψα, ἔγραψα κα- 10
 λῶς, πῶς ἀπὸ θατέρας τῶν προτάσεων ἐπὶ ῥῆμα μόνον
 καλεῖται, οὐκέτι δὲ καὶ ὑπὸ ῥῆμα. καὶ λέγομεν πρῶτον
 μὲν καὶ ἡ αὐτὸς ἐπιταγματικὴ καλεῖται, καίτοι πολλάκις
 ὑποτασσομένη. ἄλλως [τε] τῇ φύσει προηγῆσθαι πέφυκε
 τῶν ῥημάτων τὰ ἐπὶ ῥήματα ὡς καὶ τῶν ὀνομάτων τὰ 15

**) Ταυτὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐπὶ ῥῆμα τοῖς ἐπιθετικοῖς ὀνόμα-
 σιν. ὃν τρόπον γὰρ τὰ ἐπίθετα ἀναμένει ἢ κύριον ἢ προσηγορι-
 κόν, οὕτω καὶ τὸ ἐπὶ ῥῆμα ἂν τις προτάξῃ, ἀνάγκη ἐστὶν ἐπὰ- 20
 ρειν ῥῆμα. ἐπὶ κείται γὰρ ἐπὶ τῷ ῥήματι· ἄνευ γὰρ ῥημάτων οὐ
 συγκλείει διάνοιαν. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὅπου ἐπὶ ῥῆμά ἐστι, πάντως
 καὶ ῥῆμα· ὅπου δὲ ῥῆμα, οὐ πάντως ἐπὶ ῥῆμα.

**) Ἐκ τῆς συντάξεως δὲ εἴληψε τὸ ἐπὶ ῥῆμα τὴν ὀνομασίαν.
 διὰ τοῦτο γὰρ ἐπὶ ῥῆμα λέγεται, ἐπειδὴ ἐπὶ τι ῥῆμα φέρεται. πάν- 25
 τως γάρ, ἂν εἴπω καλῶς, ἐπιφέρεται καὶ ῥῆμα, ἢ ἔτυπα ἢ
 ἔλαξα ἢ τι τῶν τοιούτων. Ὅθεν καὶ τινες τὸ φεῖ καὶ τὸ οἶμοι,
 διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἐπιφερόμενον ῥῆμα, ἐξηθήσαν μὴ εἶναι ἐπὶ ῥῆμα-
 τα, ἀλλ' ἔτετρα μέρη λόγου. ὅτι δὲ ἐπὶ ῥῆματά εἰσι καὶ οὐδὲν ἄλ-
 λο, σαφές ἐντεῦθεν. αἱ ἀπαφωγήσεις αὐταὶ ψυχῆς πασχούσης εἰσι, 30
 τὸ δὲ πάσχειν ἢ ἐνεργεῖν ῥηματικῆς ἐστὶ διαθέσεως, ὥστε εἰ καὶ
 μὴ ἐπαχθῇ τούτοις ῥῆμα, φανερόν ἐστιν ὅτι παθὼν τίς τι τοῦτο
 βοᾷ. διὰ δὲ τοῦ πάθους τὴν σύνταξιν. . . . Σύνθετον δὲ ἐστὶ
 τὸ [ἐπὶ ῥῆμα] παρὰ τὴν ἐπὶ προθεσιν καὶ τὸ ῥῆμα. ἅμα δὲ τῇ
 συνθέσει πεπλέοντα τὸ ρ, ὡς καὶ τὸ ἄρρωστος. 35

ἐπίθεται. *) Καθόλου ἢ μερικῶς καθόλου μὲν ὥς τὸ καλῶς, σαφῶς (πᾶσι γὰρ τοῖς χρόνοις καὶ ταῖς ἐγκλίσε-
σι συντάσσονται), μερικῶς δὲ ὥς τὰ χρονικά· τὸ γὰρ
χθές οὔτε τοῖς ἐνεστώσιν οὔτε τοῖς μέλλουσι συντάσσεται.
ἀλλ' οὐδὲ τὸ μή τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει, οὐδὲ ἡ οὐ ἀπό- 5
φασις προστακτικοῖς. **) Ἔστι μὲν οὖν ἡ ἐξηγήσις τοῦ
ὅρου αὕτη.

*) Διὰ τί δέ, τοῦ ῥήματος, καὶ προτασσόμενον καὶ ὑποτασ-
σόμενον, μόνον ἐπιῤῥημα ἐκλήθη; Καὶ φαινομεν ὅτι ἀπὸ τῆς μιᾶς 10
συντάξεως τῆς κυριωτέρας. εἰ γὰρ καὶ ὑποτάσσεται τοῖς ῥήμασιν,
ἀλλ' ὅμως ἡ γνησία αὐτῶν σύνταξις προτέρα, ὥσπερ καὶ τὰ ἐπί-
θεται πρᾶτεραί ἐστι τῶν ὀνομάτων, καθ' ὧν ἐπικαίται. ἐντεῦθεν
καὶ τὸ ἄρθρον ἀναδέχεται αἰεὶ τὸ ἐπιθετικόν. οὕτω γοῦν, γινώ-
μενοι ἐν τοῖς Ὀμηρικοῖς, ἐν τῇ ἄλφα τῆς Ἰλιάδος ῥαψωδίᾳ κατε- 15
μεμψάμεθα τὸν ποιητὴν ἐπιτάξαντα τὸ ἄρθρον τῷ ὀνόματι
ἐν τῷ

οὐνεκα τὸν Χρῦσσην ἠτίμωσεν ἀρηγῆτρα.

Εἰ δὲ καὶ προτάσσεται καὶ ὑποτάσσεται, πῶς ἀπὸ μιᾶς συντάξεως 20
μόνον ὀνομασθή; Φαινομεν οὖν ὥς ἡ ἐπὶ πρόθεσις δύο συντάξεων
ἐστὶ σημαντική. καὶ προηγουμένου γὰρ τοῦ ῥήματος τοῦτο δυνά-
μεθα καλεῖν ἐπιῤῥημα, τὸ ἐπὶ τῷ ῥήματι λεγόμενον, ἀντὶ [τοῦ] με-
τὰ τὸ ῥημα, ὥς φαινομεν ῥῥε ἐπὶ τῷδε ἤλθεν ἀντὶ τοῦ μετὰ
τόνδε· καὶ πάλιν ὁμοίως προηγούμενον τοῦ ῥήματος ἐπιῤῥημα 25
τὸ αὐτὸ καλοῦμεν, οἷον ἐφ' ᾧ ῥήματι τι τίθεται, ἀντὶ τοῦ μετ' ὅ.

**) Τὸ δὲ ἐπιῤῥημα ποιεῖται πάντως αἰεὶ ποτε τὴν σύνταξιν πρὸς
τὸ ῥημα, ἢ καθόλου ἢ μερικῶς, ἢ αἰσθητῶς ἢ νοητῶς· καθόλου μὲν
ὥς τὰ τῆς μεσότητος, οἷον καλῶς· δύναται γὰρ ταῖς πάντε ἐγκλίσεσι 30
συντάξαι τὸ καλῶς, καλῶς τύπτω, καλῶς τύπτε, καλῶς τύ-
πτειν, καλῶς τύπτοιμι, καλῶς ἐὰν τύπτω. οὐ γὰρ πάντα
τὰ μόρια, φημί τὰ ἐπιῤῥηματικά, εὐθετεῖ πρὸς πάσας τὰς ἐγκλί-
σεις. ἰδοὺ γὰρ τὸ ἄγε μόνον προστακτικοῖς συντάσσεται, καὶ τὸ
εἴθε μόνον ἐντικτοῖς συντάσσεται. καὶ πάλιν τὸ χθές οὐ δύνα- 35
ται τάξαι ἐπὶ μέλλοντος, οὔτε τὸ αὖριον ἐπὶ παρωχῆκός. διὰ
τοῦτο εἴρηται μερικῶς, ἐπειδὴ ἕκαστον μόριον ἔχει τὴν ἰδίαν συν-

Μάθωμεν δὲ εἰ καὶ ὁ Διονύσιος ὕγιως ὠρίσατο.
 „Επὶ ῥῆμά ἐστι μέρος λόγου ἄκλιτον.” τοῦτο καλῶς
 εἶπεν ὁ νῦν ἐξηγήσεως τυγχάνων. τεχνολόγος, καὶ οὐκ
 ἔχουμεν εἰς τοῦτο αὐτοῦ λαβέσθαι. ἄκλιτον γὰρ τὸ ἐπὶ ῥ-
 ῆμα, καθὼς ἤδη εἰρήκαμεν. „Κατὰ ῥήματος λεγόμε- 5
 νον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι.” Ἑλλειπῶς ἐνταῦθα ἔχει,
 καὶ δεῖ προσθεῖναι καθόλου ἢ μερικῶς. πῶς κα-
 θόλου καὶ μερικῶς; ἤδη εἰρήκαμεν.

Διομήδους. Εἰπὼν „μέρος λόγου” τὸ ἐπὶ ῥῆμα οὐ πῶ 10
 τινος ἀπεμέρισεν. ἐπαγαγὼν δὲ τὸ „ἄκλιτον” ἀπεμέρι-
 σεν αὐτὸ παρὰ δύο μέρη πάντων, παρὰ τὴν προῃσιν
 καὶ τὸν σύνδεσμον. καὶ ταῦτα γὰρ ἄκλιτά ἐστιν. οὔτε
 γὰρ εἰς πτώσεις οὔτε εἰς πρόσωπα οὔτε εἰς χρόνους κλί-
 νεται. εἰπὼν δὲ τὸ „κατὰ ῥήματος λεγόμενον ἢ ἐπιλεγό- 15
 μενον ῥήματι,” καὶ τούτων αὐτῶν ἀπεμέρισεν. οὐδὲν
 [γὰρ] ἕτερον μέρος λόγου ἐπὶ τῷ ῥήματι φορὰν ἀναγκα-
 στικῶς ποιεῖται, προταττόμενον τοῦ ῥήματος ἢ ὑποτατ-
 τόμενον, ὅθεν καὶ τὸ τοιοῦτον ὄνομα εἴληχε, καλῶς
 ἤλθε, ἤλθε καλῶς. σοφῶς ἔφη, ἔφη σοφῶς. διὸ 20
 καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἕτερα μέρη λόγου τεθῆ ἢ δι’ εὐπρέ-
 πειαν συνθέσεως ἐν τοῖς καταλογάδην προφορικοῖς λό-
 γοις ἢ συγγράμμασιν, ἢ ἀνάγκη μέτρου ἐν τῇ ποιήσει,
 πρὸς οὐδὲν ἕτερον μέρος λόγου ποιεῖται] τὴν ἐπιφορὰν
 τὸ ἐπὶ ῥῆμα, εἰ μὴ πρὸς τὸ ῥῆμα. 25

„Τῶν δὲ — σύνθετα.” Διὰ τούτου αἰνιγματωδῶς
 ἔδωκεν ἡμῖν νοεῖν ὅτι σχήματα παρέπεται τοῖς ἐπὶ ῥῆ-

ταῖς, πῇ μὲν καθόλου, πῇ δὲ ἐν μέρει. πῇ δὲ νοητῶς, ὡς ὅταν
 εἶπω ἰαταταί, ὅττοιτοί, μηδὲν ἐπαγαγὼν· δίδωσι γὰρ ἡ ἔννοια τοῦ 30
 ῥήματος, ὅτι μέλλον σχετλιάζειν ταῦτα ἐφθέγγετο. αἰσθητῶς δὲ
 [ὅταν] αὐταῖς ταῖς φωναῖς δείξω [ὅτι] συντάξω τὸ ἐπὶ ῥῆμα τοῖς
 ῥήμασιν.

μασιν. ἔστι γὰρ αὐτῶν τὰ μὲν ἀπλᾶ, τὰ δὲ σύνθετα, τὰ δὲ παρασύνθετα· καὶ ἀπλᾶ μὲν ὡς τὸ πάλαι, σύνθετα δὲ ὡς τὸ πρόπαλαι, παρασύνθετα δὲ ὡς τὸ παγκάλων παγκάλως· ἀπὸ γὰρ συνθέτου ὀνόματος γενόμενον ἐγένετο παρασύνθετον.

5

Οὐ μέγιστοι τῶν συνθέτων μόνων εὐρίσκονται, ἀλλ' ἔστι καὶ παρασύνθετα, ὡς τὸ παγκάλων παγκάλως.

Ἰστίον δὲ ὅτι καὶ εἶδη παρέπεται τοῖς ἐπιρρήμασιν. ἔστι γὰρ τὰ μὲν αὐτῶν πρωτότυπα, τὰ δὲ παράγωγα, πρωτότυπα μὲν οἷον ναί, οὐ, ἐπεὶ οὐκ ἔχεται ἀγορμῆς ἑτέρας ἀλλὰ πρωτόθετά ἐστι· παράγωγα δὲ οἷον Ἑλληνιστί, Δωριστί, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ ἐλληνίζω καὶ δωρίζω παρῆκται. ποιοῦνται δὲ παραγωγὴν ἐκ πάντων τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ἐξ ὀνομάτων, βότρυς βοτρυδόν, καὶ ἀπὸ ῥημάτων, κρύβω κρύβδην, κλέπτω κλέβδην, αἰολίζω αἰολιστί, δωρίζω δωριστί, ἐλληνίζω ἑλληνιστί· καὶ ἀπὸ ἄρθρων, οἷον ὦν ὥς· καὶ ἀπὸ μετοχῶν, ἐπισταμένων ἐπισταμένως· καὶ ἀπὸ ἀντωνυμιῶν, οὕτως οὕτως· καὶ ἀπὸ προθέσεως, ἀνά ἄνω, κατὰ κάτω· καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιρρημάτων, ἐγγύς ἐγγυτέρω· καὶ ἀπὸ συνδέσμων, καθό καθώς.” *)

15

20

„Τὰ δὲ χρόνου δηλωτικά, οἷον νῦν, τότε, αὐθις.”

Προστιθέναι δεῖ τὸ γενικοῦ, ἢ ὃ ὁ λόγος οὕτως, τὰ δὲ γενικοῦ χρόνου σημαντικά, οἷον νῦν, τότε,

25

*) Πεποιήται δὲ τὰ ἐπιρρήματα παρὰ μὲν ὀνόματα, καλῶς, Συριστί, θύραζε· παρὰ δὲ ῥήματα, ὡς παρὰ τὸ κλέπτω κλέβδην, [αἰολίζω] αἰολιστί· παρὰ δὲ μετοχήν, ὡς τὸ ἐπισταμένως· παρὰ δὲ ἀντωνυμίαν, ὡς τὸ οὕτως· παρὰ δὲ πρόθεσιν, ὡς τὸ ἔσω, ἔξω. Ἔστι δὲ καὶ ὀνομαστικὴ κατάληξις σύνταξιν ἐπιρρηματικὴν ἀναδεξαμένη καὶ ἐπιρρημά ἐστιν, ὡς τὸ ταχὺ ἐλθέ, καλὰ ποιήσον ἀντί τοῦ καλῶς. ἄπειρος δὲ ἢ εἰς τοῦτο παράθεσις. καὶ ἔστιν ἐν τούτοις ἀναλογία κεχωρισμένη τῆς τῶν ἐπιρρημάτων φωνῆς.

30

αὐθις. ταῦτα γὰρ γενικὴν παράστασιν χρόνου δηλοῦσι
τὰ ἐπιρρήματα, οὐκ εἰδικὴν τινὰ καὶ διωρισμένην. καὶ χρὴ
εἰδέναι [ὅτι] τὰ γενικὴν παράστασιν δηλοῦντα ἐπιρρήμα-
τα συμπαραλαμβάνεται κατὰ πάντα χρόνον, ὥς τὸ νῦν.
λέγομεν γὰρ νῦν φρονῶ, νῦν ἐφρόνησα, νῦν φρο- 5
νήσω. καὶ μαρτυρεῖ ἡ χρῆσις, τοῖς τρισὶ χρόνοις αὐτὸ
συντάξασα, ἐνεστώτι, παρωχημένῳ καὶ μέλλοντι, οἷον

νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστί,

νῦν ὥχeto πᾶσα κατ' ἄκρης,

νῦν δὲ δὴ Αἰνέλαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. 10

καὶ τὸ ἥδη ὁμοίως. φαμὲν ἥδη γράφω, ἥδη ἔγρα-
ψα, ἥδη γράψω. καὶ μαρτυρεῖ ἡ χρῆσις, τοῖς τρισὶ
χρόνοις αὐτὸ συντάξασα, οἷον

μάττει γὰρ ἥδη καὶ τὸ πῦρ ἐκκάζεται
παρ' Εὐπόλιδι.

15

ἥδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός.

ἐπίσχες. ἥδη γὰρ φράσω.

καὶ ἔστι σαφῶς εἰπεῖν ὅτι τὰ χρονικὰ ἐπιρρήματα ἢ κα-
θολικὸν χρόνον δηλοῖ ἢ μερικόν, καὶ ἡ ὠρισμένη ἐστὶν
ὥς χθές, σήμερον, ἢ ἀόριστα ὥς πάλαι, ποτέ. καὶ τού- 20
των τὸ μὲν αὖριον καταχρηστικῶς ἐνεστώτι συντάσσεται,
τὸ δὲ νῦν, ἥδη τοῖς τρισὶ χρόνοις, καθὼς ἥδη εἰ-
ρήκαμεν. καὶ τὸ μὲν ἐχθές ἀνάλογον, τὸ δὲ χθές Ἀτ-
τικόν.

25

Διομήδους. Διὰ τοιούτων ἐπιρρημάτων οἱ τρεῖς χρόνοι
δηλοῦνται, διὰ μὲν τοῦ νῦν ὁ ἐνεστώς, διὰ δὲ τοῦ τότε
ὁ παρεληλυθώς, διὰ δὲ τοῦ αὐθις ὁ μέλλων. Τούτοις
οὖν φησὶ τοῖς τρισὶν ἐπιρρήμασι, γενικωτέροις οὖσι, δεῖ
ὑποτάττειν ὥς εἶδη (τουτέστιν ὥς μέρη) τὰ τοῦ καιροῦ 30
σημαντικά (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ παραστατικά, ἀντὶ τοῦ
σημαντικά). ὥς γὰρ ὁ καιρὸς τοῦ χρόνου μερικώτερος,
οὕτω καὶ τὸ σήμερον, αὖριον καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιρρήματα,

ἃ ἐπιφέρει ὁ τεχνικός, μερικώτερά ἐστι τῶν προλεχθέντων τριῶν ἐπιλέξεων, λέγω δὴ τοῦ νῦν, τότε, αὐθις.

Στεφάνου. Διαφέρει χρόνος καιροῦ, ὅτι τὰ μὲν γενικὰ ἀπλούστερον καὶ μόνον τὸν χρόνον δηλοῖ, τὰ δὲ ἐπὶ 5 καιροῦ, μετὰ τοῦ χρόνον δηλοῦν, καὶ ὡς πρὸς τι λέγεται. τὸ γὰρ σήμερον πρὸς τὸ αὐριον, τὸ δὲ τόφρα πρὸς τὸ ὄφρα. ἐν ἀναφορᾷ δὲ καὶ ἀνταποδόσει χρόνον δηλοῖ ταῦτα, ὅτε - τότε, ἡνίκα - τηνίκα - πηνίκα - ὀπηνίκα. 10

Ἐνα τρόπον καλεῖ εἶναι χρόνου δηλωτικόν, καὶ παρὰ τὸ νῦν, τὸ ὕστερον, τὸ αὐθις. παρὰ τῶν δὲ χρόνου ἔχουσι ταῦτα, καὶ τρόπον τινὰ ἀόριστον χρόνον δηλοῦσιν. Ἐντεῦθεν καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ εὐρόντες τὸν διὰ 15 τοῦ ὕπνου λόγον τοῦ Διὸς πρὸς Ἀγαμέμνονα λεγόμενον, νῦν γὰρ κεν ἔλοις πόλιν εὐρυάγειαν,

[οὗ] λέγομεν ψευδῇ εἶναι· ἀλλὰ τὸ νῦν λαμβάνεται ἐπὶ ἡμέρας καὶ μηνὸς καὶ ἐνιαυτοῦ (ἀόριστον γὰρ), ἤμελλε δὲ κατ' ἐκείνον τὸν ἐνιαυτόν — δέκατος γὰρ ἦν — 20 πορθεῖν τὴν Ἰλιον. ὥστε οὐκ ἐψεύσατο Ζεὺς, Ἀγαμέμνων [δ'] ἡμαρτε μὴ ἀκριβῶς συμβαλὼν τὸ ὄναρ. καὶ διὰ τοῦτο καταμύρεται δικαίως παρὰ τοῦ ποιητοῦ· ἐπάγει γὰρ αὐτῷ εὐθέως τὸ

νήπιος, οὐδὲ τὸ ἤδη, ἃ ὅρα Ζεὺς μῆδετο ἔργα. 25 χρονικὸν οὖν ἐπιλέξμα ἐστὶ τὸ νῦν. . . . ὑποτομῇ δὲ χρόνου ποιεῖται, ὡς ἔχει τὸ χθές, αὐτίκα, αὐριον, ἔνθεν, αὐθις. καὶ δοκεῖ τι διάφορον εἶναι. οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστι χρόνος καὶ καιρός. ἐστὶ γὰρ διαφορὰ τῶν τε χρονικῶν καὶ τῶν καιροῦ παραστατικῶν. τὰ μὲν χρονικὰ παρὰ 30 τῶν χρόνον καὶ ἀοριστίαν ἐπαγγέλλεται, τὰ δὲ καιρόν τινα ὠρισμένον παρίστησι. τὸ γὰρ χθές ἐπὶ τῆς πα-

ρελθούσης ἡμέρας τέτακται, καὶ τὸ σήμερον ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης, καὶ τὸ αὔριον ἐπὶ τῆς μελλούσης.

Ἵποτακτέον ἀντὶ τοῦ ἐν ὑποτομῇ θετέον. τὰ καιροῦ παραστατικά, τουτέστι τὰ ὑποτομῇ χρόνου δηλοῦντα, ἵνα τὰ μὲν ἄνω ἢ χρονικά, τὸ δὲ σήμερον καὶ χθές καὶ αὔριον εἶδος καὶ μέρος ἐκείνων, ἐπεὶ καὶ μερικῶς χρονικά ἐστὶν ἐπιρρήματα, καὶ χρῆ αὐτὰ συμφωνοῦσαν τοῖς τοῦ ἡμέματος χρόνοις ποιῆσθαι τὴν σύνταξιν, οἷον τὸ χθές παρωχημένῳ συντάσσειν, οἷον χθές ἔγραφον, ἐχθές γέγραφα, ἐχθές ἐγεγράφειν, ἐχθές ἔγραψα. τὸ αὔριον ἐπεὶ ἀντίκειται τῷ παρωχημένῳ, τοῖς δὲ μέλλουσιν ὀκνεῖται, μέλλοντι χρῆ αὐτὸ συντάττειν, οἷον αὔριον γράψω· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τοῖς ὁμολογοῦσι [μὴ] παρωχῆσθαι, ὅ ἐστι τοῖς ἐνεστώσιν, οἷον αὔριον γράφω, αὔριον ἀναγινώσκω, ἐπεὶ ὁ ἐνεστώσως ἔχει τὸν μέλλοντα ἐν ἑαυτῷ, καθὼς οὐπω πεπληρωται ἀλλὰ μέλλει καὶ ἔτι δοῦν.

„Τὰ δὲ μεσότητος, οἷον καλῶς, σοφῶς.“ Μεσότητος ἐπιρρήματά εἰσιν ὅσα ἀπὸ γενικῶν ὀνομάτων εἰς ὧς γεγόνασιν. καὶ εἴρηνται μεσότητος παρ' ὅσον εἰσὶ μέσα ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ὀνομάτων, ὡς τὸ καλοὶ καλῶν καλῶς, φίλοι φίλων φίλως, σοφοὶ σοφά σοφῶν σοφῶς. καὶ ἀπὸ τῆς γενέσεως μεσότητος οἷον ἐὰν εἴπω καλῶς γράφω, τὴν ποιότητα τῆς καλῆς γραφῆς ἐδήλωσα· ἢ σοφῶς λέγω, τὴν ποιότητα τῆς σοφωτάτης λέξεως ἐδήλωσα. ὥστε τοίνυν εἴ τι μεσότητος, τοῦτο ποιότητος· οὐ τὸ ἀνάπαλιν.

Στεφάνου. Μεσότητος λέγεται, ἐπεὶ μέσα ἐστὶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων, ἢ καὶ τῶν δύο γένων, οἷον καλοὶ - καλαί - καλά - καλῶν - καλῶς. πάντα δὲ παράγωγα τὰ εἰς ὧς, πλὴν τοῦ ἕως, τέως· πάντα, ἀπὸ γενικῶν, πλὴν τοῦ οὕτως, ὡς. ἀπὸ δὲ τοῦ σημαίνο-

μένον δύναται ποιότης εἶναι τὸ καλῶς καὶ σοφῶς. ἔστι καὶ ἐπὶ δύο γενῶν, οἷον πάντως ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου, καὶ ἐφ' ἑνός, οὕτως ὥς.

Μεσότητος λέγονται οὐκ εἰκῇ, ἀλλὰ διὰ τινὰ αἰτίαν. 5
 αἰετὰ τῆς μεσότητος ἀπὸ ὀνομάτων ἔχει τὴν γένεσιν, ὀνομάτων δὲ τριγενῶν, ἀπὸ γενικῆς, τοῦ γ εἰς σ μεταβαλλομένου. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ τοιαῦτα κατὰ τόνον οὐδεμιᾶς ἔχεται ἀμφιβολίας, δεῖ δὲ πρότερον ἀποβλέπειν εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ὀνόματος, καὶ ἰδεῖν ὅποιον ἔχει τό- 10
 νον ἴδιον, καὶ εἰδ' οὕτως ἀποφαινεσθαι κατὰ τοῦ ἐπιρρήματος. εἰ γὰρ καὶ βαρύνοιτο ἡ γενικὴ τοῦ ὀνόματος, συμβαρύνεται καὶ τὸ ἐπὶρῥημα· εἰ δὲ περισπῶτο, συνα-
 κολουθεῖ καὶ τὸ ἐπὶρῥημα. Μεσότης οὖν εἴρηται, ἐπει-
 δὴ ἐκ μέτρου τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων λαμβάνεται. 15
 ἀπὸ γὰρ τῶν τριῶν γενῶν ἐκπίπτει γενικὴ εἰς $\omega\bar{\nu}$. διὰ τοῦτο μεσότητος εἴρηται. Οὐ μόνων δὲ ἀπὸ ὀνομάτων γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀντωνυμιῶν, ὥς τὸ οὕτως καὶ ἐκείνως. Μόνον τὸ ὥς εὐρίσκομεν ἀπὸ εὐθείας κα-
 τ' ἔκτασιν γεγενὸς τοῦ σ εἰς ω , καὶ φηλάξαν τὸν τόνον 20
 τῆς εὐθείας, τουτέστι τὸν ὀξύ.

Γεωργίου. Ταῦτα σημαντικὰ μὲν ἔστι ποιότητος, [οἶον] τὸ καλῶς ἢ ψυχῆς ἢ σώματος ἢ ἄλλου τινὸς ποιότητα δηλοῦν, καὶ τὸ σοφῶς· τῇ φωνῇ γε [μὴν] καλεῖται μεσό- 25
 τητος· μέσα γὰρ τρόπον τινὰ ὀνομάτων τε καὶ ἐπὶρρή-
 μάτων. τὰς μὲν γὰρ ὑπάρξεις ἐξ ὀνομάτων ἔχουσι, τὰς δὲ καταλήξεις καὶ συντάξεις ἐξ ἐπὶρρημάτων.

Τὰ τῆς μεσότητος ἐπὶρρήματα κατὰ ἐπαίνου λέγονται, 30
 ὥς τὸ καλῶς, σοφῶς, σωφρόνως· ἃ δὲ διστακτικῶς, οὕ-
 τως, ἐκείνως, ἄλλως· ἃ δὲ ἐν ἐπιτηδεύμασι, μουσικῶς, γραμματικῶς, ἀθλητικῶς· ἃ δὲ κατὰ μετουσίαν, σαρκί-
 νως,

νως, ἀνθρωπίνως· ἃ δὲ κατὰ μέλεισιν, ὡς τὸ κακῶς, ἀδρανῶς, ἀφρόνως.

Ποιότητος ταῦτα λέγεται καὶ ἀπὸ σημασίας. ποιότης γάρ ἐστι φωνὴ δηλοῦσα τὴν ποιότητα τῆς φωνῆς ἢ τῆς σημα- 5 σίας. ἐὰν μὲν γὰρ εἴπω πύξ, λάξ, τὴν ποιότητα τῆς φωνῆς ἐδήλωσα· ἐὰν δὲ βοτρυδόν, ἀγεληδόν, τὴν ποιότητα τοῦ πράγματος. καὶ σκοπεῖν χρή ὅτι ταῦτα, ποιότητος ὄντα δηλωτικά, οὐκ ἂν λεχθῆι καὶ μεσότητος· οὐ γὰρ ἀπὸ γενικῶν εἰσὶν ὀνομάτων μεταξὺ κειμένων ἀρσενικῶν καὶ 10 θηλυκῶν.

Διομήδους. Τὰ δηλοῦντα τὸν τοῦ σχήματος τρόπον καὶ τὴν ἔνδειξιν καλεῖται ποιότητος. πῶς ἔτυψε; [πύξ]· πῶς ἤρχοντο; ἀγεληδόν. πῶς ἐκαθέζοντο; τῶ γνύξ.

Ποιότητός ἐστιν ἐπιρρήματα ἃ διὰ τῆς φωνῆς τὸ γινόμενον πᾶγμα μιμεῖται, οἷον πύξ, ἐπειδὴ πτύξαν- 20 τες τὴν χεῖρα πλήσσομεν. γέγνηται δὲ οὕτω· πτύσσω 20 πτύξω, πτύξ, ἔνδειξα πύξ. τὸ λάξ τὸ ὑπόμνημα οὕτω σχηματίζει· λακτίξω λακτίσω, Δωρικῶς λακτίξω, λάκτιξ, συγκοπῇ λάξ. ἄμεινον δὲ οὕτω· λήγω λήξω, λήξ, λάξ, τὸ διὰ τοῦ λήγοντος μέρους τοῦ σώματος γινόμενον. „βοτρυδόν, ἀγεληδόν” παρ’ ὄνομα. τὸ βοτρυδόν καὶ μο- 25 νῆρες· οὐδὲν γὰρ εἰς δὸν ἀπὸ ὀνόματος γίνεται περιτοσυλλάβως κλινομένου, εἰς σ ληγούσης τῆς εὐθείας, — διὰ τὸ κλιμακηδόν, φαλαγγηδόν, ἐλικηδόν, πινακηδόν — ὅμως ἔστι καὶ τὸ νεκυδόν ἀπὸ τῆς νέκυος καὶ τὸ κτηνηδόν ἀπὸ τῆς κτήνης, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς κτήνους γενικῆς παρῆκται. 30

„Ποιότητός” ἐστι γενέσεως πραγματικῆς, ὅπως ἐγένετο διαφορὰ τῆς γενέσεως τοῦ πράγματος. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα

ἀπὸ ῥήματος γεγονότα, καθὸ καὶ ἡ γένεσις τῶν πραγμά-
των τὰ ῥήματα. ἰδοὺ γὰρ παρὰ τὸ κλέπτω κλέβδην. δι-
δάσκει σε τὸ δεύτερον στοιχείον· ἔστι γὰρ μέσον τῶν
στοιχείων τῆς πρώτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, ἔστι πά-
λιν ὅπω τὸ σημαῖνον τὸ θεῶμαι· τὸ ἐπὶ ῥήμα ὄβδην, 5
ὡς καὶ παρὰ Καλλιμάχου

ἦλθες ἐσόβδην.
καὶ τὸ πύξ ἀπὸ τοῦ πύσσω· τὸ γὰρ πτύσσειν καὶ ἀκον-
τίζειν τοὺς δακτύλους, καὶ τούτοις πλήττειν, εἴρηται πτύξ,
ἐκ μεταφορᾶς τῶν πυκτῶν [τῶν] οὕτω κατ' ἀλλήλων φε- 10
ρομένων. Γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ ὀνόματος τὰ τοιαῦτα· τὸ
γὰρ βοτρυδὸν ἀπὸ τοῦ βότρυς γίνεται καὶ τὸ ἀγεληδόν
ἀπὸ τῆς ἀγέλης. Τὸ βύζην ἐπὶ ῥήμα σεσημεῖται πρω-
τότητον ὃν καὶ οὕτως ἐφευρεθέν, ὡς εἴαν τις ἔρηται πῶς
ἦλθον οἱ φίλοι; καὶ θέλῃς δεῖξαι, εἴποις βύζην ἀντὶ 15
τοῦ ἀθρόως, πυκνῶς. ὡς καὶ τὸ ἀγεληδόν ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ
πάντες ἦλθον.

„Τὰ δὲ — ὀλιγάκις.“ Ταῦτα ἀόριστον ποσότητα
δηλοῖ, τὸ δὲ δίς, τρεῖς ὠρισμένην ποσότητα.

„Τὰ δὲ — τετράκις.“ Ταῦτα ἀριθμὸν ἐμφαίνει, 20
μὴ ὅντα ἀριθμητικά· τὸ δὲ δίς καὶ τρεῖς πέπονθε· τὸ
γὰρ δυάκις καὶ τριάκις παρὰ Ἀριστοφάνει.

Ψεύδεται ὁ τεχνικός, λέγων ταῦτα εἶναι ἀριθμοῦ δη-
λωτικά, ἐπεὶ οὐκ εἰσὶν ἀριθμοῦ δηλωτικά, ἀλλὰ ποσότη- 25
τος ὠρισμένα. ἄγνοεῖ γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὅτι τὰ ἐπὶ ῥήματα
τῆς ποσότητος ὠρισμένα, ἔστι καὶ ἀόριστα, ὠρισμένα
μὲν ὡς δίς, τρεῖς, ἀόριστα δὲ ὡς πολλάκις, ὀλιγάκις.

„Τὰ δὲ — οἰκοθεν.“ Τὰ εἰς ὦ παράγωγα κοινὰ
βαρύνεται, ἄνω, κάτω, πρόσκειται κοινὰ διὰ τὰ Δωρι- 30
κά, οἶον τουτῶ, αὐτῶ, τηνῶ. σεσημεῖται τὸ ἰῶ, ἐπι-
σχερῶ. Καὶ πάντα φεύγει τὴν πρὸ τοῦ τέλους μακρὰν
ἔχειν. το εἶσω ἐκ πάθους· ἀναλογώτερον τὸ ἔσω. τὸ

ἔξω τῆς ἑξ ἔχει τὴν ἀναλογίαν. τὸ πόρρω Ἀττικῶς τίτα-
 κται καὶ διπλασιασμὸν ἔχει. τὸ οὕτω παραφθορὰ τοῦ
 οὕτως. τὸ δεύρω ἔκτασις ποιητική.

Στεφάνου. Τοπικὰ τὰ τόπον σημαίνοντα, ὧν σχέ-
 σεις ἡγουν μεθέξεις *) εἰσι τρεῖς. ἡ γὰρ ἐν τόπῳ τινὶ 5
 ἔστι τις, ἡ εἰς τινα τόπον πορεύεται, ἡ ἐκ τόπου τινὸς
 ἔρχεται. καὶ τὸ μὲν οἴκοι καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ τὴν [ἐν
 τόπῳ ὑπαρξιν] δηλοῖ, τὸ δὲ οἴκαδε καὶ τὰ ὅμοια αὐ-
 τῷ τὴν] εἰς τόπον ἄφισιν, τὸ δὲ οἴκοθεν καὶ τὰ ὅμοια
 αὐτῷ τὴν ἐκ τόπου σχέσιν. 10

Τὰ μὲν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐν τόπῳ ὑπαρξιν ἔχει τὴν σχέ-
 σιν, [ἃ δὲ πρὸς τὴν εἰς τόπον . . .], ἃ δὲ πρὸς τὴν ἐκ
 τόπου. πάντων δὲ προτερεῖται τὰ ἐν τόπῳ· εἰ γὰρ μὴ τις
 εἴη ἐν τόπῳ, οὕτε εἰς ἕτερον μεταστήναι δύναται. **) 15
 ὀκείωται δὲ τὰ μὲν ἐν τόπῳ τὴν ἐν πρόθεσιν, οἷον οἴ-
 κοι εἰ μὲν, τουτέστιν ἐν τῷ οἴκῳ· τὰ δὲ εἰς τόπον τὴν

*) Σχέσις ἡ πρὸς τινα δικειώσις. κατὰ πάντα δὲ τρόπους γί-
 νεται ἡ σχέσις. ἡ γὰρ φῦσις, ὡς ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελφὸν ἡ υἱοῦ 20
 πρὸς πατέρα· ἡ τέχνη, ὡς δούλου πρὸς δεσπότην· ἡ τέχνη, ὡς
 μαθητοῦ πρὸς διδάσκαλον· ἡ προαιρέσει, ὡς φίλου πρὸς φίλον·
 ἡ τόπῳ, ὡς τὰ τοπικὰ τῶν ἐπιρρήματων.

Σχέσις ἐστὶν ἡ σαφήνεια, ἡ συγγένεια. ἡ γὰρ εἰς τόπον βουλόμε-
 νος ἀπελθεῖν σημαίνει δι' ἐπιρρήματος, ἡ ἐκ τόπου ἐρχόμενος, 25
 ἡ ὡς ἐν τόπῳ διατρώμενος. καὶ δεῖ προσέχειν ταῖς σχέσεσιν, ἵνα
 διὰ τοῦ ὁμολογουμένου συνταξιν προσαγάγῃς. εἰσι γὰρ αὐτῶν τε-
 νὰ, ἅπερ δέχεται καὶ δύο σχέσεις, [καθὼς τὸ] ἔνθα σημαίνει καὶ
 τὴν ἐν τόπῳ καὶ τὴν εἰς τόπον.

**) Ἡθελὸν τινες πρῶτον ταῖταιν τὴν εἰς τόπον σχέσιν, λέ- 30
 γοντες ὡς οὐκ ἂν τις εἴη ἐν τόπῳ μὴ πρῶτον εἰς αὐτὸν ἐλθεῖν.
 Ἀλλὰ φημεν ὡς εἰ μὴ τις εἴη πρότερον ἐν τόπῳ, οὐκ ἂν τὴν εἰς
 τόπον ὁρμὴν ποιῆσαι[το].

εἰς, οἶον οἴκαδε ἄπειμι, τουτέστιν εἰς οἶκον· τὰ δὲ ἐκ τόπου τὴν ἑξ, οἶον οἴκοθεν ἔρχομαι, τουτέστιν ἑξ οἴκου.

Τὰ τοπικὰ κοινῶς τόπον σημαίνει, εἰσὶ δὲ αὐτῶν συντά- 5
ξεις καὶ σημασίαι [τρεῖς, καθό] ἢ τὴν ἐν τόπῳ σύντα-
ξιν καὶ σημασίαν ποιοῦνται, ἢ τὴν εἰς τόπον, ἢ τὴν ἐκ
τόπου. καὶ ὡκείωται τῇ μὲν ἐν τόπῳ σημασίᾳ ἢ ἐν
πρόθεσις, οἶον ἐν ἀγρῷ ἐστίν ἢ ἐν οἴκῳ ὑπάρχει,
τῇ δὲ εἰς τόπον ἢ εἰς, οἶον εἰς Ἀθήνας, εἰς Πελο- 10
πόννησον ἀπῆλθε, τῇ δὲ ἐκ τόπου ἢ ἀπό, οἶον
ἀπ' οὐρανοῦ, ἀπὸ Λέσβου. Ἀττικοὶ δὲ καταχρῶν-
ται τῇ ἐν ἀντὶ τῆς εἰς, ὡς ὅταν λέγωσιν ἐν δεδαυκά-
λου καὶ ἐν κιθαριστοῦ.

Ὡς περ δὲ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἔστι τινὰ μῦθογενῆ, ὡς 15
τὸ οὐρανός, εἰσὶ [δὲ] καὶ διγενῆ, ὡς τὸ ἵππος, καὶ ἄλλα
τριγενῆ ὡς ὁ καλός, οὕτω καὶ ἐν τοῖς τοπικοῖς τὰ μὲν
μίαν σχέσιν δηλοῖ, ὡς τὸ ποῖ τὴν εἰς τόπον μόνον· τινὰ
δὲ δύο, τὴν ἐν τόπῳ καὶ τὴν εἰς τόπον, ὡς τὰ εἰς ὦ
παρὰ πρόθεσιν γεγονότα, ὡς τὸ ἄνω, κάτω, ἔσω, ἔξω· 20
τινὰ δὲ καὶ εἰς τὰς τρεῖς μετασχηματίζεται, ὡς τὸ οἶκοι
οἴκαδε οἴκοθεν.

Στεφάνου. Πρώτη ἢ ἐν τόπῳ ἐστὶ, δευτέρα ἢ εἰς τό-
πον, [τρίτη ἢ] ἐκ τόπου. τούτων δὲ τῶν τοπικῶν τὰ πα- 25
ρὰ πρόθεσιν τὰς δύο σχέσεις ἐδήλουν, τὴν ἐν τόπῳ
καὶ τὴν εἰς τόπον, ἄνω, ἄνω εἰμί, ἐν τόπῳ, ἄνω
ἀνέρχομαι, εἰς τόπον· ἔξ - ἔξω, ἔς - ἔσω, πρὸς -
πρόσω, κατὰ - κάτω.

Τὰ δὲ εἰς οἱ ὑπὲρ δύο συλλαβάς, τῶν πρωτοτύπων 30
τὸν οἰονδήποτε χρόνον ἔχόντων, περισπῶνται, Μεγαροῖ,
Ικαροῖ, ἐνταυθοῖ. τὰ δισύλλαβα πρὸς τὰ πρωτότυπα
τοιοῦνται· ὀξυνομένων γὰρ περισπᾶται, βαρυνομένων

δὲ βαρύνεται, ὡς Ἰσθμός Ἰσθμοῖ, Πυθώ Πυθοῖ, ἔνδον ἔνδοι, πέδον πέδοι, μέσον μέσοι.

Τὰ δὲ εἰς $\bar{\epsilon}$ παράγωγα βαρύνονται, ὡς οἴκαδε, ἄλλοτα.

Τὰ εἰς $\bar{\delta\epsilon}$, εἰς $\bar{\zeta\epsilon}$, εἰς $\sigma\bar{\epsilon}$ τὴν εἰς τόπον δηλοῖ σχέ- 5
σιν, ὡς οἴκαδε, Ἀθήναζε, πάντοσε, σεσημειώται τὸ
μέταξε χρονικὸν ὄν. Ἡσιόδος.

μήπως τὰ μέταξε χατίζων.

Τὰ εἰς $\bar{\theta\epsilon\upsilon\eta\eta\eta}$ τὴν ἐκ τόπου δηλοῖ, ὡς οὐρανόθεν.
καὶ εἰ μὲν τὸ $\bar{\theta}$ παραλήγοι, ποιεῖ τὴν ἐν τόπῳ τροπὴν τῆς 10
 $\bar{\theta\epsilon\upsilon\eta\eta\eta}$ εἰς $\bar{\theta\iota}$, ὡς οἴκοθι. εἰ δὲ ἐτέρῳ φωνήεντι παραλή-
γοιτο, εἰς $\bar{\sigma\iota}$, ὡς Ἀθήνηθεν Ἀθήνησιν. ἡμάρτηται τὸ
ἐγγύθεν ἐγγύδι. Τὰ δὲ παρὰ πρόθεσιν γινόμενα τὰς
τρεις σχέσεις δηλοῖ, καὶ ἐρμηνεύεται διὰ τῶν ἁρμοζουσῶν
ἐκάστη σχέσει προθέσεων, ὡς ἢ ἐκ τὴν ἐκ τόπου δη- 15
λοῖ, ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν, ἢ ἐν τὴν ἐν τόπῳ, ἐν τῷ
ἔμπροσθεν, ἢ εἰς τὴν εἰς τόπον, εἰς τὸ ἔμπροσθεν.
Ἡ ἔνθεν τὴν ἐκ τόπου μόνην μεταπεσοῦσα δὲ εἰς τὰ
ἔνθα διὰ τοῦτο τὰς ἄλλας δύο σχέσεις ἔσχεν,

ἔνθα μὲν. Αἷας κείται,

20

ἔνθα κατεπλήομεν.

Τὰ εἰς $\bar{\theta\epsilon\upsilon\eta\eta\eta}$ τῷ $\bar{\theta}$ παραληγόμενα παροξύνεται, ὡς
οὐρανόθεν, Γλιόθεν, εἰ μὴ παρὰ πρόθεσιν γένοιτο, ὡς
παρὰ πάροθεν καὶ πλεονασμῷ τοῦ $\bar{\iota}$ πάροθεν. ἢ ἀπὸ
ἐπιρρήματος ἐκ προθέσεως γενομένου, ὡς ἔνδοθεν, ἔξο- 25
θεν παρὰ Στησιχόρῳ, πρόσσθεν παρ' Ὀμήρῳ — τούτων
δὲ τῶν δύο τὰ ἀνάλογα διὰ τοῦ $\bar{\omega}$ — ἔκτοθεν, ἔντοθεν,
ἃ καὶ ἐν τῷ $\bar{\sigma}$ λέγεται. ἢ ἀπὸ ὀνομάτων ἐπιμεριζομέ-
νων, ἄλλοθεν, ἐκάστοθεν. Σεσημειώται τὸ οἴκοθεν,
πάντοθεν, ὅτι μηδεμίαν τοιαύτην ἔχει παρατήρησιν. 30

Γνωστόν δὲ ὅτι πολλάκις συνεμπτώσεις γίνονται,
καὶ σημαίνουσι τὰ τοιαῦτα ἐπιρρήματα καὶ τόπον
ἔσθ' ὅτε καὶ χρόνον.

„Τὰ δὲ — ἄβαλε.” Εὐχῆς λέγονται σημαντικὰ ταῦτα οὐχ ὅτι αὐτὰ λέγων τις εὐχὴν ποιεῖται, ἀλλ’ ἐπειδὴ εὐχόμενοι τι γεέσθαι ἡμῖν τούτοις χρώμεθα τοῖς μορφοῖς. Τούτοις δὲ καὶ τὸ ὄφειλες κατέταξάν τινες.

Τὸ εἶθε κοινόν, τὸ δὲ αἶθε Δώριον. Διαφέρει τὸ 5 ὄφελε τοῦ εἶθε, ὅτι ἀπαρεμφάτοις συντάσσεται καὶ τοῖς τρισὶ προσώποις, τὰ δὲ εἶθε εὐκτικοῖς, οἷον

εἶθ’ ὥς ἡβώοιμι.

Τὸ δὲ ἄβαλε δύο μέρη λόγου ἐστίν, ἐν παραλλήλου κείμενα· εὐρίσκεται δὲ καὶ βάλε λεγόμενον, 10

βάλε δὴ βάλε κηρύλος εἶην,

Ἀλκμάν. τινὲς δὲ ἐν μέρος λόγου ὑφ’ ἐν ἀναγινώσκουσιν.

Διομήδους. Τινὲς δύο ὁμοίωμα· τὸ ᾱ κατ’ ἰδίαν ἐστὶν εὐκτικὸν ἐπὶ ῥῆμα, ὥς τὸ αἶθε, καὶ τὸ βάλε ὁμοίως 15 κατ’ ἰδίαν ἐπὶ ῥῆμα εὐκτικόν·

βάλε μοι βάλε τὸ τρίτον εἶην,

Καλλίμαχος.

„Τὰ δὲ — φεῦ.” Σχετλιαστικὰ τὰ λυπηρὰ· σχετλιος γάρ ὁ ἄθλιος. τὰ οὖν λυπηρὰ καὶ ἄθλια, οἷον πα- 20 παί, ἰού, φεῦ, σχετλιασμοῦ δεῖ εἰδέναι λέγεται ἐπιφθέγματα, ὅταν τις ὑπὸ μείζονος προσώπου κακὰ πεπονθὼς προσαναφωνῇ, ὥς τὸ ἀτταταῖ, φεῦ, ἰού καὶ τὸ ὄττοτοῖ καὶ τὸ ὦμοι.

25

Σχετλιαστικὰ λέγεται τὰ ἐξ αὐτοπαθείας λεγόμενά τε καὶ ἀναπεμπόμενα ἐπιφθέγματα. ὅθεν καὶ πρώτου προσώπου εἰσὶν, ἐπειδὴ, καθὼς ἔφην, ἐξ αὐτοπαθείας ἀνάγονται. ὁ γὰρ λυπούμενος ἢ δυσφορῶν λέγει ταῦτα, τὴν περὶ αὐτὸν μόνον πείσιν ἀφηγεῖται. 30

Τὰ σχετλιαστικὰ περισπᾶται, τῶν εἰς αἰ περισπωμένων, οἷον ἀτταταῖ, οἷ οἷ, ὠόμοι, οἷμοι. τὸ ὦ πόποι σημειῶ-

δες — παπαῖ γὰρ περισπᾶται — ἐνομίσθη γὰρ ὡς ὄνομα εἶναι. διὸ καὶ ὀνοματικὴν ἔλαβε τάσιν· ὡς γὰρ ὦ φίλοι, οὕτως ὦ πόποι ὦ θεοί. ἔστι δὲ δύο σχετλιαστικά ἐπιρρήματα.

„Τὰ δὲ — οὐδαμῶς.” Διομήδους. Ἡ ἀπόφασις τῆς 5 ἀπαγορεύσεως διαλλάσσει. ἡ μὲν γὰρ ἀπόφασις ἄρνησιν δηλοῖ, τουτέστιν ἀνάνευσιν, ἡ δὲ ἀπαγόρευσις συμβουλευτικὴν ἀποτροπῆς ἔχει. ὁ μὲν γὰρ λέγει οὐκ ἐποίησα ἢ οὐκ ἐποίησας, ὁ δὲ φησι μὴ ποιήσης.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὐχὶ ἐπέκτασις μὲν ἐστὶ τῆς οὐ, 10 ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπιρρήματα τὰ ἄρνητικά, ὁξύνεται δέ, καὶ οὐδέποτε ἀποβολὴν τοῦ ἱ πάσχει, ὡς φησιν Ἡρωδιανός. διὸ τὸ οὐχ ἡμῶν καὶ τὰ ὅμοια οὐ φαιεν ἔχειν ἐν παραθέσει τὴν χι, οὐδὲ ὡς τοῦ ἱ ἀποβληθέντος ἀποστροφὴν ἐπιδέχεται· ἀλλὰ πεπλεόνακε τὸ χ 15 ἐν μέσῳ διὰ τὸ κεχηγέναι. ὅταν μὲν [γὰρ] δασεῖα ἐπιφέρηται, τὸ χ πλεονάζει· ὅταν δὲ ψιλή, τὸ κ, οὐκ ἐμόν.

Τοῖς ἄρνήσεως ἐπιρρήμασι χρώμεθα, ὅταν ἑλκόμενοι 20 ἐπὶ μάρτυριᾳ παραιτώμεθα, ὡς ἐν τῷ οὐ δῆτα. ἅμα γὰρ ἐν τῷ ἀποφαίνειν καὶ ἄρνησιν σημαίνει.

„Τὰ δὲ — ναίχι.” Πάλιν τούτοις κεχρήμεθα, ὅταν 25 τι συμβουλευόντι συγκατατιθώμεθα, οἷον ναί, ναίχι. τοῦτο παραγωγὴν ὑπομένει διὰ τῆς χι συλλαβῆς, οὐδὲν πλέον σημαῖνον.

„Τὰ δὲ — μηδαμῶς.” Ἀπαγορευτικὰ ἐπιρρήματα πρὸς ἀνθρώπων λέγεται μὴ συγχωροῦντων τοῖς ὑπηκόοις ποιοῦσιν τι τούτων. Τὸ μὲν μὴ πρωτότυπον, τὸ δὲ δοκεῖ παρῆχθαι διὰ τοῦ δῆτα τοῦ δὲ ἐτέρου καὶ διάφο- 30 ρα μέρη λόγου σημαίνοντα. μηδαμῶς τουτέστι κατὰ μηδὲνα τρόπον· τὸ γὰρ ἁμῶς ἀπὸ τινος τόπου, ὡς καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ

τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός.
τὸ οὖν μηδαμῶς ἀπαγορεύει τις τήνικαῦτα μηδένα τρόπον
ἐργάζεσθαι τι.

„Τὰ δὲ — καθάπερ.” Παραβολὴ λέγεται ἢ τὰ εἰ-
κότα τοῖς εἰκοσί παραβάλλουσα, τουτέστι παρατιθεμένη. 5

„Τὰ δὲ — βαβαί.” Ἠλίκα θαυμάζομεν, τούτω
κεκρήμεθα τῷ φθέγματι.

„Τὰ — τυχόν.” Τὸ μὴ εἰδέναι ἀκριβῶς εἰκα-
σμόν φαμεν.

10

Εἰκασμός ἐστιν ὁ μετὰ διαταγμοῦ εἰκονίζων πρᾶγμα λό-
γος, ἐν ᾧ κεκρήμεθα ἢ τῷ ἴσως ἢ τῷ τάχα ἢ τῷ τυχόν.
σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ τάχα παρὰ μὲν Ἀττικοῖς ἐπὶ δι-
σταγμοῦ λέγεται, παρὰ δὲ Ὀμήρῳ ἀντὶ τοῦ ταχέως.

„Τὰ δὲ — χωρίς.” Ταῦτα τάξιν ἐπαγγέλλεται· τῷ 15
γὰρ λέγειν ἡμᾶς τὴν ἑξῆς ἡμέραν καὶ ἐφεξῆς
πρὸς ἡλθον οἱ φίλοι τάξιν δηλοῦμεν.

„Τὰ δὲ — ἥλιθα.” Στεφάνου. Ἀθροίσως τὰ συ-
ναγωγῆς ἐμφαντικά.

Τὰ διὰ τοῦ δὴν βαρύνεται, οἷον σποράδην, χύδην. 20
δείγμα τούτου ῥυδόν δξύνεται διὰ τὸν τύπον, ῥύδην βα-
ρύνεται. σταδόν - στάδην καὶ συστάδην.

Τὸ δὲ ἅμα διαφέρει τοῦ ὁμοῦ· τὸ μὲν γὰρ χρονι-
κόν, τὸ δὲ ὁμοῦ τοπικόν, οἷον

ἅμα δ' ἡέλωφ καταδύντι.

25

ἅμα ἡλθομεν, τουτέστιν ὑφ' ἑνα καιρόν.

ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐτράφην περ ἐν ὑμετέροισι
καὶ ὁμοῦ οἰκοῦμεν, οἷον ἐν ἐνὶ τόπῳ.

Τὸ ἥλιθα ἀπὸ τοῦ ἄλῃς ἄλιθα. βαρύνεται δέ· τὰ
γὰρ εἰς ᾧ βραχυκατάληκτα, μὴ διὰ τοῦ χῆθα ἢ δα, μὴ 30
ὀνοματικά, τοιαῦτά ἐστιν, οἷον αἴψα, μέσφα, τάχα. τὸ
διχθά καὶ τὰ ἅμοια, καὶ τὸ ἀναφανδὰ ὑπεστειλάμεθα.
τὸ καλὰ ὀνοματικόν, τὸ δηθά τῷ δὴν ὁμόσημον.

„Τὰ δὲ — φέρε.” Καὶ τὸ εἶναι δηλοῖ τὸ πορεύου.
 ἔω γὰρ τὸ περιπατῶ, ἐξ οὗ καὶ ὁδός. παρακλευστικὸν
 καὶ περιγραφικὸν λόγον δηλοῖ. ἔστι δὲ δύο μέρη λόγου
 εἵκην, καὶ συγκοπῇ τοῦ ἥ ὡς ἐφ’ ἐνός εἶναι. καὶ δύο τό-
 νοι· πεπλανημένως δὲ περισπᾶται. Καὶ τὸ φέρε δὲ ὁμοιον 5
 ἐκ ῥήματος.

„Τὰ δὲ — ἦττον.” Διὰ τούτων τὰς συγκρίσεις
 ποιούμεθα, ὅσον οὗτος ταχύς, ἀλλ’ οὗτος μᾶλ-
 λον, οὗτος δὲ ἦττον ταχύς.

„Τὰ δὲ — πῶς.” Ἐκ τοῦ πῶς ζητεῖται τρόπος, 10
 τοῦ πηνίκα χρόνος, τοῦ πόθεν τόπος, καὶ τὸ ποῦ καὶ
 πότε. ἡ δὲ φώτισις ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου. πᾶν
 δὲ ἐρωτηματικὸν ἀπὸ τοῦ π ἀρχεται, πλὴν τοῦ τίς.

„Τὰ δὲ μάλιστα.” Ἐπιτάσεώς ἐστιν ὡς ἐπιτείνον-
 τες τὰ πάντα χρώμεθα. ταῦτα δὲ ἐνεβλήπται τοῖς ὑπερ- 15
 θετικοῖς, τὴν κατὰ πάντων ἐπίτασιν ἔχουσιν, ὅσον τα-
 χύτατος — ἄγαν ταχύς.

Τὰ δὲ εἰς ἄν βαρύνεται, λίαν, ἄγαν, πέραν. ὀνο-
 ματικὸν εὐάν βαρυχικόν. τὸ δὲ ὅταν δύο μέρη λόγου. τὸ
 δοάν παρ’ Ἀλκμᾶνι Δωρικῶς ὀξύνεται, γεγονὸς οὕτω· 20
 δὴν — δάν — δοάν. τὸ ὦ τᾶν δύο μέρη λόγου ἐστὶ, καὶ
 κατὰ πλεονασμὸν ἀντὶ τῆς ἐπὶ τέλους ὀξείας περισπω-
 μένην ἔσχε. γέγονε δὲ οὕτως· ἔτης ὁ φίλος, ἐτάν, ὦ ἐτάν,
 καὶ κατὰ κρᾶσιν ὦ τᾶν.

„Τὰ δὲ — ἄμυδις.” Τὸ ἄμυδις Αἰολικόν ἐστιν, 25
 ἄμα ἄμαδις καὶ ἄμυδις, κατὰ τροπὴν, ὡς σάρκες σύρ-
 κες, καὶ μεταβολῇ πνεύματος.

„Τὰ δὲ — μά.” Ταῦτα ἐπὶ τῶν ἀπομνημένων μὴ
 ποιεῖν τι ἀπωμοτικὰ ὀνομάζονται. τὸ δὲ μά εὐρίσκεται
 καὶ ἐπὶ συγκαταθέσεως. 30

Ἀπωμοτικόν, ὃ τις χρήσαιτο ἀρνούμενος, μὲ τὸν Δία

οὐκ ἐποίησα. ἔστι δὲ εἶρεῖν αὐτὰ καὶ ἐπὶ ἐναντίας σημασίας, ὥστε δεῖ ὁμοτικὰ μόνον αὐτὰ καλεῖν.

Ἀπωμοτικόν ἐστὶ τὸ μεθ' ὅρκου ἀρνητικόν, οἷον μὰ τὸν Ἀπόλλωνα. πολλάκις δὲ ἀντὶ τοῦ κατωμοτικοῦ κέ- 5
χρηται αὐτῷ οἱ παλαιοί, ὥς καὶ ὁ ποιητής,
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον.

ἢ τάχα περιττεύει παρ' αὐτῷ τὸ μά, καὶ ἔστι νῆ τοῦ-
το τὸ σκῆπτρον. ἐν γὰρ τῷ

οὐ μὰ Ζην' Ἀγέλαε

10

αὐτὸς ἀρνήσεις μίαν συγκατάθεσιν ποιοῦσιν, ἀντὶ τοῦ
νῆ τὸν Δία.

„Τὰ δὲ — νῆ.” Ταῦτα ἐπὶ τῶν συγκατατιθεμέ-
νων ποιεῖν τι.

„Τὰ — δηλαδή.” Βεβαιῶν γάρ τι πρᾶγμα τούτῳ 15
κίχρηται τῷ ἐπιρῥήματι, οἷον πῇ βαδίζεις; δηλαδὴ
εἴσω, ἀντὶ τοῦ φανερόν καὶ βέβαιον ὅτι ἔσω.

„Τὰ δὲ — πλευστέον.” Θετικά ἐστὶ τὰ θέσιν καὶ
ποίησιν πράγματος ὀρίζοντα. ἐὰν γὰρ εἴπω ὅτι πλευ-
στέον, ὀρίζω ὅτι δεῖ πλεῖν. γίνονται δὲ ταῦτα ἀπὸ τῶν 20
εἰς τοὺς ῥηματικῶν ὀνομάτων, προσθέσει τοῦ εἰ ποιητι-
κῶς, οἷον ποιητός ποιητέος, πλευστός πλευστέος.

Θεῖναι ἐστὶ τὸ ποιῆσαι, θετικά οὖν τὰ πρακτικά. θε-
τικὸν οὖν ἐστὶν ὃ θέσιν πράγματος σημαίνει. ἐὰν γὰρ 25
εἴπω πλευστέον, τέθεικα καὶ ὠρισάμην ὃ δεῖ ποιῆ-
σαι. Ταῦτα δὲ οὐκ ἂν εἴη κατὰ πλεονασμὸν τοῦ εἰ —
ὃ γὰρ τόπος ἐλέγχει, βαρὺς ὢν — ἀλλ' ἔστιν ἀρσενικὰ
τυπωθέντα διὰ τοῦ εὐός, ὢν οὐδέτερα ταῦτα, καὶ ἐξ οὐ-
δετέρων ἐπιρῥήματα ὀνοματικά. οὐδὲ τὸ αὐτὸ δηλού- 30
μενον ἔχουσι· ποιητός γάρ ἐστιν ὁ πεποιημένος, ποιη-
τέος δὲ ὁ ὀφειλὼν ποιηθῆναι. ἰδοὺ γοῦν ἐτός ἐτέος πλε-
ονασμός· καὶ ἡ σημασία γὰρ καὶ ὁ τόπος.

Θετικά εἴρηται παρὰ τὸ θεῖναι, θεῖναι δὲ τὸ ποιῆσαι. ἥνίκα οὖν αὐτοῖς ὀριζόμεθα ποιῆσαι τι, τοῦτοις κεχρημέθα, ὥς ὅτε ἀναχωρεῖν θέλομεν, λέγομεν ἀναχωρητέον ἀντὶ τοῦ ἀναχωρῆσαι ὀφειλόμεν. ζητητέον ὁμοίως.

„Τὰ δὲ — εὐάν.” Θειασμοῦ ἐπιρρήματά ἐστι τὰ 5
 θείας ἐμφορήσεως δηλωτικά· πληρούμενοι γὰρ καὶ ἐμφορούμενοι τοῦ δαίμονος οἱ βακχεύοντες τὸ εὐοῖ καὶ εὐάν ἐφθέγγοντο.

Διομήδους. Τὸ ἐνθεοῦσθαι, τουτέστι τὸ ὑπὸ θεοῦ κινεῖσθαι, θειασμόν φαμεν. τὸ οὖν εὐοῖ, εὐάν ἐπιρρήματά 10
 ἐστι δηλωτικά πράξεων ἐνθουσιαστικῶν.

Πορφυρίου. Θειάζοντες γὰρ τῷ Διονύσῳ, τουτέστιν ἐξιλεούμενοι, ταῦτα ἐπάδουσι. Ταῦτα οὖν τοῦ Διονύσου ἐστίν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς μανίας ἐστὶ ποιητής. κάτοχοι 15
 γὰρ τινες γινόμενοι καὶ θειάζοντες τῷ Διονύσῳ, τουτέστιν ἐμφορούμενοι ὑπὸ τινος πνεύματος, ταῦτα φθέγγονται.

Τὸ εὐοῖ, εὐάν ἀλόγως δασεῖαν ἔχουσιν ἐν τῷ τέλει, ἀπλᾶ ὄντα, εἰ μὴ τις εἴπῃ τὸ σφοδρὸν πνεῦμα τοῖς βακχιά- 20
 ζουσιν ἀρμόζειν.

§ 25.

Π Ε Ρ Ι Σ Τ Η Δ Ε Σ Μ Ω Ν.

25

Σοφῶς καὶ εὐτάκτως καὶ τεχνικῶς ὁ σύνδεσμος τελευταῖος τέτακται ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου. ὥσπερ γὰρ ἐν πάσῃ τῇ τέχνῃ ὁ τεχνίτης πρότερον περιγράφει καὶ κατασκευάζει ἐκεῖνα τὰ μορφοῦντα αὐτοῦ τὴν τέχνην, ὕστερον δὲ ἐπινοεῖται καὶ ἐπιζητεῖ ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ 30
 δυνάμενον συνέχειν καὶ δεσμεῖν αὐτά, οὕτω καὶ ὁ τοῦ λόγου τεχνίτης πρότερον δέλξας τὰ μέρη τὰ δυνάμενα

τὸν λόγον ἐκτελέσαι ὕστερον καὶ τὸ μέρος τοῦ λόγου διδάξαι ἡμᾶς βούλεται, ἵνα μεμαθηκότες τὴν τῶν λέξεων δύναμιν μάθωμεν καὶ συνδεῖν ταύτας καὶ ἀποτελεῖν διάνοιαν. σύνδεσμος γὰρ διὰ τοῦτο καλεῖται καὶ λέγεται, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν συνθετικὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὡς ἔστι τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ὅρου καταμαθεῖν. ἔχει γὰρ οὕτως. Σύνδεσμός ἐστι μέρος λόγου ἄκλιτον, συνθετικὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, οἷς καὶ [συσ]σημαίνει, ἢ τάξιν ἢ δύναμιν παριστῶν. οὗτος ὁ ὅρος παραδέδοται, ὁ δὲ τοῦ Διονυσίου ἐπαισμημένος ἐστίν, ὡς ἔστιν ἐκ τῆς ἐξηγήσεως 10, καταμαθεῖν οὕτως. „Σύνδεσμός ἐστι λέξις.“ προσθεῖναι δεῖ τὸ ἄκλιτος ἢ καὶ ἀμετακίνητος. „Συνδέουσα διάνοιαν“ καὶ συσσημαίνουσα τῇ διανοίᾳ „μετὰ τάξεως.“ προστιθέναι πάλιν δεῖ καὶ δυνάμειος, *) ἐπειδὴ τινες τῶν συνδέσμων ἐν τάξει μὲν παραλαμβάνονται, τὴν δὲ δύναμιν τοῦ πράγματος οὐκ ἐπαγγέλλονται. ἄλλοι δὲ καὶ ἐν τάξει παραλαμβάνονται καὶ τὴν δύναμιν τοῦ πράγματος ἐπαγγέλλονται. καὶ ἔστι τὰ παραδείγματα ταῦτα. οἷον

*) Δεῖ προστιθέναι τῷ ὅρῳ, ἰσφαλμένῳ ὅτι καὶ ἐλλοπεῖ, ἢ ἢ 20 οὕτω· σύνδεσμός ἐστι λέξις ἄκλιτος, συνδέουσα διάνοιαν καὶ συσσημαίνουσα τῇ διανοίᾳ μετὰ τάξεως καὶ δυνάμειος. καὶ γὰρ συσσημαίνει, τάξιν ἢ δύναμιν παριστάνουσα, τάξιν μὲν, εἰ περιπατῶ, κινουῦμαι, [δύναμιν δέ,] καὶ περιπατῶ· εἰπὼν γὰρ τὸ καὶ, τὸ πρᾶγμα ὑπέθηκα εἶναι· δύναμις γὰρ ἡ ὑπαρξίς. ἐνταῦθα 25 τάξεως οὐ χρεῖα· ἐν δὲ τῷ προκειμένῳ λόγῳ ὑπαρξίς οὐκ ἦν, ἐπεὶ διαταγμός. τάξις δὲ καὶ θέσις ἐν τούτοις, ἐπεὶ περιπατῶ, κινουῦμαι. συσσημαίνει δὲ οὕτω· γράφω ὁρισμός· ἐὰν γράφω διαταγμός· ἵνα γράφω ἐποτελεσμός· ὅτι γράφω αἰτιολογία· καὶ γράφω βεβαιώσις. 30

Ὁ σύνδεσμος τῶν συσσημαινουσῶν ἐστὶ λέξεων· οὐ γὰρ καθ' ἑαυτοῦ τι σημαίνει, συνδεῖ δὲ διάνοιαν κερηνύϊαν· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ σύνδεσμος ὠνομάσθη. καθ' ἑαυτὸν γὰρ ὁ σύνδεσμος οὐδὲν σημαίνει, συντασσόμενος δὲ τὰ ἐλλείποντα ἢ κερηνότα ἢ διαλειμμένα σφίγγει. 35

ὁ εἰ πύναξιν μὲν δηλοῖ, ὅλον εἰ περιπατήσω, κινή-
 θήσομαι (ἀκολουθία γὰρ τίς ἐστιν ἡγουμένου πρὸς
 ἐπόμενον, καὶ οὐκ [ἂν] ἀναστρέψας εἴποις εἰ κινήθη-
 σομαι, περιπατήσω· ψεῦδος γάρ, ἐπεὶ εἴ τις περι-
 πατήσει, κινήθησεται) οὐκέτι δὲ καὶ δύναμιν ἐπαγγέλλε- 5
 ται, ὃ ἐστιν ὑπαρξιν τοῦ πράγματος· διστρέζει γὰρ ὁ λέ-
 γων, καὶ ὥς μή πω τοῦ πράγματος γενομένου δηλὸς ἐστι
 λέγων ὅτι ἔαν τοῦτο γένηται, τοῦτο ἔσται. ἔχομεν οὖν
 ἐκ τούτου τοῦ συνδέσμου τὴν τάξιν, ἀλλ' οὐ τὴν δύνα-
 μιν τοῦ πράγματος γενομένην. ἔκ δὲ τοῦ ἐναντίου ὁ καὶ 10
 περὶ μὲν τὴν τάξιν οὐ καταγίνεται, τὴν δὲ δύναμιν ἐκ-
 φαίνει. ὅρα γάρ, εἰ διαφέρει τὸ περιπατῶ τοῦ καὶ πε-
 रिπατῶ· ὁ γὰρ λέγων καὶ περιπατῶ τίθησι τὸ πρᾶ-
 γμα. [ἀ]διαφόρως δὲ περὶ τὴν τάξιν δύναμαι εἰπεῖν
 καὶ περιπατῶ καὶ κινεῖσθαι καὶ ἀναγινώσκω, 15
 καὶ εἴ τι βούλει ἕτερόν· τὸ δὲ εἰπεῖν ἐπεὶ περιπατῶ,
 κινεῖσθαι ψεῦδος. „Καὶ τὸ τῆς ἐρμ. κεκρηνὸς δηλοῦ-
 σα.” Τοῦτό φησι διὰ τοὺς διαζευκτικούς συνδέσμους·
 ἐκεῖνοι γὰρ τὸ τῆς ἐρμηνείας, ὃ ἔστι τῆς διανοίας, διε-
 ζευγμένον καὶ διεσθηκὸς δηλοῦσι. σαφῆ δὲ τὸν λόγον πα- 20
 ραστήσομεν, ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ γενόμενοι.

Εὐλόγως τελευταῖος ὁ σύνδεσμος τέτακται· δεῖ γὰρ
 προευντρεπῆσθαι τὰ συνδεθησόμενα.

25

Ἀναγκαίως μετὰ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου τέτακται καὶ
 ὁ σύνδεσμος· συλλαβῆς μὴ ὑποκειμένης πῶς ἂν εἴη σύν-
 δεσμος; Καλῶς δὲ οὐκ ἐκλήθη δεσμός· δεσμός γὰρ ἐν
 σῶμά τι δεσμεῖ, ὁ μέντοι σύνδεσμος διαφορῶν λέξεων
 ἐστὶ συνδετικός καὶ οὐ μιᾶς. *) τῆς φράσεως γὰρ τὸ 50

*) Ἄλλο ἐστὶ δεσμός καὶ ἄλλο σύνδεσμος. δεσμός γάρ ἐστι καὶ
 ὁ ἐν τι πρᾶγμα δεσμεύων, ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνδέσμου

χαῦνον συνδεῖ. ἐὰν γὰρ εἰπωμεν Βοιωτῶν Πηνέλεως
 Ἀήϊτος ἦρχον χαῦνός ἐστιν ὁ λόγος· εἰ δὲ προσθώ-
 μεν τὸν σύνδεσμον, οὐκέτι.

Διομήδους. „Σύνδεσμός ἐστὶ λέξις.“ οὐ πῶ τινος
 αὐτὸν ἀπέστησεν· εἰπὼν δὲ „συνδέουσα διάνοιαν“ ἕως 5
 τοῦ „δηλοῦσα“ πάντων αὐτὸν τῶν ἄλλων διεκρίνεν· οὐ-
 δὲν γὰρ ἄλλο μέρος λόγου συνδεσμεῖ ἔννοιαν εὐτάκτως,
 οὐδὲ τοὺς διαλελυμένους λόγους εἰς ἓν συναγάγει· τοῦτο
 γὰρ ἐστὶ τὸ „κεκηνός,” τοὺς μήπω ὑπὸ ζυγόν τινα ἦτοι
 σύνδεσμον καὶ τάξιν ὄντας λόγους ὑπὸ ρυθμὸν εὐτακτον 10
 ἄγουσα.

Παρέπεται δὲ τῷ συνδέσμῳ σχῆμα, ἀπλοῦν εἴ, σύν-
 θετον ἐπεὶ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπὶ καὶ τοῦ εἴ μονήρης σύνθε-
 σις· οὐδέποτε γὰρ πρόθεσις συνδέσμῳ συντίθεται. καὶ
 τὸ δηλούμενον δείκνυσιν ὅτι σύνθετον· ὥς γὰρ ὁ εἰ τά- 15
 ξιν ἀπαιτεῖ, οὕτω καὶ ὁ ἐπεὶ. Ὁ ἐὰν σύνθετος ἀπὸ
 τοῦ εἴ καὶ ἄν, καὶ ἐν ὑπερθέσει χρόνου ἐάν· τοῦτο
 διαλύων ποιητικῷ νόμῳ φησὶν ὅ Ὅμηρος

εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος.

„Τῶν δὲ — παραπληρωμ.“ Τρόποι τῶν συνδέσμων 20
 διάφοροι, ὅκτῳ δὲ τὸν ἀριθμὸν. ἐπινοῆσαι γὰρ ἔστι τι-
 νὰς μὲν ἀπαιτοῦντας ἐπιφορὰν φράσεως, τινὰς δὲ πρὸς
 προειρημένην φράσιν παραλαμβάνομένους. ὁ γὰρ λέγων
 πρῶτον μὲν γράφωμεν ἀπαιτεῖ τὸ ἐπενεχθησόμενον,
 ὁ δὲ λέγων ἠπαιδεύτησας γὰρ ἢ ἡμέρα γὰρ ἐστὶ 25
 τὴν σύνδεσιν ποιεῖται πρὸς προειρημένην φράσιν.

Τῶν συνδέσμων οἱ μὲν ὑπαρξιν δηλοῦσιν, οἱ δὲ τά-
 ξιν, οἱ δὲ ἀναφοράν. ὑπαρξιν μὲν ὅσοι συμπλεκτικοί·
 ἐὰν γὰρ εἴπω καὶ θεὸς ἔστι καὶ ἡμέρα καὶ δι-
 κη, πάντα ἐνυπόστατα. τάξιν δὲ ὅσοι συναπτικοί. οἷον 30

οὐκ ἐνδέχεται εὐρεῖν μίαν μόνην λέξιν. οὐ γὰρ λέγομεν ἐποίη-
 σα καὶ, σιωπῶ μὲν, ἀλλ' ἐπιφέρομεν καὶ ἕτερόν τι πάντως.

εἰάν εἴπω εἰ περίπατῶ, κινουμαι, ἀκολουθίαν μὲν
 ἔχει ὁ λόγος, οὐ πάντως δὲ καὶ ἐνυπόστατός ἐστι· καὶ
 καθήμενος γὰρ τοῦτό φημι· εἰ μέντοι ἀναστρέφει, καὶ
 τὴν ἀλήθειαν ἀπολέσει. τὸ γὰρ ὅταν κινῶμαι, περι-
 πατῶ οὐκ ἔστιν ἀληθές· δυνατὸν γὰρ καὶ καθήμενόν 5
 τινα κινεῖσθαι. οἱ μέντοι παρασυναπτικοὶ καὶ [τὴν]
 ὑπαρξιν ἔχουσι τῶν συμπλεκτικῶν καὶ τὴν τάξιν τῶν
 συναπτικῶν. τὸ γὰρ ἐπεὶ περιπατῶ, κινουμαι καὶ
 ἐνυπάρχον ἐστὶ καὶ τὴν τάξιν ἔχει, καθὼ καὶ αὐτὸ ἀνα-
 στρεφόμενον οὐκέτι ἀληθεύει.

10

Ἀπαριθμησάμενος ὁ τεχνικὸς τὰς ποιότητας τοῦ συν-
 δέσμου, περὶ τὴν διδασκαλίαν τὴν καθ' ἕκαστον γίνε-
 ται. Καὶ ὄντως οἱ συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι λέγονται. εἰ
 γὰρ ἔργον τοῦ συνδέσμου τὸ συνδεῖν, ταῦτόν δὲ τῷ συνδε-
 σμῆν τὸ συμπλέκειν, γνησίως καλοῦντο ἂν [σύνδεσμοι οἱ] 15
 συμπλεκτικοί. ἐκείνους δὲ λέγει συμπλεκτικούς, „ὅσοι τὴν
 ἐρμηνείαν ἐπ' ἄπειρον ἐκφερομένην συνδέουσιν.“ ἐρμηνεία
 δὲ λέγεται ὁ κατὰ τὴν ἐξήγησιν κατάλληλος λόγος. τὸ δὲ
 „ἐπ' ἄπειρον“ ἀντὶ τοῦ ἔστ' ἂν ἢ ὁ τῆς ἐξηγήσεως λό-
 γος. „συνδέουσιν“ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἡμετέρων μελῶν 20
 τῶν νεῶν. ὃν τρόπον γὰρ τὰ ἡμέτερα σώματα κατὰ τὰς
 ἄνω κοπὰς συνδεσμεύεται τῇ ἀρμονίᾳ καὶ οὐ συγχωρεῖ
 χαυνοῦσθαι, καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν νεῶν ἔστ' ἂν τις ὕλη πί-
 ττης καὶ τοῦ δεσμοῦ ἐν μέσῳ τῶν ἀρμονιῶν ἐπικειμένη
 οὐκ ἔα διαχαλνῆναι, οὕτω καὶ ἐν τῇ συντάξει τοῦ λόγου 25
 ἐμπααραλαμβανόμενοι οἱ σύνδεσμοι οὐκ ἔωσι χαῦνον καὶ
 ἀνώμαλον φέρεσθαι τὴν προφοράν. καὶ τόνον ἔχουσιν
 οὗτοι ἕνα τὸν ὀξύν, χωρὶς μόνου τοῦ ἥτοι, ὃς καὶ πα-
 ρὰ τοῖς ποιηταῖς μόνοις ἀντὶ τοῦ μὲν παραλαμβάνεται,
 καθ' ἑαυτὸν δὲ διαζευκτικός.

30

Ἐξέστι γὰρ διὰ τούτων εἰς ἀπέραντων προάγειν τὸν
 λόγον, ὅσον ἐγὼ μὲν τὸδε ἐποίησα, σὺ δὲ τόδε, ὁ

δεῖνα δὲ τόδε καὶ ὥς ἀπειρά εἰσιν ἴσασι μὲν τὰς φωνὰς πολλοί, τὰς δὲ δυνάμεις ὀλίγοι, μὲν, δέ, τέ, καί· οἱ γὰρ ἄλλοι πέντε τούτοις ἰσοδυναμοῦσιν.

„Συμπλεκτ. — ἦτοι, κέν, ἄν.” Τῶν συμπλεκτικῶν αἱ φωναὶ πλείους, τὰ δηλούμενα δὲ ἐλάττονα. ἰδοὺ δ γὰρ ὁ δέ, ὁ ἀλλά καὶ ἀτάρ καὶ ἡδὲ ἀντὶ τοῦ καὶ παραλαμβάνονται. πολλῶν δὲ πραγμάτων εἰσὶν οὗτοι σύνδεσμοι, μᾶλλον δὲ ἀπείρων. καὶ θεὸς ἔστι καὶ δίκη καὶ νόμοι καὶ βασιλεὺς καὶ σωφροσύνη καὶ πολιτεία. Τούτοις δέ, ὥς προέφθηνεν εἰπόντες, 10. δυνάμειος λόγος, τάξεως δὲ οὐδεὶς. διὸ τὰ παρὰ τῷ ποιητῇ τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ καὶ

αὐτὰρ ὁ εἶσω ἔεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν οὐ χρὴ καδ' ὑπερβατὸν εἰρῆσθαι νομίζειν. 15

Οὗτοί φησιν οἱ συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι, οἳ τινες τὴν διάνοιαν ἐπὶ πολὺ ἐκφερομένην καὶ ἐπεκτεινομένην συμπλέκουσι καὶ συνδέουσιν, ὥστε τὴν ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ συνδέεσθαι καὶ συνηρτηῆσθαι. ταύτην δὲ ἔχουσι τὴν ἐπαγ- 20 γελλαν, ὥστε συνδεῖν τὰς διανοίας ἐκαλλήλους καὶ τὴν δύναμιν, ἧ ἔστι τὴν ὑπαρξιν, τὴν ἐν αὐταῖς παριστᾶν, ἐπιπλέκειν τε τοὺς λόγους οὐ κατὰ ἀκολουθίαν ἀλλ' ἀδιάφορον ποιεῖσθαι τούτων τὴν μετάθεσιν, οἷον καὶ ἀνέγνων καὶ περιεπάτησα ἢ καὶ περιεπάτησα καὶ 25 ἀνέγνων· καὶ ἐξέμαθον καὶ ἐνόησα ἢ καὶ ἐνόησα καὶ ἐξέμαθον. οὐδεὶς γὰρ οἷν τοῦτο αὐτὸ εἰδότες καὶ τὰ Ὀμηρικὰ μέμψασθαι ὡς ἀτάκτως κατελεγμένα καὶ δεόμενα ἀναστροφῆς ἐν τῇ

τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε· 30

αὐτὰρ ὁ εἶσω ἔεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν.

οὐδὲ γὰρ τάξιν ἀπαιτεῖ, καθὰ εἰρήκαμεν, ὁ συμπλεκτικός σύνδεσμος.

Γίνε-

Γίνεται δὲ ἡ συμπλοκὴ ἐν δυναμέναις συνυπάρχειν φωναῖς, ἐν δὲ μαχομέναις ἀδύνατον γενέσθαι συμπλοκὴν, ὅσον καὶ κάθημαι καὶ ἔστηκα οὐδεὶς ἂν φάλη. ὁθεν τὸ

πρώτησι καὶ ὑστατίησι βόεσι

5

καὶ τὸ

μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ τὸν καὶ νομιστέον ἔχειν ἀντὶ τοῦ ἥ διαzeugτικῶ· ἐναγ-
τὸς γὰρ πρῶτος ὑστέρω καὶ προσηγεῖ ἀπειλή.

10

Χρὴ δὲ εἰδέναι ὥς . . . ἐξ ἀντικειμένων καὶ μαχομένων συμπλέκειν διάνοιαν, ὅσον καὶ ἡμέρα ἐστὶ καὶ νύξ ἐστὶ· τοῦτο γὰρ ἀδύνατον· ἀλλ' οὕτως, καὶ ἡμέρα ἐστὶ, καὶ ἄνθρωποι προῆλθον καὶ τὰ συνήθη διαπραττονται.

15

Διομήδους. Ὅρθως τις σκοπῶν, τὸ συμπλεκτικὸν φάλη ἂν ἐπὶ πάντων ἀρμόζειν τῶν συνδέσμων· καθὼ γὰρ σύνδεσμοι, συμπλεκτικοὶ εἰσι. κατ' ἐξοχὴν οὖν ἐπὶ τῶν μάλιστα καὶ ἐπὶ ἀπειρον τὴν ἔννοιαν συνδεόντων τοῦτο τὸ 20 ὄνομα τίταται. Ποῖοι δὲ εἰσιν οὗτοι; αὐτὸς παρατίθεται· ἐκάστου δὲ τόπον καὶ δύναμιν, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰδικὴν ὀνομασίαν, ἡμεῖς διασαφήσομεν.

Μέν. Οὗτος τίθεται ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ, ἀλλ' οὐ-
χὶ καὶ τῆς πρώτης λέξεως τοῦ προτέρου λόγου προτασσό- 25
μενος. ἀπαιτεῖ δὲ τὸν δὲ ἐπενεχθῆναι ἐν τῷ δευτέρῳ λό-
γῳ, ἢ τοὺς ἰσοδυναμοῦντας τῷ δέ, φημι τὸν ἀλλά, τὸν
αὐτάρ, τὸν ἀτάρ, οὗ ὁ Διονύσιος οὐκ ἐμνήσθη.

Ὁ μὲν μὲν συμπλεκτικὸς σύνδεσμος συνήθης ἐστὶ καὶ 30
ποιηταῖς καὶ λογογράφοις, δύναμιν ἔχων τὴν αὐτὴν τῷ
ἦτοι, συμπλεκτικῶ ὄντι· μὴ ὄντι δὲ συμπλεκτικῶ ἀλλὰ
διαzeugτικῶ οὐδ' ἔτι αὐτῷ ἰσοδυναμεῖ. διαφέρει δὲ κατὰ

P p p

δύο τρόπους τοῦ ἤτοι ὁ μὲν, ὅτι ὁ μὲν μὲν συνήθης ὁ δὲ ἤτοι ποιητικός, καὶ ὅτι ὁ μὲν μὲν μέσος παραλαμβάνεται, ὁ δὲ ἤτοι κατ' ἀρχὴν τίθεται, οἷον

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἤρχον.

ἤτοι ὁ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἀρ' ἔξετο.

5

Δέ. Οὗτος ἐν τῷ προτέρῳ οὐδέποτε εὐρίσκεται, ἀλλ' ἢ τοῦ μὲν προκειμένου ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ οὗτος ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τίθεται, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀρχῇ τοῦ δευτέρου λόγου, ἐπακολουθῶν τῷ μὲν — διὸ καὶ μετὰ τὴν κοινὴν ὀνομασίαν τῶν συνδέσμων, τὴν συμπλεκτικὴν, 10 καὶ εἰδικῆς ἔτυχεν ὀνομασίας, καλούμενος ἀκολουθητικός, ὡς ἐπακολουθῶν τῷ μὲν — ἢ μηδενὸς τῶν συνδέσμων προκειμένου ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ οὗτος ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τίθεται, ὀφείλων συκδῆσαι ἀμφοτέρους τοὺς λόγους. καλεῖται δὲ καὶ μεταβατικός· ἀπὸ προσώπου γὰρ 15 εἰς πρόσωπον ἢ ἀπὸ πράγματος εἰς πρᾶγμα μεταβαίνοντες αὐτῷ κέχρηται πάντες.

Καὶ ὁ δὲ ὁμοίως παρὰ ποιηταῖς ἐστὶν ἐν τῷ ἔθει συνήθης, ἰσοδυναμῶν τῷ αὐτάρ ἢ αὐτάρ, ἀλλὰ πάλιν δια- 20 φέρει, ὅτι ὁ μὲν συνήθης καὶ ἐν μέσῃ φράσει τίθεται, ὁ δὲ καὶ ποιητικὸς καὶ ἀρκτικός. χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι πάντως τῷ μὲν ἐπιφέρεται ὁ δέ, τοῦ λόγου μεταβαίνοντος εἰς ἕτερον πρόσωπον ἢ εἰς ἑτέραν θέσιν καὶ ἔννοιαν πράγματος. εὐρισκομένου δὲ τοῦ δέ οὐ πάντως προῆν 25 ὁ μὲν.

Τέ. Οὗτος τίθεται μὲν καὶ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ καὶ ἐφεξῆς ἐπ' ἀπειρον, ἐφ' ὅσον ἂν τις βουλευθῇ· ἀλλ' οὐ προτασσόμενος τῶν πρώτων λέξεων τῶν λόγων, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρώτην 30 λέξιν εὐθέως, ἰσοδυναμεῖ δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῷ καί.

Καί. Οὗτος ἰσοδυναμῶν τῷ πρὸ αὐτοῦ, φημὶ δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, καὶ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ καὶ ἐν τῷ

δευτέρῳ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ καὶ ἐφεξῆς ὡς ὁ τέ τίθεται.
ἀλλ' οὗτος καὶ τῶν πρώτων λέξεων προτίθεται.

Ὁ τέ κα! ὁ καὶ τὴν ἴσην δύναμιν ἔχουσιν.

Ἀλλά. Οὗτος ἐν τῷ δευτέρῳ τίθεται, προτασσόμε- 5
νος καὶ τῆς πρώτης λέξεως τοῦ δευτέρου λόγου. Ἰσοδυνα-
μει δὲ τῷ ἡδέ, ὡς προείπον.

Ὁ ἀλλά ἀντὶ τοῦ δὲ παραλαμβάνεται, οἷον ἄνθρωπος
μὲν εἰμι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὄνομα οὐ πράττω καὶ 10
ἡμέρα μὲν ἐστίν, ἀλλὰ τὰ νέφη οὐχ ὄρω.

Ἡμὲν, ἡδέ, ἰδέ. Οἱ τρεῖς οὗτοι σύνδεσμοι ἰσοδυνα-
μοῦσι τῷ καί, τίθενται δὲ καὶ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ἐν
τοῖς ἐφεξῆς λόγοις, [ὡς] ὁ καί προτασσόμενοι τῶν λέξεων.

15

Ἡμὲν, ἡδέ, ἰδέ. Ὅμοιοι τῷ καί.

Τινὲς ἐνόμισαν τὸν ἡμὲν καὶ ἡδέ καὶ ἰδέ κατὰ πλεο-
νασμὸν τοῦ ἦ καὶ τοῦ ἱ γενέσθαι ἀπὸ τοῦ μὲν καὶ δέ,
καὶ φασιν· ὡς τὸ μῦει ἡμύει, οὕτω καὶ ἰδέ. καὶ εὐλό-
γως· ἐπεὶ γὰρ ἰσοδυναμοῦσι τῷ καί, οὗτος δὲ ἐστὶν ἄρ- 20
κτικός, οὐκ ἡδύναντο [δ'] αὐτοὶ ἀρκτικοὶ εἶναι, προσέλα-
βον ἑαυτῶν ἄνωθεν συλλαβήν. Πρὸς τοὺτους φαμὲν
ἀπλοῦν· τὰ πάθη τὸ δηλούμενον οὐκ ἀλλοιοῦσιν, οἷον μῦει
ἡμύει ταυτόν, αὖω ἰαύω. — τοῦτο δὲ δύναται καὶ πα-
ρὰ τὸν ἰον ἰαύω, τοῦ μονάζω δηλουμένου· καὶ νῦν γάρ 25
φησιν ἡσυχάζειν τὸν καθεύδοντα ὁ βλος. — ὁ δὲ σύν-
δεσμος μεταβατικός ἐστίν, οἷον ἐγὼ μὲν ἀνέγνω,
αὐτὸς δὲ διελέξατο· καὶ ἀναιρετικός, οἷον σὺ μὲν
παρεγένον, ἐγὼ δὲ οὐ. ὁ ἰδέ ἀθροιστικός ἐστίν, οὐ
μεταβατικός. οὐκ ἔρα πλεονασμός. Οὐδέποτε γίνεται 30
πλεονασμός μεῖζων τῆς δεχομένης τὸν πλεονασμὸν λέ-
ξεως· πῶς οὖν μὲν - ἡμὲν, δέ - ἡδέ; Ὁ μὲν πρὸς τὸν

Pp p 2

δέ ἐν μεταβάσει τίθεται, ὅσον ἐγὼ μὲν ἔγραψα, σὺ δ' ἀνέγγνω· ὁ δὲ ἡμῖν πρὸς τὸν ἡδὲ ἐν συμπλοκῇ.

Αὐτάρ, ἀτάρ. Οὗτοι οἱ δύο σύνδεσμοι, ἰσοδυναμοῦντες τῷ δέ, ἐν τοῖς δευτέροις λόγοις τίθενται ὡς ὁ δέ, ἢ προκειμένου τοῦ μὲν ἢ μὴ προκειμένου. ἀλλ' οὗτοι καὶ 5 αὐτῆς τῆς πρώτης λέξεως τῶν δευτέρων λόγων προτάττονται.

Ὁ ἀτάρ καὶ ὁ αὐτάρ ὡς ὁ δέ εἰσιν.

Ἦτοι. Οὗτος, ἰσοδυναμῶν τῷ μὲν, ἐν τοῖς προτέ- 10 ροις λόγοις τίθεται, καὶ αὐτῆς δὲ τῆς πρώτης λέξεως κατάρχεται, τόνον δὲ ἔχει ἐναντίον τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων· πάντων γὰρ ἐκείνων ὀξυνομένων οὗτος παροξύνεται, μὴ νομιζομένης τῆς οἱ διφθόγγου ἀλόγου, ἀλλὰ τελείας μακρᾶς λόγον ἐχούσης ἐν τοῖς ἀκλήτοις τῶν 15 μερῶν τοῦ λόγου. ἔχει δὲ καὶ πνεῦμα ψιλόν.

Ὁ ἦτοι παρ' Ὀμήρῳ μόνον συμπλεκτικός, παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ συνηθείᾳ διαzeugτικός· διὸ καὶ βαρύνεται, τῶν συμπλεκτικῶν πάντων ὀξυνομένων. 20

Ὁ ἦτοι ὁμοίως τῷ μὲν.

Κέν, ἄν. Οὗτοι οἱ δύο σύνδεσμοι ἐν τοῖς προτέ- ροις καὶ ἐν τοῖς δευτέροις τίθενται, ἀλλ' οὐ καταρχόμενοι λέξεων. 25

Ὁ κέν καὶ ὁ ἄν, παραπληρωματικοὶ ὄντες, εἰς τοὺς συμπλεκτικοὺς ἐτάγησαν· πῶς δὲ καὶ διὰ τί, ἐν τῷ περὶ συνδέσμου λεκτίον.

Γάρ. Τὸν γὰρ αὐτὸς οὐ παρέθετο, ἐπεὶ κοινῇ μὲν 30 διανοίᾳ καὶ αὐτὸς συμπλεκτικός, εἰδικῇ δὲ ἐναντιωματικός.

„Διαzeugτικοὶ — ἡέ.” Οἱ διαzeugτικοὶ σύνδεσμοι

τὴν ἐναντίαν ποιοῦνται τάξιν τοῖς συμπλεκτικοῖς. σπό-
πε δὲ τὴν τάξιν τοῦ τεχνικοῦ, πῶς παρατίθῃσι τὰ ἐναν-
τία τοῖς ἐναντίοις. οἱ γὰρ συμπλεκτικοὶ συνάγουσι καὶ
συνδεδεσμένους, οἱ δὲ διαζευκτικοί, ἐναντίως ἔχοντες
πρὸς τοῦτο, διαστῶσι.

5

Καὶ συμπλεκτικοὶ μὲν διὰ τὸ συμπλέκειν τὰς διανοίας
ἐπαλλήλους, διαζευκτικοὶ δὲ διὰ τὸ διαζευγνύναι. Δοκεῖ
δὲ πως ἐναντίον εἶναι τὸ διαζευγνύναι τῷ συνδεδεμῆναι. τὸ
γὰρ συμπλέκειν καὶ δεσμεῖν οὐκ ἀπωδόν, τὸ δὲ συνδε-
σμεῖν καὶ διαζευγνύναι ἀπωδόν. φραμὲν οὖν ὥς συνδέουσι
μὲν τὴν φράσιν, διαζευγνύουσι δὲ τὸ δηλούμενον. ἦτοι
κάθημαι ἢ ἔστηκα. εἰσι δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, μά-
χομαι, ὀφθαλμῶ· καὶ ἐν ἀριθμῷ δέ, ὄδον χορός, Ἀθηναί-
πτῶσις ὀρθή. διαζευγνύουσι μὲν οὖν τὰς διανοίας, τὸν
δὲ λόγον συνδεῖ. ἐὰν γὰρ εἴπω ἦτοι ζῇ ἢ τέθνηκεν, ἐν
μὲν τι τῶν νοημάτων τίθημι, ἐν δὲ ἀναιρῶ, καὶ οὕτω τὴν
διαζευξίν ποιοῦμαι. ὁ μὲντοι λόγος συνδεῖται. οὐδὲ γὰρ
ἐὰν εἴπω ἦτοι ζῇ, τελειὸν ἐστὶ τὸ ζῆν νόημα, ἀλλὰ δεῖ-
ται τῆς ἐπαγωγῆς τοῦ ἢ τέθνηκεν.

20

Οὐ τῆς φράσεώς εἰσι διαζευκτικοί, ἀλλὰ τῶν προσώπων
ἢ τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ οὐκ ἔλαττον τῶν συμπλεkti-
κῶν συνδέουσι τὴν φράσιν, μᾶλλον δὲ καὶ ἐπισυνδέου-
σιν, ὥς καὶ ὁ τεχνικός φησι, διὰ τῆς ἐπισυνδέσεως τὸ
ἐντεταμένον φαίνων.

25

Γεωργίου. Ζητεῖται, εἰ σύνδεσμος, πῶς διαζευκτικοί;
Ἔστι καὶ αὐτὸς τῶν μαχομένην ἔχόντων τὴν φωνὴν πρὸς
τὸ σημαίνόμενον. σύνδεσμος γὰρ ἐστὶ τῇ φωνῇ. φωνὰς
γὰρ διαφόρους συνδεῖ, καὶ οὐκ ἔα ἐπὶ μιᾷ ἐστάναι
διανοίας τὸν λόγον. ἐὰν εἴπω ἡμέρα ἐστὶ, τελειὸς λό-
γος ἐστὶ καὶ ἑτέρου ἀπροςδεῆς. ἐὰν δὲ προσθῶ καὶ εἴ-
πω ἢ ἡμέρα ἐστὶ, πάντως δεήσει ἐπαγαγεῖν ἢ νύξ

ἔστι· κατὰ τοῦτο οὖν σύνδεσμος. Διαzeugτικὸς δέ, διό-
 τι κυρίως ἐπὶ διεστηκότων πραγμάτων παραλαμβάνεται·
 ἐναντίον γὰρ ἢ ἡμέρα τῇ νυκτί. διαzeugτικοὶ οὖν εἰσὶν οἱ
 διιστῶντες ἀπ' ἀλλήλων τὰ πράγματα ἐν μαχομένοις κα-
 ταγινόμενα· ἢ νύξ ἐστὶν ἢ ἡμέρα. ἔστι δὲ καὶ μὴ 5
 ἐν μαχομένοις εὑρεῖν καταγινόμενα, οἷον Αἴας ὁ Τε-
 λαμώνιος ἦτοι εἰς Ἴλιον ἐστράτευσεν ἢ ἀνε-
 χώρησεν οἴκαδε. τούτων γὰρ θάτερον μὲν ἀληθές, τὸ
 δὲ λοιπὸν ψεῦδος, οὐ μὴν ἐν μαχομένῳ. Τινες δὲ δια-
 Zeugτικοὺς καλοῦσιν, ὅταν μάχης μὴ οὔσης τὸ ἕτερον 10
 κατ' ἐκλογὴν διαφόρως προκρίνωσιν, οἷον βούλομαι
 Πλατωνικὸν βιβλίον ἀναγνῶναι ἢ Ὀμηρικόν.
 ἐγχωρεῖ γὰρ ἀμφοτέρα καὶ οὐ μάχεται, τὸ δὲ ἕτερον
 προκρίνεται. πολλάκις δὲ ἀμφοτέρα σημαίνουσιν ἀληθῆ,
 Αἴας ὁ Λοκρὸς ἦτοι Κασάνδραν ἐβιάσατο ἢ 15
 ἐναυάγησεν· ἀμφοτέρα γὰρ ἀληθῆ.

Καὶ ζητεῖται, τί δὴ ποτε, εἰ σύνδεσμοι, διαzeugτικοί, καὶ
 εἰ διαzeugτικοί, πῶς σύνδεσμοι; Καὶ λεκτέον ὅτι κα-
 τά τι λέγονται οὗτοι σύνδεσμοι, καὶ κατὰ τι διαzeugτι- 20
 κοί, καὶ σύνδεσμοι μὲν, καθότι φράσιν ἐναρμονίως νο-
 σμοῦσι· διαzeugτικοὶ δέ, καθὸ τὰ δι' αὐτῶν φραζόμενα
 ἐναντίως ἔχει, οἷον νύξ, ἡμέρα. ἐναντία γὰρ ταῦτα, καὶ
 οὐ δυνατὰ τὰ δύο ἐν ταύτῳ εἶναι· διάzeugτις γὰρ ἐστὶν
 ἐν τῷ μεταξύ, ἦτοι φῶς ἐστὶν ἢ σκότος. 25

Ἐπορήθη πῶς σύνδεσμοι λέγονται οἱ προκείμενοι, μαχο-
 μένην ἔχοντες τὴν ἐξ αὐτῶν σημασίαν τῇ θέσει τοῦ ὀνό-
 ματος· μάχεται μὲν τὸ συνδεῖν τῷ διαzeugνύειν. καὶ
 ἔχεται ἀπολογίας ἢ προκείμενη ἀπορία, ἐπεὶ καὶ ἐπ' ἄλ- 30
 λων ἔστιν ἐπινοῆσαι τὸ αὐτό. ὀρθὴν μὲν γὰρ φαμεν καὶ
 πτῶσιν· καὶ τὸ μάχομαι φωνῇ παθητικόν, σημασιμένῳ
 δὲ ἐνεργητικόν· καὶ τὸ θῆβαι φωνῇ πληθυντικόν, ση-

μαινομένῳ δὲ ἐνικόν. καὶ ὅτι πολλὰ ἔστιν ἄλλα μαχόμε-
να εὐρεῖν. καὶ οἱ προκείμενοι οὖν σύνδεσμοι μὲν εἰρη-
ταὶ ἔνεκα τοῦ συνδεῖν τὰς λέξεις καὶ τὰς φράσεις, ἔνεκα
δὲ τοῦ ἀπ' αὐτῶν δηλουμένου σύνδεσμοι ὠνομάσθησαν.
ὅλης γὰρ τῆς φράσεως ὄντες συνδετικοὶ τὰ ἐν αὐτῇ 5
πράγματα διαzeugνῶνσι. καὶ ἡ ἐπαγγελία αὐτῶν ἐνός
ὑπαρξιν ἐπαγγέλλεται, τοῦ ὁ δὲ ὑπολειπομένου ἢ καὶ
ὑπολειπομένων ἀναίρεσιν, οἷον ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ,
ζῶει ὁ γ' ἢ τέθνηκεν,

ἢ Ἀπολλώνιος ἄρχεται ἢ οἱ τούτου μαθηταί. 10
ἐν τούτοις γὰρ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις ἡ φράσις συμπλέκε-
ται, τὰ δὲ πράγματα μαχόμενά ἐστι καὶ μὴ δυνάμενα
κατὰ ταύτου παραληφθῆναι.

„Εἰσὶ δὲ οἷδε.” Τούτων δὲ οἱ μὲν ποιητικοί, οἱ δὲ
πεζοί, οἱ δὲ κοινοί. πάντες δὲ διὰ τὴν διάzeugξιν ὁμο- 15
λογοῦσι.

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ εἰς μὲν ἔστι σύνδεσμος διαzeugτικός, ὁ
ἢ, ἐπεκτεινόμενος δὲ γίνεται ποτὲ μὲν ἦτοι, ποτὲ δὲ ἡέ.
πνεῦμα δὲ ἔχει ψιλόν, καὶ μονοσύλλαβος ὢν καὶ δισύλ- 20
λαβος· τόνον δὲ μονοσύλλαβος ὢν ὀξύν, ἐν δὲ τῇ συνεπέᾳ
καὶ βαρύν. γινόμενος δὲ ἦτοι, παροξύνεται· ἐπεκτεινό-
μενος δὲ διὰ τοῦ εἰ καὶ γινόμενος ἡέ, πάλιν ὀξύνεται.

Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι ὁ ἢ καὶ διαzeugτικός ἐστι σύνδε- 25
σμος καὶ παραδιαzeugτικός καὶ διασαφητικός καὶ δια-
πορητικός καὶ βεβαιωτικός. καὶ διαzeugτικός μὲν ὡς ἐν
τοῖς ἄνω· παραδιαzeugτικός δὲ ὡς ἐν τῷ

ἢ νέος ἢ παλαιός.

(ἀντὶ γὰρ τοῦ καὶ ἐστίν, οἷον ὁ νέος καὶ ὁ παλαιός). 30
καὶ διασαφητικός ὡς ἐν τῷ

βούλομαι ἐγὼ λαὸν σὸον ἔμμεναι ἢ ἀπολίσσθαι·
καὶ διαπορητικός ὡς ἐν τῷ

ἡ δολιχὴ νοῦσος ἢ Ἀρτεμις λοχέαιρα·
καὶ βεβαιωτικὸς ὡς ἐν τῷ

ἡ μὲν αὐτὴ ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἱας Ἰχαιῶν.

„Συναπτ. — εἰδήπερ.” Φασὶ δέ τινες ὅτι κοινῆς
ἔχονται σημασίας οἱ συναπτικοὶ καὶ οἱ συμπλεκτικοί. 5
τὸ γὰρ συμπλέκειν καὶ τὸ συνάπτειν ταῦτόν ἐστι. καὶ
ἔστιν ἡ διαφορὰ τῶν συμπλεκτικῶν καὶ τῶν συναπτι-
κῶν αὕτη, ὅτι οἱ μὲν συμπλεκτικοὶ δύνανται ἔχουσι τοῦ
πράγματος, ἀταξίαν δὲ φράσεως, οἷον καὶ περιπατῶ
καὶ νοῶ, καὶ ἀνάπαλιν καὶ νοῶ καὶ περιπατῶ. 10
οἱ δὲ συναπτικοὶ τὸ ἐναντίον οὐ παριστῶσι μὲν τὴν
δύναμιν τοῦ πράγματος, ἀκολουθίαν δὲ φράσεως καὶ τά-
ξιν φυλάττουσιν, οἷον εἰ περιπατήσω κινήθησο-
μαι. οὐ δυνάμεθα εἰπεῖν εἰ κινήθησομαι περιπα-
τήσω· ψευδὲς γάρ. 15

Οὗτοι ἀκολουθίαν μὲν πραγμάτων σημαίνουσιν, οὐ μὲν-
τοι πάντως καὶ ὑπαρχόντων. δύναμαι γὰρ ἡμέρας οὔσης
εἰπεῖν εἰ νύξ ἦν, ἄστρα ἐφαίνετο. ἐπιζητοῦσι μὲν
οὖν τὴν ὑπαρξιν οἱ συναπτικοί, τηροῦσι δὲ τῷ λόγῳ τὸ 20
ἀκόλουθον. εἰ ἤλθεν ὁ ἄρχων, ἐσέσωστο ἂν ἡ πό-
λις. δοκεῖ δὲ καὶ αὐτὸς συμπλεκτικὸς εἶναι, καθὸ συ-
νάπτει. ἀλλ’ ὁ μὲν συναπτικὸς ἄπειρα ἐπάγει καὶ πλη-
ροῖ τὴν διάνοιαν.

Οὗτοι τάξιν σημαίνουσιν ἡγουμένου πρὸς ἐπόμενον. ἡ
γοῦν ἀντιστροφὴ ψεῦδος εἰσάγει· εἰ φῶς ἐστίν, ἡμέ-
ρα ἐστίν· εἰ νύξ ἐστίν, σκοτός ἐστίν. οὐ πάντως,
ἐν νυκτὶ ὄντος σεληναίου φωτὸς ἢ πυρρῶν, οὔτε ἡμέρα
ἐστὶ διὰ τὸ φῶς, οὔτε σκοτός, καίτοι νυκτὸς οὔσης. τί 30
οὖν εἰ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν· εἰ
ἡμέρα ἐστίν, ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἐστίν; πῶς ἀλη-
θεύει; ὅτι ταῦτα φυσικὴν ἔχον ἀκολουθίαν.

Συναπτικοὶ λέγονται ὅσοι τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὸ ὡς ὄν-
τως ἔχον οὐ σημαίνουσιν, ἀλλὰ τάξιν μόνον. ἴδιον γάρ
ἐστι συνδέσμου τὸ τάξιν ἢ δύναμιν σημαίνειν, ἔσθ' ὅτε
δὲ καὶ τὰ δύο, οἱ μέντοι συναπτικοὶ τάξιν μόνον ἐπαγ-
γέλλονται, οὐ μέντοι ὑπαρξιν, ὡς ἐὰν εἶπω εἰ φιλομα- 5
θῆς [εἰ,] ἔση πάντως καὶ πολυμαθῆς.

Διομήδους. Οὗτοι τὰ μὲν λεγόμενα οὐ πάντως ἐν ὑπάρ-
ξει ὄντα σημαίνουσιν ἐν τῷ καιρῷ ἥτοι χρόνῳ ἐκείνῳ,
καθ' ὃν λέγονται· ἐπιμελοῦνται δὲ τῆς ἀκολουθίας. καὶ 10
πάλιν ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ τίθενται καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ,
μὴ ἀπαιτοῦντές τινα τῶν συνδέσμων παρεῖναι. Καὶ ἐν-
ταῦθα δὲ τῇ ἀληθείᾳ εἷς ἔστι συναπτικός, ὁ εἰ. ὅτι γὰρ
ἐπέκτασις ὁ εἶπερ τοῦ εἰ, καὶ ὁ τόνος ἐλέγχει, ὁξὺς ὢν
καὶ ἐν τῷ εἶπερ, ὡς καὶ ἐν τῷ εἰ. εἰ γὰρ μὴ ἦν ἐπέ- 15
κτασις, ἔδει τὸν εἶπερ προπερισπᾶσθαι διὰ τὸ εἶναι
μακρὰν πρὸ βραχείας ἐν ἐνὶ μέρει λόγου· ἀλλ' ὁ κα-
νὼν οὗτος ὁ τονικός παρεφυλάξατο τὰς ἐπεκτάσεις.
ἔχει γὰρ οὕτω· πᾶσα μακρὰ πρὸ βραχείας, ἀνεπέκτα-
τος, ἐν ἐνὶ μέρει λόγου, προπερισπᾶται. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ 20
εἰδήπερ καὶ ὁ εἰδῆ ὁξὺν τόνον ἔχει. ψιλοῦνται δὲ πάντες.

Ὅτι εἰ τίθεται ἐν προτάσει οὕτως· εἰ Πηνελόπη φί-
λανδρος καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπλανήθη κατὰ Σικε-
λίαν, λείπει τὸ εἰπέ, μελέτησον. καὶ ἀντὶ τοῦ ὡς ὁμοι- 25
ωματικοῦ· εἰ ζῶον ἵππος, καὶ ὄνος ζῶον. καὶ
ἀντὶ τοῦ ἐπεὶ παρασυναπτικοῦ·

εἰ δεινὰ δέδρακας, δεινὰ καὶ παθεῖν ἔδει,
ἀντὶ τοῦ ἐπεὶ δεινὰ δέδρακας.

Ὁ εἶπερ οὐδὲν πλέον δηλοῖ τοῦ εἰ· ἔστι δὲ κατὰ 30
σύνθεσιν, ἐπεὶ καὶ μεσοσυλλαβεῖται ὑπὸ ταῦν δῆ, ἐπειδή-
περ. δηλοῖ καὶ ὁ τόνος· παροξύνεται τὸ εἶπερ, οὐ προ-
περισπᾶται.

„Παρασυναπτ. — ἐπειδήπερ.” Διαφέρουσι τῶν συναπτικῶν οἱ παρασυναπτικοὶ τῇδε, ὅτι οἱ παρασυναπτικοὶ δύναμιν τοῦ πράγματος παριστῶσιν, ὅσοι με- 9 ὑπάρξῃ, τουτέστι μετὰ πράγματος δύναμιν ἐμφανίζοντος, καὶ τάξιν, γραφείας δηλονότι, δηλοῦσιν, οἷον ἐπεὶ 5 ὁ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν.

Οἱ συναπτικοὶ δὲ τῶν παρασυναπτικῶν διαφέρουσιν οὕτως, ὅτι ὁ μὲν συναπτικὸς μάνην συνάπτει διάνοιαν, μὴ πάντως [τοῦ] πράγματος ὑφαστῶτος (ἐὰν [γὰρ] εἴπω ἐπερ 10 ἥλιος ὑπὲρ γῆς, ἄδηλον εἰ ὑπὲρ γῆς ἐστίν). ὁ δὲ [παρασυναπτικός, πρὸς τῷ ἀκολουθίαν σημαίνει καὶ συνάπτειν πρὸς ἕτερον νόημα, καὶ ὑφίστησι τὸ πρᾶγμα, οἷον ἐπεὶ περ ἥλιος ὑπὲρ γῆς ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν,

15

Γεωργίου. Οἱ παρασυναπτικοὶ τὸ ἡγούμενον ἀναμφισβήτητον ἔχοντες τὸ πάντως ἀκολουθοῦν αὐτοῖς... εἰδέναι τὰς συντάξεις τὰς εὐρισκομένας. πολλάκις γὰρ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἀναγινώσκοντες ἢ παρὰ τῷ ποιητῇ εὐρίσκομεν 20 τοὺς συναπτικοὺς ἀντὶ παρασυναπτικῶν, ὥς καὶ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐν Φοινίσσαις τὸ

εἰ σοφὸς γέγονας, οὐκ ἔῃν βροτόν

τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῇ καθεστάναι.

ἐνταῦθα ὁ εἰ οὐκ ἀνύπαρκτός ἐστιν. ἄτοπον γὰρ περὶ 25 θεοῦ ἀπιστεῖν ὅτι σοφός ἐστιν, ἀλλὰ δεῖ πάντως παραλαμβάνειν τὴν ὑπαρξίν. ἔστιν οὖν ἐνταῦθα ὁ συναπτικός ἀντὶ παρασυναπτικοῦ, ὥς σημαίνει τὴν εἰ λέξιν ἀντὶ τοῦ ἐπεὶ.

30

Οὗτοι καὶ ὑπαρξίν καὶ τάξιν δηλοῦσιν. ὥς περ δὲ ἐν τοῖς συναπτικοῖς τὰ φύσει ἀντιστροφὴν ἐδέχοντο, τὰ δὲ κατὰ χρῆσιν ἔχοντα συναφείας οὐκέτι, οὕτω καὶ τούτοις,

οἷον ἐπεὶ περιπατῶ, κινουμαι· οὐκ ἀναστραφήσεται· κατὰχρησις γάρ. ἐπεὶ περ ζῶ, ἀναπνέω.

Ἐλοήκαμεν ἄνω περὶ τῆς τοῦ ἐπεὶ συνθέσεως. ἐπάγεται οὖν αὐτῷ ὁ εἶ, ἐπεὶ, ἐδ' ἀνέγνως, ἔκμαθε, ὥσπερ καὶ τῷ ἰάν ὁ ἄν, ἰάν θελήσης, ἀναγνοίην 5 ἄν. καὶ οὐδὲν ἄτοπον, ἐν τῇ συνθέσει κειμένων τῶν ἀπλῶν, ἐπάγεσθαι αὐτά· ἰδοὺ γὰρ φιλάτθρωπος ἄνθρωπος, φιλόσοφος φίλος.

Ἦςπερ δὲ ἀπὸ τοῦ εἶ ἄν ἐγένετο ἰάν, οὕτως ἀπὸ τοῦ ἐπεὶ ἄν ἐγένετο ἐπεάν. γίνεται δὲ ἐν συναλοιγῇ τὸ 10 ἰάν ἦν, καὶ τὸ ἐπεάν ἐπὴν, ὥς κινέα κυτῆ. οὐ γὰρ τοῦναντίον, ἐπεὶ τὸ ἦ πρὸ τοῦ ν εἰς εἶα διαιρούμενον ἀποβάλλει τὸ ν, Ξέρξην Ξέρξα.

„Αἰτιολογ. — καθόσον.” Διομήδους. Καλῶς οὖν οὗτοι ἐκλήθησαν αἰτιολογικά, τῆς αἰτίας λόγον παρέ- 15 χοντες, ὥς καὶ αὐτός φησι παραλαμβάνεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς αἰτίας. οὗτοι δὲ πάντες ἐν τῷ πρότερω λόγῳ τίθενται, καὶ ποιοῦσιν ὀρθὰς περιόδους καὶ τοὺς λόγους, ὥς καὶ μεταξὺ τῶν δύο λόγων τὴν ἐνυπόκριτον στιγμήν τίθεσθαι, ὥς καὶ ἐν τῷ περὶ στιγμής ἐί- 20 ρηται ἡμῖν. εἰ δὲ ἐν τῷ ἑτέρῳ λόγῳ τεθῶσι, καὶ τὰς περιόδους ἦτοι τοὺς λόγους ἀντιστρόφους ἀποτελοῦσι, καὶ τὴν ἐνυπόκριτον στιγμήν εἰς ὑποδιαστολὴν μεταβάλλουσιν.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ διό [δύο] μερῶν λόγου παράθεσις ἐστὶ, 25 προθέσεως καὶ ἄρθρου ὑποτακτικοῦ, ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἰ ἀποστροφὴν ἐπιδέχεται καὶ δύο τόνους, τὸν τῆς διὰ τὸν ἐν συνεπείᾳ, τουτέστι τὸν βαρύν, καὶ πνεῦμα δασὺ ἐπὶ τοῦ ο καὶ τόνον δῆυν ἢ βαρύν ἐν τῇ συνεπείᾳ. Τὸ δὲ διότι ἐν ἐπεκτάσει τοῦ πρὸ αὐτοῦ γέγονε, προσλαβὼν 30 τὸ τι, καὶ ἔστι καὶ αὐτὸ ἐν παραθέσει δύο μερῶν λόγου, καθὸ καὶ [τὸ] διό. ἢ τριῶν μερῶν λόγου παράθεσις ἐστὶ, τῆς διὰ προθέσεως καὶ τοῦ ὁ ἄρθρου ὑποτακτικοῦ καὶ τοῦ

τί ὀνόματος ἀορίστου. τόνον δὲ καὶ πνεῦμα ἔχει ὅμοιον τῷ πρὸ αὐτοῦ, μόνον ὅτι ἐπὶ τοῦ ὁ αἰετὴν ὀξεῖαν ἔχει, ἐπειδὴ ἐγκλιτικὸν μόριον ὑπάρχον τὸ τί τὴν πρὸ αὐτοῦ βαρεῖαν ἐγείρει. Τὸ δὲ καθό ἐν πᾶσιν ἔοικε τῷ διό, καὶ τὸ καθότι τῷ διότι. Τὸ δὲ καθόσον δύο μερῶν λό- 5 γου παρὰθεσις, προθέσεως τῆς κατὰ καὶ τοῦ ὅσον ὀνόματος ἀναφορικοῦ. τόνον δὲ καὶ πνεῦμα ἔχει ὡς ὁ διότι.

Αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι λέγονται ὅσοι αἰτίας ἔνεκα παραλαμβάνονται ἐν τῇ φράσει. εἴ που γὰρ τις ἐρωτήσῃ, 10 τίλος ἔνεκα πεποίηκας τόδε τὸ πρᾶγμα, ἀκούσεται πάντως διότι τόδε. Εἰσὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα φωναὶ ποιητικά, εἰσὶ καὶ μέσαι. ταῖς μὲν οὖν ποιητικαῖς μόνοι ποιηταὶ χρῶνται, ταῖς δὲ μέσαις καὶ πεζολόγοι καὶ ποιηταί. εὐθὺς οὖν παρὰ τῷ ποιητῇ 15 οὐνεκα τὸν Χρῶσιν.

πάλιν τῇ μέσῃ ἐν προσθήκῃ στοιχείου ἐχρήσατο ὁ ποιητής, μετάρῳι ὡς ποιητικῇ. τὸ γὰρ ἔνεκα λέγουσι καὶ πεζολόγοι, ἀλλὰ καὶ [ὁ] ποιητής· ἐπειδὴ δὲ μακρὰς ἐδεῖτο, προσέθηκε τὸ ἔνταῦθα, 20 εἵνεκ' ἐμείο κυνός,

τὸ δὲ διό καὶ διότι πεζολόγοι.

„Ἀπορημ. — μῶν.” Ὁ ἄρα ἐρωτηματικὸς ὢν μήκυνει τὸ ᾱ, συλλογιστικὸς δὲ βραχύνει. τρέπεται δὲ ἐκ-τέρου τὸ ᾱ εἰς ἥ, τὸ μὲν μακρὸν παρ' Ἀπολεῦσιν οὕτως. 25 ἥρ' ἔτι παρθενικὰς ἐπιβάλλομαι,

καὶ παρ' Ἰωσιν,

ἥρά τοι ὦδ' αἰεὶ ταχινοὶ πόδες·

τὸ δὲ βραχὺ οὕτως·

ἥρά νύ τοι μεγάλων δώρων

ἀντὶ τοῦ μεγάλων ἄρα δωρῶν ἢ ψυχὴ ἐπιθυμῇ.

Καὶ ὁ ἥ δὲ διαπορητικὸς καὶ ὁ ἥε·

ἢ οὐχ ἐσπέσθην — — —

ἢ δεῦρο μὲν ἔποντο.

ἢ ἔχολον παύσειεν.

Ὁ κατὰ εὐρίσκεται ἀντὶ τοῦ καί, οἷον

κατὰ πῶς δυνήσομαι,

5

ἄπειρος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος

ῶν, εἰτ' ἐλαύνειν;

Ἦγοῦντο δέ τινες τοῦτον σύνθετον ἐκ τοῦ καί καὶ εἰτα,
θλίψεως γενομένης καὶ κράσεως. καὶ ποῦ τὰ $\bar{\epsilon}$ τῆς $\bar{\epsilon}\iota$;
ἄλλως τε ὁ καὶ τοῦ $\bar{\epsilon}$ μόνου ἐπαγομένου τὴν εἰς $\bar{\alpha}$ πά- 10
σχει κράσιν, τῆς δὲ $\bar{\epsilon}\iota$ εἰς τὴν $\bar{\epsilon}\iota$, οἷον καὶ ἐγώ - καγώ,
καὶ εἶπον - κεἶπον, καὶ εἶχον - κεἶχον.

Ὁ μὴν ἤξιοῦτο ἀπὸ τοῦ μή καὶ ὦν, τραπέντος ἐκ
τοῦ οὖν Δωρικῶς, κράσει γενέσθαι, ὥς μωρὸς μωρὸς,
ὁ φροντίδα μὴ ἔχων.

15

Ἀπορηματικοὶ λέγονται, διότι ἐν ἀπορίᾳ ὄντες τούτοις
τούς λόγους συνδέομεν. χρώμεθα οὖν τούτοις περὶ τίνος
ἀμφισβητοῦντες, καὶ μὴ ἀκριβῶς εἰδότες, πῶς ἕκαστον
γέγονε τῶν ζητουμένων. ὥς περ ὁ ποιητὴς εἰσέγαγε τὸν 20
Ἀγαμέμνονα διαπορούμενον καὶ πρὸς τὸν Νέστορα ποι-
ούμενον τὸν λόγον.

ἢ ῥα καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί·

ἀγνοῶν γὰρ καὶ διαπορούμενος ἔφη τοῦτο.

25

Περὶ αἰτιολογικῶν καὶ ἀπορηματικῶν περιττόν ἐστι λέ-
γειν, δήλης οὖσης τῆς φράσεως παρὰ τῷ τεχνικῷ. Λε-
κτέον οὖν περὶ συλλογιστικῶν.

Συλλογιστικοὶ εἰσιν ὅσοι πρὸς τὰς ἐπαγωγὰς καὶ
συναγωγὰς τῶν ἀποδείξεων εὖ διάκεινται. οἷον φαμεν 30
ἔχεις τριώβολον· ἀλλὰ μὴν ὁμολογήσεις ἔχειν
ἐννέα ὀβολούς· τοιγαροῦν ποίησόν μοι γράμ-
ματεῖον.

Ἐπιφορικοί διὰ τοῦτο καλοῦνται, ὅτι μετὰ τὰς προσλήψεις τῶν διαλέξεων ὥς συντελοῦντες εἰς προβλήματα ἐπιφέρονται, οἷον εἰ περιπατεῖς, κινῇ· ἀλλὰ μὴν περιπατεῖς· κινῇ ἄρα, τοιγαροῦν κινῇ. ὁ ἄρα καὶ τὰ τοιγαροῦν ἐπιφορικῶς ἐπήχθησαν, προληπτικῶς 5 ληφθέντος τοῦ περιπατεῖς. Συλλογιστικοί, ὅτι συνάγουσι τοὺς λόγους, ἢ ὅτι συναθροίζουσιν ἀριθμητικῶς, οἷον ἔχεις μου δραχμὴν, ἐδέξω μου καὶ δύο, ἔχεις ἄρα τρεῖς μου δραχμάς.

Ἰστέον ὅτι ὁ ἀλλαμὴν, ἐκ τοῦ ἀλλά καὶ μὴν παρα- 19 πληρωματικῶν γεγόμενος, σύνδετός ἐστι. καὶ ἡ τοίνυν ἐκ δύο παραπληρωματικῶν συλλογιστικὸς ἐγένετο. ὁ δὲ τοιγάρ ἐκ τοῦ τοί καὶ τοῦ γάρ, ἐν παραθέσει ὄντων, γέγονεν εἰς συλλογιστικὸν σύνδεσμον. καὶ ὁ τοιγαροῦν, οὐκ ἔχοντος ἐνταῦθα τοῦ γάρ τὴν ἰδίαν δύναμιν ἢ ἐν- 15 νοίαν, ἄλλως δὲ ἐν παρολκῇ κειμένου, μεσολαβηθεὶς γάρ ὑπὸ τοῦ τοί καὶ τοῦ οὐν, ἐκατέρωθεν παραπληρωτικοῖς στενωθεὶς [παραπληρωματικὸς] καὶ αὐτὸς γέγονε.

Διομήδους. Οἱ μέτρον ἀναπληροῦντες ἢ κόσμον πα- 20 ρέχοντες τοῖς λόγοις οὗτοί εἰσι, δίκην στοιβῆς ἥτοι σαφηνηρίων παρεισδυόμενοι, διὸ καὶ οἱ πλείονες αὐτῶν εἰς τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια κατετάγησαν.

Παραπληρωματικοὶ δὲ οὗτοι λέγονται, ὅσοι παρόντες οὐδὲν ὠφελεῖν δύνανται, οὔτε μὴν χωρισθέντες λυμαίνον- 25 ται. οὗτοι δὲ παραλαμβάνονται τοῖς ποιηταῖς ἢ διὰ τὴν στενότητα ἢ διὰ καλλωπισμὸν τῆς φράσεως.

Παραπληρωματικοὶ δὲ εἰσι σύνδεσμοι, ὅσοι πρὸς τὸ μὴ κεχηνέναι τὴν φράσιν παραλαμβάνονται. οἱ δὲ ποιηταὶ 30 ἐνηλλαγμένως τιθέασιν, καθάπερ ὁ Ὅμηρος τὸν μὲν ἀντὶ τοῦ μὴν καὶ τὸν δὲ ἀντὶ τοῦ δή· καὶ ὁ δὲ τὸ ῥά. καὶ ἐπὶ τῶν παραπλησίων τηρητέον ὁμοίως.

Οἱ παραπληρωματικοὶ καὶ αὐτοὶ σημαίνουσιν τι, καθά-
περ καὶ οἱ ἄλλοι σύνδεσμοι. ἀλλ' ἐπεὶ ποικίλη αὐτῶν ἡ
σημασία, ἀπὸ τοῦ ἐπικολώνως ἐπισυμβαινόντος παραπλη-
ρωματικοὶ εἴρηται. ὁ μὲν γὰρ δὴ καὶ οἱ ἰσοδυναμοῦσιν
αὐτῷ, ἐν συγκεφαλαιώσει καὶ περιγραφῇ λόγου παρα- 5
λαμβάνεται,

ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε καὶ ἄνθρωποι·

οἱ μὲν δὲ παρ' ὅχεσφιν ἐρητύοντο.

οἱ δὲ μετὰ τὰς πεύσεις παραλαμβάνονται,

ποῦ δὲ νηὺς ἔστηκεν Ἑκτορος·

10

ποῦ δαί τῶν ἄλλων Τρώων·

τίς δαίς, τίς δὲ ὄμιλος.

καὶ ὁ γέ ἐμφαντικός ἐστιν ἐκπλήξεως. . . συμκρότητα δὲ
ὥς ἐν τῷ

τούτῳ γέ μοι χάρισαι,

15

καὶ ὁ πέρ ἐναντιωματικός ἐστιν, ὥς ἐν τῷ

μῆδ' οὕτως ἀγαθός περ ἔων.

καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ σημαίνουσιν οἱ παραπληρωματικοὶ
σύνδεσμοι. καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ σημασίας ὀνο-
μασθῆναι, ἐκ τοῦ πλεονάζοντος τὴν ὀνομασίαν ἔσχον· 20
πολλοὶ γὰρ αὐτῶν κατὰ πλεονασμὸν παραπληροῦσι μό-
νον τὴν φράσιν.

Τούτων τινὲς ἐδείχθησαν σημαινόμενον ἔχοντες. ὁ γέ ἐν τῷ

οὗτός γ' Ἀτρεΐδης

25

περιτιτός, ἀλλ' ἐν τῷ καλῶς γε σημαίνει τὴν ἐπίτασιν
τῆς τοῦ κάλλους ἐκπλήξεως.

τούτῳ γέ μοι χάρισαι·

ἔμφασιν ὑπαγορεύει ποιότητος καὶ τούτῳ. ὁ μὲν παρα-
πληρωματικός, τῷ δὲ ἄλλῳ συνταχθεὶς προσληπτικός γί- 30
νεται, ὅσον εἰ ἀναγινώσκεις, [ἐπαινῇ· ἀλλὰ μὴν
ἀναγινώσκεις·] ἐπαινῇ ἄρα. ὁ γὰρ παρέλκων πολὺς,
μετὰ δὲ τοῦ ἄλλῳ προσληπτικός, ὅσον [εἰ] ἥλιος φαίνει,

ἡμέρα ἐστίν· ἀλλὰ γὰρ ἥλιος φαίνει· ἡμέρα
ἄρα ἐστίν· ὁ πέρ ἐναντιωματικός, οἷον

ἀγαθός περ ἑών.

μετὰ τοῦ καί, οἷον μὴ θυμοῦ, καίπερ καρτερικός
ῶν· ὁ καὶ μετὰ τοῦ μὴν ἀποδεικτικός μετὰ ἐναντιώσεως, 5
οἷον οὐ βλέπεις, καὶ μὴν ἡμέρα ἐστίν. Ἐπεὶ οὖν
διάφορα τὰ δηλούμενα, ἐκ σημασίας μὴ δυνάμενα κα-
λεῖσθαι, τὴν κλήσιν ἔσχον ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος.

Γεωργίου. Ἐπεὶ δὲ πολλὰ ἐσήμαινον οἱ παραπληρωμα- 10
τικοί, καὶ ἐναντίωσιν, ὡς ὁ πέρ, καὶ περιγραφὴν, ὡς ὁ
δὴ, οἷον

οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχραφιν,

καὶ αὖξισιν, καὶ μείωσιν, ὡς ὁ γέ, τούτου χάριν οὐκ ἡ-
δυνήθησαν ἀπὸ σημαινομένου ὀνομασθῆναι, ἀλλ' ἐκ τοῦ 15
πλεονάζοντος.

„Τινὲς δὲ — ὁμῶς.” Οὗτοι ἐναντιότητα δηλοῦσι
τοῦ εἰκότος, ὡς εἴ τις εἴποι ὁμῶς μακρὰν ἐστὼς
ἤκουον.

Παρελείψῃ δὲ τοὺς διασαφητικούς· τίθενται δὲ οὗτοι 20
μεταξὺ δύο λόγων καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐνὸς ποιοῦνται,
οἷον πλουτεῖν βούλομαι ἢ πένεσθαι ἢ περ-
εσθαι. ὡς ἐπίτασιν δὲ λαμβάνουσι τὰ τῆς ἐπιτάσεως ἐπιρ-
ρήματα, μᾶλλον ἡμέρα ἐστίν ἢ περ νύξ.

Παρήκε καὶ τοὺς ἀναιρετικούς, τὸν κέν, τὸν ἄν, οἱ 25
τοῖς παρωχημένοις συντασσόμενόν τὰ δηλούμενα τῶν ἐγ-
κλίσεων ἀναιροῦσι. τὸ γὰρ ἔγραψα σημασία τοῦ πρά-
γματος, τὸ δὲ ἔγραψα ἄν ἀναίρεσις. Τούτους δυνητι-
κοὺς καλοῦσιν, ὅτι τὴν τοῦ δύνασθαι ἔννοιαν δηλοῦσιν,
οἷον ὠφεληθείην ἂν εἰ ἀνέγνων ἀντὶ τοῦ ἡδυνά- 30
μην ἀναγνοὺς ὠφεληθῆναι.

Τὸ δὲ ἔμπης καὶ σύνδεσμός ἐστιν ἐναντιωματικός
καὶ ἐπίρρημα.

DO NOT CIRCULATE

